

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 764.

א יום 3

לאחר ג' שנים כל שנה רביעית קורא בברכותיה מובא ו
 אזילך לא יאמר הברכה ואם בירך אח' עובר על לא תשא
 כל אדם קורא ברכו עומד יושב מוטה ובלבד שלא
 יכוין להטות ועובק במלכותו וקורא ופרק ראשון
 אינו עובק בעולמו וקורא **יב** בשאר וברך שמים
 לפניה וצר אור ואהבת עולם **יב** אחת לאחריה ויא
 טבך אהבה רבה ובערב אהבת עולם ובערב מצד שמים
 לפניה ושמים לאחריה ומקום שאמרנו להאריך אינו רשאי ל
 לקצר לקצר אינו רשאי להאריך לחתום אינו רשאי שלא לחתום
 שלא לחתום אינו רשאי לחתום **יג** המעשים ללמוד עד
 שלא קרא ק"ס צריך לברך ברכת **יד** התורה ש"א על ד
 רברי תורה וברכת הערב כל ואשר בחר בנו וז"ת היה אר
 והערב כל בני **יז** מקרא ק"ס אינו צריך לברך שכבר נפטר
 באהבה רבה והוא שלמוד תבך לקריאתו אבל אם יפסיק
 צריך לברך פעם אחרת וכן בכל פעם ופעם שיחיד דעתו
 מללמוד וחזור ללמודו צריך לברך ומי שרוב עסקו בלמוד ואף
 כשהוא הולך לעסקו מיוחד כדי לעבוד בלימודו לא הוי ה
 הפסק ואם ישן ביום שינת קבע על מטתו הוי הפסק
 והמעשים בטבך וברך ולמד שקרא פרש הקרבנות בב"ה
 אינו צריך לחזור ולברך וצריך לברך למטה ולמקדאמרם
 ותלמוד והישן בטובה אינו מברך לישיב בטובה **יד**
 התעסק כוח יין בידו כשהתחיל לברך בא"י היה הכור

שהוא מים וכשהגיע למלך העולם כוסר ש ואין וסיים בורא
 פרי הגפן או על המים להפך יא וכן אם טעה ואז על היין
 שהכל כהיה ברכו בורא פרי הגפן יא או על המים ב"ה
 ש"כ"גא בשארית פתח בא"י אנה יוצר אור ובורא חשך
 אשר ברכו מעריב ערבים וגם חתם בא"י המעריב ערבים
 לא יא יפתח במעריב ערבי וסיים ביוצר אור יא ובערבי
 להפך זה הכלל הכל הולך אחר החתום **טו** וכן האוכל
 תמרים והכור שאכל פת ופתח ברכה **טז** וסיים ב
 ברתמרי יא דאי בני סיים ברכה יא כתב הר"י
 דהוא הדין אם פתח יין וסבור שאכל לחם וצריך ברכ' המזון
 יא עוד כת' דאם בירך אחר היין או אחר התמרים ברכת
 הזן לבר יא וא"ל הסב' לרברני אם לא נזכר עד שסיים
 הזן אבל אם נזכר קודם חתימה יתחיל על סתנחלת לאכילתו
 ארץ חמדה טובה ורחבה וסיים בה מעין שלש כל שלא אמר
 אמת ויצב באחרית האמת ואמונה בערביט לא יא ידי ח
 מוכתו היותם כלל כורע בברוך וזוקף בשם וכורע כחזרא
 כלו בפעם אחת וזוקף מעט מעט כחזרא וזוקף מאמנעיתו
 ועד ראשו הכל כורעין עם החון במודים **יז** כל השנה
 כלה אומץ הא הקדוש מלך אוהב טרקה ומשפט
 וכעשה ימים שבין היום הכפורים חונן הולך הקדוש ו
 הולך המשפט ואם לא אמרו או מחופק אם אמרו אם לאו
 יחזור ואם שחכ' למו' ז'הרנו ומי באונה וכת' לחיים ונשפר
 חיים פסקו התעבפו שחזור וא"ל השכי' שאינו צריך לחזור

פרק היה קורא

היה קורא בתורה בפרשת שמע והגיע זמן האקרא אם כיון
 לבני יא אעפ"י שלא היו הברכו ובלבד שיקרא קריאת גמורה
 לאסוקי קורא להגיה והכי מילי ביחיד אבל בצבור מעבדות

הסוכות אבל סדר הפרכו אין מעבדי **כ** ק"ל ותפלה
 פאמרי' בכל לשון וז"ל חף כת' דוקא בצבור אבל יחיד
 דוק בלשון הקדש ומיהו דוק בשאל צרכיו אבל מתפלל תפלה
 אפי' ביחיד אינו בכל לשון ולא א' ז'ל' אפי' יחיד שאל צרכי
 אינו בכל לשון חוץ מלשון חרמי **ג** שמע ישראל א"י
 י"א אחד עד פאן צריכה כוונת הל"ב וכן האהל צריך אפי'
 צרי לעמוד לא בפסוק ראשון ובאין פסק שצמוד עד על ל
 לבכך ואמר לקרוץ בעיניו בפרק הראשון וצריך להאריך
 בדלית של אחד כדי שימנעו כהו במחשבתו למעלה ולמטה ו
 ובר' רוחות העולם ולא יחטוף בחית ולא יאריך בלא קרא
 פסוק ראשון בטובה ונאסם הפיכה וקרא הפאר בלא בטובה
 יצא **ד** אזור לאדם לשכב על צד ולקרוץ קרי' שמע
 אם אינו בעל שר ועל גבו א"ל לשכב אף בלא קריאה
 באמנע שאל מפני היראה כגון בשלום אביו או רבו ומישיב
 מפני הכבוד וכן הפרקי' שאל מפני הכבוד ומשיב שלום
 לב' אדם וכן במגלה וימיים שגומרין ההלל בתן וימיים
 שאין גומרין בתן ההלל אפי' באמנע הפרק דינו כק"ס בין
 פרק לפרק שאל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם אבל ב
 בעבין אחר לא ור"ש לא היה מברך על ההלל ב"ח ובחול ח
 המועד וז"ת פסק דמצד כ"י וכן כהנו יש פוסקי' שאין מסיקי'
 באמנע הפרק לקדיש ולברכו ולקדושה וזה יונה פסק ד
 דמסיקי' וכן הסכים א"י ז"ל הסרי' בתענית טועם ופולט
 עד כדי רביעית ולא יותר ואין צריך ברכה אף אם יטעם
 יותר מרביעית כיון שפולט אבל לכלועי אפי' כל שקורא ו

ה המעשים לפתח חבירו לשאל בשלמו קודם סיתבלל
 בלו עשאו כמה אכל אם פגע בו מותר אזור לאדם
 לבאת לדרך קודם סיתבלל לא הן בין הפרקים בין ברכה ד
 ראשונה לשניה בין שניה לשמוע בין שמע לוהיה אם שמע ב
 בין והיה אם שמע לויאמר בין ויאמר לאמת ויניכ' לא יפסיק
 כלל לא יאמר אבי א"י א"י אמת ואז יפסיק בדין באמנע ה
 הפרק ואינו צריך לחזור ולומר אמת אף אם שהה בכתים

ו פסק רת דלילה לאו זמן ציטת והאי דאמר פרש' ציטת
 בלילה אחרולי מתחלין כדומתחלי בעערבא וכיון ד
 דמתחלין גמרינן **ז** הקורא ק"ס בלא תפלין כלאו מעיד
 עדות שקר על עצמו וכל הכפנה ופוטל דינו מוכיח תבל'
 וקורא ק"ס ומתפלל כלא ב"ה מוכח והקריב עליו קרבן אף
 להפסיק בין ק"ס לתפלה בשביל עטיפת ציטת אפי' כדיעבד

ח מי שאין לו מים לרחוץ דינו והגיע זמן
 ק"ס ותבלה **ה** מקחא ידיו בעפר ובצדור או בקמחיות
 ולא יחזור אחר המים פן יעבור זמנה קרא ולא השמיע אינו
 או לא דקרא באריותיה יא קרא למפרע לא יא כת' רז"י
 אם לא קרא הפרשיות על הסדר יא וצריך ליתן ריוח בין
 הדבקי' כגון על לבכך בכל לבכך בכל לבכך עשב בשדך
 ואברתם ויהיה על לבכך הכפך פתיל אתכם מארץ וצריך
 להתיר זין דלמען תזכרו וליתן ריוח בין זמרה לאף ולומר
 בלחש בריך עם סבד מלכותו וגו' ולהספי' בין ועד לאהבת

קרא וטעה יחזור למקום שטעה וכן בהלל ובמגלה ואם אינו
 יודע להיכן טעה יחזור לראש הפרק שטעה בו ואם יודע
 שאין כל הפרק חוץ מפסוק אחד שדילג יחזור לתחלת אותו
 פסוק בין פרק לפרק יחזור להוף פרק ראשון בין בכתים

אדם לשמחת עם הגבוה במדרי הילכ הכבדה לב' ה' ומצא טב'
 ש: יתפלל: כי יוכל להתחיל ו' בגמור עד שלא יביע ש' ל' מודי'
 או נקדושה יתחיל ואם הוצרך להתחיל כרי' להמנך גאולה ל'
 לתפלה יתחיל ושמחה עם הצבור במודים ובלבד שיהא הוא
 באיגוע כרבה ולא בתחלתה ובהוסה או באבות ובמודים
 תחלה והקי' אבל בהקי' ברכות אחרו לא יטעה' ולענין
 קדושה אם יביע נש' כשאונו בקדושך יאלץ עמו מלה במלה'
 ואם היה יתפלל והטבור אנו קדושה או קדיש כתב רש"י ש'
 שיטתו ויכין למה שהטבור אנו והגי' כעופה אמן' ופסקו
 התרופה דהוי' הפסק אם ישתק דמועט כעופה ויהיחיד אל'
 קדושה דיוצר ושדר קדושה' **כו** העופה אמן' היא
 אמירה ככל כוונתו קודמי' בזר' דינו' **ק** מודי'
 דרכו מודי' אכחו לך יי' אלו' ש' כל בשר יוצרו' יוצר
 ב' חשי' ברכות והודות לשמך הגדול והקדוש על שהחייטנו
 וקיימתנו הן יתינו ומחכו ונתקבצנו מארצות כפפות כל ה'
 יחרץ לחצות קדשך למגור חקך ולעבודך ולעשות רצונך
 בלבב שלם על שאנו מודים לך בהי' ה' ההודאה' **ק** דברי'
 תורה אמן מקבלי' טופ' א' ועלי' קרי' אע"פ שאין להם מים
 אינם מתפללי' עד שירחצו ואי' מן דאלו דברי' רחיצה בט'
ק קבין' **ק** המשתלל כרי' להרחיק מן הצואה וממים הרע'
 ומיני' המטרה ומצי' רגלי' ד' אמוי' המשתלל במקום
 שאין להסתפק בצואה וראה בתוך תפלתו בוח' כנגדו מהלך
 לסביו כרי' שז' קפה לאחריו או לצדיו ד' אמות ואם הוא ב'
 צוקים טים להסתפק בצואה תפלתו תועבה וחזר ומתפלל
יט המשתלל ומים פותת' לו על ברביו או על ברדיו
 ממותן עד שיכלו המים ואזר למקום שפסק ואם
 פהה כרי' לגמור חת כולה חוזר לראש ואפי' יש בהן טופס על
 מנת להטפח מותר להתפלל כנגדן ואם מעצמו בלא חוכה
 פהה אפי' כרי' לגמור את כולה חוזר למקום שפסק המשתלל
 יטהה כרי' הילוך ד' אמות קודם שיטפין' וכן המשתין קודם
 שייתפלל' **כ** היה עריך נקביו א' יתפלל' ואם התפלל
 אם יוכל' להעמיד עצמו עד שיהיה תפלתו תפלה ו'
 ואם לאו תפלתו תועבה' **כ** המטהה נקביו עובר
 ממים כל תקצו את' כפפות וכן מן דשתי'
כ הקרי' דאומות' מות' ליכנס בתפלין גרסו לבית
 הכהן עראי' להשתין מים ולקבץ אסור' **כ**
 הנכנס לבית הכפא לעשו' ערכיו חולץ תפלינו ברחוק' **כ**
 ד' אנו וגוללן כמין ש' ת' ואוחזן בטברו שימינו כנגד לבו ולא
 תהא רביעה יוצאת מתחת ידו טפח יכלילה או סמוך לחשב'
 סלא יביחם עוד כשיא עופה להם כיש טפח ומכין וכלי'
 שאינו כליין אפי' פחות מטפח וכשיא מביית הכפא מרחיק
 ד' אמות ומכין' **כ** לא יאחזן תפלי' בידו וס' ת' בארועו
 ויתפלל ולא ייסן' בהן בעודן בידו לא טכת קבוע ולא
 טכת עראי' ולא יכנס בהן לביית הכפא עראי' להשתין ויעמוד
 ואפי' יתפש אוחזן בעבדיו ובלבד לביית הכפא קבוע מותר
 וכשהן כרי' אנו מות' לישן בהם טכת עראי' דלא חשיב היסח ד'
 דעת' אלא כשעומד ובקלו ראש ופחוק וככין וקערה מוענות
 וכבר וכיוצא בהן לא יאחזן בידו ויתפלל' **כ** האיש
 הכפפה מבלה מלפניו טפחים ומאחריו טפח' **כ** והאשה
 מאחריה טפח ומלפניה ולא כלום' הגופא ומשי' של ד' קבין'

על ראשו והגיע זמן התפלל' ויניחמו על הקרקע ויתפלל פחו'
 מיכן ומכשילו לאחריו ויתפלל' וכן ואם תפלינו בראשו ומשי'
 ד' קבין על ראשו אם תפלינו ונצות פי' דחוקות אבו' ואם לאו
 מותר' **כו** המוצא זבל על ראשו ותפלין' בראשו קשרן
 בזרועו' במקו' תפלין' אבל לא יקשרם בידו ולא יכלסם
 לצדדיו ואפי' משפחת שלהן אכזר להביח על הידים טים ט'
 תפלין טבכאי הוא אבל דבר שדרכו לסוס על הרגל כל היום
 כגון מצפת וכובע וגלימא מותר להביח עליהן' **כו**
 הנכנס להעודת קבוע חולץ תפלין' ומכין על שלחנו
 עד זמן הגרבה ומכין' כודרא דאומות' למיצר ביה תפלי'
 וצר ביה תפלי' אבו' למיצר ביה זוו' צר ביה ולא אומות' או
 אומות' ולא צר ביה סרי' דהאומות' לאו מילתא היא' **כז**
 אסור להביח תפלי' תחת מרגלותיו במטה וכן צדי'
 המטה ובמראשותיו ונות' להביח בחיק שלהן בין כר לכסת א'
 סלא כנגד ראשו ואפי' אשתו עמו' **כט** כ' שהיו יסבי'
 במטה אחתלא יחזירו פניהם ויקראו' ק' ש' א' כ'
 הפסיקו בטלית' ביניהם ואשתו בגופו דמי' וחזר פכיו וקורא
 בלא הפסקה כן פסק ריחף ורי' פסק דאשתו באחר ונביו עד
 יב' וכמותו עד יא' חוד' פכיו וקורא בלא הפסקה אפי' הביאו
 שתי' מערות וטכת' יב' לתינוק וטכת' יא' לתינוקת אם הביאו
 ב' מערות וכן יב' לתינוקת ויב' לתינוק אפי' לא הביאו צדק'
 הפסקת' טלית' לבו וראה את הערוה אסור הילכ' היסן
 בטליתו ואינו יכול להניחא ראשו וכן הרוחץ במי' נלתי'
 ורובה לשנות חוצץ באליטו עד לבו וקורא וחברך'
 טפח מגולה באשתו ערוה' ואסור לקרוא ק' ס' כנגדה
 אבל היא יושבת ערומה וקוצה לה חתה וחברתה' **לא**
 טוח באשה ערוה וכן השער בבשואה ולא בבתולה
 וקוב' באשה ערוה וחפור לשמוע' **לב** אסור לתלות
 תפלין בין ברצועה בין בקצוצה' ובתיק מותר'
 מותר לישמשם בבגדו בתפלתו להסיר הכינה העוקצתו ואם
 כפל טלית' מעניו לא יתעטף בו דהוי' הפסק והמנהג ומפסק
 בתפלתו לרצונו הרי' זה מבסי' הדוח לאונסו מכינה ידו על פי'
 כרי' שלא יראה פתיחת פיו ולא יביח ידו על כנטרו כדרך ב'
 גבי' הרוח' והמתעטף בתפלתו מלמטה סימן דע' לו מלמעל'
 סימן יפה לו כזמן לו רוק בתפלתו לאנסו מכליעו בכסותו
 ואם הוא אשתו' וזרקו לאחריו או לשמא' אבל לסביו ולימינו
 אסור' אבל לרוק מרצונו שלא לאנס אסור' **לד** המשתלל
 לא ירוק עד שיטה כרי' הילוך ד' אמות וכן' **לד** הרוקק
 לא יתפלל עד שיטהה שיעו' ד' אמוי' **לד** המשתלל לבדו
 ומגביה קולו כרי' זה מקטבי' אמונה' ואם אינו יכול
 לכין כלחש מות' ובצבד' ככל ענין אבו' המשתלל והתעטף
 ממות' עד שיכלה הרוח ומתפלל בקפ' להתעטף חולץ אסור'
 ד' אמוי' ומתעטף וכשיכלה הרוח אמוי' רבו העולמים יצרתנו
 נקבי' נקבי' חלולי' חלולי' גלוי' וידוע לפיכך חרפתנו וכלמכתנו
 חרפה וכלימה בחיינו ורומה והולעה במיתתנו וחזר למקו'
 שפסק **לה** ככל מקום מותר להרהר בדברי' תורה חוץ
 מביית' המרחץ ומביית הכהן ובמבוא' המנוכפות
 הילכ' אסור לת' ח' לעמוד במקום הטומאת שאי' איש' לו בלא
 ירהור תורה' וההלך במקום הטומאת וקורא ק' ש' פוסק'
 וכשיעבור חוזר למקום שפסק ואפי' שהה כרי' לגמור' את'

סוכת

ברכות

את כלת וכן ההלל ובמגלה וכתפלה חוזר לראש כ
 פך פ זק וזיחף והתספס ספקו דחף לתפלה אפי' שהיה בלא
 אונס חוזר למקום ספסוק **ל** מי שטליתו חבורה לו על
 מתניו קורא ק"ס וכתפלה עד שיכסה לבו סכח וכבס
 לבית הספסוק בתפלו מביח ידו עליה ומכסן עד שיגמור **ע**
 עמוד ראשון צואה על סדרו ומכוסה בבגדיו או ספסוקים
 ידו דרך חדר לבית הכסא אעפ"י שאינו מריח ריח רע ספק רח
 דאסור לקרוא ק"ס וזיחף ספק שמות' מים מחלקי' לומר כשהוא
 על הסדר מכוסה בבגדיו אסור אבל אם מכוסה בין קמטיו
 בגון בין אטלי ידיו מותר וצואה כפי טבעת' וכיושב כראית
 עמוד איכה כראית אסור לקרוא ק"ס וכן אם היו ידיו מנוכסו
 מצית הכסא אפי' צואה בין אטלי ידיו ואינו מריחה יש
 מתירין לקרוא ק"ס **ל** ריח רע שיש לו עיקר מרחיק
 ד' אמו מלאריו מוקף שיכלה הרוח וקורא וכן לתפלה
 מולטניו עד מלא עיניו לא יקרא ק"ס כנגד צואת אדם בכל
 ענין וצואת כלבים וחזירי' ט"ל כהם עורו אפי' אין הריח בא
 איו ולא כנגד גול של תרנגולי' ט"ס בהם קרחון וצואת
 בהמה וחיה מותר אצלם מיד בין לפניו בין לאחוריו אם אין **ב**
 צהם ריח רע ואם יש בהם ריח במקום סככה הריח לא מצרי'
 להרחיק מצואת חתול ונמיה ומצואת חמור היפה הכא מן
 הדרך מכלל צרי' להרחי' ד' אמו וכן מכללה מפרחת ד' אמות
 פוקו' סככה הריח מלאחוריו ומולטניו עד מלא עיניו **ה** היה
 פוקס גבוה יטפחי' או כמוד' טפחי' יושב כבדו וקורא ואפי'
 אם רואה אותה לפי צואה שלפני הפתח מותר לקרות בבית
 וכל זה אם אינו מריח אבל ריח אינו מועיל הפסקה וכן אם
 אין ריח מפסיק מרחיק מלפניו מלא עיניו אפי' כלילה אם
 היה ספקו שיכול לראותה ביום צרי' להרחי' אעפ"י שאינו מריח
 צרי' להרחי' ד' אמו ולאחוריו מוקום סככה הריח למי שמריח
 ולפניו כמלא עיניו **ל** ריח רע שאין לו עיקר כרדית
 לא ילמוד עד סככה הריח וכדחבריה אינו צריך ל
 להפסיק מללמוד ולק"ס אף בדחבריה מפסי' עד סככה הריח
 צואה ערבית אסור לקרוא ק"ס כנגדה ואפי' כנגד פי החזיר
 אפי' כא מהכנה **ל** ספק צואה בבית מותר לקרוא ק"ס
 באשפה אסור ספק **ל** מי רגלים אף באשפה מותר וזיחף
 מי רגלי' אסור אם יש בהם טופח עמ' להטפוח וצוא' אפי' יבשה
 כחרס וכפרכת ע"ז זריקה אסור עד שאם גוללה היתה כפרכת
ס אסור לקרא ק"ס אם לא מן האיברי' כנגד בערוה אבל אם
 רואה מותר ואפי' עקבו לבו רואה את הערוה אסור
 צואה בעששית מותר לקרוא ק"ס כנגדה ערוה בעששית אסור
 לקרא ק"ס כנגדה **מ** צואה בגומא מביח הכדלו על
 הגומא וקורא והוא **מ** שלא יביע סדלו בצואה
מב גוי ערום אסור לקרא ק"ס כנגדו לפי המל' את הגוי
 יכסה ערותו בעשת ברכה והמל' את הקטן א"ב
 לכשתה **מז** מי רגלים בין אם הם בכלי בין ע"ב קרקע
 לא יקרא **מז** כנגד ער שיטיל לתוכו רביעי' מים לשיעור
 מי רגלים של פעם או אם הם יותר צרי' להוסיף לפי השיעור
מד נרף של רעי' ועשיתו של מי רגלי' בין של חרס בין של
 עץ אסור לקרוא ק"ס כנגדו בין לפני המטה כ
 בין לאח המטה אפי' ריקני' ואפי' אין בהם ריח ואפי' הטיל
 לתוכו רביעי' מים ושל וכוכי' מותר ומיהו אם הרחיק מים מן
 מלאריו ד' אמו ואין בהם ריח מותר אפי' בבית ויש מתירין כ

ברך של רעי' אפי' לא אחר המטה מיד שהמטה חוצצת וברך
 שבגדי' יטפחי' פרה' מוכן לא' ואם כשהוא תחת המטה מותר
 דחשוב בטמון וכבון שהמטה איכה גבוהה ב' טפחי' והזיחף
 אסור בית שיש בו ס' אפי' אסור לשמש מותר עד שיזיכרו לבית
 אחר ואם אין לו בית אחר יעשה מחיצה גבוהה יטפחי' ובית
 שיש בו תפלין אסור לשמש עד שיניחם בכלי שאינו כליין כבון
 בלימ' אקמטרא וכן כל היוצ' בוא' וכן סאד ספרי קדם וחומשי'
 ותפלין אף אם יש לו בית אחר יניחם בכלי שאינו כליין צרי'
 להרחיק מן הצואה וכיוצא בה לאחריו ד' אמו ולפניו כיוצא
 עיניו בין לק"ס בין לתפלה לא יעמוד אדם כנגד בית הכסא
 ישן ואפי' אין בו צואה ויקרא ק"ס יתפלל וחדש שאין בו צואה
 בתוכו אסור כנגדו מותר **מה** מותר להתפלל במרחץ
 חדש שלא רחצו בו עדן **מז** ובסוף אסור **מו**
 בית החיטון של בית המרחץ מקו' שעומדי' בבי אדם
 לכושין יש סס ק' ש' ותפלה וכן ס' שאת שלום ומכיה' תפלין כ
 במקום שבו אדם עומדי' ערומי' ולבושו' והוא בית האמצעי
 יש סס שאת שלום ולא ק"ס ותפלה ואינו מביח תפלין וזיחף
 חולץ : בגבימי' שכלן עומדי' ערומי' אין סס שאת שלום וחולץ
 תפליני' אסור לאדם ליתן שלום לחברו במרחץ **פ** שרי' ליה
 לאיניש למימר הימנותא בבית הכסא והזמנה לבית הכסא
 לאו מילת' היא ומותר להתפלל בתוכו ויש פוסקין שאסור
 זהין וזהות וזרות וזולות הייבות בתפלה

פרק תפלת השחר

א מעמוד השחר עד ד' שעור ותיקי' עם חכך החמה ואי טעמי
 ונלי' בתר הכי עד טעה ששית סכר תפלה יהבי ליה
 סכר תפלה בזמנה לא יהבי ליה ושל מוקפתין כל היום אעב'
 דקימן לן תפלת ערבית רשות אכן הא קבעי' לה חובה ואין
 לבטלה בלא אונס הילכך טעה ולא התפלל ערבית מתפלל
 שחרית שתיים ואם לא נזכר עד זמן המנחה בין שעברו כ'
 זמנים של תפלות עבר וימו בטול קרבנו טעה ולא התפלל
 שחרית מתפלל מנחה שתיים טעה ולא התפלל מנחה מתפלל
 ערבית שתיים ודוקא סכח אבל אם הזיד לא ימיהו אם ירעה
 יתפלל כדכה וסכר תפלה דחמני יהבי ליה טעה כמוסף לא
 יתפלל ערבית שתיים טעה ולא התפלל מנחה בערב שבת מן
 מתפלל ערבית שתיים של שבת וכן אם לא התפלל מנחה ב
 בשבת מתפלל ערבי' שתיים של מוצאי שבת ומכריל בראשון
 ולא בשניה ואם לא חכריל בראשון והכריל בשניה שניה עלת'
 לו בראשונה לא עלתה לו ומתפלל פעם ב' בלא הכרלה הכריל
 בשתיים או לא הכריל באחת מהן אין מחזירין אותו **ב**
 טעה ולא הזכיר יעלה ויבא בזמנה ערב' אן סתתפלל **ב**
 מנחה בשבת תפלת חול' יש אומרים שלא יתפלל ערבית ד'
 שתיים ויש סמרי' ולשאת מן הספק יתפלל ערבית השניה כ
 כדכה ואינו צריך לחדש בה דבר **ג** תפלת המנחה מאן
 דעביד כרבכ' רחמי' עד הערב עבד' והוא סוזהר שלא ב
 יתפלל לעולם ערבית קודם הערב ומאן דעביד כד' יהודה
 דאזן עד פלב המנחה והוא פעה ורביע קודם הלילה עבד
 וזוהר שלא יתפלל לעולם מנחה אחר פלב ויכול אז להתפלל
 ערבית **ד** אסור לגבור כנגד המתפללן בתוך ד' אמו

פסחת

ברכות

פֶּתַח אֵין עוֹמְדִין א

ש' אק בעולם זה וטקס גילה מס תהא רעדה וז' ארא אכיר
 בן כפמאל בין ברוח בין זמן גברי וענין כפי בין זמן כפי
 רעיון גברי ורוחא כגון בנינות אהבים ושירי עבדים אבל
 שירות וטקס בח' להב' מותר לאחזן בבי' האוסתאות
 הג'תה ין כ' מיני אור מציא חמשה פורעביו לעולם
 ויוצ'ר לעשות עבודה לכמים בשמחתן ולאכפי' אחר הקורא
 פ' אק מ' איר השירים ועשהו בנין זמן יהקורא פ' בוק בנין
 המ'ת'ל' בלא זמנו מציא פ' רענו לעולם
 לה'תפלל לא מתוך הלכה פ' בוקה פ' י' א' יצ'רך ל'
 לה'היר' בת ולא מתוך שחוק ושחיה וכל'ת ראש ד'כ'י' בעלים
 אל' מתוך שחיה ואל' יפטר אדם מח'בירו לא מתוך שחיה
 ודברי תורה ואין שכינה שורה לא מתוך שחיה לכך נהגו
 ללא פ' אק' ד' אורא וא' ארי ק' דם תפלה
 עבר' כ' עוסק בעבודה ד' ל' עמוד ומנו
 ס'ת'תפלל ג'י' סיכין את לבו ויראה עצמו כאל' שכינה בג'רו
 ויתן עיניו למטה ולבר' למע'י' ר' עק'י' ב' א' היה ממ'תפלל עם
 הגבר מק'ר' העולה וכ' א' היה ממ'תפלל כינו לטוב היה אדם
 אכ'מ' ב'ו'ת' זו ומ'י' א' כ'ו'י' א'ת'ת' מ'כ'י' כ'ר'ע' ו'ה'ש'ת'ח'ו'ת'
 וכל'ג'ר' אל' י'ש'ת'ה כ'ז'ק' ה'כ'ר'כ'ל'ק' ב'א'ב'ת' ו'כ'ת'ד'ים' על כן
 י'ם ג'ת'י' כ'ת'ה ו'ת' כ'מ'ו'ת'ת'ל'ק'ן ו'כ'ר'ע' ר'ב'ק'ן ש'ח'ק'ן ו'כ'א'ג'ו'ע'י'
 לאוף כ'ר'כ' א'ק'ק'י' ש'ח'ק'ן ל'א'ח'ת' כ'ז'ק' כ'ר'כ'ק' ב'א'ב'ת' ו'כ'ת'ד'ים'
 א'ז'ל' ל'ה' תפלה ו'ת'ר' מ'כ' פ'ע'ו'י' כ'ו'ם ש'ח'ר'י' ו'מ'כ'ה' ו'ע'ר'ב'י'
 ו'ה'ת'ת'פ'ל' ל'ח'ו'ר' פ'ס'יו' ל'ר'ו'פ'ל' ו'ל'א' י'ש'ו'ע' ק'ו'ל' כ'תפלתו
 ו'ת'תפלל ו'א'כ' י'ס'ל' כ'ר'כ'יו' ו'ת'ן א'ז'מ'ן ש'ם ד'כ'ר' א'ח'ר' א'ח'ת' ו'ע'י'ב'
 כ'י' ש'ס'ח'ק' ג'ז'ל'ת' ל'תפלה ו'א'ח'ר' ה' תפלה מ'א'ר'י'ן כ'ל' מ'ה' ש'
 מ'ד'כ'ה' ו'ל'א' י'ס'ל' כ'ר'כ'יו' לא כ'ב' ר'א'ש'ו'ת' ו'ל'א' כ'ב' א'ח'ר'ו'ת'
 ו'ד'ד' ש'כ'ח' מ'ל' ת'ה' ו'א'כ' י'תפלל י'מ'ו'ת' ל'ז'מ'ן פ'ס'וק' ד'מ'ו'ת'
 כ'כ'ל' י'ם כ'כ'ע'י'מ'ה' כ'ב'י'ת' ה'כ'ב'ש'ת' ו'א'ז'ר' ל'כ'ר' מ'ש'ת'ח'יל'
 כ'ר'ך' מ'א'ז'ר' ע'ד' פ'ס'י'ים' י'ם כ'ר'כ'ו'ת' ה'כ'כ'ש' ל'כ' ה'ו'א'ם' א'ח'י'
 פ'ל' ה'ז'מ'ר'ו' ל'א' י'ם ל'ה'תפלל עם ה'ט'כ'ור' א'ז'מ'ן כ'ר'ך' ש'א'ז'ר' ו'
 מ'ז'מ'ו'ר' מ'ל' ת'ה'ל'ה' ל'ר'ו'ד' כ'ל'כ'ר' ו'ח'ו'ת'ם' כ'י'ש'ת'ב'ח' כ'ר'י' ש'תפלל
 עם ה'ט'כ'ור' י'ם ה'כ'כ'ש' כ'ע'י'ה' ש'ם כ'מ'ת'ח'יל' י'ם כ'ר' א'ח'ר' ו'ת'ן ל'ן
 ש'ז'ו'ת' ל'ז'מ'ר' א'כ'י' ת'ת'ל'ה' ל'ר'ו'ד' י'ק'ר'א' ק'ם כ'ב'ר'כ'ו'ת'יה' ו'תפלל
 עם ה'ט'כ'ר' ו'א'כ' י'ק'ר'א' פ'ס'וק' ד'מ'ו'ת'ה' עם ה'ט'כ'ר'ו' ס'ל'פ'י'ה'ם'
 ו'פ'ל' א'ח'ר'יה'ם' ל'פ'י' ש'ת'תפלל ר'ע'ו'ת' ח'ו'ק'ו'ת' עם ה'ט'כ'ר'ו' כ'תפלות
 פ'ל' פ'ר'ק'י' כ'ב'ת' ו'מ'ל'א'ס'י' י'ם ו'ל'ה'ל'ן כ'ר'י' ל'ה'ס'כ'יד' תפלל ו' ק'ו'ר'ם'
 ש'תפלל ו'ת'תפלל כ'ר'י' סיכין לבו ו'ח'ת'ך' כ'ש'ע'ר'ו' ו'ס'ל'ח'
 י'ס'ו'ע' ק'ו'ל' כ'תפלתו ו'ס'כ'ור' א'ח'ר' ל'ה'תפלל
 ד'כ'ר' ש'ז'י'ן ח'ג'ו'ן כ'ז'כ'ר'ו' א'כ'י' א'ז'מ'ן ד'כ'ר' ת'ר'ה' ח'ר'ך'
 ל'א'ח'י'ו' מ'י' ש'א'ז'ר'י'ן א'ז'מ'ן כ'ד'כ'ר' ש'ח'ק'ן כ'ו' צ'ר'ך' ה'כ'ח'ק'
 ל'ה'ח'י'ע' ש'ז'י'ן כ'ו'
 ו'ה'ח'ו'ק' ח'כ'ר'ו' כ'ד'כ'ר' ש'ז'י'ן
 כ'ו' צ'ר'ך' ל'פ'י'א'ו'
 תפלה בין מלפניו בין
 ו'כ'י'כ'ו'ת' ו'כ'י'כ'ו'ת' כ'ו'ן ש'פ'יר' ד'ח'י' י'
 ל'ד'כ'ר' כ'פ'י' ח'מ'ל'ך' א' י'תפלל ו'א'ם' ה'תפלל תפלתו ת'
 תפלה א'כ'ל' ס'כ'ור' ש'ז'י'ן יכול ל'ד'כ'ר' כ'פ'י' ח'מ'ל'ך' א' י'תפלל
 ו'א'ם' ה'תפלל תפלתו תועבה ו'ס'כ'ור' ח'מ'ל'ך' כ'ר'כ'ת' ח'מ'ו'ן'
 י'ם ה'י'ו'ס'ת' כ'ת'ב'י' ח'ל'ום' כ'ס'כ'ת' ק'ו'ר'ע'י' ל'ו' ב'ז'ר' ד'י'נו' מ'ל' פ'
 ע'ב'ה' ו'ז'ו' ע'כ'נו' כ'א'ת'י' כ'ג'ו'ר' ו'י'ס'כ' ק'ע'ר'י' ע'ל' ת'ע'ב'ת' ע'ל'

על סכנל עוב פסתי יב

או עכפי כח סף בעבוד
 ה'ת'תפלל י'ס'ת'ה' ש'ע'ה' א'ח'ת' ק'ו'ד'ם' תפלה ו'ש'ע'ה' א'ח'ת'
 א'ח'ר' תפלה ו'א'כ'י' מ'ל'ך' י'ס'ר' מ'א'ל' כ'ע'ל'מ'ו' ל'א' י'ש'י'כ'ו' א'כ'ל'
 ו'נ'כ'י' א'ח'ו'ת' העולם פ'וס'ק' ו'י'ש'י'ב' מ'פ'י' ה'ס'כ'ה' ו'א'ם' א'י'ש'ע'ל'ו'
 ל'ק'ר'ב' א'ו' ל'כ'ט'ו'ת' מ'ז'ן ה'ד'ר'ך' י'ט'ה' א'ו' י'ק'ר'ב' ה'י'מ'תפלל כ'ה'ר'ט'ו'ת'
 ו'פ'ל'ע'י'א' ה'ר'י'ז'ה' מ'ע'ב'יר' ל'צ'ד'י'ן מ'פ'י' ה'ח'מ'ו'ר' א'ו' מ'פ'י' ה'ק'ר'ן
 ו'כ'ל'כ'ר' ס'ל'ח' י'פ'ש'י'ק' תפלתו
 ה'י'מ'תפלל א'כ'י' כ'ח'ם' כ'ר'ך'
 ע'ל' ע'ק'ב' ל'א' י'פ'ש'י'ק' א'כ'ל' ע'ק'ב' כ'ר'ך' ע'ל'יו' א'ו' כ'ח'ם'
 מ'ר'י'ע' כ'כ'ג'ו'ר' א'ו' מ'א'ל'ח' ש'ו'ו'ס'ם' פ'וס'ק' ו'א'ם' פ'ש'ק' כ'ב' ר'א'ש'ו'ת'
 ח'ז'ר' ל'ר'א'ם' כ'א'ז'מ'ע'ו'ת' ח'ז'ר' ל'ר'א'ם' ה'ב'ר'כ'ה' ש'פ'ש'ק' כ'ה' ע'ב'ק'
 כ'ב' א'ח'ר'ו'ת' ח'ז'ר' ל'ע'ב'ו'ד'ה' מ'ז'כ'ר'י'ן ג'ב'ו'ר'ת' ג'ש'מ'י'ם' כ'ת'ח'ת'
 ה'מ'י'ת'ם' ו'ש'ז'ל'ק'ן ה'ג'ש'מ'י' ג'ב'ר'כ'ת' ה'ט'כ'י'ם' ו'ה'ב'ד'ל'ה' כ'ח'ו'ן ה'ד'ע'ב'
 ח'ז'ר' ד'י'ג'ם' ע'ל' ה'ט'כ'ו'ם' ו'כ'ן א'ם' ה'כ'ר'י' ע'ל' ה'כ'ו'ם' כ'ר'י' מ'י'כ'ר'י'ל' ג'ם'
 כ'תפלל ו'א'ם' ל'א' ה'כ'ר'י' כ'תפלל מ'כ'ר'י' ע'ל' ה'כ'ו'ם' ו'ד'יו' מ'כ'ה' ל'ה'כ'ר'י'
 ע'ל' ה'כ'ו'ם' ו'א'כ'ל' ק'ו'ד'ם' ש'ה'כ'ר'י'ל' ע'ל' ה'כ'ו'ם' ח'ז'ר' ל'ר'א'ם' ו'ת'תפלל
 ס'כ'י'ת' מ'כ'ר'י'ל' ג'ם' ע'ל' ה'כ'ו'ם' ו'כ'י'ט' ס'ח'ל' ל'ה'י'ו'ת' א'ח'ר' ס'כ'ת' א'ז'מ'ן
 ו'ת'ד'י'ע'בו' מ'י' ה'א'ז'מ'ן י'ע'ר'כ'ו'ך' ט'ו'כ'י'ם' ה'ר'י' ז'ה' מ'ד'ר'ך' ת'
 ה'מ'י'ת'ת' פ'י' ט'ו'כ'י'ם' ט'ע'ב'י'ם' מ'ל'ש'ק'ן ו'כ'ה'י'ה' ט'ו'כ'י'ם'
 ה'א'ז'מ'ן ע'ל' ק'ן כ'צ'ר' י'ב'ע'ו' ר'ח'מ'י'ך' ו'ע'ל' ט'ו'כ' י'ז'כ'ר' ש'ח'ך' מ'ס'ת'ק'י'
 א'ז'מ'ן י'ם א'ח'ר' ל'ה'ו'ס'י'ף' כ'ש'ב'ח' ה'ק'ב'ל' ע'ל' מ'ה' ש'ת'ק'ו'ן כ'ג'ו'ן
 ה'ב'ט'ו'ר' ו'ה'כ'ו'ר'א' ה'ע'ז'ו'ן ו'ה'ד'י'א'י' ו'כ'י'ו'ת'א' כ'ה'ן ו'כ'י'נו'
 ל'כ'י'ן ע'ב'ו'ד'ו' כ'ת'ח'ו'ת' מ'י'ו'ת'ר' ו'ה'א'ז'מ'ר' מ'י'ו'ת'ר' מ'י'ו'ת'ר' א'ו' ש'מ'ע'
 ש'מ'ע'מ'ם' ת'ק'י' ח'ו'ת'ו'ת' ל'ר'י'ם' כ'ש'כ'ו'פ'ל' ה'פ'ס'וק' כ'לו' ו'ל'ז'י'א'ף' כ'כ'א'ז'ם'
 מ'י'ז'ה' כ'ע'ל'ה' ו'כ'ו'פ'ל'ה' ל'כך' צ'ר'ך' ל'י'ז'ר' מ'ש'כ'י'ה'ם' א'כ'ל' י'ם ה'ו'א' ת'
 ה'א'י'ם' מ'ו'ת'ר' ל'י'פ'לו' מ' צ'ל'ח' י'ע'נ'ה' א'ז'מ'ן א'ח'ר' ה'כ'ה'כ'י' הע'ז'י'ם'
 ל'ד'ו'כ'ן מ'פ'י' ה'ט'ו'ר'י'ף' ו'א'ם' א'ז'מ'ן ס'ם' כ'ה'ן א'ל' ה'ז'ל' ל'א' י'ס'ל' א'ח'ר'
 כ'פ'י'ו' ו'א'ם' כ'ט'ו'ח' ה'ז'ל' ש'א'ם' י'ס'ל' א'ת' כ'פ'י'ו' י'ח'ו'ר' ל'תפלתו ר'
 ר'ש'א'י' ו'א'ז'מ'ן ל'ש' ל'תפסיק' ו'ל'ק'ו'ר'ו'ת' ה'כ'ה'כ'י'ם' ש'ע'לו' ל'ד'ו'כ'ן א'כ'ל'
 א'ח'ר' י'ק'ר'א' ל'ה'ם' י'ם ה'ע'ג'ו'ר' ל'פ'י' ה'ת'י'כ'ה' ו'ט'ע'ה' י'ע'ב'ו'ר' א'ח'ר'
 ת'ת'ח'ל' ו'ל'א' י'ס'ל' כ'ר'כ'ן כ'א'ז'מ'ת' ש'ע'ה' ו'ח'ז'ר' ל'ת'ח'ל' ה'ב'ר'כ'ה'
 ס'ע'ב'ת' ל'ה' ו'א'ם' ט'ע'ה' א'ח'ר'י' ק'ו'ד'ש'ת' כ'י'ו'צ'ר' י'ת'ח'יל' מ'ז'מ'ן ש'פ'ש'ק'
 ז'ה' ו'ל'א' י'ח'ז'ר' ל'ר'א'ם' י'ז'כ'ר' ה'ע'ו'ב'ר' ל'פ'י' ה'ת'י'כ'ה' צ'ר'ך'
 ל'כ'י' כ'ו'ל'ת' י'ס'ר'ב' י'ז'כ'ר' מ'ד'א'י' כ'י'נ'ד' י'ע'ש'ה' פ'ע'ם' ס'
 ר'א'ש'ו'ת' מ'א'ר'ב' ו'ס'כ'י'ה' מ'ה'נ'ח'כ' פ'י' מ'ז'כ'י'ן ע'ב'ו'ד'ו' ל'י'ר'ד' ש'נ'י'ש'ת'
 פ'י' א'ר'ב' מ'י'ו'ת'ר' ט'ע'ה' כ'ב' ר'א'ש'ו'ת' ח'ז'ר' ל'ר'א'ם' כ'א'ח'ר'ו'ת'
 ח'ז'ר' ל'ע'ב'ו'ד'ה' כ'א'ז'מ'ע'ו'ת' ל'ר'ש'כ'ת' ח'ז'ר' ל'א'ז'מ'ת' כ'ר'כ'ה' ש'ט'ע'ה'
 כ'ה' ו'א'ז'מ'ן מ'ש'ם' ו'ז'ל'ך' ע'ל' ה'ס'ד'ר' ה'יל'כ'ך' א'ם' ש'כ'ח' ס' ע'כ'נו' ו'
 ל'א' י'ח'ז'ר' ו'א'ם' ש'כ'ח' ח'מ'ל'ך' ה'מ'פ'ט'ו' י'ח'ז'ר' ל'ה'פ'י'כ'ה' ס'פ'ט'ו'ם'
 ו'כ'ן ע'ק'ר' ו'ש'י'ר'ס'י' פ'א'ס' ד'יל'ב' כ'ר'כ'ה' א'ח'ת' א'ז'מ'ר'ה' כ'ח'ק'ו'ס' ח'
 ס'כ' כ'ר' ה'יל'כ'ך' א'ם' ט'ע'ה' ס' צ' ו'ל'א' א'ז'מ'ן ע'כ'נו' א'ח'ר'ו'ת' כ'ח'ק'ו'ס'
 ס'כ'ז'כ'ר' ו'כ'ן מ'י' ש'ל'ח' פ'י'ר' ה'מ'ל'ך' ה'א'ז'מ'ע'ו'ת' א'ז'מ'ן כ'ח'ק'ו'ס' ס'כ'ז'כ'ר'
 ו'ל'א' כ'ת'י' י'ם ל'א' י'ס'ל' א'ח'ר' כ'ר'כ'יו' כ'ב' ר'א'ש'ו'ת' ו'ל' א'ח'ר'ו'ת'
 ו'כ'כ'י' ע'ב'ו' י'ו'ת' ל'כך' כ'ט'ג' ל'ז'מ'ן ו'כ'ר'כ'ו' מ'י' כ'מ'ו'כ' ו'כ'ת'
 ל'ח'י'ים' ו'כ'ש'ר' ח'י'ים' י'ם א'ו' ב'ר'כ'ו'ת' ש'פ'ו'ח'ה' כ'ה'ם' כ'א'ז'מ'ת'
 ו'כ'א'ז'ד'ים' ת'ח'ל'ה' ו'ס'ו'ף' ו'נ'ר'ך' ס'י'כ'ר'ע' ע'ד' ס'י'ת'פ'ר'ק'ו'
 כ'ל' ה'ל'י'ת' ש'כ'ש'ר'ת' ו'ש'ר' ש'יר'א'ה' א'י'ס'ר' ה'מ'ו'נ'ח' כ'כ'ג'ר' ל'נו' כ'
 כ'ק'ר'ק'ע' ו'א'ם' א'י'ס'ר' ב'ר'א' ו'א'י'ס'ר' י'כ'ו'ל' ל'כ'ר'ו'ע' כ'ר'א'י' כ'ו'ן ס'כ'ע'נ'ע'
 ר'ח'ש'ו' ו'נ'ע'ר' ע'ב'ו'ד'ו' י'ט'א' כ'א'ז'מ'ן ע'ם' ס'ל'י'ח' ע'ב'ו'
 כ'ת'ח'ל'ת' מ'י'ו'ת'ר' ו'ה'כ'ר'ת' כ'ה'ז'ח'ה' ס'ל' ה'ל'ל' ו'כ'ר'כ'ת'
 ה'ת'ח'ז'ן ה'ר'י'ז'ה' מ'ג'ו'ת' א'ח'ר' ש'י'ס'י'ם' א'ר'ם' תפלתו

כא
כב

ע"ע ב"ש אבות לארצו בברכה אלה ונתן סלס לסלסו
 דא"כ כלימיכו ועמוד סע עד שג"ע כ"ל דנ"ט וחד למקומו
 המתפלל נטעה סימן רע"ו וא"כ ש"כ הא סימן רע
 לסולמו' לעולם ימוד אדם עצמו קודם מתפלל אם
 יכול לכוין באבות יתפלל וא"כ לא יתפלל מתפלל בבית
 ט"ס ב"ה חכמות

א כיצד מברכי
פרק כ"ד מ"ב

על כל פירות האילן מברכין בירא פרי העץ האין מין
 היין מברכין עליו בירא פרי הגפן ועל ברות הארץ על
 הירקות וא"כ ב"פ הארמה מין מעל הכת מברכין המוניא
 ' כעט רבני אינו בותה כהנה לארץ וכרס רבני מהב וצ"ה
 לפדות העב"י על סוה פרוטה וסוהקה ומטילה לבד' כל
 הפכהה מן העולם הזה בלא ברכה מעל וכ' לו גזל אביו ואמו
 השותה שמן זית אינו מברך כלל מפני שחזא מו"ק וז"ל אכלו
 על ידי פת כעטו טברכת הפת וא"כ חס"ע כגרונו ושפתיה ל
 לרש"א ע"י ידו אגרון מברך קימחא דחיטו ודפ"ערי אפי'
 אינו כמותן דק דק ואפי' קמה של קליית וקרא חיה וקרא הגרל
 פסיב הדקל ונ"ט גפניט וסקדים רכיס הנאכלי בקלייתן
 היזונה מברך עליהן סה"כ כ"ה ברכו' סקדים האר"ס
 ס' קניס טורא פרי העץ הגדולים ולא כל"ס וא"כ ממתקן על
 ידי תיקון מברך בירא פרי העץ מיני נצפה על העל"ן ועל
 התמרות ב"פ הארמה על האכ"ופות ועל הקשרי"ן כ"פ
 העץ ונל"ף של ערלה כחונה לארץ זורק את האכ"ופות ו
 וז"ל קשרי"ן ובארץ ישראל סת"ה חסורין קל"ט רמזי' ו' כן
 סלה קניפי אב"י והכן סלהם והגרעיני סל כל פרי חיבי'
 בערנה ע"ל כל רבני פינות אומ' ב"פ העץ ולכ"ד סל
 יהי מ"ז דא"כ לאכילה ואין מברכי' כ"פ העץ על הכ"ד
 עד ס' היה כשול לכן וקודם לכן כ"פ הארץ וא"כ נ"ט מוספק
 מיני היה כשול הכנן מברך ב"פ הארמה ועל הארובין י'
 מי שרפ"ו ותיס נ"ט נ"ט ושאר האילן ת' מפיצי' פרי אומ'
 עליהן טורא פרי העץ פ' פלי וזכ"ה י"ל יה"ב וירופ"י וכו'
 בהם אין מברכי' עליהן ועל האב"ו סקרי' מברכי' כ"פ העץ
 ועל הקנה סקרי' ק"ל כ"פ הארמ' וכן כ"פ סה"ה י"ע סה"ה
 פרי העץ כרכ"ו כ"פ העץ ושאינו פרי העץ כ"פ הארמה ו'
 ושאינו עיקר הפרי אע"פ ו' פרי העץ כ"פ הארמה ושאינו
 ידוע סה"כ כיה טרכ"ו על הסוכר ע"י פרי העץ סלפ"י
 רטיבתא בירא פרי העץ ונב"ל רטיבתא בירא פרי הארמ'
 על דבר ששיקרו מהמיכן כגון חב"ן קידרס דייס"ה א"ל"ו
 רובו ומין אחד אומ' מ' ומ' ולכ"ז כ"כ ס' מעין ג' ותג"ל
 סנתרין קמ"ו לה פ"מ ולד"ק נ"ט הוי עיקר' האופ"ה
 אורז ודוחן או סכ"ו מברך ב"מ ולכ"ז בירא' נכסות
 דכות וחרוקן על כל מה שברא להחיות בהן כע"כ כל מה
 חי השלמים ו"כ נמערב מין אחד וברוכ"ן האין הארז
 אומ' ס' כ"כ וכן העו"ה פת או תב"ל מייני קטניות מברך פ'
 ס' כ"כ ור"ה פ"מ דין דוחן לדין קטניות' ס' סוכס"ה
 החמה או סל' כ"ה וכליכה כ"ע יס"ה אומ' כ"פ הארמה
 ולפי ס"ס הפק טברכה אחרונה א"כ יברך ב"ל או טברכה'
 מעין ג' כ"כ"ן לארמיר סל"ה ל"כ קליית או חטים כע"ה
 פ' סלוקות א"כ תוך העבודה' ל"כ סנת"ל כ"ל פ"ה א"כ
 הפ"סות גדולות כזית וברך המוניא ו' טברכות
 וא"כ לא מברך בירא מ"ז וברכה אחת מעין ג' ואפי' א"כ

בהם תואר לחם וא"כ ח"כ ונתג"ל ואלו מחומר על ידי כ"כ
 או מרק א"כ טברכות כזית מברך המוניא ו' טברכות י'
 א"כ אין טעם ועל לחם וא"כ ל"ן בהם כזית א"כ י"ט כ"כ מור
 לחם מברך המוניא ו' טברכות וא"כ לא כ"ה טברכה חמ"ק
 ג' וא"כ אינו חכוסל ולא מברך לא מוסוד וק ד"ק י"ע ס' אין
 טברכות כזית ואין בהן תואר לחם מברך ומו"ט ו' טברכות
 טברכה דארע"ה והיא כלייתו רכה מאפי' אמתה פ"מ
 פכ"ה חייב כחלה א"כ ק"כ טברכתו עלי מברך המוניא
 ו' טברכות וא"כ לא מברך כ"כ מ"ו ולא ס' י"ט כ"ו ד"י ונ"ט
 טרייתא פ"מ מן החלה והיא סמ"כ אומ' על
 הכירה והיא מתב"ל ואין עורה ל"כ על ו'
 וכן לחם סאופי' אומ' כפ"ד ומין אמתה טע"ן ול"ה הע"י
 לכת"ה ועמ"י כלימוכין כל לו פ"מ מן החלה וא"כ כ"כ
 כע"כ חייבין כ"ה על רב"ט סוכ' מתמרי מברכי' כ"פ הארץ
 וא"כ כ"כ ט"ו מ"ס כ"כ ו"ה ס' עולם מברכין על"מ כ"כ על
 סכר תמרי"ס ושכר טעורים ס' כ"כ ותמרי דעבדינהו תרי"ה
 פי מ"כקי מעט מברכי' עליהן בירא פרי העץ על סת"ה
 עבה דלא לילה בל"ו ועל רכה דלפתיה ס' כ"כ על הפת אומ'
 המוניא לחם מן הארץ ולא אינו מוניא אע"כ דע"ל היין אומ' כ"פ
 הבין ולא אומ' הכורא כל ידק יפ"י ומיני קטניות סטוב"ס
 חייב ומוט"ל"ס גר"תן סוה לאחר כ"ה ס' כ"כ ב"כ
 וקרא וסל"ק וברתי סטוב"ס מברכ"ס מ"ה מ"חיס האוב"ן
 חייב מברך ס' ל"ג מ"ב ס' הארמה ודבר' סימ"ר ט"ו
 חייס מ"ו כ' פ"ה ס' תומי וסודתי וכו' כ"כ האוב"ן חייס
 כ"פ הארמה מ"ס"ן ס' כ"כ אפי' מערבין לו מ"ס"ס יומ'
 מ"חיס אב"ו המ"ו ב"כ טברכתו כ"פ העץ טברכה ראש"ל
 אין לה שי"ר אפי' לא אכל א"כ כל סה"ה מברך ואחר"ה
 י"ס לה טעור ופי"ה על' המיני' כ"כ וכן על הפת והאוב"ן
 צריה כמו זית א"כ גר"ר א' מ"שע ט"ר דמ"ך א"כ
 אין כ"כ שי"ר והת"ס מ"ס"פ ק"י כ"כ י"ט ט"ס לא
 י"כ כמות מן השי"ר להסתלק מן הס"ן וג"ס להסתלק
 על ברכת כ"כ א"כ טריכ' שי"ר והאוב"ן מ"ה המיני' פ"ה
 מ"כ שי"ר לרעת הת"ס מברך כ"כ לא א"כ ו' א"כ ו' א"כ
 כ"כ קב"ל סמ"מ"ן כ"כ קמ"ה כ"כ ל"כ טברכתו ט"ו
 הארמה ו"י סל"ק מ"י ירקות וסל סכ"ט וכן א"כ סל"ק פ"ה
 מברך על מי השל"ק ומי הכירו כמו על הפירות ועל הי"ך
 עמ"י הסונע לא יפריד פ"ה מן הפת עד לאר' חר"ה
 ובר' לחתוך מעט מן הלחם קודם כ"כ כע"כ ס"כ י"ח
 בפר"ה י"ה הכ"ר עמו וא"כ יחתוך יות' מ"ה ח"ה ס"כ
 וא"כ לא יחתוך כלל עד לאחר ה"כ כ"ה הוי החתך הב"ק כ"כ
 הע"כ לאכילה ו' מ"י ס"ה לכוין פירות ודע"ה לאכ"ס
 וכל אומ' וברך עלי'ו פ"ל מידו ונאכ"ד ט"ך ל"כ פ'
 פע"ס אחרת על ס"ר ס"כ וס"כ וס"כ קודם ס"כ כ"כ
 על הברכה שפ"ה לכ"ה וא"כ לא א"כ א"כ י"ס ל"כ
 ח"ך היו לפ"ו כ"כ ב"כ ו"כ ואפי' נפת נקיה וכלי'ה
 קטנה מברך על השלימה ואפי' היא פת הד"ה כ"כ סה"כ
 מן הט"ן היו סל"מין או סת"ין מברך על הנקיה ח"ה
 סל חטים אפי' קטנה קודם לטעור' אפי' סל"מ"ה כ"כ טעורים
 ופת כוס"ן מברך על סל טעורים כ"כ א"כ ופת ט"ה
 וס' מ"ן אחד מברך על הטעורה פת נקיה ט"ה ופת
 קי"ר טעורה על א"ה ס"ה

שיריה יברך וכן הדין בפת גרים ופת ישראל למי שאוכל פת
 גרים לקיה ופת ישראל קיבר על אי זה שיריה יברך
 פרוסה של חטים ושלומיה של ספורים לנאת ידי שמים
 ומניח את הפרוסה תחת השלומיה וכוצע משתי הקדבר וצד
 ברכת המוציא לאוכלה מעבין הסעודה כמו הציאו מלח ו
 ולפתחו או גבולו לתורי לא הוי הפסק וכן הסוחט היה ועוף
 ודבר כיניהם מעבין השמיט כגון הציאו אחרי לשחוט לא הוי
 הפסק אין הצוצע רשאי לצוצע עד שיציאו מלח או לפתחו
 שאם הלחם טוב ואינו צריך מלח ולפתחו רשאי **ה** ביד
 על כירום האילן בורא פרי האדמה יבא ועל
 הארץ בורא פרי העץ לא יבא ועל כלם שאם שהכל היה
 צדברו ואפי' על הפת יבא **ו** כלל מה שנקרא פרי העץ
 פל דבר שמוצי' עליו מעטפו' ואין צרי' לצדעו בכל שנה
 הוא פרי העץ מוצי' עליו מעיקריו וצרי' לצדעו בכל שנה פרי
 הארץ הוא וחומץ מוצי' או שמוצי' לרפואה עם המרק מוצי'
 עליו שהכל כ"כ הבל בעיניה מזהק ואינו מברך עליו כלום
 אלא על הפת צריך רחמנ' מלכא מאריה דהאי פיתא יבא ידי
 ברכת המוציא ואם אלא כן אלא אכילה יבא ידי חובת ברכת
 הוצי' רב האי פסק דכל ברכה שאין בה מלכו שמי' אינה ברכ'
 ודי' כהשתק בזה הילכ' אם הזכיר בה שם ולא מלכות לא יחזור
 ויברך וברכה מעין ז' שאומ' ש' ככליל שבת מה שאומ' בה
 הא הקדוש שאין כהמה חשוב מלכו וברכ' ראשונ' של יח כיון
 שיש בה הא הגדול הגבור והנור' חשוב מלכות על דבר שאין
 גדולו מן הארץ כגון בער בהמה וחיה ועוף ודגים אל' ש' כ"ב
 וכן על הפת שעינפה ועל היין שהקריס ועל התבטיל שעבר
 צורתו ועל חלב וגבינה וכזים ועל המלח והזומית וכמהין
 שפס' ימות וחומץ ותמרי' שאינם מבוטלי' בחלין וחגב הי' לפני
 פני מיני' ואין בהם מן המינין כגון אתרוג ותפוח יברך על
 החביב ופוצ' את האור ואם יש בהם מניין ז' כגון תפוח ותאב'
 מוכר על מין שבעה אף אם האור הוא חביב לו ואם אין כ'
 ברכותיהן שוות כגון כגון חית מברך על אי זה מהם סירנה
 ואפי' אם האור חביב עליו עפי' ואם יש לפני ברכ' בור' פרי
 העץ ושהכל בורא פרי העץ קוד' בורא פרי הארץ ובור' פרי
 העץ על אי זה סירנה יברך קודם' כל המוקדם כפשוטו עדי
 רמז מוקדם לברכ' חמה קודמי' לשעריה זמית קודמי' לשער'
 מפני שהיא המוקד לארץ בתר' ותמרי' קודמי' לבגין מפני שהן
 טני' לארץ תביא דקרא' אבל חטה קודם לזית וכן שעורה
 קודם לרבע והא דחטה ושעורה קודמי' בשעשה תבטיל או
 בפת אבל הכוס את החטה שמבר' בור' פרי האדמה בורא
 פרי העץ קודם' **י** פת פטורת כל מיני מאכל ויין פטור כל
 מיני משקין דברי' הבאים בתוך הסעודה ומחמת הסעודה
 כגון בער ודגים וירק ודייקא שרגלי' לקוצע הסעודה עליהן
 ולאכלן עם הפת אפי' אוכלן בלא פת אין טעמו' ברכה לא'
 לפניהם ולא לחאריהם שהפת היא פטורתן וכן כל המשקים
 שאדם שותה תוך הסעודה מין מן היין שקוצע ברכה לעצמו
 ומעון ברכה לפני' דברי' הבאים שלא מחמת הסעודה כגון
 מיני פירות והביאן קודם שמשך ידו מן הפת טעונים ברכה
 לפניהם ולא לחאריהם ואם הביא אומ' המינין לאחר שמשך
 ידו מן הפת קודם ברכ' המזו' טענו' ברכה לפני' ולאחריו ויש
 דעות אחרות ואין עיקר' **יא** כת' בהב' שאין צרי' לברך
 שאר פוס' של ברכת המזון

האוכל בתחלת סעודתו פת ופירות אין לו לברך עליהן אפי'
 אם אוכל מהם מעט תחלה בלא פת והשתא הו' ליה לדידיה
 באים מחמת הסעוד' ואם אוכל מהם כבוף סעודתו בלא פת יש
 להשתפק אם יברך עליהן אם לאו להוציא עצמו מן הפסק'
 אוכל מהם קוד' נטילה בלא פת ויברך עליהן **יב** כתב
 בהב' שיש לברך על המים בתוך הסעודה אם אין לו
 מין לפטורו ולא כהי' מים שפסקי' שיש לברך על המים בתוך
 הסעוד' על כל פעם ולא כהי' והרונה להשתלק מן הפסק ישב
 קודם שיטול ידיו במקום סעודתו ויברך על המים על דעת
 לפתות תוך הסעודה **יג** פת הבאה בביכין מברך עליה
 בזמן ולבכו ברכ' מעין ב' ואם קוצע סעודתו עליו מבר'
 המוציא וברכ' המזון ואם מתמלה היה דעתו לאכול מעט ו
 וברך בזמן ואח' כ' אוכל כשיצור שאחרי' קוצע' הסעודה עליו
 מבר' ברכ' המזון' הוא קוצע סעודתו על דבר מועט ואחרי'
 איכס קוצע' הסעודה' אינו מבר' המוציא ופלט ברכו דבתר'
 דרשא חולי' ובטלה דעתו חבל כל אדם' לחמוניות ככלים בלש'
 שכל' לתן עבה מבר' המוציא' וב' ברכו ושכל' לתן רכה מברך ר'
 בזמן וברכ' מעין ב' ואם קוצע סעודתו עליהן מברך ה'
 המוציא' וב' ברכו בטל ידיו לברכת המזון או שאמו הב' וכברך
 אפוד' לאכול ולשתות עד שיברך והשתיה שרונה לאכול ו
 ולשתות ואין צרי' לברך ברכ' המזון קודם' והסומך על שלחן
 אחרי' אפי' אם הב' ונברך לא הוי כליקו עד שיאמ' בעל הבית
 הב' ונברך אין ללק' המפה והלחם עד לאחר ברכ' המזון
 ותב' לנטילה ברכ' ברכת הפת פטורת הפטורת פי' פת
 הנכונה בקערה ואין ברכ' הפרפרת פטורת את הפת ברכ'
 על הפרפרת שלפני המוציא פטור את הפת שאלא לאחר
 הסעודה קודם ברכת המזון' בידך על היין שלפני המוציא
 פטור את הי' שלאחר הסעודה קודם ברכת המזון אבל מה
 שאשתה אחר ברכת המזון צריך לברך עליו ודוקא בימים ש
 סדרך האדם לישב ולשתות אחר הסעודה כגון שבתות ויום
 ויום הקזה וכיוצא בהם' ומיהו דבמקום שיפ' יין מעי' ודרך
 כל אדם לקצוע בכל פעם או אפי' אין כל אדם לקצוע אם ד'
 דעתו לש' ונתב' לאחר המזון וברך תחלה ארענא דהכי א'
 אין צריך לחזור ולברך וכן אפי' בשבת ויש אם אין דעתו ל'
 לשתות אחר המזון ונמלך ושתה צרי' לחזור ולברך יין שבתוך
 הסעודה אינו פטור יין שלאחר הסעודה היבא שלא היה לו
 יין לפני המזון ויין שלפני הסעודה כגון קדם או הגדיל על
 היין קודם סעודתו פטור היין שבתוך המזון.

יד ברכת היין והשת' כין ראשונה ובין
 אחרונה אין אחד מוציא חכירו אפי' אם ענה
 אמן אלא' הסבג לאכול ולשתות ואז פטור הברכה הראשונה של
 פת ויין אחרונה של יין אם הם פנים וברפה אחרונה של
 פת אם הם שלשה ושאר כל הדברי' לא בעו הפטה ובכל ענין
 אחד וברך לכלן ובבי' ביתו של אדם לא בעו הפטה שהן כ'
 כגדין אחרי' ומפי' שאר בני אדם אם קבעו מקל' לאכילתן
 שאמרו כאכל וכשתה כאן לא בעו הפטה והאירא' שיטה ד'
 דידן הוי כהפטה דדידיהו' **טו** חבורה שבה להם יין
 בתוך המזון כל אחד מברך לעצמו לפי שאין'
 יכולין לענות אמן שאין מאיחין בסעודה מפני הסכנה'
 והמתעטט בסעודה אסור לומר לו אשתא' בלא להם יין
 אחד המזון אחד מברך לכלן'

מכריבי על המגזר משתעלה תמורתו ועל כל המוגמר
 מברכין בורא עני בשמים הוץ מעל המוסך שמוכרים
 עליו בורא מיני בשמים והדמה אחד לאכול מוסך מפני ח
 השם דם והד יונה מתיר על סוף אפרסמון מבר בורא סוף
 ערב סוף שמערה עמו הרבה מיני עני בשמי לפסומו אומ
 עליו בורא עני בשמים כל זמן שהשמי בתוכו הוציאן משם
 מברך בור מיני בשמי ואם ערב בו עני בשמי ועשבי בשמי
 מברך בורא מיני בשמים והימולק וחולפי דימא וסיבלי אומ
 עליהם בורא עני בשמים וכן כרגם דגננכיתא אבל דברא
 בורא עשבי בשמים המריח באתרוג אומ ברוך שנתן ריח
 טוב בתירו ועל הוורד ומי ורד והלבונה ומסטי אומ בורא
 פ ב י הוצא בביסין ורואה אילנו שהוציא פרח או באי אמה
 שלא חסר מעולמו כלום וברא בו בריו טובו ונאות להנאות
 בהם כפי אדם מיי שהביאו לפניו סוף וחדם מברך על
 ההדס וחזור מברך על השמן הביאו לפניו סוף ו
 ויין אוחז היין בימינו והשמן בשמאלו ומברך על היין תחלה
 ואח כ על השמן וטח בראש השמש אם אין השמש פ' ת' ת' א'
 לא יבא כשהוא מבושם ודוקא בבדיו אבל אם גרפו מבושם
 מותר ואל יבא יחיד בליה אם אין זמן קבוע ללאמוד ואל יבא
 במעלי המטולא שלי על גבי טלחי ונפנתא ובימוי המוח
 א יספר עם אמה בעוק אפי אשה או בתו או אחתו ואל יכנס
 באחד לבית המדרש ואל ישיע פסיע גבה ואל יהלך בהמת
 זקופה יח מי שהביאו לפניו מליח ופת אם המליח עקר
 כבין באוכלי פירות גבוה מבר על המליח וטוב
 את הפת ואם הפת עיקר מברך על הפת וטור את המליח
 זה הכלל כל שהוא עיקר ועמו טפלה מברך על העיקר ועמו
 את הטפלה יט כל שהוא מה המינין סוף חטים ושעורה
 וכוסמין ופחלת טעול ושישן כהנלה מברך ב
 בורא מיני מזונות ולבסוף ברכה אומעין ב ויה נוסחה באי
 אמה על המחיה ועל הכלפלה ועל תבובת השדה ועל ארץ ח
 חמדה טובה ורחמה פריית והנחלת את אבותינו לאכול
 מפריה ולסבוע מטובה רחם אל אינו עלינו ועל ארץ עמך
 ועל ירושלים עירך והעלנו בה ושחחנו בתורה כי אמה טוב
 ומישיב לכל באי על הארץ ועל המחיה וכל שאר מזמיני
 פרי העץ סוף גפן ומאנה וימון חיה ומחיה מברך בורא
 פרי העץ ולבסוף באי אמה על העץ ועל פרי העץ וחיות על
 הארץ ועל הפירות ועל היין באי אמה על הבסן ועל פ' ה'
 החותם על הארץ ועל פרי הגפן ברוח וביטוי יאמר סוף
 לחתימה זכרנו לטובה ביום פלוגה כי אמה טוב ומישיב
 לכל וכו' ובכתובות אומ בחמנו יא אינו ביום המנוח הזה כי
 אמה טוב ומישיב לכל מי שאכל מיני מזונות ושתה יין ואכל
 יין מיני כולל כולל ברכה אומעין על המחיה ועל הכלפלה
 ועל הגפן ועל פ' ה' ועל העץ ועל פרי העץ ועל תבובת השדה
 החותם על הארץ ועל המחיה ועל פרי הגפן ועל הפירות
 ואם אכל מז מינין ומשוח' א' לברך בור' כפשות רבות על
 ה' פוח' שם הם פרי העץ הם זכרבה מעין ב' פוטרתן אבל
 אבל בשאר עמיהם או שתה יין ואכל עמו תפוחי וכפר צריך
 לברך גם על הכפר והתפוחי על הכבי ועל הכפר ועל ה
 הידקות ועל המים מברך לאחריהם בורא כפשות רבות וכן
 הסומתה מים למיאו אבל אי חקקה אומעין מאנדק לשתות

מים אינו מברך לא לפניו ולא לאחריו ופאר מטקין אבלו
 חקקה אומעין מברך לפנייהם ולאחריהם

פרק שלשה א

לא בירכו המוציא ביחד לא אח' כ נקבעו לאכילה ביחד דלא
 כראבד ספי' דוק שנקבעו יחד להמוציא השמם שאכל כדפי
 מזמני עליו אבל פחות מכזית והנכרי אין מזמני עליהן אבל
 עובל וכיוצ' בהן מכל דבר איסור אין מזמני עליו אבל מברך
 לעצמו דלא כהרבים שפית' מאינו מברך עליו לא בתהל' ולא
 בסוף ב' שאכלו ביחד וא' כזהר מפת גנים והאחרים אינם
 כזהר מצטרפי לזימון ואם מודר' הכאה זה מהו אין מצטרפי
 לזימון ב העונה חמץ לא יגביה קולו יותר מן המברך
 מוצה לחוד אחר זימון הילכ' השמש המעמש לסכים א'
 אוכל עמיהם בלא דעות אבל לא המעמש לב' ואין מזמני על
 הפירות ג' גנים מזמני לעצמן וחייבו בכך ועבדי מזמני
 לעצמם ד ואין נשים ועבדי מצטרפי ותימה שלא כהגנה
 הנשים עכבו לזמן ד' ג' שאכלו בא' ויצא א' מהם לטקן אם
 קוד' לו ועונה מזמני עליו וצריך להודיעו כדי
 שיכוין לברכה אבל עברה אין מצטרפי להזכרת השם עד פ'
 פיהיו בתקום א' ה' שמים שאכלו בא' מוצה להלך בבב'
 אחרונה ולא בראשונה ב' ח' שפיהם סופרי' אבל
 א' מהם סופר וא' בור סופר מבר' וכור יוצא והוא שיבין לטקן
 הקדש לא שאינו יודע הברכה על כן נשים אינן יוצאו בזימון
 טלנו י' ג' שאכלו בא' וסיימו השכי' סעודתן עד שלא פייס
 השלישי מופשי' בעודתו עד שיזמנו עד הן וחזור לבעודתו
 ושכים אין מפסיקי' לאחד ואם ירצו יכולי' להפסיק לאחד וב'
 שאכלו בא' אפי' אין בהם אחד שיהיה גדול מחבירו מוטב פ'
 שיזמנו ויברך אחד לכולן ממה שיתחלקו מי שראו ואלא פ'
 שומכרי' ברכת המזון מוצאן שאומרי' ברוך אתה עונה חמץ
 שאומרי' נברך עונה ברוך ומוברך עמו תמיד לעולם ועד
 ואם הם עברה אומ' ברוך ל' וכו' ומוברך עמו תמיד לעול' ועד
 העונה חמץ אחד כדכותיו בסוף כל ברכה וברכה הרי
 זה מובנה ואין לעבות אחר ברכה אחרונה של אכילת
 פירות אבל בסוף הברכות כגון אחר יפתח והללך כהלל
 וברכות יח בסופן וגאל ישראל הרי זה משובח בעל הבית
 בנכס ואורח מברך כדי שיברך לבעל הבית ואפי' אם בעל
 הבית גדול מן האורח ואם רוצה לוותר על ברכתו יכול
 לברך בעצמו וזה נוסחה י' יהי רצון שלא יעום בעל הבית
 הזה בעולם הזה ולא יכלם לעולם הבא יהי נכסיו מועלת'
 וקרובי לעיר וא' יטלו טקן כמעשה ידיו ולא יזדקק לפניו
 סוס חטא ועין ונעמה ועד עולם יחיד המפסיק לשכים
 ימתי' לאכול עד שיגמרו ברכת הון וכן אם הוצרך אחת
 לבאת לא יבא עד שיגמרו הון וחזור המפסיק לבעודתו
 ולאחר שיגמרו העודתו כשומברך חוזר לתחלת הון יוש'
 אומרים דהמפסיק לשכים צריך נטילת ידים והמוציא קדוש
 שיאכל כשיחזור לסעודתו ואינו כראה לאדוני אבי ה' אש
 על' שלשה וארבעה שאכלו כאחד ואין אחד מהם יודע ב'
 ברכת המזון כולה וכל אחד יודע ברכה אחת חייבי' בדימות
 הכל אחד

פסכת

ברכות

א' אונת מה שידע והמברך אונת בברך לא ינו שאכלנו משלו
 בצומת ימין חוזר ואונת כרוך שאכלנו משלו המברך ברכת
 תמו' בבית האכל כשיגיע להטוב והמטיב באי אונת האל
 חמי השוע והמטיב א' אונת דיי' אונת שום בברך לוקח כפשו'
 במוטפט שליט בעולמו לעשו בו כרצונו כי כל דבריו משפט
 ואנחנו עמו ועבדיו ובעל אנו חייבי' להודו לו ולברכו בודד
 פרצות הוא יבדור פרצה זו מעלינו ומעל האכל הזה לחיים
 ולשלום הרחמן הוא יתקד וכו' **ח** הפוגע בגדול הימנו
 בריך א' ל' לכבודו עד שיגיע לפתח הראוי למוחס
 ואם יצא מתחל' כיחד צ' לכבודו וכן אין מוכדי' בפרי' ולא
 צדיים מזהומו לאחר שרחן הגדול המברך ברכ' המזון א' אין
 המברכ' רשאי' לאכול ולשתות עד שיטעמו המברך ואם כל
 א' כוסו וכברו לפניו רשאי' ובלבד בלא יהיה כוסם פגום
 וכשת צרי' שיהיה לכל א' מהם לחם משנה ואין המברך צרי'
 לשפוך מכוסו לכוס כל א' אם לא שיהיו שומעין ואז לא יטעו
 עד שיסתה המברך **ט** שכיס ממתיני' זה נזה בקערה
 ב' אין ממתיני' זה נזה בקערה והכוסע פוסט י' י'
 לאכול תחלה ואם ירצה לחלוק כבוד לרכו או למי שהוא גדול
 ממנו בחכמה רשאי' וכוסע ממקו' האטוי יותר ולא יבצע עד
 שיכלה אמן מפי רוב העובי' **י** מנזה לראיך בלחן
 ולא ית' מרשי' ואין עוכי' אמן קטופה שאינו חותך
 האות' לאו חטופה פי' לקדחת הלף בחטף קצרה או יתונה
 והוא העוכה אמן ואינו יודע על אי' זו ברכה ויברך הברכו'
 בנותן וטובה **יא** פנים שאכלו וכא' הב' ואכל עמהן
 קודם שאכל הב' וכברך מצטרף עמהם אכ' א' אינו
 מצטרף מנזה בגדול לברך אפי' בא' בקוף הסעוד' וכן כהן
 קוד' לכל אם הוא ת' הוא א' עם הארץ אכל לת' להניחו
 לברך לפניו כותי' און מזומני' עליו בזמן הזה עם הארץ
 מזומני' עליו אעפ' דק' ל' ד'אמאמר עבדו עובר בעשה ברי'
 להשלי' ל' להתפלל מצוה לשחררו לשי' שעשה דרבנן דוח עשה
 דיחיד דאורי' לשי' הקוצר מתג' ב'ט האחר' של חב' אינו כובד
 אכילו בו כיום דעשה דרבי' שמחת רגל דוחה עשה דאבלות
 דיחיד אפי' הוא מן התורה ופ' ד'אבלות דרבב' איב' ד'הלכת'
 ודלא בה' ב' שבת' סמחה קטן היודע למי מברכ' מזומני' עליו
 פרוח והוא שפכה ס'ג ולא הביא ש' סעוד' וריאף בת' אפי' בן
 ט' וכן י' ש' כוהנ' ליתין חומם ביד קטן ולצרפו לעשרה ואח'
 ה'אם ז' בת' המחזור שכלן שאין עושי' קטן צירוף לעשרה
 ולברכ' מזו' ולתפלה ולב' עד שיביא ש' שערו' ואפי' אם חנח
 בת' או חומם בידו **יב** טבעה שאכלו דגן וב' שאכלו ירק
 מצטרפי' לזמן בברך לא ינו ואפי' לא שתו לא כוס א' של
 יין וכן ב' שאכלו שתו וא' ירק וריאף בת' דב' אינו מצטרף עד
 שיאכל כזית דגן ולא מושתבר להוציא רבים ידי חובתן עד
 שיאכל כזית ואפי' לא עשאו שת' לא כבון דייסא ומזויה אפי'
 מי שאכל בדי' טבעה מיהו אם כלן יודעי' לברך מצוה סיבר'
 מי שאכל בדי' טבעה אכל אכל עלה של ירק או אפי' פירות
 מן ז' המיני' או שתה אינו מוציא אחרי ידי חובתן
 סדי' ברכ' המזון כך הוא ברכה א' היא ברכת הזן
 ארבעה תקנה וברכת הארץ יהושע תקנה כשכנסו לארץ
 אם לא אלו הם ארץ חמדה טובה ורחבה לא יצא ידי חובתו
 וכן אם לא אלו בגי' ותגרה ונצ' להקדים ברי' לתורה ונצ'

סיאנו בה הנראה תחלה וסוף ב' כוסה ירושלם מוד ושלמה
 תקנה וצ' שיזכיר בה מלכות בית דוד ואין לזמן בה חביבו
 מלכנו רעינו לא אכינו רוענו ואין לזמן בה בשבת ומלכות
 הקס לא ומלכו בית דוד הקס וחוקים באי' טובה ירושלם ולא
 יחתום ב' מושיע ישראל שאין חותמי' בשמים **יד** בשבת
 פותחיל בכמוה ואונת בחמו' ו' א' ינו בציון עירך
 ויזכי' בה קדושת היום וחמת באי' מנחם ציון בכנין ירושלם!
 ולא יחתום מנחם עמו בבנין ירוש' שאין חותמי' בשמים אכל
 ציון וירוש' אחר היא ורי' שבת שיכול להתחיל בשבת כמו פ'
 בחול רק שיזכיר של שבת באונת' ואו' גם בשבת רוענו ונכנו
 פרכסנו כמו בחול ד' הטוב והמטי' וביטבה תקוה על הרצ'י
 ביתר וצ' לזמן בה ב' מלכו' ו' הטוב ו' במולות ושותת ב'
 ברוך ולינס חותמת בברוך **יז** טעה ולא הזכיר של
 שבת ויט' בברכ' המזון אם שתה בטמא והמטיב חוזר
 לר' ש' ברכ' מזון ואם לאו און באי' אמה שכתן סבתו למנוחה
 לעמו ישראל באהבה לאות ולברית באי' מקדש השבת וביע'
 חזון כרוך שכתן יט' לעמו ישראל באהבה לשמחה ולזכרון באי'
 מקדש ישראל והזומני' וברח אונת באי' אמה שכתן ראש חדשי'
 לעמו ישראל וזכרון באי' מקדש ישראל ויח' וכת' ריאף שאין
 לחתום נצח ואם איקלע יט' ושבת צדדי' כולל ואונת ברוך
 שכתן שבתות למנוחה לעמו ישראל לאות ולברית ויניס טובה
 לשמו' ולזכרון באי' מקדש ישראל והפסכת והזומניס
 וכן שבת וזח' טעה ולא הזכיר ז' בתפלה ביום מחזירין א'
 אונתו ולא כלילה וברכ' המזון אם לא הזכיר ופתח בהטוב חין
 מחזירי' אונתו כ' ש' אם שייס ברכ' המזון ובשבתות ויט' חוזר
 לראש לפי שאי' אישע' לו שלא יאכל בהן שת' משום שמחת יט'
 אסון להתענות ערוב אכל אם ירצה לא יאכל שת' ובשבת ויט'
 צרי' לאכול שת' וכליל' ראשו של הכות צרי' לאכול כזית בכמה
 חף אם יטרידוהו ב'אמי' עד כמה מזומני' עד כזית וכן חייב
 לברך ברכ' המזון על כזית ומודרכן ולענין ברכה אחת ונת
 של היין בשתק רבי' יונה אי' פגי' בבי' או רביעי' או צרי'
 כביצה לכן טוב לזוהר שישתה פחו' וכזית או שישת' רביעי'ת
 להסתלק מן הספק **יח** כיצד מזומני' בב' אונת בברך
 והם עוכי' ברוך ב' הוא אונת בברך לא ינו והם אונת
 ברוך לא ינו שאכלנו משלו וכן קובץ אף ואם און במקו' בברך
 ברכו אין מחזירי' אונתו **יט** העולה לקרות בתורה
 אחר שאזנו ברכו את יי' המוצרך והם השומעים
 יעז' ברוך יי' המוצרך לעולם ועד יש לו לחזור ולומר ברוך
 יי' המוצרך לעולם ועד מברכותיו של אדם כיברך את תלמידו
 חכם הוא אם ברג הוא האומר וטובו חיינו הרי זה תלמיד
 חכם מוטוב חיינו או בטובנו חיינו הרי זה בור' בברך ת'
 שאכלנו משלנו תלמיד חכם למי שאכלנו משלנו בור' ובעשרה
 יכול לומר בברך לא ינו שאכלנו משלנו **יך** האוכלים
 במקום שיש כני' אדם הרבה ואינן יכולין לשמוע
 מפי' המברך ואינם רשאין לברך כל עשרה ועשרה מפני א'
 אימת בעל הבית שמא יקפיד ומזמין שלמה שלמה
יג שלמה שאכלו כאחד וקדם אחד וברך לבדו
 הם יוצאים בו ימון שלו והוא אינו יוצא ב'
 בו ימון שלמה אכל אם קדמו וברכו

פרק אודברים א

אמר ר' לוי ב' שיטתו לאכול ונדרו המוציא ואכלו מעט אעפ"י
 שלא אכלו עדין שיטתו ברמה אינן רשאין לחלק וכן ד' ד' ו'
 פחלקים עד עשרה עשרה אינן כחלקי עד כ' וכן ב' האוכלים
 אחד אעפ"י שכל א' אוכל מפברו מצטרפי' לזיומן וחיובין לזמן
 וכן ב' שאזי מ' חבורות של ב' ב' פ' אדם ונתחברו לו הג' ב'
 ביחד א"כ לא זימנו עליהן במקומן חיובין לזמן ואין רשאין ל'
 לחלק ואם כל א' מלו הג' הפסיד לחבירו זימנו עליהן ב'
 במקומם אינם מצטרפי' לזמן שכבר פרח זימון מעליהן אפי'
 אכלו אח' כ' פ' אחד ונמרו עבודתן יחד' **ב** שתי חבורות
 שהיו אוכלי' בבית א' או בבתיים בזמן **ב** שתי חבורות
 לא רואין את לא מצטרפין לזימון ואם לאו אין מצטרפין ואם
 היה שמים ביניהם שמים מרפין והוא סכפכסו בעשה ראשונה
 לרעת כן אוכל את מקצתן בבית ומקצתן חוץ לבית חס המבר'
 יושב על משתן הבית מצטרפי' **ב** מברכין על היין
 ב' האעפ"י שלא נתן לתוכו מים **ב** וכסוה של ברכה
 אין מברכי' ע' שית' לתוכו מים' אין בטילת ידים לאכלה
 לא במים וחק' מים אחרוני' אין נוטלין ביין' עופה אדם כל'
 שרכו בפת והוא דלא מ' מ' י' הילכך אין וניחוח עליו עשר
 חי ואין מעבירין עליו כוס מלא ואין סומכין בו קערה אי מ'
 מונאים ואין זורקי' אותה ולא כל החובלי' הם יאסרין בזריקה א'
 אוכל' ברג' אבנים ומעשים ומתפוחי' ורומחי' מותר ואין אוכלי'
 אוכלי' א' א' כ' היו ראוי' לאכלה ומותר' לאכול דייס' ב' בק'
 של פת ובלכד שיאכלו לבזק' ויש אוכלי' בגל פעם מעט
 מן הפת עם הדייס' ומנשכין את היין כעמוד' לפני היתן
 והכלה והוא סיקבלנו ככלי כפי הצנור וזורקין לפני קליית
 ואבני' בימות החמה ולא בימות הבשמים ולא חתוכות ב'
 ובסוף או לעולם **ב** סכת והכנים משקין בתוך פיו
 בלא ברכה נוטלין **ב** ואח' ל' מברך עליהן ויח' פ' א'
 אינו מברך ולא כה' לא' ה' ה' א' הכנים אוכלים לתוך
 פיו כל' ב' א' אינן מנאסין כשיפלטו חותן' טולטן ומברך
 עליהם ואם הם פנאשי' מכלקן לצד אחד ומברך' מי סככת ו'
 ואכל ולא בירך המוציא וכזכר עד שלא בירך עבודתו חזר
 ומברך משבמר עבודתו אינו מברך' כל חיובי טבילות
 מברכי' בעלייתן מטבילות' בא' אמה אקטו על הטבילה וכן
 הנוטל ידיו מברך אחר טבילה וקדם טיבוב מברך על טבילות
 ידים **ב** עשרה דברי' באונו כבוס של ברכה' טעון
 הדחה **ב** מנעמים' וסטיפה מנחון' חי פ' שיהא מנוב'
 קצת עד ברכת הארץ ואז מנסיף במים או שיתכנו חי לתוך
 הפרס ויזמגנו לתוכו' ויז' שיהא הכלי טלס' מלא' עיטורי'
 שיעטורוהו כקלמירי' או ככלי' עיטוף שיכסה ראשו כשיברך
 ומקבלו כ' ידיו ואוחז בימין' ולא ישיע בשמאל מובטחו מן
 השולחן טפח' ונותן עיניו בו כרי' שלא יסח דעתו ומאנו ו'
 ומשברו לאכס' ביעת' ואעפ"י דאר' יורחן' אין לנו לא ד' הדחה
 שטיפה חי מלא לא חתי' ל' יעוטי' לא עיטור' ועיטוף והאידכת
 כהינ' ככלי' בר מניטור ואין מסיחי' בכוס של ברכ' לא האוסר'
 ולא המאכיל' ואפי' בין ברכה לברכה ואין מברכי' על כוס של
 פורענו' פ' א' שיה' כ' כוסו לא יברך על הג' המהלך בתינו
 ואוכל או עומד ואוכל או מושב ואוכל בבלהו יושב ומברך
 ודוק איס' בתינו' המהלך בדרך ואוכל מהלך ומברך'

מברך על היום מכברי' את הבית משו' שירדו' וזה כ' נוטלין
 לידים למים אחרוני' מותר להשתמש בשמש עם הארץ' מי
 שאין לו יין בל'ס' ומצפה למחר שידחק לו יין לא יאכל עד פ'
 שיבריל' אכל אפי' יש לו כוס א' ואינו מצפה שימצא למחר יין
 טוב שיאכל קוד' שיבריל' ויברך ויבריל' על הפוס ממנה שיבר'
 ויברך בלא כוס וקמ' ל'ן ברכ' מוזן טעונה כוס ואפי' ביחיד'
 ואין מברכי' ברכ' מוזן כבוס סגוס לא מתקני' אותו במעט
 מים או יין סמותקין' ופרשי' דאם אין לולא פס פגוס שיכול
 לקדם ולברך עליו' **ב** סדר הכדלה יין בשמים נר הכדלה
 נחם אין לו לא כוס **ב** אוכל תחלה אחר ברכ' מוזן ויין
 ונשתי' נר הכדלה' ב' אונג' ברא' מ' ואין מברכי' על נר
 ובשמים של גויס לפי שלא שבת ממלאכת עבודה ולא על של'
 מתים ועי' אור פלחיה ושל חולה או נר שהיה דלוק מלפ'
 מברכי' עליו' ישרא' שהרליק וגי' וגי' משרא' מברכי' עליו'
 אין מברכי' על האור עד שיהותו לאורו שיכיר בין איסר ל'
 לפכדיון לב' כשהג' להכת' כל הצטרפי' שהוא מעין זה **ב**
 האלק' הן לברך וראה אור אס רוב גויס אינו מברך **ב**
 מחצה על מחצה מברך אור כל' כשהן שבתתלה אין מברכים
 ג' ליו שסוף' שבעמה להאיר מברכים עליו' נדת של ב' ה'
 לפרשי' בשם אדם הפוב' י' מברכי' עלה' אין פס אדם הפוב'
 מברכי' עליהם' ויז' איפ' ואם יש סם חון שאוכל ב' ה' ככל'
 ענין מ' כ' והוא דליכ' סיהרא' היו נשכ' בבית המדרש
 והשיאו אור לפניהם א' מברך לכלם ממוס ברב עכ' הד' ה' לך
 ג' ג' ל' לוחשות' אס כממכנס ביניהם דולק משאו מברכי'
 עליהם והוא שפעמיים להאיר' מי שמדליקו לפני נר ביום
 א' העומדו לפני בלי' אעפ"י שהוא להאיר כיון שגס לכבוד
 אין מברכי' עליו לבן אין מברכי' בבר של ב' אוכל אס לא היו
 מוציא' לפניו ביום מברכי' עליו בשמ' של מת' ושל ב' הפסא'
 ושמן העשוי להעבי' הזוחן אין מברכי' עליו כית' דלא לריחא'
 עבדי' הנכנס לחנותו של פס אפי' יש פס כל היום כלו' א'
 אינו מברך לא פעם א' נכנס וישא' נכנס וישא' מברך על כל'
 פעם ופעם' מן דמוכת בארתוב' דמברך עליה' דוק' סלקת
 להריח בו או לאכל ולהריח אכל' לאכל לחור לא יברך ההולך
 חוץ לברך ומריח ריח אס רוב ישר' מבר' תוריה ריח כשגבר'
 הכלים אינו מברך עליו' גריכי' לחזר על הגר וכל' הבשמי'
 בדרך סמוחי' על פ' א' מצת' **ב** אין מברכי' במוטף
 יוס' כספר לא על אור שבת אכל' על אור היוצא מן ה'
 העצים מן האבני' לא אכל' ב' מ' מברכי' עליו' **ב** מ'
 שאכל ולא בירך יחזור למקומו ויברך וכ' א' אס' **ב** מ'
 לא בירך ודוק בברכ' המזו' אכל' המיני' מברך במקומו' בא'
 להס' יין בתוך המזו' ואין פס לא כוס א' מברך על המזו' וא' כ'
 מברך על היין' עד מתי' מברך ברכת מזו' על מה שאכל כל'
 אין שאינו רעב מהמת' אותה אכילה' וכן נמי לענין שתיית
 היין ואכילת פירות אס אינו צמא מהמת' אותה שתייה ואינו
 רעב לאותן פירות יברך' עוכי' אמן' אחר ישרא' המברך אף
 על פי שלא שמע כל הברכה רק ששמע שהזכיר השם וכתב'
 שלא היה מחוייב לאותה ברכה אכל אס היה מחוייב בה לח'

מסכת

ברכות

לא יבא עד שיאמר כל הברכה וכן גוי שברך אין עונשין אותו
 אחריו עד שיאמר כל הברכה אין צריך לעשות ארון אחר
 ותו כוונתו של אומר הברכה בפני רבם אבל במקוריהם הפעולה
 או ברבות חזר אפילו עובדין אחריהן מיד והתקדשותם או
 מים ראשונים והייתם קדושים לו ויום אחרוני והאידבה לא
 פתחו מים אחרוני אבל מי שהוא אבהות ורביל לטול ידין
 את הסעוד לא יברך עד שיטול ואין מצרכו על מים אחרוני
פרק הרואה א הרואה מקום
 שנעשו בו כ
 בים לישראל אומן באי אמה שעשה כמים לאבותינו במקום
 הזה ויחיד שנעשה לו כם במקום אחד לעולם בשמיים כם
 אומר באי אמה שעשה לי כם במקום הזה וכמו וכן כנו
 ומכריז לעולם שעשה כם לאבותי במקום הזה בשמיים כם
 ואם נעשו לו כמים במקומות רבים על כל מקום שברא מהם
 מחזיר בברכתו על הכמים שנעשו לו וכן על כל כם שנעשה
 לרבו מברך אם היה מהיים כיוצא בן צדיקה וחדש שנתקדש
 בו כם שמים כמו דביא וחביריו כל הברכות השמיות בזה
 הפרק צרי להזכיר כם שמים ומלקות ר הרואה מעברו
 הירדן מעברו הים ומעברו פתלי ארנו ואבני אלגבים
 של בית חורן ואבן שבקש עבו מלך הטען להשיך על ישראל
 ואבן שישב עליה מרעה במלחמו עיולק מומות ירחו שנבלע
 צדיק ליתן טבח והודאה לפני המקום ר הרואה אשתו של
 לוט מברך ב' על אשתו של לוט מברך באי אמה דיין ה
 האמת על לוט מברך באי אמה זכר צדדיקים ד צדיקין
 לתורו יורדי הים והולכי מדבריו וחולה שנתרומי שפתים
 צבית האבורי ועל יוצרין שיברך בי וצרי מוכיחו רבין
 ומוסח הברכה באי אמה הגומל לחייבים טובות שבמלמי כל
 טוב ואם ברך אחר באי אמה שהציל ועפה אמן יצא והגולן
 מועיר לעיר ים פוגהין שלא לברך אם לא ילק במדבר ולא מ
 מהתבר מי שחש ברשעו או במועוין או שיברך ויא שלא יברך
 ונהגו לברך על הכל לו צריכי סימור חולה חיה חתן כלה
 מאכל ות' ח' בילת ג' מאריכי ימיו של אדם המארי בתפלתו
 ועל שלחנו וצבית הכס' וג' מקצרי ימיו של אדם מי שנותבי
 לו ס' לקרות ואינו קורא וכוס של ערב לברך ואינו מברך
 ומכהיב עמונו ברכות וכשררה ואין מעמידין סרכם על
 הצבור או א' כמלכי בצבור ר הרוא חלום וכפשו עגונו
 עליו ילק ל' אזהבו ויאמר חלומא טבא חזאי ויאמר
 הפ טבא הוא טבא ליהי וג' תפוכות וג' סדויו וג' שלמו וכו'
 מאן רחוא חלמא ולא ידע מהו יקום קמי בהכא ויאין רבו של
 עולם אפי טלק וחלומותי טלק וכו' וליכויין וליסק קמי כהני
 ויאמר כולי עמתי אמן ויפה תעבי לחלום כאש בעבודת רבו
 כיום אפי בעבת ר הרויה מקום שנעקרה ממנו עץ
 אם בארץ ישראל או באי אמה שנעקרה עץ מארצנו
 ואם חובה לארץ הוא או ברך טעק ע' זמן המקום הזה
 הרואה מקוללים או ברך טעק ארץ אפים לעוברי רצונם
 והוא היין לשאר ע' ר הרואה בכל הרשעה אומר ברך
 שהאריב בכל הרשעה ראה ביתו של נכודכצר הרשע
 אומן ברך שהאריב ביתו של נכודכצר הרשע ראה גוב
 אריות ובטען האם או ברך טעפה כם לצדיקי במקום הזה
 ראה יקום שמוטלין ומנו עפר אומן ברך אומן ועושה בו אר

ומקיים ר הרואה אכלובי ישראל זהם ס' צווא או ברך הכס
 הרזים אכלובי אומן העולם חונן נושה אמנם וג' ואין
 אכלובא כבבל ר הרואה חכמי ישראל ברך שחלק מחכמתו
 ליריאייו חכמי אומן העול או ברך שחלק מחכמתו לבשר ודם
 הרואה מלכי ישראלו ברך שחלק מכבודו ליריאייו מלכי
 אומנות העולם אומן ברך שחלק מכבודו לבשר ודם ולעולם
 יסתדל אדם לנאת לקראת המלכי ואפי לקראת מלכי האומן
 שאם יזכה יצתי ר הרואה חכירו החביב לו ושמו כ
 בראיתו לאחר ל' יום אומן שהחיינו ר לאחר ים חדש
 או בח' אמה ממה המתים והוא חביב עליו ושמו בראיתו
 ר הרואה בתי ישראל בישוב אומן ברך מיניב גבון אומנה
 כחרכין אומן ברך דיין החונן ר הרואה בתי אומנות
 העולם בישוב אומן בית גאים יבא י' בהרכין אומן א קצו
 א קמיות הנביעי ר הרואה קברי ישראל ומו בח' אמה
 אשר יר אתכם ברך וזן אתכם ברך וכלבל אתכם ברך ר
 להמית אתכם ברך וזע עספר כלכם ועמד להקמכם ב
 ברין באי מחיה המתים הרואה קברי אומנות העולם חונן
 נושה אמנם וג' ר הרואה את הכושי את הגחור
 והלוקן והקפח והנכב ופתי הראש והדי קיננס
 ת' ל' הקוף והקסוף או ברך משנה הבריות שי כושי שחור
 הרבה יחור חרום הרבה לוקן לכן הרבה יותר גדאי
 קפח בטן גדול כם קצר הרבה פתי הראש שנערו דכוק
 זה בזה הרדקי כ' סכלו מלא יעלת הפיל והקוף ידוע קסוף
 עוף טים לול אמת באדם החבר והקטע והסמו ו אס הס כ' כ'
 מונעי אמן או ברך ומשנה הבריו ואם נשתנו אח כ' או ברך
 דיין האמת ראה כריות טובו ואיננו טובו אומן ברך שככה
 לו בשלמו על הזיק והוח כוכבא דשמיט ועל הזועמת והוא
 רעבת הארץ על ה' קי' והרעמי והוא רוח בערה חזק מאד
 אומן באי אמה עושה מעשה בראשית וכל זמן שלא נתפזר
 העבים די ברכה אחת נתפזרו העבים בין רעם לרעם ה'
 בין ברק לברק מברך פעם שניה על הרים והגבעות ימים
 ונהרות ונדברות או באי אמה עושה מעשה בראשית אומני
 בזמן שרואהו לפרקי' הרוא הקשת או באי אמה זכר הברי
 פאמן בבריתו וקיים בואמרו ר הרוא אמה בתקופתה
 והוא מכ' ח' לכ' ס' לכה ב' בהרתה כהבים ב
 בנשמרותם ומזלות בעתם או באי אמה עושה מעשה בראשית
 הרואה לככה בחדושה או באי אמה אשר בנאמרו ברא
 שחקים וברוח פיו כל צבאם חק וזמן נתן להם שלא ישנו
 את תפקידם שמים ושמי' לעשות רבין קוטיהם פועלי אמת
 שפעולתם אמת ולככה אומן שתתחדש עטרת תפארת ל
 לעמוכי בזן שהם עתידים להתחדש כמותה ולפאר ליצרים
 על כבוד מלכותו ברך אתה י' מתאם חדשים על
 בארות טובות ועל הגשמים בזמן שיש לו קרקע אומן הטוב
 והמטיב ואם חזן לו קרקע אומר מודים אנחנו לך על כל
 טפה וטפה שהורדת לנו ולו פינו מלא סירה כים ולשוננו
 דנה בהמון בליו וכו' עד הם יודו ויברכו וישבחו לטמך מ
 מלכנו וחונתם באי רב ההודאות ואל ההודאות ולרכ
 אפש ים שיטה אחרת ולא הירא על מנועות רעות אומן
 ברך דיין האמת אחרו לו מת אחיו וירשתו אם יש לו אחים

מלך
 מיני ארץ
 נדונה
 כמי נכח
 קני
 ברכי
 כמלך
 כר
 הרואה
 ד צדיק
 דת נדמי קים נכ
 שים רבין נאמן
 כמלך נאמן
 שן
 הרואה
 כימות נכ
 מיני ארץ
 נדונה
 כמי נכח

ימלך נאמן

מסכת

ברכות

ה

אחים יורשים עמו בתולה אוח ברוך דין האמת ולכבוד
 אוח הטוב והמטיב ואם אין לו אחים בתול אוח ברוך דין
 האמת ולכבוד אוח שהחיינו ואמרנו לו שלמה אמת בין זכר
 מוכרך הטוב והמטיב שכן מקל צרי לברך שכן אין צרי
 לברך בור פרי הגפן אבל מברך הטוב והמטיב ובגון דאובא
 אחר דמטי בהדיה ודוקא כשהוא משובח יותר מן הראשון או
 שאינו יודע שהוא יותר גרוע אבל אם יודע בודאי שהטוב
 יותר גרוע לא יברך וימי דמותה יין חדש ואחר כך
 יין דמוכרך עליו כשהוא וברכת הטוב והמטיב בתוך המזון
 כל אחד מברך לעצמו **ק** הטובה בית חדש וקנה
 כלים חדשים והם דברי טוב האדם טמא בהם עני
 בראוי לו ועשיר בראוי לו אפי קנה כבר כלי כאלו ועדין הם
 בירו וחזר וקנה ואפי לן כלים חדשי כאלו ואפי הם ישנים
 והן חדשי לו שקפאם עתה מחדש יש לברך שהחיינו בעשרת
 קביה כתבו לו במתנה אוח ברוך הטוב והמטיב כשלוכסן
 אוח באי אלה מלביש צדומי מברך על הגובה ברוך הטוב
 והמטיב אעפ שחוטם שיכח לו דעה ממנה כגון אם מנא מ
 מציאה אעפ שמתירא טמא יודע לומר ויקח כל אשר לו א
 אפי הכי מברך על הרעה דין האמת ואעפ שיכח לו מומנה
 טובה כגון דשקל בדיקא דארעיה פי שיטאו בה מים רבים א
 אעפ דלקחן משקא ארעא פירטון השתא מיהא דעה היא פי
 פירטון שיכשר המקול לזריעה והטעם לשעבר הרי זו תפלת
 טמא כגון שהיתה אמת מעובר ואונן לאחר יום ימי רצון
 שתלד חשתי זכר אבל קודם מן יום יכול להתפלל שתלד זכר
 וכן הכנסה לברך ושמוע קול צעקה ואונן יהי רצון שלא יהא
 זה בתוך ביתי הרי זו תפלת טמא **מ** ההולך למוד את
 גרנו אוח יהי רצון מלפניך אלהי ואלהי אבותי שתגלה
 ברכה במעשה ידי התחיל לומר אונן ברוך הטוב ברכה
 בכרי הזה מידד וא בברך הרי זו תפלת טמא לפי שאין ברטה
 מצוי ברבר השקול והמכוי והמודד לא ברבר הפנוי מהעין
ק הכנסה לברך אונן יהי רצון מלפניך אלהי ואלהי אבותי
 שתבטיחי לברך זה לשלום וכנסה בשלום אונן מודה
 אפי לפניך אלהי ואלהי אבותי שהכנסתי לברך זה בשלום
 בקס לבאת אונן יראיה ואלהי אבותי שתוציאי מברך זה ל
 לשלום יצא בשלום אוח מודה אפי לפניך אונן שהוצאתי מ
 מוכרך זה לשלום וכנסה שהוצאתי לשלום כך תליכני לשלום
 ותמוכני לשלום ותצדיכני לשלום ותצילני וכף אויב ואורב
 בדרך **ק** הכנסה למרחץ או יראיה אונן שתבטיחי לשלום
 ותוציאי לשלום ותצילני מן האור הזה וכיוצא בו לעתיד
 לבא ויצא בשלום אונן מודה אפי לפניך אונן שהצאתי מן
 האור הזה **ק** הכנסה להקח דם אונן יראיה אונן שיהא
 עסק זה לי לרפואה ותרפאי כי רופא חכם אתה
 וכשיעמוד או ברוך רופא חכם **מ** הכנסה לבית הכס או
 התבררו מברכי קדושי משרתי עלין שמרוני שמרוני
 עזרוני עזרוני המתנינו לי עד שאכנס ואצא שזה דרכן של
 בני אדם כשיצא אונן באי אלה אשר יצאת את האדם וכאשר
 מושגיל לעשות **ב** הכנסה לישן על מטתו אונן פרס שמוע
 עד והיה אם שמוע מוכרך באי אלה האמת האמת חבלי

מכה על עיני ומשקיע תבוא על עפשי יראיה אונן שתפטיכני
 לשלום ותצמידיני לשלום וא יצחלני הלמות רעים וקרהורי
 רעים ותהיה מטתי שלמה והאירה עיני פן אשן האות באי
 המאיר לעולם כבודו וכשיקץ אונן אפי בפמה עד לפברי
 מותי וכשישמוע קול תרנגול אוח באי אמה הכותף לשכר
 צינה להכי בין יום ובין לילה ומי אף אם לא שמוע קול תרנגול
 יכול לברך ברכה זו וכשמוטל ידיו אונן באי אלה אקבץ על
 כטיל ידים ואם אין לו מים מקנה ידיו בצדור או בעפר ואפי
 על בקיות ידים וכן העושה צרכיו וכוטל ידיו להתפלל מנחה
 או ערבית מברך על כטילת ידים אבל כל היום כשהעושה צ
 צרכיו אין צרי לומר רק אשר יצא דלא כתקנה ברכ על כטילת
 ידים כי אם לשעודה ולתפלה וכשלוכסן אוח מלביש צדומי
 וכשמכין ידיו על עיני אונן עוקח עורים וכשישמוע כדרכו
 אוח מתיר אסורי וכשיעמוד אוח זוקף כפופי כשהעומד על
 הארץ אוח רוקע הארץ על המים וכשמוטל מנעלי אוח
 שעשה לי כל צרכי וכשהולך או המכין מצעדי גבר וכשאוח
 אחרו אוח ברוך אחר ישרא בגבורה וכשמכין סודי
 או טובע על ראשו אוח עומר ישרא בתפארה במרחץ פכוד
 אוח המעביר שיכה מעיבו וכאכל לו הגרבות שהן להנאתו
 מלביש ועוגר ישרא ואחר ישרא ושעשה לי כל צרכי אם איכר
 כהנהמהם כגון שסוכב על מטתו ערוס ביום או שלא פגע
 בגריו כלילה אינו מברך אותם ועתה נהגו לברך כל אלו
 הצרכי אחר שמוטל ידיו מברך על כטילת ידים ק ברכות
 חייב אדם לברך ככל יום וכשבתות ויום משלים אותם ביומי
 פירות וגם יכוין לבו לברכ הקומי בתורה והמפטי בבכיה
 ויענה אחריהם אמן ויעלו לו חייב אדם לברך עור ג ברכו
 בבלי יום שלא עשאי גוי שלא עשאי עבד שלא עשאי אשה
 מחייב האדם לברך על הרעה ברוך דין האמת ולקבלה עליו
 בשמחה כגון שהוא מקבל הטובה מודה לשם ית על כל מדה
 ומדה שמודד לו ויאחזקו בכל תמונו ובכל כפמו וכיצר טוב
 וכיצר רע ואפי יטול את כפמו לעולם יהא אדם רגיל לומר כל
 דעבדיתן מן שמיא לשב ולעולם יהי דכריו מועטי לפני הבה
 א יהלך אדם אחרי אשה בדרך אפי יהא אשתו כדומכה לו על
 הגבר יסלקנה לצד דין והעובר אחרי אשה בנהר לא ינקה
 מדינה של גיהנם אחרי ארי ולא אחרי אשה אחרי אשה ולא
 אחרי בה בשעה שהצבור מתפללי והוא דליכ פיתח אחריכי
 ולא דדי טונא ולא רכיב חמרא אבל אי איכ חד מהכי לית לך
 ענה המרעה מועות מידו לך האשה או מידה לידו
ב להסתכל בה אפי גדול בתור כמראה לא ינקה
 מדינה של גיהנם ולא יקל אדם ראשו כנגד שער המזרח של
 הר הבית מטבי שהוא מכוון כנגד בית קדשי הקדשים ולא י
 יכנס לתר הבית בזקלו ותמנעלו ובהדלדו וטאפוכדתו וב
 והאבק שעל רגליו ולא יעשנו קפודריא ולא ירוק בו ודוקא
 בזמן שאין ביד מפטיק ובזמן שהמכין מודה יתכנה לעשות
 צרכיו לא יפנה עד שיפנה ולא יפנה לבר מזרח ומערב אלא
 בזמן ודרום והכי מילי בשדה שאין מחיצות אבל בבית הכסא
 שבבית אין צרי להקפיד אי זה כמות זה הכנסה כלילה ברוך
 כשכנה טום אחורי גר נפכה מיד בבקשה מרחיק עד שאין

מסכת

שבת

שאלין תבירי רחלה פירעו וצמוד החזר מביא את האדם לדי
הדרוקן ושיגן החזר מביא את האדם לדי ירקון **כב**
שכבה לכה פלה לעשות קפדריא מותר לעשות
קפדריא והיות פלל בבית הכנסת מנהג לעשות קפדריא
כל דרוקן אפי' בחזן הזה בהר הבית כלו דרוקן כבת עינו
מותר לרוק בבית הכנסת אעב' דקפדריא אפירא מיהו יש
למספף אחד הרקיקה היונה מביית הכנסת ושכבה לבית ה
אגודת אנה ומקטיל פרי פכינהו היין עלק פרק הרוחה

מסכת שבת

העומד

ברשות הרבים ושפט ידו לרמו' היחיד
ונטל חבירו העומד ברשות היחיד מ
מתוכה או שכתן חבירו לתוכה והניח הוא שניהן פטורין א
אבל אסור לעשות כן וכן להפך אבל אם פשט ידו לרשות
היחיד והניח לטען ידו של חבירו או שנטל הוא מתוך יד
חבירו והניח העומד בחזן חייב והעומד בפנים פטור ו
מותר ממוס' הוצאת שבת אבל אסור ממוס' פומבביל חבירו
לעשות אסור ואפי' העומד בחזן גוי ואפי' החפץ שלו אסור
שהרוחה סבור שכתן לו על מפת להוציאו **ב** היח
עומד ברשות היחיד וכתן חבירו חפץ על
או לתוך ידו והלך לחזן והניחו חייב אבל אם הוסיט ידו ל
לכדה עם החפץ פטור **ג** ידו מלאה פירות לחזן בסוגב
אותר לו להחזירה לאותו **ה** חזר לחצר אחרת אסור ל
להחזירה הניחא מניד אפי' לאותה חצר אסור והני מילי פ
שהניחא מעבוד יום והניחה בחזן עד הלילה אבל הוציאה
אחשבה מותר להחזירה כדי שלא ישליכם מידו ויבא לדי
חוב חטאת וכן הרביק פת בתנור בין בסוגב בין במזיד
שתיר לו לרדותה **ד** חיס על גבי מיש או אגוז בכלי
זכר כף על המים והניח האגוז או היין פטור
ה זרק זה חפץ וקבלו חבירו במקומו הזורק חייב הלך
לקראת החפץ וקבלו שניהן פטורין ואם לאחר שזרק
הלך תרה לקראת החפץ וקבלו פטור **ו** היה טעון חפץ
אעכמד יום וככנס וישח כל היום אפי' חייב אם אס
בן עמוד לפשו וכן אם הגביה חפץ כדי לפנותו מוזית לזוית
ונמלק אחר כך והניחו פטור **ז** המניח או מכניס או
פושט או זורק מרשות היחיד לרשות הרבים דרך
מקום פטור חייב **ח** ארבע רשותו לשבת רשות היח
ויהו כרמלי ומקום פטור יאסו להכניס ולהוציא מזה
לזה אלא עומד אדם על האסקופה שהוא מקום פטור והוא
רשות רביעית ומניח מרשות היחיד ומכניס ומניח מזה
ומכניס פס **ט** כרמלית היו כל דבר שאינו הלוק' לרבים
בגן ים ונקעה ואלכסוניית וכן העמודי העמודי
בית ואיטובא שלפניהם וקרן זוית הפאוסה לרשות הרבים
ומדדכן אסור להניח ולהכניס מהן לרשות הרבי' ולרמו' היח
י כל שהוא ברשות הרבים ואינו גבוה ג' טפחים כארעא
סניכתא דמי' אפי' היזמי והיצי ונראה ואם הוא שלשה נ
יש כרחבו ד' הוי כרמלי' פחות מיתכן מקום פטור וכן הדק

עד עשרה וזכאן וזילך אי הוא רחב ד' הוי רשות היחיד חזן
כוד הוי מקום פטור ואם זרק דבילה וטח בפני דבר שאינו
גבוה ב' עד עשרה חייב ואם הוא גבוה עשרה זרק וטח
בפניו פטור **יא** בית שאין תוכו יוקדויו משלימו
לעשרה תוכו כרמלית ואין ונטלמין בו לא בר'
ועל גבו רמו' היחיד ואם חקק בו ד' על ד' והשלי' מקום החקק
לעשרה מותר לנטל בכלו אפי' אם משפת חקק ולכותל
ג' טפחים **יב** חורי רשות היחיד ברשות היחיד דמו
וחורי רמו' הרביש לאו ברשות הרבים דמו אלא אי
אית בו ד' על ד' גביה עשרה הוי רשות היחיד ואי אית בהו
ד' על ד' ולח' גביה עשרה הוי כרמלית ואי לית בהו ד' על ד'
אעב' דגביה עשרה הוי מקום פטור **יג** כעץ קפה כ
ברשות היחיד אפי' גבוה מאה אמה זרק וטח על
גבו חייב ברשות היחיד עולה עד לקיצי **יד** הזורק
ד' אמות ברשות הרבים כלי שגובהו עשרה טפחים
ורחבו ד' על ד' לא שפא כפאז על פיו לא שפא היו שוליו למט'
פטור אבל אם אינו רחב ד' על ד' חייב ובגון שנה כלו בתוך
עשרה אבל אם מקצתו למעלה מעשרה אפי' קרונית של קפה
מכוננת פטור ואם הכלי גבוה לא הוי פטור עד שיהא רחב
ה' טפחי' וג' חומשי' על ה' טפחי' וג' חומשי' **טו** עמוד
ברשות הרבים מט' עד עשרה הוי רשות הרבי'
ואם זרק ד' אמות וטח על גבו חייב אפי' אינו רחב ד' וכלכד
שיהא כהר ד' מונח עליו אבל פחות מט' לא ועשרה אם הוא
רחב ד' הוי רשות היחיד ואם אינו רחב ד' הוי מקום פטור ו
וגמא ברשות הרבים פחות מט' הוי רשות הרבים מב' עד
אי רחב ד' הוי כרמלית ואי לא הוי מקום פטור **יז**
הבילה של קנים שיהא ארובה ואינו יכול לנטלה אלא
מגביה ראש תא ומשליכה וחזור ומגביה ראש תא ומשליכה
עד שמעבירה ד' אמות או העבירה מרשות היחיד לרשות
הרבים פטור אבל אם תפש החבילה ומשכה עד שהוציאה כ
כולה לרשות הרבים או חזן לר' אמות חייב וכן המבגל דבר
גבוה עד שגלגל חזן לר' אמות או הניחו לרשות הרבים חייב
אבל דבר מרובע כגון תיבה פטור כגון חבילה **יח** עמוד
אדם על האסקופה שיהא מקום פטור ופטור מעני
ומכפל הבית וביתן להם ובלבד שלא יחליף ליטול מזה ליתן
לזה אסקופ' משומשת ברשותי' **יט** לא יטח אדם לפני
הספר ולא יכנס למרחץ ולא לבורסקי ולא לחבל
ולא לדין סמוך למנחה גדולה דהינו תחלת טעה שביעית
עד שיתפלל ורוק' סעודה גדולה כגון סעודת מילה ונישואי'
ופדין הבן ובתפסור של בן אעשה ובורסקי גדול ובתחלת
דין אבל סעודה קטנה אאדם אוכל בבייתו ובתפסורת דין
וגמרי דין ובורסקי קטן מותר להתירל סמוך למנחה גדולה
כגון כעורה מטבול ידיו ובתפסורת משהכיה מעשרת של
ספרין בין ברכיו ואם יש סהות ביום להתפלל אחר סיבמוד
סעודתו אין להפסיק אפי' לכשיגיע מנחה קטנה ואם התירל
לאכול סמוך למנחה קטנה יפסיק כשיגיע מנחה קטנה זהו
לבי ולתי' אבל לרבא שפס אפי' סעודה קטנה סמוך למנחה
אסור לתפחיל **כ** מנחה לאזור הלכנו ולהתקטט

ולתקנותיהם כפי צרכי השעה ומה שאין תורתו אומנתו
 צרי להביא מלמוד כדי ל' תפלה בשעת תפלה ותפלה ערב
 תדרכו כהונ' עליו לקטנה חובה ואפי' שאל המינה ה' ורחמי
 ליה להתפלל **כ** תחלת דין לענין הפסקה משיתעטפו
 הדיינים היו **כ** עטופין משיתחוו בעלי דינין ויותר
 מזה הוא לרין דין אמת לאמתו אפי' לבטל תעמוד וורה ו
 חזון ליטב ברין עד שעה ששית **כא** מותר להתפלל
 במרחץ חדש שערין לא רחצו בו **כא** אבל במרחץ
 מן בית החינוך שבני ארץ שומדין עם לטובים יש עם קטן ו
 ותפלה ושלח שלום ומינה תפלין בית החינוך ששומדין
 עם שרומים ולטובים יש עם שלח שלום ואין עם קרית שומע
 ותפלה ואינו חולץ תפלין ואינו מיכה לכתלה **כב** בית כבימי
 אין עם שלח שלום ולא קרית שומע ותפלה ולא חונן תפלין
 ואין צריך לוח שאינו מיכה ושרי למימור הימנותא בבית ה
 המרחץ **כב** הכותף מתכה לחבירו במאי דעבידא
 לחבירו **כב** אין צריך להודיעו וכמוהו דלא עבידא
 לחבירו צריך להודיעו והכי מילי לעשר אבל לעני מתן ב
 בשתי יכפה אף **כג** לעולם לא ישנה אדם את בנו
 בין הבנים **כג** אסור להגביה בגות העיר במה
 שמתחמטין עליהם יותר מכות הכסכת אבל ברביית ומגדלי
 שאין משתמטין עליהם מותר **כד** ואם הגב משופש שאינו ראוי
 להשתמש בו יש עשר עד מקום שראוי לתשמש שלא יחא בגבה
 יותר מכות הכסכת **כד** ויש אר' שאם הגביה אותו יותר מסוכן
 אותו להשפילו **כד** יפה תעבי' לחלום כאם כעבודת
 ובו כיום שאין **כד** לו ללוות ולפרוע אפי' אם הוא
 סכת אבל תעבי' אחר אסור בשבת ואפי' עד חצי היום אסור
 להתעבו בשבת **כה** מר להתעבו יום סתם וקבלו
 במחאה לווה אותו **כה** ופירש לפיכך אם שבת וחכל
 מעט אסור תעבי'תו אם ילוכו יפרענו **כה** מר להתעבו יום זה
 אין להו ופרוע לפיכך אם שבת ואכל מעט שלי' תעבי'תו
כו מי שעוסק בתורה אם היא אומנותו מספיק לקרית
 שומע אבל לא לתפלה ואכן מספיקין בין לקרי' שומע
 בין לתפלה **כו** לא יחא הייט במחטו ולא ה
 הלכלך בקולמוסו **כו** סמוך להשכה אבל מותר ל
 לזאת כפי ליו **כו** ערב שבת סמוך להשכה חייב אדם למשמש
 כבדיו ערב שבת עם השכה **כז** אין פוגין בלי'ם
 לאור הכר הפילגו להבחין בין **כז** כבדיו לבדיו א'
 אשתו הדומין לבדיו אבל לאור הכר ואין פוגין ואין עוסק
 אשקופין ברשות הרבים אפי' בחול אסור משני הכבוד
כח הנחה כנה מעל בשרו הז מעל חלוקו בשבת מותר
 להרגה ופרעוש אסור להרגו **כח** הרי רכבה הוא
 השמור ופרעוש הוא ה' בין ורית פי חיפכ ונהגו העם כרתי
 והמפלא את בליו אסור להרוב אפי' כנה גזיר' כנה חטו פרעו
 לא מוללה כירו ו' מ' המפלא כליו אבל במפלא ראשו מותר
 להרוב כנה ל' **כח** מותר בין את הקינות ליארם ועל
 ועל הקינות ללמוד **כח** הסר ואומנות ואומנותי' אבל י
 ומתקדין חוליס בשבת ולא יאזן לו כדריך שאזון לו בחול אלא
 אומר לו שבת היא מלאכות ורפואה קרובה לבא ורחמי **כח**

מרחק ושבתו לשלום וכשמבקרו בחול צריך לערבו צמק
 חול' ישראל חכול לומר בין בלסוק קדש בין בשו' ארמי ולא יטב
 לא על גבי מטה והספק ולא עבדי מן' ב' וכל למענה
 מראשותיו של חולה א' מ' עטף ויטב לפיו **כא**
 לא יקרא לאור הכר אפי' גבוה הרבה ודוקא אחד
 אבל כסכים קורין בענין אחד ולא בשני עבדים **כא** ומדורה
 אפי' עשרה קורין כאחד אסור **כא** ואם הוא ארבע חסוב שאין
 דרכו להפוך בחול מותר **כא** בין שמש קבוע בין שאינו קבוע
 יכול לברוק בוסות וקערו' לאור של נכסו ולאור בר של סמך
 שמש שאינו קבוע אסור ושמש קבוע הלכתא שמונת ואין מ'
 מורין כן זה הוא ל' אף ולר' שמש קבוע אסור בשל סמך ו
 מותר בשל נכסו ושאינו קבוע בשל נכסו מותר ושל סמך ה
 הלכה ואין מורין כן המון רואה מהיכן הקינות קורין לכל
 הוא לא יקרא עמיהן אבל מסדה להם ברקס ומינות כל ב'
 בית רבן יכולין לשדר אפי' כל הפרסה **כב** אסור
 לישן עם אשתו כדה במטה אחת אפי' כל **כב** אחד
 בבגדו ומותר לחבול בשלחן אחד כשלחנות גדולים שלכו
 וטוב לעשות הכרת **כג** מותר להתחיל סמוך להשכה
 לשרות דיו וסוממין **כג** וכרשנין ולתת אויבין של פ'
 פשתן לתוך התבן ולתת צמר על גבי אש וסוחה בטיט ולפרוש
 מצדו ופ' חיה ועושות ולמכור לכרי' ולהעצונו וליתן עורות
 לעכרן וליתן בלי'ם לכוסה ככרי' אם קצץ עמו בדמים ידועי'
 ולפתוח מים לבנה ולהביא מומדן תחת הכלי ולהביא גפרית
 תחת הכלים ולהביא קילור עבה על גבי העין וכן ליתן פ'
 פעורים בגי' לשרות סמוך להשכה וכן להדליק הכר וכן
 כל כיוצא בזה מותר לעשות סמוך להשכה אעפ' ששכחה שבת
 אבל לתת חטים בתוך חטים אסור אפי' בבדי' שישתחו מעט
 יום **כד** לא תמלא אשה קדרה עבסיות ותורמוסין
 והצית **כד** של מים ותב'ח לתוך התנור ערב שבת ע'
 עם השכה ואם עשה כן ליוצאי שבת אסורין בבדי' שיעשו ו
 והמגיה אפי' בקדרה עקורה מן האש בעצמה רוחת חייב מ'
 מטום משפ' **כה** קדרה חיה לגמרי או מבוטלת ח'
 אפי' במאכל **כה** בין דרובאי מותר להשהותה על
 גבי כירה אפי' אינה גרופ' וקטומה פחות ממואל' בין דרובאי
 אסור ואם נתן בה חתיכה אחת חיה מותר **כה** הא דשריין בבשר
 חי דוקא בקדרה שאכל האש אבל בבשר צלי אכל האש אפי' חי
 אסור חיישי' שמא יתקה ואם הוא בתנור טוח בטיט אפי' בשר'
 עז שאין הרוח קשה לו מותר לא חיישי' שמא יפתח התנור ושל
 גדי שהרוח קשה לו אפי' אם התנור טוח בטיט מותר וכמו
 שהוא מנוחה לכתמים אבל עז שאין הרוח קשה לו וכן גדי פ'
 טלם ואין התנור טוח בטיט אסור **כו** כותבין מזונות
 לפני הכלב ולגוי בחצר כטלוהו **כו** מותר חין כזקק'
 להם לא ישכיר אדם כליו לגוי ער' שבת אפי' בהבלעה לחדש
 וכרביעי' ובחמישי' מותר בהבלעה אבל בשכיר יום אפי' ב'
 דרביעי' ובחמישי' ממי אסור והרי פי' דכלים שעוסק בהם מ'
 מלאכה כגון מחרשות וכיוצא בהן אפי' בהבלעת אסור בער'
 שבת ומותר דרביעי' ובחמישי' וכלים שאין עושים בהם מ'
 מלאכה אפי' בהבלעה בערב שבת מותר **כז** לשלוח **כז**

סבת

אברות ביד צד בצבת אם קצן לו רחיש מותרי אפי' סמוך ל
 לחסבה ואם לא קצן אם ישנו בעיר אותו שהוא שלח אליו א
 או אחר שמוקבל הכתב כפי' לו מות' ככרי סיניע מבעו יום
 לאותו עיר ואם אינו בעיר ולא אחר במקומו אפי' ככרי פ
 סיניע טפ' אחר **לח** אין מליגין בהפינה פחות
 אב' ימים קודם הסבת כ' ד' ל' דבר הרשות
 אבל ל' דבר מנהג חפליגין ופוסק עמו לסבת אעפ' שאינו פ
 נאכתי ומהלך מעט כגון תנור ל' דרון מותר י' פ' פרטיס
 מנשים אסור תחומי' ולכך מתיירי' בהפינה גדולה שהולפת ל
 לפעלה מעשרה ויום מוסס עובג שבת ולכך מתיירין בהריו'
 המושבין והסבת פי' דרית' כ' ב' ו' אפי' סמוך לחסבת
 מותר ורי' אחר בכל ענין **לט** טועבין בקודת ב
 צית חדר וכית הגת ומכעור יום על הזית והעכבי'
 סתרהקו וריין והאמן היוצא מהם טבת מותר וכן בוסר ו
 מוליכות שרסק ומכעור יום י' מור ומסתחך ורוק פנידוכו
 היטב מעט' וריין מוחסרין לא שחיקה אבל אם לא נידוכו
 לא סתרהקו מעט' אסורין סמן היוצא מכות הכר ומחלואת
 המיוחדו' ל' ב' הכר המוקנות לכך וברכי' רוחו ועל לחלבה
 פרול לבזתה ותרטוגלת ול' ב' יתה ותמרי דעסקאי ותירי ד'
 דרדיח' כולתו ק' ל' כ' שמעון דלית ליה מוקנה **מ** אין
 גולין בסר בכל וכיצה לא כדי פ' טולו ומכעור יום
 כוצאל כן דרשאי וזין כותבי' הסת' והגור עם חסבה ולא ת
 חדרה על גבי בחלי' לא כדי פ' קרמו פ' מבעי' **מא**
 אין עוסין מדרות מעבים סמוך לחסבה לא כדי
 פ' ט' כן האור טעבין פתחא הפלהכת עולה מאליה ואם הוא
 עין יחדי' שילוח כירוב עביו האור וכרוב הקפו וכפחמין כל
 שהוא ומדורה של גפת ונשרית ורכס וקס' ו' ב' אין צריכי'
 דוכוכן אגרות של קרי' שאגון וכן הגרעיני' ש' תקן בחותלות
 לא אחר הקיסים ולא לתן הגרעיני' בחותלות צריכין רוב

פרק במה מדליקין א

אין מדליקין ולא בלכס ולא בחסן ולא בכלך ולא בפתי' ל' האירן
 ולא בפתי' למדבר ולא כירוק' טעל פ' מי' המיס ולא במדור
 ולא בטער ולא בזפת ולא באשורה ולא בשמן קוק אבל עש'
 מהן מרור' להתחום כנגדה בין להסתחם לאורה בין על גבי
 קרקע בין על גבי מנורה וקטכוס וצור גפן מדליקין בו ו
 יום מתיירין אפי' סמן פסול ופתי' לה פסולת אם דבין י' ו
 נעשה כ' טלח אשור חמוס לא פשהאן מוחתך ככלי' ו
 מדליקין בו וזית אסור וכר טל פגיה הגלויס אסרוה וראש
 אפס ורסי' מרור' ולזה היסכים א' א' ה' א' ז' **ב** סמיס
 שאין מדליקין בהם אפי' אם נתן טהן סמן כסר **ב** אין
 מדליקין בהם אבל חלב מהיתך וקדכי' דגים סמוחו פתח
 לעובן סמן כל שהוא מדליק' טהם ואם כרך דבר מדליקין
 בו על דבר שאין מדליקין בו להדליק פסול להקשות לפירש'
 ל' סמוסיס אותו תחת הפתי' סתחא נפה ולא תשכע סמון
 מותר ורי' אפי' פ' סכרד אותו כראש הפתי' להעבותה אפי'
 פ' מותר כיון טלח סמן לא להעבותה' **ג** מנחת חנוטה

שבת

משתמש צד החמות עד חצי שעה ואין צריך ליתן בהם סמן לא
 כדי אותו סייער ואם נתן טה' מותר וזאת הסייער יכול הוא
 לכבותה ולאחר זה הזמן עבר עיקר זמנה' ומכל מקום אכג
 שאינו מדליקין' בתנים בבית ואין הכרה טלח לפני' ב' הכית
 אין לחקיד על סייער זה' **ד** מנחת חמוטה יום ראש'
 מדליק' אחת מכלן ואילך מוסף והולך ומכיתה
 על פתח ביתו מבחוץ ואם היה דד בעל' ייה מכיחו כולתן ה
 קסמוך לרשות הרבי' ובמפת הסכנה מכיחו על טלחנו ורי'
 וצריך כר אחר כדי להשתמש לאורו' ואם י' מדרה אינו ב
 צריך ואדם חסור צריך אצפ' שים מדרה' **ה** מנחת
 חנוכה לניטה מעשרה ואם הכיתה לחפלה **ה** מעשר'
 אחת פסולה מנחה להכיתה בפוח הסמוך לפתח לב' מוחל' **ו**
 אסור להרעות מנחת כנגד כר טל חסכה אפי' באקרד'
 בעלמא' **ז** הילכתא מדליקין מנר לכר כגר עגמו
 אבל לא על ידי קסא' הילכתא הדולקה עומה
 מנחה ולכך צריך סיהא כגר סייער סמן קודם מדליק' אבל
 לא דליק' ואחר כך יתן ולא בטנים ויצי' אפה כדן ולא דליק'
 אותה חרס סנטה וקטן אבל אשת מדליקה ולא יהא תעבא ח
 איתה עובד' **ח** אכסאפי חייב כגר חסכה ורינו' **ט**
 מנח' בכל טעל' הצוית' ואם מדליק' עליו בביתו ה
 אינו צריך ואם י' לו פתח פתוח לעצמו ברשות הרבי' אעפ'
 סודליקין עליו בביתו צריך' ליל ראשון מוכר טלסה ברכות
 להדליק ונעשה נסים וס' חיינו' ורי' פהא טעפיכות
 מרור' כרות שהו' ליקין בעיר והוא אינו מדליק מוכר' סמיס
 טעבא פסיס וס' חיינו' מוחלן ואילך האדליק מוכר' סמיס
 והרור' מוכר' אחת' ואדליק' לאחר שהדליק יאמר כרות
 הללו אנו מדליקין על התמזעות ועל הכסים ועל הנפלאות
 טעבית לחבותינו על ידי כהניך הקדושים וכל מנחת סמונה
 ימי חנוכה הללו קדש ואין לנו רשות להשתמש בהם טלח ו
 לראותם כלבר כדי להודות סמוך על כפלאותך ועל כביך ו
 ועל יסועתך' **י** כר חסכה סהותיד טה סמן כוכס ה
 תראשון מדליקין' בטני וכן מסיס ל' ל' אפי' אכל אם ה
 אם הותיר טה כיום טמאי' עושה לו מדרה וסורטו כפמי
 טעמו סהוקסר למנחתו' **יא** חצר פיס לה פני פתחי' מב'
 רוחות צריכה שתי' כרות ואם פני הפגרה מרוח אחת
 די לה כ' אחר' **יב** כר פיס לה שתי' עיות עולה לפני
 צבי אדם וכן מלח הקערה סמן והקיסה פתי' לו
 פפה עליה כלי' עולה לסמה כבי' אדם' לח כפה עליה כלי'
 אפילו לאדם אחד איכה עונה דקה ליה מדרה' **יג**
 אין לו טלח לקבות כר חסכה או כר טבת' י' קסא' טל'
 סבת וכן כר טל טבת קודם לקידום היום' כר חסכה וקידום
 היום קדום היום קודם' **יד** כשאל רחם חרס טבת טבת
 מטיגדין כרות טל' זכריה ולא ככל ראש חרס' **טו**
 הרביל ככר יפה טבת יהיו לו כרים תלמודי' חכמי' ובהקדום
 היום זוכה לרוב יין' אין מדליק' כסין ערומה פנטאח כיום
 סאכ טחל להיות כעשר טבת אבל כל שאר סמונים שאין
 מדליקין טהם בטבת מדליקין טהם כיום טוב' **טז**
 ה' פתח אינו צריך להכיר על חסכה טבר פת

עבדת היוזר ואם בא להטיב מזכיר בהוה אה
 רח וחלו של מועד ערבית שחרית ומנחה מתפלל
 יח ואזן מעין המאורע בעבודה ואם לא אמר מחזירין אותו
 ואין בהם קדושה על הכוס ויש בהם הזכרה בברכת המזון
 פני ואמניסי של תענית ערבית שחרית ומנחה מתפלל יח
 ואזן עבכו בשומע תפלה ואם לא אמר מחזירין אותו ואין
 בהם הזכרה בברכת המזון וכן על הנסים של חנוכה ופירי
 אין מחזירין אותו ובתענית מזכיר עכנו בכניסתו אעפ
 שאוכל ושנתה כל הלילה אפי' יחיד שקבל עליו תענית לא ש
 פ אמרו הבאוכי שאין ליחיד לאמרו לא במנחה ביציאתו שמו
 יאחזרו בלמוזם בעמין שלא יוכל לבמוד תעניתו ומכל מקום
 פ' כ' אומ' אפי' שחרית ולא הכיר לא' א' ה' א' א' א' א' א' א' א'
 ערבית שחרית ומנחה אפי' יחיד ין שבת של חנוכה
 מזכיר של חנוכה במוסף וכן יום הכפורי שחל להיות
 בשבת מזכיר של שבת בתפלת בעילה אבל בידוי שאחר ה
 התפלה אין צריך להזכיר של שבת וכן בכ"א במנחה מזכיר
 של שבת וחוקים בשל שבת אבל יום טוב שחל להיות בשבת
 שלחן שבו היורד לפני התיבה ערבית אין צריך להזכיר של
 יט' רח שחל להיות בשבת המפטיר בכ"א אין צריך להזכיר
 של רח והידי' בת' שמזכיר ואזן ועל יום המנוח רח הזה אבל
 אינו חותם בשל רח ובברכת המזון אין צריך להזכיר שבת
 ביעלה ויבא ין כל ח' מי חנוכה בגומי' ההלל וכן בע'
 ימי החג ושני ימים הראשונים של פסח ושני ימים
 של עצרת אבל ב"ח אין בגומי' אותו הילכך כהג' רח שיחיד
 אין לבדק עליו ב"ח וזית פסקו שהיחיד מברך וכן דעת א"י
 ה' א' ז' להדלות כר בשבת חנוכה לכך אין מ
 מדליקין בדבר שריחו טוב בעין צרי שמו ישתק ומזכו לא
 מדליקין בשמן שומשומין ואבוחים ובשל צנוניות ובשל דב' ו
 ובשל פקועות ומזכירין עליו בין אפי' בין אשה שמדליק ואפי'
 היה כר דולק והולך צריך לכבותה ולחזור ולהדליקה לפס'
 שבת ומנוה לרחוץ פניו ידיו ורגליו בשמן בערב שבת וכל
 שכן גופו פל הינח מן העץ אין מדליקין בו לא פשתן ו
 ומדליקין בפתילה אפי' אינה מחורבת ולא בהגו הנסים
 להדליק הפתילה ולכבותה שתהא מחורבת ויאחו בה האור
 היטב יט' לא יקוב אדם שפיפר' של בצה וימלאכה שמן
 ויתכנה על פי הכר בשביל שתהא מוכפת ואפי' היא
 של חרס ואם חברה בהיד או בחרסית מותר לא ימלא אדם
 קערה שמן ויתכנה בה הכר ויתן ראש הפתילה בתוכה בשבי'
 שתהא שואבת ר המוכנה את הכר בשביל שהוא מ
 מתיירא ממים ולסטים ורוח רעה ובשביל החולה
 שישן פטור אבל אסור ואם חולה שיש טר סכנה מות' לכתחלה
 כבה את הכר מפני פחם על השמן או על הכר או
 על הפתילה פטור ואם צרי' להבה הפתילה חייב על
 כהיה על ב' דברים נשים מתותב בעת לידתן על שאיכן
 זמירות במדה ובחלה ובהדלקת הכר נא יעמוד אדם במקו'
 סכנה ויזהר להשלים כדרי' ויתרחק מלסוק הרע ב' דברים
 צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה עשרתן

ערכתן הדליקו את הכר וצריך לאמרם כנחת שקבלו ממנו
 וא' י' לאדם הימה יתירה בתוך ביתו כב הסק
 חשכה ספק איכא חשכה אין מעשרין את
 ואין מטובלי כלים ואין מדליקי' כרות אבל מעשרי' הדומאי
 ומערכי עירובי חדרות ולא עירובי תחומין ועוממי' הו' מין
 ספק עירוב להקל כגון אם עירב לאחד עירובי חדרות
 מבעוד יום וכאכל עירובו בין השמשות או הכיח העירוב ב
 בין השמשות וכאכל משתחזק הו' עירוב אבל אם הכיחו בק
 השמשות וכאכל בין השמשות לא הו' עירוב וכן אין
 עוממי' משחשכה אפי' בדבר שחימו מוסקי' הכל כ' ואין
 עוממי' מבעוד יום בדבר שמוסיף הכל הילכת' מועת שתשקע
 החמה מתחיל בין השמשות ואסור להדליק בערב שבת אבל
 יחיד שקבל עליו תענית שבי' השמשות שלו מותר בשופר
 אין כקד' בין השמשות להתיר לא משהכסיף התחנתן ואילך
 ובמוצי' שבת אסור לעשות מלאכה עד שימלט בין השמשות
 דר' יומי' שהוא אחר של ר' יהודה ושל ר' יהודה ג' חלקי מיל מ
 משתקע החמה וכוכב אחד בינוכי יום נסים בין השמשות
 ג' לילה כ' הילכ' כלי' האך שיהיה גדול חו' כבד לא
 בתבטל ממונו שם כלי' ומותר לטלטלו קבלת
 שבת אינה תלויה בהדלקת הכר שאפי' אחר שהדליק מותר
 במלאכה אלא תלויה בתפ' ערב' שלאחר ברכו אכ' במלאכה

פרק כירה א

כירה שאינה גרושה וקטומה אסור להשנות עליה חמין שלא
 הואמו כל צרכן ותבטיל שלא בתבטל כל צרכו ואם שכח ו
 ושהה עלי' או עבר ושהה עליה אסור אבל אם נתבטל כל
 צרכו מותר לשהותו עליה וכבוק שהוא מצטמק רצ' לו אבל
 מצטמק וטוב לו אסור אעפ' שנתבטל כל צרכו ובגרופה
 וקטומה הכל מותר זהו לרב אפס' אבל לר' יוסי' כל שהוא
 כמאכל בין דרובאי מותר לשהותו אפי' על שאינה גרושה ו
 וקטומה ותבטיל שנתבטל כל צרכו מותר לשהותו אעפ'
 שצטמק ויפה לו ואם אינו כמאכל בין דרובאי ושכח ושהה
 או עבר ושהה אכ' ולזה הסכי' א"י ה' א' ז' וכל זה בשתייה
 אבל בהטמנה לכבלי' עלמו אסור בדבר המוסקי' הכל כ'
 כירה שהיא גרושה וקטומה שנטל הקדרה מעליה אפי'
 בשבת מותר להחזירה כל זמן שהוא רותח ודוקא על גבה כ'
 כגון בשפתה או על כסוי' של חללה ובעודה ב' ודעתו ל'
 להחזירה אבל תוך הכירה או הכיח הקדרה על גבי קרקע ו
 ואין דעתו להחזירה אסור ואפי' תלגה במקל או הפיחה על
 גבי מטה או שפיהו מניחם למיחם כמי' אסור ואם איכס'
 גרושה וקטומה אפילו מבעוד יום אחר שנגמר כל בשול ה'
 הקדרה ומניחה עומדת על הכירה עד לערב להחזיק חומה
 אם נטלה אז מן הכירה אסור להחזירה אפי' בעודה רותחת
 אם הוא כל כך ערב שאם היה קר לא היה יכול להרתיחו מ'
 מבעוד יום תבואת' הסיקוהו בקס' ובגב' ואפי'
 גרוף וקטום אסור אפי' לסמוך לו קדירה וכל שכן על
 גביו ומכו' ולא לרב אפס' אפי' לשהותו ולר' לשהות

שבת מסכת

מותר להחזיר אזור **ק** כותש שהוא מקום שטיפה ק
 קרה א"אם הזיקהו בקם ובגבטה הרי הוא כביד
 ומותר על ידי גריפה וקטימה וכן אם הסיקהו בגפת ו
 וצניס אפי' צריטה לא מהני בתבוא ואסור לרב אלפס אפי'
 להסתות ולהשי' להחזיר **ה** אין כותשין בינה בצד ה
 המחס שבטל שתתגבל **ו** ולא ישקענה במודרין בין אם
 בתחמום באור בין אם כתחמומו בימה אבל לגבלה בחום ה
 השמש עתמו מותר ולא יטמינה בחול ובא"ק דרכי' שבטל
 שתגלה **ז** אסור להוסיף בערב שבת סילוח של זנוק ל
 לתוך אמה של חמין ואם עשאו המי' אסורי' ברחיצה ובשתייה
 בחמין שהוחמו בשבת ואפי' שכבשו מע' אסורין אסור
 לשפוך מים שכתחמומו באור על גופו להשתטף בהם בשבת
 ויטו ואפי' בתחמומו מע' שבת וערב יט בין אם הם כבלי' בין
 אם הם טקרקע אבל בחמוי טבריה ובזנוק מותר להשתטף **ח**
 חמין שהוחמו מע' וערב יט למחר רוחץ בהם פניו ידיו
 ורגליו אבל לא כל גופו אפי' אבר אבר אבל כזנוק ובחמי **ט**
 טבריה מותר לרחוץ אפי' כל גופו ומרחץ שפרקקו כקביו מ
 פוע' וערב יט למרחץ שבת רוחץ בהם מיד אבל בשבת ו
 ויט אסור להזיזו והני' מילי' באמבטי' קטנה אבל באמבטי' ג
 גדולה של כ"ט פאין טהם זיעה הרבה מותר להזיז דרך
 הילוכו **י** מואץ דעבר אדרסן שדי' למקרייה עברייה
 לא יסמו **יא** אדם שבבכה אפי' עומדת בחצר ואי' ל
 להגדתי' שדי' **יב** מהחמס אדם בכבוד המוריה ומשתטף
 אחר כן מיד **יג** בזנוק אבל להשתטף תחלה ולהתחמם
 אחר כן אסור וכן אסור להתחמם ידיו אחר טבילה אם לא נגעם
 יפה מותר לחמם אלוכתי' ולהטחה על מעשו בשבת **יד**
 קומקום של חמין אין להביא על מעיו בין בחול בין בשבת
 מותר ליתן קיתון של מים או פך של שמן כגבר האם מ
 מרחוק כל כך שאינו יכול להתחמם עד שתגיה היד **טו**
 סולדת בו דהינן כל פריסו של תינוק ככזית מומנו וכן מותר
 ליתן קיתון או הפך כבלי' שיש בו מים חמין אבל כבלי'
 כבלי' ראשון או לקרבו אבל האם בזנוק שיכול להתחמם
 סתהיה היד סולדת בו אפי' להיחמו טעה אקטנה עד שתפוג
 צבתו אסור **טז** כל שלא הגיע במאכל בן דרוסאי
 כל המקרב טולו **יז** חייב ואחר סי' גוע למאכל בן ד
 דרוסאי כל זמן שהוא רותח לא שייך בו בשול ואם נצטק ו
 והרתחמו חייב ורקא בדבר שיש בו משקה אבל בדבר שכ
 שכ בשל אין השול אחר בשול **יח** ככל זנוק מותר
 להרהר בדברי תורה חוץ מביית **יט** הכשא ובית המרחץ
 ואסור לזמן בהם דברים של קדש ואפי' בלשון חול ודברים של
 חול מותרין לאומרום בלשון קדש ולא פרושי' ונאישורא אפילו
 דברים של קדש בלשון קדש לזמן בהם מותר מולייד הגרין
 שותין מומנו בשבת אכטיבי' אעפ' שהיא גרושה וקטומה אין
 שותין ממנה **כ** מיחם שפגהו מן האש והוא חם או ש
 שיש בו מים **כא** חמין לא יתן לתופו מים בזנוק מעט
 ואפי' שמתחמומו אבל כותן לתוכן מים הרבה כרי' להפשיך
 אפי' אם הם מצרפי' הכלי' ומחוקי' אותו כיון שאינו מתחמומו
 לכך **כב** גחלת המונחת ברשות הרבים בין של עץ
 בין של **כג** מתכת מותר לכבותה וכן קין המוטל ברה

מותר לטולנו פחות מר' אמו ובכרמלי' מוטלנו אפי' טורח **א**
 כותן אדם בכוס בין מים חמין לתוך זנוק בין זנוק ל
 לתוך חמין ובאמבטי' חמין לתוך זנוק ולא זנוק לתוך
 חמין וספג' דינו כאמבטי' **ב** רשעם חשיב עירוי כבלי'
 בומתיר לערות על התרנגול למולגה וזית חשיב כבלי'
 ראשו ואם עיריה עליה צרי' לקלוף העור ואם ראש התרנגול'
 למעלה א' צ' לקלוף כי הנצה היא מבינה ומת' אין להגעיל ב
 כלי' הטלוע מואיסור על ידי עירוי **ג** מותר לתת מלח
 כבלי' ראשו שהעבירו מעל גבי' האור **ד** דלא בשל' וכבוד
 השור אע"ג דבעי' בשול טובא אסור ליתנו כבלי' ראשו ואפי'
 אם אינו יבש **ה** אין כותשין כלי' תחת הכר בשבת לקבל
 השמן ולא תחת התרנגולת לקבל הביצה אבל יכול ל
 לכופה על הביצה שלא תשבר ולתת הכלי' תחת הכר מבעוד
 יום שמן תיורד לתוכו אסור **ו** מת שהוא ירא עליו מ
 מפני הרליקה ר' י' מתיר לטולנו טולנו גמור **ז**
 ולרב טפס דוקא טולנו מן הכר ואם הוא מוטל בחמה אם יש
 לו כסר או תינוק יניחנו עליו ויטולנו על ידו ואם אין לו **ח**
 יניחנו במקומו אסור להפכו ממהם למטה שטולנו מן הכר
 לצורך דבר האסור אסור ולצורך דבר המותר מותר כגון מענות
 שסכח על הכר מועד הכר והן מפלו' וטולנו בגופו כלאחר
 יד אפי' לצור' דבר האסור מותר כגון הקס שעל המטה מוכעעו
 בגופו **ט** מותר השמן שזכר ושקערה שהדליקו בו ב
 באותה שבת אסור וכן כר ופמיט שהדליקו בהם בשבת
 אסור לטולנו אפי' לאחר שכבר אכל אם לא הדליקו בהם מותר'
 ואפי' אם הכר מאוים מטה שיש עליה מענות אפי' אין עליה
 בשבת והיו עליה בין השמשות אסור לטולנו אין עליה בשבת
 ולא היו עליה בין השמשות מותר אפי' ייחד למענות והיח
 עליה מענות מוכעוד יום ושלקן להראף ולר' אסור לטולנו
 אם ייחדה למענות והיח עליה מעבני' יום אפי' שלקן **כא**
 מניחין כר על גבי דקל מע' ואין מניחין אותו
 עליו מערב יט' אין מוקצה לר' שמעון אלא ברגרות וצמחוקי'
 ואפי' חטים שזרעם וביצים שכתן תחת התרנגולת מותר הם
 לטולנו קן של תרנגולי' שיש בו אפרוח מית אסור אפי' לבערו
 כל מכוונה בין גדולה בין קטנה אפי' אין בה חליות **כב**
 אף פרכי' הדומי' לחליות אסור לטולנו ר' שמעון מ
 מתיר לטולנו כל כר אפי' של כסו כל שהוא בשי' לדבר
 האסור והמותר כגון כסוכא ארב קטומה מותר לטולנו
 מטה של פרכי' אסור להחזיר בשבת ולהרקה ואם תקע
 חייב חטאת ואם היא רפויה מותר לכתחלה **כג**
 כותשי' כלי' תחת הכר לקבל בו כצורו אפי' בשב' ואין
 כותשי' תחתיו כלי' בזים אפי' כעש' ומותר לתת מים כעש' **כד**
פרק במהטומני' א כל דבר שמוסיף
 הכל אין טומנין בו אפי' מבעוד יום וי' אם הוא מבוטל כגון
 מואכל בן דרוסאי מותר וזית אסור אין טומנין בשפולת של
 זתים ושומעמין ולא בזבל ומלח וסיד וחול בין לחין בין יבשי'
 ולא בתקן ולא בזוגין ולא במוכין ולא בעשבים לחין אבל ב
 טיפשים מותר וטומני' בכסות ופירות וככפי' יונה וכעצרת
 של שפתן וכסודרת של חרשין **ב**

ב ים וקדמות שנהגו שבתותם פטולו קדמה כל היום
 לע ערב וזמן האם וגרסין הרמץ ונתפין שם
 הקדמה לצורך מח' ומכאן אותה באפר צנן ויש מקומות
 שעושי חסידה ארובתם בלעיסים ומחומי אותה וגרסין א'
 אותה ומטריני בה הקדמה ומכאן אותה: ופירות הראויים
 לאכול חיים מות. לתתם מצעגו יום אבל הקדמה חיים ובלבד
 שלא ינסיף על הכאוי משתמשך דאז מקרב כאלום
 אסור ליתן כוזא דמילא לפמילא דקומקומא אפי' להפסיד
 אם הוא בענין שראוי להתבטל שם **ד** אסור למפרס
 סודרא אפומא דפוכא ולמיטת בטל **ה** עילייה מוכין
 טומן בהן אסור לעלות **ו** מותר להחזיר מוכין לכהת
 פצת אבל ליתכן לכתחלה **ז** אפי' כו'טאסור ולולאות שיש
 בהן גו'ט' שעל הכתף שיצאו אסור להחזיר ומתירין בית ה'
 הנזיר הבטת מקשר מקשרו הכובע ולא פתח' לכתחלה
ח טומאין בסלחין ומלטלין אותן אפי' אותן שלא טומן בהן
 בין של בעל הבית בין של אומן וכשרים של בעל הבית מ'
 מלטלין אותן ושל אומן אין מלטלין אותן אלא אם כן חשב
 עליהן לתי' עליהן פת לאורחים **ט** טומאין בגיזי צמר
 ומלטלין אותן והכי מילי בהתם **י** ביזון אבל בשל אונר
 טומן בהם אין מלטלין אותן אלא מנער הכסוי והן נוסלות
 ואם יחדן להטומא מלטלין אותן **יא** חריות של דקל ש'
 סבוכן לעצים ישב עליהן מנע' **יב** מצעוד יום מות'
 ליטב עליהם בשבת וכ' אם חשב עליהן מצעוד יום ליטב
 עליהן אפי' טחול או שקשקן לישבה **יג** וכן פיקדיון נגיפה
 פחשכ עליהן לבאת בהם או שיצא בהם בחול או שפגען
 בצמח או כרכן במשיחה יוצא' בהם בשבת פי' פיקדיון נגיפה
 הוא צמר מוכפן מוכן לטויה שטבעו מי' שהוא קרם ומתכו
 על מנחו כרי' שיתראה בגל פער' וכן הקס שעל גבי המטה
 טחשכ עליו מצעוד יום או סתן עליה כ' או בהתמצעעו
 צידו בשבת **יד** מוכים אדם מלא קופתו עפר ומיחד
 לה מקום **טו** ועושה בה כל דברו בטל ספי' את ה'
 הכלים חוץ מכלי כסף גבר תקון ועבר ולבנה ועפר שלט'
 מיו ותיס' ואלהה מעורב עם אשא ובעלי רק שלם יהא רובא
 אהלל מותר לרחוץ בו פניו ידיו ורגליו בשבת **טז** טומן
 צמחה מלאה צמר והוציא קדמה ונתקלקל הבומא לא
 יחזירנה ואם לא יחזירנה לא כשהו מצעוד יום לא יבטל
 וישתמשך כשהו וכתב'ה אפי' מצעוד יום יכול לפקותו מ'
 וישתמשך וכן יכול לגלותו בשבת ולחזור ולכסותו בלקו
 מצעוד יום ארעתא שלא לפותו אסור לפצוע משתמשך
יז עפשים שכתען בטיט לתה ומקשתן מגולי או סכין
 שפצעה בין השורות מותר להוציאה בשבת אפי' לא
 ארצי'אם פתלה בחול **יח** מותר להטמין הטמן כגון ק'
 קיתו' של מים תחת הכר **יט** והבטת טמן מצעוד יום בדבר
 שאינו מוסיף חבל מותר להוסיף עליו בשבת או לחתוף ה'
 באחר בין שהסני מוסיף בחום או פוחת מותר לפנות ה'
 שתבטל מקד'ה אכתב'ה לקדמה אחרת ולפטומיכה ה'
 בשבת בדבר שאינו מוסיף חבל **כ** טמן בדבר שאינו
 פטול וכמה בדבר פטול כגול ומחזיר **כא** וכ' טמן וכמה

בדבר שאינו כיש' או טומן סודר הפטול וכמה בדבר שאינו
 כישל לא יטול א' א' מבולה מקנת הקדמה מביח' מיהם על
 גבי מיהם וקדמה עב' קדמה וקדמה עב' מיהם ועב' את פיהן
 כבצק לא שיוחמו לא פיהו משומרי' אם התחתון חס כבצק
 בענין שזעלין ראוי להתבטל עליו או אין מניחין אבל אם
 אי' וחס כ' יכול להסיוו עליו ובלבד שלא יהא סודר קרום
 ואין מרסקי השלג והצדד וצרי' לזרזר כשנתל ידיו שחורף ש'
 טלא יהא טלג או כרד' ובבארה אסור להניחה כבגד האש פ'
 בענין שיהא נמוח השומן שבה **פרקנמה**
בהמה כל בהמה **א** יוצאה בהמה שחיה נשמתה בו אבל בהמה
 שאינה נשמתה בו או: היו בעירותא יתירא הוי משוי ואסור
 ופרה יוצאה באפסד והיום יוצא בדסן או באפסד אבל לא כ'
 בש דיה' וחמור באפסד ומותר לברוך חבל האפסד פסיב ו'
 צארה ותצא בו ומותר לעטול הרסן וליתבו על הבהמה ו'
 ובלבד שלא ישען עליה וכל דבר שהוא לה כמי אסור לנאת בו
 וכעלי הסיר יוצא' בעיר הכרוך על טוארם וכן יכול למשכס
 בהם **ב** חמור יוצא ממדעת כחמן שהיא קטורה לו מש'
 ולא **ג** באוכף אעפ' אסור לו מע' ש' ומותר ליתן עליו
 מרדעת בשבת ואין תולי' טרסקל פי' כל בעוארו לאכל אומנו
 אבל שיחין קטני שהם מצעורי' לאכול מעל הארץ פרי מחבל
 הקשור בארבע קושרי בטה' והקשור בפרה קושרי' אותו ה'
 בארבע ואוכף שגל' גבי החמור לא יטלכו בידו לא מוליכו
 בחצר והוא נטל מאליו **ד** סכין ומפרכי' לאדם ואין סכין
 ומפרכי' לבהמה וה' **ה** בגמר מכה ומשום תענוב אבל
 אי' ל' מכה ומשוי נער אף לבהמה פרי ואם אכלה כרסי'
 הרטה יכול להרטה בחצר כדי שתתרחק ואם אחזה רס יכול
 להעמידה בימים כדי שתצטנן **ו** לא יצא הסוס בזבז
 פועל ולא בהזרית פסין עיניו **ז** ולא יצא הזבז בביש
 פלו ולא פרה בחסום שכתפיה ולא בהמה בסנדל שברגלה
 ולא בקמי' שאינו מומחה לה אפי' הוא מומחה לאדם אבל
 יוצאה כבגד שג' ה' חכה' ובקשקש' טע'ג' הכבד וסומם הזבז
 שטעארה ומטייל עמה חצר ולא יוליכה לרסן הרבים **ח**
 זכרים יוצא' לכוזין וחלות יוצאות כבולות ושהחות
 ועזים ציריות ליטב ולא לחלבי' לא יצא הבמל במטוטלת
 הקשורה לו כווכבו ואם קשורה בזכבו או כחוטרתו ובסלייתת
 מותר ולא יצא עקוד ולא רגול ולא יקשור במלי' זה בזה ויוציא
 אותם אבל בהמה אחת יכול להוציאה בחבל ובלבד שלא יצא
 החבל מתחת ידו טפח ולא יכביד החבל בין ידו לבהמה עד
 שיבי' בטפח החמוך לקרקע' המוליך בחול הרטה בהמות
 לא יליך הרטה ביחד וקשור משו בלחיים זה בזה ואסור לרב
 שור וחמור הקשורי' ביחד אבל א' בימינו וה' בעמול מותר
ט אין חמור יוצא במרדעת כחמן שאינה קטורה לו מצעוד
 יום ולא בזוג אעפ' שהוא פסוק ולא כסולם שצבארו
 ולא ברצועה שברגלו ואין התרנגולין יוצאין בחוטין שעושי'
 בהם לסימן ולא ברצועה שקושרין ברגליהן שלא יסבחו בליים
 ואין הזכרים יוצאים בעגלה שתחת אליה שלהן ואין החלות
 יוצאות בעץ שפותרין בהומיהן כדי שיתעטשו ולא ה'

מסכת

שבת

ולא עבד בעול קטן סמיתין עליו ואין פרה יוצאה בעור פ
סמיתין על ד' דיה שלא ינקד זה הפרצים ולא ברצועה סמין
קרייה בין לסמיר בין לבו וכל מי ארסם לו למחית על ארסי
צריזו או על ארסי עירו או על כל העולם כלו ואיזו מוחה כ
פתם עבדין

פרק במה אשה יוצאה

אין אשה יוצאה בחוטי צמר ולא בחוטי פשתן ולא ברצועות סבראסה פריס
סמיתין על ראשה ורית פי' דבאותן מותרין לנאת והבא מיררי
בחזיתן שעל ראשה ואם הם ארוגין מותר וכלכד שלא יהיו מ
פראוסי ולא יהיו מוחזקין ואם הם של עבר מותר ודוקא ה
בחזיתן סבראסה אבל בחזיתן סבוארה מותר ובחבקים פ
סבוארה כתיב בגון קטנא אכור וכל דבר שמותר לנאת
יכולה לה יצאו ברשות הרבי

ובארביטין סמיתין קבועים בנה ולא בכיפה של צמר
ולא בכבול ולא בדישטומא אבל יוצאה בטוטפת ובסרטי
הקבועין בהובא סבת ובחזיתן דקטפתא

העבר יוצא בחותם של מתכת מעשה לו רבו
בהזיתו בין בהזיתו ובשל טיט בהזיתו יצא ובכסופו לא יצא
הוא עשאו בעצמו ככל ענין לא יצא בו ונתימה לא תצא פ
בחזיתן סבוארה ולא בחזיתן סבוארה

ולא בזבוב
סבוארה ולא בזבוב סבוארה
בעיר של זהב פריס ברצועה ורית פי' כמו עטרה
לראשה כלילא סתן חתיכות סמיתין מוכסי' אונט בחוט
שרי ואם תפורין על מטלית אכורי

הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה

הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה

הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה

הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה

הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה

הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה
הוא סגור סבוארה

לא יצא אדם בצריתין ולא נקדדו ולא כובעים י לא תצא
אשה בחוט כקובה ואם יצאת חייבת חטא וכפ' אינה
בקובה פטור אבל אסור ואם בסמיתין פטור אבל אסור ואם
בטבעת מעליה חותם אס יצאת בו חייבת חטא וכפ' אין
עליה חותם פטור אבל אסור ואם לרסי אין עליה חותם ה
חייבת חטא ים עליה חותם פטור אבל אסור ורית ים עליה
חותם מותר לכתחלה דכב' פריס ים מותר אבל אם הוא
תכשיט לא ים ולאשה אכור חף לא ים וכן אם הוא תכשיט ו
ולתכשיט אכור

לא תצא אשה בכבול לא יצא
במקום הרית בעין רביד ולכבול הערוך בעין
עטרה לא תצא אשה בכבול והוא קשר של כושים סמיתין
צו פלגא דברים מכיחין לרד עביות המסתין ה
בפני מותרו ערוס והחוליל כבטלית דייס ופאסו מ
מוק לתו בפרי על שאינו קובה לה תכשיט והוא סיס לו מותר
לקבותם

לא יצא האיש כסוף בקשת ובתרים כלה
וצרומח ולא כבבלי ויוצא כבדית יוצאה אשה בחוטי
סער בין העצמין משער טלה בין מפל הכרמה בין של כרמה
וכלכד שלא תצא לדה בכל זקנה וזקנה בשל ילדה ויוצאה ה
בטוטפת ובכבולין הקפודי וכבול והפאה ככרית בחז
אבל כל שאר הדברי' שאכור לנאת בהם לרשות הדכים גם
בצמר אכורה אבל רית פי' דכבול הדברי' מותרת בחזר אפי'
פאינה מעורבת אבל בכרמולית אכור אבל הנח לתן לבנות
ישראל יהו מוגבית ואל יהו מזידות

יוצאה בתוך
הקסור ומהדוק באזנה ובחזק
לח בעקבה וצורך סמיתין לחדתה אפי' אינו קסור ואפי'
יש לו בית יד וכפלפל ובגריד וולח וככל דבר שתתן לתוך
פיה וככלד שלא תתן לכתחלה בטבת ואם כפל לא יחזיר

אדם מותר יוצאין
בחוטין סבוארה סמיתין צרעני ולא בצרועין ויוצאין כ
בקמין סבוארה יונת' רעולות ופרומות

על תאבן ועל האגוז לכתחלה בטבת אבל לא
האטבע ולפרוק על האגוז ולהוציאו לרשות הרבים אכור ו
ולכרמולית מותר

על סוקין לא יושב על כהא ו
קטע שאינו הולך כלל על סוקין לא יושב על כהא ו
וכפ' אף עוקר ממקומו כסוך על ידיו ועל סוקין וכדחה ל
לפניו ועושה סמוכות לראש סוקין אינו וכל לילך בתן אבל
קטע סביר סוקין ועושה סמוכות לארץ סוקין יכול לילך בהן
חזר שאינו יכול לילך בלא מקל מותר לילך בו בבת אפי'
אינו קסור אבל אם ארסם לו לילך זולתו אלא מהולך בו כד
לחזוק עמו אכור לנאת בו כפ' י אין יוצאין באוקמוזין
יוצאין כפ' אסור לנאת בו כפ' י אין יוצאין באוקמוזין

האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה

האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה

האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה

האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה

האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה
האגמין סבוארה

בשבת אשתו של אדם שפירשה מן הארץ מחמת חמתה יוציא
 באשתו של אדם שפירשה מן הארץ מחמת חמתה יוציא
 זכאי לא יתן לכתולה הבנים יוציאן בקשרים ובעי מלכים
 ביוצאין הארבעה בכתובות **יה** מחושי כסא אלו יוצאין
 בשבת שר ויבין שכן ומלח ולטפי יבוא שרי
 ויוצאין באלו תקומה ובמסקלו כדי שלא תפיל אפי' עדין לא
 פיערה יוצאין בשבת החרב לוכדן של שבעל ובמכר העלוב
 בין בחול בין בשבת ואין בו משו' דרפי האומרי וכן בכל דבר
 שהוא משום רשאות אבל אם עושה משום ואינו צריך שהוא
 לרפואה אסור אבל לחם מותר **ה** סליק פירקא

פרק כלל גדול א

יודע מתי הוא שבת מולד וימים ומשמר יום אחד בקדושה
 והחלה ועושה בכל יום שרי פרסותיו וכן מהלך בכל יום ו
 ואם הוא יודע מתי יום שי' של שר כגון שידע שהוא יום ג' או
 ד' ליוצאין אבל אינו יודע באי יום יום יום מותר בינם שמיני
 ליוצאין וכן לעולם **ב** ארבעים מלאכות חסר אחת
 הזורע והזורע והקוצר והאומץ והדש והזורה והבורר
 והאוחז והמקד והלש והאופה הגוזז את הנמר והמלכוד
 והמכשף והזכעו והטווה והמסך והעושה פטי בתו פירין
 והאורג שני חוטין והצנע שני חוטין והקושר והמתיר
 והתופר שתי תפירות והקורע על מנת לתפור שתי תפירו'
 הצד שני והשוחט והמשפיש והמולח והמעבד והמחוקק
 והמחכתו ומכותב שתי אותיות והמחוקק על מנת לכתוב
 שתי אותיות הטובה והחלית והאכזה והמבגיר והמכה
 צמחים והמזיח מרסות לרסות זורע חומר נוטע שגביר
 מורכב כולן מלאכה אחת הן וכן חופר וחורף וחורץ וכן
 קוצר ובוצר ובויר מוסק ואורה וחומר וצריך ענים חייב
 שתיים וכן קטיל אשפתתא וכן קפיס סילקא היה לו בצמחית
 ונטלה או גומא ופומה צבית חייב משום גונה נטלה משום
 חורף חופר גומא ואין צריך לא לעשרה פטור **ג** הדש
 והמכשף והמכשף כלם מלאכה אחת הן **ד** היו בידיו
 אובלן עם השפלות בורר בידו לצורך אותה אבילה
 ואם בידו יתקן חייב ודוקא אובלן מתוך שפולת אבל פסולת
 מתוך אובלן אסור ותרומם אפי' אובלן מתוך שפולת כמי
 אסור ואם יש לפיו שני מיני אובלן אומר שרונה לאכול ע'
 שניה חייב אובלן והסאר חשים בשפולת ואשור לברור אותו
 מתוך ששני ואפי' לצורך אותה אבילה לא יברור טקמן ו
 התמחה ואם ברר פטור ואם ברר בכפה וכבברה חייב
 חטאת **ה** מאן דפריס סילקא חייב משום עוון ופרמי
 מחתך ירק דק וירח שי עני דקלים העומד שיבי
 סיבי האשפין ובה מביהן במין קצוח **ו** מאן דפרא
 פכתא לתובא או ארתח כופרא חייב משום **ז** מטעל התולס
 פקף והקומטו והמרטו חייב ג' התולס צמר משהמה מיתה ח'
 חייב הקופה או מתיר קמר קיימא על צנת לקסוד חייב
 העופר שתי תפירות וקסין או המותח חוט של תפילים
 חייב ואסור ללמוד דבר מהמנוס **ח** המולח העור
 או המעבדו או סבג על בטי העומר או **ה** מפרעו

וזמבר ראש כל השאלות המומחה דמיה והחטת האבן
 הנר בכלי והמכפה בכלי זכוכית ואבנט קשדן וקדמין מן
 מהבד אהן ממקפיד עליהן ללבוש עד שיטלס חייב **ט**
 הכותב שתי אותיות או מוחקן י' אפי' אות אחת או
 ששמוס דיו ויש במקומו כדי לכתוב שתי אותיו חייב כל
 נוצר ומלאכה חייב עליה מסה מכה בבלש **י** כל שפיר
 להציעו ומצניעין כמנהגו כל המוציא חייב כל שאין
 כשר להציעו ואין מצניעו כמנהגו חייב עליו לא המצניעו
 המוציא תבן כמלא כי פרה עצה כמלא פי גמול **יא**
 עומד כמלא פי טלה עפדים כמלא פי גדי ואובלי
 אדם סיפורו כגירגרת בלי ברעין וקליפות ועוקן וסוכין ו
 מוורסן מאן מקליפה המתבטלת עם הערפים סין מצטרבי
 עמהם סין לחים בין יבשים ושל כולין לחין מצטרפין יבשים
 אין מצטרפין וכל האוב **יב** מצטרבי לגירגרת **יב**
 המוציא יין וכו' כל שיעור הוצאה לעבד חינו הטאת
 אבל לעבד אסור בכל שהוא אסור מי סוף לו מקום בשרה
 קבוע לבית הבא וכו' ידו מלאה אבנים לקינוח ואם אין
 לו מקום קבוע אבנים כפי' ראש בוכלא קטנה ואם כבר
 טאמן סקמו בו מכניסו ואפי' הוא גדול ואפי' הם רבים ו
 מותר להעלותם לראש הגב לקח בו יצור עבדו עשבי
 מותר לקח בו והתולס ממנו בשבת חייב ולא יקח בארדה
 מקרובה להתפרד ואסור לפנות במה הורה בשבת ואסור
 לקח במרס אף בחול היה לפיו בשבת צרור ומרס של אונס
 כלים מקנה במרס ולא צרור צרור ועפדים לחים מקנה
 עפדים אבל ביבשים לא ולא יטהר צרכיו ולא יאכל עד
 שיטה ואין ממשחטין בשבת כדרך שמוממש בחול אלא כ'
 בלאחר יד לרמי כפי' ולרמ כפי' **יג** אפי' עקבא
 לעולם לא ימנע אדם עצמו מן התורה אפי' בשעת מיתה
 ומיית עצמו עליה המוציא עצים וכו' פלפלת וטטרן ומיני
 בשמי ומיני מתכות דיה רע וכו' כל שהוא חבב חי כל שהוא
 מת כגורג' המצניע לרע לרומז או לרפואה חזר והוציא
 חייב ושאר כל אדם חייב עליו אלא כפי' עורר המוציא
 אפי' חטה אחת לזריעה חייב הוציא קופה מלאה אבלין ו
 וכתבה על האבקושה כרמלית אפילו רוכן בחון פטור אפי'
 חזר הוא והוציא **יד** המוציא מיניו בשמאל
 בתוך חיקו על כתפו למעלה מעשרה חייב
 לאחר ידו כפי' בגביו ומרפקו באזנו ובשערו ובאפרכסתו
 ופיה למטה בין אפרכסתו להלוקן בחיפת הלוקן במעגלו ו
 ובגדלו על ראשו פטור כיון להוציא לפיו וטא לאחריו
 לאחריו וטא לפניו חייב ובאשה החוגרת בביר מוקבלי פ'
 פתקין אין חלוק בין לפניו או לאחוריו המוציא עשה
 למעלה מעשרה חייב שנים שהוציאו כפר פפורי לא
 יכול אחד להוציא והוציאוהו שנים חייבים הוציא אובלן
 בכלי שחזר מוכס יצור פטור אף על הכלי וכן הוציא חיי'
 צמח פטור המצטרפה חייב מותר להוציא לכרמלית
 אם הוא מועיל כבויין הוציא אדם בשבת חייב

הכחול שער וצפרניו כד בין לעצמו בין לאחריו
 חייב הטאת ומיני על שתי שערות והתקטל **טו**

הכחול שער וצפרניו כד בין לעצמו בין לאחריו
 חייב הטאת ומיני על שתי שערות והתקטל **טו**

פרק כל כתבי הקדש

א כל כתבי הקדש האידכא פרי לכתוב כתבי הקדש ב
 ככל לשון ומצילין אותן מפני הדליקה וטעמיהן גביה
 שלא יבאם במקום הפקר וכן הכרפות ואפי' כפופים בסם
 ובאיקרא ובעל דבר ותרגום שכתבו מקרא ומקרא שכתבו
 תרגום וספר תורה שיש ללקט בו פ' ה' איתות מתוך תיבות
 שלימות או שיש בו אזכרות מצילין התקן עם הספר אפי' יש
 בו מעוות ודוק למצוי שיש לו ב' מחיצות ולמי אבל אין לו למי
 לא ב' ג' וכו' וספרי מייבן אין מצילין אותן ואף כחול סורפן
 עם אזכרות שבהן **ב** אין קורין בטבת אגרות של מצות
 קפץ ואין קורין **ב** בספרים המושכין את הלב
 בזמן בית המדרש ואח' לעיני כספיו בשבת לראות מה הם
 שריבי ולא לקצוע העוד בע'ס' ולא בשבת בזמן בית המדרש
 מצילין וזמן שלם שערות בליני סבת הראוי לאדם לאדם
 הראוי לטהרה לטהרה ובשחרית זמן שתי שערות
 ובזמנה זמן העודה אחת ויזקא בית שהדליקה בו אבל בתי
 הסמוכין לו מצילין כמה שירצו הציל פתיקה לא יציל עת
 אדראה ואפי' כח שרי מצילי מיום הכפורי' לטבת ולא מוטבת
 ליום הכפורי' ולא לז' ולא מיט לטבת הבאה בשבתה לו חבית
 בראש גגו מביא כלי ומיכה תחתיה וכלבה שלא יביא כלי או
 אחר ויקלוטו חצרף לא אם כן כדמנו לו אורחים ולא יקלוטו
 חצרף ויזקן אחר כך אורחים לא יזמנם תחלה ולא יערים
 ויזקן אורחים שאין צריכין לאכל **ד** טבת פת בתבואה
 הקדש עליה היום מציל זמן שלם בעבודת ואומר ל
 לאחרים טאו והצילו לכס וכלכר מידה בשכין בשכניו
ה לעולם ישכים אדם בערב טבת לתקן לצורך הסבת
 חבצנע על פני בכרו ואם יש לו בכר של ערוב יבצע
 עליו ויהר מאד בג' שערות וזמן הפליטות הוא אחר המזמנה
 ולכבדו ולעבדו כפי יכולתו ולעשות בערב טבת שום דבר
 לעצמו לצורך שבת מדיחין כלים בטבת לצורך שבת כגון
 אם כשאר לו עדיין שערות לאכול אבל לאחר העדה שליטת
 אין מדיחין וכופות מדיחין כל היום ויאמר בתפלה ויכלו ועל
 הכוס ויסדר שלחנו במוצאי טבת אפי' אינו צריך לא לכזית
 הא דאינו מציל לא מזון ג' שערות הינו בשני כלים אבל כלי
 אחד מצילנו ומלא אפי' גדול הרבה ואפי' פירם עלינו וקבל
 זהניח לתוכו שרי ואמר לאחרים טאו והצילו לכם ואם ירצו
 וזכין בזמן הפקר ואם לא ירצו יכולין ליטול שכרן ולא היו
 כשכר שבת **ו** מציל כל כלי תשמיש ולוטם כל מה שיכול
 ללבוש ומזון **ז** ורובש ומוציא ואמר לאחרים טאו והצילו
 לכם **ח** פורשין עור של גדי על תיבה שאחז בה האור
 ועומי' ומחצה ככל הכלים בין מלאים בין ריקנין ואפי'
 של חרס. טלית שאחז בה האור שפטה ומתבשה בה ואינו
 חושש שאחז מכה **ח** כר שכתב על הטבלא מבערה
 והוא נוטל לפי **ה** הירושלמי בטבתה ולר' אפי'
 פדלוק ובלבד שלא יהא בו טמן אבל מניח אסורי' **ט**
 שאחורי' הדלת אסור לפתוח ולטעול בדרכו ואסור
 לפתוח הדלת כגבר המזרחים ואפילו ברוח מזרחית

י כתיב טבל לטעול ח' ל' למחות בידו אבל קפץ מוחין וכן
 יכולי' לקרותו לגי' כשיבא ליו' אעפ' שודאי יבנה כשיבא
 וכן כל כדמא כתי' **יא** הספר אשר לאדם שתאכז מות'
 כופי' הקצרה על **ב** הכר טבל אחז בקדה ועל ח
 עקרב טלא יסוך ועל טהה המדענולין טהא ברבר ארדת
 אבל טהה תרבענולין טהא חנה ואל תיטוק אפי' בחנה
 ארדת מותר להוציאן. **ה** כהרגי' בטבת זבוב שמוצאים
 ורעיה שבינוה ועקרב שבהריי' וכחם סכאדן ישראל וכלב
 שמוה בכל מקום ושאר כל החיית' אס רצין ארצו מותר
 להרגן ואם לאו אסור. דוק כחם ועקרב דודכן לפי תפוחו.
יב פמוטות וקרוכות אפי' גדולות הרבה מותר לטעולן.
 ככרי שהדליק נר יכול ישראל להשתמש לאורו ואם ה
 בשביל ישראל אסור לכלי' מלא מים לטהרו ויכול גם ישראל
 להשתמש לטהרו ואם בשביל בהמת ישראל לכל בכלמיה ה
 תשמיש אסור. והאידכא שאין לנו בשות הרבים דאורייתא מ
 מותר לאחר טלא כחמלא בשבילי'. ור' מתיר לצורך ישראל
 עצמו אפי' לאותו ישראל שנתמלא לו רזי' אסור. ליקט עשבי'
 לטהרה מאכל אחריו ישראל ואם בשביל ישראל אסור ואם ליקט
 והאכיל לטהרתו של ישראל ח' למחות בידו לפי טעה אבל
 אם רגיל בכך אסור והא דסרי' ישראל בשעשה גוי לעצמו הני
 מילי כשאינו מכירו אבל מכירו אסור ברבר דאיכא למיירש
 שאין ירעה בשבילי' כגון מים ועשבי' אבל הדלקת נר ועשיית
 כבא וכיוצא בה מותר. **יג** מעמיד אדם טהמתו על גבי
 עשבים בטבת אבל לא על גבי מוקצה ואי קאי באסת
 וחלה מאליה שרי. **יד** פיר שישאר בגוי דדק בה והיש
 בה מרחץ הרוחצת בטבת אס רוב גימ' מותר צמותא
 טבת מיד ואם נוחזה גימ' ונוחה ישראל אסור וימנן בבדי
 שיחמו חזין. וישראל וגוי שהכחו והדליק גוי נר אס רוב גימ'
 מותר להשתמש לחורו מחצה על מחצ' אכנ' ח' א' כ' מכיר סרגי'
 לצדו דלוקין. כל הכלים הכיטולין בטבת דל' ופתיחן כיטולין
 עומין לא טכא כתבדקו בהול לו בטבת. דל' פדה תיבה
 ומגדל כוטלי' ולא מחזירי' ואל לול של תר בגולי' אין כותלין ולא
 מחזירי'. **יז** כוטלי' קור' כס בין של אגוזי' בין של כפחי' ח' כל
 זקבים **יח** לטעול בו אגוזי' אבל לא של טעמי' דהיי' כפי' כפי'
 ומזרי' שאבו לטעולן וכדלי' קרדוס למתוך בו הדבלה מוגר
 לגור בו הגבי' מוגרפה לגרוף בה הגרורו כמת' ומ' ל' לתת
 עליו לקטן **יט** פנה שהטומינה בהן אפי' כלה מכוכה תחם
 בה כוס. והיא כבערת מלאה כוטל מוחט שלימה לית
 בה את הקוץ אבל כעל חודה או עוקצה לא ומרשה טלא בג' בה
 עדין שרי. **כ** אבזרי' יזקא שרי קרס' לקשרו טבג' יס ליבם
 איבריו אפי' מיום ראשון שנתנד ואילך ולר' להחזיר עולת
 הגרן למקומה. **כא** קבה של זתי' אפי' אין לו קשר מותר
 לטעולו וכן הכלי' מותר לטעולן חוץ ממוסר העדול ויתר
 של מחריטה ואובל דקצרי' והרב' דאוסכפי' וסכיב' דאשכבתא
 ומצינא דנברי' וכסין כל מילה וכופר ואזמיל של ספרים יכלי'
 שחלשכתו לא יכו' אות' לטעולו לצורך גופו ולגור מקומו אבל
 לא מחמה לל' ושחלשכתו להתר מ' מה לל' מותר כמי' ומכבדו
 של תורה לרי' הוי מלאכה לאיסור ולרי' ח' להיתר **כב** כל
 כלי' שכתבו אפי' בטבת שבריהן מותרים לטעולן
 וכל' מצינין לשום מלאכה אפי' אינה מועיל מלאכה לבייש

לוי הפי' אין חזון נמחה לידה נחול לה' ואין מחללין עליו
הפסח קח כל שלח שהיה טעם כי יזכ באדם או
אדם אשת בתו איכה חללת ואם אשת ישראל היא
חוללת ואין מתחבלין עליה לא אם כן כלו לו חרפיו ונבואה
ואמר לאכלו עד ליל ח' ואמר לה קריבו עד יום פ' **לט**
הי' שדו לי ב' תיטקות למול וכו' קטן כמול לח' לט' ל'
ל'א ל'כ כ'דכו לח' כולר בין השמעות לט' בין השמעות ע' פ'
ממול ל'י ח' יט ארז הפסח ל'א יט פ' רח' הפסח ל'כ כפ' פ'
אם הפסח שריני אם לאו אין מחללין עליו את הפסח **מ**
קטן החולה אין מולי' אותו עד שיבריא ומוחיתין
לו ח' ימים מעת לעת אחר שצריח' מול ולא טרע בשלו לא
מול ואפי' כפר האופה רוב גבה העטרה מעבב האילה וקטן
המאורבל עבאר אם כשנותקתה בראה דואי מהולאין גרוך
למולו ואם בראה וריכו בראה ח' למולו **מא** המול
מוכר חקט' על האילה והאכרך אומ' אקיס
ואפי' הכן להכריסו ורסבם הנהיב לאכ לבדך קודם האילה
ודת אומ' ח' וטוב שיכרך מיד אחר המילה קודם הפריעה
המול גר אומר חקט' למול את הגר המול עבדים **מב**
אומר למול לעבדים וכו' ולהטיף מהם דם ברית
שאלתל דם ברית לא תקיף מוסמים וארץ סכ' אם לא בריתי
יומם ולילה אפי' כמול בגותי גרוך להטיף ממוכו דם ברית ו
וגרוך טבילה בג' מוכרך על הנבילה ומודיעין לו קצת מן
מוצתו ונמול טערו ונפרכיו עכר לא ימול ואם כסרה למול
מו אין תולין את המושמרת ב'ט ואין נותקין לתלויה
בפסח וכותי' לתלויה ב'ט נוד מושמרת כילה וכפא
גלין לא יעשה ואם עשה פטור מטה כפא ופסחל ועכלא מות'
לפשוותן לכתחלה **מד** טולת כפולה לא יעשה לכתחל'
לרב לפע אפילו אין בגבה טפח ולא ח' הראש
כשיט בגבה טפח או כפחות מ' סמוך לגבה טפח או פיס
בשיפועו טפח או יורד למטה כפ' כמות אכל אי ליכא חד
מיניהו מותר לכפחלה וכן כבילה ואם יפ' בהם חוט או מ'
מוסחה אפי' כולה כרובה מותר לפיחה וילק מותר לכמותו
ולפרק **מה** כוכב אי' מהודק בראשו שרי ל'ים אפי'
יוכא טפח ול'ית טחוא קשה ומהדק יונא טפח
אמר גוד ככסיו אפי' כפי' כפי' אדם מותר לכטותו ובאחד
אמר וכילה אפי' כעטרה אפ' לנטותה **מו** כירה ט'
פכאמיה אפי' ח' מירכותיה אפ' לנטולה **מו** כפכת אעג'
דכילה פיס לה חוט או משיחה מות' לנטותה ובמותא ככרמא
שרי כמותא לארץ וכן מות' ב'ט סבי יתעסקו ג' ישראל אפי'
ב'ט סבי של ראש הסכה במקום עמי הארץ אין להתיר ואפי'
ב'ט סבי על ידי גוים מתעסק אדם בבילה וב'כיה רוצא ל'
ל'יה וכן ברטעו התלווי' באכבט ואם היו של משי אסור ח' ח' ב'
קפורה בבתי סוקים **מו** מערים אדם לתלות משהו ב'ט
לכירך רמוכים ונותן בה רמוכים ותולה בה אחר כך
סוקים ות' מותר להערים להניח ברא דתמוא עברא
קלימא לאנבועיה קא מיכותן ול'ימם במברא ול'מעבר במיא
ול'ימסר פירי וכל אדם יכול להערים למלח ב'ט על העור
גדמא גרמא ואם הערים וכאל ב'ט יתר מוצרנו אחר לבב

אדם ח' ב' יעבר **מה** מדין מוס על גבי המזרח
כדי ש' ציל ומוחיון מן אויין גלויין נמשכות
לכסן אבל לא עכרין וכימות הגרות כותן חבית עם פ'
שמריה אעפ' שאינן גלויין **מט** מסכתין יין בכורדי'
ובלכר שלא יעשה גמא ובקשיטה מצרית
ובלכר שלא יגביה ומוק' קבית הכלי טפח ואמר ליתן קביות
כפי הכלי לפסן עליהן מותר לערות מבלי לחברו ועלכר
שלא יפסיק כשמתחיל לטפסוף כי שנתמכין המזרח ולפרום
עבד אכילה כוכא אחר אפגלא דכוכס מרי כותן בינה כ'
במאכנת של חרדל חרדל שלפא מוצר סבת לומר מוחיון בין
ביר בין כבלי' ומוק' לתוכו דבם ולא יערך לא יערב וסחלים
סטרכן מוצר סבת לומר כותן לתוכן סוק ומחין ולא יערך
לא יערב וסוס מריסקא מופ' לומר כותן לתוכו פול וע'
וערסין ולא יערך לא יערב **נ** קוסין ינמולין סהוא יין
יפן ודבס ופ' שלפין ואין עוסין **נא** סופתית סהוא יין יין
ומים גלויין ועמין אפרסמין אין סרוין רלפית לתוך פוגר'
ולא לתוך טנין אבל כותן לתוך האמץ ואם סרה מאתמול
מותר לשתותו בסבת ואם סרה יום ה' ושד' נערך לשתותו
מותר לשתותו בכוכן ולהכימו בהמה אין סרוין כפי סכי' ולא
ספין אותו אבל כותן לתוך כברה וככלה אין כוגר' התכן
בכברה ולא יניח במקום גובה כרי סידר המון אבל כותל
בכברה ונותן לתוך האבוס **נב** ארז לככסוי סודי
וחלוק מותר ושרי למסוף חלוק מקניא וקניא מ'
מיכה אסיר אלא אם כן חזי למאכל טהור אין שולין בו כ'
כסר ודגים מותר לפ' לטלו **נכ** אסר לגרוף האבוס שלפני
סוד הפסס אפי' באבוס של כליין גוי אסור להלן ע'
מלפניו התכן **נד** מלפני מלפני החמוד ונתין לברי
הסוד ואין כותלין **נז** מלפני הסוד לתת לפני החמוד הקס'
סעב' המוח לא יפענעכו כידו לא כגופ' אף כ' חזי למאכל
היה או שהיה עליו מאתמול בר או כסת פגולא בין מלמעל'
למטה בין מלמטה למעל שרי ויודבם של בעלי בתים מתיר'
אבל לא כוכבי' ושל כוכבין לא יעברו לא אם היה מות מופ'
תתיר את כליין ושומטן **נה** שרי למידק שלפני בעתא
בקתא דכוכסא אפי' טובא **נה** טובא **נה** מאן
דסדי במיא ליכבוב כפשיה דלא לית' מיא **נה** דעל
גביה אבל מי סהולך במער ברמות הרבים ומער סוחף עליו
ועל בגדי' אין לחוס' טיט מעל גבי רגלו מקבחו בין בקרקע
בין בביתל' לא לית'ב איניס אפומא דלחיא אבל כפתח ה'
החצר הפתוח לרמות הרבים או ככרמלית מותר'
נו לא לחד איניס כוכא בארעא לא ליהדוק א'
איניס אחרא אפומא דהצבא טיט מעל
עבדו מוכסכו בפבים ולא כחון מוגררת בצפוק וכהכין א'
אין מוגרין מנעל לא חרס ולא יין ולא יסוך רגלו כסמן ומה
בתוך מפעלו וסנדלו אבל סך רגלו ומכיוו' במפעלו וברגלו
וסף כל גממו מותעבל על גב קטבלי' פי' עור סוכסין אומ'
כפי אדם ובלכר שלא יהא שיעור לעבדו אלא לנחמא לפ'
עא הקטן מוכעל גדול אבל יונא כחלוק גדול תל' תבא

24

סבת

סבת

ולא תבא אשה ביום בעל מרדפתו ולא יכרתם את אדם כן יצא כל
 ואלו דמולטענה אחרת ומוטין מכעלחרם מעגל האמוס ומוותר
 לספקך מוכעל לכבדו **נו** כוונת אדם בפר שיש לו בעבועו
 על אביו ואביו בירו **נו** אבל אין לו בעבועין או דינר
 בירו לא וכוונת כלכלה והאמן בתוספת האופן שסכת על פי
 החכמה ומעוה שסכת על פי הכר מטה החכמה על גדה או י
 פוער הכר והו' כופלן אכל במיח מעשה פה'ס לדרב האסור
 ואם אין יכול להטותה במקומה ופכה עליה מעבדה למקום
 אחר ומתה וכל זה לצור גופו אבל לצור מקומו מטלטל ואפי'
 בערוץ עליו לשלש. שעל כר של כגד וקבחו סמורטוט וכר
 של עיר מותר ליתן עליו מים עד שתפנה אבל אסור לכבדו
 לא התירו בכר או תיכונן לא למה אבל להתירו ל
 מטלטל מפורד וארכיו לא עצמות סדאויין לכלבי
 לקפי סדאויין למאכל בהמה ושער של אפוכי מות להעבירן
 לעל השלחן וכן הדין בירורי שאין בהם כזית ומותר להכרן
 ביד וברעבי תורה אפי' רפשייתא מותר לטלטל ומ'מ' א'
 אדם חסודי חמיר על עמו והפובים בטל בשכת אפילו
 אין לו בית אחריו ואין מקבחו בג'ג'ר שיהא לו בית אחריו
נז חכמה שסברה מוטל ממה מוזן שלם סעודות
 ואונזר לאחרים הצלו וכבד שלא יספוג בירו וכן כ'
 בתפירו לו פירות בחצרו מלקט על יד על יד וכבד שלא י'
 ילקט לתוך הסל וחקיפה **ס** אין סומן עכסו זתים
 שסכת ואפי' יצאו מעצמן **ס** אפרי אפי' אין עומדין
 לאוכלי תתים ורמזים אסור לכוונן ואם יצאו מעצמם
 אם לאוכלי מותר ולמסקי אסור פרישין ובעינין ועומדין
 מותר לכוונן לכתחלה **סא** סא דאלו שמוא סומט
 אדם בשכת אפילו לקערה **סב** שיש בה אוכל ולא לתוך
 הקערה וכן הא דאלו רב חשדא חולס אדם ע'ו ביט לתוך ה'
 הקערה פסק אלו שאינה הלכה וכן סומט כבאים וסלקות ל'
 לז' מיניהם לתוך הקערה חייב ור'ס אפ'ס פושטין אפילו י'
 וכבאים וסלקות אפי' לפימייהם לתוך הקערה בשכת וחולס
 ע'ו ביט לתוך הקערה **סב** סינור שעל כר קספ'י
 ממשכן כרבלו כ'כע'א **סב** שסכת ג'נח סומטער
 יזכק חלס מכהמה בשכת ואם מצטער מחמת הרעב מותר
 ב'ט ולא בשכת מותר לשחוט כבאים וש'קות לגוסן אפילו
 לתוך הקערה למיניהם לתוך הקערה פטור אבל אסור לתוך
 הקערה מות' האוחט מן העבר מוסקה העלונ' צו חיים סמאית
 חלופ' דכ'ס סרסקן וע'ש' וכן זתים ועכ'ס' סרסקן
 זע'ס' יצאו מעצמם מותר **סג** כל ספא בחמין מע'ל
 סורין אותו בחמין בשכת וכל שלא בא בחמין מע'ס' אין סורי'
 אופי' אבל מדיחו חוץ מן המליח היסין וקוליס האשכ'ן
סד חכמה שסברה ודבק סברה סומט יכול לסברה
 שסכת כרי ליקח מה שסברה וסלכד שלא יכנין
 לעשות כלי אבל שלימה לא **סה** מותר להתיר דאם
 החכמה בייף ואסור לכסבה כדומח חותלות של
 יצורה מותר ויפשיקע וחוקי' כוקטין מופיה של חסות ל'
 למש'לה אבל לא מורה אין כוקטין בחכמה כקב' חרם ואפילו
 להשיף עליו אסור וכק'ס' מן אס' הוא למטה מהשמרים א'

אסור לפתחו ולמעלה מותר אסור לחתוך שפיפתו וליתן
 בתוך כקב הכרזא היתה חתובה כבד מות ליתנה וכל סכין
 סומט להחזירה אם כפלה ומס' **סו** אלו ליתן פעוה
 וזפת על פי הקב של חכמה עלה דרם הקטום
 מוצעק מותר ליתנו בכקב הכרזא כרי שיקלח היין אבל א'
 אסור לחתכו מן הענק כרי ליתנו סס' **סז** לטרוץ קטין
 אסור להוליכן כרשו הרשי דרך מלכ'ס רכין וכינוס
 מותר' כותקין תבטיל לתוך הכור כרי שיהא סמור והמים
 היפים ברעים כרי שיצננו והצנן בחמה כרי שיחמ'ו מי
 טפשו כליו כמים מהלך בהם לאינו חוש' הגיע לחצר ה'
 החיצונה שמתן בחמה לא ככנר העם כך עקרכינו כמים
 לרי פ'ק כר'ככל מה שאסור משום מרחית העין אפילו כ'
 בחורי הדריס אלו' **סח** המנער עלינו מ'פ'י טל
 מעלנו חייב דוקא בחדתי ומ'כמו והוא ס'
 חוקפיד עליו שלא ל'ס'צו עליו פיעור אבל אי לובא כל ד'
 הפי שרי' **סט** היוצא באלית הונקעל על כרפ'ל
 אלו בעשות סדאויין לובד'ר'פ'ן חייב אבל מותר'
 לפאת בעודר הונקעל על כתפו אפי' אין סומט כרובה לו'
 על אפ'ס'ו ואלו לעשות מ'ס'ס בטליתו ול'פ'ת לריה ואם ל'
 להתכאות שרי' **ע** רוחקן כרי טבריא וכמי מעשה ס'
 שהחמו מעצמן ואם החמו על יד' האור אין חונגי'
 לכתחלה בהם משתב' אדם באלותית ומכ'יא טרו וכו'
 יכול להציא כלי' ס'ס' דרך רשות הרבים ובלבד שיתבס'ס
 בהם האלו ורובו **עא** ספסיתא צדיק טקס'ה סתי
 ראשית לנטות ומכתיו **עב** סכין ומסומן כב'י מע'ס'
 על ידי סיכוי כגון סדק ומסומן בבית חסות ולחשים לחיטת כ'
 פזאים ועקרבים בשכת ומעב'רי על גבי העצים כלי הכיטל
 בשכת **עב** אין שול' כ'ס'דים אפי' בחול אין מתעמלי'
 ואפי' לעמוד בקרקעיה של דיומסית א'
 אסור **עג** אין מברקין במגדרת אלא אם כן הינ דיני'
 מל'ס'ל'פ'ת **עד** ט'ט'ע ונז'ה ואז מ'ג'ר כ'רכו ואינ'
 חוש'ס **עד** אין עוטי אפי' קטנין אפי' בחול ואפילו
 ביד ואם הוא מצטער מן המ'כ'ל בחול מותר
 ואפי' כ'ס'ס וכשכת דוקא ביד לפוש' יזכק ס'רי' ול'ק'ס' א'
 איבריו כיום הלידה מותר מכ'ס'ן ואילך מחזירי השטר ו מ'י'
 ספסקה ידו ור'בל לא יטרפ'ס כגוף אכל רוחן כד'רפ'ו ואם
 כ'רפ'ס' כ'רפ'ס' **עה** סול' אדם מחבירו כרי יין
 וסומן בשכת ובלבד שלא יאנו לו הלויני ואם אינו
 מ'א'מ'כ'ן מ'פ'יח טליתו אצלו וענ'ה ערו חשבון לאחר השכת ו'
 הלוא' יט לא כ'פ'ה ליגבות' ימונה אדם אר'חיו וסרפרותיו
 מ'פ'י' ולא מן הכ'ת אפי' פתוח בסותל גבוה הרבה ואם הוא
 חקוק בסותל מותר וכפ'קס וטבלא אפי' חקוק אסו וכל שטרי'
 הדינות סבון שטרי' חופות וח'ס'רות וסל' ס'פ'ת סל'ס' וכ'ס'רי'
 מ'פ'י' של סיחת חול' אבל לעיין בהם **עו** מראה שאינה
 של מתכת מותר להשתפל בה אפי' אינה קבועה בסותל
 ושל מתכת אפי' קבועה אסור להשתכל בה וכתב'ס' ח'ת'
 הצורה אסור לעיין בו בשכת וצורה עצמה אסור להסתכל ס'
 אף כ'ס'ל אסור ואם כ'פ'ס'י'

ואם כעשת לעז' אפי' שעדין לא כעשה' אבל כעשת לבני שר
 עז' ופי' אדם עם בניו וכו' ביתו על השלחן בשבת
 ובלבד שלא יכוין לעשות מכה גדולה כנגד קטנה ו'
 ואפי' כחול מעו' קוביא ועם אחר אסו' בכל עבין
 עז' לא יסבור אדם פועלים בשבת ולא יאמר אדם
 לבני לשבור לו פועלים בשבת ומוותר לומר לחבירו
 הכראה שתעמוד עמי לערב' וחפצי שמים כגון חשבונות
 של מצוה ולפסוק על הדקה ולפקח על עסקי רבים ולפדך
 על התיכונות ליארש וללמדו ספר ואומנות סרי'
 עט' חשבונות שעברו וליכא אברא דפועלי גביה שרו
 ואי איכא אברא דפועלי גביה או חשבונות העתידין להיות
 אסו' פ' אומ' אדם לחבירו אפי' הולך לכרך פלו' למחר
 זכ' מותר לומר לחבירו לך ללכרך פלו' למחר בין
 שהיום היה יכול ללך לשם על ידי עורגין וכן כל כיוצא בזה
 פ' טו עד היתר היום לעשותו ובלבד שלא יזכיר לו סכירות
 אבל דבר שאין לו עד היתר לעשותו היום אפי' אין בו אלא א'
 אישור דרבין כגון מוקצה אישור לאומרו'
 לו פועלים ולהביא פ' אין מחשיבין על התחום לשבור
 ולהביא פירות ודגון שהדיל שאסו' לעשות כל מלאכה קודם
 הכדלה אעפ' שהדיל בתפלה מיהו אפי' איכ' לא בירך לא
 באי' אמה המדיל בין קדש לחול סרי' כל שמוותר לאומרו'
 מותר להחשיך עליו ומוותר לומר לחבירו שמור לי פירות ש'
 סבתחומך ואפי' שמור לך פירות שבתחומי' מחשיבין על
 התחום להביא בהמה בהמה היתה עומד' חוץ לתחום קורא
 לה וכו' מחשיבין לפקח על עסקי בלה ומת ואומ' לולך ל'
 למקום פלו' ואם לא מצאת במקום קח במלתים ובלבד שלא
 יזכיר לו סכום דמי' פ' פ' השוכר הטועל לשמור לו
 פרה אין כותבין לו סכר שבת לפי' אין אחריו שבת
 עליו' היה סכר חדש נותן לו סכר שבת ואחריו שבת עליו
 ולא יאמ' לו פ' לי סכרי של שבת אלתן לי סכרי של חדש'
 פו' גוי שביא חליני לצורך ישראל לא יספור בהן ישראל
 לפרשי' עולמית ולדי' בכדי שיעשו והני מילי כירוע
 שהביאם מחוץ לתחום אבל סתמא שרי' לאתר' ולריאף סתמ'
 כמי' אסור' עשה לו ארון וקבר יקבר בו ישראל עשאו' לצורך
 ישראל לא יקבר בו עולמית' פ' עיר שישראל גוים
 דרי' בה ויש בה מרחץ שרוחצת' בשבת אם רובה גוים
 מותר מיד למוצאי שבת ומחצה על ימנה אסו' למוצאי שבת
 כדי שיחמו' ובאמצע קטנה ויש שלטון בעיר שיש לו עבדי'
 שראוי' ל' זממה לו שבת אחת מותרת מיד' פ' פ' לא יטויל
 אדם בשדה לראות מה היא צריכה ולא בשפת
 מדינה כדי ליכנס למרחץ מיד' עופי' כל צרכי המצ' סבין
 ומריחו אותה ושומטין אותה מעל הכר ובלבד שלא יזוז בו ח'
 אבר וקאשרי' לו לחי' לא יעלה לא שלא יוסף' וקורה שנסכר'
 שומכים אותה בארובות המטה לא שתעלה לא שלא תוכיף'
 פו' אין מואצין את עיני המות בשעת יציאת הנפש אפי'
 כחול ואין מחללי' את השבת בשביל המות' פו'
 אסור ליטן יחידי בבית כלילה וישתדל אדם לעשות
 תשובה בעמדו בשחן ויבקש רחמים שלא יבוא לידי עביות'

וירחם על הצרות כדי שירחם השם עליו רש"י יום א' לפי
 מיתתו וכמנאז כל ימיו בתפוסה פ' מי שהחשיך
 לו כדרך כותן כיסו לכבדי מפתחשך פ' אבל מצאית
 לא ולא יכחשו על החומר אין עמו כבדי יכחשו על החומר
 כשהוא מהלך ויזהר שיטלנו מיומו כל שעה שעומד'
 היו עמו חרש שוטה וקטן וחומר יכחשו על החומר ולא יתן
 לאלו חרש ושוטה יתנהו לשוטה שוטה וקטן יתנהו לשוטה
 חרש וקטן יתנהו למי שירצה אין עמו לא ז' ולא זה יטלנו
 פחות פחות מר' אמות היתה חבילתו מוכחת לו על כתפו
 מבעיר יום וקדם עליו היום רך תחתיה עד ביתו וזיך לה
 כל אחר ידי' הגיע לחצר החיצונה כוול כלים הכיטלו וכו' אין
 כיטלן מתיר החבלים והפקין כופלין היתה בהמו' ג' טענה
 כלי זכוכית שאסור לטלטלן וישברו אם יפלו מכת תחתיהן
 כדים וכבשות ודוק' משאלות קטנים שראוי'ן לשמטן מתחת
 הכדים שלא יטלן כלי מהיכנו אסו' להשתמש בצדי' בהמה
 וידי' דדין מותרין פ' כ' מיתירי' פקיעין חרין לפי
 בהמה ולא משפסין פ' בהם לפזרם לפניה דשוה
 אוכלא לדבר שאינו אוכל מוסיקן אבל טרומי' טאוכלא בדבר
 שהוא ככר אוכל לא טרחין ביה להסביח יותר ומשפסין
 הייפים ואין מרסקין פחת וחרוכין לפני בהמה בין דקה בין
 גסה' ז' אין אוכסי' ולא דורסין את הגמל ולא מאמרין
 העבל ליתן בברוכו עד מקום שאינו יכול להחזיר משם
 אבל מליעיטי' אותן עד מקום שיכול להחזירו ונעם ומה' קטי'
 התרנגול' ליתן המאכל בפייה ולא ליזי' שובך ועליה ולא
 מותיין לפניהם מים ומתבין מזונות לבלב' ולא לחזר וכו' בל'
 הקלוי' העכה על ידי' סיכוי' בגון מעט מעט מעט' פ' צ'
 בוחסין השתית ואפי' הרבה ביחד ודוקא רכה על
 ירי סנוי' כגון שיתן השתית ואפי' כ' החומץ ושותין ושותין ותרס'
 המצרי' אין גובלין המורסן אבל כותבין עליו מים ומעביר
 בו המוקל פעם אחת שתי' ופעם אחת ערב ומצרו' מכלי' אל
 כלי' כדי שיתערב ואפי' כור או כורים שרי' למיתב קמי'
 חיותא' פ' מותר בין הדלועין שכתלשו מאתמול ל'
 לפי' ההמה והכלה לפי' הכלבים ואפי'
 כתבולה היום כר' שמועין דלית ליה מוקצה וקילו' לן כותית
 בין בשבת בין בי' אפי' מוקצה מחמת אישור ומוקצה מחמת
 חרון כיה אפי' ד' שמועין מודה' פ' ע' כשלי' שבת על
 כדים שהן לצורך השבת ומפירי' פ' אפי' שלא לצורך
 השבת שהפרת כדרי' איכה לא עד סוף היום' פוקקין
 המאמר כטופסין מותרין המוטלי' לראות אם יש בו שלשה על
 שלשה שיעור לקבל טומאה והמקנה לצורך מצוה'

מסכת עירובין א

קצרת מצוי' שהיא למעלה מכו' אמה יספילכה ואם יס' בגובהן
 קיפי' או ספקי' דארוז א' צ' והרחב מי' אמו' ימעט ואם
 יס' לו צרת פתח א' צ' סוכה ומצוי' שתי' הללן כ' אמה
 וכל הסכך והקורה למעלה כשרים' ג' בין אמה
 סוכה בין אמות מכו' בין אמת כלאים בת' ט' והיכא
 דתוי' חומרא בשוחקות מודדין בשוחקות

מסכת

עירובין

הוא הקורא ואלו המורה בעצמות מודדין בעצמות
 היה גמיה מהלמה ואלו למעטו ככנין למעטת תחת
 הקורה די כרובח טפח היה פחות מעשר טפחי ואלו לחוק בו
 להגביהו כרי לחוק בו ארבע אמות לתוך ארץ המצוי לרחב
 כל הנוטרי והשלמי לגובה עשרה מצוי שספרן מצדו כלפי ר'
 ראשו אם כאלו פס ארבעה מתמיד פרצה עד עשר ואם לאו
 כפחו צמח מתמיד ג' אינו מתיר **ה** לחי מדפנו של מ'
 וכוני פ' ואלו רחב יותר מח' אמות עד ד' אמות סדון
 מנעם לחי וזין צ"ל לחי אחר טפי צריך לחי אחר אבל במצוי
 דחכמאנה ומצמחה ולמטה אשר רחב ד' אין צריך לחי אחר
 ומצוי עקום כמין דלת צ"ל צורת פתח בעקומיותו ו
 נשאר שני ראשין כל אחד בלחי או קורה או צורת פתח
 כפ"ל אחד מראשיו ולחי או קורה בעקומיותו ואם הוא כמין
 חיות צרי צורת פתח בשני עקומיותיו **ו** פרצת המצוי
 מן הקר דבקטו בה רבים כד טפחי ואם לא בקעיה ר'
 רבים פרצתו כעזר אמות חשב דל"ה גודל אם ספרן מ'
 ונראשו פרצתו כד טפחים **ז** מצוי המפולג לרשות
 הרבים עושה צורת פתח **ח** מוכאן ולחי או קורה יו
 מוכאן ורשו הרבי עצמה דהינו רחב יו אמה ומפולג משער
 לשער וס' דגוף בקעין בו צריך דלתות ומצוי שהוא רחב יו
 אמה ושליש וטפי ראשו ומפולגין לרשות הרבים שהוא רחב
 יו אמה אינה לרשות הרבים וצריך דלתות **ט** מצוי שספרן
 צמח לו לחצר וספרן החצר מצד אחד לרשות הרבים ולא ע'
 עירבו חצר עם מצוי חצר מותר אפי' ספרן כנגד פרצת מ'
 ומצוי אפי' בקעי בה רבים ובלבד שלא יהיו בפרצה יותר מ'
 ומצוי אסור אפי' אינו כנגד פרצת החצר וכגון סכסין כ'
 פיתלי המצוי כחצר כענין שאינו בראה מצדו וואם עירבו
 וכלה לאמצע החצר והיה הפרצה זה שלא כנגד זה והיא חצר
 של רבים מותר אבל אם לא עירבו או כלה לצדי החצר או הני
 פרצה זה כנגד זה או הני חצר של יחיד אכורי ורחבה פחות
 מצד אחד או שארית ומקפת לדירה דיכה כחצר **ט**
 מצוי שצדו כלה לים צריך תקון דלא חשיב כסתום
 כלה לאספה של יחיד צריך תקון לאספה של רבים אין צריך
 תקון **י** מצוי העשוי כגדל פי שהיו בו משני צדי שטלים
 שטלים עושה צורת פתח לכל א' המקום פתיחתו ומצד השני
 הצתחו לרשות הרבים עושה לחי או קורה **יא** מצוי שצדו
 אחד ארוך וערו אחד קצר אפי' פחות ארבע אמות אינו
 מוכיח הקורה לא כנגד הקצר אבל בתוך המצוי יכול להכניח
 כל אספן ומסתום עד תחת הקורה וצורת הפתח מתיר ב'
 בלכאן בין תחת הקורה בין כנגד הלחיים מותר והכי מילי
 שפתחו לרשות הרבי אבל שפתחו לפרחולית אסור בתרומתו ו
יב כעץ שתי יתרות אבל בתלי המצוי בארץ והניח
 קורה עליון אסור **יג** כעץ שתי יתרות עקומות על
 ג' בתלי המצוי ואין כנגדו וזין בעקומיותו ג' מותר פ'
 בין בראה מטפחים ושוא מצדו בין בראה מצדו ושוא מ'
 מצד ים סדון מנעם לחי **יד** מצוי שהוא רחב עשר'
 אמה עושה פס גבוה עשר' **טו** כעץ ד' אמות ומשתייתו
 באמצע וכגון שלא יהא יותר מעשר אמות מן הפס לפתח
 של רחב המצוי ופתח הקורה בתוך רחב ג' אפחים לפס או

מדחיק כ' אמות מכותל המצוי ועושה פס ג' אמות וכן כנגדו
 ככותל הב' צורת פתחו מהני אפי' לגובה מוכ' אמו ואחלתרא
 מהני בגובהה ולא ברחבה **יז** צורת פתחו מהני אפי'
 מד' אמות ודוקא בחצר או **יח** במצוי אבל בבקעה לא
יט צורת הפתח שלא תניח הקנה העליון על גבי שני ה'
 הקנים לא מצדן אינו כלום **כ** צורת הפתח צריך
 שתהא בריאה כדי לעמוד בה דלת ואפי' של קשין וצריכה ה'
 הסר ציר היו שני הקנים גבוהים אפי' אין גובהי בקנה ה'
 העליון שרי **כא** הספר מצוי בתום בלחי או בקורה ה'
 חצר שספרן **כב** במלואו עד עשרה צריך פס ארבע
 להצדו או שפי פסין של שני משהיוני מצוי שאין בפתח ד'
 טפחים אין צריך תקון וחצר צריך **כג** לשון ים סכסכס
 לחצר אם אינו במלואו ואין בפרצה **כד** יותר מי' אמות אבל
 כספרן במלואו או יותר מי' אפי' לא ספרן במלואו אם גודלי
 במקומו שספרן גבוהים י' הים מוכס מותר למלאת ממנו ע'
 לחצר אבל לטלטלה לבית אסור אלא אם כן עשה לו מחיצה
 גבוה עשרה על הים לא כאלו גידולי אף
 למלאת ממונו לחצר אסור **כה** אין המצוי יתיר בלחי
 או קורה עד שיהא ארבע יותר **כו** על רחבו והיה ב' חצרו'
 פתוחים לתוכו ולכל חצר שני בתים היו ארבע ברחבו דיכו
 כחצר וצריך פס ד' וחצר שארבה יותר על רחבה אפי' כל'
 שהוא דיכה במצוי ומיתר בלחי וקורה **כז** שיטת רחב
 הקורה טפח ופתחא בריאה כדי לקבל **כח** איכה ו'
 ומשמירה אין צריכין להיות בריאין לקבל אריה ואם היא ר'
 רחבה ר' טפחים איפה צריכה להיות בריאה **כט** פרש מחללת
 על הקורה והיא בגובהה מן הארץ ג' טפחי פשוטה אבל קורה
 שהיא משוכה למטה מי' בשרה קורה היוצאה מכותל זה ו'
 ואיפה מגעת בזה או שתי קורות אין יוצאה מכותל זה ולא שות'
 אין ביניהן ג' כשרה יש ביניהן ג' פסולה ב' קורות זו אבל זו
 ואין כל א' יכולה לקבל אריה טפח אם בין שניהן מקבלו אמתה
 כשרה היתה ח' לזעזעה וז' למטה אין רוחי אמתן כאלו הן זו
 אבל זו היתה של קס או קס' פשוטה היתה עקומה והעקומות
 פגוה חוץ למצוי או למעל מוכ' או למטה מי' אפ' יטל העקומות
 ואין ביניהן ג' כשרה ואם לאו פסולה היתה עגולה אם יש ג'
 טפחים בהקפה כשרה **כ** שיטת רחב ועובי הלחי
 אפי' כחוט הסרבל העמיד **כא** הלחי במצוי של מצוי מותר
 להשתמש עד חציו הפלגי הלחי מן הכותל ג' או שהגבוינו מן
 הקרקע ג' פסול **כב** לחי העמוד מאליו ולא סומכו עליו
 מאתוול לא הני **כג** לחי ואם סומכו עליו מאתוול שרי
 וקורה אפי' סומכו עליה מאתוול אסורה ומחיצה אפי' לא פ'
 סומכו עליה מותרת **כד** ככל עושי לחיים אפי' בדרב'
 סומכו רוח חיי ובלבד **כה** שיסרנו סיירא שחכמה ב'
 בבקעה והקיימה כלי בהמה מטלטלי בתוכו ובלבד שלא כ'
 כשאר פרצה יותר מי' אבל עד י' מותר אפי' ספרן כעמוד **כז**
 מחיצה של פתי או ערב לבד מותרת אפי' ביטום סאת'
 ובלבד שלא יהא בין חבל לחבל או בין קסה לקסה ג'
 טפחי עמוד מרובה על השרוץ מתיר בין בשתי בין בערב
 אחד או שנים שסכתו בחצר סתומתו לאויר **כח**
 אין כותבין להם אלא סאתים אבל ג' כותבין

מתוך להם כל צרכן והפי מילי מלא הקיפו סיעור סאתים
 יותר מכרי גרם אבל הקיפו גם סיעור סאתים הכל אסור
 ג' שהקיפו כרי גרם ומת' אהר מהם במסכת מותרין ו סנים
 שהקיפו יותר מכרי גרם וכימסוף עליהן סליסי אסורי'
 חזר פספרן במסכת לרשות הרשי אסורה כפרן לחצר אחת
 ויותר סתי חצרות ופתח כיניהן ועיברו לסנה לא מיבעיא
 אם כהתם הפתח במסכת וחזר ונספתח סמונתין אלא אפילו
 כהתם בחול וחזר ונספתח במסכת מותרין' **כד** הולכי
 מדברות פטורים מבטולת דים של מים רחמני
 דאחרונים חייבים והמולח מלח קדומית טריך ליטול ידי
 הולכי מדברות פטורין ויעירוכי חצרות ובעירוכי תחומין
 סייני לפי הירושלמי תחומי מלפים עד יב לר' עקיבא ד'
 האריתא ולרבנן דרבנן מייב מיל ואילך לכלי פלמי הארית'
 הפירו לכהתם עולי רבלי להוסיף חן חצור לבין
כה הפסין שהן סביב טר' זוויתו וכל אחר כהתם אמה
 לכאן ואמה לכאן אבל לעלמא לא התיירו וכן לילך על ידי
 בדרכין סמוכלני' אחד לחצרו בתוך סבעים אמה וסרייס
 ולא התיירו האדכא לפי שאינן קטועין' **כו** קרפף שהוא
 ע' אמה על ע' אמה וסרייס מוקף גר' גבה עמדה
 טפחים מן המלמין בתוכו אפי' אין בו סמונה פי' בית דירה ס'
 טפסין למאמר הפרה ותי' דירה ופי' ארכו מן מחרה למערב
 פי' סנים ברחבו סמונתן לדרוס יותר מכן אין מטללי' ב'
 פתוכו קרפף יותר מכות סאתים סחוקף לדירה כיעט
 דוכו מותר אפי' אין כיעט סדרות סודו כורע רוב אפי' אין
 כורע סאתים אלו כורע מעוטו יס כורע סאתים אלו אין
 בו יתר מאתים מותר וקרפף פחות מסאתים דיכו כהתני'
 לעכין זה שאסור להוציא ממנו לבית ומספקא' לחו לתוספת
 בהרחה ס' אחר היתים וחזר אס זרעי' פבהם מטללי' דירתו
 לעכין זה שאס הזרוע יתר על בית סאתים שאסר כל החצר
 והרחה להכניס ולהוציא מהם לבית ואז לטללי' ארבע אמו'
 בחצר אסור ואס הוציא סאתים או אפי' פחות ומסאתים אז
 אסור להוציא מהזרוע לבית אפי' המועט זרוע או סמאן אין
 זרעי' מטללי' אלא דירת קרפף ולא דירת חצר ורחבה'
כז קרפף יותר מסאתי' מלא סחוקף לדירה פרן אמה וגדרה
 ופרן אמה וגדרה עד שהעמידו על י' גר מעמדה מותר'
 רחבה ס' אחר היתים אין מטללי' בה לא בו' אמות
 ואס פתח בה פתח ולכסוף פתח לא **כח** קרפף יותר מכות
 אכל סחוקף ולכסוף פתח לא **כח** קרפף יותר מכות
 סאתים סחוקף לדירה ובתמלא מים אס ראוי'
 לתמיים מות' אפי' יס בו' קו העמוד עטר יותר מסאתי' אין
 ראוי' לתמיים אלו אפי' אין עמודי' עטר קרפף יותר מכות
 סאתים מלא סחוקף לדירה ומיעטו בחלונות לא הוי מיעוט
 גבה בו עמוד פחות מבל' לא הוי מיעוט יותר מכן הוי מיעוט
 קרדיק מן הסתלי' ג' ועשה מחיצה להקיפו לדירה על ידה ס'
 מועיל פחות מבל' איכו מועיל' טוחו בטוי אפי' איכו יכול ל'
 לעמוד מילוי מועיל עשה מחיצה על בני מחיצה איכו מועיל'
 ככלעו התחתונות העליונות מתירות ותל יותר מכות'
 סאתים ועשה מחיצה על שפתו לדירה מועיל' ומחיצה לכה

מחיצה סמוכיל אפי' לא עשה כפרידות לא יתר מעמד אמת
 יותר כל הדיקף קרפף טית מלא סחין וקירה בג' בית סאה
 מותר אפי' הקדמי מוספע אחרי' פי תקרה מרד וסותם
 קרפף בית סאתים סנפרן כולאו לחצר וכן חסר סספרן לנו
 כולאו הקרפף אסור והחצר מותר'
כט קרפף יותר מכות סאתים סחוקף מלא לסס דירה
 ופתח בו פתח ועשה לפירו מחיצה' ומותר על ס'
 דיה ונפלה מחיצה אחרונה איכו כיתר על ד' האסורה'
ל מחיצה העשויה לכניעות ולנחת רואל מחיצה להקדש
 הגלגול ולא הוי מחיצה לעצות ההקף מוקף ל' דיה
לא ח' מוכי חצר מסכה ולא עבר וכסול רפו ח' ג' סהם
 לא כישול רשות ביתו א' א' כ' גלה טרעמו לכניע'
 וכן אס דר' ז' ובטל לא מהם ספם לא בטל לאחרי' **לב**
 ככל האוכלין מערבין ומשתתפי' ומצטרפי' אפי'
 ארבעה ומחמה למזון ספי סעודות חוץ מגדגד כד' ס' אקסר
 לזרע ותכלין ופולין יבשים וחרים ומעורים ועלי כגליס פ' א'
 גדלו אורך זרת ולא כגמים לנדן ולא כחלל לכדו אבל מערכו
 יחד סרו וכל דבר שהוא לפתן שיצורו כרי' לאכול בו מזון ס'
 ס' גדות וכפר חי לא הוי לפתן אבל כפר עלי הוי לפתן ויין
 מטללי' סמוכ' לפתן ופי' איכו מטללי' שיצורו ספי רכישות'
 ומערכי' כהתי' בינים חות' **לד** טבעה שלא אכל
 כפר זה או שלא אהנה ממנה מערכי' לו בה'
 קונס אכילתי' או הנאתו עלי' אין מערכי' לו בה' אין מערכי'
 לכהן בבית הקברות ומערכי' לישראל בתרומת חלה וכוד'
 ציין ואין מערכי' בטללי' והקדש שלא כפר ההמולח ערבו כוד'
 קין בערובי' תחומי' לא הוי ערוב וכערובי' חצרו אפי' ערו'
 המולח עירובו כוד' פי' סחינו מודה בעירוב ואז
 לאחר לקבלו מומנו ורואה טהולטי' אפי' לא ראה'
 סקבלו ומנו הוי עירוב דחוקת סליח עשה סליחותו אפי'
 באיסי' דאורי' וכגון סיס מוכסול למשלח אס לא יעשה סמלי'
 טלי' חותי' **לה** הנותן את עירובו פאילן העמוד כ'
 ברשו' הרבי' **לו** או ברה' והוא זקיף בין פתנו למעלה
 או למטה בין פתנו למטה או למטה הוי ערוב ואפי'
 הוא חוץ לעיברה של עיר' וברשות הרבים ונוסע כונה חוץ
 לארבע אמו' והדר זקיף וכתנו סס על הקדש' וכתנו לסבת
 בעיקרו ורבים מכתמים על כניית הכוף והוא גטה תעשה
 אמות ככתנו למעלה מעמדה הוי עירוב למשה מעמדה לא
 הוי עירוב' כתנו על בני קירה אפילו איכה גבוהה עמדה ו'
 ואיכה רחבה הוי עירוב' נתנו כבוד העמוד ברשות הימי'
 או ברשות הרבי' כ' צבון לסבת למטה או למעל' תוך ארבע'
 אמות למתנו הוי עירוב חוץ לארבע אמות ברשות הרבים
 לא הוי עירוב ברשות היחיד או בכרמלית הוי עירוב' נתנו
 בקנה אס היה תלוס וכעין פי' גבוה ממה אמה ח' עירוב'
 הוי מחובר לא הוי עירוב' **לז** נתנו כ'
 במגדל וכעל ככניו ואכד' **לז** חמשת'
 אס האל סל לבנים חמודים זה על זה כלא כגין וביס ס' אכד'
 הוי עירוב' אבל במסכת לא ביום טוב והוא סל כגין איכו ס'
 עירוב ואס

מסכת

עירובין

פירוש ואם הוא של עין והמכשול קשור בחבל ונפסק על ידי
 הבין הוי שרוב אבל מכשול של עין או מתבת אסור לשכור א
 אף בכלים דבכין גמור מיד אף בכלים אסור לא היו ממוסתיקי
 דאין לא מיד כתיב ואלו כתיב המפתח ביום טוב בין ב
 פעיר בין כסדה היו ערוכ סבת בעיר היו ערוכ כסדה לא
 היו ערוכ כסדה הגל העירוב מוקמו ארבע אמות עד שינא
 חזן לתחום ומכשול יום אינו ערוכ משהסבה או ספק מבעיר
 יום אם לאו הוי עירוב **ל** מתבה אדם על הכרוב אם
 באו גנים מן המזרח וכו' דקוין לן יש כרייה

לח הלכתא יום טוב וסבת שתי קדושותהן הילכך
 יום טוב הסמוך לסבת בין מלפניה בין מלאחרי
 יכול לערב שראשון למזרח ובשני למערב ובלבד שיניח ה
 העירוב בעמין סיובל לבא אליו ומכשול יום ואם עירוב
 הראשון רבגלוי מערב שני רבגלוי מהולך לסוף התחום ו
 קונה שבתיה ואינו חומר כלום ואם עירוב הראשון ספת מ
 מערב בסוף האותה סת או רבגלוי אכל אם עירוב הראשון
 רבגלוי אין מערב בשני ספת **למ** שני ימים טובי
 של ראש השנה השיני קדושה א' אסרה הוא ביטא
 סכולה הוא וסאר ימים טובים ס' גליות השינו כסתי ק
 קדושות **מ** הבא מחוץ לתחום כשני ישראל זה מותר
 לישראל אחר והנחתה מן המזוזה אסור לכל עד
 כרי שינעשו לר"ע עד מוצאי יום ולר"ח מוצאי יום ב' כרי
 שינעשו אין מוכריין של ראש חודש בראש השנה דזכרון א'
 עולה לבאן ולבאן **מא** אולו זמן בראש השנה ונזום
 הכפודים ואזן אפי' בזמן שאינו כרי כזה ואזן
 זמן בגלוי שני של ראש השנה ועל כרי חמש אולו זמן כשאכלו
 תמלה **מב** מי שהוציאוהו גנים או רוח רעה אין לו
 אלא ד' אמות והחזיר והוציא לא יצא כתיב והו
 כרייה וסבה או שהפליג ספינתו חוץ לתחום מהלך את כלן
 יצא לרעת והחזיר והו אין לו אלא ד' אמות וב' ש' אם יצא חוזר
 לרעת ומיהו כל העיר בארבע אמות מי שהוציאוהו שאין
 לו אלא ארבע אמות והוציאה ליפנות יאל לבאת מהם עד ש
 שינעשו מקום סגור לא יוצא עד שסכסך לתחומו מותר ואם
 מוצא קודם וסבה סס ויתרחק ממוקום שפטה עד שיכלה היתח
 וסס יס ל' ד' אמות ואם בהרחקתו מן היתח כסס לתחומו
 מותר **מו** פירות שינעו חוץ לתחום וחזרו חשינו
 במוזר מותרין ובשלא במקומם הוציאו סגור
 מותרין מוזר אסורי אפי' שלא הוציאו היה מהלך בקקעה
 ואינו יודע תחום סבת מהלך אפי' ספינות בינוניות והו
 תחום סבת סבת בקקעה והקיסוהו גנים מתינות לרירה
 כסבת מהלך אלפים אמה ומגולטל כולה על ידי זריקה
 וססם היתח ליכנס בספינה כסבת אף על פי
 שמתגלת כסבת וזו אסר ליכנס בה אפי' לינד
 בתוך התחום ואפי' הדליק בה כרות מאתמוול וקנה בה ש
 סביטה אבל מערב סבת מותר ליכנס בה ואם ליכנס סבת
 על גבי קרון סבהמה משהו אונה יש תחומי למנובל מעטרה
 מי שינעו אלא לרעת מותר לעשות לו מחיצה של
 כבי אדם עד התחום שיכנס והוא שלא ידעו אותו

שעוסין בהם מחיצה שלרעת כן כקדאוי מי שינעו סמות
 ואזרו לו כטר כעשה מעשה יש לו אפי' אמה לכל רוח ואם
 היו אותן אפי' מובלעים בתוך תחום עירו כאן לא ינא
מז כל היוצא להציל אפי' יד ישראל תקפה אין לו אלא אפי'
 ואם יד אומנו העולם תקיפה חוזרי למקומן וכסחהר
 למקומן חוזרי בכלי זיינן למקומן **מז** גנים שצרו על
 עיריות של ישראל על עסקי מומן אין מחללין א'
 עליהן את השבת על עסקי כפשות מחללין ועביר הסמוכה
 להבר אפי' לא באו אלא על עסקי תבן וקס מחללין מי שינעו
 בדרך והוא סמוך לעיר ולא ידע הרי הוא כאכשי העיר

מח מי שינעו בדרך ולא ידע עד שחשכה יש לו אפי'ס
 אמה לכל רוח ומיהו חפצי הספק אין קוני שבתיה
 לא הרי הן כרבלי הזונה **מט** קימו לן דתחומין
 דרכן והילכתא כדברי המקל בעירוב ואפי'
 יחד כגב רבים בין בעירובי חצרות בין בעירובי תחומין
 בין בעירי ערוכ ובתחלתו **נ** כלל פסקי הלכו הלכת'
 כר עקיבא מחכירי כר יוסי מחכירו **נא** כר מחכירו
 ר' יהודה ור' יוסי הלכה כר יוסי ר' מאיר ור' יהודה הלכה
 כר יהודה ר' יוסי ור' שמעון הלכה כר יוסי ר' יהודה ור'
 שמעון הלכה כר יהודה הילכתא כהני כללי כר מיהסא ד
 דאיתמר בהדיא לשמוי מהני כללי **נב** חפצי הגני
 קונים שבתיה במקומן ואם הוציאוהו לעיר כל ח
 העיר להן בארבע אמות ובלבד שתהא מוקפת לרירה וספת
 מוכ כים אין מוקפים לרירה **נב** חרין מלא מים ש
 שכן שני תחומי סבת צריך **נב** מחיצה להפסיקו
 להיתר כל אחד למלאת בשלו ובמחיצה תלויה של קנים סבי
 ד' אמות סנותגין לכל אדם באמה שלו מודדי ומרווחות ואם
 הוא כסס ב' יצרינו כותבי לו ארבע אמות בינוניות ופסק רב
 אפס שאין כותבי לו אלא ד' אמו וזח פסק סנותבי ד' לכל עד
 והכי מילי להלך אכל לטליל ארבע אמות ותו לא וכן ארבע
 אמות סקויו לו לאדם הס ח' **נד** היו שנים מקפת אמותיו
 של זה כתיק של זה אביאים **נז** ואוכלים באמצע ובלבד
 שלא יוציא כל אחד מתוך שלו לתוך של חברו היו ג' והאמצעי
 מובלע ביניהן הוא מותר עומן והן עמו והחיצונים אסורים
 זה עם זה וכן בג' חצרות פתוחות זו לזו ופתוחות לרשות
 הרבים ועירכו שתייהן עם האמצעייה היא מותרת עומן והן
 מותרות עמה והחיצונות אסורו זו עם זו וכן חצר הפתוחה
 לב' מבואו ועירבה עם סביהן מותרת עם סביהם לא עירבה
 עם סביהם ארברת על שתייהן היתה באחת רבילה ובאחת
 איכה רבילה זו סרבילה בו אסו ושאיה רבילה בו מותר ואם
 עירבה אכל שאיכ רבילה הותר רביל לעצמו ואם עירבה רביל
 לעצמו וזו שאיכ רבילה בו לא עירבה והיא לעצמו לא עירבה
 דוחין אותה אכל שאיכה רבילה המפקיד על עירובו לפי'
 צריך ליזהר שלא לערב בדבר שהסין לצורך סבת **נה**
 החולק עירובו בשני כלים אינו עירוב הילפ עירוב

משום דירה הילכ מערבי כפחות מאה פרוט ומניתי אומנו
 כבית קטן ואין בכלי מי שהיה בא בדרך והיה ירא סמוך ת
 תחטף והיה מכיר חילין או גדר בראק ומנו אפי'ס אמה

סככת

כח'ה' סל רכס ובעשת סל חיד אין יכול לערב כולה ונריך
 להביא שני אפילו בית אחד ומיבו סיור מהני אפילו היא עב
 עתה סל רכס ו עיר סל חיד ובעשת סל רכס ורשות רכב'
 עוברת בתוכה מתקן רשות הרבים כדמו כדלמות והעיר
 אין מערבין אותה מבני מקוה ולא חצאין לא אכ כן עשה כל
 מבני פתח קטן או מחיצה עשירה לפי פתח מבני פלו או פני
 פסין של סני משהויין אם אינו רחב מעשרה או צרת פתח
 אפי' רחב מעשרה אבל לחי או קורה אין מהני וה' מ' שאין
 מערבין אותה חצאין לארכה אבל לרחבה בבין זו סמנר רמ'
 הרבס מכאן לעצמו ואלו סמנר רשות הרבים מכאן סרי ל
 לערב ומיחו נריך שתהא כביהן צרת הפתח או כ' פסין סל
 פני משהויין עיר סל רכס שאין לה אלא פתח אחד מערב'
 את כולה וכבי מבני שעסו לחי באמצע המבני אם יש חבר
 מהלחי ולחון ועסו גם היצוני לחי לראש המבני אורסין לו
 על אלו ואם אין חבר או שיש חבר ולא עסו לחי לראש המבני
 סמנלחי ולפנים מותרין אבל אם עסו באמצע צרת הפתח
 אפי' כיותר וני' או סני פסין ובעשר אפי' יש חבר עתתיקן ו
 ולחון ועסו גם החיצוני תיקן לראש המבני הפנימיים מ'
 מותרין עיר סל רכס שיש לה פתח מצד אחד ומצד
 אחד עליו ס' לה כהולם אפי' יצטר בהולמות יתר מי' או
 שאספה מותרת פתח השני חשוב כאין להם אלא פתח אחד
 ומערבין את כלה והשיור סמניו לעיר סל רכס הינו שאסו'
 לערב עמה אבל מערבין לעצמן מותרין וכלכד שיעשו צ'
 צורת פתח או כ' פסין כינו לבין העיר ס' השיור
 שמוכחין אפי' אינו פתוח לעיר כעבין ס' ס' ס' ס' ס' ס'
 לערב עמה ואפי' בית התבן שאינו צריך עירוב הוי סיור
 עיר סל רכס שכתמעטה ועמדה על ב' דיוויין אינה צריכה
 סיור היה ביזרח ואף לבנו לערב לו במערב אם יש ממונו
 ולכיתו אפי' ועירובו יתר מכאן קנה סביבה בביתו ולא ב'
 במקום עירובו ואם היה בתוך אפי' של עירובו אפי' הוא
 בתוך אלפי' סל ביתו קנה סביבה במקום עירובו ולא בביתו
 מי סבתו עירובו בתוך עירובו של עיר לא עשה
 ס' ולא כגוף נתבחוץ לעירובו אפי' אמה אחת יש
 לו במקום העירוב אפי' לכל רוח

עירובין

אבל חנר א' לא אפי' הרבה ישראל ריין בה עב לעבין
 הנראה בפני רבו תלמיד גמור תוך שלם עב פרהאז
 חייב מיתה חון לב' פרהאז פטו' אבל אסו' תלמיד חבר תוך
 ב' פרהאז אסו' חון לב' פרהאז מות ולא פרוסי מואסורא בפני
 רבו סרי ולראות כסין אסור בפני רבו כמו הנראה אבל ל
 לראות לעצמו מות' אבל הנראה אפי' לנכדך עצמו אסו' ואינו
 קדו הנראה לא דבר שהוא חדום לשול אבל דבר שהוא פשוט
 כגון ביטול בפסים והיתר כותף טעם לפבס מותר וכן מותר
 לוח לו ה'כה כפלו' שלא על מעשה שאינו אסור לא להורות
 על מעשה שכל לפינו ע' הכותף כל מתכותיו לכהן א'
 מביא רשב לעולם ע' אסור לישן בחדר
 באים ואסתו יסנין בה אפי' אסתו כדה גוי הדר
 ביצני ואינו רוצה להסכיר רשותו אינו מועיל שיכטלו כלם
 רשותם לאחד פדי סיהא היחיד מותר להוציא מביטו ומצד
 האחרים למבניו לא לזיל חד מיכיו ולשאל מיכיה דוכתא ו
 וליתב בה מידי דהוה כשכירו ולקטו שיכול ליתן רשות ו
 ולהסכיר ומיחו אם היו לו ד'ה' סכרי' ולקטו' אין אוכרי' זה
 על זה ב' בתים פתוחי' זה לזה ולא עירב' יכול לכטול רפו' א'
 לחברו ואפי' המכטול יכול להוציא מבית חברו אבל אם אינו
 יכול להביא מבית חברו לביתו ואם יש לו הדר פתוח לבית
 וכיטול ביתו אסור להוציא מחצר לביתו ע' סתה
 רביעי' יין א יורה סתו והוא שיכול לדבר ע' לפני
 המלך א יתפלל ואם התפלל תפלתו תפל' עבור והוא שאינו
 יכול לדבר לפני המלך אם התפלל צריך לחזור ולהתפלל ו
 וסתו יכול לנדר' וסכור צ' א'ם יכול לנדר' ודרך מיל וסיני
 כל שהוא מפיבין היין למי פסתה רביעית אבל סתה יתר מ'
 מרכיעית כ' ס' סדרך טורדתו וסוה מוסרתו ע'
 בזמן סכבות ישראל פרוצות בטעמים מעבירי על
 גבי האבלי שלימי' ולא על פתייתן בזמן שאינן פרוצות חון
 מעבירי אף על הסלימי ע' עבור פלא הגיע לשכרותו
 של לוח הרי הוא כפחח ע' לכל דבר חון מעבין תפלים
 ואם הגיע לשכרותו של לוח פטור מן הכל ע' גוי
 שהסכיר ביתו לחברו אם נפאל למסכיר שום תפלים
 בבית יכוני' להסכיר ממונו לא נפאל לו בו כלום אם יכול
 היוסכיר להלקל לסוכר סוכר סוכרי' ממונו ואם לאו אין סוכרי'
 ממונו גוי הדר עם ישראלים ולא היה בביתו ע' ש'
 אינו אסור ואם בא בשבת אסור ומיחו יכולים
 לסכור ממונו אחר סיבא ויבטל פא' לחכירו ויהא האחר מותר
 שאעפ' שערבו בטל הערוב פשכא הגוי ינה דיורי' בחצר עם
 הגוי סוכר פשכיל כלם הלכ' יש בטול רשות מחנך לחנך ו
 וכחדיבה ב' בתים בפני צדי' ריה והקיפוס גויים מוחי' כשבת
 אין הא' יכול לכתול רשו' לחכירו גוי שיש לו ר' על ד' פתוח
 לקרפף או לבקעה אפי' מבנים ומוציא כל היום דרך מבני
 לחצר אינו אסור והוא סיהא כני יותר מסאתי' אבל סאתי' אום'
 ישראל סהג' סאתים אינו אסור יתר מסאתי' הוקף לדירה א'
 אינו אום' ואם לאו אום' ולפני' הוקף לדירה אפי' סאתי' אסור
 לקרפף יתר מסאתי' שלא הוקף לרידה הזורק מזה לעובר
 חייב סלע פסים שאינו רחב ד' או אינו גבוה י' מותר
 לטלטל מתקבו לים ומיחו לתוכו בתוך ד' אמו' היה גבוה י'

הרחק ד' אבנא עד חתמי יתר יסאמי מות וכן גינה יתר
 מואתה סלא הקוף לדירה מות לטלטל מתוכה חוצה לה אם
 אין לה לפניה **פא** מות למוליגו לחבא מים חמין לצור
 המילה דרך מברי שלא עירב אבל חסו למוני
 לחמם המים בעת שרי למוול וספיקא באיסורא דרבנן ע
 צברי עירובא ומשתתפי באונר ומטה לחזה בענק שיערשו
 וזאתהו במכוי **פב** תימון שאין לו מים חמין ל
 למוני וצריבין להם לפני המעלה אם האם צריכה
 למים יאזרו להם האם הילכ מצטלי פנות מחצר לחצר
 ומפטי ומצוי ומכסלי **פו** צדקין חסוב כיסדא ו
 ומכסלי פנות אבל לא כותי דל' אפי' גזר עליהן וישראל
 הוסי' לטובא את רשותי יכולין לטכור ממנו מי שכתב רשותו
 והוציא בעצמו אילו אפי' פומי' ולא החזיקו בו אופר החזיקו
 פבר אפי' הוציא במיד אינו אפי' **פד** ישראל מסומד
 לחלל שבת בפרהסיא אפי' באיסור דרבנן ואינו
 מכסול רשות ואם אינו מחללו לא בביעשה אפי' באיסורא ד
 דאוריית' אבל לטלטל ושימר מכסול אומ' רשותי קבועה לך אומד
 מביעשה לך ואינו צרי' לרבות **פה** אפי' חצר פסכה א'
 מיהם ולא עירב וביטול רשותו פתם הן מותרים ב
 בחצר והוא וקם אסור' להני' מיתו לחצר והוא והם מותר'
 להוציא מכתיהן לחצר בזה הכו' לדוג' פומי' להם אפי' כחיות
 אם הוא שלא ברשו' אינו אוסר לעולם ואם ברשו' אם הוא רגיל
 לכח אוסר מיד ואם אינו רגיל לפגול מיד אינו
 אוסר עד שלשים יום נתנו בו חצר שעירבו רשותו
 לאחד שלא ערבו הוא מות וקם אסור' אפי' להוצ' מיתו לחצר
 מים שפסחו ולא עירבו וטלטלו להם בכי חצר רשותו עדין
 אסור' זה על זה אפי' חזר הא' וביטול לחבירו ואפי' אומר לו
 קנה ע' מ' להקנות לחבירך א' שלא עירב פותן רשותו לאחד
 שערב עם חבירו ופ' שיערבו כותבי רשותן לא שלא עירב וב'
 שלא עירב כותבי רשות' לכ' שיערבו או לא שלא עירב אבל אין
 א' שערב כות' רשותו לא שלא עירב ואין כ' שלא עירבו כותבי'
 רשותן לכ' שלא עירבו **פז** ה' שריפין בחצר ושכח אחד
 מהם ולא עירב סאמכטל רשותו בדי' לטלטל לכל א' וא'
 א' ומכוי חצר שמת' בעבת אם עירב אפי' ירשו א' וכן המוק אינו
 אוסר ירשו אחד מוכבי חצר אם עירב המורש והיה דר עם ה'
 המוריש בבית אפי' לא עירב המוריש אינו אוסר לא היה דר
 עמו בבית לא בבית אחר סבאותה חצר ולא עירב המוריש
 אחר אפי' שיעירב המורש וכן אם היה דר בחצר אחר ופא ב'
 שבת לדור בבית מורישו אוסר ויכול לטלטל רשותו הילכך
 מוכסלי' רשו' אף משתחשך בעל הבית שחיה שותף עם שכביו
 אפי' לוח' ביין ולוח' בשמן א' כלערב וכלכ' סיהא הכל כבלי א'
פז הילכת' עירובי חצרו דוק' כפת ומתופי מטואות אף
 ביין ואם שפתו בוכבי אפי' ביין הותרו בחצר וכן אם
 כל החצרות שבמכוי פתוחי' זה לזה ועירבו כיחד א' ב' שיתוף
 בוכבי' ה' חצרו שפכתו בטורקלין וחלקיהו במחיצו' וכל א'
 ים לו פתח פתוח לחצר אם המחיצו' מגיעו' לתקרה דהשתא
 הוא כעין חדר' וצ' אפי' הן של יגיעו ותי' מוליכי' עירובין
 למקום אחר צריכי' עירוב לכל א' וא' בא' עירובין אצל א' אפי'

הוא יטו למקו' אחר חלקיהו במכסיהם או במחיצו' שאין מגיעו'
 לתקרה אין צריכי' לערב היו מקוים בחדרי' ובעליות ממש
 אפי' עירוב בא' אצלן עירוב לכל א' וא' ומי טיטו לו כוכר או
 מולד בביתו וכן תלמודי סהכאים ללמוד וכל א' יש לו חדר
 לבדו ופתחו אפי' כל אחד ואחד יטו ואוכל בחדרו אין אסור'
 זה על זה **פח** מי שאוכל במקום אחד וכן במקום
 אחד במקום אכילתו אם הוא אוסר הילכך אפי' אם
 שאוכלים עם אביהם וליכי' בבתיהם אין אוסרים ואם כותן
 להם פרה ואוכלים בבתיהם אוסרין ודוק בשמולטי' עירובין
 במקום אחד אבל אם עירובין בא' אצלן או שאין עמיהן דיונין
 במצר אינן אוסרי' וכל בית שאין דרין בו אינו אוסר' ודוע'
 וקייטו וסומרי פירות שלטין בעדה ואוכלין בעיר הזלמן
 אחר מקום ליתן ונותנין להם ממש אפי' **פח** מי
 טיטו לו המטה עבדים או המטה גמיש מקטעים **פח** מי
 ממנו פרה ואוכלין בבתיהן אין אוסרין עליו וכן תלמוד
 מרב' פרוס מרבנו אינו אוסר' המטה סגור עירובין ודוע'
 לערב עם חצר אחרת הפתוחה להם אחד מוכסלי' בשביל כל
 כפי כי רב האכלי' בהאגא ולייני' צדי' רב משת' להו' תחומא
 מדי' רב' האכובנו הרב ותקמי' במוין שאין עמיהן דיונין
 אין צדיכי' לערב מוכל מקום המכוי שלהם מיתר בלאו וקרה
 המוש' חצרות זו לזו ופגומות למכוי ועירבו בהצרות או
 פתחו במכוי המוכין על זה במקום זה **פז** אין מוכי'
 כיתר בלחי' וקורה עד סיהו פתי' חצרות פתוחות
 לחבירו ולכל חצר שבי' בתים ומיהא אפי' כל החצר' לפתוחו או
 לזו פתח דמי' **פז** מכוי שצדו אחד ישראל וצדו אחד
 גוי יתיר בלחי' וקורה ואם חלונות פתוחין לוח'
 הבית מכות' ישראל אחר אינו יכול לערב עמו דרך חלונות
 להוציא דרך הפתח למכוי אבל אם פתח ביניהם מותר
 ויר' אף אם פתח ביניהם אסור' וכן הדין בחצר שישראל
 וגוי דרין בו פתי' חצרות זו לכבי' מזו עירבה פתימית
 ולא עירבה חיצונה פתימית מותרת וחיצונה אסורה
 חיצונה ולא פתימית שתיקו' אסור' עירבה כל אחת לעצמה
 כל אחת מותרת לעצמה וכן הדין בשכח אחד מהן ולא ע'
 עירב' נתנו עירובין בחיצונה בלי' זו מן החצרות שסבר אחד
 מהן ולא עירב שתיקו' אסורות' היה אחד דר בפתימית וסבי'
 ישראלים בחיצונה אוסר עליהם **צב**
 עפרה בתים זה לפנים מזה סכים הפתימית
 צריכות ליתן עירוב והסאר פטורין שתי
 חצרו וב' בתים כותיהן זה בא' דרך בית שאצלן ונותן עירובו
 בחצרו וכן עומה שכבדו' שני בתים שאצל החצרות
 והאמצעי' אין צריך ליתן פת' ומותר' בשלשון אבל פתי' ה'
 חצרות ושני' בתים ביניהן וכתן כל אחד עירובו בבית שאצל
 חצר חבירו שתיקו' לא קנו עירוב **צז** אמרו לו
 סכים צא וערב עלינו לאחד עירב עליו מ'
 מבעוד יום וכאכל עירובו בין השמשות ולאחד עירב עליו
 בין השמשות וכאכל עירובו משאשכה סיהו קנו עירוב
 ודוקא בעירובי חצרות אבל בעירובי תחומין אין מערבין
 בין השמשות' חלקן שבין פתי' חצרות ארבעה על ארבעה

שבת

עירובין

יט

מערבין בה מערבין בקטנה שלמה אפי' כבאורי וחייה ל
 ליטול תיבה כדי חלת כ' זמנים שאח' אחד מעמ' מערבין בה
 היתה פרושה תיבה בקטנה פירך תפירתה אין מערבין בה
 בה אינו פירך תפירתה מערבין בה ומערבין כפת אורז ו
 ועדשים ולא פת דוחן וסיתופי מכוואות ככל
 דבר ואם אחד מוכה **קח** לכל בני חצר יוכל ל
 לערב כשרותה **קו** חנותן מענה לחבני או לבחנות
 שאמר לו זכה לי בעירוב לא קנה עירוב אבל א
 אם לו עירוב לי או הקנה לי בקנין לזכות לו קנה עירוב והכי
 מ' לי כשלא זיכה לו על ידי אחר אבל זיכה לו על ידי אחר ב
 ככל עבין קנה עירוב ואם נתן לבעל הבית ככל עבין קנה
 עירוב אפי' לא זיכה לו על ידי אחר **קי** אין מערבי
 עירובי תחומין אלא לדעת אבל עירובי חצרות חבילי
 שלא לדעת והכי מילי בפתיח לחצר אבל כ' חצר' בעי' דעת

פרק כיצד משתתפין

א כיצד משתתפין בתחומי ארץ את החבית ואומ' הרי
 זו לכל בני העיר מי שקבל עלינו מבעוד יום מותר
 משאסכת אבן ואין מערבין אלא לדבר מזה **ב** קטן
 שאין אביו בעיר כן שם יוצא בעירוב אמו ואביו **ב** בעיר
 כן אמו יוצא בעירוב אמו טפי לא מערב אדם על ידי בנו
 הקטן אפי' אינו סומך על שלחנו ועל ידי עבדו ושפחה ה
 ה' ברכיים אפי' שלא מדעתן ולא על ידי בנו הגדול אפי' לו
 סומך על שלחנו ולא על ידי עבדו ושפחה העברים ולא על
 ידי אשתו אלא מדעתן וכלן שעיירכו ועיי' ברכין עליהן יוצאי
 בשל רבן הוון מאשתו והרומה לה **ג** סיעור מוזן סתי
 קעודות לכל א' וא' וחולה וזקן כפי **ד** מוזן וברעבתן
 סתי קעודות ביטוליות שהן פשה בינים אבני חצר ואבני
 מרפסת ששכחו ולא עירבו כל בגוזה עשרה טפחים וכתוך
 ד' טפחים למרפסת בני מרפסת מותרין בו למטה משערה
 או רחוק ממנה ד' כותבין אותה לחצר' היתה לפניהן לכל אחד
 כותף עשרה או לכ' אחד רחוק עשרה או לכ' חצי גובה'
 מוכני מרפסת יוסלב ארבעה או שהיה עומק כעבין סתיה
 לפניהן עומק עשרה טפחים אחרין אבל כשלא חד תשמישו
 בכחת יותר מחטירו כין הוא עליון כין הוא תחתון כותבין
 אותו לזה שתשמישו בכחת' הילכת אין אדם אחר דרך אורי
 הילכך בור פכין סתי חצרות מוסלבת מכל אחד ארבעה ס
 סתיהן מותרין בו וכן סתי חצרות וסתייהן שלשה חצרות ד'
 כזה כל אחד מותר באותו סלעג והאצמעות
 מותר' לשתייהן היו כחטפה כזה
 כל אחד מותר באותה סלעג
 ובאותה הנוגעת לחצרות אחרת
 לשתייהן ואפי' יש לחצרות בעלי איבן אסרי' כין
 שאין דרי' בהם **ד** פני בתים שפסדי כדי רשות הרבים
 וכן לאו של כ' בעירבו אדם פניהן סוין מות' לזווק
 מזה לזה ואם אחד גבוה מחצרו אסור לזרוק מזה לזה
 חמותן עירובו בבית שער' אסדרה ומרפסת אינו
 עירוב והדר שם אינו אסור ובבית התבן והעבר' האצמעות

עירוב והדר שם אסור **ה** כרי חביתה מהיומסובין כתיב
 וקדש עליהן היום פומכי' על הפת שלפניהם מוסס עירוב
 או מוסס פיתוף היו מוסבין בחצר כומבין עליו דקא' יודוס
 פיתוף סעירוב בבית ופיתוף אף בחצר יס' אפי' לו סית
 בחצר והלך מבעוד יום לשנות אבל ביתו אפי' באותה העיר
 אינו אסור ואפי' חזר בשבת הלך אצל בנו אסור ונגד כל און סת'
 בעיר אסור' יא' מוסס אינו אסור הדר בשבת אינו אסור **ו**
 בדר שבין ב' חצרות אין מולאין מומכו א' כ' עשה מחינה
 עשירה למעלה מן הארץ והא טפח ממכה סקוע במים או ק
 קורה רחבה ד' על פי הבור אבל אין המחינה צריכה ליעב
 על פי הקרקע בקרקע הבור המחינה תלמה מותרת במים
 ולא בעלמא' אבל פי תקרה מתיר בגל מקום אפי' אין בו סס
 ד' מחינה וכלב' שהיא בקורה ד' ור' שי הבור מות אפי' המחינה
 כפי הבור למעלה וכלבד שתהא עשויה לשם כך ונבית הכסא
 פעל פני המים מותר על ידי מחינה תלויה וכלבד סתקיה
 עשויה להתיר ולא לצביעות **ח** אחת המים פעוברת
 בחצר עמוקה עשרה ורחב ד' אבן למלאה ממנה
 א' כ' עשו מחינה גבוהה עשרה בכניסה וביציאה ויהא ע'
 טפח ממכה סקוע במים אחת המים העוברת על הסלכות
 ועשה מחינה מכל נד' אבל הסלכות ואם נוגע או בוספחת מוב'
 מותר י' ס' כסיתה' ב' אבן' מקום שאין בו ד' על ד' העמוד
 בין סתי רשותי סמוכה לפתח עליו וכלבד שלא יחליפו אין
 חליק כין עומד כין רשותי ד' אורי' או כין עומד בין רשותי
 דרכן בגל עבין לא יחליפו ואין דין חורי לכרמליה דכימא
 חורי כרמלי' כ' רמלי' ד' וזו' **ט** בוחטורא שהיא למעלה
 מן המים אין מולאין ממנה בשבת אלא אם כן עמר
 מחינה גבוהה עשרה סביב' או סביב קב' טפס בו ד' על ד' ל'
 למעלה או למטה מחוברת לה ואז מותר אפי' לפסיד למטה'
 היו סתי בוחטוראות או למעלה מן עפר לעליונה בסותבת
 ולא עפר לתחתונה סתיהן אבורי' עד שייערבו חצר סתמחה
 מ' אמות אין סופסין לתובה מים בשבת כיומות החמה אלא
 אם כן עפר בה גומא מחוקת סאתים מהתקב' ולמט' בין כ'
 בפבים כין בחוץ אלא אם עשאה בחצר או אין צריך לכאתה
 בחוץ צריך לכבותה ועל ידי הגומא מוסך כל מה שידנה'
 ואם אינה מחוקת סאתי' לא יספוק כלל' היתה בחצר סיעור ד'
 אמו על ד' אמו אפי' הוא אריק וקטין או בינו תבאמי' אפי' כל
 ס' אמות' למסע' בה כל מה שידנה חצר ואבד' מ' מ' מ' מ'
 ל' אמות' וכיב שהוא מוכסה ד' אמו ברה מוכס' לתוכו מים
 בשבת כיומות החמה וכלבד שהיא בו סיעור ד' על ד' ולא
 יהא של עין כדי שהיו המים ראויין ליכלע בני סתי ד' ואת
 מוקפתן עמר גומא בחצר מוקפתן לא עשו אם עירבו כולן
 מותר ואם לא עירבו אותן שלא עירבו אבמות וסעירבו
 מותרת וכלבד שלא יספכו להדיא על הגומא אלא יסבגו
 על' הדינא ויורדין לגומא ד' כמו בחצר שלא עירבה מותר'
 כל גבות וכן **א** פרק כל גנות

א פרק כל גנות **א** הילכך בבית
 חצרות וקדשפות השוים אחת הן מותרין לטלטל מזה לזה
 כלים שפבתו לתוכם כין עירבו כין לא עירבו וכין שאין כ'
 שאין בקדשן יותר מבית סאתים שאם יש בו יותר מבית

מסכת

עירובין

מכית פאתים אסור לטלטל ממנו לחצר ומקדש לקדש עד
 בית פאתים מותר לטלטל בכלו ובית מכות פאתים מותר
 לטלטל באמות ביה וכל אמות כזה **ב** ספינה מותר ל
 לטלטל בכלה אפי' ביה מכות **ב** פאתים כפאה ע
 על פיה לזרע אין מטלטלין על גבה . חצר קצתה ספרטה
 גדולה גדולה מותרת להניח כלל הכית לחצר אם עירבה ל
 לעצמה וקצתה אסורה וכן נג קטן ספרץ גדול גדול מותר
 להכניס לו כלי הבית והוא שהיו מוחזקות כיכרות לעמוד
 על הגג אבל אם אינן כיכרות כגון שהגג טלטל היו כחוליות
 לא אם כן חליף על ד' פתוח על הכית . גפנים בגדולה
 אסור לזרוע בגל הקטנה ואם זרעו זרעין אסורין וגפנים
 מותרין גפנים בקטנה מותר לזרוע בגדולה . אשה בגדולה
 נגט בקטנה מותרת אם שתיקה שלה או אם השאלה חצר
 בגדולה או קטנה ושתיקה של אדם אחד . אשה בקטנה נגט כ
 בגדולה אינה מתגרסת . צבור בגדולה ושליו צבור בקטנה
 יוכלין ידי אחתן ואיפסא לא . תשעה בגדולה ואחד בקטנה
 מצטרפין ואיפסא זוהי בגדולה וה' בקטנה אין מצטרפין .
 צואה בגדולה אסור לקרותה ש' בקטנה צואה בקטנה מותר
 לקרותה ש' בגדולה . הילכתא גידוד המטה ומריטה המטה מ
 מצטרפין . **ד** דירין הבאים בשבת אינן אסורין הילכ' דרי
 עירוב דרך **ג** היתר וכשתם בשבת או כותל שבין שתי
 חצרות ספרטה בשבת מותרין כיון שהותרו הותרו הילכ' דרי
 דעות הרבים הוה כרמלי וחצר ספרטה לרשות הרבים מ
 מקום המחינה היו כבדי רשות הרבים . חצר ספרץ בקרן
 זית אפי' בשמות מי אסור ולא מותרין לה בשבת דפתחא כ
 בקרן זית לא עברי אישבי וכן בית ספרץ בקרן זית וספרץ
 קרני עמו כבכסוף דלא אמרינן תקרה יורד ופיתם בקרן
 זית . הילכך אמרינן תקרה יורד ופיתם בשתי רוחות .
 ואפי' ביה מותר מילוא מב' רוחות וכלב' שהיא לו כמחיצות ד'
 דעריבן אבל כשר זו כבד זו לא **ד** אפי' דק' ל' שבת
 כיון שהתרה הותרה הינו ככותל **ד** שכן שתי חצרות
 ספרץ אבל חצר ספרץ בשבת אפי' לכרמלית או מבני כ
 סביב קורתו או לחיו אסור הכונה עליה על גבי כ' בתים ו
 וכן גפרין המורכבין אין מטלטלין תחתיהן .

פרק המוצא תפילין א

המוצא תפילין בדרך בשבת אם יש בהם רצועות והן קטירי
 יכניסם וזב זוב דרך מלבוש ואם אינן קטירי לא יכניסם היו
 ירכיבם שאם יכניסם מבעוד יום לא יפיק להכניסם מבעוד
 יום יאריך עליהם ויביאם ואם אינו רשאי להפיק עליהם
 מפני השמד מוכסן והולך לו ואם משחך מפני הלסטי מולכין
 פחות פחות מ' לאותי **ב** היה בא בדרך או יושב ב
 בבית המדרש ותפילין בראשו ומקעה עליו חמה
 מוכיח ידו עליהן עד שהגיע לביתו ואם יש בית סמוך לחמה
 שכשצריך לכתוב מוכיח בו וכו' הכולל לו בשדה נותנו לחברו
 וחכירו לחכירו עד שמוגיע לחצר החיבובה . מותר אדם חבית
 על התקד לחכירו וחכירו לחכירו אפי' חוץ לתחום .

א הק רח בשפר על האסקופה הכרסת וכתבגל ראשו
 האחד מידו אפי' חוץ לד' אמותיו ברשות הרבים ג ללו
 אצלו אפי' האסקופה רשות היחיד **ד** אסור להפוך ידיעה
 על פניה לא פורס עליה סודד ואסור לזרוק כתבי
 הקדש היה קורא בשפר על הגג וכתבגל ראשו האחד מידו
 עד שלא הגיע לעשרה טפחים התחתונים ביללו אצלו . הגיע
 לעשרה טפחים התחתונים אם הכותל משופע סכה עליו מ
 הופכו על הכתוב ואם אינו משופע כל זמן שלא הגיע לארץ
 גוללו אצלו **ד** זיה היוצא מן הכותל לרשות הרבי' למועלה
 מעשרה **ד** ורחב ד' וחלון העליה פתוח לו משהמוס'
 עליו בכל מקום אפי' שלא כנגד החלון וככל מיני כלים אין
 כדחצר ד' אין ומתמזג' עליו לא בכלים הנסבחים . עמוד
 הדם ברשות הרבים ומטלטל ברשות היחיד ברשות היחיד
 ומטלטל כרה' חפנים שחין צריכין לו ובלבד שלא יוציא חוץ
 לד' אמות . לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתין כרפו הרבי
 וכן מרשות הרבי' לרשות היחיד וכן מי שנתלם רוקו בפיו
 ברשות הרבים לא יתקד ל' אמות עד שירוק **ה** כח ורק
 בפיו רגו חייב מיתה . לא יעמוד אדם ברה' וישתה
 ברשות היחיד ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים אלא אם
 כן הכניס ראשו ורובו למוקט שהיה סותה בו וברמלית מ
 מותר' ולא יעמוד ברשות היחיד וישתה או ירוק ברשות
 הרבים אפי' שיו ופי האמה ברשות הרבים **ו** מחיצה
 שהיא תקד שלשה טפחים לגב לא יצרך ידו **ז** למחיצה
 לקבל מים אפי' למטה מעשרה אבל יכול להתפסם הכלי כ
 בחיור ולקבלם אפי' תקד שלמה למחיצה . היתה בולטת שלשה
 טפחים מן הגג וכן הנכור סדירו להרחיק שלשה יכול אפי'
 לצרף ובלבד שהיו למטה מעשרה . היו בהן הרבעה על ד'
 אסור לצרף **ח** צור ברשות הרבים והאליא סביב
 אם הוא עומד **ח** סמוך לרשות היחיד מותר למלאת
 ממנו לרשות היחיד אפי' אין החוליא בגובה ימופלט ממנו
 ד' טפחים החוליא בגובה י' מותר ואם לאו אסור **ט** אספת
 ברה' בגובה עשרה זורקין לה מרשות היחיד **י** והני
 מילי שהיא של רבים אכל של יחיד לא . חילין המפך על הארץ
 ואין כופו בגובה מן הארץ שלשה טפחים מטלטלין תחתיו והוא
 סקטרו בענין שיכול לעמוד ברוח מטיהואין מטלטלין בו א
 לא בבית פאתים **י** סרטי חילין הגבוה מן הארץ שלמה
 טפחים אסור להשתמש בהן פחות מ' מותר ואם באים .
 מנמעה לנטות את סגובה שלשה אסור זאת שאינו גבוה ב'
 מותר . היו גבוהין ב' מנד אחד וחלל תחתיהן אעפ' שצרו א'
 שנה לארץ אסור **יא** אין עולין על גבי בהמה ולא
 כתלן ולא פסענין **יא** בה ולא חילין ארד לח וא' יבש
 בימות הבאים ובימות החמה מותר כיבס שאין בו פירות
 ולא עכשים שישיר ולא יעלה סם מבעוד יום ליכנס כל ה
 קיום . עגלה מבעד יום כדי לירד ומסכה עליו או משחכסת
 בשובב ירד במזד לא ירד . אבל צור שיח מטפס ועולה מ
 מטפס יורד אפי' ק' אמה **יב** מותר לילך עב' עשבי' בשבת
 בין לחוץ בין יבשן **יב** אסור לאדם לכוף
 את אשתו להצניע האמה ואפי' לשום מטעם ביום

נסבת

מסות

תצא אצל פתח ארץ חמץ אין חמץ אין שינוא גררה חולדה או עכבר ו
איוקוס למקום ואם כפה עליו כלי ולא מצאו אין צרי לברוק
פארו תולין ודאי בארש סבטונו כל ד' טענות אכלין ותולין
כל חמץ ומרפין בתלת סע' יד שחל להיות בטבת מעברי
את הכל לפני הסבת ומטידין מוזן כ' סעודות עד ד' טענות

פרק כל שעה

א כל שעה צומת לאכול ואף באומיטת שאבו לו לאכל
מאכל לכהמה ולחיה ולעופות וכלכד מיעמוד עד
שיאכלו כד' ס' א' יביעו מזונם ויכערו אם שיירו מזונם
הזון ש' תעטש או מחרבו קודם זמן איסורו עד סעפלה או
מלאכול לכלב זנות כהצאה לאחר זמן איסורו ואסור באכילה
וכותח ס' זרין אמרי כלסון ערבי טעוסין קודם הפסח אסור
אף אחר החג **ב** הוקדש בחמץ דרכן כבון מטש פ
סעול ולתעלה **ב** בחמץ נקשא שהוא אדרכב או בחמץ
גמוד טענה ששית אין הנשאי לקידושין הכל איסורי הטאה
מתרפאין במקום סכנה אפי' בדרך הכאתן ושלא במקום ס
סכנה מתרפאין מהם דוקא שלא בדרך הכאתן ושאר הכאות
אפי' שלא בדרך הכאתן כמי לא חוץ מכלאי הכרס ובשר בחל'
דאפי' שלא בדרך הכאתן אסור לתרפאו' שלא במקו' סכנה
זכעז' ונילוי עריות ושפיכו' דמיס אפי' במקום סכנה אין
מתרפאין שלא בדרך הכאתן הכאה הטאה לו לאדם בעל כ
צרחו איפסד וקא מיכוון או לא איפסד וקא מיכוון אסיר לא
איפסד ולא קא מיכוון או איפסד ולא קא מיכוון פרי ובבון
דלא היו פ' זיקריה' ס' ס' ס' לסתום בחיריו שלא יסכה הילכת
זה חז' גרם מותר אבל לבתולה אסור לעשותו וזמן תכור
חדם טהסיקוהו בעצי איסור מות' לאפות בו לבתול' כתיסק
אחר של היתר' הילכ' ש' טבח עבים כשהגחלי' לחפשות בפת
לאסור פת טכאפה בעצי איסור' וכן לאסור קערות וכסוד'
ובלחיות שהזקן בו אבל בחמץ עוממות מותר ודאי מילי
בעצי ערלה ובק' אין של כלאי הכרס אבל בחמץ בפסח אפי'
אסיר כמי אסור וקידרה שהזקקה בעצי איסור אסורה **ג**
פסק רפי' כר' יתורה דאין טיעור חמץ לא שריפה דוקא
שלא חמץ טיעורו קודם טע' אבל לאחר טע' מורה דהסכתתו
בכל דבר ולרית איפסח קודם טע' מורה ולאחר טע' פליגי
והגאונים פ' אקי' כחמיי' דלעולם הסכתתו בכל דבר וכרחה
דאין מפרד וזורה לרוח וגם מעיל לים **ד** חמץ של
ככרי טעבר עליה הפסח מותר אפי' באכילה ושל ישראל
אסור אפי' כהצאה ואם יוכרו או כתבו לגוי קודם לכן מותר
ובלכר' שיתכנו לו מתנה במורה ורפי' לומר עד סאתה לוקח
כ' ק' כ' סאקחמו ומך אחר הפסח וככרי' שהביא דרוק ל
לישרא' כחמץ הפסח שמוך לערב ומניחו בביתו ואמר פ
סאינו רונה שיקנה לו רפומת וחמץ טכמטא בבית ישראל אחר
הפסח אעפ' שטלו אזור אעב' דקיי' לן כר' סומעון דאין חמץ
לאחר זמנו אינו אלא דרכן כלפי זמנו קיי' לן כר' ולוקח מ
מטש טענות ולמעלה **ה** חמץ בחמץ בין בחימו בין פ
שלא בחימו אסור תערוכתו כמטתו וכחמץ

לאחר זמנו בין בחימו בין שלא בחימו כה' ואפי' שהיה כגיפית
ונתערב כפוגב אחר זמנו אבל עירב בחימו לא בעיל ומטש
טענות ולמצל' דינו לעכין ביטול כפאר יאסורין ואם כפבול
קודם זמנו מותר אפי' בפסח ואם נתערב חתיבת חמץ כ
בחתיבות אחרות יבש כיבש ואינה דבר סמכין מותרת א'
אפי' באכילה וכתן טעם לפגם יש אסורין בפסח וא' א' האם
ז' למתיר כמפרש בסילתי ענ' **ו** קדרות של חמץ שכתתום
כהן כל הפסח מיחן בפסח במקום צבוע ומותרין א'
אחר הפסח והיסק אינו מתעיל להם כמו לבזבז דמחיי' בה
היסק אבל אם החזין לכבצן גדול פסקין בו כלי חרס מ
חרשים פרי דהיה ליה כמו חרס אבל אם נתנו לתבוא קטן
סאופין בו לא הוי כחרש' **ז** תביא אין לטון את העיסה
בחלב ולא פטין את התבוא **ח** בחליה ואם עשה כן כל ה
הסת' אסורה ואי סני' הו' ועבריהו כפין תורא פרי והאי
בוטא דאע' ביה אמירא כולה שתא אסוי' למיפא ביה אע' כ
כפסח ומפ' דהסיקו מבחון ואי מלייה בגומרי והסיקו מבכמי'
ספיר דמי' ספיטין מעייל להו ולקתייהו בכלי ראשון וכלכד
סיטפבו ויכקבו יפה תחלה הילכך אם יש בו גומות צריך
ליבון כי אי איכס' לנקותו יפה וכל כלי עץ ומפת' שכתתום
כהן חמץ בכלי ראשון וכפ' ב' כל' ראשון ואם מפת' כהן
בכלי פני מכסירוגם בכלי פני ואם כשתתום על ידי אור
צרי' ליתקן ואם כשתתום בו בטון סני' בהדהה חורה מוגעילה
בה צריכה הגעלה תחלה ואם היא בת יונה כל כלי סומעילה
צריך שיהא במים ס' ככגרו אם הוא בן ימון או אפילו הוא כ
בן ימון ומגעילו קודם שיביע אסור חמץ אבל אם אינו בן ימון
דאינו ערב הפסח קודם טענה חמסית אין צריך טעם כגברו
ולא להגעיל חורה תחלה ומחבת' שומט' בה סני' בהגעלה
ובלכר' סיחא טלם אבל אם הוא מתוקן בטלוי לא תהי' ה
הגעלה **ח** מאפי' דקאיא ירוקי' חיורי' ואוכרי' אפילו
לית בהו **ט** קדושותי' אלו להשתמש בהם בפסח ולעכין
יין כק' ירוקי' אסיר חיורי' ואוכרי' פרי וכלי עץ המנוסין כ
כזמין אם משתנים בהם בחמץ פרי הן ככלי חרס ואסורין
בפסח **י** כל הכלים שכתתום כהן חמץ בטון
משתמש בהם במנה אפי' בחמץ חמץ מביש שאור
סאע' שהן זוכן אסיר ובית חרופת' דינו כבית שאור והגעל'
מחיי' להו וכלי חרס אעפ' שלא כשתתום בו לא בטון לא ישתמש
בהם כמנס' תפ' יע' של מנה לא בטון **יא** ככרי טהלות
לישראל על חמץ והרהיכו אעב' ואמר לים קני מ'
מעכשיו ואם לא אפרע לך לחמן פלו' והגיע החמן אחר הטעם
ולא פרעו מותר אפי' באכילה ואם קבע לו חמן קודם טעמה
וכא' החמן ולא פרעו אפי' לא אלו לו קני מעכשו פרי ואם
חבר אחר מאן אסור וישרא' טהלות לככרי על חמץ והרהיכו
אעב' ואמר לו קני מעכשו אסור בהכחה אפילו אין האחריות
עליו ואם לא אמר לו מעכשו אפילו הרהיכו אעב' פרי אם א'
אין האחריות עליו מעכשו של גוי ביד ישראל כרביית ולא
אמר לו קנה מעכשו מות' למטככו לישרא' אחר באיפו' רביית
אעפ' שלא השמידו אבל הגוי וכן מטככו של ישראל ביד גוי

מותר לישראל אחד להלוות לגוי על אותו משכון ולקבל רבית
מיד ישראל שהייב לגוי ובעל העיטור אומר משכונו של ישראל
בדגוי יא חמץ שנפלה עליו משולת אם גבה ה
העפר עליו ג' טפחים מבטלו כלכו וריז

יב יבא אדם ידי חובתו בחטיו וסעוריו וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
שועל ושיטק אבל לא באורז ואין בו מסוס חמון ו
מותר לעשות ממנו תבשיל יי מי פירות אין מהמיני
כלא מים כלל ועם מים היו חמץ כוסא ואין בו

כרת וממחר לחמין טפי הילכך אם לא בהם יאפה מיד א
כחמים דרב אבל בליל ראון אסור משום מנה עשירה ו
וכמי כנים כשתק לשי אם הוא מהמיני וזית מתיר והיה נוהג
לאכלו בערב הפסח אחר ד' שעות זהו לרוב חלפס חפי'
מי פירות עם מים מותר לגוס לכתחלה וא' הדאס זל הכפי'
לדעת ר' הלנוט טבלינתו רבה קודם חפייה בתגור אפילו
לחם לא היה לברך עליו המוציא ואם בלילתו עבה היה לחם

לעבין חלה אין יוצאין בו טבחה בין חפייה בתר דחלטיה בין
לא חפייה **יד** יד פת סוכין לר' יוחנן ור' לר' טפא אין
יוצאין בה אבל לא הוציא השיבין ולם הכל ביחד
יוצאין בה **טו** טו מות לאפות פת מרובה כ"ט לא טבא
בטבחה ולא טבא בשאר ימים טובים ובגיד שלא

ילגס בטבחה יותר מהחמץ רבעים ביחד יוצאין טבת נקיה ו
ובפת הדריאה ובדריקין המצויין ואין עושין אותן לכתחלה
ורב טפס התיר למחמין לעשותן ואם לבעלי בתים יי
מי טבלינתו עבה חפי' כשלו במים או טבגו בשמן לחם

במור הוא חייב בחלה ומכריז עליו המוציא ובגד סיהא
בו תוריתא דנהמא אבל אם בלילתי רכה וכשלו במים או ט
טבגו בשמן כלבוי עליו לאו לחם הוא לעבין חלה והמוציא ו
ואם עשאו בטפס בלא משקי לר' לקיס לא היה לחם ולר' יוח'
היה לחם ור' פסק כר' לקיס ור' פסק כר' יוחנן ור' שמסן
כת' דאפי' העושה עיסה במורה חדשתו לטבחה או לבשלה פ
פטורה מן החלה ומיהו אם דעתו לאפות ממנה חפי' חרדי
קטנה כתייבה בחלה יי ומה שאפיה כל כך טבאפורסה
אין חוטין נמשבי' ממנה יוצאין בה טחנות מכן אין יוצאין
בה ויוצאין במצה האפיה על גבי קרקע וברקיק הסרי ב
במים אחר אפיה אבל לא במטבול אעפ' שלא כמות

יח יח והבא לטון העיסה ירתיח המחבת יפה עד
סתלתכן ואחר כך יתן העיסה והשמן אבל אם
כתן העיסה תחלה ואחר כך הרתיח המחבת אסור יי
מזה גזילה אין אדם יוצא בה ידי חובתו יוצאין ידי

חובת מדור בחורתו ובעולטין ותמכה וחדחביכה ומרור
פעיקר המצה בחורתו ויוצאין בקלה שלהן בין לחין בין יבשין
אבל לא ככופי' ולא פלוקי' ולא מטבולי' ובעלין דוק לחין וכלן
מוטריטין לכזית ר אין סורין את המורסן לתרנגולי'
ולא חולטין אעפ' טאינו מחמין המרירי בה שלא
לה יירו לא לתולה על פי כפי' אין אבל אפיו טבאלו מותר

כא כא קמח שפסל עליו דלף טורד זה אחר זה אינו בא
לירי חמון ויאכמו מיד אחר שיפסוק הדלף ואם הוא
יחסוק א' טורד א' לאו אסור לא תאנה אפה המורסן פ

כפי' עמה לבית המרחץ אבל טפה היא על בצרה יבם א
חשב שיש עליה זיעה אבל צריכה ליזהר שלא יהא עליה פוס
לחלוחית של מים הי' לכך האידוכא אין להתיר להם כלל

כב כב לא ילעג אדם חטיו ויתן ע'ב' מכתו סהרוק מחמין
וכן דעת הבתים מחמיני ואם כפל מים על
קמח לא כת' חלח השק יאחוז כידו האולולה טק שלא יתערב
עם השאר ויריק הקמח כו ויתקף דהינו קמח מ

מבטול במים ומלח אסור **כג** כג וכסמן ומלח מותר ים
פוגהין ס'א למלוח המצה ואינו חלח מכהב שאין טעם לאסור
ויוצאין במצה מתבולת בטחא וס'ומסמין וכל מיני תבלין א

אבל לכתחל' אין ליתן בה פ'פלי' טהוא חד ומתאסר **כד**
הילכת' כרבא דמי בירות אין מחמין הילכך אסור

למינוח בקימחא דאיסורא ולחרוך תרי סגלי בהדדי טרי
אין ליתין הסעורים בטבחה ואם לתת חפי' לא
נתב' עו חמש חל' כל שאלו מניחין על פי הכיב

והן מתבקעו אסורו' והי' מילי למיכליכהו טביכהו אבלאם
כיוצאו בתבשיל אין אסורות חל' אם כן כתבצבו ממש ואם
כמוצאת בעיבה חפי' נהבצעה ורק סביבותיה ואם מוצא'
במנה חפייה חותך מקו' טעפעעו לפי אומדן הדעת ואם כ"ט

אחרות מותר לשהותו עד לאחר הפסח ואם כמוצאת כתרנגולת
צלמיה כולה אסורה ואפי' אהרת פאלו עומה באותו טעור
האידוכא בירו כמותיכהו שלא ללקות כלל ואלא להתיר פוס
חליטה י כו כבקות של גרים שמכיר בהן שלא החמינו

שאלו סם לא כקדמי חגבי' ולא הכספת פנים מותר
לאוכלן ובלבד שיאכל בזית מזה באחו ונה' כתב רב חלפס
סצדיק טיוור ומשעת קצירה וא' הדאס כתב שאין צריך ל

לעשות סמור אלא משעת טחיכה י' יפ' גזוכים שכתבו שחין
יוצאין לא במצה שפסחה ולמה ישראל לסם מזה אכל גרי לא
ו'א' מוצאין בה חפי' אפיה גוי' אבל תמנה מן המוצה לאפות
בעצמו י כו חמץ שנפסל עליו מים וים בו חמץ חמון

וכן כבד טאבד בו בלחם לא ימכרס לגוי לא
ימכרס מעט מעט לישראל בעבין שיכלו קודם הסבת
אין מוללין הקדרות בטבחה בין אם יתן הקמח
תחלה בין אם יתן החמון תחלה אבל למולל

במצה חפייה טחונה או בקמח עדשים פרי **כט**
חדל וחרוסת מטבול במים לא יתן בו קמח
ואם כתן לתוך חרובה יסרך מיד ולתוך חדל יאכל מ

מיד ולא ישהנו כלל מי תשמים של כחתוכ לא יפכגו לא
במקום מדרון ל אין לשין לא במים שלנו לפרסי' לא
דוק שלנו בלילה אלא רק סענר עליהם יב טעות
משכאסו בו ולפי' הר' א' עז' מומין צרי' שלא יהו בלילה במחוב

והסואבן בתחלת הלילה ומורגין מיד והפואבן בתחלת
הלילה אסור ולא תלגוס לא בחמה ולא בחמה
חמה ולא טריס הגרופי' מן המוליר טהוא דוד גדול טכאפת
עבה ואפילו בשאין תחתיו אור טבאליו חמין
ולא תבטיה ידה מן השת להתע ק כביטק א

אחר עד סתגור השת וצריכה סבי כלים מים
אחר שאקטפת בו ואחר שאמכבת בו דיק

מסכת

פסחים

דיה ולא תשכ ותלום תחת האמם ובימים המועד תחת כל
אחד הקדוש כמי נא תשכ ולא תשכ קרוב לתור. ואם לפה
בין כחובב בין כחובב ב זמן או כחובב חמה או כחובב הגרופי
אסור. אבל אם לפה כחובב שלא לנו לרמי מותר ולר' יהודה

פרק אלו עוברין א

אלו עוברין בפסח כל שאינו חמץ גמור לא תערוכת חמץ כ
בגון כותח תבלי וסכר הצדי חומר הצדמי וזיתים וזיתים
או חמץ כשיטה והוא נוק זה בגון קולן של סוכרים חומץ ר
של צבעין ועמילן של טבחים אין בו כרת לא לר' אבהו בלאו
ולרבנן אין בו לא איסור ולא לקי ור' יוחנן פוסק בחכמים והני
מיני שאין בו כזית בכדי אכילת פרס אבל אי אית ביה כזית

בכדי אכילת פרס אית ביה כרת. **ב** צדק סבדקי
ערכה במקום שאינו עשוי לחזק כזית. **ב** חייב לבכר פ
פחות מכזית אינו חייב לבכר ובמקום העשוי לחזק אפילו ז
פחות חייב לבכר לר' יוחנן ולא פסק במקום העשוי לחזק יש
חלוק בין כזית לפחות מכזית אבל במקום שאינו עשוי לחזק
אפי' פחות מכזית חייב לבכר ובצד הדבור בבלתי הבית אם
אינו מלאם עדין לגרדו. ופני חז. וזנים וחוט של בצק כ
ביניהם סתם כגריכה כל שאם יטול החוט והס טיטול עמו
חייב לבכר ואם לאו אין חייב לבכר ואם הם בבית בכל ע
פכין חייב לבכר ובית ועליה או בית ואכסדר או שני בתים
זה לפנים מזה בעיני ולא אישיטא ומכילם ודיו.

ג עריבת זעבדן שנתן לתוכה קמח תוך בימים לפסח
חייב לבכר קודם הפסח בימים אינו חייב לבכר ואם נתן
לתוכה עורוות אפי' פטה אחת קודם הפסח אינו חייב לבכר
ופת עשוייה כל זמן שראויה לבלב חייב לבכר כפסל. **ד**
מלאכל לבלב אינו חייב לבכר. **ד** קילור ואשפולטין ו
ורביה שנתן בהן קמח אינו עדין לבכר מלבוש
שהשיחה א"ל לבכר וכן העריקה וכתמנה ולא כ' הסדיחה
עדין לבכר. **ה** בדיים סבבז אותה בחלב חטה
וכיירות סרסוף אותן כחמץ וכל כיוצא בלאו מותר

לקיימן בפסח בצק שאין ידוע אם החמץ אם לאו אם יש כ
כיוצא שהחמץ הרי גם זה אסור ואם לאו אם שהה מיל אשור
ה' עיפה ט"ט של פסח אם יש בהן קטן שלח ראה קרה
ומיניו או אפי' יש עם שה גדול יכול לקרות עם לחלה ו

ולאצתה שראויה להן עמא על ידי צולל ברוב אין עם כהן
פלא לא יקרא לה עם עד שינאפה פסח יקרא לה עם תחלה או
אינו ראוי לאצתה. סבב וקרא לה עם תטול לצונן כדי שלא
תחמץ ולאחר אפי' ירפם בכל ויקח חלה אחת מהכל ו
והני מיני שלא היה בכל עיפה שיפור חלה אבל אם היה בכל
אחת שיפור חלה אין עדין צירוף של לא הקפה בעלמא זה
לזה הילכך האופה מיט לחול אינו לוקה דאורייתא. **ו**
הילכת כחכמי דאמרי ג' כסיס עבקות בבצק אחת לפה וכג'
דלכת חלה בני' שלא יסמו בלא עסק ואם הניחו בלא עסק
פרי שיפור מיל היו חמץ ואם יתעבדו אפי' כל היום אינו מ
חמץ ושיפור הכצק א"ג בינים כינוכיים ופלים ואם לא

יותר מזה השיעור יש אחריו. והרי כתב ביה שאין סודין סה
יותר מכדי מיל מו. ר. בצק סבדק מחמת חמץ בין ס' רכ
חבטים בין שמתעברו סדקין זה בזה האוכלו חייב כרת ואם
הכסיפו פכו היו סיאור והואכלו פאור כר' יהודה. יד סחל
להיות בשבת ומבערי תרומה מלפני השבת וחולין בשבת.
האוכל מצה בערב השבת מנין אסור חמץ ואילך מוכן
אותו מכת ירדות. **ה** ההולך לדבר מצה בגון

למול את בנו ולאכול סעוד' אירובי או סבלנות בבית
חמיו וכזכר שיש לו חמץ בתוך ביתו אם יכול לחזור ולכבד
ולחזור למצתו יחזור ויכער ואם לאו יבטל בלבו. הלך כדי
להטיל מן הביים מן הסדר ומן הדליקה ומן האופלות וכיוצא
בני יבטל בלבו ולא יחזור לשכות שכיתת הרשות אפי' הלך ל
ללמוד לפני רבן יחזור מיד ועד כמה הוא חוזר עד כשיטה ז

ט כל סעודה שאינה של מצה בגון בת בהן לעם הארץ
יסרא או בת תלמוד חכם לעם הארץ אסור לתלמוד
חכם ליהנות ממנה וכן דר' תלמוד חכם לזוהר שלא להרנות
סעודתו בכל מקום ושלא ליהנות ומשל עם הארץ כל מה ש
סיוכל. לעולם יסתדל אדם להשיא בנו לבת תלמוד חכ'
או לבת גדולי הדור או לבת ראשי כפשי' או לבת גבאי
צדקה או לב' תלמידי תימון ו' יסא בת עמי הארץ שהרבה
הפליגו בבנותן עד שאסרו להתלוות עמו בדרך ושלא כ
למסור לו עדות ושלא לבלות לו סוד ושלא
למנותו אפטרופוס ליתומים ושלא למסור לו קופה של צדקה
ושלא להכריז על אברתו והוא שמכיר וכופר ועדיין יש מיני
עם הארץ שאינו חוזר כל כך בגון שאינו קורא קריית שמע
כדאיתא בברכות. בליק פירקא

פרק מקום שנהגו

א העושה מלאכה בערבי שבתות חייב טובים מן ח
המכסה ולמועלה. וכוונתו שבתות חייב טובים
קודם שיסלימו סדר תפלות וכתבתי בבב' ובראשי הדסים
במקום ש: הגו שלא לעשות איכו רואה סימן ברכה לעולם.
אבל לא משמתיכן ליה. וכערכי פסחים קודם חנות תלמי
במכה אחר חנות אשור בכל מקום ומשמתיכן ליה ודוקא ד
העושה מלאכה להשתכר אבל מתקן החז כליו וכבריו לשבת
ויט וכן מי שסבת לעצמו עשרי דרך למווד מותר כל היום
הלמוד כדי לקבטר ולהתייחד ולא על מנת לעבודת.

ב מוטב שלא כבדא. אבל לומר אפי' שאינו מתכוין לשם
מצוה כיון שצדק סוף המצוה כעשיית והוא אינו מכוין לא ל
לשכירה ולא למצוה שבר יש לו בעולו. **ג** משפחה סבבגו
אצותיהם אשור בדבר שהיא ידוע להם. **ד** שהיא מותר: ו
וכן בני אדם הרבה או אדם יחודי סבבגו אשור לעשות סייג
כדי שידוע להם שהיא מותר אין ראוי להתיר להם בלא ח
חרטה אבל בחרטה יכולין להתיר להם. אבל אם טעו ב
באשור מחמת שהיו סבבגו שהיא איסור יכולין להתיר להם
ואפילו בדבר שכתבו אשור ומחמת חמורא שאין מתירין ל
להם רוקא כותאי ועם הארץ אבל

אבל ת'ח'מית'די' בפניו ואפי' פותח' ועם הארץ דוק בפניהם
 אין לחתי' אבל שלא בפניה' או יכול' וה' מ' להפטר מהב' נרע
 שכהג' בני מדינה מעצמן כזה מפרצין שלא בשניהם אבל מ'
 מכהב' חצות פנהג' בני המדינה על פי תלמידי' חכמי' ות'ח'
 פנהג' עומהם אפי' שלא בפניהם אין יכולין להפירו' .
ד החולך ממקום למקום יש שינוי מכהבים בין המקום
 שיט' מש' ובין המקום שהלך לשם יש לו לילך אחר המקום
 שיט' כדעתו להשתקע לשם במק' ביאתו יכהב' כאנשי המקו'
 שהאז' בין לקול' בין לחמור' ואם דעתו לחזור יכהג' במקו'
 שיט' מש' והי' מיני' בנינע' ופלא בפני אנשי המקום ה'
 שהלך לשם אבל בפניה' אם יב' מחלוקה מן הדבר אם יעשה
 כאנשי מקומו יכהב' המקום ויכהג' כמכהב' המקום
 שכל' שם אפי' אם כהג' להקל כ' להחמיר .
ה מי שמחול'
 ב'ט' שני של בליית' אם הוא צרכ' מרכב' .
ו מנהיגין ל'
 ליה ואם איכ' אחי' הוא משמתי' ליה .
ז מקום סנהג'
 לאכול בלי בערבי' פתחי' אכיל' ובמק' סנהג' שלא לאכול
 אין אכילין וחס' לזמן בער' זה לפתח' ח'י' בס' בהמה שחטה
 אבל חי' ושערי' מותר' לזמן שיהא' לפתח' .
ח יגדי' וקול' ח'י'
 לא ח'י' זה לפתח' אפור' .
ט כל המעיל' מלחי' לכה' של ת'ח'
 אכה' ומש' ב'טי' של .
י מעלה' .
יא מקום סנהג' שלא ל'
 להדליק' כ' ביום הכעורים אין מדליקין מקום סנהג' להדליק'
 מדליקין .
יב מדליק' סת' כסויות ובה' מדרשות וצובואו'
 האסלי' .
יג מקום סנהג' לעשות' חליכה' בט' בא' עופין' שלא
 לעשות' אין עושין' וכל' מקום תלמידי' חכמים' בעלי' ורשאי'
 כל אדם ליטול' ולא חייסין' ליהרא' .
יד איסור' מלאכה'
 בערבי' פתחים' קודם חצות' הכל' לפי .
טו המכהב' ואין א'
 אסור' ונוס' כשום' מקום' שא' לפי המכהב' כ' מואיר' אפי' לו
 במקום סנהג' שלא לעשות' מלאכה' כל' יד' אם התחיל קודם
 יד' והיא' לצורך' המועד' יכול' לגמרה' ב'יד' עד חצות' וחייטין'
 וספרי' וכוכבי' עושין' מלאכה' עד חצות' ואפי' במקום סנהג'
 שלא לעשות' .
טז מושבין' סוכין' לתרנגולי' כ'י' וכ'ם'
 סומחין' אם .
יז כרחה' התרנגול' נטה' פרוחין' אבל
 כחול' המועד' אין מושבין' לכתלה' אבל אם כרחה' מעליה'
 מחזירין' אותה' .
יח תוך' ג' ימים' לכרחה' וכט' ח'ה' כ'ר'
 שכה' ג' ימים' על הכנים' שאינם' ראוי' עוד' לדבר' אחר' אבל א'
 אם לא יסבה' עליהם' ג' ימים' אפי' יסבה' עליהן' ג' ימים' יש'
 קת' מג' ימים' שכרחה' מעליהן' אין מחזירין' אותה' והוא' לר'כ'
 שאם' דמלאכת' חול' המועד' דאוריית' אבל לר'ת' אפי' לא יסבה'
 עליהן' ג' ימים' אם הוא' תוך' ג' ימים' לכרחה' מחזירין' אותה' .
יט הוכל' שכח' כיום' יד' מכלק' נגד' .
כ ואם ר'ב' הזבל' לחצר'
 מו' יא' לאספה' וכו' חול' המועד' אינו' מוציא' אלא' מכלק' נגד'
כא ב'יד' מוליכין' ומביאין' כלים' תבית' האומן' אפי' שאין' לצורך'
 המועד' וכחול' המועד' אין מביאין' כלים' שא' א' כן' הם' .
כב לנוד' המועד' ואם חושש' להם' סומ' יב' בו מ'ס' לחצר' אחרת' .

פרק ערבי פסחים א

ערבי פסחים אפי' שהחול מנה בערב תפוחי חמין ויחול

ואילך לוקח' מנה עפירה מאין ראוי לטאת בה גלילה מותר
 לאכילה .
ב אפי' שכתבתו' ויש יכול' להוסיף מחול על מ'
 הקדש ולאכול קודם שתחשך כליל פסח אינו יכול ל'
 לאכול עד שתחשך כליל פסח אינו יכול לתת' חל מתחלת'
 פעה עפיר' ולמעלה' אבל בשבתות' ויום' מותר' עד שתחשך'
 והלכות' גדולות' אופ' ח'ך בשבתות' וימים' טובים' ולא כדירה'
 לענין' הפסקה' היב' שהתחיל' לאכול' ב'ית' כגון' בערב' ה'
 הפכה' קודם' ע'ר' פעות' ופ'אר' ימים' טובים' אפי' אחר' ע'ר'
 פעות' מוסכה' פעודתו' עד הלילה' .
ג פסק' ר'ס' דבערב'
 הפסח' מ'פסיק' סעודתו' ועוקר' את' המלחן' ומכרך' ט'רת'
 המזון' ומקדש' ואחר' כך' מותר' סעודתו' ובשבתות' וימים' טובים'
 פורים' ופ'ס' ומקדש' כהמ' הפעדה' מאד' וצמוד' כעוד' ר'נו'
 ולר'ב' אלפ' בין פסח' ובין שאר' ימים' כפי' כפרס' מ'ס' ואין'
 צריך' להפסיק' מ'ס' .
ד ולזה' הסכים' אר'ני' אפי' ת'לים' ז'
 וכפ'ר'ס' מ'ס' כתב' ר'ב' אלפ' .
ה מוכרך' המוציא' וצמוד'
 סעודתו' אבל על היין' אין צריך' לברך' .
ו ויום' אומרים' כ'ס'
 המוציא' אין צריך' לברך' .
ז ואר'ני' אפי' הכנים' לפסח' פ'
 תראסכה' .
ח אין מביאין' השלחן' בכל' לילי' ס'ב'
 אלא' אם כן' .
ט קידש' אלא' מ'ס'ר' במקום' אחר'
 ולאחר' הקידוש' מביא' למקום' הסעודה' והי' מיני' לר'דה' פ'
 שהיו' פלחנותיהם' קטנים' אבל לר'וי' מביאין' מיד' ופורס'
 מ'ס' עליו' ומקדש' וזה' מ'ס'ר'י' ח'נה' .
י הילכת'
 ברכת' כרחה' פרי' הגבן' כל' קידוש' סקד' .
יא על ה'
 שולחנו' וכן' א' .
יב הבריל' על שולחנו' פ'טור' היין' של תוך' המזון'
 שאין' צריך' לברך' עליו' .
יג וגם' אין צריך' לברך' ג'טה' אחרונה'
 על מ'ה' ששה' בין הבריל' קודם' שנטל' ידיו' או אחר' שכל' ידיו'
 ואפי' כחול' ואם' ששה' ין' באקראי' קודם' המזון' וצריך' ע'מי' כ'
 אין צריך' לברך' על היין' שבתוך' המזון' .

ה הילכתא אין קידוש אלא במקום סעודה הילכך

הילכך טוב שלא לקדש בבית הכנסת היבא דליכא

סוכת

פסחים

המזבח ילדי אפי' בפתח חכך רק שלא יהא דחי גרוע מן
 ארסוק וסמי מקום מצבה לפנה במזרח אחד אין צריך לברך
 ימזרח למזרח צדדי שאין נעשין ברה לאחריהם במקומן
 אין צריך לברך לאחריהם לרשע וכן דעת א"א הראש וברכ
 אש אש דברים מעשני ברה לאחריהם במקומן צריך ל
 לרשעם כל המיטין צדדי ברה במקומן ולרי דוקא מין ר
 דין צריך ברה לאחריהם במקומן יוכין סמי מקום וכן
 הסח דעת אין מצריך לא ברה רחמיה להבא במירעה כ
 לאכל אכל לא ברה למפרע על מה שכל בני חבורה
 שהיו מסובין ונת' וקדם עליהן היום שורה אפה ה
 מקדם בישעל וס נמרו שיעדות וקדם עליהן היום קודם
 שברטו ברכת המזון בת' ריאף סוכרי ברכת המזון
 ואח' כך קודם וצריך להזכיר בה של שבת ויום שאפי' נמרו
 מעדותן אין לברך ברכ' המין תחלה לא פרום מפה ומקדם
 ואח' כך ברכת המזון וכן דעת א"א הראש ז"ל
 אין אומרים ברכת המזון וקידוש על כוס אחד ולא
 ברכת המזון ושבע ברות על כוס אחד אלא לאחר פסיים
 ברכת המזון יקח כוס אחד לא ברות וכפסיים ז' ברות
 יחזור ויקח כוס האם של ברכת המזון ואם עליו בפה וכן
 ברכת אירוסין ובימחות אין לאומרן על כוס אחד אכל ק
 קודם והכילה אומ' על כוס אחד יט שחל להיות אחד
 הפכת ק"ל יקפה ואם יש זמן אומ' יקבה אכל בשעים
 אין צריך הילכתא סדר הברלות יין בשמי מזור והברלה
 לענין יין שבתך המזון אם הוא מולך ברי לברך על כל
 פנה ושעם ואם אינו מולך מברך על כסא קמא ואכה
 דברכתא וא' לברך על הנפך ועל היין שבתוך המזון אפילו
 אין לו כוס לברך המזון ואם חת' לו וצריך אלו לשתות
 עי' מירך תחלה כפה י"ט הילכתא אומ' הברלות במוצאי
 סעודת ומוצאי י"ט לחולו של מועד וכלון
 אומ' הצדיל בין קדם לח' לוכין אור לחסך וכן ישראל לעוים
 וכן יום השביעי לשפת מיי המשעה וחתם הצדיל בין ק
 קדם לחול' ומוצאי שבת ליש חותם הצדיל בין קדם לקדם
 ואז מעין חתמתה סמוך לחתמתה בין קדושת שבת לקדושת
 יום טוב הדלה וכתבו להסיף עוד ואת יום השביעי
 וסגת מיי המנפה הברלת וקדשת את צורך ישראל בקדושת
 וצדקה להרלה מנה מן המזבח י"ט שבת ויש יום בהם
 קדושה על הכוס והזכרה ברכת המזון שבת ויש אין בהם
 קדושה על הכוס ויש בהן הזכרה ברכת המזון
 אפי' רשבת קובעת לקידוש שאחור לאכול עד
 סיקדוס אח' תחיל ומצוד יום לענין הברלה איבת קובעת
 שאם הצחיל לאכול ברכת ומסכה עליו איכני יכול להפסיק
 ולהצדיל ומיהו אם היה יושב לשמות שבת ומסכה לו צריך
 להפסיק וכ' שאין להתחיל ולשת' יין ושבר קודם העדלה ו
 אכל מים מותר לשתית י"ט דת בת שאין לקבוע סעודה
 בשבת בין מנחה לערב' ויש שאין כזהין הילכך טעם
 מקדם טעם מצדיל מי שלא קדם כליל שבת קדם למחר

מי שלא הצדיל במוצאי שבת יכול להצדיל עד יום רביעי
 ובבבד יום קודם לבבבד לילה ובבבד יום
ד מי שאין לו אלא כוס של רביעי' במוצאי שבת יטחננו
 אחד המזון ויברך עליו ברכת המזון ואח' כך יאנו
 עלין סדר הברלות כי אעפ' שהצדיל בתפלה צריך שיצדיל
 על הכוס ברכת המזון טעמה כוס אפי' במוזר ועיך שלא
 יהא פגום ופוסתה ממונו רביעי' או הוא או אחד מן המוכרי'
 וכן כל דבר סדרי כוס אפי' אומ' כפה פרי לעמו יכול לברך
 אפי' על כוס פגום כי כל ההנהגה מן העולם הזה בלא ברכם
 מעל ולרשעם דוקא לכתחלה אכל אין לו אלא פגום יברך ע
 עליו ולרי' לא יברך עליו כלל ומיהו יכול להסיף עליו ולתקן
 פבימתי ואפי' במים אם הוא חזק עדין שיכול לבכו'
ט מנחת קידוש בלילה ולמז' אומ' על היין ולמז' קודם
 לבן ויכולו גם כיום צריך לשפות מימיות החול ל
 להקדים כפה להמוציא יין המוסרי' דשאין לשעוים
 לא המוציא ולא יין קידוש עד שיטעום המברך ומיהו
 אם יש לכל אחד כוסו וכברו לפינו יכולים לשעוים קודם ו
 וכלבר שלא יזא כוסם פגום וצמחת צריך שיהא לפני כל א'
 סמי בברות הילכתא כגל ידיו וקדם אין צריך לחזור
 וליטול אחד הקידוש בין קידש על הפת בין קידש על היין ו
 דוקא בדיעבד אכל לכתחלה לא יטול עד סיקדוש לפרשום ו
 ולרי' אפי' לכתח' יכול לטול ידיו קודם וכן היה כוונה הראש
 הילכתא אין מצדילין על הפת לא על כוס אפי' אם הוא
 חזר ומדיכה אכל מקדשין על הפת לפרשום ולרי'
 אין מקדשין עליו ווא' א' הראש הכריע אעפ' שיכול לקדם אם
 הוא חזר ומדיכה יתיר טוב לקדם על הפת אכל כצדק צריך
 לברך על השכר קודם ברכ' המוציא י"ט שחל להיות במוצאי
 שבת ישעה על השכר יקחה ומזר ומדיכה פדשם בשאין
 מן כעיר כי אם שכר ויש מפרשים שאין תוך מהלך יום
 סביב לעיר ומי שאין לו יין ומנפה שיהיה לו למחר לא יאכל
 עד למחר שיצדיל אכל מי שאין לו לא כוס אד' ואינו מנפה
 שיהיה לו למחר יתיר מוטב שאלה קדם שיצדיל ויברך ו
 ויצדיל על אד' הטום ומי צדיל ויברך ברכת המזון בלא כוס
י האקדש צריך שיטעום מלוא לוגמיו סחוח טוב ר
 דביעית או הוא או אחד מן המסובין אכל אם סתג
 פכים זה השיעור אין מצטרפין ולא יבאו כוס אחד מהם
י אף על פי שאסור לאכול בערב הפעה מתעעת
 פיעות ולמעלה מותר לאכול מיני פירות וירק
 מוצי' תרנגול ולפתות יין כל היום מיי שחול אשתנים
 סבא הוא אוכל היום אינו יכול לאכול בלילה לא יאכל היום
 והכבודות כוהנים להשתענות מנה צריכה
כ האכה בזית ראשון וכזית של אביקומן
 ואם אכל כלא הספה צריך לאכול פעם אחרת ויין נמי צבי
 הספה כל ארבעה כוסות ואם סתאן בלא הספה צריך
 לשפות פעם אחרת טעמה ועיך לברך עליו ומזר לא
 צבי הספה ושרקן

ופרקין והשבת ימיו לא שאל הסכה ו' אזה המנה צביא
הסכה ומאיה המנה לא בעי' הנה כן אכל אצוי בעי הסכ'
אשי' אש תאז רבנן ותג' אכל רבו אצוי טרף אפי' אש אצוי
רבו מונחה **כא** ר' כוסות טרף מיהא ככל ארביעית
אחר מיהא יחזוב ואם טהאן חי' יטא ובלבד מיהא
ברביעית ואין טרף לשעת בלא א' רובא ואם טהאן אש
אחר זה טהאן על הסדר לא יטא ונאס חייבות טהאן ו' ו' ו' ו'
לי' אפי' לתוספות כל אחד כוסו לפניו ולחלק להם קלימ' ו'
ואגוים כדי שיטאן **כב** מנה להם ולאהר מבידע
המדרש למיחר ולאכול כלילי פתחים כדי
שלא יטבו ההינות וכן הערכ יום הכפורי כדי לאחבלם
מנה לשמח בני ביתו כרבא אפסי' בין ופסי' טבגים
הראוי' להם **כג** שיעור הכלי' שמחויק רביעי' אצבעים
על אצבעים **כד** כוס אצבעים וחצי אצבע וחצי א'
אצבע בגדל **כה** וכו' והואש' ל' כתב טהאן על
הראשון ועל השלישי בלטה ועל הגפן כתב רב אפס על ב'
הראשונים ועל האחרונים והואש' ז' הסכים טהאן לטרף
לא על האחרון בלבד **כה** על כוס ראשון מטרף טהאן
ועל ידו וחר כך מטבא טרקות בחומץ ולא
פחוסה ואין טרף לאכול מהם ביות' ואחך כך מטיאן ל'
לפניו מנה וזרות וחרוסה ופני' טבגילי' מכל חין טירצה חין
טפאל פסח כמובא סבת טרף טני' טבגילין **כו** היבא
דאיכא שאר ירקי' הוא מטרף טרישא עליהי' בורא
פרי' הארמה ואצוי מטרף לאחריהן ועל המורד מטרף על או'
אכילת מרור ואין טרף לטרף כפה והיכא דליכא שאר ירקי'
מטרף טרישא אמרור טהא' ולאכול מרור ואכיל ולכסוף ח'
אכיל ליה בלא ברכה וטוב לחאר אחר שאר ירקות
כז מנה לאכול מנה לחדה ולכרך עליו ואחר כך
מורר לחוריה ולכרך עליו ואחר כך מנה
מורר ביחר בבדיכה ולא יטרף זכר למקדש כהלל ועוב לו'
מורר **כח** טרף סיטול ידיו כגובל ראשון וטוב
כדי ולא ישה המורר במורר יתר מדי' **כט**
בלע מנה יטא בלע מורר לא יטא בלעם כאחר **כט**
ירי' מנה יטא ירי' מורר לא יטא כרן כהי' ובלען
אף ירי' מנה לא יטא מנה ומורר וחרוסה ועקידת טהאן אין
טרף אלא לפני מי טהאן ההגדה ועקידת הקערה טהא' ה'
המזות האל לדין במקום עקידת טהאן **ל** רב אפס
לא הטרף לא שני מזות על הפרוסה המוטי' ועל אליעה
אב' ל' מנה וחצי הפני' לאפיקומן ועל הטמיה כריכה
וטוב לכרך המוטיא ועל אב' ל' מנה ואחר כך לכנוע ח'
מהשלימה והפרוסה ביחד ולאכול הילכתא מרופת מנה
זכר לנטי' מחבו לו כוס פני' וכאן הכן פוש' לאצוי ואין לוח'
האירכא בער עלי' ואומ' מתחלה עובי' עבודה זרה ועבד'
היינו ובמורר כל הטבחה ומתחיל הלל בלא ברכה ואומר עד
למריבו מים ו' וכשמגיע למנה זו ולמורר זה מגביהן אכל **ס**
בשר אין להגביהו ואחל' באי' אמה אשר באטו וכו' וחרוסה טהא'

לא יטא וכן כאל' ק' וכו' א' תפלת יח' אומר בא ישראלי'
טרף לשוכרי יביאת מנדים כדום ואז' ו' ד' ו'
כמוצתה טהאן תפלה או' קדשנו כמנוטיך ונצבת
חיתם בין כדום בין בתפלה מקדש הטבת דמאל' והמוטי'
לב על פני' טהאן ברכ' טהאן מנה להר'
אחר דמון כלילי טהאן פיעבו אצוי אצוי חוס'
לא שיעור כהאן טהאן טהאן טהאן טהאן טהאן טהאן
הכוסות כול' למתות אש' ירעה בין פליש לרביעי' לא יטא
על כוס רביעי' גומד ההלל **לג** ו' ו' ו' ו' ו'
ואצוי טהאן וואמר טהאן יגדל ונפחת ומוכס כלי' מטרף
היטול כמנוטי' **לד** טהאן טהאן טהאן טהאן טהאן
דמוטי' לרבי' טהאן **לה** למתות אב' בלא כוס **ס**
מאי' אין למתות יין אחר כוס רביעי' אב' מוכס מות' וחרוסה
לכוסות יראה פרוטה לחתום כהללוק ואמר על כוס המימי'
הלל גדול וכמות' וחרוסה גס כן **לז** אין מכונין
אחר הטבח ולא אחר מנה בזמן **לז** אזה אפיקומן
הינו טהאן יעקור וחרוסה לחבורה או טהאן לאכול אפי' טהאן
מקום טוס דבר אחרים פתגמונו מוקדשן אחר פהתירוב'
לאכול הפסח או מנה באחרונ' יאכלו טהאן אפי' מוקדשן או
טמו כלם לא יאכלו **לא** דין מי טהאן לו אש' כו' ל'
מנה דמי' כטא' **לב** דין מי טהאן ל'
דין בלילי' הפסח יקדש על הפת' **לג** דין מי פרוטה ל'
לכדש טהאן אש' או בחומה מקומי' **לד** מנה בזמן
הזה כלילי' ראשון דאחריתא ומורר **לד** דרבען וחר'
טבאטע טהאן לאכול מנה כלילי' ראשון של פסח לוקח והובל'
אחר טבאטע טהאן אובל' מנה טהאן אש' לאכול מנה דאחריתא
לה טרף לאכול מנה של אפיקומן קודם טהאן
לט על פרוין הכן מטרף טהאן על
פסח הכן **מ** ושהחיינו **מ** ונתחילין
לספור העומר ליל המזזה עמר כהין **מ** טהאן
יהיה טהאן עמר בתחלת הלילה וטפסן מטכה יכול לכפור ר'
מונה הימים עד שמגיע לטטטט וטפסן טבוע מונה הימים
ואומר טהאן טך וכך ימים טהאן טבוע אחר ויום אחר עד **ס**
שמגיע לפני טבועות וכן לעולם **מא** אש' פסח ולא
טרף כלילי' כתב בעל הלכות **מא** גדוונת **ס**
טהאן כיום והואש' הסכים טהאן כיום בלא ברכה ואש' **ס**
טכח ולא כירך כאחר מן הימים כתב בעל הלכות גדולות
טהאן מטרף אחר כך כלל ואצוי נראה לרי' אלא כירך **ס**
בשאר הלילות **מב** אחר לאכול דעט אף
האין הזה עד אחריתא **מב** דמטיסר בעה תמי' כר'
פליק פירקא וטליקא מוכתא דפסחים

מסכת יומא

יום הכפורים אחר באבילה וטפסן פן **א**
פתורה טהאן

וסדר היתה והיכה ופועלת השם ל ותפוש המקהל עד רכבן ו
 פאזוכיטו חק זה **ב** חזק לרחוק ולסוף חשיבו
 מקצת גופו **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 לכנראה מותר לרחוק **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 אחד שיעה נרכיח חזק ורחוק ולסוף חשיבו **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 רחוק וכלבד שלא יוכלו לרחוק ולסוף חשיבו **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 ולא כל היר וכן כפועלת שית לתיקוק עומד לחזק **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 פועלת רחוק רעה ורחוק ולסוף חשיבו **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 בראשו או שיהיה אולם אפי' אין בו סכנה **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
ד החולק להקביל פני רבו או מי שברח ומתעורר מותר ל
 לעבור פנים וכלבד שיעשה סנוי כגון שלא יטא ידו
 ויתחת שפת חלוקתו כד' שלא יכח לירי החיפה מן שם בבוס
 פני לכתא פיון שהיה דרך לבוס וכן התייר וית' ללאשה שהקיל
 לא התייבוק מי רבליס על כד' גיה שתטול גיה שתקנס **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 באותו מקום וחזקו ללכ לעבור כמים כד' ללכ אכל תלמוד
ה החולק לשומר פירותיו מותר לעבור בתיבה אבל לחזק
 לא אכל ללך לבית הארדש מותר בהליכה ובחזרה
 ובמסת מותר לעבור במים המעטגו אבל לא בהכדלו **ב** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
ו אחד לישכח ביום הכפורים במים העומד כדי להטפוח
 ומותר להטפוח בתיבות וכלבליס רקס אכל במלאים או
 אפי' חורים קצת אשור אפי' אם הם על כף וכלשכן על חס
ז פועלת **ז** ערכ' ט' אכא מטיח מטפחת ומקבא טה פניו
 ידיו ורגליו **ז** ומותר מותר להעבירה על גבי עיסתו ומעביר
 יום הכפורי סורה אותה במים ועושה אותה כמין כלום **ז** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 כגורים ולמחר מעבירה על גבי פניו וזו אזהרה למי שהיה
 אזהרה ואין דעתו מיושנה בעליו **ז** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 פיקחם ביום הכפורי **ז** ומותר לשתות ביום הכפורי כגדלו
 של טעם ופיוץ או נבתי מקום של כד' אפי' ברשו חריס
 ושתיונות מותר **ז** בכל עניני דמותי חזק ורחוק ולסוף חשיבו
ח פן ביה ושתית ויש צריך להוסיף מותר על הקדש או
 בכניסתו מותר **ז** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
ט אחד שאת הכוסים **ט** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 מותר לרחוק **ט** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
י צריך אדם לסבד יום הכפורים בטאות נקיה ובהלקת רבני
 כיוותי חיה תכעול הסבדל ובמקום שמצוי עקב כל אדם
 מותר לבעול **י** עובדה מוכיחה מתעבדה ומעלמות חיה
 חזק **י** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
יא כותבין לה אפי' וחי' הרי היא בשאר הנשים **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 כל ימי העלוי שיעור אדרבנן כגון לאחילה ככותבת
 ושתיה פועלת לובתו ידעטו כן אובין פאזוכי רחוק לאחילה
 ומקין פאזוכי חזקו לשתיה חזקו וסדר ומקוים הינו לעבין
 ברת אכל לעבין אהורא הכל אשור ואש חזי שיעור **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
יב התיבוקות אין מפסיקן אותן אלא מחבין אותן שאנכעי
 מזה מואכל סעיה אחת או יותר ממה שרבי' שם הוא רביל
 בשמים מאחילין אותו כב' מאחילין אותו בד' לתיבוק ה
 הסרס בשת עשה לא ושתית ים ויבמשלמין מדרבכל וחלוקת
 מחכבין שכת יא ויב ומשלמין כב' מדרבכל וולתיבוקת
 הכריאה מחכבי' שכת ט' ועשר ושתית יא ויב משלמין מדרבכל

ולחול המכבדי' שכת י' יא ומשלמין ים מדרבכל
 עובדה שהרעה טעם ורחוק ומכבי' אם לא יתנו לה לחזק
 באזהרה שהיא ים הכפורים ואם לא נתישבה דעתה מאחילין
 אותה חזק לכבד האסור **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 לה מן הקל תחלה וכן כל אדם שהיה חלוקתו וכתובה לו עד
 פסקת נפשו והוא מחבין אם לא יתנו לו ממנו כותבין לו **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 וכן עובדה וכן חלוקתו מאחילין אותה פחות פחות מחכבין
 שלא יבטח כותבין כבד' אכילת ערס ואם הדבר כמין שהיא
 מחבין אם לא יתקבץ עיור כחוד כותבין לו **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 מאחילין אותה על פי דוכא בקי שיאלו אם לא **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 אשכ' שיש בה עלית חליו וישתהו וא' כלמו שיאז' אם לא **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 פמה מותר ואם אין שם רופא מאחילין אותו על פי עמנו ואם
 הוא אומר שצריך אפי' מזה רופאים אחרים אינו צריך **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 מאחילין אותו על פי עמנו **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 ורופא אחר אומר צריך מאחילין אותו **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 שאומר אינו צריך **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 אינו אומר כלום אין מאחילין אותו על פי רופא אחד עד ש
 סהו סכסו כבד' שמים **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 או שמים אחרים צריך והוא פותק אפילו מזה אחרים אינו
 צריך מאחילין אותו ואם החולה אומר אינו צריך והרופא מ
 אכופק מאחילין אותו אבל אם הרופא אומר אינו צריך **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 והחולה מסתפק אין מאחילין אותו **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 פאזוכי כתיבה מאחילין אותו אפילו **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 עומדים עד שיכתובין גוף לרע בעומדו מאחילין אותו ה
 הקלת חלה **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 חזק על פני שיש בגולה לגמרי **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 אין מאחילין אותו מאחר הכבד' סגור **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 לו סם בשפת **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 סבירות כגון שאומר הוא לשומק ימים וקנים שכת חזק אחר
 כותבין לו עור למחר אלא מהאזנין לגמרי מיד בין להסקות
 סן להברותו ואין אחרים מותרין שואו יספיק לו בהברות
 אותה לכה או להסקות אותה לכד ואין שואו אומר על ידי
 גנים ומקנים אפילו הם מוכנים לעשותו ולא על ידי גנים **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 ולא על ידי כותבים אלא על ידי גמלי ישראל ואם אומרות
 כמים שצריך לחלל עליו את השפת לבידת יבא מחללין **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 ולברשת רשו לא יחללו עליו את השפת אלא לבדי יולדת **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
מ ופסקין עיקרם כשם בשבת והזוי חרי
 זה משנה אפילו אם עושה דבר אחר **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 עמו כבן שפורש מנגדה ומעלה תבוק מן הים ומביס עמו
 ומכבין את הדליקה אפילו בחצר **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 אחרת שלא תעשה לשם ושיק ואין חולכים בו אחר הרוב
 כגון תשעה גויס ישראל אחד לא מוכיח באותו חצר **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 פשיטה שאם כפל עליה סם שתפקחן דהוה ליה בקבוע אלא
 אפילו פירס אחד מהם לחצר אחת וכפל עליה סם ופסקין
 אבל ערשו בולם וכאשת עקירתן פרס אחד מהם לחצר **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 אחרת וכפל עליה חזק ופסקין **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 ופועלת אפילו שפן חזק ופסקין **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו
 אינו **יא** חזק ורחוק ולסוף חשיבו

מסכת

סוכה

כד

ששק גרי ספק ישר משקחי ואפי' אינו יכול לחיות לא טעה א'
 שברק עד הטעמו ואם אז לא מצא חיות אז ודאי מת בין טבע
 בראשו תחלה בין טבע ברגליו תחלה ואפי' מצא עליונים מ'
 מתים כדק על התחנכי' ו' חטאת ואשם דאי' מכפרין
 וכו' ג' חלוקי כפרות עפירו' טבינו לבין חבירו טוב ט'
 לפרסמו ולבקש ממנו מחילה טבינו למקום טוב לכמותן י'
י עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכפורי' מכפר עד
 שידעה ואפי' לא הקיטו לא בדברי' צרי' לרדתו ב'
 שדות של ג' ג' כבי אדם ואין צריך לבקש ממנו יותר ואם הוא
 רבג צרי' לפייסו עד שיתפייס ואם מות מביא' כבי אדם ו'
 ומעמידן על קברו ואומ' חטאתי ליי' אלהי ישראל ופלגוי ס'
 שחבלתי בו כ' ד' דבר' מעבני' התשובה ולוהן הרבילות
 לסקן שרע בעל האמה בעל מחפכה רעה והמתחבר לרשע ו'
 והמרגיל כשעור' שאיכה מספקת לבעליה והאוסתכל בעריו'
 והחלק עם הבבס והאזון אחרא ואזוכה והמתכבד בקלון ו'
 חדרו והפורס מדרכי צבור והמבזה אבותיו והמקלל אנותיו
 והמקלל את הרבים והמעבב את הרבים מלעשות מצוה ו'
 והמזה את חברו מדרך טובה לדרך רעה והמשתמש בעבוב
 של עפי' והמקבל שחד כדי להטות דין עבי' והמוצא אברה ו'
 ואינו מחזירה לבעלי' והרואה כנו יוצא לתרבות רעה ואינו
 מוחה בידו והאכל סוד עביו' ותומי' ואלמו' והחולק על דברי'
 חכמי' והמזכא את התוכחה והמלעיג על המצו' צרי'
 להתוד' וערב יום הכפורי' במנחה קודם אכילה ועברי'
 ומחירתו ומנוקף ומבחה וכעילה ואומ' הידיו אחר התפלה ו'
 ועיקר הידיו הוא אבל הטאכני' סדר הידיו שא לא
 לחפאים ולעונות ולפושעים וצרי' לומר אכא יי' הילכת'
 אין כשיאות כפיס בתחנה ופהגו לסאת כפיהם במנחה של
 י' ותבניות כעילה היא בלומ' יתירתא ומסיים במה אנו
 חמכה ביום המודק לסקיעת החמה ואיכה פטורת של ערבית
 קדוה קרי' ביום הכפורי' יכול לטבול וירחב כל השנה ואם
 עלתה לו טעה מוכטח לו פהמ' בן העולם הבא - **כ**
 מצוה לתרבות כשעורה ערב י' סדר תרכובל של
 כפרה סרגילין לעשות ערב י' וצרי' כל אדם ערב י' לפייס
 לניי' טפסע כנגדו וכוהבין לטבול ערב י' ואין לברך עליה
 ידיו של מנחה בערב י' אין ט' צריך להחזירו ואם הפסיק
 פעודתו ומבעוד יום מות' לאכול ולשתות אחר כך י' יכולין
 להטמין חמין בערב י' ולמוצאי י' פיהה כשיעור מה שתחס
 חקירה באותו חום מדליק' כר בליל י' פמו בשבת ומצרכי'
 עליו באי זה לסוף אומר כל דרי' אומ' זמן בליל יום הכפור'
 צבית הכפפת קודם תפלת ערבית בליקא מסכת יומא

מסכת סוכה

מישך מסכה ו' טפחים על סכעה טפחים דהינו ראשו ורובו ו'
 ופולחנו אבל אם הסוכה גדולה ולא בכפס בה לא ראשו ו' וצו
 ופולחנו בתוך הבית יצא' היתה גבוהה מעשרים
 אמה ומיעטה כברים וכפתו' אפי' בטלם טס לא היו מ'
 מיעוטו בתבן וכעפר אם אין דעתו לפנותם או עפר סתם
 היו מיעוטו וכל פכן אם בטל אותם תבן פתם לא היו מיעוט
 לא אם כן ביטל לעפר ותבן כל סכעה ימים' היתה
 גבוהה מעשרים אמה וחצוץ יורדין לתוך חלל' עשרי'
 אם עלתה מרובה מהמטה כמרה היתה גבוהה עמרה והוצי'
 יורדין לתוך חלל' עמרה אפי' חמין מרובה מוצלתן פבולה ו'
 היתה גבוהה מעשרי' וכנה בה איצטבח כנגד דופן המזרחי
 על פני כלה ניש בה הכמר סוכה כמרה כלה אפי' מהאיצטב'
 והלאה מן הדד אם אין משפנו איצטבח ולכונן ד' יאמ' כמרה
 על האיצטבח ואם לאו פבולה' כנה בה איצטבח
 באזנוע אם יש משפת איצטבח ולכונן ד' ימות
 לכל עד פבולה פחות מכן כמרה על האיצטבח אפי' גבוהה
 עשרה טפחים' היתה פחותה מעמרה ומקנה ל'
 להטלימה לעמרה אם יש משפת הקק ולכותל ג' טפחי'
 פבולה פחות מכן כמרה' היתה גבוהה מעשרים וכנה
 בה עמוד גבוה עמרה וכו' הכמר כוכס אעפ' שאין עשרים
 מראש העמוד לסך פבולה ואם היה עמוד בתוך ארבעת
 לפנות המרה' כעץ איצטבח קובדישין וסך על גבן
 בין באמצע הגב' בין כפפתו פבולה הילכך פתים כ'
 כהלכתן ושלישית עושה טפח סוחק ומעמידו בפחו' משלש
 לאחד מהכת'ים ויעמיד עוד קנה כנגד קוף הכותל וישם
 קנה עליו ועל הטפח וכפוכה העשויה כמרגי' עושה פס ד'
 טפחים ומשהו ומעמידו בפחות משלשה המוך לדופן ומשים
 קנה מהפס על הדופן האחר' כנה פשוטה פתים כ'
 כהלכתן ושלישית כטפח כהלכתה מותר
 לעולם בה אפי' כפפת' כמפטה אפי' יש כפתי'
 המחיצות פתחים הרבה שאין להם צורת פתח כמרה וכלכד
 שלא יהיו יתר על עשר ואם יש להם צורת פתח אפילו יתר
 מעשר כמרה' מכו' המושלש שתהנו בלוח
 מחד אחד ולד' השכי' לא עשה לו כלום'
 וסך על גביו כמרה הסוכה בשבת שטרב ומותר לטלול טה
 סך על גבי פתי' ביראות שטרפות הרבים אפילו אין כ'
 ביניהם כור כמרה בשבת שכתב ומותר לטלול בה ואם עשת
 כמין פסין כחנר וסך על גבן לא' הא דחמתה
 מרובה מוצלתה פבולה הינו מחמת' סך ולא מ'
 מחמת דפנות' פתי' פוכות של יוצרים זו ל'
 לפנים מזו הפנימית' אינה כוכה מחיבת במחזה ו'
 ומחיצונה כוכה ואינה חייבת במחזה' סוכה
 גבכך וירקבם כמרה רק פתהיה עשויה' לכל ל'
 להגין תחתיה כדי שלא תהיה מעונה כמין בית' פירות
 גבכך וירקבם גוים נשים כהמה כגיתים רועים קייצים
 צורבין שומרי פירות' יב סוכה

א סוכה שהיא גבוהה מעשרים אמה פבולה שאי
 איפשר לעשותה לא דירת קבע לא טכא גדולה לא טכא
 קטנה בין דשגות מביעות לסך בין אין מביעות סיעור

סוכת

יב סוכה יסנה עשאה קודם לחג שלמים יום סוכה רק סוכה סה טעם או כל שהוא על פני כולה ואם עשאה לחג אשילו מתחלת הגנה בסוכה בלא חדרו עני סוכה הזכיר כל זמן שהסוכה קיימת אחרים מן סוכה כל ששנה ואם נפלה אחרים מדרבב ואפי' טענה קיימת אין לה מן התורה לא הצריך להבשר בוכה והוא אר אינו חלה מדרבב וכו' הדפנות אין בהם שום איסור

יד העושה סוכה תחת אילן פלגו מרובה מחמתו פ פלוגה ככל ענין ואם האילן חזיתו מרובה מוצגו והשפיל עמטיו ושרתן עש הסכך והסכך רמה עליו כהנה ואם הוכח גלתה מרובה מחמתה בלא האילן אפי' לא חבטן בסוכה ור' אבהו ב' ד' פסולת אם עכפי האילן מכוון כנגד סוכה הסוכה חבל אם הם כנגד האויר כשהיה

טו סוכה על פסוק וביניהן עשירה טפחיה והתחוב מקבלת כרים וכסתות של על יב' אפי' על ידי החק התחתון פסולת חבל אין ביניהן עשירה או יש ביניהן עשירה ואינה מן מקבלת כרים וכסתות של על יב' אפי' על ידי החק כשהיה פירוש טליתו על הסוכה שלא תיכנס ותהיה חמות מן יגרוה מקבלת אר תחתיה שלא יפלו העלן ותשאר חמותה מרובה מקבלת פסולת חבל אם גלתה מרובה מחמתו עשירה וחוא שפירש לסוכתה

יז תלת בה פירות לכאורה אחרים כל ז' ואם אין אינו בודל מיה כל ביק השממות מן מומתין כו' וסוכה אין מומעטין בה כן להבשרה אם היא גבוהה מעשרים כן לפסולת אם אינה גבוהה עשירה מן הגדל מומעטין אין לפרוש טלית יב' על הכוכה סגורא כהסכך ברב המקבל מומתה

יח כו' סוכה המוגבל מומתה ד' טפחים פסולה פחות מכן כשהיה נכבד פסולת תחת הסוכה אפי' המון לו ממש פסול' ק' עופות פה ד' קנים יב' אפי' לר' משה אסור לשפוט סדן עליו ולישן תחתיה בסוכה אפי' אם אינם גבוהים חבל פקליטין פה פנים אחר באמצע העושה ואמר לראיה ואמר למרובתו ויתור לפרוש עליו ולישן תחתיה אם ח אין גבוה אשפיה

יט כילה שאינה גבוהה עשירה אפי' יש לה גב אין לה גב אפי' גבוהה עשירה ונתן לישן תחתיה על שיהא לה גב וגם גבוהה עשירה

כ אפי' הדלה עליו גבן אר' דלעת וקיסוס וסכך על גבן פסולה ואם היה סכך הסוכה רמה מיהן וחסין או שקטן ופעטן כשהיה עינית שאלו וחסין ואמר סכך פסול ראשי חזיתו שלו פסולה ולא אמר קיימתן שלו עניינתו אין משכבין לא בדבר הגדל מן הארץ ו ואינו מקבל מומתה ולא בעורות

כא סוכה קשה וחבילה עינין אין משכבין בהם ואם העירין כפחות וכלן כפחות לרעבות ואין חבילה פחותה מן מקבלת קנים וסוכה כחצים וחרים פסולת טפחות פסולה בענין עינית פסול' כהוצי' הינו כתיב דלא ריק ולא כשיץ פסולה חבילים של פשתן פסולה ושל שיב פסולה עשבים שריתן רע או עניינתן כו' עירין אין משכבין בהם לסתת' קנים מעולין הנה בצוע ארבע פסקתן טראש

סוכה

הפני אינת חבילה ומשכבין בהן אגד בחד לא פמיה אגד בתרי כגון אסקתא דריקלא דבאגד אחר ענין ה' חבילה של כ' הקנים הו' אגד י חבילה שאין קושרי אותה לא למכרה כמין וימיה בעיקרה יתייבכה אינה חבילה כל אגד שאינו עשוי לעלות בו לא סמיה אגד

כו ירקות סומהרין להקטובם אם סכך בהם מדרבבן כאויר לפסול בשלשה טפחים אפי' טענה לחים ואם אין ממקורן להתייבש פסולין כדן סכך פסול כו' כוכי תאנים ובהם תאנים פ פרכולין ובהם עכבים אם פסולת מרובה על האוכלין סמין לסכך ואם האוכל מרובה פסולין ואם קצרן מתקלה לסכך אין לו מותר אוכל שיהא צריך פסולת לכבולו לא אדרבה הוא משייב לכבול האוכל ואם קצרן לאכילה ו כמילך לסכך אין המחשבה מוציאה הידות מידי מומתה וחייבי כאוכל עד שיעשה בהן מעשה כגון שרפן

כז פקדים שאין בהם רחוק כ' פקדים לסכך אפי' הן משופין ים בהם ד' פסולין אפי' הפכן על דמיהן שאין בהם ד' מקבת ביק סמקורה ככסרים שאין בהם ד' וכל להכשירה לכוכה ואין עליה מעוביה מופקטן כל כשר וכשר שמסיב המסמורו או נוטל אחת מבתים ומכית סמורו ומן סכך המקרה סוכתו בשפורין או בארכות חמשה אם יש ימים בזמיהן כמותן כשהיה וכגון כמעדיף סכך כשר על הסכך הפסול אר אם היה הפסול כתון שתי סותן כ הכשר ערב חו' אשכח סוכה כבלוי כלים אפי' אין בהם ש שיבד לקבל מומתה פסולה

כח החוטנו בגדים לשאוף לו סוכה אינה סוכה ואם כשהגדים הגדלים הכית חלג טעם כמסך ז' של ז' והוסיף ח' כ' כגובה כשהוא גבוהים גבוהה לא היתה טעם ל' במוסך טענה וסוכה חוטנו היתה ועשה סוכה גדולה אינה כשהיה בלא על ידי מוסך ז' אר' אשכח וכל עמד לא שיהא ים ד' אמות ממזג ז' אר' אשכח עד הכותל אפי' טענה אר' אשכח פסול' הממשלת דענות ומעלה למט' אם גבוהה מן הארץ עשבים טפחים כשהיה ח חק את הסוכה מן הדשמות ב' טפחים פסולה מחצלת ד' אמות מותרת בסוכה סמיכה באמצעה ואמר לבד למעלה ולמטה

כט בית סכפת וסכך על גביו אם יש מן הסכך לבתול ד' אמות פסולה פחו מכן פסול ד' אמות פסול מן הצד אינו פוסל לא בד' אמות ובאמצע פסול כד' טפחים והמי מילי באוכה גדולה חבל כקוונה בין באמצע בין מן הצד כד' טפחים ואמר כל מקום פסול בג' טפחים

ל אויב שלשה בסוכה גדולה ומעטו אפי' בשריתן הו' מעוט בסוכה קטנה בקנים הו' מעוט בשפורין לא הו' מעוט הילכתא אמרין לבד למעלה באמצע סכך פסול פחות מן ואויר פחות מן אין מוצרסקין והא דאויר וסכך פסול פסולין הינו כשהתחיל מן מרובן האמצעי והחלף על פני כל הסוכה מה דיוו' אם ח החלף מרובן שיהא הגדל מן הארץ

לא סוכה על גבי אסקרת פסול ד' עלה

לב סוכה על גבי אסקרת פסול לה פנינין זה על זה

סבת

סבת

סבת

אין להבדיל בין אפי' ים לה קורה שפיה ארבע נטפים פהלה
 מאם ים לה מחינה סכרית מברזן וסוף מבפנים כסרה לה
 סיכויא אפי' בלא נורת פתח ולא ידך סיכויא רוקא בצורה פ
 פתח **לה** קנים היוצאים מן הסוכה ואית בה ה
 הסוכה סוכה ופלה דשנות וצ' מ' מרובה מ
 מחמתן כסרה קנים היוצאים לפנים מן הסוכה חופפה חד
 דומ' בהדיהו כסרה סוכה מרובה גלתה מרובה מחמתה
 מרובה מחמתה מרוב מלתה והיא בעמין סכמתצורה הכל
 יהיה גלתה מרובה מחמתה כסרה **לו** סכך פהול
 עפומה גדולה באמצע בארבעה טפחי' פהולה פחות
 מכן כסרה ואין יסכים תחתיו ובהסוכה קטנה בין מן העד
 בין מן האמצע כסרה טפחים פהולה פחות מכן כסרה י
 ויסכים תחתיו ומצטרף להסלים הסוכה לכסועור ואחר בין
 צדולה בין כסרה בין באמצע בין מן העד פלטה פהולה פ
 פחות מכן כסרה ומצטרף להסלים הסוכה ואין יסכים תחתיו
 ורוקא כסרה אחר מנהלך על פני כל אורך הסוכה
לז העושה הסוכה כגון צ' י' בזה
 לכותל פהולה ואם הגביהה מן
 טפח או שהרחיקה מן הכותל
 אפי' אותו הטפח הוא חויר ומיירי כפי האי גובהא דלחוד
 פ' כחשך בגובהה עשרה ים כחשך הסוכה פ' כענה על סכנה
 ונחלת של קא וקנים ושיפה וגמי בין גדולה בין ארוגה פ
 סתיה מסכבין בה אס אין לה קיר בית קיטול קטנה התמה
 אין מסכבין בה ואם טוהג' אפי' המקור לסכך בה ולא לשכב
 עליהן ומסכבין בה אבל אס אין מנהגן אפי' אס אמ' לאומן
 לתקה לסכך אין מסכבין בה והטן תחת המטה סגובהה
 עשרה לא יצ' **לח** הסומך סוכתו בברעי המטה
 פסחך הסכך על הברעים ואין גובה עשרה
 מן הברעים עד הגב פהולה אבל אס גובה עשרה או פסחך
 פ' כ' על גבי יתדות דרפני המטה הן המחיצות לסוכה אפי'
 אס אין גובה עשרה מן הברעים לסכך כסרה **לט**
 סוכה ענית טפס לה אחר הרבה לא שאין פלטה
 במקום אחד וכן שקפה עולה וקפה יורד אס אין בין זה לזה ג'
 או אפי' ים ב' בין זה לזה אס בכל קפה העולה רחב טפח כסר'
מ אס החמה והכל שון למטה כסרה בידוע שלמטה הכל
 מרובה ואם הן שון למעל פהולה בידוע שלמטה החמה
 מרובה לכתחלה צריך שהא כוכבים וכוכב חמה כחאין מ'
 ומרובה ואם היא מעובה בעמין שאין כחאין כסרה
מא העושה סוכתו בראש העגלה כסרה בראש ה
 הספיכה אס אינה יכולה לעמוד ברוב מרובה מרובה
 ויבשה פהולה יכולה לעמוד ברוב מרובה אפי' אינה
 יכולה לעמוד ברוב מרובה ויש כסרה בראש הגמל ובראש ר'
 שאין כסרה ואין עולה לה ביט' **מב** העושה סוכתו
 בין האילנות והן דפנות לה כסרה והוא ה
 שקרין בעמין שאין רוח מרובה מנידן רכל מחינה שאינה י
 יכולה לעמוד ברוב מרובה אינה מחינה **מג** פלתי
 מכות פטורי מן הסוכה כיום וכלילה ומיירי **מז** מחוץ
 פ' כ' אס היה להם לחוד לאחר סוכה לנודק הלילה עולה

מחמתן כיום **מד** אכל הייב ברכה **מה**
 החן שהולך בלגו למקום אחד
 חיי פסיר מקום חופה ומצד ז' ברכות וכן אובלים קרויה
 שחופה בארבעה או כחמשה בתים אפילו אס אין השמים מ'
 מצרפן כלן מברכין ברכת חתנים **מו** העוסק
 במצוה ואפי' כל העוסקין במלאכת
 כגון כותבי ספרים תפילין מו' ז' ז' פטורי מכל מצוות פ'
 שאם היו עושין אותן היו צריכי' ליהול ומלאכתן החתן פטור'
 מכל המצוה חוץ מיוצא סוכה שאינם לו לשמח בסוכה פושטיני
 וכתי החופה לאו עושין במצוה כינהו הילכ חיובי' בכל המצו'
 חוץ מתפלה ותפילי' **מז** הולכי דרכים ביום פטורין מן
 הסוכה כיום ומיבין כליל והולכי בגיל' ד' כים פטורי'
 כלילה ומיבין כיום והולכי לדבר מצוה פטורי' כיום וכלילה
מח פטורי העיר כיום פטורין כיום ומיבין כלילה ו
 והשומרים כלילה פטורין כלילה ומיבין כיום פ'
 שומרי גבות וספרדים פטורי' כיום וכלילה ואם פטורי' כיום
 של פירות חיובי' **מט** חלה אפילו אין ט' סכנה לא
 טחם בראשו או בעיניו הוא וממסו פטורה
 מן הסוכה ומצטער מחמת הדוח או ריח רע טחם אחר פ'
 סכעשית הסוכה הוא פטור וממסו חיובי' **נ** חובלי'
 עראי דהיכו פת בבינה חוץ לסוכה טפיל' לא ופרי' וכסר'
 וגבינה ופתיית יין לא בעי סוכה אבל מאכל עברי' מהאומני'
 צריך סוכה אס הוכע בעודתו עליהן **נא** אין לעשות
 בעודה שליטת של שבת במיירי תרומה **נב** אין יסכים
 טיכת ערואי אין לסוכה ואחרין לישן כיום מתר מסתין כפמי'
 אין קטנה לסעודת סוכה לא אס ירעה יאכל ואם
 לא ירעה לא יאכל חוץ מגיליוס טוב האשמן של חב'
נב שהיא חובה לאכול בזית דגן בסוכה יוצין מהסוכה
 לבוכה וענין סוכה בחולו של מועד **נג** מוצא אדם ב'
 בסוכה שאולה ששאל מחבירו אבל לא בגזילה
נד נשים ועבדים וקטנים פטורים מן הסוכה וקא'
 שאינם צריך לאינו דהינו טביעור משפתו ומצו'
 קורה אימא אימא עד שתבוא ליני חיוב מדרבנן **נה**
 כל סעבת הימים עושה סוכתו קבע וקיתו עראי
 שוכנים בלי ומטותיו הכלים בסוכה ואוכל וסותה ומנייל
 ולמוד בה חוץ מדרב' הצריך סכרא וייסוב הדעת ואי אפי' פ'
 לדקדק בה **נו** לאחר שאכל אין להניח בסוכה פלי'
 האוכל כגון קערות שאכל בהן וכלי המצוה מותר'
 וכר אפי' כשעה שהיא דולק אין להכניס בסוכה קטנה ובעדולת
נו היה אוכל וירדו בשמים משתגרה ת'
 מותר **נז** מותר לפנות ואפילו פסקו בשמים פ'
 המקפה מותר סגור סעודתו אין צריך לחזור לסוכה וכן אס היה יסן
 מירדו בשמים וישא אין צריך לחזור עד שיצטר משפתו פ'
 לאחר שיעלה עמוד המשר ואם הרוח נוטה ומכיר קמחין פ'
 בסוכה אי אפי' דעתיה יכול לטאת במפני המטר

לכל הגזול
 והיבט ר'

פרק קולב הגזול א

מסכת

סוכה

פסול ומי שגור היבשות משייתפרך כמפורן ולהלכה שכלה מ
 מר זה חרקות והלבוט עבוי **ב** נקטס ראשו דהיינו
 פני העלים העליונים היוצאי **ב** מראש השדרה פסול
 ואם יטעו רוב עליה פסול ולהלכה כשר רק שתהיה התנומת
 היבונה להם **ג** כפרטו עליו פסול לפרטי פסתלסו ל
 לגורי מן השדר **ג** ולפרטי שפרטו רוב כל עלה ועלה מ
 יונבו רוב עליו ש:לונב. כל השולין בראשין פסולין כל
 שבעת הימים חזן מחסר ושאל שאין פסולין אלא בראשון
 ולדין הוא יום טוב שני כמו יט ראשון **ד** כשדק ר
 ראשון כשר וזו פסול בהמנהג כזה **ד** פסול ל
 לוף: שראשון כשר או שיש לו כחין **ה** קובץ בשדרתו
 או שבעת ונכוון או שבתקשה **ה** כחריות של דקל
 או שבעת לפיכך חזן לנדדיו פסול **ו** אכל פקוס לאחרי **ו**
 או שהתחיל להתקשות ולא בתקשה עדיין כשר **ו** לונב
 פסול עליו מנד אחד או שעליו חייב כפולות או **ז** שאין
 לו עליו הרבה אלא עלה אחד ונעיקרו עד ראשון פסול **ז**
 פסולו עליו זה מזה ונפתח וכוון עדין שלמין כשרין **ז**
 בחלקה התנומת פסול פרטי ב' עליו העליונים שסס השדרה
 טלה כחל זה זה מזה וכשדקה השדרה עד העליון שלמלה מזה
 והבאנו פירושם של עליו העליונים שדרכן להיות כמחבורה
 בחלקן זה מזה ברובן עד שדאה בשכני ורוב חלפם פי פכל
 העליון של לונב התחברין ונגבן בחלקו רוב כל עלה ועלה **ח**
 שיפור הדם וערכה שני טפחים וחצי שהן עשרה גדלי
 וסדרו של לונב יוצא למעלה טפח חסר סתות ואם ירצה
 להוסיף יוסיף שאין לו שיפור למעלה **ח** הדם הגבול
 והיבט ושל חסרה ושל עיר הכדחת פסול **ח** והדם הייב
 דקיימי הל' יא תלת טרפי כשר קינא שיבאו טלפה עליו **ח**
 פמוכין זה לזה בעיבול אחד שאין אחד מן הבריו **ט**
 היו הרבה עליו בקן אחד שאם הם כשרו רוב שאר
 שבתו שהן טלפה קיימות כשרה **ט** יבמו רוב עליו ו
 נכשת ידו בו תלתא בקינא ואין **ט** בהן לא עלה אחד
 לח כחום כשר והוא שהיה הענה הלח מורכב על סתית ה
 תילכך בעי' כוליה שיעוריה דהדם עבות למצוה או רוכיה
 לעיכובא ואפי' אין השבות בראשו י כשרו רוב עליו מיונב
 פסול נקטס ראשו כשר אפי' לא עלתה בו תורה **י**
י היו עבפיו מרובין מעליו ירוקות כשהן פחורות או
 אדמויות פסול ואם מיעטן כשר ואין ממשעו ביטו **י**
 ואם עבר מיעטן כשר **י** לונב בין חבור בין שאינו
 אגוד כשר לא שמוכה **י** לאגרו משום הדרור מוכח
 אם קנה לונב וכדורן לו אחד יותר יפה יוסיף עד שלים ברמי
 הדאמון להלפוט כיפה אם לא אגרו מעריכו אגרו ביטו **י**
 ולא כקשר נמוך לא בעביטה או בחבורה של ירק **י**
 ערכה גזולה ויבשה ושל אסרה ועיר הכדחת או שפסלו
 רוב עליה ממוקס חבורן ונכנסת פסולה כחופה או שפסלו
 מיעוט עליה ושל כשל כשרה וסיומה קפה שלח ארום ועלה
 פלה מוסק ופיה חלק ונכנסת קפה פלה לכן ועלה פלה עבול
 ופיה דמיה למסר והדמיה לונב אשפ שאינו חלק כשרה
 לרוב התפרשים עיקר המצוה באותה הגבלה על כחלי מים

אכל כדעבד יוצא חף בגבלה על זהררים ולא א' הדלום חין
 צריך לחזר בכל על של כחלי מים **י** מונת ארבעת
 מיכין לו סיקח לונב אחד ושני **י** ערכות ושלש
 הדקים אפי' פלגתם קטומי באגודה אחת ואחריו אחד לבדו
 וכל ארבעה מעבדין זה את זה אם חסר לו אחד מהם אכל
 אם יש לו כלם חסר לו לא כשולן ביחד אלא היו לפיכך ונטל זה
 אחד זה יצא וכלבד סיגביה הלונב תחלה **י** חסר לו אחד
 מהארבעה מיכין לא יקח מין אחד במקומו ולא יפחות מהם ו
 ולא יוסף עליהם מין אחד אכל מאותם המיכין יכול להוסיף
 אפילו כהדם שמוטה וכשעת הדחק שאין לו כל המיכין כשרין
 יש לו פסולי מברך עליהן ולהלכה כדורן בלא ברכת
י אחריו הגבול והיבט ושל חסרה ועיר הכדחת פסול
 עלתה חזוית על רובו והוא כמין אטעטעות ויש
 בהן מונת שמוקמין כיבר בחטופם שהיא גטוה מהאחריו אפי'
 במקום א' פסול כל שבעת הימים שאינו דר **י** כטלה
 פסול: פסול והוא הפרח שבראשו סטילט **י** מראשו
 של אחריו והמי מיילי כשהיה לו וכטלה אכל יפ אחריון פסול
 היה להם פיימות מעולם והם כשרין ואם כיעל העוקן ולא
 כשאר מונבו באחריו כלל פסול אכל אם כשאר מונבו כל **י**
 שהיא כשר **י** אחריו שכלף קליפה העליונה ו
 ולא כיעל **י** מנהבאר כלום אפי' נקלף כלו כ
 כשר ומקטנו פסול לפי רשי' ופשי' דח מקטנו ומראה הקלף
 דומה למראה האחריו כשר **י** אם נשתיי בו כשלע בבלו
 אשילו אם מראה הקלף דומה למראה האחריו או כרובו ו
 ואין מראה הקלף דומה לאחריו פסול ואם נקלף בטנים ו
 ושלשה מקומוני אפילו בתישטו אם אין מראה הקלף ד
 דומה לאחריו פסול **י** חזוית או כיוור **י**
 שפסול באחריו אם קולטו **י** ומראה הקליפה כמראה
 אחריו כשר **י** כשרק מראשו לנדב חף על פי שאין
 חסר כלום פסול **י** כיסוק ומסר כל שהוא פסול אכל אם ח
 אינו חסר כלום אם הבקב רחב כאיבר אפי' אם אינו מפולס
 או אפי' אם הוא מפולס ואפי' אם הבקב כל שהו פסול ואם
 כיסוק חרדי חרצם שהגרעין בתוכו חסיד כמפולס ופסול
 ואחריו שנימוח מכתבים וחרדי חרצם קיימים מיבטיא ולא
 איפכא **י** אומרים להקל ויש אומרים להחמיר **י**
י עלתה חזוית על מיעוטו במקום אחד כשר
 בטנים ושלשה מקומוני פסול וכו' **י** שכתפור **י**
 הנימוך ברובו חף על גב דכשטח החברבורות הוא מיעוט
 אכל כמיעוטו שחינו אלא כשר אחד של אחריו כשר **י**
כ בחוטם האחריו דהינו ממוקס שזותחיל לטפס עד
 השטמא פסול חזוית ויבשות וכל שיכוני המראה בכל שהוא **י**
 ושיעור יבשות האחריו כל שמוציא לחה כשזואטיק אותו
 או דוחקין אותו נקרא לח **כ** ידק ככו רמי
 שדומה לעשבי הסרה **כ** פסול ואם הוא
 ירוק וכשמוטין אותו חוזר למראה אחריו כשר **כ**
 אחריו תפוח כדום כדום שלוק ומנומר פסול **כ**
 כוסי ולכן במקום אחד פסול ברובו בטנים ושלשה מקומוני
 ריב כמאמר **כ** וכוסי שפסול הינו **כ** לארבע

מסכת

יום טוב

אחרת וכן לשבעה ימי כל אחד יוצא בו ואוכלו למחר. הלכתא
 בשמיני מיתב יתביין באוכה כרובי לא מברכיין. אומרים
 אין בשמיני של חב ואין אומרים אין בשביעי של פסח -
ט לא ליקמי אישים לולבא ליכוסא בימיה טבא קומא עד
 שיכרך עליו תחלה. חייב אדם בבטור יט האחרון של
 חב כשאד ימות החב. **מ** בשביעי אפ"ש שאכל כ
 בטובה לא יתיר סוכה. שאם ידמן לו שעודה
 צריך לאכול טה לא מוריד הכלים מן המזכה ולמעלה לכבוד
 יס טוב האחרון אם ירצה לאכול בשמיני בטובה צ"ל לפחות
 בה ד' עשרים בשביעי כדי שלא יהא נראה כעוסק ולדירן
 דנריכיין ליתב בשמיני אם ירצה לישב בה גם בתשיעי
 ואם אין מקום להוריד בלוי ומליק בה הנר בשמיני -

א ביצה שנולדה בשבת או ביום טוב אפ"ל אי"ב בת
 וכו' ללכלה ואפ"ל כתערבה בחלק כולן אסורות ו
 אכל כופה עליה כלי בשביל שלא תפטר ובלבד שלא יגע בה
 הכלי וכו' ויום טוב שני בשני ימים טובים של גלויות מותרת אצל
 בשני ימים טובים של ראש השנה אסורה בשני וכן משבת ל
 ליום טוב אחריו או מימם טוב שלפני השבת לשבת אסורה
 וכן יש לאסור שירי השתילה ושיירי מדורה שטבו בשבת ל
 להדליק בימם טוב אם לא שדלקו ונכבד טחול אכל לא פירש
 עליהם ענים ויבטלם ברוב והשוחט את התרנגולת ביט ו
 ומצא בה כמים גזירות מותרות אפ"ל ביט טחול אחר השבת
 ענים שפטרין מן הדקל שבת אסורין ביט וכן אם א
 כשרו ביט אסורין אכל אם כשרו לתוך התכור
 מרבה עליהן ענים מוכיין ומטען ובלבד שלא יגע בהן ל
 קורם שנתבטלו ברוב דכין דקלי לאיסורא התירו לטול א
 איסור דרבין ודבר שיש לו ונתירין מה שאין כן בענין
ב גזירה שגזרו חכמים במיין אעפ"י שיש טעם למה גזירה
 ונתבטל הטעם אין הגזירה בטולה עד שימנו עליה ל
 להתירה והכי מילי שלא קבעו לה זמן אכל קבעו לה זמן פ
 בשעבר הזמן שנתבטלה גם הגזירה. **ד** כמי ארץ ישראל
 צריכין לעשות שמי ימים טובים של ראש השנה לרב
 אפ"ל ולכבינו אפ"רין אין צריכין רק יום אחד ויראש זל
 השכים טרב אפ"י. **ה** מתביט ויאשון יתעסקו בו
 עממיה אפ"י מת בו יום ואפ"י יכולין להשהותו עד
 למחר שלא יריח וביט שמי יתעסקו בו ישראל ואפ"י לעשות ל
 לו ארץ ותכריבין מיהו כל מה שיכולין לעשות בהיכנה טרי
 עד דף הטוב לעשות על ידי בני איסורא דאורייתא כגון ע
 עשיית קטב וארון ועל ידי ישראל איסורא דרבין כגון טחול
 ואין למחר האידרא ביה דליכא חכירים וזית ורח ומחירין
 לאסור. **ו** אפרוח שנולד ביט יש מירין והגאונים פ
 פסקו לאיסור וכן רב אפ"י. **ז** עגל שנולד
 ביט מותר בהמה העומדת לאכילה וכגון דקיס
 לן כיה שכללו הדסירא לאו הכי אסור עד ליל שמיני ובה

השפירים על גבי קרקע מימא מכלל ריבוק אברים אפרוח
 שלא כתפתרו עיניו פסק רב אלפס כתבא קומא דמרי וא"ל
 הראש ז"ל פוסק כר אליעזר בן יעקב דאמר ממוס מרן ה
 השורץ על הארץ. **ח** כמים גזירות שנתבטלו בתרנגולת
 מותר לאוכלן. **ט** בחלב ואפ"ל הן מעורות באותן
 שזם מחובר בשליל ובלבד שיבאר החלמון אבל אם לא כבאר
 החלמון אסורות. **י** ביצה עם יציאת רוטה נבמרה
 וכפק מיכה למקח. **יא** מונכר ואם יצא רוטה מערב
 יום טוב ויצאה ביט מותרת ואם בדם בקינה של תרנגולת
 ולא מצא בה ביצה ולמחר השכים מוצאה מותרת וכגון ל
 דאיכא זכר בהרה דודאי מאתמול יצאה רוטה וחזרה אבל
 ספחה נארעא אסורה ונות' ליקח כמים מן הגוי בליל ראשון
 של יום טוב ובליל שני בשני ימים טובים של גלויות דרוכין ה
 של זכרים מותר לשחוט לכתחלה חיה וצוף כיום טוב לזר
 אם יש לו דקר כעוף ועפר תחנות ולרב אפ"ל לכתחלה לא י
 ישחוט לא אם כן היה לו עפר מוכן מעבוד יום ואם טחט ו
 יחפור דקר ויכסה אם הוא כעוף מבע"י יום והעפר תיחוח
 אשר כירה שהוסק מערב יום טוב מותר לכמות בו ו
 הוסק ביט אסור לשחוט כדי לכמות בו אלא אם כן ראוי
 לבלות בו ביצה ואם טחט בו יעב' יכסה בו ואם הככים עפר
 לבנתו ולחרכתו מותר לכמות בו וכן מכבים אדם מלא ק
 קופתו עפר ועושה בו כל דרכו ובלבד שימוד לו קרן זנית.
יב כוי אין שוחטין אותו ביום טוב ואם שחטו אין מוכב'
 דמו ואפ"י לו אשר כירה או עפר מוכן ולערב אם
 רשומו ככר יכסנו. **יג** מחט בהמה חיה ועוף י
 וכתערב דתם זה. **יד** כיה אסור לכמותו ביום טוב
 אלא אם כן יכול לכמותו בדקירה אחת טחט עפר מערב
 יט אין מכהין דמו ביט גלגל עיסה בחומה לארץ מערב יום
 טוב לרח מותר להפריש ממנה חלה ביט ודאי ורב אפ"ס
 אורטין. **טו** חלת חומה לארץ אוכל והולך ואחר כך מ
 מפרש. **טז** ובלבד ששענת הפרשה היה מעט יותר
 מכדי חלה ואינה נריסה מן המזקק וכתבא קומא להקף לפי
 שאין ככל עיסה שעור חלה לבריה. **יז** מוליכי העולם
 משוכך לשוכך אפ"י כרשות הרבים. **יח** כד"א בטולט
 שוכך אכל בטולט עליה אסור לטולטו אפ"י כבית ולפי דעת
 הראש שבת מותר לטולט סולם בבית וביט אפ"י בבית א
 אסור לטולטו ואין צריך לטענע וימים כשמוזמין אותם ו
 אלא אומ' ובאין אפי' כרוך למחר. **יט** זיתן יוכי שוכך
 קטנים שאין מחוסרין גזרה שחורים. **כ** ולכבים ולמחר מ
 מנא שחורים במקום לכבים ולכבים במקום שחורים אסור.
 וכן שכים ומנא ב' אסורין שלשה ומנא שכים מותרין בתוך
 שתוך הקן ומנא לפני הקן אסורין ואם אין פס אלא הן מותרין
 ואווחים ותרנגולי ימיני הדרסאות אין צריכין זימון. כו טולטין
 העגלי לקבב עליו כסר ואם קבב עליו כסר אסור לטולטו לרב
 אפ"ס ומחמה לכל למרד בגו ומקומו מותר ולרי' אפ"י לצורך
 גופו ומקומו אסור ולהם הסכים אף הראש ז"ל. **כא**
 מותר להגביה העור של בהמה שנסחטה ביום טוב
 וליתבן לפני הדירסן אין עליה כסר מותר למלוח עליה

מסכת יום טוב

ביצה שנולדה בשבת או ביום טוב אפ"ל אי"ב בת
 וכו' ללכלה ואפ"ל כתערבה בחלק כולן אסורות ו
 אכל כופה עליה כלי בשביל שלא תפטר ובלבד שלא יגע בה
 הכלי וכו' ויום טוב שני בשני ימים טובים של גלויות מותרת אצל
 בשני ימים טובים של ראש השנה אסורה בשני וכן משבת ל
 ליום טוב אחריו או מימם טוב שלפני השבת לשבת אסורה
 וכן יש לאסור שירי השתילה ושיירי מדורה שטבו בשבת ל
 להדליק בימם טוב אם לא שדלקו ונכבד טחול אכל לא פירש
 עליהם ענים ויבטלם ברוב והשוחט את התרנגולת ביט ו
 ומצא בה כמים גזירות מותרות אפ"ל ביט טחול אחר השבת
 ענים שפטרין מן הדקל שבת אסורין ביט וכן אם א
 כשרו ביט אסורין אכל אם כשרו לתוך התכור
 מרבה עליהן ענים מוכיין ומטען ובלבד שלא יגע בהן ל
 קורם שנתבטלו ברוב דכין דקלי לאיסורא התירו לטול א
 איסור דרבין ודבר שיש לו ונתירין מה שאין כן בענין
ב גזירה שגזרו חכמים במיין אעפ"י שיש טעם למה גזירה
 ונתבטל הטעם אין הגזירה בטולה עד שימנו עליה ל
 להתירה והכי מילי שלא קבעו לה זמן אכל קבעו לה זמן פ
 בשעבר הזמן שנתבטלה גם הגזירה. **ד** כמי ארץ ישראל
 צריכין לעשות שמי ימים טובים של ראש השנה לרב
 אפ"ל ולכבינו אפ"רין אין צריכין רק יום אחד ויראש זל
 השכים טרב אפ"י. **ה** מתביט ויאשון יתעסקו בו
 עממיה אפ"י מת בו יום ואפ"י יכולין להשהותו עד
 למחר שלא יריח וביט שמי יתעסקו בו ישראל ואפ"י לעשות ל
 לו ארץ ותכריבין מיהו כל מה שיכולין לעשות בהיכנה טרי
 עד דף הטוב לעשות על ידי בני איסורא דאורייתא כגון ע
 עשיית קטב וארון ועל ידי ישראל איסורא דרבין כגון טחול
 ואין למחר האידרא ביה דליכא חכירים וזית ורח ומחירין
 לאסור. **ו** אפרוח שנולד ביט יש מירין והגאונים פ
 פסקו לאיסור וכן רב אפ"י. **ז** עגל שנולד
 ביט מותר בהמה העומדת לאכילה וכגון דקיס
 לן כיה שכללו הדסירא לאו הכי אסור עד ליל שמיני ובה

עליו כשר מליחה מצטו לצלי יחבל להחמים למלח מעט כ
 האן ומעט כאן יאין מולחין האל תים חאין מהפכין בהם אפי'
 לפטחן בחמה על גבי יתרוק אבל כשר יכול למלח כמה ח
 חתיכות אעפ שאינו צריך לא לאחת יא מוליכי טבח
 רבין חבל כהמה ובהמה אצל ומוליכי יא תכלין ומדוך
 חבל קדרה וקדרה חבלים יא תריסי חכמות טיפ להם צירי כ
 כ אמצע משלן ומחזירן ביום טוב וכל סכן באין להם ציר
 בלל דאפילו כרבתיס בני פרי ואם יש להם מן הצד אפילו כ
 בחכמות בני אפירי יא כל הונחא טיפ בה צריך
 קצת כבון קטן למולו יא או לולב לחאת כו או כפר
 למור עי יכול להוצאו ולהחזירו וכן אם צריך לילך ב
 לכית חכמת או לטייל לשוחת יום טוב ואינו יכול להסיה
 קטן יחדי יכול להוצאו או מפתח של אוכלין וכן כל צריך
 תאמיס להתקטט חבל דבר שאין צורכו בלל אסור להוציאו
 יא יום טוב צריך עירובי תחומין ולא עירובי חצרות י
 מוללין וינשרבין קאכית ביום טוב ומכפה מ
 מעט ואוכל אפילו כקטן ובתחומי אבל לא
 כטובלה וכפה וכסרה יאין מוללין כסבת ואם היה לו מילנות
 מערב סבת מכפה מיד ליד ואוכל אבל לא בקני ותמחוי י
 מותר לדוך תכלין ושללין כדרכו אם אינו יודע
 יא תבשיל רעה לכשל ביום טוב אבל אם יודע
 צריכין סיני ואפילו פוס ושחלים והדל כדוכן כדרכן זהו
 לבי ולריאף הכל כדוכין כדרכן חוץ ממלח פני הטייה קטת
 חן כותשין לא טיפי ולא שאר דבר במחבת
 כב בין גדולה בין קטנה והכי מילי לכי ארץ ישראל א
 אבל ככי בכל מותרין לכתוש בטובה אפילו שאר כברים י
 הסור קטנית או שאר דברים ביום טוב אם יש ט
 טורח כבירות האוכל יתר מעבס זולת כורר כדרכו
 אורק הפסולת בסיקו ובתחומי אבל לא בכסה וכברה ואם
 יש טורח כבירות הפסולת כבן שהוא דק כגול אוכל ומניח
 פסולת וכל זה באכפה האוכל מרובה על הפסולת אבל
 אם כפה הפסולת מרובה אסור אפילו לטלטלו ומכל מקום
 לזים ובטחי פספרו מבריס מוכחי בקלפתן אעפ שהקליפין
 מרובין על האוכל מותרין דלא מקרי פסולת מרובה ביה כ
 דאורחיהו בהכי יא משלחין ביום מכות שכות פנימי
 ושליות וקטנית יא וכלה סלח יעשא שורה לשלוח
 פסלטה ככי אדם ביחד אבל לא תבואה ורב אפס ומתיר אף
 שהגזאה יא משלחין כלים כן תפוגי בין שאינן
 תפוגין וכל דבר שאינו לישנות מומנו כחול
 משלחין אותה ביום טוב אעפ שאינו צורך יא כבון תבשילין
 וכן ושלחין כלאים קטין וערדלין וצברי דוחי ופטיטי
 ודכורכי שאין בהם המום

פרק יום טוב א

יום טוב ס
 סחל להיות
 כעפ אסור לכשל לכורך חכמת אבל מובל הוא ליום טוב
 ואם התיר מותר לסבת ומכיה עירוב ואז מותר לכשל אכלו
 או שאכר לא יבשל עליו פייר ממנו כדת מותר לכשל ועירוב
 יא יכול להכיוו עתה אדעת דלשמוך עליה כב אין שהוא קיים

ימות יום טוב לחלוק חומי חמי לאכילה וכס סבת
 פוכים ועצרת הלכולי ענמח כעי בני לכס
 מוצה על גדול העיר להכיה עירובי תבשילין וכפוק
 מוצה למי שהוא קריר ולא הכיה סכווך עליו אבל מוצה על
 ארס להכיה עירובי ואם לא הכיה סכווך עליו אבל מוצה על
 ארס יש לו לצמצם בהוצאתו חוץ מהוצאת סבתו יא
 והוצאת ככיו לתלמוד תורה יא וערוב תבשילין אין עושי
 אותו לא בסת ולא כדריסא לכשל יא עליו לא מתבשיל ו
 ואפי נלי פלוק כסוס ומכושל ואפי עדשים כספולי קדרה או
 פמיכות סעל גבי ססין גרורו והמוך עליו וכלכל פיהא ג
 כוית כין לאחד כין למחה ורביס קטנים חן בהם משוס בשוני
 גויס אפי מלחן וכשלן גוי וסומן עליהם משו ערובי תבשילי
 וחי עבדינהו גוי כסח דהרסכה אסור יא כשהוא מניח
 העירוב עריך פיהא דעתו על מי מרובה להכיה לו א
 אבל מי שהכיו כסכילו חן עריך סידיע כפעת הנחה אלא
 למחר בישו מוהיעו וצריך לזכות לרעל ידי אחר ולא יזכה
 על ידי כנו וכתי הקטנים ועגרו וספתתו הכנעניים ולא ע
 על ידי אשתו אף עי כנו וכתו הגדולים ועגרו וספתתו ה
 העברים יאין חן סכין עב סתן אכיו מוצה על ידו ו
 וגדול סווך על סונחן אכיו חן מוצה על ידו יא יום טוב
 סחל להיות כערב סבת חן מערבין לא עירובי חצרות
 ולא עירובי תחומין יא סחל להיות כבבת מתפלל ככעה
 מתחיל בשל סבת ואזו קדושת היום באמצע וחתיס חקדש
 הסבת ישראל והזוכים יא סבת סחל להיות כרה או
 בחולו של מועד ערביות יא סחרית מרובה מתפלל כ
 כרבו ואזו מעין המאורע כעבודה ואם לא חמ מותרין א
 אותו וכמוספין מתחיל בשל סבת ומסייס בשל פניהם ואזו
 קדושת היום באמצע יא מערב ארס עירובי תבשילי
 ועירובי חצרות מיום טוב על גלית לחברו ומתקת
 שאזו ביום האל היום חול הרי זה עירוב ואם היום קרס א
 איני צריך עירוב חן צריך לזו ביום ססי כלום לעירובי ת
 תבשילין אבל כעירובי חצרות צריך לזו גם כן ביום ססי א
 אם היום קדס ככר עככו מלתמול ואם היום חול יהיה ע
 עירוב אבל כסכי ימים סל רחל ועירובי תחומין אפי בב'
 ימים סל גלית לא אעפ שאין אופי מיט לסבת מרובה אפס
 קדרה וכחתיס חס תכל מים חעפ שאינן צריכי לא לחתיכה
 חמת ולקי פון אחד וכן ממלחת אשה כגור קטן אעפ שאינה
 צריכה חל לככר אחד אבל כגור גדול אסור למלחתי
 יא מי שלא הכיה עירובי תבשילין הוא וקאמו באכר חן כו
 תקנה חלל סיקחה קאמו לאחרים וכן אופין ומכשילין לו
 מי שלא הכיה עירובי תבשילי ועבר ואפה כחודי מוט לאכלו
 אבל אם הערים לכשל סתי קדרות לצורך היום והותר אחת
 לצורך אחר אסור יא ספק לית דאשיל לכה צריך פתח
 ותבשיל לחיות על סבת וכשל על התבשיל ורי אותו
 סא כוסהגו כרת וכן פסקו בהגורכי סמוק חוקן יא
 הערול כפיסותו וכאכר העירוב גומר ומספק ליה
 להראו זל אם גומר דוקא אותה עיפה או אם גומר כל צרכי
 העבת ארס מותר לככול כסבת ויש וכלים טעמים א

סבת

אחדים חסר להעבילן כיו טוב ין בהמה חניה של
 גוי וחניה של ישראל מותר לשחטה כיום טוב ואפי'
 יש להם סתי בהמות בשמות פרות ושיסה חניה של גוי וחניה של
 ישראל אסור לאסותה יד מומין גוי בסבת ואין מ'
 מומין אותה ביום טוב הילכך אסור לנישא קומחא
 לכבי חילא דדוקא לזמן אסו' שמוא ידבה בשבילו אבל עבדו מ'
 פסביתו או שליח השלוח לו מותר מו האופת מיום
 טוב לחול אינו לוקה כהם שאסור מו להשל ביום ט'
 אוב לצורך גוים כך אסור לצורך בהמות ודוקא בשול ואפיה
 אבל טלטול מזונות לצורך לית' לשבי בהמה לשילו בסבת מ'
 מותר מותר להקם חומין לרחוץ רבליז אבל לא כל גופו ו'
 ואסור לרחוץ ביום טוב אפילו בחומין שהחמו מערב יט'
 ין מי שחל הנחיש עירובי תבשילין התירו משום עובב מ'
 סבת לעשות דבר אפי' לעבדו דבר מועט לאפות פת
 אחת ולהדליק בר אחד שמי שלא הנחיש העירוב אסור אפילו
 להדליק הכר' ולכך צרי' לומר בשוכיח העירוב לאפיוני
 ולהשילי ולחלוקי ס' ג' ולאומיני ין אסור להטות
 הכר ולהרחיק השמן מן הפתילה דחשיב כבוי ואסור ל'
 ליקח פתילה מעד דליקה אפילו ליתכה לתוך בר אחד'
 יח כר סבבה מותר לחתך ראש הפתילה כרי שיהא כוח
 לילקח אם רוצה לחזור ולהדליקו ב'טו וכן מדר' עשויה
 מעצמם קאמי' מותר להסיר תהם קודם שיאחו תהם האחי'
 יט' אסור לסבות הכר כדי לשמש מטותו והאסור לסבות ה'
 התקנות בין בשביל לחום עליה בין כדי שלא יתעטן
 הסתת או הקדרה ודוקא כשאישם להצילה מעשון בלא כבוי ו'
 כבון שישירנה מאם זה על אש אחר אבל אם אין לו אש אחר
 ואם לו יכבכה תתעטן מותר לסבות כדי שלא יתעטן'
 כ לפחול העין באוקוס סבבה אפי' בסבת סרי ואם אין
 כ בסבבה אסור ועל ידי גוי מותר וטי' שכי של בליות
 אפי' על ידי ישראל מותר כ' מותר לאסות פת מ'
 מירנה ב'טו מותר לכבד כ' בן המטות שאכלו מה'
 לרג' אבל בסבא תקום סבית או בסבת אפי' בין המטות או
 אסור ולרבנן הכל אסור והילכתא כגמיהו מ' יבוצ' מותר'
 וזה ורב' שפס' מותרין אף כבדו כ' אין עושין מ'
 מוגמר ב'טו לא להריח ולא למגר כ' הכלים אבל
 מותר לשפר הממין על גבי גזלים ליתן ריח כפירות ובר' מ'
 של בטלה פי' כר שאינו צריך לו אסור להדליקו ומנו כרות של
 בית הכספת מותר להדליקו אין מוסכנין חרדל
 במסכת שלו ולא מותרין ק' אותה בחלום של
 עין אבל בשל מתבת מותר למתקו אין עושין גביהם ב'טו
 קומעין שעושין הכמים בבתי שוקוס ובבתי זרועות אסור ל'
 לעשות ב'טו אין פרה יוצאה ברעשה סבין קרינה ולא
 שוקין פלפלין ברמים שלהן כ' קירוד מותר ה'
 דאינו מתכוין לעשות וכ' ש' קרעף אבל מוגדרות
 סלכואי איפשר לגרר יתן בלא תלישת פער אסור מ'
 עגלה של קטן טולת כסבת וכגדרת ע'ב' קרעף
 כה וכן כל הכלים ובלבד שלא יכוין לעשות חריץ

זמן טוב

פרק אין צדין א

אין צדין דמי' אין הכי עדין
 ביום טוב ואין כמתין לפניהם וחונו' היה ועוף אם מואסר
 צידה שצריך למו' הבא מצודה וכדכוננו אסור לצדק וליתן ל'
 לפניהם מזונות ואם אינן מחוסרי צידה מותר לצדק וליתן
 לפניהם מזונות ויוני שובך יוני עליה וצפריש שקכו ב'
 בטפח אסור לצדק ואומין וער כגול' סבבת מותר לצדק'
 כ מזונות היה ועוף שפאן מערב יט' ולמחר מצא ב'
 בהן היה ועוף אסורין לא אם כן ידוע שככסו בהן מ'
 מאתמול ד' פק מוכן אסור גוי שהשיל דורין לישראל אם
 יש ביינו במחוכר אסו' לכל ואפי' לטלטל ולעבד אסור' כברי
 שיעשו לפרסי מותרין מיד בליל יט' שני לאחר כדי התגיסת
 לבד וקודם לכן אסורין ומכאן בסבת נמי אין מותר לערב
 אלא כברי שיתבשל ולפית' אסור' עד מוצאי יט' עד כדי מ'
 סיובלו להביא מאותו המין ממוקם הקרוב הנמצא מוכנו מ'
 המוקד לעיר ודוקא למי שהנשא אבל לאחר מותרין בלילה מיד
 ואם חל יט' ביום ה' והנשא ביום ראשון מותר בסבת ואם א'
 אין ביינו במחוכר בתוך התחום מותר מוחן לתחום אסור'
 לוי' סבא בשבילו לחבלו מותר לטלטלו ולאחר מותר אפי'
 לאסול ולערב לכב' לפס' צרי' להצית' כברי' שיעשו ולרית מיד
 לזה הסבי' ח'א' הראש' זלו ודבר שאין ביינו במחוכר סבבה
 לישראל ב'טו ראשון של ד' מותר ב'טו שמי' ר' הכוסר
 אצות המים בערב יט' ביציאה ובכניסה ולמחר ר' מצא טה'
 רגים מותרין חיל וטבי שקכו בפדס' השמוך לעיר וילדו ו'
 והעפרי' קעס' ואין צריכין צידה אין צריכין זמון ומותר'
 ב'טו אבל האם אין מועיל בה זמון ואם אין הפדס' שמוך גם
 העפרים צריכין זמון ר' בהמה שירא שתמות והוא
 אבל כבד ואין צרי' לא ישהו אלא אם כן ידוע מ'
 שיכול לאכל סבית כשר מצעוד יום ואפי' אין שהות ביום ל'
 לכתחת ולבדקה אבל בלא בדיקה וכן ריאה שהוציאה בלא
 בדיקה אין להקפיד בהמות ככך שחמה טהרה לא ישאכה ב'
 במוט ובמטה' לא מביאה כירו איברים איברים'
 ה אין הסומא יוצא במקלו ולא רימה בתרמילו ואין יוצא'
 בכסא לא אם ולא אשה ואם רבים צריכים לו מותר ובלבד
 שלא יכתף שלא ישום כל אחד ידו על כתף יד חבירו והכסא
 על זרועותיהן אי' איכא סבית ותא אפי' בתוף מותר ויני
 שככוננו גוי' שוקין מותר לנאת במקל' ר' הילכת' אין
 דואין מומין ביום טוב ואפי' אם עבר חכם וראשו
 אסור לשמשו ביום טוב אבל כולד עש מומין ביום טוב ועבר
 חכם וראשו מותר לשמשו ואם ראה בו המום מערב יום טוב
 יכל לחקור עליג' ביום טוב אם כפל המום מעצמו ומותרין'
 ה הילכתא אין מוקדה לשני שבת בין לאסור טלטול בין
 לאיסור אכילה הילכך כל דבר שהיה ראוי בין ה'
 השמשו אם אירע בו דבר שמתקלקל בו ביום כסחור וכתר'
 בו ביום מותר' ח' המיה שהיתה מחוכבת מ'
 מערב יום טוב מותר ביום טוב מורר ל'
 לטלטלה אפילו לר' יהודה היתה כריאה ומתה אסור ל'
 לטלטלה אפילו לר' שמעון קצת חולה ומתה

פרק המביא א

המביא כד"ק
ממקום למקום

לא יביאם בכל ובקופה בדרך חיל לא מביא לפניו או על כ
כתפו וכן כל כיוצא בזה יסבה מדריך חול אפי' אין בשני ה
ק"ת המשא רק שיהיה בו סיכוי ואם אי איפשר לו לסנות

מותר **ב** אם רואה לבני אדם שעברין עברה וידוע
לו שאפי' אם ימחה בהם אין שומעים לו מוטב ש

פישתוק וישארו סוגגין ממה שימחה בידם ויהיו מוידים ו
ואפי' הוא איכרא דאורייתא דוקא דבר שבא מדרשה אבל א
אם הוא כתב' כפי' מחיבן בהו ועכשיל'הו עד דפרשי מתהילי'

בערימות התבן כר' שמעון אבל לא בעצים במוקצה באחי' ו
ואשוחי דמורה כהו' ר' שמעון ולר' יהודה כיפא איירי בכל מ'
מיני עצים ורישא בתבאא הריא ואית בהו קוצי שאינו עומד

אלא להפקה **ג** העושה סוכה בעצרת לכל אין נוטלין
עצים ומכה **ד** ביום טוב אפילו אם היתה רעועה ו

וכפלה אלא מן הסמוך לרפנות שלא היה ארוג עומם או מ'
מחבילות קשורות שארק על הגב לאחר שסככה ור' שמעון מ'
מתיר ברעועה אחר שפלה ואפילו לתבא קמא אם התנה

עליה מותר אחר שפלה אבל בסוכת החב' אפילו לאחר ש'
שפלה אין מועיל בה תבאי ובנוי סוכה מועיל תבאי אחר
סכסלו **ה** אין מביאין עצים אלא ממבוכין בקרפף ש'
שהוא סמוך לעיר בתוך טבעים אמה וצירים ואפילו אין לו

פומחת ואפילו הוא בסוף התחום אבל ממוכסין שבשדה י'
או מנחורין שבקרפף אין מביאים ועלי קנים ועלי גנים או
אפילו כנסן הסוכין מפורין אלא אם כן הניח כלי עליהם

מתאמול **ו** אין מבקעין עצים מן הסוואר של קורות
ולא מקורה **ז** סכסברה צינס טוב ואם נשברה מערב

יום טוב מבקעין ממנה דוק בצד הקצר של קופה אבל בצד
הרחב שלו או בקרדוס אפי' בצד הקצר או מגל ומגהת ה'
הכל אכור ואפילו בקופץ דוקא מן הקורה שאי איפשר ל'
להסקה בלא ציקוע אבל עצים של הבהה גדולים קצת ל'

לא יבקעם כלל כיון שיכול להסיקם בלא ציקוע **ח**
בית שאינו טוח בטיט אלא לכנים מסודרים זה על זה
והוא מלא פירות וכפחת נוטל ממקום הפחת אבל אם

הוא כבין גמור אכור אפי' לר' שמעון **ט** חותמות
שבקרפף מתיר אבל לא מופקיע ולא חוריק

ושבליס מתיר ומפקיע וחותר אחד שבת ואחד יום טוב
אין פומח' את הגר של חרס בעודו כך לתקנו לעשות כלי'
ואין עושי' פחמי' ולא חותכי' פתילה לשכים אפי' כפי' שתי י'

כרות שעדי' להדליק שניהם ולא גדולין אותה בתחלה ולא
מהסבגין אותה אבל ממעבי' אותה ביד ושורין בשמן ומסירי'
הפחם שבאשמה כשהוא דולק אפילו בבלי' אף על פי שנופל

לארץ וכבה **י** אין שוכרין את החרס ולא מחתבין ת'
הכייר לצלות **יא** כו' צלי' ולא גורפין התנור מטיח ו
וטפלה שפכל לתוכו אבל אם צריך לגרפו אפילו אין צריך

אלא כדי ליפות את הפת מותר וכל שכן לכבש האפר למטות
שמותר אבל גריפת תנורין שלנו שמתבין הגחלים אי

מותרת סלוגת' לר' יהודה ור' שמעון והלכת' כר' יהוד' זהו לריאף
גלרי' כריאה האולם אפי' לר' שמעון מסוככת או חולה שרי

ר' שמעון והי' כתיב כותיה **ט** אהרן לקנות שער
מיהעבה ולשפוק הדמים לא הוא מחלק להם פ'
פ' יטות או רביעיות בלא פסוק דמים ומביא שתי בהמות

שומעין זו אצל זו ואחר א' כזו ולמחר שמיין הספירת וכך י'
ישרע לו' הילכך אין משגיחין על כף מאזנים כל עקר אפי'
לשארין מן העבכרים אם היא תלויה במקום שרגילין לשקול

בה ואהרן לשקול מכה כנגד מכה ולעשות בית יד בבשר ב'
בהכין ולשקול בשר בניס' אבל לעשות בית יד פידו ולעשו'
פיימן אפי' בסכין מותר וטבח אומן אפי' בידו אסור לשקול

לכרין המשקל **י** הילכתא שמתיר להודר אפי' במשחת
של אבן סכין סכסבם ביט' או שצמדה אם לא צמדה

כל כך שיכולין עדין לחתוך בה על ידי הדחק ואין מורין כן
אבל במשחת של ע' או להשיאה על גבי חביתה אפי' לחתוך

ובשל אבן להעביר שמנוכיתה הילכתא מורין כן **יא**
הילכתא כר' יהודה דמכשירין שאי אפשר לעשותן

מערכ' יט' בבק' שפוד סכסבם וגריסת תנה מותרין **יב**
אין מורין סכין לחכס ביום טוב אלא רחא לעצמו

מושאילין לאחרים **יג** שפוד שרצף בעצין שעדין יכולי' לצלות
בו אכור לתקנו ביום טוב אפי' בידו **יד** שפוד שאינו

מיוחד לכך ואינו כלי וצלו בו בשר אסור **טו** לטולטול אחד
פק' אלא שומטו ומיחו בתוך אית אפי' אין עליו כלל בשר ו

לא יאמ' אדם לחבירו שקול לי כדינך בשר אלא מחלק להן כ'
כפי' החלקים שרגילין לחלות בהן הסהמו' **טז** מותר

אדם לוא' לחטרו מלא לי כלי זה אפי' הוא מיוחד
למדה רק שלא יזכיר לו שום מדידה **יז** לא ימדוד אדם פעורים

ויתן לפני' בהמתו אבל כוקב טבס בכרי עצמו וממלא שלא כ'
כדרך מדה לפרשי' ולרב' אפס דוקא משער באומד דעתו

והכחוש מודד תבלין ונותן לתוך קדרתו **יח** אכור
למדוד קומח ביום טוב לעיסה לא יפחות או יוסף

מן המדה וכפחה יש מתירין שצריך להקדק טמיה שלא ה'
לפחות משום שיעור חלה שלא להוסיף על עשרתן משו' אסור'

חומין **יט** תחלת הרקיעה אכורה אפי' על ידי סיכוי ואם
מערב יוש' טוב ורונה לשכות כדי שיהא הפת

יפה אם כפל בו צרור או קיסם מותר לא כפל בו דבר סיכוי
קצת כבן על ידי שתורא בעי' אבל אין צריך לסנות סיכוי ג'
גדול ולרקד אחורי הכפה **כ** אומ' אדם לחבירו תן לי

ביצים ואבנים במיין והולך אבל רועה הרביל
אכלו ואונו לו תן לי גדי' או טולה ואצל טבח לתת לו כף או ירך
ואצל כחתום לנית' לו ככר ואצל חכוכי' לתת לו שכי' ביצים או
חומם רמונים וכל כיוצא בזה וטבא' שלא יזכיר שם דמים ו
אלא סכום קב או קנים ולא סכום מיין לזון כך יש לך בידי כ'
תן לי פכים ויהיו כך וכך וה' מן חכוכי' ישראל אבל גדי' אכור ל'
ליקח מומכו דבר שבימינו במחומר שמש' כתלש היום ולא ביצים
שמש' כולרו היום אבל דבר שאין בימינו במחומר מותר אפי'
הוא היום וכן קומח אפי' נטחן היום ובשבת ש' אשה' ליקח
מן הגבי' שת חס ושמתיירו' וא' א' הריאם זל'

פרק מי שיש לו פירות

מי שיש לו פירות בבגד ורואה מטר טבא יכול לשלשן לבית
דרך ארובה שבגג אבל לא יטרח להורידם בחבל בחלונות
שבמעקה ולא בגולם ומדרגה ולא יומיטכ מנג לגב דוקא א
ארבעה קופות או חמס טפי לא י אבל בשבת אסור ומכסף
פירות או כרי יין וכדי שמן ולבנים מפני הדלף שלא ירד ע
עליהם לפי דמי דוקא ביום טוב ולפרי אפילו בשבת ונתקפה
כלי תחת הדלף ואפילו בשבת ואם נתמלא שופכו וחזור ו
ונתבנו גרף של רעי ועביו של מי רגלים מותר להוציאן ל
לאספה אבל להחזיק אסור אלא אם כן יתן לתוכו מים ו
ואפילו רעי בלא כלי מותר להוציאן אעפ שאסור להביא ל
לפניו בר שעתיד לימאם אדעתא להוציאן כשימאם מותר
לקבוע ישיבתו אצלו אדעתא להוציאן כשימאם בעיניו
ב אין עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטין
על פני המים ולא מספקין להטות כף על כף ולא
מטפחין כף על כף ולא מקדדי ולא דנין לא מקדשי לא חלני
ולא מיבמני לא מקדשי ולא מעריכי ולא מוציאי ולא מביאי
תרומות ומעשרות מטבול מאתמול אבל אם טבל היום כבן
שלם העיסה ביום מפרש הלמן וכלן אם עשה אותן בן
מוגבין בין מזידין בין מוטעין מה שעשה עמיה **ג** אין
בין יום טוב לשבת אלא אוכל כספ טבול
ד הבהמה והכלים כרגלי הבעלים שאין אחר יכול ל
להוליכן אלא למקום שהבעלים הולכים ואם אין בעיר
אלא רעה אחד כל בהמות העיר הם כרגלי אפילו היו ביד
הבעלים כן השמות ומותר להן ביום טוב לפי שדאי מותר
אותה לזו ואם סכים רועים בעיר ומקרה לאחד מהן ביום
טוב הוא כרגלי הבעלים **ה** כלים המיוחדין לאחד
מן האחין שבבית הן כרגלי **ו** ואפיון המיוחדין הרי אלו
במקום שרובן הולכין **ז** סכים ששאלו חלוק זה לילך ע
ערכת לבית המדרש וזה לילך בו שחרית לבית ה
הכנסת לא יליכיהו אלא למקום שסביהם יכולין להלך בו
ח סכים שלקח חבית ובהמה בשותפות וחלקוהו ביום ט
טוב מותר להוליך כל אחד חלקו למקום שילך דקית לן
כרבין דיש ברירה ולא אסרינן כמי לבהמה משום שחלקו
של זה יונק מזה **ט** שור של פטם כרגלי כל אדם ואל
רועה כרגלי אותה **י** העיר השוא כל מחבירו בעיט
אפי לא לקחו אלא ביום טוב הוא כרגלי השוא כיון שאמר לו
בערב להשאילנו לו ביום טוב ואם לא פלא אותו מוכנו מערב
יום טוב הוא כרגלי האשאל אפילו הוא רגיל לשאל מוכנו ב
בכל פעם **יא** האשה שפאה מים ומלא לעיפתה
ותבלין לקדרתה הרי היא כרגלי שתיתן **יב** הגחלת
כרגלי הבעלים והשלכת ככל אדם שאם הלין בשלהבת
של אחר יכול להוליכה למקום שילך גחלת שלעו והשלכת
מותרת המוציא גחלת לרשות הרבים חייב ושלכתה
פטר **יג** המורד הקאה ממכרו אפו טבולתו ומות טבולתה

מי שיש לו פירות לחכות ולתתה מותר **ט** אסור לגבול טיט
לעור בו פי הגבור אבל יכול לקח מטיט ס
פעל ספת הכחל למח אותה בו ובכדי שיחירו מיתמול לכך
פידיין אותו ואפר לרשי יטלים לגבולו לטוח בו ולרבינותם
אסור אלא אם כן נתן עליו מים מאתמול ולדת מותר ת
להכין אשר על כסוי התבור להחזיק חמונו אבל עפר אסור ו
אין מקיפין שתי חביות לשפות עליהם קדרה אבל א
אבנים של בית הכסא מותר לצדן **יא** מדרתא
מלמעלה למטה פרי מלמעלה למעלה אסיר
וכן קדרה וכיעתא וחביתא ושוריא דוקא כשהרגלים
ארכטא דפין מחוטיים בארבע דופרי המטה או אסור לתת
הרגלים ולתת הקרשים עליהם אבל אם אין לו מחינות מות
דאין אהל ערשי טה בלא מחינות וכן אין העולם כזהרין מ
מלכות העולמן על גבי הרגלים ופי דמי דכל זה לר יהודה
אבל לר שמעון בר שאין מתבין הכל מותר והתוכפות
מפרטינן מזה הוא אפי לר שמעון **יב** אין סומפין
הקדרה ולא הדלת בבקעת לחה **יג** שאינה ר
ראויה להסקה ולא עשין ממוכה ספור ללות בו כשר אבל י
יבשה שראויה להסקה מותר ולכל דבר ואין מבידין הבהמה
במקל ואם לא תכנס לבית העצים ליטול חוד ואוד שנטער
אין מסיקין אותה כיצ ולרשי הכל מותר **יד** הילכתא
אוכלי בהמה אין טהם מפאם תקון כלי הילכך
מותר לקאום קס לז תבן לחכות כג שיכו אפי כהכין אבל ב
בקס שא כו חכלי בהמה אפילו ליטול ולחנות בו שפיו בלא
קאמא אסור **יז** ומותר לטבול עצי כעמים להרים
בו ומוללו וקאמו להריח בו אפילו קסין וכ
וכשמלקט עצים כחצר לשרוף לא יעשה מהם זיבור אלא ל
לעגום יביא ושרוף יביא ושרוף **טו** אין מביאין
את האור לא מן האבכים מן העצים מן ה
המים מן העפר ולא מלכבים הרעפים לבלות עליהם כלי
ותבור וכדיים חדשים כגלין כחצר אבל אין סכין אותן כשמן
ולא טמין אותן במטלית ולא מפיגין אותן בכוכן וכן ק
קדרות של חרס חדשות אין לטבול בהם ביום טוב אלא אם
כן טבל בהן כעם אחת מערב יום טוב עוף שדרכו ב
בהמה שהייה מעת לעת ואכר כך דרקה יכול לשחטו ביום
טוב ולא חייטין שחא ימח טרפה חף על גב דחיתילי ביה
רעותא **יז** מולגין את הראש ואת הרגלים ברותחין
ומתכהכין אותן באור אבל אין שופגין אותן
בביד ובחרסית ובאדמה ואין גוזזין אותן במספרים ואין ג
גוזזין הירק בתפפורת שלו אבל מתקנין הקורס והעשרות
ממסיקין ואופין כהגרי ובכשר שלא תהיה חדשה ומחמין א
חמין באכתיכי ואין למלוג כל הגדי ביום טוב כרי לאכול
העור מפאם טריחא **יח** אין כושחין במפוח ביום טוב
כלל אלא בשפופרת ואין מתקנין ומזדיין ספור
סכרס מאתמול ואין טרעקן חקקה לבלות בו מליחי אבל
פוכנין האגוזים במטלית ולא חייטין סינא יקרב

המזכרים על השלחבת ואין מוכרחין על הגזלתו
יא בור של יחיד ברבלי היהוד ושל אותה העיר ברבלי
 אכפי אותה העיר לפי לכל רוח ואפי' אם עירב אחר
 לבד אחד אינו יכול להאליך עמו ושל הפקר העומד באם ה
 שדרך ברבלי האומלל הראשון והראות המושבים ומעשינות
 שכוונתו אפי' הן של יחיד לא קבו שביה והם כוונתו הראשון
 שאלו מהם **יב** מלא מים מצדו של הפקר לצורך ה
 חבירו הם **יג** ברבלי הממלא **יד** מי שהיה פ
 פירותיו חזק לחתול וערכו כבי אותה העיר **טו** לא יביאו לו
 מפרותיו לעיר שהן ברבלי הבעלי שלהן שלא עירבו ואם ע
 ערכ הוא הרי פירותיו כוונתו ויכול לילך עם ולהביאן עמו
 מי שזימן אורחים שהם מעיר אחרת ובהו על ידי עירוב לא
 יולכו עמהם ממה שיהן מי שקנה שביה אבולו לא אם כן
 זכה להם מאתמו על ידי אחר שמוצא שהן בעליו מער"ט
 האוסף פירותיו וכל חבירו הן ברבלי הפקר ורוק באקבל
 עליו שזימתו ואם יחד לו קרן זימתו ולא קבל עליו שזימתו פ
 הן ברבלי המפקד **יז** אין שוה"מ את המדבריו ולא
 מפקדן אותן השקאה של צורך שחיטה מצד רבים
 להשקות קודם שחיטה להפריד העור מן הכשר אבל שאר
 השקאה מותר להשקותן ולהאבילן ומדבריות הן שרועות ה
 חזן לתחום ואין בואות ללון בתוך התחום זה הוא לר יהודה
 וכן פסק הרב לפס כר' יהוה ביום טוב וכו' שזימן בשבת
 וכן פסק הראובם ובשבתות ובה' ג' ור"י ור"ת ור"י פוסקין
 כר' שזימן בין בשבת בין ביום טוב וכו' ויש אומרי' דהלכה כר'
 שזימן במקנה וכו' יהודה בהל' ג' וכן פסק כר' שזימן אף
 ביום טוב אלא שבהל' ומוקנה מאמת איכור טובה כר'
 יהודה ביום טוב פליק פירקא

מסכת ראש השנה

א אחד המוקדים ואחד המעריך וכחד כיון שעברו עליו
 שלשה יבליים כהדרן עובר בכל תאחר וחד המוצק
 תחלה אבל הכורך גדקה צרי' ליתבה מיד והכי מילי במפריש
 קתם מעות לנדקה אבל יכול להפריש מעות לנדקה סיהו
 מוצחים אכלו ליתבם מעט מעט במקום שיראה לו **ב**
 באחד בתשרי ראש השנה לשנים לעבין שטרנו ולכניעה
 שאם נטע אילן טו' יום קודם יום ר"ה כשהגיע ראש השנה ע
 עלתה לו שנה כר' יוסי ומוכין לו מורה ואילך שתי שנים ואז
 עברו שני ערלה ומכל מקום דין ערלה כוונתו בעד טו' ב
 ובטעם טרביעית לא שכל כטעם שחיתו מטו' יום קודם
 ר"ה שצריך שלש שנים שלמים אפי' הכי כוונתו בדין ערלה ע
 עד טו' בטעם טרביעית ודין כטעם רבעי עד טו' בטעם ב
 בחמישית **ג** קילין כר' יהושע דבניסין כטרא העולם
 לבד מוכין **ד** לתקופות מניסין **ה** המורד
 הקזה מחבירו לטעה מוכה י"ב חדש מיום ליום
 אייר לפנה"ס אפי' לא עמד אלא בט"ט באלול כיון שהגיע א

בתשרי עלתה לו שנה **ה** בארבעה פרקים העולם
 וכו' גדברים מזכירי' עונותיו של אדם קודם כעור
 ועין תפלה והמוכר דין על חבירו ד' דברים קו' עין גזר
 דינו של אדם גדקה צדקה סינוי השם סינוי מעשה חייב
 אדם להקביל פני רבו ברבלי שלמה הפריש נפתחים ג' ד'ה
 וב' יום הדין **ו** גדולה תשובה במקדשת גזר דינו של
 אדם כפי ש **ז** שמו צריכין להתענות שבעה עשר
 בתמוז ומעשה בטבת אין שמו ואין שלום רבו העבור מ
 מתענין רבו אין מתענין אבל אם העבור מתענין אין יחיד
 רשאי לפרוש מהן **ח** הילכתא בהנוכה ופורים לא ב
 בטלה יוגלת הענית **ט** בשאר יומי בטלה **י**
 מוצת שופר לכתחלה בהפופין וכל הכסופים
 שהן אלא שטוב לחזר אחר שופר של איל וכדיעבד אפילו פ
 שפופין חזן משל פרה שפפול אפי' בדיעבד נכדק לארבו
 על פני כלו בין מצד אחד בין מצדו אפי' גדדין ודבקי פכול דבקי
 מצדו שופרות פכול י' היה ארוך וקצרו כשר **יא**
 צהור זהב בעובי השופר כגד הקצר שהוא מוקס
 הנחת פיו פכול שלא במקום הנחת פיו אלא אכלו מה שבתוך
 כגד הקצר כשר **יב** צהור זהב ומכפנים פכול מנחזן הם
 כשתה קולו מכוונת שהיה פכול ואם לאו כשר **יג** גרדו
 והעמידו על גלדו בין מכפנים בין מנחזן כשר **יד** נתן
 שופר בתוך שופר אם פיו של פנימי טולט בחוץ שאינו
 שמוע לא קילו של פנימי כשר ואם אין הפנימי טולט לחוץ כ
 וכמוצא כשניוקע שומע שתי קולות פכול **טו** הכבו
 ותקע בו בין אפסיה כבתוכא או סקצר **טז** הרב
 והרחיב הקצר לא יצא **יז** האדף עליו כל שהוא בין במינו כן
 שלא במינו פכול ואפי' היה בו שיעור שופר תחלה **יח**
יט שופר שמיקב והתמוז במינו אפי' אם מעבב התקיע'
 שאין קולו אחר התקיעה כבתחלה כשר אם כשתמיד
 רובו אבל אם התמוז שלא במינו אם לא חזר קולו כבתחלה פ
 פכול אפי' כשתמיד רובו ואם לא התמוז אע"ג כשתה קולו כ
 כשר ואם התמוז שלא במינו והקול כמו שהיה קודם תקיעת
 פכול כיון שאין הקול כמו שהיה קודם תקיעה **כ** כדק
 לארכו כל שהוא פכול אבל אם דבקו כשר אף **כא**
 כדק כלו דאז לא מהכי דבוק לרחבו אם כשתמיד בו שיעור
 תקיעה דהינו כר' שאחזנו בדיו ורחא לכאן ולכאן כשר כ
 ואפילו מעבב התקיעה ואם לא כשתמיד בו זה השיעור פכול
 וכגון שכדק רוב רחבו אבל מייעוטו הוה ליה ככבב בעלמא
 וכשר **כב** היה קולו דק או עבה כשר בכל הקולו
 כשרים **כג** קדחו בזכרותו ותקע בו יצא **כד**
 התוקע לתוך הדות או לתוך הפיטום אותן שגבור
 יצאו שהן שומעין לעולם שופר ואותן שעל שפת הגבור לעולם
 לא יצאו שהם שומעין קול הברה **כה** מי שמעוד כבוד והתחיל
 התקיעה ועלה וגמרה בחוץ יצא אבל אחר ששמע ממנו מ
 מוקפת התקיעה כשהוא כבוד ושמוע ממנו שופר על שפת
 הגבור לא יצא שהשומע תחלת תקיעה בלא שופר או סוכה ב
 בלא תחלה או מוקפתה קודם שיעלה עמוד השחר ומוקפת
 אחרי כן לא יצא **כז** שופר

ויאמרו התפלה חפזי ומלאש ופד סוף ובפחד כל מוות הסנה
 אינו מוציא לא אלו ולא אלו כיין שאין וכתורתך כתו לאמר
 שוב אינו צריך לאמר הפוק' לרס' הקרבנות אבל מלכיות
 וכרונות ופטרות לעולם צריך להזכיר חוץ מפל מוסף שאין
 צריך להזכירו בראש הסנה רק שיאמר מלכד עלות קודש ו
 מוכחת ויפיים ופני טעוים לכפר **ו** צריך אדם
 לעדר התפלה לפרקים כגון משלשים יום לשלבים
 יום ודס סתפלה אין צריך להזכיר של ראש חדש בראש זה
 הסנה דזכרון אחר עולה לכאן ולכאן וכן קרבנות של רח
 לא צריך להזכיר אלא כדפרישית **ז** אומ' אמן בראש
 הסנה ויום הכפורים ובליל שני של ראש הסנה כ
 פתבו הבאונים שאין לומר אמן ודאי טבא לאמרנו וכדי לאפיקי
 פטפיה מפלוגתא טוב ליקח פרי חדש ולהניחו לפניו ויברך
 שהייתו ויהיה דעתו על הפרי וינא ידי הפק' ים מקומות
 פכהגו שלא לומר והשיאנו בזה יום הכפורים יום מקומות
 פכהגו לאמרנו ויהי שחל להיות בשבת אומ' כמוצאי שבת כ
 ותודיענו כענין ט' ברכות של ייה כתבו הבאוני' שאינן אלא
 לשליח צבור אבל הצבור אין אומרי' לא טבע כמו ביוצר
 וקרו' הלוי כת' טבא התפלות אומ' כל ט' והעיקר פטפוט
 ואומ' ז' ובמוסף ט' בין ערב בין ט' **ח** יום
 ומקומות פכהגו לתקוע טופר מראש חדש
 אחר התפלה בכל מקור וערב נהגין להרבות בתחנונים
 כעשרה ימים פטפין ראש הסנה ליום הכפורים ויש שמקדימין
 לומר מרח' אלול **ט** אין להתענות בשני ימים של ר
 דיה ולא בשבת פטפטי' אך מן שאינו כזה
 נאכול פת של גרים טוב לזיחר ממונו בין ראש הסנה ויהי

מסכת תעניות

א מתחילין לחזקיר בגורת בשמים ביום ראשון של
 יט' האחרון של חג המוסף ומזכירין טל יום ראשון
 של פסח המוסף ולא יזכיר היחוד עד שיאמר שליח צבור כ
 בקול רם מטיב הרוח ומוריד הגשם ומיהו אפי' לא שמוע מ
 ימיו אלא שבה לבית הכנסת ונושא ציבור שמתפללי' מוסף
 יכול לה' תפלה ולהזכיר ובטל וברוחו לא חייבו חכמי' להזכיר
 ואם בא להזכיר מזכיר הילכ' אם אלו מטיב הרוח בימיו ההמה
 אין משורין אותו לא אמן מוריד הגשם באי זה מקום שכזכר
 שברכה יזכיר סיים הכרב' מור' לראש התפלה והי' שפתח
 באתה קדוש אבל לא שפתח באתה קדוש אלא מטיב הרוח ו
 ומוריד הגשם וכן בשאלה אם כזכר קודם שפתח בתקע אול
 ותן אל ומער תקע בשופר וכו' וכן שלשים יום הראשוני' הוא
 בחזקת שלא אמן וכן אחר הפסקה כל שלשים יום הוא בחזקת
 שחמדו **ב** כל זמן שמזכירין בשמים שואים אותם
 ובשפוקי' ונלשאלו שפוקים גם וזלזכיר **ג**
 כשיורדין בשמים עד שהטפות סירדו עגלות מהארץ
 לקרא' : הטפות היורדות עליהן אז מברכין מורדים אנחנו לך
 על כל טטה וטטה וכו' ומקיים ואלו פיסו מלא שידה וכו'

ומתם כאי אל ההזלות ורוב האזלות ו
ד מחלים בשמים ביום תשיעי אחר התקופה יום
 מקומו שכוהני' לשאלו' במרחשון והוא מוכהב כמר
 הגיע יז במרחשון ולא ידרו בשמים היחידים שהם
 הרבים מתעבים שני וחמישי ושני ואוכלי' ומתקין
 משחטה ומותרין במלאכה ובריהנה ובינה ובעילת הסנד'
 ות' ימים המטה ומפסיקים בראשי חדשים חנוכה ופורים
 ותלמידי' יכולים להחזיק עצמם כרבים ולהתענות ולא
 שאר העם **ו** מי שהתענה על ציה ועברה או על מולת
 וכתפ' או מות משל' כל ה' עניות מקבל עליו ו
 אבל צבור שמתעבין על שום דבר ועשו קודם חנות לא
 ישלימו **ז** ההולך ממקום שמתעבין למקום שאין מ
 מתעבין ודעתו לחזור צרי' להתענות כל התעבין
 מקבל עליו ממקו' שאין מתעבין למקו' שמתעבין יתענה עמהם
 שכן ואכל אל יתראה בפניהם כמי שאכל ואי יחייב עירובין
 בעצמו **ח** מצוה להרעיה אדם עצמו בשני רעבון ו
 ואזור לשום בהם מטפי' ולהשוכי' ביום מותר ו
 כל הפרס עצמו מן הכבוד אינו רואה כרמותו וכל ה
 המצטער עמהם זוכה ורואה כבהמתו **ט** אין ת
 תענית צרה בבבל להאחר במלאכה ולאשור **י** מבני
 יום אלא ט' באב הילכך יחיד מקבל עליו תענית סתם לא ח
 חיישינן שאם קבל עליו תענית צבורי' מי מקבל ע
 עליו תענית מתפלל עגנו בכל שלש תפלות ין
 בתענית בלא קבלה אינו תענית להתפלל עגנו **יא**
 קבל במכחה להתענו' הרבה תעניות זה אחר זה
 הויא קבלה וצריך עיין אם קבל במכחה תענית ולא רצוהי' אי
 שויא קבלה אי לא **יב** כל תענית שלא קבלו עמי' מ
 מאתמוול ולא השלימו עד זאת חכמים אינו
 תענית להתפלל עגנו הילכך הא דקיל' לן מתעבין לשעות ו
 ומתפלל עגנו צריך שלא יאכל כל היום וגם קבלו מאתמוול
 לחד פירושא' מקבל עליו מאתמוול עד חצי היום וכשנא חצי
 היום נמלך וגמרו ולא ידך פי' מקבל מאתמוול להתענו' מחצי
 היום ואילך ולמחר נמלך ולא אכל כל חצי היום הראשון אבל
 אם קבל תענית עד חצי היום ואז אכל או אכל כזר וקבל
 תענית מכאן ואילך לא הוי תענית לומר עליו עגנו ומיהו
 קרי תענית לעבין שצריך לקיים בדרו' ולזה אדם תעניתו
 ופירע לאחר שהתענה קטן היום **יג** קבלת תענית
 פסק היראד כרב דאמר בזמן המנחה ורב
 אלפס פסק בשמואל דאמר בתפלת המנחה ופירס רבינו
 חננאל שיאמר בתפלת המנחה אהא למחר בתענית יי
 רצון שהיא תפילתי ביום תעביתי מקובלת ומי שהיה
 ברעתו להתענות מאתמוול והיראד בתפלה לקבלו אפילו לא
 הויא בשפתיו הוי קבלה' וכשהקול מסכימין
 להתענות אין צריך שום קבלה וכל סכן תעניות הכתובים
יד מי שקבל עליו תענית פסק היראד אם גמר מ
 מלאכול או אפי' לא גמר וישן בתוך סעודתו א
 אזור לאכול ולשתות יותר ורב אלפס פסק דאפילו גמר
 מלאכול כל זמן שלא יסן מותר לחזור ולאכול וכן אם

מסכת

תעניות

וכן אם ישן בערך השעורה מותר עד שיגמר וישן אחר כך
 וכן אם התנה לאכול עוד אפי' גמר וישן מותר עד שיכלה
 עמוד השדר' תענית חיבו' מצריך לאכול מבעו' יום א' ע"פ
 שפסק יכול לחזור ולאכול אבל אם קבל עליו התענית שוב
 אינו יכול לאכול ולשתות **ט** השריו בתענית יכול
 לטעום עד רביעית ובלבד **ט** שלא יכלענו וכיום ה
 הכפורים וט' באב אסור **י** לזה אדם תעניתו וסודו
 ואין צריך להתיר חכם ודוקא תענית סתם כגון
 סדר להתענות יום אחד וקבלו במחנה אבל אם היה לו יום
 קבוע להתעבות ביום שנית בו אינו או רבו אינו יכול ללוותו
 ולפודעו ואין לזון ופודעין תענית חלום ומתעבין על חלום
 ואפי' בשבת וצריך להתעבות תענית אחר על שכל עונב
 שכתו **יז** יחיד מתפלל עבנו באומצ' תפלה בין יחיד
 המתעבה **יח** בין יחיד המתפלל בצבור בתענית צבור
 ואין אותו ערביט מחירות מכחה לא אלף אין מחזירין אותו
 ואם נזכר קודם שיעקר רגליו אומר עכנו בלא ברכה ויהי ר
 דעון וכנ' **יח** הגיע רח בשל ונא ירדו גשמי' בית דין
 גזרין ב' תעניות על הצבור אוכלים ומשחטה
 ומותרין במלאכה וברחיצה וברכה וכעילת הכלל ותשמיש
 היטה' עברו לו ולא נעשו בית דין גזרין בתעניות אחר'
 על הצבור אוכלין ומותרין מבעוד יום ואסורי' בעשיית מלאכה
 וכן וכו' ולין המרחצא' וחי' יום הראשון של תענית מעיינין
 בענין העיר לגבול העברות ומכאן ואילך רביע' היום ר
 קורין ומשמידי רביע' היום מתחילין ומתחכין **יט**
 עוברות ומכניקות אין מתעבין לא בראשונות ולא
 באחרונות אלא באמצעיות אבל אסור לרחוק בין בחמין בין
 בצונן ככל גופו פגמי ידיו ורגליו בחמין אסור בצונן מותר
 ואסור לטוך אפי' מקטת כל גופו ולהעביר הזוהמא מותר ו
 ותענית צבור מותר אפי' בצונן כל גופו ויום הכסורים וע'
 באב אפי' להשיט אטבעו בצונן אסור אבל וט' באב מותרין
 לטעול מכלל בדרך וכפשא' נעיר חולץ וטוקים שאסור ב'
 בתלאכה דתוק' ביום אבל בלילה מותר עבדו ולא נעשו ב'
 גזרין עוד שבעה תעניות על הצבור ומתריעין' כהן וכו' על
 האזנות וכשני פותחין לעת ערב' וכחמישי פותחין כל ה
 היום ואם לא נעשו אין גזרין עוד תענית' והמי' מימי
 בשמתעבין על הגשמים אבל על שאר פורעניות מתעבין ו
 והולכין עד שיענו **כ** יחידים הצריכים לזנוח אחר ס'
 שהסתיקו ישלנו **כ** באומצ' תפלה ואפי' היא עיר ב'
 גדולה חשובים כחידים ויום אחר דהוא הדין לענין תענית
 שאמר עבנו באומצ' תפלה ואם הראש' אל כתב פסיכור ה'
 הקובעין תענית יאמר עליה צבור עכנו בין גול לרופא ו
 וקובין בפרשת יוחל' עברו לו ולא יכלו מת
 ומציעין במשא מתן **כא** וכבכין של פומחה כגון
 בית חתנות אבל אם היה כותל בית חתנות גובה יכול ס'
 לשתרו ובטעינה של פומחה ובחירוסין ובפישולין ובשארית
 שלום בין אדם לחבירו ועם הארץ מחזירין לו בשפה דפה נ
 והיחידים מתעבין עד שיעא' ניסן' יבא ניסן בלא גשמים הן
 פימן קללה' אין אדם חשוב רשאי ליטול על פניו כתיבור

על תיבור אלא אם כן הוא כיהושע בן נון **כב**
 סדר תעניות מוסיפין את התעבה לרחובת
 של עיר וכותבין עליה אשר מקלה ובראש הכפא' ובראש אב
 בית דין וכל אחר ואחר כוונתו אחר כך וכותן על ראש יוצאי
 לבית הקברות ואם יש ס' זקן וחכם אומר לפניהם דברי' ב'
 כבושים' ואם לאו חכם אומר אין שם לא זה ולא זה החכם
 שבהם אומר **כג** המתודה ואינו חוזר זק העכירות
 כטובל ושרץ **כד** בידו **כד** אין מורדין
 לפני התעבה אלא הרביל ומפוסל ואין לו יום
 לו יביעה בשדה ושפל ברך ופרקו נאה מרונה לעם ויום לו
 בעימה וקולו ערב ורביל בכל הברכות ובתורה וכבאישים
 ופכתיכים' ולא יהא בעל עבירות ולא יבא עליו שם דע'
 ומוסיפין שבעה ברכות' הילכתא בטלה מגלת תענית
 ודוקא ליחיד אבל ציבור אסורין לגזור תענית בכל האמורי'
 במגלת תענית לא לפניהם ולא לאחריהם ושבתות וימים ט'
 פוכים לפניהם ולאחריהם מותרים **כה**
 אין גזרין תענית על הציבור בתחלה בחמישי
 שלא להפקיע השערים' אין גזרין תענית
 על הציבור בראש חרס וחוכה ופורים ואם התחילו אפילו
 יום אחד אין מפסיקין ומתעבין ומשלימין' וכן יחיד שקבל
 עליו תענית סתם בערב שבת צריך להשלים אלא אם כן
 פירש טענת קבלה עד שישלים תפלתו עם הציבור
כו יבאה רביעה ראשונה ושניה ולא ירדו גשמים
 אין מתעבין אבל אם ירדו בראשונה ונחמו ה'
 הצוחים וחזרו וכמשו' מתריעין מיד' וכך אם טפקו
 הגשמים בין צה' לנשם ארבעים יום מתריעין מיד ירדו ה'
 לנחמים ולא ירדו לאילנות מתריעין בפרס הפסח' ירדו
 לאילנות ולא ירדו לצמחים מתריעין מיד' ירדו לזה ולזה ולא
 לברות מתריעין בפרס החב' ואם אין להם נים לשעירת מ'
 מתריעין אחר שהתעבו בזה וכו' וכלן אין מתריעין עליהן אלא
 בפרסיה' פלהן ואסברה אם יש מיתה מתריעין ואם לאו א'
 אין מתריעין' ומתריעין על הנכאי והחב' כל שהן ועיר
 שלא ירדו עליה גשמים או שהיה בה דבר' ואז זה הוא דבר
 עיר המוציא ת' ק' רגלי' ב' מתיים ב' ימים זה אחר זה או היה
 בה משולת שנופלים סה' ביימים ס' ימים שאינן ראוין ליטול
 היא מתעבה ומתריעה וכביבותיה לא מתענות ולא מ'
 מתריעות' **כז** ועל דפין וירקון אפי' כל שהוא ועל
 ארבה וחביל אפי' לא נראה ממנו אלא סנף אחד'
 ועל חיה משולחת והוא שבראית בעיר ביום לפני כלי אדם'
 ועל הארץ אפי' חרב של שלום מתריעין עליהם בכל הקום'
 עיר שהקיסר כרקום או כהר ושפיטה המטרפת כוס' ויחיד
 הנרדף מפני גוים או לפטים או חיה רעה מתריעין עליהם
 בשבת שיכאו לבעודם' **כח** על כל חיה שלא יבוא
 על הציבור מתריעין' עליה חזן מרוב גשמים
 וכגולה מתריעין עליהם' **כט** עד מתי ירדו גשמים
 ויהיו פוסקין מלהתעבות' עד שיכנסו שדה ה'
 מרבה בקרקע טפח וכביבותיה

מסכת

מגלה

לא

הכנינו מית סתחיים ובעבודה ג' טפחים *
 מותעבין על רוב גמחים וירדו אחר חנות
 קודם חנות לא ישלימו לא יאכלו ויטעו ויעשו יום טוב ו
 ולערב יתקבצו ויקראו הלל גדול * אין בשאר כפים
 במתכה ובמכחה של תעבית מותר * יש כהגין שלא לישא
 כפים במכחה של יום הכפורים ובבעילה כרי * וסבד אסר
 לישא כפיו * ואסור לאכול קודם תפלת מוסף *
 ומשכבם ארר מרבין בשמחה ומשכבם אב
 מומעבין בשמחה * וסבת סאל ט' באב להיות בתוכה אסור
 אפי' לכבש ולהכניס וכוונתו מותרין מפני כבוד השבת *
 ואינו שאין לנו ביבוס יפה מותר לכבש ואסור לגחן * וכלי
 שבת מותרין אפי' בביהון ומכל מקום אסור ללסמן בשבת
 שחל תשעה באב בתוכה ואם חל תשע' באב בשבת אז הכל
 מותר * ט' באב שחל להיות בשבת וסדרה עד יום ראש ארבע
 וסותה אפי' בשעורה המוסקת כל דרכו מותר ברחינה ו
 וסיכה ונעילת הסנדל ותפוחים המועה *
 תשעה באב בתוכה אסור לספר ולכבש
 ולחאר התעבית מותר *
 כשעודה המוסקת אפי' היא
 בשאר ולא ישתה יין ולא יאכל שני תבשילין ואפי' הן מיוזן אחד
 ואפי' מרורים הכלכלים חיים ומכבש טוב לאכול כינה כמו
 אכל * ט' באב אסור ברחינה וסיכה ונעילת הסנדל ותפוחי
 המועה ואסור לקרות בתורה כתיאוס ובתבשילי ובמטכה הלכך
 שאריות ואפי' אינו רגיל בהן ומינסוף' היתרין בטלים בו
 ועוברו ומינסוף' מועבט' בו ומשלימו אכל קורא קניות ואינו
 וסדרים הרעים שבידניה ואמר כחם טבוחה ירושלם *
 כסר מלח מעבד עליו פני ימים ולילה אחד מות'
 לאכלו בשעורה המוסקת ומותר יין תוסס שהוא
 תוך שלשה ימים ומתבאר חסידות * ה' א' שלא לאכול אלא קר
 ארבה מרובה במים ולשכב באבלות כאלו מתו מוטל לפניו *
 מצוה שבעלה את ירושלם על ראש פסחתי ועל כן
 צרי ליתן אסר מקלה בראש החתן במקום תפלין
 ולקניה אונה על אמה כגוד הפתח שלא לסוד מי סוד ביתו
 ולשמה קצת מצרכי שעודה העושה סעודה * וכן אשה מ
 מתבשיתיה * כל העושה מלאכה בתשעה באב אינו רואה
 בה סימן ברכה וכל המתאבל על ירושלם רואה בשמחתה
 וכל שאינו מתאבל עליה אינו רואה בשמחתה *
 תשעה באב אין חיוב בבשית המטה ולא בעשייה ולא
 בק' יענה וחיוב בתפלין וניצית שאין מתעטפין להדיא אלא
 בטלית קטן תחת בגדיהם ואין בו שלש שלום לחברים אבל
 מטיבין להדימות בשפה רפה וכהגו שלא להדליק בבית ה
 הכבשת אלא כד אחד לקרות לאורו איה וקניות וסאל לחטין
 שעודה עד אחר חנות *
 הולך לבית הכבשת וכן
 וזו הולך לביתו * אעפ' שהפסיק מלאכול ערב ט' באב מותר'
 לאכול ולרחוץ ולסוך א' כ' *
 באב מותר לרחוץ הידים
 כל היום אחר טענה שרבו יוש' לו לומר אשר יע' יכול לישא

וליתקד וכלכד פוזרד שלא ליעול כל הדי אלא לצורך כרי ל'
 להעביר הזחיתא והלכלוק * ויכול ליקח מטפרה מרחק
 במים מאתמול ובעונה וכשאר בה לחלוחית ולהעבירה על
 עיניו וכן להעבירה על ידיו אחר פרהזאופים ולתעביר ידיו
 על עיניו אחר מרחץ אותם ואם היה לנגוק על שניו רחוק
 כדרכו ומעבירו *
 כתוב בהלכות *
 על האם ואינו מבריל עד אחר התעבית או מבריל על הכוס
 ואינו מברך על האם * והיה ק' כתב סאין להבריל על
 הכוס כלל וא' ה' א' ל' כתב בהלכות גדולות *
 לא היו ימים טובים לישראל כגון ט' באב ויום הכפורים *
 ט

מסכת מגלה

א מגלה נקראת באחד עשר במסע עשר בשלשה עשר
 וג' וה' א' א' קורין אותה אלא ביד ומעביר'
 בשלשה עשר וקורין לו תעבית אסור שהוא זכר למה שהיו
 מתעבין בימי מדכי ואסור שהיו מתעבין בשלשה עשר ט'
 שעת המלחמה לפי שהיו בדרה ואם חל פורים באחד בשבת
 מתעבין בחמישי * כרכין המוקפין חמות מיונות יהושע
 בן נון וכל הסמוך להן אפילו אינו כדחה או כדחה אפילו פ'
 אינו סמוך כל שהוא בתוך מיל קורין בחמות עמר וכן פוסק
 קורין בחמות עמר *
 ככפר כרך סאין ט' *
 הוקף חמות מיונות יהושע בן נון אפי' אין בו עשרה בטלית
 קורין בו' וכל מי שהיה מוקף מיונות יהושע אפי' אין לו ע'
 שעת חמות קרי מוקף *
 תורה כשחל מוקף *
 ותלמוד תורה ומקרא ומגלה מפורס מת מצוה *
 חייבת במקרא ומגלה ומז' אפי' בקריאת אפי' אנשים
 לפי דמי ולהלכות גדולות אינן מוטאות אלא במים כמותן *
 פורים שחל להיות בשבת כגון פורים לבני כרפיס ד'
 דורשים בענינו ט' יום אבל אין קורין המגלה בשבת
 חייבין לקרותה בלינה ולשנותה במים * ואמר ר' ה'ם
 סוברין זמן בלינה וגם ביום *
 פסקו רב' קורין אותה ביחיד וא' ל' לחזר אחר י' רוב עומס
 פסק שר' לחזר אחר עשרה ואם אי אפסר בעשרה יקרא
 ביחיד * ולא הכה פ' א' ה' א' ז' *
 קורא וטופט באברת ולא יכרך *
 כשקורא * אי זו היא עיר גדולה וכו' *
 לקרבה עמר של אדר השני * אלא מוקרא מגלה ומתעביר כ'
 לחיובים שאם קראו המגלה באדר הראשון ושם במגלה ל'
 לעבר הסנה כריסן לחזור ולקרות אותה באדר השני וליתן
 מתנות לחיובים * אבל לעבין הכפר ותעבית זה חז' ה'
 פוין שאם קראו המגלה בארבעה עשר ומכלבו לעבר השבת
 כו ביום

מסכת

מגלה

עו ביום אחד שהספר ותעבידת אכל בשאר סמים מעובדות
 שנתר בהספר ותעבידת וכן לעבין אם עשו פרסיות
 פרסיות בראשון ושוכ עבריה צריכין לחזור ולעשותן בשני
 צריך לשלח ב' מפות לאדם אחד ושני מתנות לשני אביונים
 ואם החליף סעודתו בעל חבירו יצא מידו מתנות
ה מנה להשתבר הפורי עד שלא ידע בין ברוך מרדכי
 לארור המון סעודת פורים שאכלה כלילה לא יצא
 אם יד יום ט' אסוריו בכל מקום שהספר וכתעבידת ומותר
 במלאכה הילכת' בגולה מבלתי תעבידת אכל במכוכה ופורים
 לא בגולה ואסור להתעבות טהן אכל לפניהם או לאחריהם מן
 מותר אין אומרים הלל בפורים צריך לומר עשרה
 בני המון ועשרת בבשימה אחת וצריך להאריך
 בבתיבת הודו ויזתא ולכתוב אותן אריח על גבי אריח ו
 ולבנה על גבי לבנה הקורא המגלה למפרע לא יצא וכן
 טהל וקריית סמוע ומגלה קראה על פה לא יצא
 ואם קראה באחד מן הלשונות אם קראה למי שמכיר
 באותו הלשון יצא ובלבד שתהיה כתובה בזמנו לשון אכל אם
 אינו מוכר בו לא יצא אכל קראה בלשון הקדש אפי' למי ש
 שאינו מכיר בו יצא קראה סירוגי דהיינו שספק בה יצא אפי'
 פהה פרי לעמוד את כולה אכל סירוגין דהיינו שקרא פסוק א'
 דאשך ויילב השמי וקרא השלישי ואחר כך חזר וקרא השני ל
 לא יצא קראה מתגמגמם תיר ולא תיר כים ולא כים יצא
 היה כתובה דורסה ומגיהה אם כיון לבו יצא ובלבד שלא
 יפסיק בה בסדרסה כענין אחר וגם תהא סתמה לפניו כ
 כולה בסכותבה ומעתיקה מאותה סכותבה לפניו לא כיון
 לא יצא עד שתהא כתובה אשורית על הספר כיון
 השמיט בה הסופר אותיו וקראן על פה יצא ודק חציה
 אכל מחציה ואילך אפי' הם כתובים אלא שהם מטושטשין ו
 ואין רישומן ניכר לא יצא השמיט' פ' וק אחד בעקראה
 לא יקרא את כלה ואחר כך יקרא אותה פסוק אלא מתחיל
 מהפסוק שהשמיט ומסיים כלה **יא** הילכתא אשור
 לכתוב אפי' אות אחת שלא מן הכתב חזן מן
 מתפלג ומחוזות שמוותר ומחזה צריכה שרטוט כמי' הילכ'
 סתי' תיבות כותבין בלא שרטוט שלם אין כותבין ואם שרטוט
 שטה העליונה מותר לכתוב למטה הכל בלא שרטוט וכן אם
 אם כיון לכתוב שטה עליונה כיושר אפי' בלא שרטוט מותר
 לכתוב תחלה בלא שרטוט וכל מה שצריך שרטוט דוקא כ
 שפכות הפסוקים לדורסן אכל אם כותבין באגרת לדברי ש
 צחות פרת שאין צריכי' שרטוט קלפס שלכו' השמים למגלה
 ולשטרות אע"פ לא עפי' צי' **יב** בן עזר שהלך לכרך
 וכן כרך שהלך לעיר אם דעתו לעמוד במקומו
 שהא' אם וקצת יום יד לא שאל בן כרך שהלך לעיר ודעתו
 לבאת משם קודם שיאור יום יד או בן עזר שהלך לכרך ו
 דעתו לבאת משם קודם שיאור יום יד קורא במקומו אכל
 אם דעתו לעמוד עם קצת יום ארבעה עשר אפי' חזר לעיר
 אחר כך ע' ביום חל עליו חובת הקריאה של אכסי' המקום
 שאזא עומד עם לא שאל בן כרך שהלך לעיר ודעתו לעמוד
 עם קצת ארבעה עשר כיון שדעתו לשנות עם בזמן חובת

קריאתם חל עליו חובת קריאתם וכן בן עזר שהלך לכרך ו
 דעתו לעמוד עם יום יד כיון שביים חובת קריאת אכסי' מן
 מקומו היה דעתו לעמוד במקום אחר כאלקן מדין אכסי' מן
 מקומו וכרך אחר המקום שדעתו לעמוד עם
יג הילכת' צריך לקרות המגלה כלה ולכתולה צריך
 שתהא כלה פתוחה לפניו ואם השמיט בה הסופר מקצת ה
 פסוקין וקראן על פה כדעב' יצא **יד** מגלה שכתפה
 כולה בחוטי' פפולה ואם הטיל בה פלטה חוטי' ב
 גדין כשרה ולכאת ידי הפק השירוטי' צריך ה' בתחלה ובסוף
 ובאמצע וא' בחלק רביע שמכאן וא' בחלק רביע שמכאן
טו הקורא במגלה הכתובה בין הכתובים ביחוד יצא
 ובצבור לא יצא ובצבור כמי' אי' מחזרא פורתא
 או מיתרא פורתא על פאר יריעו' יצא **יז** צריך להניח
 טיור בספר תורה ומגלה בראש היריעה ולמטה כ
 בסופרין זה עש' שלא יתפר הכל הכל כשרין לקרות
 את המגלה חזן מחדש שונה נקטן י אין קורין את המגלה
 עד שתכין החמה ואם עשאן מעלות השחר יצא וכל היום
 ספר לקרות את המגלה ויהלל ולתקיע' שופר ולכשילת לולב
 ולתפלת המוספין וכל הלילה כשרה לספירת העומר
יח הקורא את המגלה עומד ויושב יצא אכל אין קור'
 בתורה אלא מעומד ואפי' לסווד אסור אין לרב
 ליפס על גבי מטה ולשכות לתלמיד על גבי קרקע
 פנים קורין ביחד המגלה אכל בתורה אין לקרות אלא א'
 אחד והאיד כא' שהחזן קורא העלילה לא יקרא בקולרם אלא כ'
 בלחש ואם אינו יודע לקרות בלל לא יעלהו דהיי' ברכה ל
 לבטלה וכתורה אחד קורא ואחד מתרגם אכל לא יתרגם
 פנים ובבבאי' יכולין פנים לתרגם ובמגלה אפילו עשרה
 יכולין לקרותה ביחד ומקום סנהגור לברך אחר קריאת ההלל
 יברך ומקום סנהגור שלא לברך לא יברך ולפניה מברכין א'
 בכל מקום **יח** טעמי ובחומשי' בסכת במכתב
 קורי' שלשה לא פוחתין ולא מנהיפין וכן קורי'
 לכל הפחות עשרה פסוקים ואי' זה מהם שקרא ארבעה פ'
 פסוקים משוכח ופרשת עמלק קורין אף על פי שאין בה א'
 אלא תשעה פסוקים ופרשת האזינו סימן הזיו' לך שמוכח
 פסוקים שמונימת משה ואילך יחד קורא אותן ואין מפיסיק'
 בהם לקרות פנים **יט** האידכא כל הקורא מן
 בתורה מברך לפניה ולאחריה בראשי'
 חדשים ובחולו של מועד קורין ארבעה גברי' ואין פוחתין
 מהם ואין מוסיפין עליהם ואין מפגירין בבבאי' ביום טוב
 קורין הגברי' ביום הכפודים קורין טעה ובשבת קורין ז'
 ואין פוחתין מהם ואין מוסיפין עליהם ואם עמד אחר
 לקרות בתורה ונשתתק העומד במקומו יתחיל וכן הראש ש
 יברך לפניה ולאחריה אכל התקיע ועף ועמד אחר פ'
 במקומו אינו צריך להתחיל אלא מוקדם שפסק הראשון
 ואינו צריך לברך הילכתא פרשת ראש חודש צ' את
 בני ישראל שיש בה שמוכה פסוקים קורא הראשון שלשה
 פסוקים והשני דולב למעלה לקרות אחד מהפסוקים שקרא

בסבת

בגלה

לב

קראת שראשון וקנים עמודה של יב פתחם הפארוס וחד
 קורא ופיוס השבת וכראש חדשים הילכתא אין משיירין
 בפרשה פחות מנפסוקים ואין מתחילין בה פחות מנפסוק
 בראשית וכתענית צבור קורין ב' והקנים נוהגות
 קלה לעשות מלאכה בבית אין אדם נשוכ רשאי
 לישול על עמי במתפלל עליהן אלא אם כן חסרה כיהונם כן
 מן חבל ש'נו לבין עצמו מות' מן התורה אין הסתמחה על
 הרעיה אהורה אלא בפשוט ידים ורגלים ומדרכן אסור
 אפי' אלא פשוט ידים ורגלים ולכך צריך להטות על ידיו ב'
 כשמשל על שבי' הכל עלים למחן ז' אפילו
 אשה וקטן אף שאמרנו הבמים אשה לא תקרא
 בתורה כצבור מפני כבוד הכבוד ומפניו בני הילכתא ד'
 ד' גולה הילכך כהגון בהעמית וכו' באר וטוס הכפריים ב'
 במכה שהיא עולה אבל כשבת יום נהגו שאינו עולה הילכ'
 גומרי הפרשה כולה לפי' ואומ' קדים והמפטי חוזר ו'
 וקורא ממה שקרא אחריו ובי' ונד' פרשיות ממונין פני
 ספרים קורין ו' בסבת זה ביום טוב וחומר קדים והמפטי
 קורא אבות היום כשפר השני וכמונין ג' ספרים קורין ו'
 בארד ושאפי' כשפר פני ואומ' קדים וכלפי' קורא המכני
 והפטיה פחות מעין הפטיה אין המפטי ב'
 בבית קורא פחות מכל' פסוקים ואי' ס'
 אלקי עבדי כצד מ'ס' ספיר דמי והאירכא נהגו שלא ל'
 לתרגם כי בימייהם היה לשונם תרגום והיו מתרגמין להבין
 להזמן העם ואין לומר האירכא כתרגם כלשון שיבינו בו כל'
 עם ועם דתרגם שאני סבתקן ברוח הקדש ו'
 שרשי' על פומע דהינו כשכאיש יהודים לבית
 הכנסת אחר שקראו ציבור שמע' אומ' קדים וברכו וברכה
 ראשונה של יוצר וצריך שיהו עשרה ואין כומאין כפיהן ואין
 קורין בתורה ואין מפטירי' בכביא ואין עושי' מעמד כשכאין
 מכות הק' ברות ואין מזומין על הזמן בשם כפחות מעשרה
 וכל' אם היו עשרה והתחילו ויצאו מהן גומר ופרת' דלפחות
 בעינן ששה שלא שמועו קדים סיבטרו עם ד' שמועו ורבי
 פירם ראפי' כשכיל אחד פורסין על שמע ואכילן קרא הוא
 שמע יכול לחזור ולפרש ואפי' חומשה יצאו ככר ועמד אחד
 שלא שמע קדים ואף קדים או ברכו ועשו הן אמן יבא וכן מ'
 מסתבר לא' הלא' זל' וקדושה שביצד אור אינה צריכה
 עשרה אין אומרים ברכת אכלים דהינו ברכה
 רכה בפחות מעשרה ואין אכלים מן תומין
 אבל ברכת המזון של אכלי' אין צרי' עשרה אפי' שמוסיפי' בו
 א' אומנה דיין צדק' הקורא בתורה לא יפחות
 מנפסוקים ולא יקרא לתורגמן ויתר ופסוק אחד
 ואם היו שלשתן ב' פרשיות קורין אחד אחד ומדלגין בתורה
 בענין אחד וכנביא טעני עבדים זהו זה כבדי שלא יפסיק
 התירגמן ואין מדלגין מנביא לכביא וכנביא של יב מדלגין
 בכלבד שלא ידלב משקי הספר לתלמי' אין גולגין הסר ס'
 תורה כצבור ואין אחד מקורא כשפר מפסיק לקרות כשפר
 אחר אבל תריגברי בתרי' ספיר דאומי' כו'
 הקורא בתורה לא ישיע למתרגמן בית הכנסת

סאין להם מי מקרא אלא אחד כגון סאין מדעין אותו הארד
 קורא במקו' טבעה ומברך לפניו ולאחריה בכל פעם ופעם
 כן קטן מתרגם על ידי גדול אבל אינו כבוד לגדול ב'
 סיתרגם על ידי קטן' ראש הכנסת או חזן
 הכנסת לא יקרא עד שיאמרו לו אחרים קרא' חזן העומד
 וקורא אחד עומד ומחזן עליו עד שיקרא' כיצד וקנים
 ינסים וכו' אין פותחין פתח בית הכנסת
 למחרת האירכא' אין הקורא רשאי לקרות בתורה
 עד שיכלה אמן מפי הצבור ואין המתרגם רשאי לתרגם עד
 שיכלה פסוק מפי הקורא ואין הקורא רשאי לקרות פסוק א'
 אחר עד שיכלה המתרגם מפי התרגמן' אומ' המכני'
 אינו מפטיד עד שיגלל הספר תורה' אסור ל'
 לזאת טענה שספר תורה פתוח אפי' בין פסוק לפסוק אבל
 בין גברא לגברא פרי' ואין הצבור רשאי לזאת עד שיכלה
 ספר תורה' מוסכמתם ספר תורה אסור לדבר אפי'
 ברכה הלכה' ממי שתורתו' מונתו פרי' המפטיד
 בכביא הוא פורס על שמע ועובר לפני התיבה ונמא כפיו
 ראש היה קטן אביו או רבו עובר' על ידו קטן קורא ומתרגם
 בתורה אבל אינו פורס על שמע ועובר לפני התיבה עד
 שיגדיל ואז עובר באקראי בעלמא אבל כקבע להיתחזן ב'
 קבוע עד שיתחיל וקני' פוחח סלובכבד קרוע פורס על
 שמע ומתרגם ואינו עובר לפני התיבה ואינו נמא כפיו
 נמא אפילו לא ראש מאורות מימיו פורס על
 שמע ומתרגם' כהן טיט כידו מוס כגון סהן
 בהקניית או עקומות או עקומות או זבלגן או כומא באחד
 מעיניו לא ישא כפיו ואם כפי' עירו רבליק עמו מוקד ואם
 ידיו נבועות סתים וקוצה לא ישא כפיו ואם רוב העיר
 תלאתקן ככך ספיר דאומי' קראת
 עובר לפני התיבה כצבועים
 לא יעבור' כשכדלים איני עובר אף יהף לא יעבור'
 שעושה תפילין שלו עגולין סכנה ואין בו מנה' נתנה על
 פס ידו או על מצחו הרי זה מינות' יניס' והב' אר' נתקן על
 פי אונבלי' סלו הרי זה דרך החיטאים' אין
 הכהן רשאי להפסיק ברכה אחת מדעתו
 צריך ככאן והגיע לציבור אחד שלא בירך ברכת כהנים'
 יכול לברך פעם אחת' ברכת כהנים
 צריך לאומרה כלשון הקדש ובעמידה'
 ובשיאות כפיים ובגית המקדש בשם המפורס אבל לא בב'
 בגולגין בשם המפורס' כהן שנשתמד וטב'
 בתפוסזים אומרים שלא ישא את כפיו ולא
 יקראו לו ראשון' ורשי' הכפירו ליטא את כפיו'
 צריך שיהיו פני הכהנים אל העם טענת ברכה'
 ושיברכו בקול רם' לשנים קורא כהנים לאחד
 אינו קורא' עם שאחורי כהנים אינם בכלל ברכה' אין
 הכהנים רשאי לכופ קשרי אטענותיהם עד שיחזירו פניהם
 מן הציבור' אין הקורא רשאי לקרות כהנים עד
 שיכלה אמן מפי הצבור והך קורא אינו מ' אלא
 אר' שלא יפסיק פליח ציבור בתפלתו אבל פליח צבור יכול

68

סכסכת

מגלה

יכול להקדימן התיבות של ברכת סתמים ואינו הספק ואין
 הסתמים רשאין להתחיל בצרטה עד שיכלה הדבור מפי ה
 הקורא ואין הצבור עומין אמן עד שתכלה ברכה מפיה
 הסתמים ואין הסתמים מתחילין בברכה אחת עד שיכלה
 אמן מפי הצבור ואין הסתמים רשאין להחזיר פניהם מן ה
 הצבור עד שיתחיל עליהם צבור שיש פלוס ואין הסתמי רשאין
 לעמוד הגליהן עד שיגמור עליהם צבור שיש פלוס וצדיקין
 ליטא כפייהו כנגד כתפיהו ולפאטו ידיה וחולקי אנבעמיהו
 צננן שיחא זכייהו חמשה אירין **לח** כהן המבדק
 ומבדק ואם אינו מתדק עובר **לח** כהן המבדק
 והכי מילי בעהויא בעית הכנסת בהחזון קורא ואם אינו סם
 אינו עובר כל כהן שאינו עולה בעצרה טוב אינו עולה ו
 והכי מילי שלא עקר את רגליו אבל עקר את רגליו עולה ו
 על גב דלא מטי לרזן עד אחר עבודה כהן שלא כהל דמי
 אינו נפלא את כפי **לט** כהן שנטא כפיו מבדק
 ברוך אתה יי אלו מלך העולם אשר קדשנו
 בקדושתו של אהרן וציונו לברך את עמו יישראל בהכה
 וכרעך כרעיה למיסק לימא יהי רצון מלפניך יי אלו
 שתהא הברכה הזאת שצויתנו לברך את עמך ישראל שלא
 יחא בה ויפחל מציתה ועד עולם וכדמסדר חפיה מצבורא
 אומר רבון העולמים עשינו מה שבגרת עלינו עשה עמנו מ
 מה שבעטתנו בתורת השקפה ממעון קדשך מן השמים
 וברך את עמך את ישראל משעה שהסתים מצרכי ארץ
 ולקחל למוד שום פזוק אלא לבוין לברכה כהן שהרב את
 הכסף לא יחא את כפיו וכן שכור אין הסתמים עולין לרזון
 בצדלניהו **מ** שאומר יברכך טובים הרי זה מינות
 על קן צפור **מ** יגיעו רחמיך מורים מורים משתקין א
 אותי אי זה מקרא נקרא ומתרגם ואי זה אינו מתרגם וכל
 הפסוקים שבתורה הכתיבים לבגדי חכנין אותן לטהר וכל
 ליצנותא אסיירא בר מדעבודה זרה וימאן דשאנו שומעניה
 מרי לקרותו בן שפחה בן גיה פשווק הכתיב בלשון רבים
 אין משנין אותו ליחיד וכן מיוחד לרבים ודוקא כשאומר כל
 האומר או כל הענין אבל המתפלל ואונו פשוקים הנה והנה
 יכול לשנות מרבים ליחיד ומיוחד לרבים תרגמן העמוד
 לכפי חכם אינו רשאי לא לפנות ולא להסיף אלא אם כן הוא
 אכיו או רבו **מא** בני העיר שמכרו רחובה של ע
 ציר לוקחין **מא** בדמיו ובית הכנסת בית הכנסת
 לוקחין תיבה יתיבה לוקחין מטפחת מטפחת לוקחים ספרי
 ספרי לוקחין תורה אבל איפב להוריד מקדושתו לאי והא
 דבית הכנסת מכר הינו דוקא של כפרי אבל של כרכים א
 אפי' בגו אותה משלחן אינה מוכרת אלא אם כן תלו אותה ב
 צרעת היחיד או יעשה בה היחיד מה שירצה
 ואפילו אם בגו בית והקדישו אחר כך לבית הכנסת דינו
 בבית הכנסת ואינו קדוש אלא משישתמש בו ואפי' בנאו ת
 תחלה לשם בית הכנסת והא דאמרי' שהדמים נשארים ב
 בקדושתו שללא מכרוהו או כתבוהו במתנה טבעה טובי ה
 העיר במעמד אכפי העיר אבל מכרוהו או כתבוהו במתנה
 טבעה מוכי העיר במעמד אכפי העיר יבולי לעשות בדמים

כל מה שירצו וכן כל יחיד בעל יכול למכרו ולעשות בדמיו
 כל מה שירצה אפי' שבר תורה ובית הכנסת או לבנים ימני
 של בית הכנסת וכולין למכרו או להחליפין באחרת והיא
 וזכאה לחולין אבל למשכנה לא מעדין היא בקדושתה אבל
 לפנים חרשים סכצמו לנודק בית הכנסת אין בהם קדושה
 אומר לשתוך בית הכנסת ישן עד שייעשו החרש תחלה ואם
 הוא מאוכן שיש בו נקעים מותר ובלבד שלא יתענג בבנייתו
מב תפוחי מנה בגון סוכה לולב פוסר וציניית
 כזרקין תפוחי קדושה בגון תיק של ספרים
 תפלגין ומזוזות וספר תורה ורצועות של תפלין בגזון
 כפא סנותין עליו ספר תורה וילן שתולין לפני הקיכל ת
 תפוחי קדושה הן אין יכולין לעשות מתיבה כפא לספר ת
 תורה אבל מתיבה גדולה לעשות קטנה מרי וכן וכפא ג
 גדול מרי לעשות קטן אבל לעשות ממנו דגול לכפא אומר
 וכן מולחן גדול מרי לעשות קטן או כים לספר תורה אבל
 לעשות ממנה כים לחומש אומר **מו** ארבו סנותים
 בו ספר תורה או חומש תפוחי קדושה הוא
 מטפחות ספר תורה שבלו עושין אותן תכריכין למות מנות
 וזו היא גביתן ספר תורה שכלה גזיון אותו בקבר תלמיד
 חכם טובה הלכות וככלי חרש **מד** מכות המדרש
 לבית המדרש לסנות מרי אבל לא **מד** מכות המדרש
 לבית הכנסת **מה** מניחין תורה על גבי תורה ו
 ועל גבי חומשין **מה** חומשין ע"ב כביאים ובתוכי
 אבל לא כביאים ובתוכים על גבי חומשין ולא חומשין על ג
 גבי תורה אין מוכרין ספר תורה אפי' ישן ליקח בו חרש ו
 ואפילו יש לו פנים אבל כדי ללמוד תורה ולישא אשה יש לו
 למכרה כגו שאין משכך דמי קדושה המורה לקדושה קלה ה
 הם הכי טמי אס מכת דבר שקדושתו המורה וקבו במקבת
 מענות דבר שקדושתו גם כן המורה לא ישנו אפילו מותר ה
 המענות לרבה שקדושתו קלה אבל אם בגו המענות לקנות מ
 וזהו ונייתורו מותר לשנות המענות לקדושה קלה בני
 העיר שכלכו לעיר אחרת ופסקו עליהם דקה גיטי ופסקו
 באים מביאים אותן בידן ומפרסי בהם עבי עירם אבל אם
 יש שם באותה העיר חבר עיר תנתן לחבר עיר ויחיד טהלך
 לעיר אחרת ופסקו עליו דקה תנתן לעבי אותה העיר
מו בתי כנסיות יבולי למכרן ממכר עולם לעשות בהן
 כל דבר חוץ מארחן וכדוסקי ובית טבילה ובית ה
 הכפא אבל במקום שמתפלגו באקראי אחר ל' שנתפלל מות
 לשנתין פס בתוך ארבע אמותיו ומוכרים אפילו של רבים
 ליחיד בית הכנסת אעפ"ש חרב אין מפירי בתוכו
 ואין מפשלין בתוכו חבלים ואין פורסי בתוכו מנורות ואין
 שומחי' על בגו פירות ולא שאר מלאכות אבל אם התבה כ
 בשעה שכתבו מותר להשתמש בו בחרבנו ואף לאחר שחבר
 אזור לחשב בה חשבונות של רבים ולרשן **מו** בני
 כנסיות אין אוכלים בהם ואין שותים בהם **מו** אין
 כזאותין בהם ולא מניילים בהם וחכמי ותלמידיהם מותרים
 ואין פכזים בהם כחמה מרפי החמה ובגממים מרפי ה
 תפוחים ואם צריך ליכנס לקרות משם אדם יודע פשוך

מסכת

מועד קטן

לג

שדוק או הלכה יאמר ואם לאו כסתי פורתא וכי קאסו ואין מ
 משפדין השפר של יחיד אבל מספדין טהם הכפר של רבים
 וקורין נשוכין בהם ומרביצים אותן כי טובן אבל בחרכין מ
 מוכחים לעלות בהן עשבים מפני עבמת כפס
מח אסור להשתמש במי שאנה הלכות ואם נרדף
 להשתמש על כל פנים לישתמש במאן דתאמי ולא לישתמש
 במאן דמתמי **מט** מוכטלין תלמוד תורה להכבדת
 קבלה לחופה ולהוצאת המת למאן דלא קרי
 ופאמי אין מוכטלין בשבילן לא כרי צורך קבורתו ולמאן ד
 דמתמי לית ליה שיעורא ולמאן דקרי ותאמי ולא מתמי תרי
 פיר אפי גברי אסור ליכנס לבית הכנסת כדי לקטר דרכו
 ואם היה שבי מציקרא מותר וכן אם כבס על דעת שלא
 לעשות קפדריא מותר לעשות קפדריא ואם כבס כרי ל
 להשתלל מות לעשותה קפדריא עלו עשבי בבית הכנסת
 לא יתלש ויאכל לבהמתו לא תולש ומניח בית
 הקברו אין כהנין בו קלות ראש אין מרעין בו בהמות אשילו
 בקרקע עולם ואין צריך לומר בבית הקברות ואין מוניכין
 בה אמת המים ואין מלקטין עשבים ואם ליקט שורפן ב
 במקומו אבל אינכות שבו מותר ללקוט פירותיהן
נ פדרד פרשיות חטו בו דד' ובי' סדר פרשיות
 והשטרות של מועדים וחכוכה וכו' באב אין מפידין בקללות
 לקרותן בשנים ואין מתחילין ומסיימין בהם לא מתחילין
 בעידיהם לפניהם ויקרא שמותיהם לאחריהם והן קללות ש
 שכתובי בתורה כהנים אבל במשנה תורה פוסקי וקורין
 על תורת כהנים קודם עצרת בענין שיפיק סבת אחת ע
 ביניהם ולשטרות ושל משנה תורה קודם ראש השנה בענין
 שיפיק סבת אחת ביניהם ולר"י **נא** הילכתא מקום
 שמפידין בשבת בשחרית פס קורין במזמרה
 בשני ובחומי וישנה הבאה כמבא לקרות השפר פותח
 ורואה מהיכן מתחיל ומצדק וקורא ארון וכל דבר שעומץ
 לשפר תורה מועיל בו תכא לעשות בו גם שאר תשמיש
נב הגולל שפר תורה יעמידנו על התפר וכשהוא ב
 גולל וגולל מבהמן וכשהוא מיהדקו מיהדקו מכתבים
 וגולל כותל ספר כלן ואין לאחור ספר תורה ערוס
נג שאין ודורסין בעביו של יום בהלכות פסח בפסח
 והלכות השב בחג והלכות עצרת בעצרת סליקא מוסכתא

מסכת מועד קטן

א אסור מלאכה בחול המועד אינו לא דרכב ואשמכות
 אקרא הילכך התיירו דבר האבד כגון להסקות בית
 השלהין אבל לא בית העבול דרוק דליכא טרחא אבל בטרחא
 בגון מניש כגון בגומא מצריכין לדלות בכלי ומתי בשמים
 לא בהרות המושכין מן האגמים ואין פוסקי מותר להסקות
 מהם **ב** מיהן ואם אחת המים עוברת ביניהן אפי אין
 להסקות

רובח של עדה סתה מומכה מותר להסקות מומכה
 ברכה שכיטפה מבית השלהין זניוותר להסקות מומכה
 בית השלהין אחרת כל זמן שהיא מוכטפת ולא פסק מעין
ד הרחשון סתי ערובות זו למעלה מן אפי אחת חניה
 וחניה כמוד אין דונין מן התחתון להסק'
ה מדלין מים לירקו להשביחן כדי לאכלס במועד
 ואם ליפותן אסור **ו** אין עושין עוביית
 לבתים דהינו חייצין ססבי עיקרי הגפנים אבל
 ישנים העשין כטר מותר להסיף עליהן אין עושין ירד
 האמה בתחלה במועד אבל כתקלה שלא היתה עמוקה לא
 טפח מתקנה ומעמידה על פשה טפחים ומתקנין הדרכים
 ומקוות המים ויוציין לקוץ הדרכים ועושין כל צפני ר
 רבים ומתקנין קלקולי המים והוטעי אותן אפי אין הכני
 צריכי לתן כיון שאינו מעשה אומן אבל חפירה כהיא מעשה
 אומן אם רבים צריכי להם יעשו אפי כוונו מלאכתן במועד
 ואפי בצורה יתיר וצפריה אכל אם אין צריכי להם במועד
 לא יעשו אין חופרין בורות סחיח ומערות של יחיד אבל
 חוטעי אותן ושפיין בקיהן אם צריך להם אבל אם אין צריך
 להם לא אבל בוכסין לתוכן מים אפי שאינו צריך להם
ז מציכין על הקברות שמצוה לציין אותן מוציין על ה
 הכלאים **ח** מושכין את המים מהילן לאילן ו
 ובלגד שלא יסקה כל השדה זרעים שלא שתו לפני
 המועד לא יסקם במועד אשילו היא בית השלהין ואם היתה
 שדה למה מותר עין את האישות ואת העצברים בשדה
 האילן ובשדה הלגן הכמוסה לשדה האילן כורכין במצודה ב
 וכשדה לבן שאינה כמוכה לבדה האילן שלא נדרכו דוקא
 סכועץ שפוד מוכה בקורנס ומרד האדמה מתחתיה גדר
 שדה שספרן מקרס אותה בהוצא ודפנא או צר בצורד ואינו
 טח בטיט ושל חצר בוכה כדרכו אבל לסתרו כדי לבנותו לא
 ואם הוא מסוכן חף סותרו וכוכו **ט** אין רואים
 את הנעשים במועד כלל ואין אדם מלקט ע
 עצמות אביו ואמו המלקט עצמות אביו או שאר קרוביו
 מתאכל עליהם כל היום בכל הדברי הנהוגים באל ולילה
 מותר אשילו צרוזין לו בדינו **י** לא יעורר על מתג
 סמוכיו עם השפר של שאר מתים ולא יעשה לו
 השפר לבדו קודם לרגל שלמים יום לשמואל אשילו הסכידו
 לו בחנס' ולרב דוקא בשכר אבל בחנס מותר ופסק
 הרב רבינו משה בר נחמן כרב והרשבד פסק כשמואל ולזה
 הסכים הראש ז"ל ואם מת תוך שלמים יום מותר לספרו
 אשילו עירב המועד ובשעת ליקוט עצמות צריך לקדוה וכל
 שאינו מתקשה בשעת מיתתו אינו מתאחה בשעת ליקוט ע
 עצמות ואין עומדין עליהן בשורה ואין אומרים עליהם ב
 ברכת אכלים אבל אומרים תנחומי לעצמן ומברין עליהם
 בתוך ביתו ולא בחצר עיר ויש שמועה ללקוט עצמות
 ביום הלקוט **יא** אין מפרקין העצמות ואין מ
 מפידין הבידים כל העצמות אדם מלקט הוצ
 מעצמות אביו ואמו שלא ילקטם בידו אלא אחרים מלקטים
 לו ומלקטין עצמו שבי מתים וכותן כל אחד **ח**

מסכת

מועד קטן

ארבעה עשרה ימים של ארבעים יום
 למקום לא יתבטל
 ואם מתירא מפני הבטח' מותר והמלקט עצמות או משמין
 או מלביב' מוקדם למקום טעו' מקריית טעו' ותפלה ותפילין
 מוכ' מצות' המורות בתורה בין בחול בין בשבת ואינו ר'
 השא' להחזיר על עצמו **ב** יום טוב שבו בחול
 שווה רבין והני מילי **ג** כפרונה לקברו בו ביום
 אבל אם אינו רוצה לקבורו בו ביום אין עושין בו אם דבר
 אסור מלאכה כגון הפירת קבר וכיוצא בו ואפי' על ידי גוי
 אבל טלטול שרי' אין חפרין כוכין והקברות שמועד לדעת
 ה'אבד אפילו לקבר בהן מועד אבל מתכחו שאם היה א'
 ארוך מקברו או מאריכו ומרחיבו ולרשי הכל מיידי לקבר
 בהם אחר המועד ואפי' הכי מחכמו אבל לקבור בהן כ'
 ב' מועד מותר ולזה הסכי' הראש' ז'ל' **ד** עושין כל
 צרכי המית גוזזין לו שערין מוככין לו כשמו' ו'
 ומכסין לו ארזים לעשו' בהם ארון ובלבד שלא יקון ימותם
 מן החומר ומיהו דוקא בזיכרא שיטעה הארון עם המית כ'
 ב' אחר ואם המית משרהם אפי' בשוק מותר **טו** אין
 בושאין בשם במועד לא בתולות ולא אלמנות
 ומכסין אבל מחזיר גרשתמן הכסאין ולא מן האירוסין ו'
 ובערב המועד הכל מותר' ת' אמר הכפטר מי ב' וכן כ'
 באותה העיר למחר צריך ליפטר מחמו' עשה' אשה
 תכשיטה במועד כחלתה וטוקתה ומעברתה סרק על פניה
 ומעברת סבין על פדחתה ועל פניה שלמטה **יז**
 ההדיוט שאינו יכול להוציא מחמו' כאחת ועם אינו
 מודע לבין איירא בשפת חלוקו תופר כדרכו והאומן ס'
 מודע אחת מלא' לא יתפור לא בגימ' שיפגע פגיעה גשה
 ובה אחת למעלה ואחת למטה כגמי' הפלג' **יח** אסור
 לומר לגוי בחול המועד לפגור לו בגדים או להקין לו
 מנעלו' **יח** מערין את המעות דהיינו לארנו' אותם
 שתי וערב' בחבלים שהיובה כבר אבל לא יפילו לה'
 חבלים לתתלה' מעמידין תפור וכורים גריחים במועד
 כדוקרין אותה בין חדשה בין ישנה אבל להחיות בה עינא ת'
 ויהי' אש' דהיינו כיקור בת העץ **יט** אדם שכיב'
 ברכיכה ולא למד ללכת ברגליו **כ** וצרי' לרכוב
 לצורך המועד יכול לתקן כרולי הסוסים ולטול צפריכו' ו'
 ולתקן אוכף וחרשן וכל צרכי רכיבה ובלבד שלא יכוין מ'
 מלאכה במועד **כ** מותר לטול צפרי חומר של ריחים
 ולצוקו' ריחא' ולמכני' אוריא' ולכרוקי' סוסיא' ולמכני'
 איצטוב' וצבאל קאן לצור המועד ואין מוכעי' רשואה מבהמ'
 כל עיקר ושנתין מיו' זבלים ומי דקלים וכוס של עיקרין
 מותר לכסוסי קירמי דהיינו שנותן הגבד' במכנה
 אבל קיטורי בירי דהיינו לקמט הקמטים שבגית'
 סיד אש' להשנות קרקע לצורך חרישה אש' אבל לצורך דישה
 בשביל המועד מותר' ללקט עשבים לצורך הקרקע אש' אבל
 לצורך העניים לשדפן מותר' לפתוח מים לקרקע לצורך ת'
 קרקע' להסקנת אסור אבל לצי' דגים לצורך המועד מותר'
 ה' ז' מאן ופסח דיקלא ארעת דמיתא סרי ארעתא

ודיקלא אסרי פירות סלא נתבטלו כל צרכן וראוין קצת
 לאכילה מותר ללקטן לאכילה ואם יותר לו על אכילתו מותר'
 לעשות להן תקנה כדי שלא יפגדו **כג** אסור לקנות
 החורה או למכור בחולו של מועד **כד** אפי' כל שהוא
 אבל אם היה לו החורה עתה ואם לא ימכרה לא יפגד מן
 הקקן לא שאם היה מוכרה עתה היה מרויח יותר משאם י'
 ימכרה אחר המועד אסור' ואם אין לו מה יאכל או אפילו
 יש לו לא שאם ימכור ויהי' לו מעות בריח יוציא יותר ל'
 להוצאת המועד מותר למכור' וכן אם באו סידרות והביאו
 החורה שאינה מצויה כלל לאחר המועד או הם יקנו ממנו כ'
 ביוקר ואינו מצוי שיבאו סידרות באו מותר לקנות מהן ו'
 ולמכור להן **כד** להלות לגויס במועד ברכיב התיר
 ר'תם וטוב' ליקח הרבית של שבוע ראשון מוקדם
 להוציא לשמחת יט' ומי שיש לו גויס שרגלין ללות ממנו כ'
 בכל פעם מותר להלותן כדי שלא ירגילו להלות מאחרים'
כה דבר שהוא מעשה הדיוט כגון מצודות דגים א'
 ארנו' תשריח מותר לעשותו אבל העשויין מחמו'
 מעשה אומן הוא ואסור' **כו** תנור שראוי להתיבס ל'
 בענין שיהא ראוי לאפות' בו במועד מותר לעשותו
 ואם לאו אסור' **כו** עושין מעקה לגב ולמדרסת מעשה
 הדיוט אבל לא מעשה אומן ושפין את הדקין
 ביד וסרג' אבל לא במחצלים פי' קאבחו'ו הצי' והצנור ו'
 והקורה שנסברו ואפי' מערב יט' מתקין במועד ובלבד שלא
 יכוין מלאכתו במועד **כח** כבשים שיכול לאכול
 מהן במועד כושין במועד' מותר לצוד
 דגים לאכילה ואם יותר מהן מותר לכושמן כדי שלא יפגדו
 ואפי' לצורך כדי לכבוש מות' אם איש' לתקין שיהא ראוי
 לאכול מהם ביום טוב ועל ידי הקקן **כט** מי שהפך
 זיתיו וארעו' אבל או אכנס בענין סלא היה
 יכול לדרבן' וכן מי שהיה יינו בתוך הגור ואירעו' אבל
 או אכנס בתוך המועד זולף וף כדרכו דברר האחד לא א'
 בעיני' שינוי אבל בימי' אכלו אסור לעשותו אלא אחרים
 עושין לרואפי' אית' ביה טירחא יתירתא וכן פשתנו להעלות
 מן המערה ומצרו מן הורה אחרים מעלן לו ומרבי' שדה
 אם חגיג' ימיו להסקנתו היו זיתיו של אבל הפוכי' ואין
 פ' אומן אלא הוא ר'שבא' יעשה כשיטעה הר'אבד פסק כ'ס'
 ב' וילא הסכס' הראש' ז'ל ורב' אפס ר'ו'ו פסקו דלא כותיה י'
 היה האבל פלן או ספר של רביס והגיע הרגל ר'סב'
 אומן יעשה ופסק הר'אבד כוותיה' ורב' אפס ורכי'
 מ'ז'ר פסקו דלא כוותיה' **ל** אריסין ומכירין
 וקבלין של אבל עושין ומלאכתן בשרה
 אפי' כשלא מן אריסותן קודם האבל' ות' ואם האבל אריס כ'
 בשדה אחר יש כ' האבל פועלין שיטעו מלאכה בשדה'
 וחומר וגמל' וספיכה של אבל ש'ו'ו מוכרין או מושכרין כ' ד'
 אחר קודם התחלת האכלות תרי' אל' יעשו אבל היה עצמו
 מוכר או מושכר אבל אחר לא יעשה במלאכתו בימי' אבלו
 וסכרי' יום ושכרי' שבת אבל בעבודת קרקע אפילו בעיר א'
 אחרת לא יעשה' **לב** היתה מלאכת אחרים כ'
 בידו בין בקבולת בין שלא בקבולת לא כ'

לא יעשה היתה מלאכתו כיד אחרים בביתו לא יעשו בבית
 אחרים יעשו **ל** סכי אחין סכי שותפין סכי חבובים
 שארע אבל לאחר מהם הרי לו כועלן חכותן
 אבל בצניע בתוך ביתו יכול לעשות אפי' בעסק השותפו אם
 האבל אדם השוכן שהשותפות בקרא על שמו שאפי' אם חבר
 עושה בתוך ביתו ידוע סיס' לאכל חלק בו אסור לו לעשות
 אפי' בתוך ביתו **לד** אומני גיט סקבלו קבולת
 שערב המועד לכמות לישראל בית כ
 פלו' אם הוא חוץ לתחום העיר וגם אין עיר אחרת בתוך
 תחומו של אותו בית מועד להן לבעות המועד אבל בחול ה
 המועד אפי' אין לתחום או המועד בתוך התחום אסור
 ור"ת התייר קבולת בית אפילו תוך התחום ור"י אסור
 והכי כהוג' עלמא **לה** אבל סקבלו גיט בקבולת ל
 לכמות ביתו מותרין לכמותו בימי אבלו בשבת ו
 ר"ט אם הוא חוץ לתחום העיר ואין עיר אחרת בתוך תחומו
 של בית מועד אבל בחולו של מועד וכל ספק בחול או בתוך
 שתחום אסור **לו** בית שכבה באיסור ואפי' על ידי
 גיט טוב להאמיר שלא ליכנס בו **לז**
 אפילו מלאכה המותרת המועד אסור לעשותה
 בשכר אבל אם אינו מקבל ממונו סכר גמור לא שאוכל ממנו
 בשכר מותר כל מה שאסור לעשותו בחול המועד אסור
 לזוז לגוי לעשותו **לח** כותני לגוי מלאכה בקבולת
 המועד לעשותה לאחר המועד וכלבד שלא
 מקול וימכה וימרוד כדרך שעושה בחול **לט** אין
 מרביעין בהמה בחול המועד ולא מרביעין בכור
 ופסולי המוקדשין **מ** אין מכניסין צ"ן לזיר בחולו של
 מועד ליטול זבל ואם הכניסן הגוי מעצמו מותר
 בשכר אפי' מחזיק לו טובה וביום טוב יכול ליתן לו שכר מ
 מחונו אבל לא שכר ובחולו של מועד אפי' בשכר ועלכך שלא
 הייעצו ולא ימסרו לו שומר לשכר הצ"ן ואם היה גוי שכיר פ
 סבת שכיר שבע משיעין אותו בחולו של מועד ומותרין לו
 שומר לשכר הנ"ל בשבת **מא** הילכתא לא בעינן
 סימני בדבר האבד ואפילו שמועבד לקרקע ה
 הילכך מותר לשתוס מגופת היבית של יין או של סכר
מב מותר לטוח חבית המועד וכלבד שלא יכיר
 מלאכתו המועד כגון שהיה סכור שהיה יכול
 לשהות אחר המועד ואירע דבר שאינו יכול לשהות או
 שהיה אכוס קודם המועד **מג** ישראל שיש לו כרס א
 אצל הגוי והגוי בוצר שלו המועד ואם לא יבוצר
 גם שלו הוא בעבין סיפוד יכול לבערו וכן אם כתן לו הגוי
 יין בוצר המועד יכול ליקח ממנו וכן מותר
 לקנות יין לצורך שתיית כל הסכה אם אינו כמצא אחר ה
 המועד ויכול לתקן החביות וכל צרכי היין וכלבד שלא יכין
 מלאכתו המועד **מד** טוחנין קומח המועד לצורך
 המועד אפי' כוון מלאכתו וקוצצין עטים מן
 המאמר ומעילין שכר המועד וכלן שלא לצורך המועד אפי'
 אם עשאן לצורך המועד והותרו מותרין **מה**
 אסור לקטר שדיו בחולו של מועד אם הוא בעבין

סאינו כפסד אם מניחו לאחר המועד ואם אין לו מה לאכול
 קוצר ומעמד דם חזרה ובורר ומזון כדרכו וכלבד שלא ידום
 בפרות והכי מילי לצרכו לכד אבל אם היה צריך לדום ל
 לרכים מותר לדום בפרות מותר לעקוד שפתן וכמותה
 כדי להעיל שכר וטומ' שמי בחול המועד מכבים אדם השירות
 שלו מפי הבכבים ושולה שפתו מן המוסרה בצניעה לתוך
 ביתו כגון בליה ואם הוא דבר סבילה צריך פרכוס יותר
 מן היום מותר כיום וכלבד שלא יכין מלאכתו ואם כיון מ
 מלאכתו המועד ומת מות' לכבו לעשותו כיון שהוא אבד א
 אם ישהנו אחר המועד **מו** אין לוקחין בתים אכנים
 עבדים ושפיות חלא לצורך המועד או לצורך
 המוכר שאין לו מה יאכל וכן מותר לשכור פועל למלאכתו
 בשביל הטעם שאין לו מה יאכל **מז** אין מפינן בחול המועד מ
 מחצר לחצר אבל באותו חצר מותר לפנות מבית לבית
 והכי מילי ששתי חצרות שלו או של אדם א' אבל משל אדם אחר
 לשלו אפי' מחצר לחצר מותר ואסור לפנות מדירה כאה לכאה
 או מכעורה לכעורה שפתיקן שלו או של אחד אבל משל אחר
 לשלו אפי' מכאה לכעורה מותרו **מז** הזבל שבחצר
 מוסלקין אותו לכדדן ואם נעשית החצר כרפת
 בקד מוציאין אותו לאספה מביאין מבית החומץ
 כלים שהם לצורך המועד ושאינן לצורך המועד אסור ואם
 אין לו מה יאכל כותן לו שכר ומניחו אצלו ואם אינו יואמיר
 מניחו בבית הסמוך לחומה ואם חושש להם שמי יגבבו מפני
 לחצר אחרת מחפין את הקציעו' בקש מוכרי פירות כמות
 וכלים מוכרים בצניעה כגון אם חכות פ' יוחה לסעוד פותח
 וכועל כדרכו ואם הוא פתוח לרשות הרבים פותח אותו פ
 וכועל אחת ואם הוא מוכר ירק וכל דבר שאינו מתקיים פ
 פותח וכועל כדרכו וערב יום טוב האחרון בכל דבר פותח
 וכועל כדרכו **מח** אסור לגלח ברגל לא למי שיצא
 מכות השכיה ולא היה לו פגאי לגלח קודם ה
 הרגל וכן למי שיצא מבינו האסורין מותר אפי' היה חבוש ב
 בידי ישראל וכן מנודה שהתירו לו שלשים יום קודם
 לרגל וחל יום שלשים ברגל שאין כדי פחות משלשים יום
 וכן מי שפדו סלח לגלח וכפאל על כדו ברגל וכבון שלא
 כמנח חכם שיתיר לו קודם הרגל שאם כמנח חכם ולא כפאל
 לא יגלח דלאו אכוס הוא והכיור והמוציע והעולה מטומאתו
 לטהרתו והבא אומר ית' הים המועד וכבון שהלך להריח מ
 מזונותיו או להתעשר אבל אם לא הלך לא לעייל אסור ל
 לגלח ולהיכבד אפילו לעייל דלא יגלח דוקא ביטא מארץ
 ישראל לחוזה לארץ אבל הכל בארץ או בחוזה לארץ אפילו
 לעייל יגלח **מט** קטן מותר לגלח המועד ולא
 סכא כולד המועד ולא סכא קודם המועד
נ לרב אלפס אבילות יום ראשון שהוא יום המיתה
 דאוריתא והיא אבד פסק דהילכתא אבילות של
 שלשים דהינו גיהון ותפורת הוא דאוריתא ולר"י אין
 מום אבילות דאוריתא אלא אכילות לחוד יכתב בעל הלכות
 גדולות מי שמת לו מת באחד מימי הרגל חוץ מבינים ה
 אחרון

מסכת

אחריו שאינו נוחב אבלות הרגל עד שיצא כל הרגל ומיהו יום האחרון עולה לו למנין האבילות ואם מת ביום ל נהג בו אבלות ואינו נראה לרית אלא לעולם אין א אבלות חלה עליו עד אחר הרגל וגם אין עולה לו

נא

מכ דה נהג כדויו הרגל ולא פריק ליה עד דמפייס לבעל דיניה . אבל וממדה אפורין בתפסות מנודה שמת בית דין שולחין ומניחין אכן על ח ארונו . אבל חייב בעטופת הראש ומנודה לבית דין אינו א חייב בו . אבל אסור בתפילין יום ראשון דוקא ומנודה אפי' יום ראשון מותר . אבל אסור בשאלת שלום ומנודה מותר בו וכל שכן לדבר עמו . אבל אסור בדברי תורה ומנודה מותר . אבל מותר אסור בדברי תורה אבל שוכה לעצמו ועושה לו חנות קטנה כדי שפרכסתי . אבל ומנודה אפורין בתבבוסת אבל חייב בקריעה ומנודה אינו חייב . אבל אסור בעשיית מלאכה ומנודה מותר . אבל אסור ברחיצ' ומנודה מותר . אבל אסור בגעילת הסדרל ומנודה מותר ל לרב אפי' ולהאריך אזור . אבל אסור בתשמיש המטה ומנודה מותר .

נב

בית דין ס' לחין שליח לזמן הנתבע וצריכין להדיעו . נב מי תרבעו ולחמי מי ממנין אותו וקובעין לו זמן לבוא ואם אינו בא לאחר זמן קובעין לו זמן אחר ואם מחזיק פניו כנגד השליח יכול השליח לאמר ו והוא כאמן עליו . אבל לכתוב פתיחה עליו אינו כאמן . ומכיון אותו לא לתר נסוכין לאחר שלשים יום מחו ימי' לאחר ס' האוכל עמו והיושב בד' אמותיו והבי מי' ל' אפרותא אבל למנוכא מתירין בה' כ' ומפסין חטאו בניבור ומפסין כ' ככזו ועוסקין כל מיני עובסין .

נג

הילכתא טוט אסור נג שלשים יום בין ל למנוכא בין לאפרותא . מנודה לרב מנודה לתלמיד מנודה לתלמיד כגון סדרה לבורו אינו מוטל לרב דוק שלא בפני הרב יכול התלמיד לברותו לבורו אבל בפני רבו אינו יכול לברותו לבורו וא' כ' כ' לו רבו רשות . מנוד לעירו מנוד לעיר אחרת מנוד לעיר אחרת אינו מנוד לעירו אבל לשאר עיריות כיוצא בה לאותה שהיא מנודה לה או פחותה ממכה הוא מנודה להם . מנודה לכפיה מנוד לכל ישראל מנודה לכל ישראל אינו מנודה לכפיה ואם נדוהו שלשה אין שנים יכולין ל התיירו אלא אם כן כתי' להם רשות אבל כל שלשתן יכולין ה התיירו אפילו זה שלא בפני זה אעפ' שהיו ביחד בשעת ה הדויו וכן שלשה אחרים יכולין להתיירו ובלבד שיהיו גדולים כונו הראשונים ואם היו הרבה בעצה כמנדהו צריכין ס' שיתירו כלם או כל כך אנשים כמותן ושיהו גדולים כמותן .

נד

אעפ' שאם פייס מתירין לאתר בתחלה אין מנדין ל לפחות משלשים יום ואם פייס מתירי' לאתר ואפילו אם לא פייס מתירין לאחר שלשים יום אם בא לפייס וכו' . ש' שיתירו לו אבל אם נזלו כדויו ומניחין אותו כדויו עד יום מותו וכשיצת בד' דין סוקלין א' ארונו . דין הכוין להיות יושב בביתו ככלם ולמעט בשחוק וברבור וכמימי עזק אבל מותר בש' שלום וכבעילת הסדרל ובתשמיש המטה ומותר לאכול עמו ולישב בד' אמות וואין צריך התרה וא' ל' לפייס

מ' ער קמן

נה

למי שחטא כנגדו . נה כ' יכולין להוסיף בזמן ולמעט בזמן וכדויו בתם אין בו קללה . אלא אומר יהא כדויו אם הוסיף לחטא מ מנדין ומקללן אותו ואם הרטה לפסוע מחרימין אותו ואז אסור לו ליהנות מכל אדם ולדבר עם אדם אבל המדבר עמו אינו כדויו ואם רוצ' להחזיר עליו מנדין אף המדבר עמו והיושב בארבע אמותיו ומנודה שמת אין ארכי' ושות' עמו ואין משיני' בד' אמותיו אלא אסתו וכדויו וכל זה למנודה לבית דין כגון דלא ציית לדיכא וכיוצא בו אבל תלמיד סדרה לכבודו אינו אסור בדכי' המנודה אלא סמוכיקי' אותו לכי' פנו זמן כושיפה דידהו של כפיה שלשים יום ושל שאר אדם ז' ימים וכדויו שלנו שבעה ימים ככזיפה דידהו וכזיפה דייק חד יומא . תלמיד יכול לנדות לכבודו .

נו

צרכא מרבין עבדי דיכא לכפיה במילתא דפשיקא ליה פ' ש' אפי' לרין ולהוציא ממנו . והוא אבד פי' דוקא לנדות ואם פשיקא ליה מילתא שחיב עליו כדויו הוא מנודה לכל י ישראל . וחי לא פשיקא מילתא אינו מנודה אלא לו לבורי' .

נח

אסור להכות לבנו גדול וכל מי שזנדה לאחר על דבר עבירה אין לזלו כדויו ואם כרו לאדם אחר ולא כודע מי נדוהו אין יכולין להתייר אלא הכפיה . ואם כודע מי נדוהו אין אחר יכול להתיירו אלא אם כן משוב כ כמותו בחמה ובפנים ובידא' שמים וכגדולה צרכא מרב' דפנו טומעניה כגון שחזר עסק בהפרי מינין ושותה במיני זמר שבי למשמתייה ליתא לר' ל' עזר דאף אם רואה אדם ס' שיצרו מתגבר עליו ילבש פחורי' וכי' אלא מיבעי ליה ליתוב יצריה . אם ראה חבירו שאוכל פירותיו וכדויו ואמר האחר אדרבה כדויו כדויו ו

נז

ולא של הראשון . אבל אם קודם התירה בו ולא שומע ונדוהו כדויו כדויו .

ס

כדויו כדויו . דוקא שהמנודה מסופק אם יכול ל לקיים התכאי' אבל אם ברור לו שיכול לקיים התכאי' אין צרי' הפרה .

סא

שלא בפניו אין מתירין לו אף שלא בפניו .

סב

השומע הזכרה מפי חבירו צריך לברותו ואם לא כדוהו הוא בעצמו יהא כדויו . וכשמנדהו יכול להתייר לו לאלתר . תלמיד חכם מנדה לעצמו ומתיר ל לעצמו .

סג

כדוהו בחלום צריך . בגי' אדם דתנו הילכתא להתיירו ואפילו התיירו לו גם כן ב בחלום ואין ה' מנדה יכול להתייר אפילו אם ידוע מי כדוהו .

סד

תלמיד חכם מסרח אין מנדין אותו בפרהסיא אבל יכולי' להלקותו . כל אותן שנותרין לגלח כמותן ד דוקא באותן שלא היה להם פגאי' לגלח בערב המועד אבל אם היה להם פגאי' לגלח ולא גלחו אסורי' ואכל סחל פגעי' שלו להיות בשבת ערב הרגל מותר לגלח ברנל' .

סה

מי שתכנהו אבולו הסביד טעור מקל . בתעור ולא בתוספריים ומכבס כ כשותו במים ולא בכתר וחול ורוחן כל גופו כזון ולא ב בחימין . ואם יצא מכות השכיה או יצא מבית האפורין

אעפ' פהתם כדויו שלשים יום כ' יכולין להוסיף בזמן ולמעט בזמן וכדויו בתם אין בו קללה . אלא אומר יהא כדויו אם הוסיף לחטא מ מנדין ומקללן אותו ואם הרטה לפסוע מחרימין אותו ואז אסור לו ליהנות מכל אדם ולדבר עם אדם אבל המדבר עמו אינו כדויו ואם רוצ' להחזיר עליו מנדין אף המדבר עמו והיושב בארבע אמותיו ומנודה שמת אין ארכי' ושות' עמו ואין משיני' בד' אמותיו אלא אסתו וכדויו וכל זה למנודה לבית דין כגון דלא ציית לדיכא וכיוצא בו אבל תלמיד סדרה לכבודו אינו אסור בדכי' המנודה אלא סמוכיקי' אותו לכי' פנו זמן כושיפה דידהו של כפיה שלשים יום ושל שאר אדם ז' ימים וכדויו שלנו שבעה ימים ככזיפה דידהו וכזיפה דייק חד יומא . תלמיד יכול לנדות לכבודו . צרכא מרבין עבדי דיכא לכפיה במילתא דפשיקא ליה פ' ש' אפי' לרין ולהוציא ממנו . והוא אבד פי' דוקא לנדות ואם פשיקא ליה מילתא שחיב עליו כדויו הוא מנודה לכל י ישראל . וחי לא פשיקא מילתא אינו מנודה אלא לו לבורי' . אסור להכות לבנו גדול וכל מי שזנדה לאחר על דבר עבירה אין לזלו כדויו ואם כרו לאדם אחר ולא כודע מי נדוהו אין יכולין להתייר אלא הכפיה . ואם כודע מי נדוהו אין אחר יכול להתיירו אלא אם כן משוב כ כמותו בחמה ובפנים ובידא' שמים וכגדולה צרכא מרב' דפנו טומעניה כגון שחזר עסק בהפרי מינין ושותה במיני זמר שבי למשמתייה ליתא לר' ל' עזר דאף אם רואה אדם ס' שיצרו מתגבר עליו ילבש פחורי' וכי' אלא מיבעי ליה ליתוב יצריה . אם ראה חבירו שאוכל פירותיו וכדויו ואמר האחר אדרבה כדויו כדויו ו

האומרין מתכפרין אכלו מותר בכל

סו הילכ לא מותר לטול כפרים בחול המועד וכימי אכלו אפילו תוך שבועה לא שכימי אכלו דוקא ב

בשמי ולא במשפטים ובחול המועד אפילו במשפטים

הקובר כפרים דריק שורפן חסיד וזרקן רשע והוא במקום שכלו אכל אם כבסן ממקום שכלו וזרקן לחוץ

אין חשש **סז** הילכתא מה שעל פני מזוית לזוית י יכול לגלח

מועד אפילו אם אינו מעבט ומיה פ סמוך לפת מכאן ומכאן אם מעבט עליו יכול לגלח ואם לאו

לא יגלח **סח** ולא מכבסין במועד הכא ממידינת העוביה והיונא מבית האקורי ומנוכה

שהקירו לו חמאים ומי שפסל לחכם והותר ונטפחות הירם ונטפחות השפרים ונטפחות הספד והזבין והזבנות ויולדות

ממי שאין לו כסות אחר לא חלוק אחד ופגדי קטן וכלי פשתן מותר לכבסן לא שהאידנא כהגו בהן איסור

סט ולא כותבין במועד קדושי פס וביטין ופוברין דיאיתקי מתכה ופדכחולין ואגרות שנה ואגרות מזון פטרי

חליטה ומאונין ופטרי בירויין וגזרות בית דין ואגרות שאלת פלוני

ע מותר לארס אשה במועד ולא כוכסין ולא עושין סעודת אירוסין ולא מיבמין

אין כותבין פטרי חוב במועד ואם אינו מאמיכו או שאין לספר מה יאכל מותר אין כותבין תפילין ומזוזות

ספרי ואין מביהי אפי' אות אחת אכל כותב תפילין ומזוזות ומזכר כרי שיחא לו פרכה כריוח וכותב השטרותיו ו

מוחשבי איתותיו וטווח תבלת לעצמו בין ביד בין כפלן

עב הילכתא אם קיים אכלות לפני הרגל אפילו פעה אחת בטלה ממנו זרת שהעה ודוקא קיים אכל

פג או חויד ולא קיים אין הרגל מפסיק וכנהג דברים פ שבזכיעה במועד ושבעת ימי אכלות אחר המועד וכן כל א

אכל שלא כהג אכלות תוך שבועה מטליו תוך שלשים חוץ מ מן הקריעה שאם עבר ולא קרע בשעת חיובו שוב אינו פ

קורע לא על אביו ועל אמו כדלקמן **עג** הילכתא חל שביעי שלו ערב הרגל מותר לגלח

ערב הרגל ולרחוץ ולכבס ומיהו אפור לנטשן עד שתחשך וכל פכן אם חל שביעי שלו בשבת ערב הרגל מותר לספר ב

בערב שבת ואם לא גלח עשה במועד מותר לגלח אחר הרגל וברגל לא יגלח ואם חל שביעי שלו בשבת ערב הרגל יגלח בתוך הרגל

אבל אם חל יום ראשון או יום שמי ערב הרגל אסור לרחוץ עד שתחשך ומותר לכבס מבעוד יום ואין אסור לנטשן עד שתחשך ומקצת יום שלשים ככולו ואין סוס א

אכלות ברגל אפי' ביום ראשון אבל אכילות סוג כל זמן שלא נקבר המת **עד** הילכתא הקובר מתי ברגל עולה למזין שלשים ומתעסקין לנחמו ברגל ו

בדיו שלוש ואינן מתאחזין כמו קדש ראשון ובשבת קדשו מלאחריו ואם בא להחליף מחליף ואינו קדש ועל שאר א

מתים אפי' כל שבועה מחליף ואינו קדש הילכתא ד דברים שבזכיעה כגון רהינה בחמין וכסוי הראש מהגן

בשבת ויש ותלמוד תורה הני דברים שבזכיעה אבל לחמר הפרשה מות ואם קראו לאכל לקרן כהורה צרי לעלו ובעיל

השנדל הני דברים שפירקהי וצרי לנעול ופולת שלום בשבת במקו שנהגו לשאול בשלום אבלי בשבת פולת הילכתא דה ויה

כרגלים ופעה אחת לפני הרגל אחת שעה היא בז' ימים ומ' ימי הפסח מפלים עליהם פ' יום פעה אחת לפני עצרת ו

ועצרת הרי כאן יד ומפלים עליהן י' יום סני כל עצרת עולה מן חמין פל י' שעה אחת לפני ראש השנה וראש השנה הרי יד ומגלח ערב יום הכפורים

שעה אחת לפני יום הכפורים שעה אחת לפני יום הכפורים הרי יד ומגלח ערב יום הכפורים

שעה אחת לפני החג והחג הרי יד וממיני עצרת ז' יום סני כל עצרת כ' ומפלים עליהן סמוכה אחר השב

עו שמועה קרובה דהיכו תוך שלשים כנהג שבועה לדין כל אכלות ושלשים כיום קבירה ושאועה רחוקה דהינו

אחר שלשים יום אינו כנהג אלא יום אחד אפילו על אביו ו ועל אמו ומקנתו ככלו ואינו זרק לכהוג כל דין אכלות רק

שיעשה מעשה שכיכר שמועה משום אכלות כגון להלון מ מנעלו או לכפות את מותו או לעטוף בראשו

ואסור בתספורת על שמועה רחוקה של אביו עד שיגערו בו חבירו וביהוץ עד שיגוע הרגל ויגערו בו ולכית פיס

בו שמועה ולשלת פלוס עד שבי' עשר חרם מיום המיתה ולא מיום השמועה אבל אם באה לו שמועה אחר פנים עשר ח

חרם אינו כנהג אלא יום אחד לכל דבר **עז** הא דאמרינן מקצת ימים שלשים ככלו

דוקא ביום אבל מקצת לילה של שביעי או של שלשים לא אמרינן דהיי ככל היום אבל ענין שמועה רחוקה דקיימא לן כמו

מקצת היום ככלו הם הכי כמו אם שמע בלילה הרי ככל ד היים שמוע שמועה בשבת או ברגל ולמונא

שבת ורגל כעשית רחוקה אינה כהקנת אלא יום אחד ונוהג בשבת וברגל דברים שבזכיעה

אבל שמוע שמועה רחוקה בשבת או ברגל אינו כנהג אפי' דברים שבזכיעה ולמונא שבת ורגל כנהג שעה אחת

עט הילכתא מתאבלין על עדות עד אחד ועד מפ ער וגי' אסיח לפי תומו פ באה לו פ

שמועה ביום שלשים הויל שמועה קרובה כאלו באה תוך שלשים מת הולד ביום שלשים דינו

כאלו מת תוך שלשים וכפל הוא והכי מילי דלא קיים ליה ביה שכלו לו חדשיו ואי קיים ליה ביה שכלו לו

חדשיו אפילו תוך שלשים מת אכל עליו על שמועה ד רחוקה של חמשה ומי מצוה אינו קורע ועל אביו ועל אמו פ

קורע והולך לעולם ואינו מתאחה לעולם ומי שאין לו חלוק לקרוע וכדומן לו חלוק תוך שבועה קורע לאחר שבועה אינו קורע על חמשה ומי מצוה אלו קרובים שמתאבלים עליהן אביו ואמו ככו וכתו אפילו הם פשוטין אדוני ואחתי

מסכת

ואחותו בין מן האבובין מן האם ואפילו אחותו בשואה ו
ואשתו כשהיא אכלה לא פטולה וכל המתאכל עליו מתאכל
עמו אם אירעו אכל ודוקא בעירו עמו בבית אכל קריעה
קורע מיד בשעת מיתה או בשעת ממועה אפילו שלא כפניו
ועם אדם זר אינו מתאכל לא בשמחה אביה ואמה אכל אחיה ו
ואחותה לא ואם האכל מוחל על כבודו אין צריך להתאכל
עמו ונאסר קמי כהנו האידנא היכר בדברי

כב

הרי שהיתה פתו אפיה וזכרו טבוח וכו' ומת
אביו של חתן או אמו של בלה מכבי' היות לחדר וכו' ודוקא
שבתן מים על גבי בשר דלא מודקן אכל לא בתן מים על
גבי בשר דמודקן או שמת' מקרוביו תרחה החמטה לבדו
ער שיכלו שלשים יום אם יש לו בנים גדולים ו

כג

הא דאמר ר' הונא יסן בין האפסין והיא בין הכספין
או קתני ובין שום ובין בלינה אשורי ליחיד אכל שאר פרישות
כגון הנענית הימנה וכיוצא בו שרי' אם אירע לאדם אכל ב
גדול אכפ' שאסור בתעמיס המטה ודומה לימי התורה אין
צריך לישן הוא בין האפסין ולא היא בין הכספין

כד

אכל אסור במלאכה וברחיצת כל גופו בין בחמין
בין בכונן ובפני ידיו ורגליו בחמין אחרין כגון מותר ואם
אינו רוחץ לתעבוה לא לרשעה מותר וכן לפטולת מצוה
מות' למ' דטוביה בזמנה מצוה וית' פסק דטוביה בזמנה ל
לאו מצוה ואסור לטוץ אפילו כל שזא ולרפוחה גם כן מ
מותר ואסור לנעול מעל וסכרל של עור אכל של כל שאר
מוכין מותר ואסור בתעמיס המטה אכל מותרת לחזונו לו ה
הטוב ולרחוץ פניו ורגליו ולאכול עמו בקערה ואפילו
לישן עמו פטור טבדיה ואסור לקרות בתורה בבתיאם ו

ובכתיבים ולשמות במעסה בהלכות ואגדות ואם היו רבים
צריכין לו למחל להם ובלבד שלא יעמיד מתורבמן לא לחם
לאחר וקרא אומר לתורבמן ובעסקת מועד קאן ובהלכות
אבלות יכול ללמד לעצמו אב' לאחר' אם אין רבים צריכין לו
אכל אסור כל יום ראשון בתפילין וכשני מותר מיד לחי' הכן
החמה ולאסר שהיכון אין צריך לחלון אפילו אם באו פנים
חדשות אכל שלשה ימים הראשונים אסור בעשיית מלאכה
אפילו עבד המיתרבה מן הצדקה מפאן ואילך עני מותר
לעשות כשיעשה כסוף ביתו ונאסר שונה ספק בתוך ביתה
אכל עשיר אסור כל' הוא ועבדיו ושפחותיו אכל ג' ימים
הראשונים אסור בשלש שלום אפי' מן שלא ידע שהוא אכל קור'
בשלמו צרי להודיעו ולא ישל בשלום אחרים מן ועד ל' הוא
שגל בשלום אחרים ואין אחרים שאל' בשלמו עד אחר ל' על
אביו ועל אמו און שגלים עד אחר יב' חדש

כה

את חתניו אכל כל שלשים יום מדבר עמו ת
תחומין ואינו נושא בשלומו לאחר שלשים יום שאל' בשלומו
ואינו מדבר עמו תחומין אלא מדבר עמו מן הגד' מרתה
אשתו וכפ' אחרת אינו רשאי לכתוב ולדבר עמו ת
תחומין אלא אם פן מבאו בשוק מהטר עמו בשפה רפה
ועל אביו ואמו מדבר עמו תחומין כל יב' חדש ולאחר יב'
חדש מדבר עמו תחומין אכל מדבר עמו מן הגד' שאומר לו
תתכנס ואינו מוזכר לו המת' תילכתא שא' אחר מן האחי

מזער קטן

אפילו ביום שביעי קודם שיעמדו התחומין מאכל האכלים א
אם לא היה רחוק מפס אלא מההלך יום אחד מוכה עם שאר א
אחי וכגון שלא ידע עד הגיע ליום אם אכל נודע לו קודם
מוכה מיום שנודע לו וכגון שיש גדול הבית בבית אכל אם
אינו בבית לא ואם הלך לבית הקברות להתעסק בצרכי ה
המת' לעשות מצוה או בכין לקבר אם בא בתוך שלשה ימים
אז הוי קטן הבא טפל לו ומוכה עמו לאחר שלשה ימים אינו
מוכה עמו וגדול הבית בקרא מי שהבית כשען עליו בין שהיא
בן או אח קטן

כו

השולח המת' לקברו בעיר אחרת
גדול משפחה כחן אלו ואלו מוכין משיצא המט'
מן הבית ואם גדול משפחה פס אלו ואלו שבכאן מוכין מ
משיפתם הגולל דהיו משפחתם הקבר אין פס גדול משפחה
אלו שבכאן מוכין משיצא מן הבית ופלטש משיפתם הגולל
וכן אם מת בערב שבת בערב מרא' שלא יוכל לקברו וכותבו
לגוים לקברו משיצא משפת הבית חל עליו אבלות להלכות
גדולות אכל לה'מכן בין שקורבן אותו באותה העיר א
אין אבלות חל עליהם עד שיאמרו להם שכקבר שהרי דעתם
עליו

כז

הקובר את מתו כסתם הקבר להיות
עם קבורתו עולמית וכמלך לפנותו אפילו תוך
שבעה אין מוכים אלא משיפתם הגולל ראשון ואם מתחלה ב
קברו על דעת לפנותו מתאכל מיד משיפתם גולל ראשון ו
ואם פנהו תוך שבעה חוזר ומתאכל משיפתם גולל שני ואם
לא פנהו תוך שבעה אין מתאכל עליו פעם שנית

כח

כל המתים מצוה למחר קבורתם וכל המלינו
עובר בלאו אלא אם כן הלינו לכבודו להביא
לו ארון ומקוננות טאביו ואמו מצוה לשהותו להרבות ב
בהספרו אלא אם כן היה ערב שבת או
ערב יום או בשמים מולפין על מטתו סומהו לכבודו על
אביו ועל אמו צריך למעט אפילו בעשקיו המותרין לו ו
לחלון בתפו ולהוציא זרועו מה שאין כן בשאר מתים
על שאר מתים מסתפר אחר שלשים יום על אביו ועל

כט

אמו עד שיבערו בו חזיריו ואפילו פגע בו רבל לאחר שלשי
יום על שאר מתים אם יש עליו חוב של שמחה
מריצת מותר לפרועו אפילו תוך שלשי
יום אכל להתחיל בשמחת מריצת דוקא לאחר שלשים יום
ובשערת כשואין שהזמינוהו בה לא יכנס תוך שלשים יום
אכל משיא יתום ויתומה דאי אפשר לבעודה זולתו אפילו
תוך שלשים יום מותר על אביו ועל אמו בשמחת מריצת
בן כך ובין כך לאחר שנים עשר חדש וכן אם הזמינוהו
לשמחת כשואין אפילו לילך פס לשמוע הצרכה או לבקר א
אסור בתוך שנים עשר חדש ולהשיא יתום או יתומה שאי א
אפשר לבעודה זולתו אחר שלשים יום מותר על שאר מתים
קורע טפח בכגד העליון גזיו על אביו ועל אמו קורע כל
כרגיו אפי' לבושי' עד לבו ואם לא קרע אומר לו קרע ואפי'
לאחר כזה ואפרקקו דהיו שודרו הכובל על לבו לכתחל'
צריך לקרעה ואם לא קרעה אינו מעכב להראבד ולה'מכן
אפי' לכתחלה אינו צריך

ל

על שאר מתים רצה להביא שפת חבד שלמה וקורע מן

מן השפה ולמטה מה שאין כן בארץ ווארד ועל שאר מירנים
סולל לאחד סכנה מואחה לאחר שלשים על אביו ועל אמו
סולל אחר שלשים ואינו מואחה לעולם והאשה שוללת לאלתר
משום כבודה על שאר מיתים קורע בין ביד בין כבלי ועל
אביו ועל אמו דוקא ביד על שזר מיתים קורע מבטנים ועל
אביו ועל אמו ונסא מחוץ לרשי כפנים בחור בחון כנגד
העם לרין גלות כפנים מכבים ידו תחת חלוקו וקורע
ודכו שלמדו חכמה דמיה לאביו באביו לבד ולא לשאר דברי
וכהה עליו כל דין אבילות תקצת יום אחד

צא

קריעה מעמוד ואם קרע מיושב להיחבר אינו
מעבב ולהרמין מעבב על חכם חולץ ומייחץ ועל אב
מאחז ועל כפיא מואחז ומאחז ועל אביו ורבו שלמדו חכמה
דכה מואחז או מואחז ואם רצה חולץ סתיהן

צב

חכם סמת בת מדרשו של אב בית דין סמת כל
מדרשות שבעיר בעליו וכני עירו ככנסין לבית הכנסת
ומשין מקחן היושבים שדורם יסבו כצפון וכו' כפיא ש
סמת כל המדרשות בעליו וכני עירו ככנסין לבית הכנסת
וקורין סכנה מיוצאין

צג

יוצא מכותו סכנה יוצא ואינו יושב בצוקומו

צד

פלישת יושב במקומו ואינו מדבר עם כל אדם דביעית הרי
הוא ככל אדם ולעבין לילך כיום סבת ראשון לבית הכנסת
תלוי במכה בצוקים סנהגו הולך והקהל אחריו עמו לביתו
וצוקים שלא כהגוי חין הזכין שוכשין על ה
המלכים ועל הכהנים מותן וכלי תשמישן
ואין בו משום דרכי האומות

צה

על אחר שלשים ולאחר שלשים
אביו ועל אמו ואפילו ים לו בניס גדולים מנתה אסתו לא
ישא עד שיעברו שני רבליס ולאחר שיעברו שני רבליס מיד
מוותר לא סכא אהרביש כגון פסח ועצרת ולא סכא אהרביש
דחוקים וראש השנה ויום הכפורים לא חשיבו רבליס לרטר
זה אין לו בניס נוסף וכו' אחר סכנה ים לו בניס קאנים
או שאין לו מיי שמשנסו כוסא לאחר סכנה ובעל לאחר ל'
מיי ששדך אשה והוא בעבין פאם לא ישא אשה לא ישא

צו

אחרת ואירעה אהל אה חין לו בניס מותרת לנשא
לו תוך שלשים יום משום בטול פריה ורביה דידה
הא דאמרינן על אביו ועל אמו שנים עשר חדש אפלי
אם השפה מעוברת שני בשנים עשר חדש על שאר מיתים א'
אשור לייך כהאורה באיריה גדולה למרחקים ומשום דרתי
לפניה עב' שלשים יום ועל אביו ואמו עד שיבעדו בחיריו
ויאמרו לו בא שמוכו
אשור לישא תוך שלשים יום
הא דאמרינן יום משום בטול פריה ורביה דידה
הא דאמרינן יום משום בטול פריה ורביה דידה
אשור לישא תוך שלשים יום
הא דאמרינן יום משום בטול פריה ורביה דידה
אשור לישא תוך שלשים יום

תחתיו ופונדא ואכפליא ופליקיא וכו' על של ראש חין בהם
מסוס גיהמין יחין איסור אלא כסכסכא במכסא אחר הבהותן
הילכך מותר ללבוס חלוק סתתך מן הידיעה של תגרים ו
מקפרי אחר כך אף על פי שהיא צמכסא אחר סתתת ועל
אביו ואמו אשור ללבוס כליס מנוהצים עד שנים עשר חדש
כל שלשים יום לתקופת ראשו וזקנו וכל מקום שיש בו
שער אחד האיש ואחד האשה וכו' רבתי מתיר לאשה
להסיר שער על ידי קיפול לאחר שלשים יום

צא

מיי שמתו מוטל לפניו או אפי' אינו מוטל לפניו
ועליו מוטל לקברו והיו כל הקרובים המתחבלי עליו חובלי
בבית אחר וכו' ואשור לאכול בשר ולשתות יין ולהכב כ
פיהסכה ואשור לברך ולמאן אפילו לעבות המין אחר המברכי
אשור ואפילו חין גורד לעסוק בצרכי המות שיש לו מיי
שיעבוק בשנינו אשור ובבבית יום טוב מותר בכל ומיהו
בשבת ויום טוב צדד אה צריך להסתיק על התמוס כרי ל'
לעסוק בצרכי המות אה עליו דין אכנות לואסר בכלן י'
יום טוב שגדי הקקבד על ישראל כולו שוויה רבין ומהו דין
אבילות יכיום טוב ראשון ים רוצה לקבדו כיום על ידי
עמומין כיון שגריך להנציח לו אידון ותברכין דינו כחול חו
המועד

ק

לתנו לקבדו חין דין אכנות על הקרובי
ולא דין אכנות עד שיתאשו ולקבדו וכן קרובי המות
פאם כתיביה חין דין אכנות חנה עליהם שאינו מוטל ה
עניהם לקברו ודמי למסרו לרשע ולכתמים שפכה ממכו
דין אכנות אהל אה הוא בעיר אחרת קרי שפיר מוטל לכני
וח דין אכנות על הקרובים המתחבלי עליו אפילו הן
בעיר אחרת

קא

או שאפו כהר ולא כתיאשו מלקבדו חין על ה
הקרובים לא אכנות ולא אכנות כתיאשו מלקבדו חין
שגעה ושלשים ימים סכתיאשו ואם כתיאשו אחר כך אה בכר
שויה לא גרע מלקט עצמות אביו סמת אהל כל אותו המס ו'
ונס קורע ואם חין כנו פס ושמוע אחר כך חין גרי' להתחבל
וכן דין שאר הקרובים אה הם פס חין צדיק נמוח ולהתחבל
הילכתא אומן כפשת אשור בהשמיס ה

קב

המטה חין קורעין במועד ולא חו
חולצין כתיף ולא מוציין האהל אלא קרובי
של מות אהל הקרובים מיהא קורעין ומוציין במועד חין
מוצין האהל במועד אלא על ממות זקופות ו אהל בחול מיי
סלכו גס בו מרהו על מטה כפזיה מיי שיק לבו בו או
אוכ' על מטה זקופת

קד

דבר ה' סתה ככל מקום ואומרה תכל קורעי'
חולצין ומוציין עליו אפילו במועד ואפילו יום סמועה
שאינו יום קבורה ואפילו אה לא קרע בשעת סמועה יקרע
כל זמן שעבוקין בהפד אהל חין ומפדין עליו במועד או
אלא כפכיו ועל כל המיתים קורעין הקרובים במועד או
אפילו כיום סמועה ועל אדם כשר דלא כנו פס
סמועיה ואינו חסוד על פוס עבירה ולא על בטול מנות
אלא שאינו גדול בתורה קורעין במועד

ואין אחרת מזה

71

מסכת

ביועב אם ידע בין זייתה לקטורה ועל כל אדם חייב לקרוע
אפ' ב' יועב המור שזבת יצאת נשמה ואפילו אם חסוד
על עבדו שלא יהא ממומד לעבד איה או ממומד להכעיס
לעבד על אחת מכל המצות

קה

שלתיו חכמה או שהאיר עיניו במסכה
כגון חכרים שלומדים סימנות זה מזה קורע ביועב אפילו
בזבת סימנות ואינו מאחה לעולם

קו

על מטה שיש עליה ספר תורה ואין
מזתו של מת וכבודו של חכם להזניחו דרך פתחים ובמטה
ראשונה שיש עליו לטרו

קי

להוציא כל מת אפילו
דמותו אין לו שיעור וגו' אן דלא קרי ולא תני אין מבטלין ח
אם יש לו מתעסקי כרי קבורה ולחון דקרי ותני שיעורו
קרי סר אלפי גברי ושחא אלפי סיפורי וכו' ודוקא בשעת
הוצאה אבל כל זמן שמוטל לקברו אין צריכי' לבטל והינוקא
של בית דין אין צריכי' לביטול

קה

אין לכתוב חכמתא כולן אחריו
ואי אבא חכמתא הן אחריו והפאר מותר' וה' א' שלא בשעת
הוצאתו אבל בשעת הוצאתו אחריו אפי' לחון דלא דקרי
ולא תני

קט

עומדין עליו כשרה יאמרו עליו
צריכת אב'ים ותחזימי אבליים ואם אין פלדו קיימת אין הוא
עליו כלום ואין עומדים עליו כשרה

קי

כיון שהחזירו פניהם מן ההטה שוללין
ולמן דבר שלא היה בו כלל והעופה בין גורם רע לו ולמת'
א' יוכל להוסיף קצת טבא על מדות טובות שקיי בו ובלבד
שלא יפליג להוסיף ית' מרתי

קיא

על אביו ואמו
ועל רבו שלמתו חכמה ועל כשיא ועל אב בית דין ועל פ'
שמועות רעות שבהן רוב ציבור ועל ברכת חסם אחד ה'
השומע ואחד הזומע מפי השומע העדים אין צריכי' לקרוע
פ'ית כשיצדו ועל ספר תורה או אפי' על פרשה אחת מ'
מכתיבים או כתיבים שספרו ודוקא בזרוע וקורע עליו פ'
שתי קריעות

קיב

ועל ערי יהודה בשרואה אותן
בזרען אמו ערי קדש היו מרבר וקורע
על הראשונה ודיו וכבאלאס ירושלים בהרכבה אומר ציון מ'
מרבר שיממה היתה וקורע ובשרואה נ'פ סנקדש בהרכבו
קורע ואחו בית קדסו ותפאל תכו אשר הללוך חבותו היתה
לשרפת אש וכל מחזירינו היתה להרפה ואם פגע בפקדש
צריכא קורע על הפקדש ומוסיף על ירושלים ואם פגע ב'
בירושלים כרישא קורע עליה כפני עמנה ועל מקדש כפני
עניו ולסוף כל' יתם צריך לקרוע אם לא ראה אותם פ'
בשמים וכל אלו הקדשים ראין לסלקן למלך ללקטן ולעשות
בתינ שולמות אבל לאחותן פי שתופרין מכתבים ועופים
תפירה אמת מבחזן להסוותן זהו אזור בעאר מותם אבל
לאחר שלשים ובאביו ובאמו וככל אלו לעולם

קיד

הקריע מיתך השלל והמלל והלקוט וממונד השולמות
לא יבא מתוך האחי שבשתי תפירות תכתבים ומבחוץ יבא

מיעד קטן

קיד

אזור להפוך צד הקרוע העליון למטה ולאחות
אותו ואפי' מבר הכבר לאחר אזור לאחותו לכך
צריך להודיעו ללוקח הילכתא תחלת הקריעה טפח קרע
על מת וכא והוסיף על מת אחר כגוי בכל שהו

קטו

ישכ' לגלח ובא האמרו לו מת אביו הרי זה אפלי'
ראשו אחר המגלח ואחר המתגלח

קיו

אמרו לו מת אביו וקרע ואחר כך כ'
אם ידע שהיה כבו בתוך כדי דיבור
של קריעה אין צריך לקרוע אחרת ואם לאו צריך אחרת וכן
היה לו חולה וכתעלף וקרע עליו ואחר כך מת אס מת תוך
כדי דיבור פ' קריעה אין צריך אחרת ואם לאו צריך אחרת

קיא

מת אביו וקרע ולאחר שבעה אמרו לו מת כגו ו'
והוסיף תחתיו מתאחה ועליון אינו מתאחה

מת כגו וקרע ואחר שבעה אמרו לו מת אביו וקרע והוסיף
עליון מתאחה ותחתיו אין מתאחה

קח

לו מת אביו ממה אמו מת אחיו מתה
קורע על כלן קרע אחר
על היכן כגוי
על טיבורו הגיע
לטיבורו לא כגוי בתוספת ומרחיק א' א' א' וקורע וכתמלא
לפניו מחזירו לאחריו כתמלא למעלה הוסכו למטה הקורע
למטה ומן הפרדיון לא יבא כל' קורע קרע חדש ומוסיף על
קרע הראשון לאחר שבעה

קב

בבד קרוע לפני המת האומ'
הזאילמי חלוקך פאלך לבקר את אבא שהוא חולה ומבאו שמת
קורעו ואינו מחזרו ומחזיר לו חלוקו וכותן לו דמי קרעו ו'
ואם אמרו לו סילך לבקר את אחי קורעו ומאחשו וכותן
לו דמי קרעו ואם לא אודיעו שהו' לבקר את המת הרי זה
לא יבא כוי

קכא

חולת שמת לו מת אין מודיעי'
מקרעין לו ממשקין הפסים פ'
מפניו ומקרעין לקצן שמת לו מת מפני עבנות כפס' ואם
הגיע לחנוך צריך לקרוע ואין מקרעין לכבוד אשתו אלא על
חזיו ועל חמותו

קכב

לכל דבריו אין קוסרין
סדר מדי לחולה והיאך אמרים לו שיתקם פ'
אבל לא יכיר פניו בדרך כיתו שמיאיו לדי
שחוק וכאמא מתגבה על הבריות ההולך ומקום למקום
ואירעו אבל אם יכול למעט בעסקיו ימעט ואם לאו יקבה
צרכי הדרך לבד ודברים שיש בהם חיי כפס'

קכד

מאימתו וזקפין את הממות בערכסבת
מן המנחה ולמעלה ואף על פי כן לא יסכ
עליה עד שתחשך ולמוציא שבתאפי' אם לא נפאר לו אלא
וזם אחר חוזר וכופה

קכה

כל הממות שיש לו אפי'
אם ישן ע' יתן לשעמיס אף על פי שעוקר סכיבתו כבית פ'
סממת כו ואפילו יש לו כמה בתים אם מושתמש בכלן צרי'
לכפות כולן ואפי' מושות אשתו וכבוי כווי צרי לכפות אבל
מטה ומיוחדת לבלים ומושות פל אכפכאין סבגית אין צריך
לכפות וחמסה אחין

מת אחד מהם כלם כופין את מטותיהן אעפ' שכלן סוכבין
בבתי'ן ואין אחד מהם סוכב בבית סתמת שם נשאר דיני

קנו

כפיית המטה היו אבינו ואינו מזרקים בו כ
כלים את סבבנו במטה הנקברת עמו אחריו
ואת כל ז' כנגנו בו ומתקין דוקא כלים שבמיררות לבן זורקו
על המט' סיהו נקברי עמו אבל אם מביח את המט' על המוצע
או נובקו בו או כהת תחת מראשותיו או פרטו הדקין על ה
סארקו או על המט' שמוליכין בו המת לקבורה אינו נאסר.

קבו

אין מטילי צניית בטלית של מתים אין מטבין
לפניים מלעשרים שלא לגלות שבי העשרים ה
ושלא להוציאם כדבש ומטילין טערוה לכלות מבלין פ
שביהם של חתנים כותבין דיו וקולמוס כדור ואין בהם ומסוס
דרכ האזורים קולין מפתחו ופנקשו בארון

קבח

עושין חופות לכלות ולחתנים ותולין בהם
מיני חבלים וכל התלוי בחופתו של ית אסור בהנאה

קבט

עיר שיש בה שני יתים באחד וכו' ואין מ
מנחמי' שכי אבלי' באחד לא אם כן כבודן

קד

מכבדין ומרביצין בבית האבל ו
מזדמנין קצרו' וכוסות קיתניות וכלחיות אבל

קלא

אין מביאים מביזר ובשמים אין מביחין
המטה כרהוב באוועד ולא של כספים

לעולם והין עגלין כחבר עיר על האשה ואין אכסים מכרין
אותה ואם יש לה כמים קאמי מטרין עמהן אבל כמים מברות
לכסים ולא מקרי לחם אכסים מה שאשה כסואה אוכלת מפל
בבילת וכן מי שיש לו מלימד או סכיר אוכל עמו בבכרו ו
ז' זרעו אבל אינו אוכל מפל בעל הבית סעודה ראשונה

אבל מי שנותן מזונות לעפי או ליתום או לבנו ובתו הגדולים
ב'לא תבאז ואירעם אבל לחם אכסים קרינא היה ואין זריבין
לאכל למשל אכסים

קלב

כאחד אבל לא מטפחין מעבדות סכלן עבדות
ב'ראשי חדשים חנוכה ופורים משנות ומטפחות וכו' וזוה

אין מקובנות שתהא האחת מדברית וכולן עונות נקבה ה
המת לא מעבנות ולא מטפחות וחוכה ופורים יום יד ויום
ט' ו'אזרין בהסדר ובמעמית ואין כוהב אכלות בפורים א
אבל דברים שבהצעה כותב' ג'לאחר שתתללו בבית האבל
ב'ליל פורים הולך לבית הכנסת לשמוע המגלה מתייב לסלוח
לו זונות ואעפ' שאינו מתאבל יום יד וט' עולין למינין טענה
מתלמיד חכם משפידין עליו אפילו בחול המועד וחוכה ו

ופורים ודוקא בפירו ויום שמועה כפניו דמי' אין כוחתין משבעה מעמד ות' והכל לפי המנהג

זה יד'ל'א כהגו לא לעשות מעמד אחד בזאתם מן הקבר
עושין סורה ואזורים קדיש ומנחמין האבל ומלחין אותו עד
ביתו

קלד

יש מקומו סכהג'לומ' ז'דוק הדין חרם וחוכה ופורים יום מקומות
ב'ה'ש'ג'ו שלא לחמור והכל לפי האנהג' ואין עושין מעמד כ
בפחות מעשרה כל שלשים יום מ'נוק יוצא בחוק ונקבר
ב'ז'ה' אחת גפמי אנשי' ולא באיש אחד ופתי כמים ואין עומדי
עליו כסורה ואין אזורים עליו ברכת אבלי' ותנחומי' א'

אבלי' כן שלשים יום יוצא בדלוהקמא ועומדין עליו כסורה
ואזנו עליו ברכת אבלי' ותנחומי' אבלי' כן י'ב' חדש יוצא
במטה ואין משפיד' עליו עד שיהא בן חמש לכני' עניי' וזקני'
י' וכו' עשירי' עד שיהא בן שש ולהתאבל אפי' על קטן בן יומם
מתאכלי עליו היכא דקיס ליה בגויה סכלו לו חדשיו ומכרין
עליו סעודה או קטן שמת קודם פסחול מולין אותו על קברו

קלה

אבל כיון שבעב טראפו טוב אין המכחזין ה
רשאין לישב אצלו הכל חייבין לעמוד בפני פ
כשיא חזן מאכל וחולה ולכל אמרי' טב חזן מאכל וחולה
מת שאין לו מנחמי' באין י'כני ארם ויושבין במקומו כל ז'
אב' סעודה ראשונה אחר לאכול מפלו ומצוה ע' השכנים
להאכל מפלהן ויכול א'להאכ'ו לחכירו בימי אכלו והוא י'
יחזור ויאכיל לזה במאי אבל רק שלא יתנו תחלה ומת בעיר
כל בני העיר אפ' כ'ה'ל'כה ואם יש חכורו ידועות סכל א'

מתעסקת ביומן השאר שאין היוס יומן מותרין
אין להתקשות על מת יותר מדלי' לא ג' לבכי

ז'להפד' ל'ג'ה'רן ולתכפורת' קלו הילכתה הספד
יקרא דסכתא הוא ומכקין מיורסים ואם א'
אז'ל' ב'ש'רוהו שמוע'לו וקבעל צ'יק להספד על אשתו

קלה

העובקין בהספד באמן פ' מתמוטל לפנייהם
ב'ה'ט'ין אחד להד וקורין במע' אין המת
מוטל לפנייהם יושבין נקורין והאכל יושב דומם הם עומדין
ומתפללין והוא מנד'ק עליו את הדין וביוס הא' מפסיקין
לק' ס'לא לתפלה מכאן ואילך מפסיקין בין לק' פ'בין לתפלה
אחר לתלוט סכרו של מת בין על העינים ב'
בין על הראש ואפי' פער אחד אחד אכסים

ואחר נשים וכן אסור לפרוטו כצרו על מת בין ביד בין בכלי
בין להכות עד שינא דם' קמ' המת אין מתעסקין
והכפ'לי'ס וכן ח' ח' וכן ט' מת אין מתעסקין
עניהם לכל דבר' האואבד עצמו לדעת אין קורעין ולא ח'
חולצין ולא משפדין אבל עומדין עליו כסורה ואומרי' עליו
ברכת אבלי' והואבד עצמו לרעת מהמת אונכו כגון סאול
והינוק אפי' מאבד עצמו לרעת משפידין אותו

קלז

הרובי ב'ד'אין מתעסקין עמהן לכל דבר'
וקרובי' פואים כ'אלום הדיינים והעדים ה'
הפורטי' מן הצבד אין מתעסקי עמהם לכל דבר וקרוביהם
ל'וכ'אין לביהם' הרובי מלכות אין מוכעי' מהן כל דבר ומוכי'
להם משכת'אסו לסאול לקברם אבל לא מלגבוב' וכן מי פ'
סכפל לים י'ו טבע בב'ה' או אכלתו חיה אין מוכעין מהם כ'
כל דבר ומוכין להם משכת'אסו לכת'ס' מ'צאוהו איברים
איברים אין מוכין לו עד שימצאו לבו או שדרה ובלגולת'

קמ

מי שהיה בעלה בלוב עמה בעיר או אשתו
או אביו וז'מו בלובין עמו בעיר לא יסיה כ'
באותה העיר א'א'כ' היתה גדולה כאנטוכיא ולא יסיה כ'צד
זה לא כ'צד אחר עד מתי' אכ'ו עד שיכלה הכפר שאין צרמי'
כראית' מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמב

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמג

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמד

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמה

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמז

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמח

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמט

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמס

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמט

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמו

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמז

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמח

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמט

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמס

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמט

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

קמו

מי שמת אביו ואמו והיה קטן
פעה וקדם טעברו עליו שלשים
יום הגדיל כתב ה' מאיר שחייב להתאכל משהגדיל ואינו

על טעם המת. **ט** הכחשד על השכחה ונסתחררה על הכבירה וכתבירה לא יכנסו. ואם בכש לא יוציא. והכחשד על הסכמה לא יכנס.

י גר סתמייר לפס אשח או לאש אים או לפס שלחן מן מלכים כלם גרים. **יא** אשה שיצא עליה קול של ביעור בגון שרוכל יוצא. **יב** מציתה והיא חוברת בדיכר או רוק למעלה מן הכילה או מנעלים הפוכין תחת המטה אם הוא קול של ממש בגון שלא הוציאוהו איברים וילא פהיק תוק יום וחצי אפילו אין עדים בביעור לא מראה אותו הטעל תבא ממוכו ואם בכסה הכחשד יוציא אבל אם לא אין בקול ממש איכה אסורה ללא אם כן ראו עדים הביעור אבל לא על ידי ראיות הטעל ומיהו על ידי עדים אסורה לבעול ולכחשד זה לרבי תם ולרב אלפס כשאין בקול ממש אין מוציאין לא מבעול ולא מכחשד אלא בעדי טומאה וכאיים בקול ממש ויש עדי ביעור מוציאין מבעול ומכחשד אבל בראיית הטעל לחוד לא מפקינן אפילו אם יש בקול ממש. וואם הוציאה בעלה בעדי ביעור וכשאת לאחור וגרסה לא תתקבץ לכחשד ואם בכסה לא יוציא. **יג** המוציא אשתו משום שם רע ונדר דקיימא לן. **יד** ולא יחזיר אם בכש לא יוציא. **טו** המוציא גט ממדינת הים ואמר בפני כותב ובפני **טז** נחתם או שהעיד על בעלה שמת או שאין הרגתיו לא ישא את אשתו ולא יאמר הכסא והמצינו גט מארץ ישראל מותר לישא אותה. **יז** בזמן האוריתא פהול לעדות אשה ושל דבריהם כשר.

טח החכם שאמר את השפה בפרד על בעלה לא יאכזה ואם בכש לא יוציא. מאכה או שחלצה בפני פנים או שהעידו פנים שמת בעלה יאכזה וכולן שהיו להם נשים ומתו מותרות ליכשא להן ובגין מותרת לאביהם ולאחיהם.

פרק ארבעה אחין א

ארבעה אחין פנים מהן כשואין פתי אחיות ומתו הכשואין את האחיות חולצות ולא מתיבמות קדמו וכנסו יוציאין הימנן פסק דחליטו פהולת צריכה לחזר על כל האחין הילכ שלשה אחיות יבמות פכילו לפני שני אחין יבמן זה אחר זה אחר חולץ לאחת והשני לאחרת והכשארית צריכה חליטה משתימן ואם כפלו באחת כולן צריכות חליטה מכל אחי ויש פסק שאיכה צריכה לחזר ושתיים הראשונות כל אחד כל אחד חולץ לאחת ואחר חולץ לשלישית. **ב** כפלו לפניו פתי אחיות וצרותיהן הלך לאחיות לא כפטרן צרות חלץ לצרות כפטרן אחיות. **ג** חלץ לבעלת גט או לבעלת מאמר לא כפטרן צרה. **ד** לצרה כפטרן בעלת גט או בעלת מאמר בעלת גט או בעלת מאמר. אסקינן דג' הדדי כיכחו. להדיבין חולץ לפתיקה ולרשי חולץ לאיזו ש פירצה ופטרן צרתה. **ה** פתי אחיות יבמות שפלו לפניו יצא אחר מתה פניה מותר בראשונה מותר ראשונה אסור בשניה. היתה אחת מהן אסורה עליו אישוד ערוה אסור בה ומותר באחיות וכו'. **ו** שלשה אחין פנים מהם כשואין פתי אחיות וכו'.

שלשה אחין פנים מהם כשואין פתי אחיות ואחד מופנה מת אחד מבעלי אחיות ועשה בה מופנה נאמר ואחר כך מת אחיו השני מוציא אשתו בגט ואשת אחיו בחליטה.

ז כל יבמה שנאסרה בשעת כפילה אפי' הותרה אחר כך בזמנה כפילה עצמה אסורה ואפילו היה לו אח אחר שכשאר זה זקוקה לו וכככה ואחר כך מתה אשתו של זה ואחר כך מת אחיו שככה שמכח כפילה זו מותרת לו אפי' הכי אסורה עליו עולמית. **ח** שלשה אחין פנים מהן כשואין פתי אחיות ואחד כשני. **ט** ככרית ברש אהר מבעלי אחיות את אשתו ומת כשני ככרית וכשא המגרם ומת אשתו מותרת לאח הכשאר. אבל אם מת כשני ככרית ואחר כך ברש אחר מבעלי אחיות וככס ומת או מת אחד מבעלי אחיות ולא ברש כשני ככרית ולא בכס ומת אשתו אסורה.

י היה לאחיו שפק קידושין או שפק גירושין בערוה ומת צרתה חולצת ולא מתיבמת כיצד שפק גירושין ושפק קידושין זרק לה קידושין או גט שפק קרוב לו שפק קרוב לה וכן ברש בגט שכתוב בכתב ידו ואין עליו עדים או יש עליו עדים ואין גט זמן או שיש בו זמן ואין עליו אלא עד אחד אבל כל אלו לא שייכו בקידושין שאם קדשה בטור שאין בו זמן או שהוא כפול בכתב ידו הוא קידושין במוזין. לרשם אם העדים רחוקים מצית דין יכולים לפלוה כתב ידם ל לבית דין ולא קרינן ביה משהם ולא מפי כתבם ולרשי א אינן יכולים.

יא שלשה אחין כשואין שלשה נשים ככריות ומת אחד מהם ועשה בה השני מ מאמר ומת הרי אלו חולצות ולא מתיבמות. וכן כמי אם ה היה מופנה ועשה בה מאמר ומת חולצת ולא מתיבמת. ואם נתן לה גט ופירש למאמרה ומת מותרת לשניסי. אבל אם כתן לה גט פתח אסורה. פתי אחין וכו' מותר לשמש עם אשתו שלא כדרכה אפילו להוציא זרע באקראי בעלמא אבל אם רגיל לעשות כן או דם מצפנים חורה מטרון אסור קטנה שכככה או כתפתתה או יוצא במיאן איכה צריכה להמתין שלשה חדשים. אבל גדולה שכאכסה צריכה להמתין שלשה חדשים. קטנה סתת אלמנה או סתתגרסה צריכה להמתין שלשה חדשים. גיורת סתתגיירה ושפחה שנסתתרה אפילו גדולה איכה צריכה להמתין. אבל גר וגיורת שכתב גיירו ביחד צריכות להמתין ג' שבועות גדולה צריכה להמתין שלשה חדשים.

פרק החולץ ליבמתו

א החולץ ליבמתו וכמציאת מעוברת וילדה וילד של קיימא. אין החליטה כלום. ומותרת לכהונה ולקרוביו. הפילה הויא חליטה לפוסה לכהונה ולאסרה ל לקרוביו ולא תבשא לשוק עד שתחלוץ לאחר שתפיל. וכן ביאת מעוברת לא שמה ביאה לפוטרה בגט עד שיבוא עליה בעם אחרת לאחר שתפיל. הילכ' כרש' לקיים במחלק ככשני על פני

הצבור לא הוא

כא שובל לקריו והיא נכדתה עולה להן לטובלת ברות אעפ"י שהיא בלינה וכיום לטין עצמם אע"פ דלכתולה צריכה להיות ביום כפני ג' ומשיאין לו בת ישראל ולי"ב אפ"י אין משיאין לו בת ישראל אבל בדעיבוד לא פליגין לבריה

כב הלוקח עבד מן הגוי וקדס וטבל לסם כן חורין הרי הוא כן חורין לכך צרי בעגודו במים להטיל עליו שום עבדות להראות שהוא עבד אבל גוי שמכר עצמו לישראל קנה בופו ואינו מועיל לו אם קדס וטבל לסם כן חורין

כג הילכתא אינו בט עד שימול ויטבול ו ולכתולה צריך שתהיה הטובלה ביום ובפני ג' ואם פת"י יר כשהוא מנהול לה' צריך להטיף ממכו דם ברית וקטן שנוכל גזיחול אין צריך ולר"ח הוי אישכא ונהגו להטיף במיכה ומיהו אין מחללין עליהן את השבת ואין מוצרכין ע עליהן

כד גר שכל וחומר כתגייתיה בבית דין של פלוני כין בארץ בין בחוזה לארץ אינו גר עד ש שיכיר ראה ומיהו אפי"ל לא אמרו העד"ל שא שמעכו סתגייר בבית דין של פלוני הוי עדות ומה שצריך שיכיר עדים דוקא שידענו בו שהיה גוי אבל אם לא ידענו בו שהיה גוי כאמון

כה מי שכל וחומר כתגייר בינו לכוין עצמו אינו כאמון לפהול בבין וכאמון לשווי כשהיה חתיכה דאוסורא לאכרו בבית ישראל אבל אם על בת ישראל לא פהלה

כו דין גר הבא להתגייר הויך נהגון עמו חומרים לו למה באת להתגייר והלא ישראל כבדים ופגלים ואם אומר יודע אני ואיני כראי להתחבר עמהם מקפלי אותו ו

זא ומו יעין אותו קצת מצות קלות והמחולת ועוכסן של מצות ומתן סכרן וחומרים לו העולם הבא אינו בטן אלא לצריקי וישראל בזמן הזה אינם יכולים לקבל לא מום טובה ולא רוב פורענות ואין מרצין לדרקן עליו קבל מנין אותו ד ו

זב ולכתולה פ"א וטובילי אותו מיד בת קאה בג' שום חנינה א מוועיעי לו ואם בן יתקנת מצות המורות והרי הוא בישראל לכל דבר שאם חזר בו דינו כסר משומר ואם קרם בת ישר קידושו קידושין ואם מושיבין אותה עד צוארה במים

זג וגי' למרי חכמים שומדין בחון שמודיעין אותה מקבת מצות קלות וחמורות גר קטן מטובלין אותו על דעת בית דין עבד ששהה כבר בבית ישראל כשהוא להטבילו לסם

זח סחור אינו צריך לקבל החמות אבל אם מיד ס כשהטבילו לסם עבדות טא להטבילו לסם חירות צריך לקבל

זח אין מקיימין עבדים שאינן מולין אלא אם כן קבאו בפ"א כין השמות ולא השפיק למוולו שאז יפול ל לקיימו אותו שבת וכן אה קבאו על מנת שלא למוולו יכול לקיימו ואם כתרצה למוול וחזר בומגלגין עמו יב חרש לא רצה אחר כך למוול צריך למוכרו ולר"ח הוי כתרצה למוול ודוחה אותו צריך למוכרו מיד לא כתרצה למוול כלל מגלגלין עמו כל יב חרש לרשי טובלת עבדות אפילו בעל כרחו ומכילת חירות אחר ששהה כבר בבית ישראל אפילו בעל פהו אבל אם לא ששה כבר בבית ישראל צריכה להיות מוועיעי ולי"ב אלפס אפי"ל עבדות דוקא מדעתו

זח הילכת' יש ממחר מחייב כריתות ולא מחייב לאוין

ואפי' דשאר והבא על כדה וכו' ואפי' ממזד ואפי' מדרכין הילכתא יש בט אחר גט ומאמר

פרק ישגט א אחר מאמר בין יבם אחד ושתי יבמות בין שני יבמות או שאם כתן גט לזו ובט לזו אסור בקרובותיהן או אם כתן גט לאחת ואחרי כתן לה גט פניהן אסריין בקרובותיה וכן מ מאמר אחר מאמר

ב מצות יבמין מקדש ואחר כך גועל ואם בעל בלא מאמר קנה ולוקח מכת מדד' כמו בעלם שלוקח מי שמקדש בביאה וכהנך דלקי עליהו רב מאן דמקדש בטוקא ואמאן דמקדש בלא פדוכי ומבטל גיטא ומוכר מודעא אגיטא ואחתגא דדייר בבית המזה לא ק"ל כותיה

ג כתן גט למאמרו ואפי"ל הרי את מגורשת ממוכי ואין את מותרת לכל אדם הוי גט לפהלה עליו אמללכ"ר כתוב גט לארשתה לכשאכניסנה אברשתה

ד בו וכנסה בו אם כתב בו אין הכתיבה אינו בט כלל ואם כתב בו אין הכתיבה הוי בט גמור ואם אלו"כ לאשת ק קודם שארשה וליבמתו לה"ד אדם מקנה דבר טלא בא לעול הוי גט עשה מאמר ליבמתו וכתן לה גט לזיקתו פ פהלה על כל האמין וצריכה עוד גט וחליצה כ למאמרו ולא לזיקתו מותרת לו ולשאר האמין ואם אינו רוצה לטבול חולץ לה ושראוי הילכת' יש גט אחר חליצה שאם ת חלץ לה וקרמי תפשי בה קידו"י וכן אחר ביאה שאם בא על אחת וקדש הוא או אחיו את צרימה תפשי בה קידושין

ה החולץ ליבמתו וחזר וקדשה בין לסם איפות או שאם לה הרי את לי בזיקת יבמין הוי קידושין

ו

פרק הבא על יבמתו

א הבא על יבמתו בין בסוגג בין במזיד קנה ככל עכין רק שיטבין לביאה ואפי' לביאת בהמה ואפי' בהעראה ופלא כדרכה אבל אם לא כתבון לסם ביאה כגון יסן או כתבון להטיח בכותל או בטל משל הגב וכתקע ביבמותו ל לא קנה

ב הא דאמרינן בגמ' עריות ושפיכו דמים יחרבו ואל יעבור דוקא כשאמרינן לו לעשות אבל אם אומרים לו הכח ויחרקוק על התינוק למעכו או סתקפה ל לאשתו ומדטיקין אותה בעורה או האשה שאינה עושה מ מעשה יעברו ואל יחרבו אבל אם לא נתקפה אפי"ל אם כופי אותה להתקפות חסיב עושה מעשה שאין קסמי אלא לרעית הבא על אחת מכל ערי ת שבתורה או על הזכור ובהמה וחייבי לאוין בהעראה ופלא כדרכה חייבת ופוסל מני בת כהן או בת ישראל לכהונה פון משפחה חרושה שאין הייבין עליה אפס בהעראה ופלא כדרכה

ג אשתו ואסת אחיו ואחות אביו חייבין עליהן בין מן ה האב בין מן האם ועל דודתו אינו חייב אלא אם כן היא אשת אחי אביו מן האב

ד הילכת' ביאת פוגב ונת ביבמה להיותה כאשתו לכל דבר ודוקא סתפלת לו מן הכסואין אבל כפלה לו מן האירובין לא קניא אלא ביבמה גמורה ומיהו בהעראה קניא לכל

ה

ו

ז

מסכת

יבמות

לכל אפי' כפלה לזמן האירוסין **ה** אשת ישראל
 סבאכסה מותרת לבעלה ואברה לכהונה **ה** וכ"ס אשת
 בהן סבאכסה שאברה לו ולוקה עליה משום זונה ושומאה
 כבעלה לכהונה כהנה לכהונה גיורת ומסוחרת אפי'
 שחונת מבת ג' אפסיו יום אחד הוא זונה ואברה ל
 לכהונה וכן ישראלית סבאכסה לחייבי כריתות ולבוי ולעבר
 אבל כבעלה לחייבי לאוין דתפשי בה קדושי איכה זונה וכן
 הוא על הגדה לא עשאה זונה **ו** לא יבטל אדם מפריה
 לא אם כן יש לו זכר ונקבה אבל **ז** אזור לעמוד בלא א
 אשה אפי' אם קיים פריה ורביה **ח** גוי שהיו לו בנים
 דתגייר קיים פריה ורביה ואין **ט** לו כבוד לנחלה
 עמד שזיו לו בנים וכשתרד לא קיים פריה ורביה ויש לו
 כבוד לנחלה **י** היו לו בנים ומתו לא קיים פריה
 ורביה אבל אם **יא** הניחו בני בנים אפי' בבת או
 בת לבן קיים פריה ורביה אבל אם מת האחד בלא בנים ויש
 לו בנים מן השני לא קיים לרב אפי' אם יש לו בנים לא ימכור
 ספר תורה לישא אשה בת בנים ויש חומרים אפי' אם יש לו
 בנים צריך למכור ספר תורה לישא אשה בת בנים **יב**
 מנחה לפרקי אשתו ולרבר על לבה כצוה לדרך לרבר
 הרשות ואפי' היא גרה לא הוב אוקה ולכברה בבב פעם
יג כשא אשה ושהה עמה עמד פנים ולא ילדה כושן
 אותה בצושים לברשה ולישא אחרת אפי' בזונה לאר
 לרפי ולרב אפה ולרח אין כושן אותה בצושים להנשא ולזה
 הסכים א"ל האלף **יד** יש דבר לתלות בו מה ש
 שאין יולדת שהיו חולני **יז** או בבית האחרים תולין
 אפי' שמשו בימי החלי ובבית האורין ואין ימי החולי ו
 ועדידת בית האורין עולין למיכן עמד **יח** שהתה עם
 הי"אשן עמד פנים ולא ילדה מברשה **יט** וכותן לה
 כ נכתה וכן השני נותן לה כתובה ולא תבא לשלישי דכתרי
 זמני החזקה עקרה **יך** וכן מלה הראשון נשתי ומתו
 לא תמול השלישי אבל **יך** בשותף קימא ל' דלא ה
 החזקה לא בתלתא זמני ואם כשאת לשלישי ולא הכיר בה
 תנא מיד בלא כתובה הכיר בה יש לה כתובה ואפי' שהרתה
 עמו עמד פנים ולא ילדה לא אמרי החזקה עקרה ורתחור
 מה סבכה משנים הראשונים דשמיא עתה חלתה ואם כ
 כשאת לרביעי וילדה לאחר שהנחיה השלישי בלא כתובה
 אין לה כתובה משלישי דשמיא עתה כתרפאת **יט**
 היו אומרת מה שאיכה יולדת הוא מפני שאיכו
 יורה כזן זה לא אומ' שהיא הגורמת אם לא שהתה עמו עמד
 פנים ומקשת בגו איכה באומרת שהתה עמו עמד פנים ו
 ומקשת בגו וכזה מחמת טעמה אפי' יש לו בנים מאשה א
 אחרת כופי אותה להנשא וליתן כתובה וכן אם שהתה עמו
 עמד פנים וכא להנחיה או אפי' תוך עמד פנים בא להנחיה
 בלא כתובה שאומר שהיא גורמת והיא אומרת שהיא גורם
 באומרת וצריך ליתן לה כתובה **יך** ופי' שלא קיים פריה
 ורביה ואיכו כושא משהגיע לכ' **יך** סכה כושן אותה
 בצושים לישא **יך** כושא אדם כמיה כפי' אם יכול לפרנסה
 היא אומ' הפילה **יך** תוך עמד ורונה למנות עמד פנים

משיבה שהפילה והיא אומרת לא וכלו העמד כאומרת וכלבד
 פ"א תשא היא הגט' הפילה שלשה פעמים ויציא מיד ויתקן
 כתובה כי החזקה לנפלים מותרת לישא לאחר ואם הוא
 אומ' שלא הפילה אלא פני פעמים כאומרת ויציא וכלבד שלא
 תשא היא הגט' **יח** אין האשה מצווה על פריה ורביה
 מוכל מקום אם **יח** שולת בגו וכזה מחמת טעמה
 ואין לחוש שמיא עיביה כתבה כאחר כגון ששהתה עמו עמד
 פנים אפי' יש לו כמה בנים מאשה אחרת כושן אותה להנשא
 ונותן לה כתובה מכה ומאיתים ולא תוספת **יט**
 מצוה לשנות בדברי השלום מצוה לומר דבר
 הכשמשע ושלא לומר דבר שאיכו כשמשע

פר אמנה לכהן גדול א

המכנסת קרקע לבעלה אין יכולין למכרו לא הוא ולא היא
 מכרו הוא לרפי המוכר קיים עד שתמחה ואפילו קדש
 מיתה או גירושין יכולה למחות והוא איכו יכול לבטל המכר
 אבל אם מתה אז יכול לבטלו ואם מכרה היא הוא יכול לבטל
 אותו מיד **א** וכן קרקע שעשה לה אשתיקי לכתובה ומכר
 המכר איכו חל אפי' הוא יכול לבטלו מיד לרפי ולרב אלפס
 המוכר קיים עד שעת טריפה **ב** ולדעת ארוכי אבי הראש
 אפילו במכנסת קרקע לבעלה המוכר קיים פושעת טריפה ו
 וכל שכן באשתיקי אבל מאכלולין שהכניסה לו איכו יכול ל
 למכרם ולא בעל חוב לטולם בחובו **ב** ככפי באן
 ברזל שהקדימום היורשים קדושת **ב** הגוף אחרי
 מות אביהם או פירסוהו אמיתבא באשרו ונותנין לה דמיהם
 הבנייה לו שכי כליא בחמס מאות ושכחו ועמדו על אלף כ
 ברזל שביהם ונותנת דמי האחד **ג** אעבדו יכא
 דגומרא ככפי באן ברזל שכתחו צריך **ג** לשלם השחת
 אעב' שראויין לעשות בהן מעין מלאכתן לא כהגו כן אלא כל
 זמן שראויין לעשות בהן מעין מלאכתן אין הבעל משלם ה
 השחת **ד** הילכתא עובר לית ליה זכיא בירושת
 אביו הילכתא בת ישראל שנסאת לכהן ומת
 והיחה מעוברת לא יאכלו עבדיו בתרומה והכי מילי שאין
 לו אחין אכלי **ה** לו אחין אכלים בשבילו ולא חיישינן לעובר
 שמיא סבכה הוא או כפל **ה** העובר והיבם והאירוסין
 והחרש שסלין ולא מאכלין **ה** אפילו הוא ספק אם הביא
 סתי שערות אם לאו **ו** כפל הבית עליו ועל פת אחיו שהיא
 אשתו ואין ידוע מי מת ראשון ברתה מולכת ולא מתבמות
 בן תשעה פנים ויום אחד גר עמומי ומאחי בתי כתיק
 חלל ממזר שכונו על כזבת נוליה וישראלית שפלוה אפילו ה
 הוא ספק אם הוא בן תשעה אם לאו **ז** האוכס
 והמשתה והשטויה והקטן לא פוסלין ולא **ז** מאכלין
 ואם כתעברה ממונו העובר שפול ומאכל לביסולרי
 ארצה שעברה אם הארום מודה שהוא ממונו הולד
 כשר ואם איכה יודעת הולד ספק ממזר ואכור במזמרת ו
 ובישראלית **ח** עמד איכו פוסל אם אביו ולא מן
 מאכליה **ח** פרק הערל

פרק הערל א

הערל וכל העומא
לא יאכלו בתרומה

פשיהם ועשריהם יאכלו פציע דכא וכו' ב

כפצע הגיד או הכיזים או אפילו אחת מהן
או חטון סהביזים תלוש בזה או שכתמעך הגיד ואפי' אחת
מהביזים או החוטון או אפילו ניקבה ביצה אחת או חסרה כ
כל שאח כל זה אם נעשה בידי אדם או אפי' על ידי חולי פ
פזול היה כך ממעי אמו או שנעשה בידי שמים כגן על ידי
דעם וכיוצא בו כשר וזית מכשיר אם ביטלה ביצה אחת
בידי אדם ובלבד שהיתה שלימה כשיטולה וגם כשפארה של
ימין אכל אם כפצעה ואחר כך ביטלה פזול יקב למטה
מעטרה או כשכנגדו למעלה מעטרה פזול

ג
בחתך מן הגיד למעלה מן העטרה כהקלמוס כשר
במרחב פזול : נסתם מקום הנזאת הרע וינח דרך מקום
הנזאת מן רגלים אם הוא מצינול כשר על ידי חולי פזול

ד
ניקב בעטרה כקב קטן שאינו כראה כשר ואם כרא'
כשקדירה פזול ואם חזר ונסתם אפי' נקב גדול
חזר להכשרו והמטיל מים בשני מקומות כשר

ה
פצוע דכא אפי' כהן מותר בכתיבה גורת ומשחורת
עמומי ומואבי אסור לעולם ונקבותיהן מותרות מיד

ו
מצרי ואדומי אינן אסורי לא בגדרות אחר זכרים ואחר
נקבות גר עמומי בזמן הזה מותר מיד וגר מצרי אסור

ז
עד בגדרות י מצרי שני שפא מצרית ראשונה בנה היא שני
פריש אדם חולץ וחולטין לאשתו פריש חמה והוא לקוי
ממעעי אמו ולא היה לו שעת הכושר לא חולץ ולא חולטין

ח
לאשתו מי שולדו בו שימני פריש ולא תבא ר
שתי שערות חשוב כקטן עד שיהא בן עשרים שנה
מחלץ וחולץ חשוב גדול ואפי' הביא שתי שערות אחר כך ה

ט
הוא כשרים וכן שמונה שבאצרו שעריו וצבריו לאחר שלסי'
יום ינא מותרת כפלי הילכתא באחד מן השימוני
חשוב פריש אם לא כתמלא זקנו אפילו יש לו

י
שתי שערות בזקן או ששעריו לקוי או בערו מחליק או שאין
מי רבלינו מעלין בתיחות או שאינו עושה כיפה או שאין מי
דגליו מהמניין או שרוחץ כימות הגשמים ואין כשרו מעלה

יא
הכל או שקולו לקוי ואינו כיכר בין איש לאשה
השימני אילוכית שאין לה דדין או שמשמש קשה לה
או שאין לה כעין כף למעלה מאותו מקום או שקולה עב כ

יב
פריש פריש ואוכית לאו בני חליצה כינהו הילכ' אם חלצו לא
פסולו מן ההנאה אכדומי כשחשוב כדאי זכר
חייבין עליו שקילה משכי מקומו' האוסך בפטו
על תבואת חבירו לא אהרה טומטום הוא ספק ואם חלץ
במקום פסלה אחים עליהם ואם אין אחים לא הוא חולץ ונח

יג
מיכם
יד
פרקיש מותרות
יז
מותרות הילכ' טהבת מותרת ליכשא לחלל
יח
שכיה אין לה כתובה מכה ומאיתים ויש לה תוספת ו
יט
ואין לה פירות מוזכות ובלאות היתה שכיה לבעל ולא
ליכס לית לה כמי מיכס למכה לכהן גדול גרושה וחלוטה ל

לכהן הדיוט מותרת וכתובה לישראל בת ישראל למזוזר ולכתין
הכיר בה יש לה כתובה מוזכר לאחר מיתה פירות ובלאות
לא הכיר בה אין לה כתובות ומוזכות לאחר מיתה פירות
וכל אחת אבל תוספת כתובה יש לה ו

פרק האשה א

האשה וכל
הילביתא

אפי' נישאת בשכי עדים ובא בעלה תבא מזה ומזה ונריכה
בט מסיכה ואין לה כתובה ולא בלאות שכלו אבל אם הם ק
קיימים הטלס ולא פירות שאכל קודם שבא הראשון אבל אם
כטלה קודם לא תחזיר ונסיכה אין מטמאין לה ולא זכאין ב
במציאתה וכמעשה ידיה ובהפרת גדריה וכפסלה מן הכ
הכהונה ומן התרומה ומן המעשר אם בת לוי מתו אחין של
שניהם חולטין ולא מיבמין והולד מן השכי מוזר גמור ואם
החזירה הראשון הולד מוזר מדבריהם ואסור במזוזה ו

ב
וישראלית ו
הפקד בית דין בימון הפקר ובית ד
דין מיכין ועוכסין אפי' בלא דין תורה כדי ל
לעשות סיני' יבמה שלא ידעה שהיא זקוקה ליבם

ג
וכשאת לשוק אפי' היו לה בנים ממנו תבא ממנו ומן
היבם וכל הדרכים האלו כה' ואם נתקדשה לשוק במזוזה ו
אסורה למקדש אפי' אם ירצה היבם לחלוץ אלא מגרסה ו

ד
ומותרת ליבם אם הוא ישראל ואם נתקדשה בשוגג אם ירצה
היבם ליבם כרפין המקדש לגרם ואם אינו רוצה ליבם חולץ
לה ומותרת למקדש רבא שם פסק דעד אחד באמן

ה
ביבמה להתייה ליבם ולעלמא ואדוני אבי האיש כתב ד
דלהתירה ליבם באמן בין אחד מת יבמין בין מנת בכך ואחר
כך בעליך ולעלמא אינו באמן בין מת יבמין בין מת בעליך

ו
ואחר כך בכך מי שהלך למדינת הים ואמר לה מת בעליך
ונתקדשה ואחר כך בא מותרת לחזור לו מי שהלכה אשתו
וגבו למדינת הים ואמר לו מתה אשתך וביסק ואחר כך ב

ז
באו שניהם בין אם נשא אשת גיסו בעד אחד בין אם נשאת
בשכי עדים אשת גיסו צריכה בט ואסורה לגיסו ואשתו פ
אסורה עליו לא שנא הלכה אשתו וגישו לא שנא ארופתו ו

ח
וגישו ד הלכה אשתו ואמר לו סמיה נשאת א
ארת אחופה שהיתה פנויה ואחר כך באה
אשתו מותרת לחזור לו ומותר בקרובת שכיה והני מילי

ט
שהיתה אשתו כשואה לו אבל היתה ארוסתו וכשא אהורתה ב
בטעות ובאה אשתו אסור בפתיחן וכן אחיו שהלך
למדינת הים ואמר לו סמיה ויבם אשתו ובא אחר כך אם

י
היתה כשואת אחיו אינה צריכה ממנו בט ומותרת לחזור ל
לאחיו היתה ארוסתו תבא מזה ומזה וכל הדרכים האלו פ
בה הילכתא ביאת בן תשעה פוסל תחלה וסוף ומאמר פ
פוסל בתחלה ולא בסו וחליצה ובט אין לו כלל בן תשעה פ
טבא על יבמתו מנת חולצת ולא ימתיבמת כשא אשה ולו א

יא
אחין מות פטורה לגמרי וכן עשרים ולא הביא שתי שערות
ולא נולדו בו שימני פריש דינו כדין קטן עד רוב שנתו ו
ואם נולדו בו שימני פריש חשיב כבדול משיביע לעשרים
פליק פירקא

מסכת פרק נושאין על האנוסה א

יבמות

רבנן השר ברי עבד אבל לכתחלה לא וכפל עין שאינו מחוסה עור ורבנן ובגדול שאינו יכול לה'ך בו ובקטן שאינו חוסה רוב רבנן ובגדול שאין לו עקב אפילו בריעבד פסול

י דמו תחלת דין בליטה הדין בטול **יא** חלצה ורקקה ולא קראה או שחלצה וקראה **יב** ולא רקקה או שלא עשתה לא חליצה כלבר חליצתה כשרה **יג** יבמות שרקקה לפניו יבם חיישין פניו כוונה ולא תתייבס אבל ב

שקריה לא מופלגא ליבום **יד** יבמה שרקקה קודם חליצה אינה צריכה לרוק **יז** אחר חליצה דפידרא לא מעכבה **יח** יבמה שחלצה ולא רקקה לא דם חליצתה כ כשרה **יט** ומיהו רקיקה שפוסלת על האחין רקקה דם אינה פ פוסלת אלא אם כן מעורב בו ובדמת חולצת בשבייה **כ** חרש וחרשת ואלם ואלמת חליצתן פסולה ופוסלות על

האחין **כא** חליצת קטן וקטנה אינה כלום אפילו לפסול על ה האחין **כב** חליצה בשנים פסולה אפי' בריעבד אלא בעינן ג' ו יוס' ישו עובד שנים לפרסומי מילתא **כג** חליצה מוטעת שזומרי לז חלוק לה על מכת שתתן לך מאתי זנו כשרה אפי' לז כתבה

כד כתן בגט על מכת שתתן מכה אין הגט בטל אלא אם ת תתן ואם תרצה שלא ליתן הגט בטל ואין כופין אותה ליתן כדי לקיים הגט **כה** מי שפסל סכר גדול על דבר שאין ראוי לתת עליו **כו** כל כך וכתרצה לו חבירו ל ליתכו יכול למנוח אחר כך לא אתן לא שסרך ובגון שאין לו חשבון שאינו מתבטל מדבר אחר שהיה מרויח בו יותר בגון טול דינר וחשבריני ואם דרך להרבות ששכרו צריך ליתן לו הכל אע"פ שאין חשבון בדבר **כז** חליצה וגט מעושה פסולין ואם כפיו אונן עד שאין רוצה אני כשרין

אין בית דין חולצין אלא אם כן מכירין שהוא היבם והיבמת היבם אחרים שראו החליצה כותבין לה גט חליצה אע"פ שאין מכירין **כח** היבמה צריכה לילך אחר היבם לחלוק ובשטח **כט** לביית דין כותבין לו עשה ההגנת לו וקוראה מין יבמי וקורא לא חפצתי לקחתה וחולצת **ל** ורנקת וקוראה ככה יפסח לאיש ואם שנה אין הקדר מעכב

לא ונריך שלא תפסיק בין לא ובין אכה יבמי **לב** בין לא ובין חפצתי אין לחוס וצריכה לקרונה בלשון הקדש ונריך ש שיביע הדין לפניו ואם קלטו הרוח אינו כלום ואם הוא ב ארץ והיא גורבא גיד כשיצא מפייה איכא בפ"ו ונריך שלא תאלל קודם חליצה כלום **לג** והכותב גט חליצה יכול לכתוב כל הפרשה וכלבר **לד** שישרטעו

פרק בש א

יש מיהאן אפילו כשנאח ואפילו שלא בפניו ואפי' שלא בבית דין וממאכת בעודה קטנה אפי' ארבעה וחמשה עבמים ואפי' כיבם מועיל מיהאן נעקר ה הזיקה ואם מי אנה באחד מן האחין מותרת לשאר האחיים

ב קטנה שהשיאיה אחיה ואינה לרעת צריכה למאן **ג** האשה שלא לרעתה או שאינה יודעת למנוח קדושה אינה צריכה למאן **ד** והמיהאן הוא שתאמר אי איפשי בטלוי בעלי וכותבין לה בית דין ביום פלו' מיהאנה פלו' מת בפניו ואפי' לא מיהאנה אלא כתקדשה לאחר הוי מיהאן אפי' אם היתה כשואה לראשון **ה** קטנה כל זמן שלא מיהאנה בעלה יו

אכה אשה מותר בקרובותיה אחר מיתתה אבל לא בחייה **א** הצורות שכתב ירו' צניה עתה לא חולצין ולא מייבמין אפילו תאומים ואפי' היו הורתן שלא בקדושה ולידתן בן דושה אבל חייבין משום אשה אחי **ב** היו הורתן ולידתן בן דושה אף משום אשה אחי אין חי' אבל אסורי' בכל העריות האגורות לישראל בין שטולדו שמיים בקדושה בין נולד א' מהם בקדושה **ג** יואם האחד לידתו שלא בקדושה והשני הוריתו ולידתו כ בקדושה מותר באשת אחיו ואחיו מן האב מעריות האסורין להן בגיות בגון אשה אכיו אסורה לו אף לאחר שכתב ירו' ושאל כל עריות מותר' ואחותו מן האם יוציא מן האב לא **ד** יוציא ולכתחלה לא יכנס ואסור בהמונות אף לאחר מיתת אשתו **ה** יש מתירין אחר מיתת אשתו **ו** וגי' ספסא א אשה וכתה או אשה ואחותה מן האם **ז** או אשה וברת בתה וכ' גי' כוכה אחת מוציא אחת אבל אשה ואחיה מן האב או אשה וכת בתה לכתחלה יכנס **ח** היתה הורתן ולידתן בקדושה הרי הן כישאל

פרק מצות חליצה א

מצות חליצה ב' דייכין שידעין להקריות ואפי' הם הדינות ומיהו צ"ד ליקח חנושה לפרסומי מילתא **א** גר פסול לדין דיכי כפשה אבל דיכי ומנוכות דין אכ"י **ב** לישראל והכי מילי בלא כפיה אבל כהמה פסול לדין לישראל ע"ש **ג** פיהא איו מישראל אבל לגר יכול לדין אפילו ככפיה ולחליצה עד פיהא איו מישראל **ד** מצות חליצה בהסדר ומעל כשר בריעבד צריך **ה** פיהא היכעל קסור ברבלי

והיא תתירו כיד מיהאנה ותאזעטנו מרבנן או מרוב עקבו ו ואם התירו הוא או ששטמו מרבנן פסולה **ו** קרעתי או שרפתי מרבנן חליצתה פסולה **ז** היה כעול שכי מנעלים זה על גב זה וחלצתן כשרה **ח** קרעה העליון וחלצה התחתון ושאר העליון פסולה **ט** יבמה שגדלה בין האחין ולא ראינו שחלצה כעול **י** של אחד מהם מותרת להתייבם **יא** ראוה שחלצה לאחד מהם אפי' אין ידוע ש פסוכה לשם חליצה אסורה להתייבם **יב** מכעול שגבר תפור מעשבים או שתפירות שלו בשפתן **יג** אין חולצין בו לכתחלה ובריעבד כשר **יד** ואין צריך פיהא מעיר בהמה ט טהורה אלא נובל בהמה פיהא אפילו הוא עור ורשעוקו של שער כשר **טו** באכפליא של עור חליצתה כשרה של בגד פסולה בשמיכות הרבלים כשרה **טז** החולצין מן הסומא או יושב ומנוטה כשרה ולכתחלה צריך שיצמוד **יז** צריך שידחקו כיס רבנן בארץ ואם לא דחק חליצה **יח** כשרה היא ומי שמחלק על גב רבנן והכפן ליועלה פסול לחלוק מן הארבעות ולמטה חליצתה כשרה ולמעלה פסול **יט**

כ בין שער בית העירוב ובין שאר הגוף בתער אסור ו ובמספרים מותר וכתפוסות הבאונ' שרי אפי' בתער בית השחי ובית הערונה כשמבלח כל גופו **כא** סדל שאינו שלו וכפל עין המחוסה עור וכפל שמש **כב** בימין ובאופן וכלילה ובגדול שראוי לילך בו ובקטן שחוסה את ר

בעלה זכאי במציאתה וטעמו ידיו וזה הפירוש בדריה ויורשה
 ומצומא לה יקטנה שמיאכה באיש מותרת בקרוביו וכשרה
 לכהונה ברשה והחזירה ומאכה בו וכפאת לאחר וכתלמכה
 או כתגרסה מותרת לחזור לו • מיאכה בו והחזירה וגרסה
 וכפאת לאחר וכתלמכה או כתגרסה מוכחו או אפילו מיאכה
 בשני אסורה בו ואסורה בקרוביו • קטנה שהיתה כשנאה ל
 לאחי אמו וכפאת לאחי מלכו ומת איכה יכולה למאן ול
 ולבאר כשואין הראשונים כדי שתתבטם אעפ"י שהיא סכיה ע
 מדרבנן • המגרש אשתו והחזירה ומת מותרת ליבט
 אכל קטנה • שהשאלה איכה וכתגרסה והחזירה ומת ב
 בעורה קטנה אסורה ליבט וחולצת וצרתה עם אומרי חולצת
 עם מתירים אותה להתיבט • אבל החזירה לאחר סב לה או
 קטנה וברלה אכלו ומת מותרת ליבט • סכי אחים
 כשאיש שתי אחיות יתוונות קטנות או חרשות ו
 ומת בעלה של אחת מהן תבא מפוס אחות אשה גדולה
 וקטנה מת בעלה של קטנה תבא מפוס אחות אשה מת ב
 בעלה של גדולה מלמדן הקטנה שתמאן וייבט הגדולה •
 קטנה שלא מאכה והגדולה ועמדה וכפאת אס הראשון בעל
 ומכפאת משגדלה איכה צריכה בט משני ואם לא בעל הי אסון
 צריכה בט מדרבנן ומשני מדאורייתא ואם רוצה לכנסה מ
 מגרש ראשון וכפאת סכי אפילו בא עליה סכי קודם בידושי
 ראשון ואי יגרש סכי יושא ראשון • מי שהיה כשני
 שתי יתוונות קטנות ומת ביאמה או חלייתה של
 אחת מהן פטורת צרתה ומלמדן הקטנה שתמאן ומיבט ה
 החרשת • פקחת וחרשת או גדולה וקטנה ביאת
 הפקחת או הגדולה פטורת השניה אבל איכפא • מי
 שהיה כשני שתי יתוונות קטנות ומת בא יבט על הראשונה
 וחזר ובא הוא או אחיו על השניה לא תפול את הראשונה •
 וכן שתי חרשות קטנה וחרשת או גדולה וקטנה בא על ה
 החרשת או על הקטנה וחזר ובא הוא או אחיו על הקטנה או
 על הגדולה מלמדן את הקטנה שתמאן ותפאר שניה אכלו •
 יבט קטן שבא על יבמה קטנה יבדלו זה עם זה בא על
 הגדולה תבדלו • יבמה שאמרה בתוך שלשים יום לא • כ
 כבעלה כאומנת ואם אין בט יוצא מתחת ידה תתיבט עוד •
 ואם בט יוצא מתחת ידה כופין אותה לחלוץ ולענין צרה לא
 מהימנא ליה אפילו הוא והיא אומרת שלא בעל ולדעת א"ר
 הראשון זל תוך שלשים יום אם הוא אומר שלא בעל כאמון ל
 לאחר הצרה אפילו הוא אומרת שבעל אבל לאחר שלשים יום
 אם אומרת כבעלת והוא אומר בעלתי צריכה בט ומבקשים
 ממנו שיחלוץ לה • ח הנודרת הכאה מיבמה בחיי
 בעלה או שכדרה הכאה מכל העולם כופין אותה
 לחלוץ לה לאחר מיתת בעלה או בחייו וכוונה להפקיע עצמה
 מיבמה מתקטין ממנו לחלוץ לה •

פרק חרש א

חרש שכפא פקחת
 ופקח שכפא חרשת
 או פקחת וכתגרסה רצה יוצא רצה יקיים כשטית לא יוצא
 כתחרם הוא או כשטה לא יוצא עולמית • חרש י
 חרשת תקינו להו רבנן כשואין ואיולה כתובה

לא פכח חרשת לפקח או פקחת לחרש • שופה וקטן אכלו
 כשואין לא תקינו להו קטנה תקינו לה כשואין וכתובה •
 קטנה שירדעת לשמור בוכה וביטה מתגרסת איכה •
 ירדעת לשמור עצמה וביטה לרשי איכה מתגרסת א
 אפילו על דמי אביה • ולדת אס כתגרסה מן האירובין ויש לה
 אכ מקבל גטה אומר לעדים ראו בט סאכי נותן לאשתי וחזר
 ואמר לה ככסי שטר חוב זה וקבלתו מגורסת •

פרק האמה א

למדינת הים ובאה וחזרה מת בעלי תבשא או תתיבט •
 הימה קטנה ביניהם או סלא היה שלום בעולם איכה כאומנת
 עד שתאמר מת על מסתו ואפילו נא ידענו שיש מלחמה ב
 בעולם לא על פיה ואמרה מת במלחמה איכה כאומנת ואם
 יש רעב איכה כאומנת עד שתאמר מת וקברתיו • חולצת ו
 וסלוח נחשים ועקרבים ודבר דריק במלחמה • אמרה עשנו
 עלינו בית הוא מת ואכי נצילתי איכה כאומנת • כפלו עלינו
 גוים ולכשטים הוא מת ואכי נצילתי ב מנת •
 היה מלחמה כעגום ובא עד אחד ואפילו סכים
 ואמר מת איכן כאמין עד שיאמר מת וקברתיו אחד איכו
 כאמון סכים כאמין • מי שסאן להס כוף דין
 במלחמה ואם עד אחד אומר שטבע הינו כחמן עד
 שיאמר ראיתיו מיד אחד שהועלה מת והכרתיו על ידי שימכר
 אבל מי שלא ראה הטביעה ומחזר מת ואומרי סמכירו על ידי
 טוביעות עין כאמון וכלבד שיראה שלם כל גופו אבל אם לא
 כשאר בו לא פרצוף פכים עם חוטם לא סמכין אטביעות
 עין לא סמכין • מי שהפקיד פירות חל חבירו
 ואחר כך טבעס ממנו ומייר ליה המפקיד והלא
 כך וכך היו נכ יתם כחכית ותלך ותמצאם כך הנמי יבול לול
 החזרתים לך ואלו אמרים הס • היכו שלא החזוק ב
 בעיר לא ארס ששמו יודקין • כמעון הם מעידין
 על יודקין שמעון שמת חו סמאזו בט כתוב על שמו כותבי
 אותה לאשתו ומתירי אותה ולא חיישינן לאחר גפלו סכחי
 סיירתא אבל אם הפחוק סכים אפילו הם עדים מעידין שלא
 היה השכי באותה העיר שככתב הגט הגט פסול •
 האשה שאמרה לבעלה גרסתני באמנת כל דאיכא קטנה
 ביניהם איכה כאומנת בין הרביל הוא בין א • גילח היא ועד א'
 כמי אין כאמון לומר שמת כשפ קטנה ביניהם • הנשאית
 על פי עצמה כותבין לה כתובה ואם כתיבה • היבט ב
 ככסל לכחלה על פיה והכי מילי כשאומרת התירוכי ליכסא
 אבל באה ואמרה תבן לי כתובתי או אפילו אמר התירוכי
 ליכסא ותבן לי כתובתי אין מתירין אותה ליכסא •
 הכל כאמין להעידה שמת בעלה חרן מחמנתה וגם
 הכלה אסורה להעיד לחמנתה ואפילו לאחר מיתת כגון אם
 יבמה ולא אם בעלה ובת אמותה וצרתה ויבמתה ובת בענה
 לא תעיד לה ולא היא לבת בעלה ואף לא כאומנת להביא ב
 גטה ממדינת הים ולומר בפני ככתב ופכתי כחתם •
 עד א' אומר מת בעלה והתיריה ליכסא אפילו בא אחר קודם
 שכפאת • ואמר לא מת מותרת ליכסא לא מפוס •

סבת

מחוס ולאות ספתי לא תבטא אבל אם בא השבי קודם התיירה
 לזו תבטא ואם באו סבים פטולים לבחוק ואין לה מה חשבי
 כחד ואם התיירה מותרת ואם לא התיירה קודם שבאו לא
 התיירה חסה אומרת מת ופתיים אומרו לא מת אעפ"ש שבטא
 תבטא ופתיים אומרות מת ואחת אומרת לא מת אעפ"ש לא
 שבטא תבטאי ו באו שתי נרות אחת אומרת מת ואחת
 אומרת לא מת אנתה שאומרת מת תבטא והאחרת ל
 לא תבטא חת אומרת מת ואחת אומרת כהרב פתיים מותרו
 באה ואומרת מת בעלה דקיימא לן דרתה אברהם היתה הגרה
 בת ישראל לכהן ארבלת בת רחמיה דגבי נרה חשבי ליה ודאי
 מי אומרת מת בעלה ואחר כך את חמי היא מותרת וחמותה
 אסורה וארבלת בת רחמיה אם היא בת ישראל לכהן י
 קדש אומרת מת חמש נשים בביתו ואינו יודע אי זו קדש
 אם בחליבין גמול לכל אחת צריך ליתן כתובה לכל אחת ואחת
 וכן אם גזל מאחד ממחמשה ואינו יודע מי זה גזל צריך ל
 להחזיר גולת לכל אחד ואחד אבל אם קדשן בהספק אי בשטר
 או לקח מקח מוחמשה ואינו יודע מאי זה לקח מניח כתוב
 ודאי מקח כותיהם ומסתלק אשה שהלכה עם בעלה למדינת
 הים וחזרה באותה חזקה שהיתה כשיבאה מוכאן כך מחוקים
 כשבאה אם היתה בחזקת התיר לשוק לשוק בחזקת זקוקה
 ליכנס לבית ואם באה להוציא עצמה מחזקת איכה כאמרת
 וחולצת ולא נתייבמה י
 יכנס חולצת המוכה גט לאשה במקום קטטה אינו
 בגדחוכ הוא לה

א האשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים ואמרו להמת בעליך לא
 תתייבם ולא תבטא לבעול עד שתדע אם אותה הצרה מעובר
 אם לאו ידעה שלא כתעברה מותרת להתייבם ולא חייסין
 שמה כשא אחרת והילכך לא חייסין למיעוט והלוקח בהמה
 מוכיה מן הגוי פטורה מן הכבורה לא היה לא יבט ולא כן
 והיה לה עם חמות איכה חוששת שמה ילדה עם כן והיא זקוק
 לי יבאה חמותה מוכאן מעוברת חוששת שמה ילדה עם זכר
ב כפי פני איזים זאת אומרת מת בעלי ואחת אומרת מת
 בעלי שתייהן אסורות ליכסא לא עדים שמת בעלה ולא
 אין עדים אותה פים לה אברהם חזו שאין לה מותרת לאו בנים
 ולא אין בנים ולשתייהן אין עדים אותה פים לה בנים מותרת
 ואותה שאין לה בנים אסורה היו לה כאן פני יבמין וכתבימו
 להן ומתו בלא בנים פתייהן אסורות אין מעדיין על אדם ש
 שמת להשיא אשתו לא אש כן יראו פרצוף פביו שלם עם
 חוטמו וה' סלוא ראו לא ראשו אבל ראו כל גופו שלם אפי'
 אין כאן פרצוף וחוטם יכולין להכירו בטוביעות עיכא על ידי
 פתייהן פים לו בגופו או בבליו אין מתירין עד שיהיו מוכרי'
 אותו בטוביעות עין ושמתא לא הוי סימן ואפילו ראוהו מלא
 פגעים ואפי' היה ארבלת בו באקום שאין כפשי יוצאה אין מ'
 מעדיין עליו עד שיראוהו את אכל אם ארבלת בו בחוקים
 סכפשו יוצאה או שראוהו שחוט רוב פים מעדיין עליו
 אין מעדיין עליו לא אם כן ראוהו תוך שלשה ימים למיתתו
 ואפי' מילי ביבטה אבל כמיש אפילו שמת כגנה ימים מעדיין

יבמות

עליו והוא שראוהו מיד שמוך לעלייתו ונס שלא יתיה בו מוס
 ואפילו ביבטה אם אינו חבול בפניו מעדי' אפי' לאחר כמה
 ימים על ידי טוביעות עין של גופו וצרתו ואפילו אם הוא ח
 חבול בפניו שאין להעיד אלא תוך שלשה ימים אם נמצא ה
 הרוב ומכירין אותו בטוביעות עין ואין יודעין מתי נהרג ת
 תולין סנהרב תוך שלשה ימים כפל למיזם שאין להם
 הוץ אשתו אסורה ואם שבטא לא תבטא ואם יש להם
 סוף והוא עומד ורואה כל ארבע דחומות אשתו מותרת
 כפל לגב אריות אן מעדיין עליו לחפירה מלאה בחטים
 ועקרבים למוך ככפן האם לתוך יורהין ושמן מרותרות
 על האש מעדיין עליו סמע אכשי' סאמי' סגלו או
 מן התי' בוקלו או סאמי' הרי אנו באי מקבורת פלו' בין
 כיווכו נשם עדות בין לא כיווכו יכול להעיד עליו פמרת
 ומשיאין את אשתו והוא שאמר כך וכך ספרכי הוה התם

ה גוי שאומ' לפי תמוז מת פלוני כאמן אבל אם כיוון ל
 לתעד לא סכראה שאומר כדי שייראו מלפניו כגון
 שאומ' עשה דבר פלו' ואם לאו אהרב אותך כמו סהרבתי ל
 לפלו' אינו כאמן וכן אם הוא דיין ואומ' פלוני נהרב בדין ח
 אינו כאמן שהוא מתפאר סהרב בדין ומסקרו מעדידי
 לאור הכר ולאור הלככה ואפי' לא שמעו לא קול ח
 אומ' ולא ראו שום אדם משיאין אשתו ואם חומר על עצמו חמי
 פלוני מת והלכו אחרים ולא הביירוהו משיאין אשתו והוא ש
 סראו כל צלו דאי לאו הכי חייסין שמה שר הוא ואם הוא ב
 בעיר אפילו לא ראו כלו פרי' מוצאו בשטר פלוני
 מת פליגי' בה בירושלמי איכא מאן דאמר ואיכא מ'
 מאן דשרי' פאול לעדות מדרבנן בשר לעדות אשה והפבול
 מן התורה פול לעדות אשה ואם משיח לפי תמוז כשר לא
 גרע מגוי עיר שהקיפה קרבוה וספיכה שמטרפת
 בים והמצא לידן הם בחזקת חיים אבל עיר שכבסה
 קרבוה וספיכה פטובה בים ויבוא ליהרב ספק חי ספק מת
 כותבין עליו חומרי חיים וחומרי מתים מעדיין
 על פי עד אחד ועד מפי עד מפי אשה ואשה מ'
 מפי אשה מפי עבד מפי ססה' גוי שהתחיל להשיח
 לשו תמוז אפילו חזרו ופאלו ממנו ושרטובל העכין ק
 קרי' ספיר משיח לתמוז הילכ' בעינן דרישה וחקירה פ
 בעדות אשה הדרך עלך מסכת יבמות

סדר חליצה לראש זר

יא סדר חליצה בשלשה פירשי' להקרנות וקבעו דוכתא
 שאומרי' כלך למקום פלו' ונחלוץ עם ומחשיפי' עליהם
 פנים ואפי' עמי הארץ לפרהמי מילת' וחולצי' ביום ולא ב
 בילה' ב'ד' של ישראל ולא ב'ד' של גוים וצריכי' הדיינים
 סיכרו שהיא אשת המת ושהוא אחי המת מאכיו שהיו בעונ'
 אחד וזו ההכרה בגי' בקרובים ובפנים וצריכין לידע שהיא
 בת יב פנים מום אחד ושהואו שתי סערו והיבמה נכרתת
 על פי גסים ואם רואים סברלו דריה ושכתמולא זקנו אינן
 צריכין בדיקה וצרי' בין סיעטו הדיינים ותיבם

המטותה יעמדו וראיתי לרבותי שהגמ' דו היבס אצל הכותל
או עמוד כי היכו דמנו למדחיה לברייה ואומ ליבס אס
ידה ליבס ואס אומ סרוכה לחלון אומ לו לבאל כל מודעא
כיוו בגו דחליבה מעוסת פסולה וכוונתין לו ב"ד המכעל
שיהיו לו שתי רצועות לקסרו בהן על רגלו אעב דאית ליה
הומרתא כמין קשר עבול ומכנישו בחור של רצועה ו
וכ"ך שיהיו כל תפירות ברצועות ולא בפסתן וכוונתו ב
ברגלו וקסרו ברצועה על רגלו בקשר ולא בעביבה וכ"כ
סל ימין ומקרין ליבניה בלשון הקדש מאן יבני להקים לאחי
סס ב"ש"א נח אבה יבני מלה מלה זו אחר זו רק לא אבה
יקרא בפעם אחת ומקרין ליבס לא חפצתי לקחתיה והיא
מורת בימין קשר המכעל ופולפתו מעל רגלו בימינה ו
חורקת חוק מפיה לפיכך וכוונתו הדיינין לראות הרוק
כע"ז ומפיה ולא תאכל היבמה כלום קודם החליצה
ומקרין לה ככה יעשה לאיש אסר לא יבנה את בית אחיו ו
ויקרא שמו ב"ש"ר בית חלון הכעל ומרטטין קלף וכוונתו
ביום פלוני כך וכך ימים לירח פלו' כשנינו כך וכך לבריית
העולם למיין שאינו מוכין בו במקום פלו' אסחכא דייני דמי
דמקטבא חתימי לתתא במוותבת לתא כהדא היינא וכוונתו
לקדומא פלוני בת פלו' ארמלת פלו' בן פלו' והקדמת לקדמת
חד גברא דמיה פלו' בן פלו' וכך אומר ללא פלו' דא בר פלו'
דכן אחוהי דפלו' בעלי הוא דהוא כשיבא ליה ופכיב ומיי
לרבוך ולכל ישראל שפוק וכה וכוונתו וירית ומחזין ומקום שמה
ב"ש"ר לא שפוק והזין פלו' אחוהי חזי ליבומי יתי כען רבין
דייני אמרו ליה אי ב"ד ליבומי ואי לא יטלע קדמיכון רבליה
דייני וחסרי סיכיה מעל רבליה וארוק באכסוהי ואספת מודע
כוהי לפלו' דכא דאחוהי דפלו' מאכסוהי הוא ומרכא ליה אי
שנית ליבומי יבס ואי לא אטלע לה קדמא רבגך דימונא ו
ותשיי סיך מעל רבגך ותירוק באכסך ועמי ואן לית אחא
יכיל ליבומת מיד אקריבא לפלוני דא מנא יבמי להקים לא י
סס ב"ש"ר לא אבה יבני ואף להאי פלו' אקריבא ליה לא ח
חפצתי לקחתה ואטלע לה רבליה דימונא וסרת סיכיה מעל
רבגוהי ורקת באכסיה רוקא דמתחזי לכא מפומה על ארעא
ועבא קדוה לפלוני דא ככה יעשה לאיש אסר לא יבנה את
בית אחיו ונקרא שמו ב"ש"ר בית חלון הכעל ואסחכא דייני
וכל דהו יתבין קמן עביכון בתרה חלון הכעל חלון הכעל ח
תלת ז' זמני ומדחיה עש"ד עובדא דכן קדמכ' סריכיה לפלו'
דא למדך להתפסבא לכל גבר דתצ"י ואינש לא ימחא בידה
מיוז דכן ולעולם ופעת מכא פלוני דא ביטה דחליצתה ד
דכא וחתינא ליה לזכות ולראיה כדת משה וישראל וחתמין
עליה תלתא ולא בעיא לאחיותי בתר חליצה תלת ירחי לא
פריא לאתר לאיכסוהי לכל מאן דבעיא עד כאן

מסכת כתובות

א הגיע זמן ולא שאו אוכלות משלו ואם הגיע זמן
בשעה שאינו יכול לכנס בגן באחד שבכתב בית

פאינו יכול לכנס משום תקנת הכמים אינו חייב לה מזונות
וכן כתי' אשחלה הוא אי ה"ח או פרשה כדה **ב** אומר
לאשתו הרי זה גטיך מעכשיו א"כ לא אבוא מכאן ועד
זמן פלו' וארעו אונס כגון שאכלו ארי או ככל עליו הכות
הרי זה אונס לכעל הגט ואינו בט והיא זקוקה ליבס אבל ח
אונס דסביח כגון דפסקיה מכרא או אפי' חלה דלא פכיח
קצת איכה טענה לכעל הגט **ג** במקום שאין זמן ירוש
לישיבת בת ב"ד בתולה כשאת **ד** בכל יום חוץ מכסבת
שאמר לקנות קנין שבבת וכן הכותל שמתה נדך ל
להתייחד עמה בערב שבת והוא דמריח ליה אבל אי לא ט
טריח ליה לא ישרא ותולה לא ברביעי דמי דו חכמים על ת
תקנת בנות ישראל שיהא טורח בשעודה פלשה ימים ואחר
כך כוכפה ואם אינו רוצה לעשות שעודה וקרוכי הכלה ר
רוכי שיעזה כפטי' איתר לעשותה כפי המנהג הראוי לו ולה
ה ישראלית כסואה שבפתומה וכשעלה לבני וחזרה כ
בשבתה והגוי כתגיר עמה אס גרסה בעלה מותרת
מוותרת לבני שכתגיר עמה **ו** מי שהיה טבחן טבח
ויינו מזוג ומתאכלו של חתן **ז** אף אמה של בלה מ
מכניסין את המת לאחר וכוונתו בעילת מצוה ופורש וכוונת
המת וכוונת שבעת ימי המטה ואחר כך שבעה ימי אבלות
ומשלים עליהם שלשים יום ואין שבעת ימי המטה עולין לו
ודוקא שאין יכולין למכור מה שהכינו אבל אס יכולי' למכור
בלא התפסד יקברו המת מיד ולא יעשו חובה עד אחר ל' יום
ודוקא אפ"ה של חתן או אמה של בלה אבל חיפכא או שאירעם
אבל מהמת שאר קרובים לא ישר עד אחר שלשים יום ומיכר
אחר שלשים מותר אפילו מת אכיו ים לוכים קטנים יכול
לכנס מיד תוך שבעה ולא יבעול עד אחר שלשים **ח**
כל אשת איש אין נוהג בה דין שלשים כגון תשפורת
וגיהוז וכלה שאירעה אבל תוך שלשי' לח פתה גזן מופעין
מומכה תבטייה אפי' תוך ז' ימי האבלות **ט** מי שמת
אכיו של חתן או אמה של בלה סתתו לו **י** לבעול ב
באכמות וכוונת שבעת ימי המטה ואחר כך שבעת ימי ב
אבלות כל ימי המטה והאבלות אסור בתמימות המטה וכל
דברים שבצניעה חייב בהן שבכת ויש וכוונתו ונדך הא ל
ליסן בין האנשים והיא בין הנשים אעפ' טבעל ואינה מוגנת
כוס ליתנו לפכיו ולא מבעת לו המטה ולא מרחצת פכיו ידיו
ורגליו **יא** והיא ישכה בין הנשים אבל בעל ישכיס ב
בין האנשי' **יב** כל מלאכות שאשה עושה לבעלה כדה
עושה לבעלה **יג** חוץ מלבוש שהדין על על המטה לפטור
אבל שלא פכיו או לתקן המטה אפי' פכיו מותר ולא תמוז
הכוס ליתנו בפכיו ולא תריק לו המים ליטול פכיו ידיו ורגליו
וכימי אבל מותרת לכל ואינו יכול לכופה עד שתתקט
ומי שיש לו אבל וכדחה עד לאחר הרגל או חתן שאירעו אונס
אבל לאחר ש' ירחי' ימי החופה יכולין ליסן יחד בבית ואכל
מוותר בימי אבלו ליסן עם אשתו במטה כל אחד בעבריו ולא
בקרוכ כגון **יד** בתולה האירכא כשאת בכל יום ולאמה
אס ארס בטל **טו** הוא כשאת בכל יום ואם

מסכת

כתובות

ואם לאו תרמא בחיובי מתבטל כשפי ואם חל יום טוב בערב
 שבת תרנגל בחיובי אם ירעה מותר לבעול בתחלה בשבת
 ואשילו לא כתב כתובה עדין מותר ליתן לה מטלטלין עד ש
 סיכתובלה כתובה ימותר לעשות עבודה בין בשבת בין ב
 צינוראי שבת **יא** כל אלמנה וזמן פמהתה ג' ימים ב
 בין כשאת לבחור **יב** בין כשאת לחלמן וזמן ברכתה אם
 כשאת לבחור ג' ימים ואם כשאת לחלמן יום אחד וחלמן ש
 פסא בתולה וזמן ברכה שבעה ימים **יג** בין ברכת
 כשואין בין ברכת אירוסין בעשרה **יד** מברכין ב
 ברכת חתנים טענת חופה וברכת אירוסין בעשרת אירוסין
 ובצוקס שמיחדין החתן והכלה מיד אחר אירוסין מברכין ב
 ברכת כישואין מיד ויש שפירשין אותה קודם אירוסין ויש
 אומרים שאין לברך אלא לאחר האירוסין **יז** מברכין
 ברכת חתנים כל טענתה אם יש פנים חדשו שלא א
 אכלו בחופה עד עתה אפי' היו פס בענת החופה והוא ש
 פוגרים שמתה בשילס ושכת חסונה פנים חדשות שהרית
 וערבית ואם אין פנים חדשות אין מברכין כל ז' א"ל בעבודה
 ראשונה לברך בן אכלו כיום החופה בין אחרתה עד הלילה
 ומבאין וילך עד תשלום שבעה ימים אינו אומר לא שהשמה
 בהעברו ואמר ברא ולא בעו עשרה יומי עד ל' בין אם מחמת
 הילולא בין לא און מחמת הילולא און שהשמה בהעברו
 ומשלי' עד י' ימי פתיאלו מחמת הילולא מברך שהשמה
 בהעברו לא אמר מחמת הילולא אינו מברך ומעידא מני
 דמינו טערי באכיתא מברך שהשמה בהעברו אי אמר מחמת
 הילולא ונכנס שבע ברכות באי אמה אשר יצר את האדם
 פמיו באי אמה ויצר האדם באי אמה אשר יצר את האדם
 כאלו הכל דמות תבניתו מהתקין לו מומנו בכין עדי עד ב
 באי ויצר האדם שוש תשים ותבל עקרה בקבוצ בניה ל
 לתוכה במחמה ברוך אתה יי' משמח ביון בניה **יח** שפח
 תשמוח רעים ואהבים פשמוך יצרך בגן עדן מקדם ברוך
 אתה יי' משמח חתן וכלה ברוך אתה יי' ארינו מלך ה
 העולם אשר ברא ששון ושמחה חתן וכלה רנה רינה וחדנה
 אהבה ואהבה שלום ורעות מהרה יי' לינו ישמעו בערי יהודה
 ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן קול כלה ה
 קול מזהלות חופות חתנים ומנשתה ונערים מנגינתם באי
 משמח חתן עם הכלה ומאי פנא האי דמתחיל בה ברוך
 משום דאעב' דליכא פנים חדשות מברך אשר ברא כל טענה
 הילכך ברכה בפני עצמה היא **יט** ברכת חתנים
 בעצמה וחתנים מן המנין ברכת רחנה של אביים
 בעצמה ואין אביים מן המנין והא דכא לא נהגו כברכת ד
 רחנה אלא מוספין בברכת המנין א אמרו יין אמת וכו'
 ואין צריך יותר **כ** נוסח ברכת בתולים כת' בהג'
 ברוך אשר צב ארצו בגן עדן שופכת העמקים
 כל יי' ששון זר כמעין חתום על בן אילת אהב' במורה בעהרה
 וזק לא השרה ברוך הבחר בורעו של אברהם ואיפשר ש
 פירכה זו תקנת ג' זוכים ומשפבר לברכה אחר שמצא ב
 בתולים **כא** אם לא מצא לא יין ולא שבר מברכין ברכת
 אירוסין **כב** בלא כנס אבל ברכת כשואין לא סגי בלא פנ

יא מי שמברך ברכ' אירוסין לא יחזור ויברך אותה בשעת
 החופה ואם לא בירך אותה בשעת אירוסין אינו צריך
 לברך אותה בשעת כשואין **יב** האומר פתח פתח
 מצאתי כאמין לאסרה עליו **יג** באשת כהן או באשת
 ישראל שקבלה אביה קידושה פחותה מבת ג' שנים ויום א'
 אבל לא באשת ישראל שקבלה אביה קידושה יתרה משלשה
 שנים ויום אחד והא דמהימן כשערער מיד אחר ביהא ר
 ראשונה אבל לא ערער מיד לא פנא אם טוען בעלתי מיד
 ולא מצאתי דם או טוען לא בעלתי עד עתה ולא מצאתי ד
 דם אינו כאמין **יד** כתובה דרבנן מיהו עבדית כ' שקלי
 של צרי שהיא **טו** כפף דאורייתא **טז** בחור
 הטוען פתח פתוח אינו כאמין ומלכין אותו **יז** כשמי
 כאמין ואין מלכין אותו הטוען טענת פתח פתוח יכול חכם
 לכפותו ברבים אולי יודה לו שאינו בקי ואם כשהו ולא ה
 הורה לו אלא שאמר שהוא בקי כאמין מי שהשיבנה
 על חכמת של יין ואין ריחה כודף חזקה שהיא בתולה
 משפחת דורקטי אין לה טענת בתולים **יח** חרפת
 ושופה ומורכת עץ אין להן טענת בתולים **יט** כומא
 ואילנות יש להן טענת בתולים כוגרת לרב אסא אין לה
 טענת דמים ויש לה טענת פתח פתח מצאתי ולרסי איפכא
כ בתולה כתובה מאתים ואלמנה מנה בתולה
 אלמנה וגרושה מן האירוסין כתובה מאתים ויש
 לה טענת בתולים הגורת והשבויה והשפחה שפירו
 וכתגיידי ונשפתדרו פחותות מכתוב ג' שנים ויום אחד כ
 כתובתן מאתים ויש להן טענת בתולים **כא** בר קנן
 מצובלין אותו על דעת בית דין והוא **כב** כישראל
 לכל דבריו וקטן שנתגייר בין על ידי בית דין בין על ידי א
 אביו יכול למחות כל זמן שלא נהג ברית יהדות טעה אהרת
 משגבדיל אינו יכול למחות **כג** גדול שבא על ה
 הקטנה וקטן שבא על הגדולה כתובה מאתים
 קטן שבא על הגדולה והסיר בתולה מוכת עץ כתובה
 מנה בין הכיר בה בין לא הכיר בה **כד** בתולה
 ש'ת' מנה או כתברה מן הכסואין כגון ש
 סככהה לחופה ולא כבעלה כתובה מנה ואין לה טענת
 בתולים האוכל אצל חמיו ביהודה אינו יכול לשעון ס
 טענת בתולים וכן בכל מקום שמיחדין החתן והכלה קודם כ
 כשואין אינו יכול לשעון אבל במקום שאין מיחדין אותו יכול
 לשעון אעפ' שלא העמידו פושטיו ולא עדי' למשמש **כו**
 בהפס או שאר משפחות שנתגרו להסיף בכמותן
 על תקנת חכמים גובין הכל אעב' דלא כתבו בלשון תוספת
 ואעב' דאברה כתובה גובה בכתובות קדושות **כז**
 הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים הוא אומר ש
 שפא קודם שארסה כאשה והיא אומרת שלאחר בן
 כאשה כאמנת ויש לה כתובה מאתים וכן אם אמר דרוסת
 איש את וקיא אומרת מוכת עץ אבי ופולא מנה כאמנת
כח ראיה שכתרה והיא אומר שבעלה מפלג שהוא
 כשר או שהיתה מעוברת ואומר שפסד כתעברה
 באמנת להכיר בה ובכתה ואפי' רוב פולין אלה **כט**

מסכת

ברכות

פג

כ אירח שמתעביר ארופתו אם אין שאינו מוחזק א
 אסורה לו ויאלר ממזר ואם מת או שאינו בפנינו
 ותיא אומרת שמינו כתעביר הולד כשר והא דמכשר רב
 אפי' ברוב פה' לין דוקא דיעבר אבל אם בא בהן ליתקל אין
 מותרין אותה לו עד שיהו רוב בעדין אלה אפה סכבולה
 וזינה מרעית אם כבולה מכשר או מפסול כבולה עד דאיכ'
 קרי רוב רוב העיר ורוב שירה של כפרי' הבה ממוקו' אחר

פ האשה שנתאמנה א

האשה סכת לאמנה או פכתגרשה ואבר כתובתה היא אומרת
 בתולה כפאפי' ותיא או תירפיש אונן לאמנה כפאך אם יש ע
 עדים סיבא' בהיכומא וראשה פרוע כתובתה מאתים ואם
 אין עדים הכי'ל אר הירפיש כאמנין ב'א' טבועה דאורייתא
 אכל דריבין טבועה היפת ונוטלת מנה **ב** כיצ
 ארקדין לפני הכלה אונן כלה כלה וחסרה **ב** אפילו
 היא חברה או שומא ואין בזה משום מדבר פקר תרחק לפי
 שצריך שיחא דעתו של אדם מעוכב עם הבריות
 אסור להפקכל בפני הכלה ואפי' ביום ראשון ומותר **ג**
 להסתכל בפריעת ראשה **ד** ופשידין המת מלפני
 הכלה וזה חז' מלפני מלך **ה** ישרא' **ה** צריך
 לבטל תלאוד תורה להוצאת המות כל זמן שאין **ה** לו כ
 כל דרכו דהינו פשים רבוא למאן דקרי ותבי ולמאן דמתבי
 אין לו שיעור וזי' לא קרי אין מוטלין אם יש לו מתעסקין ב
 בקבורתו וראשה שכזהרפתמה שכטוית ומפגחת על למוד
 בנה כמאן דקרי ותבי **ו** ולענן בטולמלאכה אם יש ב
 בעיר חבורה סכל **ז** מתעבקהת כמותים ביהודה אותה
 פהוא יומה בטולה ממלאכה והשאר מותר' ודוקא סלא כשעת
 הוצאתו אבל כשעת הוצאתו כולן בטלין למאן דלא קרי
ח האומר לחבירו שרה זו של אביך היתה ולקחתיה ממך
 או ממנו כאמון אפי' יד עהן שהיתה של אביו כיון שאין
 לו עדים ואם יש עדים כדבר וזה אונן לקחתיה ממנו איכ'
 כאמון **ח** העדים שאמרו כתב ידיו זה אבל אנוסין
 מחמת כפשות או קטנים היינו או פסולי
 ערות כגון קרובים וכתרחקו כאמנין ואם יש עדים שהיא כ
 כתב ידם או שזיה כתב ידם יוצא ממוקום אחר איכן כאמנין
 אבל אונן סכאכסר על ידי ממוזן או שהיו פסולי' על ידי עבירה
 אעב' שחזרו בהן כפסובה ואין כתב ידם יוצא ממוקום אחר א'
 אין כאמנין **ט** למה שאמ' כתב אמנה הוא זה כאמון מ
 מנה סיבול' לומר פרעתי דקיימ' מודה בטור ש
 שכתבו צריך לקיימו **י** ועדים שאמרו כן איכן כאמנין
 אפי' אין כתב ידם יוצא ממוקום אחר אבל אוננו
 ס' לא ירנו בשעה שחתמו שזיה אמנה ואחר כך כתבר להם
 שאמנין ונולדה שאמר אמנה או שהיא פרוע אם אינו חייב ל'
 לאחרים כאמון ואם הוא חייב לאחרים ואיכן יכולין לפרע א'
 לא מוזן המלוה והחוק השטר בבית דין או פקוד' ביד שליח
 אינו כאמון ואפי' לא כודע בשעת הודאתו שהוא חייב ל'
 לאחרים כיון שכודע לכו אחר כך אבל אם השטר בידו כאמון

ואם לאחר סלא' אמנה פרע לבצל חובו ובה לנכות מהמלוה
 אם כשבא לבצל חוב לנכות מזה השטר בבית דין און המלוה
 שטר אמנה הוא חוזר ונכנה אבל מצטוו אמ' כן אינו חוזר ו
 נכונה אומר להשקות בביתו פטר פרוע ושטר אמנה ופשים
יא אסור להשקות כל ספר שאינו מונה יתבר משלמים
 יום **יב** עדים שאמרו אמנה או מודעא היו
 דברינו אם אין כתב ידם יוצא ממוקום אחר כאמני'
 ואפי' אחד אומר לא היה ואחד אומר היה ואחד און היה תבאי
 כאמון **יג** פנים חתומי' על השטר ומתו ונבאו פנים ואין
 כתב יד הוא זה אבל קטנים היו או אנוכין או פ
 פסולי' עדות כאמנין וקורעין הסטר ואם כתב ידם יוצא מ
 ממוקום אחר ונסער בהחזק אפי' לא קרא עליו פרער אין
 כאמנין אפי' אם אומרי' שהם עדים פסולים מוזן אין גובין כו
 אלא יסא' בידו ואי תפיש ליה לא מפיק' מיניה אפילו אם
 תפס אחר שכודע הפקו' **יד** מי שהיא פעמים חכם
 ופעמים טוטה ומכר ככסיו ונבאו פגים ואמר
 כשהוא פקח מכר ושכים אחרים כשהוא טוטה מכר אם הוא
 קרקע ויש לו חזקת אבוב או שכינתו לו במיתה מעמידין א'
 אותה בחזקתו אבל מטלטלין או קרקע ואין לו חזקת אבוב
 מעמידין בחזקת הלוקח **טו** אין מצימין העדים לא
 בפניהם ומכחיפין אותן אפי' טלא בפניהם והזמנה
 פלא בפניהם כתי' והזמנה לא הוי הכחשה הוי לבטל עדותו
טז שטר שאין מכירין חתימת עדי' ונבאין לקיימו מתוך א'
 אחר לדמותו לו אם האחר מקויים די' כאחד ואם אינו
 מקויים צריך לקיימו מתוך פני פטרי' עדות או שתי כתובות
 שיוצאין מעלמת יד אחר והוא סאלום בעלים בשנים בשופי'
 ואם יש לאדם אחד שכי' שפורת מחתימת אחת אם מכירין את
 החתימו' בטביעו' עין חיישי' שמה זייף מי שנמסר לו עדות
 וכתבו לו כרון כספר זכרונו' יוכל להעיד עליה אפי' אחר
 ביה שכי' אפי' טכח ולא נוצר מצטמו' לא מתוך הכתב וכן
יז עדי' שאחד מהם סכח העדות והזכירו חבירו ונזכר יכול
 להעיד עליו אבל אם כבצל דין מזכירו לא' ואם העד ת' א'
 אפי' ת' בעל דין מזכירו יכול להעיד ואדם הזכר עדותו
 יכול להעיד עליה לעולם ואין לחוש שמה שכתב הדבר ואינו ז'
 זוכר על בריו ומי שכנסר לו עדות בקנין ולאחר זמן מרובה
 בא לו המלוה שיעשה לו שטר ממנו או שיעיד לו על אותה ה
 העדות יכול לעשות העדים המעדין על החתימת לקיימה
 בבית דין כל אחד יעיד על כתב ידו ואין צריך לטעיד גם
 על כתב יד חבירו והוא סוזכרין ההלואה על ידי ראיות ה
 השטר צריך כל אחד להעיד על כתב חבירו או לצרף אחר
 עמוזן שיעיד על כתב פניהם **יח** פנים שחתומים על
 השטר ומת אחד מהם ופתי' זוכר ההלואה על ידי
 ראיות השטר צריך פכים מן השותף להעיד על חתימת התמר
 וההי' יעיד על חתימתו ואי' ליכא לא אחד שמכיר חתימת ה
 המות ליכתוב החי חתימת ידיה אחשפא ויקיימו חתימתו מ
 מתוכו ואז יעידו הוא והאחר על חתימת המות ולא ליכתוב
 אמנ' לתא' דילמא מוסכח לש איכס' דלא מעלי' וכתוב עילוייה
 וזי' דכעי' ויתקן הוציא עליו כתב ידו

מסכת

כתובות

כתה ידו גובה מנכסים בני חורין ומיהו כאמן לגמר כרעתי
 אבל אם אומ' לא ליתיה חיוב **ח** פער שאז מקיים
 יכול הלנה לערער עלי כל זמן שאין מכירין
 החתומות ואעפ' אחר מעדי השטר מעיד על כתב ידו ו
 ואחר מדייני הקיום ואחר עמו מעיד על כתב יד הרין אין
 מצטרפין הילכך אין לחום אם דייני הקום קרובים לעדים ו
 ואם שנים מד יכי הקיום כל אחד מעיד על כתב ידו השטר
 כשר **י** שלשה שטרות לקיים השטר שנים מהם מ
 מכירין **י** חתימת העדים ואחד אינו מכיר עד שלא
 כתבו הקיום מעדין בפני השלישי וחומס דעד כעשה דיין
 בקיום שטרות דרבנן מסכתו חן מעדין לפניו וחומס ד
 דחיישין למיחוי כשיקרא הילכך קיום סכנתה קודם שהעידו
 העדים על חתימתם פהול בטופס מה שאין כן בטורות ו
 ובוצא הדין **כ** דיין שמשירין חתימת העדים
 אינן נריכין להעיד לפני כל אחד ואחד קודם שיכתבו הקיום ו
 ומיהו אפילו לא העידו לפני כלם כזאת אלא לפני כל אחד
 ואחד לבדו כשר **כא** שלשה שטרות לקיים השטר ו
 וקרא ערער על אחד מהם מן חתימתו אין
 מעדין עליו לו השכים להעבירו כרי מחתום עמהן ואם ע
 עדין לא חתמו מעדין עליו ורוק שבאו לפסלו בגולמותא
 ואלו אומרים עליו טענה תפוסה אבל אם שנים אומרים
 עליו טענה ואלו אומרים לא גול אכתי פהול ואם באים לפסלו
 בטענה וטענה אפילו משחתמו יוכלין להעיד עליו ולרב
 אלפס עד שלא חתמו מעדין עליו שנים אחרים וחומס ע
 עמהן כי לא כתבטל המנוסח משחתמו כבר כתבטל המנוסח
 ונריכין להעיד טענה שכי' ודוקא שפלהו בגולמותא אז כ
 כתבטל המנוסח אבל ערער דפגם משחתמו ונתברר דכשר
 היה לא כתבטל המנוסח **כב** שלשה שטרות לקיים ה
 השטר ומת אחד מהם **כג** צריכי לכתוב בחומס
 תלתא כחרא הניכח אחד ליתקוי ואם לא כתב אחד ליתקוי ל
 לא כפול ואם כתבו בו בחומס בית דין הניכח והזכירו בו
 שהיה הענין בפני חתומה אין צריך לכתוב אחד ליתקוי
כד אשה שאמרה אשת איש קיימי וגרסה אכי כאמרת
 ואם יש עדים שהיתה אשת איש ואמרה ברופה אכי
 איכת באומרת ואפילו אם כפאה קודם שבאו עדים תצא
כה אמרה אשת איש אכי וחזרה ואמרה פכניה אכי ל
 לאחר כדי דיבור איכת באומרת וכן אם אמרה
 טמאה אכי וחזרה ואמרה טמאה אכי איכת באומרת ואם
 כתבה אומרת לרבית באומרת **כה** שנים אומרים
 מתרופסים חתומים לא מנין **כה** שנים אומרים
 כתגרסה ושנים אומרים לא כתגרסה לא תנשא ואם כפאת
 אפילו אחר שבאו העדים שאחרונים לא תצא וכגון כפאת
 לאחר מעדיה ואומר בריא לי והכי מילי שאומרת סכתגרסה
 לפני זמן אבל אומן סכתגרסה היום אפי' כפאת תצא
כו שנים אומרי' כתגרסה ושנים אומרים לא כתגרסה
 שנים אומן כתגרסה וכן אומן לא כתגרסה אם כפאת
 תצא זרק לה קירוניה אחד אות קרובה ואחר אומן קרוב

לו לא תנשא ואם כפאת לא תצא זרק לה גיטה אחד אומר
 קרוב לה ואחר אומן קרוב לו אפי' אם כפאת תצא שנים אומן
 ראינוה סכתגרסה ושנים אומן לא ראינוה סכתגרסה לא ר
 ראינו אינה ראייה ואפי' דרים עמוה בחצר ואפילו כפאת ת
 תצא **כו** שנים אומרי' ראינוה סכתגרסה ושנים אומן
 לא ראינוה סכתגרסה לא תנשא ואם כפאת לא
 תצא אפי' אותם שאומרי' לא ראינו דרים עמה בחצר אמרה
 כפאתי ומהמיה אכי באומרת אפי' אומרת פיש לה עדים שהיא
 שהורה אין צריכין להמתין עד שיבאו עדים אלא מתירין א
 אותה מיד התירוה וכו' עדים סכסכית אפילו לא כפאת ע
 עדין תנשא ואם באו עדי עומאה אפילו יש לה כמה בכים
 תצא **כז** שתי נשים סכסכו ויש עדים סכסכו כל
 אחת כאומרת להעיד על חברתה ולא חיישינן
 לגומלין וכן שני אכפיים כל אחד כאמן להעיד על חברו שהוא
 כהן להאבילו בתרומה **כח** האשה שנכנסה על
 ידי גויים סכסכל כפפות כגון שהיה בעלה ר
 רוצח ונבגמר דינו להרבה אפורה אפי' לבעלה ישראל כסכיל
 ממון מותרת אפי' לכהן והכי מילי שדיי ישראל תקפה על א
 אומנו הערו' אבל יד אומנו העולם תקפה אפי' על ידי ממון
 אפורה לכהונה **כט** עיר שכבשה קרובם כל הנפשים ש
 שבה פסולות לכהונת דממא כבעלה לגוי לא ש
 שכל קרובים של אותה מלכות ולא שכל של מלכות אחרת ו
 וכפי האי גונא ביין כסך מותר ואם יש בעיר מחבוא אחד
 כלן מותרות לכהונה לכתלה ואפי' אינו נחזיק אלא ארבע
 ואפילו אומרת לא נכבדתי ואומרת לא כטמאמי באומרת ו
 ותנשא לכהן לכתלה אפי' יש לה עדים שלא כטמאת אפילו
 אשה עבד ושפחה אפיה ואמה אחיה ואחיתה כאומין אבל
 כנה וכתה עבדה ושפחה אינן כאומין ואם משוחין לפני
 תומן כאומין והיא עצמה ובעלה אפילו מכיחין לפני תומן
 אינן כאומין **לא** הפודה השפחה ומעיד בה ישאכה
 מעיד בה כרי **לב** לא ישאכה **לב** אשת
 כהן כסכסכית וכאשריה לו יכילת לדור עמו בחצר
 וכלבד שלא יתייחדו יחד אבל ישראל המגרש אשתו לא ת
 תנשא בסכסכית ואם הכפר קטן כלו דקון כשכופה וכסן
 המגרש אשתו לא תדור באוננו מכרי אבל חזן למכרי מותר ו
 וישראל פגרים אשתו וכפאת לאחד וכתאלמנה או כתגרסה
 דיכה באשה כהן להתייר חזן למכרי ואם היו דרים כסכסכות
 אז כחצר של פניהן היא כדחית מוכיו וכחצר שלה הוא מ
 כדחה מפניה **לג** לזה מיונסה קודם שנידשה לא י
 יפרע ממנה לא על ידי אחר ואם באו לשכונ
 פניהם כחצר משוחיתן ומכדין להו והכי מילי כפכתגרסה
 מן הכיפוחין אב' מן האירוסין לא ואי גייסי אדדי אפי' מן
 האירוסין כמי **לד** לו באומני להעיד בגדלן מה שראו
 בקטן והוא שיהא גדול אחר עמו זה כתב ידו
 של אבי או של רבי או של אחי אבל של אחר לא זכורכי באשה
 פלו' שיצאת טהיפוחא וראשה פרוע **לה** זמן כאומין
 אפי' הוא לבדו שהיה פלו' יונא מכות **לה** הכפר ה
 לעבול לתרומה ושהיה חולק עמוה בתרומה דאורייתא ו

דאורייתא ועל פני מואכילין אותה תרומה דרבנן ושהמקום
הזה בית הפרס ועד כאן תמוס שבת: וכונן אם היה גוי ו
וכתביר עבד וכשתמר אינן כאמין ואין כאמין לומר דרך
היה לפלו כמקום הזה אפילו אם אחר עמו

פרק א נערות א

קנס אעפ"ה פסולות: ומזרת וכתובה וכוונת גיורת ו
ושפחה ושכניה פחותות מכות שלשה שנים ויום אחד והבא
על אחותו ואחות אמו ואחות אשתו ואשת אחיו ואשת אחי
אביו ונדתה וקטנה נמי יש לה קנס דרבנן: **ב** מי שהעידו
שנים עליה שתייה מחזרת אחר זנות **ב** אין לה לא
אונס ולא פתי אבל קול בעלמא שיצא עליה אין חוטטין גוי
ג עדים שהעידו על ראובן שבא להם ואמרו להם שזייפו לו
סטר של זכיה על שמעון הרי הוא בחזקת פסול עד
שיעידו עלי שני עדים שהם חתמוהו אבל שאר טרותינו
כשרים: אבל אם העידו שבא להם שזייפו לו ולא כירשו ה
הפטר כל טרותינו בחזקת פסולין: **ד** ולא שאין להם
קנס גיורת ושכניה ושתיה שנתגירו וכסבו וכסמומרו
יתרות מפלשם שנים ויום אחד והבא על בתו ונת בתו ונת
בנו ונת אשתו ונת בתה ונת בנה: **ה** כערה שכתארסה
וכתגרסה קנסה וכתה ופגמה
עליה ומתה קודם שהעמידו האב בדין פטור בא עליה עד
שלא כתארסה וכתארסה קנסה לאביה אבל אם בא עליה ו
ואחר כך נשאת או בגרה קנסה לעצמה: והוא שלא העמידו
האב בדין קודם אבל אם העמידו האב בבית דין קודם קנסה
פלו: **ו** מכתה בין היא בין אביה יכולין לעכב: ואם
אינו כוכסה כותן חמשים כסף וכפת ופגם ולא כ
כוכסה אינו כותן אלא בשת ופגם לאביה: אונס היא ואביה
יכולין לעכב אבל הוא אינו יכול לעכב וצדיק שישאקה אפי'
היא חברה או שומא וכלבד שתהא ראיה לבא בהל ולא י
ימצא בה דבר ערוה ואפי' כשאה צדיק ליתן מיד כסף ונשת
ופגם ונער ומיהו מתה או שיצאה מדעתה יוצא כסף קנסה
כסף כתובתה ואין לה כתובה: **ז** יתומה או כתארסה
וכתגרסה אפי' יש לה אב אונס חייב ומפתה פטור
בשת הכל לפי המכיש והמתבייש: פגם רואין אותה
פאלו היא כוכרת למי שחפץ באישה כזאת כמה מוסף ב
כתולה מבעולה: **ח** אבא על התולה בין כרחה
בין שלא כרחה חייב קנס: הילכתא יש לקנס
קנס מכת שלשה שנים ויום אחד עד שתבגור ומכאן ואילך
אין לה קנס אבל בשת ופגם יש לה והכי מילי אכופה אבל מ
יפותה לא: **ט** האומן פתיתי או אכפת בתו של פלו'
משלם בזה: **י** ופגם על פי עצמו ולא קנס וכן האומן
בכתי ועוכתי משלם קרקן על פי עצמו ולא דוה: המית
סורי את פלו או סורי של פלו קרי זה משלם על פי עצמו:

פר נערה שנתפתה

א כערה שכתפתה עומדת בדין על הקנס קודם שמית
האב ומת מורישו לכינו לא שמרה בדין כמינו אינו

יכול להורישו לכינו וכן אם לא עמדה עדין עד שצגרה אין
לאב בו כלום: בת הכזבתמן האחין מעשה ידיה לעצמה:
ב המארס בתו וכתגרסה וכתארסונה כשה פגמים מן
האירוסין כתובה לאביה: כשאת טוב אין לאב

בכתובה כלום: **ג** הילכתא כשאת לשנים ומתו לא
תכסף לשלישי ואם **ד** כשאת כופין אומרו בטושים להוציא
ואם לא הכיר בה אין לה כתובה ואם הכיר בה יש לה כתובה
ומן השני יש לה כתובה: הילכתא ארוכה טרפה כתובתה
מומשעבדי אפי' לא כת' לה וה' שפגאלמכה או כתגרסה מן
האירוסין אבל אם נשאת וכתב לה כתובה מנה ומלתים עם
התוספת אזי אינה גובה הכל אלא מן הכנואין: מי שכת'
להכירו שני פטרות של מבר או של מתגה על פדה אחת בטל
שני את הראשון והמוכר או הכותן אובל הפירות עד זמן ש
שני היה הראשון: **ה** בר והשני מתגה לא כתבטל הראשון ומועיל
לו השני לעבין דינא דבר פוצרא או לעבין יפוי כח: שיש ת
במתגה מה שאין כן במכר כיון דכותן בעין יפה כותן והוא
פלא יראה סטר של מבר עמו וכל שכן אם הראשון מתגה ו
והשני מכר פלא כתבטל הראשון והשני מועיל לו לערוף: **ו**
מהלקוחות והוא שיראנו לברו ואם יש תוספת בשני לא כת
כתבטל הראשון וגובהו מזמן הראשון והתוספת מזמן השני
אפי' לא כתבבר ואוספתיה לך והכי מילי בשני פטרות אבל ב
בשתי כתובות זו אחר זו אפי' יש בה בשניה תוספת אינה גובה
שתייה אלא אם רוצה לגבות ראשונה גובה מזמן הראשון:
שניה מזמן השני ואם כתבה ואוספתיה גובה שתייה מן
האירוסין או מן הכפואין אבל אם היואמת מן האירוסין ושניה
מן הכפואין ככל ענין אינה גובה אלא האחרון וצטטרי חובני'
הלוואות ככל ענין גובה שתייה: **ז** גיורת אם כתבירה:
פחותה מכת שלשה שנים וכתארסה וכתה הרי היא

ח כוכס' היתה הוריתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה הויא
בשקילה ואין לה פתח בית אב ולא מאה כלע: היתה הוריתה
ולידתה בקדושה הרי היא כישראלית לכל דבריה: המוציא
שם רע על היתומה חייב ועל הקטנה פטור:
ה כיצד הוציא שם רע בא לביית דין ואמר בעלתי ב
כרחה ולא מצאתי לה בתולים והביא עדים ש
שזכתה אם קודם אירוסין זכתה טעורה ואין לה כתובה ואם
לאחר אירוסין פוקלין אותה ואין לה כתובה והוא עדין ל
לקוח ומשלם מאה כסף: אבל אם באו העדים מעצמן והוא
הן כהרגין והוא פטור: וכן הוציא עליה שזכתה שלא
כרחה והוא פטור: הוציא עליה שם רע ולא בעל לקוח
מכת מרדות: **ו** האב זכאי בבתו בקדושה בכסף
ושער וכיאה: וכוונתה וכוונתה ידיה וכהפטר
כרחה ומוקבל גיטה ואינו אובל פירות: בחייה נשאת יתר ע
עליו הפעל שאובל פירות בחייה וחייב בזנותה: **ז**
וכפרקונה ובקבורתה: **ח** כתב לה אבא בסוף ופירות
שיפואו צומה מכת אביה: לבית בעלה ומתה לא זכה
בהן הפעל ולרשי כמפתה מן האירוסין ולרבינו תם אפי' מן
הכפואין אם מתה קודם שגבאן לא יזכה בהן: **ט**

פסכת

ח אף על פי שתקינו פירוקה תחת פירות לטובתה א
אינה יכולה לומר איני כפדית ואיני כותבת פירות
הילכתא במילתא דאורחה דבני משפחה ולא ארחה ד
דבני משפחה דקיימא לן דעולה עמו דינא הוי הכי אפילו
לאחר מיתה ואפילו הלך בעלה לנודיכת הים שאינו עמו -

ט מי שכתבה בית דין יורדין לכסיו וזכין אשתו וזכין
ומפרכין אותן וכותבין לה במה שתקסט -

י מי שהלך למדינת הים בית דין יורדין לכסיו ומפרכין
אשתו ולא כזו וזכותיו ולא כותבין תבטיט לאשתו מי
שמת וצוהאל תקברוני מוכחי אין סומעין לו ולאחר שמית
אין יורשין חייבין בקבורת אשתו אפי' מזה האב או שלוחו
את בתו לבעל או שלוחו אינה אובלת בתרומה עד ש
שתבטם לחופה אבל לכל שאר מילי יצאה מרשות האב -

יא האב אינו חייב במזונות בנו ובתו אפי' משום מצוה
אין כופין אותו לזונן אבל מביישו אותו אולי יתבייש
ואם הוא עשיר כופי אתו לזונן אפי' יש להם כספי ממקו אחר
וה'ו הבינו וזכותו קטני אבל קטני קטני ואע"ל לא אמיר
כייפ"ל לה בעל כרחיה **יב** הכותב כסיו לכוני לא הוא
ולא אשתו אין כיווני מהם אל יבזבו אדם יותר
משמחו ועד חמוס יכול לבזבו בפעם ראשונה ובכל שנה מ
חמוס מפרינא והכי מילי מחיים אבל לאחר מיתה יכול לבזבו
יותר מהחמוס **יג** בן שמע למקרא וכן עמר למסנה ו
ולא ירד עמו לחיו **יד** בן שם למקרא וכן שנים עשרה ל
למסנה לירד עמו לחיו **יז** האשה שמכרה בכספי מ
חלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלוקחו
בלא מצוה ואי איתגשו להכו שקבלה בהם בצין יחזירם ל
ללקוח אפילו אין אנו יודעים מהם אותם פגלין שהן מהם ולא
מצי הבעל לומר שזו מוציא אשכחיה -

טו עושה דרקן בכל עפ זה הזן כזו וזכותו קטנים
ומגדל יתום ויתומה ומש"אן הזן ועופר בביתו זה
הלמוד תורה ומלמדה לאחר וכות פפרי ומש"אילן לאחרים -
יז הילכתא אין שבתות כזונות מן המטלטלי והאידכא י
תקינו למיזן לא כת'לה כגובה חייב בה ובכל תבאיה
או שלא שבעד לה כל כסיו אלא יומד לה פדה אחר כל כספי
משועבדין לכתובתה **יח** אשת ישראל שכאנסה אפילו
לסוף גלת רעתה שהיא מתרבי מותרת כפי
דגככי בכני ובאים עליהן מותרות אפילו אנו רואים אותן
סוזן מכונות להשלים כל רצון הגככים אבל אם מכיחין
אותן לחוד ואיכן חוזרות לבעליהן אסורות -

יח אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט מ
ומזורה וכתובה לישראל אינו חייב לפדותה כשבת
חייב לפדותה ואם אמר הרי גיטא וכתובתה תפדה עצמה
אינו רשאי ואם כשבת בחיי בעלה ומת אפילו ידע שכתבת
קודם שמת אין היורשין חייבין לפדותה כל שכן כשבת אחר
מיתה בעלה הילכך אין להם פירות ויבש פמי אין לו פירות
מכבשים שפגלו לה כשהיא שומרת יבם אבל מכבשים שפגלו
לה תחת הבעל אית לה פירי ואפי' הכי אינו חייב בפדוקה
עד שתק יבם אין האיש חייב לפדות את אשתו אלא בפעם

כתובות

ראשון ומכאן נאילך אינו חייב לפדותה ומיהו כפרין ראשון
חייב אפילו אם הוא יותר על כתובתה ואפילו ביתר מזון
דמיה לדעת אדוני אבי הראשון ולדעת רב אלפס זל דוקא
עד כדי דמיה **יח** לקחה חייב לרפואתה בין רפואה
שיש לה קצבה בין רפואה שאין לה קצבה -

אבל יש לה קצבה פטורי ואם רוצים לקצוב לרופא כדי
והכי מילי בחיי אבל מן הימיומים דוקא שאין לה קצבה
סיפטרו רשאי לא כת'לה כתוב' כגין דכרי' חייב שהוא תבאי
בית דין שתקנוה כדי שיתן ארס לכתו כבנו והוא מצוה
ליתן לכת' עד עישור ככסים ותקנוה ממוקדקצי דוקא ומכני
חרי דוקא ובגין בין הכנים והאידכא נהוג דוקא במקדקצי -

כ הילכתא מוכרת כתובתה בין לבעלה בין לאחרים
יש לה כתובת בגין דכרין מוחלת כתובתה
לבעלה כגון שמחלה לו התוספת או שמחלה לו הכל וישבה ו
תחתיו באיסור אין לה כתובת בגין דכרין מוחלת
כתובתה לבעלה אין לה מזונות אחרי מותו אבל בחיייו יש
לה ארוסה שמתה אין בעלה יורש כדוכייתה אלא אביה
יורשה וקובה **כא** הכנות כזונות אחר מיתרת
האב כתבאי כתובה אפי' לא כתב עד ש
שתבגור או תארס כתבאי רסה טוב אין לה מזונות קטנה
יתומה שהשיאוה אחיה ואמה ומאכס יש לה מזונות מן אחיה

כב בת יבמה ויש לה ככסים לחייו חמת וכת שביה ו
ובת אנוסה וכן אנוסה שכללה מן האירושין אפי'
כשאה אחר כן וכן בת אנוסה ככלהו לית להו מזוני והכי
מילי לאחר מיתה אבל מחיים חייב לזונן עד שם שכים ובת
יבמה שאין לחייו ככסים יש לה מזונות חייבין היורשין
ליתן לאלמנה דירה וכלים שכמותה בהן בחיי בעלה אפי'
לא כת'לה ואם כפל הבית איכן חייבי לבנותיו ואם היא רוצה
לכנותו ולהחזיק ברקו שלא יעול אין סומעין לה ואם היא
קטן מהכיל היא ואם נריכה לצאת ואין שוכרי' לה בית אחר
אבל מזונות יש לה וכן אם אין ככסים לזון ארסה ויש בית
צריכין ליתבן לה ויש מפרשים אם כפל הבית או שאין
בו כדי להכיל שתיים צריכין לשכור לה בית וליתן לה שם מ
מזונות משלם -

כג תבעה כתובתה בבית דין אברה מזונותיה אפי'
לא פרעי לה דדוקא תבעה מעצמה אבל רמזא או
שתבעה מפכי שלא רצו ליתן מזונות או שתבעה ליכסא
וכתפייסה או כחלה ופרנסה או תבעה כתובתה שלא
בבית דין לא אברה מזונותיה ונכרה או משכנה כתובתה
או שעשאה אפתיקי אפי' שלא בבית דין אברה מזונותיה
לענין פלוגתא דאכשי גליל שהיו חייבים ב
במזונות כל זמן שתצוה האשה ואכשי יקודה
לא היו חייבים לה אלא כל זמן סירצו היתומים במקום שי
מנהג ידוע יעשו כמנהגם ואם אין שם מנהג הלכה כ
כאכשי גליל **כה** אלמנה שכתה לטול כתובתה
פמיין כל בגדיה בין של חול בין של שבת אבל
מי שכתב רסה מרשתו אין פמיין לה כל בגדיה וכן עכי
ארגיל לבייע לבעל הבית וקנה לו בגדים

כו תבעה כתובתה בבית דין אברה מזונותיה אפי'
לא פרעי לה דדוקא תבעה מעצמה אבל רמזא או
שתבעה מפכי שלא רצו ליתן מזונות או שתבעה ליכסא
וכתפייסה או כחלה ופרנסה או תבעה כתובתה שלא
בבית דין לא אברה מזונותיה ונכרה או משכנה כתובתה
או שעשאה אפתיקי אפי' שלא בבית דין אברה מזונותיה
לענין פלוגתא דאכשי גליל שהיו חייבים ב
במזונות כל זמן שתצוה האשה ואכשי יקודה
לא היו חייבים לה אלא כל זמן סירצו היתומים במקום שי
מנהג ידוע יעשו כמנהגם ואם אין שם מנהג הלכה כ
כאכשי גליל **כה** אלמנה שכתה לטול כתובתה
פמיין כל בגדיה בין של חול בין של שבת אבל
מי שכתב רסה מרשתו אין פמיין לה כל בגדיה וכן עכי
ארגיל לבייע לבעל הבית וקנה לו בגדים

כז תבעה כתובתה בבית דין אברה מזונותיה אפי'
לא פרעי לה דדוקא תבעה מעצמה אבל רמזא או
שתבעה מפכי שלא רצו ליתן מזונות או שתבעה ליכסא
וכתפייסה או כחלה ופרנסה או תבעה כתובתה שלא
בבית דין לא אברה מזונותיה ונכרה או משכנה כתובתה
או שעשאה אפתיקי אפי' שלא בבית דין אברה מזונותיה
לענין פלוגתא דאכשי גליל שהיו חייבים ב
במזונות כל זמן שתצוה האשה ואכשי יקודה
לא היו חייבים לה אלא כל זמן סירצו היתומים במקום שי
מנהג ידוע יעשו כמנהגם ואם אין שם מנהג הלכה כ
כאכשי גליל **כה** אלמנה שכתה לטול כתובתה
פמיין כל בגדיה בין של חול בין של שבת אבל
מי שכתב רסה מרשתו אין פמיין לה כל בגדיה וכן עכי
ארגיל לבייע לבעל הבית וקנה לו בגדים

כח תבעה כתובתה בבית דין אברה מזונותיה אפי'
לא פרעי לה דדוקא תבעה מעצמה אבל רמזא או
שתבעה מפכי שלא רצו ליתן מזונות או שתבעה ליכסא
וכתפייסה או כחלה ופרנסה או תבעה כתובתה שלא
בבית דין לא אברה מזונותיה ונכרה או משכנה כתובתה
או שעשאה אפתיקי אפי' שלא בבית דין אברה מזונותיה
לענין פלוגתא דאכשי גליל שהיו חייבים ב
במזונות כל זמן שתצוה האשה ואכשי יקודה
לא היו חייבים לה אלא כל זמן סירצו היתומים במקום שי
מנהג ידוע יעשו כמנהגם ואם אין שם מנהג הלכה כ
כאכשי גליל **כה** אלמנה שכתה לטול כתובתה
פמיין כל בגדיה בין של חול בין של שבת אבל
מי שכתב רסה מרשתו אין פמיין לה כל בגדיה וכן עכי
ארגיל לבייע לבעל הבית וקנה לו בגדים

כט תבעה כתובתה בבית דין אברה מזונותיה אפי'
לא פרעי לה דדוקא תבעה מעצמה אבל רמזא או
שתבעה מפכי שלא רצו ליתן מזונות או שתבעה ליכסא
וכתפייסה או כחלה ופרנסה או תבעה כתובתה שלא
בבית דין לא אברה מזונותיה ונכרה או משכנה כתובתה
או שעשאה אפתיקי אפי' שלא בבית דין אברה מזונותיה
לענין פלוגתא דאכשי גליל שהיו חייבים ב
במזונות כל זמן שתצוה האשה ואכשי יקודה
לא היו חייבים לה אלא כל זמן סירצו היתומים במקום שי
מנהג ידוע יעשו כמנהגם ואם אין שם מנהג הלכה כ
כאכשי גליל **כה** אלמנה שכתה לטול כתובתה
פמיין כל בגדיה בין של חול בין של שבת אבל
מי שכתב רסה מרשתו אין פמיין לה כל בגדיה וכן עכי
ארגיל לבייע לבעל הבית וקנה לו בגדים

בגדיש ויבא ממנו או משכרו ויצא בתוך הזמן צריך להחזיר לו בגדיו אבל יצא בסוף הזמן אין צריך להחזיר לו
כה מי שצבה בפעול מיתה לקנות לו במאה זהובים תבטיחן ידועין לכוונתית בתו והוקרו או החלו הרינו וההספד ליתומים מי שאמר מאה זוזי מהמרא לבתי ואייקר ממרא רוחא ליתמי לא שאל אמר מהמרא ולא סבא ודמי ממרא מי שייחד לאשתו קרקע בשביל מזונתיה אפי' למזונות דעתו מיהא לה תושפת על מזונותיה חמ' במזונות קפץ לה מזונותיה ואין לה יותר

פרק אעפ א

אעפ' שתקנו חכמים לכתולה מחתים ולא למנה מנה יכול להוסיף כמה שירצה ולחייב עצמו בו אעפ' שאין לו עתה וזה התוספת יש לו דין כתובה למוכרת ולמורדת ולפוגמת ולתובעת ולעוברת על דת משה ולסבא ולשבויה ולשביעית ולכותב כל כספיו לכניו ולגבות מן הקרקע ומן הזיבורית וכל זמן שהיא בבית איכה ולכתיבת כנין דכין הילכתא כתובת כנין דכין דוקא מבני חרי ייחד לה מטלטלין לכתובה אפילו ליתנהו בעיניהו גובה בלא שבויה והוא שידוע שאלו המטלטלין הן הבאים מחמתו לרב אפס ולר' אפילו באכרו לגמרי ייחד לה ארעא אפילו במד מצרכא גובה בלא שבויה והכי מילי בכתובת אשם אבל בעל חוב לא מהכי ליה ייחד ל כטורו משבויה קנו מיניה ליתן קרקע לפלוני אפילו לא אמר כתובותין צריך לאימרוכי ביה אם יכתבו כדאמרינן בפרק חזקת הבתים קנין בפני שנים ואין צריך לומר כתובה דמתים קנין לכתובה עומד ואם אמר לשלחו תן חפץ זה לפלוני יכול ליתנו לו מיד
ד כתלמדה או כתגרסה מן האירושין איכה גובה התוספת אבל מנה מאתים גובה אפילו מאנשי עבדי אפילו לא כתב לה אעפ' קיימא לן בר' אעזר בן עזריה דמין האירושין איכה גובה תוספת כנסה לחופה אעפ' דלא כבעלה גובה הכל והכי מילי היבא דחויא לביאה אבל פרשה כדה מעיקרא וכנסה לחופה איכה גובה ומיהו חופה הוא לכל שאר הדברים כדה יכולה לנסא דלא כהאם במזל שכתב לא תנסא עד שתתאר כתבה לו היתקבלתי כתובתי או מקנתה שמחלה לו עליה הוי בעילת זנות ואפי' כתבה בפעול קידושין על שאין לו עליה כתובה שאין התבאי מועיל ויש לה כתובה אפי' הכי בעילתו בעילת זנות כיון שהיא סכורה שאין לה וכן אברה כתובה צריך לכתוב לה אחרת אעפ' שגובה בתבאי בית דין
ה כותבין לכתולה שנים עשר חדש לפרנס את עצמה ומשתבעה חכעל ואפילו כשאת לאמון וכשם שכותבין לאשה כך כותבין לבחור שנים עשר חדש ואפילו כשא אלמנה ע עשתה שנים עשר חדש בפני ארשאון ומת וכשאת לפני כותבין לה שנים עשר לסמי ולא למנה סלמים יום קאמה כין היא כין איכה יכולין לעכב שלא תנסא אין פושקין על הקטובה להשיאה כשתיא קטובה אבל פושקין ע עליה להשיאה כשהיא גרוגת הא דכותבין לכתולה שנים

עשר חדש דוקא לכתובה בקטובה או בכערותה אבל כ בגרה יום אחד ואחר כך כתקדשה כותבין לה שלשים יום מ משעה שתבעה
ט היבם אינו מאכיל בתרומה עד שתבעל לו אפילו כפלה לו מן הנסואין ולא האשה עד שתכנס לחופה
י הילכתא אין ח ארס מקדש דבר שלא בא לעולם הילכך המקדש מועשה ידי אשתו איכן מקודשין הילכתא יכולה אשה לומר לבעלה איכי כיוצת ואיכי עושה אמרה מה שאני ע עושה היא לפיך כקונם צריך להסיר ובקו שאמרה יקשו י ידי לבעוליה וההזדושה אפילו פעל ידי הדחק קיימא לן ס שהיא לבעל
יא הקדש המון שחרור מפקיעין מ מידי פעבוד אבל קונם אינו מפקיע מידי ס פעבוד אלו גופי מלאכות שהאשה עושה ל לבעלה חוץ משאר מלאכות כגון צרכי הבית טוחנת ואופה ומכשלת ומטבחת ומניקה בבה אפילו אם יש לה ת תאומים אם יכולה להניקם אבל לא כן חבתה אפילו בן כ בעלה מוצעת לו המטה ועושה כגמר כתגרסה איכה חייבת להניק אלא אם כן מכירה או מניקתו בשכר ובתוך חמשים יום לולד הרי היא בהזקת שאינו מכירה ואין צריך לבדוק אם מכירה ומשש ואילך צריך דניקה ואם אינו רוצה לניק מואחרת כלל אפילו בן יום אחד צריכה להניק ואם רוצה לניק מואחרת אפילו בן כמון איכה צריכה להניק
יב יונק תינוק ארבעה שנים וחולה חמשה פרס לאחר עשרים וארבעה חדש שלשה ימים מעת לעת אשור להחזירו ודוקא שפירש מחמת גריו אבל פירש מהמת חוללי או שיש בו סכנה מחזירין אותו אפילו אחר כמה
יד דם של ארס שפירש אכור שלא פירש כגון של בין השמים מותר וכשור והלבד שפירשו מותרין לא פירשו כגון סיונא מדד האשה או חותף חתיכה ואוכלה אשור מניקה שמית בעלה בתוך ארבעה וע עשרים חדש ללדת הנולד לא תכשא ולא תתארס עד שיהא לה ארבעה ועשרים חדש ללדת הנולד חוץ מיום סגולת בו ויום שתתארס בו ואפילו גמלתו או כתנתו למניקת אשור אפילו כפבעה המניקת או הדירה על דעת רבים שלא תחזור בו אבל מת הילד או בגמלתו בחיי הבעל או שפסק חלכה בחיי הבעל או שצמקו דדיה ואיכה רבינה ל להניק מותר והוא הדין גמיו גרושה פצריכה להמתין ל לריבון תם ורבינו שמשון התיר בגרושה
יז מי שכתבו לה בן להניק לא תניק עמו בנה ולא בן חבתה ולא תאכל דברים הרעים לחלב ותאכל הרבה מאלה אפילו פסקו לה מעות מועטין
יח הוא אומר להניק והיא אומרת שלא להניק שומעין לה וכן אם היא אומרת שלא להניק שומעין לה אפי' אם בני משפחתה רבילין להניק אם אין בני משפחתו רבילים להניק והם חכי כמי דכל המלאכות שאין כופין אותה עד שיהיו בני משפחתו ומשפחתה רבילין בהן
יח הכניסה שפחה אחת או ממון שראוי לקנות מנעו שפחה אחת איכה טוחנת ולא אופה ולא מטבחת שנים

מ כת

שתיים איכה מכפלת ואיכה חכמה את בנה שלש איכה מצעת
המוטה להפך המצעות שהיא מורח אבל פורסת הפדיכין ש
שהוא דרך חיכה ומזוגת לו את הכנס ורוחצת לו פכיו ידיו
ורגליו **יט** כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה כדה
עושה לבעלה חוץ מהצעת המטה בפכיו ו
ולמזוג לו את הכוס אפילו להכניסו לפכיו על השלחן אומר אם
לא על ידי פכיו ולא תהא יוצקת לו מים לרחוץ פכיו ידיו
ורגליו ואומר ליקח הפך מידו לידה ואין חלוק בין ימי
כדומה לימי ליבושה עד שתטבול **כ** מכל מין ומין
שיאכלו המסובין צריך ליתן לשמש אבל יכול ו
להמתין עד שיאכלו המושבין חוץ מטבול שכן ויין יסן פצריך
ליתן לו מיד כשנתיארו ובה כשאר המינים דרך חסידות ליתן
לו מין מיד **כא** הא דתבין ועושה בצמר דוקא בצמר
אבל בפצתן איכה עושה וכפיתבא רומיתא
ואינו כופה לעמוד לפני אביו ובפיהו ולא ליתן **כב** בפני
פושטו וחמורו אבל כותבת לפני בקו ולרשי ולישאף כותבת
לפני בהמתו המיוחדת למרכבתו **כג** הילכתא
אפילו הכישה לו מאה שפחות כופה לעשות
בצמר הזייה שלא תעשה מלאכה יוציא ויתן כתובה ומיהו
התיר לה מלאכה כל דהו כגון לשחוק בכלב ס קאטיס וכיוצא
בזה לא יוציא **כד** המזיר את אשתו מתשמיש המטה
עד שכת אחת **כה** יקיים יותר יוציא ויתן כתובה ו
וכן קתם כמי שלא פירש שום זמן יקיים שבת אחת
כז התלמדים יוצאין ללמוד שלא ברשות פלשטי יוס
והפועלים שאינן לכן בביתם יוצאין שבת ח' יומם
שמיני שבין לביתם וכן לעולם משמחה ימים שבין פעם
אחת לבימי ימי הטובין שפרכשתן מנויה להם ואין פורעין מהם
עובתן בכל יום והפועלי' שעוסי' מלאכה בעיר אחרת ולכין
בכל לילה בביתם פעם אחת בשבת ואם עושים מלאכה ב
בערים פעמים בשבת והחמרים אחת ב שבת והגמלין אחת
לשליש יום והסבין אחת לששה חדשים ועובת תלמידי ח
חכמים מליל שבת לליל שבת ואפילו אם האשה כותבת לו
רשות לתאחר הרבה אורחא דמילתא שלא להתאחר יותר
לא חדש אחד בחוץ וחדש אחד הכיתור אבל מי שתורתו א
אומנתו והולך ללמוד ברשותה יכול להתאחר כמו שכתבה לו
רשות ואינו טוב שלא לעבדה כל כך ואפילו בהולך ללמוד
ואינו יכול לשנות ממלאכה שעבדה תדירה לזהרת שאיכה
תדירה כל כך בלא רשותה אפילו אם יש בה ריוח יותר חוץ
מטייל לתלמידי חכס **כח** דיכא דמורדת דמתניתין
כשמוורת מתשמיש אעפ' שממש עמה בעל
כרחה פותחין לה מכתובתה שבעה דיכרין בשבוע עד כדי
כתובתה או מוציאה המורדת מתשמיש או ממזונות אם היא
רובה כופין אותו להוצ' א מיד ואם רובה מתכתב אולי יחזור
וכתים מוסיפין לה על כתובתה שלשה דיכרין בשבוע
כט הא דתבין שעושה משקל חמשה סגעים של צמר היינו
כשאיכה עושה שום מלאכה אב' אם יש לה מלאכה
אחרת פותחין לה מזה השיעור **ל** האיש צריך ל
להשכיר עצמו לעשות מלאכה כדי לזון את

כתובות

אשתו ולרבינו תם אין צריך **כח** דיכא דמורדת
דרכותינו שולחין לה שתחזור **כח** דיכא דמורדת
בה אם לא חזרה **כח** דיכא דמורדת
בה מכרזין עליה ארבעה שבתות ארבעה פעמים כברי
כנסיות וכבתי מדרשות זו אחר זו ושולחין לה הגוי יודעת
אפילו ככתובתך מאה מנה הפהדת ובין ארוסה ושומר' יבם
שאין רוצה ליכסא או כסואה הכל כפראת מורדת
כט הא דאמרינן במורדת דמשהינן לה עד כלות כ
כתובתה או ארבעה שבתות הינו כשאוורת
בעינא ליה ופוצערכא ליה אבל אמרה מאים עלי ורצה ל
להתגרש בלא כתובה מברשה מיד אם ירצה וכתר הכי
תקיכו בין בעינא ליה ופוצערכא ליה בין במאים עלי שתמתין
יב חדש וכתר הכי מברש לה אם ירצה בלא כתובה אבל תוך
שנים עשר חדש אם בא לגרש צריך ליתן לה כתובה וכתר
השנה איכה כיוצא ומעשה ידיה שלה אבל כופל פירות ו
וחייב בפרקוקה ובקבורתה **ל** ודיכא דמתיתבא כ
כשהיא אומרת לא בעינא **לא** להאי גברא ותתן א
אמתלא לרביתא מברשה מיד אם ירצה בלא כתובה אבל ודאי
אין כופין אותה לברשה אפילו תפשה שום דבר מכתובתה
צריכה להחזיר וכל בדיים שעליה שקמה לה וככסי מלוג אש
הן בעין או דבר' הבא מחמתן כוללתן אבל אם כלו לבמרי ב
אינו חייב לשלם וככסי שאן הרזל אם הם בעין כוללתן ואינו
משלם הפחת שפחתו אפילו כלו הרבה אבל כלו לבמרי או
כבכו וזכרו חייב לשלם וצריך להחריס אם השיאה שום א
אדם עצמ' זו כדי להוציא כולו יתה מעבלה ואם יש ערמה
בדבר לא יחזירו לה אפילו הכדוניא' והכא שחלתה או
שים שסחש מיתה ורצה להפקיע עצמה מתחת בעלה ב
בזכות מאים עלי כדי שלא יירשנה אין שומעין לה וכל מי
שכופין אותו להוציא אש מתה קודם כפייה הבעל ירשה ל
לרב' אעפ' דשהק דיוצאת יבום קודמת למצות חליצה
כותבין אגרת מיד על שומרת יבם ולדת דמצות חליצה
קודמת אין כותבין עליה אגרת מיד **לא** מורד
שמוסיפין לאשתו שלשה דיכרין בכתובתה בכל
שבוע אם חזר בו בחצי השבוע אין מוסיפין לה יותר אלא לפי
חשבון **לב** האוסרת את אשתו על ידי שליט ל
לא ישחות לה לשבוע פחות משני קטין פעורי'
וחצי קב קטנית וחצי לוג שמן וקב גרוברות או מכה דבילה
ואם אין לו פוקל לעמתן פירות ממוקום אחר ואם היא
מניקה כותן לה יין ואם מצומה והותירה מאלו המזונות ה
הרי הן לבעל וכותן לו מטה ומפן ואם אין לו מפן כותן לה
מחצלת וכותן לה כיפה לראשה וחגור למתניה ולסניח מעלי'
ממועד למועד ובגדים השונים חמושים וזו מדיכה לשכה ו
ואינו כותן לה לא חדשים בימות החמה ולא שחקים בימות
הגשמים אלא חדשים בימות הגשמים והיא מתכסה ב
בבלאותיהן בימות החמה והשחקים שלה וכותן לה מענה
כסף לשבוע לצורך דברים קטנים ואובלות עמו בכל לילי
שבת ואם אינו כותן לה מענה כסף לשבוע לצורך דברים
קטנים מותר שעושה על מעשה ידיה הקצוב שלה וכמה

ובמה היא עושה משקל המעשה שלענין שתי ביהודה או עבר
 ערב. ואם הייתה מניקה או מעושה סאל מולי כה פוחתין לה
 מפיעור הטומיה שלא אמרו זה הפיעור לא כשאזכה עושה מ
 מלאכה אחרת כד' א' בענין כשישרא אבל בעפיר חבל לפי
 כבודו **ל** אכפאזי אסור בתשמיש המטה הייב א
 אדם לזון בניו ובנותיו עד שיהיו בני ונכבדי אונתו

פרק מצאת האשה

א מצאת האשה מעשה ידיה לבעלה כפלה לה ירושה
 הווא אוכל פירותיה בחייה וירשה לאחר מיתתה יחבנו
 בת בין הוא בין אחרים העבר שלה אפילו אמדוה להתרבות
 בחומה ימי ועשו לה הם חריף שכנערה וכתרפאת בשלמה
 מיום הוא שלה נשבת לבעלה ורפוי יתן לרופא בשתה ופגמ
 בזמן שבגלוי לו פני חלקים ולה חלק אחד בהתר לה שני ח
 חלקים ולו חלק אחד ושלה ליקח בהן קרקע והוא אוכל פירות
 והגבונים בתבוס פאם חבל בת הוא סקטוהו שאינו אוכל פ
 פירות משל חלקה **ב** מעשה ידיה ומצאתה בין שלא
 על ידי הדחק או על ידי הדחק כגון שגושה מלאכה
 בעשה פבגי אדם ישנים דבעל הוי אס דוחקת עצמה ועושה
 סביב או שלם מלאכות ביחד זהו לעצמה לרבינו האי ולר
 דוקא מעשה שלא על ידי הדחק לבעלה אבל שעל ידי הדחק
 או שגושה שתי מלאכות ביחד לעצמה **ג** הפוסק מעשה
 לחתנו בתם ומת חתנו ונשלה לפני **ד** יבם יכול לזון
 לאחיק הייתי רוצה ליתן ולך או איסמי ליתן אפילו היה אחיו
 עם הארץ והוא תלמיד חכם ודוק כשפסק לחתנו אבל פסק
 לבניו שאין בשעת קדושי הריני נושא לבתי כן וכך נתיבתי
 קתה אבתי אבל לא כתיבמה לא והם פהק לחתנו וכנס
 לו קודם החופה ומתה הבת יחזור לאב ולא יירשנה כנה א
 אם היה לה בן אבל בת מענת לבתו כשנשא ולא הזכיר עם
 פלוניד כשכתב דשה זכתה בו הבת אפי' מת הארום

ד פסקה להכניס לו מטבע היוצא בהוצאה כשחוקבלם
 עליו וכותבים בהתובה סתמיים לזכו כל מה מ
 פמכסת לזמנין עליו שלם וכן כל מיני פאורות או
 פמכסת לו שרבי לין לחזור בה שחוקס הווא ואם מכסת
 לו דברים שניפין פומא ככל מה ששמו אותם פומת מהומם
 מן פקוס שחוקבל עליו בהתובה וכן אם הוא מיוחד דברי
 הכסומין פושפת לכתובה פומת פומם מומה ששמו אותם ו
 דאם הכי ישה לו שתי חתיכות גדולות של זהב אינו לא פומת
 חומם ולא מוסף שלם אלא כמו ששמו אותם ובר הטא פריכא
 פומת חומם וכל זה טעון פנהגו אבל אם כהגו שלא להוסיף
 טלום הטעב ושחורות ושלא לפחות חומם ברבר הכסום ה
 הכל כפי המנהג **ה** אין הכעל רשאי למכור נדוסיית
 אשתו וגא בברים **ו** שהכניס לה הוא האידכא גבא
 אשה כתובתה ממטלמי דיתמי שהן בעין אבל אם מפרן
 הבעל אינה גובה מהם הוסיף את בתו בתם לא ישמות לה
 מוחמים זון פסק להכניסה ערומה לא יאמר החתן עד כ
 שתבא לביתי אכשנה אלא מכהה ועודה בבית אביה וכן

גבאי דקה המטיאין את היתומה לא יבחתו לה מהמשים זוני
 פמיטי ואם יש בנים של דקה הרעה מטיא אותם לפי כ
 כבודה יתום ויתומה סבאו ליבטא או להתפרנס מטיאין
 ומפרנסין היתומה תחלה ואחר כך היתום ושוכרין לו בית
 ומציעין לו מעשה וכל כלי תשמישו ואחר כך מטיאין אותו

ו בית דין חייבין לפרנס כל עני לפי מה שרגיל ואינן
 חייבין לעפרו **ז** מי שאין לו מותביים ו
 לקבל נותנין לו לשם הלואה ולא יתבעו ממנו

ח מי פיס לו ואיכורוצה להתפרנס מושלו אין כ
 כזקקין לו המעלים עיניו מן העדקה טאלו ע
 עובר עבודה זרה העושה עצמו חולה כדי

לרמות הנרות בשביל סיתנו לו כוף יבוא לידי כך מי שיש
 לו מאתים זוז לא יטול לקט שכרה ושאה ומעשר עני היו לו
 כלים שוים עשרה זוזי אינו צרי למכרם כדי שלא ליטול והוא
 דתבי כופי אותו למכור כאן קודם סבא לדי גיבוי כאן אחר
 סבא לדי גיבוי לפי הפתכות הפירושים **ט** מי שמת
 נהיח בכוח להשיא אש יודעין דעת האב כמה

היה רגיל ליתן עם נכדיו נותנין כפי מה שהיה נושא וכ
 וכלבר שלא יופיעו על עישור נכסי אלא יבחתו ואם היה הוא
 פומת אבל עד עישור נכסי יתנו מכל מה דאיתקרו נכסי
 מטלמי ומקרקעי ואם אין יודעים דעתו יתנו לה ע
 עישור נכסי מן הכל וכוננת הראשונה העישור והשניה

העישור מומה ששירה ראשונה **י** כולן אס באר להכשא כ
 כאחד לאחר פקומו העישורים הזרתי והולקות אורנו כ
 בשות **יא** הא דבת יש לה פרנסה דוקא נכסות
 בקפנות אבל בשנפאת כנערוף או גרה אפילו
 לה כשאת הסבדיח פרנסתה אלא אם כן מחתה אבל אם
 נותנין לה מזונות אף אחר שתגדור וכן אם פנקו ל
 ליתן לה מזונות אחר שתנשא אינה צריכה למנות אבל אם
 בגרה וכפאת אפילו נותנין לה מזונות צריכה למנות ומיאר
 במחאה לכד אפילו באים לה מזונות פגי

יב מי שמת והניח בת נוגרת אין האחים חייבים
 להשיאה אפילו כיוונת מן האחים ואפילו מ
 מחתה מיד כשמת האב

יג מי שאמר בשעת מיתה אל יזכו בנותי מנכסי א
 אין שומעין לו ואם אמר אל יתפרנסו שומעין
 לו ולרבינו האי בשעת כישואין אל יזכו בנותי מנכסי פ
 שומעין לו ואם אמר בשעת כישואין אל יתפרנסו אין ש
 שומעין לו **יד** הילכתא אחים שמתו או משכנו מ
 מוטיאין לפרנסה ולא לזונות **טו** מי במרת
 והניח שתי בנות וכן כולה האמת עישור נכסי ולא הספיקה
 ליטול עד שמת הבן לרב אלפס הפסידה עישור נכסי דילה
 ולא דוני אבי הרב רבינו אשר זל כוננת תחלה עישור
 נכסי ואחר כך הולקות המותר **טז** הילכתא בת לענין
 עישור נכסי בעלת חוב דאחי הויא ויכולין לסלקה בזוי ו
 ובחד ארעא וכונלת בינונית בלא שבעה

יז מדינא דגמרא כתובה וכל תכאיה גבין האידכא
 מוטלמי אבל פרנסה

מסכת

כתובות

פרנסה אינה נגבית לה ממקרקעי נכסיה בתי אשילי מה
 פסבר לא שעדין לה הדין זמנו נגבות דינו במקרקעי כיוון
 דמטות אינה מסתלמת לא לכהןף חשיב הכל במקרקעי
 זה מן נגבות אבל בשמיין הכספים ליטול מהן העיסור שמים
 גם המטלתי וכן אם האב השיא בנותיו ומטלתי כותבים
 לה גם ממטלתי **מ**ו אם אחד מבגלי דינים מוגס
 לחבריו בפני הדיין תתחייב לו כך וכך ממון כ
 צריך הדיין להסמיש ולווא לא יתחייב לך **י**ו אעב
 דכרוי על תנאי וכתקיים התכאי צרי הערה הכי מילי
 כשהמורה מסופק אם יכול לקיימו אבל אם ברור לו שיכול
 לקיימו וקיימו אין צריך הפרה הכותב מענות ליד כאמן ליקח
 בהן שדה לכתו כשתשאל והיא אומרת יתנו המעות לבעלי א
 אם היא גדולה ובאית שומעין לה אבל אם היא קטנה או אפי
 גדולה וכתארסה אין שומעין לה דקיימא לן מנה לקיים דברי
 המזא אפי כבירא ויהי כשתים ליד שליש לשם כך אבל אם
 באו לידו אחר הגואה אם היו תחלה בידו לא היילכך בין
 האומר תבו שקל לבני בשבת בין הומר א תתנו אלא שקל
 וראויים לשלש כותבין להן כל צרכן ואם אמר אם מתו יירשו
 אחרים תחיימה לעולם אין כותבים להם לא שאל **י**ו
 הפעושות כבני שמוכה וכפי תענה אין להם אטרופוס
 מקחן ומקח וממכרן ממכר במטלתי ולא במקרקעי יש להם
 אטרופוס אפי במטלתי כמי אין מקח וממכרן ממכר
 ובעל עכין מתבתן מתכה

כדי מיש ותערי לאספה ויתאויקת כתובה **י**ו הדירה
 שלא תשאל ולא תשאל כשה וכברה רחיס ומכור
 ויתן כתובה וכן היא סברה שלא תשאל ושלא תשאל וכו'
 או שלא תארונ כברים לכנים תשאל כתובה **י**ו ואלו
 יוצאות שלא בכתובה המאכלית דבר אישור וכודע
 לו אחר כך כגון סאמרה פלו תקן לי הכרי או קצץ לי חלה או
 טהר לי הרס וכמזאת סקרית כגון שהעידו עדים על אותה
 סעה סאותו פלו לא היה בעיד וכן יש עדים שהיא אמרה כך
 לבעלה אבל אם אין עדי בדבר והיא כופרת שלא אמרה או
 מכתשת החכם כאמת וכן אם רצה להאכילו אישור וכודע
 לו ופירש או אם היא עצמה אוכלת דבר אישור לא תצא

א הוחזקה כרה בשכמותה ואמרה לו שהיא טהורה ואל
 עליה תצא וכן כודרת ואינה מקיימת וכן יוצאה כ
 בו ל זה על ראשה בלא צעף לרשות הרבים וכמכוי המפולס
 או כחצר שרבים במקצין בו אבל אם אין רבים בוקעין בו ש
 ובמכוי שאינו מפולס לא תצא וכן אם היא טוה בשוק שמראה
 את זרועותיה לבני אדם או שטווה וורד כנגד פניה וכן מ
 מדרבת עם הכחוריס וכן מקללת אביו בפניו או בפני ב
 בניו וכן תוכעת תשמים בקולרס או כשתוכעת לתשמים
 מריבה עמו עד שכפוע קולם ככלס תצא בלא כתובה **י**ו
 וצריכה העראה להפחיד כתובה ואם רצה לקיימה אין כופי
 אותה להנתיא וכול מקום מצוה להוצאה **מ** המקדש
 את האשה על מנת שאין עליה דברים וממין וכמכאן
 עליה ממין וכדריס אינה מקודשת ואינה צריכה גם ודוקא
 סנדריה שלא לאכול בשד ושלא לשתות יין ושלא לתקשטו כ
 במיני דבעונין אבל על שאר דברים אפי אומי אפי מפקיד ע
 עליהם לא שמועי ליה והי' המנתה סתם על מנת שאין עליה
 כדריס אבל פירש שלא יהא עליה פוס כדרי אפי כדר כל דהו
 מבטלי הקידושין ואם לא התנה וכמכאן עליה מומין וכדריס
 צריכה גם ואין לה כתובה **י**ו היילכתא קדם על תכאי
 וככה סתם וכעל אפי מיד אחר הקדושין צריכה גם
 אם יש עדי ייחוד ואם כשאת לאחר צריכה גם משכיהם ואין
 לה כתובה וכן קטנה שגדלה תחתיו וכא עליה משהגדילה
 אינה יוצאה בלא גם **י**ו המקדש בפחות ממה פ
 פרוטה או בחלונה וכעל צריכה גם היו עליה
 כדריס והתירה חכם מקודשת וצריכה גם כאשה חפוכה ו
 ודוקא ששתירה קודם שגדעו לבעל אבל אם כודעו קודם מ
 מיד כתבטלו הקדושין היו עליה מומין ורפאה רופא
 אינה מקודשת אבל אם כתקדשה על מנת שאין עליו מומין ו
 רפאו רופא מקודשת

ב זיעה וריח הפה וקול צבחה ודריה גפין טפח מ
 מחברותיה וטפח בין דד לדר וכסוכת בלב וכ
 וכעשה מקומו בלקת ושומא שיש בה סעבר אפילו קטנה או
 גדולה כאישר בכל מקום שעומדת הני מוס **ק**טבת
 סתחת השער ועומדת תחת כיפה שכראשה וזימין מתחזיא
 וזימין לא מתחזיא הני מוס במקום אחר לא הני מוס
 היו בה מומין ועודה כבית אביה על האב להביא
 ראייה שמשכתארה הני בה מומין הללו

פרק המדיר א המדיר את א
 אשיתו מליהנות
 לו כגון ס אמר לה צאי מנפה ידך במזוכותך דאי לאו הכי
 לא מצי מדיר והיא מספקת לדברים גדולים ולא לדברים ק
 קאנים ואיתם דברים קטנים היתה מיהבת בהן בבית אביה
 מפני שהיא עשיר אבל בני משפחתה שהן עשירי כמו בעלה
 אין נוהגין בהם היילכך אינו חייב לה בהן כשהיא עמו וחל
 סדיר אבל כשהיא בבית אביה חייב בהן היילכך אם הדירה ל
 יום או סתם כופין אותה בשומים להוציא וליתן כתובה לז
 ולריח אין כופין **ב** כדריה שלא לטעום אחר מן המיני
 אפי הוא רע ולא אכלתו מעולם או סנדריה שלא
 בתקשט כאחד מן המינים וקיים לה הוא יוציא ויתן כתובה
 האומר קונם כל פירות שבעולם עלי או אפילו קונם כל
 פירות שבעולם עלי אם אעשה דבר פלו אינו כר
ד אעב דמדיר אשיתו אינו יכול לפרנסה על ידי פרנס
 יותר ממשלים יום מי שאינו מדיר יכול לפרנסה על
 ידי פרנס כמו שידעה לירושלמי אף מי שאינו מדיר אינו
 יכול לפרנסה על ידי פרנס שפי משלשים יום המדיר את
 אשיתו שלא תלך לבית אביה אם הוא עמה בעיר חדש אחד
 יקיים שנים יוציא ויתן כתובה **ה** המדיר את אשיתו שלא
 תלך לבית האב או לבית משה **ו** יוציא ויתן כתובה
 ואם ענין מפי שיש שם כבי או בני אדם פריצים והחוקר ל
 לשם פריצים ראפי על מנת שתאמר לפלו דבר של קלון או
 על מנת שתתהפק לאחר תשמים ותפלוט או שפולס עשרה

י זיעה וריח הפה וקול צבחה ודריה גפין טפח מ
 מחברותיה וטפח בין דד לדר וכסוכת בלב וכ
 וכעשה מקומו בלקת ושומא שיש בה סעבר אפילו קטנה או
 גדולה כאישר בכל מקום שעומדת הני מוס **ק**טבת
 סתחת השער ועומדת תחת כיפה שכראשה וזימין מתחזיא
 וזימין לא מתחזיא הני מוס במקום אחר לא הני מוס
 היו בה מומין ועודה כבית אביה על האב להביא
 ראייה שמשכתארה הני בה מומין הללו

י זיעה וריח הפה וקול צבחה ודריה גפין טפח מ
 מחברותיה וטפח בין דד לדר וכסוכת בלב וכ
 וכעשה מקומו בלקת ושומא שיש בה סעבר אפילו קטנה או
 גדולה כאישר בכל מקום שעומדת הני מוס **ק**טבת
 סתחת השער ועומדת תחת כיפה שכראשה וזימין מתחזיא
 וזימין לא מתחזיא הני מוס במקום אחר לא הני מוס
 היו בה מומין ועודה כבית אביה על האב להביא
 ראייה שמשכתארה הני בה מומין הללו

הללו. כפאת העגל צריך להביא ראיה שהיו בה קודם ס
 סכת ארסה והיה מקחו מוקח מעות והכי מילי כבערה אבל ב
 הגרה אפי' היא בכית אגיה על הפעל להביא ראיה ואינו
 יכול לטעון לא על מומין שבסתר לא על מומין שבגלוי ואם
 יש מרחץ בעיר אפי' מומין היו ביתר אינו יכול לטעון ואפי'
 אין לו קרובות בעיר ובמקום שאין דרך הבנות לצאת כלל •
 אפילו מומין שבגלוי יכול לטעון. **יד** המחליף פרה
 בחמור ומשך בעל החמור את הפרה ומרת
 החמור קודם שמשך בעל הפרה על בעל הפרה להביא ראיה
 שמת החמור קודם משיבת הפרה אפי' החמור עומד ברסוה
 בעל החמור ורב אפס פסק דוקא כשעומד בהימטא אבל
 אם עומד ברשות בעל החמור עליו להביא ראיה ויש אומ'
 דלעולם המוציא מחבירו עליו הראיה אפילו לא נולד ה
 השפק ברשותו וסברא קמיתא עיקר **טו** ככפה אם
 קבוע לו זמן חשוב מוס סכתה ואם לאו חשוב
 מונס שבגלוי. **טז** האיש שגולדו בו מומין אין כופי' אותו
 להוציאו וכל סכן אם היו בו מומין קודם אפי' מומין
 בגוליס כגון כסמית עיניו וקטעה ידו ונחתכה רגלו והכי
 מילי עין אחד יד אחת ורגל אחד אבל כסמו עיניו וכסתכו
 אז כקטעו ב' ידיו או רגליו כופין אותו להוציאו וליתן כתיבה
יז ולא ככופין אותו בשום להוציאו וליתן כתיבה ומוכה
 סחין וריס הפה והחומס והמקמץ טואת כלבים וה
 והגורסקי והמחחק כחפת מעיקרו ואפילו היו בו קודם ס
 פכסא והכי מילי שלא ידעה אבל אם ידעה שהיו בו אין כ
 כופין אותו להוציאו ואם היה בעלה בורסקי ומת יכולה לומר
 לאחיקר חייתי יכולה לקבל ולך אי אפשי לקבל. **יח**
 כל אסורין דאורייתא כגון אלוכה לכהן גרול
 גרוסה וחלוצה לכהן הדיוט ומזרת ונתנה לישראל בת •
 ישראל למזמר ולכתין ושכניות דרבין וכסא אשה ושהה עמה
 עשר פכים ולא ילדה כופין אותה להוציאו בשוט והכך ד
 דמתי דכופי' אי אמרה הויכא כהדיה ודריכא כהדי' שמעי
 לה בר ממובה שחין ולא שמועין לה וכסא אשה ושהה עמה
 עשר פכים ולא ילדה אפי' אמרה הויכא כהדיה כהדי' לא ס
 שמועין לה. **יט** כל מיני מוכי' שחין תשמיען קשה להם
 ולבעלי ראיתן קשה מכולן וצריך לומר ול

להתרחק מהן עד מאד.
פרק האשה
 קודם אירוסין או אחר אירוסין וכסאת ומכרתן העגל מוציא
 מיד הלקוחו גוף ופירות כפלו לה קודם סכתא רסה ונתארכה
 מוכרת לכתמלה כפלו לה משכתא רסה לא תמכור בעודה
 ארוסה ואם מכרה ונתנה ממכרה קיים והכי מילי בכבשים
 הדועים לבעל אבל שאינן ידועים אפילו כפלו ממשכארת
 אם מכרה ונתנה קיים ואינן ידועים הרי סכפלה לה ירוסה
 במדינת הים בין במקרקעי בין במטלטלי שלא ידע בהן ה
 העגל ולא נודע לו קודם שמכרתן אבל כודעו לה קודם מיד
 כשנודעו לה ישלחין דין ככשי מלוג ובפירותיהן שלקחה בהן
 האשה שיש לה ככשים ורוצה ליכסא וכתבה ככסיה ח
 לאחר קודם ואפי' לכתה לא קנאן מקבל מתנה ואפי'

לא הודיעה לעדים שמונה להכריח ככסיה דין טידוע ס
 שעומדת ליכסא או שכסאת מיד קנאן לכתבה והכי מילי סלח
 פיירה לבעתה אבל פיירה לעצמה כדי פרבסיה קנאן מקבל
 מתנה חלא אם כן כתבה מהיום תהול המתנה ככסא רצה ל
 לקיימה ואפי' היכא דלא קנה מקבל הוא אוכל פירות כל זמן
 שינשבת תחת בעלה וגם לא מכרתן ולא נתנתן לאחר ואם
 מתה בחיי בעלה ישאר למקבל ואם מת בעלה ומתה היא ח
 אחריו מיד קודם סחורה יחזרו לירסיה. **כ** מי שרצה
 ללוות וכתב כל ככסיו לאחר שלא ישתעבדו לבעל הוב ל
 לרת קנאן מקבל המתנה ולא א' ת' א' ל' לא קנאן ומשועבדי
 לבעל הוב. **כא** כפלו לה ככסיה או פירות תלוסין ילקח
 בהם קרקע וזוא אוכל פירות כפלו לה פירות ה
 המחוכרין לקרקע אפי' הביעו ליקצר הרי הן סל בעל וכ
 וכשגורסה והיא כשולת הקרקע אם היו בו פירות הן שלה א
 אפי' הביעו ליקצר חלא אם כן תלסן אז הן שלו אפילו הביעו
 ליקצר. **כב** כפלו לה ככסיה ובה לקנות בהם קרקע ו
 ואין חד מיכיהו כזבן ארעא ואמ' אידך בתים ס
 שומעין למי שאמר ארעא וכן פשי דקלי' גתי דקלי' ואילני
 דקלי' אילני ובופכי' אילני ואין קונין לא אבא ורדתא ולא
 פירא דכורי' בזענות סכפלו לה ומיהו אם כפלו לה אבא ו
 זרדתא או פירא דכורי' אין מוכרין אותן חלא אוכל והולך
 עד שיכלו. הילכתא לא שכא ולד שפחת מלוגולא שכא ולד
 בהמת מלוג אפי' ולד ולדה עד עולם לבעל ומיהו אם מתה
 האם הולד עומד במקומה ואם כהגרסה נותנת לו דמיס ו
 וכושלתן ומיהו הגיכא לא שכא בהמה ולא שכא ולד כפל ל
 לאשה. **כג** הכניסיה לנעז או רחל או תר כעולת או דק' או
 טלית אוכל והולך עד שיכלה הקרן ומכסה בעולת
 וכן הכניסה לו גפרית ומחפורת של צריך הופר והולך עד
 קרקע עולם. כפלו לה עצרים ושפחות זקנים אם העגל
 רוצה למכור אינה יכולה לעבב עליו וגם אינה יכולה לכופו
 למכור וכן הדין כפלו לה זמנים גפנים זקנים ודוקא בשדה
 שאינו שלש אבל שדה שלה אפי' אינו שלה ועושין כדו טפולן
 יכולה לעבב עליו מולמכור. **כד** המוציא הנזואת על כ
 ככסי' אשתי וגרסה הוציא קימעא ואכל הרבה או
 הוציא הרבה ואכל קימעא אפי' גרוגרת אחת מה שהוציא ה
 הוציא ומה שאכל אבל והוא שאכלה דרך כבוד לא אכלה דרך
 כבוד הוי כאלו לא אכל שיה ברשות הוציא הנזואת על ככסי'
 אשתי קטנה ומיאנה בו הוציא ולא אכל או הוציא הרבה ואכל
 קימעא שמין לו כאריס הוציא קימעא ואכל הרבה לא יחזיר
 וכן אם הוציא הרבה ולא אכל אם ירצה כוטל הנזאה שיעור
 פבח היו לאשתו ככסי' במקום אחר ופלך אחריהם והוציא
 הוצאו מרובו וגרסה אפי' לקח מהן והוציא ישבע כמה הוציא
 ויטול עד כדי השבח ששמין לו הנזעות כמה שזין כאן יותר
 מבמקום שהיו שזין תהלה. **כה** הוציא ולא אכל אם ה
 השבח יתר על הוצאה ישבע כמה הוציא ויטול ואם ה
 הוצאה יתרה על השבח אין לו חלא הנזאה שיעור שבה וכ
 וכשנזעה והכי מילי ככסי' מלוג אבל בככסי' זאן ברזל כל
 פכח ששכרובין מחמת ככסיה בין מחמת עצמן

מסכת

כתובות

שבין הכל לבעל וכל זה באגרוס מדעתו אבל מורדת עד
 סתקטת עד שגורם אפי' אבל קיימעה דינו כאלו לא אבל ל
 לטול בשכונה **ט** בעל שהודיע אריסין בכבו או
 אשתו ונרשה אם הטעל אריס מודע כטיב עבודת
 הקרקע אין להם כלום לא מנכה ולא ממנו ואם אינו אריס
 כמולין כשהיה כרין אריסי העיר **י** אב' שהטעל יכול
 למכור הפ' וית' אחר שלקחן אינו יכול למכור הקרקע
 לפירות לשנים מרננות לא אם כן לקח המעבית לעשות בה
 סחורה וכן אם היה הקרקע רחוק ממנו יכול למכרו לפירות
 וכן הכניסה לו פני ספ' ותוכא אשה אחר יכול להכניס לפ'
 אחת מן **יא** סמרת יבם סמנתה ירשי הטעל חיוב
 פקדנות **יב** מישמת ונסארה אשתו זקוקה ל
 ליכס אפי' היה לו קמנה אין יבם יכול למכור מהם כלום
 לא ישארו לשעבוד הכתובה אפי' יבם ואחר כך נתן לו מ'
 מזה אינו כלום ובעל ממילא ואפי' אף חיוב לאחיז מכת
 מונשאין אונתו מידו וילקח בו קרקע והוא אוכל פירות ואפי'
 ברשה וכנסת פתח אינו יכול למכור לא אם כן מתנה כ'
 סאחזורה שכתובה על כסיו והוא הדין כמי בלא גרוסי'
 אם ית' ר' שיתכור על מכת פיסכתוב דקאזי ודאקניא יכול
 למכור **יג** הכוח אחיו מעבית ופירות גלושין או
 מחוכרי ימכרו **יד** וילקח בהם קרקע לשעבוד כתובתה
 והוא אוכל פירות וכשהיה הרי הוא כחשמו יכול לטעור ו
 אותה כ'ט' ולהחזירה אם ירצה לא ייחד ליבמתו ולא לאשתו
 מעות לכתובה לא כל כשהיה צריכין שהיו אחראין לה
 לכתובה **יז** גרש יבמתו קודם שיטרע לה כתובה
 היכה כשאר **יח** אשה שגרשה חזירה שאין לה לא כ'
 כתובה אחת **פרק האומר א**

ירשה וזה מ'י' פסקו כ'ט' **ד** מישמת והניח אשה
 כבעל חוב וירשין והיה לו מלוא **ה** או פסדון ביד אחר
 מעות או פירות תלושין מוכחין בביטולא מדיכא דגמרא
 יכתבו למרשין ואפי' תפשו כתובתאשה וכעל חוב לאחריו מ'
 מיתה לא מהכי ואפי' פטרן מהפבועה לא אם כן תפס כבעל
 חוב מהיום ומתקבת הגאוכים יכתבנ' למי שפטרנו מאוחר
ה בעל חוב של יתומים שתפס שורם מהרועה שלהם ו
 ואזן שתפסו מחיים ורועה אומה שתפסו אחר מיתה
 אם יש עדים שתפסו בעל כרחו צריך להחזירו ואם אין עדי'
 הויא תפיסה ורועה צריך ל'ס' ליתומים וזהו מדיכא דגמרא
 ומתקבתא אם לבעל חוב ראה שיכול ל'פדע' בה מן היתומי'
 אין הרועה חייב כלום **ו** מי שאמר לחבירו לך וטרע וכ'
 בשבילי לשלוחי וכתן המענות למלוא ואז אפי' מלוא
 אחרת בעל פה היה לי עליו ובשבילה אפי' לוקח אף המענות
 אם פרעו בעדים לאו כל כמיניה ואם לאו יכול למכור לו כן
 וה' לית צריך לשלם למשלח והכי מילי פה צריכ' לו לקחת השטר
 אלא אם לא הזכירו לו וגם לא אמר לו ליתן לו בעדים פטור
 השליחו **ז** מי שהפקידו אצלו סטרות ומת המפקיד ו
 ואמר מחיים תפיסכא להו למטכון בשביל חוב ש'
 שהיה לי עליי אם יש עדים כגון שהפקידו בעדים וראו עתה
 בידו לא מהימן ואם לאו מהימן והו' לדיכא דגמרא ולתקבתא
 גובה מהם **ח** איש או אשה דקיס לן בגויהו דלא משקר
 מדיכא דגמ' מהפסיכ' שבעיה ומרשין סטרא אפומיהו
 ומיהו האידכא לית ליה לדין למימר קיס לי בגויהו ואין להפקד
 שטעה ולא חזני שטרא לא בעדות ברורה ומיהו בעדות
 אדם כאזן מחצית הדין עד שיתברר הדבר **ט**
ט אין התובע יפ' לכוף לכתובע טילך עמו ליטבע
 בתקום שהוא רוצה ומיהו אם היו דריין בעיר אחת
 והלכו למקום בית דין למקום אחר יכול לומר איכי מקבל ה'
 השטובה עד שחזור לעירנו וכתבין מיד זכות הכפצע
 וכותבין ביד כאזן ליתנו לו כפי שבע ולא חיישין למיחוי כ'
 כשיקרא **י** מי שהפקידו אצלו חפץ בלא עדים ואמר ס'
 שלי הוא כאזן אפילו לא אמיר והאי יהיב ביה פ'ימן
 ואם מת אס' המירסום חומרים אבינו אמר לנו שהוא סלו כ'
 כאמכין בשבועה ואם לא נזה אי לא אמיר וזה בושן בו סימן
 נאינו רגיל ליכנס בכותבין לו ואפי' בביהח מהכי תלת
 אין כותבין לו ומותרין היתומים להסתמוס בו ולמכור
יא מי שנהג ואמר ככפי לשוכיה טוכיה שכתא ראסון
 יכתבו לו ואם היה רגיל עמו יכתבו לו באז פני טוכיי'
 אחר שכן רגיל אצלו כמאס ומתן ואחד תלמיד חכם תלמיד
 חכם קודם קרוב ותלמיד חכם תלמיד חכם קודם **יב** שכן
 וקרוב שכן קודם סניהט שכנים או תלמידי חכמים שורא ד'
 דדייכי **יב** המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו
 מחול לו ואפילו ירש מחול ואפילו לעצמו כ'
 כבין ראובן סיס לו שטר על שמעון אחיו ומכרו לאחר ואין ל'
 להס' אף כן אחר לראובן ממתו סניהט שכניה זה הכן ירש
 השטר יכול למחול לעצמו ואפילו כתב לו למלוא אשת
 ומשתעבדא לכל דאית

האומר לאס' דין ודרכיו אין לי בכביד הרי זה אוכל פירות
 בחייה ואם מתה ירשה ואינו מועיל לאלבעין זה שאם מ'
 מכה וכתה קיס ודוקא באומר לה ועודה ארוסה וכפלו ל'
 לה בעודה ארוסה אבל אם נשא אפי' אם קדם לה אז אמר
 לה בעודה ארוסה וכפלו לה משאשת לא מהני ולה'מכין מ'
 מהני כמי בעודה ארוסה בכפלים שפלו לה משאשת ואם
 אומר לה לכפולא הדין ודברים כן וקנו מידו לדי'
ב האומר לחבירו שאתבין בשדה דין ודברים אין לי
 על שדה זו אין לי עסק בה וירי משולקת ומנכה לא אם כלום
 ואם קנו מירד קנה אחר לה דין ודברים אין לי בכביד ו
 ובפירותיהן אינו אוכל פירות ואם מת ירשה אבל פירי'
 פירותיו אוכל אם שויה מהפירות וילקח בהם קרקע והוא
 אוכל פירות עד שיכתוב לה מפירותיה עד עולם ודוקא מ'
 שפירה מרננה אבל אין כושין אותה לקנות בהם קרקע
 וה'מכין כתב כושין אותה לקנות בהם קרקע ואם כתב לה
 דין ודברים אין לי בכביד ובפירי פירותיהן ולא הזכיר פ'
 פירות אוכל פירות ואם שירים ילקח בהם קרקע ואוכל מ'
 מפירותיו **ג** כתב לה דין ודברים אין לי בכביד ו
 ובפירותיהן בחיך ובחיותך אינו אוכל פירות בחייה
 ואם מתה אינו ירשה רבן פ'יעון כן גמליא אומר מתה י

מסכת

כתובות

מה

בלבד דאית' מחמתך מוכרו חלה יכול לחזור . ומכירת
 פטור חוב לבעלה וחזרה ומחלה אינו מחול . והיכא פ
 שהמזכיר את הסוחר מוחל בריק לפרוע ללוקה דמי פטור מ
 מעליא כפי מה שמונה ליזכר לפי מה שיש מעבוד ללוה ו
 ולא למכרו . **ו** אשה ובעל חוב שכחו לגבות באהרת
 וזמן שיהא אס' שבת כדי להגבות לפניהן ארבע
 זוזי כותבין לבעל חוב זוזי ולאשה קרקע ואפילו קדמה היא
 ותפזה זוזי משקי מינה ואס' אין זמן שיהא אס' קרקע ונתן
 למוקדם ואס' תפזה המאוחר מוציאין מיד . אבל אס' זמן שיהא
 או אפי' אין זמן שיהא ולוה וכפא ואחר כך קנה או כפא ולוה
 ואחר כך קנה ויס' קרקע לאחר כותבין לבעל חוב ואס' קדמה
 האשה ותפזה בבית דין לא משקינן מינה היו' ב' מוטלטים
 למד כותבי' לבעל חוב קדמה האשה ותפזה אפי' שלא בב' ד'
 לא משקינן מינה . **י** לוה שאין לו מעות אין מחייבין
 אותו למכור קרקע . כדי לפרוע מעות יס' לו מעות
 צריך ליתקם ואס' תלה מעותיו בגוי כדי לרמות המלוה מ
 מהם אפילו אין לו מעות צריך למכור קרקע ליתן לו מעות .
טו בעל חוב שיש לו קרקע בב' יורדק לכפשו לפרוע
 חובו . אין לו קרקע והבריה מוטלטי' מ'ין אותו
 עד שתצא לפשו כדי שיציע יתמוני גדולי' שהכיח להם אביה'
 קרקע ירד' לכפשיהם לפרוע חוב אביהם לא תכיח להם לא
 מוטלטי' אין כופ' אותם לפרוע אבל מצוה איב' וקטני' אפי'
 הכיח להם קרקע אפי' הכי אין עליהם מצוה לפרוע והאידב'
 אפי' במוטלטי' כופי' . **י** אין לה הרי זה גישוק מעטבו
 ולא תתגרסי בו . לא לאחר שלשים יום והכיחמת
 צד רבות הרבים והיה שם בתוך שלשים יום מנו' שם .
 המושכית את אשתו חכוכית או שמיכה הפטורפיה לרב' אלפס
 משביעה כל שעה שירצה אף בטענת שמה אם חומר ו
 אותה בב' כסף אבל אשה שאינה חכוכית ולא הפטורפיה
 אינו יכול להשביעה אלא בטענת בריא או בטענת שמה על
 ידי גלגול ולרת' אינו יכול להשביעה כלל בטענת שמה אלא
 א' ב' גרשה ותובעת כתובתה משביעה אף על הפטורפיה
 ולזה הסכים א' ה' הראש' ז' . **י** שברה כלים אף בפשיעה
 פטורה שבתן בחיוד או בתנתן לאחר חיבת כלה
 כדר ושבועה אין לי עליך אינו יכול להשביעה שום פצועה
 לא שבועת הפטורפיה ולא שבועת פוגמת ולא שבועת
 כפרעת שלא בפניו ולא עד אחר מעידה שהיא פצועה אבל
 משביעה את יורשה אף בתגרשה ומתה . אבל אס' היא עדין
 חיית לא יטלו לקוחות עד שתטענה היא שלא קבלה כתובתה
 וכן משביעה את יורשיה ואת הנאיים ברשות אס' פגמה ה
 כתובתה וכן לענין הפטורפיה אפי' אס' כתנה לו רשות ל
 לזכות יורשיה או אחרי' הפטורפיה אעפ' שפטורה מהשטעה
 מושביעה היורשין והנאיים ברשותו . **י** כדר ושבועה
 אין לי עליך ועל יורשך ועל הבאין ברשותך ח
 אינו יכול להשביעה לא אותה ולא יורשיה ולא הבאין ברשותה
 אלא יורשין משביעין אותה ואת יורשיה אס' בתגרשה ומתה
 ואחר כך מת הוא . אבל כתלמנה ומתה בלא שבועה אין
 ירשיה מוטלטי' כתובתה ולא הבאין ברשותה . **י**

כדר ושבועה אין לי ולא ליורשי וכתבין ברשותי עליך
 ועל יורשך ועל הבאין ברשותך לא הוא ולא יורשיו ולא ה
 הבאין ברשותו אינו יכול להשביעה אותה ולא ליורשיה ולא ל
 הבאין ברשותה אפילו אס' פגמה כתובתה וזאת ליפרע מן
 היורשין או יורשין מן היורשין פטורין מן הכרעה ואס' פטורה
 וכעשיית הפטורפיה לאחר מיתת בעלה אין מושגיל הפטור
 ממשביעה אותה על אותה הפטורפיה אבל על מה שנעשיית
 בחיי בעלה אין יכולין להשביעה אפילו על ידי גלגול ומיאר
 על מה שמכרה בין מיתה לקבורה לצרכי קבור' אין משביעי'
 אותה אפילו על ידי גלגול . ולפי הידורפלי' אפילו נתעסקת
 בשאר דברים בין מיתה לקבורה אין משביעין אותה עליהם
 . הילכתא לכל חילי' י' י' ו' ולכרנא דלמנה ולמוכותיה פ
 שהיתומים חייבין בהן ולצורך קבורה מוכרי' בלא הכרזה ח
 אפילו אדם אחד שהלוה לצורך אלו שכוונתו לו מוכרי' בלא
 הכרזה . הילכתא בין כתב לה דלא כדר בין כפי כדר בין דלא
 שבועה בין נקי שביעה בין מנכסי' בין מן ככפיה לילין הוא
 אינו יכול להשביעה אב' . יורשיו משביעין אותה והכי מלי
 דלא כתב לה בין ממכרי' בין מירשי' אבל כתב לה בין ממכרי' כ
 בין מירשי' אחרי' אין משביעי' אותה אפילו בגמה כעובדת
 אליבא דרב אלפס ולרבינו חננאל ז"ל אפילו כתב ממכרי' ו
 מירשי' משביעין אותה . **כ** מלוה שהאמין ללוה לומר
 פרוע ומת המלוה כאמן . גם לגבי יורשי המלוה ל
 לומר פרוע וצריך שבועה אף אס' לא מת המלוה ואס' מת ה
 הלוה ואומרים היורשים אבינו אמר לנו שהוא פרוע אינם
 כאומרים אבל אס' יש עדים שאמר כן בפניהם בטל הפטור .
כא הטובות כתובתה או עד אחר מעידה שהיא
 פצועה והכפרעת מהיתומים ושלא בפניו ו
 מוככסים משועבדים לא תפרע אלא בשבועה אפילו כתב ל
 לה כאמנות אינו מושגיל אלא לגבי יורשי' אבל לא לגבי ח
 לקוחות אפילו אותם שקנו אחר הנאמנות . ויס' אומרים
 שמועיל ממי גבי לקוחות אותם שקנו אחר הנאמנות וראשון
 עיקר' . **כב** הפיגמת כתובתה בעדים או פ
 פחות ממונה פרוטה לא תפרע אלא
 בשביעה . אבל פוחתת כפי' בתה כון שהיתה כתובתה פ
 אלף זוז והיא אומרת שלא קבלה כלום . אבל מודה שלא
 כתתייב לה . אלא מנה נוטלת בלא שבועה וכגון שאומרת ה
 אמנה היתה ביני לבינו דאי לאו הכי האי פטורא חסכא כ
 בעלמא הוא ולא גביא ביה .
כג כל הנך שבועות דמתיתין הן שבועות דרבנן ו
 וכסעד אחר מעידה שהיא פצועה יכול להכריח ל
 לירי שביעה דאורייתא כגון סיתן לה כתובה פעם סנית כ
 בפגי העד הראשון ועד אחר עמו ותובע לה כתובה הראשו'
 סיתן לה ומודיע לעדים תחלה שהוא עושה כן כדי להכריח
 לירי שבועה דאורייתא . הילכתא אפילו שבועה ד
 דרבנן בעיא בקיטת חפן ושבועה דרבנן מפריקן ושבועות
 דאורייתא לא מפריקן . וכדרכן אי' אמ' לא מושגת בפא
 לא כחתיקן לככיה וכדאורייתא מחתיקן . וכדרכן אס'
 פהיהם חסודים או הוא

טעכט

אז האט לברו חשוד פגור בלא טבעה אס הוא מהנשבעים
 ולא משלמים ואס הוא מהנשבעין וכוטלין אס סניהס חשודים
 כוטל בלא טבעה ואס הוא לברו פכנגדו כפצע וכטור
 וכדאורייתא אס הוא חשוד פכנגדו כפצע וכוטל ואס סניהס
 חשודים משלם. **נד** אין נפרעין מכבדי יתומים
 אלא כפצועה אפי אס הכפרעין גס כן י
 יתומים ודקא שמה מלוח בחיי לוח אבל מת לוח בחיי מלוח
 ואחר כך מת מלוח קודם כפצע כביו אין נוטלין אפילו כ
 כפצועה ואס אמרו בני לוח אל לבו אבא בלא לוח מלוח אז
 כביו כוטלין בלא טבעה. **כה** הילכתא אס בעל חוב
 קרוב מכאן וכדי פילך שליח ויחזור תוך ליום
 אין יורדי לכבדי עד פישלחו לו ויודיעהו והמלוח יוסף על
 חובו שכר השליח ויגבה גס עם חובו ואס דהוק יותר מזה ה
 השיעור יורדין לכבדיו מיד. מהקבא דשמעתין המוכרת כ
 כתובתה או מוכר שטר חוב כאמן לומר שהיא כפרע אחר ה
 המכירה אבל אינו כאמן לומר שזוא כפרע קודם המכירה.
כו כל ארבעה שומרים שפטרנס הבעלים מן השכופה
 אס השאילו לאחר אפי ברשות הבעלים משבעין.
 הוציאה גט ואין עמו כתובה גובה כתובתה ודוקא במקום
 שאין כותבין כתובה. וכן בעל חוב שהוציא שטר בלא פ
 פרוחבול לא יפרעו לו ומן הסכמה ואילך שאין רשאי להשקות
 ביטין ופרוחבולין. **כז** הוציאה כתובה וגט וכתובה וגט
 גובה שתי כתובות. כתובות וסתייהן זמן קודם לגט
 או כתובה ושני גטין או כתובה וגט ועדי מיתה אין לה לא
 כתובה א' שהמגרס השתו והחזירה השם ולא כת' לה כתובה
 אחרת אין לה לא כתובה ראשונה. **כח** קטן שהשאיר
 אביו וכן בר שכתבייר ואשתו עמו כתובתן ק
 קיימת לבנות מכבי חרי אבל לא ממשעבדי ודוקא מנה מ
 מאתים אבל לא תוספת. פליק פירקא

פרק מי שהיה נשוי א

מי שהיה נשוי שתי נשים ומת. הראשונה יורשה קודמין ל
 ליורשי השבית. בשא הראשונה ומיתה שביה ומת הוא פניה ו
 יורשה קודמין ליורשי הראשונה. **כ** דין כתובת כסין
 דברין מתו שתי נפשו בחיי אס יס ססקרקע כדי
 שתי כתובות ועוד דיכר אפי מטלטלי ואפילו יש להם ב'ת'
 שצריכו ליתבו לה בפגי כל אחת כוטלי כתובת אמן ויפרעו
 החוב והמוותר יחלוקו כפי הכתובות לא היה סס קרקע כדי ב'
 הכתובו או שהיה סס קרקע ולא היה סס מותר דיכר אפילו
 היה ראוי ליסול להם כחלה וכפלה להם קודם חלוקה אין סס
 כתובת כסין דברין ויחלקו בשות ואס אמרו בני תגר ולה אנו
 מועלים על הנכסים דיכר כדי סכטול כתובת אמנו אין ס
 שומעין להם לא היה סס אלא כדי שתי כתובות אפי יש להם
 בעל חוב שצריכו לפרעו לו ומקיימא כחלה דאורייתא אין כאן
 כתובת כסין דברין. מיתה אחת בחיינו ואחת אחרי מותו בני
 כל אחת כוטלין כתובת אמן אפי אין סס מותר דיכר. לא
 היה סס כדי שתי הכתובות אלא כדי הראשונה אין כאן כ

כתובות

כתובת כסין דברין אלא בני השניה כוטלין כתובת ואמן ו
 וחולקין המותר. **ג** היה סס דיכר יותר מכדי הראשונה
 פורעין לבני השניה כתובת אמן והמוותר יטול כ
 בני הראשונה וכן הדין במתה אחת בחיינו והשניה עדין ק
 קיימת שדין בני הראשונה עניו כדין עם כניה וכתובת כ
 כסין דברין לא טרפא ממשעבדי. **ד** היו הנכסים
 מרובים בשעת מיתה וכתמעו
 שאין בהם מותר דיכר ככר זכו בני הגדולה וכן היו הנכסין
 מועטין וכתרבו ככר זכו כהן בני הקטנה וחולקין בסוה.
ה ההוא גבדי דהוון מסקי ביה שפא זוי והוון ליה תרי
 תרי אפרדי זכביהו כל חדא בחמש מאה אחת ב'א'
 וטרפא לחדא מיכיהו הדר אחת וקא טרפא לאידך שקל לוקח
 שפא זוי וז' ל'אי שזאל לך שפא זוי ל'אי לא שקול אלפא
 זוי ואשתלק מסכיהס הדין עם הלוקח וכשחזר על המוכר ס
 שוכרה ג' כ' אריות אינו כותב לו לא חמש ומאות כמו ס
 שקפאה ודוקא דלא אכרוו כשטרף אפרכא הראשונה אבל אס
 עשו שומא והכרזה והורידוהו בית דין לקרקע טוב אין לוקח
 יכול להלקח דמה שומא הדרה לעולם הינו כששמו בית דין
 ככסי לוח למלוח אבל גבי לוקח לא הדראי. **ו** בית דין
 ששמו והכריזו קרקע שביד לוקח לבעל חוב ופא ארס
 אחר והוסף על השומא שמוע' לו אס רוצה בעל חוב לקבלו
 כפי התוספת שמוסיף בה אבל אס הלוקח בעצמו מוסיף כ
 בה אין שומעין לו אלא אס כן מוסיף כבדי כל החוב ואס אמר
 בעל חוב אקבל כל הקרקע בחוני בלא שומא בית דין ו
 והלוקח אומר שישמו אותו ויתן לו כפי מה שישמו אותו ש
 שומעין לבעל חוב אבל אס היתומים אומרים כן שומעין להן
 ומכריזין עליו ומקבלן בשמי. **ז** ההוא גברא דהוון מסקי
 ביה מאה זוי שכיס שטק קטיכא דארעא דהות הויא חמשין
 זוי אחת בעל חוב וטריף לה אחת יתמי ויהבו ליה חמשין זוי
 הדר אחת בעל חוב וטריף ליה ואסיקכא דברין קא טריף.
 דוקא שלא אמר לו הכי חמשין זוי דמי קטיכא וכן הדין אס
 כלקו היתומים בעל חוב ראשון אפילו אמר ליה הכך דמי ט
 קטיכא אח' בעל חוב שכי וטריף. **ח** ההוא גברא
 דזכין לכתובתא דאימיה בטובת סכיכא אימיה
 אי אחיא אימא ומערערא לא מפביכא לך. סכיכא אימיה
 אחת אייהו וערער ואסיקכא דלא מצי מערער פ'רת אעב'
 דהאומי מה שאירס מאבא מוכר לך אינו כלום. אמר שדה ז'
 שאירס מאבא מוכר לך קכה. **ט** ראובן שמכר שדה
 לשמעון שלא באחריות וחזר שמעון ומכ' לה לו
 באחריות ואחא בעל חוב דיעקב וטריף מיכיה צריך לשמעו
 לשבותי. **י** ראובן שמכר שדה לשמעון באחריות וקסן
 עליו ביזולה ומת ראובן ופא קעבל חוב וטרפה משמעון י
 וריצו במענות ססארו לראובן לא בעסה כלום וצריך ליתן
 לבני ראובן שמת מעותיה ואס פקח הוא יחזיר להם הקרקע
 ויגבהו מהס כשכיל אחרינותו סעליהם אעב' י

אצב' דריכא דבעל חוב כזוי אית ליה פהידא ללוה מצי ל' למיתב ליה ארעא **י** מי שהיה כסוי שלשה כפים וזמן כתובתו שנה או מטלטלי ומת כתובתה של זו מכה ושל זו מאתים ושל זו שלש מאות ואין בכל עובדן המות כרי ששה חכים חולקות בשנה לרח עופין ומזנו ששה חלקים גבולת מכה טולת חלק אחד ובעלת שלש מאות שלשה חלקים וכל ח' ר' כטולת לפי מעותה עד שתפרע כל כתובתה ולרי חולקית בשנה ממש שכל אחת ואחת כל המזון משעבר לה עד שתפרע כתובתה ולזה הסכים א' הר"ש ז"ל **יב** פנים שזמילו לכיס זה מכה זה ומאתים השכר לימצע לרב אשה דוקא שגד לחרישה ועומד לטבחה ומכרהו חי אכל את טבחיהו או לקחו פירות חולקין לפי היועות ולרי אפילו לקחו פירות ראויין לחלק השכר לאמצע ואם לקח כל אחד שגד בשלו וכשתפרע חולקין לפי הפעות או אפילו כ כשתפרע במעות ולא הרויחו לא שהשליפו המטבע מרע לטוב ולא הושיעו כהסום חולקים לפי המעות ולזה הסכים א' הר"ש ז"ל **יג** מי שהיה כסוי ארבע כפים ומת ה הראשון פשטתה ל' טולת כתובתה צריכה לישבע שניה אין לה משל בעלה כלום וכן השניה לשלישית והשלישית ל רביעית ורביעית ליתומים אפילו הם גדולים דקיימא לן הבא ליפרע מכבדי יתומים לא יפרע אלא בטבעה היו כ פ' יצאו במקו' א' א' הוא במקו' שבת' שעות הקודמת תקדוש ואם אין כותבין שעות שעבר כולם שנה הילכתא ב' ח' מאוחר שקדם ובהה במק' קעני מה שגבה לא גבה א אכל במטלטלין אין בהם דין קדימה ומימצע שגד וקדא בעל חוב מאוחר לכניחה ותפרעו לא גבה **יד** יני שותפין מיא להם דין עם אחר ואחד מן השותפין הוא בעיר והלך אחד מהם ורן עם בעל דינם ויצא חייב גם סותפו חייב והכי מילי בדבר שאינו יכול לשנות בטענות הילכך חייב גם הוא וירדן מיד לכספיו ואינו יכול לומר ה המינינו עד שארד לדין אבל אם יכול לשנות בטענות כגון ש זרה הראשון או אמר אין לי ראייה זה בפר או יש לו ראייה לא הפסיד ואפילו בדבר שאינו יכול לשנות אם אינו בעיר לא תפסיד ואם בעל דינו אומר לזה שתפרעו איני רוצה לדין עתק לא על החני לה' מבט שומעין לו ולא א' הר"ש ז"ל אין שומעין לו **טו** פני סטרוט היוצאים על שדה אחת אם הם של הוראות והלוואות חולקין ואם של מן מוכר או של מתנה קיימא לן בהו שורא דרייני וכתב רבינו חכ' שאין לדין שורא דרייני לא דין מומחה ובמקרקעי ולרי אף במטלטלי **טז** ראובן ושמעון הלכו ללוי נאמר כתב בטרה בנישן ולאחר כתב בנישן סתם ומצאו לו ס שדה אחת כגד ין אותו לבעל חומה בנישן ואין בעל כישן סתם יכול לטרוף מלקוחו אלא אם כן בא בהרשאה של בעל חומה בנישן **יז** מי שהיה כסוי שתי כפים ומכר שדהו וכתבה הראשונה ללוקח דין ודברים אין לי עמך ומת ה צניה מוציאה מיד הלוקחות והראשונה מיד הפניה ולוקח מיד הראשונה וחזרות חלילה עד שיעשו פשרה ביניהם וכן הדין בראובן שחייב לשמעון מכה ומכר קרקע שוה חמישים

ללוי וקרקע שוה חמישים ליהודה וכתב שמעון ליהודה דין ו דברים אין לי עמך שמעון מוציא מיד לוי ולוי מיהודה ו ושמעון מלוי עד שיעשו פשרה **יח** אשה שאמרה לבעלה דין דברים אין לי עמך על שדה זו אפילו קנו מידה לא הוי סלוק וטורפת מיד הלוקחות אבל אם מוכר לאחר ולא חתמה לו ומוכר לאחר וחתמה לו הוי כילוק ולא טרפה מיניה **יט** הילכתא אשת דרוף בני חרי ט טריף ממשעבדי אבל ליה שכב ללוקח ראשון דין ודברים אין לי עמך לא חסיב כאשת דרוף ולא טריף משני לא שכא ליה ולא שכ אשה שכבדה כן ללוקח ראשון ט טריפת כתובה ולרי דוקא ליה לא טריף אבל אשה טרפה מלוקח ולזה הסכים ארוכי אבי הר"ש ז"ל

פרק אמנה נזונת א

אמנה כזוכת

מכבדי יתומי מועצה ידיה שלהם וחייבת להסביל מלאכות שהיתה עושה לאביהם חוץ ממזונות הכוס והצעת המטה ו רחיצת פנים ידים ורגלים ומוציאתה לעצמה ואין חייבין בתקנותיה אלא יורסיה יורסי בתובתה חייבין בתקנותיה **כ** כל מלאכות שהעבד עושה לאדונו עושה תלמיד לרבו חוץ מהשתרת והנעלות מכעל ובמקום שחייבין אותו או שרגיל להכיר תפלין אף אלו יעשה **כא** אלמנה שתפסה מטלטלי במזונותיה לא מס' יכן **כב** מינה א אבל תפסה לכתובתה מסקינן וכתר דתקינן דכתובה כ כבירה ממשלשלי דיתמי כזוכת כמי ממטלטלי אפי' לא תפסה ואם תפסה הרבה אפילו חלק זה יש פוסקין שאינה צריכה ל להראות מה שתפסה ואין משיעין אותה כלל **כג** ויש פוסקין דמה שאינה צריכה להראות חייבו כשידוע שלא תפסה כרו כתובתה אבל אם היתומים אומרי' שתפסה יתר מוכדי כתובתה צריכה טבעה ולכולי עלמ' אם אומר' סבר הוצאתי מה שתפסתי אין כותבין לה עד שתשבע שאין לה יותר ופ' א בזוכה כ'יה שתפסה ודעת א' הר"ש ז"ל שצריכה להראות מה שתפסה אבל אין משב' עין אותה **כד** אמנה עבייה ופרוצה שפסקה שתי פנים ולא תבעה מזונ' מחלה על מזונות שעברו ולא להבא ואם לוותה ממקום אחר או יש לה מס' כן אף לשעבר לא מחלה אבל אם היא עשירה או ענייה כנועה לא הויא שתיקתה מחילה עד שלשה פנים **כה** יתומים אומרים כתבנו לה מזונות והיא אומרת לא בטלתי לא מיבעיא שאין כאמין להבא אלא אפילו לשעבר אם לא שתקה שלשה פנים אין כאמ' והכי מילי בשלא כשאת אז אין כאמין אפילו פרעו לה כתובתה כבית דין א אבל אם כשאת אז כאמין **כו** אלמנה שמוכרת מכבדי יתומים לצורך מזונותיה אינה יכולה להחזור ולטרוף מאותם ה' קוחות לצורך כתובתה **כז** כתב רב אפס ש שאין מוכרין קרקע היתומי לצורך מזונות האמנה אלא כרי כתובתה אבל אם יכולה לזון מפרי דמקרקעי או מועמלא דבתי כזוכת לעולם ואינו כראה לא' הר"ש ז"ל לא בכל ענין הילכתא אלמנה המוכרת משל

פ א ת

כתובות

שעל יתומים לזכור מזונותיהם מוכרת לששה חדשים ולוקח
 מעריכא אחת לשלשים יום אבל כשכית דין מוכרין לא כתבו
 קצבה בדבר אלא הכל לפי ראות בית דין שהוא תועלת ל
 יתומים הילכתא זכין ולא איצטריכו ליה זוזי כגון ש
 שומר ארעתא לקנות חפץ פלו וחדו בו בעל החפץ ולא נזה
 למכרו הדרי זכיני אבל אם מעצמו נתחרט ולא רצה לקנות
 החפץ אם ימכרוהו לו לא הדרי זכיני ודוקא דגלי דעתיה ב
 בעצת המוכר שלרעת כן הוא מוכר אבל אי שתיק בעצת ס
 המוכר אעב רגלי דעתיה מעיקרא לא הדרי **ה** הילכ
 בין אלמנה מן הכפואין שמוכרת למזונות בין מן
 האירוסין שמוכרת להתיבה מוכרת מלא בבית דין מומחין
 אבל צריכה בית דין הדינות ג' אכשי בקיין בסומא וברופה
 לא תמוכר אלא בבית דין מומחין זרק לה בטכרפא הרבים
 ספק קרוב לו ספק קרוב לה חייב המזונותיה בחיי אבא ל
 לאתר מיתתו אין לה אלמנה שוכרה מקצת כתובתה או
 מוכרתה יש לה עריין מוזונותיהו אם היורשין פורעין לה
 מיותר ומשלקין אותה וכשמוכר לכתובתה טוב לה שתפרם
 שמוכרה לכתובתה שלא יאמרו שמוכרת כל זה לצורך מזונ'
 ויקראו לה רעבתנית אבל אם לא פירש לא הפסידה הילכ
 אינה צריכ שבעת כשגאה לטול מזונות אבל כשגאה לטול
 כתובתה צריכה שבעה ואם בית דין מוכרין וזכין אותה
 לה אינה צריכה אא שבעה דלא איתפסה צריי ואם היא ב
 בעצמה מוכרת צריכה שבעת צריי ואלא גבתה יותר ושלא
 זכילה בכפשים ואינה צריכה הכרזה ואם שמה שדה ויתומים
 ולקחה לעצמה איכו כלום וכשירש יתומים יתנו לה מצות
 ויסלקו אותה **מ** אלמנה שהיתה כתובתה מאתים ו
 מוכרה שנה ר' במכה או שנה מנה במאיתים והוצל
 וחוקר בעינין טעמיו במקחן כתקבלה כתובתה ויתנה
 כתובתה מנה ומוכרה שנה מנה ודינר במנה מכה בטל א
 אבילו רובה להחזיר דינר למירשים היתה כתובתה ארבע
 פאות ומכרה לזה במנה ולזה במנה ולאחרת יפה מנה ודינר
 במנה של אחרון בטל והשאר קיים **נ** נתן לסלוחו מצות
 לקנות לו סחורה והוסיפו לשליח אם הוא דבר שיש לו ק
 קצבה חולקין התוספת ואם אין לו קצבה הכל הוא לבגל ה
 האצעות ואם אמר לסלוחו לקבל לו מהגוי וטעה הגוי וט
 בחשבון והוסיף לו יש אומרים הכל לבגל המצו'
 ויש אומרי הכל לשליח וכן דעת א"א ה"אש ז"ל אמר לסלוחו
 מוכר לי בית לתך קרקע ומוכר לו בית כור הלך ממונו מ
 מוכר ואין האשלח יכול לומר עבר השליח על דעתי ומיאו
 אם ירצה הלוקח יאמר אין דעתי לקנות אלא בית כור ויחזר
 אמר לו מוכר לי כור ומוכר לו לתך או כור לפני בני אדם בשני
 שטרות היו מעביר על דעת המשלח וה' א' כשמוכרו בשני פ
 פעמים ובעה שני שטרות אבל מוכרו לשנים בשטר אחד אפי'
 אמר לו מוכר לאחד קבו וכל שכן אם אמר לו שנים מוכר אבל
 א"ו לא אחד ולא לשנים אפי' אם מוכרו לשנים בשטר אחד לא
 קנו ולרבינו האי אמר לו מוכר שתמא אפי' לשנים בשני פ
 שטרות קנו **י** בית דין מוכרים בשל יתומים וטעו
 או שחתו או הותירו שתת המוכר בטל אפי' הם
 נזקים לקיים המקח בטנתאנווהלוה רובה לבטלו אי שומע

לנוכפתות משפחות המקח קיים ומוחזרין האנאה לזי ולה'ם
 במזל היו מחילה וכן דעת א"א ה"אש ז"ל ושלח המוכר בין
 שלוחו של ארש בין שליח בית דין שטעה בכל שהוא המקח ב
 בטל וכן אם המעשה הלוקח בכל שהוא בטל המקח לרבינו ה
 ה"אזי ולהרי אם טעה הלוקח אם טעה הלוקח זכה המשלח ב
 ביתרון ואם טעה הוא המקח בטל בכל שהוא וכן דעת א"א
 ה"אש ז"ל וכו' טעמו הכרזה אפי' מכרו שנה מאתים במכה
 או מנה במאיתים מוכר קיים יתומים קטנים וברדלים
 שמוכשי הגדולי שיחלקו הכפשים והם יעברו וישלמו חלקם
 שומעין להם ובית דין מעמידין אפטרופוס לקטנים ויחולקין
 בגדל ובשומות בית דין ואיכן יכולין למנות כשגדילו אין
 חולקין בדבר דשייך ביה אגוד או איגוד **יב** בית
 דין או אלמנה שמוכרין לצורך כתובה או **יב** מזונ'
 וטרפות מיד הלוקח האחריות הוא על היתומים
יג בית דין שמוכרו בלא הכרזה אפילו לא טעו ומוכרו פ
 שנה בשנה המקח בטל והכי מילי בדברי הצריכי הכרזה
 ובמקום שכוהגין להכריזי ובעשה שמכרין אבל עבדים
 ושפחות שאין מוכריזי עליהם לעולם ולכריזא ולמוכזי שמוכרי
 בלא הכרזה או במקום שאין רגילין להכריזי בכל הדברים טעו
 בהתית מוכרין בטל פחות מכך מוכרם קיים ולרב אלפס אפי'
 הוסיפו להכריז במקום שאין צריכין הכרזה כמאן דליתיה
 דמי ואם טעו בשתתת המקח בטל ולא דנוכי אפי' ה"אש ז"ל
 כיון שהכריזו אף על פי שאינן צריכין הכרזה ואפילו טעו
 ביתר משפחות המקח קיים **יד** מי שיש כירו ממון של
 יתומים לא יאמר אעשה בו כמו בשלי לא לא יעשה
 דבר אלא על פי בית דין ומכירת המוטל לזמן שלהם הכל לפי
 ראות בית דין אם יראה להם שהוא תועלתם למכרם ליתר
 או לשהותם עד יום המוק **יז** שום היתומים שלשים
 יום ומכריון בקר וערב שדה פלו כהך היא יפה
 וכך היא שומתה כל הרוצה לקוח יבא ויקח על מכת ליתן ל
 לאשה כתובתה ואם הוא לבגל חוב יאמר על מכת סימן ל
 לבגל חוב חובי **יח** המקדיש כספו ומגרש אשתו או
 שהיה אחר ערב לה בכתובתה ונחא לגרשה צריך ל
 להדידה הכייה שלא יעשו חנוכיה על הערב ועל ההקדש
יט הילכתא אין חזקה לכבשי יתומים אלא לשטר שיש בו ר
 רבית או לכתובת אשה ואם חייב הודה קודם מותו ס
 שלא פרע או שמתיה ומת בשמתא או שמתיה חזון או אמר
 תכו מנה או שדה קתש כבלן חזקה ומעמיד ליהן אפטרופוס
 להסך בזכותן ואם אביהם החזיק בשדה וכחיו העידו עדים
 שהיא גולה מוציאין אותה מידן ואין מעמידין להם אפטרופו'
 לפיכך את העדים אבל אין חזקה העדים אחרי מותו
 כתב הרמב"ם שאם לוו בית דין או אפטרופוס לצורך היתומי'
 מקקין לנכסיהם ומוכרין בלא הכרזה וכן בית דין רובין
 דאחריות איתמי אם טרפה מהלוקח גובה בלא הכרזה ו
 ופרעין מהן כבינוכי כשאר בעל חוב לכל מיני דכוקקין
 בין בשדה זו מוכה זו ושדה קתם ומנה קתם מקבלין העדות
 בפני האפטרופוס ורי כתב רש"י לזה האפטרופוס
 לכרך אין חזקה לכבשיהן ואדוכי אפי' ה"אש ז"ל מפכים ל
 לדעת הרמב"ם דלכל מיני עמו בית דין האפטרופוס ב

מזה נקרא ענין בקינות כל זכין

מסכת

כתובות

3

האפטרופושי אכל אס לוו הס שבצמן אין בית דין חוקקי ל לקבל הברית ער שיגדילו ולא נעמידין האפטרופוס לקבלו ובעדי בואה כמו אין מקבלין עדות בפני האפטרופוס

ק

קטנה הינחה כמיואק אין לה כתובה מנה ומאתי אכל תוספת יש לה מנותרת לכהזכר ולקרוביו ואין צריכין להצתינן בלתיסים ומאכתי אין לה מזונות ופירות כגון שהלך בעה למדינת הים ולתיה ואכלה ופרכה את עצמו וזאח כ'מאכה אכל בעורה תחתיו חייב לזונה ולפרות אותה כן אם ינצאה במיואק והוא לקט פירותי אפי הן מונחין בעין אינה בוטלת ובלאותיה אם הם בעין בין ככה מלוג ב בין ככה שאן ברזל שלה ואם אין בעין ספיהן אין לה

י

יט ספיה בין הכיר טה בין לא הכיר טה אין לה מנה ומאתים אכלים אכלים לה תושפת ואין לה פירות שאינו חייב לברותה ואוכל פירות ולא מזונות ובלאות של זאן ברזל בין איתכחו בין ליתכחו אית ליה ושל ככהי מלוג איתכחו אית לפ ליתכחו לית לה **כ** ואילו כית וחלמנה לכהן גדול ג גרושה חלוצה וכהן הדינוט מוזרות וכתובה לישראל בת ישראל למזמר ולכתין הכיר טה יש לה כתוב לאחר מיתה אכל מתיים אין להם לאותן שפארני בראשי לא הכיר בהם אין להן מנה ומאתים אכל תוספת יש להם ואין להן פירות ומזונות ובלאות דאיתכחו בין ככהי מלוג בין ככהי זאן ברזל אית ליה ליתכחו ככהי מלוג אית לה ככהי זאן ברזל לית לה ואשה שכאית לפשים ולא היר לה

בנים וכשאת עור למי שאין לו בנים אין לה מנה ומאתים ו יש לה תוספת ועוברת על דת משה ומברותיה אין לה מנה ומאתים ולא תוספת ככל הדך דתן בהו תבא מזה ונוחה לא כל אמתיה קיימין בין ככהי מלוג בין ככהי זאן ברזל אית לה אשה שאין לה וסת תשמש בטי עדים ג' פעמים **כא** אם תנצח דם בלאחד מן הערים ב' פעמים אין לה כתובה ולא פירות ולא מזונות ובלאות ולא תחזור עולמית אפילו אם בתרפאת ואם שנייה ב' פעמים בעדים ולא נמצא דם קרי היא ככל הנשים **כב** שלק פירקא

פרק הנושא אשה

הנושא אשה ופסק עמה מיזון בתה שלשה שנים הראשונים בין אם הם בזול או ביוק ולא זכה בהם והחלו אם הוא עבד חייב לית לה דמי היוקר ואם היא עבדה מותן לה דמי הזול היו בזול והקרו בין שהיא גרמה בין שהיא גרם מותן בזול זה הכלל הכת לא עולה ולא יורדת ומעשה ידיה שלה חגפ' שהיא זנה ואם האשה פגורה איתכחו לזונה אין מומעים לה ל להפסיד לכתה **כג** גירשה וכשאת לאחר ופסקה בש עמו לזונה אחד זכה ואחר מותן לה דמי מזונות וז מושלם ולא כפי ברכת הבית ואם גרשה בשני וסנייה ח חייבין לזונה וכל אחד ואחד אולי אחי הזון אותה ולא אתן ד דמים הוא הברוח איזו פירצה **כד** כשאת הכת הבעל חייב המזונותיה וזן שנים הראשונים כל אחד מותן לה דמי מזונות ומת כמותיהן מזונות מוכהי כפי חורין והכת מוכהים משועבדים ואם מתה הכת אין יורשה יורשין מ מזונותיה ואם כתכלת אחי חייב לך במזונות בתך כל אין

שאת עמו מתיה או גירשה אינו חייב עוד במזונותיה אפילו השויה אחר כך והך מזונות כת הרמיה שאיך אלא כמו מן משרה אמתו על ידי שליח אפי היא פשרה הרבה ולא נהדרה ללא הרמיה ז' אלא צריך לזונה כפי מה פירול לזון בני ביתו אכל אינו חייב ברשותה וכן הדין כמי בני סנותן מעות ל להבירו לפרנסו סיפרנסו בסאר בני ביתו

ד ראובן נתן לשמעון בפני עדים סטר כתובו ראובן חייב לשמעון מנה להשיחייב לו מנה אפוס הודאה סמוחה שחייב לו מנה ונזכה מוכני חרי ולית כתלו בכתג ידו אחי פלג' חייב לך מנה ומסרו לו בינו לבינו מתחייב לו עתה ב בזונה ינצאה חתן מוכני חרי ואם מסרו לו בפני עדים ב גרשה ממעבדי **ה** אחר להבירו כמה איה כותן לכתך כך וכך כמה אתה טיתן לכך כך וכך

עמרו ודוקדשו קבו בחיייה ה בעלמא זלל כתיבה אפי בערו בזנת ודוקא שקדשו מיד ולא הפסיקו בדברים אחריו ודוקא בשותף ראשונים ודוקא האב על ידי בנו וכתו אכל האב ע על ידי אחיו ואשה על ידי בתה אפי קטנה לא ינצא נישואו ליכתב ולעשה סטר לרשי אפיה אם סנייה רוצים פלא ינצאו לטרוף מישעבדי ואם פניה רונים כותבין סטר אכל אם מדעת הא' לכד אין כותבין סטר מי פתה והיית בת ובנים הבנים צריכין ליתן לכת מזונות אכל האם בין אם היא גרולה או קטנה וכן כמי אם גירשה אשתו יש לו בת קטנה ס סטרך לזונה חסד ליתן לה מזונות אכל אמה **ו** ראובן השכיר רחים לליתן שיתחון לו למואכולת ביתי כסכרס והעביר ראובן וקנה רוחם בעין שאינו צריך שיתחון לו ס שמעון גרשה פיתן לו רחים כדי הטחנה אם שמעון הוא מ מוצא הרבה בענין שלא יפסיד צריך ליתן לו רחים ואם אינו מוצא לא יתן לו אלא יאמ לו אחי שיתחן לך ואתה תשחן לאחרים כסכר ואם גם ראובן אינו רוצה למוחן לרי יכול לחזור בו מהשכירות ולא א' הרמיה ז' אינו יכול לחזור בו

ז היתומים צריכין ליתן לשלמה מדור בעליה לפי כבודה בחי אביהם וכלים ועבדי וזכרים וכשתו פנסת מוסה בחי בעלה אכל אם בית בעלה קטן ומהסל אותה עמיהם צריכה לזאת ואם כפי אין חייב לכתובת אפי רוצה לכנות מוסה או להחזיקו כדי שלא יעול אין מומעי לה ואם שאלת שחזכו אותה בבית אביה יכולי לומר לה לא בזון אותך עמכס ואם תבא יאסרו לה כפי ברכ הבית ואם יש לה טענה שאינה רוצה לדור עמיהן מפני שהן ילדים צריכין לזונה בבית אביה למ' סכונות בבית בעלה גובה כתובת לעולם היתה כוננת בבית אביה וסתקא עשרי ומאסה שנים ולא תבעה כתובתה מחלה אין לה כתובה ולא תוספת אכל כדוכייתה לא הסבירה ואם תבעה אותה מוכין לה מפעת תביעה עש'ים וחמשת סכים ואפילו כוננת בבית אביה ואם מוכרין אותה הובטש מוליכין לה בעצמן המזונות אפילו לא תבעה לא מחלה ל בעצדין ומחשה שנים וכן ירפיה צריכין לתבוע כתובתה תוך עשרים ומחשה שנים למיתה ודוקא אם למנה אכל גרושה לא מחלה לעולם בשאר בעל חוב ואפי אלונית אם סטר כ כתובתה כדה לא תסתה לעולם **ח** **ט** **י** **יא** **יב**

מכנת

כתובות

ח כל ארבעת דלא כתוב בה ואשתו מדענא דנכסיה
 אין דמייתא אימון או הטורף מלק חלוואין כתובת ארבעת
 ואשתו מדענא דנכסיה אין מפלג אינו אוכל פירות על
 ידה עד שיבוא הקרקע לידו

פרק שני דיני גולות

א סני דיני גולות הילכתא מי שהלך למדינת הים ו
 ואשתו תבעת מזונות בית דין שפסקין לה מזונות
 אשתו לא שפסקין לה מזונות ואפי' בלא שבעה ומיהו טעמיה ח
 הדמים הראשונים אין נותנין לה ואם בא ואין כתת לה ק
 קודם שיבאיה כאזן לרי' להטעיה ותפגע ותגול ולא רוצי
 אכי הראש זל כאמן בטענה ומזניא מידה אף מה שפסקו לה
 מזונות דין **ב** מי שהלך למדינת הים ובא ואשתו תבעת
 מזונות **ב** אות' לא שפסקין לה לזון מ
 מומעשה דידך אף אם לא תשפיק היה לך לנצטעם הדין עמו
 והני מילי טעמיה שפסקו לה כ'ר' אבל אם פסקו לה כ'ר' לאוכל
 סימניה למי' הכי **ג** מי שהלך הוא ואשתו למדינת הים
 ובאה ואמר **ג** בעניי רצתה כזונת רצתה היא
 כזונת כתיבתה אמרה גרמני בעלי מתפרנסת עד כדי
 כתובתה ונתן לה **ד** הא דריתי בירושלמי מי שגרש
 את אשתו ולא נתן **ד** לה כתובתה חייב במזונותיה
 עד שיפרענה פרנסה אחרונה דומה לזכר רב טפס' ואח'
 ה'אם זל קיים הירושלמי ועסקין **ה** מי שהלך ל
 למדינת הים ופרנס אחר את אשתו **ה** פטור מלשלם
 לו אבל אם לותה בעדים ואכלה טריק לפרוע לו לרשי ולרב
 שפס' ולרי' אפי' לותה בעדים פטור אלא אם כן פסקו לה כ
 כ'ר' ואח' כ'ר' לותה' ואח' הראש הככים כרשי ואעפ' שלותה
 כשכא יוכל לזון לו אם משפיק לרברי' גדולי' אעפ' שאינה
 משפיקת לרברים קטנים ואם אינה משפיקת לרברים טריק
 לפרוע וקודם שיפסקו לה בית דין מדקדקין מה שצריכה ע
 על מעשה יריה ללא כה'ס' על ז'ל שאומר שאין אומרים לה
 שתעשה ותאכל **ו** כתב הרבם מי שמת בעלה אין לה
 מזונות עד שתיא' כתובתה אבל אם הלך למדינת הים *
 אין לה מזונות אפי' לא תראה כתובתה ולא כתיב לרדוני אפי'
 הראש זל אלא בפניהם יש לה מזונות אפי' לא תראה כתובתה
ז כת' הרמיה קמן טלנה כפרשין מחכנו משהגדיל והרי חולק
 עליו וארדוני אפי' הראש זל חולק אם ירע טלנה לטורד מ
 מזונות כפרשין מזונות **ח** היומה הנאה מחכירו יבול
 להחזיר לו אשתו ולפרוע **ח** לו חובו ולר' דוקא לפרנס
 אשתו ואפי' אם פסקו לה כ'ר' מזונות אבל לא שטר חוב ולרשי
 כל חוב ואפי' היה לו משכון ביד המלוה והלך זה ופרע ונטל
 העסקו כרי' להחזירו ללוה בחנם מעכנו לראובן בשכיל *
 שמעון פטור שמעון מלפרוע לו אא' כ' משכנוהו בשכיל תמוס
 אז חייב לפרוע לו **ט** מי שמת והכיה בניס ושגורת
 אם יש טעמיה כרי' **י** סיזנו אף הכנים אף הכנים
 פוזים אין בחם פ' כך הכנות מזונות והכנים ישלו על ה
 הפתחים **י** האומר לחכירו מלא עשרה כרי' שאן יש לי

אבלך והודה בשמן וכפר בתקנים פטור מעשועה אמר לו
 עשרה כרים מלאים שמן יש לי בידך או אפי' אמר לו עשרה
 כרי' שמן יש לי אבלך והודה בשמן וכפר בתקנים חייב וכן
 תבעו פור סה וחומר והודה לו באחד מהן חייב **יא**
 הפוסק לחתנו מעות עש' בתו ופוסק לא רצה ליתן
 יכולה היא לומר או כגוס או פטור אבל אם פסקה היא כ
 כעצמה תשכ' עד שתלכין ראשה' ויש אומרי' אפי' פסקה היא
 אם פסקה כפרי' האב אומ' לו או כגוס או פטור העורר על
 הפרה והוא חתום עליה בעד איבד זכותו וכל שכן אם עשאה
 סימן לאחר ואפי' אם אחר היה לו שרה אכלה מוכרה לאחר ו
 וכתב מצר פלו' שרה פלו' על המחזיק והמעורר חתם איבד
 את זכותו אבל אם מוכרה לעצמו לא איבד את זכותו וכן
 אם העורר דין החתום על הקיום לא איבד את זכותו *
 שהדיין מקיים גמטור אעפ' שלא קראו ואינו יודע מה כתוב
 בו וירכא דאיבד את זכותו אם טען הדייני' לו אלא בתלם
 על פני כולה כאמן והוא סיהיה בו תשעה קבין ואם טען
 חזרתי ולקחתי ממנו כאמן אם החזיק בו שלשה פנים או כת'
 ידו יוצא ממקום אחר וכאמן כמי לומר מזוני' הוא ואינו ח
 חתימתי ואם מת טועמין לירשיו פחזרו ולקחו' אבל אין ט
 טועמין להן מזוני' **יב** מי שהלך למדינת הים וארבע
 שרות מוקפות שדהו **יב** ואבד דרך שדהו אם הם של
 ארבעה בני אדם או אפי' של אחד מהם וקבאס מד' צריך ליקח
 לו דרך אפי' בימיה מנה או יפרח באויר אבל אם היה מעולם
 ביד אחד ילך לו בקצרה **יג** מי שמת וצוה שיתנו לו ד
 דקל אחד לבתו וחלקו **יג** היוורשין ולא כתבו לה לא
 איבדה זכותה וצריכין ליתן לה דקל וחזרו וחלקו כתחלה *
 מי שמת וצוה ליתן דקל לבתו ויש לו פני חצי דקל יכולים
 היוורשים ליתכס' לה **יד** ראובן שהוציא שטר חוב על
 שמעון ואמעון הוציא **יד** שטר שראובן מוכר לו השדה
 והביע זמנו של שטר ואזו' אם הייתי חייב לך היה לך ל
 לפרוע ממני ולא ליחבר לך שדך אם רבי'ן שמי שקונה שדה
 נתן היצעות ואחר כך כופדין לו את השטר טענתו טענה
 ויכול לטעון שטרע הוא אבל אינו יכול לומר מזוני' הוא אבל
 אם רגו' אין שכתבו השטר ואח' כך כותבי' היצעות אין טענתו
 טענת שז' מוכר לו את השדה כרי' שיוכל לגבות ממנו בחובו
 ואפי' אם יש לו קרקע אחר' **יז** ראובן הוציא שטר חוב על
 שמעון ואמעון הוציא שטר חוב על ראובן מאוחר שטרע של
 ראובן קימו לן דזה גובה מה גובה ואם לשניהם עדית או כ
 בינוניות או זיבורי' או לאחר עדית או בינוני' ולאחד זבורית
 אין בו כשקופא' וישגור כל אחד בשלו אבל לאחר עדית או
 זיבורית ולאחד זיבורית בעל זיבורית גובה בינוני' ומגובה
 לחכירו וזיבורי' דבשלו הן שמין **יח** ג' ארצות לכשוא'
 יהודה ועבר הירדן ובלי' אשם **יח** הוא מיהודה וכשא'
 אזה מיהודה והיא מוגליל אין כופין אותה לגליל אבל
 אם כשאת בגליל כופין אותה לילך סס' ואם היאם והאשה
 מחקים אחד ביהודה אעפ' שכשאת בגליל כופי' אותה לגליל
 מגליל אפי' מפרך לעיר מעמד לכרך ובאותה קארן מוציא'
 מעמד לעיר ומכרך לכרך אעפ' שכתקומו **י**

מסכת

נדרים

נא

שכח אומר כשאה כיון שנתקוממו היתן מין צריך לילך אחריה
 אבל אין מקומותיהן מין שאחד עיר ואחד כרך אם כשאר
 בעירו צריכה לדור עמו בעירו ואם כשאה בעירה צרי לדור
 עמה בעירה ורבי מאיר פי בעינין אחר מוציאין בארץ
 אחת בעיר אחת או מעיר לעיר מנה תרע למה היפה אבל
 לא מיפה לרע רשע אף לא מהרע ליפה די פוסק ברשב
 זרם אלפס כתבא קמא **ו** הכל מעלין מארץ ישראל
 לירושלם אפי' מנה היפה למה הרע ואפי' ממקום שרובו
 ישראל למקום שרובו גוים ואם האיש רוצה לעלות והאשה מן
 מערב או אם היא שם ורוב לבת משם תנא בלא כהוב' ואם
 היא רוצה לעלות והוא מערב או אם הם שם ורוצה לבאת
 יוציא ויתן כתובה וכן כופה עברו לעלות עמו ועבר כ
 כעניי שם מחוזה לארץ כופין לרבו לשחררו וכתב לו שטר
 על רמיו **ו** כשא אשה בארץ ישראל וגרשה בקפוטקיא
 או איפבא לעולם כותב כתובה ממטבע הקל רכותב'
 דרכן ורשע סטר לפ במקום הפעבוד דכתובה דאורייתא
 זרם אלפס פוסק כתבא קמא וליה כרשב **ו** האומא
 שטר חוב ואין מפורש בו או זה מטבע הלוחו **ו** אם כ
 ככתב סטר גובה ממטבע בכל ארץ ישראל גובה ממטבע
 ארץ ישראל ואם אינו מפורש בו באי זה מקום ככתב גובה
 ממטבע שיבא במקום שמוציאו כתוב בו מטבע של כסף
 פתם מה שירצה לנה מנחה ופחות שמתטבעות

מסכת נדרים

ב קונס קונס קונס כנויים למתפיש בקרבן שאם אומר
 קונס ככרזה עלי אפור בו פטותה שקוקה נדר
 כמות כנויים לטובה וכן בכל מקום כפי מה שרגלין ל
 לכנות שם היו כנוי אבל בכנויי כנויין מותרין
ו לחולין שאוכל לך מותר וכן חולין החולי בחולין בין ש
 שאוכל לך בין שלא אוכל לך מותר לא חולין שאוכל לך
 אסור וכן לקרבן לא אוכל לך וכן לחולין לא אוכל לך אסור
 הקרבן שאוכל לך אסור וכן העולה התורה המוכח ה
 החטאת השלמים אבל היא קרבן לא אוכל לך מותר וכן כ
 בהיא עולה וכאיכ **ו** קונס שאני מדבר עמך
 קונס שאני עושה עמך קונס שאני מהלך עמך או
 שאני דבורי או עשייתי או הלכתי אפורין עליך אינו נדר מן
 התורה אלא שמדרכבן אינה בגל יחל קונס פי מדבר
 עמך די עושות לך רגלי מהלכות לך אסור מן התורה וכל
 שכן אם יאמר פי לדיבורי וידי לעושיהן ורגלי להילוכן

פרק אין דבר א

אין דבר כאשר אלא אם כן תלה אותו בדבר הנאסר בקדושת
 פה בגן כבר זה בקרבן באימרא אבל אם אומר כעבודה ז
 זרה כבשר חזיר לא אומר כלום וכן אם אסר עליו דבר
 בגן שתלאו בדבר הכדור ואמר על דבר אחר זה כזה אסור
 וכן עד מזה כלן אפורין וכן אם נדר עליו יום שלא לאכול בג
 ותלה אחר בו ואם יום זה כזה או שכשכע על יום אחר ואת
 על יום אחר כזה לא אלא כלום אומר לאסתו הרי את עלי כ
 באימא כאחותי אף על פי שאינו נדר צריך שאלה בעם ה
 הארץ וצריך לפתוח לו שתחמיקום אחר ואין די לו בחרטה
 או מהייה שביהם אפורין ליתכנות זה לזה מותר

א כנויי נדרים כדרי' שבעו' שבעו' והוא שבעוה
 אעפ שלא כשבע השם ודוקא כשבע מעצמו אבל ה
 כשבע מפי אחרים כגון מפי ה' בעי בשם או בכנוי
ב האומ לחבריו מודרכי מוך מופרשי מוך מורחקי
 מוך אינו כלום ומותר לאכול עמו ולדבר עמו ולישא
 וליתן עמו ולעמוד בר' אומריו א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 ופאני אוכל לך או אסור לאכול עמו אבל שאני אוכל לך ליד
 או אפי' אף אחד מאלו השוכות שאני ולא או לך אינו כלום
 דקיימא לן ידים שאינן מוכחות לא היין ידים ואם אף אני
 נודר שלא אוכל עמך או שאוכל עמך אפי' יד לא תו לא שצרי
 להחמיר ולהתיר לו כיון שרוב העולם רגילי לידור כבי שאי
 גנא כדי שלא ינהגו קלות ראש בדברים והרמזם כתב
 האלף לחברו מודרכי מוך משמע שלא ידבר עמו מופרשי
 מוך משמע שלא ישא ויתן עמו מורחקי מוך משמע שלא
 ישכ בארבע אמותיו עוד כת' הוא ז' הוא עירות פלוני
 אפורי עלי בכל לפון שיאסור עליו הרי אלו אפורין אעפ' ש
 שאין שם שבעה כלל ולא הזכרת שם ולא כנוי ועל זה כאמר
 לאסור איסר על כפשו שאסר על עצמו דברי המותרין לו
 וכן אם אף הרי הן עלי אחר הרי לו אפורין **ג** אומר
 הדין זוחא לברקה והדין כמי או אפי' לא אומר **ד** כמי לא
 והדין הדין ז' דקא **ד** אומר לחבריו מודרכי לך מאכילה
 או מהייה שביהם אפורין ליתכנות זה לזה מותר

סככת

נדרים

בחרטה אבל אם לא על פירנת קרי חן עלי כעבודה זרה לא
 אם כלום והרמבם זל כתב שאף בתירוח צריך שאלה בעם
 הארץ **ב** גשבת בתורה והיא מוכחת על גבי קרקע
 בחבר **ב** אין צריך שאלה הייתה נירו וכפצע בה כ
 בחבר כמי צר' שלם והרמבם זל כת' כשכע בתורה שהתפיש
 בה מנוש וזכר לו הנדר בתורה שאמר שירות לו עלי כזו לא
 אם כלום ואין צריך שלא לחכם אלא אם כן היה עם הארץ
 נדר במה שכתוב בה קרי זה אסור שהרי כתוב בה איסור ו
 נדר' בטלה נירו ונדר בה קרי זה כמי שנדר במה שכתוב
 בה **ב** איננו שאין נדרים חלין על דבר שאין ממש איכא
 איכא **ב** בליחלי **ד** אדם סכחג להתענות אר' שלא
 לאכול בזמן וסוכר רצח לאכול באותו זמן צריך התרה
 אם קונס עיניו בסניח היום אם אינו למחר לא יסן היום שמא
 יסן למחר קונס עיניו בסניח למחר אם איסן היום מותר
 לישן היום **ה** אומר לאשתו קונס והשמישי עליך כופי
 אותי ומשנפיתו סהרי הוא משועבד לה
 הכאת תשמישך עלי אסורה לו שאין מאכילין לאדם דבר ה
 האסור לו **ו** קרבן לא אוכל לך הקרבן שאוכל לך לקרבן
 שאוכל לך מותר' שבועה שלא אוכל לך השבועה חו
 לשבועה שלא אוכל לך אסור אבל השבועה שאוכל דאכלא
 משמע **ז** נדרים חלין על דבר מנוה כדבר הרשות כ
 כגון סוכ' שאני יושב וכו' וכן אם נדר להיות מתענה כ
 כשפת' או ביום טוב אבל כשבע לישב בסניח אינה שבועה
ח אין קריבי כזיר היום אם אוכל חזר וישן קריבי כזיר אם
 אוכל ואכל חלו עליו שני כזיריו אבל אם שבועה שלא
 אוכל כבר זה ואכלה אינו חייב אלא אחת ואם כשאל על
 הראשונה חלה עליו שניה **ט** סתם נדרים להחמיר
 שאם תלה בדבר שמשמעו לאיסור ולהיתר תולין
 לאיסור ואם אין שדעתו להיתר כאמן ואין צריך שאלה
י נדר בזרם ואין לא נדרתי לא בתרמו של ים אם הוא ת
 תלמיד חכם אין צריך שאלה ועם הארץ צריך שאלה שלא
 יבהוג קלות ראש בנדרים ומי שמורה לו שאין צריך שאלה מ
 משמתיכ' ליה ומיהו בחרטה סגי **יא** מי שנדר בכדר
 אחד ועבר עליו אין נותנין לו לא **יב** אם כן יכהוג א
 אסור כימיס סכחג בהם התר ואם יש מכסול בדבר כגון ש
 סכר מרדכי שאי איפשר לעמוד בו אין קונסין אותו לכתוב
 איסור כימיס סכחג היתר

פרק ארבעה נדרים

א היוזכר חפץ לחבירו ואמר קונס כבר זו עלי אם א
 אשחז לך מן האלג והלה אומר קונס אם אוסיף לך על
 קסקל וכתבו בשלשה דיכרין לא כאמר סוס אחד והן שלא כ
 כזוכר לשם נדר אלא לזרו ואין צריך שאלה ומיהו לכתת' א
 אסור לידור כך על מכת לבטלו אבל אם אמן אכני פוחת לך
 בינתר משלש והלה אומר אכני אוסיף לך במעט יתר מן הקפל
 וכתבו בשלשה דיכרין אהרין **ב** הילכת' כזקקי' לשהי
 יפרא ופנתחין בחרטה אם מתחרט מעיקרו א

אבל אם אינו מתחרט לא מעיתה וכיחא ליה בנדר עד שתק
 צריך לתנוא לו פתח ואין חלוק בין נדרים לשבועות אבל רב
 אפ' כתב שאין מתירין בלא פתח ודוקא לשבועות אבל ל
 לנדרים כלל לא והראש נחב להתיר שבועות **ג** התר
 נדרי' ביחיד מומחה דגמיר ובכיר ואם אין מומחה בשלמה
 הדינועות דגמורי להו ובכרי והאידיכא אין מומחה סיתיר כ
 נדר ביחיד במקום שצריך פתחין כגון הנדר לו ידע' פ
 שלא היית יכול לעמוד בו כלום היית כודר **ד** בטל
 בחשאי בלבו כל נדר שעתידי לידור ונדר מיד **ה** אחר
 כך לא היו בטול והנדר נדר לא אם כן בטלו כגון בפרהסיא
ו הרונה שלא יתקיימו נדריו כל השנה יעמוד בראש
 השנה ויאמ' כל נדר שאני עתיד לידור זו השנה קרי
 הוא בטל ובלבד שלא יזכר לתנאו בשעת נדרו והגיה ר' רב
 במחזור מיום הכפורים זה עד יום הכפורים הבא עלינו ו
 דוקא בכדר ושבועה שנינו לבין עצמו אבל לשבועה שאחרי'
 משביעין אותו כגון בית דין או הקהל לא מהני
ז קונס שאני כהנה אם איתה נתיארח עמי ואוכל פת חמיה
 ופותיה עמי כופ חמין והלה הקפיד כגברו הני כמי נדרי
 זריזין קונס עלי כבר זה אם לא ראיתי בכרך זה כעולי
 מצרים אינו נדר וכן אם אמ' יאמר עלי כבר זה בשבועה אם
 לא ראיתי חמור פורח באורי אינו כלום אבל אם אמ' יאפרו
 כל פירות שבעולם עלי בשבועה אם לא און שאמ' שבועה שלא
 אוכל מכל פירות שבעולם הפירות מותרין והוא לוקח מפוסם
 שבועת פוא **ח** נדרי פגבו כגון קונס אם אכלתי ושהיתי
 וכזכר שאכל ופנתה וכיוצא בה מותר' וכן שבועות
 שגבות כגון יאמר עלי כבר זה בשבועה אם לא און פלו כך
 וממציא שלא אמ' כך **ט** ראה אותן אוכלי תאכילי ואהרן
 עליהם וממציא אכני **י** סיניס ואינו חפץ במה שהדיר
 לאכני כיון שהותר הנדר אבל אכני הותר כלס' ודוקא כי ה
 האי גונא דרמי לכדר בשבועת אבל אם משני נדרים והותר ה
 האחד לא הותר השני וה' כמי דוקא כשאלו לו הייתי יודע
 שאכל בימיס הייתי יודע שאכל בימיס הייתי אומר יודע' א
 אבל אם אמ' לו הייתי יודע שאכל בימיס הייתי אומר כלכס
 אסורין מן מאכא לא **יא** אמן דאכן לשמעון הדירכי
 מכבדיך אם לא אוכל **יב** עמך והדירו וחלה און שעכבו
 ארכם שאינו יכול לבא נדרי' אכסין הוא ואינו נדר **יג** הילכ'
 כל אשמכת' קניא אי קנו מיכיה כבד' דגמיר **יד** דיני
 אשמכת' דלא קניא לא מוכח הפקר כד' והא דלא אכני ולעולם
 הני אשמכת' בין אי גזיס והני בידו און אינו בידו ולא גזיס א
 א' כ' היתה כדו ולא גזיס והיכא דלא הני בידו כגון משחב ב
 בקוציא כמי לא הני אשמכת' דגמיר ומקמי **יז** כודרין
 להרנין שאומן יאסור פירות עלי אם אינו **יח** של תרומה
 ואומן בלבו היום ומוציא בפיו פתם דכי האי גונא אזלי בתר
 דברים שכלב' וה' לישבע ריכול לפתוח לו בכדר ואשילו ל
 להוסיף ולאסור עליו יותר ממה ששאל ולאוכסין שמטעהו ל
 ליפטר מן המכס אם הוא מוכס משיו או אין לו קנחה הא לאו
 הכי אסור להטעותו כדי לגזלו דריכא דמלכותא דינא

מסכת

נדרים

נב

ב דר מירדי הים אשר חילו כהולכים מעכו ליפו מותר כיוצא יבשה מיוצא יבשה אהל כירדי הים אפי' אם אין דרכם להפליג ואפילו באותן שירדים לים לטעיל וזם אמר הכהן מירדי הים לאחר שלשים יום עלי מה שהא טענת הכהן מירדי הים אסור בו אעפ' שאחר שלשים יום כ כהאל הכהן אינו מירדי הים **י** דר מירדי חמה אהל אף באומים ואינו מותר אלא ברגים ועוברין

י דר מנחומי הראש אסור בקרחים ובעלי שיבות ומ'ת'ר ככסוי קטנים • דר מן הילודים אסור בכל ואינו מותר אלא ברגים ועוברים • דר מנחומי שיבת או מנח' כ'י' השום אסור בישראל ובביתים מעולי ירושלים אסור בישראל ומותר בכותיים • מכני נח מותר בישראל ואסור כ באומות העולם מודע אברהם אסור בישראל ומותר באומות העולם

טו דר הנאה מישראל אסור לקנות והוא או למכור להן זביבא מוציא דאיכא ת'אה לתריוהו אף לוקם ביותר ומוכר בפחות ואם הדייר ישראל ממנו לוקח בפחות ומוכר ביותר ואם הוא זביבא חריף הנאה לוקח הוא זביבא דרמיו ליה על אביה הוא הנאה שמוכר לבר **י** דר מישראל אסור ברגים ומותר בישראל מישראל אסור בהתנים ולויים מן הכהנים ולויים מותר בישראל מן הכהנים מותר בלויים וכן להפך • **י** דר מכני העיר אינו אסור אף אם שהו שם שנים עשר חדש • מיוצאי העיר שהו שם שלשים יום אסור ליהנות ממנו •

דר הנאה מכני מותר בכבי כסי • דר מערלים מותר בערלי ישראל ואסור במולי אומות העולם • דר בערלים אסור בערלי ישראל ומותר במולי אומות העולם •

פרק אין בין א

המודר הנאה מחבירו אסו' בדיקת הרג' בשלו ואפי' בקעה צימית החמה • ואם נדר ממנו מאכל אינו אסור אף לחבול משלו • ואם אמר הנאה האביאה לידי מאכל אסור ליהנות ממנו בכל דבר שמוצא כיוצא בו ויש בו שייכות מאכל כג' כפה וכברה וסוס לרכוב עליו וטבעת לראות בו כתיב המשתה ומפתיק ועייל ב בארעה לבית המשתה אסו' **ב** המודר הנאה מחבירו לרכבן לא יפרע חובו אלא אם כן ליה על מכת שלא לפרוע אלא לטעירה ולחנן לפר'ת אף במזונות אשתו כגון שהולך למדינ' הים ועמד ופרכה' ולפר'טי יכול לפרוע ב כשכילו כל מיני חוב וכן כת' הרמבם פורע חוב שעליו שתי תבנות ספקין כחבן **ג** ראובן נשמעון שהדירו ה הנאה זה מזה מותר כל אחד לת'זיר אכירה ל לחבירו ובמקום פנוטלין עליה סכר תפול הנאה להקדש •

ד אם לחבירו נדרי עליך אפי' כתבה לו במתנה אסור ב בה כתבה לאחר או שמת מותר בה • אפי' במקום פנוטלין סכר על המקרא על המדרס אסור לטול • הילכך המודר הנאה מחבירו אין מלמדו מקרא אבל מלמדו מדרס אפי' בקס אמנו שילמדו • והאידנא כהנו לטול סכר אף על המדרס הילכך אסור במודר הנאה • המודר הנאה זן את א אשתו כמזונות יתירי אם תבעל כותן לה ברכה • ור' פי

אפי' ומזונות הצריכין לה מותר בפני תבעל ולא יזין נהמתו בין טמאה בין טהורה אבל זן עבדו ופסחיתו הכבועיים •

ה ראובן שאמר נכסיו על שמעון אסור להטילו ברו ק קטנה וכערה אבל מפיאו בתו כוגרת ומדעתה ויש שמעון אסר נכסיו על ראובן מותר ליבא בתו **ו** ה' ב סכר שלא יהנה מנכרי כד' שלא לבטלו מלמדו מות' הבן למלאת לו חביה ולויד ליק הנר ולעלות לו דב' קטן ולרבות לו מן השוק חפצים אם הוא אדם שאינו רגיל בעצמו ר' ב'ית המודר הנאה מחבירו מותר להשקות לו כוס של בית ה האכל ושל בית הארחה • ראובן שאמר נכסיו על שמעון וז'ה שמעון נכנס ראובן לבקר עומד אבל לא יסב ומביא לו ארון ומכריכין ומעידו עדות ומזון וכפשות ואם חלה בן שמעון נכנס ויושב • ואם נכנס שמעון אסור על ראובן חלה הוא נכנס לבקר עומד לא יושב • חלה בנו אינו נכנס כלל אף שאל בשלמיו בשוק **ח** בקור חוליס אין בו שעור אפי' ברזל אבל קטן ואפי' מאה פעמים ביום ולא •

יבקרנו לא בשלש שעות ראשונות ולא בשלש אחרונות • ולא ישב על גבי כסא וספסל אלא מתעטף ויושב על גבי קרקע • ראובן שאמר נכסיו על שמעון וחלה אם אין דרך ליתן שכר לרופא יכול לרפאת אותו ואפי' יש לו רופא אחר אבל לא ירפא לבחמתו אפי' אין דרך ליתן עליו שכר אבל אומ' לו שם פלוני יפה לו והוא עושה ואם אינו יודע לעשות ו ותמות אם לא ייגמנו הרי זה מותר • המודר הנאה מחבירו יכול לישן עמו בלילה בימות החמה ובימות הגשמים בקטנה ומסב עמו על המטה ורוחן עמו באכסני גדולה ו מויע עמו בקטנה ויחבל עמו בשלחן אבל לא בקערה א אחת ואם דרך לחזור ולמלאכה כשאלה מותר • לא יפליגו ולא ישאל ממנו לא ילכו ולא ילה ממנו **ט** ראובן שאל פרה משמעון ולא רצה להשאלה לו • ובתוך כך אסור חרישתה עליו אם הוא רגיל למרוס בעצמו הוא אסור וכל אדם מותר ואם אינו רגיל למרוס הוא וכל אדם אכורין

י המודר הנאה מחבירו יכול לומר פלו מודר הנאה ממני ו ואינו יודע מה אעשה והאחר כותן לו מותר לקבלו מזה אם ירצה ליתן לו ומותר לומר הזן אינו מוכר • אבל אסור לומר כל השומע קולי ילך ויזון איתנו • היה סדהו עומד לקטר הולך אבל פועלי' זכ' היו מהלכין בדרך ואין לו מה יאכל כותן לאחר לשם מתנה והנה מותר בה ואם אין שם אחר כותן על הסלע והלה בא וכוטל **יא** דבר תורה הוי הפקר בחד ומדרבנן כג' ג' ופי' רבי' שמעון דהוא הדין אפי' בינו לבין עצמו הילכך אם השאל בהמתו או כליו לבני בבלת יפקירונו בינו לבין עצמו ולבנות מידי חשש יפקירונו בפני אשה או בפני אחד מבני ביתו •

פרק השותפין א

השותפין סדרו ה הנאה זה מזה מותרין ליכנס בחצר דקמ' לן יש בריה ודוק' שאין בו דין חלוקה אבל יש בו לא • וכל שכן אם היה אחד מן השוק מודר מהם שלא ליכנס אלא לנודך אחד מבני חצר ח אבל אסור להעמיד תנור וריחוש ולגדל תרנגולין הית

השותפין סדרו ה הנאה זה מזה מותרין ליכנס בחצר דקמ' לן יש בריה ודוק' שאין בו דין חלוקה אבל יש בו לא • וכל שכן אם היה אחד מן השוק מודר מהם שלא ליכנס אלא לנודך אחד מבני חצר ח אבל אסור להעמיד תנור וריחוש ולגדל תרנגולין הית

פסכת

נדרים

היה אחד מהן מודר הפאה משמירו מותר ליכנס וכופין ה
 המודר למצור חלקו בין שדיר עטמו מחלק חברו או שהדיר
 את חברו מחלקו **ב** המודר הפאה מחברו ויש לו מ
 מרחץ מושבר פיר **ב** אחרים אם יש לו כג תרומת יד
 אצתי ואם אין לו כג תפיסת יד שהסוכר פורע עליו אפילו ה
 הוא מותר שאין דעתו לאסור מה שהסוכר יחלך ומספיק
 כי נלחצו ואסרו כשי' אצ' ודוק במקדים ממש אבל בקונס
 אצ' יכול' אצ' לשובר יקונס לביתך שאינו פכנס כל זמן
 שג' שותי אצ' אפי' כפל וחזר וכנה אותו ואם אצ' שניהם כ
 ביתך זה שאינו ככנס אסור גם כן ואפי' אצ' המדיר קונס ל
 לבית זה שאתה ככנס ונתן לו ויכרו אצ' שאדם אצ' דבר
 שברשותו לכשישאל מרשותו **ג** הריני עליך חרם המודר
 אצ' הרי את עלי חרם **ג** המודר אסור את עלי ו
 ואינו עלך שניהם אסורין זה בזה ואסורין בכל דבר של כל
 העיר חלקו וקנתו שיזהה חלק שיש בו לאחר המותרין בדבר
 שהוא הפאה לכל **ד** המודר הפאה מחברו ואין לו מה
 יאכל מנתן לאחר **ד** לשם מתנה ואל מותר ואם
 מתנתו מוכחת שאינו נותן לו אלא כדי שיהיה ממנו זה אצ'
ה מקנה ככני לראובן במודר על מנת להקנותן
 מיד קנה דקימא לן סודר כבי על מנת והקנות
 הוא ואי בעי לא מהפיש לה ואפילו הכי קני אבל אם
 הקנה לו במזבח על מנת להקנותן לו לאחר שלמי' יוס לא קנה

פרק הנודר מהמנושל

א הנודר מהמנושל במקום שקורין לגלי מבושל אצ'
 כי ואם לא מותר בו סכרדים קלך אחר לשון מ
 מקום הכדר ואצ' במעוון וכיוצא בו ובשול המי טריח
 והנודר מן המעוון אצ' מבושל אפילו אצ' קונס ת
 תבטיל שאינו טועם אצ' בכל ימי תבטיל מאוכלין בו הפת
ב הנודר מן המעוון קרית אינו אצ' אלא במעשה ד
 דפתחא וכיוצא נטף הלפס קונס יורד לתוך
 קרית עלי אצ' בכל המתעשלים בקרית מן הכנס אינו
 אצ' אלא ככנס של ירק ככנס שאינו טועם אצ' בכל ה
 השלוקין מן הכני אינו אצ' אלא ככני של כשר כלו שאינו ט
 טועם אצ' בכל הצולין מן המליח אינו אצ' אלא במליח
 של דב ואפי' אינו מליח אלא לשעה מליח שאינו טועם אצ' אצ'
 בכל הצולחי דג שאינו טועם אצ' בדול' ומותר בקטנים
 דגים שאינו טועם אצ' בדול' וקטנים מלוחין ותבלין
 חין ומבושלין **ג** הנודר מן החלב אצ' קורין לקיס ע
 על פס חלב אצ' **ג** בו ואם לאו מותר בו כדר מן הקוס
 מותר בחלב מן החלב מוצ' בבטיחה מן הגבינה מותר בחלב
 מן הקופה מותר ברוב מן הידוע מותר בקיפה מן הכשר
 מותר בשניהם ואם אצ' בשר זה עלי כיון שיש ביניהן טעם
 בשר אצ' בכל **ד** קונס יין עלי מותר בתבטיל שיש
 בו יין קונס שאינו טועם אס' יס כתבטיל טעם יין א
 אצ' בו קונס ותיס ועכבים עלי מותר בין וכשמן הידוע
 שיתן קונס ותיס ועכבים אל עלי או שאצ' קונס ותיס ועכבי'

שאני טועם אצ' אצ' ביוצא מהס' **א**
 וכן בכשר אינו מותר בבטיחת טעמו אלא אם כן אצ' קונס
 בשר עלי ולא אצ' בשר זה ולא שאני טועם **ה** הנודר
 מן התמרים מותר בדגש התמרים מן הסתכות **ה** מותר
 בחומץ סתומות מן הכבשין מותר בקפלוטות מן הידק מותר
 בירקות שדה מן השמן אס' בפיקן שאין זית אצ' בו ואם ש
 ספוקו בשמן שמשימין אצ' בו ואם מסתפק בסמיהן אצ' אצ'
 בשמיהן אצ' דרובא אחד מסתפק מן הכרוב אצ' באפרגוס
 מן האפרגוס מותר בכרוב **ו** חטה וגריה שאני טועם
 אצ' לאפות ולכשל ומותר לכנס חיתין גריה בין ס
 שאני טועם אצ' לכנס ומותר לאפות ולכשל חטה חיתין גרים
 גריהין אצ' בכל **ז** הנודר מן הידק אינו אצ' אלא
 בבאכל חי ואם אצ' ידק קדרה אצ' אצ' בככשין כ
 בקדרה ואם אצ' ידק המתבטיל בקדרה אצ' בכל אפילו
 בדלועין דכין דמיתלך עליה שליח מביה הוא הילכך הנודר
 מן הכשר אצ' בכל מיני בשר אפי' בכשר דגים מן מבוש
 לבד **ח** הנודר מן התבואה אינו אצ' אלא בהמשת
 מיכין **ח** וכן כמי אצ' לפסן עלה מן הדגן אצ' כ
 בכל מפירות הפכה אצ' בכל פירות הפכה ומותר בגדיים
 וטלית' וכל **י** ואם אצ' גידולי שדה עלי אצ' בכל בפירו'
 הארץ אצ' בכל פירות הארץ ומותר בטמיהן ובפטריות
 ואם אצ' גידולי קרקע אצ' בכל מן התירוש אצ' בכל
 מיני מתיקה ומותר בין מן התבלין אצ' בין ומותר כ
 במבושלין תבלין עלי אצ' בכל **ט** הנודר מן
 הפת או מן המזון אינו אצ' אלא בה' מיכין ואם
 אצ' כל הזן עלי אצ' בכל מן מן המים ומלח הנודר מן
 הכמות מותר בשק וכיריעה ובחמילה היה ככעו צמר ו
 ופשתן ויזיע והיה ריחו קצה ואם אצ' קונס צמר ופשתים
 עולה עלי מותר לכמות וחפור להפסיל לאחוריו ואם כדר
 מהם בש' אצ' לכמות ומותר להפסיל לאחוריו הנודר מן
 העליה מותר גבית מן הכית אצ' בעליה דעליה בכלל בית
 הילכך אצ' מבר לו בית ש' יתן לו עליה ואם אצ' לו בית
 בית אצ' הא' ליסכא שאינו יכול ליתן לו עליה דגריעה
 מנסע עליה ויחידה מיהו הכית הגרוע שיש לו כותן לו **י**
י הנודר מן העיר מותר ליכנס לתחומה ואצ' ליכנס ל
 לעבריה מן הכית אינו אצ' אלא מן האגף ולכבים מבני
 העיר מותר כיון שיש פס שלמים מיוסבי העיר אצ' בו
 קונס הכ' תי על בני עירי אינו כשאל לחכם שפס הכאת
 בני העיר עלי כשאל לחכם של פס **יא** קונס פירות
 הא' עלי אצ' בחילופין ופרוליתין **יא** כרכר שזרעו
 בלא חבל אין זרעו כלה אפי' גדוליו אצ' וכן הדין
 באוצ' לאשתו קונס מצעה ידך עלי קונס פירות הא' כמי
 אצ' בחלופין וכן בכלא יסורי הנאה אותו שהלוי אצ' אצ'
 בהן ואצ' מותר **ב** ליק פירקא

פרק קונס יין

קונס יין שאינו טועם הידוע מ

מ מותר לחדש בבתוכ' אסור פה חייב יודע סוכתה
 מרובה לא הייה נדר לברשה והלב' ופד' לבעל ח
 חוב' **ו** נדר להתענות כל מי הפנה ואומ' לו ג' ש
 סמת' לכך לשבתות או לימים טובים הכתובים
 במבלת תענית היו פתח ומתירין לו ויותר כל הנדר יוד' ק'
 בכדר נמור דאפקיה בלפון הרי עלי אכל אי אכתיב' אמן ק'
 קבלת תענית אינו חל כלל לשבתות ולא לימים טובים' טל'
 מבלת תענית ואין צריך התרה' קונס שאני נהנה לבלבס' ה
 הותר אחד מהן הותרו כלם לזה קרבן ולזה קרב' צריך התרה
 לכל אחד ואס' נדר מאחד ואחד על אחד כפ' זכי וזכילו עד
 מאה כולן אסורין' הותר הראשון המנוה כולם' הותר' ה
 האחרון הוא מותר וכולן אסור' הותר האומני ממנו ולמטה
 הותר ממנו ולמעלה אסור' **יא** פותחין לחדש בכבוד
 ענינו שאומר לו ג' היית' יודע שלמה יהו אומ'
 כך ודתו וכו' **יב** קונס שאני נהנה לפלונית שהיא
 כעורה והיתה' כלה כיר טעות האל היתה' כ
 כעורה ויפנה הוי נדר זערי' הקרה' .

פרק נערה המאורכה

א נערה המאורכה אביה ובעלה מפירין נדריה בחד
 ואפילו נדרה קודם פכתאריסה אבל אם קיים אביה אר
 וכסל על הקמתו אינו יכול להכר' **ב** הינכתא בעל
 מוקלס קליס ומת הבעל קודם שחמש' **ג** והפר או שפק
 ומת ביום שמועה כתרוקקה רשות לאב ואפר ביום מניית
 הכעל אבל קיים ומת או מת גרים שלאחר שמועה לא כ
 כתרוקקה רשות הפר האב ומת קודם שחמש הבעל לא כ
 כתרוקקה רשות לבעל או שהפר האב ולא הפסיק הבעל
 לשמוע עד שמת אין האב חוזר להפר חלקו של בעל' **ד**
 כשאלין על הזקם וזין כשאלין על ההפר ואם אמר קיים
 ליכי וכסל על הראשון הפני חל' **ה** אמר קיים ליכי ו
 מופר ליכי ולא תפול הקמה' **ו** לא אם כן הלש
 הפרה' ההפרה חלה קיים ליכי ומופר ליכי בבת אחת אין
 כאן לא הקמה ולא הפרה' אם קיים ליכי היום או מופר ליכי
 לאחר או קיים ליכי שעה ומופר ליכי לאחר שעה ככולהו כ
 בעיה ולא איפשיטא ואוליב' לחומרא' מת האב לא
 כתרוקקה רשות הבעל' ומת הבעל כתרוקקה רשות לאב מפר
 לכ' וזאם חזרה וכתאריסה בו ביום אפילו למאה אביה ו
 וארופה האחרון מפירין נדריה ואפילו שמען הארוס ראשון
 קודם שמת' נדרה ושמוע בעלה ונדרה וחזר בו ביום אינו
 יכול להפר דגרושין מוי כהקמה' **ז** חרש שאיט
 שמוע אינו יכול להפר' ואפילו כל' **ח** אדם כמי א'
 אם לא שמוע הכדר אינו יכול להפר ואין אדם מפר לבתי' פ
 כשיו באחד' **ט** אין הבעל מפר עד שתכנס לרשותו
 ואפילו הגיב' זמן כגון טוגרת שפיהה טניס עשר
 ולא למכה שלשים יום אינו מפר' וכן שומרת יבם אפילו
 לאחר אינו מפר ואפילו עשה בה מאמר' **י**
 האומר לאסתו כל נדרים שתדרי עד' **יא** **סוכת**

מותר לכשתצדוק צריך שאלה ואם נדר של מצוה ואין
 צריך' סוכת זו אסור בכל השבוע וביום סוכת הבא' ח
 חרש זה אסור בכל החדש יום ראש חרש מותר שהוא מכלל
 החדש הבא' וכן בצטרות אין צריך לכתוב לא ביום דם סגור'
 סנה זו אסור בכל השנה וראש השנה מותר' פניעית זו
 אסור בכל שנה פניעית להנא' אמן יום אחד או יום סבתא'
 חרש אחד פכוע אחד אסור מיום ליום' עד הפסח אסור
 עד שיגיע עד מיהא פסח און עד פני פסח אסור עד שיגא'
 עד הקניז או עד הכביר' א' עד הקיץ עד המעק וכל דבר
 שאין זמנו פכוע אעפ' שאין עד אינו אסור לא עד שיגיע ו
 וכל מקום לפי מה שממתיין או מאחרין לקצור בו בשעת ה
 הנדר אפי' אם הלך אחר הנדר למקום אחר ונתם קניז הוא
 קניז חטים' **ב** עד הגשמים בארץ ישראל עד שבעה
 עשר במרחשון' ובגולה עד שבעי' בתקופה עד הגשם
 בארץ ישראל שבעה במרחשון ובגולה עד ס' בתקופה עד פ
 ס' ספק הגשמים עד שיצטור הפסח' קונס שאני טועם
 השנה או פנה אם השנה שצמוד בה מעוברת היא אסור פ
 שלש' עשר חרשים מיום ליום ואם עמד בחורף ואמר פנה
 זו אסור עד תצרי ואין אדר פני עולה לו במקום חלול' ולא
 עמד בחלול אפי' כ' ימים מותר גם כן בתצרי' עד ראש
 חרש אדר עד ראש חרש אדר הראשון' עד סוף אדר עד סוף
 אדר עד סוף אדר פני' אדר ראשון כותב סהט אדר פני כ
 כותב תבין' **ג** קונס יין שאני טועם עד הפסח אינו א'
 אסור לא עד' **ד** ניל הגמ' כפר שאני טועם עד היום
 אינו אסור אלא ליל אבת' **ה** האומר לחבירו קונס שאני כ
 כזכה לך אם אין איתה' נוטל ממני כך וכך או קונס
 שאיתה נהנה לי אם איתה כותן לנכד' וכך יאמר הרי ג' ש'
 כ' או התקבלתי' וכן יאמר להבירו לא אמרת לא לכבדני
 זהו כבדני שלא אקבל מתנה והנדר הותר' **ו** היו מ'
 מוסרין בו לישא בת אהותו או סגרם את' אספג'
 ואמר קונס שהיא נהנית לי לעולם מותרת ליהנות לו שלא ו
 בתיוון אלא למס כסואין' היה מוסרם בחבירו שיאכל אכלו'
 ואז קונס לביהק שאני ככנס ונות' ליכנס לביתו שלא ככתוב
 לא למס אכילה וגם באכילה ושמה מותר עמו' **ז** אין
 פותחין בכבוד אביו ואימו ולא בכבוד המקום ולא בכבוד
 רבו ולא כהקיה דים בוטה כמדקרות חרב ולא כהזיה' וכל
 הנדר כאלו בכה במה' אבל אם הדיר אביו ואימו פותחין ב
 כ' גודש' אין פותחין ככולר כגון קונס שאני נהנה לפלוני ו
 וכעשה מופר שאני ככב' לבית וכעשה בית הכנסת צריך ל
 להפר הנדר' **ח** נדר על דעת הבירו אין מתירין
 לו אלא לדעתו' ואם התירו לו שלא לדעתו הותר
 דוקא שדר על דעתו כשכיל שבמלתו טובה' אבל אם מ'
 מעצמו נדר על דעת חבירו מתירין לו שלא מדעתו'
ט קונס שאני כושל לפלונית שאביה רע ואמר לו מת
 או עשה תאכתי' שאני ככנס לבית מכלב רע כ
 כ' זכי ואמר לו מת הוי פתח ומתירין' וכן אומר אלו היית
 יודע' שהיית עובר על לא תקום ולא תפסא את חייך לא ה'
 היית נדר הוי פתח' .

מסכת

שאלו ויחידים פלוגתייהו קיימין או מופרין לא איר כלום .
 ואינו יכו . ל . בשות פליתי ל זפר כדרי אשתו אפי' כדרי אמתם
 כדרי הילכתא הפרת כדריס כל היום כן כדרי כזופו או ב
 בתחלתו ולא מועת לעת . הילכתא מפירין כדריס בטרת
 אפי' שלא לצורך השבת . הילכתא כדרי שלא בפני בעלה ו
 ושמע בעלה והפר לה והיא לא ידעה הויא הפרה .
 הילכתא כסאין עומד יחידי בילה בקרובים ונשבת .
 ואפי' היה חיפשי להם מבעוד יום .
 סדרת חי חיפשי בהם אין כאן כדר .
 עד שיזכיר לשון הפרה . איר יפה עשית אן כיוניך אם לא
 כדרי מדיך אני הויא הקמה אחר חול ואחר שבת אם אין
 לאשתו טי' ואכלו ובעל לה בלבו הויא הפרה ויהיו דרך ה
 הוא לבטל בפירוש בחול ובשבת לומר טלי ואכלי ולבטל בלבו
 האשה שכדרי כזרי הבעל מפר אינו יכול להופה עד
 שתעבור על כדרי ותפסקה בלא הפרה . ועבר שכדרי
 שלא לאכול בשר ושלא לשתיין אין הכדרי עליו כלל .
 ואם קבל עליו כזירות חל ואין הארון יכול להפר הכל כופהו
 לשתיין ואם כשתחרר משלים כזירותו .
 שאין בלשון חכם וחכם שאין בלשון בעל לא .
 כלום . ואשה שכדריה והתשים בה אחר והפר לה בעל או אב
 היא מותרת והמתפיש בה אזור מ' סאי' בן בחכמי' ואם
 התפיש בעלה כדריה מן לא מצי להפר והשותק על מנת
 למימס הויא שיעקה ולא מצי מפר .

פרק א נדרים א

שהאב והבעל מפירי כדרי עמי כפס כגון שלא ארחץ ושלא
 אתקטט לא בשחול ולא במקום ולא אשמש מטתי או שאמרה
 הכאת רחיבה עלי או ארחץ ואפי' לא אשרה עליה אלא יום א'
 באלו מפירין ומותרת לעולם . אבל דברים שכיבו לכיבה מ'
 מפירין ומותרת אף לאחר שתתגרש עד שתכשא לאחר .
 כשאת לאחר אשורה . אמרה קונס פירות עולם עלי ואפילו
 קונס פירות מדינה זו עלי או אפי' פירות פלו' עלי אפילו
 אינו חנוכי ישר ומותרת . לעולם כדרי דר ואפי' כדרי מאין
 שלא טעמו . ולא היה לה לעולם יפר ודברים שכיבו לבין ח'
 אחרים אין הבעל יכול להפר ואפי' להתיר כשאר חכם אינו י
 יכול דאשתו שופי . קונס שאכי כהנה לכריות אינו יכול ל
 להפר וכל זמן שהיא תחיהו תהיה ממנו דלאו ב' לל כריות
 הוא כדריהו תזון מלקט שכתה ופאה . קונס שאכי עושה על
 פי אבא ואביך ואחי ואחיד אינו יכול להפר שאכי לפיך יפר
 שאי יגרשנה ותהא אשורה לחזור לו וכשאמרה יקדשו ידי ל
 לעושהי .
 כדרי אשה ונשבור שכדרי בתו או ס'
 פדריה . מהתקיים וזבור שכדרי מהעבדים לא
 הויא הפרה עד שיכוין לכדרי ולמי כדרי ודוקא שלא
 כודע לו טיך כדרי דיבור של השפחה אבל כודע לו טיך כדרי
 דיבור של השפחה ותוא רוצה גם בהפרה זו הויא הפרה ולאמרו
 לו כדרי אשה והפר הויא הפרה אעפ' שלא כוון לזאת .
 אמרה קונס תאכיס וקונס עבדים אלו שאכי טועמת

גיטין

קיים תאכיס כלו קיים הפר לתאכיס אינו מופר עד ס'
 מפר אף לעבדי אבל אין קונס תאכיס שאכי טועמת וקונס
 עבדים שאכי טועמת הוי שני כדריס ואם קיים זה לא קיים זה
 אמר יודע שאכי שיש כדרי' אבל איני יודע שהבעל יכול
 להפר או זהו כדר שצריך הפרה וכשכיל זה לא הופר
 לא הויא שטיקו קיום .
 המודר מחתנו ורוצה לתת
 לבתו מעות אונא לה יהו .
 מעות הללו לך מתנה ו
 וכלכר שלא יהא לבעליך רשות טהם אבל אמ' מה שתרצי עשי
 בהן קנה יתהון בעל . כל ההפרה תלויה בשעת הכדרי
 אם בשעת הכדרי היתה כשואה אעפ' שלא שמוע עד אחר ס'
 שכתאמנה מפר היתה לאמנה בשעת הכדרי אפילו לא חל עד
 אחר שכתאת אינו יכול להפר כדריה בו כיום וגרסה בו כיום
 והשזירה בו כיום אפילו לא כשאת אלא שמוכר לשלוחי הבעל
 אין יכול להפרי . קונס שאכי כהנה לאבא ולאביך אם
 עושה אכי לפי' אבא לאביך יפר מייר משום דברים
 שכיבו לכיבה אף על פי שלא חל הכדרי . ודוקא בהפרה אבל
 בשאלה אין מתירין עד שיחול הכדרי .
 האומרת טמאש
 אכי לך תביא ראייה לדבריה השמים . כיני לכיכך .
 יעשו דרך בקשה . כטולה אכי מן היהודים יפר חלקו ומ'
 מוצא שמתו ותהא כטולה מן היהודים .
 השת כהן ס'
 סכאספה יש לה כתובה האשה שאמרה .
 לבעלה ג'
 גרשתני כאמנת ויש לה כתובה . ואם היה קטטה כינו לכיבה
 או אפי' פלוס וש' אלה גמ וכתובה אף ליכשא אין מתירי אומתה .

מסכת גיטין

בעל שעשה שליח להוליך גט לאשתו באמן לומר ס'
 שהוא שליח להולכה ואין צריך עדי לקיים שליחותו
 וצריך לומר בפני ככתב ובפני כחתם ואם שכיס מביאים גט
 או שיש עדים לקיימו או במדינה אחת אפילו בפני ככתב ו
 ובפני כחתם אינו צריך .
 כהגו לפרטט הגט ולעשותו משכים עשר שטין .
 ואם חסד או הותר כשטין אינו כפשל בכך .
 אין צריך שיכתבו כל הגט לפניו ואפילו בשעת א'
 אחת בבי' ואפילו לא שמוע אלא קן קולמוסא כס'
 כשתקנו הקולמוס והקלף לכתבו . אמר לכתבו לשמה סגי ו
 ואינו צריך שיראה אחר כך הקלף ויכירנו . וכן אפילו
 לא ראה שום דבר אלא ששמע קן קולמוס על הקלף בשעת
 כתיבתו סגי וכן אם הוא בבית ושופר בעליה ושופר יונא ל
 לחץ וככנס להסלימו בשר . ואפר רוצה להחזיר ולכוין ו
 ולעמוד על כתיבת כלו אין פועלין לו . שלא להוביא לבו
 על גטין הראשונים .
 שליח המביא גט כותבו בפני ס'
 סניס והוא .
 מתנוכה עמהם להיות שלישי כ'
 בקיום הגט ואם השליח קרוב או אשה כותבו בפני שלשה .
 המביא גט ממדינת חים ולא אמר בפני ככתב ו
 ובפני כחתם אפילו אם כשאת

מסכת

גיטין

נד

אם כשאתה תצא לא אם כן יפלו הימנה מחזור ויתכנו לה בפני
 פטים ויאלם בפני ככתב וכפני כחתם ומיהו אם לא עשה כן
 אין הולך ממורד ואם כתקיים בחותמו אין צריך ואם אבד
 הגט הרי זו שפק מוגרסת ואם בא הבעל וערער הרי זה
 שפק ממורד **ו** צריך שיאמר השליח בפני ככתב וכפני
 כחתם בפניה **ז** טרונה ליתן הגט לאשה ולכמוך לו תוך
 כדי דיבור ואם השליח עושה שליח אומר בפניה מהגט יוצא
 מיתחת ידו ליד השליח השני בפני ככתב וכפני כחתם לרית
 צריך לומר האידרא בכל המקומות בפני ככתב וכפני כחתם
ח עבר שהוציא גטו בן שכתוב בו עצמו וכפני קנויין לך
 או כל כפני קנויין לך עצמו קנה אם אמר בפני ככתב וכפני
 כחתם ככסי' לאן קנה בלא קיום **ט** כת' לעבדו כל כפני קנויין
 לך יצא לחירות שייר קרקע כל שהוא בין תקרקעי בין מ
 מוטללי בין פירם השיר בין לא פירשו בין היו לו ככסים א'
 אחרים מן ומה ששייר בין אין לו אלא מה ששייר לא יצא ל'
 לחירות אבל אם כתב לו עבדך וכפני קנויין לך חוץ מדבר
 אחד אפי' אין לו לא אחר דבר יצא לחירות ושכיב מרע שכת'
 כל ככסיו לעבדו ועמד חוזר בככסים ולא בעבד **י**
 המביא גט בארץ ישראל אין צריך לומר בפני ככתב
 ובפני כחתם ותכסף ותטול פתובה מכני מרי לא מומעבדי
 ואם בא עד אחד וערער אין ערעורו כלום **יא** באו פטים
 וערערו תצא ואם ערער הבעל צריכה לקיימו קודם שתכסף
 ואם כשאתה בן לא תצא **יב** המביא גט ממדינת הים ו
 וכתבו לה ולא השפיק **יג** לומר בפני ככתב ובפני
 כחתם עד שכתרשם לא תכסף בו עד שיתקיים **יד** עד כותי
 עשול האידרא בין בגט בין בכל השטרות **טו** אין עדי הגט
 חותמין אלא זה בפני זה **טז** שטרי מקח ומאכר והלוואות
 סכעשו בערכאות של גוים **יז** כגון שאחר שכתב השטר
 מביאי ארתי לפני הדיינים ונבאר כל הדבר על פיהם ומחמת
 בו עדי גוים בפנים אפי' בלא עדי מסירה ונונה ממשעבדי
 ואם לא כעשה בערכאות של גוים אפי' כעשה ביוקום קבוצ
 שלהן שכול אפי' במער לפני עדי ישראל אבל אם אין גוים ח
 חתומין עליו ומערו בפני עדי ישראל בוין בו מכני חרי ומ
 מיתמי והוא שידעין עדי מסירה לקרותו והכתב אינו יכול
 להודיין והחזירו בו מעטין הסטר בטעם אחרונה **יח** וביטי
 כפים ושחורוי עבדי אפי' כעשו בערכאות פסולי אפי' כתבו
 ישראל ועדי מסירה ישראל ואפי' שנות החתומין מוכהקין ו
 וכן כמי שטרי מתבטא אבל אם הקנה הכותן למקבל בקנין פ
 שווה כשר אפי' לא עדי מסירה ישראל **יט** כותבי'
 פטרות וספר תורה על קלפים שלנו אעב' **כ** דלא ע
 עשינו **כא** האומר תן גט זה לאשתי שטר שחור זה
 לעבדי **כב** חוזר באשה ולא בעבד לפי שנסתחרר **כג**
 מיד בקבלת השליח **כד** התופס לבעל חוב במקו' שחב
 לאחרים לא קנה ואפי' **כה** עשאו שליח יכול הרב לומר
 לעבדו ככעבי ע זה עמי ואיני זכך והני מיני כשהשנים כ
 פתקן אבל כשני בבורת לא **כו** יד הקוטע יד עבדו
 של חבירו כותן לרבו חזק ונעבד **כז** ופכת מתרשח כ

ברפרי ואם אמר זהו לחמשה יומי ועבדו ליה פמא חריפה **כח**
 ואיתבי בתלתא יומי מאי דכיני כיני הוא לאדק **כט**
 האומר תנו גט זה לאשתי ושחרור זה לעבדי ומת
 לא יתנו לאחר מיתה **ל** תנו מנה לכלו והוא שכיב מרע ומית
 יתנו לאחר מיתה בין מנה זה בין מנה פתם **לא** כיום
 דת' דלא אמרי מצוה לקיים דברי המת **לב** בדבר
 המושלם ביד שליח לסם כך ולא אמרי במתנה תן כוכי **לג**
 מנה לי בידך תכהו לפלו במעמד שלשתן קנה לא שכל
 מתנה ולא שכל פקדון ואפי' מתנה מועטת בעי מעמד פ
 שלשתן וכיון שכתן לו במעמד שלשתן קנה אפי' בעל כרחו
 של לנה וכפקד ואפי' אם חזר ומחלו אינו מחול ואם הלוח הו'
 הכפקד גוי ואם לו תנאו לפלו ישראל במעמד שלשתן לא ק
 קנה **לד** ואם הכפקד ישראל והיקבל גוי כל זמן שאין הכותן ח
 חוזר בו יכול ליתנו לו אבל אם חזר כולא יתן הכפקד לגוי
 אלא למפקיד ואם אין הכפקד יכול ליפטר מן הגוי שלא יתן
 לו אז יתן לו ופטור מן המפקד **לה** ואם הכותן גוי והכפקד
 והמקבל ישראל צריך ליתן לישראל המקבל ואם הגוי אכס ו
 והנאיא בבח מן ישראל אחר שאם לו ליתנו למקבל אם היה
 מלוח והיציאה הגוי מן הלוח צריך לחזור ולכרוש למקבל ו
 ואם היה פקדון ונטלו הגוי ממנו או אפי' אכסו עד שהביאו
 לכיתנו בטור מלפרוש למקבל **לו** אמרי תן מנה לפלו במעמד
 שלשתן והודה ליתנו ואחר כך נתברר בעדים או פ
 שהורו הבעלי דינין שלא היה לו שום דבר פטור אפי' אי קנו
 מיניה **לז** ואם הכותן מודה שלא היה לו בידו שום דבר והמקבל
 אינו יודע אם היא מתנה אינו כאמן ואם הוא מלוח ויכול ל
 ליפרע ממוקום אחר בלא הפקד מומן כאמן ואם יפ' לו הפקד
 אינו כאמן **לח** מעמד שלשתן על ידי שליח שלשת ת
 הנותן שליח **לט** לבפקד ואמר ליה בפני המקבל ל
 ליתכס לו אינו מועיל אבל אם הכותן אומר במעמד שליח ת
 המקבל מועיל **לא** הא דתופס לבעל חוב במקום שאינו חב ל
 לאחרים קנה דוקא בשאין ללוח ככסים אחרים ואז אפילו אם
 תופס בתוך הזמן קנה אבל אם יפ' לו ככסים אחרים לא מ
 מהביא תפיסה והפילו היבא דקנה יכול הלוח לומר לתופס
 קבל עליך אחריות או החזר לי מה שתפסת **לב**
יג אמר הולך או תן מנה לפלוני שאני חייב לו או פ
 שיש לו פקדון בידי אינו יכול לחזור וליקח אותו
 מן השליח **יד** ואם באנס קודם שיבוא לידו של מלוח או המ
 המפקיד חייב המסלם **יז** והא דפקדון אינו יכול לחזור ד
 דוקא בשהחזק הכפקד כפרן **יח** אבל אם לא החזק כפרן **יט**
 יכול לחזור וליקח מיד השליח אלא אם שלחו המפקד לקדת
 מיד הכפקד **כ** ואם אמר הולך או תן מנה לפלוני שאני כ
 כותן לו מתנה יכול לחזור בו **כא** אמר
 הולך מנה לפלוני ומצאו שמת אם בריא היה הנותן ומית
 מקבל בחיי כותן יחזיר ליורשי הכותן **כב** ואם מת כותן בחיי
 מקבל יתן ליורשי מי שנסתלחו לו **כג** ואם שכיב מרע הוא
 איתנה למקבל בשעת מתן מעות יתן ליורשי **כד**

מכתב

לידעו מר שכתבתם לנו אפי' את מקבל בחיי כותב ואפי' כולדו יורשיו אחר מיתת הכותב ואפי' ליתיה למקבל בשעת מתן מענו יחזרו לירשני המושלח

פרק המביא גט א

בפני ככתב ולא אמר בפני כחתם בפני כחתם ולא אמר בפני ככתב בפני ככתב חזיו האחרון וכחתם כלו בפני ככתב כלו וכחתם חזיו פסול ואפי' אם אינו ערד שכי אבל אם העידו שכים על חתימת עד שכי או שהוא ואחר העידו עליו כשר

אמר אומר בפני ככתב ואחר אומר בפני כחתם אם האחד לבדו פסול ואם שניהם שלוחי או שהאחד שליח והשני מעיד על שליחותו כשר וכן אם שכים אומרים בפנינו ככתב ואחר אומר בפני כחתם אם אחד מן השכים שליח לבדו פסול ואם שניהם שלוחים כשר אחר אומר בפני ככתב ושכים אומ' בפנינו כחתם אפי' אם אומר בפני ככתב לבדו פסול ואם האחד מן האומרים בפני כחתם לבדו שליח פסול עד שיהא שליח אחר עמו

וכחתם ביום כשר ביום וכחתם בלילה פסול ובשעת הדחק כשר הילכתא יש לבעל פירות עד שערת כתיבה כל גט ושטר הבא לפנינו לא חיישינן שמוא מוקדם הוא לא תולין שכינים שנמסר ככתב אבל אי איררע בנפילה צריך להביא ראיה מתי ככתב בח לידו

גט שלא נמסר ביום הכתיבה אין לו תקנה אם ליתנו לה על ידי שליח ואינו יכול לגרש בפנינו ליתנו מידו לידה גט מוזחר כשר ואינה מגורשת אלא מוזמן הכתובה בו יש לבעל פירות עד אותו זמן פסק רב אלפס דמוכי שלשה חדשים לבטא משעת כתיבה וא"א הראשון היתה עליו כתיבה שפגמה או זקפה עליו משמעת השכיני

כתובה דינה כשאר שטרות ליפסול אם ככתב ביום וכחתמה בלילה אם לא אם כן עסקין באותו ענין ואי קנו מיניה אפי' כשאר שטרות כשרין אעפ שאינן עשוקין באותו ענין וכל מעשה בית דין כשרין אם ככתבו ביום וכחתמו בלילה אומר לעשרה כלכם כתבו גט ותנו לאשתי שכים חותמים מאדם עדים והשאר מאדם תבא הילכך כמזא אחד מהם קרוב או פסול כשר ויכולין לחתום השכים מיד והשאר אפי' עד עשרה ימים ואם חתם קרוב או פסול בשכים הראשונים קודם שחתמו האחרים פסול

חתם אחד אחר שחתמו שכים הראשונים פסול ככתב ביום וכחתם בלילה כשר בשעת הדחק ואפי' מכתב עד עשרה ימים

בגט כותבין וזוים

בגט כותבין וזוים

בגט כותבין וזוים

בגט כותבין וזוים

גיטין

אחר לא יקרא לפניהם אבל שנים קורין וכן בהיה דרב כחא פהיה דין מומחה ופופר בד קורא לפניו שרי אפי' בחד

שטר הכעשה בער כאות של גוים גובה ממעבדי ויקראו אותם שכי גוים זה שלא בפני זה כמשיח לפי ש

תומו יד כל השטרות גביטי נשים כשרים בכל לשון ובכל ד

יודעין לקרותו

אמר לה הרי זה גטיך וכעליתו וכאבר וחזר ואמר שלא היה בט לא שטר אינו כאמין והיא מגורשת ואם כתב לה כיד חלק ואמר לה הרי זה גטיך אי בדקונה בימי פחרא ולא פליט לאו כלום הוא ואפי' פליט הוא אפילו לא בדקונה מגורשת משפק

הגט קודם כתיבה ואחריה ואם קראו ולא קודם מגורשת ואם לא קראו כלל וכאבר לא פגשא ואם נשאת לא תבא ופסולה לכהונה ואם קראוהו קודם כתיבה ועייליה לבי ידיה ואפקיה צריך ל לקרותי פגשם סניה קודם כתיבה לא קראו פגשם אחרת וכתבנה כשר ותבשא בו

עליו קולמוס לשמה פסול כותבין אותם על אישורי הכאה חקק ירך האותיות כשר חקק תבסם וכתיבתם עד טכסאר צורת האות עומדת מאליה פסול

האות על החותם והכה בו על הטם עד שכתב הכתיבה הגט כטם פסול פתבו על טם של זהב ואפי' לה התקבל גטיך והתפרעי מכתובתך בזהב שכתם כתבולה גיטה ובתוכמה אמר לה הרי זה גטיך והכיר שלי אינה מגורשת על מנת שתחזירי לי הכיור מגורשת יהי זה גטיך והכיר סבין שמה לשטה שלי בין שאותיות הגט מצורין וכונעין זה כזה בין א אינן מצורין איכה מגורשת

כתיבתן להיות מוקפין גויל וכאנן להחמיר להקפין גויל ואם הם דבוקות יכול להכדילן אבל אם כפלה טיפת דינ כתוב האות בענין שאינה כקראת אינו יכול להעביר הדין לתקן האות דהוא ליה חק תוכות

פניה של בעל וגט חקוק על ידו והיא מוחזקת בו ואומר שכתבו לה בעדי מיסיד להתגרש בו אינה כאמ' טכלא שהיא ידועה שהיא פלה וגט כתב עליה ויזכאה מתחת ידה מגורשת שהיא הקתנו לו וחזר וגרשה בו

כתב גט כיד עבדו שהוא כפות וחזר וכתבו לה במתכה קפאתו ומגורשת בגט שבידו כתב הגט בחציו וחזר וכתבו לה קפאתו ומגורשת בו

כתבו על הכל כותבי הגט על עליה זוית ועל קרן של פרה ופות' לה הפר' וכל יד של עבד וכות' לה העבד אבל לא יחתוך הקרן ויתכנו לה כיון שהוא מחוסר כתיבה וקציצה וכתיבה

כתיבה הכפ'ר גט שכתבו על קלף גדול וחתכו ממנו וז' פושל וזמן בכחתך מקלף גדול אבל אם חתכו ממנו לפיכתו כשר אין כותבי טופש הגט במחובר אפי' אם כתב לו אותו המחובר כתבו במחובר ותלשו וכתב התורף בתלוש וכתבו לה כשר פתבו על הרם של ענין כקוב וכתב לה הענין כשר כתבו על עליה ממנו וכתב לה הענין פסול

כותבי הגט אפי' בדבר המזויף והוא כשר אפילו לזמן מרובה וכשאר שטרות פסול אפי' לאתר

מסכת

גיטין

לח

המזכר עבדו לגוי יצא לחירות וצריך גט שחרור
מרבנו ראשון וכן ליה עליו פהא לא יפדנו לזמן פ
פלוני שיהא חלוט לו ומסרו צתה לגוי יצא לחירות מיד וכן
פמי אפילו לא מסרו לגוי אלא סלוה עליו על אנת למשכנו
לזמן פלו והגיע הזמן חשפ שלא משכנו יצא לחירות וכן אם
מכרו לעבדו המלך שקונים עבדים לעשות מלאכת המלך
יצא לחירות וכן אם מכרו לגר עוסק אבל לקחו הגוי מעצמו
בחובו או לקחו אבם או שמכרו שלשים יום ויחזור לו אחר פ
שלשים יום או חוץ ממלאכתו חוץ מן המצות חוץ מסבתות
וימים שוטחם או לכנותו ישראל משומד לא יצא לחירות

לט

עבד שהפיל עצמו לגיטות או נשבה ויאינו יכול
להצילו בשו פגים מות' ליקח דמיו ואפי' לכתו עליו

מ

המזכר עבדו לגוי יצא לחירות וצריך גט שחרור
אורתו לשרותו עד עזרה בדמיו גטמי לא קנסו ליה

מא

המזכר עבדו לגוי קונסין אורתו לשרותה
עד מיתה בדמיה מות' אין קונסין בגו לשרותה

מב

המזכר עבדו לחופה לארץ תוקח קיים ולא תדרי זכיו ו
וצריך הלוקח לשחררו ואפילו אם ירצה להסתעבד בו בארץ
ישראל לא שפוקין ליה עבד שישא אחר רבו י

מג

לסוריא לדעת אש ה' דעת רבו לחזור לארץ
לא איכר זכרתו ואם מכרו פש יוצא לחירות ואם לא היה דעת

מד

רבו לחזור איכר העבד את זכותו עבד עברה
מכרו מחופה לארץ לארץ אסור להסגירו ל

מה

ליד ארוביו ואם מוצא בארץ ישראל פני שרובה לקנותו ימכור
אותו לו ואם אינו מוצא צריך לשחררו והעבד יכתוב לו שטר

מז

על דמיו אין פדיון את השבויים אפי' קרוביהן
ביתר על דמיהן ואשתו יכול לשרות בכל א

מח

אשר לו וכן תלמיד חכם או אפי' תינוק חריף יכול לשרותו
בדמים מרוכין אין מסייעין לשרויים ולא כ

מט

מתקין ענה להברחם אין לוקחין שפרי'
תפילין ומזוזות אלא בכדי דמיהן ואעגו יותר ובכדי דמיהן כ

מכ

צריך ליקח שטר תורה מן הגוי אפי' כדי לבוזה שטר
תורה שכתבו מן ישרא' כמציא בידו יגבו' כתבו גוי או כמציא

מו

בדו יגבו' בר שחור לשורו אחמת יראה מותר ל
לכתוב שטר תורה ו שטר תורה תפילין ומזוזות

מו

שכתבו מן משור גוי אשה עבד וקטן וכותבי ישראל משומד פ
פחולין אשה כשרה לעשות צינית' ולאגוד לולב

מז

המגרש את אשתו משום פס רש כל זנות
או משום כדור שפדרה אפי' כמציא שהפס רש היה

מח

סקר ושהותר עבד לא יחזור והוא שפירש משום פס רש איני
מוציאך ולאמלא ששם לא הייתי מוציאך ואם החזירה אין

מט

צרי' להזניח' לא מיקרי כדור טריים אלא כפני' ש'שה

מכ

המוציא משום כדור שפירש כל פירות שבעולם פ
עליו אם לא היה מנרש' יכול להחזירה

מד

המוציא אשתו משום אילוני' אם כפל דבריו משום אילוני'
איני מוציאך ולאמלא את בחוקת אילונית לא יחזור

מה

כישאף לאחר והיו לה בנים לא תוכל' תבוצ' כזב' מן הא'
מי שרגיל בפעמים ושלם למסור עצמו לגים

מז

משיקין אותו ומשביעין אותו בין מכותו בית דין או אפי' ה

מח

אין פדיון אותו אכל פדיון את הכנים אחר מיתת א'
אביהם אכל כל זמן שלא הורבל בדבר או אפי' הורבל ומכר
עצמו לגויים האוכלים כללות והוציאים אותו אם לא יפדוהו
פדיון אותו והוא שלא יפא' משומד להכעיס'

פרק הנוקין א

הכזקין גובין מן
העדרית ובעל ח

חוב כביכונית ובתורת אשה כביכונית בין מיכיה בין מיתמי
שטר חוב היוצא על היתומי' אפי' פרשו אביהם בשטר
מן שיגבה מן העדרית אינו גובה אלא מן הזיבורי' פירש
בדיא בין ממני בין מיוצאי גובה מהם מהעדרית י יתומים
בין גדולים בין קטנים אין כפרעין מהם אלא מן הזיבורית
וכשעוה אין גובין מוכספים משועבדין במקום שיש כספים
כדי חרוץ אפי' אין זיבורית לא שאל אם הנכסי מכר אומות

הילכתא אשת דרוף בני חרי טריף ממשעבדי' אין
מוציאין לאכילת פירות ולשכח קרקעות פ' אכילת

פירות בגון מי שגזל שדה מלאה פירות ולשכח קרקעות
בגון מי שגזל שדה ומכרה והשביחה המוכר ולמזון האשה

והבנות ממשעבדי' לפי שאינן כתרובין אכל מזון הבת אעפ'
שאינן קצוב בגון שקבל עליו לזון בת אשתו כל ימיה טריף

ממשעבדי' הטוען לחכירו שכי כסיף מוצאתי לי ו
והלה אומר לא מוצאתי אלא אמה או שאמר מוצאתי

שנים והחזרתו לך האחד פשור משעוה יתומים אפילו
קטנים שנתחברו א איש או א אשה יש לו דין אפטרופוס ל

למכור משלהם אפי' קרקע ולעשר מה שצרכין לאכול כמו
אפטרופוס מימם וצריך לישבע בהוק' אפטרופוס

יכול לתרום מה שצרכין היתומים לאכול אכל
לא להכין ויכול למכור בהמה עבדים ושפחות בתים כרמי'

ושדות להאכיל ליתומים אכל לא להכין המעות ועמזה להם
לולב וצינית וסוכה ושופר ולקוח להם ס'ת תפילין ומזוזות

ומבלה ו ואין פוסקין עליהם צדקה ופדיון שבוי' ולא תבטומי
אבליים ואם תבעו אותן לדין לא ישוכ אותן בשכילן ואינו ה

רשאי למכור ברע וברחוק כדי לגאול ביפה ובקדוש ואינו
רשאי למכור שדות לקבור עבדים אכל איפכא שרי ואינו ל

יכול לשחרר עבדיהם אף אם יתן לו העבד דמיו ויכול למכור
קנת מן הקרקע לקנות שור לעבד את המותר ואין צריך ל

ליתן חשבון לו בשוק' ומכרו מחפצי היתומים ומשך
הלוקח ולא כתן הדמים הוקר היתומים יכולין לחזור

בהן הוזל אין הלוקח יכול לחזור בו קנו הם במסיכה ולא
כתבו המעות בין הוקר בין הוזל ברשותם הוא כאיכס דשלמ'

וכן אם קנו היתומים במעות ולא משכו או קנו מהם
במעות ולא משכו מהם הלוקחים בין הוקר בין

הוזל דינו כאיכס דע'אמא' לכרוא ולמזוני ולקבורה
מוכרי' בלא הכרזה אפוט' רופא של יתומים ש

סלובא משלהם אם עושה לתועלתם כדי שישמעו דבריו אין
משלקין אותו ואפילו אם יאכל ושתה יותר ממה שידו ה

משפיקת אין אבו חושדין אותו שעושה זה מפל יתומים ואין
משלקין אותו אלא אם כן יש עדים שמפיד של יתומים אז מ'

משלקין אותו ומשביעין אותו בין מכותו בית דין או אפי' ה

י גוי שלקח קרקע מיישראל בחובו וקנאה אחר ממנו
 צריך להחזירו ובעלמ והם יתנו לו דמי חובו שטרע
 בעבילה ואל לקחו ממנו בעלילה ולא היה חסור כבוד ל
 להריגה ומכרו לישראל להשי צריך להחזירו לבעליו בחנם
 ולרצונו גרשום נותן לו מה שההנהו ואם יש שטרעם בארץ
 ולא תבעו לדון יסאך ביד הקונה מיד בחנם **יט** חרש
 סכבס אשה יכול להוציאה אפי' בהפינת פיו **כ** וכל
 סכן שיכול למכור מטלטלין בקפינה לרב אלפס ונלא וני
 אבי הראשון ל בין להוציאה אשתו בין למכור מטלטלין דוקא ב
 ברמיזת אצבעותיו **כ** קטן מוכן פס ועד בן עשר כל
 חד לפי מרפיה אם אין להם אפטרופוס מותן מ
 מקח וממכרן ממכר במטלטלין בין ברכבך במעט וכל טעם
 דיכן כגדול באנאה עד שתות ואם יש להם אפטרופוס אין
 מקחן מקח וממכרן ממכר ומתנתן מתכה במטלטלין בין מ
 מרובה בין מועטת בין מתבת בריא בין מתבת סביב מרע
 אפי' יש להם אפטרופא **כא** כהן קורא ראשון
 ואחריו ולוי ואחריו תלמיד **כב** חכם המאונה על ה
 הניכור ואחריו תלמידי חכמים הראויי למכתן על הניכור
 ואחריו בני תלמידי חכמים שאבותיהן ממוכין על הניכור
 ואחריו ראשי כנביות וכל העם ואין לכהן להניח ישראל ל
 לקרות לפניו בשבתות וימים טובים אפי' הוא גדול העיר פ
 אם לא שיהא מופלב בדורו אבל בסמי ובחמישי יכול להניח
 להרוע לפניו אם הוא מופלב גדול ממנו **כג** ואם הכהן עם
 הארץ לא יקרא לפני תלמיד חכם **כד** וצריך להניח הכהן
 לפתוח ראשון בכל מקום לברך ברכת המזון וליטול מנה ב
 בצדק או בחכמי המוסוכין בעבודה אבל לא כשבא לחליק ע
 עם חבירו **כה** ואם אין עם לוי אותו כהן שקרא יקרא פעם
 שנית בסביל לוי **כז** ולא יקרא אחר כהן ולא לוי אחר לוי
 ואם אין עם כהן הפסיד הלוי דינו והוא כישראל אחר יכול
 לקרות לפניו ישראל דוקא אם הישראל חשוב ממנו אבל אם
 הלוי חשוב או אפילו הן שוין קודם לקרות ואפילו במקום
 כהן בני חצר סביל ליתן עימו בהרמחתי ההר ל
 לא יסנו מפני דרכי שלום ליתנו בבית אחר **כח** אין קורין ב
 בחומצין בגי' הככשת בצ"כ **כט** ספר דאפנתא
 ודאגתא מותר לקרות בהן בשבת ולטלטלין **ל** רב אלפס
 התיר לכתוב מגלה לתינוק **לא** ואדוני אבי הראשון גמגש
 בדבר **לב** אמה המוסכת על פני השדות אין יאחד
 יכול לעבד לחבירו מלהשקות בשכאים
 להשקות ביחד אבל אם הארונה לפתום הלוקה הנהר להאטיכו
 לבדו לזולתו רב אף תחתון קודם ושמואל אמר עליון קוד'
 וכל דאליס גבר **לד** מנודת חיה ועוף שיש להם תוך
 מה שכל לתוכן הוא גזל גמור **לה** אין להם תוך אינו גזל פ
 אפילו להוציאו בדייכין וכל סכן שלא ליפסל
לו מציאת חרס שוטה וקטן ועני המכקף צראש ח
 הזית מה שהחתינו לא היו גזל אפילו להוציאו ב
 בדייכין **לז** כעל העני הפרי כידו אפילו הפילו מיד לארץ
 היו גזל גמור **לח** אין מוכעין בעביי גוים
 ליעול לקט שטח **לט** ושאה ומשפידין **ל**

א חבי היתומים **א** קבלתא אפנדופא ממנה בית דין יסבע
 פנה עיכב לעצמו כלום ופלא פפע שאם פפע פייב לסלס ו
 וכגון שידוע שכאבר להם דבר חבב אם חין ידוע שכאבר להם
 דבר חין מנשקן **ב** מכהו אבי יתומים לא ישבע בטענת שמה
 אבל משגברלו היתומים יכולין להטביעו בטענת בריא
ג כל דבר שהא סתק וזה החזוק לא טאי גור ולא בהיתר
 עד אחר נאמן על ו נהתיירו אבל אם החזוק בארור
 או בהיתר אין אחד נאמן עליו להוציאו מחזקתו אבל בעליו
 נאמן אפי' על המוחק באיסור גומר שהוא מותר ואם הוא
 עם הארץ אפילו בעני אינו נאמן עניו **ד** האומר
 פירותי מתקבין שפלוני תקבס לי וטאהו **ה** ואמר
 לא תקבס הרי הן בחזקת שליטן מתקבס **ו** אשת
 איש ש אמרה אשת איש הייתי וגרסה חבי או כל
 שאמרה מת בעלי באונת **ז** חבר שמת ביטוב ד
 דעת כל פירותיו בחזקת **ח** מתקבין **ט**
 אין אדם נאמן על עצמו ולא אפילו עד אחר לומר
 הנהו כהן להזילו בתרומה **י** כל דבר שהא בידו אדם אפי'
 איתחזק היתירא נאמן עליו לאכרו אפילו לאחר שיצא מידו
 אם אמר לבעליו שהוא אכור בפעם הראשון שצוהו אפילו ב
 בעליו מחזישו אבל על דבר שלא היה בידו או שהיה בידו
 ולא אמר לו בפעם הראשון כשמצאו אינו נאמן ונגון שבעליו
 מחזישו או אף אינו יודע אבל שותק שתיקה כהודיה דימא
 הוא דשתיקה כהודאה דוקא בגון שאמר לו חירע האיכור ב
 כפניך או ידעת רגלי לרבך אבל בעכף אחר לא הויא שתיקה
 כהודאה ואפילו היכא דהויא שתיקה כהודאה אם טתק מ
 מצידיקא ולבסוף הכחיש לא הויא כהודאה **יא** פוטר
 שאמר לאחר שיצא ספר תורה מתחת ידו **יב** שכתב
 האזכרות שלא לשמן הספיד כל שכרו והספר כשר ואם אמר
 שפיבר הקלפים שלא לשמן אף הספר כגול **יג**
 חרפת אפי' שאינה אביה שקרושה דארייתא יונאה
 בגט ומקבלת גיטה וכן אם אמר לעדים ראו גט שאני נותן
 לאשתי וחזר ואמר לה ככתי פטר חוב זה וקבנתו כסר
יד הגזל קורה וכנאה בבירה אין צריך לפתור הבירה
 להחזיר הקורה אלא מחזור דיניה **יז** גוי חכם
 שישאל ממנו בידו ואכס קרקע מידו אם **יח** שהרנה
 בידו שכים עשר חדש ואחר כך קנאה ישראל אחר ממנו הרי
 היא שלו אלא שצריך ליתן לבעליו שליש ממה שכתן לגוי או ב
 בקרקע או במענות כפי מה שירצו הבעלים **יט** קנאה ערך יב
 חרם אם ירצו הבעלים צריך להחזירה להם גמו קנאה או
 יתן לו שליש ממה שכתן בה לגוי אפילו ערך יב חרם אם ל
 לקח מטבעל פיתית מסקריקון מקחו קיים ומסקריקון וחזר ו
 ולקח מטבעל הבית מקחו בטל חפי עשה לו שטר אכס אם כן
 קבל עליו אחריות או כהן המועות בפנינו **כ** לקח מן
 האשה ומזר ולקח מן האיש מקחו קיים לקח **כא** מן האיש
 בכל מיני ככאים חוץ מככסי מלוג וחזר ולקח מן האשה מ
 מקחו כול אלא אם כן כתב אחריות לקח מסקריקון ואכלת
 ג' פכים וחזר ומכרה לאחר אין לבעלי על הלוקח הסמי כלום
 שמועבין לו שהראשון קנאה מהבעלים וכתן להם רטבי

מכנת

גיטין

ומספרין אותן מפני דרכי שלום כה
 לגוי כשביעית בעבודת קרקע ומנוהג ל
 לחוק ירו בדיבור מותר ליתן שלום לגוי אפילו ביום אידו
 מיהו בזה דעה וכתב רש"י אכל לא יכנס לביתו ליתן לו
 שלום ואמר לבטל לו שלום הילכך טוב להקדים לו שלום כדי
 שלא יקדים הגוי ויטרוק לבטל לו שלום

פרק מי שאחזו א

מי שאחזו קרודיאקוס ואמר כתבו גט לאשתי אינו כלום אמר כתבו גט לאשתי ואחזו קרודיאקוס ואמר אל תכתבו בעדו כחליו אין כותבי אשתי לא מיהו ולכשתירפא כותבין ואין צריך לימלקבו שנית ושביע מרע שנה לכתוב גט לאשתי צריך שתהא דבתו מ מיוסבת עליו אף בשעת כניסת הגט כשתתק ואמרו לו ככתוב גט לאשתי והריבין הן שולחין אותי דברים אחרים אם הטא בראשו לומר הן שלשה פעמים על שראוי לומר עליו הן ולא שלם פעמים על שראוי לומר עליו לאו ודאי פקח הוא ולא יברקוהו שלשה פעמים הן או לאו זה אחר זה לאמר הן וצדין לאו תרי הן וחר לאו ויברקוהו בדברים שאין זמן או כגון פירות הקין כהורף או להשך ובריקה זו מועלת גם כן שיכול להעיד על עדות אשה ועל אחד מבניו שהוא בכור ושמשאו ומתנו קיים אבל עדות אחרת אינו יכול להעיד בהרכבה ואשתי אם הוא חתום בשאר אין חתימתו מתקיימת אלא על פי אחרים

חרש שאינו שומע ואינו מודבר אין מועיל רמיותו להוציא אשתי אלא ליכנס מטלטליו ודוקא פקח וכתחנם או ש מסתלה לו כימה מחייו פקח אבל חרש מעקרו שמשא פקח מוציין פקח שמשא פקחת וכתחנם מוציא אם ידעה כשתעית לא יוציא כתחנם הוא או כשתאה לא יוציא

שכיב מרע שכתן גט לאשתי ואמר הרי זה גטיך אם מתי מ מחולי זה הרי זה גטיך לאחר מיתה אינו גט מהיום אם פתה או מעבסו אם מתי הגו מהיום ולאחר מיתה ספק ואם מית חוללת ולא מתיבמות וצ"ד לכתוב בגט שכיב מרע מעבסו אם מתי לא מהיום אמר זה גטיך מהיום אם מתי מחולי זה נצמד והלך בזמן חולה ומת אומדן אותו אם מ מחולי ראשון מת הרי זה גט ואם לאו אינו גט שכיב מרע שכתן גט שמש ועמד הרי זה גט א אם כן פירש אם ארתי ומתתי השתם מיד כשעמד כתבטלה ממילא אפילו לא אמר חזרתי בו והבי מילי סתירפא לגמרי אבל לא כתירפא לגמרי אפילו כיתק מחולי לחולי אחר ומת בו הויא מתכה בין אמר הרי זה גטיך מהיום אם מתי מחולי זה או לא אעמוד מחולי זה וכשבו כחם או נפל עליו בית אינו גט דאזכא רלל שכיחא לא אשתי ארשתיה בין בגט בין במזון ולרבינו הכנאל אם מתי מחולי זה לא הוי גט אם לא אעמוד הוי גט אמר הרי זה גטיך מהיום אם מתי לא תתיחד עמו אלא על פי עדים ויכולה להתיר אפילו על פי עבד על פי שפחה חון משפחתה וכהן ואם יש עדים שכתירה צריכה גט שכי ואם ראה אחד שכתירה שחרית ואחד שכתירה ערבית אין מצטרפין וכין כתיבתה גט למיתה היא כאשתי לכל דבר וחייב המזונותיה והכל עליה באשם תלוי הרי זה

גטיך על מנת שתתני מאתים זוז אשתי כקרע הגט או כאבד הרי זה מגורשת והיא תתכם לו אחר כך ולא תכפא עד שתתן על מנת שתתני בתוך שלשים יום כתבה תוך שלשים יום מגורשת לאחר שלשים יום אינה מגורשת הרי זה ג גטיך על מנת שתתני לי אצטליתי ואברה אינו גט ואפילו כתבה לו דמיה אם אינו מתרנה בדמים ואם כתבה בהם הוי גט אבל אם מחל לה עליה לגמרי לא הוי גט

אם דרך ארבי העיר להסקות התבואה שלשה פעמים וליקח כשכר דבר ידוע והוסיף בהם א' לארסו כדי שיסקה ארבעה פעמים וטא מטר ברכיעית ולא הונרך לפסקות צריך ליתן לו מה שהוסיף היה לחכירו מלוא או פקדון והחזירן לו בעל כרחו כשפג ינא אמר לה הרי זה גטיך על מנת שתתני לי מאתים זוז וכתבתם לו בעל כרחו היא הפק מגורשת הרי זה גטיך והכייר שלי אינה מגורשת על מנת שתחזיר לי הכייר מגורשת

שכיב מרע צריך לומר בשעת חסירה הגט אם לא מתי לא יהא גט ואם מתי יהא גט ואם לא מתי לא יהא וכל תכאי בין במזון בין באיפור צריך תכאי כפול והתנאי קודם למעשה והן קודם ללאו ותכאי בדבר אחד ומעשה בדבר אחר ושויכל לקיימו על ידי שליח: חסר אחד מאלו א אשתי שכתבטל התכאי המעשה קיים אפילו אמר על מנת או מעבסו אמר לה הרי זה גטיך על מנת שתשמוסי את אבא או תביקי את בני צריכה לשמש האב כל ימי חייו ולהניק הבן עד שישלמו לו עשרים וארבעה חדשים

מת הבן אחר שהבן קטן מעט הגט הוי גט אבל מית קודם שהתחילה להניקו אינו גט פירש על מנת שתשמוסי את אבא שתי שנים או תביקי את בני שתי שנים מית הבן או האב בתוך שתי שנים או שלא רצה האב שתשמוסו והיא לא פשעה בדבר לרב אלמס לא הוי גט ולרי הוי גט תכאי שתשמוסי שנים כשאמסור לה הגט יהא על

את אבא שתי שנים וכשאמסור לה אף לה על מנת שתני לי מאתים זוז רצה משמשתו רצה כותבת לו מאתים זוז ואין א אחר מן הראשונים ואחד מן האחרונים מצטרפין להעיד על התכאי עד שישיי הב' הראשונים או מהאחרונים אבל אם לא תחלה על מנת שתתני לי מאתים זוז ואחר כך אמר לה על מנת שתתני לי שלם מאות זוז בטלו דבריו האחרונים אר הראשונים וצריכה ליתן לו שלם מאות זוז הרי זה גטיך אם לא באתי מכאן עד שלשים יום מיהודה לגליל וכו' הרי זה גטיך כל זמן שאעבור מכבוד פ פטיך שלשים יום לכשיהו שלשים רצופים טא יראה הוי גט אשתי שהיה הולך וכל לא חייטין שמשא כתיחד עמה לחוש ל לבטא יסן והוא שהאמיכה תחלה פתהא באמתה לומר לא כתיחד עמי אף אם יאמ שכתירח ולאחר לא תכפא עד שיהיו שלשים יום רצופים טלא יראה וכל מי שכותן גט אם לא אבא עד זמן פלוני צריך להאמיכה טלא בא תוך הזמן

הרי זה גטיך אם לא באתי תוך שלשים עשר חדש ומתי תוך שנים עשר חדש חוללת ולא מתיבמות מעבסו אם לא באתי תוך שנים עשר חדש ומתי תוך יב חדש הרי זה גט ולא

ולא תבטא עד לאחר שנים עשר חדש ואם כפאת לא תבא ו
 אמר אם לא באתי עד י"ב חדש כתבו ותנו גט או אמר כתבו
 גט ותנו לאשתי אם לא באתי עד י"ב חדש כתבו בתיך י"ב ח
 חדש וכתבו לאחר י"ב חדש לא הוי גט כתבו וכתבו לאחר
 י"ב חדש ומת אם המיתה קדמה לא הוי גט ואם גט קדם הוי
 גט ספק מולצת ולא מתיבמת **י** אמר כתבו ותנו
 גט לאשתי אם לא באתי עד לאחר שבע לא יכתבו
 עד שתעבור שכת השמטה ושכה ראשונה משמטה שאמר כך
 אמר כך עד לאחר שכה לא יכתבו עד שיעבור חדש משנה ש
 שניה אמר כך עד לאחר חדש לא יכתבו עד שיעבור ז' ימי'
 מחדש שכי אמר כך עד לאחר השבת לא יכתבו עד שיעברו
 א"ב משבע שני אמר כך עד לאחר הרגל לא יכתבו עד
 שיעברו ט"ו יום אחר הרגל

פרק האומר א

האומר התקבל הולך גט זה ל
 לאשתי אפי' עשאמו תחלה שליח לקבלה לא הוי כזכי ויכול ל
 לאחד עד שיביע גט לידה אבל אמר התקבל לה והיא עשיתה
 אותי תחלה שליח לקבלה מיד כשהביע הגט לידו מגורשת
 אדם ואשה עפ"ן שלוחי בין לקבלת הגט בין להולכתו
ב אשה שאמרה לשליח הבא לי גט והוא חזן לבעל
 אמרה לי התקבל לי ואמר לו הולך הגט כמו ש
 שאמרה אפילו הביע הגט לידה אינה מגורשת אמרה לו
 התקבל לי גט וחזן לבעל אשתך אמרה הבא לי גט ואמר ה
 הילך כמו שאמרה כיון שהביע הגט לידו מגורשת **ד**
 אמרה לשליח התקבל לי גט וכן אמר השליח לבעל ואמר
 לו הולך או זכי לה או התקבל לה הוי כזכי וכתבסה מיד

ה אמר הולך אותה לה לא הוי כזכי ולא כתגרסה עד ש
 שיביע הגט לידה אשה עשמה שליח לקבל לה ביטול
 מיד שליח בעלה והכי מילי שליח אחר אבל אם עשמה שליח
 הבעל עמונו שליח קבלה הויא ספק מגורשת וצריכה גט פני
 ואם מת מולצת ולא מתיבמת **ו** עדים שטעו בכתיבת
 הגט או שכתבו גט כשר ואמר לא עשו שליחותי והם
 יכולין לכתוב אחר ומכל מקום טוב הוא שיאמר להם הבעל
 בפירוש סיכתבו עד מאה אם ירצו ואם לעדים כתבו ותנו
 לשליח או אפי' אמר לשליח וילך בהא דתי ששן שליחותי ולא
 יכתבו גט אחר אם כאבד האשה שאמרה עול לי או שח לי או
 הא לי בידך כולן לשון קבלה הן **ז** האשה כשעושה שליח
 לקבלת צריכה לעשותו בעדים וצריך הוא לקבל הגט
 בפני עדים אפי' אם שנים מעידים על השליחות מעידן על
 הקבלת או אחר מעיד על זה ואחר מעיד על זה וא' מצטרף
 עמהן להיות עד בזה ובה סגו והכי מילי שאין עדים חתומים
 על הגט אבל אם עדים חתומים עליו והוא אומר שזכרו לו
 בעדים כשר **ח** גט היוצא מיד שליח והבעל אומר ש
 שכתבו כדו לפקדון והוא אומר שקבלו מיד
 האשה שתתגרס בו ועדים יש שעשאתו שליח לקבלה אם ש
 שלשין בעיר אחת הבעל כאמין ואם היא אומרת בפני נתנו
 לו לגירוסין כאמרת אפי' אם הגט ביד שליח כל שכן אם הוא
 צידה בעל ושליח אומר שכתבו לה להתגרס והיא אומרת

גם כן קבלתי ואבד ממני הוי גט לחומר אלא הוא כהן א
 אשורה לו ולעלמא לא שריא ואם מת אשורה לכהן וחולצת
 מן היבם ולא מתיבמת **ט** כערה מאורסה שכתגרסה
 אביה או היא יכולה לקבל ביטול ודוקא היא בעצמה
 אבל היא אינה יכולה לעשות שליח לקבלו ודוקא ב טה אבל
 קידושה היא בעצמה אינה יכולה לקבלם ודוקא כערה אבל
 קטנה אם יש לה אב אפי' היא בעצמה אינה יכולה לקבל ב
 ביטה **י** קטנה שמכרת בין ביטה לחפץ אחר מקבלת ב
 פחות מכאן אינה מתגרשת אפי' בקבלת אביה
 להשי ולרית מתגרשת בקבלת אביה **יא** קטן שנתתן
 לו צדור וזרקו אגרו ונטלו זוכה לעצמו ואינן
 זוכה לאחרים עד שיבא פתי שעריו וקטנה שיש לה דעת כ
 כואת צריכה מיאחן לקידושה שקדשה את עצמה או אמה ל
 לדעתה **יב** הפעוטות מקחן מקח וממכרן ממכר ב
 במטלטלין וקטנה שיש לה דעת כפעוטו מתגרסת
 בקבלת ביטה אפילו קדשה אביה שקידושה דאוריית הגיעה
 לעובת נדרים והיא שכה לפני גדלות אם יודעת לשם מי כ
 נדרה נדריה נדרים ולענין חליצה עד שתבא שתי שערות
 לאחר שנים עשר שנים ויום אחר ולא כדכתיב חזניו עד ש
 פיהיה בין עשרים **יג** קטנה אפילו אין לה אב אינה י
 יכולה לעשות שליח לקבל גיטה ואביה יכול לעשות ש
 שליח **יד** האמן יתן גט לאשתי במקום פלו וכן אשה
 שאמרה קבל לי גיטי במקום פלוני ושכה השליח
 והקבלו או כתבו במקום אחר שפול אבל אם הרי היא במקום
 פלו או שאמרה הבא לי גטי במקום פלו או שאמרה קבל לי
 גטי במקום פלוני ושעמים תמצאכו במקום פלוני אחר כשר
 אעפ"שכה השליח האומר כתבו גט ותנו לאשתי או ב
 גרסיה או כתבו אברת ותנו לה או תרבוה שלחה ששקה י
 יכתבו לה גט ויתנו לה אבל אשתי פטורה פרכסה הנציאות
 עזובה הכיחיה הוצילו לה עשו לה כנימוס או כדת אין כ
 כותבי **טו** היוצא בקולו והמפרש בים והיוצא בשירת ו
 והאוסר דהינו אחר שחלה שלשה ימים או ית
 תוך שלשה ימים וקפץ עליו קהולי ואמר כתבו גט לאשתי פ
 כותין וכותבין אף על גב דלא אומר תנו וכל אלו ארבעתן
 דיכן כחצה מוחות מיתה לענין מתכה לרב אפס זל ולא דוכי
 אבי הראש זל מפרש ויוצא בשמירה דיכן כשכיב מרע לענין
 גט ולא לענין מתנה **יז** המוקדה לחכירו מינו ש
 שיה מאה זוז והחמיץ קצת מהיין ההפסד ל
 לשניהם כפי חשבון ואם הקנה לו מרמי היין מאה זוז וכמכר
 ונאכרו המעות ההפסד לפי חשבון אבל אם
 הקנה לו מאה זוז מהמרא בין החמיץ בין כמכר ממנו ונאכר
 המעות צריך ליתן מאה זוז שלמים מהנשאר

יח מיי שזוסיק בצור ואמר כל השומע קולו יכתב ב
 גט לאשתי ופירש סמו ואם עירו יכתבו ויתבו
 צריא שאמר כתבו גט לאשתי אינו כולם עד ש
 שאמר יתבו עלה אחר כך לגט וכפל ומת
 אם מצעמו ככל הרי זה גט הפילו הרמח אינו גט **יט** ספק אם
 מצעמו כפל אם לא הוי גטי **כ**

כ אשה שאמרה לשליח הבא לי גט והוא חזן לבעל
 אמרה לי התקבל לי ואמר לו הולך הגט כמו ש
 שאמרה אפילו הביע הגט לידה אינה מגורשת אמרה לו
 התקבל לי גט וחזן לבעל אשתך אמרה הבא לי גט ואמר ה
 הילך כמו שאמרה כיון שהביע הגט לידו מגורשת **ד**
 אמרה לשליח התקבל לי גט וכן אמר השליח לבעל ואמר
 לו הולך או זכי לה או התקבל לה הוי כזכי וכתבסה מיד

ה אמר הולך אותה לה לא הוי כזכי ולא כתגרסה עד ש
 שיביע הגט לידה אשה עשמה שליח לקבל לה ביטול
 מיד שליח בעלה והכי מילי שליח אחר אבל אם עשמה שליח
 הבעל עמונו שליח קבלה הויא ספק מגורשת וצריכה גט פני
 ואם מת מולצת ולא מתיבמת **ו** עדים שטעו בכתיבת
 הגט או שכתבו גט כשר ואמר לא עשו שליחותי והם
 יכולין לכתוב אחר ומכל מקום טוב הוא שיאמר להם הבעל
 בפירוש סיכתבו עד מאה אם ירצו ואם לעדים כתבו ותנו
 לשליח או אפי' אמר לשליח וילך בהא דתי ששן שליחותי ולא
 יכתבו גט אחר אם כאבד האשה שאמרה עול לי או שח לי או
 הא לי בידך כולן לשון קבלה הן **ז** האשה כשעושה שליח
 לקבלת צריכה לעשותו בעדים וצריך הוא לקבל הגט
 בפני עדים אפי' אם שנים מעידים על השליחות מעידן על
 הקבלת או אחר מעיד על זה ואחר מעיד על זה וא' מצטרף
 עמהן להיות עד בזה ובה סגו והכי מילי שאין עדים חתומים
 על הגט אבל אם עדים חתומים עליו והוא אומר שזכרו לו
 בעדים כשר **ח** גט היוצא מיד שליח והבעל אומר ש
 שכתבו כדו לפקדון והוא אומר שקבלו מיד
 האשה שתתגרס בו ועדים יש שעשאתו שליח לקבלה אם ש
 שלשין בעיר אחת הבעל כאמין ואם היא אומרת בפני נתנו
 לו לגירוסין כאמרת אפי' אם הגט ביד שליח כל שכן אם הוא
 צידה בעל ושליח אומר שכתבו לה להתגרס והיא אומרת

יח מיי שזוסיק בצור ואמר כל השומע קולו יכתב ב
 גט לאשתי ופירש סמו ואם עירו יכתבו ויתבו
 צריא שאמר כתבו גט לאשתי אינו כולם עד ש
 שאמר יתבו עלה אחר כך לגט וכפל ומת
 אם מצעמו ככל הרי זה גט הפילו הרמח אינו גט **יט** ספק אם
 מצעמו כפל אם לא הוי גטי **כ**

כ אשה שאמרה לשליח הבא לי גט והוא חזן לבעל
 אמרה לי התקבל לי ואמר לו הולך הגט כמו ש
 שאמרה אפילו הביע הגט לידה אינה מגורשת אמרה לו
 התקבל לי גט וחזן לבעל אשתך אמרה הבא לי גט ואמר ה
 הילך כמו שאמרה כיון שהביע הגט לידו מגורשת **ד**
 אמרה לשליח התקבל לי גט וכן אמר השליח לבעל ואמר
 לו הולך או זכי לה או התקבל לה הוי כזכי וכתבסה מיד

מטבת

גיטין

יש

מי שאמר לחבורת אנשים שנים מכס יהיו שלוחין ליתן בו לאשתי ופיה בהם אב וכו' חרש עושה שליח לכן במקום האב וכל אחד מהם מנערף עם אחר להיותו שליח אחר לשנים או אפי' לשלשה קמו בו לאשתי או אפילו ח אצד להם אמרו לפלוני ויכתבו ולפלוני ולפלוני ויחתמו לא יאמרו לאחרים שיכתבו ויחתמו שלטולם לא יכתוב הסופר ולא יחתמו העדים עד שישמעו מפיו הבעל ואפילו ברתב בכתב ידו פלוני יכתוב ופלוני ופלוני ויחתמו לא יעשו עד שישמעו מפיו **ב** בין שליחות האיש בין שליחות האשה אין צריך שישמעו מפי האשה על כך יוכלו לעשות שליח בנזקם אחר ועדים כותבים על פיהם שמכו אותו שליח ק לקבלה ולהלכה ומתנה בגט שאם אמר לשנים כתבו פ לפלוני ספר מתנה על שרי איכן יכולים לומר לאחרים לכתבו או צד לעשרה כתבו או הנזכר בו לאשתי אחר כ מתב ועדים מתמין או אחד מוליד אמר כלכם כתבו או כלכם הילכו אחד כותב ו כלם חותמין או כלם מולכים לא אמר כלכם אלא מכה אותם א ב ג ד ה ילכו בין מכה כלם בין מכה מקצתם כ כל המתמין נריכין לכתבו או להולכו

כא
כב

פרק הזורק גט

הזורק גט לאשתו בחצרה אם היא עומדת אצלה ומשתמרת לדעתה מגורשת זרקו לחצרו אפי' הוא עמה במטה אינה מגורשת אבל כפל במטה שלה מגורשת והוא שבטחה עשרה אף על פי שאין מגרשין ולא קוין בשבת בשביב מרע התירו הכל הילכך אם היה לו הגט בחצרו יכול להקנות לה חצרה בשבת ובתגרם בגט שכתבו ואם אינו בחצרו יכול לישלו וליתנו לה **ג** מילכתא כעילת דלת לבר היא חוקה אבל פתיחתו לא היא חוקה השאיל לה חצרו שתם והיה בו מקום חלוק לעצמו שיש בו ארבע או חמשה או ששה עשרה אפילו אין בו ארבע חמשה או ששה חלוק לעצמו אפי' אינו גבוה עשרה ולא רחב ארבע אינו ש סאול לה ואם זרק הגט עליו אינה מגורשת

ד

אמר לה ככסי ספר חרש זה ולקחתיו או שכתבו לה פ כפ היא יסכה וכעורה וזכה ביטה בידה צריך לחזור לה אשה ביטוי ואינו צריך לישלו מידה ולחזור וליתנו לה אבל אם כפל מידה כשהיא יסכה צריך לחזור וליתנו לה בשתעורר אף לה טלי ביטוי מעל גבי קרקע אינו גט היה הגט קשור על מתכו או שהיה בידו וקירב עצמו

ה

אליה וכלתו או שאחוזו בראשו האחד והושיטו לה ולקחתו בראש השני היו גט אבל אם היתה ידו פתוחה והוא מוכח ע עליה וכשלתו ממש אינו גט כתבו ביד עבד והוא יסין וכפות היו גט היה בעורו אפי' ידיו ורגליו כמותו אינו גט היו פניהם עומדין ברשות הרכים חרקו לה בתוך ד' חמשה מגורשת שנים אומרים הגיע לתוך ארבע חמשה וסנים אומרים לא הגיע הוי ספק מגורשת היו סניהם חוץ לארבע חמשה או לתוכן אינו גט עד שיגיע לידה

ואם אמר מלוח ללוח זרוק לי בתורת גיטין זרקו בתוך ארבע חמשה אם המלוח יכול לשמרו אפילו רחוק ממוכו מאה אמה ז אכה ואם הלוח יכול לשמרו לא יאמר מרשותו פניהם יכולים לשמרו יחלוקין אמר ליה למה למלוח זרוק לי חובי בתורת גיטין יש לו דין גט ואם אמר לו זרוק לי חובי כתם לא כסטר עד שיגיע לידו או לתוך ארבע חמשה **ו** כתן לה הגט וכשאר החוט שקשור בו עדין בידו אם יכול לכתקו ולהביא אצלו אינה מגורשת ואם לאו שהחוט דק ואינו יכול להביאו אצלו מגורשת אבל אם החוט חזק וכשכיל שקפצה י ידה אינו יכול להביאו אצלו אינה מגורשת זרק לה ביטה בראש גבה אם יש לו מעקה מיד כשהגיע לחצרו או אין לו מעקה והגיע תוך שלשה סמוך לגב אפילו כסוף אחר כך מגורשת זרקו לה מהגב לחצרה אם היו מחיצות החצר עורפות על הגב כיון שיאמר מרשות הגב אפי' כסוף אחר כך מגורשת וכגון שקרט הגט לפרסיה וכסוף לאחר שהתחיל לירד אבל כסוף בעודו בעליה לא אפי' בעודו באויר מחיצו היה לה קנה כעון בחצרה והוא עולה למעלה אומה יצא החצר זרק לה הגט עליו אינו גט אף על גב דרתי מקומות לא מושלי איכפי אם השאיל לה גב חרק לה הגט על גב אחר ש שיש לו אבל השאיל לה הרי זו מגורשת שתי חצירות זו לפני מזו פנימית שלה וחיצונה שלו מיד כשהגיע הגט כנגד אויר פנימית אפילו למעלה ממחיצותיה והוא בתוך חלל מחיצות החיצונות מגורשת ובקופות כי האו גבא אינה מגורשת עד שיגיע לחלל מחיצות הפנימיות אף על פי שעדין לא נכח

ח

גט שכתב יחד הבעל ופיה בין כתיבה לכתובה לא תקברם בו ואם כתגרשה אם כתגרו מידו לידה תבשא בו ואם כתבו לה על ידי שליח לא תבשא ואם נשאת לא תשא

ט

האידנא אין צריך לכתוב הגט לשם מלכות אלא ל לכריאת עולם היא במזרם וכתב במצרה לכת הולד כשר ולא תבשא ולדתי הולד ממזר ימי תבשא לכתילות שכה שמו ושמה שם עידו ושם עירה תשא מזה ומזה וכל יב דרכים זה ואין צריך לכתוב בגט מקום הלידה והעמידה של האיש והאשה אלא מקום עיקר הדירה ואם עמו במקום ה העמידה והדירה הגט כשר **י** אין ממזר מינחה לשוק ואם נשאת בטעות השלשה עשר דרכים זה חוץ מן מזה שאין כביה ממזרים **יא** כתב הסופר גט לאשה ושוכר לשיש וכתבו זה לזו וכשאת על ידי ש שוכר סכתו לה אם כרע הטעות עד שלא נשאת תשא מזה ו מזה וכל שלשה עשר הדרכים שבה לא כרע קודם לכן אין השכל כאין לאשרה **יב** כתן שכתן הגט לאשתו על פתחו ולא כתקיים התבאי כשרה לכהונה אבל אם ברשה לבארי אפילו לא כתגרשה אלא ממוכו שלא התירה לשום אדם אסורה לכהונה כתן שרצה לברש את אשתו ויצא עליו קול שלו כתבט לאשתו אם רגילי בני המקום לזון על המוגרם שלו כתבט לאשתו חוששי לקול ולא תבשא בו ואם לא יצא הקול עד שכתאת לא תבא ולכתן ואחר לא תבשא אחר מיתת זה

יג

המגרם אשתו מן הכשואין וכתמידה אחר כך שמו ב בעדים צריכה ממוכו גט שכי מן האירוסין איכה ד

זכבת
 איכה צריכה בט שכי. ראוה שסעעלה אפילו מן האירוסין
 צריכה בט שכי ו אכל אם ראו עדים טבעל חסה דעלמא אין
 חופשין שיא טבעל לשם ק רוסין. ככסה לאחר שכתגרטה
 בט קרח תצא וכל שלשה עשר ררכים טה. ואפילו קרוב
 ועבד ובזמן מפלמיזין על קשרו טל בט קרח למלאתו. בט
 פשוט טכתס כשכי עדים ופזר הטבעל והחתיכ בו עד שלישי
 שלא טפני הראשונים כסר. סליק פירקא

פרק המגרש אשתו

א המגרש אשתו ואמר לה הרי את יוגרשת מומכי חזן
 מפלוני או אלא לפלוני לא הוי בט ויטלכו ממכה ו
 וחזור ויתכנו לה אכל אם אמר לה על מכת בין על מכת שלא
 תכסאי בין על מכת שלא תבעלי או על מכת שלא תהיה מ
 מותרת לא הוי בט. ואמר לה הרי את מקודשת לי
 ותאסר לכל ארץ מפלוני אינן קידושין אמר לה הרי את מ
 מותרת לכל אדם חוץ מראובן ושמועון וחזר ואמר לה טבעת
 מאירת הגט לראובן ושמועון או חזר ואמר לה לשמועון או ל
 לראובן או אף לשמועון כלהו הויא פסק מגרשת.

ב המגרש על תכאי שיהיה בידה לקיימו כגון על מכת ט
 שלא תפתי יין או שלא תכסאי לסגור תכסא מיד ותקיים
 תכאה ואם אין בידה לקיימו כגון על מכת שלא תבעלי לסגור
 או שתתן לי מאתים זוז לא תכסאי עד שתקיים תכאה. הרי
 זה גיטין ותהא מגורשת היום ולאמר תהא אשתי הרי זה בט
 באמר. הרי זה גיטין על מכת שתכסאי לפלוני לא תכסאי לו ואם
 כסאי לו לא תצא ולאחר אפי' אם כסאי כסר תצא. כל
 תכאי שאי אפשר לה לקיימו כגון על מכת שתבעלי לרקיע ו
 וכיוצא בו אינו תכאי והגט בט אעפ' שלא בתקיים התכאי.
 ואם תקנה בדבר איסור אפ' תלוי בה כגון על מכת שתאכלי
 כסר חזיר הוי תכאי אכל על מכת שתבעלי לאכל ולאביד
 שאינו בידה אינו תכאי. ואם אמר על מכת

שלא תבעלי לאכל וכסעלה לו לא הוי בט. על מכת שלא
 תכסאי לו וכסאת לו הוי בט על מכת שתבעלי לפלוני אינו בט
 עד שתקיים התכאי. על מכת שלא תבעלי לפלוני הוי בט מ
 מיד ולא תכסאי עד שימות אותו פלוני. כתב בט חזן
 אפילו לאחר התורף אפילו חזר ומחקו. פסול ואם אמר
 אותו על פה לשני התורף פסול לאחר התורף כסר אם חזר
 וטעלו וכל תכאי שכתב כגון לשני התורף פסול אפילו כ
 בתקיים התכאי לרשי ולר' דוקא אם ככתב לשני התורף ו
 וכיחוק פסול אם לא בתקיים אפילו אם מחל התכאי אכל אם
 ככתב ולא כמחק ובתקיים כסר. התירה לכל חזן ממי דלא
 תפשי בה קידושין כגון חייבי כריתות הוי בט אכל אם שייר
 מיי שתפשי בה קידושין אפ' כעבירה כגון חייבי לאוין לא הוי
 בט. התירה לכל חזן מפלוני והוא קטן הוי שיור ואינו
 בט. שייר הנולד ובעל אמונתו או שאר חזן מזכותין חזן מ
 מהפרת כדריך או חזן מי שלא כדריך חזן מתרומותין חזן
 מירושתיין חזן מקדושיין כשכר כלהו הוי פסק מגרשת.
ד גופו של גט הרי את מותרת לכל אדם וצריך לכתו
 חזן דיהוי ליכי מנאי וכו' אמר לאשתו הרי את בת ח

גיטין
 חזרין ולספחתי הרי את מותרת לכל אדם אינו כלום. אמר
 לאשתו הרי את לעצמך ולעבד אין לי עסק כך מהכי.
 לא ליכתוב ודין אלא ודין חסר יוד. ואגרת חסר יוד דתהויין
 דתצביין שלשה יודין. תרובי וצבוקין חסר יוד קדמאה.
 ופיטורין מלא שני יודין וצרי ליהר בוואו דשבוקין ותרובין
 שלא יהיו קצרים כעין יוד. וכן יזהר בו שיהי דוכרו.
 למהך חסר יוד. ויזהר ברב' של הא שיהא תלוי ולא ליכתוב
 לאיתכסא אלא להתכסא. ואם שיהי באחת מאלו להדיס
 בזול פסול לגרש בו. ולשאר הפיסקים אם הטבעל מערער
 אין לגרש בו ואם לאו מגרסין בו ואם כתגרסה בו והטבעל מ
 מערער לא תכסאי ואם כסאת לא תצא. **ה** תקין לשון
 בט שחרור. כתב הטבעל בכתב ידו ויין. עליו עדים
 יש עליו עדים ואין בו זמן אם הוא כתב ידו ועד ויש בו זמן
 כל אלו פסולין ואם כסאת לא תצא ואפילו אין לה בנים.

ו וגם ישן תכסאי בו לכחלה. ולרב אלפס כל היכא דתני
 בט פסול אם כסאת תצא בר מהייה והולד פסק מומר ו
 ולרבנו האי כל היכא דתאני בט פסול אם כסאת לא תצא
 וכן דעת אדוני אבי הראש ז"ל.

ז חתם כופר ועד פסול לרי ואומר אמרו כסר. ורבינו
 חכנאל פוס' אומר אמרו וצריך לחוש לטעיהם לפסול חתם
 כופר ועד ואומר אמרו. **ח** היכא עדי מיסיה
 כרתי לרי בין בביטין בין בשאר טערוות בין ש
 טער מוכר מתנה להלוואה. ולרב אלפס דוקא בביטין ולא
 בשאר טערוות. ולרב אלפס כתפלה צריך עירי מיסיה אכל ב
 בדיעבד או שכמציאו עדי מפירה פסולי כומי' אעדי חתימה
 ולדעת א"א הראש ז"ל לעולם אינו בט עד שימסרנו בפני עד'.

כשרים ומיהו כשאנו פונזאי' אותנו חתום כסר שאנו תולין
 סכרין כמסר בעדים כשרים. **ט** פכים טעמומיהם טוין
 טעלחו ב' ביטין וכתפירו כותן. פכיהם לזו ושניהם לזו
 חמשה סכתבו בט אחד באחד בטבת גירם פלוני לפלוני
 ופלוני לפלוני והעדים חותמין למטה כלן כשרין ויכתב לכל
 אחת ואחת. כתבו באחד בטבת גירם פלוני לפלוני ובאחד
 בטבת גירם פלוני לפלוני והעדים חתמום התחתון כסר ו
 והשאר פסולין. פני גיטין שכתבו זה בצד זה טני עד'.

עברים באים מתחת זה לתחת זה ושכי עדים יוכים באים מ
 מתחת זה לתחת זה את שהעדי' כקריין עמו כסר עברי ויוכי
 באים מתחת זה לתחת זה פסול. שייר מקצת הגט ו
 וכתבו ברף הפכי והעדים חתמום תחת הכתוב ברף הפכי כ
 כסר וכגון שכיבר שלא כהך מן הקלף כלום. חתמו
 בראש הרף או מן הצד או מאחוריו כגט פשוט פסול. חיבר
 פני גיטין ראש' של זה בצד ראשו של זה והעדים באמצע פ
 סניהם פסולין. פוסו של זה בצד פוסו של זה או ראשו של זה
 בצד פוסו של זה והעדים באמצע את שהעדים כקראין עמו
 כסר. **י** בט שכתבו עברית ועדינו יוכית ועדינו
 עברית. כסר אחד עברי ואחד יוכי כסר.

יא כתב כופר ועד פסול. חתם פלוני עד או בן
 פלוני עד או פלו' בן פלו' ולא כת' עד כסר חיכתו
 וחיכתה כסר עד שלשה דורות לרשי כנוי המטפחה ולרבי
 חכנאל כנוי טס הראש' יב בט

מסכת

גיטין

בט המצוה בישראל כדון כסא שלא כדון פסול ו
 ופסל לכבוד כדון כדון פסול ופסל שלא כדון
 אינו כלום ואם גנים כדון אותי לעשות מה שישראל אומרי
 לו כסא והאירכא כמי עבדין שליחותיהו וכישי חניניו
 יצא קול על המביית שפסולת או כדקדשה או שהיא כ
 בעולה או חלונה אין חוששין לו לא אם כן היה הקול
 ברור שיאמר דאינו כרות דולקות בבית פלוני שבתקדשה
 היום! פלוני או שיאמרו פלוני מהיכן שמעו מלפניו ופלוני ש
 שהלכו למדינת הים וכגון ששמעו תרי מתרי דאזכין ומשמעו
 ולוי מייחודה אבל חד תרי וחד תרי יחד לא או שלא הזכירו ר
 סבת קדשה לפלוני אלא אמרו בתקדשה סתם או שיצא קול ש
 שתקדשה בעיר אחרת אין חוששין לו ואם יצא הקול
 סבתקדשה לפלוני וברשה אין חוששין לאסרה לכהן משום קול
 הגורשין וכל קול שיש לו אמתלא פסוק הקול כגון שצא קול
 שקדשה או גירסה על תראיאו שזרק לה קידושה או גיטה
 ספק קרוב לו או לה או שפילו מקום פסול לחום לאמתלא
 לא היו קול וכגון שיצא הזמית או מיד עם הקול אבל אם יצא
 הקול ברור ולאחר זמן יצא האמתלא איכה מבעלת הקול ואם
 כתביר שהיה הקול שקר מבעליו אונתו קול שלא הוחזק
 בבית דין אין חוששין לו יצא הקול אחר שפסולת או חשי אחר
 סבתא יפה אין חוששין לו להצריכה בט מראשית
 יצא עליה קול וקדשה שבי קידושין גמורין אם כתאמת
 הקול הראשון איכה צריכה בט משכי לא כתאמת מברש ראשו
 וכפא שכי ואין השכי יכול לברש ולישא ראשן לא קדשה השכי
 קידושין גמורין אלא קול יצא עליה בט ממנו שקדשה בט השכי
 יכול לברש ולישא ראשו אחר זמן קדשתי אונת
 אשתי קודם שקדשתי אשתי ולא ברשתיה והיא כבר
 כצואה ויש לה כביס אינו כחאמ לאסרה אפילו היא מורה והוא
 אסור בקדושת שתייה ואפילו באו עדים אחר כך אם היה ה
 הוא בחופה כפסולת לבי מותרת לשכי מי שיצא
 קול פסול על בט פסול והונרך משפק ליתן בט כריכה
 לה זמן שלשה חדשים מזמן בט השכי מיצא
 אדם דבר ערוה כפשתו מוצה לברשה לא מיצא
 בה דבר ערוה אל שפשה כנגדו בדברים אחרים כגון ר
 ראשן לא זגריש כגון שכי זגריש ואפי לא פשה כנגדו בשום
 דבר ובבר וברשה אין טופן אותה להחזירה וכדי לישא
 אחרת אף הימנה לא זגריש כלל ולא ישא אשה או לא ישב עם
 אשתו ודעתו לברשה ולא יקפיד עם אשתו יותר מראי כבין
 לבעל דלת בבטיה שלא תדבר עם שכייה גם לא יהיה כאותן
 שאינם מקפידין עליה כלל אפילו אם רואין בה דבר פרישות
 אלא כדרך בני אדם יתאהב עמה עליה לה מסכבטין
 ונתנתו

יב בט המצוה בישראל כדון כסא שלא כדון פסול ו
 ופסל לכבוד כדון כדון פסול ופסל שלא כדון
 אינו כלום ואם גנים כדון אותי לעשות מה שישראל אומרי
 לו כסא והאירכא כמי עבדין שליחותיהו וכישי חניניו
 יצא קול על המביית שפסולת או כדקדשה או שהיא כ
 בעולה או חלונה אין חוששין לו לא אם כן היה הקול
 ברור שיאמר דאינו כרות דולקות בבית פלוני שבתקדשה
 היום! פלוני או שיאמרו פלוני מהיכן שמעו מלפניו ופלוני ש
 שהלכו למדינת הים וכגון ששמעו תרי מתרי דאזכין ומשמעו
 ולוי מייחודה אבל חד תרי וחד תרי יחד לא או שלא הזכירו ר
 סבת קדשה לפלוני אלא אמרו בתקדשה סתם או שיצא קול ש
 שתקדשה בעיר אחרת אין חוששין לו ואם יצא הקול
 סבתקדשה לפלוני וברשה אין חוששין לאסרה לכהן משום קול
 הגורשין וכל קול שיש לו אמתלא פסוק הקול כגון שצא קול
 שקדשה או גירסה על תראיאו שזרק לה קידושה או גיטה
 ספק קרוב לו או לה או שפילו מקום פסול לחום לאמתלא
 לא היו קול וכגון שיצא הזמית או מיד עם הקול אבל אם יצא
 הקול ברור ולאחר זמן יצא האמתלא איכה מבעלת הקול ואם
 כתביר שהיה הקול שקר מבעליו אונתו קול שלא הוחזק
 בבית דין אין חוששין לו יצא הקול אחר שפסולת או חשי אחר
 סבתא יפה אין חוששין לו להצריכה בט מראשית
 יצא עליה קול וקדשה שבי קידושין גמורין אם כתאמת
 הקול הראשון איכה צריכה בט משכי לא כתאמת מברש ראשו
 וכפא שכי ואין השכי יכול לברש ולישא ראשן לא קדשה השכי
 קידושין גמורין אלא קול יצא עליה בט ממנו שקדשה בט השכי
 יכול לברש ולישא ראשו אחר זמן קדשתי אונת
 אשתי קודם שקדשתי אשתי ולא ברשתיה והיא כבר
 כצואה ויש לה כביס אינו כחאמ לאסרה אפילו היא מורה והוא
 אסור בקדושת שתייה ואפילו באו עדים אחר כך אם היה ה
 הוא בחופה כפסולת לבי מותרת לשכי מי שיצא
 קול פסול על בט פסול והונרך משפק ליתן בט כריכה
 לה זמן שלשה חדשים מזמן בט השכי מיצא
 אדם דבר ערוה כפשתו מוצה לברשה לא מיצא
 בה דבר ערוה אל שפשה כנגדו בדברים אחרים כגון ר
 ראשן לא זגריש כגון שכי זגריש ואפי לא פשה כנגדו בשום
 דבר ובבר וברשה אין טופן אותה להחזירה וכדי לישא
 אחרת אף הימנה לא זגריש כלל ולא ישא אשה או לא ישב עם
 אשתו ודעתו לברשה ולא יקפיד עם אשתו יותר מראי כבין
 לבעל דלת בבטיה שלא תדבר עם שכייה גם לא יהיה כאותן
 שאינם מקפידין עליה כלל אפילו אם רואין בה דבר פרישות
 אלא כדרך בני אדם יתאהב עמה עליה לה מסכבטין
 ונתנתו

יג יצא עליה קול וקדשה שבי קידושין גמורין אם כתאמת
 הקול הראשון איכה צריכה בט משכי לא כתאמת מברש ראשו
 וכפא שכי ואין השכי יכול לברש ולישא ראשן לא קדשה השכי
 קידושין גמורין אלא קול יצא עליה בט ממנו שקדשה בט השכי
 יכול לברש ולישא ראשו אחר זמן קדשתי אונת
 אשתי קודם שקדשתי אשתי ולא ברשתיה והיא כבר
 כצואה ויש לה כביס אינו כחאמ לאסרה אפילו היא מורה והוא
 אסור בקדושת שתייה ואפילו באו עדים אחר כך אם היה ה
 הוא בחופה כפסולת לבי מותרת לשכי מי שיצא
 קול פסול על בט פסול והונרך משפק ליתן בט כריכה
 לה זמן שלשה חדשים מזמן בט השכי מיצא
 אדם דבר ערוה כפשתו מוצה לברשה לא מיצא
 בה דבר ערוה אל שפשה כנגדו בדברים אחרים כגון ר
 ראשן לא זגריש כגון שכי זגריש ואפי לא פשה כנגדו בשום
 דבר ובבר וברשה אין טופן אותה להחזירה וכדי לישא
 אחרת אף הימנה לא זגריש כלל ולא ישא אשה או לא ישב עם
 אשתו ודעתו לברשה ולא יקפיד עם אשתו יותר מראי כבין
 לבעל דלת בבטיה שלא תדבר עם שכייה גם לא יהיה כאותן
 שאינם מקפידין עליה כלל אפילו אם רואין בה דבר פרישות
 אלא כדרך בני אדם יתאהב עמה עליה לה מסכבטין
 ונתנתו

סדר כתיבת הגט

יד הרנצה לברש את אשתי יזמין לו קופר ע
 ושכי עדים ויאו לו קופר כתוב בט לאשתי
 ויאמר לעדים חתמו עליו לשם אשתי ויאמר להם לכתוב ו
 ולחתום בט אחר כמה ביטין עד שיזמין להם אחד מהוא טוב
 כפי רצונם לפי שמהמירין הרבה חוננות בביטין ופושלין

מסכת

קידושין

ס

פרוכין ושבוקין חסרין יוד הדאמנות אבל פשוטין יכתוב מ
 מלא בשכי יודין ולרבה לנו דוכרו וליכתוב ליהודי חסר יוד
 ויזהר שירחיק יפה רבל תהא דלא ליסתמוע למחך כחוכא
 וכן שאר כל ההין צריך ליהדר שלא ליבע רבל ההא למועלת
 כדאמרין כפרק הבוכה מליא פנמיא תל א רבל דהא אלמלא
 בלתיך צרי ליהדר טעמי ולא ליכתוב לאיתכסבא לא להתכסב
 ופליה המכילאגט וזאמר בפני ככתב וכפני כחתם אין צריך
 להביא טעמי שליחו שהבעל מינהו לגרש לא כמו שהאיתוכהו
 על קיום הגט כך היא כאמן על מינוי השליחות וראוי לזאת
 כל אדם שלא יסתכל בענין גטין אם לא שיהא בקי בקלות
 גיטין כי רבו בהם הדקדוקין ובל יוכל אדם לטעות בהם ו
 והפעולה בהם הוא פסול ממזון וצור ישר יטלנו ומשאינו אמן

גמ ומעכשו ואם לא מתי לא יהא בט' ולא תתיחד עמו אחר כ
 כתיבת הגט אם לא שיהא אחר עמהם אפילו עבר אפילו פ
 פעמה חרן ומסתתה ומטי שלכה גם בה ו

זה נוסח הגט ב

בכך וכך במהות כך וכך לירח פלוני שנת כך וכך לבריאת
 העולם למיין שאינו מוכין בו כאן במהות פלונית דיתבא על
 פהר פלוני אהא פלוני בן פלוני דומותא פלונית דיתבא על
 כהר פלוני וכל סוף אחרן וחכיבא דאית לי ולאגריי צבתי כ
 ברעות כפטי ברלא אפיסכא וצבתי וטעריית ותרובית יתיכי
 ליכי אנת אכתגי פלונית בת פלוני דומותא פלונית דיתבא
 על כהר פלוני וכל פוש אחרן וחכיבא דאית ליכי ולאגריי צבתי
 דהיית אכתגי מן קדמת דלא וכרו טבתי וטעריית ותרובית
 יתיכי ליכי ודתהויין רפאה ושלטאה ככפטיכי לאהך ל
 לקתכסבא לכל גבר דתצביין ואיכא לא ימחא ביריכי מן שמי
 מימחא דכן ולעלם והרי את מותרת לכל אדם ודן דיהי ליכי
 מנאי פטר תרובין ואגריית פהוקין וגט פשוטין כדת משה ו
 ישראל בשלימי ברביעי בחומשי יכתוב מלא בידו
 בשכי בשמי בלא יוד ואם יכתוב גט ביום ראשון של חרש אייר
 יכתוב ביום פלשים של חרש כסן שהוא לח אייר וכן כל ראשי
 חדשים שהם שני ימים ו דאיתי כגופם נוסח הגט
 של רב אלפס סבטוב בנו איד פלוני וכן בשאר
 מושגי תיקון הגדולים ואינו כופל בלשון דודאי בשאריות
 פכותין העדיש הדבר שכתקיים כפניהם צריך למכתב ט
 עופם הגדול איד כעשה זה הדבר בפנינו אבל לשון נוסח
 הגט הוא לשון ספור דברים שהבעל מופטר מהמן זה הוא מן
 מנפא את אשתו לא שידך למכתב איד אלא בומן הזה אני פלני
 מנפא את אשתי הילכ טוב שלא לכתוב איד ומקום שמזכיר
 השופר לאיש הוא מקום דירתו ונהגו כגופם וכאשכנז ל
 לכתוב פלוני שכלל במקום פלוני ודר במקום פלוני ועומד
 במקום פלני וכן לאשה אם מכירין מקום לידתה ועמידתה ו
 והכל להוציא מחשש שני יוסף בן שמועון ומה שנהגו
 לכתוב ולאגרייהון דאכתגי תמהני למה כהגו לכתוב כן מן
 מאחר שאין מוכירין דירת אביו ומקום דירת אביו האשפת
 ונהגו לזאת שיהיו כל האותיות מוקפות בגיל דאם כוננות
 זו בזו לא מיקרי כגבי ויכתוב ודן חסר יוד ואגריית חסר
 יוד ודתהויין ותצביין כל אחד בשלשה יודין ובתיקון
 שגט של ר' יוסף טוב עלם היה כתב דתיהויין די תצביין
 כל אחד בחמשה יודין כי די תיהויין הוא שתי פתיבות אשר
 תהיינה נדי הוא תרגומו של אשר וכן די תצביין הוא אשר
 תרביכה ואעפ' שכותבין דיתבא על כהר פלוני ואין כותבין
 די יתבא פאכי התם שהוא בלשון עברי היופכת על כהר פ
 פלוני והדלית במקום הא מה שאין כן בדיתהויין שאין ל
 לפרסו אלא בלשון אשר ואינו אומר שהכותב דתהויין תיבה
 אחת אינו טעות כי מדלית במקום שן שתי רמאה להבשא
 לכל איש פטריו ולרבה לנו דתרוכין ולנו דשכוקין דיתבא

מסכת קידושין

א האשה מתקדשת בכסף או בשוה כסף או בטור או ב
 בבאה אבל לא בחומש ויוצאה מן הבעל במיתתו או
 בבא ויבמה נקנית בבאה ויוצאה במיתת היבם או בחליצה
 ב כתן לה כסף או שוה כסף ואמר לה הרי את מקודשת
 לי או הרי את מאורסת לי הני לי לאכתו מקודשת אבל
 כתנה היא ואמרה הריני מקודשת לך כו אינה מקודשת ואם
 כתן הוא ואמרה היא אם היה מדבר עמה תחלה על עסקי
 קידושין מקודשת ואם לאו הוה עסק קידושין ואם כתנה היא
 ואמר לה אם הוא אדם חשוכ מקודש ואם לאו אינה מקודשת
 ואמר לה הרי את מקודשת ולא אלו לאינה מקודשת אלא
 אם כן היה מדבר עמה תחלה על עסקי קידושין אמר
 לה הריני אישיך הריני בעליך הריני אירוסיןך אשכנח דבר
 עמה תחלה על קידושין אינה מקודשת וכן צבירושין אמר
 לה הרי את מנורשת הרי את מנולחת הרי את מותרת לכל
 אדם הוה בירושין איני אישיך איני בעליך איני אירוסיןך
 אינו בט אפילו לאסרה לכהן אמר לה הרי את
 אשתי הרי את ארוסתי הרי את קנינה לי הרי את שלי הרי את
 ברשותי הרי את זקוקה לי הרי את לקוחתי מקודשת
 אמר לה הרי את מיוחדת לי מיועדת לי עזרתי כבדי כ
 צלעתי סגורתי תחתי עזרתי תפישתי אם היה מדבר ע
 עמה תחלה על עסקי קדושין הוה עסק קידושין ואם לאו א
 אינם כלום אמר לה הרי את חרושתי ביהודה ו
 וכן כל השמונה של אירושין של כל מקום ומקום הוה ע
 קדושין היה מדבר עמה על עסקי גישה וקידושין וכתן
 לה ולא פירש דיו והוא שעסקין באותו ענין ד
 כל שאינו יודע בטוב גיטין וקידושין לא יהא לו עסק
 עמהם הלה לה מעות אפילו בערש בידה
 אמר לה תתקדשי לי במלות שאח חייבת
 לי אינן קידושין ובקרקע כי האיבוכא אם קנאו במלות לא
 קנה אבל אם לא לה התקדשי לי בהכאת מילת מלות
 מקודשת ואפילו לא מלא לה בלא אר הניח לה הזמן ואמר
 לה התקדשי לי במה שאני חפץ לך ו

מסכת

קידושין

לך הימין מקודשת ואפור לבעות בן משום הערמות רבית
 אמר לה הא לך מנה והתקדשי לי בו עמי שתחזירנה
 לי איכה מקודשת דמי לחלישין ובקרקע כי האי גומא
 קכה וכן אם פדה בכור כי האי גומא יטא דמתנה על מנת
 להחזיר פניה מתה ומתנות כפוכה שנתן על מנת ל
 להחזיר יטא לא שאזר לעשות כן אמרה לו תן מנה לפלוני
 ואקדש אכי לך וכפחתנו לו לאו לה התקדשת לי במנה סבתני
 לפל מקודשת את לא לה הא לך מנה מפלי והתקדשי לפלוני
 ופלוני עשאו שליח ואמר לה אותו פלוני התקדשי לי במנה
 שנתן לך פלוני מקודשת אמרה לו תן מנה לפלוני
 ואקדש אכי לו ואמר לה הרי את מקודשת לי במנה
 סקלתי מונך אם הוא אדם חשוב מקודשת ואם לאו איכה מ
 מקודשת אמר לה התקדשי לחצי מקודשת חציך מקודשת
 לי איכה מקודשת אמר לה התקדשי בחצי פרוטה או חציך בפרוטה
 היזם וחציך בפרוטה למחר או פני חציך בפרוטה או אמר
 לחכירו שתי כנזיק מקודשת לבי בני בפרוטה או בתך
 וצרתך בפרוטה או בתך וקרקעך בפרוטה בכלהו הוה ספק
 קידושין קדשת בשראין וכיוצא בהן ששומתן ידועה
 קנת אין צריך שומא אפילו אמר לה התקדשי לי בכ
 זו והרי דמיהן וכל סכן אם קדשה סתם ולא הזכיר סכום
 אבל אם קדשה באכסום שאין שומתן ידועה צריך לשום אותה
 קודש הקידושין אמר לה התקדשי לי במנה ונתן
 לה דינר וקבלה אותנו הרי זו מקודשת חיד וישלים
 לה מנה אבל אם אמר לה מנה זה או אפי' מנה סתם והיה מ
 מונה והולך אינם קידושין עד שישלים לה כל המנה אמר
 מנה זה והיה חסר דינר אינה מקודשת הית בו דינר רב
 מקודשין ויחליפנו זה אומר במנה חזא אומר באמרי והלך
 זה לבינתו ה לבינו ואחר כך תבעו זה לזה וקדשו כל מי ש
 שתבע תחלה צריך לעשות כדברי חכירו וכן הדין באומר
 חפץ אינה מקודשת לי במנה ונתן לה מטכונ פ
 עליו אינה מקודשת וכן הדין באומר חפץ או ב
 בתיה שאמ' לית' לונתן לו מטכונ בשביל לא כשתעבר לו
 במטכונו כיוסיכינו אבל אם הפסידושות דבר ונתן לו מטכונ'
 על השפדו זכה בו וכן מטכונ שנתן לקנס על שידוכין לא
 קנה בו אל' אם כן יקנה בו להתחייב לו כך וכך ויתן לו
 המטכונ עליו או יזכה לו כך בגוף המטכונ ואם היה לו
 מלוג אבל אחר ומטכונ שלא בשעת הלואתו וקדשה בו מ
 מקודשת ומטכונו בשעת הלואתו אינה מקודשת הית לו
 מטכונ מונה אפילו משכנה בשעת הלואתו וקדשה בו או א
 אפילו קדשה בטלוגה שיש לו עליה מטכונ מונה ולא החזיר לה
 המטכונ מקודשת אמר לה התקדשי במנה ובטלוגה
 חזקתו לפינו על תקרקע או לרבר האכדי אינן
 קידושין התקדשי לי במנה ואמרה לו פנהו לאבא או לאביך
 או לאיכס דעלמא אינן קידושין סיקבלס לי הוה קידושין
 התקדשי לי במנה ואמרה לו תנהו על גבי הסלע א
 אפי' כתבו אחר כך בחיקה ושתקה אינה מקודשת
 ואם היה פלע טלה מקודשת היה פלע של שניהם הוה ספק

קידושין התקדשי לי בכבר פנהו לטלע איכה מ
 מקודשת ואם טוח טלה מקודשת אינו טלה ורץ א
 אחריה הוה ספק קידושין התקדשי לי בכבר פנהו לעני א
 אפילו עני המוטל עליה איכה מקודשת אמר תן מנה
 לאבא או לאביך או תנהו על גבי פלע ואקדש אכי לך או ס
 שאמרה תן כבר לעני אולכלב ואקדש אכי לך הוה ספק מ
 קידושין היה בירו חפץ או דבר אוכל ומפקה ו
 ותבעתו ממונו ואמר לה אם אתנבן לך תתקדשי
 לי בו ואמרה כתן תתן או תתן לבד אינם קידושין אבל אם
 בטענה שנתנו לה אמר לה הרי את מקודשת לי וקבלתו הוה
 קידושין בשטר ביצר כתב לה פל אכיר או על
 החרס אף על פי שאין בו טוח פרוטה קרי את
 מקודשת לי וכתבו לה והיא גדולה או לאכיה בשליחותה או
 כתבה לאכיה והיא קטנה או לה בשליחותה שטר אירוסין
 שכתבו שלא לשמה אינה מקודשת כתבו לשמה ושלא
 מרעשה הוה ספק קידושין קדשה בביתא וגמר ביאתה
 לא הוה קידושין עד גמר ביתא ואם קודם פגמר קבלה ר
 קידושין מפני מקודשת לו אבל אם הערה בה ופירש חיד
 או שאמר לה תהלי שיעשו לקנות בהעראה קנה בה
 המקדש בביתא איכה אלא כפאר ארופה ואינו מפר
 כרית ואם מתה אינו יורשה קדש כדבר שאינו טוח כאל
 פרוטה הוה ספק קידושין אפילו אם אין ידוע אם טוח פרוטה
 בשום מקום ואפי' אם ידוע שטוח פרוטה במקום אחר
 קימא לן כרב דמנבד אמאן דמקדש בביתא אבל ד
 דמנבד אמאן דמקדש באוקא ובלא שידוכי ואמאן
 דמכטל גיטא או מסר מודעא אגטא ומצער שליחא דרבנן
 וחגגא דדייר בבית חמנה לא קימא לן כותיה
 קדשה בגלדידה ושתקה אינה מקודשת אבל אם
 סדך תחלה או אפילו סדך ואמרה אין בשעה שכתבו
 לידה מקודשת אבל אם אחר שכתבו לידה אמר אין אינה
 מקודשת וכן הדין אם קדשה בחוב שהיה לה כירו או שאמר
 כנסי פלע זה שאני חייב לך וחזר ואמר התקדשי לי בו ואפי'
 כן בשעה שכתבו וקבלתו אפילו בשתיקה מקודשת אמ' כן
 אחר שבא לידה אמרה אין מקודשת שתקה אינה מקודשת
 והכי מילי שבאו לידה בתורת פקדון אבל באו לידה בתורת
 קידושין כגון שאמר לה התקדשי לי בחפץ והוא מומר לו והלא
 אין בו טוח פרוטה ואז אמר לה יש כתובו טוח פרוטה ו
 והתקדשי לי בו ושתקה הוה ספק קידושין
 המקדש בטבעת שאולה אינה מקודשת ואם השאילה
 לו כדי לקדש בה מקודשת ואם כתבו מתנה על
 מנת להחזיר וקדש בו האשה מקודשת וכלבד שיחזיר המתנה
 למי שכתבה לו או דמיה כן אין עבר עברי כ
 כונה אלא בזמן שהיובל כונה
 בני יורש את אביו דבר תורה בני את
 הגר וגר את הגר לא מדברי תורה ולא מדברי
 סופרי וגר יורש את הגוי מדברי סופרי וגוי וגר סירטו את
 אביהם בני יכול גר למור לגוי טול אתה עבדה זרה ויין כסך
 נאכי מענות ואם משבא לרעותי אסורי כב משמרת

פסכת

מח גדול המצוה ונפשה מחי שמינו מצוה ונפשה פסק בעל הלכות גדולות דכפיש י

ממ יבולת זכרו ראויותיו נ ראה לאכזר זורק ארנקי שלו לים נחור ראוי לירשו א בלימהו ויראה לו פנים יפות במה שמאכילו ואם יודע באכזר עירו שמכבדו לאכזר ו

ומקבלין דבריו שאמר בשמו אל יאמר עמו לי דבר פלוני כשכילי לא כשכילי כבוד אכזריותו אמר המוצע מפינו תוך פנים עשר חדש יאמר כך אמר אבא מרי הריני בפרת ומשכבו אחר פטים עפר חדש יאמר זכרו לחיי העולם הבא ואם עבר על דברי תורה לא יאמר לו עברת על דברי

תורה לא יאמר לו בכחתי מקרא שכתוב בתורה כך פוא ולא עומד ולא יושב במקומו ולא שותף את דבריו והיה חולק עם אחר לא יאמר כראין דברי פלוני ומוצאו ומכיסו ו ומאכילו ומסקחו ומלבישו ומכסהו ומל אב ואם אין לאב ולבן יש לו כופין אמתו לית לו בערות דקה ו

אכזריותו הפקירו ומצוה לטביו לעשות את אישמו ליעשות על ידי אחרי ימים אחרים לעשותה ומפקה לאכזר ואם לאו יעשה אותה היא נב אכזר וכפיש ס מכבד אב ואם נע כבודו מחול ומכל מקום צריך לעשו להם קצת הדור ומלך שומח על כבודו אין כבודו מחול הילכתא לעמוד מופני כל איכה דהינו מנדן פבעים שנה ו

ומעלה ואכילו הוא בור ומפני ימים וחכמים וקיימה זו במוקם ארצו להידור לאסוקי בית המבא ובית העבדיו של מרחן ולא יקום עד שיגיע לו זרעו אמותיו וברכו מיכהק אפילו ר כמלא עיניו וירפום כמהלך דמי וצריך לעמוד מופני ו

ואחר להעלים עיניו ומזכו קורם שיגיע לארבע אמותיו כדי שלא יצטרך לעמוד מפניו כשיגיע לארבע אמותיו ואם הוא עשוק בחולצתו אינו חייב לבטל ממלאכתו לעמוד מוצה על החכם ללכת בדרך אחרת כדי שלא להטריח את הציבור הלמיד הכפמר מרבו לא יחזיר פניו וילך לא מורד והולך נד חכם מופלג בחכמה וזקן מופלג בחכמה וחכם נד קצת אבל לא בחבור גיאיכה של דין או של תורה הולכין אחר החכמה להשיב החכם בראש ולדבר

החלה במעשה של משה או כפואין הולכין אחר הזקנה ואם החכם מופלג בחכמו וזקן אינו זקן מופלג בזקנה בכל מקו שלך אחר החכמה ואם הזקן מופלג בזקנה וחכם אינו מופלג בחכמה בכל מקום הולכין אחר מופלג בזקנה והוא שיהא זקן חכם קצת אפילו אם הבחור חכם מומנו ואם אין שום אחר מופלג לא זה בחכמה ולא זה בזקנה זקן קוד' בכל מקום נה רב שחולק כבוד לתלמידו יכול גם א

אחרים נה לחלוק לו כבוד בפניו נו אין הלכה כד' אהרן דאמר אין תלמיד חכם רשאי לעמוד מפניו בן אב שחיותו וערבית לא אין לדבר קצתה אש הקן רבו של אב יעמוד האחד מפני האחר נו חייבין לעמוד מפני ספר תורה חכם עובר עומד כשיגיע קרוב לארבע אמות ואינו יושב עד שיעבור מפניו

קידושין

ארבע אמות פניות נה אב בית דין עובר עומד מלפניו מלא עיניו וכיון שעומד ד' אמות יטב נט כפיש עובר עומד מלפניו מלא עיניו ואינו יושב עד שיטב במקומו ס כל מצות עשה שהזמן

ברמיא נפיש פפורות חזן מוצה שמחה והקהל ושלח הזמן גרמה כפיש חייבות חזן מתלמוד תורה וכדין ה הבן וכסריה ורביה אבל לא תעשההן חייבות חזן מכל תשחת וכל תקיף וכל תטמא למתים וחייבות בכל יקראו

אין חייבין משום קרחה אלא על המע ואם קרא המוצה קרחות טבת אחת חייב על כל אחת ואחת וחייב על הראש כבין העינים סכ כל מצוה שהיא חובת הגוף כנהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ

וכל שאינה חובת קרקע או גדוליו איכה כוהנת אלא בארץ חזן מן החדש שנהגמן התורה בכל מקום וערלה הלכה למשה מסיני שנהגת בכל מקום וכלאי הכרם ואינו אשור עד ש יזרע חטה ושעורה וחרשן יחד וכלאי זרעים מותר בחוצה לארץ לזרוע שכי מיני זרעים ביחד ערלה כוהנת אף בשל גוי אעפ' שרגילין עתה להרבות הגפנים בכל שנה וקיימא לן דמרכיב אשור משום ערלה אפילו הכי מותר לשתות היין ש שהוא ספק ערלה נספקה מותר בחוצה לארץ סו

הבשמה מצוה אחת יתירה על זכויותיו מטיבין לו בעולם הזה ויחול חיי העולם הבא סד אינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ אינו מן היישוב ופתול לעדות סה האוכל בשוק פפול כ לעדות לא דוקא בשמוטף מלארשים ואף על פי שאין בו משום גזל כגון שאין מקפידין בפחות משוה פרוטה ולזה דוקא הבועבוע פערותו בשוק

פרק האיש מקדש א

האיש מקדש בו ובשלומו וכין האשה מתקדשת בה ובשלחה אבל אם אפסד לו לקדש כעצמו אשור לו לקדש על ידי שליח אלא אם כן מכירה ונאשה אין כן איסור ומכל מקו מצוה היא על ידי עצמה אעפ' שאדם יכול לקדש בתו קטנה אשור לו לקדשה עד שתגדיל ותאמר בשל' אבי רצנה ב בכל מקו' שלוחו של אדם כמותו חזן מדבר עטירה נ ואין שליח לדבר עבירה ג האחי שחלקו דינן כלקחות

הטעם זה את זה בפחות משתות כקה מוח והוי מן מחילה אם חלקו בעצמן אבל אם חלקו על ידי שליח החלוקה קיימת ומחזירין האוכחה שעות החלוקה קיימת ומחזיר ה האוכחה וה' לו דלא אמרי כפלוס כשומא רבי דיבא אבל אמרו כפלוס כשומא רבי דיבא כחתי סתות או הוסיפו שתות ה החלוקה בטלה יותר משתות כמטלמלין החלוקה בטלה כמ

במקדשי אם חלקו בשומא ששמו במועות הרע כגדה היפה אין דין אוכחה בקרקעו' לא עד פלג הוי מחילה ומכאן וילך המקח בטל ואם השועו במדה אפי' בכל שהוא חזר ד שליח כעשה עד לגירוש' וגם לקידושין אם אין כאן כפירת מומן כגון שקדש בטעור או אפי' בכסף והשליח אומ' כתיבו לך לשם קד' והיא אוירת קבלתיו לשם פקדון אבל אם כופרת ואמרה לא כתיג' אינו כאמ'

אם כופרת ואמרה לא כתיג' אינו כאמ'

סככת

אינו כאמון מאם שלח לה למלוה חובו על ידי שני עדים והם
 אומרים כי רכבו לו וחזא אומרי לא קבלתי הם כסכתין וכפטרין
 מהמלוה והמלוה כשבע וכו' את חובו **ה** בערה או
 קטנה סכתגרה מן האירוסין יכולה לקבל **ה** גיטה ב
 בלא דעת אביה ראינה ואביה בלא דעתה ודוקא גיטה אבל
 אינה יכולה לקבל קידושה ושאינה יכולה לקבל גיטה להשי
 אינה מתגרשה אפילו על ידי אביה ובערה אעפ"י שיכולה
 לקבל גיטה אינה יכולה לעשות שליח לקבלו **ק** קטנה
 או בערה סקדשה עצמה בלא דעת אביה אינו כלום ואפי'
 מוזן אינה צריכה ואפילו שדכה אביה תחלה ואפילו כתרצה
 האב אחר כך וכל שכן אם מת המקדש וכפלה לפני אחין ש
 שאינה צריכה לא תליה ולא מייאון וכן האב סקדש אשה לכונו
 אינו כלום ולא חייסין סמא עשה שליח **ק** העושה מ
 שליח לקדש לאישה אינו צריך לעשות בפני עדים אם
 טניהם מודי בדבר אבל שליחות של קבלת קידושין כתב הרמב"ם
 במזל צריך שיהא בעדים וכפאר הדבר אבל אדוני אבי
 הרמב"ם ז"ל כגרי עיון אם בלה ארס דעתו להכירו שהוא חפץ
 באשה עליונית ואמר לו לשדכה בלא מינוי שליחות היא ית
 מקודשת לו **ה** קדשה לאחר שהלך אביה למדינת הים
 והשאירה אמה ואינה כתב בשליחות דהוה קידושי
 ואינה יוצאה לא במיאון וכי אביה אכל בשיקוי ופי אחריו
 ופירשו התוספות דלא הוה קידושי ואפילו מיאון לא בעיא
 ומכל מקום לא הוה שליחות וכו' כיון דדרך קידושין וכפואון
 היא אצלו קטנה סכתקדשה לדעת אביה והלך אביה למדינת
 הים וכפאת כחן או שהוה כחן וכפאת שלא לדעתו ומתה אית
 הבעל יורשה ואם הוא כחן אינה אוכלת בתרומה ואינה מן
 משמאלת **ט** האומר לאשה התקדשי לי בתרומה זו
 התקדשי לי **ט** כזו אינה מקודשת עד שיקיה בחורג
 מהם שנה פרושה התקדשי לי כזו וכו' כן מצטרפות לשנה
 פרושה קיינה אוכלת ראשונה ראשונה וחותה שאכלה אין מן
 מצטרפת אותה בעצמית במלוה אכלה והתקדש במלוה אינה
 מקודשת ואם יש בהצטרפות שנה פרושה מקודשת שהתקדש
 במלוה ופרושה דעתו אפרושה ואם אמר לה התקדשי לי כגון
 כס הראשונות מצטרפות לשנה פרושה אמר לה התקדשי ב
 עמכה וכפאת חסר דיכר ואמר לה יקח הדיכר אגנס מלוה מן
 מקודשת **י** היה לו ספקון בידה ואמר התקדשי לי כזו
 וכפאת סכתגרי אם כס צייר ממנו שנה פרושה מקודשת
 ואם לאו אינה מקודשת והוא שלא ידעה סכום הספקון כמה
 היה וכתיבית להתקדש הן כרב הן במעט אבל ידעה סכומו
 אינה מתקדשת לא כבולו היה לו מלוה בידה וקדשה בו א
 אפילו היא כולה בידה בעין אינה מקודשת **י**
 הילכתא ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף הילכך אם
 אמרה לו עשה שירים ואקדש אבי לך בשכר הוולאכה אינה
 מקודשת לרב אלא אין אומן קונה שבת בשבת כלי ולרי
 קונה הילכתא מקדש במלוה ופרושה דעתה אפרושה הילכ'
 אם הוסיף לה כופף משלו בשירים שעשה וקדשה בכל מן
 מקודשת **י** אמר לה התקדשי לי בכסם יין וכפאת של

קידושין

דכס של רבס וכפאת של יין **ב** ייגר כסף וכפאת של
 זהב וכפאת של כסף על מנת שאני עשיר וכפאת עברי
 עברי וכפאת עשיר על מנת שאני כהן וכפאת לוי לוי
 וכפאת כהן יתין וכפאת ממזר ממזר וכפאת כותן כן עיר
 וכפאת בן כרך בן כרך וכפאת בן עיר על מנת שביטי
 קרוב למרחץ וכפאת רחוק רחוק וכפאת קרוב על מנת
 שיש לי בת או שפחה גדולה ואין לו אחין לו יוש לו ע'מ' באין לי
 בניס ויש לו על כולם אעפ"י שאמרה כלבי היה להתקדש לו
 אפי' לא יתקיים הפגאי אינה מקודשת וכן האשה שהטעתו
י אמלה התקדשי לי בכסם זה היה בו מים וכתב בכסם
 ולא במים היה בו יין וכתב ביון ולא בכסם היה בו
 סמון וכתב במינהן יוללהם במזל היה בו מים וכתב במיניהם
 יין וכתב ביון לבד סמון וכתב במינהן לבד על מנת שאני
 קורא אינה מקודשת עד שיקרא שלשה פסוקים עם התרגום
 אבל אם אף קראה אבי עד דקרי אורייתא גבאי וכפאת ב
 בדיקא על מנת שאני שוכח לריאף עד שיפסכה המוסכה
 ולאדוני אבי הלאם זל דיו אם יודע מדשי התורה אבל אם
 אמר קבאני אבי עד שירע הילכתא שפירי ופיכרא ותוספתא
י על מנת שאני תלמיד כל שפאלין אומר דבר אחר
 מתלמודו אפילו במסכת כלה ואומר על מנת
 שאני חכם כל שפאלין אומר דבר הכמה בכל מקום ואומר
 על מנת שאני גבור כל שכבי עירו מתיראין ממנו מפני ג
 בוצרתו על מנת שאני עשיר כל שפכי עירו מוכדין אותו
 מפני עשרו על מנת שאני צדיק אפילו הוא דסע במזר ט
 שאני רשע אפילו הוא צדיק גומר הוה ספק קידושין
י מי שמכר כל קרקעותיו מפני שהיתה דעתו לנאת
 מן העיר ובלה דעתו זה תחלה וכפאת המוכר לא א
 אמר כלום וסוב לא הלך המכר קיים וכפאת אפילו אמר
 בשעת המכר שמוכר מפני שרעפו לנאת ולא הלך המכר ק
 קיים אלא אם כן התבה בדין קתנאי **י** מי שמכר כ
 כססיו ושירם בשעת המכירה מפני פרושה לילך לרור
 במקום פלו' והלך סס ולא עלה בידו סידור שם המוכר קיים
 מי שמכר כססיו ושירם בשעת מכירה מפני שרוצה לילך
 לרור במקום פלוני וקמו לי ששם בדרך ואינו יכול לילך אלא
 בשיריה ואין לו שיריה המכר בגול **י** האומר לשלוחו
 קדש לי אשה במקום פלוני וקדשה במקום אחר
 אינה מקודשת וכי היא גוכא בבט אינו בט אמר לו
 הרי היא במקום פלוני וקדשה במקום אחר מקודשת ובגט
 הוי גט **י** האומר לשלוחו בא וקדש לי אשה ו
 מות השליח אסור בכל הכפיש דכל אחת
 סמא קדש לו קרובתה ובאשה שאין לה קרובות פגיו' בשעת
 השליחות מותר בה אף על פי שהן עתה פכיות **י**
 המקדש שתי נשים בפרושה או אשה אחת בפ
 בשחות משה פרושה ושלח לה אחר כך דורון לא
 חייסין סמא שלח לה לפש קידושין **י** וכן קטן
 שקידש ושלח לה דורון משהגדיל לא חייסין **כ**
 המשך

סב

מסכת

קידושין

פרק האומר לחבירו

א האומר לחבירו קדש לי אשה עלוכית והלך וקדשה ל
 לעצמו אפילו אמר לה תחלה פלוני פלוני לקדשך לו
 ובשעת כתיבת הקדושי אמר לה הרי את מקודשת לי מקודשת
 לפני וכגון שהביאה יפה קודם קבלת הקידושין שאמר לה ה
 הרי את מקודשת לי שאם לא כן אדעת' מה שאמר לה תחלה
 לקדשה לפלוני קבלה הקידושין ושליח שהיה לו לאמר הרי א
 את מקודשת לפלוני ואני לי איכה כלום העושה לחבירו
 שליח לקדש לו אשה או לקנות קרקע וקדשה או קבאה לעצמו
 הרי זה רומאי ואם לא ירצ' לקדשה או למכרה ליושלה יכול
 השליח לקדשה או לקנותה לעצמו ונרדף להודיעו תחלה אם
 יוכל' **ב** עני המהפך בהרדה ובא אחר ונטלה מיומו
 נקדף' דשע' לר' דון במוכר ופכירות אבל בהפקר
 ומתנה לא' ול'שי בכל ענין' האומר לאשה התקדשי לי ל
 לאחר שלשים יום ובא אחר וקדשה בתוך שלשים יום מקודשת
 לשכי ובאלו בטלו קידושי ראשון לבמרי ואפילו את שכי או ב
 גירש בתוך שלשים יום לא קדשה אחר מקודשת לראשון אפי'
 אין המעות בעין בתוך שלשים יום ואם חזרו בתוך שלשים
 יום הוא או היא יבטלו הקידושין וכן האשה שעשתה שליח ל
 לקדשה וחזרה ונטלה שליחותו קודם שקדשה בטלה השליחות
 אמר לה מעבשו ולאחר שלשים יום וקדשה אחר תוך
 שלשים יום אסורה לפניהם אלא אם כן יתן לה האחד
 בשאו מותרת לשכי ולעבדא אסורה עד שיתבו שניהם גמ' ו
 ואם אומר לה אחד מבאן ועד שלשים יום ואחר אמ' לה מכאן
 ועד ב' יום ואחר אמ' לה מכאן ועד עשרה לרייף צריכה גמ'
 מכולן וכן לר' ולר' דעת' א"ה הראש' ז' איכה צריכה אלא מ
 מראשון ואחרון בלבד' **ד** נתן לה פרוטה ואמר לה
 הרי את מקודשת לי על' מוכת שאיתן לך מאתיים זוז
 מיד חלו הקידושין והוא שליח תבא' ואם קבלה קידושין
 מאחר קודם קיום התנאי ואחר כך קיימו איכה קידושין על
 מוכת שאיתם לך בתוך שלשים יום נתכס לה בתוך שלשים י
 יום מקודשת ואם לאו איכה מקודשת' על מוכת שיש לי
 מאתיים זוז אם ירוע בעדים שיש לו מקודשת בנדאי ואם איכו
 ידוע בעדים הוה ספק קידושין אפי' הוא אומר איכס בידי
 ע'מ' שיש לי מאתיים זוז ביד כל'אפי' אפי' אנתו פלוני אין לו
 בידי כלום מקודשת מוספק' על מוכת שאומר פלוני שיש לי
 בידו אומר שיש לו בידו מקודשת ואם לאו איכה מקודשת'
 על מוכת שאעשה לך מלאכה פלו' אם יש עדים שעשאה מ
 מקודשת בנדאי אין עדים הוה קידוש' ספק' על מוכת
 שאראך ארבע מאות זוז איכה מקודשת אלא אם כן יש לו מ
 משלנו ואם לקחם מאחרים למחצית שבר איכה מקודשת'
 על מוכת שיש לי בית בור עפר אם ירוע שיש לו מקודשת ה
 בנדאי אינו ידוע הוה ספק קידושין'

ב המפדף אשה ושלח לה דורון בעדים אם רובא מקדשי
 ואחר כך שלחין דורון חיישינן פמא שלח לה לפס ק
 קידושין ואם רובא שלחין דורון תחלה לא חיישינן ולרבינו
 חכנא אפילו רובא משלחין דורון תחלה חיישינן **כא**
 שרף האשה וראו אחר כך שכתב לה בתוכה אם
 בא תרא ומקדשי והדר כתבי כתיבה חיישינן פמא קדשה
 בא תרא דכתבי והדר מקדשין לא חיישינן ובאתרא דמקדשי
 והדר כתבי חיישינן אפילו במקום שאין סופר מצוי'
כב קידושין שאין מסורין לביאה בגון שאמר אחת
 מכתותיך מקודשת לי או שאמר לפת' אחיות אחת
 מכם מקודשת לי הוה קידושין וכוונן צריכות גט אבל אמר
 שתיכן מקודשות לי אינן קידושין' **כג** היו עמיהן
 ככריות ואמר כונן מקודשת לי' לרב אלכס' או
 אחיות אינן מקודשות וככריות מקודשות לבעל הלכות גס
 ככריות אינן מקודשות אלא אם כן אמר הראייה לביאה מ
 מכם תתקדשי לי' **כד** אם אחת מבנותיך מקודשת
 לי והיה בהן קטנה וכוברת אין הכוברת בכלל
 אפילו כתיבה לו רשות לקבל קידושיה ושוי קידושי קטנה ודאי
כה שרף בתו פלונית לפלו' והיה לו בנות אחרות
 ואחר כך אמר לו היא שרף בתך מקודשת לי אין
 האחרות בכלל והמשורכת מקודשת בנדאי אמר לו בנדף
 הגדולה מקודשת לי ואין לו בנות אלא מאשה אחת על הגדולה
 סבבולן ק' אמר ומקודשת בנדאי ואפילו אמר לו בתך פרס
 אמר ר' דמנא גדולה והוי שפיר מסורין לקידושין כיון' ש
 פלא אמר לו אחת מבנותיך ולא לעשות מעשה אמר כן'
כו קדשה בגול דעלמא קודם יאוש אפילו שרף איכה מ
 מקודשת בגול רידה שרף מקודשת לא בנדף איכה
כז מקודשת אשה בעשיית שליח לחברתה לקבל ק
 קידושיה אעפ' שכתעסית לה גרה בגון שמקבלת
 הקידושי לשתיהן ביחד אם אמרה לה קבל הקידושין בשבילנו
 אפילו לא השיבנה כן אעשה לא קבלתם סתם הוה קידושין'
כח הילכתא לא אמרינן סתם גזלה יאוש בעליה היא
 אריש שקדש בה פירות קוד' חלוקה איכס
כט אם לקח במדה וקידש בהן הוה קדוש'
ל מני פכטל פירות שלח חבירו וקידש בהן האשה ומנאו ח
 חבירו ואמר לו למה לא לקחת מן היפות אפילו יש סם
 יסוף מהם לא הוי תוכחה ריחא ליה ולא הוה קידושין'
לא המקדש בעדלה ופלאי הכרס בשור תכסל ב
 בעבלה ערושה בה פורי מצורע בשער כויר ב
 בפטור המזור שבפד בחלב בחולין שמשמנו ביגורה איכה מ
 מקודשת' ומכרן לבוי או לישראל וחביר בהן וקדש בדמיהן ב
 מקודשת' ואם קנה בהן כלים או פירות לר' אשורין
 ולר' דעת' אדוני איכי הראש' ז' מנת' ר' אבל תכרן לישראל ולא
 הכיר בהן הוה המעות גזל בידו ואיכה מקודשת' המקדש
 באיסורי הכאה דרבנן מקודשת' ומקדשם בהון דרבנן מ
 ממש פענית ולמעלה איכה מקודשת בתוך ששה ששים מ
 מקודשת' הילכתא טוכת הכאה איכה ימוון והמקדש טח
 איכה מקודשת' פליק פירקא

ה על מוכת שיש לי בית בור עפר במקום פלוני אם
 יש לו באומי מקדש מקודשת אם אין לו באורתי
 מקדש אפילו ספק לא הו'

הזו על מכת שים לו מואתים זוז במקום פלוני אם הוא ידוע
 סים לו במקום פלוני מקודשת ודאי ואם אינו ידוע הוה ספק
 קידושין **ו** המקדש אשה סתם ואמר כסבור אבי שהיא
 כהנת והיא ליה ליה ליה כהנת עניה והיא עפירה
 עפירה והיא עניה מקודשת **ז** האומר לאשה הרי את
 מקדשת לי לאחר שתתייירי **ח** לאחר שהתגייר לאחר
 שאשת חרד לאחר שתשתחרר לאחר שימות בעליך לאחר ש
 שתמות אחותיך אינה מקודשת **ט** אמר לה הרי את מקודשת לי
 בפרוטה על מכת שאדבר בשבילך לשלטון דבר כדרך ש
 המדברים מקודשת ואם לאו אינה מקודשת לא כתן לה כלום
 ואמר לה הן רמי לי בשכר שאדבר בשבילך לשלטון אינה מ
 מקודשת דיפכה לשכירות מתלה ועד סוף והנה ליה מ
 מקדש בחלה **י** אמר לה הרי את מקודשת לי על מכת שירצה
 אבי רוצה לומר על מכת שיסתק בפשמוע הילכך פאע האב
 וסתק חלו הקידושין מיד טמע ומיחה אינה מקודשת מת ק
 קודש שסתק אינה מקודשת ואם אמר על מכת שלא ימחה
 אבי כל זמן שימחה יבטל הקידושין ואם מת ולא מיחה מ
 מקודשת אבל אם פשם אחת אמר שסתם בקידושין טוב אינו
 יכול למחות **יא** אמר קדשתי בתי ואיני יודע למי ס
 קדשתי ובא **יב** אמר ואני איני קדשתי כאמון ומותר
 לו אבל אם היא אומרת כתקדשתי ואיני יודע למי ובא אחר
 ואמר אני קדשתיך כאמון ליתן לה גט להפירה לעלמא ואינו
 כאמון לכונסה ואם באו שנים כל אחד ואמר אני קדשתי ס
 שניהם נותקין גט ואם רצו אחד נותן והשני כונס **יג**
 האב שהעיד על בנו שהוא בן שלשה עשר כאמון לקדשים
 ולהקדש שאם כדד או הקדים שהוא קיים אבל אינו כאמון
 לעוכס' אפילו הטיא שתי פערות ואם יש לו רבני פערות כ
 באין אבל מעשה שפשה שפחותו פעם היה בן שלשה עשר
 וגם הטיא שתי פערות אינו כאמון **יד** האב שאמר על
 בתו בעורה קטנה קדשתי ובישתיה כאמון לפסולה ל
 לפסולה אבל אם לאחר שגדלה אמר כשהיתה קטנה
 קדשתי וגרסתיה או אפילו בעודה קטנה כשכית ופדיתיה
 אינו כאמון **יט** מי שאמר בשעת מיתתו יש לי בכיס
 ואין אשתי זקוקה ליכס כאמון אפילו הוא בחזקת
 שים לו אחים ואמר בעצת קידושין יש לי בכיס אפילו חזר
 בו בשעת מיתתו ואמר אין לי בכיס אינו כאמון אמר בשעת מ
 מיתתו יש לי אחים והיא זקוקה ליכס והוא היה בחזקת שאין
 לו אחים אינו כאמון ואם אמר בשעת קידושין אין לי אחים א
 אפי' פחור בו בשעת מיתתו ואין לי אחים אינו כאמון אבל
 אם היה בחזקת שים לו אחים והוא אינו אין לי אינו כאמון
יז המקדש אשתו שפחה אין בוגרת בכלל ומותרת ר
 לכל מי שים לו שתי בתי בכנות מסתי
 כשים ואמר קדשתי את בתי הגדולה ואיני יודע אם גדולה
 שבגדולות אם גדולה שבקטנות אם קטנה שבגדולות
 כלן מותרות חוץ מן הגדולה שבגדולות קדשתי
 את בתי קטנה ואיני יודע אם קטנה שבקטנות או קטנה ש
 שבגדולות או גדולה שבקטנות כלן מותרות חוץ מן הקטנה

שבקטנות **יח** הארה קדשתי בפני פלו' ופלו' והלכו להם ל
 למדינת הים והוא אומר לא קדשתיך הוא מותר בקרובותיה
 והיא אסורה בקרוביו ואם אמר הוא קדשתיך והיא אסורה לא
 קדשתי הוא אסור והיא מותרת ואם שאמרמה על בתי ק
 קטנה מקדשה אינו כאמון לאשה **יט** כת הלימבס ה
 העופה שליח לקדש לו אשה והלך **כ** וקדשה השליח
 אומר לעצמי קדשתי והאשה אומרת לראשון שאלהו כ
 כתקדשתי אם לא עשה השליח בעד השליח אפ' בקרובותיה
 והיא מותרת בקרוביו והאשה אסורה בקרובי המטלה והיא
 מותרת בקרובותיה ואם החזיק השליח בעדיו הרי זו מקודשת
 לראשון אומרה איני יודעת למי כתקדשתי אם למשלח אם לשליח
 אם לא החזיק הפ' יח בעדים מקדשת לשליח ואם החזיק שהוא
 פלומו בעדים שניהם נותקין גט ואם רצו אחד נותן גט ואחד
 כונס ואדוני אבי הדיןס ז'ל הסיג עליו קדשתי והוא אומר לא
 קדשתיך מבקשין ממנו ליתן גט ואם כתן גט מעצמו כופים
 אותו ליתן כתובה המקדש בעד אחד אין מופסין לקדושו
 אפילו שניהם מודים בדבר **כא** מדיכא דגמרא מ
 מטללי לא יופתעבדי לכתובה אפילו מיכה אבל
 מתקנת הבאזכים אפילו מטללי דיתמי מעעבדי לכתובה
 ולמזונות אבל אם כתן מתכת בריא אין מוציאין ממכה
 לכתובה ולמזונות ואם נכתו היתומים מוציאין לכתובה ולא
 למזונות אבל אם מתכת שכיב מרע מוציאין לכתובה ו
 למזונות וכן בעל חוב גובה ממטללי דמתכת שכיב מ
 מרע לא איברו שדיי אלא לשקרי ומהכי קנין אפילו בינו
 לבינה **כב** אין אשה נאסרת על בעלה אלא אם
 כן זינתה בעדים ואם יש עדים שקיבא לה ו
 וכשתיה אפילו בעד אחד כאברת **כג** האומרת טמאם
 אני לך או השמים ביני לביך אינה כאמנת ואם א
 אסרה תשמישה לכל יפר חלקו ויפאשכה **כד**
 כל מקום שיש קידושין ואין עפירה בגון כהנת לוי
 ישראלית שנסאת לכהן לוי וישראלית שנסאת לכהן
 לוי לישראל הולך הולך אחר הוכרי ונמקום שים קדושין
 ויש עפירה בגון אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן ה
 הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לכתן ולממזר הולך
 הולך אחר הפגוס **כה** ולד שפחה ונכרית כמות
 וחייבי בריתות לא תפשי בהו קידושין והולך
 מהם ממזר **כו** ממזר כופא שפחה לכתחלה ו
 והולך עבד פארו מותר בישראלית אבל
 ממזרת שנסאת לעבד הולך ממזר כליק פירקא

פרק עשרה יוחסין א

משפחה שכתעבר בה הפק פסול אין צריך לרחקה לפי שהם
 טהריין לעתיד לבוא **ב** כל הפוסל במזונו פוסל
 מייחסותא אינו **ג** שתיקתא **ד**
 כיון שכתמכה אדם פרנס על הניכור אסור
 לעשות מלאכה בפני שלשה אין משתמשין יג

מסכת

קידושין

ה אין אשתו משפח באשה בין גדולה בין קטנה ואין שואלין בשלום אשה אפי' לפלוני לה דבר שלמים עליה כ בעלה אבל יכול לשאול עליה לבעלה איך שלומיה כל הבא לישא אשה צריך לברוק אחריה לרשי ולדת אין צריך לברוק אלא בזה הזמן משום קדושת כהונה **ו** בר עד עשרה דורות מותר בזמורת ומכאן ואילך אסור ומותר בבהמה ובהמה מותרת בחלל **ז** אי זהו שתוקי כל שמכיר לאמו ולא לאביו אשופי **ח** שחאסף מן הפוק ואינו מכיר לא לאביו ולא לאמו וכל זמן שהוא בסוק אביו ואמו כאמין לומר הכינו זה כאסף מן הפוק אין כאמין עליו וכפני רעבון אפי' כאסף מן הפוק כאמין עליו ואם הוא מהול או שיטלו שאר יתמיכם בגופו או במקום שתוף מושלך עם שמוכיח ש שלא לשם מיתה הושלך לא הוי אשופי **ה** כתב רה"ב אשה שהלך בעלה למדינת הים וילדה לא מחזקי' ליה בזמור דאיכא למימ' בא בעלה בזניעא ומקשים על דבריו אשת כהן וליי שילוד כאחת כאמנת המיה לולא זה כהן וזה לוי כמה דברים אמורים שלא קרא עליו ערער **ו** אכל קרא עליו ערער אפי' בעד אחד לא מהימנא **ז** שמים שחולקין על המוקד כל אחד אומר איני קביתיו ושניהם כתבו משנת אחד מדעת המוכר ואחד בעל כרחו ב בזמן שהמקד ביד המוכר כאמן לולא ממי קבל האע"ו מדעתו ממי קבל בעל כרחו אין המקד כידו אינו כאמן **ח** כל זמן שבעלי הדין עומדין לפני הדין כאמן לומר למי זוכה יכאון אפי' אינו בא זמן אם הדין הוא כבודא דדייני **י** ב' כאמין להעיד על הטבור שהוא כבוד חיה לשה' אמו כל שבעה אביו לעולם **יא** האמירת ל לבשר כבעלתי כאמנת אע"פ שרוב **יב** פסולי אכלה הילכ' ספק כדאי בגון ממור ודאי כממור ספק או אפי' ספק בשפק אסור דמאז זה פסול וזה כשר חלל שנשא בת ישר' בתו פסולה לכהונה לעולם וישראל שישא חללה בתו כשרה לכהונה וכן שישא חללה בתו פסולה לכהונה **יג** כהן הטב על אחותו עשאה זונה ללקות עליה כהן נעזב זונה ולא עשאה חללה שאין חלל לא מאיבורי כהונה חזר הוא ונכא עליה או כהן אחר עשאה חללה **יד** כהן שבא לימולק לישא בת גר וברית אין מתירין לו לישא אלא אם כן היתה מצד אחד מישראל או מאם ואם כ שאל כבר בת גר וביורת אין מוציאין ממוכו **טו** כאמן אדם על כונו לפסלו לומר אם הוא מי זה או כהן גרושה וחלונה ודיקא שאין לו בנים אבל יש לו בנים לרש אינו יכול ליתן מתנה ולגרש דכל מקדים ומעריך וכחל ומכיל חזקת ליבוט ופוטור מן היבוט ולדי' אף כותן מתנה ומגרש **טז** מי שכתן רשות לשלוחו ליקדש את בתו וכן אשה שכתבה רשות לשליח לקדשה והלך הוא וקדש בתו או האשה ק קדשה עצמה אם שלו קדמו הקידושין שלהן קידושין ולא של ה השליח ואם של שליח קדמו קידושי קידושי ואם אינו ידוע סתיחן כותבי גט להתירה לעלמי ואם רנו א כותן גט ואחד כוכס **יז** קדשה אביה בבקר והיא קדשה עצמה ב ערוב **יח** נשפיהם ביום שנשאלם השעה חדשים של ימי

העירו וברקנות ומנאכונה כגרת מחדקי אותה בחזק כונג' מן הבקר וקידושי האבואינס כלום אפי' אינה מחמישתו לולא סתיחה כגרת בבקר אבל בתוך ששה חדשים תרויהו ה הווספק קידושין **יט** מי שיבא הוא ואשתו למדינת הים ונכא הוא ואשתו וככו ונאמ אשתי שיבאת עמי היא זו ולא בכיה אין צריך להביא ראיה על האשה שהיא מיוחסת ולא על הכנים כשהן קטנים וכרוכין אחריה אלא הם גדולים או קטנים ואין כרוכין אחריה או אפי' קטנים ו וכרוכין אחריה ותינו לו שתי נשים צריך להביא ראיה שהם ב בכיה של זו אע"פ שכרוכין אחריה והביא עליה ראיה **כ** מתה ולא בכיה מביא ראיה על הכנים ואינו מביא ראיה על האשה **כא** אשה נשאתי כשהייתי במדינת הים הרי היא זו והרי **כב** לו בכיה מביא ראיה על האשה ולא על הכני' הקטנים הכרוכין אחריה מתה ולא בכיה מביא ראיה על האשה ועל הכנים וחזקה זו שככה ברוך אחריה מועלת אפי' לינחוקן שהרי שורפין וסולקין על החזקות **כג** לא יתיחד אדם עם שתי נשים אפי' הן פנויות **כד** אסור הן בגיות אבל אשה אחת מתיחדת עם שני אנשים כשרים ב בעיר וכשרה עד שייהו שלשה ובפריצים חפילו בעיר וחפילו בעשירה כמי לא **כה** מלקין על היחוד של פנויה ו ואין אוסרין אותה **כז** אס כתיבדה עם הפוסלן ב בביתיה ואין מלקין על ייחוד דאשת איש **כח** מי שיבא עליו קול שעבר עבירות מלקין אותו **כט** בעלה בעיר או פתח פתח לרשות הרבים אין בו מנאס יחוד **ל** מי שאשתו עמו מותר להתיחד עם כשים שאשתו **לא** מותרת **לב** מותרת אדם עם אחותו לפי שעה ודר כקבע עם אמו והמחמיר שלא להתיחד עם שום ערוה אפי' עם בהמה תבוא עליו ברכ' ב' בתים זה לכהנים מזה ואישי' כפנימי' וכשים בחיטין או בתפך יש בו מנאס יחוד **לג** מותר להתיחד עם שתי צרות או שתי יבמות או אשה ויבמתה **לד** ועם אשה וכת בעלה ועם אשה ותיכות היודעת מה היא ביאה ואיכה מוסרת עצמה לביאה מותר קטנותה שעדין לא לבשה יג **לז** יכול אדם לישן בקירוב כשר עם בתו קטנה **לח** וכן האשה עם בבה קטן **לח** הגדילו שיש לבת אחד עשר סכה ולכן כשים עשר סכה זה יפן ככהותו וזה ישן ככהותו **לז** ואם בוסה לעמוד לפניו ערומה אפילו פחות מזה השיעור אסור ואם כתקדשה אפילו אשה קטנה אסורה **לז** מי שהוא פנוי בלא אשה לא ילמד תינקות **לז** אשה פנויה לאיש **לז** שצפיקו עם כשים לא יתיחד אפילו עם הרבה כשים אבל אשתו עמו מותר **לז** לא ילמד אדם בגו אומנות ב כשם ולא חמור בגול **לז** ספק חכונה רועה מפני שאומנותן אומנות לוכשים **לז** ומותר האומנות מיוכל האדם ללמד את בנו הוא התורה **לז** לשיכך יביח כל האומנות וילמד לבנו תורה שאין עומדין לאדם לכאסף ולא זהב אלא תורה ומעב' עובדים שחומר לי הכסף ולי הזהב אמר יי' באלות

פליק פירקא פליקא ומסתא דקידושין

ראיתי לחבר לזה הפדר ומסכת נדה מפני דרך נשים לה

מסכת נדה

א כל אשה שיש וסת דיה שעתה והילכת וסתה דרבנן ואם לא בדקה בטבעה וסתה ואחר כך בדקה ומצאה טהור טהור. וכן אשה שיש לה וסת בעלה מחבבי ימי וסתה וממתין לה כדריסתה ובה עליה. וכן הבא מן הדרך אפילו הביע עת וסתה ממתין לה כדי שתטהר ובה עליה. **ב** אהרה לכי ישר שפרשו מנפיהן עוכה פמוד לוסתן ועוכה היא יום אם היא רבילה לראות ביום או לילה אם רבילה לראות בלילה בין אם תראה בסופה או באמצעה או בתחלה איכה אהרה לא אותה עוכה. **ג** בתולת דמים ומעוברת משודע עוכה ומיכה עד **ד** סתמול בכה וזקנה סעברו עליה חמשים עונות ממוך לזקנתה דין שעתה והין כמתן טמא למפרע. ומי נוקט שלא הביע זמנה לראות אין לה כתם אפילו לטמאה מכהן ולהבא אבל אם ראתה שלשה שבמים כתיבה טמא מכהן ולהבא אפילו הביע זמנה לראות. **ה** אפילו למאן דאמר וסתה דאורייתא אם הביע וסתה כמי עכורה לא בעיא בדיקה וכן בימי עכורה אין צריך לפרוש ממוך לוסתה. כל אשה לבעלה לא בעיא בדיקה אפילו אין לה וסת אבל אם עסקה בטוהרות מוגרביעא בדיקה לטהרות רעיא כמי לבעלה אחד לפני תשמיש ואחר תשמיש לעולם עד שת חזק לראו שלשה שבמים מחמת תשמיש אז אהרה לזמנן ואין לה כתובה ולא פירות ומזונות. אבל אם פסק ראשי לבעלה אם אין לה וסת בעיא בדקה בשני עדים כחכמינו בן אכטיבוס.

פרק כל הירא

א המרבה לבדוק בטוהרות מוסכת אבל לבעלה אין לה לבדוק ובאיש אפילו עוסק בטוהרות אין לו למשמש ולבדוק. ואחרי לאחוז באמה ולהשתין אבל מסייע בהיס למטה וכפוי מותר. **ב** בדקה נעד הבדוק לה וטחתי טריכה ולמחר מצאה עליו דם טמאה כה. בדקה בעד שאינו ברין לה והכימרתו בקופהא ולמחר מצאה עליו דם כברים טמאה מנאום כתם. **ג** כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן וכן הבא מן הדרך והכימה בחזקת טהרה אפילו עבר זמן וזתה ובלבד שעתה נבדי שתטהר. **ד** חמץ הדמים טמאים ונהאידכא אין לטהר שום דם הנטעה למראה אודם אם לא שיהיה לכן וירוק כמראה הזהב.

פרק המפלת חתיבה

א המפלת חתיבה אפילו אין עמה דם טמאה דקומא לן אי איפשר לפתיחת הקבר בלא דם ואפי' בנפל ס שלא נגמרה טוהרתי. **ב** הרואה דם בשפופרת וכן ב חתיבה אפי' עלאי **ג** פלגי ונבע בטפרה טהורה

א הרואה דם יבש או מפלת כמין קליפות או שערות או אדומים תטיל למים שיהיו עשירים בכתם מים טימורת הקין ויהיו בו מעט לעת ויהיו המים פושטין כל מעט לעת אם לא כמחנה טמאה ואם לאו טהורה ואעב' ר' אי ממשכן ב ברוק על הצפרן כמחין ולהאידכא דוקא במפלת קליפות ושערות הני האידכא אבל הרואה דם יבש אפילו אי אפילו כ כמח טמאה. **ב** המפלת כמין דגים והגבים שקצים ו רמשי המפלת. כמין בהמה חיה ועוף אינו ולד עד שיהא בו קצת צורת אדם. המפלת ואין ידוע מה הפילה יש לה ימי טמאה ולא ימי טהרה עד שיתבאר שנגמרה צורת הולד. וכל נשי דידן הווי ספק יולדות בזוב וצריכות טבעה כקיים מלבד טמאת לידה. **ג** במקום שרבלין לבעול על דם טהור צריך לפרוש **ד** לל מ'א לחבר ופ'ה ל לבקבה אפילו לא תראה. **ה** הילכ' יום שפסקת בו אימי עולה לז למינין ז' הילכת' כולטת. מסכת זרע פותרת יום א' הילכ' לא תקחיל למכות טבעה ימים כקיים עד יום ה' אלף אם כן רחצה במים חמין ממחרת ראיתיה שמים החמין מפליטין הזרע או נקטח יפה טבד או כמוך שלא ישאר מן הזרע. הילכת' מעין אחד התורה טמאתו תוך ארבעה עשר וטהרתו לאחר ארבעה עשר אפי' גופעות מתוך ארבעים לאחר ארבעים. **ו** כל נשי דידן חשיבי יו דות בזוב ו צריכות טבעה ימים כקיים וימי לידה אם לא ראתה דם עולה לזבעה כקיים. ויולדת נכבה שלא ראתה בטבעה הראשונה אפי' ראתה בטבעה השנייה איכה הותרת וטובלת אחר ארבעה עשר אפי' לא פסקה.

פרק יוצא דופן א

א יצא דופן אין יוסבין עליו ימי טמאה וטהרה וכל הנשים מתגמלו בבית החיצון והיונו עד מקום שהשמש דם בו. **ב** בת יא שנה ויום אחד כדריה כבדקין וכדקין כל שנת יב מכאן ו ואילך כדריה קיימי אפי' לא ידעה לשם מי כדריה. וכן בן יב מום אחד כדרינו כבדקין וכדקין כל שנת יב מכאן ואילך כ כדרינו קיימין אפי' לא ידע לשם מי כדר. ושבת יב לבקבה ויב לזכר אפילו הביאו בשערות אינו כלום עד שיביאו אותם א אחר גלות. ותיבוקת מכת יב ואילך היא בחזקת גולה לעינין שלא תגאן. אבל לא תחלוץ עד שתבדוק אם הביאה שתי שערות ואפילו לא נמצאו לה חייטין שמה כשרו לעינין א קידש תוך הזמן ובעל לאחר הזמן אבל מעיקרא לא.

פרק בא סימן העליון

א בא סימן העליון עד שא' בא הסימן התחתון או ה התחתון עד שלא בא העליון חשוכה גדולה לכל דבר סומכין על בדיקת נשים בין לחליצה בין למיאון וכן תוך הברק בודקין נשים דקומא לן תוך הברק כלפי ה הפרק ואין כספומתא כבדיקותא לא שאם נמצאו בה סעור' לן לאחר הפרק אמרי' טמא כיכחו ומי' אם לא כבדקה תוך הפרק נמצאו כ' סעור' אחד הפרק לא מחזקינן להו כטומא. טו

מסכת

נדה

ב קבץ שהביאה שתי מערות צדק האחדן של פתח יב
 זוכר ביום האחרון של שנת יבפסק דת דהו כבדולים
ד תיכוכ ותיכוכת שהביאו שתי מערות אפי' בגמלא אחת
 או אפי' בגמלא בלא מערות חייבתן בכל המצות האמורו
 בתורה והסיכוקת אינה יכולה שוב למאן וכלבד סיחו
 במקום אחד בגמלא או בכריסה או בהפרי אבבעותיה מיהו
 אם היו בשני מקומות חסבינן לה גדולה להחמיד שלא תמאן
 ולענין אורך הפער משהיו נקדצות בצפוק לא תמאן
 ולא תחלון עד שהיו ארוכין כדי שינטלו בונג

פרק הרואה כתם

הרואה כתם על עקבה או על ראש גדולה ועל מוקה ופ
 ופרסותיה מכתביה או על קפרי אבבעותיה עמאה על הח
 החלוקה מהצנור ולמטה ולא עברה בשוק של סבחי' טומאה
 ומהצנור ומעלה אסורה על בית יד של חלוקה אם הגיע
 כנגד בית תורפה טומאה ואם לאו טהורה
ב היתה פישטנו ומכסה בו בליה בכל מקום טומאה
 כשיר בשורה טיפין טיפין לרחביה מייכעיא ולא
 איפשיטא ולהומרא **ג** אם כתעסקה במלאכתה ומצא
 דם במקומה תחזור **ד** להתעסק כמו שעשתה אם ידמן
 שתעבור על מקום שמצא הדם טומאה ודאי ואם לאו שהויה
ד ארוכה שלטמה חלוקה של קצרה וקצרה שלטמה של א
 ארוכה אם מגיע כנגד בית תורפה לארוכה שיהיה
 טומאות ואם לאו ארוכה טהורה וקצרה טומאה

ה בדיקה עצמה וחלוקה והשאלה חלוקה לחברתה
 ומצאה בו כתם היא טהורה וחברתה טומאה שתי נשים
 סכתעסקו בספור אחד ואין בו אלא כסלע וכמצא כסלע על
 זו וכסלע על זו שתיהן טומאות **ו** לבשה שלשה חלוקין
 שטריןן לה עברה בשוק של סבחי' גולה אפי' בתחתון
 לא עברה אפי' בעליון איכה גולה תולה בכל מה שיכולה ל
 לתלות כגון שחטה שהמה חיה ועוף כתעסקה בכתמים או
 שכה כגד המתעסקין אכל ספק אם ישבה אם לאו איכה ת
 תולה יתולה בהגה וכסעלה וכמכה אפי' חיתה אם יכולה ל
 להגליע והגויש דם ואפי' לא הרגה מאכול' תולה בו כבגדים
 אכל טפי מכבדים איכה תולה במאכולת אכל הרגה בפשפש
 או הריחה ד חו תולה בו כתיירמוס ועיר שיש בה חזרים ו
 וככלות מוטלין באוק שהן מתניין דם אין מושמי' בה לכתמים
ז מצאה כתם למעלה מהצנור וכתם למטה אם העליון ג
 גדול שלשה גריכין או בעד כבדים ועוד תולין תחתון
 בעליון וטהורה ואם אין בעליון אלא כבדים ובתחתון יותר
 מכבדים אין תולין בו וטהורה **ח** היה עליה כשני ג
 בריס' ומאכולת רצופה בו טהורה כתעסקה בכבויים
 וכמצא עליה שני גריס' או כבדים ועוד או נתעסקה בפחות
 מכבדים וכמצא עליה פחות מכבדים ועוד טומאה וכל סכן
 כתעסקה וכמצא עליה כשני גריסין ועוד כתעסקה באדום
 וכמצא שחור אין תולין בו ואפילו בלא כתעסקה כמי
 מצאה עליה מין אחד אין תולי' בו מיכין אחרים כתעסקה ב

בתרפגלות תולין בו אדום ושחור וכבש וכרכוס בגד
 סכתתן תחת הכר וכמצא עליו דם עגול טהור עד שהיא בו
 כבדים משוך ואפי' כל דהו טומא **א** סליק פירקא

פרק האשה שהטילה

א האשה שהטילה מים בהפל וכמצא בהן דם אם יושבת
 טהורה אפי' שותתת ואם עומדת מוזכקת טהורה **ב**
 שותתת טומאה איש ואשה שהטילו מים בהפל וכמצא בו דם
 טהורה אפי' בעומדת ושותתת **ב** השאלה חלוקה

לכבדית שהגיע זמנה וראתה אפי' **ב** לא ראתה עתה
 או לחברתה גדה או שלטתו והיא כבדיתה ואחר כך לבשמו
 ומצאה בו כתם תולין בהם ותולין בשמורת יוש כנגד יוש
 אפילו כשני וסופרת טבעה פלא טבלה וכיושבת על דם **ב**
 טהור וכבתולה שדמיה טהורין ואין תולין כתם בכתם
 שלשה נשים שלכסו חלוק אחד או שישנו על ספסל של אבי' או
 איצטבא של מרחץ טהורות שכל שאינו מקבל טומאה אינו מ
 מקבל כתמים **ג** שלשה נשים שהיו יושבות במטה ה
 משולבות וכמצא **ד** דם תחת אחת מהן כולן טומאות
 בדיקה אחת ומצאה דם תלי' בה והאחרו טהורות אפי' בדיקה
 אחר אותה של מצאה מיכיה או זקנה או ילדה או עובדה ת
 תולה בשאיכה מיכיה ובשאיכה זקנה ובשאיכה ילדה ובשאיכה
 עובדה היו כלן מיכיות או ילדות או זקנות כלן טומאות **ד**
 שלשה נשים שהיו שנות במטה ואינן משולבות וכמצא
ד דם תחת האמצעית כלן טומאות תחת הסכימית שתי
 הפכימיות טומאות והמיכונה טהורה תחת החיטונה ועל ד
 דרך מרגלות המטה החיצונות טומאות והפכימיות טהורה
 ואם עלו דרך עלייה כלן טומאות ודוק ביסכות אכל כעצום
 וחומרת בריא לי שלא באתי למקום מציאת הדם טהורם

ואם כמצא ביכיה טומאות ודוק בסדין התחתון יש חלוק בין
 משולבו לשאינן משולבו אכל בעליון בכל ענין כלן טומאות
 שהיא חוזר **ה** ליטבא בישא חצב' דלא מיכעיא לקבולי
 מיאש חייסין ליה אם הוא בענין שיבא לו היזק אם
 לא יימש לו אכל כענין אחר אפי' מיהש לא חייסין ליה

מסכת טבות

א עדים שצאלו לחייב מיתה או חמון והזמנו עשין להם
 כאשר זממו לעשות חון מעדי' בן גרמשה שהעידו על
 כהן שהוא בן גרמשה או חלוצה או שהעידו על אחד שחייב ב
 גלות או העידוהו שסור המועד פלו הרב אדם וכאן לחייבו ו
 כופר או שהעידו סגכ ואין לו לש'ם וכגמר דינו לימכר ב
 בביתו באחד מכל אלו אין עושין להם כאשר זמם לא חייבה
 מלקות **ב** עדים שהזמנו ב'ד ולא הספיקו להעמידו בדין עד
 שברחו ובאו לב'ד אחר והזמו שהזמנו בבית דין פלו פטורין
 שנים שהעידו באחד שגירס את אשתו ולא נתן לה כתובה ו
 הזמנו אמורין כמה אדם רוכה ליתן ככתובה על ז' או א' ה
 היתה עומדת ליבגות מיד וכאין כמה היא **ח**

היא פנה אל הארבעה עתה לגבותה אם תתאמן או תתגרם
מזאי רביני ביני יתנו לבעל חזה בא להפחדו מרצו לחייבו
ליתנה לה מיד ושמו או תהיה באמה לפי מה שהיא זקנה
וקרובה למות או אם היא קטומה פתח הבעל יכול לפתלה
סבורה יגרמנה ונש פתח לפי מה שהיא הגדה שיחד לה ב

ביתו ונתנה יא אם היא צעירה או ביטתית או זנונית
ב שהעירו בה שתייב להכירו מנה ליתן לו מכאן
ועד פלטים יום והוא אומן שאינו חייב ליתן לו אלא מכאן ועד
עשרה שנים והוא אומן אומדן כמה אדם רוצה והיה בידו מנה

בין לתתם לו מיד בין ליתנם עד עשר שנים וכך יתנו לו
האלנה להכירו אפי' למאס שנים אין פביעית משמעת
האלנה להכירו ומתנה סלה משמטנו בסביעית אין ש
סביעית משמעת על מנת שלא משמטנו סביעית אין פביעני
משמטת ד כעתם הלאה פלטי יום ואינו יכול לתוכנו
קודם אפי' מנה על פה אבל סלה יכול לתכנו מיד
אבל תשאל חלוק לילך בו לבית האכל ואינו יכול לתוכנו
עד שיאמן האכל ולמפתה בנו עד שיאמן ימי המפתה ו

וכרגל עד שיאמן ימי סרג' ה שנים טענינו באחד
שחייב מנה וכמו שאר חמטין משלמין ואינן לוקין
שנים טענינו באחד שחייב מנה והואו כל אחד יפרע לו
חגי מנה ואם העידו בו שחייב מלקות והואו כל אחד לוקה
מלקות שלם ו אין העדים בעצמן חמטין עד שיאמרו

להם עמנו היתם בחקום פלוני בלוינו היום אבל
אם אמרו חמטין הארג או הכהנה הים עמוכלא הוי הומה
הרב פלוניאל פלוני בעורח הבריה ובאו שנים ואמרו
להם במערב היתם עמוכו אם יבולין להטו למורח ב

כרה עד מערבה אינן חמטין ואם לאו הם חמטין וכן
אם אמרו בבקר באחד בשבת בעורח הרג את הכפא ואמרו
להם בערב באחד בשבת היתם עמוכו בהרד פול אם יכולים
לילך מהקד עד הערב מסוריא להרדעא אינן חמטין ואם
לאו הם חמטין כה אחת חמטין מאת כתות פבאי

כלם להעיד זה החרג' ה אחד זה על עדות אחת כלן החרג'
מי שהביא עדים והתכחשו מתוך עדותן והביא אחרי
והתכחשו אפילו עד כמה מקבלין עדותן ולא אחרין
כבר החזק להביא עדים שקרים ו אין העדים בעצמם
חמטין עד שיאמרו כלן אפילו הם מאת והוא שהעיד

כל אחד תוך כדי דיבור על חכירו אין העדים כפשים חמטין
עד שיבאר הדין על פיהם יא היו העדים אפי' מאת
והואו כלם חייבין סי העדים אפילו מאת ו

וכמאן אחד והם קרוב או פגול כל העדות בטל והוא שכוון
שפגול לראות כדי להעיד לה והעיד אבל לא כוון לראות
כדי להעיד אפילו העיד או שכוון שלא לראות כדי להעיד ו
ולא העיד אינו פגול ואם חמטין התוכנע עדים כשרי ועמדו
סס קרובים או פגולין אפילו כוונו להעיד והעידו לא כתבטל
עדות הפשעים והכי מילי מעד פגול פגול כל העדות על
פה אבל במטר שאנו מוצאין בו קרובים או פגולין עם כשרי

משער כשר אלא אם כן מעבר שכתבו עדותן והעידו זה ע
שה זה ואיכא למימר רוחא טבא למאן דקסיפ מיניה וכו'

קרוב או פגול וחמטם סלה מדעת חבירו כמת רב
לפס שנים שחמטו באחד במטר ואחד בחוק והשני קרוב ו
ואין תרמוק יודע בקרובתו של זה שעדות החרוק כשר ושייב
פבועה שאינם סלה ידע בקרובתו וכאמין למוד סלה ידע ו

וכלבר סלה יהא רגיל בו סלא ודאי יודע ואינו כראה אל ת
הדאש זל אלא כלו בעל יב מעד חוב שעדיו קרובי אפי'
פגולין אפי' מהדו כפני עדים אחרי כשרי פגול
עד פראה המעשה מחלוק זה ועד אחד מחלוק זה פ

סלה היו ביחד בפרא המעשה פגולין לדיכי כפשות וכשרים
לדון דיני חמטות וצריך שיבינו החייבין לזק העדים ולא י
ישמעו מש תורגמן ואם יכונו לפוסם אלא שאין יודעין ל
להגיד סני יב עדים שקרובי לערב פגולין גם לנה
לא פגול אם הלוח כופר או אף פפרע

יד כתב ככדיו לשנים חמטין קרובים לאחד ורחוקים
לאחר לריאף פגולין גם לרחוק וכן פסק דח ורבינו
מא זל ורבינו הא"י באון פסק שפסדים לכשר
בזכאפי מעידי משראו אותם עומי כדרך האכאפיים ו

פרק הנוטל האם

הנוטל האם מעל סכמס מחלוק ואינו לוקה אפי' לא סלה
אחר כן אינו לוקה אלא אם כן סובר ככשה בענין שאינו י
יכול לשלחה ב הקרח קרחה בכל מקום בראבו על מת
חייב ואם קרח שמוסה קרמות באחד בהתראה אחת
על מה אחד חייב חמטם אבל קרח קרה אחת על חמטה מת
אינו חייב אלא אחת ושיעור קרחה אפילו שתי טערות

הנוטל שתי טערות כשבת חייב חמטת ואסור ללקט
שער אחד לכן מתוך פסור אפי' כאלו המקיף
פאת ראשו לא פגול כל הראש ולא סכא תקום הפאות שהוא
חיבור העדשים ללחי אפילו בלא פער סלה במספרים כ

כעין תער חייב ואחד המקיף ואחד המקיף לוקין וכבון
סניע כדבר כגון חמטין והכנה עצמו להקישו המקיף
חייב ואם שהוקפה או שהקיסה פטורה

המפחית פאת זקנו חייב והוא שיאחינו בתער חמטתם ה
הפאות לרח' זל מקום חיבור הלחי לזרעים מכאן ומכאן ושני
גבול הפפה אחד חמטין הפה ואחד משאלו ואחד למטה
בסוף הזקן ובראש בגרבת לרפי אחד מקום חיבור

השכטר לענש חמטין וכבגדם משמאל ואחת מקום חיבור ה
הזרעים ללחי חמטין ומשמאל ואחת למטה וימ שענש
הזרעים החמטין ללחי הוא רחב ויש לו שתי פאות הוא א
ארבעה ואחד למטה וראו חמטין יא ידי כלם ולא יעבור
תער על כל זקנו ולא באותן סמיחין חוט כל שהוא על הפ
הפאות כי לפעמים אינם מכוונים כבג הפאות

ד מותר להשיר השער בשאר הגוף במספרים כעין
תער ובבית הסחי ובבית הסרה אפילו בתספרי
כעין תער נמי אסור ואפילו לחוך בידו כדי להשיר השער
אסור אבל לחוך בגברו כדי להשיר השער מותר
ה הסורטו על האת בין כיד בין בכלי חייב

129

מסכת

עבודה זרה

חייב ואם פרט לעבודת זרה ביד חייב בכלי שגור
 הכותב בתיבת קעקעו קעקע ולא כתב או סכתב על
 בפרו בלא קעקע תחלה אינו חייב עד שיקעקע וכתב בדיו
 או בכל דבר שהוא רופס ואינו חייב עד שיכתוב סם עבודה
 זרה מקום שים בו חכה מותר ליתן בו אפר היה לבוס
 בלאים כל היום אינו חייב אלא אחת ואורו לו אל תלבס ופשט
 ולבס כמה פעמים חייב על כל אחת ואחת ואפי' לא פשט כל
 הסגר בתיבתו לא שפוט שית יד שלו וחזר ולבס אחר התראה

מסכת עבודה זרה א

מדן התלמוד אסור לשאת ולתת עם הגוים שלשה ימים לפני
 אידיתן בארץ ישראל ובגולה ביום האיד בלבד לפיכך אסור
 למכור להם דבר המתקיים ולקבנו מהש דבר שאינו מתקיים
 ולפי' זה אין אסור למכור להם אלא דבר הראוי לתקנות
 עז ולקנות מהם דבר שאינו מתקיים ולקבל מהם דורון
 ואם כן זכותן ביום האיד לבולי עלמא אסור לפני האיד לרב
 אלפס מותר ולרי אסור ואסור להשאיל ולשאול מהם
 ולהלוותן דוק בלא רבית וללוות מהם חבון לפרען ולפרע
 מהן מלוה בעטר והאיד כא הכל מותר אף על פי שכותן הגוי
 מהמעוה שקבל מישראל לגבלים **ב** הכדור מאחד מן
 המינין אסור להושיטו לו אם הוא **ב** בעין שלא היה
 הוא יכול ליקח אותו ואם לו הוא שלו ואפילו הוא פתס שלא
 אגרי טרונה לאכלו שאח יטבח ויאכלנו ואסור להושיט דבר
 אסור למשומד או קאי בתרי עברי דנהרא ולישראל מותר
 אם לא חזר טרונה לאכלו **ג** חכס שמוציא או אסור אין
 חכיו יכול לחלוק עליה מכח **ג** סברא אם לא מכח משנה
 או ברית או אמורת אבל אם עיחר או העיר יכול לחלוק ע
 עליו ולפי הירוס למי אף כזה ממי אין יכול לחלוק עליו
 דה אסם פושק בכל מקום הילכתא כאיכא דאמרי ורבינו
 תם כושק בעל תורה הלך אחר האמיר ובעל ספרי הלך
 אחר המלך ולמי בכל מקום הולך אחר האמיר דרבי
 שזק דבכל מקום אין הילכתא כאיכא דאמרי ומקנת
 הגזנים טוקים בממונה כאיכא דאמרי ובאיסורא ל
 לתמורא **ד** שפעי ישראל מקבלין אותם בתפוכה אף
 אם עברו עבירה בשווד ובפרהסיא וכמה פעמים
 ולא טמא חזרו לשוח בטיבעא או בפרהסיא **ה** כלל
 לידע מן האידין אי זה מהם אסור ואי זה מותר **ו** כל איד
 הקטע שעובדין אותו כולם הינם בכל שנה ושנה אסור לפניו
 ואם אינו קובע לכלם אין אסור לא אותו יוש ושעברו אבל
 אחרים מותרין אפילו משועבדין לו **ז** אסור לאכול ב
 בחופת גוי אפילו איכל משלו לפני החופה משפתי
 סמכין טרי חופת הארריה שלשים יום בביתם ולאחר שלשים
 יום אם אחר מחמת הילולא אסיר עד שנים עשר חדש ואם
 אדם חסוד הוא אפילו אחר תרי סר ירחי שתא אם אין מחמת
 הילולא **ח** טענת כפפי כותבת בזמן זה דרבנן והשמיטה
 היא **ט** לרי שכתב ער ולרשי שכתב עב והוא עיקר

שטר סכתוב בו כל החשבון הכלל והפרט רק טרילג לברייתא
 העולם כשר וכן כמי אם דילג כל הכלל וכתב רק הפרט
ח טורפין על המלכים והכפאים מותר וכלי תשמישן
 וציר שכתובה ירד לעבודה זרה חונה לה מותר ה
 לשאת ולתת עמוהם אעפ' שקרובה הרבה וכלבד שידוע שאין
 אלז המעות משל בני העיר **ט** ישרא וגוי ששפתו ק
 קדרתו אל האם זה אכל זה מותר בככס ויזא ו
 ואפי' אם שהה הרבה לא חיישינן שיתן יאגוי איכור בקדרה
 להכשיל הישראל אם לא להחליף שוב טרע' מכל מקום אין
 להכיח התבטיל בדי השפחות לבדן ולילך לבית הכנסת או
 למקום רחוק עיר שישה יום איד אסור לילך בתוכה אם
 לא טהיה אותו מקום יעבר לילך מטם למקום אחר ואם הוא
 דר טם מותר ובשירא מותר ויס מתירין אם דר טם יהודי
 ולברי אין אסור אלא אם כן ישכעיר ירוד לעבודה זרה **פ**
 שמתקבצים טם כל הסביבות **ק** ישכ לו קרן טפני עבוד
 זרה או כהפזרו לו מעות לא ישחה ויעלם וכן מעין
 המושך מים לפני עבודה זרה לא ישחה לסתות ממנו ואם ה
 אינו כראש כמשתחיה לעבודה זרה מותר **י** וכן פרטופין
 המוקחין מים לא יביא פיו על פיהם ומשת מופני שכראה כ
 כמשתחיה לעבודה זרה ולא יביא פיו על גבי השילון ושתה
 מפני השכנה **יא** מדין התלמוד עיר טים טה ירוד
 לעבודה זרה אסור לילך טם אם לא בדי ליקח
 מהם כחמה ישבריש ושפחות ולא שאר דברים והוא שלא יתן
 מכם לעבודה זרה ואם נתן אסור בהנאה מה שקנה ואם ה
 פיריה ביום איד אסור לרשי כדאית ליה ולרי כדאית ליה
 ויז דאף ביריד טכיום האיד מותר לקנות מהם ולמכור להן
 שחורה האוברת לו והאידא הכל מותר **יב** לדין
 מוטמאין לחונה לארץ וכבית הפרש דרבנן **יג** לדין
 ולעבר עש הגוים ולישא אשה וללמד תורה אף אם יש לו
 פט מן שילמוד בארץ ישראל **יד** אין מקדישין ואין ת
 מוצרישין ואין מהרישין בזמן הזה ואם עברו
 ועשו קרקעית יפרו וישחק הפירין וישליכו לכהר מוטמלין
 אסורין בהנאה ולרב אלפס יש להם היצר כפדיה וכבוד **ט**
 בזמן הזה אין הסתן רשאי לעקרן אלא מטפל בו עד פיהא בו
 מום ויאכלנו **יז** לגבי ישראל מפקדי אלפני ד
 דלפני עור ולא לגבי גוי אלא אלפני עור
יח ואלו דברי אסורי למכור לגוים וכו' והאיד כאין אסור
 למכור אלא לכוהן לגלג לעולם ושענה לכל גוי וכיום
 אידו וספריהם והבטיע שמכסין ממנו **יט** מקום
 שכתבו למכור בהמה דקה לגוים מוכרין **כ** וכו'
 וככל מקום אין מוכרין להם גשה ולא לישראל החמד למכרה
 לגוים על ידי פרסוד שקונה הטהמה למכרה מיד מותר וכל
 בהמה טהורה מותר למכור להם לרשי זל ולקרימין דוקא
 למכר ולרב האי לכל אדם אם כראה לו שמוכר לשחטה זה
 ואיכרא כהגו התר בכל **כא** אין מעמידין בהמה
 בשוכר קאות של גוים ואין מוכרי אותה לרונה
 סלתן ואין מתירין עמהם ואין מתלנין עמהם כדרך ואין ות
 מוכרין להם בלי זיין ולא

ולא לישראל! החמוד למכרו ולא לישראל ליסטים אפילו א
 אינו חמוד להרוב והאידכא כהנו היתר בכל **יה** אין
 מוכרי לגויש דוכים ואריות וכל דבר שיש בו
 לרכים וזיה גשה כהמה דקה לפרכוש ולא למכירה ואסור
 ליקרב תוך ארבע אמות של עבודה זרה חונכה ואין לילך לכל
 מיני טחוק שלהם ואסור להתלוצץ ואין לתלמיד להורות
 עד שיגיע לארבעים סנה אלא אם כן אין גדול בעירו ומנו
 ואין למכור עצמו מן התורה למי שהגיע להוראה **יט**

סכר בכין עבודה זרה מותר ואין פכירות משתלמת
 אלא לבהרף אין מוכרין לגויש בארץ ישראל כמחוכר
 לקרקע ואסור ליתן להם מתנות חנם וכשכרו או מכרו מ
 מותר וכן מותר לפרכש עביהם ואסור לומר כמה הוא גוי
 זה אם לא להודות להקבה **כ** אסור להשתכל אפי' בשפה
 פכיה ולא טבדי טבע של אשה אם הוא מכירה
 שהם שלה ואפילו אינן עליה ולא כהמה חיה ועוף בשעה ש
 סחזקין זה לזה ואסור להרהר ברבר עבירה **כא**

מוכרים לגויש אין ומתקנה עמו על מנת שיקון
 וטרה ומתקנה עמו על מנת שישחטנה ורב חלפת פוסק ל
 לאסור **כב** משכירין כהנים בארץ ישראל לגויש או
 אכל לא שדות ונחוצה לארץ הכל מותר למכור
 ולהשכיר ובלבד שלא ימכור או ישכיר לב' ביתר ולא לבית
 דירה שמכסין לתוכו עבודה זרה אלא לעצים ולשאר תש
 תשמים ואפילו הכל מותר **כג** אין משכירין מרחץ
 לגויש אבל לבית מותר וסדה **כד** אף לגויש מותר ו
 ואסור לבנות בשכת בקיבולת על ידי פובליש גויש ואפי'
 שישתתו האככים בביתם אסור **כה** ישראל וגוי

שיש להם שדה או מרחץ או תכור **כז** בשותפות
 לא יאמר לגוי טול אתה בשבת ואפי' באחד בשבת ואם התנו
 מתחלה מותר ואם לא התנו כלל אלא כשכחו לחשבון אמר ש
 שיטול הישראל על יום ראשון כנגד יום השבת אסור ושתמו
 שלא דברו כלל יש אחרין ואדוני אבי הראש זל מותר
 והלוקח תכור מן הגוי במשכון וכשול ממנו רבית אין צריך ל
 להתנות **כח** מותר להשכיר תכור או רחים לגויש
 לחם אדוני אבי הראש זל והרמבם
 אסור בתכור ומתיר בריחים ישראל וגוי שיש להם שדה ב
 בשותפות מותר לומר לגוי טול אתה סני ערלות ואקח אפי'
 שלש שנים כנגדן ואפילו לא התנו תחלה

פרק האידנא א
 להעמיד בהמה בין הגויש **ב** אשת ישראל שנסתרת
 מותרת לבעלה ואם על ידי כפשות אסורה לבעלה
 ואשת כהן או פכיה שנסתרת אפילו לא על ידי כפשות כיון
 שהיתה ברשות הגוי אסורה אבל על ידי זנות או כתיחה ע
 עמו ואינה מסורה תחת ידו מותרת לכהן **ג** אשה ש
 שאינה קרובה למלכות לא תתיחד עם הגוי אפילו
 אשתו עמו אבל חקרוכה למלכות או אינה קרובה למלכות
 ולהתיחד בין גויית מותרת **ד** אסור לומר גוי אפי' כ

כדי שלא יהרגו ואם אמרן הוא כופר בעיקר **ה**
 ישרא שכיטפל לו גוי בדרך עופלו למיכו ויחיובל
 הדרך עלו בעליה או ירוו כיריה לעולם יהא הישרא

למעלה וא ישוח לפניו בכל מקום **ו** ככרית
 מילדת בת ישראל בחון פאחרות עומדות על גבה אבל
 לא בינה לבינה וכן מכיקה בת ישראל ברשותה ואחרות
 עומדות על גבה או יוצא וככס ישראלית מילדת הנכרית
 בחול כשכר אבל לא בחנם וכשבת אכלו כשכר לא ואיפה
 מכיקה לככרית אפילו בחול אפילו כשכר ותינוק יונק
 מגויה ומכהמה טמאה ומביאי לו חלב מכל מקום ואינו חושש
 לא משום טרף ולא משום בהמה טמאה **ז** הגויש ז
 והרועים בהמה דקה לא יוציאו אפילו **ח** כשכר ולא
 מורדין **ט** המיכין והמסורות ומשומד להכעים ואפי' קורפי
 מורדין ומעבדין מלעלות אם יכול למצוא עליה ומשומד
 שכתר בעיקר מותר להלותו ברבית ואסור ליתן לו רבית
 כל מנח וחולי שיש בהם סכנה שמחללי עליהם

ה את השבת אין מתרפאין מהם ואפילו ספק חי ס
 ספק מתו ואם אמר לו פס פלוני יפה לו ספ פלוני יעלו
 מותר לשמוך עליו חולה שאין בו סכנה וריפוי בהמתו
 מתרפאין מהם וריבוא דכופלתא לרכיבו קם אסור ולרב א
 אלפת מותר להקדש את מהם כל מכה שנרכש אומד או היא
 מהשפה ולפנים מחללין עליה את השבת וכן כל באב הפנים
 ופדעתא ואשתא צמירתא **ט** אומן גוי מקדיש
 ממנו ורופא טמא מומחה לרכים מתרפאי

מומנו ואפילו חולי שיש בו סכנה ומותר להקדש את על ידי
 לחם מגוי בסתם כל זמן שאינו יודע שמזכיר שם עבודה זרה
 אבל אם יודע שמזכיר שם עבודה זרה אסור וממין אפילו **י**
 שתמא כמי אסור ועל ידי סם מותר להקדש את ממנו
 ואם אמר לו הגוי שאין לרפואה אלא בעצי אפרה אסור
 לקבל ממנו אבל אם אמר לו אין לו רפואה אלא באורגו אין
 ולא הזכיר אסיה מותר **יא** על כל עבירות

שכתורה שלא בשעת השמד כזיכעא יעבור ואל יהרג ואם
 רוצה להחמיר על עצמו וליהרג רפאי ובערהסיא יהרג ואל
 יעבור ובעבודה זרה ובגילוי ערות וכפשות דמים ו
 אפילו כזיכעא יהרג וכשעת השמד אפילו ערקתא דמסאני
 יהרג מעלין אזנים בשבת **יב** עין שמרדה לבאת
 מותר לכחלה בשבת אין מחללין שבת כידבר
 שהוא אסור דאורייתא כשחיל שחרון אבר ובאיסור ד
 דרבנן מחללין וכל דרכי חולה כעפין על ידי גוי בשבת אפי'

שבות דאית ביה מעשה **יג** אין מסתפרין מן
 מהגוי אם לא ברשות הרבים וברשות היחיד ו
 ורואה במראה ואסור לראות במראה אם לא לצורך כגון ש
 שחושש מעיניו או שחושש לעצמו או משתכל במראה ל
 ישראל המספר לגוי כיון שהגיע שלטה אכענות סמוך ל
 לבגוריתו שומט את ידו **יד** סתם יינן וחומץ ש
 שהיה פתלתו יין כיינו של גוי וחם אדרייני
 ועורות לכוין אסורין בהכאה **יז** חומץ שלכס
 והכוסר יש טהם משהם מגבי גוי **יח** מי להם ב

131

מסכת

עבודה זרה

לחם בחותם אחד תבטל שיטתו יין ונבטל בגוי אפילו ק
 קורטם שהרתיח מותר וכן אלוהותים יין מוזב כל זמן שיטתו ט
 טעם יין גם כן מוזב יין כסך ובלוי יין שהרתיחו אין בו מוסם
 יין כסך ובלוי יין שסתערבו דבש או סאור יש בו מוסם יין
 כסך והרמב"ם התיר **יד** האפקיד יין כיד גוי מ
 מות בחותם אחד וכיד ישראל חסור צריך סני ח
 חותמות והשולח יין כיד גוי בחביות של חרס צריך סני ח
 חותמות או שיודיע לישראל צורת החותם וגם שיודיע לגויס
 סהודי גו לישראל וחביות של עץ וכאדות אין להם תקנה
 לשלחם כיד גוי אלא אם כן יכניס כלולתו שק שאין בו ת
 תפירה מבחין וחתום פי השק ולרב אסף ולהלכות גדולות
 אין היתר להפקיד יין כיד גוי אלא במפתח וינתם וזהו ג
 בשני חתמות אבא אפומא דחביתא שריקא וחרימא וכן
 דיקולא אפומא דחביתא וניהדק הני חותם בתוך חותם וכן
 כאד כדוסקא וציר וחתום ופיה למטה או כייף פומיה לבאו
טו סכר של עשוי אין בו מוסם בשולו גויס ומותר לשתות
 בבית הגוי עמו ורדק ערפי או חסלן בבית הגוי מ
 מותר לקבוע עליו ולשתות אבל לקבוע עמו לשתותו ב
 בבית הגוי אסור וכן הדין במסקה שגושין מדבש
יז מפקה של תיתם ודבש מותר לקנותו מן הגוי אפילו
 אם הוא יותר ביוקר מן היין ובלבד שיראה כשיצא א
 אותו מן החבית **יח** חרס אררייכי אסור לשמוך בו כ
 כרעי הימטה דרובה בקיומו של יין כסך על ידי
 דבר אחר אסור עור לבוב שיטתו לו קרע עגול כנגד הלכ ו
 ויש עליו קורטם אם אסור בהכאה אין עליו קורטם דם מותר ב
 בהכאה ואם העור נולח אפילו אין עליו קורטם דם אסור
יח בער הכסבה לבית עבודה זרה מותר והימנא אסור
 גוי ההולך לתרפות בהליכה אסור לשאת
 ולתת עמו ובחזרה מותר וישראל בהליכה מותר
 ובחזרה אסור ואי ישראל משומר הוא אפילו בחזרה אסור
 וגוי ההולך ליריד מקום שמוכרין צרכי עבודה זרה בין ב
 בהליכה בין בחזרה מותר וישראל ההולך שם בהליכה מותר
 בחזרה אסור **כ** כאדות הגויס שין של ישראל כנגד ב
 בהם יונם וליגה אסור פחות מבחין מותר בהכאה
כא לרמי כל כלי מזופת טעם גו הגוי יין או שהיה גו
 יין של ישראל ונבטל בו הגוי או כאדות הגויס יסטים
 אפי גרודי צריכי עירוי וכן מזופתות אפילו חרטים אבל
 חרטים גרוי יש שרו טכסוף ורת מתיר בטכסוף כל כלי ה
 הגויס שאין ומכסיס לקיום אפילו היה מזופת וקקיף כל ש
 שכן אם אי מזופת אפילו יסטים וכמכסיס לקיום ישן צריך
 עירוי אפילו אינו מזופת ומזופת אפילו חרס וכאדת חסיב
 אין ומכסיס לקיום וחרס שאינו מזופת סני בטכסוף ומתיר
 על ידי טכסוף כריעבר כלי מזופת של ישראל סנגע בהן ג
 גוי בעוד יין בתוכו אבל לכתחלה לא ונרבינו אליהו מותר
 אפילו לכתחלה על ידי טכסוף וכלי שמוכניסו לקיום אפילו
 לפי טעה גזרו בו רבנן ודי מתיר לקנות כלי מזופת חרס מ
 מן הגוי ובלבד שיהו פגיו זהובין שכיבר שלא כן בו יין מ
 מלח הטבעה על ידי ביטול מותר אעפ"י שאי איסור לעשותו

כל חרס **כב** דין עירוי צריך למלאנו מים ולהביח
 בו מעת לעת וכן יעשה שלשה ימים ומעיל ב
 לכל הכלים אפי כשל גויס בין כאדות בין קכקניס ואם נותן
 לתוכו כיר או מורייס בתוך מעת לעת מועיל כמו עירוי א
 אבל מים ומלח בעלמא לא אפי לא יהיו עזין מאד וכן אם
 החזירן לכבשן עד שטרפה הזפת והגעלה ברותחי מועיל
 כמו עירוי ורד התיר לשפוך מים לתוכו המין ולגבולו ואינו
 כרחה לדי לא יכניס כלי לירדה דותחתו וישפך ממנו על כל
 דף ודף **כג** כל כלי הגויס מותר לתת לתוכו יין א
 אחר סנים עשר חרס ומים ושכר מותר
 מיד כלי שום תיקון כל כלי שצריך טכסוף צריך שיטכסכו
 שלשה פעמים ולרמי כל כלי חרס חדש טשיתה בו גוי כ
 צריך עירוי אלא אם כן שמה בו ישראל שלשה פעמים תחלה
 ומיהו ארזי אפי הראש זל כתב דוקא אם הוא מזין ארזית
 שהיא בולעת הרבה או שלא כשרף בכבשן יפה אבל סתם כלי
 חרס לא **כד** כלים המוכרין באבר או בזכויות בין
 ירוקי בין אוכמי או חיורי אסורין לעכין ח
 חמץ בתפסח ולעכין יין כסך אין איסור אלא ירוקי ואי אית ב
 בהו קרטופי כליו אסירי **כה** הזביס והחרבי
 של גויס תוך סנים עשר חרס מותרין אפילו באכילה
 ולאחר סנים עשר חרס מותרין אפילו באכילה שארי
 יין של גויס שכתובשו בתוך רת אסור להחמין בהם את ה
 העיסה והבינו אפרים התיר וכן דעת הראש זל המחמין ב
 בשמרים אסורים כל העיסה אסורה אפילו באלף לא בשיל
 מורייס של גוי אומן פעם ראשונה ושניה מותר ושלישית א
 אסור ואם היין יותר בזול מן המורייס הכל אסור ומי שאינו
 אומן הכל אסור ואפילו אם היין ביוקר לפרי אבל לרמי אם
 היין ביוקר מותר מכל חרס ומאוזן ונתר טעם ראשונה
 ושניה אפילו היין יותר בזול **כו** גביעות הגויס א
 אסורין באכילה חלב שחלבו **כז** גוי ואין ישראל
 יכול לראיתו כשהוא עומד אסור באכילה **כח** פת של
 גויס של בעלי בתים אסור אפי הגיע ליד פלגור
 גופי אם שלחו לזה אסור לישראל אחר ושל פלטר מקום שבהגו
 בו איסור אסור מקום שבהגו בו היתר מותר ובלבד שלא יהא
 סם פלטר ישרא שמן של גויס מותר באכ לה **כח**
 אין אסור משום ביטולי גויס אלא דבר שאינו
 סחכל כמות שהוא חי וגם עולה על שולחן מלכים **כט**
 מי שאינו כזהר מפת סל גויס יכול לאכול פת
 סללושה בביצים ודגים מלוחים סחכלים מחמות מלחן ואחר
 כך בשלן גוי אין בהם משום ביטולי גויס ומכל מקום יכולין
 לערב בהן עירובי תבשילין ואי עבידיהו כסא דהרסנא ח
 אסור **ל** גוי שהטית את האגס באור כל החגבי סבו
 טהורים מותרין בין היין בין שחוטגי שאין וטעונין
 סחיטה ואין בהם משום ביטולי גויס כיון שלא כיוון לבטלם
 אבל אם כיוון לבטלם אסורים **לא** גוי דשאר ס
 סיחתא לאתניא וקבר בה **לב** ישראל קרא מ
 מעיקרא שפיר דאמי **לג** תבטיל שסכלו ישראל
 במאכל בן דרוסאי אפילו סלקו ד

137

כלן מן האש וכל גוי והחזירו ונמרו מותר או בשלו גוי ב
 כשיעור הזה וכל ישראל והחזירו מותר לא היה מנופל כ
 כשיעור הזה וכלן מן האש וכל גוי והחזירו ונמרו אסור מ
 מנאו על בני האם וחתה על הנחלים ונמרו מותר.

ל פת יטבו מנאס ביפולי גויס חס לא יקרב ביפולו
 על ידי חיתו או יהפוך בו ומה שקלו על ידי ק
 קיסם החל להם לישראל ויהיו שובגין **לד** דג שמלחו
 גי עד שהוא ראוי לאכילת מותר. וחמטליא
 שלם והקלינית שלהן וכוספן של גויס ומשחא סליקא שלהן מ
 מותר. כותף טעם לפסג מותר. **לה** ושהם כ
 כלתן אינן ככיוונתן. פתיתא דטלופתי
 דג דחלא בין דמא אסור דמיטו דמטרי פרו.
לו כבשים של גויס פה-כן לתת לתוכן יין וחומץ אסורין
 באכילה ואם יודע שנותבין לתוכן יין אסורין בש בהכאה.
לז חילק של גויס וטריית טרופה וקורט של חלמית או
 אסורין באכילה. **לח** כגון שחטבו בסכין של
 גויס שאינו בן יצוא דעב. קר מאיר להקיר ומכל
 מקום לא היה מורה כן ולא היה מוחה ביד המטיר.
לט עבדו ואשתו וכניו של חבר דרי קן בחזקת חבר
 אף אחרי מות החבר. **מ** חתיבת דב שאין
 בה קיומן יין תכלת אסורין ביד ישראל החסור ב
 בחותש אחרו חלמית חלב מוריים פת גבינה מותרין ב
 בחותש אחר ואין להקנין בבוריא יתח מ' חב חלא מן המומחה
 אבל לאכל בבית כל אדם מותר. חלב שהלכו גוי וישראל
 יוכל לראותו אם יעמוד אפי' יושב ואינו רואה בשש' השולבו
 מותר אפילו לו דבר פומא בעדרו ואם ידוע שאין לו דבר
 פומא בעדרו מותר בכל ענין. **מא** מעקה העשוי
 מדבש ועבכים מכאפות וכספין שאין דרכן ל
 לתת לתוכן יין וחומץ וטריית שאינה טרופה והוא טיכיר ר
 ראשה ושדרה של כל דג ודג וזיר פיסם בה כלבית אחת ב
 בחכית סתומה וסתיים בחכית פתוחה ועלה של חלמית מותר
 באכילה. **מב** ציר דג פומא אינו חלא מדרבנן לכך
 מותר לקנות מן הגויס דגים מליחש ט
 טהורים אף על פי שמוכאים עם הטומאים בכלי אחר.
מו קרבי דגים ועבוכים שכימוחו אינן קפאין חלא מן
 המומחה והימין קרבי דגים לאו דחוריתא ורית
 פירם שהן דאורייתא ומומכין עליהם להתיר דג אצט' שאין
 אכורואין לו סכפיר וקספסת וסימון כל שבודרת ועגולגלת
 וראש אחד חד וראש אחד כד והן הן פומא בנים.
מד זיתו גלוסקא של גויס המנובלגין אצט' דרפנו שובא
 זכן חבבים כבוגין וקפרישין וקפלושות ויין תבוחים הכאים
 מהאזנר ומהסטינה ומה הפתק מותרין והמכורין לפני ה
 החכוני כלן אסורין. פליק פירקא

כין של כלמים בין של עבודה זרה מותרין מצא תבנית יד או
 תבנית רבל ועומדי על בסיסן אסורין. עבודה זרה ששכרה
 משית אסורה. **ב** הפרומים שקכנו באשרה ואיכס צ
 צריכים לאמן מותרין ובלמד שלא יעלה באשרה
 ליקחם לא יתין בקנה הקן ואם בנים בקן או אפרוחי שצריכי
 לאמן אסורין. המוצא כלים ועליהם צורת חמה ולבנה
 וצורת דרקון. **ג** טיש לו ציצין בין פרקי צואר אסורין.
ד גוי מבטל עז של חכירו ואפי' בעל כרחו ואם הוא גוי
 קטן שאינו יודע בטיב פו' אינו יכול לבטלה ובר ותוסב
 אינו מבטל עז. **ה** אסור לעשות צורת חמה ולבנה כ
 ככבים ומזלז בין. **ה** בצורה בולגת בין בצורה שוקפת
 ואפילו לומר לבני לעשותו או להשתותו וה' מן ביחיד אבל ברבים
 דליכא חסדא מותר להשתקם ואם הם של פרקי מותר' אפי'
 ליחיד. וצורת אדם שלמה הנבלמת אסור בין לעשותה בין ל
 להשתותה ומותר במוצא וצורת דרקון מותר בצופה ואסור
 במוצא ואסור להשתותה וכל צורה מותר לעשותה כדי ל
 להתלמד ואסור לעשות דמוית חיות ואופנים שרפי' וכוונת
 ומלאכי השרת וזכו לעשות בית תבנית היכל ואכפדה ת
 תבנית אולם ושולחן תבנית שולחן ומכורה תבנית מכונה או
 אבל עופה של ששה ושל שמונה ושל סבעה לא יעשה ואפילו
 של שאר מיני מתכות פי' מכורין דלעיל על השירים וכמו
 וטבעות ושל יורות וקומקומים ומהמי המין פפבלי' ופדיכי'
 וטבעות מכוזין הם מותרין ופעל כבדי מטי' ים מותרין ויש
 אחרים מרחץ טע' פומד' בחצרה מותר לרחוץ בה מפני
 שאי' כעשית לבני למרחץ ודברי' של חול מותר' לאמרם במרחץ
 ובבית הכסא בלשון הקדש ודברי' של קדש אסור לאמרם בלשון
 חול וזף להרהר בהם אסור. **ו** העובד לדבר המחובר
 לא כאשר וצפוי אסור מ' שהיה ככלו פמוך לעז
 וככל אסור לבנותו לא כוכס לתוך שלוד' אמות וכונה ועופה
 ממקום הפבו בית הכסא לכעריס או מנחלוהו קנינים.
ז ג' בתים הן בית שבאר לעז' או שהיה בניו ועומד והשתחוה
 לו אסור פיידו וכיירו אסור. ג' בתים הן ז' אבנים וז' אבנות
ח אשרה הגזולת הרבים אפי' יש דרך אחרת לא יעבור
 תחיתה ואם אין דרך אחרת מותר' ומהיה אדם חסוב
 יחמיר על עצמו אפי' בשאין דרך אחרת וצריך כשיעבור
 יעבור במרובה ואסור לישב בכל אורך שלה וכל הבית של
 עז' יש אסורין ויש מותרין וזרעין תחת האשרה ירקות בין
 בימות החמה בין בימות הגשמים. **ט** כטל עצים מ
 מהאשרה אסורין בהכאה הסיק בהן הפוכה חדש.
 יותן יטן יוצן אפה בו את הפת מוליד דמי עצים ליש המלח
 והפת מותר אפילו בשכינת לרסי' ולר' אין הפת מותר אלא
 על ידי תערובת והולכת דמי כל הפת וארובי אבי הדאש
 הכריע כדי שאינו מותר' אלא על ידי תערובת וכלאי' להתיר
 בהולכת דמי העצים. והז' לא התיר על ידי הולכה אלא
 בהכאה והז' יוכה התיר אף באכילה וכן כמי מסתבר ואין ל
 להתיר על ידי הולכת הכאה ליש באכילה אלא כעין אפה בו
 את הפת. כעל כרכר וארב בו הטבר שאין ממשות האסור
 בעין וכן חכית של יין כפך שכתערכ. בחכיות. ה

פרק כל הצלמים

כל הצלמים של כפרים אסורין ושל כרכין ועומדין על פתח
 המדינה כגון אלו שעושין כדמות צורת מלכים וכדון מקל.
 או כפז או כדור אסורין והשאר מותרין. המוצא פטרים

מסכת

עבודה זרה

כחיות של יין כשר הואיל ואינו כיתר השתיה וימ' דהוא הדין
 שאר איזורים כיתרין בזולת הכאה לים המלח ולא כחירא
 וכל היכא דאמרינן יולך הכאה לים המלח אס' רוצה למכרו
 לבוי כשר חוץ מדמי האיכור שרי' כולו גוי מן הארצה מקל
 או קיסם או אילני עלה אחר הרי זו בטלה גוי שטיפה עבודה
 זרה לזכרו היא ושפאיה מותרין לזרפה היא אפורה ושפאיה
 מותרין וישראל שטיפה עבודה זרה של גוי בין לזכרו בין ל
 לזרפה היא ושפאיה אפורין עבודה זרה שנסתברה מאיה ז
 צריך לטול כל קיסם וקיסם ואם נסתרה בעבין שאין הדינו
 יכול להחזירה מותרין הלוקח גרוטאות מן הגוי ומצא ב
 בזה עבודה זרה אש עד שלא כתן המעות משך הרי זה יחזיר
 ואם משכתן המעות משך יולך הכאה לים המלח

פרק כל דבר א כל דבר פ

איתנו לזכרים כגון יינות שמכים ופולקות אס' לא עשה מאנו
 תקרנות לעבודה זרה רק שהכינו לפניה אסור לעולם ואין
 לו ביטול וחפילו דבר שאין מקריבין אותו לזכרים אס' עשה מ
 מאנו זריקה האשתברת אין לו ביטול אבל לגוי עבודה זרה
 יש להם ביטול והנרות שארליקין לפני עבודה זרה אס' כהן
 הגבל ומכרם או כתבם לישראל מותרין וכל שכן חתיכות של
 שונה והכברות ששלח הגבל לישראל דמין מותרין והגביע
 שאכסכו כו ומחטה שמקטרי בה אפורין וצריכין בטול
 ואם מכרם או משכבם לישראל לא בטלם וכוי עבודה זרה
 האפורי דוק שמוכרו דרך כוי אבל מוכחין דרך בוין מותרין
 עבוד זרה שיפ' לה בכה או מרחץ או תבור כהנה עשה

ב על ידי שבר ובלבד שלא יחזיק לתם טובה אפי' לעובדי

לה ואם היה שלה ושל אחרים מותר אפילו מחזיק לתם טובה
 ובלבד שלא יחזיק טובה לכוארים עצמן אלא לגוים העובדין
 שלה חכיות של עז' אסור לקנות מהם ואם היה מעלה
 שבר למדינה מותר בהאין של עז' אסור ליתן להם עבודה
 זרה של ככרי אפורה מיד ושל ישראל משתעבד ככרי
 מוטל עבודה זרה שלו ושל חבירו וישראל אינו מוטל עבודה
 זרה של ככרי וכל שכן עז' שלו שאין לה בטול המוטל עז'
 בטול א' והאמיה ביטל משמשיה לא בטל עז' קטוע ראש
 אזכה או אצבעה או חושמה או שפסחה בפניה קרי זה בטל
 גררה באיש או פורק בה טאה איכה בטלה וזכה או משכבה
 בין לצורף גוי בין לצורף ישראל איכה בטלה עבודה זרה
 שהכחות עובדיה בשעת שלום מותרת בשעת מלחמה אסור
 במנוס איות של מלכים מותרין יין משקה תחיל

ג יין משקה תחיל

ליאטך כעשה יין כסך לרית דוקא משמאשך חוץ לבת ולא כהיר
 אלא כרשי דמשמאשך בבת עצמה מנד הע' יין לנד ה' חתון
 ופכה התרצנים והזבים ועברילים מן היין וכפאר היין שפני
 עצמו חשיב כל מה שכתב יין ליאסר במגע גוי או אש דרכו
 גוי כאשר מחמת כחו אפילו לא כגע כו וכפ' וריכין בגיגית
 אש הניא ממוכו דרך ברזא או אש לקח מן הגיגית ככלי וכון
 לשלוט מן החרצני חשיב האמשה לפוויי יין כל מה שבגיגית
 וכן אש כתן כל לתוך הגיגית כדי לשלוט ממוכו יין כלל הוי
 אימשה אבל אש לקח ככלי יין וחרצנים ביחד לא הוי המשכה

ד בומן הזה אין צריך להפריש תרומות ומעשרות

חפץ שכתל לתוך כלי שיש בו יין וחמיטו גוי ידו ל
 ליטלו לא כאשר באכאה בהכפפה וכהנאקתה וא
 אסור בהכאה כיצר יעשה שלא יאסר בהכאה אמוז ביד גוי ס
 שלא יוכל לכעכע עד שינציא היין שמידו ולמעלה

ה גוי שכתב יינו של ישראל לעבודה זרה מותר ל

ליטול ממנו דמיו או שאותו הגוי יאכרנו לאחר
 חפית שכתל ממנו עברא והכבים גוי ידו כקב
 או שהוציא הברזא שגביע עד היין כלו אסור כ
 בהכאה לא הגיב הברזא לפנים עד היין והוצאה אסור כ
 בשפיה שיש ידו על הקב לרשי כלו אסור בשפיה ולרבינו
 גם כלו אסור בהכאה ולרבי אלפס

ו

ואפילו לקח גוי מותר להחזיר ממותר וגיבית מלאה עכבים
 עמודת בבית גוי אסורה או אפי' של ישראל אס' העלים עיניו
 ממנה דשמיא לקח הגוי ממנה מעט וכון להטלתו

ז לכאורה כראת דמותך לדרוך עם הככרי בבת פקוקה

ורבי' תם אושר בת טירד ממנה היין וחרצנים ביחד
 לברגותי ומגברותי יורד היין לברו לזכור היין סבת לא
 חשיב יין ליאסר במגע גוי אלא היין שכברגותי ואס' קחזיר
 גרנותי לבת אסר כל מה סבת ממש תערוכת

ח אפילו למאן דאמר כינוק חיבור כינוק בר כינוק אינו

חיבור הילכך אס' יצק גוי יין מקנקנו לבוש שאלפס
 יין סבכקן ממש כנוק והוציא ישראל יין מחבית לקנקן ה
 היין שכתבית מותר

ה ידי דבר אחר אסור בשפיה לרשי והלכות ג

גרלות ורבינו חננאל ור' רב אלפס מתיירין אונגו בשפיה א
 אבל מגע גוי בגופו שלא בכוכה מותר בהכאה ואסור בשפיה
 רבינו חננאל פסק שהלוקח עבדים מן השוק אעפ' שחלו
 וטבלו עושיין יין כפך עד ששים עשר חדש ידוקא עבד א
 אבל גוי שכתבייר מיד אינו עושה יין כסך יצט' עוקקים דגם

ו בעבדים מיד אינו עושים יין כפך תינוק כן

יומו עושה יין כפך ליאסר בשפיה ופתיס יינס ומגע
 גוי ביין פלכו יפ' אושרי' בשכאה ויש מתיירי' ואין ראייה ברורה
 להתייר אלא תכה לתם לישראל מוטב יהיו מוגבין ואל יהיו מ

ז מוזדיין גוי שכתבית מותרין ח ואמרו לו לא וראת כלי שהיה בו יין

והכבים ידו בתוכו בעצם וכתפערבין אחר כלו אסור כ
 בשפיה ודמי היין שכתבים בו הגוי ידו אסור בהכאה

ט ואברדמים גוי שמצץ יין מן המיסקת שכתבית והעלתו אל

פיו או שטעם מן הכוס והחזירו לחבית כלו אסור בהכאה
 אבל הכבים ידו לחבית של יין וכפסור שהוא של שאון מותר
 בהכאה להראבד אפילו כודע לו כשהוציא את ידו שהיה יין
 ולרבינו תם דוקא שלא כודע לו וגוי עושה יין כסך כפיו

י כחו של גוי שלא בכוכה כגון שהוריק מן הכלי ו

ולא ידע שהוא יין מותר בשפיה יין ממוגו גוי אסור
 בשפיה אבל אש זרק מים לתוך יין שלא בדרך מויגה מותר
 בשפיה וכמוחוכר מים ביין לא אמרינן כינוק ולא
 יולך גוי עכבים בבת שהתחיל ליאטך וכדיעבד מותר

יא בומן הזה אין צריך להפריש תרומות ומעשרות

חפץ שכתל לתוך כלי שיש בו יין וחמיטו גוי ידו ל
 ליטלו לא כאשר באכאה בהכפפה וכהנאקתה וא
 אסור בהכאה כיצר יעשה שלא יאסר בהכאה אמוז ביד גוי ס
 שלא יוכל לכעכע עד שינציא היין שמידו ולמעלה

יב גוי שכתב יינו של ישראל לעבודה זרה מותר ל

ליטול ממנו דמיו או שאותו הגוי יאכרנו לאחר
 חפית שכתל ממנו עברא והכבים גוי ידו כקב
 או שהוציא הברזא שגביע עד היין כלו אסור כ
 בהכאה לא הגיב הברזא לפנים עד היין והוצאה אסור כ
 בשפיה שיש ידו על הקב לרשי כלו אסור בשפיה ולרבינו
 גם כלו אסור בהכאה ולרבי אלפס

ו

פרק כלל ל"ז נסך א

כלל ל"ז נסך גוי המוכר את פועל ישראל לעשות עמו אפילו
בשבת ייכס או המוכר המאמר מישראל להביא ע"י כסף
ייכס סכרו אסור אבל המוכר המאמר לגוי לרבות ע"י
והנכס עלינו ל"ז נסך גוי המוכר את הפועל למלאכה
אחרת אף על פי שהעביר חבית של יין כסף ממוקם למקום
סכרו מותר וכגון שאמר לו העביר לי מאה חביות כל חבית
וחבית כפרושה אז הסכר מותר חוץ מפרושה אחת אבל אם
לו העביר לי מאה חביות במאה פרוכות כל סכרו אסור

ב ישראלי שביקש לו עבודה זרה או יין כסף התופסים
דמיהם ומכרם לגוי בהקפה וחזר לגוי ומכרם ל
לאחר ונתן לישראל הדמים מותרים לישראל אחר ולמוכר א
אסורין לעולם ויש מתירין אפילו פרעו הגוי ועדין העבודה
זרה ב"ד ישראל מכהן האומר לפועל עשה עמי מלאכה
ואתן לך חפץ זה כשכרך יכול ליתן לו דמיו אלא אם כן משך
החפץ או עומד בחזרו של פועל מותר להפסיד
עצמו לסכור חביות של יין כסף וכיוצא בזה שמשפירי

ד גוי שמוכר עבדו זרה ופרע דמיה לישראל מותרין
ד"ה דאמרינן דמי עבודה זרה ביד גוי אסורין הינו
דוקא כהמוכרה לקנות בדמיה זרבי עבודה זרה ומיהו ד
דוקא בשאין ישראל רוצה בקניינה כגון שיש לו ערב שיכול ל
ליטרע ממנה אבל אם ישראל רוצה בקניימה דמיה אסורין

ה גר תושב אין מביעו פוסל בין סלנו אבל ייבא אפילו
בשתייה ומימדין אכלו יין לחמן מוצט אפילו הודיעו
סהפליב אבל אין מפקדין אצלו יין לחמן מרובה וזר שמל ו
ולא פכל כראוי אינו עושה יין כסף יין כסף פסול על
גבי עבדים יריחם והב מותרות ואם היו מכובעונו או פ
שהיו גרביים כפרדים זה מזה או על גבי חטין אסורים ואם
כפל על גרונות שפונק או כיוצא בזה מותרין

ו הילכתא בתר סמא אזלין הילכך חמרא חדתא כ
בעיכבי כותף טעם וכל סכין חמרא עתיקא בעיכבי
ח"ל חמרא דאיסורא בהלא דשיכרא וכן חמרא דחייב עס
חמרא דשערי במטהו וכותף טעם לפום מותר בכל האיסורא
אפילו האוסרין במטהו

ז הילכתא ריחיה חלא וטעמיה חמרא חמ"א הילכך ל
לא שכיח חלא לבג חמרא ולא טעם חמרא לבג חלא ב

ח בת תיקה ופת חמה וחבית מגופה
או חבית פתוחה ופת כוכבת קימא לן ריחא
לאו מילתא היא וכל סכין פת כוכבת וחבית פתוחה ופת חמה
וחבית פתוחה לכלי עלמא ריחא מילתא היא ובשר ככלא
עס בשר שמופה רשי מותר ורבינו תם אומר והכי מילי ב
בתכור קטן והתום אבל בתכורים גדולים סלמו ופתוחים פרו

ט הילכת' כותף טעם לפום מותר ואפילו אם ככמות
חזר אחר כגון שחברה מלח או יתירה מלח ואיפס'
אם היתה כתקנה לא היה זה פבוייה אפילו ה"י מותר ואם
השכיח ככתערב ואחר כך פגם אסור

ולכך אלפס היין סיון הנקב ולמעלה אסור בהנאה וסל מטה
אסור בשתייה ו גוי שמריק מחבית לקנקן שביד ו
ישראל אסור בשתייה וישראל המריק מחבית
לקנקן שביד גוי מותר בשתייה ואם קירב הגוי הקנקן ליד ק
קילוח של חבית אסור בשתייה לרשי ולהא יצחק בר מאיר

יד גוי שמוכר כסף קשור וישראל רוצהו בין
חסר מותר ואם כושא כושא מללח אסור
וחסרה פרי ואם כושא כושא כושא מללח כמי שריא וגוי
סנבע ככסף של יין עד שהגוי רפנותו זה אבל זה מותר וכן
ברזא שהיתה רשונה והדקה גוי או חבטה ר גויה והדקה גוי
וכן חבית של עץ שאין סוליו והדקין מותר לישראל לפים
כעורת כנגד הקב למוכר היין ואחר כך יהדקו גוי כקב

טו כח כחמו של גוי כגון שבלבל הגלגל של
קרה אסור בשתייה ולרשי היה משופק ב"כחות
חס הוא אסור לאו חבית שנסדקה לארכה וחבטה
גוי כדי שלא יצא היין אסור בשתייה כסדקה לרחה
אות בשתייה וכן חבית המושף יין יכול הגוי להדיק כעורת
כדקין וכלבד בלא יתא היין סותת הרבה שאז כל ליבע בו
הגוי וזם אינו מוגע בו אלא ככסין מותר

יז גוי שמוכר כפר הגבאש הוא טופח על מנת
להטפוח בעי הדחה וכיגוב ואי לא פגי בהדחה גוי שמוכר
עומד אבל היין אם יש לו עלוה על היין אסור ב
בהנאה ואם לא מותר בשתייה גוי שפסל לכור ועלה חי או
סנבע בין כהוכה בין בידו או ברגלו או בקנה אסור בהנאה
עלה מן הכור מת או שמדו בידו בקנה או שהתיז הצרעה
בקנה או שזיה מטפח על פי החבית המרוחת או שדרך ה
היין ברגלו מותר בהנאה ואם זרק טעם דבר ל"ז מותר אף
בשתייה המטהר יינו של ככרי וכתבנו בביתו של

יח כתבנו התרבות מעוהי אם ישראל
וגוים רבים בעיר והבית פתוח לרשות הרבים או לאספה או
טיס כנגד פתח הבית בחצר חלון הפתוח לרשות הרבים או
שהבית פתוח לדקל שפכדו או אפילו דקל שמתך וכשאר
קצתו עומד מותר במפתח וחותר ואם ישראל דר בארצה
חצר אין צריך מפתח או חותם ואם אין הבית פתוח לרשות
הרבים ואפילו בעיר שישאל וגוים דרין בה ומפתח וחותר
בירו אסור בלא שומר פ"א ינו ב"א לקיטין וכן בעיר שכולה גוי
אסור בלא שומר אם אין רובלי ישראל מחזירין והוא שלא ת

תהיה אותה העיר כשכלת אבל אם נתן היין גוי אחר
מותר במפתח או חותם וכלבד שלא יהא אומר הגוי כפוף
פתח יד בעל היין ואם הוא לוקח היין בלא מענו אז הוי כיינו
של ישראל ברשות גוי שמותר במפתח או חותם אפילו בעיר
שכולה גוים גוי הקובץ יין מישראל ומחתיים אומר בסני ח
חותמות ומולכו למרחקים לכדו רבי'תם כהג בו איסור

כ גוי שמוכר בין חביות ברחוב
אם כתפש בכב על הכניסה פירקא

כתיבא ככתערב ואחר כך פגם אסור

מסכת

עבודה זרה

כל סטעמו ומאסו אסור ולקחן עליהו והיו כזית בכרי
 אכילת ברה טעמו ולא ממנו אסור ואין לקחן עליו
יא עכבר סכפל לתוך סכר או רומן וספה פס יום
 שלם סזה הוא כגוס שחפסו ככל מקום כמבוסל
 צריך ששים לבטלו ואם נמוס כתיבנו כלו אכור
 אפילו אם נמוס הצרעה בתוכו מותר
יב המעביר הבית של ישראל ממקום למקום
 אם הלך הישראל וספה זמן רב כיד הגוי לבדו כיון שלא ה
 הודיעו שרעהו לשהות מית ואפי' אם ההבית פתוחה לגמרי
 ולא רב רבינו משה בר כחמן צריך סיהא סתוב פפקק של עץ
 וכן המכירה יין בקרון או בהפינה אצל הגוי והלך לו
 בקפדריה וככפס למדינה ורחץ מותר
 וכן המניח
 בכרי בחזונו או שחז הגוי עומד אצל ייכוכל אלו מותר
 ואם הודיעו שרונה להפליג הפתוחות אסורות והסתומות א
 אפילו אם פה צברי ספיר המגופה רשעה אחרת מותרות
 דקיימין לן כרבי אליעזר דלא חיישינן לזינשא בחוהס אחד
 ולא חיישינן כוני לסייעומא כרכן שמעון בן גמליאל אלא
 אם כן יש בהו יקת סיכול למנוח מטס אז הוא אסור
יג היה אוכל עמו על השולחן והיה לבין על השולחן ו
 לבין על הדלפק והיה וינח טעל הדלפק מותר
 אם לא הודיעו שהפליג וטעל השולחן אסור ואם אמר לו ה
 הוי מוזב וסותה אף טעל הדלפקי אסור אפילו לא הודיעו ס
 ספליג כל החביות הפתומות טעבית
יד זוכה גויה ישראל וסוכין חומרא שרי
 ישראלית וגויס מסוכין חמרא אסיר
טו בית שיש בו יין של גויס ופל ישראל וככס בו ה
 הגוי לבדו וסגר הדלת אחריו אם יש חור בלרת
 היין סכנגר החור מותר בשפתיה והסאר אסור בהכאה
 ויין המונח בבית גוי וישראל דר בעליה על הבית וארוכה
 ביניהן ושניע הגוי קול קטונה בעיר וקדס וככס לביתו וסגר
 הדלת אחריו היין מותר
יז מותר של יין של ישראל
 שמוצא גוי עומד בכרו
 אם כתם בכרס על
 הכניעה מותר אפילו בשפתיה ואם אינו כתם בכרס על ה
 הכניעה אסור בהכאה אפילו שבעה בכרס על הכניעה ל
 להשי אפילו הדלת פתוח סיכולים לרהמנו אפילו אינו כתם
 בכרס מותר
 ישראל וגר פשתו בידו כל אחד מינו
 ופלך ישראל לבית הככסת וסור היין מותר
יח ישראל וגוי סייסו מוליכים בהפיכה יין וסמע ישראל
 קול השוש בערכ שכת והלך לשכנת בנייתו היין
 מותר
יט גוי סכרס משאבת אריה וככס לבת בין
 חביות
 של יין היין מותר
יט נככים
 שפתחו הבית של ישראל במקום פיס
 ליהודי
 וגרס סכנגל בליה היין מותר ואפילו הוא דר בין הגויס ב
 במקום שרבילין להחביא אמונו בחביות של יין היין מותר
 המוסר מפתח חנותו לגוי לשומרו היין סכתובו מ
כ מותר וכן מי שהלך לשבות או לחונ בעיר א
 אחרת והכיה מפתח סל ארתשו כיד שפחה גויה פלו היין מ

מותר אפילו לא כפאר הישראל בעיר
 בשעת שלום חביות פתוחות אסורות
 בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות
כא אומנין
 ישראל שפלו להס גוי חבית של יין
 כפרכין מותר לומר לו תן לבד דמיה ואם קפליה כסר אסורה
 אבל אם שפחו לביתס ולא הפלו מותר שאין חדרס קונה ל
 להס אלא מדעתס
כב המוכר יין לכרי פסק
 עד שלא מדד דמיו
 מותרין וכל סכן שומד
 לתוך כליו של ישראל ומסכו הגוי או לתוך כליו של גוי ו
 והו יח וכקייט גוי לכליו בידיה או מנח על גבי ארעא ואמר
 לו ישראל ליקיבי לך בלך אבל אם לא אדח או אפילו הודח ו
 והוא ברשות המוכר ולא אמר לו ליקיבי לך בלך לכתחלה או
 אסור וכדי עבר מותר
 מדד עד שלא פסק דמיו אסורין
 אלא אם כן הקדים לו המעות וכתבס לו במתנה אף אם לא י
 יתן היין דאז שרי בכל ענין
כג האומר לחבירו
 אם המכור טרה זולך א
 אמכרנה וקנה
 מידו על זה ומכרה לאחר השני קנאה חפגי שלא קנב דמיס
 ואם קנב קנב הראשון והני מילי שמכרה לסכי בדמיס פקטב
 לראשון אבל אם הוסיף לו השני קנב אפילו אי רינה פראסון
 ליתן לו כמו השני יכול למכרה לסכי
 ככרנה לאכור
 חפץ לחבירו ואמר איכמ לך כפי סיסומו אומר כי תלפא
 אפילו פרי מבו תלת כדאמרי כי תלפא עד דאמרי כלתו כ
 כדאמרי כי ארבעה או כדשימימי כי ארבעה עד דאמרי כ
 כלתו אמר כד שימימי כי תלפא ואתו תלתא ושימימה לא מצי
 למימר דליתו דלתא אחרוני קדיס להו טפי
כד כטל משפך של ישראל שאינו מוזכר ומדד בו
 לתוך בלוחיתו של ככרי והוא ושד בו לתוך
 כלו חייטו של ישראל אם יש בו עכבת יין וכגע אמוסף מ
 למטה ביין שבלוחיתו של גוי אסור ואם לאו מותר
 ולהשי כחבר המשפך אפילו לא כגע מוסס כנוק ואם הוא ש
 מוזכר אסור בלא עכבת יין
כה גוי הפערה
 יין מהטליה הסאר בכלי הפערה
 אמונו מותר
 מה סיכא לחון אסור משום כח
כו כנוק פסק דמי ורב אלפס דהוי חייטו וריכו רס
 פסק דלא הוי חיבור וחיב רבי מאיר היה עוסק כ
 כרכיכו רס כהפסד מרובה וכו' מי כהפסד מועט
כז וגוי ראכח ידיה אבישתא ובה גישתא כולי עלמא
 חומרא אסיר ומוית לשתות בקספקיז עס הגוי והוא דקדיס
 ופסק ישראל והמערה יין מכלי לא יכיא גר לשיעו סמא
 יסמוך כלו על הגוי והוא ליה כחו יין כסך כסתפק לעבודה
 זרה או מיס סכתכסכו אסורין כרדכס כמשהו וסלא כמיסס
 כגיתן טעס ורבינו חס פסק סתס ייכן כססיס ואין דערת
 סאר המזרסיס כן והני מילי במערה מוגנית לכיר אין אסור
 כל מה סכבר אפילו אין בו כדי כתיכת טעס אבל מערה מ
 מוחבית או מנלכול אינו אסור אלא אם כן יתן בו טעס ומותר
 אפילו בשפתיה ודיסי פסק דאף מערה מוחבית או מנלכול א
 אסור כמשהו אפילו בהכאה המערה יין הקר לתוך של

ססכת

מסכת סנהדרין

א דיני ממונות הילכתא הדאורי ויהלואות יבנות ו
 ומתכות כתיבה ובולות דנין אותן בטבל ואין צריך
 דרישה וחקירה חבלה אין דנין אותה בטבל וצריכי דרישה
ב יחיד מומחה דגמיר וכציר כרב נחמן ב
 בדורו וקייס דשותא מבי דפגלוי אהן האדם
 בעל כרחו ואם טעה בשקול הדעת הדין קייס ופטור מלשלם
 ואם טעה בדבר משנה חוזר ואם הוא גמיר וכציר ולא קייס
 דשותא מבי ריש גלותא דן אותו בעל כרחו אם אינו רוצה ל
 לבוא לדין ואם טעה בשקול הדעת יטלס וכן הדין בשלשה
 הדיועות קיבלו היחיד או שלשה הדיועות פטורין מלשלם אם
 טעו ויחיד שאינו מומחה אפילו אם קבלוהו לדין אם
 טעה בשקול הדעת חייב תלמיד מוכהק לא יורה תוך
 פלגה פרסאות לרבו ואם הורה חייב מיתה כדאי שמים חזן
 לשלשה פרסאות אהור ואינו חייב מיתה תלמיד חבר תוך
 פלגה פרסאות אהור ואינו חייב מיתה חזן לב' פרסאות מותר
 שכים שדכו ולא קבלום עליהם אינו דין אפילו לא טעו
 והוראה שדכו בפניהם כאלו הודו שלא בבית דין
 ויכולין לשכות ולטעון טענות אחרות ממה שטענו בפניהם
 הילכתא פשרת אפי' ביחד וצריכה קטין אפי' היא כפג' ו
 ומחילה אכה צריכה קטין וצוה לומר לבגלי דיני
 תחלה אם רוצין דין או פשרה ויכול לפשר אפי' לאחר
 שצוה דרישה וידע להיכן הדין מכה רק שלא גמר הדין
 לומר פלוני זכאי ופלוני חייב פניס שטאל לדין
 אחר רק ואחד קשה עד שלא ידע הדין להיכן הדין
 פוגה יכול להשתלק אבל שצוה דרישה וידע להיכן הדין
 כוטה אהור להדין לתן תלמיד שישכח לפגי רבו זרחה
 זכות לעני והוכה לעשר ורבו טועה אין לו
 לשותק מפני שצוה רבו שלא יאמר לו דרך כבוד כך הוא הדין
 ויני העדים והדיינין מעידין דנין באימה זרחה כאלו
 מעידין ודנין לפי הכה ואין לו לדיין להשתלק מלודן מפני
 שצוה ידע שאין לו אלא מה שצוהו דאית רב ינין לנדק ה
 הדין לאמתו כפי שצוהם הדיין פשוטה קודם
 שצוהו להוראה כך הוא עכשיו אם הגיע להוראה
 ואינו מורה גדול שבר הדיין משכר העוסקין
ב בת דה שכל מי שדן דין אמת לאותו כאלו
 צוהה שכינה בישראל וכל מי שאינו דן אמת גורם ל
 לפניה שתלתן מישחל יושבין בדין עד שם טעות
 הכושל ממין מן הזכאי שלא כדנין הכה כרוב את כשמו יוראה
 הדיין כלאו גיקס פתותה תחמו וכללו מוכח לו בין
 ידכותיו לא יפסק הדין עד שיהא ברור לו
ג כיום ואם יש לו רב בעיר ישאל לו ואל ידמה
 דבר לדבר ואם אינו בקי בדין וכן מי שמקבל בוחד כאלו
 מחרים את העולם הדיין יכול לקבל שכר בעלתו מ
 מיתה שכתב במלכותו כדי לרין וכגון שבלתו ככרת הא
 לאו הכי אפילו שוחד דברים אהור לו ליקח ולא ידון למי
 שאינה ולא למי ששואל ואם צריך לשאל כלים עכבי העיר

סנהדרין

א ידונם אלא אם כן יש לו נס הוא להשאלם ולא יפסיק
 על ראשי העם בטעה שישכין לפניו יא אהור
 לדיין שיפסע דברי בטל דין האחד קודם
 לחבירו ואהור לבעל דין להשמיש לו דבריו קודם וצריכין ה
 הציבור יהיה אמת הדיין עליהם אף לרדותן במקל וצריך
 הדיין לסבול טורח הציבור אם יהדוטהו ויקב טורו
ב פליח בית דין שהזמין לאחר לבוא לבית דין על
 שם אחד מן הדיינין ולא בא אין כותבי עליו כדני
 ואם הוא כיום קבוע שבית דין יושבין כותבין עליו

פרק דיני ממונות א

כל אחד מבעלי דינין בורר לו דיין אחד ושני הדיינין בוררין
 לתן שלישי שאין לדיין ליטב בדין אלא אם כן יודע מייסב ע
 עמו ולא לחתום אלא אם כן יודע מי יחתום עמו
ב אין לדיין להפק בזכות מי שציר אותו
 מוככות אחר ואם לא יוכלו הדיינין להשנות
 לברור שלישי זקבי העיר ומנהיגיה בוררין אותו ואם אין ז
 זקבים בעיר או שצוהים הבעל דין לברור דין שלישי הגון
 ליטב אכל דין הגון ילך התובע לפני שלשה ויכתבו לכתוב
 לדין בפניהם אין אחד מבעלי דינין יכול לפסול
 דייך או עדו פל מחירו ואפילו בא לפסלו בכלל מ
 מוספתו כן תובע שאמר לכתוב היא קרוב
 או פשוט כשר עלי לדין או להעיד שאם יזכה
 אותך שאמחול או כתובע שהכשירו עליו שאם יחייב אותו ש
 שיתן לו וצמר הדין על פניו אינו יכול לחזור בו וכל זמן שלא
 עמד יכול לחזור בו אפי' אמר התובע אם יזכך אמחול לך ו
 וכל זמן שאם אמר הכתובע אם יחייבני אתך לך והש קמו מידו
 אפילו לפני גמר דין אינו יכול לחזור בו ודוקא שקבל ה
 הפסול כיוקם אחד או כשר במקום שכים אבל אם קבל ה
 הפסול כיוקם שכים יכול לחזור בו ואם קמו מידו אפי' קבל
 פהול במקום שכים אינו יכול לחזור ה היה חייב
 לו שצוה ואמר לו הסכע לי בחיי דאשך ו
 והפטור יכול לחזור בו כל זמן שלא כשבע ה מי שכתחייב
 שצוה בבית דין וכתרה לפרע ליפטור מן השכונה
 כל זמן שהוא בבית דין יכול לחזור בו יצא מבית דין אינו
 יכול לחזור בו מלוה שכעשית ברבית מלוה ולוה
 פהולין ערב ועדים כשרים ואין למלוה תשובה
 עד שיחזיר הרבית שלקח ואם יש לו שטר חוב שיש לו רבית
 יקרעו ויבנה הקרן על פה ולא ליה עוד ברבית אפילו ל
 לבגים הנה שמועד על המלוה שלקח ממנו רבית
 ועד אחר עמו מצטרפין לפסלו הנסכע
 להכחיש העד ואותו שנסכע לו מצטרפין לפסלו וכן פלוני
 רבעו אפילו לרצונו הוא ואחר מצטרפין לרבו ה
 טבח שיבא מרפה וחתת ידו אין לו תשובה עד
 שילך למקום שאין מוכירין אותו ויילכט שחורים ויתכסה פ
 שחורים ויציא מרפה משלו בדבר חשוב ה משחק
 בקוביא וכל מיני משחק פשוט מדרבנן לעדות והוא שאין

מסכת

כנהדרין

ע

שאלו לו אומנות אחרת ואין לו תשובה עד שיבטל מכל מיני
 שחוק ולא ישחוק בהם אפילו בחנם **יא** אפרחמי
 יוכים שאין לו אומנות אחרת והוא שאות
 אם תקדים יוכתך ליונתי למקום פלוני אהן כך וכך ואם שלי
 תקדוש אתה תקן לי והוא הדין כמי אם עשויים כן בכל מיני
 חיה ובהמה פסולין מדרבנן ואין להם תשובה עד שיטעמו
 בליהם העשויי' לכך וישתלקו מן הדבר לבמרי ובמרי פירות
 שביצית כמי פסולי ובזלזולין וחמסין שבזלזולין וכותבין הדמיי'
 ואוכזבין ורועי' בין בהמה גסה בין בהמה דקה פסולין והוא
 שמרעה בהמותיו אבל אם מרעה של אחרים כשר וכתם
 רועה פסול ומבזוין עליו אף על פי שלא ראינו שמרעה כ
 בארית אחרים וסתם גבאי כשר עד שזרע שנטול יותר מ
 מקצבתו וכל פסולי דרבנן אינן פסולין עד שיכריזו עליהם
 כבית דין אבל פסולי דאורייתא פסולין אשילו קודם שהכריזו
 עליהם **יב** מקבלי דקה מן הגויים כפרהיא פסולי'
 אבל אם אי אפשר להם לזון בזכעה כשרים
יג הבא על העררה או על הזכור פסול לכל עדות אבל
 החשוד על העריות שהגיל בעריות ומת' יחד עמה ו
 וקול יוצא עליו שפורץ בהן כשר לעדות אחרת אבל לעדות
 אשה פסול בין להוציאה מבעלה בין להצניעה לבעלה
יד אריס שבגב מבעל הנית דבר מוצעו מודר שבגמרה
 מלאכתו אינו פסול בכך אבל רועה שגב מושל בעל
 הכית אפילו כל שהו פסול **טו** קוברי מתים
 שקברו מת ביום טוב ראשון ונדו אותם ו
 נשנו באולתם כשרים לעדות **יו** עד זומם כפסול ל
 למפרע מוצעה שהעיד משומד להכניע
 פסול לעדות ולא בעינן רשע דחומס הילכך עוברין על ש
 שכובעתין בין במזמן בין שבעת שאל פסולין לעדות
יז עד זומם דמזמן פסול גם לעדות כפשות כל שאינו
 לא במקרא ולא במספה ולא בדרך ארץ פסול לעדות ו
 האוכל בשוק פסול לעדות **יח** אלו הם הקרוכים
 הפסולין להעיד אחיו בין אחיו מן האב בין
 אחיו מן האם וכן גם כן כשואים שתי אחיות וכי אחין כ
 בגון בן ראובן וכן שמעון וכי אחיות אבל הכשואי שתי בנות
 אחין או בנות אחין כשרים וכן כמי אחד כשוי רחל ואחד כשוי
 בה לאה כשרים אבל בן ראובן כשוי בת שמעון פסול
יט דודו פסול בין שהוא אחי אביו או אחי אמו וכן ח
 חתן דודו פסול לו ובעל אחותו וחתנו ובעל א
 אחות אמו ובעל אחות אביו וחתניהם ובעל אמו פסול לו
 אבל בן בעל אמו שיש לו מאפה אחרת כשר לו כל שכן חתנו
 חמיו וקבו פסולי לו אחי חמיו פסול לו וכונו אבל לח חתנו ו
 וכן אחות חמיו ואחי חמותו וכן אחי חמותו וכן אחות חמותו
 וחורגו פסול לו אבל בנו וחתנו כשרים ולכל מי שפסול לו
 פסול גם לאשתו שלישי בראשון בגון כן בן ראובן לשמעון
 לרב שפה כשר ולדת פסול אבל לאשתו כשר ופסול להעיד
 לאשתו ארוסה אבל כשר לקרובותיה **כ** אחי חתן ו
 ואחי בלה כשרין זה לזה היה קרוב על ידי כשואין
 וכתרחק כשר אפילו הים חתנו ומתת בתו וכסאר לו זרע מ

מאכה חתם בכתב קודם שנעשה גולן אינו יכול להעיד על
 כתב ידו אבל אם אהדים מעידין סמכירים התימתו וראות
 קודם שנעשה גולן כשר אבל אם לא ראוה קודם שנעשה עד
 אחר שנעשה גולן לא **כא** היה יודע בצדיות קודם
 שנעשה חתנו הוא אינו יכול להעיד על כתב י
 ידו אבל אחרים מעידים עליה אפילו לא ראוה עד אחר ש
 שנעשה חתנו היה יודע לו בצדיות עד שנעשה חתנו ונעשה
 חתנו פסול דבעי' שיהא כשר בשעת ראית המעשה ונעשה
 העדות הילכך שכיב מרע שזנה בפני עדים הקרוכים לו
 פסולין אעפ' שכזרים לנו (מתה בתו כשר כיון שתחלטה
 והופו בכשרות אעפ' שהיה פסול באמצע ובפסול ממון אפי'
 היה תחלתו בפסלות או שופו בכשרות בגון שהיה מוגע ב
 דבר וכשתלק מאותו ממון כשר **כב** אהב וסונא
 כשרין להעיד ופסולין לדין סונא כל פלא דכר
 עמו שנעשה ימים ומחמת איבה ואוהם שהוא חבירו הרבה ו
 ואם אינו אוהבו או שונאו כל כך ודן דינו דין אבל לכתחלה
 אין לו לרובו **כג** שני תלמידי סכמים פסולין זה
 לזה לא ידונו ביחד **כד** מאימין על
 העדים ובדרקין אותן כל אחד ואחד לבדו
כה אמר לו מנה לי בידך אמר לו הן למחר אמר לו ת
 תכחו לי ואמר משטה הייתי כך בטור אלא אם כן
 אמר המלוה לעדים העידו לי על זה או שאמר המלוה אתם
 עדים ואמר הלואה כן או שתק ואפי' החביא עדים ואמר לו ה
 הודה לי בפני עדים ואמ' לו הייתי מודה לך בפניהם אלא
 שאבי ירא שתכופכי לפלם מיד והעדים שמעו זה פגור ואפי'
 לא טען משטה הייתי כך לא טענין ליה אבל אם מת טוענין
 אותו לכזיו והאוען מוטטה הייתי כך צריך לישבע שכך ה
 היטה כוכתו אמר מנה לפלוני בידי ואמר בפניו
 אמר לו מנה לך בידי ולא תבעו זה ואחר כך תבעו זה ואמר
 לו ה' לי הנהם שאמרת שאתה חייב לי והוא אומר איני חייב
 לך כלום פטור שאינו אומרים שהודה לו תחלה כדי שלא ש
 להשביע את עצמו אפילו אינו טוען כך לא פנא בריא ולא
 שפא שכיב מרע והכי מילי ההודה לו מעצמו אבל אם ה
 תבעו והודה לו אין לטעון שהודה כדי שלא להשביע את ע
 עצמו אבל יכול לומר משטה הייתי כך וקא בריא אבל
 שכיב מרע שהודה בשעת התביעה אין אופי' משטה בשעת
 המיתה ולעכין שנועה היכא שהודה מעצמו אם זה
 טוען תן לי מנה שאתה חייב לי ואם תרצה לכפור הנה פ
 פלוני ופלוני שהודית לפניהם צריך לסיבע' אבל אם טוען
 תן לי מנה שהודית לי בפני פלוני ופלוני אינו צריך לישבע
כו דיין שדן וחיוב לאחד ופרע קצת מן החוב
 על פיו ובא לפני דיין אחר וחלק עליו מ
 מהכרא ופטרו מה שפרע על פי הראשון פרע ואין מחזירין
 לו הודה בפני שנים שחייב לפלוני מנה ו
 ולקח **כז** קבין כותבין לו טור עליו אף על פי ש
 שהוא לא זנה אבל אם מתרה בהם שלא יכתבו אין להם
 לכתבו אבל לא קנו

פסכת

סנהדרין

לא קבו מידו אין כותבין אפילו הודה בפני סלמה אם לא קבו
 מידו אין כותבין אפילו אמר היו עלי דייכי עד שקבעו מקום
 להתקבץ עם לרין ושלחו לו והודה בפניהם והכי מילי כ
 במתלמי חפ' הן כותבין אבל במקרקעי שהורה אפי' בפני
 סלמה על קרקע שכירו שהוא של פלוני כותבין לו סגור א
 חפ' שהוא לא צה **כה** הודה בפני שנים ובתובה
 אפילו לא כתבי בה ואמר לנו כתובו חרותנו
 והבו ליה כזרה דמכרזא לא היו כותבין אם לא מצה ו

כט הודאה שכתובה בלשון בית דין ואין חתומין בה
 אלא פכים שהולה אלא אם מוכיח אומנה שהיו ש
 שלמה כגון שכתוב בה שבעשית כפני מומחה שלא טועה לומר
 שיש בית דין בזכרים אמר לפס אחד ראיתי אביבם שהעמין
 מעות ואמר של פלוני הם אם במקום שהוא יכול לטלם ו
 וליהם לו כאמון ואם לאו אינו כאמון **ל** ראו שהעמין
 אביבם מוצא ואין של פלוני הם אם **ל** כמושר דבריו
 בלשון נואה צריך לקיים דבריו ואם כמעצם שלא יחזיקוהו
 בנפיש אין צריכין לקיים **לא** שלמה שדנין הולכין
 אחר הרוב בין לזכות בין לחובה אמר אחד
 חייב ואחד אמר זכאי ואחד אמר איני יודע או שפכים אומרי'
 זכאי או חייב ואחד אמר איני יודע יוספינו עוד דייכין

לב צריך דיינין לתפוזר מענות של בעלי דיכין ולחקור
 הדבר בדברי העדים ואם רואה זכות לאחד ואינו
 יודע לטוען צריך שישמרו בשבילי צריך שלא יהיו העדים ק
 קרובים לדייכין ולא יהיו קרובים זה לזה ולא יהיו דייכין
 קרובים זה לזה ואם העדים קרובים למלה או לגנה לערב
 פולין **לד** דייכין שחלקו בדין ונפסק על פי הרוב
 כשכותבין הפסק דין אין כותבין פלוני זיכה ופלג'
 חייב ובוט אין כותבין פתש פלוני זכאי אלא כותבין ב
 דרכיהם וזוכה פלוני ואם טען וצריכין לשלם האחייבין
 ישלמו חלקם והשלישי פטור ובעל דין יפסיד חלקו ולאחר ש
 שיטענו בעלי הדיכין בפני דייכין וקבלו העדות טוב ל
 לקזיזאם לחוץ שלא יסאו ויתנו בפניהם בדין ואחר כך
 יבטיטו ויאמרו גדול שהדייכין פלוני זכאי ופלוני חייב ולא
 יאמר הדיין אפי' זכאי אלא שחבירי רבו עלי

לד קילכתא אין צריך שיעידו פניהם באחד בפני בית
 דין ועדותו ונשטרפת אפי' לא ראו המעשה באחד לא שכל
 אש אחד מעיד לפני הלוח לו מכה והשני אומר בפני הודה לו
 עליו או הראשון מעיד על ההודאה ונפשי על ההלואה או כל
 אחד אומר בפני הלוח לו ודוקא שתבעו ממה שהלוח אחד ב
 בשבת ואחר חכי בשבת והביא על כל מכה עד אחד אבל אם
 הגלוח מודה שאינו חייב לו לא מכה אין ביניהן אלא יוס א
 אחד שאפשר לנרף ערותו ולומר שטענו בקניי וית ראש חדש
 מצדפי עדותו וכתב לו מכה ואם לאו נכבד סכופה דאוריית'
 וכפטר **לה** אחד אומר מכה אמתכע יסן ואחד אומר
 ימטכבו חדש או א אומר מכה ואחד אומר מאתיים
 מנכרפין אחד אומר חבית של יין וא' אומר חבית של שמן אין
 מוכרפי או א' אומר אחד דמי חבית של יין ואחר דמי חבית
 של שמן נתן לו דמי חבית של יין אחד אומר שהלוח ב
 בעליה העליונה ואחר אומר בתחתונה מנכרפין

לו המספר לשון הרע אפי' מיה שכלומר בפני פנים צ
 צריך לחקרו **לז** מי שכתב חייב בצית ד
 דין ואחר כך מצא שטר או עדים שחבירין ז
 זכותו מחזירין את הדין אפי' אמר לו הכס כל זכותך תוך ש
 שלשים יום ולא הביא עד לאחר שלשים יום אבל אם לא אמרו
 לו הכס כל זכותך ואמר אין לי אין שומעין לו כמה שהביא
 אלא אם כן ידוע שהיו זכויותיו מופקדים ביד אחרים והוא
 לא ידע וא' הוא קטן אפי' אמר אין לי שומעין לו ובגון שהוא
 קטן בפעת העמדה בדין אבל אם הוא גדול בעצת העמדה
 חפ' שהיה קטן בעצת מותת אפי' אין שומעין לו

לה שליש שפניהם מודים שבעשותו שליש ביניהם כ
 כאמון בכלמה שאומר על השטר ואפילו לאחר ש
 שהראשו בבית דין **לט** כל התובע לחבירו בין על
 עסק הלואה או מקח או מתנה או ירושה יכול
 לכופו שילך עמו לבית הוצד שהוא מקום קבוצ חכמים א
 אבל הכתבצ אינו יכול לומר כלך לבית הוצד והא דתובע
 יכול לכופו כגון שידוע שיש לו אצלו כגון שמורה מקבת או
 שאומר פרעתי אבל אם אינו ידוע כגון שכופר בכל אין סוס
 אחד יכול לכופו את חבירו לבית דין הגדול שהוא הרשום ש
 שכדור בכל דור ודור לפי מה שהוא בין תובע בין כתב
 יכולין להשתלק ולומר **לז** דין הגדול קא אזילא וכל מי ש
 שואל מאי זה טעם דכתובי צריך דיינין להודיעו ואם יראה
 לדיין שאחד מן הבעלי דיכין חוטא צריך להודיעו אפילו אם
 לא יראה **מ** המיתחייב בדין אין צריך ליתן לפסכבדו
 יציאותיו אף על פי שהזקיפו לדין בעיר אחרת ו
 והכי מילי בשאינו משרב אלא שאומר שמהלך לפני בית דין
 אחר אבל אם הוא משרב והוצרך לתובע להזיזא הוצאת כ
 כדי שיודע עמו לדין צריך לשלם לו כל הוצאותיו **מא**
 היבמה צריכה לילך אחר היבם לפירו לחלוץ
 אפילו מבית דין הגדול לקטן **מב** הליך פירקא

מ אף על פי שהזקיפו לדין בעיר אחרת ו
 והכי מילי בשאינו משרב אלא שאומר שמהלך לפני בית דין
 אחר אבל אם הוא משרב והוצרך לתובע להזיזא הוצאת כ
 כדי שיודע עמו לדין צריך לשלם לו כל הוצאותיו **מא**
 היבמה צריכה לילך אחר היבם לפירו לחלוץ
 אפילו מבית דין הגדול לקטן **מב** הליך פירקא

פרק דיני ממונות

דיני ממונות אין צריך דרישה ומקירה ואם פראה לדיין
 שהכתב מרומה צריך לדרוש ולפסוק העדשים ולהוציא הדין
 לאמתו ואם התובע מרומה לא יזקק לו כלל
ב כשש שאין לדיין להטות הדין כך בעשרת אין לו להיות
 כזוה לאחד יומת מלחבירו **ג** פני גמלים או
 שני פפיות שצובעיות זו בז' ואם **ד** יעברו באחד ש
 פניהם כפליש או טובענות אש אחד טעון ואחד ריקם יחזור
 לאחוריו פיו פניהם פנין ואחד קרוב יותר לעבד יחזור ל
 לאחוריו אומתו שקרוב לעבד היה קרוב זה כזה יעשו פפית
 ביניהן יתן אחד שבר לחבירו **ה** חמורים שהיו רבניו
 של אחד מהם רשות צריכין החמורין להיתין
ה כל טענות שכתב מוסקה חוזר אפילו שלשתן מומחין
 ואפילו קבלום עליהם וכקוטי רשותא מבי ריש גלותא
 ואי ליתיה לבעל דין או איתיה ולית ליה לשלמי מאלס אינו
 ואם הטעות בסקול הדעת יחזור שאינו מומחה או ב' שאיכס

מאיכס מומחין וקבלתם עליהם מה שעשו עשוי וישלמו מ
 מכיתם אם לא כשאו ולא כתבו ביד אבל אם קבלו עליהם
 פטירום בין לדין בין לטעות הדין דין ופטורין מלשלם
 ואי קייט רשותא מריש גלותא בין יחיד או שנים שאינן מ
 מומחין אעב' דלא קבלוה עליהם אם טעה בשקול הדעת
 פטור אפילו כשא ונתן ביד ודוקא דגמיר וסביר אבל אם לא
 גמיר וסביר אין דינו דין אעב' דקייט רשותא מריש גלותא
 ואי לא קבלוה ולא קייט רשותא מריש גלותא אעב' דגמיר
 וסביר ולא טעה אין הדין דין כלל ושלשה הדיוטות
 יכולין לדין את האדם בעל כרחו אפילו לא בקיטי רשותא
 ואם טעו בשקול הדעת בין כשאו וכתבו ביד בין לא כשאו
 וכתבו ביד מה שעשו עשוי וישלמו ואם הסכימו לדעת אחת
 וטעו ישלמו בין שלשתן ואם נבחר הדין על פי שלשתם וטעו
 ישלמו הן חלקם והבעל דין יפסיד שליט ואם היו ארבעה
 או חמישה ונבחר הדין על פי שלשה מהן הם ישלמו הכל
 ואם היו שלשה ונבחר הדין על פי שנים ואחד מהשני מומחה
 משלימין השנים הכל ואם קבלו עליהם שלשה הדיוטות וטעו
 בשקול הדעת פטורין מלשלם והדין ביחיד מומחה שדין
 האדם בעל כרחו אפילו לא בקייט רשותא ואם טעה בשקול
 הדעת דינו דין וחייב לשלם אפילו לא כשאו וכתבו ביד ואם
 קבלוה עליהו או קייט רשותא פטור מלשלם אפילו יש גדול
 מומכו להחזירו ושלשה מומחין דיין אדם בעל כרחו אפילו ד
 דלא בקיטי רשותא ואם טעו פטורין מלשלם כהב
 הדיאבר הטועה דבריו באון בטועה דבר מוסכה וחין
 אדם המזכירו ראוי לחלוק על דברי באון והדוני אבי הרחם
 זל כתב כל מי שטועה דברי אביו אינו שלם טעו דבריהם
 וכשכאמרו לו ישרו בעיניו ואומר טעוה טועה דבר משנה
 הוא וכן בחכמי כל דור ודור ואם לא ידע דבריהם וטעו
 דבריהם ישרו בעיניו ואומר טעוה טועה דברי מוסכה הוא
 אבל אם לא ישרו בעיניו ומכאן ראה לרביי המוקבלים ל
 לאכשי דרויביל לחלוק עליהם והיבא סתמלקו שני גדולים
 בשפק הלכה לא יאמר הדין אפסוק כמי שארצה ואם טעה
 בין דין פקר הוא לא אם כן היה חכם גדול ובמיר וסביר ו
 יודע להכריע כאחד מהן בראיות ברורות הרשות בידו ואי
 לאו גר הכי הוא לא יוצא ממון לא ישראל הממון בחזקתו
 ואם לא ידע הפוסק במחלוקת הגדולים ואחר כך נודע לו
 והוא לאו גר הכי הוא שידע להכריע אם כראין דברי החמד
 לרוב החכמים והוא עבר כאידך היינו טועה ב קול הדעת
 ואם אי אפשר לעמוד על הדבר אין באן טעות ומה שפסק פ
 שפק **ו** סכיב מרע טעה לפני טועה לא טעא חילק
 ככשי **ו** לכיו וריבה לאחד ומיעט לאחד ולא טעא חילק
 לאחרים אם הוא כיום כעשו דייכין לחזיק כל אחד בשלו ו
 ולדין על כל דבר שפק שיפול בגזאה ואין אחד מהן יכול לומר
 לבית דין שגדול קא אויבא בין ככסו לבקרין בין ככסו כדי
 להעיד ואם הוא כיליה אם הן עדים ואין יכולין לדין ואפילו
 דכו גדיעבר אינו דין **ח** עד המעיד אינו יכול
 להטריף עם שנים ולדין על עדותו אבל עד ה
 שרואה יכול לדין על מה שראה

ט כומא באחת מעיכו כשר לדימי ממוכות דיכי
 ממוכות יכולין לגמור ביום בין לזכות בין להוכיח ו
 ואין קובעין בתחלה בערב שבת **י** הכל כפריש
 לדין דימי ממוכות אפילו גר ממוזר והוא שתהיה
 אמו מישראל ולחליטה צריך סיהא אביו ולאמו מישראל ולדין
 גר חסירו כשר אפילו אין אמו מישראל

פרק היו בודקין א

מברכי על הלכה מעמוד חומה עד ששה עשר בראש ונוסח
 הברכה ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בראנו ברא
 בתיקים וברוח פיו כל צבאם חק וזמן נתן להם שלא ישנו את
 תפיקרם ששים ושמונים לעשות רצון קוביהם פועלי אמת ש
 שפעולתם אמת וללכה אמר שתתחדש עטרת תפארת ל
 לעמוכי בטן שאף הם עתידים להתחדש כמותה ולפאר ליוצרים
 על כבוד מלכותו ברוך אתה יי מחדש חדשים

פרק נגמר הדין א

בית דין יכולין להעריש ולהלקות אפי' שלא מדין תורה לעשות
 גדר לתורה **ב** אסור להלין המת אם לא לכבודו
 מי שטעה שלא יקברוהו אין שומעין לו מי שטעה
 שלא להספידו שומעין לו ולא כל אדם אם לא רצו היורשים
 להספידו בית דין מוציאין מידם וכן מוציאין מידם כל מה ש
 טראוי לעשות למת בן גילו ולפי משפתחו וכל צרכי הקבר
 ואכן למצבה אין קוברין צדיק אבל רשע **ג** קרקע
 עולם של קבר אינו אלא בהכאה והכין ממנו **ד** אסור
 אם קבר מדעת בעל השדה ואסור לפכותו פכהו מקומו ע
 טמא ואסור בהכאה ואם קבר שלא מדעתו מותר לפכותו פ
 פכהו מקומו טהור ומותר בהכאה ואם כמצא בדרך שרבים
 עובדים עליו מותר לפכותו פכהו מקומו טהור ואסור ב
 בהכאה **ד** האורג גבר לטורף המת לאחר שמת מותר
 בהכאה העושה כים לתפילין ותיק לספר תורה ו
 והניח בו תפילין ושפר תורה אסור להניח בו מעות אבל מ
 עשאו לשמן ולא ככסו בו עדין או ככסו בו ולא עשאו לשמן
 מותר להניח בו מעות **ה** גבו מעות לצורך מרת
 פתם והותירו ימיחוס לצורך מתים אחרים ב
 גבו לצורך מת ידוע והותירו יתנוס ליורשים **ו** היה
 אביו זורק בו גברים יותר מן הצורך מחמת צער מצוה
 על הרואים למוצו ואותו מזרק בו כבר אם נבעו במטה ש
 סהיא כקצרת עמו אסורין כמו תבריכין ואם לאו מותר

פרק ארבע מיתות בר

א מותר לקרות לרשע בן צדיק רשע בן רשע **ב**
 השומע ברכת השם מן ה גי בזמן הזה בכינוי
 אינו חייב לקרוע אבל על שם המיוחד אפילו מן הגוי או מ
 מישראל אפילו בכינוי חייב לקרוע **הכבוד יב**

פסכת

המדר או הכשכש בשם עבודה זרה הייב מלקוח ואפילו
 לחכם שלא לנגד אסור לזכור שם עבודה זרה ואפילו
 לברוס לבני גיריו או שיטביעו בשמה יחלכך אסור להשתתף
 עם הבני ואם כתעסק עמו וכתחייב לו שבועה יכול לקבלה
 כל ליצנות אסור בר מליצנות עבודה זרה : ד אסור
 לחבר על ידי לחם חיות בין קטנות בין גדולות
 ולחיות על כפיכתן שריא ואם הינו יודע לחם ורודפין או
 לחיות להרגו אף לחבר מותר משום כקוח כפס . ה
 בעל חוב זה המעלה את המת בכשפים ויושב לו על
 פרק מפרקי איבריו וידעונו זה המכין ענש חיה ששמה
 ידוע בתוך פיו והוא מדבר מאליו ודורש ל המתים ז
 זה המרעים עצמו ולו כבית הקברות כדי שתשרה עליו עד
 של בית הקברות ¶ מעוכן זה המעביר שבעת מינו ז
 זרע על עיניו לעשות כישוף או האוחז עיניו או
 המדקדק בשעות לומר היום יפה לצאת מחר יפה ליקח
 ¶ מכחש זה האומר פתו כפלה מפינו מקלו כפל מידו בנו ק
 קורא לו מאחוריו עורב קורא לו טב העביקו בדרך כחש
 עובר למיכנו או סועל לשמאלו א תתחיל בו לבכות המש ש
 שחרית הוא או ראש חדש הוא או מונאי שבת הוא ואסור
 לדרג בעופות ובתולדות ובכוכבים . ה העושה מעשה
 כשפים חייב סקילה והאוחז העיניו פטור אבל
 אסור לעשות מעשה על ידי שדים על ידי ספר יצירה מופ
 לבתולה וכן מותר לעשות מעשה על ידי שדים .

פרק בן סורר ומורה

א בן סורר ומורה הרודף אחר חבירו להגו או לשכח
 אונסו ומשכב זכור או הרודף אחר אחת מכל עריות
 שיש בהן כרת או מיתת בית דין לאכפו הרואה יכול להרוג
 הרודף כדי למכנו מן העטירה ואם עבר על העברה כרת
 אינו יכול להרגו . אבל הרואה חבירו שרוצה
 לעבדו על אחת משאר העבירות אפילו לחלל שבת ולעבד
 עו אינו יכול להרגו . ב הרואה את חבירו טובע בנהר
 או ליסעים באים עליו חייב להצילו בין בגופו
 בין בצמחונו ומיהו אם יש מומן להציל כדי לפרוע לו רודף ש
 שהיה רודף אחר חבירו להרגו ופטר כלים בין של כרדף בין
 של כל אדם שגור וכרדף ששכר כלים של רודף פטור של כל
 אדם חייב . ורודף שהיה רודף אחר הרודף להציל הכרדף
 ושכר כלים בין של רודף בין של כל אדם פטור רודף שהיה ר
 רודף אחר חבירו ויכול הכרדף להציל עצמו או אחר יכול
 להצילו באחד מאיבריו והרגו כהרגו עליו . ג כל ג
 עבירות שבתורה שאומרים לו לעבור עליהן או
 יהרגוהו אם הוא כביכעה ולא בשעת השמיר יעבור ואל יהרג
 אבל בשעת השמיר או בפרהסיא כגון בשכי עשרה מישראל
 אפילו על רצועת מנעבל שכהגין ישראל לשכותה משל גוים
 אם יאמרו לעשותה כשל גוים או יהרגוהו יהרג ואל יעבור
 והכי מילי שהגוי מכוון להעבירו על דת אבל אם מכוון ל
 להכאתו יעבור ואל יהרג וכעבודה זרה וגילוי עריות

סנהדרין

ושפיכות דמים אפילו כביכעה יהרג ואל יעבור . והכי מילי
 שאומרים לו לעשות מעשה אבל אם אלו לו הכח להסלק אותך
 על התיכונן ויתמעך או בגילוי ערות האמה שאיכה עושה
 מעשה יעבור ואל יהרג . ד מי שחשק אפילו בשבועה
 ומאהבתו אחת כפל בחולי אם ימות שבועה
 אין מתירין לו אפילו לספר עונה מאחורי הגדר .

פרק אהן הנשרפין א

א אסור לפשיט בתו לזקן ולהשקותה מליכשא אחר שבגרה .
 ב אסור לפשיט אשה לבנו קטן ומצוה להשיאו כשהוא פ
 סמוך להיות גדול . ומצוה לאהוב אשתו כגופו ו
 ולכבדה יותר מגופו ולהדריך בניו בדרך ישרה ולאהוב ס
 שכמו ולקרוב קרוביו ולישא בת אחותו וליתן סלע לעני ב
 בשעת דחקו ואסור להחזיר אבדה לבני .
 ג אסור לירד באומנות חבירו וליגד בקומה זקופה .
 ד וטוב שלא ליהנות בקופא של דקה למי שאיפשר .
 ה הבא על הגויה המקבא לשם יכול להרגו מעצמו .
 ו אבל אם בא לימולך אין מורין לו להרגו ואפילו מ
 מעצמו דוקא בשעת מעשה . אבל אם פירש אינו רשאי ל
 להרגו . ואם פירש הכועל והרגו המקבא אינו כהרג עליו
 אבל אחר שרצה להציל הכועל והרגו המקבא כהרג עליו .
 ז הבא על הגויה כעכש עשום כדה שפחה גויה זוכה .

פרק בלי ישראל יש א

א כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא . האומר אין תחייב
 המתים מן התורה אפילו אם מודה בה אלא שאינו מודה
 בדרש הפסוקים שדורשין אותה מהם וההיות את השם ב
 באותיותיהו אין לו חלק לעולם הבא . ב אסור למכוע
 תורה מכל מי שבא ללמוד . המלמד ב תורה בעולם
 הזה זוכה ומלמדה לעולם הבא . כל בית שאין דברי תורה
 כשמעין בו בלילה אם אוכלתו . ג כל מי שאינו מהנה
 תלמידי חכמים מכבדו אינו רואה סימן בהכה ב
 בכבדו . וטוב לשייר פתיתין על השלחן . השופט
 ב דבורו באלו עובר עבודה זרה . המהתבל בערנות
 גורם לו שלא יוליד . שמחלל את הקדשים והמזבח את ה
 המועדות אפילו חולל האוועד והמפר בריתו של אברהם א
 אבינו אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק ל
 לעולם הבא ואפילו מודה בהל התורה כלה חוץ מרדוק או
 אחד או קל וחומר או בגזירה שוה אשה הוא בכלל כי דבר יא
 בזה . ואפילו הלמוד תורה ואינו מלמדה הוא בכלל
 דבר השם כזה . וכן מי שאיפשר לו לעשות בתורה ואינו
 עושה . והמלמד תורה לחבירו באלו עשאו . וכל ה
 הגורם לחבירו לעשות מצוה באלו עשאה הוא בעצמו .
 המזבח תלמידי חכמים . או מכזב חבירו שפניהם
 או אפילו אומר נאיהכו לן רבנן כקרא מגלה

מסכת

שבועות

עב

קרא מנגלה פנים בתורה ואין לו חלק לעולם הבא וזלמדי
 שיושב בפני רבו ובכר לשמועה שלמדו ואמר הכי יאמרו
 חתם ולא אמר הכי אמר וזו חומי שאומר מאי אהנו ילן ר
 רבן לא פרו לן עורבא ולא אשר לן יוכה או מי שקרא
 לרבו בשמו הו' ושיקרוס ואין לו חלק לעולם הבא הקורא
 בהשרי הארץ או בהשר בן סידא אין לו חלק לעולם הבא
 הקורא פסוק טבית האמרת לשם זמר שלא הוא כנגיטו
 אפילו מצייר השירים שהוא סיר מביא רעה לעולם ואם ק
 קורא אותו בזמן כגון ביום טוב מענינו כל יום מביא טובה
 לעולם הלואיש על המכה ומזכיר עם פמים ורוקק אין לו ח
 חלק לעולם הבא ואם אינו רוקק לא חמיר כולי האי אבל א
 איכרא איכא אפילו בלא הזכרת עם פמים ובלא ריקקה
 אם יש בו טענת כפשות מותר ואם קורא פסוק להגן כגון
 בלילה על מטוה הרי זה מותר וסכן בשמן בטבת מעים ה
 הוואבים ומשמשין בהן ובלבד שיפכה מים וימשמש כאחד
 או יסוך ואחר כך ימשמש ולא משין לחיטת פחשים ועקרבים
 בטבת ומצטרין בלי היטול בטבת על העין להקירה ואין
 פושין במדים בטבת ובחול מותר אם לא מפני הסכנה

ד מותר לשאול בשרי שכן ובשרי בני
 חכמים וכת לשם וכת שקדים וכת
 מהשרי לשון הרע אין מקבלין פני פכיכה
 במחלוקת עובר בלאו מחולק על רבו כאלו
 על הסכנה והעושה עמו מריבה בעושה עם השכינה וכל
 האהרהר אחיו כאלו מהרהר אחרי השכינה
 אסור להקזיז דם לאביו ואפילו להוציא לו קץ
 או לפתוח לו מורסא אסור ואסור להיות שליח להלקותו
 ולקלוש כח חייב מלקות או כדו
 העולם הטא עביו ושטל סרך וככע
 ערה כל היום ואין מחזיק טובה לעצמו

מסכת שבועות

א שבועות שנים האומר אכזא שלא אוכל כבר זה או
 אישר שלא אוכלנו הוי שבועה כאלו אומר שבועה ש
 שלא אוכלנו ואם אומר אישר כבר זה עלי הוי כבר כאלו אש
 קונם כבר זה עלי והמתפיש בכרד שאמר קונם כבר זה עלי
 ואמר על אחר הרי זה כזה דין פני כדן הראשון אבל ה
 המתפיש שבועה שאמר שבועה שלא אוכל כבר זה ואש על
 אחר זה כזה לרבא שם מותר בו ולהל' יוקף הלוי אסור בו אש
 ששבור מקרבן אם אכלו
ב האומר הרי עלי שלא אוכל
 בשך או קונם שלא אישן
 קונם אכילת כפר עלי קונם עיני טאיכה
 מן התורה ואשרו עלינו שוד בכרד חל עלינו
 מניחו אם אומר אחר כך על דבר אחר זה כזה אינו כבר אבל
 כבר על דבר אסור מדרבנן ואמר אחר כך על דבר אחר זה
 כזה הוי כבר
ד שבועה שלא אוכל ואכל כל מהו
 פטור ואם פירש בקרא כל שארא או אש שלא אטעוש

חייב אפילו על כל מהו ועל קממות חייב בכל מהו מלקות
 אבל קרבן אינו חייב עד שיהנה בשנה פרועה
ה שבועה שאוכל ואכל עפר יבא ידי אכילה שבועה
 שלא אוכל ואכל עפר פטור ואם פירש שבועה שלא אוכל
 עפר ואכל חייב בכזית ובפחות מכזית פטור אבל אסור וכן
 שבועה שלא אוכל חרץ פטור אבל אסור על פחות מכזית
ו שבועה שלא אוכל ואכל ושתה אינו חייב אלא אחת שלא
 אוכל ושלא אשתה ואכל ושתה חייב על כל אחת ואחת
 שלא אוכל ושתה חייב שבועה שלא אוכל ואכל כפ
 חטין ופת שעורים ופת כוסמין אינו חייב אלא אחת פ
 אוכל פת חטין ופת שעורים ופת כוסמין ואכלן חייב על כל
 אחת ואחת
ז שבועה שלא אשתה או אפילו שלא
 אשתה יין שזן ודבש ושתין אינו חייב אלא אחת
 הוי מוכחזן לפיכך ופרט ארובי או שהפצרו הכירו לסתור
 ואמר שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש חייב על כל אחת
 ואחת שבועה שלא אוכל ואכל אכלים מרים שאינם ר
 ראויים לאכילה ושתה משקים שאינם ראויין לשתיה פטור
ח שבועה שלא אוכל כבלות וטרפות איש שבועה שלא
 אוכל טחומה וכו' הוי שבועה וכן אם אמר שבועה
 שלא אוכל תאכילם וזמר ואמר שבועה שלא אוכל תאכילם
 ועבדים הוי שבועה אמר קונם אשמי כהנית לי אם אכלתי
 היום ואכל כבלות וטרפות אשתו אסורה
ט שבועה
 ביטוי ה' בין כשכע בעצמו על דבר לעשות
 בין כשכע לעשותו אחר בין להכא בין לשעבר בין אוכל
 ולא אוכל שהוא כהנה כובין אחרת צדור ליש ולא אחרו שהוא
 דבר שאינו בהנה כ' כשכע שלא לקיים האמנה כגון כשכע
 שלא ליתן נדקה לעני או שלא אשכ במוכה או שאמר
 ישיבת בוכה עלי בשבועה לא הוי שבועה אמר כלשון
 דבר כגון ישיבת סופה עלי אסורה הוי כדור

י אמר שבועה שלא אישן שתש או שלשה ימים הוי ש
 שבועת שוא ומלקין אותו וישן מיד שבועה שלא
 אישן יום או יומים הוי שבועת כטוי שבועה שזרק פלוני
 צדור ליש או שלא זרק חייב
יב כשכע על דבר
 ששכח אינו כעוש עליה וכן אם אמר על כ
 כבר יאשר עלי בשבועה אם לא אמר פלוני כך וכמזא שלא
 אמר כך איכה שבועה ומותר לאכלו
יג גמר ב
 בלבו ליטעב או לידור על דבר אינו כדור ולא
 שבועה עד שיודאנו בשפתיו ואם גמר בלבו לומר פת
 חטין ואמר פת שעורים מותר בשניהם אבל גזר בלב
 לומר פת חטין ואמר פת הים אינו אסור אלא בפת חטים
 כשכע לבשל המצה ולא ביטל לקיימה ולא קיים פטור
 כשכע להרע לאחרים ולא הרע פטור להטיב לאחרים ו
 ולא הטיב חייב שבועה שלא אוכל כבר זו חייב
 שבועה שלא אוכלה ואפלה אינו חייב אלא אחת שלא
 אוכלה שלא אוכל כבר זו ואכלה חייב שנים
יד שבועה שלא כבר זו חייב על כל כזית וכזית
 ומזה שלא אוכלה אינו חייב עד שיאכל כולה
 פת שבועה

פסח

שבועה שאוכל כבר זה חייב לאכל פלה ואם נסרף וקצרתה חייב לאכל השאר ומקנתה נמי באיפוז נוסף ידי שבועה שבועה שאוכלכה ונסרף מקנתה אין אוכלה השאר מונויותו מידי שבועה הילכך אינו חייב לאכל השאר אמר טביעם שלא אוכל כבר זו שבועה שלא אוכל אותה ונסאל על הראשונה הפסח הלה **טו** נשבע שלא לאכל כבר זו ואלו אפילו כלו כשאל עליו וכפטר אפילו כ כפתוהו על העמוד ללקות כל זמן שלא לקה כשאל עליו לקה או רץ אינו יכול עוד לשאל **טז** כל שבועה שנשבע על תבאי בטון שיתלה אוכלת כבר זה באכילת כבר אחר לרשי השביעה הלה עליו בשבועה הלאו כין אוכל שאיסור תחלה בין אוכל התבאי תחלה ומשום הכי כפיין שיהא ריבוי לשבועתו כשעת מעשה הראשון ולדי הכל תלוי בשעת אכילת התבאי רחוק כפיין שיהא זכור או אפילו אם אכלו באחרונה לפי האמר שבועה שלא אוכל כבר זו אם אוכל זו ואכל הדאשוכה פי התבאי כשגוב והפסי פי של איסור ב כמזיד נשכיה כשגוב חייב שתיקם כשגוב פטור שתיקם כמזיד אי זה שאכל תחלה חייב אמר לא אוכל זו אם אוכל זו ואכל זו בודות עמדתו וכשגבת חרבה זו חזק עמדתו וכשגבת חרבה פטור זו כשגבת חרבה כשגבת חרבה חייב שתיקם כשגוב פטור שתיקם ב כמזיד חייב על שתיקם **יז** שבועה שלא אוכלת ושלא אוכלתו ואכל חייב על שתיקם שבועה שלא אוכלת תשע שלא אוכל עשר ואכל עשר אינו חייב לא אחת שבועה שלא אוכל תאכיל שבועה שלא אוכל תאכיל שבועה שלא אוכל תשע חייב שתיקם שבועה שלא אוכל עשר שבועה שלא אוכל עשר חייב שתיקם **יח** שבועה שלא אוכל עשר זדונה חלקות ועל שוא הוימי נשבע על לשכות את הידוע כגון על איש טפול או אשה וכשבע לשאל את המזנה או שאמר כל פירות שבעולט עלין שאי אפשר לו זולתם **יט** הנשבע על דבר אחד אינו יכול למור דעמי היתק כך אלא אינו הולכין אחר לשון בני אדם הנשבע על דבר אחד בלא זמן אומר בו לעולם **כ** דבר על דעת רבים לא היו בחמות מעלטה **כא** חרמות מעשילי הקהל אין להם דין כדרי **כב** וכתרים בלא פתח ודטה ובלא חכם לא הן עמין ומכרין ומתקנין **כג** שבועה שאוכל כבר זו שבועה שלא אוכלכה הראשונה שבועת בטוי והשכיה שבועת שוא ועובר עליה מיד ואם לא יאכלכה עובר על שתיקם ואם יאכלכה אז אינו עובר לא על שבועת שוא הילכך מוטב שיאכלכה **כד** שבועה שלא אוכל כבר זו שבועה שאוכלכה לא כדי שלא יעבור לא על שבועת שוא שאם יאכלכה יעבור על שתיקם אחר לישבע אפילו על האמת כגון על שתיקם שהן פהים שבועה שלא אוכל מנה סתם אחר לאכל מנה ב בלילי פחה שבועה שלא אוכל מנה בלילי הפחה לוקה ואוכל שיהא שבועת שוא **כז** שבועת בטוי ושבועת שוא בוחזין באכסית

שבועות

כפני בית דין ושלח כפני בית דין ואפי' מימי אחרים פאם אמר לו אחר שכי משביעך שלא תאכל כבר זו שבועה אחרת היא בלא נשבע עליו אוכל לא פנה אחרת לא אוכל לא הוי שבועה

פרק שבועת העדות

א שבועת העדות נשבע עליה יודע לו עדות והוא יודע אינו כוהב אלא באכסית רחוקים הכשרי להעיד בין שאמר שבועה שאיני יודע כך עדות או שאמר זה אכי ת ומסיעכס שתבאין ותעידוני ואמרין אין אנו יודעין כך **ב** אשה פ עדות חייבין והוא שפירו כפני בית דין **ג** אשה פ פטולה להעיד ולדון **ד** פסק דת פאכסכב **ה** יכול למנות שליח למען כשבילו **ו** גרש לפם אינו יכול ואפילו אשה אם יש לה דין ואינו כבודה לבוא כפני בית דין אינה ע עושה שליח אלא מנשרין לה סופרי שדיינין והעובת כפניהם וכי עומין לתלמוד חכם סיפ לו דין עם עם הארץ ובגאי הוא לבוא ולדין עמו **ז** צריך הדיין שלא לדבר לאחר מבעלי דינין יותר מלמחרו **ח** ושלח לבעור בו ושלא למור לו קצר דברך וכפוס דבר כינא בזת **ט** צריך לדון כל האדם לכף זכות **י** דין שפא לפכיו תלמיד חכם לדין צריך ל להקדימו **יא** דין אף אם היו לפכיו דינין אחרים תחלה **יב** ואם הדין תלוי בשורא דדייני צריך להפנות לזכות התלמיד חכם **יג** דין כשעת משא ומתן יכול להפסיק בעלי הדין ובלבר **יד** שלא יחא א' עמוד וא' יופס אכל כשעת בחר דין שהוא איש פלו' ואיש פלו' חייב כרי' שיהא דין בימיכס ובעלי דינין בעמידה והעדים צריך שיפידו בעמידה ומיהו אם ישבו לא כפאל הדין כדך ותלמיד חכם יכול להעיד מיושב וכין דינין אותה כשהוא יושב ואם יש לו דין עם עם הארץ הואריש לשתיקם ליסב אס עם הארץ עומד **טו** והלמוד חכם יושב אין לחוש **טז** תלמיד חכם פיה לו דין עם עם הארץ לא יקדים לבוא **טז** לגרו לפני הדיין אפי' יושב ושותק ואם הוא רבו ויגיל לפכיו באותה שעה ס ספיר ומי תלמוד חכם שידע עדות בעמין מומין אינו כרי' לבוא להעיד לפני הדיין שקטן ממונו אכל אש הוא בענין איסור צריך לבא **יז** דין שדן דין וכראש לו ששעה אל ביט לחזור בו **יח** דין אל יפא חיתק עם כור כרי' שלא טעוהי **יט** דין שידע בחכירו שהוא גזין ופן עד שידע ב בחכירו שהוא גזין לא יצטרף עמו **כ** דין פכראה לו שמתוכב מרומיה יסתלק ממונו **כא** תלמוד חכם פיוסב לפני הרב ו מראה שרצה לחייב **כב** העני והוא יודע לו זכות ב צריך שיאמר לו או אם ראה שהדיין טועם צריך שיאמר לו מיד ולא יאמר אמתין עד שיחזקכו ואשתרכו וחככו ויקרא על שמי **כג** מי שאינו יודע לו עדות אסור לו לבא ל לבית דין **כד** ולעשות כאלו יודע עדות כדי פירדה ה הפעל דין **כה** מי שנשפך בחכירו מכה אסור לתובעו מאתים כרי **כו** שנידה לו מכה ויבלבל עליו שבועה מי מחייב מכה ותבעוהו מאתים א יאמר איכפרכו כד' ואורה לו מן לבד' כרי' שלא יתחייב לו שבועה לא יודה לו מיד

אמר על הלכות יא פלגה פכוסים באמר ומה לא י
 יהיו פכים מיעדים עליו ואחר תובע י
 עני רם ונפיר הכאים לרין צריך שילבש העמיד כמו
 העני או לבישוקו כמותו יא אסור לרין שימשע אחד
 מבעלי דינן קודם לחכירו ואסור גם כן לבעל דין
 שישמע דבריו תלה יד אין לו לאדם לבא בהרשאה
 לזעין כשביל אחד ולא ליקח מדה פיש עליה ע
 עוררין מן שבועת העדות שאמרן שאין אנו יודעין
 לך עדות או שאמר אין אנו יודעין לך עדות ואמר

משבעכם אני שהיא אמת ואמר אמן חייבין ואינן חייבין
 עד שיתבעם פיעירו לו אשילו חוז לבית דין והן יכפרו לו
 בבית דין הפסיע עליהם חמשה פעמים חזן לבית דין
 וכלו לבית דין והודו פאורין כפרו חייבין על כל אחת ואחת
 הסביע עליהם חמשה פעמי בבית דין וכפרו לבעוף אינן
 חייבין לא אחת רן אחריקם ואמר שבועה שאין אנו יודעין
 לך עדות שוורין יכפרו פכוסים כפרך כדי ריכור פכוסים ח
 חייבין היה הפסק ביניהם יותר הראשון חייב והשני
 פטור יו היו פכי כפי עדי וכפרו זה אחר זה סתיהן
 חייבות פוך כדי דיבור כדיבור חוזמן מנדף ומקד
 ומגרש יו עד שאמר לאשה שמת בעלה ופשיעוהו
 סיבא לבית דין ויעיד לה והוא כופר פטור יח
 כל עד מפי עד אם הראשון כופר אין השני האומר
 בשמו כאמן אומר לחכירו ומה חייבין לך בפני פלוני ופלוני
 והן מעידין שראו שמונה לו ואינן יודעין אם הלואה היא או
 מתנה אם אומר לא היו דברים מעולם הוחזק כפרן וכריך
 לשלם ואשילו אם חזר ואמר מתנה היו כאמן יט
 ההוא דאמר לחכירה מכה מכייתי לך כגד עמוד
 פלוני ואמר לא עברתי כגדו מעולם לא הוחזק כפרן כ
 כשיל זה כל היבא דלא מחייבי ומוש שבועת העדות
 פטורי כמי מקרבן שבועת כטוי אבל עוכס מלקות איבא על
 סכסכע סקר יא אלא לערי מנה אני עליכס שבועה מ
 או אוקרסכ אני ב שבועת שתדודני הוי שבועה מ
 משביעכם בשמים ובארץ פטורין באר ביה בפדי כצנאות
 כרחוס בחזקן בארך אפיס וככל הכומין חייבין יב
 המכרך את השס או אבי ואמו באחר מכולן פטור
 המקלל עצמו או את חכירו באחד מכולן עובר בלאו

כב אומר יכהו אלפים בשחפת אם לא יבא ויעיד או ש
 שאחר קרא הפהוק ואלו כן יכחו אם לא יבא ויעיד
 הוי שבועה א יכך או יכרך אם תעיד לא הוי שבועה א
 אלנה אלהיך אלפים אלהי אלהיכם אלהים אלהי אש
 אהיה אר זה שרי כצנאות אינן כחמקי הגדול הגבור והנורא
 והאדיר והאמין והחזק חזקן ורחוס ארך אפיס ורב חסד כ
 כמחזקין כתב אל מחלפים ויוד הא מהשס אינו
 כחזק סר משרי עב ומצנאות כוחק כל ריביה
 שלפני השס פגון לא וכיכוא בו כמחק לאחריו כגון כס מ
 מחלתיכס וכיכוא בו אינו כמחק כל שמות האמורין בשלמה
 אעפ"ד קרם הן כמחזקין אומר לחכירו בשלה ל
 לשם או לאחד מן הכנויים כד פאעשה דבר פלוני

כאלו אומר בשבועה אבל שבועת כתיב ה' צדיק
 צריכה לא שם ולא כנוי והריבד כתב סאיכה צריכה לא שם
 ולא כנוי לקרבן ולעבור על כל יחל אבל למלקות לשעבר ה
 צריכה כנוי כה און החכס על אחד ארור יהא ב
 בריו און אחר ארור יהא אם לא יעשה דבר פלג'
 כאלו נשבע עליו ואם אומר אדם לחכירו ארור הוא לשם כאלו
 קללו בשם המושבי את חכירו ואמר אמן כאלו
 נשבע הוא בעצמו אומר לו חכירו על מנת שתקיים
 תכאיו זה ואמר אמן צרי לקיימו וטוב לענותו על דבר תהיה
 ותפלה כו האומר על דבר אחד אעפ"כ כעמיס און
 לא אעשנו הוי שבועה והוא שמכון לשם שבועה
 אבל אם מוכספים אותו עליו ואמר לא אעשנו וכקסוהו עוד
 ואמר לא אעשנו לא הוי שבועה

פרק שבועת הפקדון

א משביעו סתין לו פקדונו כוהגת בין בקרובים בין
 בפסוין בין שסכסכע מעצמו ואמר שבועה שלא ת
 הפקדי בידי כלום בין אחר שהפיעו ואמר לו משביעך א
 אני שתחזיר לי פקדוני ואמר אין לך בידי דבר ב
 פכוס שהפקידו אבל אחד או הלון לו ובא אחד
 לישול חלקו אין שומעין לו עד סיהא חכירו עמו והכי מילי
 שאין חכירו בעיר אבל אם הוא בעיר וכמוע ולא בא אם זה
 מודה יתן לזה שבא הכל ואם כופר ידן עמו על הכל
 ואחר כפיקד לשנים או הלואה להס כל אחד חייב בכל ויכול
 לבבות מאי זה סירטה ואפילו אם מוצא מן האחר לבבות
 הכופר כמזון שיש עליו עדים ונשבע חייב עליו קרבן
 שבועה ואם יש עליו שטר פטור

פרק שבועת הדינין

א שבועת הדינין משביעין מני שמודה מקצת צריך
 סתיה מעמוד וכמחק ספר תורה בידו ומיהו אם
 לא לקח ספר תורה בידו לא תפילי אינו צרי לחזור ולישבע
 אבל אם לא לקח בידו אפילו תפילין צריך לחזור ולישבע
 ותלמיד חכם די לו לבתלה בתפילין ומיושב וצריך לישבע
 על דעת המשביעין אותם ומשביעין אותם בכל לשון שיבין
 ומאיימין עליו לאמר הוי יודע שכל העולם כזרעש בפעה
 שאמר הקדוש ברוך הוא לא תשא וכל עבירות שבתורה כאן
 בהן וכהן וכאן כאמר לא יכהו וכל עבירות שבתורה
 כפרעין ממכו לגד וכאן ממכו וממשפחתו ומכל העולם ו
 ואין זכות תולה לו אלא כפרעין ממכו מיד ב
 שכפרהכל ונשבע בלא כקיות חסן ואחר כך הציא
 התובע עד אחד צריך לחזור ולישבע שבועה דאורייתא ב
 בכקיות חסן מי שכתחייב שבועה בבית דין ואמר
 אני מפלש ואני נשבע יכול לחזור בו כלן אמן שלא י
 יבא מבית דין יבא מושש אינו יכול לחזור בו מודה
 מקצת אינו נשבע אלא אם כן כופר בשני מעין הילכך לא
 משכתב שבועה דמודה מקצת אלא אם כן

145

מסכת

שבועות

אם כן טעמו שמי מעין ופרטות שיהיה לו בפרטות אבל אם
 טעמו כשי כליס והורה לו באמר מהן חייב אפילו אינן סוין
 שמי מעין ובלבד שישו שמי פרטות מורה מקצת אינו כשכט
 לא אם כן מורה לו ממין הטענה הילכך אם התובע טוען
 שזה חכה יש לי בידך ולא פירש ממנה בכלמה שיהיה לו הוי ש
 שפיר ממין הטענה ואם תבעו דינר כסף ארדינר זהב הוי
 כאלו טענו שזה דינר כסף או זה והוי שפיר ממין הטענה
 בכל מה שיהיה ודוקא שנתבעו דינר זהב של הלואה אבל
 תבעו שקין וד לא הוי שזה דינר לא דוק קאמר דינר זהב
 וכאלו כמי סת ענו מטבע היוצא בהוצאה שאדם עשוי
 לשום כל דבר כמטבע אבל תבעו ליטרא זהב או מטבע ש
 שאינה יוצאה בהוצאה פגון כשכאל לא כתבעו שזה כסף
 ואם תבעו דינר זהב זה לא הוי כמי שזה דינר אלא דוקא
 קאמר מטבע של דינר זהב ואעפ"ה דה לו כמטבע של חצי
 דינר לא הוי ממין הטענה ואם אמר לו הפקדתי בידך מי
 מזה דיכתיב על מ' בצ' פלוני ואח' לו אין לך בידי אלא ש'פה
 ממוטבע אחר פטור והא רבנין כהודית שתי כסף דוקא ב
 ביורה מקצת אבל כופר הכל ועד אחר מכתישו אפילו אינו
 כופר אלא בפרטות חייב ד טענו ואמר עד אחר א
 ואמר לי שטולת ממני ופלה כופר חייב אעפ"ה שאינו
 טוענו בריא ה הילכך זה שבועת טומאים אינה אלא
 על כפירת שתי כסף טענו חטים ושעורים והורה
 לו באחת מהם חייב טענו חטים והורה לו בשעורים
 פטור אף ומימי שעורים טענו חטים וקדם ו
 והורה לו בשעורים קודם שהפסיק זה למוטבעו בס' בשעורים
 ואחר כך תבעו אם יראה לריין שעורים ומיהר להשיב קודם
 שיאמר זה טענתו כדי שלא יהא מורה מקצת חטים מורה
 מקצת חטים ואם אינו נשערים פטור: ו מנה לי בידך
 ואח' לו אין לך בידי כלום פטור משבועה דאורייתא חייב
 בשבועה דרסן אלא אם כן מנה מקצת מנה לאבא בידך
 אעפ"ה שמורה מקצת פטור מן שבועה דאורייתא חייב בשבועה
 דרסן ו מנה לי בידך ואמר לו הן למחר אמר לו תנהו
 לי כתתיו לך פטור משבועה דאורייתא אמר לו אין לך
 בידי מ' גולס פוחזק כפרן וחייב לשלם אמר סתם אין לך בידי
 יכול לפרש דבריו ולומר רצוני לומר כי פרעתי לך ח
 שבועה דאורייתא שהפכה הכתוב על התובע שיטבע
 ויטול ולא רצה התובע הדין עמו וצריך הכתוב לישבע או
 לשלם אבל שבועה מדרבנן שה כתובע שיטבע ויטול ו
 ולא רצה התובע לישבע פטור הכתוב בלא שבועה ועוד
 איב' כימהו דשבועה דאורייתא אם הכתוב חסוד על השבועה
 שסבגו כשכט וכטול וברבן אס הו' חסוד פטור ועוד א
 איבא ביכיהו דאורייתא אי לא ביה לאשתבעי כחתיבן
 לכשתיה וברבן לא כחתיבן לא אשתבעי ליה וכתיבן ליה
 שלשים יום ואז כתיבן ליה וכתבן ליה ועוד איבא ביכיהו
 דאורייתא טעו אכפוני חפשא וברבן לא בעי אבל כל ה
 הכפונין וכטולן דברק כל הכפונין בעו אכפוני חפשא ו
 מי שמוכיח שטא על חבירו וטען זה פרטות הוא צריך
 לישבע כעין דאורייתא שאינו פרטות ואינו יכול ל

להפכה על סבגו ואם תלמיד חכם הוא המוציא ואח' צריך
 לישבע ומכל מקום לא מביטין ליה ביה ואם תפס משל
 לונה לא מפקינן מיניה ואם הוא רוצה לישבע כדי לגבות אין
 שומעין לו: ו מנה לי בידך אמר לו הן אמר לו ש תתנהו
 לי אלא בעדים אם זה קבל תנאי זה ולאחר אמר
 חייב אבל אם לא קבל תנאי שלו כאמון והכי מילי שאמר לו כן
 שלא בשעת הלואה אבל אם אמר לו כן בשעת הלואה אפילו
 לא קבל תנאי בהדיא אלא שתק וקבל המענות סתיקתו הויא
 קבלה אבל כתחייב אדם לחבירו בבית דין והתרה בו אל ת
 תפרע לי אלא בעי' אפילו אם אמר איני מקבל עלי תנאי
 זה אין שומעין לו וצריך לפרעו בעדים

יא

אמר לו ליטרא של זהב יש לי בידך אין לך בידי
 אלא ליטרא של כסף פטור משבועה דאורייתא

יב

דינר זהב יש לי בידך אין לך בידי אלא דינר של כסף או פ
 פונדיון או פרטות חייב כור תבואה יש לי
 בידך אין לך בידי אלא חצי כור קטנית פטור
 כור כירות יש לי בידך אין לך בידי אלא חצי כור קטנית
 חייב טענו כרי מן הורה לו בקקנים חייב שבועה ר
 דאורייתא טענו כלים וקרקעות והורה לו בהלס
 וכפר לו בקרקעות הורה בקרקעות וכפר בהלס פטור מ
 משבועה דאורייתא הכר בקרקעות והורה במקצת כ
 כלים חייב שבועה אף על הקרקעות ו המלה
 את חבירו בעדים אין צריך לפרעו בעדים
 ואם אמר לו אל תפרעני אלא בעדים צריך לפרעו בעדים
 ואם אמר לו פרעתיך בלא עדים יבגה המלוה חובו ואפילו
 שבועה אין צריך ואם אמר לו פרעתיך בפני פלוני ו
 ופלוני והלכו להם למדינת הים כאמון

יד

אמר לו אל תפרעני אלא בפני ראובן ושמועון ו
 והביאו עדים אחרים שפרעו בפניהם לרב אפס
 אינו כאמון ולרבינו הכהאל כאמון אבל אם אמר לו פרעתיך
 בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים אינו כאמון

טו

מי שאמר לחבירו אל תפרעני אלא בפני פלוני ו
 ופלוני ופרעו אפילו בינו לבינו מה מורה לו א
 אלא שאומר שקבלם בינו לבינו בתורת פקדון עד שיבואו פ
 פלוני ופלוני שייחד להם וכתבך כך כשכטו בידו ותבעו פ
 שיחזור ויפרענו פטור: ו ההוא דאמר ליה לחבירה
 הב לי מאה זוזי דאזיפתך אמר ליה לא הוי דברים מ
 מעולם באו עדים והעידו שאותה הלואה ועטמה הלזה לו ו
 ופרעו חייב לשלם אבל אם לא באו עדים וטען תחלה לא ל
 ליתיה ושוכ אמר פרעתי כאמון: ו ההוא דאמר
 ליה לחבירה הב לי מאה זוזי דאזיפתך
 אמר ליה פרעתיך בפני פלוני ופלוני אתא פלוני ופלוני ו
 ואמרני לא הוי דברים מעולם וזה חזר ואמר פרעתיך או כ
 בפניהם או בפני אחרים לא קוחזק כפרן וכאמון

יז

אין צריך אדם לכרר במה פרעו והאך פרעו
 אבל אם אמר לו פרעתיך בדבר פלו וסכמוו היה
 כך ועדים מכחישי אותו כשכטם הוחזק כפרן וחייב לשלם

כה אומר בלזה סלע הלוייתי עלינו ופתים היה שוח
 וסוחל הסלע וכגון שאבד בפשיעה והמלוה ה
 השיבו בלע הלוייתך עליו וסלע היה שנה פטור
 ה דיכרי היה שנה חיוב ואם אמ' לו יודע איזה שנה יותר
 ממה שהלוייתך עליו ואיני יודע כמה חיוב לשלם אלס פ
 שנתחרים פתם מי שכושל ממנו מה שאין לו לטול

כז אומר לו כך וכך פירות הפקדתי אצלך והלה אומר
 פירות הפקדתי אצלי ואיני יודע כמה הם לפי טענת המטעם
 היו שוין שתי כסף והנפקד אומר יודע אני שהיו שוים פרוטא
 ואיני יודע כמה יותר חיוב לשלם אצל אם הורה לו פירות פ
 סתם ולא פירש שנה פרוטה פטור

כח המטען שומר חכם והכי מילי בתמא
 לא אומר שאם יפקיד המטען ופקיד כל החוב אלס אצלך
 על פי שאינו שנה כנגד כל החוב קבלתיו אפילו אם הלזה פ
 על קתא דמגלה אלסא זוזי ואבדה הפסיד כל החוב או הלזה פ
 על שתי קתות אלף זוזי ואבד הפסיד חמש מאות זוזים ואם
 הלזה לו על קתא עם משכון אחר אבד המטען לא הפסיד זון
 החוב אלס כדי שזוי המטען אבד הקתא הפסיד הכל ואלי

דהוי שומר חכם בתמא הינו דוקא במה שזוה המטען י
 יותר על החוב אצל כנגד החוב הוא שומר עבר אפי' סתמא
 הילכך לא שאל משכנו ולא שאל הלזה פירות שומר עבר הוא
 כנגד חובו ואם אבד המטען או נכבד והיה כנגד החוב אין
 ללווה על המלוה שלום ולא למלוה עליו אלס יצא משכנו ב
 בחובו ואם החוב יותר על המטען הלזה כותל למלוה היתר
 ואם דמי המטען יותר על החוב אין המלוה כותל ללוה ה
 היתרון ואם אבד באונס כשבע עליו כדין שבעת המטען

והוא כל חובו

כט אומר חכם וזהו דוקא במה שזוה המטען י
 יותר על החוב אצל כנגד החוב הוא שומר עבר אפי' סתמא
 הילכך לא שאל משכנו ולא שאל הלזה פירות שומר עבר הוא
 כנגד חובו ואם אבד המטען או נכבד והיה כנגד החוב אין
 ללווה על המלוה שלום ולא למלוה עליו אלס יצא משכנו ב
 בחובו ואם החוב יותר על המטען הלזה כותל למלוה היתר
 ואם דמי המטען יותר על החוב אין המלוה כותל ללוה ה
 היתרון ואם אבד באונס כשבע עליו כדין שבעת המטען

והוא כל חובו

פרק א' הנשבעין

כל הנשבעין שבעה דאורייתא כשבעין ואינן כוטלין ואלו
 כשבעין וכוטלין שכיר שאומר לא כפרעתי ובעל הבית אומר
 פרעתי כשבע שכיר כעין שבעה דאורייתא בכימות אכסן פ
 וכוטל ואין מהפסיד אותה ודוקא ששכר בעדים ונתבעו בוונס
 אכל אם אין עדים או שתבעו אחר ומנו בעל הבית כשבע פ
 וכפטור ודוקא במחולקין על הפרעון אכל אם חולקין על ה
 הקצבה שכיר אומר שתיס קצצתי ובעל הבית אומר לא
 קצצתי לך אלס אחת ישבע בעל הבית ויפטור ואפילו בפרס
 הסל שאומר פרעתי לך

ב המפקיד אצל חברו
 כשטר כאמון לומר החזרתי לך בשבעה

ג אומרינו מנו לפטור משבעה הילכך מי שאמר ל
 לחברו שנתפתי היית וחלקנו והקצתי עמך קודם ה
 חלוקה להשביעך וזה מורה לובשותפות ואומר שלא עכב פ
 משלו אם אין עדים בשותפות פטור שמוגו ולא כשותפותי
 עמך מעולם

ד המלוה לחברו על המטען פ
 שכאמון למעון עד כדי דמיו שמוגו דלקוח ה
 הוא כדי לא שקיל בלא שבעה חמורה

ה כבזל כשבע כעין שבעה דאורייתא וכוטל כגון פ
 שאין עדים שמשכנו ואין יודעין מה כגון פ

לשלים ים שהוא דאמר לחבריה אפילו מזה זוי
 דמפקחך כך וזה שטרא ואמר ליה כפרתיך ל
 ואמר אין ודאי כתיבם לי אבל קבלתים בשביל מלוה על מה פ
 שהיה לי ענין מזה אחר והשטר עדין במקומו עומד אם לא
 כתן בעדים כאמון והשטר קיים וגיבין כן אם כתבם לו בעדים
 אפילו אינם יודעין אם בתורת פקדון כתן לו או בתורת מ
 מתנה אינם כאמון ולא מגביהן ביה ולא מיפקע קרעיהן ליה
 לזה שאמר למלוה תהא כאמון עלי לומר לא כפרעתי
 והביא עדים שפרעו שנה אינו כאמון אבל אם אמר
 תהא כאמון עלי כשני עדים כאמון אפילו אם הביא זה שלשה
 עדים ואפילו אם העדים מעידים על פתי הפרענות אינו
 יוכל להוציא מידו ודוקא שמיעדים פריעו אבל אם אמרו ב
 בתיכיו הורה לו שפרעו בזה לא הלמינו יותר מן העדים

ואם היו תהא כאמון עלי כשנשה והביא ארבעה עדים שפרעו
 שנה אינו כאמון אין לשבעין שבעת דאוריית'
 על טענת חרף שוטא וקטן לא שאל מורה
 וזקת או פיס לו עד אחד ולא שאל שבעת שומרים אכל
 שבעת היסת ושל כופר הכל או שבעת שותפין ואריסין וכ
 כשבעין על טענתם ואיכס יכולין להפך השבעה עליו שאינו
 בר שבעה והוא שהגיע לכלל טענות והתובע הקטן אינו
 יכול להשביעו אלס אם הוא דבר שיש לו בו הכאה כגון משא
 ואתן אם הוא מורה חיוב לפרוע ואם אינו מורה ימתין עד
 שיגבר לו יתבעו ואם הוא דבר שאין לו בו הכאה כגון חבולת
 אפילו אם הוא מורה פטור

כא הבא ליפרע
 מוכרי יתומים אינו כפרען אלס זון
 היבוריית ושבעה אם הם גדולים

כב אומר ל
 לחברו בריא לי שמכה לאכי בידך והורה לו בחצי
 חיוב שבעה דאורייתא לא טענו בריא אלס שוא פטור מזה
 משבעה דאורייתא אין כשבעין שבעה ד
 דאורייתא על העבדים שטרות וקרקעות ולא
 על המחובר לקרקע אפילו אם עומד ליקצן כגון טענו פ
 עשור בפנים טענות והורה בחימה אכל על ידי גלגול כ
 כשבעין עליהם ושבעה דרבין כשבעין עליהם אפילו בלא ב
 גלגול ואין בהם תלמידי כהל ולא חיוב שבעת שומרין ולא
 חיוב תלמידין שלהם ואפילו אם טענו בהן וכאבדו פטורין מ
 מלשם לא שאל שומר חכם ושומר עבר ושואל

כג אין חיוב שבעה דאורייתא אלס בטוען דבר פ
 שבעה ובמסקל ובמונין ויודה לו דבר שבעה
 ובמסקל ובמונין הילכך טענו בית זה מלא פירות משהיה לך
 זה ששיב מה שהכחש אתה כוטל פטור זה טענו עד
 הוזה והשיבו עד החלוק חיוב טענו

כד שבעה
 גדולה וזה הורה לו בהטעה פטור טענו מוכרה של עשר
 ליעראות וזה הורה לו בשל חמשה ליטראות חיוב
 המלוה את חברו על המטען ואמר לו שלע
 הלוייתך וקטל היה שנה וזה השיב סלע הלוייתי עלי ושלם ה
 היה שנה פטור השיבו סלע הלוייתי עלי ושלם דיכרין
 היה שנה כדין שישבע אפך היה שנה אחר שישבע המלוה ת
 תחלה שאבד לך

כה אומר חכם וזהו דוקא במה שזוה המטען י
 יותר על החוב אצל כנגד החוב הוא שומר עבר אפי' סתמא
 הילכך לא שאל משכנו ולא שאל הלזה פירות שומר עבר הוא
 כנגד חובו ואם אבד המטען או נכבד והיה כנגד החוב אין
 ללווה על המלוה שלום ולא למלוה עליו אלס יצא משכנו ב
 בחובו ואם החוב יותר על המטען הלזה כותל למלוה היתר
 ואם דמי המטען יותר על החוב אין המלוה כותל ללוה ה
 היתרון ואם אבד באונס כשבע עליו כדין שבעת המטען

והוא כל חובו

כז אומר חכם וזהו דוקא במה שזוה המטען י
 יותר על החוב אצל כנגד החוב הוא שומר עבר אפי' סתמא
 הילכך לא שאל משכנו ולא שאל הלזה פירות שומר עבר הוא
 כנגד חובו ואם אבד המטען או נכבד והיה כנגד החוב אין
 ללווה על המלוה שלום ולא למלוה עליו אלס יצא משכנו ב
 בחובו ואם החוב יותר על המטען הלזה כותל למלוה היתר
 ואם דמי המטען יותר על החוב אין המלוה כותל ללוה ה
 היתרון ואם אבד באונס כשבע עליו כדין שבעת המטען

והוא כל חובו

כח אומר חכם וזהו דוקא במה שזוה המטען י
 יותר על החוב אצל כנגד החוב הוא שומר עבר אפי' סתמא
 הילכך לא שאל משכנו ולא שאל הלזה פירות שומר עבר הוא
 כנגד חובו ואם אבד המטען או נכבד והיה כנגד החוב אין
 ללווה על המלוה שלום ולא למלוה עליו אלס יצא משכנו ב
 בחובו ואם החוב יותר על המטען הלזה כותל למלוה היתר
 ואם דמי המטען יותר על החוב אין המלוה כותל ללוה ה
 היתרון ואם אבד באונס כשבע עליו כדין שבעת המטען

והוא כל חובו

כט אומר חכם וזהו דוקא במה שזוה המטען י
 יותר על החוב אצל כנגד החוב הוא שומר עבר אפי' סתמא
 הילכך לא שאל משכנו ולא שאל הלזה פירות שומר עבר הוא
 כנגד חובו ואם אבד המטען או נכבד והיה כנגד החוב אין
 ללווה על המלוה שלום ולא למלוה עליו אלס יצא משכנו ב
 בחובו ואם החוב יותר על המטען הלזה כותל למלוה היתר
 ואם דמי המטען יותר על החוב אין המלוה כותל ללוה ה
 היתרון ואם אבד באונס כשבע עליו כדין שבעת המטען

והוא כל חובו

טבת

שבועות

כגון שהטומיון תחת כפתי זה טוענו שמשכנו כלים או ש
 שראו עדים מקצת הכלים זה טוענו יותר זה כופר בהן
 אז כשבע הוא ונטל על כל מה שאיפשר שיבינו לו חפצים כ
 כאלו ואפילו השומר שלו או אשת השומר בשבועין השביל בעל
 הבית אם ראו שמשכנו ובעל הבית לא היה שם אבל שכירו
 ולקטנו אין יכולין לישבע בשבילו אבל אם לא ראו עדים
 טעם דבר תחת כפתי אפילו טוענו שאמר שהיה רוצה ל
 למשכנו אינו כשבע וכו' **ו** ראונה שהטומיון
 כלים תחת כפתי וידעא מביט **ו** פלוני ואמר לקוחין
 הן בידי ובעל הבית אומר שאולי הן אם הם דברים שאינם
 עשויים להשאיל ולהשכיר כאמון ביה שיומר לקוחין הן בידי
 אט לא שהטומיון יוצא ובעל הבית אינו עשוי למכור כליו
 ואין דרך להטמין כלים אלו והוא אדם שאינו כוש להוליך כ
 כליו בגלוי וזה אומר שאולי זה אומר לקוחין ואם
 חסר אחד מאלו הצדדין שהוציאן בגלוי או שבעל הבית ע
 עשוי למכור כליו או שדרכן להטמין או שהוא כוש להוליך
 כליו בגלוי או שבעל הבית טוען שבכחן פאמן היוצא
 ואם יש עדים שאלו לידו בתורת שאלה וראו אותן עתה כ
 בידו אפילו יש בו כל הצדדין לטיבותא אינו כאמון וכדברים
 העשויין להשאיל ולהשכיר אינו כאמון אפילו בעל הבית
 העשוי למכור את כליו וכלים שדרכן להטמין והוא כוש ל
 להוציא כליו בגלוי ואפילו הוציאן בגלוי וכגון שיש עדים
 שהיו שלו וראו אותם עתה ביד זה וטוען שהשאילם לו א
 אבל אם אין לו עדים שהיו שלו או לא ראו אותם עתה ביד זה
 אפילו יש לו עדים וראו וטוען שבכחן כאמון היוצא והא
 דאמרינן דכאמון דוקא בשנטלן בפני בעל הבית ויצא אבל
 דאמון עדים שנטל מרשות שכירו שלא בפניו אינו כאמון
 אפילו הוציאן בגלוי ובעל הבית עשוי למכור כליו אלא אם
 כולן בפני שני עדים צריך להחזירן ובפני עד אחד ישבע
 ויפטר ואם מודה שנטלן אלא שאומר חייב לי כל כך צריך
 להחזירם וכדברים העשויין להשאיל ולהשכיר הגוי בראות
 הדיוקן באהבת אים את רעהו שדרך להשאילן כלים כאלו
 ולפי המנהג וכל פרישם שם בכלל דברים העשויין להשאיל
 ולהשכיר **ו** נחבל כשבע וכו' כגון שיש עדים ש
 שככס לתוך ביתו שלם ויבא חבול ואם יש ה
 הוכחה שזה חבל בו כגון שיש לו נסיכה בגבו ובין אצילי
 ידיו ואין אחר עמו אז כוול בלא שבועה **ח** החשוד
 על השבועה וכתמייה שבועה ליפטר **ח** שכבדו
 כשבע וכו' כן שהיא חשוד על שבועת העדות או שבועת
 הפקדון או שבועת ביטוי או שבועת שוא וכן מי שעובר על
 חרם של קהל פתול לשבועה **ט** היה הכתוב וגם
 התובע שביהם חשודין יחלקו ובעלמא בתמייה
 שבעה ואינו יכול לישבע קימא לן דיטלש כגון מכה לי בדרך
 ואמר לו חמישים אכי יודע וחמישים איכי יודע או שהביא עד
 אחד שחטף חפץ מידו ואמר כן חטפתי ושלי חטפתי ישלם **י**
 חוכי שאמר כתוב בפנקסי איכי שאתה חייב לי כך אינו
 כאמון לטול בשבועה אבל אם אמר בעל הבית לחוכי
 קן לפועלי בטלע מעות והוא אומר כתתי והן אומרים לא

כטלכו שתיקה כשבעין וכו' וכלים ובעל הבית ושועלים צריכים
 לישבע לפני החוכי והחוכי לטביהם **י**
 שתי בתי עדים המכחישות זו את זו אין אחד מ
 מכת זו ואחד מכת זו יכולין להצטרף לעדות א
 אחת אבל כל כת וכת יכולה להעיד על עדות אחרת הילכך
 שכי יוליון ושכי ליון ושכי שטרות שכל אחד מאלו הכתות ח
 התומיון על שטר אחד שניהם כשרים **יב** מלוה
 גלוה ושכי שטרות שאלו הכתות התומיון **יב** בהם
 אחד של מאה ואחד של מאתיים אם הוציאן כאחד יבטו לו ב
 בקטן וסודפין הגדול **ו** ואם הוא פקח יבטא הגדול לבדו ו
 וכתבי בית דין אחר יוציא השכי ויגבה בו ומיהו זה יסביעו
 שאין עליו שטר אחר שהתוס בו כת אחת מאותם שתי כתות
 לנה אחד ושכי מלוין שכל אחד חתום על שטר ואחד **יג**
 מאלו הכתות שניהם כשבעין וכו' שכי ליון ומלוה א
 אחד אם הוציא שניהם כאחד ישבע כל אחד ויפטר ואם ה
 הוציאן זה אחר זה יבטין לו שתיקה **יד** אמר ל
 לחוכי קן לי בדיכר שידות וכתן לו ואמר לו קן לי
 את הדיכר אמר לו כאתיו לך אם הפירות מונחיש לכניהם
 ישבע בעל הבית ויפטר ואם הפעילן בקופתו להחזירו פטור
 בלא שבועה **טז** כתן לו הדיכר ואמר לו קן לי ואל פירות כתתים לך
 ישבע החוכי ויפטר **טז** הפוגם שטרן אינו כפרע
 אלא בשבועה **טז** וכן עד אחד מעיד שהוא
 פרוע וכן מככסים משועבדים והכפרעת כתותה שלא כ
 בפני בעלה אין כפרעת אלא בשבועה ואם מתו יורשיהם
 כשבעין שבועת יורשין שהיא שבעה שלא בזה לנו בשערת
 מותו ושלא אמר לנו קודם לכן שטר זה פרוע ושלא מנאנו ש
 שובר שהוא פרוע וכו' **יז** מלוה שדא ליתרע
 מוכסי יתומים אינו כפרע **יז** אלא בשבועה ואם
 מת קודם שכסבע אין יורשי' כושלין בשבועת יורשין לא שכל
 דביש או שאר יורשין לא שכל באים ליתרע מיורשי הלנה ו
 ולא שכל באים ליתרע מערב סכתן הלנה בשמואל דאמר א
 אין אדם מוריש שבועה לבניו ומיהו דין שדן כרבי לעזר
 דאמר כשבעין שבועת יורשין וכו' וטליון הדין דין הילכך בית
 דין או שטרותא של יתומים אין להם לקרוב השטר אולי י
 יוצא דין שידין להם כרבי אלעזר **יח** ואם מת המלוה ואחר
 כך מת הלוה אין כשבעין יורשי המלוה שבועת יורשין וכ
 וכו' ולין אם אומרים יורשי הלנה אומר לנו אבא שפרע אבל
 אם אומרים אומר לנו שלא ליה אז כושלין בלא שבועה **יח**
 לוקח שלקח שטר חוב ומת הלנה אם אחר שלקחו מ
 מת כשבע שלא אמר לו שובר ושאינו יודע שפטר
 זה פרוע ובוכה והוא שמת המוכר אבל בחיי ושניהם צריכי
 לישבע ואם קודם שלקחו מת אינו גובה אפי' בשבועה **יח**
 החשוד על השבועה שדא ליתרע מוכסי יתומים **יח**
 מפקיד כיון שאינו יכול לישבע **יח**
 יתומים שהיה להם לישבע שבועת היורשין ומתו
 יורשיהם כשבעים שבועת יורשיים וכו' **יח**
 אלו כשבעים בשבועת שוא **יח** מי שאומר איכי ס
 ככור שאתה תופס ומשלי **יח** שותף לשכירו ד

יח
יט
כ

טפכת

חולין

עה

שנתק לחטיו וארס לבעל הדין והמתעסק לבעל הכרת
 השלם ואשה שנושאת ונותנת כתיבת וואחד מן האחים שנושא
 ונותן בכספים חלקו השותפין וכן האחים שנסתלקו זה
 מזה לגמרי אין משביעין אותם בשעבד שווא אלא מחרימין
 פתם על מי שבזל שום דבר מואתו שנתמות או מואתו עסק
 ואם קתובע אומר עדין לא תלקחו ונתקבע אומר כבר ח
 הל זר אין משביעין אותו בטענת שווא

בא הילכתא מגבלין סכומה דרבין ואפילו אם לא ת
 תבעו התובע שיגבלו בית דין מגבלין לו אפילו ס
 סכומה דרבין אין מגבלין אלא כשכתב טופס וראי ר
 וכתחייב שביעה אבל על שווא של תובע מגבלין לישבע ו
 וכתב שיהא רבליש לדבר שהוא טופס אמת
בב וי שכתחייב סכומה וראה שגבלין עליו ורצה
 לשלם סביעה ראשונה כדי שלא יגבלו עליו צריך לשלם א
 הכל או שבע על הכל וישאר אפילו מתביעה ראשונה אף
 על פי סכום שאמכית דין שחייבהו לפרוע או לישבע ו
 וכשגבלו עליו רצה לפרוע תביעה ראשונה כשבע על הכל
 וכטור הדין ערך אלו המשביעין ושלוקא מהכת
 טענות בראשי שווא וכשיעיה

ומשומר לעבודה זרה או מחלל שבתות שפרהסיא או אוכל
 ככלות להכעיס דינו כגוי וכן הכותיהדי הוא כגוי לכל ד
 דבריו **ה** ליתן שכין נשחט בה דב אלפס והל' מציא
 מטריפין והראב"ד והרי מוכסרין אף בשעת

ט שחיטה כיקב השוט כנגד מה ששחט טרפה
 שכין של עבודה זרה חדש או יסן וליבכו באור
 אסור לשחוט בו לכתחלה בהמה משוככת ולחתוך בו כ
 כתחיש קטנים וזדיעבד מותר ומותר לשחוט בו לכתחלה
 בהמה בריאה ולחתוך בו התיכות גדולות העומדות לדיוקן
 השחוט בשכין של גוי שידע שהוא כן וימויקלוק מקוש ה
 השחיטה ואין מוחטין בו לכתחלה על דעת לקלוק לאחר ש
 סומקקריס הכשר אין צריך לקלוק מקוש החתך דלא כריב"א
י שכין ששחט בה כשרה מותר לשחוט בה אחרת ואסור
 לחתוך בו אפילו טכן בלא הדהה ופכין ששחט בו ס
 טרפה אסור לשחוט בו אחרת עד שידעו בו בוכן או יקבכו
 בדבר קשה או בצמר של בהמה ואם שחט בו טרפה קדרי כ
 צריך כעיהה בקרקע עפרה פגומים אפילו לזמן

יא הטבח צריך שלשה סביבין אחד לשחיטה ואחד ל
 לחלבים ואחד לכשר ואם חתך בשר וחלב בשכין
 אחד צריך להדיח הכשר יפה הטבח צריך שני כלים אחד
 לכשר ואחד לחלבי לא ליסחוף איניש כפלי עליו בשרא מיד
 אחר נתיגח קודם שיתקור הכשר **יב** תלמיד
 חכם צריך לידע כתב שחיטה ומילה וטבכת
 חתמים וניצית וקשר של תפילין קשר של תפילין צריך ל
 לקשרו בכל יום לרכיבו אליהו ורכיבו תם אינו מצריך

יג כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול
 משחיטתו אפילו שחט לפיכך כמה פעמים נטוב
 הטבח צריך לברוק הסמימין אחר שחיטה אף כ
 בשחטו בוכן ואינו צריך לברוק אף בעקרו או כ
 כיקבו ואם יראה אותן לפיכך שחטין אינו צריך לברוק

יד בהמה שנסחטה כהלכתה ואירע בה שפק איסור
 אפילו איש ליה בה ריעותא תלין לקולא וכסכנה
 תלין לחומרא השוחט בשכין ברוק ומצא פגום אף
 עשה בו דבר לתלות בו הפגם תולין ואם לאו אפילו שחט בו
 כמה בהמות כולן טרפות לפיכך צריך שיברוק הסכין בין כ
 בהמה לבהמה אבל אם לא ברוק וכאבד שחיטתו כשרה ו
 ואפילו אף שחט בו הרבה בהמות ואם לא ברוק קודם שחיטה
 וכאבד אחר שחיטה שחיטתו פסולה וטבח שיש לו שכין
 מיוחד לשחיטה ועומד מיוחד חזקתו ברוק

יז אין הולכין אחר חזקה שאינה מצדורת אף אם כפ
 כתבדר אחר זמן והולכים אחר הרוב ומיעוט שיש
 עמו חזקה שושפין לו לחומרא עדר הבוצא בו ש
 בהמה ערפה גביכות הכעשות מהן מותרות ואי נזפתא ר
 ריאה בלא בדיקת כשרה מי שיכין יודע הילכות שחיטה
 אסור לאכול משחיטתו אם לא יראהו אדם מתחלה ועד כוף
 אף אם שחט לפיכך בימן אחר כרין

יח המוצא בהמה שחטה בשוק או בארפה שבבית וכן
 כמי מי סכגכנה בהמתו ומצאה במקום

טפכת חולין

א כשים ועבדים שהם ממוחין שחטין לכתחלה כ
 השוחט בלא ברכה שחיטתו כשרה חרם שנוטה
 זקטן ששחטו ואחרים רואי אותם בדיעבד כשרה ואין מותר
 להם לכתחלה אף אם אחרי עומדי על גבם ואפילו להשליכו
 לטבחים חרם שאינו מדרב ואינו שומע שחיטתו פ
 עשולה אף בדיעבד מדרב ואינו שומע וכן הערום
 שחיטתו כשרה בדיעבד ושומע ואינו מדבר שוחט לכתחלה
 שנוטה דקבן הוא היוצא יחידי בלילה או מקרצ כ

ב כמותו אורן בבית הקברות או שאבד מה שנותני
 לו והוא שיעשה אחד מאלו דרך שווא קטן מומחה והוא
 יודע לאורן דין שוחט לכתחלה והוא שיעמוד גדול על גביו
 סבור שהביע לשכרותו של לוט שחיטתו פסולה אף
 בדיעבד שחיטת הכשרי כולה נאפילו ראשו פ

ג שחט יפה קימא לן הרוב מצויין אבל שחיטה מומחי
 הש ממוחקן לעבין שיכולי ליתן לכל אדם לשחוט על
 הדין שיברקהו אחר השחיטה או אם אינו לפיכך שמוותר ל
 לאכול משחיטתו אבל אם הם לפיכך צריך בדיקה

ד משומר אוכל ככלות לתאבון ברוק סכין ונותן לו ו
 ושוחט אפילו בזכו לבין עצמו ואם לא ברוק השכין ל
 לפי השחיטה או לאתריה אפילו ראוהו ששחט כדין שחיטתו
 עשולה ואסור ליתן לו לשחוט על סמך שיברוק השכין ל
 לאחר השחיטה ומשומר לאתריה משאר העבירות מותר אפי
 בלא בדיקת השכין והלם בתול מצריך בדיקת השכין ו

שבת

חולין

במקום שרובן ישראל או רוב טבחי אותו המקום ישראלים
מוותרת אבל אם מצאה באשפה שבמקום אסורה . בעיני
שחיטה הטאה מוכח אדם ומיהו אפילו לא כוון לשחיטה
פארה . שחטין גראש הגב ובראש השפיכה וכלילה לאור
הכר ואם שחם בלא כר וכן השומא שפחט שחיטתו כשפיה .

יח

פארו הגאזוכים בעשוק סבת שבעשו במזיד א
אזרין לעושהו לעולם ולאחרים מותרין במזא
שבת מיד קודם שיעשו ואם עשו בשוגג מותרין לערב לו
ועו כיום אזרין גם לאחרים . ודי פהק דכאוגב מותרין
אף בו כיום אף לעושהו ובמזיד בו כיום אסורין אף לאחרים
ולערב מותרין אף לו . גוי שהביא רודין ל
לישראל דבר שיש בו מינו . במחוכר לקרקע ל
לחיי מותר מיד בלי יום טוב שכי לאחר שהמתין כדי
התלששה לבד ולרבינו תם אסור עד מוצאי יום טוב עד כדי
שויבלו להביא מאותו המין ממקום קרום שמתא ממכו ממך
לעיר . השומט לחולה בשבת מותר לבריא

כ

כאומא . בלא מליחה וכל זני לא בעי מליחה
היחבל לחולה בשבת אסור לבריא והלכה כרבי שמעון ב
במקנה . פכין שיש לו שתי פיות אחת
חלקה ובאחת יש שבימות אין שחטין בחלקה
לכתולה אפילו שניהן חלקות אין שחטין בו עד שיברק ש
שתיהן וכן פכין ארוך שיש בו שבימה אחת ואפילו קשר עלים
דבר וביש פוח קטור עליה בבר . שחטין

כא

כדיבר שהוא תלוש לכתולה ובמחוכר
שאל אף בדיעבד ואפילו בטול לרב אלפס זל ותלפס זל ד
דוקא בשל בטולו . שחטת בגלגל של יצר
כארה בגלגל של מים . ככה ראשן שחטירנו
כארה ואם ככה שכי פחולה . בעץ פכין כבול למעלה ו
וצאור בהמה לזמנה כארה בדיעבד ואיפכא בהמה פחולה
אפילו בדיעבד ובעוף כארה . דין פ

כד

שביצו הסכין וברקתו והראיות
בגבל קטיר בדרך הלכתו אסור באכילה . אם שחט הרוב
במקום שחיטה והגרים חוצה לו שחיטתו כארה . ורוב
עכבת לא היו רוב קנה . והבאר שחיטת הקנה וציפורי
כוכבולמעט . הגרים שליש ושחט שלים והגרים שלים או
שחט שלים והגרים שלים ושחט שלים או שחט שכי שלשים
והגרים שלים לרשי הכל פחול . והלש בחולל מוכסיר בכלן
חון מהגרים שלים ושחט שלים והגרים שלים .

כה

השומט מן הצרדין אם שחט הקימין קודם חתיכת
התפרקת כארה . השומט מן העורף בלא חזרת השימין
שחיטתו פחולה . וכל הנזאר כסר לשחיטה ויש עיקור פ
שימין לעוף . כארה מפרק . ורוב כסר צמח או קרעו
כרב או עשאו בישראל או סמיטל ירך ורוב חלל עמה כבנה .

פרק השוחט

א שריך לשחוט הורדין בעוף אפילו דעתו לחתכה אכר אכר
ואם לא שחטן וצלאו כלו באחד אסור ודי מתיר .

השוחט בהמה ולא שחט רוב טבחי בהמה פחולה .
וכן עוף אם לא שחט רוב אחד ולכתולה צריך ש
שכים גם בעוף . ולגיב אלפס לכתולה שכי באחד בטוט

ג

אזרין . אונם טבא לפיכנו מולכלך צארו כ
ברס אין . לחוט לדרופה . וצריך בדיקה
ובמקום הלכך סמא ניקב הושט וליבא פירש דאין צריך .
רכינו אפרים כתב דאין לבשל עוף שלם אפילו שחט ה
הורדין בשחיטתו עד שיכתכו אכר אכר ומסיר כל הגדין
שיש בהם דם וכן בהמה כשרוצה לבשלה אפילו חתכה אכר
אכר צריך שיסחוט הורדין ולא כהירא לארזכי אבי הראש .
והצמלה גדיים וטלפים שלמים ולא חתך הורדין בשעת
שחיטה צריך ליטול כדי כמילה מן הבשר ששכיב הורדין .

ד

השוחט שכי ראשים כאחד וכן שכים שאוחזין ב
בסכין ושחטים אפילו זה למעלה זה למטה ש
שחיטתן כארה . השוחט בשכים או בשלשה מ
מקומוות בין בארך השימין והוא שיהיה במקום אחד בין ב
בהיקף השימין ואפילו זה שלא כנגד זה ובין כל החתיכות .
שחט רוב כארה וכן שחיטה העשויה בקולמוס וכמסרק כ
כארה . הכבים הסכין בין הימין לבימין ושחט
היחתון . כהלכתו והוציאו וחזר ושחט העליון
בהלכתו פחולה . וכן אם הכניסו תחת צוה הצאור או ת
תחת מנליית הקשורה שכיב צאורו פחולה . אבל אם כפל
טלייתו על מקום השחיטה וכתככה הסכין ושחט כארה וכלא
כהצמכס זל שפחול בש בה' . חלדה ושחיה ו

ה

ודרסה והגרמיה ועיקור פולין . אף במיעוט ה
האחרון של שחיטה לרפי ור' מאיר מוכסיר והרמבם זל פוסק
במיעוט כתרס כלם חון מהגרמיה ונאבגו להחמיר כפרפי זל
היה שחט והתיר את הראש בבית אחת פחולה .
שחט בהולכה או בהזבחה לבד אם יש בסכין כמלא
צואר חון לצואר כארה אפילו אם שחט הרוב קודם שהוליד
כל ארך הסכין ואם לאו פחולה אבל הוליד וכתבא אפילו כ
באזמיל כל סתוא כסר והוא שאין לו קרבים .

ח

דין שחט והתיר שכי ראשים כאחד צריך שיחא
בסכין שיצור שלשה ראשים . אין בו אלא שיצור ש
שכי ראשים הביא ולא הוליד החיטוכה כארה ופגימית פחולה
הוליד ולא הביא הפגימית כארה והחיטוכה פחולה .
כפלה פכין מידו אפילו שחט כדרכו פחולה . השילה כ
בכוננה אפילו לא כוון לשחוט כארה ולא בעיפון כוננה לש
לשחיטה והוא שיתכוון לחתיכה . שחייה פ
פוחלת ככדי שחיטת רוב שימין . של בהמה
והגבהה והרבעה בהה לגסה ודקה לרקת ועוף לעוף ולרשי
ולרב אלפס כרי שיגביה וירביץ וישחוט אפילו בהה לרקת ו
וכדי שחיטה בהמה בלא חרבעה לעוף . והשוחט בסכין
דעה והוליד והביא כל היום כלו כארה ושחיה מוכסירנות .
כל סכפלה בשחיטה ככלה וכל סכפחטה כמאוי ו
ודבר אחר גרס לה להפסל טרפה . השוחט קודם
בעוף ומצא ברברת שמושה ואינו יודע אם בשחיטה ז

אם באנוטה קודם שחיטה אם לאחר שחיטה פסולה היתה
 שמוטה ומחוסה אם תשם בהימין ושמוט פסולה ואם לאו י
 יבאין קוף השוחט התרנגול יבטיח רגלו מן הקרקע או
 יכנסו ארבע בקרקע חותך אדם טרם מ
 מביט השחיטה וזרחה ומולחה יפה יפה
 ולאחר שפסקה כפטה מותר לישראל ולגוי ואומנין גוי על בני
 מנינים דים טרפות לחצי חיות השוחט בהמה חיה ועוף
 ולא יבא מהם דם בטריס בהמה גסה המשובכת
 והיא שנוצצת אורה ואיכה עומדת ואפילו
 אובלת קורות אין חילוק בין יד לרגל בין אם פשטה יד או
 רגלה או שפטה אחר מהן כשרה אבל בהמה דקה שהיא
 בחזקת משובכת אם פשטה ידה ולא החזירה פסולה אבל אם
 פשטה ידה החזירה או שפטה הרגל אפילו לא כפטה או כ
 שפטה אפילו לא פשטה או שכפטה בזנבה כשרה וחיה
 גסה דיכס טהומה דקה וכן עוף שפרק בעינו או שכפס
 בכסו טרם והוא טיטו כן שפוק השחיטה השוחט
 לכברי כשרה זה מושב זה עובד לא אמרינן השוחט
 בהמה לזרוק דמה או להקטיר חלכה לעבודה וזה הרי אלו
 זכאי ומניס פחט ואחר כך השב ארי זה שפוק
 השחיט לשם ימים לשם כהרות לשם מדרבות אפילו
 לא כתבון לעבדו אלא לרפואה פסולה יד ישרא
 אינו אומר דבר שאינו שלו אף במעשה רבה
 אבל גוי ישראל ממועד או נוי שחטרו בו וקבל עליו התראה
 שיי אלו אשורין אין שוחטין לנגד ימים וכהרות ולא
 לתוך חבלים ולא לתוך ענת של מים צלולין ולתוך עכוין
 מותר ולא לתוך הגומא ובחברו שוחט מוזן לגומא והרס
 יורד לתוכו ובשוק לא השוחט לשם דבר הכיור והידיב
 שחיטתו פסולה שאין כידר וכידם שחיטתו כשרה

פרק אלו טרפות א

אלו טרפות לב ריאה ורקין שרטלו טרפה מיה שחיטה אם
 יש כהבד טעם מרידות אפילו לאחר שחיטה כשר ואם יש
 לשם מרי מרידות אם כשקורעין אותה שפכי להדדי חדר היא
 וכשרה ויש מין שפופות שאין להם מרה כלל והם כשרים
 עור ושם החיצון אדום והפנימי לבן כחלפו העור
 או שפיהם אדומים או לבנים טרפה כיקב
 אחרונה טרם כיקבו שפיהם אפילו זה שלא כנגד זה טרפה
 קרום שפגה מחמת מכה שוטט אינו קרום אין
 נטט צריך בריקה מחוץ אלא מכפלים ונפקא מינה
 לשפך דרוסה יפסלו קוז בושט הר לעזר
 מכשיר בלא בריקה וכן שפך אדוני אבי ה
 הראש זל ולרב אלפס צריך לברוק אם כיקב זה הוא לפירוש
 ד"ז לפירוש רש"י אינו כיתר בבריקה ה
 הושת והוא המקול שחובתי אורי ועמוד
 כיקב כושפיהו קודם גמר השחיטה טרפה מקום השחיטה
 בושט מתחיל למטה מן התרבץ והוא כשיעור ארבע אצבעו
 בעור הגדול ולפי שיעור זה לרקע ולעוף ולהלכות גדולות

כדי שיתפוס בשתי אצבעות ומפכת כל ארבע עד שישעור
 וכעוף עד חושק מקום השחיטה בקנה מושפוי
 כובע ולמטה עד כספי הריאה העליונה וכלבד
 שלא חושך ביורה שלא כדריסה באונס הימין שנקדו
 כל מלחי התחין או ריבן ומיעוט הנש"א אינו מהוטר כ
 במקום אחד טרפה אבל בחיטוט הנשאר במקום אחד כשרה
 ורב אלפס שפך בענין אחר גרבת שכפסה כרוב
 חללה כשרה רוב עוביה טרפה ח חסם שאמר ח
 חכירו רשאי לסמוך על קבלתו ולהתיר אבל
 אין רשאי להתיר משכרא ח הדן את הדין אין לו
 לקנות מהדבר סדן עליו וכן המורה הוראה
 והתיר אין לו לקנות ממנו מפני החשד ואם היה דבר הנמכר
 במשקל מותר תלמיד חכם הוראה טרפה
 לעצמו מהחזירין לו אבידה בטוביעות עין
 גרבת של הממה שניקבה סביב הקיפה ונקטים זקיס
 סמוכים זה לזה כנקבי פפה ואין הם חסרון אם יש
 בהן רוב טרפה ונקבים פים בהן חסרון שיעורן בבאיסר וכן
 אם כיטלה ממנו רעושה מצטרפת לבאיסר בפחתה והחתיכה
 עדין תלויה בה שיעורו כדי שיכנס איסר לרחבו ועוף כל
 סלו מקפלו ומוכחו על פי הקנה אם חופה בין הנקבים ו
 והפלט לרוב הקנה טרפה כשדקה לארכה וכשתייר מ
 ממכה משהו למעלה ומשהו למטה כשרה כיקבה למטה מן
 החזה כטרפת במשהו יא הסולין או מהם ו
 של מוח הראש כנגד כיקב התחתון כשרה לרבינותם ולרב א
 לפת משריף התחתון ומכשיר בעליון וראש העזר ברתן מ
 מכשיר עד סיניקבו סתיהם יב כיקב הלב בין
 לחלל גדול בין לחלל קטן טרפה כיקב קנה הלב
 במשהו טרפה וכן קנה הכבד והריאה כשכרה השדרה
 או שכפסה חוט סלה ברוב עורה טרפה והוא כשהמה מן ה
 הפו ין ולחוז עד הפרשה השלישית וכעוף עד חיבור האגפי
 וכן אם כשפך בקיפון או נימם כדונג שאינו יכול לעמוד
 מפני כובדו טרפה וכן מוח שנשפך בקיפון או נימם ברטס
 אם כתרקן מעט כשרה וכן המוח שנימם באמצעיתו כמים
 והמוח מקיף המים מכל צד כשרה כיטול הכבד ולא
 כשתייר ממנו בזית מוקוס מרה וכזית במקום שהיא מיה
 או כשתייר והוא מתלקט הנה והנה או ברעושה או מרודד
 טרפה ואם כדלדל ומעורה כטרפתין כשרה
 הריאה שניקבו שני קדומים שלה טרפה ואם לא כ
 כיקב אלא אחד כשרה הריאה שמשמעת קול
 בודקין אותה כמים פושטין אם מבקבקה טרפה ואם לא כ
 כשרה ריאה שניטל קרום העליון שלה צריכה בדיקה
 ריאה שהאדימיה מקנתה או כולה אפילו איכה מתלבנת
 בנתיחה ואפילו האדימיה ביותר כשרה ואם האדימיה מחמת
 מכה שנמצאת בדופן כנגדה טרפה ריאה שיכפסה מקנתה
 וכן הכבד שיכס כולו עדי שהוא כפרך בציפורן טרפה
 ריאה שיש בה קליפים קליפס אם יש בה מיני מ
 מראות הרבה מאותן שאיכה

מטבת

חולין

שאינה טרפתהו כשרה וכל המראות הפוסלות טריאה פ
 פוסלות בכל שהן ולא כרבינו תם שפירש ברוכה דוקא ולא
 כהראב"ד אין מקיפין בבעי שתי אונות העומדות זו אל
 זו שכפרנו בכל ענין כשרה לה כות גדולות ורי ורשי ורב ש
 אלפה והתוספות מוסיפין מרב לגב ומחיתוך לגב ואין
 מכשירין אלא מחיתוך לחיתוך כהדרן ורבינו חננאל מוסיף
 חלק ושירכא תליה מותרת וסירכא שהיא כיתת כשהטבת
 מכניה ידו נחת לברוק כשרה וכשרין יש מצריכין בדיקה
 ויש שאין מצריכין גלה הסכים ארזי אבי הראש זל אונא
 באונא יש מתירין ויש ארזין והגאונים מתירין שתי בעות
 שאין ביניהן היקף כשר טרפה אחת וכראית בשתיים נוקבי
 אותה אי שפכי להדי כשרה **טו** חמש אונות אית
 לה לריאה תלתא ומימיכא וירי משמאלא אי חליף
 אי חסיר אי יתיר ולא קיימי בדרא דאורי טרפה **יו**
 עינוכיתא דזרזא שלא כמצאת כלל או שנמצאו שתיים
 או שלש הגאונים מכשירין ורשי מוסיף בשתיים ומכשיר פ
 בשלא כמצאת כלל ואם כמצאת על הריאה והיא בעלה של
 הדא או שנמצאת מצד שמאל טרפה ואם חסרו אונות הימין
 יש אומרים שהיא מצטרפת עמהן להשלימן ורשי פסק דלא
יז ריאה שמשמשה קשה בעץ או שדומה לבקעת במראה
 או שאינו כראיה לה שום דק במקום חיתוך האונות
 טרפה **יח** בעשא בשפולי ריאה טרפה ואם יש כשר
 מקיפה **יח** כל שהוא כשרה **יט** ריאה ש
 שמראיתיה במראה החול או במראה הכבד או
 אדומה או רוקה כשרה כדיו בחלמון הכינה כמוריקה כ
 כבשאר כבשותא טרפה והוא שתהיה כן כשהיא כפוחה
כ ריאה שפוחה ומצאת בה מקום אנוש נוקבין המקו'
 אם כמצא בו לחה כשרה ואם לאו נופחין אותה אם
 יצא הרז דרך הקב כשרה ואם לאו טרפה **כא**
 קרום שעלה מחיות מכה בריאה אינו קרום
כב ריאה שנשפכה כקיתון והסימנות קיימין כ
 כשרה וכן הריאה שנינוקה וקרום שלה קיים
 וכבר שתליעה כשרה ריאה המוכה או סרוכה לדופן
 שלא במקום חיתוך האונות אי ליכא ריעותא ברופן טרפה
 אף אם לא העלתה הריאה צמיחם וכן אם יש ריעותא כ
 בשניהם וכל שכן אם יש ריעותא בריאה ולא ברופן אם יש
 ריעותא ברופן ולא בריאה כיתרית כבדיקה והאידכא אין אנו
 דק אין כבדיקה שטרשי ותוספות וכן נהגו באשכנז ו
 עברפת ורב אלפס הכשיר כשיש מכה ברופן וכריאה
 כבדיקה ואי ליכא מכה ברופן טרפה אפילו עולה בכפיחה
 ואף אם אין מכה בריאה ויש מפשירין אפילו בהא כבדיקה
 וכשיש מכה ברופן מכשירין אפילו בלא כבדיקה אם יש מכה
 גש בריאה **כג** ריאה שניקה במקו' חיתוך האונות
 או בשלש שלמעלה מהן במקום ששוכבות ב
 בזנר החזה והדופן קותמתן כשרה והיא דכביך כבשאר
 נטר שלוס גאון מתיר אף כבדיך אעב דלא סביך אבל בעלגו

טרפה ורבינו גרשום מתיר כבדיקה היכא דסביך אורזיך
 לנלעות וגם מצריך בדיקה או סביך או סדיך כבשאר ולפנים
 ונכשר יש אחרין ויש מתירין וארזי אבי הראש זל מן ה
 האוסרין **כד** אומא ואונא שנסרכו יחד לדופן וכן
 ריאה שכפרה לדופן ולחזה וכן אם יש מכה
 ברופן והסירכא במקום המכה וחוצה לה יש אחרין ובעל
 השיטור הולך בה אחרי הרוב וכן דעת ארזי אבי הראש
 זל וכן ברר בהדיא בתוספתא **כה**
 ריאה שכפרה לאחד מן המקומות שהיא
 כטרפת בה ומצאת מכה בחזן כנגד הפירכא הראב"ד ה
 הכשיר והרמב"ם הטריף ולזה הסכים ארזי אבי הראש זל
כו ריאה שהעלתה צמיחם בין מלחה מוגלה או מים ז
 זכים כשרה והוא דלא אסרחו לרב אלפס ויש מתירי
 אף אחריו תרי בעי דפמיכו להדי טרפה ואפילו מלאים
 מים זכים ומט שמוצאת בריאה שלימה כשרה בין קופא ל
 לבאו או לבר וכן אם מוצאת בקורקבן מוצאת בחתיכה
 מחתיכות הריאה טרפה בין קופא לבר או לבאו
כז כמפון משימכומי הריאה שניקב לחסרו טרפה ו
 והדרא דכתיבא דאיניקבי להבדיה כשרה מחט דק
 שמוצאת בחתיכה דכדו א בין קופא לבר בין קופא לבאו ט
 טרפה ואם המט בגו אש חמוד של מחט לבר חלל ש
 הכהמה טרפה ואי לא כשרה מחט שמוצא תחוב ביד
 הכהמה אפילו קופא לבר חלל כשרה ומחט שמוצא ב
 בשימון הגדול של הכבד כשרה גרעין של תמרה שמוצא
 במרה כשרה ואם הגרעין של זית טרפה
כח ריאה שניקבה בכל מקו' שנוכל לתלות ביד הטבח
 כשרה תולעים שנמצאו על הריאה והריאה
 נקובה כשרה חלב טהור סותם אם כ
 קב האדר שהוא דבוק בו וחלב טמא אי
 אינו סותם וכן חלב חיה שכנגדו כבהמה טמא אינו ס
 סותם וקרקטן ש יקב ושומן שעליו סותמו מותר
 חיטי דכרפסיה וטרפסא דליבא לא סתמי
כט חלב הקיבה דאיתרא סתים דאקשתא לא סתים ו
 ושניהם אסורי באכילה לרשי והראש זל ורב אלפס
 מתיר באיתרא **לא** מעים שניקבו ולחה ס
 שותמתן טרפה מרה שניקבה וכבר ס
 שותמתה כשרה מקיפין בבני מעים וכלב ובקרקן ו
 ולארזי אבי הראש זל ככרס ודיקן נקא ומקיפין בריאה מ
 משהמה דקה לבהמה דקה ומבשה לבשה אבל לא מבשה
 לדקה וטקכה מחוליא לחוליא ומבד חוליא לבר חוליא
 חלחלת שניקבה שלא במקום הדבק במשהו
לב טרפה ומקום הדבק אפילו כיול כלו ולא
 כשאר ממנו אלא כדי תפישה והוא ארבעה אנפנות כסור ה
 או ארבע לרשי כשר ואם כבדי תפיסה הנסאר ניקב במשהו
 במשהו כשרה ניקב כרובא טרפה **לג** כל כרס
 הפנימי שניקב כל שהוא טרפה לרשי ו

יש אחרין היכי דפרעי טחי ונחגו להחמידי כרס החיטונה
 שהיא כשר החופה רוב הכרס שנקרע בו טפח כנגד הכרס
 או יתנו אפילו שחית מטפח טרפה וכן בקדדה ביותר משלע
 מעט טרפה **לד** בית הכסות והמסס שניקב אחד
 מן השער ל **לעבר** טרפה מצד אחד כשרה ו
 דאם הפך ומצא דם מהצד השני אפילו מצד אחד טרפה לאשי
 כטרף המסס אף בצד נקב אפילו משני צדדין והמחטו
 תחוב בו אם נמצא דם על המחט טרפה אבל אם אין דם ל
 לאחי שחיטה נעשה וכשרה ואם הוגדר פי המכה בידוע
 שהיא שלמה מים קודם שחיטה ואם קנאו תוך שלשה הוי מ
 מקח זנות לא הוגדר פי המכה הוי ספק ועל הלוקח להביא
 ראיה אפילו לא נתן מעות כתב רבינו אפרים דוקא ט
 טרפות נקב דלא שכיח מתבטל המקח אבל טרפות סירכא ד
 רשביח אינו מתבטל המקח וכן דעת ארונא אבי ה"אש ז"ל ו
 וה"מובן כתב דאפילו רשביח מתבטל המקח

לה

המניח בהמה על הגב ונוצאה על הארץ כשרה ב
 בלא בדיקה וכן בהמה שרגליה נגררין אחריה
 ואליס זכרים המונחים זה את זה ולא כפלו לארץ וכן דברי
 דפתקי בגבי אש החזירוס וחמות קטובה וכן טור שהפילו
 לארץ לשוחטו וכן עגל שנתרסק ברחס בשעת לידה אפילו
 אית ביה ריעותא וכן אש הכה במקל חלק על כל ארץ שדרתם
 כשרה אבל הכה על רחב השדרה או שהיו קשרים במקל או
 שלא שכה על כל ארץ השדרה או שהחזירוס בגבים מחמת
 יראה הנפשיין לריסוק איברים **לו** כפולה שלא עמדה
 וכן כל היבא היבא למיחש לריסוק איברים א
 אם לא עמדה דריכה מעת לעת ואחר כך בדיקה ואם שחטה
 תוך מעת לעת אפילו מצאה סימיה טרפה ועמדה או אפילו
 פטטה ידה לעמוד ככשרת בבדיקת כל החלל ולא בעיא ב
 בדיקה בהימנין ולא כפרוס של מוח אפילו תוך מעת לעת
 סלכה או אפי עקרה להלוק לא בעיא בדיקה לא שהיתה
 ולא עמדה לא מהניא לה בדיקה **לו** כל עוף שחכט
 על דבר קשה חיישינן לריסוק א **לו** איברים ויש לו
 דין כפולה על דבר רך או על דשירק על מידי לא חיישינן ו
 ואינו צריך בדיקה על גבי מיש כיון ששט מלמטה למעלה
 מלא קומתו דבק בתרי גפי אשירי בהר בשא שרי :

לח

צלעות שיש בהן מוח והם עשרים ושנים אחד
 עשר מבאן ואחד עשר מבאן כעקרו רובן או
 כשתברו מחציון כלפי שררה או כשעקרה צלע וחצי חוליא
 או חוליא בלא צלע טרפה **לט** גולגולת שחכטה
 ברוב גובהה או ברוב הקיפה טריפה כשר
 החופה את רוב הכרס שנקרע או כיטול רובו טרפה

מ

דרוסת הארי בדקה ובגסה ודרוסת הזאב דוקא ב
 בדקה ויש מפרשים דרוסת הזאב אף בגסה ואינו
 כראה לארנאי אבי ה"אש ז"ל וחתול וכמייה ושועל בדדייש ו
 וטלאים וכלב אין לו דריסה כלל וכעופות מן הכן ולמטה א
 אין דריסה כלל וכן וגם בדבריה מוכיחה ושאר עופות ב
 בדכותיהן ומולדה ישלה דריסה בעופות וכן יש לו ד

דריסה בדדייש וטלאים אש יונק לחלל ויש מפרשים דחתול
 וכמייה אין להם דריסה אפילו בעופות אלא בשום מצלין ולא
 מישתבר ואין דריסה רק ביד וכעפרון ומחייב ומדעת ולא
 ברבל ובטן ולאחר מיתה כגון שמתכו רגליו בגורם יוצאה
 ושלא מדעת **מא** הילכתא מושטין לספק ד
 דרוסה כגון צפורן שמתצית על גבו
 או כשהמזיק שותק והבהמות מקרקרין אבל אם הם שותקין
 או צועקין המזיק וגם הבהמות או חתך ראש אחד מהם או
 ספק ככנס ספק לא ככנס או ספק כלב או קנה או חתול א
 אין מושטין **מב** דריסה כטרפת בהאדמת כשר
 ככבר בכי מעים או בהאדמת סימנין ע

מב

עצמן בכל שהוא בין קנה בין נטש ואם נתמכמה הגשר והוא
 כל שהתפתח גודדו וראין אותו כאלו אינו לכל דבר שנתקף
 בו אש ינטול כמו ספק דרוסה ככבר צומת הגידין או כשבר ה
 העצם ונתמסמה הגשר החופה אותו או אם נתמכמה כשר
 החופה את רוב הכרס או אם בדרוסה נתמסמה כשר ככבר
 בני מעים ובקוץ עד שתנקב לחלל ואז אין לו בדיקה לזמי
 ולהלכות גדולות יש לו דריסה וראי דרוסה יש לה בדיקה ו
 יש מפרשים דלא אלא לספק דרוסה והבדיקה היא מכף ד
 רב"ה ועד קדקדה מכל שמונה עשר טרפות אלו כשרות
 בהמה נקבה הגוברת או כשדקה ואם חסרה כאשר טרפה
 וכשחתה הגולגולת ולא ניקב קרום של מוח ולב שניקב ולא ה
 הגיע לחלל וכשרה השדרה ולא כפסק החוט שלה כל אלו
 כשרים וכן המסס ובית הכסות שניקבו זה לתוך זה כיטול ל
 לחי התחתון ויכולה לחיות על ידי הלעטה והמראה כשרה ו
 ואם לאו טרפה בוקא דאשמא דסף מדוכתיה כשרה עד
 דאיבעול כידיה דהויא טרפה **מג** העוסק ב
 במלאכת אחרים אשור לעמוד בפני ת"א
 והעוסק במלאכתו פטור ומותר **מד** כל שיעור
 חכמים להחמיד חוץ מכבדים של כתימים ל

מג

להקל **מה** כיטול העחול או ניקב בקולס כשר או ב
 בהמוכיה וכשאר בו כעובי דיכר זהב כשרה ואם
 לא כשאר כעובי דיכר זהב טרפה כוליא שניקבה או
 שחכהה או שכיטלה ומליא מים זכים ולא אכרחו כשרה ואי
 אכרחו או מליא מים עכורים או מוגלא או לקתה ומליא ל
 לקותא למקום חריץ טרפה וריאה כמי מיטרפא ב"מ עכורי
 או רוחים לרב לפי ואינו כראה לארנאי אבי ה"אש ז"ל
 כוליא שהיתה גדולה והקטינה בדקה עד כפול ובגסה עד כ
 כעיטבה בינונית טרפה קטנה בתולדתה כשרה נמצאו שלש
 כליות כשרה כיטלה האוש שהולך מונח בו כשרה כיטלה
 כל גחית שמימי רגלים נקבצים בתוכה רב אלפס מטרין ור
 אלעזר בר נתן מכשי ר"אן דעת ארנאי אבי ה"אש ז"ל

מו

חיותה היא שנתקה ריאה בידי שמים כשרה ב
 בידי אדם טרפה **מז** בהמה שכיטל
 עורה וכשתייר בו כשלע באי זה מקום שהיה
 כשרה לארנאי אבי ה"אש ז"ל ורב אלפס פסקו דבעו שימאר כ
 כשלע על פני כל השדרה וכן אם כיטול מקום השדרה וכל ט

153

מסכת

הולין

וכל העור קיים טריפה כל טריפת של בהמה ישנן כמי ב
 בעוף ויש כיון שמי טריפת שאינן בהמה והוא עוף
 של מים ששכר עצם של מוח ולא ניקב קרום של מוח ונפלה
 לאור ונחמרו בני מעיה ויש מפרשים דמיך בש בהמה ש
 נחמרו מעיה טריפה ועוף שהתנו חולדה על ראשו במקום
 שעושה חיותו טריפה וכשר בדריקה מכניס ידו ומכניס לו
 לשיו אם מוכבד ועולה טריפה ואם לאו כשרה או כדק ליה
 אמיא או בסימא **מח** קרקבן וביב
 שלו סיקת זה של **מט** כנגד זה כ
 כשרה זה כנגד זה טריפה **מט** כפלה לאור
 ונחמרו בני מעיה והוריק **מט** הכבד כנגד
 בני מעיה או ה'ב והקרקבן כיוס הוא טריפה וכן אם האדמיו
 בני מעיה טריפה ואם חזרו למראיהם על ידי כזול כשרה
 ואם נקטטה אחת מאלו ואין ידוע שכתלה לאור כשרה
 ידוקין שהאדמיו או אדומין שהוריקו על ידי בשול טריפה
 ומותר לאכול בני מעיה כלויים **נ** עוף שיקב ז
 זפק שלו או שכיאל טריפתו כשר **נ** ורבינו חכאל
 אפר כטרפתו בגו של זפק והוא בעקום שמתח עמו כ
 כרון כושל לפרוף בקרב במשהו ינאו בני מעיה ולא
 ניקבו או לא הפך בהם כשרה הפך בהם טריפה כשו צרו ר
 רבייה יברקאס צומת הבדין קיימין כשרה **נ**
 שמוטת ירך בהמה או בעוף טריפה שמוטת יד
 כבהמה כשרה שמוטת כבף בעוף תנודק מריאה
נב סימן לטריפת שנים עשר חרש ובהקבה כל ס
 שאינה יולדת ובעים של פק טריפה משהין
 אותן אם טעונו פעם אחרת כשרה ומלב של טריפה שאינו
 בתוך קיבתה אזור כל בני שאין לה עצם אינה
 מותרת שנים עשר חרש **נב** כל פרי וקטנית
 שדרכו להתליע אין שנים עור **נב** חדש אשור לאוכלו
 בלא בריקה שלא יחאבו תולעים לאחר שנים עשר חרש מ
 מותרין וברשים בתוך שנים עשר חרש אין להם תקנה ואחר
 שנים עשר חרש יתכס בנים נוכחין ויעלו המיתולעים ו
 וישליכם והנשארים יתן בנים רותחים בקדרה
נד בהמה שיש לה שלשה ימים כשרה שלשה רבליש ט
 טריפה וכן מעי היוצא מבית הכסות לברם וסבי
 כבדים טריפה חבל כמצא מעי היוצא מהוסה לבית
 הכסות או שני טוחלים כשרה והרם במזל פירש כענין אחר
 הדקין של בהמה שמיצא בהן מעי קטון כעכף היוצא מן הכר
 אם בראש הקיבה כיוקס יביאתן מחוכרין ברחב אצבע קור'
 שמתחילין לישרר וגם למטה סמוך לבית הרעי לאחר שחזרו
 וכתחברו יש רחב אצבע שהן אחד כשרה ואם לאו טריפה לרב
 אלפא ולא רובי אבי ה'אם זל ורשי פירש בענין אחר
 אחרות הדם והמעורות והמזכות ושאלה ה
 הרדפני וצאת כל בים או עליש של חליתית ותועה
 ושלפין וטת המות של בהמה או שם ת מיש הרעיש כשרה
 אכלה קרטין של חליתית אכלת קס המות של ארס או שהכיתה
 נחש או נכסה כלב שנטה אהורה משום הכנה בהמה או
 חיה שפסקו רבייה לא יאכלו ממנה אלא על ידי בריקה ש

ס' צל אותה תחלה **נו** בהמה שפרסותיה סדוקות
 טהורה והוא סיכור חזירי בהמה שאין לה שנים ל
 למעלה טהורה והוא סיכור שלא יאבן גמל ואם גש פיה ח
 התוך אם כשרה פתחת פכתי העוקן מהלך שתי וערב טהורה
 והוא סיכור שאינו ערוד **נו** סימני חיה להקיר את
 חלבה כל שקרניה משובלות ואם אינם משובלות כ
 צריכין שיהיו עגולות וחדין בראשו וכרכות וחזקות והוא
 דמבלע חדקיהו ועזה דרכו מין חיה הוא וחלבו מותר
 סימני העוף הם אצבע יתירה זפק וקרקבן כקלף
 ביד או בשמש ואינו דורש פירוש שאינו ח
 אוכל העוף מחיים לפירוש רבינו תם ולרשי שאינו אוכל ה
 האוכל בשפתיו ומבניה מן הקרקע **נט** עוף
 שקרקבניו כקלף טהור על פי קבלת רבינו **נט** חכאל
 בסימן אחד חוכמי סימני טמא בשלשה סימנין גבושו ט
 טהור ולרשי אין עוף כאכל אלא במשורת וכאמן הכייד לומר
 עוף זה התייר ל' יד שבתק בהם ובשמותיהם
ס הזלך ממדינה שאין אוכלי מין עוף אחד למדינה
 שאו ג' אונג אוכל עמיהם אף אם דעתו לחזור ו
 וכל עוף שחושמו רחב או כף רגלו רחבה בידוע שאינו ר
 דורש **ס** סימני טהרה של ביצים הביצה ש
 נראשה אחד חד וראשה אחר כד וחלבון
 מבהון וחלמון מכפנים אף על פי שהן סימני טהרה אין ש
 לשמך עליהם ולקחם מן הגוי אם לא שיאמר מעוף פלוני ו
 ואנו מכדין העוף שהיא טהור מפני שסימנין אלו אינם מן
 התורה אבל אם שכי ראשיה כדן או חדין או חלבון מכפנים
 וחלמון מבהון ודאי היא טמאה והאידנא לקחין מהם בכל
 ערין וזין לוקחים מהם ביצים טרופות בקערה מני
 שאינו כז זר מפת של גויס מותר לקח מהם פת הכלוש כ
 בביצים ולא חיימין לביצים טרופות ולא לביצי עוף טמא ולא
 לרש ולא לבישולי גויס אבל פנאדה שאפאה גוי יפ בה מ
 משום בישולי גויס הכה כרכנולת על זבחה והפילה כ
 ביצה שלא כגמרה מותרת **סב** גישולי ביצים
 מותרים וביצים מוזרות הכפש היפה
סג ביצה שמיצא קורט דם על קשר
 החלמון אלו או על קשר החלבון וכתפשט
 חונתה לו אשור כמצא על החלבון ולא כתפשט מוקשר סס או
 על החלמון שלא על הקשר או על קשר החלבון ולא כתפשט
 חונתה לו זורק הדם ואוכל השאר לרשי והתושפות מתירין
 אף הדם אם כמצא בחלמון או בחלבון ורב אלפא בחלמון ח
 אשר הכל ובחלבון אפי' כתפשט מן הקשר זורק הדם ואוכל
 השאר ויש להחמיר במוטג לאשור בחלמון ורשי לאשור
 בכתפשט מן הקשר לחלבון **סד** אפרוח שיצא
 לאור העולם מותר אף קודם **סד** שיתפרחו
 עימיו ביצת טמאה או טריפה אהורה אפרוח מוכינת
 טריפה מותרת **סה** כל עוף שאוכן עש הטמאי
 ודומה להם טמאי **סו** סימני
 החבכי כל שיש לוד' רגליש ורבע כפנים וקדשוליש
 ככפיו חופין את רוב ארכו ואת רוב הקיפו ושמו חבב ולש

בסבת

תורין

עח

ולפי שאין אלו בקיאים בשמותיהם כלם אסורין ואינן טעונין
 מחיטה **סו** סימני דגים כל שיש לו קסקסת ח
 אחת תחת זנבו או תחת לחיו או תחת סכסכת
 שלו ואפילו אין לו עתה ועתיד לגדלן אחר זמן או שהסריק
 מותר **סח** מרנים הגדלים במים סבכלים ו
 זוחין ומערות מותרין אם לא פ
 פירשו לפיכך שמתה מיהן ואינן כמכע ואפילו אם פירשו על
 דופן הכור מותר אבל אם פירש במקום דלאור רביתה אסור
 וכל יוקום טיפ אישור כשפירשו אלו חוששין שיש פירשו
 קיסות שהקליע במחבר יש אסורין ויש מותרין ורוב האסורין
 והמותרין בפולין ובמזני במחבר מותרין ובמזני טעון ח
 אסורין הקליעו בתלום מותרין אבל אם פירשו ומתו מיד
 או פירשו מקצתן או לאויר העולם או לגב תמרה או מגרעינה
 לגרעינה אסור **סט** תולעים הנמצאים ב
 בתוך הדגים אסורין בין עור לבשר מותרין
 והנמצאים בהמה אפי' בין עור לבשר אסורין והגדלים בבשר
 אחר שחיטתו ובבבנה ובדגים מתייש ותולעים מתייש ה
 הנמצאים בקערה סבכלו מן הכשר מותרין כל הולך על
 גזון לרכות הכחש ואלשול קפן ועקרב ומיפופית והדומה לו
 והכל הדומה לו ודומה לדומה וטעויתא ונמלה וצרעה

פרק בהמה המקשה

א בהמה המקשה לילד והנחיל העובר ידו ושחטה ה
 האבר ומקום החתך אסור החזירו קודם שחיפה אבר
 אסור ומקום החתך מותר **ב** הנושא רוב האבר המיעוט פ
 סבכלים מותר **ג** הנושא אבר והחזירו והנחיל אבר והחזירו ע
 עד שהשלימו לרובו המיעוט שלא יבא מותר ואם חתך כל א
 אבר ואבר בשעה שהנחילו המיעוט שלא יבא כנוי אסור
ב העובר שהנחיל ידו קודם שחיטה חלבו אסור ומשום
 טעלה חתקו **ד** בהמה שכפתק מן העובר שכמעיה
 מותר באכילה מן העמול ומן הכליות שלא אסורין באכילה
ג השומט את הבהמה ומנא בה דמות יונה אסורה כ
 באכילה **ה** מנא בהמה שרגליה דומות לרגלי יונה
 מותרת באכילה **ו** המפלת בריה פיס לה שני בבין ושתי ס
 פדראות באשה אינו נולד ובהמה אסור באכילה **ז**
 ומכרם המקשה לילד חותכו אבר אבר ומשליכו
 לכלבים יבא רובו בבית אחת יקבר בין כך ובין כך כפטור מן
 העבודה **ח** בכור שיבא מקצתו מותר למכרו לגויש קודם
 שיבא רובו לפטרו מן העבודה דמיכאן ולהבא הוא קדוש ואם
 יבא רובו במיעוט אסור או חזיו ברוב אבר הרי זה כילוד ו
 אסור למכרו **ה** בין תשעה חי שנמנא במעי אמו ש
 סכחטה ולא **ו** הפגיש על גבי קרקע ביתר בשחיטת
 איוו ואלטו נגידו מותר ודמו אסור ופודין בו בכור אפילו
 בפחות משווי והלמכס זל אשר חלבו ולא כהירא **ז** כלם
 חלב מוכן תשעה פגוא במעי אמו אסור כחלב בהמה **ח** בין
 תשעה חי הנמנא בטרפה ששחטה ביתר בשחיטת עצמו

בן פקועה הבא על בהמה מעלתא והוליד הולד אין לו ת
 תקנה **י** וקלוט בן פקועה וקלוט בן קלוטה שהיא פקועה
 מותר בלא שחיפה אף בהפרים על גבי קרקע
י בן פקועה אעפ' שבשפרים על גבי קרקע טעון שחיטה
 אינו כאשר שבביל שום טרפות שיארע בו ומיהו כל
 דבר השופל בשחיטה פוסל גם בו **י** בהמה שנחתכו
 רגליה מן הארכובה התחבנה ולמטה **י** כשרה מן ה
 הארכובה העליונה ולמעלה או בארכובה עצמה טרפה
 בעצם האמצעי דשי מותרין וריבא וכשיר ובאשכנז ובצפת
 כותבי' להחמיר וכן שחיטתו מותר הגדי והעצם קיים טרפה
 והלמכס זל הכשיר על ידי שיחתוך כל הרגל למעלה ממוט
 שגדין ולא כהירא **י** וצומת הגדין הן מחוץ הארכובה וה
 והזכר כופל עליהם וכן בעוף דלא כדאבד שכתב שהן כ
 בתנים לצד חלל הבהמה והם שלשה חוטין בבהמה ארד גדול
 וטכיס דקים ומתחילין ומעל לערקום ממקום שהן צומתין
 עד מקום שמתפשטין והן ארבעה אצבעות בשור הגדול כ
 לרשי והרם במזל פירש ששה עשר אצבעות וכדקה בלטי
 ואסורין ואלימי הון צומת הגדין בלשי רכיב קשיכי לא
 ואזי יביג' לפלשי הון צומת הגדין לרבינו חכאל ולרב לפס
 לא הון צומת הגדין אלא אם כן חירי בפסק הגדול או פכיס
 הקטנים כשרה ואפילו כפסקן פכיס הקטנים ומיעוט הגדול
 כשרה עד שיסבך רוב הגדול עם הקטנים או רוב הקטנים
 עם הגדול **י** ובעוף יש ששה עשר חוטין אם נפסק אחד מהם
 טרפה **י** והלאבד פירש שצומת הגדין הן ביך ככבים לצד
 חלל הבהמה ולא כהירא **י** ואם נשבר העצם במקום צומת
 הגדין נקשר וכשרה יש אסורין בלא בדיקה ויש מותרין ו
 נכסין להחמיר **י** כשבר העצם במקום האם **י**
ח יחתך תטרף בו **י** אם בין הכשר והעור חותק
 את רוב שצדית העצם ורוב הקיפו לרשי כפירושו ולתוספי
 כפירושם מותר ובלבד שיהא קרוב חופה מהבשר ומיעוט מן
 מהעור ואפילו כיעל קצת מהעצם מותר **י** אין עור
 ובשר חופין את רובו בהמה והאבר אסורין **י** למטה מן
 הארכובה אם חופין עור ובשר רובו זה וזה מותרין ואם לאו
 האבר אסור והבהמה מותרת ובעוף העור מצטרף לבשר ר
 פאם החפזו חזיו מן העור וחזיו מן הכשר כשר **י** והלמכס
 זל פסק גם כן בהמה וגדין פאופן להקנות אין משלמין
 לכשר **י** מתלקט מתרומם מתרומם כיבב כשדן כ
 כיקלף כיוסל שליט העליון מיטעיא ולא איספיטא ולחומרא א
 אסורין **י** נקדר כמין ארובה אם החזיק העור בעצם כביב
 הקדרה כשר **י** פליא שכמוצאת בהמה מותרת באכילה יצאת **י**
 מקצתה קודם שחיטה ואין עמה ולד או פיש עמה
 נלד ואינה קשורה בו אסורה באכילה קשורה בו מותרת
 באכילה מה שלא יבא ממנה **י** מעברת שהפילה פליא
 ישליכנה לכלבים **י** כל פיש בו רפואה א
 אין בו משום דרכי האמורי **י** אין בו רפואה
 יש בו משום דרכי האמורי

פסכת

האמוריי כרי שיבקשו עלינו רחמים סליק מירקא

פרק אותו ואת בנו

א אותו ואת בנו כחבב בבקבות ובזכרים ויש מפרשים דאיכו כוהב בזכרים ולא מפתרי ממש דתשקא לן

אי חושפין לזרע האב אי לא ב פרה שתבעת אין מרכיבין עליה לא פום ולא

פאיכו כיוצא בה אבל אם הוא כיוצא בה מאב ואם מותר ומהיכן מוכירין אותו אם קולו עבד ואזנו זכבו ארכין אז

הוא בן חומר ואם קולו גלול ואזנו זכבו קנרים הוא בן פנה ופיימכים אליו דאורייתא הן ב אותו ואת בנו כוהב

בהלישם שחט זביה וזבה גיש ב פטור עישה וזבה צני חיוב גבי הכא על התישא וילדה ופחט בתה ובת ברתה

חיוב גיש הכא על הזביה ושמה וילדה ושחט בתה ובת ברתה פטור אבל אסור ויש פוסקים דבהמה נחיה אין מ

עיתברין זה מזה ועיני לבטון אין היה פור חבר יש א אומ' מין חיה ויש אומ' מין בהמה אופו ואת בנו איכו כחבב

בתה ועבד ופחטו שאיכה ראויה שניה שחיטה לחייב עליה אבל נחור ומעקר פטור משום אותו ואת בנו

ד עלוקה שחט קודם שיוכר לפיכך פנים שלקח פרה זביה דין הוא שהלוקח הראשון ישחוט ראשון והני חילי כ

כשלקחו חבב הבית אחד אמיד כשמכר בעל הבית הראשון לא יכול העצל הבית לשחוט אלא הלוקח ממנו זכות א

שקיה לו בו מוכר לפי אכל לקח משכיש האחרון יכול לשחוט השחט אותו ואת בנו לא יאכל את פאחרון בו ביום

ה אותו ואת בנו שכתעברו בזרעה כחמות כבים להן עד דבידי וישחוט כלם מן מן השמים האחרוני ואין חילוק

לעבד אותו ואת בנו אי זה שישחוט הראשון האם או הבת המוכר בחמה למכירו ערב הפסח והרב עצרת וערב

ראש פסחה וערב יום טוב האחרון של החבב צריך להודיע ללוקח אם זכר האם או הבת לאחר דוקא שמתכן ביום אחד

א אבל אם תקדים יום ומכרם אין צריך להודיע אבל אם מוכר האם לחתן והבת לבנה אפילו כפני ימים צריך ל

להודיע דמסתמא מוחטין ביום אחד ואם לא הודיעו הולך ושחט ואיכו כוכב ואם מוכר האם או הבת לאחר ולא ה

הודיעו מקנה טוברת וחקונה מתגר בגי אין לחוש ויש אומרים שיש לחוש ולא מוסתרי בארבעה פרקים אלו טבח

פזיכה למכירו על ידי אחר ליתן לו בריכר כשר או שכתן לו הדיכר קנה ומשחיטין אותו בעל כרחו לפיכך אם מת מרת

ללוקח ולפאר יתנו השכח איכו בן יום אחד האומר באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה סליק מירקא

פרק כיסוי הדם

א כיסוי הדם כוהב בחיה ובעוף במזומן ובמאיכו מזומן וכבו אבל אינו מוכר על כסוי של כוי והרי כתב דמוכר ולא

הולין

כהירא ואין מוחטין הכוי ביום טוב ואם שחטו אין מוכרין את דמו ואם כפאר מוכרו עד הלילה יכנסו בלא ברכה ולא ישחוט

אותו לתוך כלי לבשות הלילה ב השחט לחולה בשבת פטור מלכשות ואם הדם ב קיים למוצאי פ

שבת חייב לכתות א שחיטה שאיכה ראיה לעבדן כסוי לא שחיטה שחיטה ויהשחט וצריך לרש חייב לכתות

אלא יכחור או יעקור ד חרש פוטט וקטן ששחטו ואחרים כראים אותם חייבים לכתות ולעבדן

אזני ואת בנו אסור לשחוט אחריהם ביכן לבין עצמן אסור משום ככלה ופטורים מלכתות ומותר לשחוט אחריהם

פחט מזה היה ועוף או ששחט חיה ועוף כסוי אחד לכולן אחר שבגור ארש סעודתו וסליק דעתו מלאכול

ושוב כולך לאכול יותר צריך לברך ברכה ראשונה קודם שיאכל ולא אחרונה כי הישחט דעת מצריך ברכה רא

שנייה ולא אחרונה ואם כולך לאכול דבר שטעון המוציא יכול ידיו ויברך על כעילת ידים והמוציא

המפסיק בעבודתו ומתבלל אין צריך לחזור ולברך ברכה ראשונה דלא כהרב ר' יוסף טוב שמצריך לברך השנייה

פחטות הרבה אסור לדבר בכיפה ואם דבר מצרכי השחיטה כמו הכיפה לשחוט אין צרי לחזור ולברך ואם הוא לא לברך

השחיטה וכן השחט עוף ולאחר שחיטתו כולך לשחוט יותר צריך לכתות רש השחיטה הראשונה ויברך על הכיסוי

ויברך על שחיטת השני ולא על הכסוי שלה והמכסה מ מכה ואחר כך מוכר ואין מוכב העולם כן

השחט מצוה בו פיסכה ואם לא כשה תרוצחו חייב לכתות ולא יכסה ברב מטום כווי מצוה ח

וקדם חכירו וכסה חייב ליתן לו זהובים שטר ברכה ואין כגבין בזמן הזה וחזן שקרא

אחד לקרא בתורה וצמר אחר בתקומתו או שצמר ישראל ב פטי כהן וכן מי שכתן בנו לאחר למולו וקדם אחר ומלו

פטור וכן כל כיוצא בזה השחט וכלבש אדם בקרקע אם רישומו כיכר חייב לכתות ואם לאו פטור וכשתו היחוד

וכתלה חייב לכתות לא כתלה פטור מלכתות כשהו בעצמו וכתלה פטור מלכתות דם שסתערה ביום

ויש בו מראש דם חייב לכתות כתערה ב בדם בהמה או ביון אדום כראים אותו כאלו הוא מים

דם חניתו ושעל הפסין ויש שם שלא הוא פטור מ מלכתותו ואם אין שם דם אלא הוא חייב לכתותו

מכסין בזבל הדק ובחול הדק שאין צריך לכתותו אפילו ביד ו כסיד ובחרסית ולכינה ומגופה שכתשן ופחיתת חרסית ו

זכיהט שחוק וכעגור של פשתן דקה וכסורת של הרשים וכאפר וכשיחוד וככחול וכבקרית הפשילוס וכל דבר שזרעני

בו ויוצאיה ואין מוכשי בזבל הגה ובחול הגה ולכינה ומגופה שלא כתשן וקחמ ושוכין ומרשן ולא בעפר מדרב ולא יכסה עליו את הכלי השחט צריך שיתן צפר תיחוח למטה

ולמצלה ואינו צריך שיתן העפר עליו ביד אלא די לראש מוצאנו שם ויתן הדם עליו סליק מירקא

פרק גיד הנשה

יבסכת

א

גיד הנשה נזהב בהמה וכחיה ובעוף כל שיש לו כף עגול ו
 וכואב בירך ימין ושמש ואינו נזהב בשליל וחלבו מותר
 והטחשים שאמנין על הגיד ועל החלב **ב** שמנו
 של גיד ישראל קדושים כהגו בו איסור **ג** וגיד ה
 השנימי הסמוך לעצם אסור וחייבין עליו והחיצון הסמוך ל
 לבשר אסור ואין חייבים עליו **ד** חוטין שבחלב וש
 ושכב יות אסורין ולכן כוליא **ה** יש ארבעי ויש מתירי
 וכחין להחמיר **ו** ושמן שעל יותרת הכבד מותר לאהר **ז**
 שניטל הקרום ממנו ולא כרבי אליעזר מניין שאסורו
ח חלב שעל הכסלים שתחת הכליות בגובהן עד שלא
 יכנס תחת הכבד מותר אף לאחר שיצא ממנו **ט**
 הואיל וקרום עב ולכן חופה אותו **י** חוהרא ד
 דתיתי מותבי אביר כל מקום שימצא **יא** בו חלב הוה
 הכבד והכבד מקיפו מכל הכיבין ולא יראה עד שירע
 הכבד הרי זה מותר **יב** כך כת הרמבם ז"ל תרבה דכליטוסתא
 חייבין עליו כרת **יג** הדקין צריך לנרדן כשיעור אמה
 במקום יצארתן **יד** מן הקיבה **טו** ויש מן הגאונים ש
 ספירשו דשוק המעים שניטל בו הרעי צריך גרידה
טז חוטין שכיד אסורין משום דם ואפילו לכלי צריך להתבסס
 קודם דאם נלאן בלא חתיכה אסורין אבל הכבד מותר
 והגאונים מפרשים דלכלי לא בעי חתיכה כלל וכן הצולה
 אש ולא הסייר קרום של מוח אי אותביה אבית הפחיטה ש
 שפיר דאמי ואי לא המוח אסור והראש מותר ואי חתיכה
 מולחית אפילו לקדרה פרי **יז** והגאונים מפרשים דלכלי לא
 בעי חתיכה ומילחיה כלל ובמקום שאין מלח יכלו הכבד עד
 שליש ולאחר סיכלו יבשלנו ואין לבשל הכבד אחר מליחה
 דלא כרבינו תם שמתירו **יח** ככסלים יש המשה חוטי
 ואסורין משום חלב ואין **יט** חתוך מופיל בהם
 שנים מן הימין וכסולין לפלשה ונ' מן השמאל וכפולין לר'
 צ"ע וראשון אסור מחובר בעדרה וראשי הפיצולין כדקין
 תחת החזה בראשי הצלעו והן מצויין בחצי הבהמה שלפנים
 וצריך ליזהר לשמש אחריהם וחוטו הטחול והכליות אסורין
 משום חלב וחוטו היד ודלועא וככלל זה חוטו הלשון אסורין
 משום דם וכיתרין בחתיכה אף לקדרה **כ** קרום ש
 שעל כל הטחול **כא** וסרי קרומי הכליא **כב** וקרום ש
 שעל הכסלים אסורין משום חלב קרום של מוח והבצים אסורי
 משום דם **כג** בעי חפילתא אסורין בעי הגדי עד ש
 שלשים יום **כד** מותרין בלא קליפה **כה** משלשים ואילך אי
 מותרין דאית בהו סודייקי שומקי בעי קליפה ואי לא לא בעי
 קליפה **כו** אומנא דאמניק וכישים בקרום שלפן
 וגדי **כז** צואר חתביה ומלחיה אפילו לקדרה
 סרי בלאן בשעור או הכיחן על גבי בחלים מותרין בלא חתיכה
 ומליחה **כח** כשר חי שכתבוהו לתוך החומץ להטמית
 קדם אי **כט** אומניק הכבד והחומץ אסורין ואי לא

הולין

עט

אומניק שניהם מותרין ואין חולטין צאוהו חומץ צפר אחר
 ומותר לחלוט בחומץ אף אם אינו חזק ודמי פירש בצנחן אור
 עוף או גדי ממולא בכבד דק תכל מותר לצלותו אף
י אם העוף מלוח ואף אם פיו למעלה וקדרה אסור
 עד שיהיו שניהם מלוחים **יא** מרובלות שפולחם בכלי שאינו
 מוקק וכן כשר מליח שפול לציר פליטת דם אסור אף לכלי
יב ריטא בכבשא אותביה אבית השחיטה או אכחיריה
 ורן ביה מידי שרי לא רן בה מידי או אותביה א
 אצדדין אסור **יג** ומותר לגבל תרבות ברמץ
 למולבה ומותר **יד** לחתוך רגלים בלא מליחה
 והוא שיסיר הטלפים **טו** טבח שמצא אחריו חלב
 להלקותו בכזית להעבירו **טז** בכשעורה הטחיים נאמנין
 על גיד הנשה **יז** גיד הנשה יש אסורין בהנאה
 ויש מתירין **יח** ואדוני אבי הראש ז"ל מתיר
 השולח כשר ביד גוי וכתקלקל החותם כל חתיכה שניכר בה
 כיקור הישראל כגון ירך של גיד הנשה וידיא וכיוצא בהן מן
 מותרין **יט** אסור לבגוד דעת הכריות והפילג
 דעתו של **כ** גוי ולא יכרב בחבירו שייעור או
 אצלו ויעור בו שלא יפעור ולא ידבה לו בתקרובת ויעור
 שאינו מקבל ולא יפתח לו חביות ומכורות לחנוכי אלא אי
 הודיעו ובעתם אסור **כא** והם פוטעה את עצמו מותר **כב** ולא
 יאחר לו סוך שמן מפך ריקס **כג** ולא ילך לבית האבל ויבדו ל
 לוגין המתקשקש ולא ימלאכו מים ולכבדו מותר ולא ימכור
 לא סכרל מתה בשביל שחוטו ולא ישלח לחבירו חבית של יין
 ושמן כף על פיהו ואוחז לא יתן משלככו לזכו ולבתו של
 בעל הבית **כד** אדם שצא מעלמא וניקר ה
 הכבד והלק לו **כה** ואין כאן מי שחקי בניקור ל
 להראותו לו אש הוא מנוקד יפה ואותו המנוקד לא נודע ל
 לנו אש הוא בקי בניקור או לא הכבד מותר ואינו חולין שיפה
 ניקר ושחקי הוא **כו** יש ביבא סכתערב אי לא
 חשיב כגיל חד **כז** בתרי ואי חשיב אף על גב
 סכתערב או היבא שניכר האיסור במקומו כמו תטעה ח
 חכיות מוכרות כשר שחוטת ואחת מוכרת כשר ובלה אף
 על גב דלא חשיב אסור דאמרינן כל קבוע כמחצה על מח
 מחצה דמי ואפילו אחד מהם אש האיסור כיבוי במקום ק
 קביעותו מותר ונה שפירש ויש לאו אסור דבזריקן שמוא יקת
 מן הקבוע **כח** ושפק דרוסה סכתערב כ
 בעדר כולן **כט** אסורות ואפילו אש פירש א
 אחד מהם ויש מתירין אש פירשו ולא מיסתבר
ככ כשר שכתעלם מן העין אסור לרב אלפס ז"ל ו
 ורשי מתיר **כג** והם נטלו עורב והחזירו אסור
 אם אין לו בו סימן או טביעות עין וטביעות עינא עדיף מן
 מסימכא **כד** לא חסרת תורה אלא גיד שעל
 הכף בלבד **כה** ושמונו ושרשיו אסורין מדרבנן
כז ירך שכתבשל בה גיד הנשה אסור עד שמים
 ואש כז'ה כו אסור עד כדי נטילה דהינו ע
 עובי אטבעי ואש **כח**

מכת

אנשי ואלו כמלח על חסדו על כדו קליפה ואין שמונו מ
מפני ענין וברי שאלו בחלבו חסדו מהחלב מפני ענין
ככלו וברי כחוס שאלו בחלבו וכולו שכלליה בחלבה ח
אינו אושר אל כדו קליפה וחתיכת בער שמואלת חציה ב
בציר מה שציר חסדו והשאר מותר ובער שמה מרבה
במלחו חסדו שמואלת חסדו ואפילו לכתיחלה מותר להשחור
מין בשאינו מינו דהיינו שטעמו ליה יהודי ד

כה

דאיכורא סמיכי אקפילא חרמיות חס לא מודיעתו
שצריך לומר שרבו איסור והיתר ואי ליכא קפילא חס מין ב
במינו דליכא למיקם שטעמו חסדים כשמשפיע
איסור חסדים משפיעין ברובם ובהיפך וכתחית
כיון סבא לבינו ולא כחוס למה שביעה הקדחה כי גש טעמה
מין האיסור שביעור שכלעה מן היתר

כו

הגדי חסדים ואין השומן מן המינין כחל חסדים

כז

והוא מין שמינין ואם ככל לקדחה חסרת ובעלו משפיעין וכן

כח

ככל איסורין שבתורה משפיעין ככלו קליפה

כט

שיש בה אפרוח או דם או בינה טמאה קליפה

ל

מכילה א עם בינים אחרים חסדים אחרות חסדים ואחר ו

לא

זהו מותרות חסדי שיעור איסור שכתבשל עם היתר צריך

לב

ששים לבעולו איסור שכתבשל עם היתר צריך שכתבשל עם היתר

לג

במחנות חסדים לא סמיכין אקפילא ואיסור שפי חסדים

לד

אקפילא חסדי סמיכי אקפילא ער דלטעמיה

לה

לקפילא חסדי סמיכין אקפילא חסדים לרפי ולדעת

לו

היתר חסדי סמיכין אקפילא חסדים לרפי ולדעת

לז

אקפילא חסדי סמיכין אקפילא חסדים לרפי ולדעת

לח

אקפילא חסדי סמיכין אקפילא חסדים לרפי ולדעת

חולין

!

אם במזיד חסרות לך ומותרות לאחריים
וחתיכה הראויה להתבכר שכתבנה ממותרת

ק

שק יבא טעם ממישור כולה חסדים ויש מפרשים
דחתיכה חיה חסדו שלמה לא חסידה ראויה להתבכר ו
וליתה ויש מפרשים דחון שלם אין תרנגולת כנוצתה לא
חתיכה ראויה וליתה חלה כל דבר שזכר להקטין בעינין שיהא
ראוי לתתו לפני אורח כבוד בין על ידי חתיכה או בשל או
הער הכוונה חסידה ראויה להתבכר

ל

יבא ביבא דקיימא לן חסדו בתרי כגויל היכא דלאו ב
כרית הוא או חתיכה שאינה ראויה להתבכר אפי'
איסורא דרבין ליכא ואדם אחד יכול לאוכלו ביחד או לאכול
כל חתיכה וחתיכה בשני עצמה ואם כתבשלו שלשתן
ביחד או עם שאר חתיכות אחר שכוונתו שיעורבן מותרין
קודם שכוונתו שיעורבן אחר ער ששים וטענת
של עבודה זרה שכתבנה בחלב כולן אסורות

כפיה אחר מהן לים הוקירו כולן בהטחה וכל
סלי יתכה מן אכילת בישר וגם לא יתנה מכולן יחד יבא ביבא
שכתבשלו חד או בתרי או לח כלה שכתבשלו חסדים וכתבנה ע
עליו היסור חסדו חסדו הראשון וכיעור וכן כל
איסורין שכתבנה שלא היה בהיתר לגטלו וכתבנה היתר
באובג חסדו היתר הראשון וכיעור עם השני ויכתבשלו האיסור
במזיד אינו חסדו וכיעור

לח

דכל חתיכה שראויה ממותרת פסק רבנן דהוה
מין האיסור אמרינן שבעצמות ככלה וצריך ששים לבעול כל
החתיכה ואפילו אם הוא מין במינו שכתבנה בכל שפוח לא
כעצמות ככלה ער שלא יהא בהיתר ששים אבל אם כתבנה
מחמת איסור כל שפוח אינה כעצמות ככלה ורבינו

אשרים פסק דלא אמרינן חתיכה כעצמות ככלה רק בצמר ב
בחלב הילכך כוונת חלב שכתבנה על חתיכה טהור וכתבנה
וכתבשלה עם חתיכות אחרות אין צריך ששים לבעול כל
החתיכה רק לבעול הכוונת של חלב ואז באתר גש החתיכה ש
שכתבנה כבר וכן מושקב לט וכתבנה חסדו חסדו
מין חסדו אינו כוונת רק כעצמות וכתבנה חסדו חסדו
ולא בטעמים פליק פירקא

פרק כל הבשר

הבשר אסור לבעול עם החלב ואסור להעלותו
עם הבכירה על השולחן שאוכל עליו חוץ מבשר

ב

דגים ומגדים ובעולתן שסודר עליו כתבשיל כוונת זה בצר זה
ואינו חושש הכוונת מן הבשר אסור בכל מיני

ב

בשר ואפילו בבשר דגים ומותר בבשר חגבי

ג

ביבא ממותרות שכתבשלו בתרנגולת מותר לאוכלו ב
בחלב חרבע דיני חלות יש פ' וצריך

ד

ארץ ישראל כוונת שיהיה להם אפר פרה ח
היו מפרשים חלה אחת ויש לה שיעור וכתבשיל בטעמה
הסמוכין לארץ העמים מותרין אחת לאור ויש לה

א

הבשר אסור לבעול עם החלב ואסור להעלותו
עם הבכירה על השולחן שאוכל עליו חוץ מבשר

דגים ומגדים ובעולתן שסודר עליו כתבשיל כוונת זה בצר זה
ואינו חושש הכוונת מן הבשר אסור בכל מיני

בשר ואפילו בבשר דגים ומותר בבשר חגבי

ביבא ממותרות שכתבשלו בתרנגולת מותר לאוכלו ב
בחלב חרבע דיני חלות יש פ' וצריך

ארץ ישראל כוונת שיהיה להם אפר פרה ח
היו מפרשים חלה אחת ויש לה שיעור וכתבשיל בטעמה
הסמוכין לארץ העמים מותרין אחת לאור ויש לה

ויש לה שיעור ואחת לכה ואין לה שיעור ושל ארץ העמים ה
 האמונין לארץ ישראל מפרישין אחת לאור ואין לה שיעור א
 ואחת לכהן ויש לה שיעור וכללתי למי שמומחה יוצאה עליו
 מנשר וכל אף הוא טבול יום ולמי שאין מומחה יוצאה עליו
 מנשר ואפילו לא טבל ופרחוקים מארץ ישראל מפרישין
 אחת ומזכילין אותה לכהן קטן או לגדול טבול לקירוי ואם
 אין טס אחד מאלו מפריש אחת קטנה ושורפה ואחת גדולה
 וכותלה לכל כהן שירצה ואין בה טום קדושה רק שאכורה ל
 לזרים וכן אכור כהן ופריש אחת לאור ואחת לכהן ויש מ
 מן מות שאין מפרישין רק אחת לאור ויותר טוב הוא המכהב
 הרחוק שכתבתי **ה** פסק את בהם הלכות גדולות
 דמותר לאכול בשר **ה** אחר גבינה בלא קינוח וכוילה
 ובגינה אחר בשר מותר מיד על ידי קינוח ואין הלכה כן לא
 בגינה אחר בשר אסור לאכול עד שישהה בשיעור מומן
 שיעורית העקר עד זמן שיעור הערב ואם יש בשר בין סיני
 צריך להעירי **ו** וכשר אחר בגינה מותר מיד על ידי ק
 קינוח והדחת פניו וכוילה ידיו ואם הוא ביום ורוחש
 טידין בקינות הגבי בקינוח והדחה והקינוח הוא טילעום פרט
 ויקח פניו יטה ויכל דבר יש קינוח חוץ מקנחא ותמרי ו
 ויקפי ואחר כך ידח פניו במים או ביון ואין חילוק בין בשר
 בהמה לבשר חיה ועוף **ז** מים ראשונים בטלין בין על
 גבי כ"ג בין על גבי קרקע בין בחמין בין בצונן ואם מ
 פוצה ומכרכים עליהם אחרונים אינן כטלין אלא על גבי
 כלי וכצונן או בחמין אין היד פולדת בהן והם הוכס ואין מ
 מברכין עליהם **ח** האוכל תבשיל שכתבפל עש
 העשר ואינו אוכל **ה** הכשר מותר לאכול אחריו תבשיל
 שכתבפל עש בגינה והכטילה בין שני תבשילק הפות ואם א
 אוכל בגינה אחריו חובה עליו ליטול בין שני תבשילין **י**
 והמורד מלא סדומית צריך כטילה **י** חמיו האור
 כטלין מהם לידים ואפילו היד פולדת **י** טהן חמיו
 טכריא במקומן מטבילין מהם לידים בבלי או שפסק מהם
 בבת כירתיא פסולין **י** ויש מלוחים שכתבפל משתיית
 בהמה בכלים פסולין בקרקע כשרים מים שכרין
 אם פרה שוחה נפוחה מהם כשרי לכוילה ולטבילה ואם לאו
 פסולין לשיטה **יא** כל שטיבולו במשקה צריך כטילת
 ידיו והכטול לפירות ושמים שאכלו מצוה ליחלקי **יב** כטילת
 ידיו עד מקום חיבור היד והאצבעות ויש מצרכי
 ליטול גם כל היד עד הקפה של זרוע ולא מיתבר **יג**
 כטול אדם ידיו שחרית ומתה עליהם כל היום אף שלא
 בשעת הדחק וכלכד שיפסק מלכופס ומלמאס **יד** אריתא
 דלתי אין כטלין והם לידים משום דלא אתי מכת גברא ואי
 מקרב לגבי דנא כטלין ואין מוטבילי בג לידים ואם כיהב
 דולא כהובם משקה מטבילין והלכך גדולו מתיר להטיל
 הידים בתוך כלי ואין הלכה כן **יד** ומים שבחבית
 יש צרכא יקיר הכרזא ויחזיקת **יז** בכל שפיכה ו
 ופשיכה ואי לא אכיר **יח** וכלי שביקס ומחזיק רביעי
 לניטול מן הכק מותר **יט** ליטול דרך הכק ולא דרך

פיו וכלי שהוא מלא כקבץ מתחתיו ופיו צר מלמעלה
 וכשמכיס אצבעו מלמעלה אין המים יוצאי וכשמכיר אצבעו
 המים יוצאין וכוטלין ומכור לי יש אין כוטלין מכלי שאין מ
 מחזיק רביעית מי רביעית אחד כוטלן לידים לאחד אף ל
 לשנים זה אחר זה אם באו ליטול כאחד מהני לוב לשלשה ו
 ולארבעה מלוב לבערה ואפי' למאה וארבעה והמפה כוטל
 מהן זה כדר זה חזה על גב זה וכלכד סירפו ידיהם שיבואו ב
 טהן המים ומים כפסלן כעשיית מלכה או כפסני מראה וכל
 החוכך בטבילה חוכך בטבילה כגון צואה שתחת הצפורן שלא
 ככבר הבשר ורטיה שעל בשרו וטיט הזין וטיט היוצרים ו
 וכמיעוט שאינו מקפיד אין להוש **י** בכל הכלים כוטלי
 לידים ואפילו בכלי גללים ואבנים **יא** ואלמה ואין כוטלי
 לא בדבונן הכלים ולא בשולי המחץ ולא במגופת החבית א
 אלא אם כן תיקן לה בית מנושב ולא יתן לכתירו בחפציו
 חמית וכפשה שתיקן כוטלן מהן לידים **יב** השק והקופה אף
 על פי שמתקלן אין כוטלי מהם לידים **יג** אסוי לכרד
 ידו במפה ולאכול בלא כטילת ידים **יד** ואוכל מחמת
 מאכיל צריך כטילת ידים ומאכיל גופיה לא בעי כטילת י
 ידים **טו** לא יתן אדם פרופה לשמש אם לא יודע שפוטל ידיו
 והשמש מברך על כל כוס וכוס ועל כל פרופה ופרופה ואי
 איבא אדם חפז לא יברך על כל פרופה ולא יתן אדם פרופה
 לשמש בין הכוס בידי בין שהוא ביד בעל הבית **יז**
 המזלזל בכטילת ידים כעקר מן העולם **יח** מים
 ראשונים צריך שיגביה ראשי אצבעותיו למעלה **יט** ומים
 אחרונים צריך שיטפיל למטה השופך מהפלי על ידו אחת
 וטבעת לחברתה שואה וצריך לנגב ידיו קודם שיטול כהלכה
 הילכך הכוטל צריך שישפוך לו אחר על ידיו או שיאחז
 הכלי בראשי אצבעותיו ושפוך על פתי ידיו כאחת או י
 ישפוך על זו רביעית ועל זו רביעית ואחר כך ישפפס ו
 וצריך ליזהר בפוטל ידיו פעם ראשונה שלא יאחר על ידו
 צרור או קיסם או פום דבר פשיה בתוך המים לפי שאין ה
 המים האחרונים מטהרים אלא המים שעל גב היד ומוצא
 המים שעל הקיסם חוזרין ומטמאים היד ומי פיש בידי מ
 מכה ורטיה עליה יטול שאר היד שלא במקום הרטיה וכלכד
 מיזהר שלא יגעו המים לרטיה או ישפוך רביעית על אותה
 היד כאחת **י** ואסור לאכול בלא כטוב ידים **יב** וכל האוכל ב
 בלא כטוב ידים כאלו אוכל שמש **יג** תבו רבנן
 הלכה כשעודה וכו' **יד** בשר בחלב שנובעין זה
 בזה צריכין הדחה **טו** האויל והם נוכחין
 סני אכסים שאינם מכירים זה את זה
 אוכלים על שולחן אחד זה בשר זה בגינה ואם מכירים זה
 את זה נשי אחין אפילו מקשונין זה על זה אכורין עד פ
 שיפשו הכר ביניהם ויש מי שאוהר אפילו על ידי הכר אם יש
 לה יוצאה אחת **טז** אין לשין העיפה בחלב ואם לש
 כל הפת אסורה **יז** ואין שאין את העגור בחליה ו
 ואם שט כל הפת אסורה עד שיוסק הפכור ואי עבדיכורו כ
 כעין תורא שרי פרום שעשה עוגה קטנה כעין השור

15

אדם שיש בו חסד ורחמים ויחזיק רביעי

סככת

חולין

כב

יפית חלב שנפלה על חתיכת בשר אם יש בה כ
 כמות טעם באותה חתיכה אסורה ואם לא כער
 אז כסה אין הפחד מה שבקמחה מצטרף לבטל הטיפה
 ואם יש בה כמות טעם בקדרה אסורה ואיפשר להוסיף א
 אסור לרבינו תם בכל אסורין ולרבינו אפרים בבשר וחלב ד
 דוקא **כג** כזית בשר שנפל ליורה דוממת של חלב ו
 ויש בו טעם לבטלו וקדם ושלקו בטרם תנחה ה
 היורה מרתחתה הבשר אסור והחלב מותר **כד**
 הכחל לרשי צריך קריעה שתי וערב אף לכלי
 לא קרעו מותר ולקדרה אפילו קרעו אם לא טחו בכותל א
 אסור לבטלו אפילו בקדרה ואם יש בו טעם במים הכחל מ
 מותר ואם בשל עש הבשר אפילו בשל אס יש בו טעם כנגד
 הכחל הוא אסור ולרית אס קרעו שתי וערב וטחו בכותל מ
 מותר לבטלו עש הבשר לא קרעו כלל אסור עד טעם קרעו
 קצת מותר לבטלו כדי עבד עש הבשר וכלא בשר אז לכלי מ
 מותר לכתחלה וכדי עבד בלא בשר ולכלי מותר אף בלא ק
 קריעה ואין חילוק בין מניקה לשאינה מניקה ורוב טעם
 פהק דעל ידי קריעה שתי וערב וטחו בכותל מותר לבטלו
 עש הבשר לא קרעו כלל וכשלו עש הבשר אסור בלא בשר מ
 מותר כדי עבד ולכלי אף לכתחלה **כה** חלב קורעו
 ומוציא את דמו לא קרעו עובר עליו ודם
 דגים סככו אם יש בו טעם מותר ואם לאו אסור

כו

טלית שאולה פטורה מן הטבילה כל שלשים יום והשוט
 טלית מצויצת מחבירו מותר עליו ומותר להתעטף
 בטלית חבירו בשבת תפלה שלא מדעתו והוא שיכפרת כוונ
 שמוטאה והטעם שאלה אינה שלשים יום דלא כרבי תם וכל
 מצות שהנשים פטורות הדעות צריך לברך עליהן לרית
כז אין לבטל הכשר כלל בלא בליית ואם בשלו עש הבשר
 אסורת ואינה כאכלת ורית מותר לבטלו אחר מ
 מליחה ואין הלכה כן אם לא כדי עבד והטעם כשר שלם
 יתקבצו קודם בלייתו ואם לא שתבו קודם יתקבצו לאחר מ
 מכן אבל טחול אינו צריך חיתוך ואין לבלות כבד אז כחל ע
 עש בשר בשכור אחר וכדי עבד מותר ואי איכא בי דובי ת
 תיתי כבד אסור ומותר לחתוך כחל רותח בפסין של בשר
 ולמלחו עש הבשר **כח** פסין ששחט בה אסור לחתוך
 בה רותח בלא הנבלה וזכין בלא הדחה וכן קצרת
 שאינה מנוקבת שולח בה בשר אסור לאכול בה רותח מנפש
 דמליחה פרותה ושלוק כמובשל **כט** דגים חמים ש
 שכלו בה ברת של בשר נזכרת או דגים נזכין ש
 שכלו בה ברת רותחת מותר לאכול בכותח אבל אם כתבשלו
 לא להריבין ורשי לא אסור אם לא שכתבשלו עש בשר קצרות
 טעם דגים בהן בבשר שהודחו ביורה חולבת ושניהן יבני יומין
 מותרין לרשי ומכל מקום טוב לאסור לפי שפעמים בשאר ש
 שזכוכית עצמו במקצרות וכוננו ביורה ולריבין אסורין
ל ירקות וקטניות שכתבשלו בקדרה חולבת בת יומה ו
 והיא כקיה מאלכמוותר לאוכלן בתבשיל של בשר
לא זכין שחטבו בססין של בשר לרבינו אפרים שהוא
 בן יומין לספר הרמות אפילו אינו כן יומין אסור

ק

לאכלו בכותח עד דפעים ליה אז עד פיסיר ממונו כדי
 קליפה אבל קטנות ואכטוח בריד לביה פפקי וקא אכיל ליה
 קולסי רליפתא שרי והדחה בעי דלסקי אפיר ואי פרוך ביה
 ליפתיא שרי **לב** אסור לאכול ברא דכמכא כהדי
 כלא דמלחא דחלא שרי ומותר להניח כר של
 חלב אצל בשר ההוא כר יונח דבפל לברא דכמכא והתירוהו
 משום דכאכל מחנות מלחו הוא ואינו כרותח דוקא חי אבל
 עלי בעי קליפה ואי אית ביה פילי כוליה אסור ואפילו חי ו
 ואי מתבל בתבלי כוליה אסור אף על גב דלית ביה פילי
לג ומליחה שאנו מולחין בקד דה שאינו כאכל מחנות
 מולחו הוא כהוי כרותח ושיעור כשיעור בלייה
 ורשי דלא איקרי אינו כאכל מחנות מלחו עד פסורין ומדיחין
 כנין מליחת בשר להצניעו ויש אומין דוקא שהיא מליח הרבה
 בעין שיבד **לד** בשר רותח שכתל לתוך חלב רותח
 וכן נזכין לתוך חס נזכין לתוך זכין מותר בהדחה
 חס לתוך חס קולף בשאר אסורין דתתאה גבר בשר רותח
 שפיל לרוד חלב זכין מותר החלב אעב דבשר בעי קליפה
 ורבינו יצחק בר אבהו מוציח חלב לכדי קליפה וכשאר
 אסורין נזכין לתוך זכין מדיחין נזכין לתוך חס קולף
לה כשר שחתך עליו בשר בלי רבא אכיל ליה וקרי
 ליה חומר בשר **לו** אין נותקין כלי תחת
 הצלי עד שילחכו וישתח במלח שיעור בלייה
 שפרו שזולין בו בשר שלא מלחו אינו כאסור דגים ועופות
 שילחין יחד כאסור מן הדגים כדי קליפה ועופות מותרין ואם
 לא מלחו העופות גם הדגים מותרין ודוקא בחתיכות של
 דגים או שליונים וכלל קסקסיהם אבל הם ערין שרי **לז**
 מולחין חתיכות הרבה של בשר זו על גב זו אף על פי
 שהראשונה גומרת פליטתה קודם לאחרונה **לח**
 בשר שכתל לציר המטפטף מן הבשר לאחר מליחה
 אסור בשר שכתל ושהו שיעור בלייה וחכ' כתבנהו בכלי בלא
 הדחה וכתולא הכלי ציר מותר **לט** בשר שנמלח
 על בשר שלא כמלחו ובלע מן הבשר שכתל ימ
 ימלחכו וכמו שפ' לרדמו כך יפלוט הדם סבלע **מ**
 בשר שחוטף שכתל עש טרפה אסור דמהטמאים
 אצרי צירן ורובין וקליפה שלהן ואעב' בדטריד למפלע דם
 ולא בלע דם ציר מיהא בלע **מא** דג טהור שנמלחו
 עש דג טהור אם טהיה מלוח **מב** או טהור מליח ו
 וטהור תפל אסור טהור מליח וטהור תפל מותר ואעב' דזכין
 לתוך חס אסור דתתאה גבר דוקא בשחט מהמתחוס האם א
 אבל מהמתחוס שנמלח דאמרינן בעלמא דמליח הרי הוא כ
 כרותח לא שייך לא תתאה גבר ולא עילאה ואפילו לא בעי
מג גביכות שפעשו בדפוס דגים ומלחין בתוכן אינן
 כאסרות **מד** אין הבשר יוצא מיד דמו
 אלא אם כן מולחו ושהו יפה ויפור עליו מלח ה
 הרבה שלא ישאר שום מקום בלא מלח **מה** ואינו
 ותרכנולת צריך למלחם גם מבפנים ואחר
 פשהה כדי בליית ירחצנו שתי פעמים במים
 ובשר שכתבשלו בלא מליחה צריך טעם לבטל

לכע! כל העשר ואם יש בו ששים התבטל והעשר מותר ויש
 אחרים העשרו **מו** וצרי להדיח העשר קודם המליחה
 ואם לא הדיחו ומלחו יש אחרים מש מתירין על
 ידי שדיחבו ומלחבו וכן עיקר **מו** כתב הרמבם ז"ל
 דאין מולחין במלח דק ולא כהיר' דיותר טוב הוא
 הדק ואין צורך בשינוי אכל המולח בעם צרי לכספו
 אין מחזיקים דם בבני מעיים כגון דככתף והכרס
 והקיסה והרקן והכרסא ומכל מקום נהגו למולחין
 כיון דאית בהו שוריקי סומקיי דדמא ויותר למולחן עם ש
 סאר בצד ורש סכפל על צלי ואפילו הדם צונן אומר כדי כ
 טייל אעב' דרם מיערק שריק **מט** המולח צריך
 שימלח בבלי מנוקב או על גבי קטין או עני'
 בענין שאם ישפוך מים עליו יצאו לחוץ מלח בכלי שאינו
 מנוקב ושהה עם כדי מליחה העשר והכלי אסורי אפי' מה ש
 טיין העשר חוץ לציר ואפי' כלאו אפי' אינו מוציל וא' ה' האש
 ז"ל מתיר מה שחנן לציר ורית אומר אפי' לא שהה עם שיעור
 מליחה וא' ה' האש כת' שאש שהגו כשיעור שאלו כתבו על
 האור בשעת מליחה היה מתחיל עתה להתבטל כאשר כל מה
 שכבד וכפחות מן השיעור הזה לא כאשר אלא כדי קליפה
 השוכר ומפרקת של בהמה קודם שתצא כפשה מכבוד
 העשר וגזול הכריות ומכלי' דם באיברים ואסור למיכל
 מיניה באומצו **נא** כשר בהמה טהורה במלח בהמה
 טומאה או אפילו בבאיובי דחלבא אסור לפשל ו
 ואסור בתאפה אבל בטומאה לא דאין כשר בחלב כהגב בטומאה
 ובהמה ועוף אינו כהגב מן אפורה וכן האבזל בני חלה והוא
 אחר שעשין הגביה מתבטל החלב והאוכל זף למעלה ולא
 נשאר בו לא מין בעלמא פטור אבל איבא איסורא ויש אסורי
 ארסו באכילה **נב** אין מעמידין בעור קיבת נבלה
 אכל מעמידין **נב** קיבת נבלה ובקיבת כשרה ש
 זינקה מן הטורפה וכל' שכן בקיבת טרפה זינקה מן הכשרה
 דחלב המכוס בעור פרשא בעלמא הוא זה הוא לגישה רב
 אלפס ורבינו תם כתב דוקא חלב הקדוש הוי פירשא בעלמא
 אכל חלב הצלול הכעשה בו הוי חלב גמור והא היא
 דאמרינן כשרה זינקה מן הטורפה קיבתה אסורה וקיסה ש
 שג'ה בחלבה אסורה ורמי פסק דחלב שנמלח בעור ה
 הקיסה בין חלב הנמצא בקיבה עצמה בין שנתן בה חלב ד
 דעלמא ומלחו אסור משום כשר בחלב דמליח כדיתא ויש
 העמיד בו ג' בימות אסורות כמותן טעם ומתלה היה כהגב
 היתר בחלב הקיסה עצמו שנמלח בה ושוכח חזר בו לאיבור
פרק הזרוע א הזרוע והלחיים
 והקבה כהגים
 גס בחוזה לארץ ושלא בפני הכית **ב** המזיק מתנות
 בהזכה או שזבלן פטור מדיני אדם ולצאת ידי ש
 סיים צריך לשלם לו **ג** לוי אינו חייב ליתנם וגם אין כ
 בותיין לו ובותיין אותם **ג** גם להכת' ליה שילדה מישראל
 הין פטור מחומה הלעי' וכל שכן אם ילדה מגוי אבל הכהנת
 אם ילדה מישראל פטור מגוי חייב כד חייב בכלי מתנות ו
 וכן הכלאים **ד** כהן שנתערב במאה אש מיתא שוחטי

את כלם פוטרין את כלם ואם אחד שחט את כלם אין פוטרי'
 לו אלא אחד והוא טבא ליד כהן ומכרו ליםראל במזונו
 השוחט לכהן ולכבדי בהמתם פטורה מן המתנות אבל אם ש
 שחט לישראל חבירו חובה על הטבח להפרישן והמשתתף פ
 עמהם פטור וצריך שירשום שלא יחדוהו שמעכב המתנות
ה אעב' דכהן פטור מהמתנות אם הוא טבח ויתב א'
 אמסחתא חייב מיד לא יתיב אמסחתא שלשה שבתות
 פטור מכאן ואילך חייב ומתנות כהונה כותבין קיבה לאחד
 וזרוע לאחד ולחיים לשניים וכשור הגדול חולק' הזרוע עכס
 עכס וכותבין לשניים **ו** מתנו כהונה שלא הורמו לא כ
 כאשר העשר מפני זה מתנות כהונה כאלוין באי זה ע
 ענין שהוא אזהב יותר ואם כל המטעמים שוין אזלו יאכלם
 צלי ובחרול כדרך שהמלכים אוכלים **ז** אין לכהן לחטוף
 המתנות ולא לכתש אחריהם **כהן** יכול לחכות ומ
 מתנותיו לתמיד חכם אעפ' שעדין לא זכה ודוקא שהוא
 דחוק אבל אינו צריך להם **ח** אסור לפנות לגלמיר ש
 שאינו הגון **היה** הכהן שנתק בראש פטור מן
 הזרוע בבני מעיים פטור מן הקיסה ואם אמר כהן לישראל
 כולה שלי והראש שלך חייב כהן שמכר בהמה לישראל ואמר ל
 לו חוץ מהמתנות פטור מן המתנות אבל אם אמר על מנה
 שהמתנות שלי נתתן לכל כהן שירצה וחוקח קיים וישראל
 שמכר בהמה לחבירו ואמר לו חוץ מן המתנות חייב הלוקח
 ליתנם **איור** לו מכר לו בני מעיה של זו והיו בה מתנות
 כהונה נתנת לכהן ואין מכרה לו מן הדמיש לקח ממנו
 במשקל אש שקל הוא בעצמו חייב ליתנם לכהן ואין מכר
 לו מן הדמיש שקל לו הטבח דין הכהן עם הטבח ועם הלוקח
ט גר שכתב ייר והיתה לו פרה שחטה קודם שנתגייר
 פטור מהמתנות אחר מכן חייב הפק פטור ואם
 היתה לו עישה ספק אש כתב' גלה קודם לכן או לאחר מיכן
 מפרים מצינת חלה ומוכרה לכהן ואם נולד לו בכור כ
 בעדרו והוא כהפק ירעה עד שיסתאב ויאכלנו בטומו ואם
 הוא בכור באמה טומאה יפרו בה ויעכבונו לעצמו **י**
 מקום שנהגו למנוג ברבלים לא יפשיט הזרוע להפשיט
 הראש לא יפשיט הלחי אלא נותנם לכהן בעורם ואם ש
 אין עם כהן מעלה אותם בדמים ואוכלם משום הפסד כהן
יא הזרוע כהגב דוקא בימין והוא מפרק הארכובה פ
 עד כוף היד והלחי הוא מפרק של לחי עד פיקת
 של גרברת וצריך ליתן לו הצמר טבראש הככשים ושער ש
 טבראש התיישים וחלב שעל הקיסה ושבתוכה כתן עמה

פרק ראשית הגו א
 ראשית הגו כהגב בחוזה לארץ ושלא בפני הכית והאידנא
 כהגב עלמא כר' אליעזר דאמר אין ראשית הגו כהגב בחוזה
 לארץ וכרבי יהודה בן בתירא דאמר אין דברי תורה מקבלין
 טומאה וכרבי יאשיה בכלאי הכרס דאמר אינו חייב עד ש
 שזרע חטה ושעורה וחרטום במטולת יד וכרבי ר' דהוא
 הדין כמי מתנות כהונה אין כהונות והאידנא והרמבם ז"ל
 והרמיה ז"ל כתבו שהם כהגבין ולא כהגבין את חוב **יא**

161

הלכות

כלאי

אין חיוב ראשית הבן בפחות מחמש נחלות סיהו בזוחות שס
 סלעים ונותן חמשה לכהן ואחד לו וכן אפי' יש הרבה אינו כ
 כותה לו אלא חמשה סלעים **ב** לא הספיק ליתנו ל
 לכהן עד שבעה טעור ליכנו **ב** ולא נבעו חי' הלוקח
 בו נאנו של כשרי פטור לקח בו באן חבירו שייר המוכר ה
 המוכר חייב לא שייר אש מכר לו סתם הלוקח חייב אכל אש
 פירש אפי' מוכר לך הכל אין סוס אחד מהן חייב **ג** היו
 לו שחזרות ולכנות או זכרים ונקטה קריבא ביה **ג** שפיר
 שייר ומוכר חייב ואם ירצה יחזור ויקנה מן הלוקח טפחות
 או זכרים ויחינו טוב כגון לכנות ונקבות כדי שלא יצטרך
 ליתן מן הטוב על הרע היו לו חמש ונבו ומוכר ראשונה ר
 ראשונה חייב **א** **פרק שלוח הקן**
 הקן כוהן בחוצה לארץ שלא בתכי הבית ואינו כוהן ה
 אלא בעוף שאינו מוחזק כגון יוני סובך ועליה ועפרין שקכנו
 בטפוחין ובעורות ואוחזים ותרנגולים שקכנו כפרדם קכנו
 בתוך הבית ויחי הדריסאות פטור מלשלח וכל מקום ס
 שמונח אותו אפי' בים חייב לשלח ואפי' על ראשו על ראשו של
 אדם **ב** עוף טמא פטור מלשלח וטמא רובץ על ביצי
 עוף **ב** טהור או טהור רובץ על ביצי עוף טמא פטור
 קורא זכר על הביצים פטור וכל שכן זכר אחר קורא נקבה
 אפילו על ביצים שאינן שלה חייב היתה האם טרפה חייב ל
 לשלח אפרוח טרפה פטור **ג** היה משולת חובץ ביכה
 לקן או כפיס או ביצים מוזרות **ג** או שני הדדי ביצים או ז
 זכר על הביצים ונקבה על גביו מהעיר ולא אישמיט ולחומר
ד היתה מנופפת אש ככפיה כוגעין לקן חייב לשלח ואם
 לאו פטור אעפ' שנובעין מן הזר היתה יוספת ביניהם
 אפי' ככפיה כוגעית בהן פטורה היתה יוספת על רוכבי או
 אילן רואין כל שאלו תשמיט כופלת עליהן חייב לשלח אפי' אין
 שם אלא קן אחד ואפרוח אחד חייב לשלח היו הביצים מוזר
 או אפרוחים מפריות **ה** פטור **ה** שלחה וחזרה אפילו
 כמה פעמים חייב שלחה **ה** ונטל הביצים והחזירן
 לקן וחזרה האם עליהן פטור מלשלח ואינו יכול לשלח הכבי'
 וליטול האם כטל האם מעל הביצים מלשלח ואינו לוקה **ו**
 מלשלח עד כדי שתצא מיתחת ידו ואינו יכול לחתוך ככפיה
 ושלחה כדי שלא תוכל לפרוח ויחזור ויקחה לא ישלחה ע
 עד ככפיה **ו** סליקא מוסכת חולין

אין לוי שם לוי אכל נמר ארבעים ובמלים או פשתים שיש לו
 פס לוי כגון פשתים טלם לא **ה** נמר במלים ורחלים
 שטרפן זה בזה אש הרוב מהבמלים **ה** מותר לערב בהם
 פשתים ואם הרוב מהרחלים אכור וכן דין פשתין וקכוס ס
 שטרפן זה ביה ודוקא שטרפן קודם אריבה אבל בגד מצמר
 במלים שארבו בו חוט מצמר רחלים אכור לארוב אכלו חוט מ
 מפשתן אבל בריחוק ממנו מותר בגד גדול שמקצתו כלאים
 מונח בארץ ומקצתו אין בו אסור להתכנות בכלו אפילו בגד
 שאין בו מותר להשפיל קופסה של כלאים מאחוריו **ו**
 המונח כלאי בגדו פופטו ואפי' בשוק בכלאי דאורייתא
 אבל בכלאים דרבנן ובבית המדרש כמי לא בדרבנן וכן ב
 בשוק וכן בבית המדרש אם אחד רואה להביאו לבגס כלאי
 והלכוסו אינו יודע אותו צריך לומר לו ואפי' כלאים דאוריית'
ז השירים והכלך אין בהם משום כלאי אבל אסורי מדרבנ'
 משום מראית' עין והיא הדין בגד קכוסים במקום שאינו
 מצוי אסור לחכרו עם בגד פשתן משום מראית' העין והאידן
 דשכיחי כלך וכלאים טובא אפי' משום מראית' העין ליכא **ח**
 הכרים והכשתות כשתן ריקנין וכתוני על גבי קרקע
 אין משום כלאים לשכב עליהם ובלבד שלא יהא כשרו
 כוגע בהן אבל כלאים אפילו ריקנין וכתוני על גבי משה או
 אורין **ט** אסור ללבוש כלאי אפי' ערפי אבל לובס כדי
 ליפטר מן המכס העומד מאלו מותר מטפחות
 הידים והשפרים והספג ים בהם משום כלאים וכן סל כפרים
 אש ים בהן בת ראש ללובסן **י** תכריכי הית אפילו ל
 לקברו טהן ומרדעת לחזור אין בהם משום כלאים א
 אבל ליתנו על כתפי אסור אפילו להוציא בה הזבל ובגד ס
 שאכר בו כלאי לא יעשונו מרדעת לחזור **יא** מוכרי
 כסות מוכרין כדרכן וכן תופרי בגדים **יא** ובלבד
 שלא יתכוונו בחמה מטפי החמה ובגממים מפני הגממים
יב כל שפשתן מצוי בהם ורבי לין לתפור בו הלוקח סס
 בדיים מן הגוי צדי **יב** מוקדן הלכדין יש בהם מ
 משום כלאים מדרבנן **יב** אסור לעשו שפה לבגד פשתן
 ממצוי נמר אעפ' שאינן **יב** ארובין בהם אלא תחובין
 לתוך הרינה **יד** אסור לחבר במשיחות של נמר ע
 על פשתן במקום שרבי לין לתפור המשיחות עם ה
 החלוק **טו** אסור לחבור ברצועה שבראשה הא יש צמר
 ובראשה השני יש פשתן כיון שקודם שכי הראשין
 יחד הא לאו הכי שרי שאין הרצועה מחברין וכן כמי מותר
 לתפור עורה תחת בגד נמר אעפ' שתפוריה בפשתן
יז בגד נמר שריקס עליו בפשתן אפילו לסימן בעלמא
 אסור ללבושו אפילו שלא ריקמו אלא לסימן בעלמא
יז תכשיפה אחת אינו קשר א' אפי' אם קשר שני ראשו על
 שפת הכבד אבל ב' תכשיט' הוי חיבור שקשר שני הראשין
יח חתיכת בגד נמר ממוכרת למק ושל פשתן
 ממוכרת לקופה ומיכר שתי החתיכות יחד
 יש בו משום כלאים להתכנות בסך וכן אם הוא לבגס נמר
 וכנו פשתן ומיכרין יחד וחגר חגורה עליו ועל

פרק שלוח הקן
 הקן כוהן בחוצה לארץ שלא בתכי הבית ואינו כוהן ה
 אלא בעוף שאינו מוחזק כגון יוני סובך ועליה ועפרין שקכנו
 בטפוחין ובעורות ואוחזים ותרנגולים שקכנו כפרדם קכנו
 בתוך הבית ויחי הדריסאות פטור מלשלח וכל מקום ס
 שמונח אותו אפי' בים חייב לשלח ואפי' על ראשו על ראשו של
 אדם **ב** עוף טמא פטור מלשלח וטמא רובץ על ביצי
 עוף **ב** טהור או טהור רובץ על ביצי עוף טמא פטור
 קורא זכר על הביצים פטור וכל שכן זכר אחר קורא נקבה
 אפילו על ביצים שאינן שלה חייב היתה האם טרפה חייב ל
 לשלח אפרוח טרפה פטור **ג** היה משולת חובץ ביכה
 לקן או כפיס או ביצים מוזרות **ג** או שני הדדי ביצים או ז
 זכר על הביצים ונקבה על גביו מהעיר ולא אישמיט ולחומר
ד היתה מנופפת אש ככפיה כוגעין לקן חייב לשלח ואם
 לאו פטור אעפ' שנובעין מן הזר היתה יוספת ביניהם
 אפי' ככפיה כוגעית בהן פטורה היתה יוספת על רוכבי או
 אילן רואין כל שאלו תשמיט כופלת עליהן חייב לשלח אפי' אין
 שם אלא קן אחד ואפרוח אחד חייב לשלח היו הביצים מוזר
 או אפרוחים מפריות **ה** פטור **ה** שלחה וחזרה אפילו
 כמה פעמים חייב שלחה **ה** ונטל הביצים והחזירן
 לקן וחזרה האם עליהן פטור מלשלח ואינו יכול לשלח הכבי'
 וליטול האם כטל האם מעל הביצים מלשלח ואינו לוקה **ו**
 מלשלח עד כדי שתצא מיתחת ידו ואינו יכול לחתוך ככפיה
 ושלחה כדי שלא תוכל לפרוח ויחזור ויקחה לא ישלחה ע
 עד ככפיה **ו** סליקא מוסכת חולין

הלכות שפסקה דיעקבן הראשול

הלכות כלאים א

נבעו ומותר **ב** מאן דאכר ליה חושא דכיתנא ב
 בכלימיה וכתקיה **ב** ולא ידעא כתיקא לא כתיק שפיר
 דמי **ג** כלאים דאוריית' לרשי דוקא בשמיהם מתקנסים
 כיחר **ג** במערה וטוין וארובין ביחד ולר' הוי כסבל
 אחד שוע לכר וטוין לכר וטוין לכר ומחוברין יחדיו **ד**
 אין איסור כלאים אלא בצמר רחלים ואלים עם פשתן

הלכות

ועל כן או שלבש צמר כרגל אחד ופשתן וחברין יחד יש בו
 משנה בלתיים **ב** חוק של צמר שנקרע יול לחבר
 רחמי הקרע **ב** ולב קין עליהם חוט כשתן אבל ל
 לקטור חוץ קשר צמר אחד והתקבצות של פשתן טיש **ב**
 בתוכן טיש מותרין **ב** ולבש חרס חלוק של צמר על של
 פשתן וקשרים יחד **ב** אעפ"ש אינו יכול להתירן שלא
 היתר הקשר וכלבד שלא יחא קשר של קיימא לאם הוא קשר
 סלקי מאי חסור **ב** לברין הקטין מותר ללבשן ובגדים
 הקטין חסורי טלמיסה והעלמה ומוקל לשבש עליהן ובגד ש
 שלח יחד כשינו כנגד בהן עדיילין אין בהם משום בלתיים
ב בגד בלתיים שצנורין בו מעות מותר לתרו בחיקן
 ובצנורין אחר לבדוק חבליהם של פשתן ועל צמר
 פסיכה ידו ואם פלגית מלגמול ורטיה אין בהם משום בלתיים

הלכות נדה בקיור

מה שצריכות בנות ישראל לזהר בזמן הזה תר והזהרתם
 את בני ישראל מטומאתם מכאן אמר ר' אושעיא אזהרה לבני
 ישראל שישרשו מנשותיהם כמורך לנסתן ובמה אמר רבא **ב**
 עונה וכמה עונה או יום או לילה וצריכה האשה להכיר ו
 לידע זמן וכת ראייתה מתי היא רגילה לראות אם היא רגיל
 לראות ביום תפרוש מבעלה כל אותו היום ולא תשמש עמו
 ואם היא רגילה לראות בלילה תפרוש כל אותו הלילה **ב** ואם
 עבר היום או הלילה ולא ראתה תבדוק עצמה ואם מצאה ע
 עצמה טהורה אינה צריכה לפרוש יותר מבעלה **ב**
 ואם היתה רגילה לראות לשלשים יום וסנתה וכתה
 וראתה לעשרים יום כשיגיע יום עשרים תפרוש מבעלה **ד**
 דמיטיבן שמוא רוצה לשנות את וכתה שהיה לה ליל יום ול
 ולקבעו לעשרים ואם לא ראתה ליום עשרים כשיגיע יום
 שלשים דהינו עד עשרה ימים לאחר יום עשרים או תפרוש
 מבעלה שזיה וכתה הקבוע לה ואם לא ראתה ליום כמאותה
 ראיה תפרוש ואם לא ראתה תפרוש ליום שלשים דהינו עד
 עשרה ימים לאחר יום עשרים **ו** ואם ראתה ליום עשרים **ד**
 דהינו פעם שלשית שראתה ליום עשרים מעתה והלאה אינה
 צריכה לחדש ליום שלשים לתי שקבעה לה וקת ליום עשרים
 ועקרה וקת של שלשים יום כי אין וקת כעקר ונקבע אלא כב'
 פעמים אבל חוששת אפילו בפעם אחת וכאשר תראה טיפס
 דם כחודל צריכה שתשם עליו שבעה ימים כקיים ואחר
 שיפסק הדם תבדוק עצמה יפה יפה בבגד פשתן לבן או
 או בבגד לבן צמר גסן ותכביסהו לאותו מקום לחורין **ו**
 ולסדקין ובדיקה זו תהיה בין השמשות כיום שתפסק מלאות
 ותלבש חלוק הבדוק לה שאין בו כתם ומיזם המותרת יתחיל
 לספור שבעה ימים כקיים ומאותן הימים תבדוק עצמה בכל
 יום וחלוקה בבדיקה יפה להכמים לחורים ולסדקים ולא **ב**
 בקנח בעלמא **ב** ואם שמוסה מטתה קודם ראייתה לא
 תתחיל למנות **ב** שבעה ימים כקיים עד יום חמישי
 לשמוסה דקיימא לן פולטת שכתה ורע הוי כאלו ראתה **ד**
 ופותרת וקיימא לן כרבנן דלמורי כפרקרי עקיבא דשם ע
 עובדות שלימות בעינין **ב** הילכך אם כמותה בחד **ב**
 בשבת וראתה בו ביום אם פלטה שכתה ורע כרישי בשבת
 פותרת ועדין לא עברו שש עונות שלימות **ב** הילכך

הלכות נדה

ובת בנפשא כגון פיסוק ועיטוש הרבה זה אחר זה וכיוצא
 בן אכא בלא זמן ידוע כגון שקבעתן שלשה פעמים הוי **ו**
 וסת ודיה פעתה וזריכה לפרוש אלא בשעת הוכרת **ז**
 ואם קבצו לזמן ידוע אינו וסת עד שתקבעו שלשה פעמי
 לזמנו הידוע וצריכה לפרוש כל העונה וצריכה שתקראנו **ג**
 בזמנו ואין קביעות הוסיף לזמן ועקידה מינו **ב**
 היתה למודה להיות רואה בתולת הוסיף וכו' **ד** אין
 זו טעה מן הוספת אזהרה קודם לו או אחריו והיתה למודה
 להיות רואה בהן הזמנה **ב** דין שדר עקירת הוסיף ודין
 קביעות וסת בלגוב ואשה **ב** שכתה וזמן וסתה בימים
 או בלגוב זמן הוסיף ולא ראתה בתולתו אינה צריכה לפרוש
 עור **ד** הילכתא כפולן בעל בעלת מצוה ופורש
 כדרכו **ד** בקוסי אפילו לא הגיש זמנה לראות ולא ר
 ראתה וצריך לפרוש אפילו לא מצאנה דם ואפי' כוגרת
ה כלה שבעלה בעלת מצוה צריך לכתוב עמה כדן **כ**
 נדה בן לעבין פרישה הימנה בין לעבין עבילה לא **ס**
 פרה אסור ליתן על מטתה אפילו בשעה שאינה במטה **ו**
 ובעלה מותר לישן באותה מטה לאחר שמודה מאלו ואפילו
 בשדקן שהדם עניו **ב** אשה שראתה דם מחמת תשמיש מ
 יושפתה פנימים **ב** אם ראתה כבולן תכשא לאחר **ו**
 ואם ראתה שלשה פעמים בש עמו מחמת תשמיש תכשא **ג**
 לשלמי ואם ראתה פעם שלישית בש עמו מחמת תשמיש לא ת
 תבדוק עד התשמיש וכשהיא בודקת מביאה שפופרת וכו'
 ואם יש לה וסת תולה בעתה ואם יש לה מכה תולה בה ואם
 היתה דם כרתה משונה מדם מכתה אינה יתולה בה ונאמרת
 אשה לומר מכה יש לי בתוך המקור סימנה יוצאים **ז**
 תכשונה יכשא וכתפייסה צריכה לשבש שבעה כקיים **ז**
 ובבדיקה כל שבעת הימים אבל אינה צריכה הפסק בטהרה **י**
 כמים בזמן הזה צריכות להפסיק בטהרה ולבדוק כל
 שבעה בבדיקה יפה שתכמים צמר לבן או צמר גסן ל
 לחורין ולסדקים עד מקום שהשמש דם ואם לא בדקה לא **ב**
 בתולה או באמצע או בסוף הרי זו טהורה **ט** דין
 נדה דלמורי תא בראיה אחת טומאה הו' ואפילו

הלכות

מקואות

הילכך ראה יאמר להחיל מיני נקיים שלה לא ביום חמישי ותטבול בדיני רביעי ביום רביעי בערב ומבעור יום ת תכבש למרחץ ותחנף ורחוץ יפה עד הערב ותטול ופרכיה ותדוק ראשה ותטבול במקוה שיש בו ארבעה אמה וקח מוד אשה על גבה בפניה שזא טובלת שראשה פיהא כל גופה ו ושערותיה ככדקין במים ולא ישאר משער ראשה כלום חוץ למים ותמי המטבעות מארבעותיה בשעת טבילה ותרחיב ירכותיה קצת זוממו שלא יהו תבופות ורבוקות ימד זו אבל זו באצת טבילה בארבעותיה לא יהיו רבוקות בגופה לא תגביהם קצת כדי שיסככו המים יפה אל בית השחי ופיה לא תקטוף ביותר גם אינה נריכה לפתוח פיה לא תשאיר ש ספתותיה זו לזו ברבוק שיכובי וצריך שלא יהא דבר חוצץ בין סביה ראשונה ולא בעיני שיבואו המים לתוך פיה מיהו ראוי לכיאת מים בעיני ומכה יפה מהו הנשים שאינן טועמות כלום בין הרחיצה והטבילה כדי שלא יהא דבר חוצץ בין סביה ולא תעצום עיניה ביותר וגם לא תפתח עיניה ביותר פן יחצו העפעפים למעלה על גב העין אלא תגבור עיניה ברפיון וכשפטטט מלכוסיה כשהיא עומד בחלוקת וזכר כז' באי אמה אשר קדשנו במצותינו וטונו על הטבילה ותפשוט חלוקה ותטבול ומשעת ראייה עד שתטבול יש לה להחריק קצת מעצמה כדברים שאפרס כי התורה אסרה ייחוד של כל העריות וגם נדה היא ככרת בשאר העריות אלמא שדבר קשה מייחוד אשתו נדה ומצאו רמז מן המקרא ליתר ייחוד נדה ודרשו רבנן בשושים ובטביל שמתחיל תמיד עמה ועשו סייג שיזכור את כדמה ואמרו שלא יאלו על שולחן אחד כימיהם שהיו השולחות שלהם קטנים ובפני כל אחד ואחד היו מתבין שולחן והא דכא סכל בני הבית או אוכלין על שולחן אחד או כל עמו על השולחן אבל ישנה קצת היכרא יגים קקון על השולחן ביניהם ולא יגע בה אפילו באכצע קטנה ולא יקבל שום דבר מידה אלא מחינתו לכביו והוא כוטנו ולא תשפוך מים לרחוץ פניו ידיו ורגליו ולא תחזוב לו הכוס ולא תציע לו המטה בפניו אבל שלא בפניו מנצת היא ולא ישב על מטתה אפי' שאינה כנוטה והטובעל את התולה בעל בעילת מצוה ופורס וכריך ליהר כדן כל אשה נדה ולא תלבש לבנים ותתחיל להפור שבעה נקיי מיום חמישי ואינושה ותתרחק ממנו עד טבילתה כדן שאר הנסי מקוה

הלכות מקואות א

שלו מקוה לרי פסול מירכב ולרסכה פסול מדאורייתא ונפקא מ מינה להחמיר כספיקו אין מקוה כשר בהמות מארבעים אהא בין להטבול בו אדם בין להטביל בו כלים אבל מעיין משאר ככל שהוא והכי מילי לכלים אבל לאדם אפי' אם הוא ק קטן צריך ארבעים אמה אפילו במעין ומעין כל שהוא ומקוה שיש בו ארבעים אמה שולא בו בכת כל היום ג' ד שרבו על עיקרו לא כפסל וכמי פירות אי נתן סאה ונטל סאה כשר עד רוב טפי לא שלשה לוגין מים שאובין פסלין מקוה שהוא פחות ב שאבן ככלי לא שחט בשותפו וכפלו למקוה או אם זרק

בו בחפניו אבל העבדים חפניו על גבי קרקע או שנתנו בו מקוה רגלי בהמה כשר מקוה שיש בו ארבעים אמה טיט ומים אם המים צפין על גבי הטיט יכול לטבול בו אפילו בטיט ואם הוא עומד מצד אחד אין מטבילין בו אבל משלים הוא המקוה לארבעים אמה שלשה לוגין מ משפיו בו משכי כלים או משלטה מצטרפין מ מארבעה אין מצטרפין במה דברים אמורים א היה דעתו מתחלה ליתן כל השלשה לוגין אבל אם היה מתחלה דעתו ליתן אפילו קרטוב ככל השנה מצטרף המוכיח כלי תחת ה הצנור לקבל מימיו ושיפול מהם למקוה אם הביחם בשעת ק קשור עבים לא שחא גדולים וקטנים כלי גללים וכלי אכנים פסלין את המקוה אבל אם נתפרו העבים אף על פי שהיו טם עד שחזרו ונתקשרו אינן פוסלין המקוה ובלבד שיטבר הכלי או יכפנו אבל אם הגביו מיד כעשו המים שגורכו שאובין ופוסלין המקוה המוכיח טבלא תחת הצינור ומים פוסלין עליה וממנה למקוה אם יש בה ארבעה לכזבין חשיבי מים שאובין ופסלין המקוה אין לה לא שלשה לכזבין כשר וכגון שהמים היו נוסלין למקוה וזלפה הלאו הכי אעפ שאינן שאובין שאובין פוסלת רחין המייתו על ידי טהרה צנור שאין לו בית קיבול מימיו מקלהין למקוה חקק בו קודם שקבעו גומא אפילו רביעית עושין כל המים העוברין עליה שאובין ואפי' כפלו צרות בגומא א אינה חשובה כשעומד עד שהיו מהודקין בתוכו

סילון שהוא נר מכאן ומכאן ורחב טמא מצא אינו פסול המקוה מקוה שיש בו עשרים ואחד סאין ממלא ככתף יט סאין ושופכן על שפת המקוה ונמשכן לתוכה שהשאינה מ מטהרת הריייה ובהמסכה כלי שקבעו פסול וכל כלי חקקו אינו כפסל חקקו ולחסף קבעו פסול וכל כלי ש סיקב פסוליו אפי' יקב ככל שהוא אינו חשוב ענור כלי לפסול ובטדיז צריך שיהא נקוב כשפופרת הנוד נקב עגול ברחב שתי אנבעות ושיהא הנקב קרוב לשוליים שלא יוכל ל לקבל מים כלל למטה מן הנקב קתם הנקב בסיד ובצין או שהושטבו בארץ כדי לקטמו אכתי לא חשיב כלי סתמו בסיד ובפסים חשיב כלי ועירוב מקואות כשפופרת הנוד מעין שהוא מקלה לתוך כלי ויצא ממנו לחוץ אסור לטבול בכלי וחוצה לו היה מקלה על שפתו וגם לתוכו ויצאו אסור לחוץ תוכו לטבול חוצה לו מות המיטבו על גבי ברכה והפסיק ראש קילוח המעין יש לו דין מקוה ל לטהר דוקא באטבוקן ובארבעים אמה חזר והמיטבו לתוכה ישלנו דין מעין אבל פסול לטבילת זכ עד שיבאו המים הר הראשונים המיטבו על גבי אחודי כלים יש לו דין מקוה ו ובלבד שלא יטבול על גבי הכלי

דיכינו תם התיר לטבול בהדרות כל השנה ורי אסר לטבול קהן חוץ מימימי תשרי וכן כתב הרמבם בשם דיכינו חכנאל מקוה שכבדק אחד מכותליו והמים יוצאין דרך השדק יש פוסלין אותו ואדוני אבי הראש זל מכשירי מים גומים שנתקבצו למקום אחד ורצה להמיטבו לגומא לעשות מקוה

למקום אחד ורצה להמיטבו לגומא לעשות מקוה

165

ה'כות

מ'אות

פ'ב

מקנה לא יאחזו האדם דף בידו ויעבירם דרך עליו אלא יניח
 הרף בקרקע ויסלק ממנו בטורם יבאז המים וכן מעין סיוד
 טיפין טיפין מן ההד ואם רצה לעשותו וזחלין סידד לעשות
 הכל בחמילה אחת על יד דף לא יעמנו על ידי כלי שמקבל ט
 טומאה מקנה שה יים כחי לו השלון של מתבת אם השלון
 הוא מחובר לקרקע כשר ואם אינו מחובר לקרקע אם המים
 באים לו ממועין או ממקנה אחר כשר ואם אינן באים לו לא
 ממקנה ולא ממועין ואינו מחובר לקרקע צריך שלא יגיע פי
 השלון על אדמו של מקנה אלא יסאר פי השלון חוץ למקנה או
 ימים כפי השלון של מתבת טיפין קטן של עץ או של חרס ש
 שיפול ממונו המים למקנה **י** כל המים ששיבי במועין
 לטהר בחמילה ואם כהלש **י** מהן גל שיש בו ארבעים
 סאה וכפל על אדם וכלים טהורים **י** שלם תקולות
 בשנים מהם יש בכל אחד עשרי סאהן מים כשרין
 ובאחד עשרים סאהן מים שאובין היה שאוב מן הצד וירדו ג'
 וטבלו וכתעברו המקולות הוספרו והטובלין טהורין היה
 שאוב באמצע וירדו ג' וטבלו וכתעברו המקולות לא הוספרו
 המקולות וכשרין להרבות עליהם להשיימן לארבעים סאה ו
 והטובלין לא כטהורין **טו** מי שצא להכסיר מקנה עגול
 או חסר טבעד כשר **טו** צריך שיהא בכקב שביניהם
 כעובי שני אצבעו בינוכיו בדיוח טיובל להכרך בתוך הכקב
י כותל שפין שני מקולות שכסדק מצד זה לצד זה מצטרף
 בכל שהוא מלמעלה למטה אינו מצטרף עד שיהא ב
 במקום אחד כשפותרת הכוד ברחב שתי אצבעות **י**
 כפרין הכותל מלמעלה זה לתוך זה ברחב שתי אצבעות
 אפי' אין עובי המים אלא בקליפת הסוס **יח** שג' וברד
 והפור וגלד וטיט הגרולק מותר להכיסם **יח** בתוך הכלי
 ולעשות מהן מקנה וכל מים אפילו מי כבאים ושלניות ותמר
 עד שלא החמיץ פוסלין מקנה החסר בשלסה לוגין ושאר כל
 המאפי' ומי פירות וציר ומוריים ותמר משהחמיץ כפל מהם
 סאה למקנה שיש בו ארבעים סאה חסר אחת לא השלימוהו
 היה בו ארבעים סאה כול סאה ממונו וכתן מהם סאה כשר ע
 עד רובו וכמים שאובין אפילו יותר ממנו **יט** מי ש
 צבע שפלו למקנה וכשתנו מראיו או שכפתנו מכלים
 שרחץ בתוכן לא כשפל לתוכו יין או מוחל וכשתנו מראיו
 שחול אבל אין פוסלין מקנה החסר בג' לוגין כיצד יעשה
 ימתין עד שידרו בשמים לתוכו ויחזור למראיו היו בו מ'
 סאה מוחל בכתף וכותן לתוכו עד שיחזור למראיו היו בו
 ארבעים סאה וכפל לתוכו יין וכשתנו מראיו של חצו הטובל
 בין במקום מים בין במקום יין כאלו לא טבל שלשת לוגין
 מים שפלו לתוכן כל שהו יין וחזרו להיות כמראה היו וכפלו
 למקנה חסר לא פסלוהו **כ** שלסה לוגין מים חסר כל
 שהוא שפלו לתוכן כל שהוא חלב וכפלו למקנה לא
 פסלוהו אעפ' שמראיהן כמראה המים **כא** מקנה
 שיש בו ארבעים סאה מצומצמות אדם הטובל
 בו לא יקפץ לתוכו שלא יחסר ולא יטבל בו פעמים זה אחר
 זה טבלו בו שנים לראשון עלתה לו טובילה ולא לשני ש
 סבבר חסר אלא אם כן טבל בעוד שרגלי הראשין כוגעות

במים הטובלו בו צבד שמיימו כבלעים בתוכו כל זמן ט
 שצבד נובע בו במקנה הוא כשר המקנה העלוהו בעשה ט
 שאוב מן המים שידרו מהצבד לתוכו ואם הטובל בו יורה
 או כלים מורידה דרך פיה ומטבילה כדי שלא יצאו המים ו
 וכמנא המקנה חסר ומעלה דרך טוליה כדי שלא יסבד ה
 המקנה האוחז באדם ובכלים ומטבילן לא עלתה להם טובילה
 משום חניצה ואם היו לחות במים הויא טובילה הטובל
 אינו צריך להגביה רגליו שיבאו המים לפרקות רגליו כמו
 שהן לחות **כב** מקנה שמיימו מתפשטין ואינו יכול
 להתקבחות **כב** בו יוכל ליתן בו מצד אחד חצולו
 עצום וקיים כדי שיתקבצו מיימו ויעלו שיכול להתקבחות
 בו **כג** מחט שמוכחת על שפת המקנה יכול להוליך
 בידו המים ולכענכס שיעביר הגל עליו וטהור
 ובלבר שלא יתלוש הגל ממקומו **כד** אשה לא תחוף
 לטבילתה לא בכתר ולא באהל ולא תחוף במים קרין
 לא בחמין ואפילו בחמין חמין שרי **כה** צריכה ל
 להחזיק כל קמטיה כחמה שערה בסיה וטבילה או
 קפצה ירה או קרצה שפתותיה או שמוצא עצם בין סניה לא
 עלתה לה טובילה לו חוצצי באדם חוטי צמד ופסתן ודעונ'
 שבראש ואם הם של שער אינן חוצצות שער שכבוד הלב ו
 ושכזקן סכר ברות זו כזו מחמת זיעה חוצץ שבראש ושכזית
 השחי אינו חוצץ ושכזיתו וקושר באישים אינו חוצץ ובאשה ה'
 כשואה חוצץ בפגיוה אינו חוצץ לפלוק שבעין אינו ח
 חוצץ שחוף לעין כל כמות שהוא לח אינו חוצץ יבש שהתחיל
 להיות ירוק חוצץ שבתוך המטה אינו חוצץ יבא חוץ למכה
 תוך ג' ימים לח הוא ואינו חוצץ מוחץ ואילך חוצץ **כו**
 אשה בעלת חטטין צריכה לחוף אותה עד שיתרככו
 רטייה שעל גבי המכה חוצצת לבלוק צואה שעל כשרו מ
 מחמת זיעה אינו חוצץ בגלד חוצץ צואה שתחת הצפורן ש
 שכנגד הכשר אינו חוצץ שלא כנגד הכשר חוצץ וכשר
 שתחת הצפורן אפילו כנגד הכשר חוצץ צפורן המדולדלת
 שפרשה רובה איכה חוצצת אבר וכשר המדולדלן חוצצין
 לחה הנושפת מן האיל על כשרה כל זמן שהיא לחה איכה ח
 חוצצת כתיבשה חוצצת מלמלין והוא כשארם לשעיה או
 מובל טיט ומשפסף ידיו זו לזו כופלין מהן כמו חושין אם כ
 כופלין על כשרה חוצץ טיט הכורות וטיט היוצרים וטיט ה
 הדרכים אם הן על כשרה חוצצין דם יבש שעל המכה
 וכחול שחוף לעין חוצצין הדיו ודבש וחלב ושרף התאכה
 ושרף השקמה ושרף הרוב יבשים חוצצין לחין אין חוצצין
 סירים וכמונים וטבעות וקטלאות אם הם מהורקין חוצצין ר
 רפויין אינן חוצצין אם רוב השער כקשר כמא כמא חוצץ
 כקשר שכים שכים אינו חוצץ **כז** צבעה פניה אינו
 חוצץ רכן אם אומכותה צבע אינו חוצץ חץ
 או קוץ תחוב בכשר אם נראה בחוף חוצץ
כח אשה יכולה לטבול בצבדיה **כח** צריך ט
 שיכנס כל הגוף ביחד במים ולכך צריך
 שתעמוד אשה עליה לראות אם כנסה כולה במים

הלכות

ל אלו חוצות הכלים האמורה והזפת בכלי זכוכית ידות הכלים שאין עומדי להיות קטועי טהן כגון שמכניסין שלא כדרךן או שלא הכנים בלו או שנסבר בתו הקתא חוצן כלי שהטילו דרך פיו לא עלתה לו טבילה שאין המים מגיעי לשוליו כלי שישו צר חריך להשתות במים עד שיתמלא או יימלא אותה תחלה כלי שהוא צר מכאן ומכאן נרחב באמצע אין המים באים לשוליו עד שיטנו על צדו ידות הכלי יודיהם ארוכים ועתידין לקצצן מטילו עד מקום שרצה לקצן וישו זה הכלל כל דבר שמקפיד עליו חוצן שאינו מקפיד עליו אינו חוצן **לא** טבילה ועלמה וכמא עליה דבר ח חוצן אם סמוך לחשיפה טבילה עלתה לה ו נכמא טבילה ואם לאו לא עלתה לה טבילה **לב** לא תיגמור לא על גבי בליש ולא על גבי חתיכת עץ ותטול **לג** אשה לא תטובל במל שיהא טושה ו וממזרש **לד** לטבול אלא אם כן עשתה כמין גדר טבילה כתבה תבטיל לבנה או הפסילה כנה לאחוריה וטבילה לא עלתה לה אפילו לא מצאה עליה דבר חוצן כחול שבעין אינו חוצן על גבי העין חוצן היו עיניה פורחות אף שעל גבה ויכו חוצן **לה** אינה צריכה להרחיב ירכותיה זו מזו ביותר ולא להגביה ורועותיה ביותר לא כמון שרגילה תמיד ולא תפתח עיניה ביותר ולא תעבי עיניה ביותר ולא תקפץ פיה ותרחיב ירכותיה ותגביה ורועותיה כדרך הילוכה וצריכה לחצות שניה שלא יקא ביניה דבר חוצן וליטול צפרכיה **לו** אין לה לטובל ביום אשי בשמימי ורשעם היה מחמיר שלא לטובל אפילו שמימי עד הלילה ורית התיר לטובל סמוך לחשכה בעבין שתבא לבינה משתמשך דתו ליכ' למימש משו' סרך בתו **לז** אשה לא תמתין לחוף ראשה עד ליל טבילתה אלא תחוף מכבוד יום אעפ' שחשפה מ מדעוד יום טוב שתחזור ותחוף סמוך לטבילתה ואם ליל טבילתה במוצאי שבת שאי אפשר לה לחוף מדעוד יום ח חופפת בליל טבילתה וחס חל יום טוב במוצאי שבת רוחצת וחופפת בערב שבת ונאחרת בשבת מלהאביל תבטיל לבנה ומלתעסק ב'כר סיכול לבא ימרי חציה וקופרין שלא י יתלבבו ולמוצאי שבת נחממות קיתון של מים להדיח בירת הקתרים ובית הקמינים **א** איתמר חמי האור

הלכות ידים
א חזקיה אמר אין כותלין מהם לידים ור' יוחנן אמר כ כותלין מהם לידים ואמר ר' יוחנן שאלתי את ר'ב בר' אובלי ט טהרות אמר לי כל גדולי גליל עוש' כן וקימו לן כר' יוחנן בהאי ליפסא כתרוא ר'עיל דשרי בראשונים אפי' היד סולדת טהן י חמי טבירא חזקיה אמר אין כותלין מהן לי ים ור' יוחנן אמר כל גופו טובל בהן ידיו לא כל שכן אמר רב פפא ב'הקומן כולי עלמא לא פליגי דשרי למוסקל מיניהו בחכא כולי עלמא לא פליגי דאשיר כי פליגי דפסק מיניהו בבת שורתא חזקיה אמר גזרינן בת בירתא אטו מנא ור' יוחנן סבר לא גזרינן ו והלכתא בחזקיה דרביה דר' יוחנן הוא **ב** תבו רבנן מים שנספלו משתיית בהמה בכלים פסולים

ידים

ב'רקע כשרי ים אונן מים מלוחים שאין הכלב יכול ללקוח בהם ויא מים עכורים שקרובין להיות כטיט הכרוק ופי' קמח עיקר דאירי בצלולין לא סהן מלוחין או סרוחין דבעכורין אין חלוק בין כלים לקרקע ד'אמר'י כפ' שכי דזכחים אמר ריש לקיש כל המטלים למקנה משלים למי כיור לרביעית אינו משלים למעטוי מאי חילימא למעטוי טיט הכרוק היכי דמי אי דפרה שוחה ושותה ממנו אפי' לרביעית כמי משלים ואי דאין פרה שוחה ושותה ממנו אפי' למקנה כמי לא אלא דמיים עכורים אין חילוק בין טבילה לכוילה **ג** אמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אין כטילת ידים לחולין לא משום סרך תרומה ועוד משום מצוה מאי מצוה אמר אביי מצוה לשמוע דברי חכמים שאמרו לרחוץ משום כ כקיות רבא אמר מצוה לשמוע דברי רבי אלעזר בן ערך ד דכתיב וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף במים אף אלעזר בן ערך מכאן סמכו חכמים לכוילת ידים מן התורה אמר ל ליה רבא לרב כחמן מאי משמע דכתי' וידיו לא שטף במים הא שטף טהור והא כבי טבילה אלא אחר שלא שטף במים ט טמא **ד** אמר ר' אלעזר אמר' אושעיא כל שטובלו ב במסקין צריך כטילת ידים לפי שמשקה עלול לקבל טומאה הצריכו כ'ן טבילה משום סרך תרומה אמר ר' אלעזר אמר ר' אושעיא לא אמרו כטילת ידים לפירות אלא משום כ כקיות בלבד ופליגא דרב כחמן דאמר רב כחמן הכוול ידיו ל לפירות אינו אלא מבאי רוחא אמר רבא בר כהן זימנא חדא הוה קאימכא קמיה דר' אשי ור' אחי ואיתו לקמייהו כ כלכלה דתאיכי אכול ולא משו ידייהו ולא שבו לי מיניה ו ובריק כל חד וחד לכפסיה וש' מ' תלת שמוע מיניה אין כטילת ידים לפירות ושמוע מיניה אין זימון לפירות שנים שאלכו מ מצוה ליחלק **ה** תבו רבנן קידוש ידים ורגלים עד ה לפרק פי' עד מקום חבור היד לקנה לתרומה עד לפרק פי' מקום חבור היד האצבעות לבב היד לחולין עד לפרק פירוש פרק השכי שבאצבעו ואסיק' משום דר' יהושע בן לוי דעד לפרק בין לחולין בין לתרומה וכן הילכתא ורב אלפס ח גרים קידוש ידים ורגלים עד לפרק לחולין עד לפרק ל לתרומה עד לפרק פי' ספק הם הקשרים שסוף האצבעות מלשון שיתפקקו כל חליות שסכסכרה רכמו שאדם כורע ב בולטות החליות כלפי חוץ כך שאדם כוסף' אצבעותיו ב בולטות אותם הקשרים כלפי חוץ והכי פירושא קידוש ידים עד לפרק חבור היד והזרוע לחולין עד לפרק סוף האצ האצבעות לתרומה עד לפרק סוף היד כמו בקרוס ו ומה שלא שנה יחד קידוש ותרומה כיון דשיעור אחד הם מפני ש ששנה תחלה קידוש ידים שהאמן התורה ואחר כך חולין ש שהאמן יותר ואחר כך תרומה ובה בחלקו האמוראין רב היה גורם בחולין לפרק ותרומה לפרק ושמואל היה גורם ב בשניהם לפרק ור' יהושע גורם בשניהם לפרק ומצריך גם כ בחולין עד לקנה וכן נמצא בתו בהלכות ארץ ישראל

הלכות ספר תורה א
הלוקח ספר פורה כחוטף מצוה כתבו או שהגיה בו אות ו

אות אחת כאלו קבלו מהר כימי פמנות עשה לכתוב לו ספר
 תורה וזמן למכור ואלו כדו לנמור תורה ולישא חטא והאירכ'
 שאין רגילין לנמור כה' עיקר התורה היא לכתוב חמשה פ'
 יומי תורה ומשנה ונמור פ' עירוש : **ב** אין כותבין
 ספר תורה תפילין ומזוזות ל' על עור **ג** הזמה וזיה
 טמאה ולא על עור דב' אפי' טהור ואיכן כתפרין בגדין ולא כ'
 ככתבין בשערין וכותבין על עור טהור וזיה טהורה ועל עור
 בכנות וטרפות שלהן ומקבלי' בקבה וכותבין בדיו **ד** צרי'
 עיבוד לשמה שיאמר בתחלת העיבוד לשם ספר **ה** תורה
 אפי' מעבדו ואם גוי מעבדן ישראל עומד על גבו ואומר לו
 עשה לשם ספר תורה וסרי' **ו** הכותב ספר תורה כ'
 צריך שיאמר בתחלת הכתיבה **ז** ספר זה אפי' בכתב ל'
 לשם קדושת ספר תורת משה והשעת כתיבת האזכרו צריך
 שיחשב לשם כתיבת השם אפי' שאין כותבין ספר תורה כ'
 ספר תורה ומגלה אלא על גבי עור מעובד טעמים עיבוד
 סיד שלנו חשוב כעיבוד עפמים שלהם וכספר לכתוב עליו
ח גויל הוא שכתבן פמקום שער ולא במקום כספר ועוד
 החלוק לשנים כד' השער בקרא קלף וככתב במקום ה'
 הכשר וצר הכשר בקרא דוכוסטוס וככתב במקום שער
 וקלפים שלנו יש להן דין קלף וככתבין לצד הכשר וכשרים ל'
 ל' תפילין **ט** כתב ספר תורה כשירה או שכתב סירה כ'
 ביוצא בה' או שכתבה שלא בדיו תבנו ודיו הוי בין משל
 קדשים ומכושפין או מצפנים עם קדשים וקדומה **י** ספר
 תורה ומזוזה בעו שרטוט ופסולין בלא שרטוט ותפילין
 לא ואם רוצה לשרטט כדו לכתוב אותם ביוצר הרשות כדיו
יא אין עושין ספר תורה ארכו יותר על הקיפו ולא הקטנו
 יותר על ארכו והוא עשה טפחים בגויל עם העמודים
יב עושה יריעה מבת שלשה דפיין עד ח' לא פחות לא יותר
 ושיעור השיטה כדו לכתול למשפחתיכם ג' פעמים ג'
 ועיקר הכוי בת ד' ו' ולא בת ג' ו' וה' ככתיבה דקה אבל
 בכתיבה גסה יכול להאריך עדף ובדרך האחרון אין חשש ר'
 לא כפי מה שיזדמן לו אפי' אין בכל הדף לא פחות ח' שיעור
 הגליון למטה טפח ולמעלה ג' אצבעו ובין כל דף ודף כמלא
 רחב שתי אצבעות וכחומשים למטה ש' אצבעות ולמעלה
 ש' אצבעות ובין דף לך כמלא רחב גויל ובין תיבה לתיבה כמלא
 אות קטנה ובין אות לאות כמלא השערה ולא יכתוב חוץ ל'
 לדף יותר משני אותיות ואפילו כתיבה גדולה ואפי' באותיות'
 אם הם תיבה כפמי עצמה לא יכתבם חוץ לדף ואותיות השם
 צריך שיהיו כולם בתוך הדף **יג** כל השם תפילין מקצתו א'
 אין תפילין הכותב את השם אפילו מולך ישראל שאל
 בשלמו לא יסיימו ואם כותב שני שמות ישיק ביניהם ו'
 ושייכו בשטח הקולמוס לכתוב השם לא יתחיל מאות השם
 לא מאות שלפניו **יד** המוחק אות אחת מהשם עובר
 בלאו ובשכערת **יז** העדות מפרש אי זה שמורת
 כמחקין **יח** צריך כתיבה תמה האותיות ואם כתב ה'
 האזכרות **יט** כזה יגבו **כ** פרשה פתוחה צריך
 שיאמר חלק בסוף פסוק כדו ג' תיבות של שלשה

שלשה אותיות או בתחלה וסתומה מניח חלק באמצע פסוק
 כדו ב' תיבות או יותר ואם שייש פרשה סתומה בסוף פסוק
 מניח פסוק חלק ומתחיל בשלישית **כא** צורת השיירות
 כדאמרי' ר' יוחנן כדע הכהן **כב** בתוך שתי פסוק'
 ואינו פכנס תחת האות יתפור בתוך ג' שטוח אם הקלף מעוסף
 יתפור בגדין בגדין ולא בגדין **כג** ואם אינו מעוסף אפילו
 קרע פתן דף לדף לא יתפור ואפי' לדבר קומאחריו כדבב
 אסור **כד** יקב רגל הפגיונית של הא' אפי' לא כשאר
 בו אלא **כה** כל שהוא כספר רגל הימני אם כשאר בו מלא
 אות קטנה כספר ואם לאו פסול ואם כפסקה אחת מן האותיות'
 אם יניק דלא חכים ולא טפס יודע לקרותו כספר ואם לאו פ'
 פסול **כז** שעתו ג' צריכין ג' זייכין ספר תורה פסוק
 אפילו יריעה אחת שאינה מחוברת לו אין קורין בו
 אפי' מוכחת אפילו **כח** ספר שיס בו ג' טעיות בכל דף ו'
 ודף יתקן ד' יגבו **כט** היה בדף אחת פלימה מעיקרא
 או אפי' היה בו ג' טעיות וכתקן יתקן על ידו כל הספר והוא
 שכתוב של כל דף ודף בלא טעיות והכי מילי בחסרות אבל כ'
 ביתרות לא מייסביל ויתקן אפי' כד' טעיות ובלא תיקון בין
 חסר בין יתר פסולה **ל** לא יסיים ספר תורה באמצע
 דף לא יקצר והולך עד **לא** סוף הדף כדו שסיים בסוף
 הדף ובאמצע השטה דוקא אלא יכתוב בספר תורה אפילו
 תורה אפילו אות אחת שלא מין הכתב **לב** כותבי
 הספרים ותפילין לא התירו להם להפוך **לג** יריעה
 על פניה אלא פודם עליה בגד **לד** ספר תורה שכתבו
 מין יסוף גוי יגבו ממצא ביד מין **לה** יגבו ביד גוי אין
 קורין בו שופר שכתב ספר תורה בעודו בידו כאמן לומר
 שאין הזכרות כותבי' לשמן ולא הגוילין מעובדין לשמן
 החזירו לבעליו כאמן על הזכרות ולא על הגוילין הלכה
 למשה מסיני שיהו כותבין בעורות ובריו מכוילן ובריו ו'
 וכרוכין בשער אין פותחין בספר תורה מולך שטוח ואין
 מוכסיפן על ששים **לו** מוזזה צריכה
לא זיכין ושתייה מוקפת גויל ולא יחסר אפילו קוצו של
 יוד כספר תורה **לב** אין תולין בתפילין ומזוזה היבא
 דאיסתמיט אות **לג** אחת **לד** עשאה שמים ושלם
 ואחת כשרה ובלבד שלא יעשנה **לה** יקבנה וכזכה על
 הארץ בראש פסוק ותיקון התחלת שאר השטין כי היכי דתהוי
 על הארץ בראש פסוק אחרוני' **לז** כורכה מאחד כלפי שמע
 ומניח למעל' למטר ריוח כחצי רחב צפון ובתחלתה
 כדו לגול הקף ובשופה אין ריוח כלל **לח** כהגו לעשות
 פרשיותיה סתומות שלא יכח חלק **לח** כשיעור ג'
 אותיות לא בסוף השטות בשמשים שמע ולא בתחלת השטות
 ואי עברניה פתוחות כשרה **לח** מוזזה צריכה עבודל'
 לשמה וכשרה בקלף ובגויל **לח** וכדוכוסטוס מוזזה
 צריכה שרטוט ולא תפילין ושניהן ככתבין שלא מן הכתב
לח הקובע מוזזה מברך בריך אתה יי' א' לנו מלך העולם א'
 אשר קדשנו במצותיו וצונו לקבוע מזוזה **כ** כתבה כ'
 בארנות שלא דקדק בהארנות ויתירות פסולה **כא** תלפיה

167

הלכות

תפילין

ח ת"א במקל או שהניחה אחורי דלת סככה ואין בה מ
 מצוה צריך להניחה בתוך חללו של פתח בטפח ה
 הסמוך לרשות הרבים סככה כב' פירו' בב' ח' סככה
 צונזנה הלך אחר היכר ציר שאם אין יודע אי זו היא ביאה
 או יציאה אחרת צד שציר הדלת סוכב בו נקרא בית וצד
 הימין לכיאתו חייבו **ט** עאלת שמין נגר שתחבה
 כסף פסלה לרשי אינה צריכה להיות זקופה ולרית
 זקופה פסולה ומצותה מושכתת ואמר קרקין מצנייתה זקופה
 ומצנייתה מושכתת כמין נקי **י** פתח בית הכנסת ובית
 המדרש פטור מן המזוזה ואם יש לו פתח קטון זה
 סרביל לצאת בו מבית המדרש לבית חייב המזוזה ולא יניחנה
 למטה משליש העלין של פתח ולמעלה אפי' עד המסקוף שרי
 ויניחנה בטפח השמוך לרשות הרבים ואם העמיק
 לה טפח פסולה **יא** פתח קטון שאכל גדול אם יש לו
 מולבן וריח כידיהם **יב** מזוזה אחת הניח המזוזה במלבן
 ואחר כך קבעו בפתח פסולה בית שאין בו תקרה או שאין
 תקרת מסוף הפתח יסרה אלא אם ככסה ונכח או שאין
 המזוזה יסרה אלא אבנים בולגות וככסות פטור מן המזוזה
יג אכסדרה פטורה מן המזוזה אפילו יש לה פנימין ע
 עשויה חלונות חלונות כעין של שומרים חייבת
יד בית הפתח לבנה ולקטור בית חייב במזוזה בין מבינה
 לבית בין מצית לגבינה בית שעבר הפתח לחצר ל
 ובתים פתוחים לבית שער חייב במזוזה
יז בית שיש לו ארכובה או הפתח כולן חייבין במזוזה
 אפילו אינו רגיל אלא באסד וכן לול שיש בין בית ועליה אם
 יש לו שני פתחים אחד למעלה ואחד למטה חייב בשתי מן
 מזוזות בית שאין לו אלא פנים אחד אם הוא מימין חייב
 משמאל פטור ואם הפתח מולא כל רחב האחר כתלי הכית
 חסוב כפנימין וחייב במזוזה כיפה שיש ברגליה עשרה ח
 חייבת במזוזה שצרי בתים וחצרות מדיכו ועירות ורפת
 ולולין ומתבן ואזרנות יין וסמן ובית האשה והשותפין ובית
 הכנסת שיש בה בית דירה לחון ובית התבן ובית הבקר כלן
 חייבין במזוזה **יח** בית שער שער שאין לו בית פתוח
 לתוכו ואכסדרה ומרפסת ובית הכסא ובית ח
 העורסין ובית הזרחן ובית הטובלה ובית הכנסת שאין בה
 דירה ובית הבקר והעצים שהנשים רוחצות פטור
יט בית שאין בו ארכובה על ארכובה אפילו אריך קטין
 שיש בו לרבע על ד' פטור מזוזות יחיד כבדקת פעמים
 בשבוע ושל רבים פעמים ביוכל **י** השוכר בית מן
 זמניו חייב לעשות לו מזוזה ומקום מזוזה ולא
 יטולה בשיא ואם שכרו מגוי יטולה בשיא השוכר בית ש
 בחונה לארץ והדר בפנדק ארץ בישראל פטור מן המזוזה ל'
 יום והשוכר בית בארץ ישראל חייב מיד והרבה חדרים זה ל
 לפנים מזה כלן חייבין במזוזה **יא** סוכת חגב חגב ו
 חפיות שנסוקים פטורין מן המזוזה אין להסוּף
 לכתוב שנים מן המזוזה כלום אבל בחון לפי המנהג

הלכות תפילין

תפילין ש
שיהיה ה

הכתב מוקף גויל ולא יחסר אפילו קצו של יוד כפרת
ב מצות תפילין סיכתוב ד' פרשיות בד' עורות ומניחן
 בד' צד' הקטועי בעור אחד והיה החרוץ ניכר בין כל
 בית ובית ואם כתבן בעור אחד כשרין אפי' אין ריח פנייהן
 וכלבד שיתן חוט או משיח בין כל בית ובית ושל יד כותבין
 בעור אחד ומניחן בבית אחד בעור אחד ואם כתבן בד'
 עורות והניחן בבית אחד בעור אחד כשרין ואין צריך לדבקה
 הילכך אם יש לו שנים של ראש תולה עליהן עור ומניחן בשל
 יד והני מיילי בחדתי או שהתנה עליהן תחלה
ג ציפון זהב או שתלה עליהן עור בהמה טמאה פסולה
 ושל טהורה כשרה וצריך עיבוד לשמה עור הדצועני
 והבתים והכל ואין כותבין על הקלף במקום שער ועורות
 שלכו יש להן דין קלף ואין תולין בהן מחור עבד ואשה גוי
 וקטן וישראל משומד סכתבו תפילין פסולין כתבו מין י
 יבגו **ד** כותבין תפילין על גבי עור בהמה וחיה
 טהורה וככרבות בשערין וכתפרות בגדין ולא על
 עור בהמה וחיה טמאה **ה** סדר הכתבן בבתים לרשי
 קדש לי והיה כי יביאך **ו** שמוע והיה אם שמוע ול
 ולרת קדש והיה כי יביאך והיה אם שמוע שמוע אבל צריך
 לכותבן על סדר שהן כותבין בתורה הילכך של יד צריך
 סיכוח חלק לפרשת והיה אם שמוע עד סיכתוב פרשת שמוע
ז החליף פרשיותיה בין גיאתא לבריאתא בין בריאתא
 לגיאתא או גיאתא לגיאתא ובריאתא לבריאתא פסולה
ח דין התיתורא ומעברתא **ט** דין סוף של תפילין
 וצריך לכרוך סביב הפרשיות קלף אחד
 ואין צריך לבדוק תחלה קלף של תפילין צריך שיהיו ה
 הרצועות שחורות ומתגים אי זה צבע שיהיה חוץ מאדום
 וגם עור הכתים טוב לעשותן שחור **י** צריך שיהיו
 הכתים מרובעים בין של ראש בין של יד התיתורא
 והתפירה ססביה הכתים כפסק עור של כתים זה
 אצל זה פסולין זה שלא כנגד זה כגון ראשו ושלשי כשר
 והכי מיילי דפסול זה אצל זה בחדתא אבל בעתיקא לית לן
 בה **יא** רצועה של יד או של ראש שכתבה מה ש
 שמקף הראש או הזרוע אינו יכול לקשרה ולא לתפרה
 אבל התלוי ממכה אין קשירה פסול בה שיעור ארך הרצועה
 של ימין עד הטיבור של השמאל עד תחום ושל יד עד אצבע
 צדדה ורחבן בארך שיעורה **יב** סוף של תפילין ה
 הלכה למטה מסיני וכן דלית של קשר רצועה
 קטנה של יד לרשי צריך שיהא בני הקשר וגוי הרצועות דהיינו
 השחור לצד חוץ קשר של תפילין צריך שיהא למעלה בגובה
 הראש וכלפי פנים ממול עורף ולא מצד הצואר ויש
 מפרשים אותה בשל יד שיהא בגובה הזרוע מעט לצד ימין
יג תפילין מטרך עליהן בשעת הכחה עד שערת
 קשירה פירוש שמהקין כראשו ופארעו ברפת

יד ברכת תפילין מברך על של יד להניח וחוזר ומברך על של ראש על מצות תפילין ואם שח בכתים מברך על של ראש שמים וכן אם אין לו של יד מברך על של ראש יו שמים תפילין כל זמן שממיהן מברך עליהם ואפילו אם כ כשיטור תתקומן וממשימם בהן להחיותן למקומן מברך

טו אסור לדבר בין תפילה לתפילה אפי' לענות קדוש ויהא שמייה רבא ואחין מניח של יד ואחר כך של ראש וחולץ של ראש ואחר כך של יד ויניחם בתיק של ראש ל לתטה ועליו של יד וכשימשימם בהן כלשעה ימשימם בשל יד תחלה תפילין של יד אינן מעכבין של ראש ושל ראש אינן מעכבין של יד אפי' לו שתייהן אם יש לו שום אונס יכול להניח אחת מהן

יז תפילין מברך עליהן בשעת הנחה ואם רוצה וכשיטור זמנן ימשימם עליהן ויברך אין מברכין לשמור חוקין בשעת סילוק תפילין אפי' שמסלקן בערב שבת שמוד לחסכה שבת ויום טוב לאו זמן תפילין הם ובמולו של מ מעבר ים מניחן בלא ברכה וא' א' הראש ז' היה מברך עליהם

יח הילכתא לילה זמן תפילין הוא שאין צריך לחלצן ואין מ מורין כן אבל להניחן לכתחלה בליה אסור ואם היה בא בדרך ותפילין בראשו וצ' עשה עליו חמה מניח ידו עליהן ע עד שיגיע לכיתו וזמן הנחתן בבקר משיראה סבירו היגיל אכלו קצת ברחוק ארבע אמות ויכירהו יח צריך א' אדם למשמש בתפילין בכל עפי' מצות

של יד להניחו ברכה הקשר שעל זרועו ולא יהיה דבר חונץ בימיהן לכשרו ואיטור מניחן בימינו שהוא שמאל וטולט בשתי ידיו מניח בשמאל כל אדם יט מקום תפילין של ראש מהתחלת השער במצח ער מקום שמחו של תינוק דופש' כ הנכנס לבית הכסא לעשות צרכי או להשתין או לעשות צרכי אפילו בשדה חולץ תפילין ברחוק ארבע אמות ומיהו לא יכביסם כלל בבית הכסא אבל מניחו ברחוק ארבע אמות אבל כשפכה ביום בשדה גוללן כמין ספר תורה ואוחזן בימינו כנגד לבו ולא תנא רצועה מתחת ידו שפח ובלילה או ביום ואין שהות א' אחי' כך ללכשן עושה להן כים טפח וככלי שאינו בליין אפי' בלי כל דהו וכשיטור מרחיק ארבע אמות ואמיהן וליכנס בהן לבית הכסא בשדה ואם אינו עושה צרכי אפי' הוא קבוע ואינו צריך לחלצן

כא אסור לאחוז ספר תורה בידו תפילין בידו להשתין וליטן ואפי' שיניר ע עראי אבל כשתפילין בראשו מותר לישן בהם שיכת עראי ו ולהטיל בהן מים בבית הכסא עראי כב שכה ונכנס בתפילין שבת הכסא מניח ידו עליהם עד שיגמור עמוד ראשון

כג בית שיטבו ספר תורה או תפילין אסור לשמש בו מטתו עד שיניחם או עד שיניחם בכלי בתוך כלי שאינו בליין כד הנכנס ל לשעודת קבע מניח תפילין על שלחו עד זמן ברכה וחוזר ולכבשן

כה סודרא דבר ביה תפילין ואומיה אסור למיכר ביה זוזי צר ביה ולא א' אומיה אומיה ולא צר ביה שרי דהזמנא לאו מילתא היא

כו אסור להניח תפילין תחת מרגליתיו אבל תחת מ מראשותיו בין כר לשפת מותר אפילו אשקו עמו

כז שכה ושמש מטתו בתפילין לא יאחו לא ברצועה ולא בקצועה עד שיטול ידיו ויטולם

כח אסור בהקדחה קרי אוחז ברצועה ולא בקציעה לתלות תפילין בין ברצועה בין בקציעה אבל מותר בכיס מצות תפילין ללכשן כל היום ומי שאינו יכול לזוהר בהן כל היום לפחות יניחם בשעת קרית שמע ותפילה ואם לא עשה כן כאלו העיר עדות שקר בעצמו

כט כשים ועבדים פטורין מן התפילין אבל ביום ראשון פטור מכל ואילך חייב אפי' באור פנים חדשות ובע' באב חייב לתן ושופכינו וכל כבי חופה פטורין מ מתילה ותפילין והם חייבי' בקרית שמע והחתן פטורין כותבין ספרים תפילין ומזוזות הן ותגריהן ותגרי תגריהן וכל העוסקין במלאכת שמים פטורין מקרית שמע ו ותפילה ותפילין ומכל מצות האמורות בתורה תפילין ומזוזות תפילין קורמין

לא אין לוקחין תפילין ומזוזות לא מן המומחה שכהי' בשכרות ויתרות ואם ל לקח ממי שאינו מומחה ומצא בהן שנים או שלשה צורין בודק תפילה אחת של ראש או של יד ציד ראשון וכן בשני וכן בג' תפילין אין צריכין בדיקה לעולם

לב אסור להניח תפילין תחת מרגליתיו אבל תחת מ מראשותיו בין כר לשפת מותר אפילו אשקו עמו

הלכות ציצית א

הילכך נשים פטורות כמות לילה פטור אף ביום וכמות יום חייב אף בלילה וצריך לברך עליו ואפילו לאשה אין בו משום כלאים אם הוא של איש' ב השואל מחבירו ציצית שאינה מצויצת פטור מלהטיל בה ציצית שלשי' יום ואחר כך חייב שאל המצויצת צריך לברך עליה מיד ו טלית בעלת שלש פטורה אפי' אם ירצה להטיל באחת מכפיה ובעלת חמש חייב להטיל בה בד' כפיה' ד' ציציות מעכבין זה את זה לפיכך אם לא הטיל ארבעתם הוי כלאים והיוצא בו בשבת לרשות הרבים חייב חטאת' חתך אחת מהקדשים ועשאו שנים לא כ כפטורה מציצת הבביה ככפי' הטלית ותפרן שלא כשירה ככף בטלית לא כפטרה ככף' ו התבלת אינו מ מעכב הלכך ולא הלכך התבלת שאם אינם נמצאים ש סניהם יעשה ממה שנימצא ואבל לעולם צריך ארבע חוטין ו ואפי' הוסיף עליהן אינו עובר בכל תוסף שא אם כן הוסיף ו על חמשה' ו ציצית שעשאו כהלכתו ונפסק אפילו כלו רק ששאר' בו כדי עביבה כשר ובלבד שיסיר כדי ל לעכבן כלו בהדי הדדי ואם כפסק אפילו אחד לגמרי פסול קשה עוכס המוטל הלכך יותר מהמוטל את התבלת טלית שקטן מכסה פה ראשו ורובו וגדול יוצא בה ע עראי חייבת פחו' מכאן פטורה טלית כפולה מחוייב' בציצית אעפ' שלא תפירה' מ כהגו עתה להסיר הציציות מטליתות של מתים ט טלית חובת גברא' וכלי

169

הלכות

קופתא פטורין ואין לברך על עשיית צינית : טלית
 של בגד וכפסיה של עור חייבת ואיכבא פטורה
 טלית סאולה פטורה מלהטיל בה צינית שלשים יום ואחר כך
 חייבת מדרבבן. **יא** טלית סכקדעה תוך ג' ארבעות
 לכסף לא יתפור חוץ לשלש יתפור. לוקחין ז'
 צינית מטלית זה ומשימין לאחר ובלבד שיהיו חוטמה שלימי'
 אבל לא יקח אפי' חמה על חמה ובה תבלת ממקום אחר ל'
 לתלותה לטלית אחר. **יב** מצות צינית ד' חוטין
 ותוחבין בתוך הכסף תוך שלשה ארבעות לכסף
 וכופלין שיהיו שמונה ויהיו ארבען סכים עשר ארבעות ויעשה
 שלים מהן גדיל ושני שלישי עכף ואחד משמונה חוטין יהיה
 ארוך לכרוך בו ויהרר לחתוך ראשי החוטין קוד' שיתלש לכסף
יג עשיית צינית בגוי פסול ובאשה כשר. **יד**
 עשאן מן הקוצין מן הכימין מן הגבירין מן
 הפסין פסולה דכעין שוויה לשמה. צריך שלא יהא על ה'
 הכסף ממש לא מרוחק ממנו כמלוא קשר בגודל ולא רחוק
 יותר משלשה ארבעות ולא יהא על שפת הכבד ממש. ואם
 היה רחוק שלשה ארבעות ונקרע בכף עד שמצא תוך קשר
 גודל כשרי. **טו** צינית סכרך רובה או שלא סכרך בה
 אלא חוליא אחת כשר ומצתו שלים גדיל ושני מ'
 שלישי עכף והאידיך אין לרקדק לא בחוליות ולא בקשרים
 ובהגו לעשות קשרים וכיכיהן ששה אצריש סכל אחד רחב ג'
 גודל עם הקשרי. **יז** צביעת התבלת ובריקתו בעינין ז'
 צביעה לשמה אין לו בדיקה מטעמה פוסל בו. ד'
 הלוקח טלית מצויינת מן השוק מישראל כשרה וכן מגוי תבד
 מגוי הדינט פסולה ואין מוכרין טלית מצויינת לבוי'
יח אעפ' שהגאונים ורש' כתבו שאין לעשות צינית של פ'
 פשתן בטלית של פשתן רב אלפס מתירו. וזה הסכים
 א"י הראש' ז"ל. **יח** הילכתא כרעא דשאר מיכין חוץ
 מוצר ופשתן חייבין לאוריתא. **יט**
 טלית שיש לה שלשה כפסיות והטיל בה צינית ואחר
 כך השלימה לארבעה פסולת. טלית שיש לה ארבע ציניות
 והטיל בה ארבעה אחרות כשרה בארבע האחרות כשיסוד
 הראשונים. **כ** מי שיש לו ארבעה או חמשה בגדים של
 ארבע כפסיות. צריך להטיל ציניות בכלן ואם לובשן
 זה אחר זה בלי הפסק די בברכה אחת הפסיק ביניהם צריך
 לחזור ולברך על כל אחד ואחד קטן היודע להתעטף חייב
 בצינית וכיתה גדולה מצות צינית. כליקו הלכות צינית

הלכות טומאה א

כח כשר
 מזהר שלא לטמאת כל טמאות הפורשות מן המת ועל אבר
 מן החי שיש עליו כשר בראוי אבל חלל וסכהת אינן מזהרין
 וגדולים מזהרין להזהיר הקטנים. **ב** כהן מטמא למת
 מצוה אפילו כהן גדול וכזיר והולך לשחוט פסחו ו'
 למול את בנו ומת מצוה היו כל מקום שקורא הכהן ואין י'
 ישראל באים להסתדר בו אבל אם באים להם דל בו לא יטמא
 הם יש לו כל זרעו ולמאין דקרי ותמי אפילו יש לו כל זרעו מ'

טומאה

מטמא עד שיהיו ולו שתא לפי בכרי ולמאין דמתני אין
 לו שיעור. ולכשיא כמי מטמא בלא שיעור ולרכו לא יטמא אם
 יש לו שיעור. **ג** המוצא מת מצוה קברו במקומו והכי
 מיילי שמצאו חוץ לתחום אבל מצאו בתוך התחום
 מציאו לבית הקברות. ואינו נקרא מת מצוה אלא אם כן מ'
 מצא ראשו ורובו או שדרה או גרובלת. ואם מצא ראשו ורובו
 וקברו חוץ מאבר או חזור לטמאת עצמו בשביל אותו אבר :
ד כהן מטמא לאשתו כשואה כשהיא כשרה אבל פסולה
 או גרושה או ארוסה אינו אוכין ואינו מטמא לה וכן ה'
 היא לא אוכנת ולא מצוה לטמא לה. **ה** מטמא לאמו ואפי'
 כתלולה ולבנו ולבתו ואפי' פסולין. **ו** דוקא גדולים שיש
 להם ל' א' יום או דקיס ליה פכלו לו חדשיו אבל לא לנפלים ל'
 לאחי ולאחותו מאביו אבל לא מאמו. ואינו מטמא לאחותו
 ארוסה ומפותרה אבל ארוסה שכת גרשה וכוברת ומוכרת עין
 מטמא להם. **ז** מצוה לטמא למתים האמורים בפרשה
 ואם לא רצה לטמאת מטמאין אותה בעל כרחו.
 מטמא נדחי ולא לספק בגון הפק בו ט' לראשון או בן שבעה
 לאחרון וכיוצא בו. כהן בעור שמתעבב במתו מותר ל'
 לטמאת אף לאחרים אפי' בו ביום הילכך אין לו ליכנס לבית
 הקברו לקבור מתו דאעפ' דבשעה שמכניסו מותר לטמאת
 לאחרים מכל מקום לאחר קבורה הוא מטמא לאחרים ומוסיף
 טומאתו. **ח** כהן אינו מטמא לאבר מן החי של קרובים ו'
 ואינו מטמא אלא למת שלם חסר ממנו כל שהוא
 אפי' מונח אפילו אינו מטמא לו. ויהא הדין שחסר לאחר מ'
 מיתה אבל פסח ממנו אבר מחיים ומת מטמא לו. מטמא
 עד שלא יסתם הגולל וכוננו כמת בין לצורך בין שלא לצורך.
 ומשכסתם הגולל טוב אית משומא. **ט** אינו מטמא ל'
 לקרובים שפרשו מדרכי צדור כגון מיכין ומכורות
 אסור לכהן לקרב לבית הקברות ותוך ארבע אמות של מרת
 או של קבר ואם היה מפסיק בדר גבוה עשרה טפחים או חרין
 עמוק עשרה טפחים די אם הרחיק ארבעה טפחים :
י טומאה תחת אהל אגור לכהן ליכנס תחת כל האהל
 אפילו לבית אחר או לעליה חדרית הפתוחה לו בפותח
 שפת ובית אחר לאותו בית עד עולם. ארוכה סבין בית
 לעליה ואין בה פותח טפח וכזית מן המת כנגדה בבית ה'
 הבית טהור והעליה טמאה. סני חדרים פתוחים לבית
 ודלתותיהם כעולות וככל אחד כחצי זית הבית טמא והחדרי'
 טהורין. חלון שיש בו פותח טפח ופתחו כלו חובץ בפכי'
 הטומאה אפילו לא ביטל סם הסתימה לא סתמו כלו אלא
 סניעטו מטפח אם ביטל חובץ ואם לאו אינו חובץ.
 חצר המוקפת זיזין או אכסדראות וטומאה באחד מ'
 מהבתים אם כל פתחי הבית והחלונות כעולות הטומאה
 יוצאה תחת הזיזין והאכסדראות. גאם כפתח חלון או
 פתח לכד אחר ופתח הבית שלגד החצר כעול אין הטומאה
 יוצאה תחת הזיזין. ואם הוא פתוח הטומאה יוצאה מ'
 מהבית לתחת הזיזין וככשפת מתחתם לבית. וכן הרבס
 בגין הגולטין למעלה על פני הבתים וטומאה באחד מן

הלכות

הלכות חדש א

כחגות בחוזה לארץ מן התורה וכלאי הכרם מדרבנן וכלאי זרעים מותרין אסור להרכיב ייחוד של אילן באילן או זר שאינו מינו או לתוך ירק או ירק לתוך אילן או ירק לתוך ירק אפילו אילן שרק על של מאכל או מאכל על של סרק אבל סרק על סרק או מין על מינו אפילו של מאכל מותר אסור להניח לבני להרכיב בשל ישראל ואסור לקיים המצוה אבל הפרי היוצא ממנו מותר ומותר ליקח ייחוד מן המורכב ולכטעו בארץ לערב זרעי אילנות או זרעי הדעה עם זרעי אילנות לזרעם אחד כלאי הכרם שאזרין דוקא באזרע שני מיכן של תבואה או שני מיני ירק עם חרצן במעלת יד אבל מין אחד עם חרצן או שני מינין בין הגתבים מותר לזרוע ולאכול והלאה או שני מינין אחד מדרבנן לזרועו בין הגתבים והלמה החרצן מין אחד שני מינין ירק העומד בין הגתבים ואין ידוע אם זרע עם בייחוד או באיסור אסור ללקטו ולאכולו אבל מותר ליקח ולאכול מה שנקטו בפריז והמכריז ומורה בארץ לא יזרע עליה ירק אלא אם כן יש עשר על גביו ששה טפחי ובאזר אילן מותר כלאי בהמה מותר לבדל ולקיים ואינו אסור אלא להרכיב ומותר להכניס שני מינין לדיד ואינו חייב עד שיכניסם כמסחול בשעפרת.

הגולדים מן החומר שאביה סוף אזורין עם הגולדים מן הדעה שאביהם חומר ואין לוקין עליו וכן חמורה וסוף או בין סוף או חומר אסורין עם סוף וחומר ואין מותר בגוף מן הכלאים אלא שאמותיהן מין אחד ויכולין להכירו על ידי סימניהן והמכיר עליהן ואותו ואת בנו כנהג בזכריהם ידוע שהוא אבי כל שני מיני בהמה טמאה עם טמאה או טהורה עם טהורה אי נמי טהורה עם טמאה או טמאה עם טהורה וכן כל שני מיני חיה או חיה עם בהמה ואפילו חיה ועוף או אזורין לחרוש ולמאד ולהנהיג אפי' דמו נהרדי וברין יחד והמכיר חיה חיה ליקח ואסור להנהיג מין של יבשה עם מין של ים לוקה וברבנו יונה אינו לוקה קשר שני בוסים בקרן וקשר מין אחר עמהם מנד הקרון אע"פ ששני הסוסים יכולים למצו לברם חייב משום המין האחר וכן העבלה המושגת יקשר מן אחר עמהם מנד הקרון או מאחריו חייב ישראל שרוב על סוף לבדד ומותר בגבל כלבים אלא ה' השום יש אומרים שחייב ויש אומרים שטור.

חדש כנהג בחוזה לארץ מן התורה ערלה הלכה למשה מסיני וכלאים מדרבי סופרים וספק ערלה וכלאים בארץ אסור ובחובה לארץ מותר הכטוע אילן להיתנו ג גדר לשיה או בסבל העצים לשורפן או לקורית פטור מהערלה ובבל שיהא כיכר דודעתא דהכי כטועה ואש חשב עליהם לאכילה בבית ראשונה או בשנייה חייב בערלה וברביעי ומטה משעת כטיעה ואש חשב בהוף שלישי אין בו דין רביעי ואש כטוען לאכול ואחר כך חשב עליו לאחר מאלו חייב ואש לו מקבת האילן למאכל ומקבתו לאלו אית של

חדש

לז' פטור הכטוע ברשותו לצורך רבים וברשות הרבים לצורך עצמו והגזלן שנטעו והנטעו בבית חייב והכטוע בשפיכה אם של חרם חייב ואפילו איכה כקובה ובשל עץ דוק בכקובה והערלה מלאו ביישוב חייב ומדבר אינו חייב אלא אם כן עושה טפלה להביאו ליישוב אילן זקן שבעקר ומקומנו עם עפרו וכטוע במקום אחר או שכ' גלו שרשיו במקומו והוסיף עליו עפר אחר אם יכול לחיות מעפרו הראשון פטור ואם לאו חייב בערלה אילן שבעקר מן הארץ אם נשתיר ממנו כעובי מחט של שקאין בידוע שיכול לחיות ופטור אם הוסיף עליו עפר אילן שנקצץ וחזר והוציא חליפין אם נשאר בו תחלה ענף פטור פחות מכאן חייב אילן שבעקר וממנו ייחד בארץ והוא עדיין מחובר באילן מנד האחד נמצא ומנד ה' יובא וכעשה אילן וכן עשה מזה הייחוד עוד ייחוד אחר עד כמה פעמים כל זמן שהאילן הזקן מחובר כולן פטורין בעקר הזקן הוא וכל הכטועות חייבין ומוכין להן משעה שבעקר אילן זקן שבעקר ובו פירות ושחלן במקום אחר אם הוסיף מאתים חייב אבל אם הרכיב ענף מלא פירות של ערלה בתוך אילן זקן הפירות של הענף אסורין לעולם אפי' גדלו הרבה הא דמכריז חייב לאחר שנספק היינו בארץ אבל בחוזה לארץ פטור ולכך הגפנים פטורין אף על פי שמכריזין אותן בכל שנה

ילדה פחותה מטפח חייבת בערלה כל שנתיה אם לא שיהא כל הכרם כך דאית ליה קול עכבים של אילן והגרעינין והקליטות והתמר העשוי מהם וקליפי רמונים והכץ פלהם וקליפי זאבונים וגרעיני כ כל מיני פירות והסגן והתמרים שהיו מפילין ושאינן מן מתבשלין באילן חייבין בערלה ומותרין ברביעי העליל וההלובן והמים היוצאים מן הגפנים ומותרין אף משום ערלה כטועין ייחוד של ערלה ואין כוטלן אגוז של ערלה ואש כטוע והכריז מותר דין ערלה מונה שלשה פנים משעת כטיעה ואש כטוע קודם יו

באב כטיעי ראש השנה עלתה לו שנה ומטה עוד שני שנים ואש כטוע אחר ששה עשר באב מונה מראש השנה הבא ואילך שלשה שנים שלמי' ולאחר ראש השנה של שנה שלישית פירות הכחטוי' ברביעית עד טו' בשבט יש להן דין ערלה לא שכל היו של ערלה שלמים לא שכל לא היתה שנה ראשונה שלמה כגון שנטע קודם ששה עשר באב והכחטין אחר טו' בקראין ר רביעי ופזרין ומותרין מיד והכחטוי' עד טו' בשבט בחמישית יש להן דין רביעי והכחטוי' משש ואילך מותרין בלא פריה והאידנא אין רביעי כנהג אב בכרם ולאחר שילקט כל הכרם מחלל כל העכבים על שרועה ומכריז באי איה א' ב' ו' על פזרין הכרם ושוחקה ומשורה לרוח ושאר אילנו' מותרין מיד אחר טו' בשבט ברביעית בלא פריה

הלכות פזרין בכור

מי שכולל לו בין בכור חייב לפזרוהו בחמשת סלעים כסף לאחר שיהיה בן ל' ש' כדכתי' ופזריו מזה חדש תפדה ולאחר שיהיה בן שלשים יום ישרכו מיד ולא יאחר מן מותו כמו שארזל ושמתם את המצות קרי ביה ושמתם

ומצדקתם את המלכות אם באה מצד לידך אל תחמיצנה וכן
 אם היו לו כמה נשי חייב לפדות כל פטר רחם שלהם ופטר
 רחם תלה רחמנא ואם מת הבן לאחר שלשים יום חייב האב
 ליתן חמשה שלשים לבתן בפדיונו אבל אם מת בתוך שלשים
 יום אינו נותן לבתן כלום וחמשה שלמי הוא שתי אוקיאות
 וחצי כסף למסקל היטר של קלוניא לפדמי שפירם במסכת
 בכורות וכפי החומס בפרשת ואלה היושפטים גבי שלשים
 שש יום של עבר ולדברי הגאונים הוא מסקל חלק ותמצ
 מאות ויגשים שגורים כסף ומביא בנו הכל הכהן וחמס
 שלשים עמו ומצאתי תיקון גאונים זה לשונם ותקון גאונים
 לדורני מנהגא דפדיונא וברכתא דילה הכי דמייתי ליה א
 אבות קמי כהנא ומודע ליה לטהא דכבוד פטר רחם הוא
 ולג ליה כהנא מאי בעית טפי בך בוכרך דין או חמס שלמי
 דמחייבת למפרקיה בהו וליהדר ליה כרי כיכרי בעינא טפי
 והילך חמס שלמי בפורקניה וכדאי דיהיב להו בריה מברך
 באי אמה אקבו על פדיון הבן באי אמה שהיינו וקיינו
 והגיענו למזן הזה והדר מזני ליה לכהנא כסא דחמירא ו
 מיייתו אסא ומברך כהנא כ' הגטן וכורא עני במזמי
 באי אמה אשר קדם עובר במועי אמו ולא רבעים יום ול
 איכרו ר'אח איברים טיש בו ונפח בו נש מה בדכתיב ויטח
 באפינו נשמת חיים ויהי האדם נפש חיה עור וכסר הלכינו
 ובעצמו וגירי' הוככו כדכתי' עור וכסר תלביטני ובעצמות
 וגידים תסוככני וציה לו מאכל ומסתה וזמן לו טני מלאכי
 השרת לשמרנו במעי אמו כדכתיב חיים וחסד עשית עמדי
 ופקודתך שמרה רחמי אכיו אמור זה כבי בכורי ואמו
 אומרת זה כבי בכורי שבו פתח הבה דלתי בטיי חמס כלעי
 כתחייבו לתלתהן בפדיונו כדכתיב ופדיון מכן חדש ת
 תפדה בערך חמשת שקלי כמסקל הקדש עשרים גרה השקל
 וכאז' אף פרה תפדה בכור האדם ואת בכור הטמיה תפדה
 כמס סוכה בכור זה לפדיון כך זכרה האל לפורה ולחוסה ו
 ולמעשים טובים ברוך אתה יי מקדש בכורי ישראל לפדיון
 ומברך הכהן את הבן ומחזירו לאביו ולאמו וכי פריך איהו
 כפשיה איהו מברך אשר קדשנו במצותיו וזכנו על פדיון בכור
 ולא כהנא לברך הכהן כרכו זו באשכחו וכברפת ולא מ
 מצינו שמכרכי טוס ברכה שלא הזכירה בטענה או כילגפת
 או בגמרא כי אחרי כדור רבינא ורב אטי לא כתחדשה ברכה
 ועוד למה יברך הכהן והוא אינו עושה שום מצוה אלא מ
 יוקבל מתנות כהונה ותחלת הברכה אשר קדם עובר ר
 גמני אמו אי קדושת בכור קאמר בפטר רחם תלה רחמנא
 אף בכור בהמה שהוא קרב על גבי המזבח אינו קדוש עד
 שיבא לאויר העולם ודי נסתתק אש מת' הבן אם האב מברך
 שהחיינו כיון שמזכיר עצרו או שאח מברך מכל מקום כיון
 סוכה לקיים המצוה ולאחר שקבל הכהן חמשה שלמים כ
 בשקף או בשנה כסף מיד אבי חכן חס ירעה חתה יפאירם לו
 כ' אמרין וכך היה מנהגו של ר' טרפון שהיה נוטל מחזיר
 אבל אבי הבן כרי' לכיון ליתן במתנה גמורה כדאמר בפרק
 ים בכור ר' חנינא הוא רגיל דשקיל וליהדר חיייה

ההוא נברא דהיה קא אוי' ואמי קמיה אמר ליה לאובמת
 יהבת מדעם טיש עברך הא לך ואין כנך פדיון מי זה אם
 נתן לכהן השלמים על מנת לא חיר בנו פדיון כדאמר' כפ' ק'
 דקידושין אבל אינו ראוי לכהן לשפוט כן סנהא כמשהת כ
 ברית הלוי ויכהניס ואלים פטורין מפדיון הבן ולא עיוד
 אלא אפילו ההנת ולמה הנמואות לישראל פטר רחם שלהם פ
 פטור דפטור רחם תלה רחמנא וכן לוייה דאיבערה אגוי כנה
 פטור מחמשה שלמי אבל כהנת סנתעברה אגוי חייב הבן
 לפדות את עצמו כיון שכבעלה לגוי כתחלה מקדושתה ו
 והיא לא זרה וזכהן שמת והניח בן חלל בתוך שלמי יום חייב
 הבן לפדות את עצמו שלא זכה האב בפדיונו לאחר ל' יום
 אין הבן חייב לפדות את עצמו סבב זכה האב בפדיונו וכן
 בכור בהמה טהורה נהג בזמן הזה וצריך ישראל להטפל
 בו בהמיה דקה שלמים יום ובגסה חמשים יום ואח' כ' כותבו
 לכאן והכאן שומרו בתוך ביתו ומגדלו עד שיפול בו מוס ו
 והכהן צריך לקבלו ואינו ראוי לכרב משום דהיה ליה כ
 כמבוא מתנות כהונה ואינו מודה בהם ואסור להכניסו
 לכיפה ויעמוד סם עד שימות דלא מיבעיא ישראל דאכור
 פדיון צריך לקיים מצוה כתיבה ולהמתין עד שיזמן לו כהן
 שיתכח לו ואפילו יותר משלשים לדקה וחמשים לגסה והא
 דתמן עד מתי חייב ליתפל בו הינו אפי' כל הכהן לקבלו תוך
 הזמן הזה כדקתי התם משום כהן המסייע בבית הברכות
 שמנילו מטפלו כרי פיתנהג לו אלא אפי' קבלו הטען ולא
 פרי ליה להכניסו לכיפה דלא מושתמיט בשום דוכתא הכי
 גבי בכור כי הכי דאמרי גבי הקדש אין מקדשין בזמן הזה
 ואם הקדש בחמה תעקר ויא זה הוא עקור כועל דלת כעגיה
 והיא מתה מאליה וכן הן בפרק כל פסולי המוקדשי מעשה
 בזכר של רחלים זקן ועצרו מדולרל אלא שהיו רגילין להמתי
 עד שיפול בו מוס אעפ' טיש טורח גדול כטיפולו ואסור
 בבוא ועבודה ויכול לבוא לירי תקלה ויש ליתן טעם אפסי
 מה חלקי לבכור בזמן הזה למקדש בזמן הזה משום דכבוד
 שרי בפסילת מוס בלא פדיון איכא הפסד קדשים אש היה כ
 כוככו לכיפה אבל מקדש דאפילו אש נפל בו מוס לא שרי
 בלא פדיון וכדפריק ליה מיבעי וליה להשליך הדמים ל
 לאיבוד אם כונשו לכיפה אין כאן הפסד קדשים ואסור
 לברוש בו מוס כדתיבא כל מוס לא יהיה בו אין לי אלא
 שלא יהיה בו מכין שלא יגרום לו על דבר אחר שלא יביא בצק
 או דבילה ויכח על גבי אזכור כדי שיבא כלב ויטנו תלמוד
 למר כל מוס ויש הטיל הגוי בו מוס אש הוא לדעת ישר'
 אסור ואם לאו אומר כדתנן מעשה בזכר של רחלים ושער
 מדולרל ראהו קדוד אחר והמר מה טיבו של זה ואמרו לו
 בכור הוא ואינו נשחט אלא אם כן היה בו מוס כטל פגיון
 אחר וצם אונן ובא מעשה לפני חכמים והתיירו ראה ט
 שהתיירו הלך וצם באזכי בכורות אחרים ואסרו זה ה
 הכלל כל שהוא לדעתו אסור שלא לדעתו מותר ולכשיולד
 בו מוס יכאכו אבל חכם לדאות אש קנא מוס קבוע י

173

הגנות

פריון בכור

הוא מים קבוע לישפט עליו והחכם ישאל היאך ככל בו מוס
 וצריך הבה להביא עדות שמוס זה ככל מעצמו כי נחשדו ה
 הנהיגם להטיל מוס בכבוד ואפי' כמו וכתו באמנין להעיד
 שמועצמו ככל המוס אבל לא אשתו דאשתו כבודו דמיא ועד
 מצי עד כזר לערוך בכבוד והאידנא שאין חכש מומחה צריך
 שיהא להתייר בכבוד ואין מתירין לא במוס מוכתק אבל לא ב
 בדיקון שבעין וכינשא בהן שאין בקיאק האידנא ואם למנא
 מרסא יקבר העור והשער ואם הוא כזר יכול הוא להאכילו
 אף לגוי ומנהג להפקיע קדושת בכור קודם שיצא לאויר ה
 העולם כ"י שלא יבוא לידי תקלה להכשל בו בזוה ועבודה
 דאמרי כפ כתרדא דבכורות דמעשר בהמה בטלו בזמן הזה
 משום תקלה ופריך אי הכי בכור גמי ובכור בדיקון תליא
 מילת דהא קדוש הכי קאמרינן לקטיהו לאודייהו לגויים
 דלא יודעו מעיקר אישפס דרכי יהודה דאמריב יהודה מות'
 לא יכ' להטיל מוס בכבור קודם שיצא לאויר העולם והכ"י ר'
 עדיף טפי משו' דלא מפקיע ליה מקדושת בכוריה לגמרי'
 והאידנא בקיעינן למעבד כדרכי יסוד דלא לפי סצרי דקדוין
 ועינן גדול להטיל בו מוס קודם שיצא יוב ראשו ונאמרינן
 גריח באודייהו אימורא בשפוחייהו טוב יותר להפקיע קדושת
 בכורה לגמרי ולהקנות הזון לגוי ממה שיבא לידי תקלה'
 והא דאמרינן בפרקא קמנא דבכורות דבמרי בר רחל הויאן
 ליה חיובא דהא מקמי אודייהו לגוי ואבר להו בגיזה ועבודה
 ויהיב להו לכהניש חמאי מקמי אודייהו לגויים דילמא ארמי
 דהו לידי תקלה אי הו' חמאי כלאי חיותיה משום דמפקיע
 להו מקדושתיהו והאימר דב יהודה מותר להטיל מוס בכבור
 קודם שיצא לאויר העולם התם מקודם מוכת מפקיע להו
 מקדושתיהו לא מפקיע להו ואיב' אימר רב מארי בר רחל
 ידע לאקנויי קמין במור וכו' וכל עילמא לא ידעי לאקנויי קמין
 במור וחזי ליה איניש אחריכא וסבר רב מארי בר רחל אינת
 בעלמא הוא דעבד ואתי' בהו לידי תקלה והאידנא היה אימר
 דת' שטוב להקנות לגויים כד' שלא יבא לידי תקלה אפ' ד'
 דחויבא שבעכס רב מארי דכלאי חיותיה משו' דרב מארי הו'
 מקשה לגוי און העובר עצמו ואיב' הפקעה כגוף העובר אבל
 אי מקמי לגוי און האם אין משום עובד כרכר וכן כמי מוכת מ'
 שהיה מקשה און העובר מדקאמ' ומקמי לאודייהו ואשר להו
 בגיזה ועבודה ויהיב להו לכהניש אלמא הכל בעובר אימרי'
 ועוד היה אמור ר'י בנימי רב מארי שהיו בקיעי לעשות כדרכ'
 יהודה להטיל בו מוס קודם שיבא לאויר העולם אהר לעשות
 על ידי הפקעה אבל האידנא שאין אנו בקיאין בכל מוטב ש'
 סי' וכה לגויים משיבא לידי תקלה וכן מוכת טהיא שהבאתי
 מפרקא כתרדא דבכורות דאי' לאו דאיפשר לעשות כדרכ'
 יהודה היה לנו לתקן שימכרו לגויים משו' משום תקלה ולדלין
 שאין אנו בקיאין הו' כפי אפסר ולאידך ליטכא כמי' דקאמר
 דכעכס רב מארי מוטב רבולי עילמא לא ידעי לאקנויי ים
 לוא כמי' דרב מארי שהיה יודע לעשות כדרכי יהודה לא היה
 לו לעשות דבר שהיו יכולין לעשות אבל לדיקון לא איפשר ב'
 ב' ג' אחר ועוד היה אמור ר'י דרב מארי לא היה מקשה ה'
 און העובר לגוי והו' דבר שלא בא לעולם שא דהיה מקמי ה'

הבהמה לאוזני עוברה והו' כמון דקל לפיריותו ולעונ' איכס' ו'
 וככרי דאון העובר הוה מקמי והו' כמון פירות דקל ואתו
 לידי תקלה אבל אם מקמי און האמיות מצי' דלא אתי לגוטעי
 הילכך טוב להקנות און האמיות לגוי' לפירוט לצי' שפי'
 דמיעות קיכות בגוי צריך למכור לו בכסף און האם דמשיכה
 בגוי נוכח צריך שימסוך הגוי הבהמה לרשותו או לסימטא'
 הילכך לשתלק מן השפק היה צריך ליתן הגוי הטהמה ל'
 לישותו והמחור שכלל הוא שמקבל פרוטה מן הגוי ויקרה
 לו מקום הטהמה עומדתה שם ויקרה לו און הבהמה והכפיים
 והלויים פטורים מוכבור בהמה טהורה וכן פאר חמור כוהב'
 בזמן הזה וצריך לפדותו מכהן כשה ואפי' כחוש שות כל דהוא
 אבל אם פודהו בשאר דברים צריך לפדותו כפי שויו וקודם
 שיכרנו אסור בהנאה ואם לא רצה לפדותו ע'
 עורכו בקופיץ מאחריו ומצות פריה קודמת דכתיב ואם לא
 תפדה וערפתו והכפיים והלויים פטורים מפדיון פטור חמור
 ואין ליתן לכהנת בכור בהמה ולא פדיון הן דאמרינן בפרק
 הזרוע עולת יתיב מתקרא לכהנתא אלמא קסבר עולא בהן
 אפילו כהנת אית' כי' הרבא לעולא מנחת כפנת כאלב'
 מנחת הן איבה כאלב' ואי' אמרת הן אפילו כהנת הא כתי'
 וכל מנחת הן כליל תהיה לא תאכל חומר ליה ומסוך אהו'
 כתיב בשרשה אלמא פשיטא ליה כל היכא דכתי' אהרן וכו'
 אמרי' הן ולא בהנת וכפ' ב' דבר' כי' כתי' ויתן את משה
 כסף הפדיוש לזרעו ולבניו ואיתקוש להדי' בכור אדש'
 ובכור בהמה זרלא כפירוש יסי' דפירש בפירק' קמא דקדושי'
 גבי הא דרב טהא שקל סודרא לפדיון הן דרב טהא לא
 היה כהן אלא בטל טהיתה אשתו כהנת

מסנת בביא קמא

ששה אבות כזיקין הן מים לזון ולדות אלנהו ה' שוה חמנ'
 בקרנו כבינה וזיקין ותולדותיו נבישה נבישה רבישה כבישה
 כדבר שאין הנאה להזיקו וזיקותו חזי' כן מגופו ומועד
 משלם פיק' שלם מן העליה וחיובין ברשות הרבים ב'
 בהמה שאוכלתם רות וזיקות וכו' וצא בהן כל דבר שי' הנאה
 להזיקה בין מיכלא קכא בין לא מיכלא ותולדותיה בתחובה
 בכותל להחזיקה וצושה פירות להבאתה ב' כהמה ש'
 שהזיקה כרגלה דרך הילובה בלא כונה ותולדותיה הזיקה ב'
 בגופ' ובשערה במשוי' שעליה דרך הילובה וכל כיוצא בזה
 לא טכא שלחה עלוהי ולא טכא חולא ממילא יסן ורגל פטורים
 ברשות הרבים וצדירות דרב' אינן משלם אלא חזי' כזק בקרן
 ומשלם מן העליה ופטור ברשות הרבים כרגל ד' חרש
 המזיק ותולדותה כיוו וכיעו' ה' העושה אש ברשותו ו'
 והלכה כרוב אציה' והזיקה חייב על הכל חוץ מן הטמון ו'
 ותולדותיה אכזבו וסביבו ומשאו שהזיקו בראש גבו וכפלו כרוב
 מצויה והזיקו דרך הילובין ו' החופר בור ברשות הרבים
 והחוק בו כל דבר שי' בו רוח חיים ואם העזיקו עשרה ט'
 טפחים חייב אף אם מת בו חוץ מארס ופפולי המוקדסין ועב'

ובכל הפותח בית בראש הרבים חייב כזקו העפ' שפתחו ב
 בראשית קיימא לן כשמניח דאמר בוד בראשיתו חייב ותולדותיה
 אכבו וכו' וכו' ומשאו שהניח בראש גבו ונפלו ברוח מצויה ו
 והזיקו בתר דכיימי או היחון בראשית הרבים והזיקו במקומן
 ואם גבלום רגלי אדם והזיקו דרך הילוכן חייב המגבל על
 הכל ואם גבלום רגלי בהמה חייב בעל הבהמה החצי ובעל
 התקלה החצי ואם התזיתן הבהמה והזיקו דרך הילוכן חייב
 בעל הבהמה רביעי ובעל התקלה שלשה חלקים וכתר ד
 דכיימי הוא בוד גומר וחייב בעל התקלה הכל וכותל ואילן
 סתתנו בית דין זמן לבעליהם לקונצן וכפלו לאחר זמן והזיקו
 בשעת כפילה או לאחר כפילה כן אפקריניה בין לא א
 אפקריניה הוא בוד ואם לא כתבו להם זמן או סתתנו תוך זמן
 והזיקו בשעת כפילה או לאחר כפילה קודם שמודע לבעליהן
 סתתנו או שמודע להם ולא היה להם פכאי לסלקם או שהיה
 להם פכאי והפקירום פגור **ב** ועדין יש ב'א כזיקין לא שיש
 להם תולדות לא הן **ב** אבות לשלם מן העריות ו'לו
 הן' שמור חכם והשוטא כושא סבר והסוכר כזק צער ר
 רפוי סבת וכשת תשלמוי כפל תשלמוי ד'ה' גב גז' ו
 ועדים וזממין אונס ומפתה מוציא שם רע מסור מטמא
 מרומע מכהד והכי תלתא בתראי הכסא אינון דקיימא לן ה
 הזיק שאינו ניכר לא שמיה הזיק הלכה כר עקיב רבדמוזק
 סיממין והמזיק להקדם פטור המזיק דין בעריות ובעל ו
 חוב בביכוכית וכתובת אשה בזיבורית כשיש לחייב שלשתן
 אין לו אלא אחד מהם כלם גובי ממנו היה לו עדות וביכוכית
 בזקין בעריות ואיך בביכוכית עדות וזיבורי כזיקין בעריות
 ואיך בביכוכית וביכוכית וזיבורית כתובת אשה בזיבורית
 ואיך בביכוכית ואין הזיק יכול ליקח אי זה עדות שירצה לא
 מה שירצה מזיקית לני' וכן דין בעל חוב וכתובת אשה ו
 ולא מצי כזק למימר הבלי ביכוכית וזיבורית טפי שורתא א
 אב' אם ירצה מזיק ליתנה לו אלא שרצה ליתנה כדיוקרא ד
 דלקמיה צריך ליתנה בזולא דהשתא וכן פ' ד' וכן דין בעל
 חוב בזיבורית אבל בעל חוב בעריות וכתובת אשה בביכוכי
 צריך ליקח אותה כדיוקרא דלקמיה הילכתא בשל הן שמין
 ולא בשל עולם **ב** מי שמכר לשלשה בני אדם זה אחר זה
 קרקעותיו המושועבדי לחקי ולבעל חוב ולכתובת
 אשה גובין מן האחרון אינו מספיק גובי משלכנו אינו מ
 מספיק גובין משלכני פניו ואם בזו כלם לגבות באחד כל ה
 הקודם בשטר אפילו כזק גובה מן האחרון אפי' הוא זיבורית
 והמאחר ממנו אפי' בעל חוב גובה משלכני פניו ואפילו הוא
 עדי עדות ואם ישייש ללוקח האשון שיטמנו לגבות ממנו א
 אין בעל חוב והאשה יכולין לעכב ואם מכרן לשלשה בני אדם
 באחד גובה כל אחד בדימוי וכן אם מכרן לאדם אחד באחד
 ומת המוכר ואם מכרן לאדם אחד בזה אחר זה אפי' לקח ע
 עדות באחרונה גובין מן הזיבורית וכל שכן אם מכרן לו
 באחד שאבו רואים כאלו החזירים לוקח למוכר שטר של ז
 זיבורית בכתובה ומסירה ואם המת המוכר ככסאו תחרת
 ח' עלי' מש' דמצי לוקח למימ' האי תקבת ראין כפרגי תכפי'
 מושועבדין במקום שיש בני חורין לטובתו כתקנה ואי איכס'

באותה טובה ואם מכר הלוקח זיבורית וביכוכית כולם ג
 גובין מן העריות שכשאר זה ואם מכר עדות או ז' הגובין פ
 כאלו היה עדין הכל ביד הלוקח הרשע וגובין מביכוכית ר
 דמה מכר לו ראשון לשני כל זכות שתבוא לידו
ד ראובן שמכר כל שדותיו לשמעון בשטר אחד ושמעון
 מכר ביכוכית ללוי ולא נסארה ביכוכית ביד שמעון ו
 ובא בעל חוב דראובן אפי' ירצה יגבה מן לוי סקנה שבעדו
 ואם ירצה יגבה זיבורית משמעון שהרמיק שבעדו ואפילו
 לא נסארה ביד שמעון אלא עדות גובה ממנו ראובן שמכר
 שדה לשמעון אפילו שלא באחריות ובא בעל חוב דראובן ו
 וטריף לה ראובן ילך עמו לדון ואין יכול לומר לו לאו בעל ד
 דברים דידי אית דא' לא כחא לדי ליתיה לשמעון תרעומת
 עלי' **ה** ראובן שמכר שדה לשמעון אפילו באחריות
 ויצא עליו קול ערער אם החזיק בקרקע אינו י
 יכול לחזור בו דאמ' ליה אחי טרפך ואשלם לך הראה פסק
 דין סכרין טרפוה ממך ואשלם לך אבל אם יש אמתלא ו
 ורגלים שהערעור אמת לא יוציא הלוקח מעות מתחת ידו
 עד שיאח בטוח שיחזירם לו ראובן אפי' יוצאו השדה ממנו ו
 וכן אם בא לבית דין ואמ' לי תביעה על פני' ומבאחי מ
 מככסיו ואני ירא שאם יבואו לידו שיכריחם ויבקש מביכ
 דין שיטכסו עד שיברר מענותיו וכן מי שיש לו שטר חוב
 על חבירו ובא בתוך הזמן וטען כזאת אם רואה הדיין א
 אמתלא בדברי התובע שהוא כדכריו הוא מצוה לעכב ממון
 הכתוב עד שיברר התובע תביעתו או עד שיבי' זמן ה
 השטר וכן כל כיוצא בזה הילכתא כל מיני מיטב הוא ומצי
 יהיב ליה אפילו כוכין ואף אי אית ליה זוזי דלא כרבינו תם
 ואי אית ליה ללוה זוזי ואית ליה מטלטלי בעי למיתב ליה מ
 מטלטלי ויתבס לו בשומא שיכול למכרם מיד וכן הדין במוכר
 מקח למכירו ומצא מקח גועות ואין אדם יכול לומר לסקר
 טול עה שעשית בשכרך **ו** שני אחים שחלקו אחד כטל
 קרקע ואחד כטל כפפים ובא כח' ובעל הקרקע
 בעל הכפפים ישלם לו החצי שכי אחין שחלקו קרקע ובא
 בעל חוב ופטל חלקו של אחד מהם בטלה מחלוקת ואין בעל
 חוב צריך ליקח מן היורטין חצי שדה מכל אחד חלל כטל כל
 חובו משה אחת וחוכין היורטין וחולקין בתפלה שני ח
 לקוחות שלקחו שתי שדות כאחת בעל חוב גובה מן אחד ואין
 ללוקח על חבירו כלום **ז** הדור מצוה עד שליש מלכאו
 במצוה ואין אדם חייב לבכז הן רב כשכיל מצוה א
 אחת ואפי' היא עוברת **ח** השולח שלהבת ביד חרס פ
 שוטה וקטן והזיק חייב וכן אם משר לו שור ואפילו
 הוא השור ובוד אפילו הוא מוכסה **ט** החופר בוד ט'
 ובא אחר והשלימו לעשרה האחרון חייב אפילו ל
 לבוקין משר שורו לחמשה בכי אדם לשמור וכשע האחד מ
 מתן והזיק אם לא היה כשאר זולתו חייב הכל ואם היה כשאר
 זולתו אם אמרו לו אם לא תשמור גם אנו לא נשמור כלם ח
 חייבין ואם לאו הוא פטור והש חייבין **י** העושה אש ו
 ובא אחר וחוסף בה עצום והלכה העושה אש
 כלאו איקו הות אולה פטור ואי לאו הכל חייב

125

כבא

קבא

הכל חייב החיוב שישנו על פסל אחד וכל אחד ויש ע
 עמיה ופסל כלם פטורין היו שמיים ועבים שעתם פסל
 אינו עשוי להם כלם חייבים ואם האחרון נשען עליהם ולא
 הפיחם לעמוד הוא חייב וכולן פטורין **יא** פחדת
 פכלה הוא על הכיזק משעה שחדע לו ההזק וטורח
 פכלה הוא על המזיק ומיהו הכיזק יסתדל להצלות מן הכור
 והמוזיק יפרע לו ההוצאה ולכל אבות שמיין להם השכרים ח
 חוץ מגב וזמן שישלמין מעות או כלים שלמים **יב**
 שלא שינתה מקצתה אגורה באפילה אפילו מה שהיה
 פגמים מעטת שחיתת האם ואפי' חוד מה שנת' שלא שינתה
 ומקצתה כיום ראשון ומקצתה כיום שני טמאה ומיד אפי' לא
 ראתה דם מולכה ימי טווחה מיום שכי ימי טהרה מיום ד
 ראשון לחיורא פבור שכולו בו טרפות כיום שלשים אין
 האב צרי לפרותו ואפי' אי זמן גדול **יג** האחי השותפי
 יכולין למחות שלא יקנה אחד מהן מן השותפות
 אם לא יכסה אותו מחלקו ואם לא ייחוו בשבאו לחלוק שאין
 הכבדים שעליהן מה שקבו מן השותפות כמה הן שוין ב
 טענת חלוקה ואם בלו או נאכדו אין מוכיין להם מחלקם מה
 שעל כשיהן כביהם וכמותיהן אין שמיין אבל בגדי שבת שאין
 נגדול האחי אין שמיין מה שעלו אבל מתחלה יכולין למחות
 בו שלא יתנה **יד** שומר שומר לשומר חייב חסילו ב
 פאוסקין ואפי' שומר חכם שומר לשומר שכן ואם
 יש עדים שפאסא אם ישכע השומר הראשון שפאסא פטור
 שהמפטר על דעת הכבילים לא היו זולין הילכתא עבדי
 פמקרקעי דאין למילי דאורייתא בגון זול ושבעה ואוהא ו
 וקנין חזקה ולמילי דרבנן בגו לבבות מיתמי ולענין פרוכבול
 וקנין חבב היו כמטלטלי ואם עשה עבדו אפותיקי בשטר
 ומכרו גובה מלקוחות וכל סכן מיתמי מה שאין כן כמטלטלי
 ואין עבדים נקנין אגב הקרקעות משום דכדי ויש להם ד
 דעה ואם עומדין בתוכה נקנין אגבה בין נקנין בין בחזקה
 ומטלטלי נקנין עם העבדים בעורן עליו אם העבד כפית
 וישן מט עש חצר **טו** כהן שקדש בזמן הזה בכבוד מי
 אפי' בעל מוס איתא **טז** עקודשת ועדיך עיון הענין
 לפאי הכרי פטור **יז** שור של הפקר סכנו שור שיש
 לו בעלים וקדש אחר וכהו פאור נגח ואחר כך ה
 הקדים השור או הפקירו פטור שור שסכנס לחצר בעל הכית
 שלא ברשות והזיקו בהמתו של בעל פטור על הקרן חייב ח
 חצי כוק בכל מקוש בחצר הכיזק וברשות הרבים וכל חצר
 האותפין ובחצר שאינה של פניהם ואינו פטור אלא בחצר ה
 המזיק ועל האן ועל הרגל פטור בחצר המזיק וברשות הרבי'
 ובחצר שאינה של פניהם ובחצר האיווחדת לפניהם לפרדות
 ולשונורים וחיי ברשות הכיזק ובחצר המיוחדת לאחר לפירות
 ולשניהם לשונורים או לשניהם לפירות ולא לפירות **יח**
 ארבעה שומרים שהוזקו בהמה ברשותן אם הזיק שורו
 של שאל לשורו של משאיל או אם הוזק ממקום אחר משלם ה
 המשאל כוק שלם ואם קבל לשומריו שלא יזיק ושלם יזוק רש
 משלם חצי כוק ומועד משלם כוק שלם ואם הזיק שורו של מ
 משאיל לשורו של שאל אפי' מועד פטור אם השאלה בהדיחם

ואם קבל שלא יזיק ולא שלא יזיק תם משלם חצי ומועד הכל
 כפרעה האמת כליל או שפרעה להלויים וצאה והזיקה פטור
 אף אם קבל עליו שמירת כוקין **יח** חצר המיוחדת
 לזה ולזה לשונורים ולאחד למטלטלין והזיקה בו פרה
 טולית וטולית פרה שביהם חייבין ואין אומריין יצאו הכוקין זה
 בזה אלא שמיין אותם בדמיהן ומי שהזיק יותר ישלם
יט אין כוקקין לבבות מן שיתומים אלא מכבדים שיש ל
 להם אחריות ואם תפס ממחיים אין מוצאין מידו
 והאידרא גובה ממטלטלי דיתמי כוקים ובעל חוב וכתובת
 אשה אין דיני דיני קנסות אלא מומחין וכן כוק אדם ב
 באדם וכוקי אדם בשור שור של ככרי שבגח של ישראל אין
 דינין אותם בעדים גרים ועבדים אשה שזה לאיש לכל עונסי
 שבתורה **כ** הילכתא פלגו כוקא קנסא וכל מילתא ד
 דמשוי בגון **כא** כלבא דאכל אימרי ושונרא דאכל תרנגלי
 דתרתי הוו תולדה דקרן ומשלם שחת שפחתתו מיתה החכי
 והככלה כלה דאעב' דפלגו כוקא קנסא ולא מוכיין ליה א
 בבבל אם תפס בין דבר המזיק בין דבר אחר לא מפיקין מ
 מיניה ואם תפס יותר מכדי כוקו שמיין לו בית דין חצי כוק
 ומחזיר המותר וכתב הראב"ד דמשמעיל ליה עד דמפייס
 לבעל חוב כראיית בית דין ואם יש לקנס קטנה כחמשים של
 אונס ומפתה עד דיהיב ליה אותה קטנה ולא בהירא לארומי
 אפי' הראש ומיהו תקנת הגאונים היא וכן דינין בספרד
 וכאמין הזה פמורה בקנס אינו כפטר בהודאתו כי אין הודאה
 אלא בפני בית דין מומחין והאידרא ליהא בית דין מומחין א
 אפילו בארץ ישראל ומתאי טעמא כמי לא קבעיין האידרא
 זימא להתם כתב הרמיה כל קנס שהוא יוצר מונה שהזיק
 בגון תשלומי כסל ותשלומי ד'ה אס תפסי יותר מכדי כוקו
 מפיקין מיניה ולא בהירא לא א' הראש וכיזק שבא לבית
 דין ואמר שיקבלו עדותו שאם יתפס שום דבר משל מזיק
 שלא יוצאו מידו אין כוקקין לו ואם תפס והמזיק תובעו ל
 לדין שיתן לו שלו מקבלין עדותו ואם יראה לדין אכדין תפס
 אומריין לו למזיק אין אכודיין למיידך קנס אבל אם תרצה ל
 לפרות שלך תן לו כך וכך ממון ואם תפס יתגר אומרים לו
 להחזיר המותר ואם לא התיא עדים אראוי לזכות בהם אומ'
 לו להחזיר מה שתפס כלבא דאכל אימרא ושונרא האכל
 תרנגלי דרברי משמיתין ליה למדייהו עד דמשלק הזיקא מ
 מוב ביתיה משום שאסור לגדל כלב רע ולהעמיד סולם ר
 רעוב בתוך ביתו אבל שור המזיק לא משמיתין ליה למריה
 אפילו מועד **כב** הבהמה אינה מועדת לרבין על
 הבהמה והכלים אפילו קטנים מן העד בגון כינת
 לכותל דרבה למעבן אפילו גדולים האם והארי והדוב ו
 והחמר והכרדלם והכחש מועדין להרגו אפי' הבהמו הגדול'
 משל ועל כל הזק שיעשו אם דרכן בכך בגון זאב לטורף ו
 וארי לדרום ולאכל או לטורף ולהתיח וכונתו בהן הוי שן ו
 ודין כסן ואם אין דרכן בכך הוי פלדה דקין וכחש המזיק
 הוי רב דהזיקו מנוי **כג** פרק כיצד א
 כיצד הרגל מועדת לשכר דרך הולכה הבהמה שהזיקה דרך הולכה כשערה יו

בבא

קמא

פ"ט

בשעריה או באזכר שגליה או במשוי שגליה בפרומציה ס
 שפטיה זוג שבגליה וחמור במשאו וכן כל דבר המחומר
 לגופה כגון עבדה מושבת הקרקע והולכתו על הכלי ונכסיו
 או דליל שנקשר ברוב התרנגול ושטר כלים דרך הילוכו כל
 לו תולדה דרגל ומשלים כזק שלם ודבר שאינו מחומר בגופה
 שזעה שמזיק הוא הנקרא נזירות כגון התזיה אבן ושברה
 כלי או אפי' אין בו ממש בדבר המזיק כגון תרנגולין שפורחו
 ממקום למקום ושברו כלים ברוח מוציה שבכנפיהם או ת
 תרנגול שהושיט ראשו לאויר כלי זכוכית שהיו בו זרעובין
 ותקעו בו ושברו וזוהו שנקב וחמור ששברו ושברו כלים אע"פ
 דכחו בגופו דמי נזירות כיכחו ואינו משלים לא חצי כזק
 בהמה שדרסה על הכלי ולא שברתו ותגלגל למקום אחר
 וכשבר בתר מעיקרא אזלי' ומשלים כזק שלם ותרנגולין שהיו
 ממחוטין בחבל דלי' וכפסק החבל וכשבר דלילי' משלים כזק שלם
 והוא דאזיל מיביה מיביה **ב** בהמה שדרסה על כלי
 ושברתו וכפל על כלי אחר **ב** ושברו על הראשון ומשלים
 כזק שלם ועל השני חצי כזק נזירות אין להם העדאה בעטה
 והתזיה וכן תרנגול שהושיט ראשו לכלי זכוכית שאין בו ז
 זרעובין ותקע בו ושברו לא דייסכן ליה כדבב' ואם תפס גבי
 רביע כזק אין חילוק בנזירות בין כחו לכח כחו לעולם מ
 משלים חצי כזק יתיה מהלכת בחצר הניזק במקום שאיפשר
 לה אלא אם כן מפתחת ובעטה והתזיה אי תפס גבי רביע
 כזק ונרשות הרבים פטורי' ויש אומרים שאם תפס גוף ה
 הכהמה נכסה חצי כזק בעטה והתזיה ברשות הרבים והזיקה
 ברשות היחיד חייבת כשכסה בזככה והזיקה אפילו כשכ ס
 יתירא הוי רגל ופטור ברשות הרבי' כשכסה באמתה והזיקה
 ברשות הרבים פטור בחצר הניזק אי תפס הכהמה גובה חצי
 כזק ויש אומרים אי תפס בחצר הניזק גובה כזק שלם ברשות
 הרבים ותפס הכהמה גובה חצי כזק דליל של הפקר שנקשר
 בגיב התרנגול וכן דליל של בעל הניזק התרנגול שהנביעו
 ונקשר ברוב התרנגול ושברו את הכלי אם שברו דרך הילוכו
 משלים כזק שלם ואם השליכו עליהן ושברו משלים חצי כזק
 ואם לא הנביעו ומשלים כזק שלם ואע"פ דר"י אר"י ואם הזיק
 אחר שפלו פטור דכתיב איש כור ולא שור כור ודליל שיש לו
 בעלי' ולא הנביעו ונקשר ברוב התרנגול דהפקר והזיק בעל
 הדליל חייב ואם יש לתרנגול בעלים אם הזיק דרך הילוכו
 משלים בעל התרנגול חצי ובעל הדליל חצי ואי אר"י אר"י
 משלים בעל התרנגול רביע ובעל הדליל שלם חלקים והקושר
 דליל ברוב התרנגול והזיק בו בין דליל שיש לו בעלים אפילו
 לא הנביעו בין דהפקר אפי' לא כתבון לזכות בו חייב הקושר
 הכל **ג** הא דכלבא דאכל איורי' וסוכרא דאכל תרנגולי
 קבשא **ג** הוא היכו דוקא פחת שפחתה מיתה אכל דמי
 הכבלה ישלם אם אכלה בחצר הניזק מפני שהבהמה מועדת
 לאכול את הראוי לה ואפי' דברים שאין דרכה לאכול כי אם
 על ידי הדחק כגלפיה שאכלה שעורין וחמור שאכל כרטיכי
 או דג' וכל שלקק השמן וחמיר שאכל בשר וחמור שאכל ת
 תמרים וכן כיוצא בזה שמה אכילה ומשלים כזק שלם בחצר
 הניזק לחם שהיה מונח בחל ושברה הכל ואכלה הלחם משלים

כזק שלם אף על הכל ואם שברתו אחר שאכלה פחת אם תפס
 הכהמה משלים על הכל חצי כזק ואם ראתה אוכלת על ראש
 החכות ועלתה כדי לאכלת ושברה החכות משלים על הכל כ
 כזק שלם בחצר הניזק **ד** בהמה ברשות הרבים ש
 שפטה נזורה ואכלה **ד** מעל גבי חנרתה פטורה ו
 ואם האוכלין מונחים בתקום שאינה יכולה לאכול אלא ח
 אלא בקפיצה וקפיצה ואכלה משלים כזק שלם **ה**
 עמיר המתגלגל מחצר הניזק לרשות הרבים ותגלגלו
 בהמה ואכלתו בחצר הניזק פטורה אכלה בשות או כלים בין
 בחצר הניזק בין ברשות הרבים משלים חצי כזק ואם אכלה ב
 ברשות הרבים דבר הראוי לה משלים מה ששכחית והיו דמי
 שעורים כזול והוא שכי' שלימים ממה שדרך אדם להאכיל **ו**
 לבהמתו **ו** הדר בחצר חברו שלא מדעתו אי קימא ב
 לאגרא צריך להעלות לו שכר ואפי' אי גברא דלא ע
 עבד למיגר כיון שחמרו ממון ויש אומרי' דאי גברא דלא
 עבד למיגר פטור כיון שלא נהנה ואי חצר דלא קימא לאגרא
 אין צריך להעלות לו שכר ואפי' גברא דעבד למיגר ואם
 הוה ת דרש אף על פי שאינו מחמרו רק דבר מועט שהשחיר
 הכתלים צריך לפרוע כל הכאתי' וכן כל כיוצא בזה **ז**
 והשוכר חצר דקימא לאגרא מראובן ונמצא של שמעון
 מעלה שכר לשמעון כיון שסוכרין סתם אף אם שכרוס בדבר
 מועט **ז** בהמה שאכלה מתוך רחבה או מצד הרחבה
 במחורת או מפתח החכות משלים מה ששכחית ואי ש
 שפכה לרחבה ואזלא וקימא בגדי' הרחבה או שאכלה מתוך
 החכות משלים כל מה שהזיקה **ח** הקצה מקום מרשות
 לרשות הרבים לשטוח שם נזירות ואכלתו בהמה פטורה **ט**
 הכלב והגדי' שפסעו מראש הגב ושברו כלים משלמים כזק
 שלם כפלו אי מוקדו כלים לגבי כותל פטור ואם הכלים מ
 מונחים בעמק שיסכרו בגפילה ומקפצה חייב דתהלתו כ
 בפזיעה והפסו באוכס חייב ואם היה הכותל צר אפילו נפלו
 חייבין ואם דלגו מלמטה למעלה פטור ואם הפכו שפתי
 שכלב דלגו בשקידה והגדי' בפריכה ממתה למעלה פטור מ
 מלמעלה למטה משלים חצי כזק מבוטו ויש אומרי' שמלמטה
 למעלה משלמיין חצי כזק ואם ותרנגול בין מלמטה מ
 למעלה בין מלמעלה למטה חייבין **י** אשו משום חצי
 אם הדליק האם בתוך חצר שלו **י** והלכה ברוח מ
 מצויה והזיקה הוי כאלו ידה חץ בידים שרף גדי' שאינו כ
 כפות פטור ויש אומרים חייב והיבא דכלו חצי כגון שפלו
 גדר שלא מחמת דליקה והיה לו פכאי לגודרה ולא גודרה ו
 והלכה והזיקה בחצר אחרת חייב משום ומזונם שהזיק ופטור
 שם על המזון **יא** בהמה שלקה אוכלין מחצר הניזק
 אינו חייב עד **יא** שתאכלם בחצר הניזק פי פרה
 כחצר הניזק **יב** הכהו עיני' דהוו מפסדי ליה לרב יוסף
 אומר ליה **יב** לאבי זיל בעיביהו אומר ליה וליבנור
 מר גררא לארעיה אין הלכה כאבי' ורבינו תם פסק כאבי'
 בשדה אכל בעיר אין צריך לבעול דלת ביתו כל היום כי על
 הרועה מוטל לשומרים **יג** הכי עזי דשוקא דקימיי ל
 למשחטו כיומא דשוקא **יג** אי מוקא אפי' יב

בבא

קמא

אפילו ברשות הרבים מתירין במריהו אי ציית ציית ואי לא
 אמרינן ליה יתיב אימתיא וקטיל זוזך אבל עו לחללה וחלל
 לגזתה אי מפדי משלמי **יב** הכבד לחצר חכירו
 שלא ברשות וכבחו שורו של בעל הבית ומית השור
 בחקילה ובשלים פטורין מן הכופר **יג** אי זהו מועד
 סחירו וכו' שלשה ימים ותהי סהתינוקות משמשין בו ו
 אינו נובח **יד** המוסקה כלבו של חכירו בחכירו פטור
 המעשה וחייב בעל הכלב ואם שסהו בעצמו פטור
 היו שתי פרות ברשות הרבים ארבינה ואחת מהלכת בעטו
 זו בזו חייבות **טו** הילכתא יש כופר בשן ורגל אדם
 מועד לעולם לענין לשלם כוז שובג ומזיד ער
 וישן ודקא שיסכו שניהם כאחד אבל אם ישן אחד וכא חכירו
 וישן אגלו השני הוא מועד ולענין ארבעה דברים עד
 סיהא מזיד או שובג קרוב למזיד הילכתא היתה אבן מונחת
 בחיקו ועמד ונפלה והזיקה בין הכיר בה בין לא הכיר בה מ
 מעולם לענין כזקין חייב לענין ארבעה דברים פטור וכן
 לענין שבת ולענין עבד פלוגתא דרבן שמעון בן גזליאל ו
 רבן יו' ולענין גלות אם הכיר בה ונכחה חייב לא הכיר
 בה מעולם פטור כתמוז לזרוק סתים וזרק ארבעה לענין
 כזקין חייב לענין שבת פטור לזרוק ארבעה וזרק שמונה ח
 אם אחד כל מקום שתרצה תגזר חייב כל מן הגב ברוח ש
 שאיכה מנהי פטור מארבעה דברים וחייב בכזק ואם ברוח
 מנחיה חייב אף בארבעה דברים ופטור מן הכשת כיון שלא
 כיוון להזיק ואם כתהפך שכינת להכאתו חייב אעפ' שלא כ
 כתבונו לבייש **יז** זרק כלי מראש הגבוה ואחר ונפדו
 פטור זרק מראש הגבוה והיו תחתיו כרים וכשתות ו
 זקרים ושלקן או שכל אחד ושלקן פטור ויש פוסקין שחייב
יח הניח גחלת על לב חכירו ומת פטור אפילו התרו בו ו
 וקבל התראה הכיתה על בגדיו ופזרף חייב עבדו וכו'
 בגזרו שורו כממונו סליק פירקא

פרק המניח את הבר

א המניח את הבר ברשות הרבים וכא אחר וכתקל בה
 נאסרה פטור לפי שאין דרך צד אדם להתנגן בדרכו
 ואעפ' דאדם מועד לעולם ישאוכה דאדם פטור כגון הדומה
 לבכור הדומה לאברה חייב עליו **ב** חרי אמרו ל
 לרכובה שלם לביטות חמש לסנקורית שלשה עשר לוהן
 דמי בשתי ונעברו ודוקא לגדול שבישראל ולאחר לפי כבודו
ג הילב' עבד איכיש רינא לכפשיה אפילו על ידי הבאה
 אפילו במקום דליכא פטורא ובלבד שיכול לפרד סבדין
 היה יכול להוציא את שלו ודוקא אם בא לבגוז ממנו או ש
 שראה חפצו של כדו אבל למשכנו ובגיל חובלית ליה השתא
ד מי ששכרה כרו ברשות הרבים שיתקל והחלף א
 אחר כמיס או שלקה בהרשיה בשעת פגילה פטור ד
 דתקל לאי פושע הוא ולאחר בפילה פטור דמפקירי כזקין ל
 לאחר פגילת אוכה פטור אבל אם פשע בפגילתו חייב וכן
 המניח אבנו וסכינו ומשאו ברשות הרבים בין אפקרינהו ב

בין לא אפקרינהו היו כור וחייב בין ככתקל באבן וכסוף ב
 באבן בין כתקל בקרקע וכסוף באבן וכטור על מיתת אדם
 ועל הכלים ואם כתקל באבן וכסוף בקרקע פטור אף
 אם החזק **ה** השופך מים ברשות הרבים והחזק בהם
 אחר חייב **ה** כמזק הגורר גדרו בקוצים אם ה
 הפריחו לרשות הרבים חייב כמזק ואם נמנע לתוך שלו פ
 פטור לפי שאין דרך להתחכך בבתלים **ו** המצביע
 קנותיו וחוכיותיו בכותל רעוב של חבירו וכתרו
 בעל הכותל חייב המצביע ואם היה הכותל בריא חייב בעל
 הכותל המבטח בורו גדלו של חבירו ונטל בעל הדלי
 דליו חייב בעל הכור ואין בעל הדלי צריך להדישו וצריך ל
 לזיזר שינביע קנותיו וחוכיותיו במקום שלא יזקנו בהם כ
 כלל כגון שישליכם בכהר או באש וכיוצא בהן

ז המוציא תבוא וקסו לרשות הרבי לזבלים אף השערת ה
 הוצאת זבלים חייב כמזק וכל הקודם וזה בין בגופו ב
 בין בשכחו ודוקא במילתא דאית בה כבחה ובתר דאיתי ש
 שכחה אבל אין מורין לזכות בהן לכתחלה ואם התנו בבעלי
 ולא שלקן מפקירין אותן ההואך הגלגל לרשות הרבים
 למעלה משלשה טפחים והזק בהן אחר חייב כמזק

ח פטור שיסכו רבית גובה את הקרן ואינו גובה הית
 הרבית והעדים והערב כשרים להעיד

ט שכי קדוין שהיו מהלכין זה אחר זה וכתקל הראשון
 ונפל וכתקל השני כראשון הראשון חייב כמזקי שני
 בין על מה דשכי בין על ממונו דשכי כדון אדם המזיק שהיה
 לו לעמוד ויש מפרשים שהיה לו להזהיר ואם היו שלשה
 וכתקל גם השלישי בשכי השני חייב כמזקי שלישי אם החזק ב
 בגופו דשכי כדון כור ועל ממונו פטור לגמרי לרעת הרב
 אלפס זל' וארוכי אבי האש כתב דבזק שניהם משותף ב
 כור ועל ממונו פטור לגמרי ואם מחמת הראשון כפלו ב
 כגון שמוטל לרוחב הדרך ככבלה הוא חייב כמזקי כגון

י זה בא בחביתו וזה בא בקומתו זה כנגד זה ונאסרה ב
 החבית בקורה פטור שלשיתם רשות להלך היה בעל
 קורה ראשון ובעל חבית אחרון ונאסרה חבית בקורה פטור
 ואם עמוד בעל קורה חייב אפילו לא עמוד לרוחב הדרך ואם
 אחר לו לבעל חבית עמוד פטור וכן הדין בהפך אם בעל
 חבית ראשון וכן זה בא בכרו וזה בא בשפתו המזיק
 את אשתו בתשמיש המטה חייב **יא** סמים שהיו מ
 מהלכין ברשות הרבים או שפיהם רבים והחזק זה
 בזה שלא בכוונה שניהם פטורין אחד רץ ואחר מהלך רץ
 חייב ובערב שבת בין השמשות פטור שרץ ברשות המזקק
 ברשות היחיד והזיק ברשות הרבים ברשות הרבים והזיק ב
 ברשות היחיד ברשות היחיד והזיק ברשות היחיד אחר חייב
 הנכנס לחנותו של גבר שלא ברשות וכתיה בקעת ו
 וטפחה לו על פניו והזיק חייב בארבעה דברים הזורק
 אבן ומשינאית מתחת ידו הוציא הלה את ראשו וקבלה פטור
 מארבעה דברים **יב** שועלין שנכבדו לתבוע סכין
 מבעל הבית ונשכך כלל חייב שני

שכי שוורים תמים שחבלו זה בזה והתחילו כאחת ומשלימין
 במותר חצי חזק ואם האחד היתה חיל חייב ואם שניהם
 מועדין משלימין במותר חזק שלם אחד תם ואחד מועד מועד
 בתם משלם במותר חזק שלם תם במועד משלם במועד חצי
 חזק וכן ש"י אשאי שחבלו זה בזה אם התחילו כאחת משלמי'
 במותר חזק שלם ואם התחילו האחד המתחיל חייב והאחר פ'
 פטור וצריך אומר אם היה יכול להציל עצמו בחבלה מועטת
 וחבל בו הרבה חייב וכן אם ראה אדם שחכה את חברו ו'
 והכה המכה כדי להציל המוכה פטור ו' שור שזה מכה
 סנבא שור שזה מאתים פוטל את השור לחלוטין

המוזיק מעבדו של חטירו חייב הילכתא פחת כבלה דמוזיק
 ופסחא של שניהם שורו של אדם שבייש או שסימא את עין
 העבד פטור והאדם חייב שירו שחבל באביו ובאמו או ש'
 סה' ליקו נגד שו בכספי חייב והאדם פטור ו' שור
 שהיה רודף אחר שור אחר והזק זה אומר הזיק זה אומר
 הזיק זה אומר בשלע לקה המוציא מהחבירו עליו הראיה
 היו שנים רודפים אחריו זה אומר שורך הזיק זה אומר ש'
 שורך הזיק אם שניהם של איש אחד חייב ואם כאחד האחד פ'
 פטור ויש מפרשים דמושלם רביע הזקן ולא כהירא היה
 האחד גדול והאחר קטן ביזק אומר גדול הזיק ומוזיק אומר ק'
 קטן הזיק המוציא מהחבירו עליו הראיה ולא מהכיא תפיסה
 היו הכוזקין שנים אחד גדול ואחד קטן והמוזיקים שנים א'
 אחד גדול ואחד קטן הכוזק אומר גדול הזיק את הגדול וקטן
 לקטן והמוזיק אומר בהפק המוציא מהחבירו עליו הראיה ואי
 ת' יים שקיל כדקאמר מוזיק טוענו חטים והודה
 לו בשעורים פטור מדמי טעורים ולא מהניא
 תפיסה ויש אומרים דהוכיא תפיסה סליק פירקא

פרק שור שוה א

סנבא שור שוה מאתים ואין הכבלה יפה שלום יטול כל אחד
 מכה חזר ונכח שור שוה מאתים האחרון נוטל מכה והראשונה
 כל אחד נוטל חמשים ואפילו תשם חזק לא טעשה שומר על
 חלק הבעלים ורב אסם ז' לכתב דכעשה שומר על הכל

כל כסף קצוב האומר בתורה כסף צרי ושל דבריהם
 כסף מרייה במקום שהזכירו שלשים וכתבת אלזנה
 היא מכה צורי חכי של כתובת בתולה

האומר שלע שחייב לי פלוני כשאבבנו אתכנו לעניים
 אינו יכול לחזור בו וכל סכן האומר שלע זו לבדקה ואם
 אחר לזה תבנה לעניים אם אחר כן במעמד הבבאי אינו י'
 יכול לחזור בו ולא לשבות לרטר אחר דחשבי ליה כאלו באו
 ליד בבאי כיון שהוא במעמד שלשתם שור שהוא

מועד למינן אינו מועד לשאינו מינו לקאובים אינו
 מועד לגדולים לאדם אינו מועד לכהמה לשבתות אינו מועד
 לימי החול כנח שור חמור ונחל כעשה מועד לכל ראה
 שור כנח חמור ולא כנח סוס כנח במיל ולא כנח פרד כנח ע'
 ערוד לא כנח הועד לסירובין לכל כנח יוס טו' כחדש וי'
 כ' דפ' וי' כחדש הועד לרילוב שור של הדיוט סנבא שור של
 הקדש ושל הקדש סנבא של הדיוט פטור של ישראל סנבא

של ככרי פטור ושל ככרי סנבא של ישראל כין תם כין מועד
 משלם חזק שלם שור של פקח סנבא של נר שמשוהוקטן
 חייב ושל חרש שטובה וקטן סנבא של פקח כגור וכן
 שור שהלכו בעליו למד יכת ימים ואם החזיקו נבחנו בית דין
 מעזיזין להם אפטור ומה ולא לבטת נגופו אלא אם העירו
 ואחר כך כנחו משלימין מעליות יתנתיש כתפקח החרש לא
 חזר לתמוג

ה

חייב חזן מנכי נגיחה דשגור האיבידין
 אינו חייב מיתה ס' דתם טהויות את האדם פטור מכפר
 ומועד חייב וזה חייבין מיתה המית עבד כסקל ומשלם
 שלשים שלעים כתחכך כבזבל וכפל על האדם כתבין ל'
 להרוב את הטהוה והרג את האדם ככרי וארן ישרא' ל'
 לכפלים והרג בן קיימא פטור ומיתה חייב ככפר ו' שומר
 שמירה פחותה ויבא והזיק תב חייב מועד פטור

פרק שור שנגח א

וימכ' עוברה כזרה ואין ידוע אם עד שלא נבחה ילדה או
 משנבחה ילדה המוציא מהחבירו עליו הראיה חפילו ליוק אומ'
 בריא ומוזיק אומר שמו' המוכר שור לחבירו ונמנע כ'
 כנחן אף על גב דנבא לרדיה וצפי המוציא מהחבירו עליו
 הראיה ואין חלוקין במוזק אחר הרבה והוא דבאיבך בשרא ו'
 וקם בדמי רדא ד' יבא הכחא בדמים ומיירי כגברא דזנת
 לרדיא ולמטייה ושלם חלוקין יש בדמי שרעון כדפרטיית
 לעיל כשימין' אין כוזקין אלא לתובע תהלת ואי

זיילי ככפי דכתבי כוזקין לני' פרה שהזיקה גוטה
 מולדה דבגיטה הוא ומיהו טרפה מילדה ולד
 בן תשעה מותר בשחיטתו תרכובלת שהזיקה אינו בוטה

מגינתה רפרסא בעלמא הוא ומיהו בינת טרפה אכורה
 אפילו איהו סכולה לאלתר אחר שכבר פרה ואין שומין ולד
 בפני עצמו ופרה בשפי עצמה אל' שומין ולד חגב פרה ואי
 פרה דחד ולד דחד פטמה לבעל פרה ונפחה חולק עם בעל
 הולד' ואובכים פירומין לחצר חבירו שלא כרסורת ו

והחלקה' בהן בהמותי של בעל הבית חייב ואם אכלתן
 והזקה בהן פטור ואם הכביסן ברשות בעל חצר חייב ומקבל
 עליה כטיריףא דכפשיה אכל רעלמא לא ואין בעל פירות מ'
 מקבל כטיריףא דבעל חצר ר' אומר אינו חייב עד שיקבל
 עליו בעל הבית לשמור רב אלפיה פוסק בר' וההרסות מ'
 מסופקים בדברי' האשה שכנכה לבית לאסות כ'
 כיון שכעל הבית יוסא בשביל סוגלה זרועתיה ל'
 ללוש שמירת הבית מוטל עליה ו' הכמים שורו לחצר בעל
 הבית שלא ברשות וחומר בור בה בעל השור חייב כחזקי ח'
 חצר ובעל חצר חייב כחזקי חבור ואם הזיק לבעל הבית או
 בעל הבית הזקן בו חייב' ואם הרביץ בללים חייב עליהם
 כיון בור ואם נפל לבור והבאיט מימיו חייב' הכנסם לחצר
 חבירו שלא ברשות והזיק לבעל הבית או בעל הבית הזקן בו
 חייב' אזקיה בעל הבית לרדייה פטור והוא לא ידע בית
 השור סנבא את האשה ויבאו ילדיה פטור ב'

ה

ה

ה

ה

ה

ה

129

בבא

קמא

פטור מדיני ולדות אפילו כתבונן לאשה : הכה שפחה וינאו
 ילדיה חייב בדיני ולדות תם חצי חזק ומועד הכל וכן אדם ש
 פהכה האשה ויבאו ילדיה סמין גמיה היתה יפה עד שלא ילדה
 וכמה היא יפה מילדה ונותן לבעל מית פותה לזרעים וכן
 ובער ורישיו ופסד דיוכס כפאר חבלות דעלמא ואס היתה
 שפחה פסולה לגב וכה : בה בחיי הגב ומת הגב פטור חכל בה
 אחר מיתת הגב משלם לאשה : **ו** משכונם של ישראל ביד
 גב ומת הגב ובה ישראל אחר **ו** החזיק בו מוציא אומנו
 מידו ככרי שהלה לישראל על משכונו וכל ממנו ומצאו
 ישראל אחר והחזיק בו צריך להחזירו לבעליו משכונו של גב
 ביד ישראל ומת הגב ובא ישראל אחר והחזיק בו זה קנה בכבוד
 וינעונו וזה קנה השאר ודוק בחצר שאינה משתמרת ולמיתה
 למולתה בחצרו : החופר בוכה ברשות היחיד ופתחו ל
 לרשות הרבים ברשות הרבים ופתחו לרשות היחיד והפקיר
 רשותו ולא הפקיר ברו חייב הפקיר את בורו פטור ורשי מ
 מחייב וכן החופר ביד סמוך לרשות הרבים חייב ואם חפרו
 וינעו לרבים פטור : לא יסקל מרשותו לרשות הרבים יש פ
 פוקדן להבדל אחר בור סמוך בה עליו תורה להבדל ולא לחבטו
 ואם עשה תל ברשות הרבי ועלתה עגו הבהמה והפלה והזקה
 פטור וכן אם גבל לאחריו בבור פטור ויש פוסקין כשזו
 דאמר להבדל וכל סבן לחבטו בור ברשותו חייב בחבטו אפי
 לרבי : החופר בור תשעה ובא חבירו והשלימו לעשרה
 אחרון חייב אפילו כזקין חפר בור' והשלימו השני
 לט שניהם חייבי חפר' והשלימו השני לכ שניהם חייבים
 בין למיתה בין לזקין : החופר בור ח'
 ומה שני טפחים מים חייב הרחיבו **ח** אחר אם גבל בו
 השור מחד שהרחיבו חייב : בור שצוקו כרחבו אין בו משום
 הטל ואם הוא מלא סבובין פטור חף לטמא : בור של שני
 סותפין ועבר בו הראשון ולא כשהו וכן השני שניהם חייבין
 ואם מחר הראשון דליו לפני חייב : המוכר בור ו
 לחבירו כיון שחפר לו דליו כאלו **ט** אחר לו לך חזק
 וקנה ואם החזיק בגשלא בפניו קנה : וכן הדין במוכר בית
 לחבירו ומחר לו מפתח ודלא כרשכס שפסק דמסירת מפתח
 קונה וכן המוכר עדר לחבירו ומחר לו משכוכית וכאלו אלו
 לו משוך וקנה דמי : השותפין שחדרו הכאה זה מזה
 מותרין ליכנס לחצר **י** דיש ברירה וכל אחד נכנס לשלו
 והוא משכך ביתו או השכירו יכול להקדישו ולא לחסרו בהכאה
 עליו : בור של שני סותפין שכשהו האחד ומצאהו
 השני מגולה ולא כשהו השני חייב והראשון פטור
 בכרי שודע ויכרות ארזים ויכסנו כשהו כראוי והתליע מ
 ויתכו וכל בו שור פטור כשהו כראוי לאווריס ולא לגמלים
 וכסאו בו גמלים חייב אפילו לא שכימי ואפילו פקח ביום ואי
 ארע בגמלים ורעוה ודתי שוורים ופסלו אי לא שכימי בגמלים
 פטור ואי אתי לפרקים חייב : כשהו כראוי לשוורים ולא ל
 לגמלים ואי שערבו גמלים יפלו מיד ושכימי בגמלים והתליע
 מתוכו וכל בו שור פטור ככל לפניו ומקול הכריה חייב בעל
 הכור : שור תם שרץ חבירו לבור משלם רביעי ובעל ה
 הכור שלשה חלקים : ומער כל אחד משלם חצי חזק

ב המניח אבן על פי הכור ונתקל בו שור ונפל לבור
 בעל הכור משלם מחצה ובעל האבן מחצה : בור
 פטור בו על הכלים ועל פסולי המוקדסין ובבור בעל מום
 ושור פקח ביום ואדם אפי שוטה : ככל בו שור שהוצא חרש
 שוטה או קטן או פקח סומא ומאלך כלילה מיב ובהמה היה
 ועיף שרץ לפסילת הכור ולשבת ולהפרש' הר סיני ולהשלומי
 כפל ולהשבת אבדה לשריקה לכטיעה ולחסימה ולחרישה ו
 ולהרבעת כלאים ולהנהגה : תרנגול טווס ופסיוני כלאים
 זה בזה אף על גב דרכובי הדדי וכן אונן ואונן גר ה
 המרכיב או מנהיב שני מיכין שנים לקח ואסור להנהיב ב
 בעוא ופבוטא : סליק פירקא

פרק עין ורגל א

עין ורגל סני להו בשמידה

פחותה והיא שיש דלת שיכול לעמוד ברוח מזויה וכן בור
 ואם מיעטה תורה בשמירתו : **ב** הפורץ כותל רעוע
 לפני בהמת חבירו וכאברה **ב** הבהמה פטור מדיני
 אדם וחייב דיני שמים וכן הכופף קומתו של חבירו לפני ה
 הדליקה היכא דמוטיא ברוח שאינה מזויה או הטומן קמיו ו
 וכן הסוכר עדי שקר להעיד לחבירו אבל לעצמו חייב לשלם
 וכן היודע עדות לחבירו ואין לו אלא עד אחד ואינו מעיד לו
 וכן הנותן סם המות לפני בהמת חבירו : וכן המבעית ארס
 חבירו וכן השולח הטערה ביד חרש שוטה וקטן וכן נשברה
 כדור ולא סלקה כפלה בגמלו ולא העמידה : המניח אבן
 בחינה אף על פי שבעל בפניה כראוי **ג** וינאה ו
 והזיקה חייב : וכן אם נכרה לחרש שוטה וקטן : נכרעה
 כלילה או שפרצה ליסטים וינאה והזיקה כשור : הניאיה
 ליסטים כדי לגולה מיביין וכגון שהכיסוהו בתוקל : המעמיד
 בהמת חבירו על קמת חבירו חייב מכהה הרועה לרועה ת
 תלמידו פטור לרועה אחר חייבו **ד** שומר אבדה כ
 כשומר חכש דמי ויש אומרים **ד** כשוכר ובעל
 חוב לבעל חוב אם כאברה חייב הכל צריך דעת בעלים מ
 מהשבת אברה ואם החזירה למקום שיאכזה ועייל וכפיק ו
 וחזי אפילו במקום שאינה משתמרת פטור : **ה** שומר
 שבר חייב בכל בכנה אף על פי שהוא אכוס **ה** לגמרי
 ואינו פטור אם לא היה בעצמו סם ולא היה יכול להציל :
 שוכר כנושא שבר דמי : כפלה לבנה במקום שאינה יכולת
 לירד כדרכה בין החלקה בתומי רגליה בין דחפיה חברותיה
 משלמת מה שבהכית : ויש אומר דוק החלקה ובהכית משלמת
 מה שבהכית אבל דחפיה חברותיה משלמת מה שהזיקה והא
 דאמרינן משלמת מה שבהכית בין שנתחבטה ואכלה ואפילו
 מערובה לערובה ואפילו כל היום כלו עד שתצא לדעת ו
 ותחזור אפילו שלא לדעת ואז ומשלם מה שהזיקה ואם כפלה
 במקום שיכולת לירד כדרכה תחלתו בפשיעה וסופו באונס
 הוא וחייב : **ו** מבריחארי מנכסי חבירו פטור וכן
 שאין הזק **ו** מזומן לבוא וכן הסורע חוננו של חבירו פ
 פטור : **ז** גוי שאנס קרקע מישראל וישראל אחר קבאו
 לא יחזירו לבעלים כחכם אבל כותל לניקח

לוקח מה שהיה לו וישראל שהלך מעירו והחזיק המושל ב
 בקרקע שלו ואינו משועבד למש או אפי' משועבד למש זה
 והכיח הקרקע ביד אחרים לפרוע המה וישראל קיאו ממנו
 מחזירו לכע' יס וכו' ממנו מה שהיה לו **ח** כיצד
 משלמת מה שהזיקה שצין מי שהיה לוקח **ח** שמים
 פעמים בכרי שאכלה כמה היה פוחת בשביל מה שהזיקה ו
 ואותו משלם הזיק' וכן אם הזיק בגופו כך משערי' ומכני'
 כחש גופיה ויס' או שצין מכני' ודוק' שאכלה פירות שאינן
 גזוירי או קצן דקלא ארמאה והוא שלא בגמר גדולו שאינו
 ראוי לעקר ולשתלו במקום אחר אבל אכלה פירות גזוירי'
 אשפ' שמחברין או קצן דקלא פרהא שראוי לעקר ולשתלו'
 במקום אחר שצין אותו בפני עצמו בשוה **ט** ר"י היה
 אומ' בעצ' דמשלם החובל בחבירו הינו **ט** צער ד'
 דשעת חלה דוקא ולא צער הבא אחר כך ואינו כח' לרבינו
 שמעון **י** המודים בתוך שדה חבירו שלא ברשות ו
 ואכל נ' בהמתו של בעל השדה פטור ואם הזיקה בהן
 בעל הגדיש חייב ואם הגדיש ברשות שומר גרנות השומר ח
 חייב **יא** המוכר גחלת למרש שוטה וקטן וליביה פטור'
 אדם מוכר לו שלהבת חייב שלהתה ביד פתח
 הפתח חייב אחד הביא את האור ואחר הביא את העצים או
 להפך אחרון חייב **יב** בא אחר ולבה המלכה חייב **יג** לכתו
 הרוח כלן פטורי' המלכה ולכתו הרוח ואין הרוח כרי' ללכות
 חייב ואם לאו פטור **יד** אשור להציל עצמו במזון
 חבירו על דעת ליטור **יז** אבל יציל עצמו וישלם ואסו'
 לבזול על מנת לשלם **יח** השולח העברה ואכלה אפילו
 עצים ואבנים ועפר **יט** חייב ואם עברה גדר או דרך
 הרבים הבל לפי הדליקה אם עברה יותר מן הראוי לה לפי
 גבה פטור וכן לענין רוחא' אם פטור בו על הטומון אם ה
 הדליק בתוך שלו ודלקה בשל חבירו היבא דליבא חניו ואם
 הדליק בשל חבירו חייב על הטומון בדבר שררכו להטומון כ
 בגון בבית בכל דבר ובגדי' מוריגין וכלי בקר ועשו תקנת
 כגול באש דמשתבעו שקיל' השאיל מקום להגדיש והגדיש
 והטומון אינו משלם אלא דמי' גדיש להגדיש חטים והגדיש ש
 שגורים שגורים והגדיש חטים חטים וחסן' בשעורים שעורי'
 וחסן' בחטים אינו משלם אלא דמי' שעורים **יך** הנותן
 דינר זהב לאשה וא"ל הוהריבו של כסף הוא **יך** הזיקתו
 משלמת דינר זהב פשעה טרופה למת של כסף **טו**
 אם עשו תקנת כגול במסוראם לאו כגון שיש עדים
 שמוסרו ואין ידוע כמה הפסידו מיבשי' ולא איש' ופטור'
 ואפילו אין המוסר מוכי' ויס' אומרים דכשבע וגובה מחצה
ק הוא גברא דבטום ככשתא דחבריה ושרייה כהדרא
 אתא מאריה וטעין דהנה מרביתא בכשתא ומיבעי'
 לין אי שקיל בשבעה או לא ולקולא עבדין ואי טעניה כ
 בשא דכשתא אי אמיד הוא או איניש מהימנא הוא דמפקדי
 איכסי' גביה מהימן בשבעה ועשות תקנת כגול כפקדון' היבא
 דלא טעין כפקד טענת ברי' **ק** חוסן יהיב דמי' ולא
 אחר מוכר רוצה אפי' פסול **ק** לעדות מדרכין

כר חסוכה מוצה להניחה תוך עשרה טפחים **יח**
פרק תשלומי כפל
א תשלומי כפל כהוב כפל דבר תשלומי ארבעה וחמשה
 אינו כהוב אלא בשור ושה' הטוען טענת גבב בפקדו'
 ואבדה וכשבע וכמציא שגבבו הוא חייב כפל טבח ומכר מ
 משלם ארבעה וחמשה' ובגב חייב בין גיבב בידו בין הכניס
 הכהמה לחצרו ולגרו' **ב** גבב בהמה כחומה והשמינית
 אפילו מעצמה או שמה' **ב** והכחישה משלם כדומעיקרא
 שחטה משלם כדשתא' סיני' השם מעליא בגון גבב טלח
 וכעשה איל קוכה מן התורה אם טבחו אחר כך פטור' ייאוש
 ושני דשות' איניאוש ושני' השם גרוע קוכה מן התורה י
 יאוש לחודיה קבי מדרכין' ואם קדש אשה בגולה אחר י
 יאוש צריכה גט' סיני' מעשה שאינו חוזר קונה גבב
 שמוכר בין לפני יאוש בין לאחר ייאוש חייב **ג**
ג כינור שישבו ארבעה לבזבזין או שאין בו ארבעה ל
 לבזבזין חטט בו כדי לקבל צדקות חטטו ולבסוף ק
 קבעו פושל את המקוה אם כפלו שלשה לוגין מן הזיכור ו
 וכפלו ממנו לקרקע ומן הקרקע למקוה אם יש במקוה אחר
 ועשרים האין פטור דשאיבה מטהרת ברבייה והמפכה ו
 ומקוה שלם כל מים שאובין שבעולם אין פושלין אותן ואפילו
 מקוה שאוב שנתחבר למקוה שלם דרך נקב כשפופרת החד
 כשר' האי דשלשה לוגין מים שאובין פושלין את המקוה ה
 הלכה למשה מסיני הוא דלא כר' שפירש דאפילו כלו שאוב
 כשר מן התורה' גז' ולא כתי' אשן הבעלים שניהם אינם
 יכולים להקדישו' **ד** פסק רב צמח דלא כתבינן
 אדרכתא אומלטין' דכפריה' ורבינו תם כתב ט
 טעם למיה שנהגו לכתוב הרשאה אומלטין' ואמלה' כל
 אדרכתא דלא כתב בה זיל דון וכי ואפיק לכספק לא אמר כ
 כלום' ואפילו הכי אי יהי הכפ' למורשה וכאנס בדרך
 פטור' ואי כתב בה למחצה לשלש לרביע מגו דמשתעי
 דיבא אפגא משתעי אכלה' **ה** הילכתא שליח
 שוייה ואין המורשה יכול לתפוס **ה** הממון לעצמו ו
 והמורשה יכול לבטל הרשאתו כשרי' ואם ביטל ההרשאה
 בלא ידיעת המורשה והלך וטען וכתחייב בין מה שעשה ע
 עשוי ואין המורשה יכול לומר בטלתי שליחותי' וכן אם כתן
 לו הממון וכאנס פטור' גבב על פי שנים וטבח ומכר
 על פיהם או על פי שנים אחרים' גבב וטבח ומכר בשבת
 היבא דליבא חייב מיתה' גבב וטבח ומכר ביום הכספים
 על ידי אחר חייב' פסק הרב אלפס המוכסל בשבת
 בשוגב יאכל למוצאי שבת לו ולאחרים' כמזיד יאכל במוצאי
 שבת לאחרים ולא לו' ואדוני אבי הראש' ז"ל תמה עלי'
ו גבב שור השותפין והודה לאחר מהם ואחר כך הביא
 השני עדים משלם חמשה חצאי בקר' גבב על פי
 שנים וטבח ומכר על פיהם וכמציא וזממין משלמין לו הכל'
 ואם היו שתי כתות עדי' גבבה משלמין כפל עדי' עדיה ו
 ומכירה משלמין שלשה הומו האחרונים הוא ה

101

בבא

קמח

הוא משלם והם משלמים שלשה הווס אחד מן האחרוני ככלה
 כל עדות שניה אחד מן הראשונים בטלה כל העדות הכחשה
 תחלת הימיה היא עד שהעיד בביתן והווס בתשרי למטרע
 הוא כפסלי **ו** תוך כדי דבור כדבור דמי וזפילו כדי ש
 תלמיד לרב שהוא שלום עליך ר' חזן מעז
 ומגוף קדושין וגירושין **ה** מודה בקנס ואחר כך ב
 באו עדים פטור והוא **ה** שמחייב עצמו בקרן כוונ
 שהודה שבגב וזכו עדי' שבגב אבל אם יש עדים שבגב והודה
 שטבח ואחר כך באו שטבח חייב **ט** מכרו חזן מאחד
 ממאה שנה אפילו חזן מגזותיה **ט** או שהיה לו בו
 שותפות **י** שחט ונתבלה כידו הכומר והמעקר אינו משלם
 תשלומי ארבעה וחמשה והגובב חגרה קטעת והומא ובהמת
 השותפות חייב וכן שותף שטבח לדעת חבירו חייב ארבעה ו
 וחמשה שלא לדעת חבירו אף מחלקו פטור **י** מכר חזן משלם
 יום חזן ממלכתה חזן מעברה לול' עובר לחזן ירך א
 אינו הוא או גבנה קטעה ומכרה בעיני ואיכה ולא אישטמו
 ואפילו אם תשם משקלן מיכיה **י** גבב ונתן לאחר וטבח או
 וכר חייב **י** גבב והקדיש לברק הבית או גבב והקיף או ה
 החליף ונתן במתנה או פרע בחובו או בהקפו או שגר **כ**
 הב' זכות לבית חמיו חייב **י** גבב ברשות בעלים
 וטבח ומכר חזן לרשו או להפק **י** חייב **י** גבב וטבח ו
 ומכר ברשות פטור **י** היה מושכו וינצא ומת ברשות בעלי
 פטור **י** הגביהו או שהוציאו מרשותו של בעלים ומת חייב
 כדרך שתקנו משיכה בלוקחין כך תקנו משיכה ב
 בשומרים וכפס שהקדקע בקה ככסף ופטור וחזקה
 כך שבידות קרקע כקה **י** ראוהו שהטמן עצמו
 בחורשין ומשך וטבחה חייב **י** אין מגדלין בהמה ד'
 דקה בארץ ישראל ואפילו בביתו אפי' של אחרים **י** אבל
 מגדלין באוריא ובמדברות שבארץ ישראל ואין מגדלין
 תרנגולים בירושלם ולא ההכנים בארץ ישראל ולא יגדל א
 אדם חזירים אפילו למנוח בהם עורות **י** אין עושין
 החזקה בטבלות וטרפות שקטים ויונים **י** לא יגדל
 אדם כלב בתוך ביתו אלא אם כן קשור בשלשלות **י** אין
 שורסק בשבים ליונים אלא אם כן רחוקין היישוב שלשים ר'
 רים **י** רועה שעשה תשורה אין מחייבין אותו למכור מיד
 אלא על יד על יד וכן מי שפסלו לו כלבים וחזירים בירושלה
 מי שנדר ליקח בית טארץ או לישא אשה אין מי
 מחייבין אותו עד שימצא הגון לו **י**
י הלוקח בית בארץ משום ויישוב ארץ ישראל התירו
 לומר לגוי לכתוב השטר בשבת ולגדוק מנוה אחרת לא התירו
 אמירה לגוי באיסורא דאורייתא אפילו לצורך מילה שדושה
 שבת ולגדוק מנוה אחרת אפי' באיסורא דרבנן כגון להביא
 לו שפר דרך כמולית ללמוד בו לא התירו **י** ובהלכו גדולי
 משמע דאפי' אישורא דאורייתא שרי על ידי גוי לצורך מילה
י הושע התבה שיהו מרבעין חורשין ודקא בהמה דקה
 בעיר באילנותיה בסוף ומלקטין עשבים מכל מקום א
 מפרה תלתן וקומטין כטיעה בכל מקום חזן מגדושות של
 זיתו **י** מעין היוצא מתחלה בני העיר משתפקין וממו

ואין צריכין ליתן דמים ויחזקין בימיה של טבריא ופסין א
 אחרי גדר אפילו שדה מלאה כרובם ואפילו ליטול צרור
 מן הכותל מותר ואפילו בשבת **י** ומחלכין באפילי הרסור
 עד שתירד רביעה שבייה והא דיקן משיד הטל עליו קשה ל
 להן דריסת הרגל מהתלקין לצדי הדרכים מפני היתדות **י**
 והתעבה בין הכרמים מפגב ועולה מפגב ויורד **י**
 מת מנוה קכה מקומו באיניו מוטל על המצר ותבאים
 אלו כוהגין אף בחנוה לארץ ר' יהודה אומר בשעת הוצאת ז'
 זבלים אדם מוציא זבלו לרשות הרבי' וצברו כדי שיהא כסוף
 ברבלי אדם וצברלי בהמה ר' שמעאל בנו של ר' יוחנן בן ב
 ברוקא אומר תבאי בית דין הוא שיהא זה יורד לתוך שדה של
 חבירו וקוצן סוכה של חבירו כדי להציל נחילו ונותן לו דמי
 סוכה מתוך נחילו ותבאי בית דין הוא שיהא שופך יינו ומציל
 דבשו של חבירו אם חבירו תוכעו וכוטל דמי יינו מתוך רבשו
 של חבירו ואם עשאו מעצמו אין לו אלא שכרו ומיירי שערל
 בית הכר כרוך סביב החבית של רבשו לאס לא כן היה זוכה
 מן ההפקר ותבאי בית דין הוא שיהא זה מפרק עציו וטוען
 פשתנו של חבירו וכוטל דמי עציו מתוך פשתנו של חבירו
 ורב אלפס פסק לקמן דלא מהכי תבאי ואדוני אבי הראש ז'
 דחה דאיתיו **י** עזרא תקן שיהו קורין בתורה ב
 במנחה בשבת **י** באבי ובחמישי לתלתא גברי ע'
 עשרה פאוקים ויהיו דכין בשבי ובחמישי **י** ושיהו
 מכבדין בחמישי בשבת כדי לכוש לבריס בשבת **י** ושיאכלו
 טוס בערב שבת ושתהא אשה משכמת ואופה כדי שיהא פת
 מוצייה לעניים **י** ושתהא חוברת בסיכר משום בניעות
 ושתהא חופפת וטובלת משום חנינה **י** ושיהו רוכלין מחורי'
 בעיירות ולא יוכלו רוכלי העיר לעכב עליהם **י** ותיקן
 טבילה לבעלי קראין לתפלה ותלמוד תורה והאידיכא לא כ
 כהגו כן **י** בעיר השמונה לספר מותר לגדל כלבים כיום ק
 קוטרן וכלילה מתירן **י** פליק פיקא

פרק החובל א
 החובל בחבירו
 אם קטע ידו כ
 כותן כזק צער ורפוי שבת וצבת **א** הכהו על ידו וצבתה
 צער רפוי שבת וצבת **ב** הכהו על ראשו וצבה כותן
 לו צער רפוי וצבת הכהו במקום שאינו כראה כותן לו צער ו
 ורפוי הכהו בגימיוס שבידו כותן לו צבת וכיכד שמין אותו
 כזק קטע יד חבירו רזאין אותו כאלו הוא עבד הכומר בשוק
 כמה היה יפה וכמה הוא יפה **ב** צער אומדין כמה אדם
 רוצה על ידו המוכתרת למלכות לקטועה בסיף שיקטעו ב
 אותו גסס **ב** וכן אם כואו באשפור על צפרטיו דליכא זק ש
 שמין מי שחייבוהו לכותאת כיוצא בזה כיהיה היה כותן ויפטור
 רפוי חייב לרשפתו עליו בו צמחים וחמות המכה חייב ל
 לרפאתו וליתן בו דמי שבתו והוא שלא אמדוהו אבל אמדוהו
 והיה מתגובה והולך אין כותבין לו אלא כמו שאמדוהו חיתה
 כל טרסה אינו חייב לרשפתה עבר על דברי רופא ואכל ד
 דברים הרעים למכה וחמות זה בתקלקלה אינו חייב ל
 לרשפתה וצריך לשכור לו רופא ואם אמר לו החובל אני א
 ארפאך אפילו ידוע שהוא רופא אין

אין שומעין לו אם לא כרצון הנחבל וכן אם אמר החובל יש
 לי אהבה או קרוב שירפאך בחכש או אביא רופא מומחה
 שמואל מעט שכר אין שומעין לו ואם אמר הנחבל תן לי שכר
 הרופא ואני ארפא עממי אם לא ירצה החובל לא ישמע לו
 שכת קטע ידו או רגלו רואין אותו כגון הוא שומר קישואים
 דלמלאכה זו יהיה ראוי כשיתרפא וכן כל כיוצא בזה
 בשת הכל לפי המבייש והמתבייש
ב מילתא ד
 דמיחא ואית בה חסדק כים כגון הודאיות
 והלואיות דבין בבבל אית בה חסרון כים ולא שכיחא כגון
 ארס בארס או שכיחא וליה בה חסרון כים כגון בשת אין
 הכין אותו בבבל כוקטן רגל גובין אותו בבבל ולא כוקי
 הרן ואי תפס לא מפקינן מיניה
ג כתבו הגלויים
 אם אכס בת חבירו או פתה אותה או הפיל שניו
 וקטע אזנו אף על פי שאין גובין קנס מנדי ליה עד שמפיים
 לחבירו וכריהיב שינורח מוא דחוי ליה למיתב לאלתר שרי
 ליה אפילו אי לא איפיים בעל דיניה
ד הקוטע שרי
 רגלו של חבירו רואים אותו כאלו הוא שומר
 הפתח ואם הוא מלמד תיכנות או כוקב מרגליות ושכר
 רגלו שראוי למלאכתו כשיתרפא נותן לו שבתו משלם
 ולעבין כקאין רואין אותו כאלו הוא כוקב מרגליות שאין
 כפתהין דמיין כל כך בשביל רגלו כמי שאינו כוקב מרגליות
 ואין להפסיד חשיבותו אבל קטע ידו שומין כמה כפחת בשביל
 ידו
ה חרשו נותן לו דמי כלו ואם היה לו אומנות
 וראוי עדין לאומנותו שומין כמה כפחתו דמיין
 קטע ידו ורגלו ודימא עינו וחרשו ולא אמדוהו בין זה לזה
 אמדוהו הכל ביחד
ו ואם אמדוהו בין זה לזה
 כמאן דביא דמיא שבת ופוחתי דמיים כגון הכהן
 על ידו וצמרתה ופופה לחזור נותן לו שבתו בכל
 יום ומלאכה דבטול מינה כפופעל בטל שבת שיימין ליה כ
 כפופעל בטל הקוטע ראש און עבד עפרי של חבירו הכל
 לעבד קטע ידו הכל לרב שבת קטוח הוא מוחלט לרב ושבת
 גדולה ילקח בו קרקע והרב אוכל פירות כנגד מה שמפסיד
 בקטיעות ידו מה שיש בין שאר מלאכתו לשמירת קישואין
 וכשיצא לחירות יקח גוף הקרקע הקוטע יד עבד של ח
 חבירו נוטל הרב חמשה דברים והלה יתפרנס מן הצדקה ו
 ורפואתו מיירי דאמדוהו לחמשה ימים ואיתסי בשלשה יומי
 דעבדו ליה סמא חריפא
ז המבייש הערום כומא ו
 וישן חייבושן שבייש פטור כפל מן הגב והזיק ובייש
 חייב החמשה דברי פטור על השבת מפני שכא כיון חרש
 יש לו בשת קטן אי מכלמו ומכלם יש לו בשת שוטה
 אין לו בשת המבייש לימן ומת פטור החובל בבת ק
 קטנים של אחרים חבלה לעצמה ואפילו שבת ואפילו סמוכה
 על פלחן אביה פצעה בפניה דאשתא מוכספה כוק הוי
 ראב והשאר רידה
ח המכה אביו ואמו ולא עשה
 בהן חבדה פטור החובל בעבד עברי חייב בכלן חוץ מן השבת
 בזמן שהוא שלו בעבד ככפני שלו פטור מכלן ה
 החובל בהו גדול יתן לו מיד אפילו שבת קטן יקנה בהן ספר

תורה ואם הם סמוכים על בלחנו פטור משבת
ט חרש שוטה וקטן ועבד ואשה החובלי בלחרי פטורין
 והחובל בהן חייב כתרשה האשה וכשהחרד
 העבד חייבין לשלם הילכך שומין כל הדברים וכותבין ומתבלי
 ביד הנחבל וכשיצא לידם ככבים ישלמו ואם היו לאשה
 ככסי מלוג או ככפי צאן ברזל בית דין כופין אותה למוכרם
 בטובת הנאה ונותבי לנחבל אבל כתובתה לא אמרו חכמי
 למוכרה ואם שחבלה בעל אס אין כתובה יותר מחבלה
 תמוכרה לבעל בחבלה ואם כתובתה יותר מחבלה ואינה
 יתירה על כתובתה דאורייתא לא הפסידה כתובתה ואם
 היא יתירה תעמיכה על כתובה דאורייתא והשאר תמכור
 לבעלה בחבלה האשה שמוכרה ונתנה בככסי מלוג בהיי
 בעלה ובעלה עמה המוכר קיים טוב הנאה לאשה ואין הבעל
 אוכל פירות התקוע לחבירו נותן שלש מדינה ויש א
 אומר לכזקין בין למימד גברא בין למימד הפנא
 המצבעית חבירו פטור דיני אדם וחייב כדבי שמי באזנו כיצד
 תקעו וחרשו פטור אחרון ותקע באזנו וחרשו חייב
יא כל חמשה דברים אומדן ונותבין לו מיד אמדוהו
 והיה מתמכה והולך אין לו אלא מה שאמדוהו אמדוהו ות
 והבריא נותן לו כל מה שאמדוהו
יב סטרו נותן לו מאתים זוז לאחר ידו נותן לו ארבע
 מאות זוז
יג צרס אזנו תלם שערו רקק ו
 והביע הרוק בגופו העביר טליתו ופרע ראש ה
 האשה נותן ארבע מאות זוז וכל זה לעטור שבישראל ו
 ולעבי לפי כבודו והחובל בעצמו אף על פי שאינו רשאי
 פטור אחרים שחבלו בו חייבין
יד המבייש ח
 חבירו בדברים פטור ואף על פי כן מנדין אותו
 עד שיפייסנו כראוי לפי כבודו המבייש תלמיד חכם
 קוסיין אותו ליטרא של זהב ונותבין לו כותבין זמן לבשת
 ולא לחבלה דחכריה ממזניה
טו הקוצן נטיעותיו
 אף על פי שאינו רשאי כשור אחרים שקצצו
 אותם חייבים ואם מצוה לקצץ כגון הגוזה לרשות הרבים
 הטוען שאמר לו לקצץ פטור אף על גב דקא תבע מיניה ד
 דקא בעי למעבד הק מצוה מעשה באחד ששחט ו
 ובא אחר ורבה וחייבו רבן גמליאל ליתן עשרה זוזי דיקלא
 דטעין קבא אסו למקציה וכן כל אינן לפי חשיבותו וגופא
 דטעין כל דהו ואם הוא משה בדמים או צרי למקומו מותר
טז החובל בחבירו אף על פי שכתן לו כל חמשה דברים מ
 מה שכטעבר על באתו אינו כמחל לו עד שיפייסנו ו
 ולא יהיה המוחל אכזרי המבקש דחמים על חבירו והוא
 צריך לאותו דבר הוא כעבה תחלה
יז ראוכלן שיש לו
 תביעה על שומעו והוא מסרב לבוא עמו כדן
יח יכול להביאו לפני דייני גוים המוכר דין על חבירו הוא
 כעכש תחלה לעולם יהא אדם מן הגרדפיין ולא מן הרודפי
יט האומר סמא עיני קטוע ידי חייב אומד הלה על מנת
 לפטור השיב הן אף על פי שדומה קצת בכיחוקא מ
 מסתמא בתמיהה קאמר וחייב סבור כדש קרע חייב אמר
 הלה על מנת ליטטר והשיב לאו אף על פי שדומה

בבא

פדומה ביהדותא סתמא בתמייהא קאמ' ופטור עשה כן לחיים פלוני על מכת לפטור חייב האי דדריסוק לשמור ולא ע לקרוע מיירי סבאת לירו ברורת קריעה רב יוסף הקיד מעות של דקה לארס אחד ופשה בהט וכגבדו והיינו לשלם והקפה לו אביי מהא דתביא לשמור ולא לחלק לעניים והשיב דעביי דפומבדיתא מיקן קין להו והוי כאלו הפקיד כל אחד קצבתו בידו סליק פירקא

פרק הגזול א

הגזול עצים ושיפן ארס כשתה שמס מ מחמת השפתי כגון דעבדיהו בוכאבי או קצוצתא אכשורי קכתי בשמיני ומשלם דמיס בשעת הגזלה גזל עצים ס משופין ועשאן כלים לא קכנהו דשנוי החוזר לא הוי שנוי גזל אכנים וסתתן צמר ולבבו כגון דכבשה בבריי שפתן וכקהו קנה גזל סאה ושחכה לשא ואפאה והפריט מומה תרומה וברך עליה אותה כרכה הוי כלאון אעב' דקנהו כ בשנוי הגזלנין ומליי ברבית שרוב עסקן בכך וכאו מעצמן לעשות תשובה להחזיר אמרו חכמים שאין מקבלין מהן כדי שלא לבעול דלת בפגי בעלי תשובה והאקבל מהם אין רוח חכמים נחמה הימנו ואם הגזלה קיימת מקבלין הגבאין והרועים ההמוכסין תשובתן קשה מחזירין למכירין ושאינן מכירין יעשו בהם רכיב טרות שיחין ומערות ובגזלה קיימת מיירי הגזול פרה מעוברת וילדה רחל טעונה וגזיה משלם דמיס כשעת הגזלה אפי' פרה ורחל בעין ולא ישלם כשעת הלידה גזל פרה וכתעברה אצלו רחל וכטענה אצלו משלם דמיס כשעת ה גזלה וכל שכן שעליהן של גזלן גזל והשביח ומכר או הריש מיה שהשביח ומכר והוריש וכן אם השביח הלוקח גזל ישראל ומכרה לגוי והשביח הגוי ומכרה לישראל בעיא ולא איפשיטא האי מאן דגזל דקלא וקטליה ושדייה ד לארעא לא קני וכן אי כהקי גובי ועבדינהו כשורי הכי כשורי רטרבי ועבדינהו זוטרי לא קני עשה בהן כשרים קנה לולבא ועבדינהו הוצי קני הוצי ועבדינהו ח חופיא קני כחלקה התיזמת קנה ופכול לצאת בו גזל עברה ועבדיה לכבי לא קני דשנוי החוזר הוא איפכא קני שחימי ועבדיהו חרתי לא קני איפכא קני כל הגזלנין משלמין כשעת הגזלה גבב טלה וכעשה איל עבל וכעשה שור קבאו בשנוי ואם טבח ומכר פטור גדול העיר שמוכה לדון על פי כשיא וכן טובי העיר שהחוס רבים עליהם יכולים לקבוע לאדם כשידאה להם כורך אפי' שלא כ גרין אבל רייכי דעלמא לא גזל בהמה והזקינה או הכחישה כחטה דלא דריי משלם כשעת הגזלה גזל עבדים והזקינין אומר לו הרי שלך לפיך ורב אלפס פסק דמשלם כשעת הגזלה ולא כהירא דעברה כמקרקעי דמי למילי דאורייתא כמו גזל ואוכאה ושבעה וקנין חזקה ולמילי דרבנן הוי כמטלטלי כגון לבבות מיתמי ולענין שרובול כ ולקנין אב התקוף בעבדו של חבירו ועשה בו ח מלאכה פטור והוא שלא בטלו ממלאכתו ואי מסיק

קבא

דיה זנוי אסור דמחוי כרבית כל דבר שהיה עושה הלמה למ' זה קודם הלואה כגון להשאיל לו כלי או בהמתו מותר לאמר הלואה והוא ש שיעשה מדעת הלמה ומילי דפרהסיא דאוסא מילתא כגון לדור בחצרו ולתקוף בעבדו אכור התקוף ס ספיתנו של חבירו ועשה בה מלאכה אי לא עבדיא לאגרא נחת לה בתורת אגרא אינו נותן אלא פחתה ואי ע עבדיא לאגרא אפילו נחת לה בתורת אגרא רצה שכרה כטול רצה פחתה כטול נחת לה בתורת גזלמותא אין לו אלא פחתה גזל מטבע וכשדק פדות והריקבו כגון מין והמנין משלם כשעת גזלה מטבע ופסלתו מ מלכות וכל שכן מדינה פירות מקצתן חומץ ועבר עליה הפצה אומר לו הרי שלך לפיך המלנה לחבירי מטבע וכפסל המטבע יתן לו מטבע שהלואה ואפילו אינו יוצא בשום מקום מוצר לו סחורה או הלואה מעות והתנה עמו שישלם לו מטבע וכפסל בולכות זו ג יוצא בולכות אחרת אם אין מלכות מקפדין כלל אפילו אי לית ליה אורחא להתם או אית ליה אורחא להתם ולא קפדי מלכות כולי האי לחפש אם שום אדם מוליך מאותו מטבע צריך לקבל ממטבע הנפסל ואי קפדי מלכות טובא ס סמחפשיין אפילו אית ליה אורחא להתם או אף קפדי ואית ליה אורחא להתם כותן לו מטבע היוצא בשעת פדונו

יב

המלנה לחבירו על מטבע וכפסל לגמרי ועשו מטבע אחר והנשינו עליו במשקל אם יש בה ומטבע האחרו כמזוי מן הראשו כותן לו מן האחרו והוא דלא זילי פירי ממזי התוסף ואם היה התוספת יותר מן החומץ יתן לו מן המטבע האחרון במשקל המענות הראשונים ולא לפי המזין והוא הדין למלנה על המטבע ופחתו ממנו והוא הדין במקום שנוסאק וכותבין בכספים של משקל ופחתו מן הכסף שבהם או הכל עבין אחד הוא יתן שלשה חלקין יש במאבד ממון חבירו בברמא בדבר הגורם למזון כגון גזל חומץ ועבר עליו הפסח וכיוצא בזה וקיימא לן דלאו כמזון ד דמי ואומר לו הרי שלך לפיך השני ברמא כמזקין וקיימא לן פטור כגון זורק מטבע של חבירו לים היבא דמזי א אמוראי למסקליה והוא דאדייה אדויי וכמו שף המטבע של חבירו והוא המחייב בקורכפא אבל פטייה בשופכא חייב וכל פיוצא בזה השלישי דיכא דגרמי דקיימא לן שהוא חייב כגון שורף פטרו של חבירו ואין עדים שיודעים כמה היה כ כתוב בו והשורף מאמין לבעל השטר שיאמר כמה היה כתוב בו וכמו המראה ממון חבירו לגוי והמראה דיכר לשלכני וכמבא רע ומחיצת הכרס שנפרטה ומסכך בפנו על גבי ת תבואה של חבירו ודן דין וחייב הזכאי אפילו לא כשא וכרדן ביד ומוכר שטר לחבירו וחזר ומחלו יד הילכתא אין אומן קונה בשבח כלי הילכך כתן לאומן ל לתקן וקלקל חייב ואין חלוק בין כתן לו עצים לתקן כלי ו וקלקלו בין כתן לו כלי לתקן כגון שום דבר וקלקלו

טו

טבח אומן שקלקל חייבוהו ד' עבד בשכר ו
וכן המוליד חטין לטחון ולא לתתן ועגל סוטי

יו

או מורסן קמה לכחיתוכ ועשאו פת ופולין
המראה דיכר לשלחמי וכמציא רע חייב אף על גב דלא

יא

קאמר ליה עלך קא המיכא ויב
ורב אלפס פשא דוקא ב' אמר ליה **יב** הכותף צמר ל

יג

לכבש והקדיחתי יורה בותן לו דמי
בעור או שאמר לו לכוטעו אדום ונבעו שהור או להפך שמיץ

יד

לו וידו על התחובה וכן הכותף עדים לאומן לעשות לו כ
כא ועשה לו ספחל או להפך או לעשות לו כאה ועשאו

יז

כעור אי אמרי יש שכן סוכין על גבי צמר או לא בעיא
ולא איפטיטא הכותף לו מעות לשלוחו לקנות לו חטין ו

יח

וקנה לו שגורים או להפך בין לאבילה בין לשורה אסופתתו
פחתו לו ואם הותירו הותירו לבעל המעות ואם למחצית

יט

סכר נתנו לו אם פחתו פחתו לו ואם הותירו הותירו לאומצע
מותר לתת מעות למחצית סכר ולהתנות שלא

כ

ילום אלא על כפשים ושלא יממס אלא בקרקע
ואם יטעה אם פחתו פחתו לו ואם הותירו הותירו לאומצע

כא

ואין בו משום רבית ולא חשיב משום גזלן במה שהוא מצאה
דאובן שקפה שדה משמעון ואמר ללוי אחי קונה א

כב

אמתה וכעב השאר בשם לוי ואמר אחר כך לעצמי קנייתה
ומה שאמרתי בשם לוי לכחיתא בעלמא כתובתי אין מחייבי

כג

לכתוב שטר אחר ואם מתחלה אמר לעדים בפני המוכר
עוד תכתבו לי שטר אחר הופין למוכר לכתוב לו שטר אחר

כד

רב כהנא יהב זוזי אכיתבא ואייקר וחכמה מ
מרונתא ארעתא למיתב זוזי ארב כהנא קימא לן

כה

דמותר לקבלם הגזול מחבירו שיה פרוגה ו
וכשבע לו אפילו בזמן הזה יוליכו אחריו א

כו

אפילו למדי ולא יתן לבדו ולא לשלוחו והאי שליח ימ
מוקי לה בגמרא כגון שכיר ולקטנו או בממציא לו שליח ואם

כז

מת הרי זה יחזיר לירשיו אבל בנותן הוא לשליח בית דין
אבל אם עשאו הגזול בעדים כותף לו הגזלה ומציא כפרתו

כח

ואם לא כשבע יודע לגבול כך וכך ממין בזלתי ממך שלח ו
שליח שעשאו בעדים שאמר לו בפני עדים

כט

תביא מענת שביד פלוני אבל לא אמר לו אמור לפלוני שישלח
לי מענותי על דרך הוי שליח ואחריות הדרך על המשלח ואם

ל

ירבה הנפקד לעכב המעות עד שיביאיה הרשאה רשאי
אין משלחין מענות בדיוקני אפילו עדים מכירי

לא

שהיא דיוקני שלו אבל אין מעדיין טעמה ה
השליח ועיקר התקנה היא שיקנה בעל המעות באגב והשליח

לב

יכתוב לנפקד התקבלתי אכי מת המפקיד קודם שיגיע ה
המעות לידו אין הירשים יכולים להוציא מן הנפקד כלום

לג

האומר לחבירו שגר לי מענות עם פלוני ו
ובאכחו פטור ואם התכו ביניהם שכל מי

לד

שישלח אחד לחבירו שיסגר עמו תכאס קיים ואם כתב לו
בהתכו שיסגר עמו אינו חייב באחריותו ואין לו רשות ל

למורסה לעשות מורסה אחר בלא רשות
בכסא אשתו צריך הרשאה ואי איכא פירי בארעא מוג ד

דמשתעי אגרי משתעי כמי ארעא נתן לו קרן וכפאר
כידו פחות משנה פרוגה אין צריך לילך ולא חייסין שמוא

יתייקר גזל שלשה אגרות ובשלשה פרוטות והחלו
ועמרו על פנים והחזירו לו צריך להחזיר לו אחת

גזל שתי אגרות בפרוטה והחזיר אחת צריך להחזיר השניה
גזל חמץ ועבר עליו הפסח וכשבע צריך לשלם דמי חמץ

מעליא הכופר בתקדון כעשה עליו גזלן
ופסול לעדות ולשבעה והוא שיש עדים
שבעות כפירה היה ברשותו

כז

האומר לחבירו מנה לי בידך והביא עד אחד ו
וכשבע להכחישו ואחר כך הביא עד שני חייב ל

כח

שלאם וכל סכך אם לא הביא עד מתחלה וכשבע הישת ואחר
כך הביא עדים שחייב פוענה דלא שיבא

כט

אלא בתקדון כגון שומר חנם שטען כגבנה
ושומר שטר ושוכר באכסה ושואל מתה מחמת מלאכה אפילו

כפר הכל חייב אבל בטענת כפירה והודאה אינו חייב
עד שיכפור במקצת ויודה במקצת הטוען

טענת גבנה חייב אפילו לא שלח בו יד לא מהביא
שבעה ולא שליחות יד לפטורו מכפל כגבנה באוכס והוכר

הגבב בין שומר חנם בין שומר שטר עושה עמו דין ואינו
כשבע טענה ואחר כך הוכר הגבב שומר שטר עושה עמו
דין שומר חנם פטור פליק פירקא

פרק הגזול ומאביל א

הגזול ומאביל את בכיו לאחר ייאוש פטורים מלשלם אבל ל
לפני ייאוש אפילו אין גזלה קיימת או גזלה קיימת אפילו ל

לאחר ייאוש חייבין לשלם ואם הכיח להם אביהם אחריות
ככסים אפילו אכלום אחרי ייאוש חייבים לשלם והאיכא ד

דמשלמי משתעבדי אפילו אכלום לאחר ייאוש ואין להם א
אחריות ככסים חייבים לשלם ואין חלוק בין גדולים לקטנים

והילכתא רשות יודע לאו כרשות לוקח דמי ואם אמרו
גדולים יודעים אינו טענה אבינו חשבו עמך ולא כשאר לך

כידו כלום פטורים והא דלא ידעי שהגזלה באת ליד אביהם
אלא על פיהם הכיח להם אביהם מעות של רבית אין

חייבין להחזיר אם היה דבר מהויים ועשה תשובה ולא ה
הפיק להחזיר עד שמת חייבים להחזיר משום כבודו

הכיח להן אביהם פרה שאולה משתמשין בה כל ימי שאולה
ואין חייבין באוכסיה אפילו הכיח להם אביהם אחריות כ

ככסים אבל בגבנה ואכרה חייבין אפילו לא הכיח ומיהו
יכול הממשיל למור להם או החזירה או קבלו עליהם אוכסיה

וטכחיה ואכלום משלמין דמי בשד בזול הכיח להן
אביהם אחריות ככסים משלמין הכל **ב** תינוק

שעקף בעבדיו וידד לתוך שדה חבירו

כבא

שדה חבירו ואמר שהיא שלו ולא היתה בחזקת אבותיו אין
 אומרים כותבין עד שיבדיל כדי לקבל העדות בפניו אבל מ
 מוציאין מידו וכשגדיל יבדיל ראה **ב** אין מקבלין ע
 עדות אלא בפני בעל דין ואם היה **ב** הכתוב חולה
 או עדין חולים או בקשו לילך למדינת הים או פתחו ליה ב
 פדיה ושלחו ליה ולא אתא אז מקבלין ובפני קטנים בשלא ב
 בפניהם דמי ואין מקבלין **ד** כתב רבינו תם עני ה
 קמזנין לעשיר לכה הגדול **ד** יסדר את טענותיו
 לפני דיני עירו ואם ישמום בדבר יאמרו לו שילך עמו
ה מקיימין את השטר שלא בפני בעל דין ואפילו עומד
 וצוח ממויף הוא ואם בשקיים השטר חייבהו בית
 דין לפרוע אחר קבעו לי וימכר עד דאתיכא בהדי ומרעבא
 ליה לשיטרא יהבינן ליה לסטרא תלתין יומין ואי לא אתי כ
 כריכין ליה שפי וחמישי ושפי ואי לא אתי כתבינן פתיחא ע
 עליה ומשמתינן ליה ב' יומין ולא כותבין לכבשה בין בבתי
 חרי בין במוטע בדי מכאן ואילך כתבינן אדרכתא אכבשה
 ומודיעין אותו קודם אם הוא מהלך יום מעם ואי אחר לא
 אתיכא לאלתר כתבינן אדרכתא ואשקדן במי כתבינן לאלתר
 ודוקא אדרכתא אבל אמוטעלי לא כתבינן ואפילו אית ליה
 למלוה מקרקעי **ו** טליחא רבי דכא מהימן ככתבי
 לשמתיא ולא לפתיחא התובע לחבירו לדין ולא רצה ל
 לבא עירו דין והוצרך התובע להוציא הנאצות לכופו ה
 הכתוב תשלם כל הנאצות **ז** קבעין זימנא אפומא
 דאיתתא ושכבי וכל שכן אפומא **ח** דטליחא בית דין אם לא
 חזר לבית דין מוקא דליתיה בותתא ואתא ביומיה ונית ליה
 אורחא אפתחא דבי דיכא ימאן דכתבו פתיחא עליה על דלא
 אתא לריכא עד האתא לא קרעין לה על דלא ניית דיכא מבי
 אחר נייתא קרעין לה **ח** כותבין זמן שפי וחמישי ו
 פשכי וכל פעם מוזמנין **ה** אותו מוזמנין לו יום ס
 שלשים כל היום ואם לא בא לומר משמתינן ליה לאלתר ו
 גלא קבעין זימנא לא ביומיכין ולא ביומי תשרי ולא בערב
 שבתות וימים טובים אבל מיכין לבתר ניסן קבעין ומשמתי
 סכת לבתר מעלי שפתא לא קבעין **ט** אין פורעין
 פתי תבכאו היום ולא מתיבתא המוכס **ט** כגון מוכס
 סאן לו קבשה או סגמא מאלני ואין כותבין מוכס דקבא חבל
 כונא הוא מתוך ביתו או מן השוק ויתן לו דיכא ומסור לו
 את השאר כשהוא נשל משביעה די שלא יבא מתחת מושלתי
 לא יחשוב בלבו היום ויפני חלול השם וואף על פי שגודרין ל
 לחרימן ולהרבין ולמוכסין ויאמר יאסרו כל פירות שבעולם
 עליו אם אינו של בית הולך ואומר בלבו היום **י** דיכא
 המלכות דיכא ומוכס ישראל שקבא מכה מן המלך
 אחר לבונו והוא שם לו קבשה **יא** לא ילכס אדם ב
 בלאים אפילו על עשרה בגדים **יב** להכריח המוכס
 וכל שכן אם עושה כמי שחאה כראה בהן כבי **יב** גול
 הגוי אסור ואבדתו מותרת והפקעת הגזלתו
 ולהכריח לו המוכס שרי ובמקום שיש חלול השם אפילו אבדתו
 אסורה וטענתו מותר **יג** האי מאן דמשתכח כבי דרי

קמא

פרע מכתא למוכס והוא גבה מכל אחד חלקו ובר מתא
 אכר מתא מעבט **יד** כזמן הזה ישראל ס
 שיוודע עדות לגוי על ישראל **יד** צריך להעיד לו לפני
 שופטי גוים אם יתבענו הגוי ישראל דמוכן ארעא לגוי א
 אמרנא דישראל חריה משמתינן ליה עד דמוקבל עליה כל
 אוכסא דמתיליד מחמתיה והוא שיכול למוכרה לישראל בבדי
 דמיה **טו** כטלו לסטין או מוכסין לישראל ממורו או
 בסותו וכתבנו לו אחרת הרי אז שלו מוכס שבעלים
 מת יאשין מהן המציל מן הגוים ומן הכהר ומן הלמדין גוים
 או כתיאשו הבעלים הרי אלו סגו **טז** כאמכת אשה או קטן
 לומר מוכאן יצא גמול זה והוא **טז** שהבעלים מרדפי
 אחריהם והן משיחין לפי תמוין ואין מסיח לפי תומו כשר ב
 בעדות דאורייתא לא בעדות אשה ובשביעה **יז** תבאי בית דין
 הוא איהא זה יורד לתוך שדהו וכו' לעיל בסיון קכ"ב
יח המוכר כליו וספריו ביד אחר יוצא לו סם גבה בעיה
 אם אינו עשוי למכור את כליו ישבע כמי הוציא ויטול
 ואם הוא עשוי למכור כליו וצא בבי אדם וזכו בבייתו וינא
 בליה וחבילות כלים על כתפס והכל אומרים הללו כלים
 שגבכו לפלו ישבע כמה הוציא ויטול **יח** הילכתא יאוש וטכני
 השות קונה שפוי רשות ויאוש לא קבא **יח** גב ומכר ואחר כך
 הוכר הבכ עשו בו תקפת השוק גב ופרע בחובו או בהקטנו
 לא עשו בו תקפת השוק ועל משכנתא וזככי בין שזה בשיה
 בין יותר עשו בו תקפת השוק וכן גבכ מפורסם ואם יודע ה
 הלוקח שהוא גבכ לא עשו **יח** מי שהלנה לחברו
 מועות והלנה גבכ חפץ וכתן לו **יח** מועות אחרים כ
 צריך לתחיה לבעלים בחכס **יח** גבכ שמכר הגבשה
 לראובן העשרי לראובן מוכרה **יח** לשמעון בשלשים
 והוכר הגבכ הבעלים כותמס לשמעון שלשים וחזר ונזכח
 מראובן עשרה ומן הגבכ עשרים **יח** זה בא כחכיתו של
 יין זה בכרו של דכס וכסדקא הכר **יח** וספק זה יינו
 והציל הדכס אין לו אלא שכרו והוא שעקל בית הבר כרוך
 עליו ואם אמר לו אכי אציל את שלך ואתה כותן לי דמי שלי
 חייב ליתן לו **כא** שטף כהר חמורו ושל חבירו שלו יפה
 מזה ושל חבירו יפה מאתים והיח שלו הציל
 את של חבירו אין לו אלא שכרו ואם אמר לו אציל את שלך ו
 ואתה כותן לי דמי שלי חייב ליתן לו ואם הציל ועלה שלו מאי
 משמיא הוא דרחימו עליה ראוובן שאמ לשמעון תקנף לי בדי
 מן הגוי וכן עשה וכתן ראוובן לשמעון המועות ליתכס לגוי
 שפחם הגוי יחזירם לראובן **כב** שיירא שהיתה מהלכת
 במדבר ועמד עליה גוים **כב** וטרפה מחשבין לפי
 מומין ואם שכרו תייר לכחותם הדרך שלא יסתכנו מפני
 חיות רענות וליסטים חזי שכר הטייר יתנו על המומן וחזי
 יתנו על הכפשות ורשאין החמורין להתנות סבל מי שתאכר
 חמורו שמעמידין לו חמור אחר אכר בפשיעה אין מעמיד
 לו ואם אחרתו לי דמי חמור שלי שאין אכי רוצה ליק חמור
 אחר ואמור עומס כבתחלה אין שומעין לו ואפילו יש לו א
 חמור אחר שיותר ימור עמונו לשמור שכיס

ב ספיכה שהיתה מהלכת בים ובקשה ליעבדו והקלו ממנה מחציתן לפי משאוי לא לפי ממון ואל יסנו ממנה הספי' וכשאין לה זכות מי שתאכר כפיכתו מעמיד' ספיכה אחרת אברה בשפיכה או פירש למקום שאין הספיכה הולכת אין מעמידין לו אחרת **בד** גייסין וטריפיה מנהלכת בדרך ושומר עליה עמד אחד להכיל ואמר לעצמי איני מציל הציל לאמצע ואם אין יכולין להכיל אפילו לא יאמר הציל לעצמו ואם יכולי להציל על ידי הדחקים חלוק בין אמר ללא אמר ואם שותפין הן ו יאמר לעצמי איני מציל אם יכולין להציל לעצמו ואם שותפין הרי זה שכני חלוק שלא לדעת חבירו אם הציל יותר על חלקו הרי זה של שותפין ואם אין יכולי להציל כל מה שיציל הציל לעצמו לא אמר לעצמי איני מציל אפי' אין יכולין להציל הציל לאמצע ואם הוא פועל ואמר לעצמי איני מציל הציל לעצמו דהדר ביה שותפין שבקש אחד מן המוכסין למחול כל מה שמחל מחל לאמצע ואם אמרו מעצמם בלא פיוס בשביל פלאי מ מחלנו מחלו לו **כה** רבי' קלונימוס היה השר מחל לו חלקו מהמס שבקש ויהיה הוא נותנו ל לקהל **כו** הגזול שדה ונטלוהו מהיקי' אם מכת מ מדינה היא אומר לו הרי שלך לפניך ואם מחמת הגזלן כגון דאכסוה ואמרו לו אחוי אדעתא ואחוי להא ב בהדיהו חייב להעמיד לו שדה שטפה כהר אומר לו הרי שלך לפניך **כז** המראה ממון חבירו מעצמו לבוי חייב אכסוהו והראה אפילו כשא ונתן ביד אחרי כן פטור ואם אכ והו לילך לבית שלו ולהביא מה שבביתו חייב ואם ידעו מה שהיה לו לפלוני ואכסוהו להביא להם פטור ושכים שמריבין על דבר אחד ומאירו אחד לגוים מעמתיבין ליה עד דמיתין ליה וקיימי תרויהו בדיכא רב כהכא ראה אחד שרצה להראות ממון חבירו והתרה בו ואמר סירא ה והרג **כח** ההוא גבר' דאפקידו גביה כהא דכספא סליקו עליה גבוי כיהביה כיהליהו אי איניש אמיד הוא חייב ואי אדעתא דכסא דכספא אתג חייב **כט** ההוא גבר' דאפקידו גביה דשר ון סביי אתו בכבי עליה ויהביה להו ופטורה **ל** יודף שהיה רודף אחר חבירו להרג ושבר כלים בין של רודף בין של אדם פטור ורודף ששבר כלים של רודף פטור של כל אדם חייב דאסור להציל עצמו בממון חבירו ורודף שהיה רודף אחר הרודף להציל ושבר כלים של כל אדם פטור **לא** הגזול את חבירו שלום ממנו או שהפקיד אצלו ביישוב לא יחזיר לו במדבר בעל ב כרהו כדי לפטור מאונסה הדרך ואם אמר לו בשעת הלואה או שקדון איני רוצה לזאת למדבר ואמר האחר גם איני רוצה לזאת למדבר יחזיר לו במדבר מלואה נתנה ליתבע אף ב צור בר' אברה או שקדון לא כתבו ליתבע אלא במקומן **לב** מכה לי בידך והלה אומר איני יודע אם פרעתיך חייב איני יודע אם הלוינתני כשבע שאינו יודע ו יטור ואם צא לזאת ידי שמים חייב ואם בלא תביעה אומר גולתך הפקדת אצלי הלוינתני ואיני יודע אם החזרתי לך חייב לזאת ידי שמים ואם אומר איני יודע אם

גולתך או הפקדת אצלי או הלוינתני פטור אף לזאת ידי שמים **לד** הבוכב טלהמן העדר לדעת וה' ומכין פטור **לה** של דעת צריך דעת בכך כלעמן הכיס והחזירו לדעת מכין פטור שלא לדעת אפילו מכין אינו צריך ושומר שבכב מרשותו כלתה שמירתו וצרי דעת בעינים הגזול חבירו והכליע לו בחשבון אם נתן המעות בכיס ויודע מכין המעות שהיה לו בכיס צא כי סופו למנות המעות וירגיש המותר **לז** כל מה שהרוע מוכר בעל הבית מרגיש מותר אין בעל הבית מרגיש אסור ה הילכך אין לוקחין מהן עזים גזין ותלוזין של צמר ולוקחין מהן תפורין מפסי שן שלהן ולוקחין מהן רלב וגבינה ב במדבר ולוקחי' ד' וה' צאן חבל לא ג' וה' שן כחושות אבל אם הן שמכות ב' לוקחי' ב' אין לוקחי' ד' וה' גזין ואין לוקחי' ש משומרי פירות עזים ופירות ואם יושפי' ומוכרי' והכלים ח דהטורטפי לפנים מות ואם אי' הטומן אסור ולוקחין מפסח ה' ג' מהם ולא אחורי הגנה ומארים מותר לקנות ולוקחין מן הנשים כלי פשתן בגלי' לעגלים השרון וצבים ותרכובלים בכל מקום גזלן מהימתי מותר ליהנות ממנו משהיה א אפילו מישוט ממוכרו משלו ממון מוכר אסור לאכרו בידו כל הגזול מחבירו שיה שרטה כאלו גזול כשמתו ואפילו עליו יד גרמא לוקחין מן הנשים כלי פשתן בגלי' וכלי צמר ביהודה ולא יינות שמכים וכלתות ולא מן העבדים וקטנים ובהאי דקה לוקחין מהן דבר מועט ולא דבי מרובה **לח** מוכין שהכוכב מוציא הרי הן שלו ושהסורק ש מוציא של בעל הבית כוטל הכוכב שלטה חוטי' והן שלו החייט ששייר מן החוט מלא מחט וחזן למחט כ כמלא משיכת המחט חייב להחזיר מה שהרס מוציא ח במעצד הוא שלו בכשיל של בעל הבית ואם עושה אצל בעל הבית אף הכסרות של בעל הבית סליקא בבא קמא

מסכת בבא מציעא

א כל חלוק ממון ששכים חלוקי' עליו אם שניהם מוחזקי' בוכמו' אוחזין בטלית כל אחד אומ' איני מצאתיה או ארגתיה או קמיתיה יחזקו בשבעה ואם איכס מוחזקין כההיא דכל אחד אומ' של אבותי כל דאלים גבר בין בראיה בין בבח גבר ואם גבר הא' בכחו אין האחר יכול להוציא מ ממונו אם לא בראיה ושכים שהפקידו אצל אחד זה מנה וזה מצאתים וכל אחד אומר מצאתים שלי כנתן מנה לזה ומנה ל זה והשלישי יהא מונח עד שיבא אליהו אעפ' שהכסבע צריך ליטבע על דעת ב' יכול הדין להחזיר ולפרש בשבעה כל צד רמאות סיובל לחשוב בו **ב** הודאת בעל דין מ מעצמו הוצאה עדים דמיו והשלים בזמן ששלמות ב ב' דיו כאמון משניהם ושכים שחלוקין על המקח כל אחד אומר שהוא קנאו אם ידוע על פי עדים או על פי הלוקחין ממיו אן קבל המעות הוא זוכה במקח והמוכר אינו כאמון למור ש שכתרצה לאחד אפי' אם מקחו בירו ואם אין ידוע שא על פי המוכר אם קבל מעות משניהם ומקחו ב' דיו כאמון למו' מזה

כבא

מציעא

קבלתי מרדתי ומזה בעל כרחי ואם קבל המעות מאחד או
 אינו באמן למור שכפרה לאחד ואם אין יתקחו בידו אם ידוע
 על פי עדים או על פי הלוקחין ממי קבל היעות הוא זוכה
 במקחו ואם קבל משניהם אינו כאן יותר מאיש אחד
 ראובן תבע משמעון מכה והודה לו במקנת ועד אחד
 מסייעו פגור משכונה אמר לחבירו מכה לי בידך מלוח
 או פקדון והלה אומר אין לך בדי כלום ועדים מעדין שיש
 לו חמישים בידו בידך לישבע על השאר ובפקדון שכנגדו כ
 כשבע וכו' **ד** מי שכתחייב שכונה אפילו לא תבע
 התובע שיגבילו עליו לישבע על טענה אחרת כרת
 דין פוקדון לישבע **ה** מכה לי בידך והלה אומר
 אין לך בדי אלא חמישים והילך פגור וכשבע שכונת
 היסת טענו חטין ופעורין והודה לו באחד מהן ישבע על ה
 השאר **ו** שטר שכתוב בו שלשין או דיכרין סתם מלוח
 אומר חמוס ולוח אומר שלש כשבע שבועת היסת
 וכשטר **ז** אין כשבעי על כפירת קרקעות ולא הודאתן
 מחייבת **ח** שכונה לכפירת כלים שעומה ואפילו על ש
 שטר שהיא שפבוד קרקעות אין כשבעין עליו רועה שכל
 יום היו מוסרין לו בהמות בעדים ואירע שמסרו לו כלל ע
 עדים וכפר בהן ובאז עדים שאלו אחת מהן מי שכנגדו
 כשבע וכו' **ט** הילכתא משבעין שבועת היסת אפילו היבא
 דליבא דררא דממונא **י** הא דאמרינן חסוד על ה
 השכונה שכנגדו כשבע **יא** וכו' דוק בשכונה דאורית
 אבל לא בשכונה דרבנן **יב** סתם רועה המרעה ב
 בהמות פסול לעדות **יג** ובמרעה של אחרים כשר
 מאל דחמיד אמונא בעדים חסיד כמי אשכעתא אבל אם
 אין עדים לא חסיד דאמרינן ספק מלוח ישנה יש לו עליו
יד הכופר במלוח ולא כשבע ובאז עדים כשר לעדות
 הכופר בפקדון ויש עדים שבאותה שעה היתה ברשותו
 פסול לעדות משעת כפירה **יז** שנים אחוזין בטלית
 ותקפה אחד מידו על חבירו **יח** בפנינו ושתק הוי
 הודאה שהוא שלו כמות לא הוי הודאה שתק ולכאוף כמות
 מיבעיא ולא אישטיטא ולא מפסיק מיד התוקף ואם יבאו
 מלפנינו בשהם שניהם אחוזי בה ובאז והיא כיד האחד והשני
 אומר שחבירו תקפה מידו כאמן אבל אם אומר שהשכירה לו
 אינו כאמן והיא של התחזיק ואם האחד אחוז בה והשכל בהרד
 בה מעט סירכא לאו כלום היא **יט** מי שיש לו דבר
 ביד חבירו שאינו יכול להוציא **כ** מידו בדרייבין ו
 והקדישו אינו קדוש אפי' הוא קרקע אבל אם יכול להוציאו
 בדרייבין הוא קרקע קדוש אף על פי שערין לא הוציאו מ
 מוטל גלי אינו קדוש והכי מגלי דכפריה וצרי להוציאו
 בדרייבין אבל פקדון שיש לו ביד חבירו ומודה בה יכול ל
 להקדישו **כא** בדבר ששנים חלוקין עליו ואחר כך יא
 מתחיתו **כב** אחד מהן אש טוען בריא מהניא ליה ת
 תפיסה ואם טוען שמה לא מהניא ליה תפיסה **כג**
 הא דיתבן שנים אחוזי בטלית שחולקי בשות כשניהם
 אחוזין בשותה ואם ביד שום אחד מני כהשלמה על שלמה ואז
 אז לקין בשותה ואפילו היא מזהבית והזהב קרוב לאחד יירד

מלחבירו אבל אם היה כל אחד אחוז בה מקנתה בידו כל א'
 כוטל מה שבידו בשכונה וחולקין השאר **כד** אם הוא
 ולוח חזקין בשטר כל אחד אומר שלי הוא **כה** אם הוא
 מקויים ואחוזין כי שניהם בתורף או בשותם יחלוקו דמי ה
 השטר בשותה ואם אחד אחוז בתורף ואחד בשותם האומר ב
 בתורף כוטל יותר כפי מה ששאר שיש בו ואן שותה יותר משטר
 שאין בו זמן והשאר חולקין שמה ואם מקויים אף על פי שלוח
 מודה שכתבו כאמן למור פדוע הוא אי לא מקויים ליה מלוח
 ואפילו סלו ביד מלוח **כו** המגביה מציאה לחבירו ק
 קנה ואם הגביהו שנים **כז** ביחד אם הם פקחי קבאות
 ואם אחד חרש לא קנה לא לזה ולא לזה ואחר **כח**
 שחטפה מידו קנה **כט** הילכתא רבוב לחודיה לא קני אלא אם
 כן מנהיב רבלין **ל** היו שנים רוכבין ומנהיבין רבליהם או
 אחד רכוב ומנהיב רבלין ואחד מנהיב שניהם קנו בשמה ו
 וחולקין **לא** אין שהמה בקפית אלא כדרך רבלין להגוב
 אותה **לב** גמל במשיכה וחומר בהנהגה אבל איסב'
 לא ומוסרה ממכר ומתבה לא קנה בהפקד ומציאה לא קנה
לג המוכר בהמה לחבירו ואמר לו קנה בדרך שקונין
 בני אדם ורכב עליה בעיר ברשות הרבים אם הוא
 אדם חשוד או מוזלזל או אשה היאך שתהיה קנה אבל אם א'
 אדם ביטולי הוא לא קנה ובממונא או בגדה קנה ובמציאה
 ותפקד ככל עבין ומנהיב קנה בכל אדם ובכל מקום **לד**
 אחד רוכב חומר ומנהיב רבלין ואחד תופס ב
 בימורה זה קנה חומר וזה קנה מה שבידו והשאר
 לא קנה לא לזה ולא לזה **לה** טלית שחזיה מוכחת על א'
 גבי עמוד גבוה שלשה **לו** טפחים וחזיה השני עלגבי
 קרקע ובה אחד והגביה ראש האחד שעל גבי קרקע ונתק
 ראש השני לא קבאה **לז** ספן שמוכח על גבי דף
 והכה אחד בדף ועלה **לח** הספן מכחונ' טפחים מן
 הארץ קבא **לט** אבל אם כפל לארץ אפי' היה הדף גבוה שלשה
 טפחים מן הארץ לא קבאו **ל**
לא מציא ארכי בשבת אסור לטלטלו אפילו ירא שמה
 יקדימונו אחד **לב** המוכר חפץ לחבירו ו
 והיה מוכח על בהמת **לג** המוכר ואמר לו משך
 בהמה דבמשיכתה תקפה החפץ שעליה לא קנה ואפי' היא
 כפותה ואפילו אומר לו קנה בהמה וקנה כלים שעליה אם
 איכה כפותה לא קנה הכלים ואם היא כפותה קנה מאעם
 חזר **לד** ובקופה כי היא גנא שאמר לו משך קופה זו וכ
 ובמשיכתו קנה החפץ שכתובו אף על פי שלח קנה הקופה
 ובמציאה אפילו בהמה שאמר אני גמסך בהמה זו לקנות
 כלים שעליה קנה **ל** האומר לחבירו משך חפץ
 זה לקנותו ומשכו **לז** קנה אבל אם אמר משך ב
 קופה זו לקנות מה שכתובו ומסכה לא קנה **לח**
ל דגים שקטצו לתוך ספיכה מהלכת בעל הספיכה
 קבא **ל** וכן אם זרק לאשה מהלכת גט תוך ק
 קלתה שעליה מגרסת **ל** ראה המציאה ואמר ט
 לחבירו תקנה לי **ל** וכו' וקנה ואמר אני זכיתי
 תחלה לא אומר כלום **ל** התופס

כבא

מצינא

צח

כו התפס לבעל חוב במקום שחב לא קנה אפילו עשאו שליח אבל אם ידא אפטרופא קנה ו ואם אינו חב לאחריים או אפילו חב לאחריים והיה חייב גם לתופס והמגביה מציאה לחבירו קנה י ראה מציאה ברשות הרבים וכפל עלי ו נבא אחר והחזיק בה זה שהחזיק בה זכה בה דארכע אמות שתקנו חכמים לאדם שקונות לו לא ת תקנו אלא בהמנוטא ובצדי רשות הרבים ובשדה דעלמ' אבל ברשות הרבים ובשדה של אחר לא תקנו אלא ארכע אמות קונות בכל דבר במתנה המקח וממכר ובביטוי ובקידושין .

כח

האד זמירין עניי המהפך בחררה ובא אחר ונטלה מידו פסקא רשע דוקא בפסירות וקנייה ס' ס' צא במקום אחר אבל במתנה והפקד לא . קטנה יס לה חצר ודין ארכע אמות בין לעבין גט בין לעבין מציאה וקטן אין לו חצר וארכע אמות . אין שליח לדבר עבירה לחייב שולחו אלא חצר חצר המשתמרת קונה במתנה ומציאה אפילו אינו שומר א אצלו ושאינה משתמרת קונה במתנה אפילו אינו אצלו ו ובמציאה בעומד אצלו ובגט אפילו במשתמר בעינין שרתא בעומדת אצלו וחצרו קונה אפילו לא אחר יקנה לי חצרו . יס אומרים דשאלת קרקע אינו בקנה בחליפין ואינו כראה לארובי אבי ה'אש ז'ל' היה צבי סבור בשדהו והוא עומד אצלו וזכה **ל** לו שדהו וקנה והוא שרץ אחריו ומגיעו ואם היה צבי בן כדרכו ורץ אחריו ומגיעו לא קנה ובמתנה אפילו לאחריו ואין מגיעו קנה . **ל** זרק ארכקי בפתח זה ויצא בפתח אחר נתנו לבעל הכית וחזר בו הכותן קודם שזכה וכן הכית יכול לחזור בו ו ואם הפקידו ובא אחר והחזיק בו מוציאין אותו מירו והוא ל בעל הכית לאויה שפוטו לנכח גם במתנה אינו יכול לחזור בו דפסוקה דמי . **ל** מציאת בנו ובתו הקטנים ה הסמיכות על שלחנו אפילו גדולים ומציאת עבדו ושפחה הכשעניים ומציאת אשתו שלו . מציאת בנו וברו ש אינם סמוכים על שלחנו אפילו קטנים ומציאת עבדו ושפחה העבדים ומציאת אשתו אפילו ספק מגורשת שחייב ברזונותיה הרי לו שלהן . **ל** אדם שגרש את אשתו ולא כתן לה כתיבה חייב ליתן לה מזונות עד שיתן לה פרוטה אחרונה . **ל** מנא שטר חוב אפילו אין בו אחריות ככסים ולנה מודה לא יחזיר .

כט

הא דתכן כותבין שטר לליה אש' שאין מלוה עמו ב ככל שטר מיירי משום דערינו בחיתומי זכין לו . הילכת' אחריות טעות סופר היא בין בשטרי הלואה בין בשטרי מקח . **ל** ראובן שמכר שדה ל לשמעון אש' באחריות ובא ראוהו לטרוק ליה הימכו דינא הוא דאזיל ראוהו ומסתעי דינא טהדיה לאו מצי אמי ליה לאו בעל דברי דידי אתי ראוהו שמכר שדהו לשמעון אש' באחריו ויצא עליו קול שרעב אש החזיק בקרקע אינו יכול לחזור בו דה' הראה הפסד דין דברין טרבה מינך ואשלים הלוקח שדה מחבירו ובא בעל חוב וטרפה אחר שהשכיחה הלוקח אש האב כרי השדה

ל

הא דתכן כותבין שטר לליה אש' שאין מלוה עמו ב ככל שטר מיירי משום דערינו בחיתומי זכין לו . הילכת' אחריות טעות סופר היא בין בשטרי הלואה בין בשטרי מקח . **ל** ראובן שמכר שדה ל לשמעון אש' באחריות ובא ראוהו לטרוק ליה הימכו דינא הוא דאזיל ראוהו ומסתעי דינא טהדיה לאו מצי אמי ליה לאו בעל דברי דידי אתי ראוהו שמכר שדהו לשמעון אש' באחריו ויצא עליו קול שרעב אש החזיק בקרקע אינו יכול לחזור בו דה' הראה הפסד דין דברין טרבה מינך ואשלים הלוקח שדה מחבירו ובא בעל חוב וטרפה אחר שהשכיחה הלוקח אש האב כרי השדה

והשכח ואין ללוקח מעות להלך הבעל חוב ואפילו יס לו זה ס'ה אשתיקי לבעל חוב גביה בעל חוב כל השדה עם השכח ואינו נותן שום הנזאה וחזר לוקח על המוכר לטרוק קין מ ממשעברי ושכח מבכי חרי ואש אין בחוב אלא כרי הברה ב בלא שכח ואינה אשתיקי אינו גובה אלא כרי חוב והשאר י י שאר ללוקח אש יס בו כרי פיעור שדה שהיא מנענה וכן י יכול בעל חוב לומר לל קחטול חלקך בקרקע ואש אין בו כ כרי פיעור שדה אז תלוי בלוקח אש ירצה יטול קרקע ואש ו אש ירצה צריך ליתן לו מעות . ואש השדה היא אשתיקי אפילו אין בחוב אלא כרי השדה בלא שכח גובה אותה עם השכח ו ורואין אש השכח יתר על ההוצאה נותן לו הכ' ההוצאה ומותר השכח כוטל מיר וכריו ואש ההוצאה יתר על השכח אין לו אלא הוצאה שיעור שכח מבעל חוב והשאר יפסיד והפירו' שאכל או אש' לא אכלן לא שתלשן כבר אין בעל חוב גובה א אותן אבל אש הם עדין מחוברי אש' גמורי וקרובי ליתלש אש החוב כרי השדה והשירות גובה אותן עם השדה ואינו כותן לו כולם ואש היה אשתיקי אש' אין החוב אלא כרי השדה גובה גם הפירות ונותן לו ההוצאה אש' אין בו עידור וכיכוס ומי שכתבה לו במתנה והשכיחה או יתומי והשכיחו אחר מיתת אביהם ובא ב'ח' לטורפה חסי הרוב כרי השדה והשכח אינו גובה שכח כלל לא שכח דאיתי ממילא לא שכח שכח דא' י על ידי הוצאה והלוקח שדה מוגזן שלא ירע שהיא גזולה ובא בגזל אחר שהשכיחה הלוקח טורפה עם שכחה ורואין אש ה השכח יתר על ההוצאה כוטל הוצאה מגזול ומותר השכח מ מוגזן ואש הוצאה יתירה על השכח אין לו אלא הוצאה לבד מ מגזול ומותר השכח אינו כוטל מוגזן בשכח דאיתי על ידי ה הוצאה ובשכח דאיתי ממילא אין לו שום שכח לדעת רב לפס ולדעת ר'י כשהכיר בה שהיא גזולה אש' שכח דאיתי על ידי הוצאה שקיל ליה בגזל כוליה ולא יהיב ללוקח מדי . **מ** גזן שגזל שדה ומכרה או נתנה במתנה ואחר כך לקח מהגזול ודאי קנאה להעמידה ביד לוקח או מקבל מתנה ואין יכול להוציאו מידו . ירעה הגזן מן הגזול או שנתנה לו במתנה לא נתקיים בוה המכר או המתנה שמכר לו שנתן ויכול להוציאו מידו . לקחה בחובו אש היה יכול לקח אחרת בחיובו ולא רצה אלא זאת נתקיים המכר או המתנה ואש לא היה יכול לבנות אחרת אין כאן הוצאה לקיים המכר או המ המתנה ואש' אחר שמכרה הגזן לראשון מכרה עוד לאחר או הורשה לאחר מבין או נתנה במתנה לאחר אפילו אש קנאה אחר כן מן הגזול אין כאן הוצאה לקיים המכר הראשון

אמר לחבירו מה שאירש מאנא מכור לך או מ מה שתעלה מצדתי מכור לך לא אחר כלום . היה אביו גוסס וצריך למכור לצורך תכריכין או שלא היה לו מה לאכול היום ואמר מה שאירש מאנא או מה שתעלה מצדתי היום מכור לך קנה . המונע שטר בשוק אפילו מקויים לא יחזיר דמישיכן לפרעון . **מ** מכר שדה לחבירו לדין ונתחייב בבית דין אמר לו בית דין טא יתן לו בין חייב אתה ליתן

הא דתכן כותבין שטר לליה אש' שאין מלוה עמו ב ככל שטר מיירי משום דערינו בחיתומי זכין לו . הילכת' אחריות טעות סופר היא בין בשטרי הלואה בין בשטרי מקח . **ל** ראובן שמכר שדה ל לשמעון אש' באחריות ובא ראוהו לטרוק ליה הימכו דינא הוא דאזיל ראוהו ומסתעי דינא טהדיה לאו מצי אמי ליה לאו בעל דברי דידי אתי ראוהו שמכר שדהו לשמעון אש' באחריו ויצא עליו קול שרעב אש החזיק בקרקע אינו יכול לחזור בו דה' הראה הפסד דין דברין טרבה מינך ואשלים הלוקח שדה מחבירו ובא בעל חוב וטרפה אחר שהשכיחה הלוקח אש האב כרי השדה

הא דתכן כותבין שטר לליה אש' שאין מלוה עמו ב ככל שטר מיירי משום דערינו בחיתומי זכין לו . הילכת' אחריות טעות סופר היא בין בשטרי הלואה בין בשטרי מקח . **ל** ראובן שמכר שדה ל לשמעון אש' באחריות ובא ראוהו לטרוק ליה הימכו דינא הוא דאזיל ראוהו ומסתעי דינא טהדיה לאו מצי אמי ליה לאו בעל דברי דידי אתי ראוהו שמכר שדהו לשמעון אש' באחריו ויצא עליו קול שרעב אש החזיק בקרקע אינו יכול לחזור בו דה' הראה הפסד דין דברין טרבה מינך ואשלים הלוקח שדה מחבירו ובא בעל חוב וטרפה אחר שהשכיחה הלוקח אש האב כרי השדה

הא דתכן כותבין שטר לליה אש' שאין מלוה עמו ב ככל שטר מיירי משום דערינו בחיתומי זכין לו . הילכת' אחריות טעות סופר היא בין בשטרי הלואה בין בשטרי מקח . **ל** ראובן שמכר שדה ל לשמעון אש' באחריות ובא ראוהו לטרוק ליה הימכו דינא הוא דאזיל ראוהו ומסתעי דינא טהדיה לאו מצי אמי ליה לאו בעל דברי דידי אתי ראוהו שמכר שדהו לשמעון אש' באחריו ויצא עליו קול שרעב אש החזיק בקרקע אינו יכול לחזור בו דה' הראה הפסד דין דברין טרבה מינך ואשלים הלוקח שדה מחבירו ובא בעל חוב וטרפה אחר שהשכיחה הלוקח אש האב כרי השדה

בבא

מציא

ליר לן ואמר אחר כך פרעתי כאמן בשבועת היסת ואם בא
 מלנה לבדו ואמר סיפתבו לו אדרכתא על ככסיו אין סומעין
 לו ארצו לו בא תן לו ואמר פרעתי בזמן פלוני ופעדים מ
 מעידין סכאורי זמן היה עצה מכ גדו נוטל בלא שבועה
 את לו חייב אתה ליתן לו ואמר פרעתי בזמן פלוני ועדים מ
 מעידין שבאורי זמן היה עמהן או אפילו כגא תן לו ואמר
 פרעתי ועדים מעידין שתבעו בפניהם ולא פרעו וחזר ו
 ואמר פרעתי כאמן בשבועה אומר לו להכירו בבית דין מנה
 לי בידך וכפר ועדים מעידין שחייב לו וחזר ואמר פרעתי
 הוחזק כפתי וסכנגרו נוטל בלא שבועה אבל אם כפר בלא
 בית דין לא הוחזק כפתי בתחייב להכירו שבועה דאורייתא
 בבית דין וראא מביית דין ואם כשכפתי וכאו עדי והכחישהו
 הוחזק כהדן לאותה שבועה ונריך לישבע בפניו לא באו
 עדים יסבע שבועת היסת בתחייב שבועה דרבנן ואמר
 כשכפתי פטור **מו** המוצא שטר מקויים וכוו סכתב
 והלוי מודה שלא פרעו יחזיר היה חסר אמתן לא
 יסויר **מד** הטוען פרעתי אחר מעשה בית דין
 בגון מזון אשה וכו' וכתובה במקום ש
 שאז כותבין אינו כאמן אבל במקום סכתבין ואין לה ואמר
 פרעתי כשבע היסת ופטור **מה** המוצא בט
 בשוק אם האשה כותבת בו סימן אפילו אין
 הכעל מודה שכתבו לה להתגרש בו יתבהו לה אין בו סימן
 אם כעל מודה או אם מצאהו לאתה או לזמן מרובה ואין ש
 סיירות מצויות ולא הוחזקו שנים שמצויותיהן שנים יתבהו לה
 אבל אם שירות מצויות או הוחזקו לא יתבהו לה אלא אם כן
 יבראו עדים חתומים בו ויעידו שצערולם לא חתמו על גש או
 אחר שצמז כזה או שיאמרו העדים אפילו אחר שראו הגט
 כקב ים כגד אות פלוני או שיאמר כן השליח או הכעל קורם
 שראה הנקב אבל אם אומר כקוב בעלמא ואינו אומר כגד או
 אור פלוני לא ואם הוא צדבא מרבנן מחזירין לו בטכיעות
 עיכא שאומר שיש לו בו סימן אין הכעל מודה אפילו איכא
 כל הכי לא יתבהו לא לו ולא לה **מו** המוצא שטר ש
 סחרור בשוק אם האדון מודה סכתבו לעבד
 להשתחרר בו יתבהו לו ואם יבא לטרוף בו מה שזכר אדונו
 מוכסיו אחר זמן הכתוב בו צריך להביא ראיה מתי נתנו לו
 האין אין האדון מודה לא יתנו לא לזה ולא לזה **מו**
 המוצא שטר מתנתו בריא אפי' הכותן אומר שיתבהו
 למקבל לא יתבהו לו ואם פירש בו שיכול לחזור בו כל ימי
 חייו כגון שכתוב בו מהיום אם לא אחזור בו כל ימי חיי ו
 וכן המוצא שטר מתנתו שכיב ארעא אם הכותן קיים ואומר
 שיתבהו למקבל יתנו לו מת הנותן וכבו אומר ליתנו למקבל
 לא יתנו לו המוצא שטר שכתבה אשה לבעלה שכתבה כ
 כתיבתה אם האשה מודה שנתתו לבעל יחזירו לו ואם לאו
 לא יתנו לא לו ולא לה **מח** המוכר שטר חוב לחבירו
 וחזר ומחלו מחול ואפילו יורש מחול ו
 וכשוחל צריך לשלם ללקוח דמיו מיהו אינו משלם שא דמים
 שקבל אפילו שטר עומד כגו לגבות בשעת מחילה הכותן או
 המוכר שטר במעמד שלשתן אינו יכול למחול ושטר כתובה

אינו קונה במעמד שלשתן **מט** הא דאמרין כיון
 שהחזיק בקרקע קנה לו שטר בכל מקום
 שהוא דוקא שטר מכירת קרקע בעצמו אבל איתיות אחרים
 לא מיקני אבב קרקע רב אלפס פסק דלא כאבוי דאמר
 עדין בחתומיו זכין לו ודי פסק כותיה בין שבעבוד בין
 במתנה ומכר זה משעת חתימה אפילו מכר או כתן אחר כך
 לאחר קודם שזכר השטר לראשון ודוקא שזכר בזמן הכתוב
 בו פקדס למעשה שנעשה אחריו אבל שני שטרות שכתבו
 ביום אחד ומסר האחרון תחלה זכה ואפי' זכר בזמן הכתוב
 בו דוקא כגא לידו לבחוק אז קנה למפרע משעת חתימה
 אבל לא בא מידו מעולם לא ומיהו טרדו שצריך מקבל
 השטר לזכות על ידי השטר דבר שאינו כידו כגו שטר הלואה
 שזוכה מלנה בבעבור כפשי לוח על ידי השטר אבל כשזוכה
 בו דבר שטרדו כבר כגו מחילה וכו' ונא בו זכה משעת חתימה
 אפילו לא בא לידו השטר מעולם **נ** מנא אגרות פוס
 ואגרות מזון ושטרות ח' וצ' ותי' ארכין וכל מעשה ברת
 דין יחזיר לבעליו מנא שטר כפלי שיש בו סימן יחזיר השטר
 למי שצמתן סימן כפלי **נא** מנא שלשה שטרות או
 יותר כרוכין זה על זה או שאחד כרוך בראש
 חבירו יכריז שטרות מצאתי ומי שאינו לו מניינס מחזירם לן
 ואין צריך לזמ האדן היו כרוכין ומנאן מפורין אין צריך ל
 להכריזו ומנא שלשה שטרות על ליה אחד שלוח משלשה ב
 כפי אדם והם מקויימין יחזירם ללוה אף בלא סימן ולמלנה לא
 יתנם אפילו אם כתבו בהן סימן אבל אם אינן מקויימין לא
 ואם מנא שלשה ביחד משלשה שלוח מאחד והם פתב יד שלשת
 הספרים יחזירם ללוה בלא סימן אבל אם הם כתב יד סופר
 אחר לא יחזירם לא למי שיתן בהן סימן **נב** מי
 שמוצא שטר בין שטרותיו ואינו יודע הידך **נב** בא
 לידו אש הפקדו לו ליה או מלוה או שאנו מקנתו פרוע ו
 ומסרוהו לידו להיות שליט ביניהם יהא מונח בידו וביד
 יורשיו עד שיבוא אליהו עד שיתרצו שניהם מה לעשות כו'
 סובר שביד המלוה אינו כלום לגרוע כח השטר אפילו
 הוא כתב יד עצמו אלא אם כן השטר שהסובר כגוב
 עליו מונח בין שטרותיו הקרועין או הסוכר כשר
נד סובר שביד המלוה ועדים חתומים עליו ישאלו ל
 לעדים אם יודעים שהשטר פרוע או לא אם אינם
 יודעין או שאינו לפיכחו אינו כלום ואם הוא מקויים בבד'
 כשר ואם יוצא מתחת יד שליט כשר אפי' ראוהו בידו קודם
 שבה לבית דין ושוכר שבשטר עצמו כגון שלאחר חתימת ה
 העדים כתב שטר זה פרוע כשר **נרקא**
מציאות א המוצא
 דבר שאין בו סימן ובענין ש
 סייכר בו סתפל עד שאין האובד יכול ליתן בו סימן במקומו
 כגון פירות מפורזין או מעבות מפורזות וככרות ברשות
 הרבים ועבולי רבלי וככרות של בעלי הבית ומחזרות של
 דגים שאין סימן לא בקשרם ולא כמכיינס וחתיכה של פטר
 שאין בה סימן ונזי' נמר שלא טבעו ואיני פשתן הרי יד

הרי לו שלו וסימן שראוי לבוא מאליו במקו עגול וכתובו הרש
 לא הוי סימן אבל יש בהן סימן א' וכלו כרעותיה בים שעמי
 סימן לידרם הוי סימן וכן ניכר שהוכחו סם ויכול האובד ל
 ליתן סימן במקום יטול ויכריז אס מצא במקו' טרשה בראה
 קב משפור בד' אמות על ארבע אמות הרי אלו שלו בחמורת
 מארבע אמות איכן שלו חצי קב טעמי אמות קביים בשמונה
 קב שומטין בארבע אמות קב תמרי ורימוני בארבע אמות
 איכן שלו **ב** הוצא דבר ואינו יודע אם כתיבא
 בעליו בשעת **ב** מציאה אפילו דבר שאין בו סימן ו
 נשבע אחר בן שכתבאן צריך להחזיר **ג** אריס שהביא
 לאדם אחד פירות הקיים שהלק עם **ג** בעל הפת
 אסורין אפילו מוצא בעל הבית ואמר לו למה לא כתתו לומן
 הימים המוצא אברה לאר שאלמו בעליו ווי לחסרון כים
 אפילו דבר שיש לו סימן הרי אלו שלו אף על גב דספק היכוח
 לא יטול בדבר שיש בו סימן היכוח במקום המסתמר קצת אבל
 ברשות הרבים יטול ויכריז ומסקל ומדה ומבין הוי סימן ו
 וחתיכת כסר שאומר של נאמר או של ידך היא איכן סימן אבל
 יש בו סימן בחתיכה הוי סימן אפילו לשלחה על ידי ישראל ח
 חזוד שצריך מותם בתוך חותם **ד** אף על גב דמקום
 הוי סימן אס הוא במקום שדרך **ד** בני אדם להניח ס
 סם כמו חבית כמל שמשקין מספינות לא הוי סימן
ה המוצא דבר שמוסיח שהיה סם זמן רב עד שכתבאן
 בעליו הרי לו שלו אפילו יש בו סימן וכמקומו **ו**
 צרכא מרבין דלא מטני מלי לא באמכת בפירי ובאשפיהא
 שחזירין לו אברה בטובעות עין הילכך באתרא דשכיחי
 צרכא מרבין המוצא אפילו דבר שאין בו סימן אס הוא דבר
 שאיפשר להסירו בטובעות עין חייב להכריז אבל כלים ח
 חדשים שלא שבעת העין בגין כר אחד של מחטין וצנורית
 ומחרוזות של קדומות אינו חייב להכריז שכיח וכלי
 מחטין מציאתי והלה אומר כדים היו ושכים היו החסור על
 שגבחה ויש רבליס לדבר יכולין לכופו בארסיס עד שיודה
ו היוצא מארי ורוב וכדלם וכחם וחזונו של יש ושלוליתו
 של כהר אפילו הבעל עומד וצוח הרי אלו שלו ומוצא
 דבר במקום שרוב הגוים מצוין עם אפילו דבר שיש בו סימן
 הרי זה שלו לא לפיכח משורת הדין יש לו להכריז אלא שאין
 כופין אותו ואס רוב ישראל מצוין עם חייב להכריז
ז מוצא חבית של יין בעיר שרובה גוים היין אסור בהנאה
 וקסקנה מותר נתן בה ישראל סימן אף היין מותר ל
 למוצאה אף על גב דמציל משלוליתו של כהר הרי זה שלו
 כהר שעוסין בו סכר אגוני כפס וישראל רבלין לעשותו
 המוצא בו מציאה חייב להכריז בגבחו לו גדיין וקרבעו
 מוצאן שחוטין במקום שרוב טובי העיר ישראל מותרין במקו
 שרובן גוים ורוב טובים סכר ישראל כסר המוצא עם מותרת
 ואין צריך להכריז **ח** מוצא צבורי פירי כיכורי מצעות
 כריכות ברשות היחיד ככרות של בעל הכרית
 גזי חמר צבועין וכדי סימן וכדי יין השומות וקודם שכתבאן
 האחרות חייב להכריז מוצא כלי שיש בו סימן ופיריות

בתוכו ואפילו אין כלן בתוכו אלא מקצתן ומכרין והכותן ס
 סימן בכלי יתן לו הפירות לא היו מיהן כלל בתוכו או לא
 מהדר אפילו הכלי כלפי הפירות הרי הפירות שלו
 מהדר א' זה כלפי הפירות אס יש אובי'ם לכלי הפירות שלו
 איך לו אובי'ם הפי'ות לבעלי הכלי וכל זה נמצא ופירי אבל
 כב' כה וכתבא לרשי' בעל עבין שלו ולכר' ככ' עבין חייב
 להכריז מוצא ג' מטבעי' או יותר מוכחי' זו על גב זו כמגדל
 או כחולס או כחציבה כסדר כסר דה חייב להכריז והלה אומר
 מוכיכס אבל לא פכים מוצאן מוכחת זה על גב זה ומקצתו
 השני על גבי קרקע הרי אלו שלו מוצא כלע ואמר להניח
 שלי הוצא אפי' שמו ככתוב עליו אין צריך ליתן לו והוא שלו
 מוצא במקום המסתמר דבר שיש לתלות שהוכח סם כבוק ס
 קר דום וטלית כבד גדר אפי' יש בו סימן לא יגדל ואס כטו
 וכל הולך לביטו יחזירו למקומו ואס הוי כו לביטו יכריז
 ואס מוצא במקום המסתמר קצת כגון אגוני הגדר וכשילי
 שגשדות או כראכות ברשות היהוד כטל ומכריז ומחזיר כ
 כשיין החפץ או כשימן המקום וכן כמי אס מוצא דבר שהוא
 פסק חש הוכח סם אס לאו רש כו סימן המקו' שמתמר קצת
 כטל ומכריז ואס אין סימן לא בחפץ ולא במקום אפי' כפס
 הכי לא יטול ואס כטל לא יחזירנו ומקומו ואס מוצא במקו'
 שאין משתמר כלל אפילו דבר שודאי הוכח סם אס אין בו ס
 סימן הוא ס' ואס יש בו סימן כטל ומכריז מוצא באשפה
 כלים גדולים טמונים לא יגע בהן ואס הן קטנים שאיפשר כ
 כשכרן השת' הוסיכר סם כטל ומכריז ואס היא אשפה ס
 שאין דרך לפותה וכמלך עליה ופגה כל הנמצא בה כטל ו
 ומכריז **ט** מוצא מציאה ככתל' כו כ' קיס יין והוא
 טע' חלודה שסכר שזין רב היה עם אס הכתל
 הדם בידוע שאבותיו של זה סדר סם בבאוי ולא יצא מרשותו
 לעולם מחזו ונחון שלו אפילו יש בו סימן מחזו ולפכים של
 בעל הבית אפילו העלה חלודה ואס היה ממלא כל הכותל
 חלקים אפילו הוא משופע לנד אחד ואס מוצא בו סכין או
 כים למקום שהקתא וחרצונות כותין של אותו הוא אס לפכים
 לפכים או לחון לחון המופסיד ביתו לאמריס
 מציאה שכתבאן בה היא משל אחרון אפילו לא יתן בו סימן
 ואס האחרון גוי הוא של מוצאו ראה חפץ שכתל אפילו מ
 מב' חייב להכריז אפילו אין בו שלשה פרטות
 ראה שלע שכתלה ונטלה לפכי יאוס על מפת לגזולה עובר מ
 משום לא תגזול ומשום לא תוכל להתעלם ומשום השכ'ת
 תשיבם אפילו החזירה אחד כך כבד עבר על לא תוכל ל
 לתעלם כטל לפכי יאוס על מפת להחזירה ולאחר
 ייאוס כתכוון לגזולה אינו עובר אלא משום השכ'ת שיש לו
 האמתין לו עד שכתבאן הבעלים אינו עובר אלא משום לא ת
 תוכל להתעלם ראה שלע שכתל לחזירו בחול
 מוצא הרי הוא שלו אפילו כבד חזירו החול בכבית כרי ל
 לכסא הלע וראי כתיאש **י** המוצא בחמת אפי'
 דבר שיש בו סימן הרי זה שלו כין תיבה
 למטני הרי זה של חמני' המוצא

101

כבא

פיניא

המוצא לפי השלחני אפילו על השלחן הרי זה שלו בן כבא ל
 לשלחני של שלחני יא הלוקח פירו מתגר ומצא בהם
 מעות הרי זה שלו ואם הם צרורי פים סימן בקשר
 חייב להכריז ואם לקחם מבעל הבית פדשן בעצמו או על ידי
 עבדיו וטפחותיו הכבועיים הרי הן של בעל הבית יב
 המוצא מציאה צריך לטפל בה אפי' לבזוז וכב השור
 וכל שכן לבזוז השלחן בזמנו מצא אבדה ששזה פרוטה והחלה
 עד שאיזה שזה פרוטה וחזרה והוקדה חייב להכריז יג
 לא מהדרינן גמ אלא בסימן מובהק או לצורכא מרבנן
 בטוביעות עין: בא וכתן סימן באבדה וכתן גם אחר כה סימן
 יהא מוכח סימנין ועדים יכתן לבעל העדים אפילו לא ראו
 הכפילה אלא מעיניהם שזה שלו סימנין ועד אותן שהעיד
 ככגדו יאכע להכחישו ואזיהא מוכח ואם לא ישבע יתן ל
 לכסאכגדו ועדי אריגה ועדי כפילה יכתן לעדי כפילה מדת
 ארכו ומדת רחבו יכתן למדת ארכו מדת ארכו ורחבו ומדת
 גמיו יכתן למדת ארכו ורחבו מדת ארכו ורחבו ומדת מ
 משקלותיו יכתן למדת משקלותיו יד הוא אומ' סימני
 הגמ ויהא אומרת סימני הגמ יכתן לה אפי' בסימן
 שאינו מובהק: הוא אומ' סימני החוט מדת ארכו ורחבו וגם
 היא תכתן לה הוא אומ' בחפיסה וגם היא תכתן לו ומי' לא יגרם
 בו המוצא מציאה האיד' כריז בבתי ככפיר' ובבתי מדרשו'
 דבר שלו מציאתי ובעל האבדה יתן סימניה והרמאי אפי'
 סאל' סימניה לא יחזיר עד שיביא עדי' שאינו רמאי והאיד' י
 כלם בחזקת רמאי ומיהו בסימן מובהק מחזירין ואם ירא
 להכריז מפני האכסין שאומרי האבדות למלך מודיע לשכניה
 ולמיוודעיו ודיו: מו מו שהביא עדים להעיר זכורתו
 וטעו ואמרו חובתו בדבר סוכל לתל' ב
 בטעות תולין ולא אמרינן כיון שהגיד טוב אינו חוזר ומביא
 המוצא מציאה אפי' אם שהו הבעלים מלדרסה לא
 יומכרה אלא דבר שמתפרסם ממלאכתו יטפל בו כגון
 פרה וחמור ותרכנגלת המטלת בינים שנים עשר חדש
 שגלים וסימנים במקום מרעה בחדש' סאל במקום מרעה ל
 יום ומכאן ואילך להם מוכרן כדל' ומשתנים בדמים ולרי' ע
 סם אותם כמה שנים מעובדים לעצמו וכסיטאו הבעלים י
 ית' לו דניהם: יז הילכתא שומרי אבדה כשומרי חנם
 ואם מוכרה יכול לישתמש בדמים הילם אפילו לא
 כשתמש בהם עדין הוי שומר סכר: ואם מצא מעות אבדו
 לישתמש בהן וכן מיהו סקדו אבדו מעות של יתומים אבדו
 לתשתמש בהן והוא שומר חנם עליהן יח מוצא ספרי
 קורא בהם אחד לסלפים יום ואם אבדו יודע לקבות
 גולגל אכל לא ילמוד בהם דברי שלו למד מעולם ולא יקרא אפי'
 אחר עמו כענין אחד אבל בשכני עבדים יכולין לקבות ספרי
 ולא יקרא פהסה ומסכה ולא ימרגם ולא יפתח בהם יותר מוצא
 דפין: וכן השואל ספר לקבות בה קורא: וכו' ולא ילמוד בו
 דבר שלו למד וכן כל זה הדין כוהג' כושפדי ספר אכל חזיר
 והלך לו חוץ לעיר שמוצוה הספקד למוררי המוצא תפלין
 יכול למכרם יט האוסר השלחן מחזיר אפילו כפר
 תורה מעוטין: בו מצוה אינו רשאי להשאילו

לאחר יב מצא כמות מוכרה אחד לל' יום אם היא של
 צמר ובאדם אחד וכדל' אכל כשתן לא או אפילו כ
 צמר במקל או בשנים לא: ופוטחה לרכה אבל לא לפסדו
 אפילו אם היא אף לרכה: כלי כחשת משתמש בהם מעט
 אפי' בחמין אבל לא באור וכלי כקף דוקא בזמן ומגרשות
 וקרדומו' דבר רק אבל לא בקשה כלי זהב וזכוכית לא יבוע
 בהן יא מצא דבר שלו היה נוטלו אם היה שלו אינו
 חייב להחזיר וכן אם הוא בהן והאבדה בבית
 הקברות וכן אם היה בטול מלאכתו מרובה מדמי האבדה
 ואם היא טהמה ולא היה מחזירה בשלו והכה בה מעט להחזיר
 אותה כתחייב בחזרתה ואם דרכו להחזיר בטרה אבל לא כ
 בעיר כל טהמה שמוצא בטרה יחזירה עד העיר וכל ששלו
 לא היה כורק וטוען גם בשל חזירו אינו חייב לפרוק ולטעון
 אבל מצוה שיעשה לפנים מסורת הדין ובלבד שלא יפסד
 כבודו יב כל דבר שבישר בו סכאבד מעבדיו כגון
 חמור וכליו הפטרי טלית או קדום באסטריטא פרוח
 ורצה בין הכרמים חייב להחזיר: אבל פרה רועה בדרך אפי'
 כמה ימים אינו חייב להחזיר אבל אם ראה אותה בלילה אפי'
 פעם אחת או בבקר השכם או סמוך לחשכה שלשה ימים זס
 אחר זה חייב להחזיר ואם רועה בין הכרמים של ישראל חייב
 לשלוק ולהחזירה בין הכרמים של גוי בתקום שאין הגויין
 הבהמה עד שיתרו כבעליה אינו חייב לטפל בה ואם הורג'
 בלא התראה חייב להחזירה יג החזירה לבבית ה
 המשפחה אפילו לא הודיעו יא החזירה וברחה
 אפילו כמה פעמים חייב להחזירה וכן פריקה ונטיעה חייב
 אפילו כמה פעמים וכן שם הבעלים בין אינן שם:
 יד היה מתבטל ממלאכתו בשלע בשביל השבת ה
 האבדה לא יתן לו שלע אלא כמו שהיה רוצה ליקח
 להשתמש ממלאכתו ולהיעסק בהשנה ואם אינו רוצה לפחות
 מוכרי' שיטול מלאכתו אם יש שם שלשה יתנה כפייה שיתן לו
 הכל ואם אין שם בית דין שלו קודם י כה שנים ס
 שותפין אין אחד יכול לחלוק בלא רעת ח
 קטרו דבר שגליך שומא אם לא כפי' שלשה הדינות
 יו מצא הטהמה פרטת אפילו היא פתוחה רק שאינו מ
 ומתנה הטהמה לכרוח ממונו אינו חייב בה והוא ש
 פיה הרפת עומד בתוך התחום מוצא באסטריטא סרוב
 כני אדם מצויים שם אפי' בתוך התחום חייב להחזירה
 יז היה בהן והוא בבית הקברות אינו חייב בה: אמר לו
 אביו עבור על דברי תורה אל ישמע לו: יח
 פרוק וטען אפי' כמה פעמים חייב הלך השעל ומסב
 לו אמר קוזיל ועגלי' מוצה לפרוק פרוק סגור אבל אם היה
 זקן או שולח חייב היה עליה יתד מנאה או שהיה דרך ה
 החמור לרבען תמיד או עומד פטור ואינו חייב אלא אם כן
 היה לו בתוך כים ולאחר ספריק צריך סלך עמו פרסה אבל
 כותן לו סכרו על זה וטעינה טחנס אפי' אם הוא פנוי יכול ל
 לז' לא אטעין אם לא תתן לי ספרי ואם הוצרך להתנות עמו
 בינתר מן הראוי אין לו לא סכירה ופריקה והשבת אבדה
 בחנם ואם הוא פנוי אינו רשאי לטול טוס סכר אבל אם הוא

אם הוא עסוק במלאכתו והניחה שמין כמה אדם רוצה ח
 לפחות משכרו ולהניח מלאכתו ולעסוק בפריקה והשבת
 אברה ו. ותן לו ער כדי דמי האברה והיכו אם ירצה לעשותו
 אבל אינו חייב להניח מלאכתו כדי להפיק או כדי לפדוק
 ולפחות מתכרו הילכך אם אין עם בעלים או כ'ד' שיתנה לא
 יכח מלאכתו אבל אם הם ומוזר לו הנח מלאכתו מ
 והזב או כדוק ויתכו לק כל שכר חייב ויתן לו כל שכרו ואף
 אם שפוק לו יותר מהראוי לו ואם הבעלים הם ולא התנה
 והכח מלאכתו והפיק מלאכתו והפיק האברה לא יטול ד
 אלא כשבעל בטל למוזר **כט** הי'לכ' צער בעלי חיי'
 דאזרייתא הילכ' בכל מקום שאיכור חייב

לפדוק בעין הלך הבעל וישב לו ורצון ועומד הייב פשו' צער
 בעלי חיים ונסחא מינה סיכול לעול שכר **ק** בהמה
 שרצה חלב בדדה ומצטערת מותר לומר למוזר לבוי
 בשבת לחלוק ויטול הבני האדם אהב לפדוק ושכר לטעון
 מוצה לטעון שניהם אזהנים או שוכאים מצות פריקה ת
 קודמת אברתו קודמת להחזיר משל רבו ומשל אביו אברת
 אביו ושל רבו של רבו קודמת ואם היה אביו שקול כנגד רבו
 של אביו קודמת אביו ורבו כושאים משאוי מניה של רבו ת
 קודם של אביו וכן אם חשבו שניהם פורה רבו תחלה היה
 אביו תלמיד חכם פוההו תחלה אפילו אינו גדול כמו רבו
 ורבו היינו שרצה חכמתו ממונו אם מוקרא או משכה או ת
 תלמוד וה' לעינין הקדמת אברתו אבל לעינין לעמוד מפניו
 כיוולא עיניו ולעינין קריעה שאינה מתאחה אפילו תלמוד
 חכם הלומדים וקצת זה קרי' שפיר רב להכי

פרק המפקיד א

כלים אבל חייבו ונכסכו או אברו והיה יכול לפטור עצמו
 בשביעה ולא רצה וכשבע או אפילו שלא כשבע אלא אמר
 שרצה לשלם וכשבע שאינה ברשותו ואחר כך כמזא גבב
 משלם כפל לפסקי טבח ומפר משלם ד' זה אכל כל זמן שלא
 כשבע שאינה ברשותו לא קנה כפל כשבע ולא רצה לשלם
 הכפל לבעלים אבל שלם אותו אחר כשבע הכפל לפסקי
 ושומר חנם מבי' אמ' פשעתי קנה כפל ושומר שכר מבי' אמר
 בגבבה ושאל אעפ' שאמר בגבבה שחייב עצמו בקרן לא
 קנה כפל עד שמשלם הקרן מי שלם הכפל על פי ב'ד' ת
 שחייבהו לא קני כלל. וכל ד' שומרים משביעין אותם
 שאינה ברשותם. **ב** אמר איני משלם וחזר ואמר הריני
 משלם קנה הכפל אמר הריני משלם וחזר ואמר הריני
 איני משלם ודאי אינו יכול לחזור בו ופילו הכי מבעיא אם
 קנה כפל וכן אם אמר הריני משלם ונות ואמר בניס אין
 אנו משלמין שלמו בניס שלם לכביס שלם הוא מחצה י שאל
 שתי פירות ושלם אחת מהן שאל משותפין ושלם לאחד שותפי'
 ששאלו ושלם אחד מהם אשה ששאלה ושלם בעלה שאל מן כ
 האשה ושלם לבעלה כל אלו עלו בתיקו. וכתב רב אלפס
 שחולקין אי תפיס ורבנו יצחק פסק המוציא מחבירו עליו
 הראיה ובעל הפרה חשיב מוחזק **ג** אחד שלוח משכיס
 אעפ' שכשבע לאחד על חבל לא כפטור וזן הסכי

אחד שסמויה לו או הוריסה או כתבה במתנה לא הדרא
 שמויה לאשה ואיכביא ומתה וירשה הבעל לא מהדר ולא מ
 מהדרין לה. הגבה אותה לבעל חוב מרצונו בלא כ'ד' לא
 הדרא והיכא שהיתה השומא בטעות כגון שומר חכם
 שפסע ומיכובהו לשלם ושמו קרקע שלו לבעלים ואחר כך
 כמזא ברשותו לא הוי שומא כלל והדרא אפילו זכבה או ת
 אדרתה והילכך אין בעל חוב אכיל בירי עד דשלמו ימי מ
 אברותא **ה** השוכר פרה מחבירו והשאילה לאחר
 ומתה תקזור לבעלים הראשונים **ו**
 שומר שומר לשומר חייב אפילו שומר חכם

שומר לשומר שכר שפי' אם ידוע לכל שהסכי אדם טוב וכשר
 יותר מן הראשון אבל מסרו למי שידוע שהראשון רגיל ה
 להפקיד בידו וביד אשתו ובניו או אם יש עדים שפאכה ביד
 השני וגם אין עליו שום שבעה מהשבעות ששומר צריך
 לשלם פטור גם הראשון **ז** שומר שפסע בשמירתו ה
 יבאה הבהמה לאדם ומתה פס כדרכה פטור ה

אבל בגבבה גבב מהאדם ומתה בביתו חייב **ח** גזל
 מאחד מחמשה ואינו יודע ממני וכל אחד אמר
 אותי גזל אי תבעני ליה כל אחד כשבע ונטול ואי לא תבעני
 ליה או שאמר גזלתיך ואינו יודע אם החזרתי לך חייב כדי
 לצאת ידי שמים אבל אם אמר איני יודע אם גזלתיך אם לאו
 פטור אף לצאת ידי שמים **ט** ולענין פקדון אם פנים
 תובעין אותו כל אחד אומר הפקדתי אצלך

מזה והוא אומר אחי מכס הפקיד אצלי מנה ואינו יודע גרי
 זה הוא ישבע כל אחד ויטול ואי לא תבעני ליה חייב לצאת ידי
 שמים. ואם אמר לכניס אחד מכס הפקיד אצלי ואינו יודע
 אי זה ולא תבעני ליה אפי' לצאת ידי שמים פטור. אבל
 פנים שהפקידו זה בפני זה אפילו תבעני ליה פטור אם לא
 לצאת ידי שמים ואי לא תבעני ליה אפילו לצאת ידי שמים פ
 פטור ורועה שמוכרין לו בהמות אפילו פנים זה בפני זה
 הרי הוא באיניש אחריכא זה שלא בפני זה נחייב אם תבעני

ליה **י** המפקיד פירות אצל חבירו חסרו מכדי חסרוכס
 הראוי להם לכ'ע' מוכרם כב'ד' בכרי חסרוכס לרב
 אלפס לא מוכרם לדעת הראש' ז'ל' מוכרם כב'ד' **יא**
 המפקיד אצל חבירו יין והחמיץ רבש והדביס
 סמין והבאיש וירא שמוא יפסיד גם הקבוקן יכול למוכרם שלא
 יפסדו וכל כפקד שמוכר צריך למוכר כב'ד' ולאחרים ולא
 לעצמו ממוס חסד. וכן גבאי צדקה שבאים להחליף מחליפי'
 לאחרים ולא לעצמן **יב** שנוי שכשבע ולא שמועו בו
 שמת שמודיין לכסוי **יג**

אם הוא עסוק במלאכתו והניחה שמין כמה אדם רוצה ח
 לפחות משכרו ולהניח מלאכתו ולעסוק בפריקה והשבת
 אברה ו. ותן לו ער כדי דמי האברה והיכו אם ירצה לעשותו
 אבל אינו חייב להניח מלאכתו כדי להפיק או כדי לפדוק
 ולפחות מתכרו הילכך אם אין עם בעלים או כ'ד' שיתנה לא
 יכח מלאכתו אבל אם הם ומוזר לו הנח מלאכתו מ
 והזב או כדוק ויתכו לק כל שכר חייב ויתן לו כל שכרו ואף
 אם שפוק לו יותר מהראוי לו ואם הבעלים הם ולא התנה
 והכח מלאכתו והפיק מלאכתו והפיק האברה לא יטול ד
 אלא כשבעל בטל למוזר **כט** הי'לכ' צער בעלי חיי'
 דאזרייתא הילכ' בכל מקום שאיכור חייב

ברא

מציעא

לכבדו קרוב הרחוק לירש ואם הקרובים שנים או שלמה י
 יחלקו הכספים ביניהם ואם מקצתם עובדים ארמה לחזרתם
 מורידין ולא לאחרים . וברוח מפני שהרב את הכסף דינו
 ככבדו ואם באו העבדים יעשו עמו . השבין יטול בפירות
 וכשם שאר אריות העיר לאשי ולמי יטול כל הפירו' וכשם
 כשאר אריות העיר ואם שמעו בו שמת והורידו קרוב וכל
 אין לו בשבח לא מה שהוציא הוציא ומה שאכל אכל . הפיח
 קמה לקטור וכיוצא בזה מעמידין לו אפטרופא לשמור לו
 המיכן ואחר כך מורידין קרוב להשביח וליטול בשבח . י
 יצא לרעת אין מורידין קרוב לכבדים שמעו אחר כך שמת
 מורידין . ין אין מורידין קרוב לכבדי שבוי ואין מ
 מעמידין אפטרופא לקטן . מי שראוי לירש עמו
 ואפילו קרוב ומחמת קרוב אם הוא באי איפשר שהיה לו ז
 זכות באג הכספים . הורד לכבדי קטן טוב אין לו חזקה בהם
 אפילו לאחר שהגדיל קטן . יד היא דהות לה תלת
 בתרא אפטרופא הוא ומדא . ברתא והכך תרתי ב
 בתרא שביבא חדא מיהתי ושכחה ינוקא מעמידין אפטרופא
 לכל הכספים וישאר חלק השבוי עד שיבוא . ואם שמעו
 שמתה הבעתא יתנו שלים הכספים לכת ועל השלים יעמידו
 אפטרופא לקטן ועל השלים יעמידו אפטרופא לשמרו
 עד שתבא הבת השלישית . הרי שיושב בחלתו ובא אחר
 ממורית הים ואמר לו אחיך אבי חלוק עמי וזה אומר איכי
 מכהיך כאמן אפילו יא קול שהיה לו עם אח ואם איתג אח
 אומר יש לי עדים אלא שיראים להעיד מעבי . והוא אלם אם
 יש אמת . ולדבריו שומעין לו וצריך זה להביא אותם העדים
 שייעדו שאינו אחיו ואם אין אמת לא לדבריו אין שומעין לו ו
 ואם העידו שהוא אחיו צריך לחלוק עמו ואם השביח הכבדי
 אם הבא היה קטן כשירד זה בותן לו חצי מכל מה שהשביח
 אפילו השביח מחמת טרחו . ואם היה גדול חולקין בשבח אלא
 שנטול בחלק של הבא בארץ ואם היו הקטנים לפיגו כיוצא
 יחד מתפישת הבית והגדולים השביחו הכספים מחמת ה
 הכספים השביחו לאמצע ואם אמרו לגד' הרי אבו משביחין
 לעצמם ואפילו השביחו מחמת כבדים השביחו לעצמם .

מסתבר שנות . ין המוכר שמן או יין לחבירו בתם ב
 בעת שהוא מזוקק מותר לערבו כדי שיחזרו השמרים
 המזוקקים בחבית ויתערבו עם השמן במדה אבל מחבית
 לחבית לא . יח אחר המפקיד שמן אצל חבירו ועירבו
 עם שלו ואחד הלוקח שמן צריכי לקבל גריעין
 הצפין עליו . והני מילי שלקחו בין הכרים שדרך להיתסו ב
 בשמן אבל לקחו אחר כך לא . יט הלכה כר' עקיבא
 דאמר נכס שבכח מרשותו וצריך דעת בעלים
 הילכ' המפקיד חבית אצל חבירו וטלטלה לצרכה וכשברה
 אפי' לאחר שהכיתה חייב בין ייחדו לה הבעלי מקום ואחזירה
 לאותו מקום בין לא ייחדו לה מקום . טלטלה לצרכה וכשברה
 אפילו בשדה בירו פטור . כ הילכתא שליחות יד
 אינה צריכה חפזון והילכתא . כ טאלא שלא מדעת ב
 בזמן הוי המפקיד מעות אצל חבירו וצריך להשפילן לאחר
 או כתקן לבנו וכתג הקטנים חייב אם כתקן לבנו וכתג ה
 הגדולים או השפילן לפניו פטור שומר חכם אף על פי שיש לו
 עדים שנגבנה או כאברה . צריך לישבע שלא פשע בה ושלא
 טא' בה יד אבל אם יש עדים שנגבנה בלא פשיעתי פטור מ
 משבעה שלא שלא בת יד . כא בכפיים אין להם פ
 שמירה אלא בקרקע ובערב . כב שבת המוך להפסד
 אין צריך לטרוח לקברה מיד אם לא שהמפקיד תלמוד .
 חכם ואי איכא בשמירא אין להם שמירה אלא בגב . ואי איכא
 פרומאי אין להם שמירה אלא בכותל . ואי איכא טפוחאי אין
 להם שמירה אלא בטפח המוך לגב . ואם שמרם כראוי ו
 ונגבנו שומר חכם פטור ושומר שבר חייב אפילו אם הכיחם
 בקרקע בעומק מאה אמה או יסן בליילה או קפץ עליו חולי פ
 שלא יכל לשמורם אלא אם כן היה אצלם ונגבנו באונס ב
 בליטטים מזויין והאידוכא שאין דרך לשמורם תחת הקרקע
 אם נתנם במקום סכות את שלו והוא מקום הראוי לשמירה
 שומר חכם פטור . כב ההוא דאפקיד זוזי בגי חציתה
 ואותבינהו בצריפא דאורבניה ונגבנו חייב ד
 דהוה ליה תחלתו בפשיעה ושופו באונס דקימא לן דחייב .
 וכן אם אמר לו לא ידענא היבא אותיבנהו בפשיעה היא וחייב
 מי שהפקיד מעות אצל חבירו וכתקן לאמו ולא אמר
 לה של פקדון הם וכתתן בארבו שדרכן ליתן בה פ
 שלהם ונגבנו הוא כשבע שכתקן לאמו ותשבע היא שכתתן
 בארבו ונגבנו פטורין אף על פי ששומר שומר לאמור חייב
 אם מרס לאתגו וכינוי אינו פושע ואם שמרם כראוי פ
 פטור ואם פשעו ואין להם לשלם חייב הוא לשלם .
 כד ההוא אפטרופא דיתמי רזכן להו תמא ו
 ומסרו לרועה לא הוה ליה רכי ושרי למיכל ו
 מותי אי ליתיה למוכר רועה משלם ליתמי ואי איתיה למוכר
 והוא בעל הבית שמכיר בשורו דודאי מקח טעונת הוא . וצרי'
 להחזיר המעגת ורועה כמי פטור ואם הוא רביל לקנות מ
 ולמוכר מיד שאפשר שלא הכיר בו מחזיר דמי כל . תסור ל
 ליתומים וכשבע שלא הכיר בשור ורועה . משלם לו דמי פני
 שלישי השור . והוא צד כתב שמשלם לו דמי כלו כפי מה
 שהיה סוה לפי שהיה עומד לשחיטה . כה קהוא
 דאפקיד כשותא גבי חבירה והוה ליה . כ

לדידה פרי דכשות הראה לשלוחו שלו ואמר ליה
הגז מהו לתוך הסבר והגזל מהו הפקדון אם הוא כ
פועל שהרגישו הטעמים שהטיל משל הפקדון ודאי צריך
לפלוס אצילו פתקלקל הסבר לא ידעו ופתקלקל הסבר או ש
טהיה הכשות רע וקשה בעיניו מתרגו בשטר שניהם פטורין
כו המפקיד מעות אצל שלחני או אצל חכמי צרתי ו
וחתומין או אצילו כהרצין בהקר משוכה לא ישראלית
בהם לפיכך אצילו קודם שכתובתם בהם כעסק עליהן שומר
מכר אצל אינו חייב באוכסיהן ואם כשקמם בהם סבר אפי'
החזירם חייב באוכסין אצל בעל הבית בין כך ובין כך
ישתמש בהן לפיכך חייב באוכסין **כו** השולח יד ברחל
שהפקידו אצלו ריקנית וטענה **כו** אצלו וגזיה אינו
משלם אלא רחל ריקנית אצילו תבענה קודם שבגזיה וגזיה
מאן רגזל חביתא דחמרא מחבריה מעיקרא שויה זוזא והסתא
שויה ארבעה תברה או שתייה משלם ארבעה איתבר ממילא
משלם זוזא ואי מעיקרא שויה ארבעה והסתא שויה זוזא בין
תברה בין איתבר ממילא משלם ארבעה
כה אמר לשלוח יד בפקדון אינו חייב עד שיטלח בו יד
ואם אמר לשלוח ולשלוח בו יד ועשה כיוס חייב הטעם
החכות לטול ממכה רביעית אף על פי שלא כטל חייב
פרק הורב א הזהב קונה את ה
הכסף שאם מכר לו
דיכר זהב שטלמים של כסף כשמתוך זה כזהב נקנה לזה הכסף
אבל לא נקנה הזהב במשיבת הכסף דהבא פירא הוי הילכך
אסור אצילו ללות דיכר זהב כדיכר זהב ודוקא לגבי כ
כשפא הוי פירא אבל לגבי פירי ומטלטלי חשיב דהבא טובע'
ואין קנין בו טלית ואין עושין בו חליפין דוקא כשיזאין ב
בהנאה אבל אם כפלו הוי פירא לכל מילי וכן כל מטבע
ספסל יש לו דין פירי לכל דבר כחשת קונה את הכסף
ובל שכן סקובה זהב וכסף אינו קונה כחשת מעות ה
הרעות קונות את היפות והיפות אינן קונות את הרעות
אשימון קונה מטבע והמטבע אינו קונה אשימון מטלטלין
קובין מטבע ומטבע אינו קונה מטלטלין וכל המטלטלין
קונים זה את זה זהב אינו קונה זהב ולא כסף כסף ולא מ
מעות הרעות למעות הרעות וכן כולן והמקבל עליו ליתן
לחברו מעות חדשות אינו יכול ליתן לו ישנות **ב**
אין מטבע נעשה חליפין ולא נקנה בחליפין אלא אגב
קרקע **ג** מריבא דגמרא אין אדם יכול להקנות אגב
קרקע אלא אם כן ידוע שיש לו והאידכא כהגו ס
שמקצין אצילו ידוע שאין לו **ד** שלחני שומר דיכר
טובע במעות שאין טובעות והמתין לו מן המעו'
וינתק כך הוסיף לנדיכר יותר משוויי אם יש ללוקח ה
המעות מותר ואם לאו אסור ובעל הלכות גדולות מטבע
כמטבע אסור אצילו יש ללוקח **ה** החליף דמי שור
בפיה בתורת דמיס קנה היה תופם מעות
דינו ואמר לחברו מוכר **ו** ליחפץ שלך באלו המעות
זה משך המעות ולא הקפיד לידע כמה קנה ואם היה כו

אונאה כל מי שמוחזק באונאה אין מוציאין מידו חליפין ו
והקפיד לידע ערכן קנה בעל חוב עפרי חליפין
קנין בכליו של קונה אצילו אין כו שנה פרוטה ואין
קנין בפירו ולא במטבע ולא בכלי של מקנה ולא בכלי שהיה
מוציאיו הנאה וצריך שיהיה חשוב לאפוקי העשוי מחביעי
ח מכר לו פירות ומסכן אצילו לא כתן המעות
אין אחד מהם יכול לחזור בו משך מוכר המעו'
לא קנה ושניהם יכולין לחזור בהם ולא מדיכר דאומיתא מ
מעות קונות אלא מדרבנן בגייה שמיא יאמר לו כשרכו חטיף
בעליה תקמו למעות אינן קונות ועדין המקח ברשות המ
המוכר לאוכסין ולחזרה הילכך אם היה עליו מן של לוקח
מוסכרת למוכר או של מוכר ללוקח קנין מעות
ט המוכר אומן ומשך כלי מלאכתו בעמד הסבירית
ואם הוא קבין גם האומן אינו יכול לחזור בו
ואם הוא שכיר יום יכול לחזור בו אף על פי שבגמר ה
הסבירות **י** הבא לחזור מדבריו אחר כתיבת המעות
צריך שיקללנו הדיין ויאמר לו מי שטרע מאכשי
דור המוביל הוא יפרע ממך אם איכך עומד כדיבורך
יא כתן מעט מעות לערבון על מקח גדול קנה הכל ב
כקרקע קנין גמור וכמטלטלין לענין לעמוד במי
ספרע על כל מי שחזר **יב** דברים שאמר ליתן
מתנה לחבירו אף על פי שיהיה לחזור בו יש
בו משום מחסרי אמנה והכי מילי במתנה פועשת אבל ב
במתנה מרובה אין בו משום מחסרי אמנה וצריך שלא ידבר
אחת בפיה ונחשוב דבר אחר בלב **יג** המפקיד דבר
אצל חבירו ואמר לו הא ביתא קמך אצילו שומר ח
חכם לא הוי הכותן מעות לחבירו על חפץ לקנותו אף על
פי שלא כגמר המקח יכול זה להשתמש במעות הילכך חייב
באוכסיהן אצילו הם עדין בעין אצילו חזר בו מן המקח ו
ואמר לבעל המעות קבל מעותיך ונאכסו אחר כך חייב
יד דברי בלא מעות אפי' יש עמהם משכון פינס באבל
אמרנא אבל יש בהם משום מחסרי אמנה והכי מילי
שלא נשתנה שער אבל אם נשתנה אין בהם משום מחסרי א
אמנה ודברים בלא מעות בין לוקח בין מוכר יכולין לחזור
בהם אבל עומדים אבל עומדים באבל אמרו והכי מילי אם
חוזרים מחמת יוקרא חזנא אבל אם חוזרים מחמת אונס א
אחר אצילו מי שפרע ליכא **טו** הילכתא אצילו ל
פחות משתות מקח ולא לתר **טז** הוי מחילה שתות
בין שתות מקח בגון שמי שיתא בחמשא בין שתות מעות כגו'
מי טבעה כשיטא קנה ומחזיר אונאה בין כתאנה מוכר בין
כתאנה לוקח יותר משתות בגון שמי ארבעה בחמשה בטל מ
מקח וטביהם חוזרים כל זמן שהמתאנה יכול לחזור גם ה
המאנה יכול לחזור בו אבל אם כתרגה המתאנה גם המאנה
אין יכול לחזור בו ובין שתות לענין תביעת אונאה ובין י
יתר משתות לענין בטול מקח שיעורו של לוקח בכדי ש
סיראה לתגר או לקרובו אבל מוכר בשתות לעולם טובעא
אנכאנו עד שיתבאר שבזמן לו מצד אחד כזה

195

מנועא

אחר כזה מרע שטעה והני מילי דטעה שמואל אבל כדע ס
 פ דיה מוס ברוק לעולם חוזר **טו** אין אונאה לרוקח
 אלא ברוקח מן התגר אבל לרוקח **מו** מבעל הכיית כ
 בלי תשמיש אין אונאה לרוקח ורוקח בשתותי ורוקח
 שידע הלויין שהמוכר בעל הכיית אבל לא ידע או שקנה
 על ידי שרסור או יתר משתות דינו ברוקח מתגר ובעל ה
 הכיית שכתובה יש לו אונאה **יז** האומר לחבירו אני
 מוכר לך או לרוקח מותר על מכת **יח** שאין לך אונאה יש לו
 אונאה חלא אם כן פירש בהדיא חפז זה אני מוכר לך **יט**
 ברוקח אם יודע שאינו סוה מלאה על מכת שאין לך אונאה
 או איפכא **כ** הנושא ונותן באמונה אין להם אונאה ו
 זה על זה ולא יחשב היפה באמונה והרע בסנה א
 אלא שניהם באמונה או בשני נשותיו לו שבר כסף וגמל ושבר
 ענינו כפי המנהג **כא** מטוב דינו לענין אונאה כ
 בשאר חפצים פחות משתות מחילה שפירות
 מהזירו לרב אלפס ולדעת אדוני אבי הראש פחות משנים
 עשר מחילה שנים עשר מהזירו ושיעור חזרתו בברכים כ
 כדרי שיראה לטלחני בבפרים עד ערבי שבתות ומדת ח
 חסידות לקבלה לעולם אם מכירה אלא שבמעטע יכא ד
 דלא שפחה כרי אונאה לכתחלה מותר להוציאה בו ושבאר
 דברים משתפק אדוני אבי הראש זל אם מותר לכתחלה ל
 לאות עד שתות וטוב להחזירי **כב** סלע שעמד על ס
 שקל מותר לקיימו וכן שקל על **כג** דינר דינר על ח
 חזיו אבל קורס שעמד על שקל מיד בשפיחת כרי אונאתו
 אזור ל קיימו וכן באחריו והיכא שחזר כרי אונאתו לא
 ימכרנה להרב ולחרס ולא יעשה ממנו משקל ולא יקבנו ו
 ויתלכו בטואר בתו ולא יתיעבו והני מילי אם הנקב מן הנד
 אבל באמצע יכול לנקב ולקיימו כנואר בתו מאן דמוקי
 בפשיה אזוי אינו לא עין דעה רב אלפס פסק דאין ח
 אונאה במקח של פרוטות עד שיהא במקח מעה כסף ואדוני
 אבי זל פוסק דיש אונאה לפרוטות אין בית דין יושבין ל
 לדון על פחות משהו פרוטה אפילו על גמר דין שכבר חקקו
 על שיה פרוטה **כד** עבדים שטרות וקרקעות אין
 אונאה לא במכירתן ולא בשכירתן ו
 ושכירות דמוטלנין יש בה אונאה וחטים שזרען בקרקע
 מיבעיא אם יש בהם או: אה ולא איפשיטא ולא מפקינן ממונ
 ופסק רב אלפס דאף בטול מקח אין בהם כלל ורת
 פסק דאין בהם בטול מקח עד פלג אבל אם הטעוהו בפלג
 הרוקח בטל וכל אלו שומר חנם שכתבם לו לשומרם אין צריך
 לישבע עליהם שלא פגע שאפילו אם פגע בהם פטור אם ש
 לא שהיך בדים ולא שומר שכר משלם אם נכבדו וגם הוא
 פטור משפיעת אבל שברו חסיד עד שישבע ששאר כראוי
 ואם קבו מירו פיתחייבו כדון שומרים חייבין ורוקח באלו
 אבל ככל שאר דברים אפילו בשפר תורה ומרגלית יש בהם
 אונאה **כה** אסור לאונות אפילו בדברים כגון למור
 לו בשמה **כז** מקח זה והוא אינו חפז לקנותו ולמור ל
 לחמרים לכו אצל פלוני שמוכר ואינו מוכר ולא יאמר לכו ו
 ולבעל תשובה זכור מעשיך ומעשה אבותיך וכיוצא באלו ו

ואסור לכנותם לחבירו כדי לביטול חבילו הוא רגיל בו ו
 ויותר צריך לומר באונאת אשתו ובאונאת הגר **כח**
 אין מערבין מעט פירות רעים בימים כדי למכור
 אותם בתורת ימים אפילו חדשים בחדשים וכל סכן חדשים כ
 בימים וכן אם קנה ממנו חדשים אסור לערב ב ימים ו
 וכין מותר לערב ורוקח בין הבתות רך בקשה וקסה ערך
 אין מערבין שמרי חבית זו בחבית אחרת אפילו קנה ממונ
 שרי חביות אבל באותה חבית כותן לו השמרים אפילו קנה
 מן כל מדה כדך ידוע מערב השמרים עם היין ומודד לו
 מי שכתעבר מים ביינו לא ימכרו אלא אם כן מודיע לרוקח
 ולתגר אסור למכרו אפילו אם הודיעו וככל מקום כפי מה
 פנהגו לערב בו מים בין הבתות מערבין אפילו עד החצי ו
 ובמקום שרבי לין סבל אדם טועם מה שלוקח מותר לערב מה
 פירנה **כט** התגר מותר לקנות מהגרנות וליתן
 אצור אחד ובלבד שלא יכרו לערב ס
 פמכין לקנות מתבואה טובה שיטע עליו קול שקונה ממקום
 טוב וקונה גם מהרע לערבו עמו ומותר לחנוכי לחלק פ
 פירות לתנוקות להרגילם אליו ומותר לבור הטבולת מתוך
 מה שמוכר אבל אם בורר למעלה ומכוח הפסולת למטה א
 אסור וכל מה שמוכר כגון בדים או כלים ישנים אסור ל
 לכוכעו כדי שיהא כראש יפה אבל בכלים חדשים מותר
 ואין כופיין קרבים כדי שיראו גדלים ולא שודין כשר במים
 כדי שיראה פונו **ל** סליק פירקא

פרק אי זהו נשך א

ככל דבר
 פמלוג ברבית עובר בשני לאין לאו דנשך ולאו דתרבית ח
 מוז מקרקע פאס הלוג עשרים גפנים טעונים באחד עשר
 אין בו משום רבית **ב** אם לקח רבית וצריך להחזירו
 ומחל לו הלוג יבא **ג** ידי הסבה אבל בפעת לקיחת
 רבית אפילו אפי' לו אפי' מחל לך ואפי' כותן לך בתורת מתנה
 אסור ליקח אותו **ד** אסור לנכוח כדי לבערו ויזנה ל
 לחזירו לו **ה** אחין שבאים למרדן קרקע
 לא ימורדו לאחד בימות הגשמים ולאחד בימות
 החמה הטומן משקלותיו במלח והמרתיה חמדה עובר מיד
 אפילו לא דימה בהם **ו** אבק רבית איכה יושאה כ
 כדייבין אפילו אם תפס **ז** הלוח מאל מלוח אחר שכתבו
 מוציא מידו רבית קצוצה יוצאה כדייבין מת אין מוציאין
 מירשיו אלא אם כן היה דבר משויים ועשה תשובה ו
 ולא הספיק להחזיר עד שמת **ח** שנים שמהלכין בדרך
 וכיד אחד מהם קיתון של מים **ט** אם סותי פניהם מיותר
 ולאחד יספיק עד שיביע ליישוב חייו קודמין ויפתה ויחיה
 יבא טער של עירות חעפ פלח יבא עדין השער הברור
 פוסקין עליו שאומ' לחבירו הא לך מעות כפי מה שסוין
 עתה ולפי זה האך תתנם לי כל השנה כשיעור אלו המעות
 אף אם יוקירו ואפילו אין לו חטים למוכר וכסבא ליתן לו
 חטים אחר שכתקדו אם ירצה יתן לו מעות כפי שווי החטין
 לשבית ולרשבים מעות אינו יכול ליתן לו אבל יכול לשום
 החטים במעות וליתן לו בהם פירות אחרים אבל

בבא

מציעא

זס

אכל ואם היה לו מלוא כדור ואמר לו המעות שיש לי בידך הן לי
 בהם חטוי כ: הפכה כפי השער של עבשו אם יש חטים למוכר
 מותר ואם לאו אסור **ח** אמר לחבירו הלויני מכה אמר
 לו מכה אין לי חטים יש לי שאני כותלך במכה כ
 ונתתם לו השער של עבשיו וחזר ולקחם ממנו בפחות אבק
 רבית הוא ואיכה יוצאה לא מלוא ולא ממלוא ללוא ד
 ורוקח שאמר לו הלויני מכה אכל אמר לו הלויני חטים ולקח
 ממנו בפחות מותר **ט** הפוסק על השער צריך שלא
 ירויח הלוקח כלום בדבר ואם מכה ליתן מעות
 לברסור צריך שיגמם הוא וצריך שיכבה למוכר החסרון ש
 שהיתה התבואה מתחסרת בביתו לפי הזמן ולפי המדה
 והפוסק על השער כשיש לו צריך להודיע למוכר שסומך
 עליו דאם לא כן אם חוזר בו אין כאן מי שפרע **י**
 כל אגר כסור לי אסור **יא** מי שמקדים
 מעות לחבירו בשעיה ליתן לו חמש חמש חלות
 בריב לזמן פלוני והן שוות עתה ארבע ארבע אם יש לו אלא
 שאינו בעיר מותר אם אין לו אפילו יש לו הקפה ביד אחרים
 אסור **יב** מי שלוח מעות מחבירו ומכא בהן יערוץ
 אם יש לו לתלות בשעיה כגון שהן יתרים מינין
 שלם כפי מה שרבי לין למכות צריך להחזיר ואם לאו אין כ
 צריך להחזיר אפילו אם הכותן אדם שאינו רביל ליתן מתנה
 ולעולם לא היה לזה עסק עמו אכל אם אומר הכותן עעתי
 חייב להחזיר **יג** מותר להקדים מעות לבגן ליתן לו
 דלועים לזמן פלוני בני אמה אמה כוזו חטוי
 עתה בני זרת וזת אפילו אין לו בני אמה אמה **יד**
 ההולך לחלוב עשיו ובלוזו רחליו ולרדות
 במודתו ואמר לחבירו מה שעיו חולבות ורחלי גוזזות ת
 דבורתי רודת אני מוכר לך בדבר ידוע הן רב הן מעט מ
 מותר אכל מוכר לו כך וכך מדות בכך וכך מעות ואחיל
 בבית אסור **טו** מותר ליתן לחבירו מעות על חבית
 של יין כפי מה שפיה עכשו ולהתנות אם ת
 יתקור או ידלול עד זמן מכירת היין היא ברשותי ואם ר
 יחמיין היא ברשותך שתפסיד אתה **יז** המלוא מעות
 לחבירו לא ידור בחבירו חכם אפי' בחצר דלא ת
 קימא לאגרא ובגרא דלא עבד למגרי ולא ישכור ממנו
 בחנות ולא יעשה מלאכתו בעבדו אפילו הוא בטל וכן הוא
 צריך ליתקור שלא יקבל שום טובת הנאה ממנו אפילו בדבר
 שהוא עושה בלא הלואה אם עושה אותו בלא רשותו שכיון
 שעושה בלא רשותו כראה סמוך עליו שבטל מעותיו ש
 סבירו ישבול לו אכל אם עושה אותו ברשותו בדבר שהיה
 עושה אותו בלא הלואה מותר אם אינו דבר של פרהסיא
 כגון לרוד בחצירו ולעבד בעבדיו וטבהמותיו ואם הלואה
 ודר בחצירו דקימא לאגרא הוי אבק רבית ואם פרעו ה
 ואחר כך באל הלואה מוזנ השכירות אין מוציאין מידו אכל
 אם לא פרעו חסבין השכירות ומכסין לו זמן הקקן אעב
 דכמשכנתא קיימן כל סלוקי בלא זוזי אפוקי מיניה הוא
 ואם אמר לו הלויני דור בחצירי רבית קצונה היא ויוצאה
 בדייני אכל בחצר דלא קימא לאגרא אפילו בגרא דלא עבד

למיגר הלויני דור בחצירי לא מפיקין מיניה הלואה ודר כ
 בחצרו אפי' רבית ליכא ואפילו לזאת ידי שמים אינו צריך ל
 להחזיר **יח** המלוא על הבית לדור בו בכיתא הבינו
 תם וזי' מיעדין לשי וקדים במזל אהרין
יח האי מאן דמסיק זחי בחכריה ברבית וקא אזלי א
 ארבע גרוי כזוזא ויהב ליה חמשה כוזא כי מפיקין
 מיניה חמשה מפיקין מיניה ואם נתן לו בג גלמא והיא ק
 קיימת מפיקין ליה מיניה **יט** מקח שנעשה באינו
 כגון שהוסיף במקח מסוס אגר כסור או שפסק
 על השער קודם שיגא הסוק ונתקיים בקבץ המקח קיים אם
 לא כתייקר השער ואינו יכול לבעלו אף על פי שנעשה כ
 באיסור **כ** האי מאן דמסיק בחכריה תרי סר זוזי כ
 ברבית ואובר ליה ביתא דשוי עשרה כי מפיקין מ
 מיניה תרי סר מפיקין מיניה **כא** בית ששה ס
 שפירדתי עשרה זהובים אם יפרע לו מיד
 יכול להשכירו בששים עשר זהובים לקבל השכירות לחדשים
 אכל בית ששה עתה לימפר בעשרה זהובים אסור למכרו כ
 בששים עשר כדי לקבל המעות לששים חדשים אכל אם התנה
 עימו תחלה לקבלם לששים עשר חדש יכול להכניס לו קנת כ
 כדי שיתבס לו מיד לוקח אדם מלוא של אבדו בפחות **כב**
 ואין בו משום רבית סחורה שאין שומתה ידוע
 מותר למוכרה ביוקר **כג** בשביל השותפת המעות ו
 ובלבד שלא יאמר אם מעבשיו בכך ולאחר זמן בכך וכך אכל
 אם שומתה ידועה או שאמר אם מעבשו בכך וכך אסור
 אפילו אם המוכר עשיר שאינו צריך למעות והשחורה אינה
 כפסדת אכלו מי שיש לו סחורה שנמכרת כאן בזול ובמקום
 אחר ביוקר ואמר לו חבירו תנה לי ואוליכנה למקום פלוני
 ואמכרנה שם וכך אפרע לך אם אחריות ההליכה על הלוקח
 אסור ואם הוא על המוכר מותר ובגון שיתן לו סכר טרחו
 על הליכתו שמה ואם המוכר אדם חסד שטורין ללוקח מן
 המוכר בשבילו מותר אפילו אין כותק לו סכר טרחו
כד מותר אדם להלוות מכה לחבירו שילחא ליה ה
 המלוא עד שיהו שני מכיס והיה באחריות המלוה
 עד אותו זמן וכשיהיה שני מכיס יהיו שני המכיס מלוא ויהיה
 הריחו של הלואה ובלבד שיתן לו סכר עמלו עד שיהיה שני
 מכיס **כה** מוכר לו סרה ונתן לו מקנת דמים ואמר לו
 קנה בשדה כשיעור זוזיך כל אחד אוכל פוחת
 כפי מה שיש לו בשדה ואם אמר לו כשתביא מותר המעות
 קנה מעבשו שניהם אסורים לאכלה אלא יתבס ביד שליט א
 אם יגמר המקח יתבס ללוקח ואם לא יגמר יתבס למוכר ואם
 אמר לו לכשתביא המותר קני אז מוכר מותר ולוקח אסור ל
 לאכלם ואם אמר לו קני מעבשיו וזוזי ליהוה הלואה בכך אז
 לוקח מותר לאכלם ומוכר אסור **כו** משכן לו כ
 בית ואמר לו כשתרצה למכרו לא תמכרנו א
 אלא לי במעט דמים שמוסיף לו על דמי ההלואה אסור **כז**
 באינה מותר **כח** מוכר לו סרה ואמר לו המוכר ל
 לכשיהיו לי מעות תחזירנה לי וקבל מעותיך
 אסור אמר הלוקח מעצמו תחזירנה לך כשיהיו ה

לא אכל אלא כדאי החוב כל שכן אם אכל יותר שאין מוניחין
 ממונו שאינו אלא חבך רבית וואי משלקין ליה בלא זוזי
 הוי כאלו מוניחין מידו שמתחלה לא אכלם אלא בתורת
 פרעון חובו הילכך לא משלקין ליה בלא זוזי לרש"י אפילו
 בלא ככיתא ולרב אלפס דוקא בככיתא משכבתא ב
 באתרא דמשלקי אין בעל חוב גובה ממנה מידו המלוה
 ואין הכבוד נוטל בה פי שנים ושביעית משמטתא והמלוה
 יכול לכופף ללוה לפרותה בכל עת שירצה ואם בא הלוה
 לסלקו אפילו לאחר שליטת הפירות והם עדיין תחת האילן
 משלקו ונוטלין אכל אם הגביהם ונתתן בכליו טוב אינו נוטלין
 ממונו ואם אמר הלוה לא תאכל הפירות כי אני רוצה להביא
 לך מעותיך ואפילו אמר שאין לו מעות אלא שרצה לטוב
 כדי להביאם מאותה שעה ואילך אינו רשאי לאכל פירות
 ובאתרא דלא משלקי בעל חוב גובה ממנה ובכור נוטל עת
 פי שנים ואין שביעית משמטתא ואפילו באתרא דלא משלקי
 תוך שנתו אינו יכול לסלקו ובמקום סמוהין שאם לא יסדה
 הלוה המשכבתא בזמן ידוע כגון בתחלת השנה שלא יוכל
 לפרותה כל אותה השנה קרי ביה אתרא דמשלקי ולא רשיב
 אתרא דלא משלקי אלא כשאינו יכול לסלקו עד זמן שקצב לו
 אמר מלוה בתחלת ההלוואה מהתלקחא אפילו
 הוא באתרא דלא משלקי צרי ליה סלקא וכל
 סכן אם אמר לא מהתלקחא שאינו יכול לסלקו אפילו באתרא
 דמשלקי אכל בתחלת ההלוואה לא אמר כלום אלא שצבר לו
 שדהו סתם ושבעת מתן מעות אמר לו ליה על מנת
 שתשתלק והוא באתרא דלא משלקי אפילו הודה לו המלוה
 אינו מועיל בלא קנין אכל באתרא דמשלקי אמר ליה לא
 מהתלקחא מועיל בלא קנין לו משכבתא אם
 בא הלוה למכרה אותו שהוא בידו קרוב
 לקנותה מעל המצר ואפילו אם קנאה אחד מבני המצר
 הוא משלקו ואם בתחלת המשכונה בא המצרן לערער
 ולומר אני אלוה לך כי שמא אתה מכרין להערים למכרה
 לאחר אין שומעין לו כי יכול הלוה לומר זה כח לי ללמדת ואם
 כ"א לדין שיש ערמה בדבר שומעין לו

ז הנותן עסק לחכירו אסור לחשוב חלקו שיעלה
 מן הדין ולכלול אותו עם הקרן ולכתוב סגור
 על הכל מי שהלוה על השדה אסור
 להחכירה ללוה בדבר ידוע לשנה אפי'
 כתיב בספר ששהתה בידו זמן רב קודם שהחכירה
 אין לאדם לקבל מעות שחורה ולא שהתה
 בתורת עיסקא דהיינו שהמקבל נוטל חצי
 השכר וחצי אחריות הקרן עליו אלא אם כן כותב לו הנותן
 שום דבר אפילו כל שהוא בכל יום כבזיל עמלו אם פסק
 עמו בדבר מועט לכל הימים סגור ואם המקבל היה מ
 מתעסק תחלה במה שהוא כותב לו לעסקא אין צריך ליתן
 לו שכר עמלו

ח היוצא חכירו בחפות לא יהא לוקח מוכר
 דברים אחרים ואם לקח ומכר השכר לאמצע ואם
 לקח במעותיו השכר לאמצע

כזיהו לך מעות מותר כו כל תבאי שהלוקח היה
 לו להתנות למוכרו והמוכר איז מעצמו שיעשנו ולא
 הזיירו ה"ק אינו תבאי ודוקא שלא הזכיר התבאי בתחלת
 הקנין ולבסוף קודם שבמר הקנין הזכיר אכל אם בתחלת
 הקנין אמר מוכר ללוקח קני ארעתא דהכי הוי תבאי וצריך
 לקיימו ההוא שכימרע דבת גיטא לרביהו
כח ולא פירש בו אם מתי ולבסוף א

אמרה לו אל תחוש אם תעמוד לא אכפא לאחר אינו תבאי ו
 והיא יכולה להכפא לאחר דפטומי מילי כיהו
 הלוח על שדה ואמר לו אם אין אתה כותב לי
 מכאן ועד שלשה שנים הרי היא שלי הוי אהמכתא ולא קבה
 אלא אם כן אמר הרי היא שלי מעכשו אז קבה ואם תחלה כ
 סזמאכין לו הקסיד שלא למשכן אלא זו דוקא קבה אפילו
 בלא מעשיו מפני שאינו יכול להגבותו ממקום אחר ולא זה
 יכול לתבוע ממונו ממקום אחר ומיהו אם רצה לזה יכול ל
 לסלקו במעות

כט מי שהתקנה לפרוע לחכירו מעדי עדי
 עדיית וכפדה קימא עדיית במקום עדי עדיית ואינו
 פרוע לו אלא מבינוכית הלוח על שדה ואמר
 לו אם לא תתן עד שלשה שנים הרי היא שלי ו
 ולא אמר מעכשו בענין המקח קיים ואכל הפירות
 צריך להחזירם דבר שהוצא שלו וראוהו כ"ד אחר
 ולא תבנו מחמת שאינו יודע שהוא סגור לא הוי
 מחילה ואם הוא יודע ומוחל אע"פ שטועה הוא מוחל מעמי ו
 סגור שזה וזה כו כדין הויא מחילה הילכך המוכר שטר
 חוב לחכירו בעדים אע"פ שאינו כמכר לא כבתובה ומכירה
 וה"ל הלוקח גובה וידע המוכר שגבאו מיה שגבה גבה

ל מי שאמר לחכירו קבה לי שדה משלמי ואמר המוכר
 לשלמי על תבאי לכשיהיו לי מעות שיחזירנו לי וה
 והאיך השלמי אתה והלוקח חברים בטוב תתפשו אינו מ
 מוכר אלא על זה התבאי וצריך להחזירו ופירות שאכל חבך
 רבית וזיכה וזכאה בדיונין כלל דמשכבתא ד
 דבמקום סנהגו שהלוה משלק המלוה בכל
 שעה שירצה דומה טפי לרבית שהקרקע היא ברשות הלוה
 והמעות הם הלוואה אצלו אכל במקום סנהגו שלא לסלקו עד
 זמן הקצוב דומה למכר ואיכא היכרא טפי הילכך לרי ולרשי
 אל באתרא דלא משלקי אפילו בלא ככיתא שרי וכן משכבתא
 דאורא שעדין אותה לשנים ידועות וכותבין במשלם שיא
 אילין תיפוק ארעא דא בלא כסף ואפילו מ"חייבין הזמן מאד
 אף על גב דמצי משלק ליה ומכרי ליה מחובו כפי מה שאכל
 ובא ר"א דמשלקי בלא ככיתא הוי חבך רבית ואיכה יוצאה
 בדיונין וככיתא שרי אלא שרשי אשר בבתים ודתי ורי לא ח
 חלקו בין בתים לפרות ולרב אלפס באתרא דמשלקין בלא
 ככיתא הוי רבית קצונה ויוצאה בדיונין וככיתא הוי חבך
 רבית ובאתרא דלא משלקי בלא ככיתא הוי חבך רבית ה
 לכולי עמלא וככיתא פלגי בה והילכתא במאן דאשר

ודעת אדוני אבי הראש כ"ד ודתי ואפילו באתרא דמשלקי
 דמחזי כרבית אם אמר הלוח יחשוב לו פירות שאכל ויכפה
 אותם בחובו שאני רוצה ליתן רבית לא שומעין ליה אפילו

הלוקח מעות מהבירו ליקח בהם פירות לחכי ס
סבר לא יקח בחלקו חטין ובחלק חבירו מעות
אלא הכל כסוה הלוקח מעות מהבירו ליקח בהם פירות
למחצית סבר דשאי ליקח בהם כל מין פירות חוץ מכסות ו
ובליס הכותן מעות לחבירו ליקח בהם פירות למחצית
סבר דשאי לקנות בהם לעצמו מאתו המין ובלבד שלא ימכור
ביחד הכותן מעות לחבירו ליקח בהם פירות למחצית ס
סבר ואמר לא לקחתי אין עליו אלא תרעומת

מב הטור סכתוב בו פלגא באגר והפסד באר שים
לכו לפסדו כלגא באגר ות י רולתי בפסד או פלגא בפסד
ותרי תולתי באגר ואפלו פירם בו חצי בפסד וחצי בריוח
אין בו איסור ללוה אלא לחלוקה

מג הכותן פרה וחמור לחבירו בתורת עסקא שחלקו בפסד שיסכיחו ו
וכלדית צריך ליתן לו גם סכר עמלו ולולדת מקום סנהג
לחלק הולדות מיד חולקין מקום סנהגו לגדל יגדלו וסמקום
שאין מהנה יטפלו בולדות בדיקה שלשה חדשים ובגסה חמסי
יום מכאן ואילך כוול חצי הסכר שהוא שלו והחצי מהחלק ה
השני ובלבד שחלקו על פי בית דין הפס בהמה לחבירו ס
שיטפל בה וחלקו בשכחה צריך לטפל באתוכית שמוכס ס
ועשר חדש ובבהמה דקה עשרים וארבעה חדשי ואם בא
לחלוק קודם הכותן מעבב עליו

מד שני שותפין בריכר שיה כגון זוזי טבי וטבי או תקלי ו
ותקלי יכול אחד לחלוק בלא דעת חבירו אבל הם שיה אין
אחד יכול לחלוק בלא דעת חבירו

מה אם אחד מהם חסד לדין שאתה הדין כגבר
צריך ולהודיעו אפילו לא שאל לו אבל בעלמא אין צריך ל
להודיעו אלא אם כן שאל לו מאי זה טעם דכתיבי
מו אבו לאדם להפסיד מעותיו בדבר ידוע בלשון
סכימות והיא כשהפסיד רונה להוציאם אבל אם
מחזירם לו כעין ואינו כוולסם לא כדי להחזיקם או להתלמד
בהם מותר

מז מותר לאדם לומר לחבירו
הילך זוזי והלוה מעבמו בלא דעת הלוה וגם לא יחזור ויקחנו מן הלוה וגם
סלא יאמר הלוה למלוה אבי לא אתן לך אבל פלוני יתן לך ל
לאהבתי בלי זה בד מאו אסור מותר לאדם לומר לחבירו
הילך זוזי ואמר לסלו סלוה לי מעות דוק באומי למי שאינ
כוזך על סלחנו אבל למי שסומך על סלחנו אסור
מח הסוכר פרה מחבירו בעשרה כורין לשנה
יכול לומר לו הלמי ממה דיכרין מה שאוביא ע
עליה בעבדותה ואתן לך פכים עשר כורין ואחרי לך הוצאה
אבל הספיר ממנו חנות בעשרה זאבים אסור לומר לו ה
הלמי ממה דיכרין לקנות סחורה למכור בחנות ואסיף לך
בדמי הסכירו אבל אם הלוה הוצאה דיכרין כדי ליפות החנות
ולתקנו מותר כחוי בערם

מט מותר להפסיד ס
החפץ ולהתנות שאם יסבר שיהא אחריות ה
הסכירה על הסוכר ובלבד שיהא הסתת שמועעת מפסדה עד
סעית סכירה על התסכיר ולא יאצו אותה אלא כפי מה ס
שתמנה בעשת סכירה ירווח מותר להפסידה ולהתנות

סמח סחסור ממסקלה סיעלס לוי מניע סל יהומיס
קטנים מותר להלוותן ברבית דרענן ואין כותבין
מעות סהם אלא לאדם כאלון ועשיר ולא מקבל עליה סמחא

נא דרענן וכותבין אותם לו ככתיב כתיב דין קרוב לפסד ורובח ל
להפסד מן סמחא לחבירו יפלי כלי בדרך גם
בדימכין סל כך וכך אין צריך להראוינו לוי אם
אמר לאפסדופיא סל יתומי הפקדתי כלי ביד אחיהם פסימן
סל כך וכך ומביא עדים על זה ואינו רואין בו אחר סימן
צריך להראותו לעדים ויכירוהו אם הוא זה כותבין אותו לג

נב גוי אסור מדרבנן ללנות לו ברבית ויתר ויכדי חייו
ולטובתא מרבנן מותר ואחריכא כגוי היתר לכל ו
וממועד מותר ללותו ברבית ואסור ללות ממנו ברבית

ואסור לשום פרה מחבירו ברמיס סיהא כל האומות עליו
ליתן לו חצי מהפסד יכול לשאמה בדמיס וליתן לו סכא וית
ויהא האחריות על הכותן עד סעה שתמות ואם תמות

ישראל סלוי מה סהית סה סעעת מיתה
נב ישראל סלוה מהבוי או הלוה לו אסור לישראל להיות
ערב אלא אם כן קבל עליו הבוי לרין עם הערב תחלה וה
והאירכא סגס הם ירבעים לערב תחלה מסמחא הוי כאלו
קבל עליו ישראל סלוה מעות מן הבוי ברבית ובקס ל
לחזירם לו ואסור לו ישראל אחר תרג לי ואני אעלה לך או
אפילו אמר אעלה לך שאתה מעלה לו אסור אפילו העמידו
אבל הבוי אלא אם כן קבל הבוי המעות מיד הראשון וכתום
לכתי או אסור לו הגיחם על גבי קרקע והפסדו

נד גוי סלוה מעות מישראל ברבית ובקס להחזירם
לו ואסור לו ישראל תרג לי ואני אעלה לך או אפילו אסור
ואני אעלה לך דרך שאתה מעלה לו מותר ואם העמידו
ישראל אסור לכת דוקא כגנטל ישראל תיכנות מיד הבוי
ותכן לישראל ולריח ולרשי בבי ענין

נה ישראל סאמר לגוי ליה לי מכות מישראל
ומאי דיהבת ביה קרנא חזוחא עלי והתלוה לא ידע סבביל
ישראל ליה אמתם ולבבוק ידע מותר ואפילו עשרו פליח
בכתי עדים וכל סכן אס כתי מסכוכו לגוי ללות על ברבית
סמותר ואפילו אס ילך הבוי יכול ישראל בעל תוסכין ע
לפרוע קרן ורבית ומסכין סל גוי ביד ישראל והלך ומסכין
לישראל אחר טיקח הוא הרבית מבאן חלך מותר ובלבד
סיאסור לישראל הרבי מוכר לך כל זכותו וסעבוד סים לי
במסכין זה ואין לי עסק עמך ולא לך עמי ואס לאמר מן
דני זה ישראל הראשון ליטול מן הפני קרן ורבית ולהחזיר
לו מסכוכו מותר מפני שהוא כחוזר ומוכרו לגוי

נו ישראל סכתן מסכין לחבירו ללות עליו חתן
מותר אבל בלא מסכין אסור אבל אם הסלח אפני
לגוי הלוה מעות לישראל פלוני והוא יתן לך קרן ורבית
והאמינו הבוי מותר אס פמוך על הלוה ולא על הסלח
וגוי סאמר לישראל ליה לי מעות מישראל ברבית על מסכין
זה מותר ובלבד שיכא אחריות סה סכין על התלוה מיד
כהגיעו ליד ישראל הסלח וכן אחריות המעות בעשת
פדעין יתן פליח מיד כשיטאו מיד הבוי ואם ארנו מאמינו

ממלאכה ששכרת לה וכך יסחמת לו וחס הוא כך שאין פועל מוצא חסו ממי שרונה להסכירו ושלמלא ששכרו לא היה מוצא מקום להשתכר אם הלך לראות המלאכה וחדר בו בעל הבית כותף לו שכרו כפועל בגל לא הלך אשילו תרעומת אין לו ותקום שפועלים שכירים בשלשה וזה שכתב בשפה אם הלכו לראות המלאכה מוצאו מקום להשתכר בשלשה משלים עליהם עוד שלשה וכל זה בשלל התחילו במלאכה אבל אם עשו ממנה קצת או הדין כך שפועל יכול לחזור בו וידו על העליונה שאם חזר בחצי המלאכה ונתיקרה שאין יכול לחזור חצי הכסף בחצי השכר אף על פי כן נותן לו חצי שכרו וקבלן אם חזר בו ידו על התחבונה שאם נתיקרה מעכב פ מושכרו עד כדי שיוכל לחזור ומיהו אם אין יכולין לבטלה ב בטלה שכתב להם אין צריכין להוסיף מכיסם כמה דברים א אמורים שיש חלק בין פועל לקבלן בדבר שאינו אכר ו יכול להתנתן עד שזדמן לו פועל אבל בדבר שאכר בין ש פועל בין קבלן אם אנוסין הם יכולים לחזור בהם וחס על העליונה וחס אינם אנוסין וחזרו אפי לא התחילו במלאכה מוצאין שאמר להם כלע קצתני לכם טלו שמים ואינו מרצן ל להם אלא אחד ואשילו כותף להם שמים צריכין לחזור האחד או שוכר פועלים אחרים והם צריכים לפרוע אשילו עד כ פסלים משכרין ואם תופש משלהם עד כדי המשכון ואם מוצא אחרים כדרי שכתב והעשה לאלו טרף ליתן להם הכל

ב השוכר הפועל לחפור בשדה וירד מטר בגילה בערבן שאין יכולין לחפור אראה לו השדה פסידא דפועל ואינו נותן לו כלום לא הראה לו השדה נותן לו שכרו כפועל שכרו להסקותה ופסק הכהר אם אין דרך הנהר לפסוק או דרכו ככך והפועל יודע פסידא דפועל לא ידע ד דרך הנהר פסידא דבעל הבית והשוכר מלמד לבט ואלה הבן לא שכיח או שכיח והחולד ידע פסידא דמלמד לא ידע פסידא דבעל הבית ונותן לו כל שכרו

ד מי ששכר פועל להזקות לו שדה בא מטר פסידא דפועל גדל הנהר והשקה השדה פסידא דבעל הבית השוכר השועל לתלאכה ידועה ופסידא דבעל הבית היום אינו יכול ליתן לו כשדה מוצא ונותן לו שכרו כפועל בטול ואם הוא אדם שהכונה פ קשה לו נותן לו כל מה שהתנה אבל שכרו שתם יכול לשכונע ממלאכה קלה לבדה השוכר את הפועל ל להטא לו שלימות ממקום למקום והלך ולא מוצא נותן לו כל מה שהתנה שכרו להביא לו קנים והלך ולא הביא נותן לו שכרו כפועל בטול שכרו להביא תפוח לחלה מוצאו שות או הבריח נותן לו כל מה שהתנה

ה מי ששכר פועל להזקות לו שדה בא מטר פסידא דפועל גדל הנהר והשקה השדה פסידא דבעל הבית השוכר השועל לתלאכה ידועה ופסידא דבעל הבית היום אינו יכול ליתן לו כשדה מוצא ונותן לו שכרו כפועל בטול ואם הוא אדם שהכונה פ קשה לו נותן לו כל מה שהתנה אבל שכרו שתם יכול לשכונע ממלאכה קלה לבדה השוכר את הפועל ל להטא לו שלימות ממקום למקום והלך ולא מוצא נותן לו כל מה שהתנה שכרו להביא לו קנים והלך ולא הביא נותן לו שכרו כפועל בטול שכרו להביא תפוח לחלה מוצאו שות או הבריח נותן לו כל מה שהתנה

ו מי ששכר פועל להזקות לו שדה בא מטר פסידא דפועל גדל הנהר והשקה השדה פסידא דבעל הבית השוכר השועל לתלאכה ידועה ופסידא דבעל הבית היום אינו יכול ליתן לו כשדה מוצא ונותן לו שכרו כפועל בטול ואם הוא אדם שהכונה פ קשה לו נותן לו כל מה שהתנה אבל שכרו שתם יכול לשכונע ממלאכה קלה לבדה השוכר את הפועל ל להטא לו שלימות ממקום למקום והלך ולא מוצא נותן לו כל מה שהתנה שכרו להביא לו קנים והלך ולא הביא נותן לו שכרו כפועל בטול שכרו להביא תפוח לחלה מוצאו שות או הבריח נותן לו כל מה שהתנה

ז מי ששכר פועל להזקות לו שדה בא מטר פסידא דפועל גדל הנהר והשקה השדה פסידא דבעל הבית השוכר השועל לתלאכה ידועה ופסידא דבעל הבית היום אינו יכול ליתן לו כשדה מוצא ונותן לו שכרו כפועל בטול ואם הוא אדם שהכונה פ קשה לו נותן לו כל מה שהתנה אבל שכרו שתם יכול לשכונע ממלאכה קלה לבדה השוכר את הפועל ל להטא לו שלימות ממקום למקום והלך ולא מוצא נותן לו כל מה שהתנה שכרו להביא לו קנים והלך ולא הביא נותן לו שכרו כפועל בטול שכרו להביא תפוח לחלה מוצאו שות או הבריח נותן לו כל מה שהתנה

ח מי ששכר פועל להזקות לו שדה בא מטר פסידא דפועל גדל הנהר והשקה השדה פסידא דבעל הבית השוכר השועל לתלאכה ידועה ופסידא דבעל הבית היום אינו יכול ליתן לו כשדה מוצא ונותן לו שכרו כפועל בטול ואם הוא אדם שהכונה פ קשה לו נותן לו כל מה שהתנה אבל שכרו שתם יכול לשכונע ממלאכה קלה לבדה השוכר את הפועל ל להטא לו שלימות ממקום למקום והלך ולא מוצא נותן לו כל מה שהתנה שכרו להביא לו קנים והלך ולא הביא נותן לו שכרו כפועל בטול שכרו להביא תפוח לחלה מוצאו שות או הבריח נותן לו כל מה שהתנה

פועל בשנה פה יז עה חסוד ללוחת סאה בשאה אלה חס כן ינא הסער או שיש לו אשילו אינו מוכן בידו עד שיכא בכו ואשילו על סאה לוח טמה כורי אשה שלוחה כבר מחברתה א"צ תעטנו דמים

עו בני אדם המקפידין זה על זה אסורין לומר ב"ט מלא לי כלי זה אשילו אינו של מדה ואכרין לסקול אשילו כיד ואשילו מי שאינו אמן ואסורים לומר תן לי שני אגוזים ואסורים לומר השאילני עו תלמידי חכמים מותרין להלוות זה לזה כרביית דבר מועט

עח אומר אדם לחבירו ככש עמי ואכש עמך עדוד עמי ואעדוד עמך אבל לא יאמר לו ככש עמי פ ואעדוד עמך או יאפכא כל ימי בריר או רביעה אחד הן אבל לא יאמר לו ככש עמי בגריר ואבי עמך כרביעה

עט אשילו רבית מוקדמת שרנה ללוח ממונוקדם וסלה לו ואמר לו ככשיל שתלונכי או הלוגה כבר וכל לפורעו והוסיף לו ואמר לו ככשיל מעותך שהלחתי אסור ואשילו להחזיק לו טובה או להקדים לו שלום אסור אם לא היה רגיל בכך תחלה פ או עוברים בלא תעשה לוח ויולנה וערב וסופר ועדים ואמר לוח

לעבוד לפני לוח כשירע שאין לו לפרעו כדי שלא יתבייש ו ואסור ללוח לחזירו בלא עדים לא יתלה אדם מעותיו לבוי ולא יכתוב כל ככשיו בחייו ומאן רפס ליה כזאי מתא לחיל למיתא אחריתי

פא השוכר האומר לחבירו שסוד לי פירק השוכר א

פועלים בארבעה זוחים ואמר להם בשלשה ופתרו ב אין להם אלא שלשה אשילו אם מלאכתם טנה ארבעה יש להם תרעומת על השליח ואם אמר בעל הבית לשליח ב בשלשה ושכרן הוא בארבעה אם אין להם שכרם עלי נותן להם ארבעה ומטל מעל הבית מה שהתנה ואם אמר להם שכרם על בעל הבית נותן להם כפי מה שאכרם הפועלי בעיר ואם יש שכירים בשלשה יש שכירים בארבעה אין להם אלא שלשה יש להם תרעומת על השליח והני מילי שאין מ מלאכתם טנה ארבעה אבל אם טנה ארבעה נותן להם ארבעה ואם אין יכול לעמוד על המלאכה כמה טנה אין ל להם אלא שלשה יש להם תרעומת ואם אמר בעל הבית לשליח בשלשה ואמר להם בארבעה ושכרם על בעל הבית ואמרנו כמו שאמר בעל הבית ויש שכירים בשלשה יש ב בארבעה נותן להם ארבעה אם מלאכתם טנה ארבעה אבל אם אמר בעל הבית בארבעה ושליח אמר שלשה ואמרנו כמו שאמר בעל הבית אין להם אלא שלשה אע"פ מלאכתם טנה א ארבעה

ב השוכר הפועל אי זה מהם שחדר בו אין לשכי ענין לא תרעומת והני מילי שלא הסביר

כחזרתי שצדין מוצא מקום להשתכר אבל אם אין מוצא מ מקום אשילו לא הלך עדיין להחלל במלאכה נותן לו כפועל כאל שאמרין כמה אדם רונה לפחות משכרו וליסב בטל מ

כחזרתי שצדין מוצא מקום להשתכר אבל אם אין מוצא מ מקום אשילו לא הלך עדיין להחלל במלאכה נותן לו כפועל כאל שאמרין כמה אדם רונה לפחות משכרו וליסב בטל מ

כחזרתי שצדין מוצא מקום להשתכר אבל אם אין מוצא מ מקום אשילו לא הלך עדיין להחלל במלאכה נותן לו כפועל כאל שאמרין כמה אדם רונה לפחות משכרו וליסב בטל מ

כחזרתי שצדין מוצא מקום להשתכר אבל אם אין מוצא מ מקום אשילו לא הלך עדיין להחלל במלאכה נותן לו כפועל כאל שאמרין כמה אדם רונה לפחות משכרו וליסב בטל מ

בבא

פזיעא

אין קנה כמאמר פנייה יכולים לחזור בהם בעאר ותחזור ב
 צו ידו ע"ה וקנה חזר מוכר יד לוקח על העליונה רצח
 לא יד לו תן לי מעות או קרקע איגד מעותי ומגבה מ
 מהעדות חזר בו לוקח יד מוכר על העליונה רצח אמר
 לו הילך מעותיך או קרקע כנגד
 פגעותיך ומגבהו מחכרית ומוכר דבר שאינו ראוי לחלק
 ועייל וכפיק אחי כל המוקח בטל מוכר מהו מפני דעתה
 אפילו עייל וכפיק אחי קנה הכל ואם מוכר לו טרה כאלף זוז
 וכתן לו מהם ת' ואל' ערעבי יקן אפילו עייל וכפיק אחי
 לא קנה לא כנגד מעותיו ומקום הכחוש סבירה ואם מוכר
 לו טרה כאלף זוז וכתן לו ת' וקרקע השאר עליו במלוח אש'
 עייל וכפיק אחי קנה הכל ועייל וכפיק אחי פלג בראות
 ה' י' ככל עת שרואה שהוא דחוק למענות ועייל וכפיק אחי
 לא כתקיים המקח אפילו מוכרו לו זמן ח' מי שהיה
 לחימו מאד וזו ופרעו זוז זה ה' פדעק
 באין המלוח יכול למור לא אכלסם אלא ביחד ויש לו עליו
 תרעומת: מוכר לו עשר מדות בעשר מדות והחזיק ב
 באחד מהם כתן לו מי כלס קנה כלס לא כתן לו דמי כלס
 לא קנה אלא כנגד מעותיו אפילו לא עייל וכפיק אחי בקש
 למור טרה גמאה זוז ולא מנא וזוהרך למכור במאתים ע'
 ועייל וכפיק אחי לא קנה בקש למכור במאה ואם היה
 טורח היה מוכר קנה ולא טרח ומכר במאתים ועייל וכפיק
 אחי סביהם יכולין לחזור בהם: האוכר המור מ
 להוליכו במקום ידוע וטע' וזולתו במקום
 אחר ונתן אש הים האויר מפוכה סס בראותו היום או שהכניסו
 כחם וכחשים מטיין עם חייב אפילו קצר דרכו סביה מהר
 לטקעה או מבקעה להר ומתה מחמת עיפות חייב סכר
 ולפולתו בהר והוליכו בבקעה אם החלק חייב ואם החם
 פטור: ואם מחמת טורח העליה החם חייב הלכתא
 המסכה על דעת בעלים אינו בקרא גולן לתת חייב באונסין
 הילכך מעות פורים יכול העני לבשות מהם מה שרצה
 האוכר המור וכשתוא או שמתגיבנו רגליו ועדין ראוי
 למלאכה סכרו למלאכה אומרו לו השכיר הרי שלך
 לפיך סכרו לרכיבה או להוליך לו בלי זכוית חייב ע'
 לחצותו לו המור בטלוחו עבדי המלך אם הם הולכים בדרך
 שהוא רוצה ללכת אמר לו הרי שלך לפיך ואם לאו ח'
 חייב להעמיד לו המור: מת בחי הדרך אם אמר לו המור
 זה איך משכיר לך פטור אם אמר לו המור היום צריך למכור
 הכבלה ולקנות לו המור אחר: אין בדמיה לקנות לו
 המור אחר ישכור לבאחר כדמיה: אין בדמיה לשכור כותן
 לו סכר חצי הדרך ואין לו עליו אלא תרעומת:
 האוכר הפוכה להוליך בה יין עד מקום פלוני
 וטכר בחצי הדרך אם אמר לו סביה זוז חצי אומר יין סתם
 אפילו בטל כפר כל השכירות צריך להחזיר: סבינה סתם
 ויין זה אע"פ שאם קנה יתן כל המכר לרכ אפס ולא רוצה
 אכי הילא יתן החצי: סבינה זוז ויין זה אם נתן אפילו כל
 חס ירות לא יחזיר ואם לא נתן לא יתן כלום: סבינה סתם
 ויין סתם וטום אחר לא קיים תבא חולקין: ואם אחד מהם

הכניס ס' ונחבירו לא יהיה יפסיד הכל: האוכר הפוכה
 להוליך בה יין למקום פלוני וסרקה בחצי הדרך אינו מוכר
 משכירתה במקומו צריך ליתן לו כל השכירות ואם מוכר
 אחר הפכי ישלים השכירות והראשון צריך ליתן יותר מה ס'
 סמך לקבלת הפוכה בהוצאת האוסי ובהכנסתו ועוד יש
 לו תרעומת עליו סכותו לו אחר והוא כגד המרגל עמו ו
 מכה היין סכה לאחר אינו כותן לו אלא סכרו ויש עליו פ'
 תרעומת: **יב** האוכר המור במקום סמואלין
 לקבות ככל מלן ומלן מוכר מימי עליו כסותו
 ולגינו ומזכות של כל הדרך מוכן ואילך חזר מעכב עליו
 חזר מימי עליו תבן ושעורים של אותו היום סכרו
 לרכוב עליו איש לא תרכב עליו אשה ו אשה ירכב עליו איש
 סכרו לאשה יכול להרכיב עליה אפילו אשה גדולה שהיא
 מעוברת וגם מיכה: **יג** האוכר פרה לחכירו למרום
 וכלי המחרישה והכערי המחרישים משל האוכר ל
 לחרום בהר והרם בבקעה וכפכר יתד המחרישה פטור ו
 ואותו סתופש היתד חייב לסלסם ולא תאנהב: ואם היא
 פדה שיש בה אבנים ססה חייבים בבקעה חרם בהר
 וכפכר היתד הסוכר חייב סכרה ליום בתבואה חרם
 בקטנית והחלקה חייב סכרה ליום בקטנית חרם בתבוא'
 והחלקה פטור: **יד** המוכר פרה לחבירו ואמר יש
 ובה מוס פלוני ופלוני הכרכים ולא היו בה ו
 בכללם הזכיר מוס אחד ס' אינו ככר ומכר בה אותו מוס ה'
 הרי זה מקח טעות אבל הראהו מוס שהיה בראה וניכר
 לעין ואמר יש בה מוס זה ועוד מומין אחרים ולא היו נדאין
 אין זה מקח טעות אפילו היו כל המומין:
טו המור משאו חצי כור ח
 חצי כור חטין ושלמה ק'
 קהין ומת או החק חייב פחות מכן פטור סכרו להביא ע'
 עליו חטים והביא שעורים אינו חייב עד שיביא עליו טס ע'
 עשרה סאין של שעורים שהן ככדים כמו חצי כור של חטים
 והנפח טעמורין נפחן רב והחייב תוספת: משאי ארס שלמים
 קבין ותוספת קב לסלסם לו אש החק: משאי סבינה קנות
 ממשה עשר כורין ותוספת כור: וכימנית משאה שלמים
 כורין ותוספת כור: וגרולה משאה השעים כורין
 ותוספת שלשה כורין: **יז** קבלן סקבל עליו לעשות מ'
 מלאכה בביתו הוא עליה שומר סכר להתחייב ב
 בגבחה ואכרית ואם אמר טול סלך והבא מעות או שאמר ב'
 גמרתיו אי שומר חנם: אבל אם אמר הבא מעות וטול
 סלך אכתי הוי שומר סכר: שומר לי ואשומר לך הוי שומרה
 בעלים ופטורים: שומר לי היום ואשומר לך למחר חייב
 השולמי ואשולך שומר לי ואשולך: **יח** האוכר
 ואשומר לך כלם כעשו שומרי סכר זה לזה:
יט שוכר וינו כשומר סכר: כל דבר שכתור כמו
 עדים לא אחריכין ביה חגו: אמר לו שומר לי ואמר
 לו הנח לפני שומר חכם: אמר לו הנח לפיך או הבח סתם
 אפילו שומר חכם אינו: **העלות**

יח המלוה על המשכון הוא שומר סכר עליו להחייב
בבטחה ואברה עין הלואה פירות עין הלוהו מעות
בין שמשכנו בשעת הלואה ואם אינו שוה כנגד החוב לא ה
הפ' אלא דמי המשכון ובהה' המותר **יט** המלוה
לעני על מר ופ'ל וקד'וס מותר להשכירו ולעבור
לו דמי השכירות מחובו אבל במשכונות אחרים לז'

כ המעביד חבית ממקום למקום וכתקל במקום מדרון
וכפ'רה בין שומר חכם בין שומר סכר כפ'ע שלא פ
פ'ע'נה ופ'טור ואם היה במקום פ'רטים מצויין פ'ס אינו פ
כפ'טור כפ'ועה עד שיביא עדים וכן בכל דבר מפ'ורס
אינו כפ'טור אלא כעדי ואם שכרו שלא כזקו מדרון פ'עיה
הוא וחייב ומכל מקום אם עבי הוא יעשה לפ'טים משורת
הדין ולא יקח ממנו אלא אד'ר'נה יפ'רע לו שכרו דד'רו כ'ב'ר'א
יפ'רע החז'י דמי לפ'עיה ולאונס'

פרק השוכר א

השוכר הפועל'
ק'ס אינו יכול
לשכות עליהם ומנהג המדינה בין לענין המזונות שצריך
ליתן להם כפי המנהג ואינו יכול לכופ'ם ל שכ'ים והעריב
אפי' אם מוסיף להם על שכרם וכמקום שאין מנהג או שאמר
אינו שוכר אתכם כד'ין תורה חייבין לעשות מלאכה וזריחת
האז'ם עד זאת הכו'בים ואם אמר אני כות'ן לכם כאחד ו

כ פ'טים ומפועלי העיר נתן להם כשכירות הבינוכיים
פועלים יכולין לאכול ממה שהם עושין ופ'טורין ממשכר
אם הוא מחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה וכתלו'ם קודם
שיתחייב בתרומה או בחלה ובגדולי קרקע אבל כד'ר ש'ינו
גדולי קרקע כגון הולב ומבגן או גדולי קרקע ואינו בשעת
גמר מלאכה או כתלו'ם לאחר שנתחייב בתרומה וכתלה לא
ג'ל'ז ומנו'ן הענב ולא יאכל עמ'הם דבר אחר ולא יכה'ם
באור כד'י ש'אכל הרבה ולא יאכל אכילה ג'ה ו **ג** אין
פועל רשאי לעשות מלאכתו בלילה ולהשכיר

עצמו ביום ולא לחרו'ם בשרתו עריבות ולהשכירה שחירות
ולא יהא מרע'ב עשמו ומאכל מזונותיו לפ'טור מפי' גז'ל מ
מלאכת בעל הבית ורשאי בעל הבית להרע'ב פ'רתו כד'י
שתאכל הדב'ה בשעת ריש'ה ורשאי בעל הבית להשק'ר
הפועלים יין כד'י שלא יאכלו עכ'בים הרבה חמור ופ'רה
וגז'ל אוכלין ממה שעל גבן בשעת הליכה וכש'כל שלא יטול
כד'רו ויאכלם היה שומר מקפואין תלו'ם לא ימלא כרסו מאחד
מהם אלא כו'טל מכל אחד ואחד לפי חשבון **ד** פרות
המד'ר'בות התבואה אינו עובר ממשם לא תחז'ם

ה סכ'ר כגמר מלאכתו למע'ר אבל משום מראית העין תולה
לה מלא ידו מאותו המין כד'י שתאכל ממנו **ה** ישראל
הי'ם בשרתו של גוי עובר וישראל שאמר
פ'רתי ודו'ם בה אינו עובר **ו** היה לפרה חולי מע'ים ו
וחי'ן קשין לה מותר לחסום אסור למור לגוי חסום פ
פ'רתי ודו'ם בה תבואתך וכן אסור למור לו לחרם שורו
ואפילו עשאו מעצמו ואם יש הוכחה שעשאו לדעתו של
ישראל כגון שהוא אוח'ט קונסין אותו וצריך למוכרו ומיהו
יכול למוכרו לחרי'פה ואפילו לכ'ו קטן ואם קונסין אותו ל

למוכרו ורוקא לשחיטה ואסור למור לגוי בערב שבת הילך
מעות וקנה לי בשבת כך וכך **ז** יסב לה ארי או בנה
מכחמן היתה צולה לפתות פירש לה עור על

ח הדישה ככולן צריך להסיק **ה** חסמה צרין והכביסה
ודם בה לוקח המוכס בפרה ולא ד'ס'נה המזונג כ
כלאים ולא הכה'נה אין לוקח לא הד'ם והמנהיג'י חסמה או
הצ'נה בקול לוקח החוסם בפרה ד'ס'נה לוקח ומט'ם

ארכ'נה קצין לפרה ושלשה קצין לחמור **ט** הילכתא
במאפ'ים משיראו כדרך מאפ'ים בכלאים אינו ח
חייב עד שיכניס כמט'הול בשפתותי **י** היה הפועל
עושה מלאכה בידיו או בגדליו אפילו בכתפיו הדי

זה אוכל היה אוכל בתאנים לא יאכל בענבים ואפילו מבטן
לבטן אחר לא יאכל ואם אכל מבטן לבטן אין מוציאין מידו
ויכול למוכ'ע אכילתו עד שיגיע לישות ועד שא' הלך בעת
שתי וערב אוכל בענבים ולא שותה בין מבין ואילך בשתייהם
ואינו יכול לאכול אלא עם מלאכתו ולא שיסב ויאמר לא א

אכלתי עד עתה מעתה אש'ב ואוכל אבל כשחזר משורה
לשורה יכול לאכול **יא** פועל יכול לאכול אפילו ב
ביתו מוכרי שכרו ובלבד ששכרו לכל היום
אכל שכרו לק'שות אחד לא יאכל בו וכן לא יאכל הק'שות ה

הראשון אפילו שכרו כל היום ומסיאין לו ענה שלא יאכל
יותר מוכרי שכרו כד'י שלא ימכ'ו מלשכרו **יב** אין
הלכה באי'ם דאמר כל אדם יכול ליכנס לתוך סדה
הכירו ולעשות מלאכה מעצמו כד'י ש'אכל ויכול לפסוק שלא

יאכל הוא ואשתו ובניו ונתנו הגדולים ועבדו ושפתו ה
הגדולים כשהם כשכרים ואינו פוסק עליהם כשהם קטנים
ואם היה אומר תנו מה שהיה לי לאכול לאסתי ולכתי אין ס
שומעין לו **יג** השוכר הפועל לסת' לו חביתיו כשפתו
לא יאכל **יד** סכ'ר נבמרה מלאכתו למע'ר ואם לא
הודיעו ששכרו לזה מע'ר כד'י להאכילו סהרי פירות הל'סין

קודם שנתחייבו ב'מע'ר אינן אוכלין מן התורה אבל אוכלין
מכפי' שנתקו כן אבל שומרי מחובר אינם אוכלי' כלל
יז שומר חכם פטור חוץ מן הפ'עיה ושואל חייב אפילו
באונסין נושא סכר והשוכר פטורין על ידי טבועה

משבירה ומב'יה ומתה וחייבין בבטחה ואברה שומר סכר
שהעביר בהמות על שפת הנהר וה'חלקה או דחפ'ה ח
הברתה וכפ'לה ומתה חייב **יח** זאב אחד אינו א
אונס שנים אונס כלב אחד או שנים מר'ח אחת

אינו אונס שנים משתי רוחות אונס ארי רוב כמר בר'לם ו
וכחם ש'או מאל'יהן אונס הילוכן למקום ברודי חיה וליכ'טין
אינו אונס רועה שהכ'ח ע'ו ר'ו ונ'א לעיר ונ'א ארי וד'ים
זאב וט'רף אומד'ן אלו היה יכול להצ'ל אם היה פ'ס חייב ואם

לא פטור ושומר חכם ש'בא עליו אונס צריך ש
לצ'עוק שיבואו לו לעזרה בחכם ושומר סכר בשכר אפילו כ
כד'י דמי הבהמות וחזר וכו'טל מב'על הבית ואם לא עשו כן
פ'עיה היא וחייבין **יט** מתה כדרכה הרי זה אונס ה
העמידה בחמה וכצ'נה בחורף ומתה אפי' אחר זמן אין זה
אונס העלה לראש ההר או אפי' עלתה מ'טה ונפלה ומתה
אין זה אונס אבל גברה עליו ועלתה בעל כרחו הרי זה אונס

בבא

תורה שיר חכם ליפור משבע' וסוף מלשם ומלישבע
וסומר חכם סקל עליו להחייב באוכסין אפילו חייב

תורתה על מה שכתוב בתורה תבא כול' כל תנאי

כדי שיהיה קודם למצוה ושיהיה ברוב האפסר ל
לקיימו שאם לא כן התבא כול' והמצוה קיים כאלו לא התנה
פרק השאלה

בגולה עם השאל כול' אשתו שלא בין בשאלת גפנו או ששכר
אילו ומתה פטור אפילו לא היה עמו בשעת אוכסיה אבל לא
היה עמו בשעת שאלה אפילו היה עמו בשעת אוכסיה חייב
שאל מן המושאל ונשאל לו אחד מהם שנתפין ששאלו ונשאל
אחד מהם הוי שאלה כבעלים ופטור שאל מן האשה פרת כ
כבדי מלוב ונשאל לו בעלה אשה ששאלה ונשאל לבעלה לא הוי
שאלה כבעלים שאל פרו לרביה או לירדות הו או ל
לענות בה שחית יסוד פוטור או שתיים לעשות בהן סוה פ
פר טו אינו כשאל לחייב באוכסין אלא חייב בגובה ואכרה
אם נהפך סוה פרוטו

האומר לסלוחו השאל עם
פרתו לים אפס לא הוי שאלה כבעלים אלא אם
כן היה עבדו רודו כדור ורדעת ארובי אבי ה' אש זל הוי פ
שאלה כבעלים

אשה שכפשה והיתה לה פרה משלה
אפילו פשע בה הבעל פטור דהיה ליה פשיעה ב
כבעלים שבר הפרה כושאית לו ומתה הפרה פטור דהוי
כלוקח וכן בימי אש פשע בה הלוקח פרה לשלמים יום פ
פיוק אש מתה וחייב כפשיעה

השואל הפרה פטור
בכחם שער וכמותה מחמת מלאכה ולא חיקרי
מתה מחמת מלאכה אלא שדיק הילוכה ככפשה וכפלה ומתה
פלא אינו או כתיבעה וכתחמתה מאורח הדרך אפילו לא מי
מתה מיד אלא חית מתכונה והולכת אפילו לזמן מרובה
יש אומרים דאפילו כחם כפר פלא מחמת מלאכה אם הוא
כחש דהדר פזורי העובן מתה מחמת מלאכה

כדי לישבע שלא פשע בה השואל כלי מ
מחברו ופשע בו נכס' והזלו העברים בין שברה להעמדת
ברין פין לו העברים כמו שהי' שיש בשעת שברה ומסלים
עליהם כדי שוכל לקנות כלי כמו שלו' האי מאן ד
דאיל מירי מתבריה ואמי ליה אשקיין מיא ואשקיה
הוי שאלה כבעלים השואל פרה מחברו ואמר בעליה פ
סרובה ליסאל לו אשם שברין לא עשה לו מלאכה אלא הלך כ
כדי לעשו' ה' הוי שאלה כבעלי' הילכ' קוסר העיר וכיוצא
בו שאם שכור לכל בני העיר למלאכה ככל עת שחם צריכין
לו ככל סוה הוי שאלה כבעלים לכל בני העיר

הרהר אכנה לתאודים אש תלוי הוי לשכות ממשכתא זו
שזתחיל למשכתא אחרת אז חם שאלין לו ואם שאל מהם
הוי שאלה כבעלים ואם תלוי בתלמי דים לשנות אז הרב שאל
לחם ואם אין אחד מהם יכול לשכות בלא רעת מחברו ואין א
אחד מהם שאל לחברו השואל מחברו פתי פרות
ליום אחד וליום שני יהיו אבדו בשכירות או ששאל
לו שתי פרות והשכיר לו אחת ה' הוי שיהן השואל אומר פ
כיום של שאלה מתי שתיקן והוא חותמת מתה כיום השאל

הוא חותמת מתה כיום השאל

מציעא

והשכית איני יודע מהי מתה ובשואל לו שתי פרות ומשכיר
לו אחת אומר המשכיל שתיים של שאלה מותר ואומר השואל אחת
של שאלה מתה ושכיה העומדת איני יודע אם של שאלה אם
של שכירות חייב השואל אומר שכירה מתה כיום שהיתה פ
שכירה מתה והלה אומר איני יודע פטור זה אומר שאלה

מתה זה אומר שכירה מתה ישבע שכדרכה מתה ואבד זה
יגבל עליו שהוא כדבריו זה אומר איני יודע וזה אומר איני
יודע חמורניא מחברו עליו כראיה

מגבלגין אפילו
בטענת שואל על תיובתו ובלבד
אכל על טענת שואל של כתבע אין מגבלגין עליו וגם בטענת
שואל של תיובתו אין מגבלגין אלא אם כן קנת רגלים לרבר כ
כמו שנוה' ומתפין אבל כלא רגלים לא

הא
דמחייב שכועה ואינו יכול לישבע משלם הינו של
עיקד הטענה כגון חמשים ידעבא וחמשים לא ידעבא אבל כ
כשאינו יכול לישבע על טענת הגבלול אינו חייב לשלם

טעמו מכה של מלואו וכפר לו בו והודה בחצי מכה של
פקדון חייב שכועה וכל שכן תבעו מלואו ופקדון
והודה לו באחת מהם שאלה כבעלים וקודם שחזירה לו
שכרה שלא כבעלים ובכונה בימי שכירות או שכרה כבעלים
ומתה בימי שאלה שאלה ושכרה וחזר ושאלה או שכרה ו
שאלה וחזר ושכרה בכלהו לא מפקיין משואל

השואל פרה ומלחה לו ביד כבו או ביד עבדו העברי
או ביד שלוחו של משאיל או של שואל ומתה בדרך פטור
אז' השואל שלחה ביד אחד מאלו או שאמר המשאיל הריני מ
משלחה לך ביד אחד מאלו ומתה חייב וכן בחזרה אם החזירה
תוך ימי שאלתה על ידי אחד מאלו חייב עד שיאמר לו הני
המשאיל להחזירה על ידי או שאמר השואל הריני משלחה על
ידי ואמר לו אין אבל לאחר ימי שאלתה אפילו טענה בבית
השואל אינו עליה עוד שואל אלא שומר שכר

הלוקח כלי מן האומן לבקריו וכאכס בידו אם דמיו
קטכוס והוא מקח שיש לו קומים הרבה חייב ואם לאו פטור
וכן המגביה חתיכת כסף מבית הטבח לקנותה חייב
באוכסיה והוא שרונה ליקח כולה

הקונה חפץ מחברו על מנת שאם יוכל למכרו כ
במקום שלובי ואם לאו שיחזירה לו והוא מקח פ
שיש לו הרבה קומים אפילו כאכס בחזרה חייב
כל ארבעה שומרים מיד כפסכת לקו הבעלים
כתחייב כל אחד בדיוו אבל לענין חזרה יכולין
לחזור בהם עד שעת משיכה ושכירות קרקע קונה בכסף
ופטור וחזקה כמו קרקע עבדו

מי סבול ומחברו
אשכל של תמרים או הזקן ויש כן חמשים ביחד
היה נמכר בארבעים ותשישה זוז ואלו בא למכרם אחד אחד
כמכרין בחמשים אין משלם לו אלא ארבעים ותשעה
כתפישם ששכרו חבית של יין שנמכר ביום השוקו ב
בחמשה זוז וכשאר ימים בארבעה שכירה כיום
השוק אם באים לפרעו באחד משאר הימים צריכין ליתן לו
חמשה זוזי אלא שמכסין יב

ממכין לו טרחו והוצאתו שהיה צריך להוציא על מכירתה
 פצעו לו ביום השוק אם אין לו יין אחר למכור צריכי ליתן
 לו חמשה זוזי **יה** המחליף פרה בחמור וילדה זה
 אומר עד שלא מכרתי ילדה זוזי אומר ב
 משלקחתיה ילדה אפילו עומדת באבס ונוקמין לה בחזקת
 מרה קמא ועל השפי להניא דאיה אפילו זה טוען בריא וזה
 מטיב שמא **יט** זה אומר מכרתי לי שדה גדולה ב
 בעומריה ועבר גדול בכמותו וזה אומר לא מכרתי
 לך אלא שדה קטנה בעומריה ועבר קטן בכמות קטנה א
 מאותו הכמות הגדול שאמרת ישבע המוכר על הכמות ועל
 העומדים שקטן מוכר ואבג זה ישבע גם על העבר והסדה
 ואם הלוקח אומר גדול לקחתי והמוכר אומר איני יודע זכא
 בגדול המוכר אומר קטן מכרתי והלוקח אומר איני ע
 יודע אין לך אלא קטן זה אומר איני יודע זה אומר המוציא
 מחבירו עליו הראיה **כ** המוכר זתיו לחבירו לקחן אם
 אמר לו קוצן אותם מיד ושיהיה אותם כל פירות
 שיבדלו עליהם הן לבעל הקרקע ואם אמר לו כשתרצה תקוצן
 הכל לבעל הזתים אמר לו אתם עשון זתים רעים שאין
 מזהה מהם יוצא רביעית אחר הוצאה הלוקח **כא**
 שטף כהר זתיו וכתבם לתוך חבירו אם כעקר
 מן הקרקע עשון מה שראוי להתקיים על ידו יחלוקו הוא
 ובעל ה שדה הזתים שיעשו תוך שלשה שנים לא כעקר
 מהקרקע עשון או אפי' כעקר עמנו לאחר שלשה שנים הכל
 לבעל השדה ואם בא בעל הזתים ליטול זתיו בארץ ישראל
 אין שומעין לו ובעל הקרקע יתן לו דמיו הזתים כמו ע
 שגומרים לימכר בכניעות **כב** הכונע אילנות ע
 בתוך שדה של חבירו שלא ברשות אינו ט
 יכול לומר כניעות אפי' כונע ויכול בעל השדה לומר טול
 כניעותיך אפילו בשדה העשויה ליטע ואם בעל השדה חפץ
 בהם או רק עבלה ברעתו שחפץ בהם אם היה שדה העשויה
 ליטע צרי ליתן לו כמו שנתתי לשתלי העיר ואם אינה עשויה
 ליטע ידו על התחבוקה אם השבח יתר על הוצאה כותן
 לו הוצאה ואם הוצאה יתרה על השבח אין לו אלא הוצאה
 שיעור שבת **כג** הגובה חרבתו של חבירו שלא
 ברשות ואח' הלה עניים ואבכים אפי' כונע
 שומעין לו ואם אמר בעל החרבה טול עציך אם יש הוכחה
 שאינו עושה אלא להפסיד ליה כגון שיש לו משלו שראוי לו
 לכבותה לא היה משתמש בהרבה תחלה אם אין שומעין לו
 ואם אין הוכחה שומעין לו **כד** המסכיר בית
 לחבירו לחזן ידוע אינו יכול להוציאו תוך
 זמנו אפילו כפל בית המסכיר בענין שהוא בעצמו צריך לו
 ואפילו העני וצריך למכרו אינו יכול להוציאו אלא המוכר
 מוכר וצריך להניחו למוכר עד שיאליס זמנו ואפילו הקדים
 לו המכר לחזן מרובה אינו יכול להוציאו עד שיכלה זמן כל
 השכירות וכשיגיע הזמן אפילו באמצע הגשמים צריך לטאת
 השכירו לו אתם בכך וכך לחדש כל ימות הגשמים עד ה
 הפסח אינו יכול להוציאו אלא אם כן הודיעו שלשים יום ת
 קודם החג והיינו המאסה עשר כאלול ואם חסר מהם אפילו

יום אחד אינו יכול להוציאו עד הפסח ובימות החמה צריך
 להודיעו שלשים יום קודם יציאתו וכברכים צריך להודיעו
 פנים עשר חדש קודם ובהנות ככל מקום פנים עשר חמ
 קודם ובהנות של חתומין וצבין שלשה פנים קודם וכן
 המוכר צריך להודיע למשכיר מרובה לטאת זמנו ואם ע
 להסוף עליו בשכירות בסוף החדש אינו יכול אלא אם כן
 הוקרו הבתים ואז יכול להסוף כל שלשים יום אעפ' שלא
 הודיעו ואם נתן המסכיר הכית לאחר כמתנה או מכר עם
 הלוקח והמקב' אין יכולין להוציאו **כה** הציא אשה לבגו
 וצריך לו לבית חתנות אם יכל' להודיעו צריך להודיעו ואם
 אינו יכול להודיעו מוציא **כה** המסכיר לליכא
 אין פחות מיום אחד **כז** לטכיתה אין פ
 פחות משני ימים לכשאין אין פחות משלשים יום **כו**
 ההוא גברא דבין המרח ולא היו ליה דוכתא
 לאותוביה אומר לה להיא אתתא אית לך דוכתא לאגרי
 אמרה ליה לא קדשה ויהבא ליה דוכתא והכנים פס היין הלך
 וברשה מיד ושכרה פועלים מהיין והוציאתו ואקומא **כז**
 דשטר עבדת אפילו בחצר דקיימא לאגרא אלא פגריא
 להודיעו ואם באכס אחר שהודיעו פטור **כח**
 המסכיר בית לחבירו חייב לעשות לו כל
 מעשה אומן שבו כגון דלת ומכעול ולהעמיד לו דלתון **כט**
 ולפתוח לו חלונות ולחזק לו הקרה ולחזק לו קורה **כס** המסכיר
 עושה מעשה הדיוט כגון כולם מעקה מרחב ומקום מוחת
 ולהטיח בגו וכל המתקבץ בחצר בתוכו דאתו מעלמא הוא
 של משכיר ואין למוכר לא היוצא מהחמור וכירים מזה **כ**
 נקולט מה צויר המסכיר חצר בתם לא המסכיר רפת סתה **כ**
 המוכר בית מחבירו וקבע לו מוזה לא יטלנה **כ**
 כשיצא ואם שכרו מגרי יכול לטלה **כט**
 האומר תזכה לי חבירי שאינה משתמרת בכל
 מציאות שיכבשו לתוכה היום לא אמר כלום ואם יצא לו פס
 מציאה בעיר ואחר כן זכתה לו ונכסר המשתמרת אפילו לא
 אמר זכתה לו **ל** המסכיר בית לחבירו בכך וכך
 לשכה וכתעברה **לא** אין צריך להסוף לו משני **לב**
 העיבור השכירו לו לחדשים צריך להסוף לו ואם אמר לו
 בשנים עשר הובים לשנה מדינר זהב לחדש או איפכא **לג**
 מספרא לן אי הפיש לשון הראשון או לשון אחרון והבא גבי
 קרקע בחזקת בעליה עומדת ואפילו בא בהוף החדש כלו
 למסכיר אבל במטלטלין כי האי גונא מיי שמוחזק לא שכת
 כתבע ולא שכת תובע אם תפס אין מוציאין מידו **לד**
 אחר המוכר פרעתי שכירות כל השנה בתוך
 שנתו אינו כאמן לאחר שכה או אפילו ביום אחרון של השנה
 כאמן בשכונת היסת **לז** המסכיר בית לחבירו
 לעשר שנים וכתב לו שטר ולא כתב בו ה
 הזמן ואמר המסכיר כבר דרתי בו כל עשר שנים כאמן **לז**
 אפי' לחבירו השאילני כלי זה בטובו וקמו מיכיה ה
 ותשאילני צריך להניחו לו כל זמן שאינו למואלכה ואם
 האזינו

לקורנו השדות אין מכסה לו **טו** המקבל מדה מ מחבירו בכך וכך ולקחה כותף לו ממה שברל בה בין טווא ורע והכי מיני שלא שוכה אבל שינה כגון שקבלה ל לזרעה חטים וזרעה שעורים ולקחה צריך לקנות לו שעורי טובי' ואם קבל אדם בכך וכך אין והחמין צריך כ ליקח לו יין טוב ואם התלוישו בכרם אחר הכזירה או העומרי בשדה אחר הקזירה נותן לו כמו שהוא המקבל מדה בארץ ישראל בכך וכך לשכה לזרעה חטים לא יזרעה שעורי' שעורי' יזרעה חטים תבואה לא יזרעה קטניות קטניות יזרעה ו תבואה וככל יכול לשכות מומין לחבירו **יז** שחלים הגדלים בין השפתן מותר לכל אדם לעקור ואם גדלו כל צורכן או העומדים על המצר אחרין אין העומד על המצר חולקין **יח** אהרן לאדם לעמוד על שדה חבירו בשעה שעומדת בקמותיה ואם מוקפת גדר מותר **יח** המודד קרקע בין אחיו ושותפין צריך שידקק במדה שלא יותר לא יותר מחבירו **יט** הכל מסייעין להוצאת שמירת העיר חוץ מתלמידי חכמים ולכרות באר לשותות הכל מסייעין אפילו תלמידי חכמים ואם כל אדם חופר בעצמו פטורין לתקן הכתר שיטטפו מימיו התחתונים מסייעין לעליונים ולא עליונים לתחתונים ולא תחתונים לעליונים **כ** דינא דבר מצרא שייך בהפקר לפי שיכול למצוא לו אחרת לזכות בה וכל שכן אם היתה בין אחיו ושותפין שהן מסלקין אותה ד' שהם שותפין בקרקע וקנה אדם אחר קרקע אצלם כל אחד מהם יכול לשלקו וכל שכן אם מכר אחד מהשותפין לאדם אחר חלקו שכל אחד מג' שותפין יכול לשלקו **כב** טא אחד לבעל המצר ה להתייען עמו אם יקנה שדה הסמוכה מ למצר ומצא לו קנה אותה לא הפסיד בזה כמו אלא אם כן קנה ממנו בקצין גמור ואם קנה ולא גמרינו לבעל המצר אם שהה בעל המצר כשעור שהיה יכול להביא הענות המצויין לו ולתבעו בדיון ולא תבעו שם אינו יכול לשלקו **כג** היה בעל המצר במדינה אחרת או חולה או קטן ואחר זמן טא או הבריא או הגדיל אינו יכול לשלק הלוקח היו המצרים ד' מוכר או מהם כמו ללוקח אינו בלום והאחרים יכולין לשלקו אפילו קדם הלוקח הוא כמו שלוחו של מצרן ועדי קצין של הלוקח יכתבו השטר בשם המצרן ואין צריך קצין אחר ואי אייקור וזול כרשותיה אייקור וזול **כד** קנה הלוקח במאה וטוה מאתים או שהרחיב הזמן של הפרעון אם היה עושה כן לכל אדם לא יתן לו אלא כמו שכתן ולזמן שקבע לו ואם לאו צריך ליתן מאתים מיד ועל בעל המצר להביא ראיה שכך היה עושה לכל אדם **כה** קנה הלוקח במאתים ואינו טוה אלא מעט יותר ממאה אין אובאה לקרקעות וכיון ת שקבאה לעצמו צריך ליתן לו מאתים קנה בית סאה באומצו קרקעו של מוכר אם הוא דבר שראוי למכר בפני עצמו ופינייה זככי ויש לו דין מצרן כשכא אחר כך לקנות

מותר השדה של המוכר ואם לאו אין לו דין מצרן ואפילו שתקו בעל המצר עד אחר זמן שבה לקנותו המוכר **כ** יכולין לחלקי כגון ערערו באותה שעה ואם החליף חצר כ בחצר אין לו דין מצרן החליף בבחמה או במטלטלין בעל המצר נותן דמיהם ומסלקו ואינו יכול למרן תן לי כמו ש מרעה הוא טזו הערמה היא וכל כיוצא בזה שכתבה לדין שהיא הערמה אינו מוטל כח המצרן **כו** מתנה אין בה משום דינא דבר מצרא ואם כתוב בה אחריות שמיין כמה טוה וכך יתן בעל המצר ואם הודה שקבאה אלא שלהערים כתב מתנה כשבע בבמה קבאה ונטול ואם פירש בשטר המתנה שקבל אחריות בכך וכך הוא יותר משויה צריך ליתן בה המצרן כל המפורש בה באחריות **כז** מכר כל נכסיו לאחר אין בו משום דינא דבר מצרא אפילו אם המצר רוצה ליקח כל הנכסים מכר למי שהיתה שלו תחלה לית בה משום דינא דבר מצרא אבל מכר לבנו יכול בעל המצר לשלקו **כח** קנה מגוי או מכר לו אין בו משום דינא דבר מצרא אלא שמכרין המוכר לגוי עד שיקבל עליו כל אוכס שיטא לו מידו של גוי וכגון שמוצא ישראל שיקנה באותן הדמים ואם רגוי מעלה אותה ומכרין לקנות מצרן ישראל להשחית כחלתו הכל לפי ראות הדיין **כט** מושכרתא יכול המלוה לשלק בעל המצר אפי' אם קבאה כבר מכר המוכר מפני שהיא רחוקה לו או רעה ורוצה לקנות אחרת קרובה לו או טובה אין בו משום דינא דבר מצרא **ל** אשה ויתומים שקנו אין בעל המצר יכול לשלקן שנים שהם שותפין בשדה אפי' אם קנה כבר המצרן חלק אחד מהן השותף ח מסלקו מי טיש לו שדה אצל שני שותפין ויש מצרן אצלם כ ובעל השדה מוכר השדה לאחר דעלמא אין המצרן יכול למרן לשותף אפי' מצרן ודאי ואתה שפק כי שמא יכול חלקך כזד האחד אלא שכיח מצרכים השותף והמצרן **לא** מי שמוכר לשותף שהוא שותף עמו בשדות או בהחורות אין המצרן יכול לשלקו **לב** שכני העיר ושכני שדה שכני העיר קודמין שכן ותלמיד חכם או קרוב ותלמיד חכם ת תלמיד חכם קודם שכן וקרוב קרוב קודם לרשי לא איירי בדינא דבר מצרא אלא להשיא עצה למי ימכור קודם **לג** ולרבנו תם מיירי בשטניהם מצרכין בעל המצר יש לו מעות שטובים יותר להוציא ושל לוקח טובים יותר **לד** במשקלם או איפכא וכן אם הלוקח טלה מעותיו מותרין ובעל המצר צרורן לית ביה משום דינא דבר מצרא **לה** אחר בעל המצר אלך אשתדל להביא מעות אין מותרתין לו אלך ואביא מעות אם הוא אמוד טיש לו שמועין לו ואי לאו אין מותרתין לו **לו** קרקע לאחד והבנין שעליו לאחר עד זמן ידוע בעל הבנין מעבב על בעל הקרקע שלא ימכרו לאחר ואין בעל הבנין מעבב על בעל הקרקע וכן הדין בקרקע לאחר ואילו לאחר

בבא

מציעא

לאחר כגון שיש לו שני אילנות בתוך של חבירו ויבנה המזר
 קונה כדי לזרעה והלוקח כדי לבנות שם בית הלוקח קודם
 אבל קונה כדי לזרעה אילנו חשיב טפי מבתיב
לד אם מפסיק שלב או אילנות המוכין זה לזה
 בין שדה המצרן לזאת המוכרת אם יכול להכניס תלם אחד
 מזו לזו אם בו משום דיבא דבר מצרא ואי לאו אין בו משום ד
 דיבא דבר מצרא ואם לאו אין בו משום דיבא דבר מצרא
 דלבי מצר שקדם אחד מהם וקנה זריו ונסכר ואם בלוי כ
 כאחד חולקין אותה באלכסון **לה** המקבל שדה ב
 בדבר ידוע לשנה לפחות משבע שנים לא
 יזרעה פשתן ואין לו בקורות שקמה ואפי' בשבח שהשכיחו
 העכפים בעורו ברשותו אין לו קבלה לשבע שנים יכול ל
 לזרעה שנה ראשונה פשתן ויש להבקורות שקמה
לו המקבל שדה לזרעה ועלו בה אילנות במקום הראוי
 לזרעה שמעבדי הזרעה כשיצא נוטל מה שהשכיחו
 ברשותו ואם בלה ברעתו שהיה חפץ יותר לזרעה אין לו ב
 כזם אלא שווי דמי עציס **לז** שתל שות או מתעסק
 אפילו התבו לזמן ידוע שתל שאני אי מפסיקא
 מסתלקא בלא שכתא הוי אסמכתא ואם השכיח ואחר כך
 הפסיד מכניס לו מחלקו מה שזיבוע לבעל הבית בזה ההפסד
 ונוטל השאר **לא** כל פסידא דלא הדר בגון שתלא
 ומקרי דרדקי ומקרי דם וכופר העיר כמותין
 ועומדין דמו ואם הפסידו כותן להם חלקם ומסלקן במקום
 שהשתל העובר הכרם נוטל חצי הפירות בכל שנה וארס ה
 היורד לתוך כרם נוטעה ועובדו נוטל שלישי בפירות שתלא
 שרונה להשתלק נוטל שתות וזה הענין **לב** גפנים ש
 שהזקיפו השתל נוטל חצי העצים ואם ב
 בעקרו אינו נוטל אלא רביעי העצים **לג** שטר משכנו
 דטורא שכתוב בו שנים סתם מלוה **לד** אומר שלשה ו
 ולזה אומר שנים וקדם מלוה ואכל סנה שלישיה אין מוציאין
 מידו דשאית יתברר שהדין עמו וברין שמיין להחזיר לו ו
 ואם מתו העדים שאי איפשר להתברר מוציאין מידו מלוה
 אומר שמשכן לו לחמשה שנים ולזה אומר לו והיתה כבר ביד
 מלוה ג' שנים ואמר שכאבר לו השטר כאמון **לה** ארס
 אומר למחצה יכרתי ובעל השטר **לז** אומר
 לשליש הולכין אחר מנהג המקום **מא** יתומים א
 אומרים לבעל חוב אבו השכחנו הקדקע אחרי
 מיתת אבינו ואין לך ליטול בשבח וכגון שהיה אבותיקי ד
 דהיא סמו שלו והיי ביורד לשדה חבירו ונטעה שלא ברשותו
 שאם לא כן אפי' השכיחו הס בעל חוב נוטל השבח וכו' אומר
 אביכם השכית בעל חוב כאמון ואם הביאו יתומים דאיה ש
 שהם השכיחו אשה היא אבותיקי ולא משיק ביה אלא שיעור א
 ארעא לא שקיל שכתא ומשלך להו משכתא ברמיס
 ואי אינה אבותיקי כיון דלא משיק ביה לא שיעור ארעא א
 אין לו לבעל חוב בשבח כלום וצריך ליתן להם חלק בשדה ש
 כשיעור שכתא כרפרישית לעיל בסתקא קמא המקבל
 שדה מחבירו שבע שנים בשבח ויחזיר זה צריך ליתנה לו ז'
 שנים בלא שביעית ואם אמו לו שבע בשבח ויחזיר זה שביעית

בבלי **מ** הכותש שכר שכיר עובר משום חמץ סמו
 אחד שכר אדם ושכר בהמה וכלים וכאלו נוטל
 כפתו ושכיר יום יש לו זמן ליתן לו כל הלילה ובשכר עובר מ
 משום כל תלין אם לא כתן לו ושכיר לילה יש לו זמן כל היום
 וכלילה עובר משום לא תבוא ושכיר שעות סבלה שכירותו
 ביום גיבה כל היום ושכיר שעות דלילה כל אותה הלילה אין
 בעל הבית עובר משום כל תלין אלא ביום הראשון ומשם ו
 ואילך עובר משום כל תהיה ואם שכיר מטיר מבעל הבית
 שאין לו מעות עד יום השוק אינו עובר משום כל תלין אלא
 משום כל תהיה מיום השוק ואילך ואפילו אם אינו מכיר א
 אם אין לו מעות אינו עובר כלל ואם לא תבגנו אינו עובר
 המחזיר אצל שלחני אינו עובר אם המחזיר אצל שלחני השלחני
 יכול לחזור בו ויחזור הוא ויתבע מבעל הבית אפילו
 לא חזר בו שלחני יכול הוא לחזור אצל בעל הבית היכל
 קבלות עובר משום תלין ואין אומן קונה בשבח בלי
מד שכיר בזמנו דהינו שכיר יום כל הלילה ושכיר ל
 לילה כל היום כשבע ונוטל והיי מיילי בשכרו ב
 שביים אבל שכרו שפרו שלא בעדים בעל הבית כשבע וכ
 וכפטור ורוק כשאומ' פרישתי אבל אם אומן אומר שנים קצבת
 לי ובעל הבית אומר א' כאמון ב'ה בשבועה ואם יש עדים ש
 שהבענו בהון הזמן ולא פצענו כשבע ונוטל גם אחר ולא מ
 משם ואילך **מה** גר תושב יש בו משום ביזמו תתן
 שכרו ולא משום כל תלין **מו** משום כל תלין המלוה
 לחבירו וכו' למשכנו שיהא בטוח מחובו **מו** ולא ב
 באביל פצעון לא משכנו הוא בעצמו אלא בבית דין ואם ב
 משכנו בעצמו צריך להחזירו לו ואפילו שליח בית דין לא
 יכנס לביתו למשכנו אלא אם היה בחוץ ומצא בידו למשכנו
 בוטלו ממנו ובמשכון זה יכול ליטול כל מה שימצא לו אלא
 שצריך להסדיר לו כל מה שצריך בסוף לילה בלילה ובסוף
 יום ביום וכלי אומנותו של יום ביום ואינו יכול למכרו לעולם
 אם לא שיחזירו לו לגמרי ויחזור וימשכנו בתורת פצעון
 ואם משכנו והחזיר לו זמית נוטלו מבניו וא' להחזיר להם ב
 ואין שביעית משמטתו וה' מ' משכנו שלא בשעת הלואה
 אבל אם הלואה תחלה על המשכון אינו צריך להחזיר לו ויכול
 למכרו ואפילו שלא בשעת הלואה יכול למשכן בבית הערב
 ואין צריך להחזיר לו וכן אם היה חייב לו שלא מדרכ הלואה
 אין כל אלו הדיבין ביהוין בו אלא אם כן זקפנו עליו במלוה
 ואם בא למשכנו על פצעון חובו למאן דלית ליה מסדרין ב
 נוטל ואין מחזיר לו כלום ולמאן דאית ליה מסדרין מביח לו
 מזון שלשים יום וככות שנים עשר חדש ומטה ומצנע ותפלין
 וסדרלין אבל לא לאשתו ובניו ואם היה אומן מביח לו שני וכ
 כלים מאומנותו מכל זמן ומזין ואם היה לו זמין אחד שנים
 או שלשה וזמין אחר מוכר מהזין שיש לו הרבה עד מ
 שנים וזמין המונעט אין מוסיפין לו והשאר נוטל ואינו מ
 מחזיר לו ויבגנו תם פסק דאין מהדרין והבאוכס ורב
 אלפס פסקו מהדרין **מו** המקדיש כבשיו אין לו ב
 כהסות אפי' זבחי אפי' לא לשבוע עדין אלא
 שלקחן לשמן הילכתא קברי גוים מטמאים בהלל

אלמנה בין עביה בין עשירה אסור למסכה שלא
 בשעת הלואה וכל דבר שמשפין בו אוכל נפש או
 אסור למסכה שלא בשעת הלואה ובגון שאין לו אלא כרדי ה
 הסדור אכל יש יותר יכול למסכה בשעת הלואה בין אלמנה
 בין אוכל נפש אסור וכלים מחוברים יחד ועושין מלאכה על
 ידי שניהם חייבי עליהם פנים **מט** דברים העשויים
 להשאיל ולהשכיר וירוע בערי **מט** סהן סלו וכמוצאו
 ביד אחר או אפי' איכס עשויין להשאיל ולהשכיר ויש עדים ש
 שהשאילין או השכירין לאחר אינו יכול לטעון לקוחין הם או מ
 ממוסכמין בירי אם יש עדים שראו אותם עתה בידו נאמן ב
 במינה דהחזירתי לך דבר' שאין עשויין להשאיל ולהשכיר
 אם לא ראו אותם נאמן לומר לקוחין הם בירי אם לא השאילין
 לו בעדים **פרק הבית א** הכית
 והעליה של

ונגת אחר על גביו ונסחת אפי' ד' חסדים כשל הבנה יורד
 חורע למטה עד שימעה זה לבית כדוכניה שיוכל לזרוע ע
 עליו **ה** הכותל והאילן שנפלו לרשות הרבים והזיק
 מלפנים נתנו לו כ' זמן שלשים יום ונפלו ת
 תוך ל' יום והחזיקו פטורין אחר הזמן והזיקו חייבין **מי**
 שהיה כותלו סמוך לבנות חבירו ונפל ואם לו כפה עבד ו
 ואבדך ואם לו פנס ויהיו סלך אין שומעין לו ואם נתרצה זה
 ופנס וחזר זה ואמר תנס לי זאתך לך יציאתיך אין שומעין
 לו אבל כל זמן שלא כתביו יכול לחזור בו אעפ' שהן נחטרי
 של חסדי לא קפה לו חברו **ה** הסוכר הפועל לעשות
 לו בשלג או ללקט לזמן **ה** הפקר אינו יכול לחזור
 לו עיל מה שעשית בשכר ואם נתרצה הפועל לישגו בשכרו
 וחזר בו טע' הכית אין שומעין לו ואם שכרו לשמור לו דבר
 של הפקר אינו יכול לומר לו סול מה שעשית ב' כד' **ה**
 המוציא זבלו לרשו' הרבי' צריך שיהא מוכן להוציאו
 מיד יאק טרין טיט ביה ולא לוכדים לכדים אכל גבול'
 טיט לטרך בגין ולא כרדי לעשות לכרים **ה** הכונה ברמית
 הרעים צריך שיהא מוכן לכנות מיד ולא ישאה צרכי בית ו
 ואחר כל זה הזיק חייב לשלם וכל מי שנתנו חכמים דעות
 לעשות דבר והזיק חייב לשלם

וכפלו חולקין בעצמם ובאכסין ובעפר כל אחד לפי מה ששלו
 גביה משל חבירו אכסין ועביו ועפרו מוכין ולפי זה חולקין
 היו בהם אכסין שלימות וסבורות כל אחד אומר שלימות
 שלי אם כפל תחתיו אז תחתונות סבורות ואם כפל למרחוק
 אז עליונות סבורות ואם לעמוד עליו בגון שפנסו והם מ
 מוכחים ברשות הרבים או ברשות שניהם חולקין היה אחד
 מהם מוכר מקצת אכסיו והן שלימות והשני מוה לו או שאר
 חומסים ידעבא וחמשים לא ידעבא כוונתן ואפי' הן ברובות
 משאר אכסין או יותר טובים והשני כוונת כל כך שלמים כ
 כנגדן **ה** שותפין בדבר שהא ידוע שהוא של שותפות אין להם
 חלק זה על זה שאפי' אם הוא ברשו' האחד אינו יכול לטעון
 עליו שזא שלו **ב** הכית והעליה שהיא של אחין או של
 שותפין אין **ה** התחתון חייב לתקן בתקרה אם כ
 כפתחה לא העלין וכריך לתקן הכל משלו ונס הגבי היה
 לאחד בית ועליה על גביו והשכיר הע' ל' לאחד אומר עליה
 זו וכפלה אין צריך להשכיר לו אחרת **ה** אף עליה שם משכיר
 לו אחרת אומר עליה שעל גבי בית זה וכפתחה התקרה אפי'
 ד' טפחים העלין יורד ודר עם התחתון למטה וכנסם ויוצא
 דרך פתח הבית עד שיתקן לו העליה שלו ואם היו סתי ע
 עליות זו על גב זה השכיר לו העלין וכפתחה דר בתחתון
 השכיר לו התחתון וכפתחה דר בעליונה **ה** סכים א
 אין או שותפין שאחד דר למטה ואחד למעלה **ה** וכתקלקלה
 התקרה שמימי העלין יורדי' על התחתון אם מימי העלין
 יורדי' מיד עליו לתקן ואם נבלעין במקומם ואם כ' יורדין אז
 על התחתון לתקן **ה** סכים אחים או שותפין לזה עליה ולזה בית
 וכפלו ואמר בעל העליה לבעל הבית שיכבה החומה עד ש
 התקרה התחתונה והוא יכבה העליה והוא אינו רוצה בעל
 העליה שיכבה הבית ודר בו עד שיתקן לו זה יציאתיו ואם אין
 להם להכותו וכו' לזרעו או למכרו כוונת בעל הבית ב' חלקים
 וכעל העליה רביע **ה** וכל מה שבא תחתון לשנות כרדי לחזק
 הכבין ועלין חסכה להקל שומעין להם אבל אם בא תחתון ב
 לשנות למעט חזק ועלין להשכיר אין שומעין להם ואם ש
 ש' אים לשנות ממונה העיר אבל אם נהגו כזה וכו' יכולין
 לשנות ממה שהיה **ה** פית הכר הכרי כותף הפלע

ה החטב שמסר האבן לשתד וקלקלו היא סתת שמסר לו
 לחזור חזר שמסר לשתד כותף חייב **ה** כותף שמסר לו
 לכבא בכאי חייב **ה** כבאי שזכר לאדריכל אדריכל חייב ואם
 הניחו על גבי שורת הכבין והוא בקבלו כלם חייבין נשכיר
 האדריכל לכו חייב **ה** סתי שדות זו אכל זו וזרק עשת
 האחת גבוהה משל **ה** חביתה וירק גדל ב' זרעו ה
 הגובה כל שהעלין יכול לפטורין וניסול הוא שלו וכבד
 שלא יאכנס לפטור יותר מדי והשאר של תחתון ואם יביע
 לכופו ולא לעיקרו מביע ואם אישפייעא והוא של תחתון

מסכת בבא בתרא א

השותפין סים להם חצר בשותפות אם יש בו דין חלוקה כל
 אחד יכול לכוף חבירו שיהלוק במחיצה המונעת הזק ראייה
 דהזק ראייה שמייה הזק ואם אין בו דין חלוקה ונתרנו לחלוק
 אפי' בקינן יכולין לחזור בהן רקינן רבייש הוא אכל חב' כוונת
 כל אחד חלקו וקנו על זה או שהחזיק אפי' אחד מהם בחלקו
 אינן יכולין לחזור בהן וצריך להלקו בכותל וזה הכותל **ה**
 יכפוהו על מקום שפיהם והוצאת שניהם ויכפוהו כפי שיש
 מנהגו בעיר לכנות כוונת החלק בין שתי חצרות אם גייל
 או בזית או כפחים או לבנים וגויל שיעורו סמה טפחים עם
 הסיד וגזית חמשה וכפחים ארבעה ולבנים שלשה ואם טרבו
 לפחות או להוכיף מאלו השיעורין אין הולכין אחד אותנו פ
 מנהג **ה** שותפין שחלקו ונשארו זמן יכבולו כותל פ
 ואחר **ה** כך תבע אחד למכרו והשיב לו מחלת לי פ
 שלא לעשות והחזיק בו איכה טענה אבל אם יש עדים פ
 שחלגו זה לזה חזק ראייה אינן יכולין לחזור בהם **ה**
ה שותפין שנתרנו לחלוק ושלך אחד והחזיק בשלג

200

שכלו אפי' שלא בפני חבירו הוי חזקה אפי' לא אמרנו החזק
 וזכאי ואיכין יכולין לחזור בהן **ק** אסור לסתור בית
 הבית עד שיבנה אחרת אפי' **א**ס יס להז מקום ל
 להתפלל אלא אם כן הוא מסוכן ליטול או בעגין ס'זי איפשר
 לבנות עד שיתרו איתו תחלה **ה** אסור לאכול ו
 זולתן בבית הברכה אפי' בכו אותו **ה** על תבוא אינו
 מוועיל אלא לאחר שיחרכ אכל בעדו קיים אין מוועיל בו
 תבוא **ה** כותל החולק בין שתי חצרות אפי' אם כהגו בפנות
 אין הולכין אחריו והוא רכושן זה את זה לעשות בגויל ובזיתו
 ובמזכה מדינה דוקא כשכושין אותו על קרקעית שניהם
 ואין אחד רוצה לבנותו על של אכל אם אחד רוצה לכבד תוך
 של ולעשות מחיצה בהוי' שמוכע מחבירו היקן רחיה דיו'
ו דבר הידוע שהוא של שני שותפין הו' אפילו א
 אינו ידוע לא יש מקום לתלות שהוא של שניהם א
 אין לאחד מהם בו חזקה על חבירו אפילו הוא ברשותו שנים
 שותפין בבכה ובאין לחלק אתו מחייבין אותו לברור אכל
 אם יגזג שלא לברור אין מחייבין ובקעה שתמא אין מחייבין
 לא אם ירצה כוכס לתוך שלו ונח בראת הכותל טיה אמה על
 אמה לצד חוץ לשימן שהוא עש או ואם עושה בדר מהו' ימים
 ראשי הקנים לצד חוץ לפיכך אם כשל הכותל המקום והאכני'
 שלו ואם עשו מרעת שניהם יעשה כל אחד שימן כזה כתב ה
 הרב ר' יוסף הלוי ז"ל דנחצר אפילו עשאו לצדו כגון שאין בו
 דין חלוקה לא מחייבין הוי שימן אכל אם האחד בנה עליו לצדו
 או שים בו חלוקות שכיכר שכעשו בתחילת הכנין הוי שימן
 ולרשת א' א' א' ז' מהי ממי נחצר הוי שימנה **ו** מי
 שיש לו שלשה שדות סביב לשדה חבירו וסקיפן גדר **ו** אין
 הפנימי חייב לשייעו בהן כלום גדר גם הרביעית בין מקיף
 בין כיתף או חייב לשלם לו חלקו בכל ארבעתן גם כפי מה
 שהוציא עליהם אכל אם מתחילה אמר לו אם תקיף לא אשלם
 לך כלום דלי' שומר בעלמא אין כותפין לו לא דמי שומר
 כותל שכן שני חצרות של שני שותפין שכל חייב לכבדו ע
 עד ר' אמונת שבה מנלך היזק ראייה אם לאחר זמן אמר אחד
 ס'כ אז לצדו וחבירו אומר ששייעו כאמין אפי' יש עדים שכתבו
 ולא רצה לשייעו עד שיבי' עדים שחייבוהו ב' לכבות וקרב
 ולא רצה לעשות טווי' ב' **ה** מד' אמונת ולמעלה אפילו א
 אם רצה אחד לכבות **ה** חבירו מעכב עליו שלא יכבה
 על ח' ח' קנה אף חסדי צריך לשייעו בבה הפכי כותל אחד
 כבדרו א' ע' שערין לא כתן תקרה מכותל לכותל חייב ב
 פחצי הוצאת הכותל הראשון כפי מה שיכנס כבדרו בגובה
 ובאורך ואם יש הוכחה שרוצה להגביה כותלו כגון שששה
 בו מקום לראשי קורות צריך לשייעו בכל כפין פיתל הראשון
 ואם אחר שבה כבדרו אומר שכתב פרע אינו באין לומר
 שפרע עד שיביא עדים שפרע **ו** המלוה לחבירו ל
 לזון אינו באין לומר שרעתך **ו** בתוך זמני אפילו
 מיתמי שזת הלוח תקך הזמן גובה מהיתומים אפילו קטנים
 אפילו בלא שבועה אכל מייכים כין ס'ז טוען פרעתי בודאי
 צריך לישבע וכתם הלוחא אעג' שהיא שלמים יום כאמין לומר
 פרעתיך תוך זמני ונשבע היסת וכפארי **ו** שור בתוך
 זמנו הכא לגבות מן הלוקחות צריך לישבע האוסן **ו**

שהגביה הכתל שזינו לכן שיען למעלה מארבע אמות ו
 והביח לצד שמעון מקום לקורותיו אינו חזקה לשמעון **ו**
 ששייעו בבין **ו** כותל הידוע לראשון ושמעון ה
 החזיק בו שלשה **ו** סכים לאמוך עליו וזרות דקות יכול
 לאמוך עליו אפילו גדולות ובה חצי האכניס שלו אם יכול
 אכל לא חצי המקום **ו** פנים שלקחו או ירשו ב
 בשותפות בית ועליה **ו** אין יכולין לשנות ממה ש
 שמוצאוהו אכל אם בנאום יחד יכולין לשנותו אחר כך **ו**
ו ראובן שהחזיק בחצר שמעון לקבל מי גבו אפילו אם
 היו מימיו מקלחין דרך צנור יכול לשנותו בעמין **ו**
 שיטטפו באורך גבו אפילו אם הגב מעונה שהשיפין שמוכין
 זה לזה **ו** השוכר בית לחכירו בבירה גדולה יכול
 להשתמש **ו** אף שלא כנגד ביתו בחוץ באורך הכתל
 וכזיון עד ארבע אמות במקום שנהגו וכן בגבה שחצר ו
 ורחבה שאחורי הבית **ו** ראובן שהגביה כתלו שזינו לכן **ו**
 שמעון ושמן עליו שמעון קורה ומוכה העשויה לל על עד ל'
 יום לא הוי חזקה לשמעון לעעון ששייעו בבין לאחר ל' יום
 הוי חזקה **ו** ואם חברה כגיט הוי חזקה מיד ואם פוכה של א'
 מצוה היא מיד לאחר ז' ימים הוי חזקה **ו** שכי בתים
 ברשות היחיד או רשות הרבים מסיבין **ו** כיניהם
 כל אחד עושה מעקה לחצי גבו זה שלא כנגד זה ומוסקיף מעט
 לבבות כנגד התימת חבירו ואין אחד יכול לומר לחבירו ע
 עשה הכל ואתן לך חצי ההוצאה אפילו התחיל כבר **ו**
 גב הסמוך לחצר חבירו בעל הגב צריך לעשות מעקה
 גבוה ארבעה משלו ואין בעל החצר מסייע לו אלא בחלק ה
 המגיע למחיצת המושם כתפס כנגד ושכי בגין זה אכל זה
 צריכין מחיצה ד' שאין בהן היזק ראייה אלא מחיצת י' שלא כ
 כתפסין זה על זה כנגב **ו** שתי חצרות שקרקעית
 האחת גבוהה מעל **ו** חצרתה העליון צריך
 לסייע לעליון למעלה עד שיעלה הכותל ד' אמות למעלה **ו**
 מחצר העליונה היתה חצירו למעלה מגבו של חבירו בעל
 הגב צריך לכבות על שלו מחיצה גבוהה ד' אמות למעלה מ
 מקרקע החצר ואם הגב כמורך מן החצר עשרה אין בעל החצר
 מבייעו בכלום ואם אינו כמורך עשרה אחר שיבנה בעל החצר
 לבעל הגב חצי מה שצריך להפלים לעשרה שלא יהו כתפסין
 זה על זה כנגב **ו** שני אחין שחלקו זה כולל בית זה
 עליה אפי' הואשלה **ו** התקרה שאין התחתון יכול כ
 ליכנס אלא כפוף אין העליון צריך לבנות ואפי' אם התחתון
 רוצה לבנות הכל משלנו וליקן לעליון מקום לרור בו בבתיס
 יכול לומר איני רוצה לערוח לבנות ביתי אפילו אינו מ
 משתמש בו אלא בעצמי **ו** ואם ירדה לתוך י' טפחי' התחתונ'
 אז יכול לכופו לסתור הכל ולחזור ולבנות אם התכו מתחלה
 לשייעו כשתשל אם לא כפאר גובה כדי שיוכל ליכול משני של
 קנים על כתפו ולהחזיר עצמו צריך לשייעו **ו**
 הכינה כותל כנגד חלקו וחבירו יכול לעכב
 עליו אפילו אם אמר לו אסתור לך וכל הבית ואעשה לך חלק
 אחר לפי רצונך **ו** האחין שחלקו א כולל שדה חרע וא'
 כרם יסלו לבעל **ו** הכרם ד' אמות לעבודתו כפאר

לפניו בחצר ד' על ראשי ארץ הפתח רחב ד' ואם הוא רחב ה
 הרבה נוטל כנגד כל בחצרו וד' אמות לתוך החצר ולפני כן
 כנגד שני פתחים ושאר החצר חולקין בשנה אבל שנים ת
 סירשו או קבו בשותפות חולקין הכתים והחצר הכל בשנה
 אפי' קרמו וחלקו הכתים הודם שחלקו החצר לאותו שה יע
 בית של ב' פתחים לא זכה בשל זה כד' אמות בחצר ויהי'
 בזהיו הכתים שנים ולא חלקום בשומא אבל אם לא היו שנים
 והעלום בשומא אותו שיש לו שני פתחים זכה בד' אמות ת
 יתרים בחצר **לט** ראונו שנת בית לשמעון וחצר
 ללוי אין לשמעון חלוקות על לוי מי שיש לו ח
 בחצר חפירה שמשפתו אין בה אין חולקין החצר עד שיהא לו
 ד' אמות כל שכיבה וכן אם נתן אביהם לאומביו החפירה
 יש לו ארבע אמות כל שכיבה ואם א' משפתו הכתים מיוחד
 לה סדרך עם משפתו אין בה אין לה אלא ד' אמות כנגד אותו
 שתח **מ** בית שאבאדרה לפניו אין לו ד' אמות ואם
 יש לאבאדרה מחינות אעפ"י שהן כמוכות יש
 לו בית אבאדרה ומרפסת כולן יש להם ד' אמות היו חנוס
 עליות ב' וחנות למרפסת אין לכולן אלא ד' אמות לול של ית
 תרפסגולן אין לו ד' אמות בית שאין לו ד' אמות על ד' אמות
 אינו כק"א בית לא לענין מעקה ולא לענין מזוזה ולא אין
 חולקין בו עד שיהא לכל אחד ד' על ד' חצר שני שני מבואות
 יש נוחה לאחד מהן ודנה לפתוח גם לשני בני שני המבואות
 מעבכין עליו **מא** הזבל שבחצר מתחלק לפי פ
 פתחי הכתים הפתחו לה ואבאכסא של המלך
 המוטלת על בני העיר חולקין אותה לפי אבאי העיר
מב חמש חצרות הפתוחות למבני ונקט אחד מהם ל
 לעשות היקף מחיצה לפי פתחו אפי' הכבוי כולן
 מעבכין עליו שכולן יש להם רשות להשתמש בכל המבוי
מו בית הפתוח לחצר יש לו ד' אמו בחלוקת החצר כאן
 היה פתחו ער שיצטרך מוזויו ומסקופיו מבואות
 המפולשי לדרך של עיר אחרת ונקטו בני המבואו לשותפו
 בני עיר אחרת מעבכי עליהם **מד** מבואו המפולשי
 לרשות הרבים או לכרמלית ונקטו בני מבוי
 להעמיד להם דלתות אפי' לפנים הרבה בני רשות הרבים
 מעבכי עליהן אבל מבואו קטני המפולשי למבואו המפולשי
 לרשות הרבים יכולין בני המבוי לשתתף **מה** אין
 שותף יכול לסוף חבירו לחלוק בשדה עד **מח** שיהא
 בה כדי עבודת יום בחרישה לכל אחד וא' **מו** בכור
 סבא לחלוק עם אחיו צריכו ליתן לו ב' החלקי
 החינוכים והאמצעי שלו מונה כסף ודוקא שכולן שוות אבל
 יש להם עדיית ובכוכית לא אמרי' שיטול הבכור עדיית בשומא
 כנגד הכוכנית כדי שתפול לו חלקו מחד אחד לא יחלקו כל
 שדה ושדה ויבט אין צריכו ליתן ב' חלקים ביחד הבא לחלוק
 עם אחיו יש לו שדה אבל אחת מהשדות אינו יכול לכופם ש
 שיתנו לו השדה טבאל שדה בלא גורל לא יעלוהו לו כפי מה
 שירצו ומיהו אם באו לעלותה לו הרבה יכול לפחות מעילויין
 ולמו' אפי' אתן בה כך וכך וכן כל אחין שהולקי' אם אחד חפץ
 באחד מהחולקין יכול לעלותו ולמו' אתן בה כך וכך יתר על

השומא או סתם ואם אינו רוצין אותה באותו עליו יטלנה בלא
 גורל **מז** שני אחין שבאים ל' לוק שני שדות ודנה א'
 אחר שחלקו כל שדה ושדה אם יש לו סוס טענה
 בבין כל אחד יש לו כנגד שני עממו או שהיא מצרן לאחת מ'
 מהשדות ואומ' תן לי חלקי על מצר שלי בלא גורל או תחלוק
 כל שדה ושדה כדי שיבא חלקי סמוך למצר שלי שומעין לו א'
 אבל בלא טענה אין שומעין לו וחולקין שדה כנגד שדה ואם
 אומ' יחלקו כל שדה ושדה סאולי יבא חלקי באמצע ויהא ש'
 שומר יותר אינה טענה **מח** הא דבכור נוטל שני
 חלקים באחד דוקא בשדה אחת אבל בשתי שדות
 אם יש לפצוע טענה כגון שיש להם שתי שדות והאחת גדולה
 מחברתה שתי ידות והפצוע מצרן לגדולה יכול לומר לחלוק ב'
 בה א' ע' שלא יכול הבכור שני חלקים ביחד **מט**
 שנים טקנו שדה בשותפות אחד שליט ואחד שני
 שליטים שבבאי' לחלק נוטל שני חלקים במקו' אחד אבל מלטה
 טקנו שדה בשותפות וסוכ קכה אחד מהם חלק חבירו נ'
 ובאים לחלוק אינו יכול לכופם שיתנו לו שני חלקים במקום
 אחד אחין או שותפי' שבאים לחלוק שדה סמוכהו כגד ונסנו
 כהר חולקין אותו לשמונה חלקים באלכסון **נ** כל דבר
 ששנים שותפין בו ואין בו כדי לשכיהם אפי' שדה יכול
 אחד לומר לחבירו אקבה חלכך בכך וכך אפי' ביותר משויו או
 אתה קכה חלקי בכך וכך מן מבצר של שותפי' אבל אם אין
 כ' גולו די לאחד כגון שיש להם שדה וכרם וככל אחד אין בו
 כדי לחלקה אפילו דמיהם שוות אינו יכול לומר שול א'
 אתה אחת או השדה ואפי' השפיה או הכרם לא כל אחד ואחד
 יאמר גוד או איגוד וכן כל השדה והכרם אבל אם כפל שני
 שדות עדיית זו בושיית או גדולה וקטנה ואין בכל אחד כדי
 לזה ודנה כיון שתפמי' שנה יכול האחד לומר לחבירו עול א'
 אתה בשומא מן העדיית בשמי' הייבורית ואפי' אטול מקצת מ'
 מן העדיית כפי מה שדמיהם עודפין על הייבורית אעפ"י שאין
 מקצת הזיא ראוי וטול אתה שדה גדולה ואפי' קטנה ויתן ה'
 העודף בקרקע אעפ"י שאינו ראוי או אפי' אעשה כן ואם אמר
 לו טול אתה שיעור בחכם ואפי' שותף שומעין לו אבל אם אמר
 שול אתה שיעור בדמים ואפי' שחות או אפי' שיעור בדמיה נ'
 ואתה שחות אין שומעין אבל אם אמר לו טול אתה שיעור ב'
 בדמים או אטול הכל בדמים שומעין לו יש אומרי' דלא אמרי'
 גוד או איגוד אלא בסיד שביהם משנת לקבותו ורב אפם כת'
 שהכל תלמי בתוכה ולא חייסין אי לית ליה לכתוב וכן ע'
 עיקר **נא** כתב הרב ר' יונה דריכא דגוד או איגוד ל'
 לא שייך אלא בידועין או מקבלי מתנה אבל
 אם לקחו שנים בית שאין בו כדי לזה וכדי לזה אין אחד מהם
 יכול לומר גוד אי איגוד שהרי לדעתם היה שניהם שותפין
 בו לקחוהו ולא למכרו איש לאחיו וכתב אדוני אבי הראשון ז'
 וכראין דבריו אם לא היה להם בית דירה וכפל או כסף ד'
 דירתו של אחד מהם או הוצרך למכרו ונאמרו דחקו ויכול ל'
 לומר למכרו גוד או איגוד וכיון שטי'ך לדוד בו אינו דונה
 לדוד עם אחד וכן ממי הוצרכו שניהם לדוד בני

בית דירה ויכול לומר גוד או איגוד

בית דירה ויכול לומר גוד או איגוד

ב הרוצה לרדק תורה כדאיס כתיבס מדבק ועלכד
 שיחה בסוף הספר כדי לגול פכיס העמוד שהוא
 כגלל עליו וכתחלתו מביח כדי לכרוך בו כל הפער שהוא כ
 כגלל מסופו לתחלתו וס'ת' לאמצעיתו הוא כגלל ועושה לו ס
 סני עמודין חילך וזילך וצריך שלא יהא חוט המוקיפו לאחר
 סיגלל יתר על ארכו וכגול מדה בינוכית שלו פסה טפחי'
 בלא עמודים. **ג** סדרן של כתיבס יהושע שופטים
 סמוא מלכיס ירמיה יחזקאל ישעיה תרי עשר.
 סדרן של כתיבס דות תלס אינע מפלי קהלת סיר השירים
 קינות דכילא מגבלת אסתר עזרא דברי הימים.

פרק השותפין א

הכא לחפור בור בסוף
 סדהו סמוך למצר חבירו אס עשויה לבורות צריך להרחיק
 מן המצר ג' טפחים אפי' אס אין לו סס לחבירו כור וכסירה
 ג' חבירו לחפור ירחיק ג'ס הוא ג' טפחים ואס לא הרחיק ו
 ועד הכותל סהיד אינע חייב לעשות יותר ואס אינע עשויה
 לבורות חופר ממש על המצר וכסיגול חבירו לחפור צריך
 להרחיק פסה טפחים אבל החופר בור בתוך שלו מוכר חצי
 סדהו אפי' עשויה לבורות וכל הלוקח לחפור בו סמוך למצר
 הוא צריך לעשות כל ההרחקה וכן סיח ומערה ואמת המים
 ובריכה שסורין בה כגרים כלה צריכה להרחיק מכותל ב
 בור חבירו ג' טפחים. **ב** מרחיקין גפת סיד וסלעים
 מכותל חבירו שלסה טפחים ועד סהיד מרחיקין
 זרעים ומחרישה ומי רבליס מהכותל ג' טפחים ומרחיקים
 הרחיס ג'מן השכב סהן ד'מן הרכב ואת התכור ג' מן הכלל
 סהן ד' מן הפסיה וכל אלנ אסורין להמוך אפי' קודם סיכה
 חבירו כתלו ל'סי' ול'רח מותר לסמוכן כל זמן ס'אין לחבירו
 סס כותל. **ג** חלון הפתוח למרבה או על גב מוספע
 ס'אין עליו ק' תשיס אין לו חזקה ואין בעל המרבה
 והגב יכולין למחות בו מלפתחו וחלון הפתוח למצר חבירו
 מוקוס גבוה וכל חבירו לבנות תחתיו ולעשות על הכנין
 גב מוספע בעל החלון יכול לעכב עליו. **ד** בריכה
 סל כוכבין ש'ספספין בה כגדים צריך להרחיקה
 מהכותל ד' אמות. לא יסתין ארס מים אבל כותל לכניס סל
 חבירו אלא אס כן הרחיק ג' טפחים ובעל אבכיס טפח ו
 ואס כותל אבכיס על גב סלע מותר קרוב ממש. **ה** לא
 יעמד ארס תכור בתוך ביתו לא אס כן יס על גביו
 בינו לתקרה כ' אמות היה מעמידו בעליה צריך שיהיה ת
 תחתיו מעזיבה עובי ג' טפחים ובהירה דיו במעזיבה טפח
 ואס הזיק אעפ' שהרחיק כסיעור חייב לשלם. לא
 יפתח ארס חכות של כח'תומין ובעזין ולא רפת בקר ולא י
 יס'ס שחת תחת אונר יין ושמן של חבירו ואס קדם הוא ל
 לאונר מותר אפי' גלה דעתו פרונה לעשות אונר כגון ס
 סטיכד וריבץ או ריכה בחלונות ואפי' בכה עליה לכך וקדם
 זה ופתח מתחתיו אין צריך לסלקו. **ו** אחד מוכיח חצר
 סתקס לפתוח חכיות כחצר בני חצר מעכבין עליו א
 אבל אס בקס ליעשות מלמד תיכונות או לעשות מלאכתו
 בביתו ולמכרה כחון אין מעכבין עליו. **ז** עיר סיס ב

בה כ'ת' תיכונות כופין זה את זה להשכיר להם מלמד ואחד
 יספיק להם עד סיהיו מ' ואז מעמידין דים דוכא מוסל בני
 העיר וכוה יספיק להם עד סיהיו חמסיס ואז צריכין להשכיר
 פכיס ומכביכין אותם כגן סס וכבן סבע ואין מייסרי אותן
 יותר מדאי ואף אס אינו רוצה ללמד אותו יגב סס עם י'ה
 האחרים ואין מוליכין אותן מעיר לעיר כדי שלא יצטרכו כל
 כך מלמדן אס יס בעיר כ'ת' אבל בעיר מוליכין אותן מבי
 כניסתה לבי כניסתה ואס היה נהר מופסיק אין מוליכין א
 אותן לאתס כן יס עליו גמר. **ח** מקרי דרדקי דגרים
 ואיכא אחרינא דגרים טפי מיכיה משלקין ליה
 ומוקמינן לאחרינא. **ט** תרי מקרי דרדקי חד דייק
 ולא גרים וחד גרס ולא דייק מוקמינן האי דייק
 ולא גרים. **י** מקרי דרדקי שתלא אמונא וסופר הכייר
 וכן כל פסיד' דלא הרר אס קלקלו משלקי' להו בלא התראה
 אחד מוכי חצר או אפי' כלס סבהו ליעשות דופא
 אומן או ברדי או מלמדי תיכונות גרים אפי' סהיד
 מעכב על הרבים. וכן מעכבין שלא יסכיר סוס ארס בחצר
 ביתו לאחד מאלו ולא לגבי כל זמן סמוכא להסכירו לישראל
 בדמים הללו. **יב** בני עיר זסת יכולין לעכב על בני
 עיר אחרת שלא יבזאו כאן לעשות מלאכתן ולא
 ללוות ברבית ולא למכור סחורתן על יד על יד כדרך חכוכי'
 אבל מלמכרה ביחד אין יכולין לעכב ואפי' על יד על יד אס
 מוכרים יותר כזול אין יכולין לעכב וכיום הסוק אין יכולי
 לעכבס מלמכור כסוק אחר סכ'אין ליום הסוק וכגד' שלא
 יחזרו בעיר ואס יס ל'ס הקפות בעיר אין יכולין למוכעס
 מלמכר במה סיריחו סרכסת מן הריחו עד סיגבו הקפתס
 או מללוות ברבית להסתבר סרכסתס עד סיגבו ססרותן
 ורובלין המחזרין בעיר אין יכולין למוכעס מלמכור ולמכור
 וכלבד שלא יקבעו ואס הרובל ת'ח' אפי' מוקבע אין מ
 מוכעזין. **יג** ועל מלמדי תיכונן אין יכולין לעכב אפילו
 מלקובע כאן ואס בני עיר אחרת פורעי מ'ס בב'אן
 אין יכולין לעכבס כלל. אבל מן מבוי על חבירו הרד עמו
 או אפילו על כן מבוי אחר אין יכול לעכב. **יד** ת'ח'
 מביא סחורה לעיר צריך למכור לכל מלמכור עד
 סימכור הוא שלו. **טו** הכא לסמוך אבל כותל חבירו
 אס יס בו חלון צרי' להרחיק מוכבדו ארבע אמות
 ואפילו אין בו חלון צריך להרחיק ארבע אמות
 משוס דווסא סיסודו מתחוק במה שרשין הקרקע בכתיס ו
 ואפי' היה סס כותל כיכר וכידס הקרקע וכפל לא יסמוך לו
 אחר בתוך ארבע אמות לא סכא כותל של חצר או גנה או כ
 בית אס העיר חדשה ואס היא ישנה אין צריך להרחיק
 משוס דווסא סיסודו מתחוק במה שרשין הקרקע בכתיס ו
 ואפילו היה סס כותל כיכר וכידס הקרקע וכפל לא יסמוך
 לו אחר בתוך ארבע אמות לא סכא כותל של חצר או גנה או
 בית או עיר חדשה ואס היא ישנה אין צריך להרחיק משוס
 דווסא ככותל חצר ואס כותל חבירו הוא ממזרח למערב ו
 זה לא לו מוצפון לדרוס יכול לסמוך לו דבר מועט ולא ח
 חייסין לדווסא אבל אס יס לו חלונות ככותל צריך סיגביה
 כיתלו או סיפילנו מהס ארבע אמות וירחיקנו מכבדו ע

אות בתרא

מגברו טפח ויפציץ ראש עובי כתלנו ואם פני כתלנו באין
 לשני דרי החלקו צריך שיהא בין שני הכותלים ארבע אמות
 ואלכר רוחב החלקו טפח מצד אחד וארבע אמו' טפחות טפח
 מצד השני וכל היתר על הטפח כמד אחד ימצטו כמד השני ו
 היה לחכירו שוכך אצל רוחו בא להצמיד סלם בחצרנו ל
 להרחיקו ממנו ארבע אמו' קנה חכירו ממונו מקום להצמיד
 סלם למזלמתו צריך שיכיה לו יתקף פניו לארבע אמות
יו אעב' דקומא לן כד ינסי דעל הכיזק להרחיק עצמו מן
 מורה בכל הכך הרחקות דמתכי דחפכי גירי דליה
יו הילכת' גרמא בסקין פטור אבל אסור ויכול חכירו
 למכרו שלא יגרש לו היזק ודינא דגרמי חייב
יח כל היזק גדול שאין אדם יכול לשלכו כגון עפן ערוד
 וריח של בית הכסא שהוא מגולה וכן כל היזק ש
 סירוב שאין המערער יכול לשלכו אעפ' ששאר בני אדם ש
 סובלין אותו אין אדם יכול לטעון עליו חזקה ולר' אשילי יט
 לו עדים שסבירו ממנו אינו מועיל ול' עדים מועילי' לו וכן
 עיקר' **יט** מרחיק' הסוכך מן העיר חמשי' אמה'
 ולא יעצנו בתוך שלו א"ב' י"ש לו כ' אמה לכל רוח
 ואם לקחו צמו שהוא אפי' בתוך בית רובע הרי הוא בחזקתו
 טועמין לירוש' וללקוח שהראשון עזאו ברשות לא סנא כנגד
 רבים וא סנא כנגד יחיד **כ** גזל' הכנזא בתוך ח
 חמשים אמה לפיכך הוא של בעל הסוכך חוץ לחמשי'
 אמה הוא שלו כנזא בין שכי סוככין תוך כ' לכל אחד פרי
 הוא למי שקרוב יותר מחנה על מחנה יחלקו
כא רוב וקרוב הולכין אחר הרוב אפי' בקרוב דמוכח
 בגל' להעיר עכבים הנמצאים בכרם של ערלה
כב הכית של יין שצפתו בכהר בעיר שרובה ישראל
 מותר אפי' קרובה לבית גוי בעיר שרובה גוים אסורא
כג כדור' של יין שצמא'ים במקום שרוב מוכרי היין
 ישראל קאכיס אסורין גדולים מותרין ואם היו גדולי'
 וקטנים ביחד הכל מותר **כד** מרחיקין האילן מן
 העיר כ' וחורב ושקפת' חמשים אמה אם
 העיר קדיש קוצץ בלא דמים ואם האילן קדם קוצץ ופותן
 דמים שפק אי זה קדם קוצץ בלא דמים מרחיקין הסוכך
 מן העיר חמשים אמה ולא יעצנו בתוך שלו א' א' פ' י"ש לו
 חמשים אמה לכל רוח מרחיקין הכורסקי והכבלות והקברות
 מן העיר כ' אמה ואין עושין כורסקי לא למזרח העיר
כה מותר לשמוך מפרה לירק ושירחיק כרי שיעור
 הרחוקת באר ולסמוך כרישין לכבלים וחדל ל
 לדבריים מרחיקין הדבורים והכבשנות מן העיר כ' אמה
כו עוצרי טמן שצמחת הבא'ם הקרקע כנער ונוקלקל
 כותל חכירו צריך להרחיק ואפי' החזיקו בכך לא ה
 הויא חזקה בין החזיקו קודם בנין הכותל בין א' כ' ואם הפילו
 הכותל ושכרו כלים חייבין לפלס **כז** מנסכי שמתן
 שהכשורת הולך על ידי סרוח ומזיק חשיב גרמא ו
 דיכולין לזעזע ואם החזיקו שמוצין **כח** לא יטע
 אילן סמוך לשדה האילן של חכירו ולא
 לבפני חכירו לא בכדי שיעור הסוך המחרשה ככל מקום

פרק חזקת הבתים **א** שיהיו ו
 ומערות ומרחצאות ושוכות ובתים הבתים ובתים הפלתי' וכל דבר
 שעושה פירות תריר חזקתם ב' שנים שלמים שלאחר ב' שנים
 יכול לומר קניתיים מןך ואברתי שטרי אפי' יש ליה עדי' שהיה
 שלו שאם אין לו עדים כאמן לומר מיד לקחתיו מןך
 ואם מיחה זה תוך ב' שנים אפי' שלא בפניו מבעל ה
 החזקה אפי' אצרו עדי' המחאה שלא הגידו למחזיקי **ב**
 ב' שני חזקה צריך שיהיו רצופות בלא הפסק בבתיים
 ומיניה במקום שרובלין לרובע שנה ולהוכיר שנה וכן החנוני'
 שאין תשמישין אלא ביום מהכי חזקה בפניו בשש שנים אעפ'
 שאם היה אחר שאינו חנוני ודרבו היה צריך שש שנים ר
 רצופו ובתים משהכיר עדי' פדר כג' ב' שנים סתם הוי חזקה
 אצ' שלא העיד בפירוש על ימים ולילות אבל אם המערער
 טוען אפי' יודע שלא דר בו בלילות או אפי' אינו טוען והוא
 רובל המחורר בעיירות שלא היה דר בעיר ואינו יודע אם
 דר בו בלילות טועמי' לו זה צרי' להביא ראיה על בלילות
 בעדות השכנים שיעידו שהרישן שלא יצא ממנו בלילות
 אלא כפי כיהוג העולם ראינוהו ככנס בערב לביתו ויוצא
 בבקר ואם הוסיף לטעון ראיתי שיצא ממנו בלילות אחר
 שחלכו השכנים ליישן לא הויא חזקה אלא אם כן יביא ש
 עדים שיאמרו שכרנו הבית ממונו ודרנו בימים וכלי' לות
 ולא כתבו עדין השכירות דאלו אמרי' כתבוהו אינן כאמנים
 פטובעי' בעדותם הן שהיו צריכין ליתן אותו פעם אחרת
 למערער אם יוציא הבית מידו ואם המחזיק או עדין שדרו
 בו מכחם רובלין שדרכן לחזר בעיירות אף על פי שחזרו
 ימים רבים בעיירות ולא באו ללון בבית הוי חזקה כיון ש
 סהיה בירן שלשה שנים רצופים ואפילו לא טעין יש לו עדים
 על ימים ולילות מפני שסבור שלא יועילו לו מפני שהן ד
 רובלין אכן טעמי' ליה שיעידו על ימים ולילות סכל חזקה
 לפי המנהג ודרך אדם שיש לו עסק יוצא לעסקו וחזר ודר
 ודר בביתו וכן מקומות של בית הכבשת אם חפדיים שיפס
 בו שלשה שנים בכל עת שכתב לבית הכבשת ולא ישב בו
 במקום אחר זולתו רק אם ישנה מקומו מחמת אבילות הוי
 חזקה ולר' לעולם אין העירי' צריכין להעיד על דירת ימים
 ולילות אלא די על מקצת ימים ולילות אפילו אם יצאו ל
 לפעמים מן העיר ומעדיים כשיצאו הכיחוהו דר בו וכשבאו
 מצאוהו בתוכו שג' **ג** הכחו תרי דובון אי עא חר דר
 בו א' ב' וחד ב' ד' ולכסוף יצא עליו קול ערער

עירער והיו להם עדים שהמזכיר דר ביום אחד לא היו חזקה
 ואם עמו הלוקח או בעדים ובפטר הקי חזקה בשלשה שנים
 שראשונים החזיק בכל המזל המזל מבבית רובע לא קחה
 אותו בית רובע אפילו אינו בת זריעה אבל פחות מבית ר'
 רביע קחה חזקתה **ד** מערער שאמר למחזיק א'
 אותו יום שארתה אומר שקנית ממני לא היית בעיר
 אינה טענה אפילו הלך בדרך מרחוק דשחח מפני לו על ידי
 שליח אבל אם טען דרתי בבית הפנימי ועברתי דרך עליו
 ולכך לא מחיתי אם ירוע שהיה דר בפנימי צריך המחזיק
 להביא עדים שלא עבר דרך עליו ואם אינו ירוע סדר ב'
 בפנימי אין טענתו טענה **ה** מי שאמר לחבירו כ'
 כהמים שקניתי מוכר פוסק **ו** אפי מוכר לך ויש לו
 פדה אחרת שקורין לה דבורה סהקן ואומר לא קניתי מ'
 ממני אלא שנקראת בר סהקן אינה טענה **ז** מערער
 טען שלא היה במדינה ולא ידע בחזקה **ח** אינה ט'
 טענה עד שיבחר בעדים אבל אם ירוע שלא היה במדינה ו'
 ואין סיירות מצויות אפילו יש עדים טבבל שלשים יום באל'
 לשוק ואומר הייתי טרוד בשוק ולא ידעתי בחזקה שלך הוי
 טענה **ט** מחזיק שאמר למערער מפלוני קניתי מ'
 שקניתי מחזק בפני הוי חזקה אפילו עדים למערער
 מחיתה שלו אבל אם אמר קניתי מפלוני שאמר לי שקניתי
 ממך אפי' אין עדי למערער שהיתה שלו אינה חזקה ויחזירה
 למערער ויבטל מצותיו וכן המוכר **י** מחזיק שאמר
 שקניתי מפלוני והביא המערער עדים שפלוגי בזה ממנו
 וטען המחזיק כתיבתו עמוק ואמרתי לי לקנותה ואלו בזה
 עמוק למה אמרת לי לקנותה והשיב לו לפי שנתן לי להוציא
 ממך יתר ממיד המוכר טענתו טענה **יא** מחזיק שאמר
 שקניתי מפלוני ויש לו עדים סדר בו פלוני יום אחד והביא
 המערער עדים שאחר כך רצה לקנותה המחזיק ממנו אינה
 טענה סיכול זה לומר שאעפ' שקניתי מפלוני רייתי לסלק
 תרעומתי **יב** מחזיק טען קניתי מפלוני והחזקתי
 בו והמערער אומר מוכרה לי שמכרה לי מהיום ד'
 פנים ועל זה השיב המחזיק שכי חזקה שאמר לא על ב' שנים
 אמר אלא כמה שנים וקדמה קניתי לסלך אם הביא עדים
 המחזיק בה טענה שנים טענתו טענה אבל לא הביא אלא ע'
 על טענה שנים לא והוא שקניתי במטר אבל קנאה בעדים
 פני בחזקת שם שנים הלוקח מן הגוי אעפ' שאמר בוזה
 היא בידי אינו באמת לאבד את זכותו של זה **יג**

וסתק אינו יכול לחזור ולסתור הדאגו **יד** אומר של
 אחד אומר של אבותי והביא אחר עדי **טו** אומר של
 אחזקה והשכי הביא עדים שהכחישו עדי הראשונים שאומרי'
 אותן ב' שנים ארבעה זמ אכלן מעמידין אותו ביד הראשון
 טעמא לרועי אבות אלא מוציאין מיד הראשון וכל דאלים
 גברי **יז** ההוא דאמן לחבריה מאי בעית בהאי ארעא
 אומר ליה מכך זבכתה ורא טעמא אמ' ליה טעמא
 זיטא הוה נוח קיימו ואחר כך הורה שהוה מוויף ואומר ש'
 סטר כשר הים לי ואכר מעמודי קרקע טירו ליה דוק בלאומ'
 פטר אמנה הוא ולרשעם אפילו אמר פטר מוויף ממש וכן
 דעת א' א' קדאם זל וכה' ג' שתבעו ק' מאה דיכרין ומוציא ע'
 עליו פטר וכו' אין מוציאין מידו **יח** אין אומרין מינו
 להוציא אלא להחזיק ואין אומרים **יט** מינו אלא היכא
 טאינו יכול להמרו אם לא שיקר תחלה **כ** ערב
 קבלן שמראה פטר שיהיה לו למלוה על הלנה ואומר
 שפטר והחזיר לו הפטר וקרא בו ללוה אם מפד' הערבות
 בפטר או מורה לו בו צריך והוא סכת לו המלוה התקבלתי
 הא לאו הכי לא **כא** מלוה שהוציא פטר ואמר הלנה
 פרעתיך והסיכו והלא לוית אוקס ממני אחר
 כך הרי מודה שמחל שפטר ופסול אבל הומו החזקתו
 לך מפני שהיו רעים עדין הפטר קיים **כב** ראובן
 שתופס קרקע משמעון במשכנתא **כג** ואלה ש'
 שלשה שנים כחיי שמעון ומת שמעון והיח יתומים קטנים
 יכול להחכיא פטר המשכנתא ולטעון לקוח הוא בידי ומקבל
 עדינותו בפני קטנים אפי' אם יצא קול שבתורת משכנתא
 בא לידי אם יצא קול אחר החזקה ומכל מקום להאמינו ב'
 בטענת אחרת שיאמר חייב לי מעות אחר' מינו סיכול לומר'
 לקוח הוא בידי לא אמרי' ואם יצא הקול קודם שאכלה פני
 חזקה בש אינו באמת לומר לקוח הוא בידי **כד** סא
 דאין כפרעון מן הייגמים מפוס צריי הוא הילכך **כה** מי
 פירע בשעמו שלא התפסו צריי מותר לישבע מהם אם
 יכול אעפ' שאין נכסבין על הקרקעות מדאורייתא מדרבנן
 כפכבין ובל הטוען חזקה צ' ין פכועה כן כבגד יתומים ב'
 כן כבגד אדם אחר **כו** מי שתפס וכפרע מן היתומים
 בלא טענה חייב **כז** לישבע ומשמתיקן ליה עד
 דמסתבע ומיהו אי לא בעי לאשתבעי לא נחתיקן לכנסיה
כח ראובן שמת והיח דקל וכו' שמעון ולוי וכל אחד
 אמ' אפי' קרוב כל ד' שנים גבר וגבר לוי ואחר כך הביא
 שמעון עדים שהוא קרוב ואינן יודעים אם לוי צריך לחזור
 לשמעון הדקל וגם הפירות שאכל אפילו אין ידוע שאכלם או
 אלא על פני **כט** זה אומר של אבותי וזה אומר של א'
 אבותי הוי **ל** אייתי סהדי דאבותיה הוי מעולם
 והאי אייתי סהדי שאכלה פני חזקה מוקמינן לה בידיה ד'
 דעדי חזקה וצרי כמי בעי אידך לשלומי ליה אם אכלן
 מחזיק טען חזקה ואינו מביא עדים אלא על שני עדים מ'
 מחזיר קרקע ע' פיירי וכן כמי אם הביא עליהם עד אחר
 והוא דחטף נכסא מחבריה ואייתי חד סהדי ואמר ליה

21

לית איהו חטפי ודידי חטפי הוה ליה מחוייב שמועה ואינו י
 יכול לישבע ומשלם הכי אעד אחד על אכילת שלשה שנים מ
 מחזיר קרקע ולא פירות הטוען סירד לקרקע לפירות
 כאמין על הפירות שאכל בשמועה הכא ללקוט פירות אינן
 של חזירו והוא אינו לפיכחו אין בית דין מוחי בידו ולכשיבא
 אין לו עליו אלא שמועת היסת **כא** דבר המטלטל
 ששנים חלוקים עליו ואין לאחר **כב** כח בו יותר
 מחזירו ואמר אחד לבית דין שיתפסוהו מדעת שניהם אין
 תופסין ואם תפסו אין מוציאין אותו עד שיתברר של מי ה
 הוא **כג** כל דבר ששנים חלוקים עליו ואין לאחר
 בו **כד** כו מלחזירו כל דאליס גבר וכל מי
 שגברו ידו פטע אחת הוא שלו עד שיביא חבירו ראיה אבל
 בלא ראיה אפי' אם תגבר יד הפטי לא יפסקין ליה לאפקיה
 גיניה ואם בא אחר נאטפה מידם אינו יוצא ידו השבה עד ש
 שייב לש' י'הט לכל אחד ואחד **כה** שני שטרות של
 מתנה הוציאין כיום אחד הני דינא **כו** שודא דרייבי פי
 שיתבונה והדיין לכל מי שירצו בלא טעם וכלא ראיה וכלכד
 בלא יתנה הדיין מחזיק שביטא עדים שהמעבר סייב לו
 בלקיטת הפירות לאתרי הוי חזקה ואם טען המערער ל
 לאריכות ידו ולכך שיעתי לא הוי חזקה עד אחר ג' שנים י
 ישרא שקנה מן הגוי קרקע שירוע שהיה של ישראל
 אין לו חזקה אלא בשטר ואם טוען בפני קאמרי
 הגוי ממונו או הראיה לו שטר הקנייה יט לו חזקה **כז**
 המחזיק במה שמוץ לעדר לא הוי חזקה אכלה
 ערלה או שביעית וכלאים או שמת המקום סרגילין בו הוי
 חזקה המחזיק בארץ רעה מלאה בקשים או שלא קפץ ממנה
 אלא כפי מה שהוציא בה אינה חזקה דע' י'ש גלותא אין לנו ח
 חזקה בזכותהו ולא הם בשלנו **כח** אין וכל ב'ח'
 אין לו חזקה אלא לאחר שלשה שנים **כט** ואם יש רועה
 שמוכרים בה ציונות מידם לידו וגם הוא מוכרם ליד הבעלים
 יש להם חזקה מיד ועבד כנעני קטן יש לו חזקה אפילו
 אמור רבילה ליד לבית המרחץ הילכך בין שדה שלהין בין
 שדה של בעל בכל דבר אין חזקה פחות מ'ג' שנים שלימות ח
 אם חרפה ג' שנים ולא זרעה לא הוי חזקה ודןל המשיך פ
 פירותיו אין לו חזקה שאין חזקה עד סילקוט פירות בידו
 שלשים אילנות ב' בית שאין וכל בית האה עשרה ואכל עשר
 בשנה וזו עזר בשנה זו הוי חזקה לכל השדה וכגון שכל פ
 פנה לא עשו פירות אלא עשר שאלו וזו מטחין בכל ה
 השדה בכל ב' האה שדה שאין שחזיק אחד האילן ואחד ה
 שקרקע שתחתיה זה קנה כל הקרקע זה קנה כל האילנות
 ולכשייבשו ישנו אחרים תחתיהם לא שפא שני אילנות ולא
 שפא שלשה **כ** החזיק באילנות הכטועין רטופין
 יותר **כ** מוכדי כטועתן הוי חזקה ללוקח פ
 שקבאן כטופי' לא קנה קרקע המוכר דקל יחיד לחבירו וזה
 החזיק בו וטוען מוכרתו לי ליטע אחר במקומו הוי טוענה
 הילכ' חזקה שלא בפניו אפי' אם ברח מחמת ימון הוי חזקה
 ובלבד שיהא עת שלום שהשירות מכוונת או ברח מחמת פ
 שהרג הכסף או לא הוי חזקה שלא בפניו

כח מיחה אפי' בפני שנים שאינן יכולין לו הוי מחאה
 לכטל החזקה והיכי דמי מחאה שאמר פלוני אכיל
 ארעא דידי בגלגותא אפי' לא שייס לומי למחר תבעא ליה
 בריכא ולא אמ' כמי פלוני בזלכא הוא אפילו אמר לעדים פ
 שמיחה בפניהם לא תאמרו לו דבר או שאמרו הם לא כאמר
 לו דבר ואפילו אמרו לא מוציא דבר זה מפינו הוי מחאה
 אבל אם לא אמר אלא פליא בזלכא הוא או אפילו שייס לומר
 אכיל ארעא דידי בגלגותא ואמר להם לא תבא דבר מפיכם
 לא הוי מחאה **כט** מחאה ראשונה תספיק עד סוף
 שלשה שנים ולסוף כל שלשה שנים צריך כ
 למחות ואם המחאה שלכסו ג' שנים אמר בזון הוא ובשכירת
 שלכסו שש אמר שתופה אותה במשכונא כתבטלה המחאה
 אבל אם מיחה פני פעמים תפוק שלשה ושינה דבריו ב
 בשביל זה לא כתבטלה המחאה **ל** העושה מחאה
 בפני שנים יכולין לכותבה בלא ציוויו ואם מיחה
 בפניו והוא מוחה אפילו בלא ציוויו הוה בפני שנים שהייב
 לפלוני מנה לא יכתבו בלא ציוויו ואם הודה בפניו עד ואמ'
 האחד אתה עד הוי הודאה **לא** קנין שקנה לחבירו
 לקיים כל דבר מושיל אפי' בינו לביןו אם הודה לו
 ואם הקנה לו בפני עדים כותבין לו אפילו בלא ציוויו אבל א
 אם מוחה בהם שלא לכתבו לא יכתבו קיום שטרות אינו זב
 בפחות מ'ג' **לב** כותבין מודעא על כל אדם אפילו
 אי בית דינא וכתבי מודעא אבל אונסא דזכיני
 הוא שיצרו האונס ועל גט ומתנה כותבי' אפי' שאין מכירי'
 האונס **לג** מתנה טמירתא שאמר אטמור וכתבו ל
 ליה או אפי' סתתן סתם ולא אמר כתבו בשוקא
 מדינא דגמרא אינה מתנה ואפי' תפס מפסקין מיניה
 ואפי' מודעא לא הוי לכטל מתנה בליה של אחריה והאידי
 כהנו לכתוב כל המתכונת כתבו בשוקא הכותן סתם
 דעתי על המחב והוא מתנה **לד**
 שכיב מרע שאמר לעדים לא תגלו זואתי עד ל
 לאחר מיתתי לא הוי מתנה טמירתא מתנה פ
 שכיב וידוע שהיה אכוס אינה מתנה כל חזקה אינה
 מועלת אלא אם כ יטוען עמה אהה מוכרתו לי או כתתו לי
 והחזקתי בו אבל אם אמר החזקתי שלא אמר לי אדם
 דבר אינה כלום ומיהו אם אחר כן תקן דבריו לומר שטר
 היה לי ואחר שומעין לוי **לה** כל חזקה אינה ב
 בשחות משלשה שנים אפילו החזיק בפני ה
 המערער ואפי' לו אם שיעלו המערער לכנות כותל שלו ו
 והוא לא ידע באותה שעה אינו כלום דהוה ליה משילה ב
 בטעות **לו** שני עדים אחד אומר פלוני לוק'
 מפלוני מאתיים באותו היום ובאותה שעה
 ואחד אומר לא היה אלא מנה חייב ליתן לו מנה
 המחזיק שאמר למערער מפלוני קניתיה שקבאה ממך א
 בפני אלא אמר שקבאה ממך אם מביא עד ש שהמוכר דר
 בו ואפילו יום אחד ימערמדין אותה בידו ואי לא לא ואפילו
 יפ' עדים שכרחה בו המוכר למפרה ואם אמר סתם מפלו'
 זכנתה

זכנתה דרכה מיכך נאמן אחר כך לומר קמי דידו זכנה מ
 מיכך **ל** ג לקוח שכל ה החזיק בו טנה מצטרפ
 לבשמים והוא שמכרה לשמי ושכי לשמי בטור
 אכלה האב שתי שכי והבן שנה או האב שנה והבן שנה והלוקח
 שקנה מן הבן שנה הוי חזקה וכן אכלה המזויק בחיי המעורר
 שנה ובחיי כנו שנה ובחיי הלוקח שקנה מהבן שנה הוי חזקה
 והוא שמכרה בכלל שדתינו אבל מכרה לבדה הוי מחאה ה
 והיה לו לזוהר בשטר . המוכר שרה בעדים גובה מכספים
 משועבדים אפי לא פירש גיכיהם האחריות והוא שיעידו ה
 העדים שלא עשו לו שום שטר וגם לא היו עם עדים זולתם .

לח

הוא שחזק בחלק של סתמו יש לו חזקה אם יש
 בה דין חלוקה או שהחזיק בחזיה ואמר זה הגיע
 לחלקי איכה חזקה . שותף מעיד לחבירו על חלקו להעמידו
 שידו אם כתב לו דין ודברי איין לי על שרה זו וקנו מידו וקבל
 עליו אחריות אם יעשה ממנו בעל חובו ולא קבל עליו א
 אחריות על מעדער דעלמא . שותף שנכנס
 בחלק חבירו ועבדו חסוב כיווד **לט** ברשות ומחלת
 כדון אריסי העיר אפי בקומה העומד לקבד ואפי בשדה ש
 פאיכע עשיתה ליטע . **מ** בני העיר שנכנס להו ס'ת'
 איין דין אותו בדיני אותה העיר לפי שאי איפשר
 להם להסתלק שלא ישמעו קריאת התורה ונמוצא שהן כובעין
 בדבר אבל בדבר אחר יכולין להסתלק ולרין ואעפ שהיו
 פשוטין דלא בעינן תחלתו וסופו בהפירות בפסולי ממון אלא
 בפסול בגוף . שותף שאיכ לחבירו שמוור לי היום ואסמור לך
 למחר הן שומרי שבר זה להו **מא** ראובן שבזל שדה
 משמעון ומכרה ללוי ובא יסודה לערער

ולומר שראובן גולה ממנו בין ערער בעודה ביד ראובן או
 לאחר שמכרה ללוי אם שמעון מעיד שידע שקרקע זו של
 ראובן או של לוי היא מקבלין עדות אבל אם בא לפסול עדי
 יהודה בדי להעמיד השדה ביד ראובן או ביד לוי ובא יהודה
 לערער ערער בעודה ביד ראובן או אפי לאחר שמכרה ד
 והוא עדין חי איין מקבלין עדותו אפי לפסול עדי יהודה אבל
 אם מת ראובן אז יכול שמעון להעיד לשלול עדי יהודה .

מב

ראובן שמכר שדה ללוי שמעון שאלו ובהאחריות ובא
 מערער לטוהפה ממנו לומר שראובן גולה ממנו
 איין ראובן יכול להעיד לשמעון להעמידה בידו מכר לו שרה
 או עיית יפול להעיד לו להעמידה בידו והוא שעדים מעידים
 שלא תיה לו לראובן קרקע מעולם והלוקח מודה שזו הפרה
 היא של ראובן שמכרה לו **מג** עשה עבדו אפתיקי
 ומסרו בעל חוב גובה ממנו סורו אפתיקי
 ומכרו איין כח גובה ממנו שעבד מוטלני אגב מקרקעי כ'ח'
 גובה מטו עלי שקנה ומכר אעפ שלא היו לו בשעת השעבוד
 אם כתב לו דאקני והוא שכתב לו דלא באהמכתא ודלא כ
 טעופה דטורי **מד** המוכר שרה לחבירו ופירש
 לו שלא באחריות אפי מנצחת גולה בידו אינו
 חוזר עליו **מה** ישראל שמכר חצונו לחבירו וגוי
 לקחו ממנו שאומר שהוא של איין אחריותו עליו
 אפי לא הכיר הלוקח שהוא משל המוכר ואפי ולקח הגוי ה

החומר בלא אוכף דאיכ למיזן אינו נוטל אלא שלו בין שהניח
 האוכף **מו** אומן פדבר שהוא אומן איין לו בו חזקה
 לטעון לקוח האכדי אם יש ליה עדים שכתבו לו
 לתקנו אינו יכול לומר לשם מכר או לשם מתנה מסרו לידי
 והוא שעדים ראו אותו עתה בידו שאם לא כן כאומן לומר
 החזרתי לך או לקוח הוא בידי במיגד החזרתי לך וא' בדברים
 שטיבן דאויין להשאיל ולהשכיר אם ראו אותו בידו עתה ולא
 מסרו לו בעדים או לא ראו בידו ומסרו לו בעדים כאומן לומר
 לקוח הוא בידי בשבועת היסת ואם מסרו לו בעדים ובסוראו
 בידו אז אינו כאומן ואם מסרו לו בעדים ואמר לא תחזיר לי
 אלא בעדים ואמר ליה החזרתי לך שלא בעדי כשבוע שבועה
 דאורייתא וכפטר ואם אומר החזרתי לך בבני פלוני ופלוני
 והלכו להם למדינת הים בשבועת היסת . והא דמסריה בפני
 עדים מהכי דוקא כשמסרו לו לשם פקדון אבל אם מסרו לו
 פתם יכול לומר במכר או במתנה ה' לידי ודברי העשיתי
 להשאיל ולהשכיר דין כל אדם בהם כאומן פדבר שהוא אומן

מו

כתחלתו כליו בבית האומן הרי זה ישתמש בהן עד
 שכתבו לו שלו וה' מ' שכתבו לו האומן עצמו ואמר לו
 עליית שטם אבל כתבם לו אשת האומן או בכיו או אפי הוא
 ואז' לו קח עליה' לא ישתמש בו כתחלתו לו כליו בבית האבל
 או בבית המשתה לא ישתמש בהן **מח** אריס
 שאוכל כל הפירות לברו יש לו חזקה
 ואריסי בתי אבות שדרכן לאכול הפירות שנים קצובות ואחר
 כך יאכלום הטעלים כל כך איין לו חזקה ואם כתן אריסים או
 אריסים במקומו יש לו חזקה אבל חילק לאחרים והוא עובד
 עמה' איין לו חזקה . אריס מעיד לבעל הבית להעמיד
 השדה בידו כשאין בו פירות ולא טרח בו עדיין אבל אם יש
 בה פירות אינו מעיד **מט** ערב ומלוה מעידין
 ללוה אם יש לו קרקע אחרת כדי החוב כ'
 אפי' היא זיבורית . אבל קבלן אינו מעיד אעפ' שיש לו אחרת
 ולקוח ראשון מעיד לשני אם יש למוכר קרקע אחרת כדי
 הקרקע שלו כל הכי דתבן איין להם חזקה אם טועבין פירטות
 מזה האב' ואם טועבין שהם קפלוה יש להם חזקה ואם ט
 טועבין שירש זה מזה האב' ואומר שהמערער הודה שמכרה
 לו בגן בזלן לא הוי חזקה ובגן כנו הוי חזקה ובגן אריס ובגן
 אומן הוי חזקה והוא ששהו ביד בן האומן אחרי מות אביו כ'
 כשיעור שאין רבילות להניח כל כך בליים בבית האומן אחרי
 מותו **נ** בזלן הנחזק בזלן על שדה אחת יש לו ח'
 חזקה באחריות ואם הנחזק שהורב כפשות על
 עשקי ממון איין לו חזקה בשום שדה . אומן שירד מאומכו' ו'
 יש לו חזקה אפי' בכלים שכתו לידו בעודו אומן והוא ש'
 ששהו בדליאחר כך כשיעיר שאין רבילות להניח בידו כל א'
 אחרי שגודע שירד לאומכותו וכן אריס שירד מאריכותו יש
 לו חזקה וכן בן שחלק מאביו ואשה אפי' הסק מגרסת שחייב
 במזונותיה יש לו חזקה כל אותם שאין להם חזקה אם יש ה'
 להם עדים או שטר מועיל אומן ומגלן שאסילו אם יש לו ש'
 שטר צריך להחזיר הקרקע ויחזירו לו מעותיו אם העדים
 מעידים

21

מצידים סבתנינו חכה לו המצעות אבל אם אומ' בפנינו הוד' לו על המכר אפי' מצעות אין צריך להחזיר לו והוא רבובין לא שוי זכינו בשבת מצעות ה' פ' במספר מודעה אבל אם לא נהר מודעה זכיה זכיה כת' בתלוייה זכין או כל אונס שאכסיה למכר היו זכיה אפי' בשדה זו ולא היה ליה לאשתמוסיה אבל תלוייה זכיה או תלוייה וקדים לא הוי מתנה וקידושין ובתבין מודעה אבל זכיה והוא שהעדי' מכירין באונסו ופגט בותבי' מודעה אפי' אין העדים מכירין באונסו נכ' פ' במתנה דאפי' אי לא מחר מודעה הויא בטלה אי דיעבד באונסיה ודי מחר מודעה ובטלה אחר כך בטלה פ' אמר בשעת משירת ה' המודעה כל מה שאבטל לא יהיה בטול אינו מועיל דבאיכופו אותו לבטל כל מה שאמר קודם לכן הכל תבעל דאמר ארזיה גמר ומבטל חזן מבינתה פ' כה' דידעין אונסיה אפי' אם בטל לא מהני בטול אבל מחר מודעה בטולה ולא ידעין באונסיה ואחר כך בטלה מדעתה עתה בטול

נא

ישראל שפגטו ליתן גט כדן בקר ונשים שפגטו מעצמן ליתן בטול ואם כפניה על פי ישראל לית' כסר ו צדים שמעידים על כתב ידש ואומרים אונסיה היו דבריו אין כאונים אפי' אין כת' ידש יזנא מתקומם אחר מודעה היו דבריו כאונים אפי' אם כתב ידש יזנא מ ומקום אחר' **נב** אין אדם יגול לטעון חזקה בכספי א אשתו אפילו סלק עצמו והם שאינו אכל' פ פירותיהם אבל אם יש לו עדים שמכרתם לו מהני ודוקא בכספי מלוג אבל בכל שאר ככסיהם לא מהני ליה אפי' שריש וכן אם אחר לקח אותם ממנו ואחר כך ממנה המכר בטל ה אבל בכספי מלוג מהני' לקח ממנו וחזר ולקח ממנה בין בכספי מלוג בין בכספי שאן ברזל אם מכר הוא נכרו המכר בטל מיד ואפי' הוא בעצמו יכול לכדלו ו אם מכרה היא לנדה שמכר תלוי' ובמוד' אם מת הוא כתקיים המוקד ואם מתה היא מוציא מיד הלוקחות' אשת איש שהחזיק אחד בכספיה בחיי בעלה היאכה חזקה אבל אם הניח להחזיק בחיי הבעל ומת הבעל והחזיק בו ב' שנים אחריו מו' ו הוי חזקה' **נד** המוכר פדה לאשתו בתעבות טמוכה לא קתיה

במצעות שאין טמוכין קתיה והבעל יוכל פירות כתנו לח במתנה קתיה ואין הבעל אוכל פירות ומיהו איכה יוכלה למכרו ולא ליתנו לאחר והפירות ילקח בהם קרקע והוא אוכל פירות' **נה** אין מקבלין פקדונות מן הכספים ולא מן העבדים ולא מן התינוקות קבל' מן האיש יחזיר לה ואפי' הבעל מוחה ואומר שלי הוא ואם תקפס מידה אם לא היו טמוכין מוציא מידו בבר' אם היו טמוכין איכה מוציא מידו ואם לזה ממנה והתגרשה אם היו המצעות טמוכין אין לה עלינו בלום ואם לא היו טמוכין צריך לפרעה ואם נכשאת וכותבת בבית או שבעלה מומחה ומפקיד בידה איכה באמת לזמ' שלי או של פלוגי הם ואם מתה יחזיר לבעל ואם ברשה ומתה יחזיר לירשיה' קבל' מן העבד יחזיר לו ואם מת אפי' כשתחרר קודם יחזיר לרב' קבל' מן הקטן יקנה לו

כודקל לאכל פירותיו ואם מת יחזיר לאכיו וכלם שאמר במייהם של פלוגי הם אם מאמין להם סהנה כן יתנם לו ואם אינו מאמין להם יתכם לרב ולבעל ולא' **נו** האומר תכרו מאתים זוז או שת' לבית הכספת יתנו לאותה סהנה רגיל בה היה רגיל בשת' הם יתנו לכל אחת מאתים זוז לעניים יתנו לעניי אונה העירי' **נז** אבובכו אין להם חזקה זה על זה כל זמן שהוא מומך על פלגן אכיו חלקו וחזיקין זה על זה **נח** אשת שנושאת ב ונותנת בתוך הבית ושטרות

אומר שלי הן ממעותי עליהם להביא עדים וכן אחר מהאחים פקיה כוסא ונותן בתוך הבית והיו שטרות יוצאין על פניו עליו להביא עדים ואם מת והביא יתומים אז על האחים ה להביא ראיה' **נט** הנותן מתנה לחבירו או שמכר לו וקבל המענו' אומר לו לך חזק וקנה כעל או גדר ופרץ כל שהו קנה אפי' שלא כשכיו אלא אמר לו לך חזק וקנה וכעל וגדר או פרץ לא קנה אלא אם כך עשם לפכיו וכן בר שמת ואין לו יורשים ובר' אחד לחזיק בכספיו מהני כעל גדר ופרץ אבל אם תלך בה כדי לקנותה לא קנה אלא בזבל של כרמים אותו קנה כה' לוד' הקונה מקנה מחבירו לילך לכרמו ואם אין מחויבות ככל דר' ר' ליתן לו מקום כדי שיוכל לילך שם טעון כמשהל זמורות ואם יש שם מחיבות אפי' אין ביניהם מלא פרסת רגל אין צריך ליתן לו יותר והאי גרר כל שהו מיירי סהיה תחלה גרר פשו' עובדים עליו בריוח והגביהו בעינין שאין יכולין לעבור עליו אלא בדוחק וכן פרץ בתחלה היו כנסתין בשת' בדוחק ותקמו שיכנסו בו בריוח ופ' ה' כמי' אב העמוד ותקן הדלת או אפי' מוצא דלת פתוח וכעלו קנה אבל אם כעול ופתחו לא קנה' **ס** משירת מפתח במכר או בשכירות לא קנס אלא

להבי אהבי דבין שומר לו המפתח אין צריך לומר לחזק חזק וקנה' ראה פטוק מים באים על ככסי הגר ומכנס או שהיו כבר בתוכם והסירם איכה חזקה היו בהם מים להסקותם ומכנסם שלא יצאו או שהכניס בהם מים להסקותם הוי חזקה סיו לגר שדות הרבה זו אבל זו ואין ביניהם מכר ופסקי' ב ביניהם החזיק באחת לקנות כולן קנה לו פירם לא קנה אלא כמלוא מצבה' הוי מופסקין בחצר החזיק באחת ה לקנותה קנאה לקנותה זאת וחברתה אותה קנה ח וחברתה לא קנה לקנות חברתה אף אותה לא קנה ר' ש החזיק בה לקנות סתיהן מיבעיא ולא איפשיטא הילכך אם החזיק אחר אחריו פזקה ברורה קנה' והאי מילי' ב בכספי הגר אבל במכר שמכר לו או ששכיר לו עשר פ' שדות בעשר מדינות כיון שהחזיק באחת מהן קנה כולן אם כתן דמי כולן' וכן במתנה אם אמר לך חזק ת וקנה באחת מהן קנה כולן' אבל אם אמר לי כן במכר ולא כתן לו דמי כולן לא קנה אלא במה שהחזיק ואין סחלקו דינן כמו מכר וכתן דמי כולן ואם מכר קנת והשכיר קנת והחזיק בין בשכירות בין בחלקות

בתיא וקיה הויחוקה לאידך . **סח** . שני בתיא בככסי הגר זה לפנים מזה החזיק .
 קבאו להכותו ואת הערביי חיצון קנה ולא פנימי לקנות .
 הפנימי אף חיצון לא קנה אבל החזיק בפנימי לקנותו הפנימי .
 קנה שתיקו הכונה פלטרין בככסי הגר ומשל הגר ונא
 אחר והעמיד דלתות האחרון קנה וי' שלא ככה בעצמו לא
 על ידי פועלים אלא ככה בעצמו קנה העצמי והאכזבי .
 המוצא פ' לזכרון בככסי הגר וסייד או צייר בהן אמה על
 אמה הרב הפתח קנה המצב מצדו בככסי הגר ויש עליו
 או ערך פ' ח' ואכל עליו קנה אבל אם יש פ' בית או מצא מ'
 מצעות ושטב עליו לא קנה . **סכ** . ואכל הפירות לא
 ורעה ולא ביטח אחר הזריעה .
סו . קנץ עכסי האילן להשיחו הוי חזקה ואם
 אינו כיבר שקצצו לימות לא הוי חזקה כינה ב'
 ח' אזה או שהפיר המכשולות מכה כרי לזרעה הוי חזקה
 ואם אינו כיבר שעשאו לזרעה לא הוי חזקה . הכנים בה מים
 להסקותיה הוי חזקה אינו כיבר שעשאו להסקותיה לא הוי חזקה
 זר צורת חיה או עוף בככסי הגר קנה . **סז** . שדה
 היתום ויימת במצריה כמכוש אחד קנה כולה
 ושאניה מוסיפות במצריה קונה במכוש א' באורך מלא מעכה
 לר' רוחות מן המכוש מרובע . **סח** . גוי שמכר קרקע
 לישראל וקבל מענות אדם שכתב לו השטר
 ונא ישראל אחר והחזיק בו וכה ואפי' כתב לו אחר כך שטר
 עליו קודם שהחזיק השני אינו כלום ואפי' החזיק בו הראשון
 במת פנים ולא לשם קביית כי היה כפוד פסיק לו שטרן ונא
 אחר והחזיק בה קנה ואינו צריך ליתן הדמים לראשון ואפי'
 רשע לא מיקרי ואסור לראשון לסבב על ידי הגוי להוציאו מן
 מיד המחזיק ואם חוק מאת המלך שלא יקנה שום אדם קרקע
 אלא בשטר אז לא קנה הפסי . **סו** . דינא דמלכותא מה
 שתיקן ותקיה לכל בני מלכותו דינא וחזקה דפרסאי
 היא ארבעים שנה . והקונה שדה מעבדו המלך כשמוכרוהו
 בשביל המס שעליו קנה אבל אם מוכרוהו באג'ל כהך לגלגות
 לא קנה . **סז** . אדם בטל שבאו עבדי המלך לשאל ממנו
 מה ופייסו בני העיר בשבילן ופטרותו וזמון חלקו
 על בני העיר הוא צריך לפרוע עם בני העיר אבל אם פ'
 פטרותו מעצמן פטור . מצד וחצב מפתיק בככסי הגר שאם
 החזיק בשדה אחת לא קנה השניה . **סח** . במעידין
 שאכל ראובן פירות השדה ג' פנים להחזיקו בו
 ובמצאו זוממין משלמין למערער דמי השויה ופירות של שתי
 פנים אם יש לעדים כמה אכל . העידו פנים בראשונה ופנים
 בשניה ופנים בשלישית ובמצאו זוממין כל אחד יתן הפלים .
 שלשה אחין כל אחד מעיד על שנה אחת ואחר עמו הוי עדות
 ואם נמצאו זוממין משלמין ג' אחין החצי והאחר החצי .
סט . שטר שנות אחד מעדין אדם החי יכול להצטרף ע'
 עם אחר מהפוק להעיד על חתימת המית אלא
 יכתוב חתימת ידו אחרת חתימת ידו ואחר כך יעיד עם
 אחר על חתימת המית . **ע** . החזיק בחצר של איכס ד'
 דעלמא או אפי' של שותפו בשעמדת בהמתו

או בכל דבר הוי חזקה ובהרבה שאחורי הבתים של השותפי'
 העמיד שם בהמתו או תרכוליו או כנה בה תנור או כתף
 שם זבל אינה חזקה אבל עשה מחיצה גבוהה עשרה לתנור
 והעמיד מקום שמוק שלשה לזבל הוי חזקה . השותפין סכרו
 הפתח זה מזה אסורין ליכנס לחצר אפי' אם יש בו דין חלוקה
 כל תשמיש קבוע יכול שותף לעכב על חבירו מ'
 מלעשותו חוץ מן הכביה צריך אדם להעני עיניו
 מלהשתכל בכשים העומדות על הכביה . אפי' אם אין דרך
 אחרת לעבור . **עב** . ראובן שהחזיק במזחלתו של
 אורף גבו שתהא מוכתת באויר חבירו של שמעון
 הוי חזקה ואינו יכול לבנות תחתיה . החזיק בכנורו פיהא
 כנאה לחצר שמעון יכול לבנות תחתיו אבל אינו יכול ת'
 לשנותו כלל לא לחצרו ולא להטותו לרוח אחרת . ובגון שיש לו
 טענה קצת לבעל המרזב שאין המים מקלחין כבתחלה אבל
 אם אין לו שום טענה כיפין על מדת גדוש . ראובן שהחזיק
 בחצר שמעון לקבל מימיו גם ראובן אינו יכול למכור המים
 שלא ירדו בחצר בלא דעת שמעון . **עג** . ראובן שהחזיק
 בחצרו של שמעון להעמיד בו שלם . **עד** . שיש לו ארבע
 שליבות הוי חזקה אין בו ד' שליבות לא הוי חזקה . פתח
 לחצר חבירו חלון שראשו של אדם יכול להכנס בו והחזיק ב'
 ג' פנים הוי חזקה אפי' הוא למעלה מד' אמות ואפי' אינו עשוי
 לאורה אלא לזכית היה שנות מזה השיעור אם אינו עשוי
 לאורה והוא למעלה מד' אמות אין לו חזקה וצריך לשתמו מ'
 מ' מ' יכול בעל החצר לעכב עליו כשבא לשתמו היה למטה
 מד' אמות או עשוי לאורה אפי' למעלה מד' אמות וקטן כל
 שהו יש לו חזקה . **עד** . ראובן שהחזיק ג' פנים בכני
 סבולט לחצר חבירו טפח הוי חזקה ואין
 צי' להצטרף ויכול למכור כבעל החצר מהשתמש עליו ובתוך
 ג' יכול בעל החצר לנחות כבעל הזיו לומר לו לסתרו למכור
 מהשתמש עליו אבל כל זמן שהוא שם אין בעל הזיו יכול מ'
 למכור בעל החצר מהשתמש עליו ואם הוא פחות מטפח א'
 אין לו חזקה כל זמן שהוא שם בין תקן ג' בין אחר ג' בעל החצר
 על בעל הזיו מלהשתמש בו ואין בעל הזיו מעכב על בעל
 החצר אם החזיק בבליטת ד' טפחים במשך טפח ככהל יכול
 לעשות ד' על ד' אבל אם החזיק בבליטת עשרה טפחים ב'
 במשך טפח אינו יכול לשנות בו . **עה** . אין אדם יכול
 לשתוח חלון אפי' לחצר השותפין לקח בית אבל
 ביתו כ' ש' שלא יפתחו לחצר אפי' כנה חדר אחורי ביתו ב'
 וכנס עליו עליה לא יפתחו לחצר השותפין אבל יכול לחלק
 ביתו בחמיצה או לחלק העליה בתקרה ולפתוח אותם לביתו
 לא יפתח אדם לחצר השותפי' פתח כנגד פתח חלון
עו . כנגד חלון היה קטן לא יעשנו גדול אפילו לכמות
 משתי אמות על ד' שאינו מרויח כלום בחצר אחד ומסוכה לא
 יעשנו פנים של ארבע ארבע אבל ברשות הרבים יכול פ'
 לפתוח פתח עבד פתח החלון והכי מילי למטה בבית אבל ב'
 בעליה לא . לא יפתח אדם חנות כנגד חצר חבירו אפילו
 ברשות הרבים . אין עושין בורות שיחין ומערות תחת רשות
 הרבים אפילו בגין

כפי חזק מאד ואין מוציאין זיוין לרשות הרבים למטה מבמל
 פרוכבו אבל מלמעלה מהם מות' ולמטה מותר להוצי' מרעת
 בני המכוי ואין המטה לרשות הרבים צריך לקצו ואם רצה
 כוכה ביתו לתקן שבו מוציא ואם כנס ולא הוציא הזיוין יכול
 לתחזיר שהותל למקומו לקח חצר ובה זיוין אינו צרי' להקטרם
 ואפי' כפל החצר חוזר ובוכה אותה ככתלה

פרק המוכר א

הוא כפי קצו שאכלו ולא החדר שלכבי' ממוכר אפי' הן שתוח'
 לתוסו ואפי' היו בתוך המצרים שהזכיר בשטר הוא שיש בהם
 ד' אמות אבל אין כיה ד' אמות מכווין ולא מכר הגב אם יש
 לו מעקה גבוה עשרה טפחים **ב** כירה שהיא בית
 גדול ובהים פתחים לו והוא **ב** עומד בח' מנהבתי
 ואינו בית זה אינו מוכר לך אם אין שום אדם קורא לביירה **ב**
 בית אין הכירה מוכרה אפי' כתב לו ולא שירית כו' ומכר
 מצרים החיטובים ואם הכל קורין לביירה בית היא מוכרה וא'
 אפי' לא מכר מצרים החיטובים ולא כתב לו ולא שירית וכו'
 ואי' אבא דקרו לביירה בית מצר מצרים החיטובים וכתב לו
 לא שירית וכו' הכל מוכר **ב** לא כתב לו ולא שירית אעפ'
 שמכר לו מצרי החיטובי אינו מוכר וכן הדין בעממי בהקעה
 שמכר ומסיק בין כל שדה ושדה ועומד באחת מהן ואומר
 שדה זו אינו מוכר לך וצד ודוה ומחילות יגב גבוה עשרה
 אינו מכווין בכלל הכית אפי' כתב ולא שירית בזבויי אילן
 ב' אם **ב** ההוא האמר לחכמה ארעא דבי חייא מוכרה לך ה'
 מהו ליה טובא ארעיתא דמקריין דבי חייא ואסיק' דלא זבין
 אלא פחותה שבהו ואי אמר ליה ארעיתא מוכר ב' מהן ואי אמר
 ליה כל ארעיתא מוכר כולן חוץ מגנות ושדשים חוץ מכתבי
 ועבדי ואי אמר ליה ככמים דבי חייא אפי' בתי ועבדי אבל
 מעטלטי לא אפי' אמר כל ככמי דבי חייא אבל אם אמר כל כ'
 פכמי אינו מוכר לך אפי' מעטלטי בכלל האומר לחבירו שדה
 זו אינו מוכר לך לא מצר לו מצרים לא קנה כל השדה כל זמן
 שאין מצר משפיק אפי' גדולה כמה מצר לו מזדח ומערכ ולא
 צפון ודרום קנה כל מה שבין המצרים מצר לו מזרח דרום
 מערב ולא צפון קנה כל השדה חוץ ממצר רביעי וה' מ' שאינו
 מוכר **ב** בין שכי המצרים ואיכא עליה ריבא דדיקלא אי אית
 ביה ט' קבין אבל אם הוא מוכר **ב** ויכא עליה ריבא דדיקלא
 ג' קבין ט' קבין קנה מוכר **ב** ואיכא עליה או לא מוכר **ב** מ'
 ג' קבא עליה אם יראו לב' לפי רעת המוכר והלוקח ולפי'
 מכהב המריכה והדמים שהיא מוכר הוא מוכר ואם לאו אינו
 מוכר **ב** מצר מצר ומזרח וכלו ואפי' מצר מערב קנה כל השדה
 באלכסון מן הקצר לאורך אפי' אם הארוך של ארס כלו **ב** מצר
 ד' שדות בר' קרנות או במין גאס בה' קרבות זה כנגד זה או
 שמצר כל סביבה פאירגין שמצר אחד ודילג אחד מוכר **ב**
 ולא איפטיט ואין לו אלא כנגד המצר **ב** ואם מצר ראוהו
 במזרח ובמערב ומצר שמעון צפון ודרום צריך לכתוב מצר
 ראובן ומצר שמעון רוחן תרתין **ב** הילכתא כל שפיקא
 בין שפיק' דדינה בין שפיק' דעובדא **ב** המוציא מחבירו

עליו הראיה חוץ מן המקומות שפירשו בהן הלוקח או שורא
ד ראובן שהיה לו בשותפות עם שמעון ומוכר חלקו ללוי
 כתב לו בשטר אינו מוכר לך פלגא דאית לי בארעא
 או מכר לו כל חלקי כתב פלגא בארעא דאית לי לא מכר
 לו אלא חצי חלקי **ה** ראובן היה לו שדה גדולה ומכר
 ממנה שתים ולא **ה** עירש כוה וכתבת ללוקח המצרי

אם לאחר שפירש כל המצרים כתב ואלין מצריה בין כתב
 לו מצר ארעא דמיכה שפיקא מכר לו חטיה לא כתב לו ואילין
 מצריה או לא מכר לו אלא ט' קבין **ו** ברי' או סביב
 מצר שאמ' יחלוק פלגא בככמי **ז** עול **ז** חצי אמר פבו לו
 חלק שהם אם הוא סביב מצר כוול חלק כאחד מן הבני ואם
 הוא ברי' לרב אלפס ולרש' כוול רביע ולרי' אין לו אלא
 חלק כל שהוא ולוח הכמים א' ה' ראש ז' האומר תנו לו חלק
 לפלוני בכור יטול רביע ואם אמר תנו לו בכור חלק לחבית
 יטול שמינית הקדירה יטול מי' לטפח יטול חלק מי' שבו לרב
 אלפס ולרש' ולרי' בבולין אין לו אלא חלק כל שהוא קל'
 כרבתן כל דבר המוטל בהפק המוציא מחבירו עליו הראיה
 האומר לחבירו שדה זו אינו מוכר לך על מנת שתתן לי סאה
 מהיוצא ממנה בכל סאה או אפי' אמ' ע' מ' שהיה לי סאה בכל
 שכת אם קיים תבאו המקח קיים ואם לא קיים המקח בטל **ז**
 אבל אמר ע' מ' שישאר לי בה סאה או אמר שדה זו אינו מוכר
 לך חוץ מסאה לאו תבאה הוי לכוול המקח אם לא יתן ומ' **ז**
 צרי' ליתנו לו דשייר לעצמו בשדה מקום לטורד סאה **ז**
 מוכר הכית והחצר ואמר ע' מ' שהגב שלי יכול להוציא
 ממכו זיוין לחצר ואם על הגב אינו חוזר וטופה אותו לא אמר
 ע' מ' שהגב שלי אפי' התכה ע' מ' שאוציא זיוין אינו כלום שאין
 קבץ כתפס על האוצר כמי שהיה כתלו סמוך לחצר חבירו
 והקנה לו בעל המצר שיוציא זיוין מכתל לחצר אינו כלום
 אלא אם כן אמר ליה איני מוכרת לך חצרי להוצאת זיוין אבל
 כשפיר זכות הוצאת זיוין כמה שמוכר לחבירו מהני וכן
 המוכר שעתו עובר וולד פרתו אינו כלום אבל למכור ה'
 השפחה והפירה ולשייר העובר לעצמו **ח** המוכר
 הבית ושדש שמכר לו בזו בור ודוה ונת **ח** גבוה **ח**
 אעפ' שכתב בשטר שמכר לו עומקא ורומא צריך לכתוב גם
 כן עומקא ורומא המוכר הבית אין הצד ודוה מוכר עיו
 אעב' דכתב ליה עומקא ורומא וצריך ליקח להם דרך ואם
 מפרן לאחר ושייר הבית לעצמו אין הלוקח צריך ליקח להם
 דכך דק' ל' מוכר בעין יפה מוכר הילכ' אחים שחלקו אין להם
 זה על זה לא דרך ולא חלונות ולא סולמות ולא אמות המים **ט**
ט היו לו שכי בתים זה לפנים מזה וכתבם או מוכר לפסי'
 אין לפסימי דרך על החיצון וב' ש' פסימי במכר וחיצון
 במתנה היה חיצון במתנה ופסימי במכר יש לו דרך על ה'
 החיצון **י** המוכר הבית מוכר כגד דלת ומכעול ומכתשת ה'
 הקטועה והאצטרוכלי ולא מוכר המפתח ולא מכתשת ה'
 המטלטלת ולא הקלת ולא תכור דחיים וכיריים ואם אמר לו
 הוא וכל מה שבתוכו כל אלו מכווין אבל לא בור ודוה וניע
י המוכר חצר מוכר בתים פסימים וחיטובים בורות

בורית שיחין ומערת וכו' השולשאות וחכונות הפתוחות לתוכה והפתוחות לתוכה ולרשות הרבים אם רוב תשימשן כפתח הפתוח לתוכה כמכרים ואם רוב תשימשן לחוץ אינם כמכרים עמה ולא מכר המטלטלין שבה ואם אי' היא וכל מה שנתכסה בולן מכרין חוץ ממרחץ ובית הבד שבתוכה

י הקוכה חולסית ומצלה החוץ באחד קנה חבירו ה המוכר בית הבד מכרים וממל וכתולות וכסרי ורחים התחתונה ולא העליונה ולא עבדין ולא גבלג ולא קורה ואם אי' לו היא וכל מה שבתוכה כולן מכרין חוץ משקי ומרצופים המוכר המרחץ מכר בית הכסרי ובית היקיים ובית הספסלי' ולראית עצמן ואם אי' לו היא וכל מה שבתוכה כולל המוכרים חוץ מכרים ק' הני' ואחר העני' ואם אי' לו הוא וכל תשימשין כולן מכרין המוכר בית הבד אפי' אי' הוא וכל תשימשין לא מכר חכונות שבו ששומחין בהן שוממין ואם אי' ואילן מ משדכא הן מכרין **יב** המוכר העיר מכר הבתים שחין ומערות שוככות **יג** הבדים ובית השלחין ולא ה המטלטלים ולא הסטור ואם אי' לא היא וכל מה שבתוכה מ מכר הכל ואפי' עבדים ובהמה המוכר השדה מכר מוצריו וכל האילנות שבה ושכונותיה ואפי' הכי טוב הוא לפרש בשטר קנה לך כל האילנו' ומכר האבני' שהם לצרכה והקני' שכתבם שהם ירכו והתבואה והתבואה לצרכה שה היא חכונות ה לקרקע וחיצת הקנים שאין בה בית רובע והשומרה הטוחה בטוטה והחרוב שאינו מורכב ובתילת השקמה אבל לא מכר האבנים והקנים שאין לצרכה ולא תבואה תלושה ואם אי' לו היא ומה שבתוכה כולן מכרין חוץ מחיצת הקנים שיש בה בית רובע ושומרה שאינם עשויה בטוטה וחרוב המורכב והדן ושקמה המוכר שדה לחבירו ואם לו חוץ מדקל פלו' אם הוא י טוב פיירו לבדו והאחרים מכורים ואם הוא רע שאינו טוען קב כל הטוב ממנו פייר עמו וכל כוונתו בו או רע ממנו מ מכר אי' לחבירו ארעא ודיקלי' אי' מוכר לך נתן לו הקרקע כמות שהיא ועוד שמי דקלים אחרים עמו אם יס' לו ואם אין לו אינו חייב לקנות לו שאין אדם מקנה דבר שאינו בירו' אם לא רצה מעצמו כרי' לעומר כרי' בורו' אי' ליה ארעא ודיקלי' אי' אית ביה דיקלי' קני' ואי' לא הוי מקח טעות אמר ליה ארעא ב דיקלי' אפי' אין בו דקל כלל הוי מקח קיים ובלבד שתהא ר זניה לדקלים ו אמר לו שדה אפי' מוכר לך בר מאילני' אי' אית ביה אילני' שהעול כוכשם פיירם או אית ביה דיקלי' ש פרי' כין לעלות בהן בחבל או גופטי' לבר פייר אותם אי' אית ביה אילני' ודיקלי' או אילני' וגופטי' פייר דיקלי' וגופטי' פייר גופטי' אמר ליה חוץ מחרוב פלוני או חוץ מחצי חרוב פלו' לא קנה שאר חרובין וגם לא קנה חצי האחד **יד** המפקיד אבל חבירו בשטר כאמון לומר נאכסו או החזרתי לך וכשבעה **יז** שטר עיסקא היוצא על ה היתומים נכשע נגובה החצי ומן השאר פטורין בלא שכרעה המוכר שדה לא מכר בת ושוכל' שדה בין חרבי' בין יטעון וכל הנך דאמרי' יס' אין מכורין אין מכורין עם ב בית השדה וחצר אם נתן בנותנה הכל כתיב וכן אחין שחלקו והחזיק אחד בשלו וכן מחזיק בכבשי' תגר זכה בכל אחד ליתן

לחבירו בית מחזיק מאה חביות וממזא שמוחיק ק"ב הוא ב נתן כמו שהוא מכר קרקע ופייר לו אפי' שני אילנות שבו יס' לו קרקע לטעם אחרים במקומן לכשימותו וכן כמי מכר שני אילנות יס' ללוקח קרקע **סליק פירקא**

פרק המוכר א

המוכר השפינה או כותנה מכר נתן תורן וכס ועבין וממטו' וכבש ובור שבה ולא עבדי' ומרצפי' ושחורה שבה ולא הדוגית ואם אמר לו היא וכל מה שבה ה הכל בכלל **ב** שפינה אינה נקנית עד שימסך כולה שתבוא **ג** סופה למקום ראשה וב' ח' כיון שקורא ל לה והיא באה או שפסי' במקל או שהנהיגה בקול משעקרה יד ורגל הוי משיכה ופאר מטלטלין במשיכת כל דהו סגי' מוצירה הוי משאחזה ברגלה או באוכף או במשוי' פעליה ב במצות המוכר אפילו לא נמסרה מירו' לירו' **ד** כפינה חלותיות נקבות במסירה אבל לא שאר מטלטלי' **ה** ומסירה דאחותיות צריך שתהא משיכה עמה או הגבהה בדבר שדרכו להבניה אבל במסירה לחוד או בהגבהה לחוד לא קני' וילכך המפקיד שטריו והחזיק בו אחר במשיכה או בהגבהה לא קנה חולות' כיון שאין דעת אחרת מקנה לו שיאמר לו לך קני' **ו** כל דבר שנקנה במסירה נקנה אף במשיכה אבל דבר שנקנה במשיכה אינו נקנה במסירה **ז** מסירה קונה ד דוקא ברשות הרבים ובחצר שאינה של שכיחה אבל לא ב כשימטא ובחצר של שניהם ומשיכה וקא' כשימטא ובחצר של שניהם והגבהה קונה בכל מקום ואי' אי' לו ברשות הרבים ע על דבר שנקנה במסירה לך משך וקנה לא קנה עד שימסכנו לרשותו או עד שיטכור מקומו אם אמר לו כן ברשות רבעלי' הילכ' אותיו נקנות במסירה לר' ולר' אלפס זל ולר' חיקן בקנות עד שימסור ויכתוב לו קני' לך איהו וכל שעבדא ד דאית ביה ואם לא כתב לו כן הוי מקח טעות ודמים חוזרין וכן דעת א' א' הר'אש ועיקר מכירת שטר חוב אינו אלא מ מדרבנן **ח** אעב דהתם סקין לכתיבה עומד אם מ מכר או נתן בהקצן ומיחה בעדים מלכתבו לא יכתבו בעל כרחו ומיחה במוכר יכול לחזור אם לא יכתבו לו השטר **ט** אמר לעדים קנו בקנין שדה זו לפלוני על מנת שתכתבו לו השטר או על מנת שתתנו מאתים וזו יכול לחזור בו שלא יכתבו לו או יתנו לו המאיתים וזו ולא יתנו לו השדה **י** מוכר שכתב שטר ללוקח ולא מסרו בידו כיון שהחזיק הלוקח בשדה נקנה לו השדה בכל מקום שהו אבל אותיות בעלמא שמוכר שטר חוב שיש לו על חבירו ל לאחר אינו נקנה אגב קרקע ולא בקנין בלא כתיבת שטר ש שכתוב לו קני' לך איהו וכל שעבדא **יא** מכר הקרן לא מכר הפרדות מכר הפרדות לא מכר הקרן והכי מילי' ש שאין קשורות בו מכר זה עם זה ואם השכיר הקרן השכיר הפרדות אפילו אין קשורות בו **יב** מכר צמד או בקר שתם לא מכר השנים אפי' אם יס' שקורי' גם לבקר צמד לא הצמד לבד מוכר חזרת הדמים הם מתנה ואם הכל קורין לבקר צמד אז הוא מוכר בכלל **יג** מכר השמור מכר האוכף והאודרעת אפי' אין עלין יג

המוכר בית הבד מכרים וממל וכתולות וכסרי ורחים התחתונה ולא העליונה ולא עבדין ולא גבלג ולא קורה ואם אי' לו היא וכל מה שבתוכה כולן מכרין חוץ משקי ומרצופים המוכר המרחץ מכר בית הכסרי ובית היקיים ובית הספסלי' ולראית עצמן ואם אי' לו היא וכל מה שבתוכה כולל המוכרים חוץ מכרים ק' הני' ואחר העני' ואם אי' לו הוא וכל תשימשין כולן מכרין המוכר בית הבד אפי' אי' הוא וכל תשימשין לא מכר חכונות שבו ששומחין בהן שוממין ואם אי' ואילן מ משדכא הן מכרין **יב** המוכר העיר מכר הבתים שחין ומערות שוככות **יג** הבדים ובית השלחין ולא ה המטלטלים ולא הסטור ואם אי' לא היא וכל מה שבתוכה מ מכר הכל ואפי' עבדים ובהמה המוכר השדה מכר מוצריו וכל האילנות שבה ושכונותיה ואפי' הכי טוב הוא לפרש בשטר קנה לך כל האילנו' ומכר האבני' שהם לצרכה והקני' שכתבם שהם ירכו והתבואה והתבואה לצרכה שה היא חכונות ה לקרקע וחיצת הקנים שאין בה בית רובע והשומרה הטוחה בטוטה והחרוב שאינו מורכב ובתילת השקמה אבל לא מכר האבנים והקנים שאין לצרכה ולא תבואה תלושה ואם אי' לו היא ומה שבתוכה כולן מכרין חוץ מחיצת הקנים שיש בה בית רובע ושומרה שאינם עשויה בטוטה וחרוב המורכב והדן ושקמה המוכר שדה לחבירו ואם לו חוץ מדקל פלו' אם הוא י טוב פיירו לבדו והאחרים מכורים ואם הוא רע שאינו טוען קב כל הטוב ממנו פייר עמו וכל כוונתו בו או רע ממנו מ מכר אי' לחבירו ארעא ודיקלי' אי' מוכר לך נתן לו הקרקע כמות שהיא ועוד שמי דקלים אחרים עמו אם יס' לו ואם אין לו אינו חייב לקנות לו שאין אדם מקנה דבר שאינו בירו' אם לא רצה מעצמו כרי' לעומר כרי' בורו' אי' ליה ארעא ודיקלי' אי' אית ביה דיקלי' קני' ואי' לא הוי מקח טעות אמר ליה ארעא ב דיקלי' אפי' אין בו דקל כלל הוי מקח קיים ובלבד שתהא ר זניה לדקלים ו אמר לו שדה אפי' מוכר לך בר מאילני' אי' אית ביה אילני' שהעול כוכשם פיירם או אית ביה דיקלי' ש פרי' כין לעלות בהן בחבל או גופטי' לבר פייר אותם אי' אית ביה אילני' ודיקלי' או אילני' וגופטי' פייר דיקלי' וגופטי' פייר גופטי' אמר ליה חוץ מחרוב פלוני או חוץ מחצי חרוב פלו' לא קנה שאר חרובין וגם לא קנה חצי האחד **יד** המפקיד אבל חבירו בשטר כאמון לומר נאכסו או החזרתי לך וכשבעה **יז** שטר עיסקא היוצא על ה היתומים נכשע נגובה החצי ומן השאר פטורין בלא שכרעה המוכר שדה לא מכר בת ושוכל' שדה בין חרבי' בין יטעון וכל הנך דאמרי' יס' אין מכורין אין מכורין עם ב בית השדה וחצר אם נתן בנותנה הכל כתיב וכן אחין שחלקו והחזיק אחד בשלו וכן מחזיק בכבשי' תגר זכה בכל אחד ליתן

עליו חבל סק ודוקיא איבן מכורין אפילו הן עליו ואפילו אמר
 לו חזורך זו מכר פרה וחומר קתם לא מכר ולדיהן ואפילו
 אמר לו פרה מניקה אני מוכר לך לא מכר את גולה ואם אמר
 חומר מניקה אני מוכר לך מכר גם הילד **ו** מכר שפחה
 קתם מכר כל כלים שעליה אפילו שנים כמה אכל
 לא מכר שירי וטבעות שעליה ואם אמר לו היא וכל מה שעליה
 אז הכל מוכר אמר שפחה מעוברת אני מוכר לך מכר הילד
 שפחה מניקה אני מוכר לך לא מכר הילד מכר בור מכר ומן
 מיניו ומכר אשפה מכר זבלה ומכר כותרת מכר דבורי ומכר
 שוכר מכר יונים הלוקח מחבירו כל היונים שיצאו משובכו
 זו השטה מינה לכל אם זוג אחד מאותו הזוג גם זוג א' וכול
 השאר לקח הדבורי שיצאו מכוורתו כולו ג' כחילין הראשונים
 ומשם ואילך כולו אחר ומינה לו אחד לקח הרבש של כוורתו
 מינה לו שתי הלוחות לקח זתים לקח מניח לו שני ענפים וז'
 ופסא חילנות מגביה מן הקרקע טפח וקונץ וכתבולות
 השקמה ג' טפחים ופסדן השקמה שני טפחי בקנים ובפנים
 מן ז' ה' תחתיו ומגלה ברקלים וכאריזים חופר ומשרש
ז הקונה שני חילנות בשל חבירו לא קנה מהקרקע
 בכלל ואם הזקין יבש שאין בו צעו מחליף לא יטע
 אחר במקומו אבל אם בוצעו מחליף הוא שלו ואם גדלו ה'
 הענפים וכתפשוטו אין צריך לקצץ והעולה משרשו למוכר
 והעולה ממונו למעלה מן הקרקע ללוקח וצריך לקוננו חוץ
 מ' קונה רקל שאין לו חפילו העולה מהקרקע ולמעלה קנה
 שלשה יש לו קרקע לטעו אחרים במקומו כשיבשו ותחתיהן
 וכייתה חרופה כולו לא אורה וכלו ולא הוא ולא המוכר רשאי
 לוורעו ואם גדלו הענפים וכתפשוטו חוץ לזה השיעור צריך
 לקונצו וקנה חילנות קנה שכיניסם והעולה מן השרשי והוא
 שיהו כטועין ברב לקחן ולא יהו ביניהם שחמת מר' אמר ולא
 יותר על ז' וחזורין אור ז' וז' ולמטה המוקד לציאתו מן הארץ
 ואפי' קנה ב' ב' חילנות שהן למטה אחד וטועין בשיעור ה'
 הזה יש לו קרקע אבל מוכר לו שנים בתוך השדה ואחד על
 המזב או שנים בתוך שלו ואחד שיש לו בתוך של חבירו או ש'
 שופשיק ביניהם בור או אמת הזים או רשות הרבים או ר'
 דיכבא דריקלא אין לו קרקעו **ח** המוכר הראש ב'
 בטהמה גסה לא מוכר הרגלים **ט** מוכר הרגלים לא מ'
 מוכר הראש מוכר הקנה לא מוכר הכבד לא מוכר
 הקנה אבל בקנה מוכר הראש מוכר הרגלים מוכר הרגלים לא
 מוכר הכבד מוכר הקנה לא מוכר הכבד לא מוכר הקנה בנה
 דברים אמורי במקום שאין מנהג ואי יש מנהג הכל במנהג
 המדינה **י** מוכר לו תאים יפות ומצאו רעות ומכרן
 לו בשיוון **יא** מוכר חומר בו ולא לקח נמצאו כמו ש'
 שהתכו אלא שהיה אובאה במוכר בשתות קנה ומחזיר אובאה
 התכה לית' לו ארמונות ומצאו לבבות או איפכא שניהן חזרי'
 בהן וכן ביין וכמצא חומר או איפכא **יב** הילכתא
 בזבחה שקות הקוח קיים ומחזיר האובאה
 ביתר משתות המקה בטל ושכיהן יכולין לחזור וגם המאכה
 ומיהו דוקא כל זמן שלא קיים המיתאכה המקה אבל אם כת'
 בתרעה המיתאכה המקה אין המאכה יכול לחזור בו וכן אם

כתאכה הליקח ביתר משתות ושהה כברי שיראה לעב' ר' מוכר
 לעולם חוזר הכא אינו יכול לחזור כיון שנתקיים המקה אבל
 לוקח שנתאכה ואם מוכר לו ארכבעה בחמשה שנתאכה הלוקח
 כרי בטול מקח וחזר והוקד בתוך כרי שיראה ועמד על ש'
 שמוכה קודם שנתקיים המקה הלוקח יכול לחזור בו אעפ'
 שאין לו עתה אובאה ומיהו אין הלוקח יכול לצוע אובאתו
 וכן כמי איפכא מוכר לו חמשה בארכבעה והוקד ועמד על ג'
 מוכר חוזר ולא לוקח **יג** המוכר פירות לחבירו
 ברשות הרבים ופסק עמו המדה בכך וכך מ'
 משכס לרשותו אף על פי שלא מדד קנה מדד ולא מוסך לא
 קנה אבל אם פסק אפילו מדד ומסך לא קנה וכדבר שדמיו
 קנוצין הוי כפסק ואם אמר לו אני מוכר לך וכפי מה שישמור
 אותו ג' הוי כפסק והכי מילי דמדידה אינה מעכבת בשלא ה'
 הזכיר לו קתם כל המקה אבל אם אמר לו כור בשלשים וז'
 אני מוכר לך יכול לחזור בו אפילו באה אחרונה כור בשלש'
 פאה בהלע ראשון ראשון קנה: **יד** הכנים החמרים עם התבואה
 לתוך ביתו אותה מיסיכה אינה כלום אפילו פסק קודם ו'
 ומדד התבואה בעודה עליהם לא קנה אלא אם כן פסקו אז ו'
 יקנה לו רשותו אם פסק אעפ' שלא מדד מדד המוכר ונתן ל'
 לתוך כליו של לוקח כשימטא או בחצר של פניהם קנה אפילו
 לא אמר לו זיל קי ואם לא מדד לא קנה עד דאמר ליה זיל
 קי ברשות הרבים לא קנה אעפ' שמדדו ואמר לו זיל קי ו'
 וברשות המוכר אי אמר ליה זיל קי קנה לו כליו אעפ' שלא
 מדד ואי לא אמר ליה זיל קי לא קנה אעפ' שמדד כליו של
 מוכר ברשות לוקח לא קנה אעפ' דאמר ליה זיל קי
יז היו מודדין במדת הפרסור עד שכתמלאת המדה הוא
 ברשות המוכר אפילו יש בה רשס עד היכן מגיע לוג
 או ב' משכתמלאת ברשות לוקח אבל אם מודדין במדה של לוקח
 ויש בה רשס מיד כשיגיע לרשס קנה אם אמר לו כל לוג ו'
 והוא כשימטא ואם הוא של מוכר אפי' כתמלאת היא ברשותו
 ארס האומר יוכה לו כליו או חצרי לחברי במקח שהוא קונה
 מחבירו קנאו אבל אומר יוכה לו חצרי במקח שהוא קונה מ'
 אמיני לא קנה אלא אם כן יוכה לו החצר על יד אחר או ו'
 ישכירו לו או יקנהו לו בקפין מוסך מיסיכה הלוקח החפץ
 אפילו בתוך כליו של מוכר קנה **יח** הא דמטלטלין כ'
 נקפין במיסיכה דוקא דבר שאין דרכו להגביהו ו'
 ואפי' הכי אם הגביהו קנאו אבל דבר שדרכו להגביהו לא
 קנה עד שיגביהו וקנה דבר הממוכר לקרקע והחזיק ב'
 בקרקע חזקה שהוא נקנה על ידה קנה דבר הממוכר אעפ'
 שלא כיון לקנות הקרקע **יט** סרסור שהשאל
 מרתו למוכר למדוד בה כל זמן שלא כת'
 כתמלאת היא ברשות מוכר אם הוקדוואם החל משכתמלאת
 היא ברשות לוקח ואם הסרסור מדד להם נשבר להם ש'
 החכית חייב לשלם אותו אף על פי שאין כותבין לו סכר אלא
 על המדידה **י** בעל הבית שמוכר דבר לח חייב להטוף עמה טפין
 אחר שיפסוק הקלוח ומה שיסאר בו אחר כך הוא ש'
 שלו החכני אינו חייב להטוף שלם טפין **יא** השולח

אין משתכרין בביצים הגבול ולא ימסרם קבר לקבר אחד כד
שלא יתקרו. **ל** האורה שירדה עד סמוך בשם מה
שהיה נמכר בעשר מתפלגין עליה בשבת והיא ש
שעיקר פרנסת אנשי העיר ממנה. כלק. סיקא

פרק המוכר א

אין הולכין בממון אחד הרוב הילכך המוכר פשתן לחברו
ולא צמח אינו חייב באחריותו אבל מוכר לו זרעים שאין
כאבלי כלל או הנאכלי וקתנה עמו לזריעה וזרעם ולא צמחו
חייב באחריותן ונותן לו דמי זרע ולא שהתאפה שהוציא עליו
ב המוכר סוד לחבירו ונמנע נהגן אם הסדר בלתי ש
שהוא בעל אדמה וצרי לו להרשעה או אפילו לא הכירו
ויש הוכחה בדמים שנתן לו דמי סוד העומד להרשעה הוא מ
מקח טעות ואם אין לעמוד על הדמים כגון שנתקד סוד ל
לשחיטה וסוד כסוד העומד להרשעה אפילו אם רוב קובין
להרשעה יכולין לומר לשחיטה מפרתיו לך. **ג** מחט
סמנא בעובי גת הכנסת מצד אחד כשרה. **ד** משמ
צדיק יש בו קורט דם טרפה אין בו קורט דם כשרה הוגלה
פי המכה בידוע שהיה תוך שלשה ימים ואם קנאו תוך שלשה
ימים הוא מקח טעות לא הוגלה פי המכה המוציא מחבירת
עליו הרשעה. **ה** השוחט הכבוד ולא האוחז להכנסת
שחט פרה טרפה ומכרה ואחר כך כודע משאכלו א
אכלו וצריך להחזיר להם הדמים מה שלא אכלו בבטור יקבר
ובפרה יחזירו לו הכסף וחזיר להם הדמים מכרהו לגוים או
השליכיהו לכלי ישלמו לו דמי טרפה. **ו** המוכר עבד
לחבירו ונמנע נכח או משחק בקוביא. **ז** המוקח קיים
לשטוים וחזין או מוכרה למלכות הוא מקח טעות המוכר פ
פירות לחבירו במוקח שאין מכה צרי המוקח לקבל לכל שאה
חטין רובע הקב קטוכית ורובע הקב כישועית לכמה טעורי
ורובע עפרורית לכמה קטנית ועשרת מתליעות לק' תאכיס
ואם יש מכה בפחות וביותר ילכו אחריו ואם נראה לו שהיה
בהן יותר מאלו השעורים ושתחיל לנסח ונמצא בהן יותר צריך
ליתנם לו שלמים דקכסי' ליה דחיישי' שמא ערבה אבל אם
ידוע שלא ערבה צרי לקבל או השעורים ואם ידוע שיערב
אפילו כל שהו אין צריך לקבל מהן כלום הכבוד צרור מהתך
חטין של חבירו משלם לו דמי חטין. **ח** המוקבל שדה מ
ליטע צריך בעל השדה אינכות כורי' למטה ואם יש בו
בהם יותר צריך ליטע לו ליטע כולם טובים.
ט אמר לחבירו מרתף של יין אחי מוכר לך למקסה כותן לו
יין שכלו יפה אמר לו מרתף זה של יין ואמר לו למקסה
או שאמר לו מרתף של יין סתם כותן לו יין שכלו יפה ומוקבל
עליו עשר חכיות רעות לק' מרתף זה של יין ולא אמר לו
למקסה כותן לו אפילו יין שהתחיל להחמיץ מרתף זה ולא
אמר יין אפילו כלו חמוץ הגיעו. **י** הילכתא ריחיה
חלא וטעמיה חורא ומכרכים עליו בורא פרי
הבפן. **יא** סמריין שנותנין עליהן יין וכן חרצבים ש
עליהם מים ויש בהם טעם יין ומכרכין טו

השולח כמו קטן אצל חנוכי ונלחמית פידו פונדיון ש
שהוא ב' איסרי כרי סיתן לו החנוכי שמן באיכר ויחזיר
לו איכר ומרד לו באיכר שמן ויחזיר לו איכר סבר הצלחית
והפזיר האיכר החנוכי חייב על האיכר ועל השמן ופטור על
הצלחית ואם בטלה למרוד בה לאחזים חייב גם עליה אפי'
בשבת אחר שהחזירה ליד הכינוק. **כא** המוטל
כלי מן האומן לקנותו אם ייטע בעיניו וכליו
קצובין ונאכס בידו חייב אלו לקחו ככר ואין העבלים כ
יכולין להקדישו. **כב** השיטות שמוכר לחנוכי מקנה
מרדיו אחת לשלשים יום ובעל הבית אחת
לששים עשר חרם והחנוכי פעמים בשבת והמאזנים בכל
פעם ופעם וכל זה טלח אבל ביטע אין צריך ובמקום שנהגו
להכריע צריך להכריע טפח ואם אין נוהגים להכריע ט
צריך להוסיף לו אחד ממאה בלא ואחד ממאתים ביטע
מקום שנהגו למרוד בגשה לא ימרוד בקדק. בדיקה לא ימרוד
בגשה מקום שנהגו לגרוש לא ימחוק אפי' אם כותן לו שלשה
במקום ב' ואפי' אם רוצה לפחות מן הדמים וכן במקום ש
שחבר למחוק לא יגרש מעירי ממונים על המדות. ה
השערים. **כג** עושין משקל מליטרא ומצד ליטרא
ורביע ליטרא ושוקל ליטרא ביחד וישם
הביע עלוהמסקל ואם בא לשקול עשרה ליטראות אין צריך
לשקול כל אחת ואחת בהכרעה אלא שוקל ביחד והכרע אחד
לכולם. **כד** שוקל עשרת כחשת וברזל צריך שיגביהו
המאזנים. **כה** מן הארץ ג' טפחים וסיהא חזיר למעלה
על הלשון שלשה טפחים וסיהא בקנה ספק המסקל בפני ר
ראשים יב טפחים וסיהא בארץ החבל שהכף תלוי בה יב ט
טפחים ושל מוכרי צמר וכוכותיה תהא תלויה באויר שלשה ט
טפחים וגבושה מן הארץ ב' טפחי' ואורך הקנה והחבל פני
טפחי' ועל חנוכי ובעל הבית תהא תלויה באויר טפח וגבושה
מן הארץ טפח וקנה וחבל שלה ששה טפחי' ושל מוכרי כסף
וזהב תהא תלויה באויר ג' אכבעות וגבושה מן הארץ שלשה
אכבעות ולקנה ולחבל לא כותן התא שיעור. **כה**
אין עושין משקלות ששוקלין דבר ממס ומיני
מתכות אלא מאכין או מוכוכית אבל ביה ששוקלין דבר יבם
קותר לעשות של מתכות. **כו** אין עושין המחק לא מ
מדלגית ולא ממתכות אלא של זית שקמה ואשכרוב
ואין עושין אותן ברה אחד עבה וצרו אחד קצר אלא שתייהן
שוות כפי המכה ולא ימחוק מעט מעט ולא בבת אחת ה
במהירות אלא פעם אחת במתן. **כז** המודד קרקע
בין אחין צריך לזוהר שלא ימרוד בחבל אחד ז
לזה בימות החמה ולזה בימות הבסמים ולא ימזין מסקלותיו
במלח ולא יתחם המרה אפילו היא קטנה מאד ואס' להשקות
מדה יתירה וחברה בבייתו במקום שאין נוהגין לרשום ה
המדות אפילו יחדה לעביט. **כח** יכולין להוסיף
על המדות ועל המטבעות שתות ולא יותר
ואסור להשתכר יותר משעות וכלבד שלא הוקר הסער.
כט אסור לקנות פירות לאצט' אבל ביה גבול לו על
סלו יכול לחברו ובמקום שרובו גוים הכל מותר

מכרכין עליהם שהכל אפילו נתן בהם שלמה מדות מים מ
 ומצא של מה מדות וחצי אלא אם כן נתן ג' מדות ומצא ד'
 ולעבין מין כסך משום מבע גוים מים שכותבין על פארים כל
 זמן שלא מצא יותר ממה שנתן מים ראשונים הם משום
 מבע גוי ולא השניים אבל סמרי' פ' גוי שנתן עליהם מים ו
 לעולם אחרין וחרבנים שגדרסו ברגלים ולא נעצמו ב
 בג'ל וקורה ונתן עליהם מים אפילו מצא פחות ממה שנתן
 יש בהם משום מבע גוי אפי' מצא פחות ממה שנתן בשניים
 אלא אם כן יהיה גרוע עד שאין דרך בני אדם לסתותו
 אין מקדשין על מין שריחו רע או שכתבלה אפי' סכנו
 במסכנת אבל על תירוש ויין מוקפים ומקדשין עליהם והוא
 סינא מהא להלכות קצת כשמעבדין אותן אבל אין יוצא מהן
 שום לחלוקה מן מקדשין עליהם מן מטבול מכרכין עליו
 בפה ומקדשין עליו **יא** המוכר לחבירו קנקנים
 בשוין מקבל לכל מאה עשרה רעויות
 עשויות בגופיות ואם היו בהן יא לקנות לו האחת ומקבל
 השאר **יב** המוכר מן לחבירו סתם ולא פירש לו מ
 למקפה אפי' הוא בקנקנים של מוכר או אפי' אמר
 לו למקפה והוא בקנקנים של לוקח אינו חייב באחריותו אפי'
 אם האמין תוך ג' ימים ואם אמר לו למקפה והוא בקנקנים
 של מוכר חייב באחריותו אפי' אחר ג' ימים וכתבו לו למכרו
 במנות כאלו אמר לו למקפה וחייב והוא שלא סיכה לעשות
 לו כרזא אחרת ולא אחר למכרו בינם השוק הראשון ואם ידוע
 סינו מחמין בכל ענין חייב באחריותו וה' מין אבל סכר
 תוך ג' ימים באחריות הלוקח מאלן דיהיב חומרא לחכמה
 בתורת עיסקא והתנה שלא יאכרנו אלא במקום פלוני הוא
 או החמין קודם שיגיע שמה הכל כרשות הסותן אמר
 לחבירו מין יין וסן אפי' מוכר לך צריך שיתן לו מין טראוי לעמוד
 עד עזרת ואם החמין קודם אם הוא בקנקנים יס של מוכר
 הוא חייב באחריותו בקנקנים של לוקח אינו חייב באחריותו
 מן כותן לו משל אשתקד ונדיר שיהא ראוי להישן עד החג
 מיושן כותן לו משל בשנים **יג** המוכר בית מקום פ
 לחבירו לעשות בית חתנות **יד** לבנו או סקבל עליו
 לעשותו או בית ארמולית לבתו עושה אותו ד' אמות על ל'
 קבל לעשות לו בית סתם ישעשו ו' על ח' בית ח' על עשרה
 טלקרלין י' על י' תרבץ אפי' י' ו' טבלן יתא גבהן כחצי ת
 ארכן ורחבן מ' מ' לו כור לפנים מביתו של חבירו רפ' לו
 דרך עליו אינו יכול ליכנס פה אלא בינם ואינו יכול להכניס
 פם בהמותיו להפקותם וכל אחד עושה מכתח לבור שלא
 יכבא אחד בלא רשות חבירו מ' מ' לו גבה לפנים מבנתו
 של חבירו אינו יכול ליכנס בליה פם ואינו יכול להכניס ד'
 לתוכה חבין ולא יכבא מתוכה לשדה אחרת והחמין זורע
 הדרך נתן לו דרך מן הצד מערעת שניהם ככבש מתי סירצה
 מ' מ' לשדה אחרת ומכניס תברין לתוכה ושניהם אין ר'
 רשאין לזרעו **יד** אמר לחבירו אמת בית הסלחין אני
 כותן לך כותן לו רוחב אמה לעיקר האמה ואמה 5
 לכל ד' לשפה אמת בית קילון אני מוכר לך כותן חצי אמה
 לשיקרי האמה וחצי אמה לכל ד' לשפה ואם כסלו הסעות

ממקן מעשר אמתה טה' **טז** מי טהה דרך הרבים
 עוברת בתוך סריא ונעלה ונתן להן דרך
 מן הצד מה שנתן נתן ואחתי שרצה ליקח מהם לא הגיעו פ
 סייעור דרך היחיד כדי שיטעור חמור במאזא דרך הרבים
 פם עשאה אמה דרך המלך דרך הקבר אין להם סייעור מ
 מעמד מעושין כשחזרו מן הבית הקבוצת סייעור בית ארבע
 קבין המוכר מקום לחבירו לעשות לו קבר או המקבל
 עליו לעשותו עושה מערה ד' על ד' אמות ופחת ח' כוכן ג'
 בכל ד' לאורך המערה ושלושה ברחבה והכוכין ארכן ארבע
 אמות ורחבן טשה טפחים ובהן שכבה ועושה חצר על פ
 פתח המערה טשה על טשה ועושה כנגד מערה או מערה
 אחרת

פרק האומר א

האמר לחביר
בית כור עשר

אני מוכר לך או אפי' לא אמר לו עשר לא בית כור אני מוכר
 לך היו בו סלעים גבוהים עשרה טפחים או חריצין עמוקים
 עשרה טפחים אפי' אם ראוין לזרעה אינו צריך לקבלם אבל
 קרקע המיאר מביניהם צריך לקבל ואינו יכול לומר איני ר'
 רונה טרה מופסקת בשלעים וכלבד שלא יפסיקו בכל א'
 אורך השדה שיוכל להעביר המחריטה ביניהם אין חקקין
 עמרה ולא השלעים גבוהין י' או אפי' גבוהין י' ואמר לו בית
 כור צריך לקבלם והוא שלא יהו כמותן אלא ארבעה קבין או
 פהן מוטלעין בשמות מברכת השדה אין צריך לקבלם היו
 מוטלעין רוב ד' קבי כמעוט של רנה השדה ומעוטן כרובה או
 טהין עמודי או בעגול כעורה או בקרני השור או בעקלתון
 מבעיא אם צריך לקבלם תילכך אם נתן כור המעות צריך
 לקבלם ואם לא נתנם אין צריך לקבלם

ואם היה סלע יחיד עמוד אבל השדה אלאפילו
 בתוכה סמוך למזר אין צריך לקבלם וכן זה מייירי שלא היה
 עומד בתוכה תילכך צריך ליתן לו בית כור שלם אפילו אם
 ירצה לכנות לו כפי החסרון אין שומעין לו סה יאמר איני ר'
 רוצה אלז בית כור שלם אבל אם היה עומד בה ואמר לו בית
 כור עשר הן חסר הן יתר או בית כור סתמא פחת או הותר
 עד רובע הקבל לכהה הני מחילה אפי' אף סאין הותר מרובע
 לשאת צריך להחזיר לו הכל אף הדבעים ורואין אם אין ב'
 במותר סייעור ט' קבין כמו שמוכר לו לב' סאין והיה המותר
 לב' סאין אז תלוי במוכר רצה להחזיר לו הקרקע רנה מחזיר
 לו מעות ואם כשכמה השער אחד כך בין לזול בין לינקר א'
 אם רוצה מעות צריך ליתן לו כשער הזול ואם יש במותר א'
 ט' קבין אז צריך ליטול קרקע ואם יש לו טרה אחרת אכלה א'
 אפי' היה במותר כל שהו צריך לקבלו בקרקע ובכמה סייעור
 סעריך לקבל המותר בקרקע והוא חצי קב ואם היה טרה ו
 וכעשה גכה או איפכא מייכפא מיה מחזיר לו ולא אישפיטאו ו
 ונדיר לקבל הקרקע אמר לו בית כור עשר אני מוכר לך י'
 מדה בחבל הן חסר הן יתר או איפכא מופקא לן אז היה לשון
 כתשם והמוציא מחבירו עליו הראיה תילכך הותר כל שהו
 יחזיר פחת כל שהו לא יכבא אמר לו בית כור אני מוכר לך
 כשומק וכמטרין או שהזכיר לו מדתה פחת או הותר

או הותיר שנתפס הגיעו יתר מוכניגכה ואם הכירה הלוקח
 אפי' שחת יתר מוכן הגיעו י' אחין שחלקו כיון שעלה
 הגורל לא יתן קצו כולן שפי' ב' אחין שחלקו בא' להם
 אם לא ידעו בו כעולה החלוקה ומזרין וחלקן בגורל אבל ב'
 אחין או שותפין שחלקו אחיהם והוצרכו השכים לחלוק יכולין
 לחלק בפני ג' בגורל שלא בפניו והחלוקה קיימת בין בקרקע
 בין במטלטלי אבל אם בא לעלות א' מן החלקים ואמר אני
 איתן בו יתר ממה ששורטת אונתו ואחכנו בלא גורל שומעין
 לו שאם היה כאן בשעת החלוקה היה יכול לעשות כן אבל
 בלא עליו אינו יכול לבטל הגורל אחין שחלקו ונטל כ' ח' חלקו
 של א' מיהן כגון שהיה אפומיקי דבעינן א' אינו יכול ליקח ח'
 לבדו צריך השכי' ליתן לו חצי חלקו ומיהו אם ירצה יתן מעות
 ג' בעלו דהוה כלקוחות באחריות דק' ל' אין בירה בדאוריית'
 אבל בדרכים כ' בירה' ג' ג' שירדו לשום אחד אומר במאה
 ופנים ב' מוחות או ג' אפי' כאן בטל היחיד במיעוטו
 אומר א' כ' שלשים וא' כ' ה' וא' שלשים הולכין אחר האמצעי
 שאומר כ' ה' האומר לחברו חצי שדי אני מוכר לך
 ב' ו' לו כרי' דמי חצי השדה במקום הכחוש שבה
 ואם אומר לו חצי הדרום אני מוכר לך סמין כמה שזה חצי
 שדרום וכשיעור הזה יתן לו במקום הכחוש שבה וכותן לו
 המוכר בחצי שלו מקום לעשות בדר וחריץ רחב שמה שפנים
 ואחר קטן רחב ג' וכיסיים טפח' פרק י"ש
 נוחלין א' האם והבן נוחלין זה את זה אם אין להם זרע
 וכן אחים מן האב נוחלין זה את זה אם אין להם זרע
 זר' האים יורש לאמו וקודם לאחותו בירושתה ואינו מנחילה
 ה' יורש את א' ש' ברבר שהוא מוחזק בידה ולא בדבר
 שראוי לכא' לה' אחיה מיתה ואי' מנחילה ואדם יורש דרואחי
 אחי אמו מא' א' אם אין לו זרע והוא קודם לאחותו בירושת
 דודו ואינו מנחילו' ב' שכי' מירש שניה לפני ג' לא
 שכן חלק כספיו לבדו ורבה לאחר ומעט לאחר
 לא שכן נזה ליתן לאחרים אם קוא' ביום כעמו דייקין ל'
 להחזיק אבל אחד בשלו ולרזן על כל דבר שפק שוטל בשואה
 וזין אחר מהן יכול לומר לב' הגדול אינלכא בין כספו מ'
 ומנכחו בין זמכס' לך שישידו ואם הוא בליטה אז הם עדים
 ואינם יכולין לדון ואפי' אם רבו בדיעבד אינו דן ג'
 הא' דאורייתן כמא' א' מן העדים שכול שכל העדו' בטל
 הוא דוק בשכוחו לראות כדי להעיד והעידו כבר אבל כל
 זמן שלא העיד כ' אפי' כיון לראות כדי להעיד אינו עוסל
 השאר' ד' עד שהעיד בפני כ' שכים יכול להצטרף
 עם הכ' ולדון על עדותו אבל עד הרואה יכול לדון
 על פי ראיתו בדיני' ומנוכות ולא בדיני' כפשות ובדרכין
 אפי' עד המעיד יכול לדון על מה שהעיד' ה' מי שנטל
 קביון לקי' כל דבר יחזור בו כל זמן שעסוק ה' באונס
 ענין אבל בשאר' ב' קיסיין הגבהה מסיכה ומסירה כסף שטר
 וחזקה אין בהן חזרה אחר כדי דיבור' אין ה' יורש אמו
 בה' להנחיל לאחר מן האב' סדר כחלות אים ב' ימות
 כ' יורשו ואם אין ה' ויש לו זרע עד מאס' דורות קודמין
 לבת אם אין לו בן ולא יוצאי ירכוהבת יורשת זרעה אחרית
 עד עולם' אין לו בן ולא בת ולא יוצאי ירכו חוזרת לאביו ו'
 ואם אינו יוצאי ירכו דהינו אחי המות או אחיותיו אם אין לו

אחים יורשין ואם אינן ואין להם זרע חוזרות לאבי אביו ואם
 אינו יוצאי ירכו דהינו אחי אבי המות או אחות אבי המות או
 אין אחים לאביו יורשין ואם אינן ואין להם זרע חוזרות לאביו
 אביו ויוצאי ירכו וכן לעולם' ב' בבור שמת בחיי אביו
 יורשין כוטלין חלק בכורתו כמו ח' כסור כוטל פי שנים בככסי האב ולא בככסי האם
 ב' בבור כוטל פי שנים כאחד ולא פי שנים בכל
 הככסים' ה' הילכת' אין הכסור כוטל פי
 שנים בראוי כבמוחזק ולא בפכח כגון שחת וכעשית
 תבואה וכיוצא' אבל דיקלא ואלים ארעא וחכקה פירטון ש'
 שקילו לא במלואה אפי' בשטר בין גבו קרקע בין גבו מעורת
 ובין מלואה שהוא חייב לאביו כוטל חצי חל' בכורה יצא ע'
 עליהם כותן בו פי שנים ואם אומר איני רוצה לטול פי שנים
 ולא לפרוע בחוב פי שנים ראוי' ולא היבם שמיבם אפרת
 אחיו וכוטל חלק אחיו בככסי אביו אינו כוטל בחלק אביו ה'
 ה' שבה במיתת אחיו ליבום אבל אם שבה אחר יבום קודם ה'
 חלוקה כוטל וכן הבעל סיורם אשתו אינו כוטל בראוי' אבל
 בשבה כוטל שהרי יורש הכל ואם הלוחה לאחרים כשהיא ת'
 תחתיה גובה אותה אבל אם היה לה מלואה על אחרי' כשנפלת
 ל' ולא הספיק לגבותה עד שמתה אינו גובה אותה' וכן
 האשה כשתיכחה וכמות במזונותיהן אין גובות לא מן ה'
 הראוי ולא מן השכח אבל אפי' שעל בני גוב' אותה בכתובות
 ובעל חוב מיתתי ממלואה טבבו אפי' גבו מטלטלי לפי תקנת
 הרבאים דהאידינא גבי' בעל חוב וכתובת אשה ומטלטלי' ד'
 דיתמי' י' הסוא דאמי כהמי לסכתא וכתרה לירתאי
 ואביקבא דאפי' לירתי קאמי ואם מתה בתו בחיי ה'
 הזקנה בן בתו יורש אבל אם אין לבת יורש' לא בעלה אינו
 יורש' דהוה ליה ראוי אבל אם אומר מעכשיו נכסי לסבתא
 וכתרה לירתאי הוי מוחזק ובעל הבת יורש' י'
 כסור שאמ' לאחיו א' תשביחו את הככסים עד
 שחלוקן והלכו והשביחו כוטל בשכח אם לא עשו בהן סיני'
 כגון ענבים וכדומים אם דרכום קנאו' בסיני' ואינו כוטל
 לא שבה ולא הפסד שאם תקלקלו משלמין לו דמי ענבים כ'
 כאשר היו קודם ב' בירה' י' כסור כוטל חלק פשוט או
 אפי' במקנת ככסי' הפסד' ב' כל חלק כפורתו ויכול ל'
 למוכר חלק כפורתו קודם חלוקתו י' האומר בני
 בבורי' לא יטול פי שנים או אים פלו' פני לא יורש
 עם אחיו לא אומ' כלום' א' אים פלו' בני בבורי' הוא יטול פי
 שנים' בביר' הוא אינו כוטל פי שנים' אומר פלו' בני בבורי'
 ורוקן טוב לרפואה הוא כפור' ט' טומוטוס כסור ש'
 סקרקע וכמא' זכר אינו כוטל פי שנים ואם ש'
 פשוט אינו מומעט בחלק בבורה ואינו כמול' לח' ולר' ור' ה'
 ולא' כמול' לח' שתי נשים של אים א' שילדו במחנה
 אם הזכר מיי הוא' ה' ה' כסור וכתב' בו' בין הרשאה זה
 לאה' כוטלין חלק בבירה ואם לא הזכר מעולם אין כוטלין א'
 חלק בבירה' י' עובר כמא' במעי אמו אינו יורש
 לאמו להנחיל' אחיו מן האב ואינו מומעט בחלק ב'
 בבירה' י' בן טבילד' אחר מיתת אביו אינו מומעט
 בחלק' בבירה' ואינו כוטל פי שנים אם ה'
 הוא כסור' י' הבא אחר נפילים אעפ' שיצא ראש'
 אחר בן ט' שיצא ראשו מע' והתפלת ט'

מא

והמפלת כמון בהמה חיה ועוף פיס בהם קצת צורת אדם או
 סדל או שלי או שפיר מרוקם והיוצא מחותך איברי איברי
 הכולל אחר כל אלו הוא בכור לנחלה ולא לכהן **כ**
 ופאמכין להעיד על הכבוד המילדת ואמו כל ז'
 ואכיו לעולם וכאמן לומר על כנו שהוא ממזר או בן וגרושה
 וחלוצה אפי' בלא הכרת בכורה **כא** אמר בני הוא
 זה וחזר ואמר עבדי הוא אינו **כא** כאמן אפי' אינו
 משמשו כבן אמר עבדי הוא וחזר ואמר בני הוא כאמן אפי' לו
 אינו משמשו כעבד אבל אם אמר עבדי זה פסוה כן וכך
 וחזר ואמר בני הוא אינו כאמן אפי' משמשו כעבד היה עובר
 על המכה ואמר עבדי הוא וחזר ואמר בני הוא אינו כאמן
 אמר בני וזר ואמר עבדי כאמן **כב** אמר לחבירו
 עבדי בכתיב הטיבו אתה מחרתי **כב** והחזיקני בו
 ב' פסים אעפ' כן אם קרעה השבע וטול וכשבע אין זה יכול
 לחזור בו הי' לכת' אין בעל חוב גובה מעבדא דיתמי **כג**
 שלישי כשר להעיד אפי' כראשון ולרשעם ולדת פסול **כג**
 וכן היא מקבילת א' אל האב פסול לכן כנו כשר לכן כנו
 ולרשעם כל יוראי יריבו פזולין להעיד **כד** היה
 יורש לו בעדות עד שלא נעשה חתנו ונעשה
 חתנו פקח וכתרשם פקח וכסתמה טפרי וכסתמה פסול לו
 לכל עדות מיתה ג' וזו ואח' כתפקח או כתפתה או נשתפה
 כשר **כה** שכיב מרע שאמר תשוב אשתי באחד מן
 הכנים נוטלת בככסיס פיס לו עתה ולא בככסי'
 פיהיו לו אחר כך וככסיס פיהיו כשעת מיתה בין היו מועט'
 ובתברו בין היו מרובים ונתועטו מתו כולם נוטלת חלק
 בככסיס של עכשו והשאר ליורשיו **כו** המוציא שטר חוב
 על חבירו תלה אומר פרעתי חזיו ואח' באו
 עדים שכלו פרעו כשבע הלה שפרע מחצה ומשלו מחצה
 מוכי חורין **כז** המחלק ככסיו לכביו ריבה לאומיעט
 לא' או שהפסוה להם הכבוד אמ' כלשון מתנה דכריו
 קיימין אמ' כלשון ירושה דכריו בטלין אבל הסוה להם הכבוד
 או שכתן לאחרים כלשון ירושה לא אמ' כלום אמ'גם כלשון
 מתנה אפי' פני שדות ופני בני אדם כגון ירש פלוני שדה כג'
 ותכתן שדה פלוני לפלוני מהכי אם אמר הכל תוך כדי דיבור
 לאחר כדי דיבור לא מהכי בפתי שדות לשכי בני אדם עד ש
 שיאמר פלוני ופלוני ירשו שדה פלונית ופלונית שכתמים
 להם במתנה וירשום אבל אדם או'ת' שדות כגון ירש פלוני
 שדה פלונית ותכתן שדה פלוני או' שדה אחת וכ' בני אדם
 מהכי אפי' לאחר כדי דיבור **כח** אמ' על בת בין הבנות
 שתירש כל בכסיו או שריבה לאחת מלאחריו וכן כן
 בין הבנים דכריו קיימין אעפ' שלא הזכיר לשון מתנה אבל
 חלק ירושה אינו יכול להעביר כלשון ירושה **כט** אין
 למדין לפדוק הלכה ממה שפוסק במסכה או שפסני
 בה מעשה פלוני מעשה עד שאמרו לו הלכה למעשה והיינו
 מודברי האמורא שפוסקין הלכה כפלו מדימין מילתא למילתא
 בכל דבר חוץ מכתובות **ל** הא דאמרינן שאם כתן כלשון
 ירושה לכת בין הבנות או לכן בין הבנים דמהכי דוקא
 בפסיב מרע אבל לא ככסיו **לא** ככסיו או שכיב מרע
 שכתב כל ככסיו לאשתו לא קבאתם שלא כיון
 לעשותה לא אפטרופא לא שכל ים לו ככסיס ממה לא שכל אין
 לו גבי' ממה אלא מאחרת או אין לו ככסיס כלל ואח' ירושה

אחתי ודוק נפואה אבל כתבם לארוסה או לגרושה היא מתנה
 גמורה ואם כתבם לבתו בין ים לו ככסיס בין אין לו ככסיס אלא
 בנות לא קתה' כתבם לבנו כלשון מתנה בין גדול בין קטן
 לא קנה אלא אם כן כתבם כלשון ירושה ואם כתבם כל
 ככסיו לבנו ולאחר כנו אפטרופא ולאחר היא מתנה אפי' לו
 כהכסיס להם בבת אחת כ' אם כתבם מקצתם לאחר תחלה
 והשאר לבנו ודוקא שכתב כל ככסי לכוני ולפלו' אבל אם כתב
 חצי ככסי לכוני וחצי לפלוני לבנו כמי היא מתנה ואם כת' כמי
 שלישי ככסי לכוני ולפלוני הפלוני הוא כאלו כתב בבת אחת ולא
 היא מתנה בבנו ואם כת' כל ככסיו לבכיו שניהם אפטרופא
 ואם כתב חצי ככסי לפלוני וחצי ככסי לפלוני כמי הראשון
 קנה והשני אפטרופוס וכן הדין בשתי כסוי ואם כת' כל ככסיו
 לאשתו ולבנו לאשתו היא מתנה ולבנו אפטרופא לאשתו
 ולאחר אשתו אפטרופא והאחר מתנה **לב** כת' פירות
 ככסיו לאשתו או אפי' גוף קרקע ושייר קצת גובה
 כתובתה משאר ככסיס כתב לה כל ככסיו וינא עלי שטר
 חוב מוקדם למתנה הפסידה כתובתה מאלו הככסיס מפני
 שזחלה עליהם כשתכתב לה המתנה אבל אם יקנה אחים ג'
 גובה כתובתה מהם **לג** מי שהלך לבנו למו ינתהים ושמע
 שמת וכתב ככסיו לאחר ואח' באו בניו הין מתנתו
 מתנה **לד** בריא או שכיב מרע שחלק כל ככסיו לכביו
 וכתב לאשתו קרקע כל שהיא אפי' נח חלק להם
 בפניה אלא כשכ' ד' לה שתקף איברה שעבוד כתובתה מלג
 הככסיס שמחלה עליהם כיון שחלק לה כבוד שעשאה שותף
 בין הככסיס אבל אם באו לידו ככסיס אחרים או שמת א' מכביו
 גיבה מהם ודוקא שחלק כל ככסיו אבל אם שייר כל שהו או
 שלא נתן לה קרקע אלא מטלטלי לא אברה כתובתה וכן אם
 חלק ככסיו בינה ובין אחרים לא אברה כתובתה **לה**
 מי שאמר ככסי לפלוני או שאמר לו ככסיך למיין
 פמא לפלוני ומסיב אלא למי יהיו לא לו אם הוא ראוי ליורשו
 זוכה בהם מפוס ירושה וכפיקא מינה פיס אם אפי' אחריו לפלוני
 אינו כלום ואם אינו ראוי ליורשו זוכה בהם מפוס מתנה ה'
 זוכה השכי אחריו מתנת ש' אלאמתו כזכית מומה וזכות
 על פה גובה ממה **לו** הי' לכתא בין בחומר תנו שקל
 לכבי בשכת בין האומץ אל קתמו להם אלא שקל והם
 צריכין יותר כותבין להם כל צרכן **לז** אבד להעביר
 כחלה חפ' מברא בישא לברא טבא **לז** הכותן
 מתנה לחבירו סתם איכה מתנה לא אם כן
 להיות פלו לכל דבר פירצה ודוקא כותן סתם אבל אם פירש
 דכריו אפי' אם כתן לו על מכת שלא למכור או שלא ליתן או
 שלא יעשה בה פיש אם דבר פלוני היא מתנה לאותו דבר **מ**
 האומר זה בני כאמן ליורשו בככסיס שיפלו לו אחר
 כך ולפטור את אשתו מן היגום אפי' אם מוחזק לו
 פיס לו אחים האומר זה אחי אם שאר אחיו מודים לו יורש
 עיניהם והם ירשוהו כשימות ואם איכס מודים לו אינו יורש
 עיניהם אלא זה המעיד לכדו כותן לו מחלקו מה שיבא לידו
 מחלק הפסק כשימות הספק יטלנו הוא וכן כל ככסיס פיהיו
 לו ממקום אחר אמרו אין חנו יודעין אינו יורש עמסם אלא
 המעיד כותן לו מחלקו מה שיבא לידו מחלק המגיעו וכשימות
 יטלנו הוא לכדו ואם יהיו לוככסיס ממקום אחר ירשו האחים
 עמו ואפי' כחלק סתמן לה מעיד היה לו שדה לקנות ומרש

וחרשה חרשה וביא עתה מלחה פירות ירשו האחים עמו
 כשהח אכל דיקלא ואלים ארעא ואסקה פירותו הכח למעדי
 לברוי **ד** רחובי חמר למעון אבי חייב לך מנה ושמועון
 חמר וראי איכך חייב לי כלום פטור כאלו נחל לו ב
 בתירוט ובעל שאמר ברפתי את אשתי איכו בלמון ואם מתי
 הולכת ולא מתיכמתו מי שמוחזק לו שאין לו חזק וחמר גם
 הוא בשעת מיתה אין לי חזין יצא קול פנים עדים במקום
 אחר פיודעי פנים לו אחי חוספי לקול ולא תפסא עד סתמור
 הרבר מי שמתי ומתנאת קסמה לו זואת מתבת שכיב מרע
 דאיכודא תהא למיקם ולהיות אחד מיתה שאיכה קונה אלא
 לאחר מיתה או שמתרם בה מהיום אם לא אחוד כי לאחר מן
 מיתה שום בן לא כגור קנין עד לאחר מיתה שכל ימיו יכול
 לחזור בו לא יתנהג למי שכתובה על שמו כתבה לו פוחיים
 אפי' לא הביעה לידו על יד אחר קנה בן אש המקבל ראוי ר
 לירש או איכו ראוי לירש **מב** שכיב מרע שאמר בתבו
 ותבו מכה לפלוני או אחי **מב** תבו וכתבו ומתי קודם
 שכתב לו לא יכתבו ויתנו לו אלא אם כן אמר תבו ואף כתבו
 וחתמו לו בריא שכותב ככהיו לאחר מותו אם כתוב בשטר
 זמן קנה הברך מוזן הכתוב בו אפי' לא כתב מהיום ואפי' אין
 שום קנין בשטר ואם יש בו שום קנין קונה משעת הקנין ואפי'
 אין בתוכו זמן ובעט בדיק לכתוב בו מהיום אעפ' שכתב
 בו זמן **מב** הכותב כל כפאי לאחר מהיום הברך ולאחר
 מיתה **מב** הפירות הכותב אינו יכול למכור הברך ה
 והקבל אינו יכול למכור הפירו מעכשיו מצד הנותן הפירו
 ומכורין עד שימות מוכר המקבל אין ללקוח בלום בפירות עד
 שימות הכותב וכשימות הכותב יקח הכל אפי' אם מת הנהגל
 בזמן הכותב הנותן עולם הפירות כל ימיו היינו נאכיל לפל מן
 שריצה ומה שהכית תלוש אפי' קלסו קודם זמנו או מה שגיב
 זמנו ליתלם שזיין בה סוה והמקבל כותב לא זמניו מחובר שלא
 הגיב זמנו ליתלם הוא של בן המקבל **מד** החולין מ
 למעברת והפילה צריכה חליצה **מד** אחרת ה
 האומר לחבירו ככסי לך ואחר כך לפלו' הראשון אוכל פירות
 בחייו ואין לו למכור הברך ולכשימות יקחנו הפני ואם מפרם
 הוי מוכר אפי' היו בהם עבדים והזואים לחייהו יצאו לחייהו
 אם עשה מהם תריסין למת ואשרו בהכחה ואם בתבט לאחר
 במתבת שכיב מרע לא זכא בהם והמזואו עשה למכור הברך
 בקרא רע **מה** אמר לחבירו אתרוג זה כתון לך
 במתבת ואחר כך לפלו' ומכרו או אכלו לאחר שכיב
 עמו יצא **מי** אחין סקרו אתרוג מהסותשות אם יכול
 אחד מהם לאכלו שלא יקפידו האחרים יוצא בו ואם
 לאו אינו יוצא בו ובאקום שאין אתרוג מצוי כל הקהל יוצאין
 באתרוג אחד **מו** אמר לחבירו אתרוג זה כתון לך במתבת
 עמי שתחזירתי **מו** לי נטלו יוצא בו החזירו יצא לא החזירו
 לא יצא כל תיבא דכעי תכאי צריך שיהא כפול ואם לא כפלו
 התכאי כפול והמעשה קיים ויש דברים שהלכו בהם אחר או
 אומר הדעת ואפילו בלוי דעת לא בעו כגון שטר מוכרתת
 ומתבת שכיב מרע כפלה וכידוע סכנו קיים ובנותה כל ב
 ככהיו לאשתו **מח** ויש דברים דכעיקן בלוי דעת
 כגון זכין ככסי ארעתיא למיסק לארץ ישראל
 ואם לא בלה דעתו הוי דברים סבלם ואינו כלום אעפ' דקיל
 לן ככסי לך ואחר כך לפלוני ומכר הראשון דהוי מוכר אמר ככסי

לך ואחר כך יחזיק לי ומכר הראשון אינו מוכר **מט**
 אמר לאשה פנויה ככסי לך ואחר כך לפלוני וכפאת
 בעל לוקח הוי בככביה חזין לאחר כך במקום בעל כלה אכל
 אם אמר בן לכסואה אחר כך קונה ולא בעל פילכך אמר לכסואה
 ואחר כך לפלו' ומכרה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות ה
 ואחר כך מיד הבעל ולוקח מיד אחר כך וכפאת בידו אכל מן
 מהיה כסוי שתי נשים וכתבה הראשונה ללוקח דין ודברים
 אין לי עמוק ומתי השניה מוציאה מיד הלוקח והראשונה מ
 נושפיה ולוקח מהראשונה והחורזו הלילה עד שיפשו פשרה
 ביניהם **נ** אמר לחבירו שור זה כתון לך במתבת עמי
 שתחזירתי **נ** ליהוקדיו והחזירו לו קדוש עמי שתחזירתי
 לי והקדיו והחזירו קדוש **נא** שכיב מרע שכת' ככפיו
 לאחר ואמר זה מיד אי היפסי **נא** בהם לא קנה וחזרה
 הנותנה לכותן פתך ולכסוף מיתה זכה בהם **נב** שכיב
 מרע שאמר ומתים זון לפלו' ופ' ממות לפלו' **נב** וק' מאן
 לפלו' זין חומרי כל הקודם בשטר זכה אלא כולם פנים לגבות
 כל א' לפי חלקו היכך יצא עליו שטר חוב מוכין לפל ח' לפי
 חלקו אכל אש אמר חזירו לפלוני כל הקודם בשטר זכה ואם
 יצא עליו שטר חוב ב' ביה מן האחרון וכן הדין כמי אפי' לא
 אמר לחזירו אם כתן לכלם בשוה ופרט אותן זה אחר זה
נב שכיב מרע שאמר תבו מאתים זון לכבי בכורי בראי לו
 או לאשתו בראי לה או לבעל חוב בראוי לו כוטלין מן
 מאתים זון חזן מן הכבירה וכתובה והחוב אכל אש אמר
 תבו לו מאתים זון בכבורתו או נאשתו בכתובתה ולבעל חוב
 בחובו אין כוטלין אלא ידן על העליונה אם מאתים זון ויותר
 כוטלין מאתים זון ואם בכורה וכתובה וחוב יותר כוטלין
 אותם ואם אמר לכבי שתמא ברשע ידו על העליונה ונדעת
 א' א' הראש אל כפאמר לכבי בכורי אז הוי ידן על העליונה א'
 אכל אמר לכבי שתמא או לפלונית אשתו מתה יצא להם יותר
 על הראוי להם **נד** שכיב מרע שאמר מנה לי כיד פלו'
 העדים כותבין **נד** כך וכך נזה פלו' אעפ' שאינן יודעי
 אם הוא אמת לפי כשכאיש היוצאין לגבות זון מגבין להם
 עד שיכואו להם עדים מהוא אמת ואין ב' ד' חולטין וממאכא
 אלא אם כן מכירין סוה היבם והיבמה ופי' אשת איש מי
 שאמאנת בו לפי עדים שמועדי' לפני ב' שחלכו וממאכא
 ב' ד' כותבי להם בט חליצה ומזואן אעפ' שאין מבירי **נה**
 מי שמת והכיה כביס גדול' וקטני' או כמות גדול'
 וקטנות ואברול'ים צריכין יותר ללכוס והקטנים צריכין יותר
 אין כזונין ונותפרסין מן ה' ח' אלא יחלוקו כל ח' יהיה כזון
 ונותפרס משלו כסאו הגדולים אחר מיתה אביהם יסאו גם
 הקטנים כפאו כחיי אביהם ואמר הקטנים הרי אנו כנסאין
 כדרך כפאשתם אתם אין שומעין להם והני מיני שאין הם
 הגדולים כנסאין וכותבין בככסי' אכל אם כנסאין וכותבין בהם
 או אפי' אפטרופי' הכוסא ונותן בשל יתומים יכול להתכרות
 משלהם **נו** אשה פנויה פליתה מלוה על פה ונפאת אין
 מוציאין מיד הבעל **נו** מי שמתי והכיה אלמנה
 וכת' אלמנתו כזכות מוכסיו אפי' כפאת הבת והכביסה
 הככסיס לבעל ומתה מוציאין מן הבעל למזונות האלמנה
פרק מי שמת מי שמתי והכיה כביס
 ובנות אש הככסיס
 מרובין דהיינו שיש בהם כדי שיזונו כביס ובנות עד שיכגרו

מנהג

שיבירו הכנות הפנים ירשו וכל הנכס החוקתם ומתפרנסים
הכנות ואין צריך להפריש מזון הכנות עד שיבגרו ואין
חייבין לזונם ומיהו אם רואין ב'ד' סהכים מכלים המזון ח
חייבין להסכים בתקנת הכנות ולהפריש חלק הכנות ואם אין
בנכס כל כך מונחין חלק הכנות והשאר לכביס ארמון
אומר לעולם הבנים יורשין הכל ופסק רשם כמותו ור
אלפס פסק בת' ק' וכן דעת א"א' הלאה ז' וה' מ' במקרקעי ב
אכל המטלטלי בככס מועטין במי זונכו בנים ובנות ואם יש
מקרקעי ומטלטלי והמקרקעי מועטין ועל ידי המטלטלי ע
כעשין מרוכין יש להם דין מרנפי ואם היו מרוכ' בשעת מיתה
וכתמיעטו או מועטין וכתרבו לעולם יש להם דין מרוכין
ב היו הנכס מועטין ומכרום היתומים מה שמכרו מ
מכרו ואין הכנות כיוונות מהדמים עד שלא החזיקו ה
הבנים בככס אכל מכרום אחר כך לא **ג** היו הנכס
מרוכין והיה עליהם ב' או חייב פרנסת **ד** בת אשתו
או חייב מזונות האלמנה או חייב עשור בככס ובשתיצא א'
מאן יאמר מועטין ואין מועטין יש להם דין מרוכין אבל
בתוכה א' ומכתו מועטת **ה** הכיח אלמנה וכן או אלמנה ובת
אפ' בככס מועטין שניהם חוב ב' אבל הכיח אלמנה וכן
ובת והנכס מועטין האלמנה זונת ולא הכן ולא הבת
ד מי שמת והיח בנים ובנות וטומטום אם הנכס מ' ר' ב'
זכרים דוחין אבל נקבות ואין לו כלום ואם לא הכיח לא
כן וטומטום בככס מרוכין הטומטום כזן ולא יורש בככס
מועטין כטל הטומטום **ב** חלקים טומטום ובת בככס מ'
מרנכס כטל הטומטום בחלקים בככס מועטין וחזר על
הפתיחים האומר אם ילדה אשתו זכר יטול מנה ילדה זכר
כטל מנה ואם נקבה מאתים ילדה נקבה כטלת מאתים ילדה
זכר ונקבה הזכר כטל מנה והנקבה מאתים ילדה טומטום
כטל כפחות שבגיהס אין עם יורש לא הוא כטל הכל **ה**
הילכת' המזכה לעובר לא קשה ואם איזר לכשתלד קנה
והוא שלא מת המזכה וגם לא חזר בו קודם סגולד ומיידי שלא
הקנה לו בעודר וגם לא בחזקה אלא באפיכה וישנו ברשות
הזוכה כסגולד העובר או עומד באגם או קרקע בשטר ט
והשטר ביד הזוכה כסגולד העובר **ו** אומר לחבירו קנה
בחמור או בעובר שלא כולד לא קנה את העובר ה
והחמור קנה החי **ז** עובר יש לו זניה בירשתו קודם
סגולד **ח** הנותן מתנה לחבירו ואמר לו פלו' ופלוני
פועל הוא מחצה והן מחצה וכן אם אמ' ככסי לפלו' ופלוני ולכבי
פלו' כטלחן הכפטרין מחצה והכללים דהיינו כבי פלו' מחצה
אפי' הן מועטין **ח** מי שסלה חצנים לביתו ולא ידע היאך
יחלקום אם יש **ט** לו בנים ובנות כסאו יתנו להם הראוי
לם וה' מ' כשריא אבל בשכים מרע שאמ' אלו לכבי אין כנותיו
ככלל מי שאמר ככסי לכבי ויש לו בן ובת הכל לבן **י** מי שאמר
ככסי לכבי אין כבי בנים ככלל אפי' אם אין לו אלא בן א'
ט מי שמת והיח בנים גדולים וקטנים או כלם גדולים
והשכיח מן קנתן הנכס' שלקחו מן הנכס וסכרו פ
פועלי' השבח לאמצע ואף שבר עמלם לא יעלו אף השכיחום
משלשם או אפי' מהנכס ואמר ראו מה הכיח לנו ואינו הרי

אכו עושין ואוכלים השבח לעצמן אפי' מכל הנכסים לא שנא
אמר כן בפני עדים או בפני ב'ד' אם בפני ב'ד' אם כלם ד'
גדולים ואם מקצתן קטנים צריך שיאמ' כן בפני ב'ד' ואם הוא
אדם שאין דרכו להתעסק כמו ת'ח' אפי' לא אמ' ראו כאלו
אמר רמי וכן הדין באשה שראויה לירש בככסי בעלה עם ר'
יורשי בעלה שאם הסכיחה התמא השבח לאמצע ואם אמר
ראו הסבח לעצמה **י** אשה שמת בעלה והיא כיונית משל
היתומים ומשכיחה הנכסים השבח של יתומים ואף שבר
טרחא אינה נוטלת ואם אינה כיונית בגון שתבעה את כ'
כתובתה כב' ד' והיחיה בעלה בככס מועטין שאין בהם כ"י
כתובה לא כ"א אמרה ראו מה שהיח בעלי וכתבעלו כ'ד' ח'
יורשין להשביעה ולגבותה והשכיחה הנכסים הרבה או ת'
שהשכיחה קתם הכל ליורשי אפי' כתובתה לא הטול מן השבח
לא שנטלת שבר טרחא וידה על התחטובה ליקח בשדה ט
שאכה עשויה לטעם ההוצאה אם השבח מרובה ואם הן מעות
אינה נוטלת לא דבר מועט בסביל טרחא **י** המשיא
אשה לבנו גדול בבית קטן ודוקא גדול **י** ושהשיא
ראשון לזכרי ואפי' קד מנהו בנות ודוקא שהיא אשתו ראשונה
והיא בתולה ואם ייחד לו בית ועליה או בית ואבכררה או
ב' בתים זה לבנים מזה לא קנה אלא הבית ולא העליה ולא
האבכררה ולא בית החיצון ואם הניח בו חפי' כלי כל פסק ט
שלא פנהו לגמרי לא קנאו **י** אחין או שותפין שמינה
המלך לא גבאי או שטרם אם **ב** דרך המלך לטול מכל
בית א' כטלחהו בשבילם כל מה שהרויח הו' יפסיד באותו יו'
מיכיו הוא לאמצע ואם אין דרכן לטול אלא מי שסכר בעיניו
הרויח וההפסד הוא לעצמו **ג** חלה א' מנהו באונס מערסא חזן
האמצע **ד** בשביעה אם יש לרפואה קבדה מתרפא מוטל אם
אין לה קבדה מתרפא מן האמצע **ה** א' מן טאחין שרובה ל' לך
למקום א' ללמוד תורה או אומנות יסמוו כמה יגיע לחלקו
וכהוצאתו כשהם יחד וכן יתנו לו אצט' מצריך יתרכשהו
לכרו **ו** א' מן האחין שעשה שושבינות בחיי האב ומת האב
אם **ז** בשלחו אמר לו האב לך ותעשה שושבין לפלוני
כשחזרת חזרת לו ואם אמ' לו א' מכם יעשה שושבין ועמ'
א' עשה כשחזרת חזרת לכולן השולח לחבירו כרי' יין שלא
לס' שושבינות ומת והחזירו לח' מן אחיין הוא שלא הינכתא
בין מת הארוש או הארופה או שחזר בו הוא או היא צריכה
להחזיר הכלונות ששלח ולא הקידושין **ח** שושבינות
בבית כב' ד' ואינו יכול לתובעו קודם **ט** ביטא ואין
בו משום רבית אם יוסיקלך ואין השביעות משמטתו ואין
הכבור כטל בה פי סכ' ולא היכס זוכה בה ואם הוה במקום פ'
סיכול לירע שבה כנשא צריך לבא ולאכול ולשמוח עמו פ'
ולפרוע לא בא צריך לסלם לו אצט' שלא אבל ואם הוא במקום פ'
שאינו לשמוע צריך החתן להודיענו לא שודיענו משלם לו טח
שזוכה לו מנה שהיה חייב לו וזו אין זוכה נותן לו כלום כיון
שלא אבל עמו עד ד' זון ומכחה לו החצי מבא' ואילך כל א'
מכחה לו כפי פראוי להאביל למי ששלח דרויך כזה ואינו כ'
יכול לומר לשנות כלל ממה שמתן עמו לא להוסיף ולא לגרוע
מן השולח

טו השולח הטלכות לכית חזיו מתה הוא או היא או ח
 חזר בו בעמין שלא כשאה היו הטלכות דברים ש
 פעומדין לשתמש בהם בבית אביה או שמהם בהן וכלו אפי'
 היו שנים מואה מוכה אם אכל או שתה שם פנה דיכר אינן
 חוזרין לו לא אכל שם פנה דיכר חוזרין ומאכל ומשתה אינן
 חוזרין אעפ"י שלא אכל חזרה בה היא אפי' בישא דירקי חוזר
 אפי' אם אכל היו הטלכות דברים שאיכה יכולה להשתמש
 בהן כבי' אביה אפי' אם אכל שם הטל חוזר ואם שלחו לו לאכל
 בכיפו או שלח שם שלחו מאכל מיבעיא אם נבגין וכן אם א
 אכל שם חזי דיכר מיבעיא אם חסוב למחול חזים וכן שכת
 הטלכות מיבעיא אם הוא חזר וכן הטלכות העשויות ל
 יעלות ולא כלו ככולהו בעינן ולא איפשיטא ואין חוזרין

פ המורש אשתו ומתוך קטטה שכינה לרשע אינו יורשה
 ולא כ"י לא' א' הרשע ז' לחמו לו על ארשתו שהיא בעלת
 מום והכינה לתינו לכיפה וככתיב מתה ואומ' שלא מצאת
 בעלך מום ורוח' לירשה שהיה דעתו בכפיסתה לתינו לשם
 נישואין איכה טעמה **פ** שכיב מרע לאחר ג' ימים שכתב
 או כתן כל כספיו לאם **פ** ריש התמא ושייר לעצמו קרקע
 או מטלטלין כדי פרכסו או היו דיניה כבריא ונריך קנין
 אפי' מת הילכ' אם עמד אינו חוזר לא שייר כל כך אם מת
 קנה אפי' בלנו קנין ואם עמד חוזר אפי' היה בקנין וינא ל
 ניהרר דינו ככביב מרע לעבדין זה ולרב אלפס הם הכי כמי

מפרש ב"ש וינא כשיירא ואינו כראה לא' א' הרשע ז' **ק**
 מי שהלך בנו למדינת הים ושמע שמת וכת' כספיו
 לאחריים ואם ב"בא בניו אין המתנה מתנה **יט** המוכר
 שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו אפי' יורש של **יט** המוכר
 וזי מחול כתבו המתנה ומחלו גיורש אינו מחול **כ** ש' מ'
 פ' אמר יאכל פלוני פירות דקל זו או ידור בבית זה **כ** אינו
 כלום עד שיאמר תנו דקל זה לפלוני לפירותיו או תכו לו בית
 זה וידור בו **י** המכר או הנותן דקל לאחד ושירותו לשני ר
 מאסין קנה דקל ושירות שני לא קנה כלום אמ' לאחד קנה ד
 דקל זה הוין משירותו שייר לעצמו גם מקום הפירות שהן
 יעבפי' ואין ללוקח לא הגזע לכפיב **כ** שכיב
 מרע שחלק כל כספיו לאחריים זה אחר זה **כ** בלא
 הספק מת קנו כלם אפי' בלא קנין **כ** עמד חוזר בכלן אפילו
 בקנין והפיק בין אחד לחבירו מת קנו כלם הראשונים דוקא
 בקנין והאחרון אפי' בלא קנין עמד אינו חוזר לא באחרון **כ**
 לא היה בקנין הראשונים לא קנו אפי' מת והאחרון קנה חס
 מת **יט** ש' שכתב כל כספיו הידועים לנו לאחר וכתרפא
 חשיב מתנה במקצת ואינו חוזר לא א"כ ידוע לנו שאין
 לו אחריים או עד שיאמר כל כספי לפלוני **כב** שכיב
 מרע שכתן כל כספיו לאחר וחזר במקצתן **כב** הוי ח
 חזרה כגון הילכ' כלן לאחר וחזר במקצתן וכתן לשני ראשון
 לא קנה אפי' לא מת ובגון שהיה בקנין כתן מקצתן לראשון
 והיותו לשני ראשון קנה אפי' לא מת שני מת קנה לא מת
 לא קנה **כג** שכיב מרע שהקדים או הפקיד כל כספיו או
 חלקם **כג** לעניים וכתרפא אינו חוזר **כד** יטול
 זכה יחזיק יקנה כגון לשון מתנה הן בין בב"י **כד** בין
 שכיב מרע וכן יחזיק יירש בראוי לירשיו אכל יקנה בהן

יסען בהן יעמוד בהן לא הוי לשון מתנה **כ** שכיב מרע
 שוכר כל כספיו ומכרם א"ש המעות בעין חוזר **כ** פרעם
 בחוב אינו חוזר **כ** שכיב מרע שהורה על כל כספיו שהן לפלוני
 אינו שמתנה ואם עמד אינו חוזר **כה** גר שכתן
 במתנת ש"ן לא קנה לרב לפי דוקא **כה** כמותן כ
 לבנו לא' א' הרשע ז' לכל מי שתן **כו** פסק רב לפי ד
 דשכיב מרע ששייר כל שהו מתנתו **כו** קיימות ואין דעת
 א"א' כן עד ששייר כדי פרכסו או הוא עובר אדמה ששייר
 קרקע כדי פרכסו בני ביתו ואם הוא מתעסק ברבית או כ
 בסחורה ששייר כדי שיוכל להתפרנס מהירוח **כו**
 הכותב כל כספיו לעבדו ינא כן חוזרין שייר כל שהו

כז הכותב כל כספיו לאשתו לא עשאה א' אפטרופא שייר כל
 שהו קתה הכותב כל כספיו לכיפו וכת' לאשתו קרקע כל ש
 טהור אדמה כתובתה שייר כל שהו לא אדמה **כז** מוכרת קנה
 מקבל המתנה אלא אם כן כתבה לו כל כספיה וכולהו מ
 מטלטלין הוי שיור אפי' בכתובה האידנא שתקנו שנגבית
 ממטלטלי' **כח** אמ' מפלטלי לפלוני כל בני ביתו בכלל
 חזן מחטי **כח** נשערי ובהמותי ופל' מפלטלי א"כ חטי
 נשערי ורחים העליוני' ולא התחתונים כל המטלטל אפי'
 התחתונים ועבדא בכלל מטלטלי' **כט** אמ' כספי לפלוני

הכל בכלל עבדים שטר' ובהמות **כט** ועשות יינורת
 שמים ושלמות אפי' תפלין אכל לא ס'ת' **ל** אשה שרוצה
 ליכשא וכתבה כספיה לאחר כדי שלא יזכה **ל** בהם הצעל
 לא זכה בהן המקבל כלל אפי' בעודה תחת בעלה **ל** שכיב
 מרע שנתן כל כספיו לאחד וחזר וכתבם לאחר ומת האני
 קנה אמירה דשכיב מרע מהניא להקנות שטר בכתובה ו
 ומכירה דבריא **לא** מתנת שכיב מרע במקצת דינה
 כמתנת בריא **לא** וצריכה קנין אפי' אם מת לפי א"ש
 עמד אינו חוזר מצוה מחמת מיתה אפי' לא שירש בהדיא או
 לא אמר לשון שמורה מצוה מחמת מיתה קיבה אפי' במקצת
 אם מת בלא קנין ואם עמד חוזר אע"ג דקנו מיניה **לא** ש' מ'
 שכתב כל כספיו לאחר אע"פ שקנו מידו **ל** אם עמד חוזר ואם
 מת אם יפה כחו שכתב לו וקנינא מיניה מוכיף על מתנתא
 דא קנה לא כתב לו כך אם הגיע השטר לידו מחיים והוא כ
 בכתב בלשון צוה כדרך שכיב מרע שצוה לתינו או קנה
 אכל לא הגיע לידו מחיים או אפי' הגיע לידו ולא בכתב **לב**
 בלשון צוה אכל בלשון כספי כתובים לך לא קנה בלא יפני כ
 כח **לב** מתנת שכיב מרע כבולה אפילו כתב ו
 ומסר **לב** לו השטר וזיכה לו על ידי אחר אם מטלטלי'
 הפ' מוכן שזיכה בשכילו ואם קרקע הוא אמר לך חזק
 וקנה לפלוני אפילו הכי יכול לחזור בו אם יזכאות שתי מ
 מתנות בי האי בינא זו אחר זו השכי קונה לאחר מיתה א"כ
 יפה כחו אכל אם כתב ומסר לו השטר וזיכה לו על ידי אחר
 וגם קנה מידו אינו יכול לחזור בו לא לעצמו ולא לאחר **לג**
 שטר שכתוב בו פדה זו אני נותן לך בחיים ו
 ובמות או אפילו מחיים ובמות דינו כמתנת **לג**
 שכיב מרע **לג** היה רוצה לחזור בו והמקבל אמר בריא ה
 היה או אפילו כתוב בו שדקניר ומתי בערפיה ואינו מוכרש
 בו אפטר מייגו מרעיה ואומר פכתרפא מאותו חולי **לד**

מאונתו מולי וכתבטלה המהכת מיד אפי קודם שאור בו ל
לרשם אם בריא הוא עליו להביא ראיה ואם שכב מרע ה
הוא עליו להביא ראיה לרשם לעולם על המהכל להביא
ראיה ולזה הסכים ארזכי אבי הראש זל

לד

קטן שאינו שטוח ואינו יודע בטיב משא ומתן אינו
יכול למכור במקרקעי אביו עד שיהא לו עשרי שנה
ויביא כשערו אבל לא הביא אינו יכול למכור עד שיהא לו ל'ו'
שנה וכגון שלא הביא סימני סריס אבל הביא סימני סריס מ
מיד בשנה כן כן שנה הוא יכול למכור אפי' בלא שערו ואפי'
אם הביא שערו תוך שנה כשערו קטן הוא זה למכור אבל
מתנתו היא מתנה מ"ב זילך וכן מקחו מקח מ"ב שנה ואילו
ואפי' למכור דוק במה שירש מאביו אבל אם קנה קרקע יכול
למכור מ"ב זילך ולרש אפי' במה שקנה כמי אינו יכול
למכור ואם יודע בטיב משא ומתן ככל יכול למכור מ"ב זילך

לה

קטן שאינו יודע בטיב משא ומתן מ"ב זילך עדותו
עדות במטלטלי ולא במקרקעי **לו** קטן שקדם
אדע' שהוא בן יב' לא חשיבי לזו קדושי ודאי עב'ם
שיברקוהו מה ברא ב'שערו וכן יב' בן ט' טבא על יבמתו ו
וקפאה אינו יכול ליתן גא אדע' שהוא בן יב' עד שכתוב א
אותו שהביא כשערות וקטנה מההביאה פתי שערו אינה
יכולה לתאן **לז** אדע' שמתנת פ' ב' הולך קונה בלא ק
קנין אם מקנה קנין קונין אפי' בשבת ואפי' אם הוא מ
שפרם שלא ישזור בו ועמד שאלו מועיל הקנין בלא יוכל לשזור
בו אפי' הכי קונין בשבת אבל מתנתו במקנת אין קונין ב
שבת **לח** כפל הכית על האב ועל הבן ואין ידוע אי זה
מהם מת קודם והיה לבן ב'ח ולא היה לו ככפי' לא
אז שראוי לרשם מאביו הככפי' בחזקת ירשי האב ואין לב'ח
בהם כלום **לט** בן שמכר בככפי' אביו בחיי אביו ומת
הבן בחיי האב ואח' כמות האב כנו מוציא מיד
הלקוחות ואף המעיות שקבל אביו אינו מחזיר כפל הכית
עליו ועל אשתו ואי ידוע אי זה מת קודם ואין לו כפי' מונח
ירשי העצל ירשי הכתובה וירשי האשה ירשי ככפי' מלוב
שלה וככפי' שאן ברזל יחלקו בין פניהם כפל הכית עליו ועל
אמו ירשי הבן ואמר' האם מתת תחלה ואח' כ'הבן ואמו כ
כירשנו וירשי האם אונן הבן מת תחלה הדין עם ירשי האם
הילכ' אין הבן ירש אמו בקבר להכחיל לאחין מן האב

לא הוחזר מעמינו בשמה אחרונ' פסול וכן צרי' ליהר' אם יש
בליון קודם חתימת העדי' שלא יחתמו העדי' זה אחר זה בשטה
א' שמה יכתוב בבליון שלפני חתימת העדי' מה שרוב' ויחתוך
השטר העליו' והיה שמר הכא הוא ועדי' בשטה א' או יפסוטם
בבליון בדיו או יחתמו זה תחת זה כב' שטין : ולא ד' ב' עדיש
בשני שטרות מצטרפי' אפי' חתמו זה תחת זה פסול אם יש ב
ב'יו' לפני חתימתן ואם התחילו העדי' באמצע השטה וחתבו
הקלף שלפני חתימתן השטר פסול דשמה היה כתו' פס פנאי
או חותמו ומיהו אם כתוב בהוף שטה של מעלה סריר וקיים
כשר ואם העדי' חתמו' זה תחת זה אבל אם חתמו' זה אחר
זה פסול שמה היה שטר הכא הוא ועדי' בשטה אחת והתכו
והיה חלק מלמעלה וכתב עליו שטה זו **ל** הרחיקו העדי'
מן הכתב פני שטין וחתמו פסול אפילו כ'תוב בו שריר
וקיים פחות מכתן שלא הרחיקו רוחב פני שטין כשר ואפי'
סיים השטר באמצע שטה והניחו אותה שטה ועוד אחרת פ
פסול ואם סיים השטר בהוף שטה והניחו שטה שלימה וחתמו
באמצע שטה אם חתמו זה תחת זה כשר למ' ב' עדיש בשני
שטרות אין מצטרפי' אלא שאין למרין מחצי שטה אחרונה ו
ומשטה שלימה שלמעלה הימנה שטר שהרחיקו עדי' פני פ
שטין מן הכתב שהוא פסול אם מולאו המלוח בלא מצורת זה
תלוה כשר והוא שולאו קורס שביאה כב'ד' אבל אם כראה
כב'ד' קודם שולאו פסול : שטר שבא לפנינו ושנים מעדי'
הראשונ' קרוני' כשר צ' עדיש האחרונ' ד' תלין לשם מילוי
חתמו אבל אם חתמו בהוף פסול שאין מקיימין השטר פ
אפי' כי עדיש הרבה לא מועדיש שלמטה אבל לכתחלה אינו
יכול להחתים קרוני' או פשוני' למעלה ואח' כ' כשרי' שתרואה
יבא להכסי'ם גש בעלמא הרחיקו העדי' מן הכתב בשטין
שפסול דוק פני שטין בכתבת ידי העדיש שהיא גפה וצרי'
שהיא ב' שטין וב'אורין **לד** הרחיקו ב'ד' הקיום מן חתימת
העדיש אפי' שטה אחת פסול הקיום אבל השטר הכא
הוא בשטה א' ועוד עדיש אחרי חתמו' בו בשטה שניה על
מקיימי' אותו מעדיש שלמטה אלא מעדיש שלמעלה **לה**
שטר הבא לפנינו הוא ועדי' על המחוק כשר וכגון
סרוחין שאין שום סינוי במקום חתימת העדיש לשטר השטר
ואם הוא על כיור ועדי' על המחוק כשר והוא שיכתבו ה
העדיש בין חתימת עד לחבירו אכתבא סהדי חתימתא א'
אמחקא ושטר' א' א' ירא' הים הוא על המחוק ועדי' על
הכיור פסול אפילו כתבו העדיש כן **לו** במקום פסובה'
דוקא בשפוט או במקופר או אפילו במקום פסובה'
בשכיהם ואמר' הבעל לכתוב בשפוט או מקופר ופניה הס'
הסופר פסול **לז** שטר שעד אחד חתום בו ותשני' מועיד
על ההלואה על פה גובין בו מוכני חרי' אבל אם
השני' אומר' שכתב השטר לפניו גבי ממשעבדי' אבל שני' ש
שטרות שכשפו על ההלואה אחת וכל אחד כמסר לפני' עד א'
אחד אינו גובה ממשעבדי' שטר שאין בו אלא עד
אחד או שנים והאחד פסול וחיוב שבעת' מקופר שאין
חתום בו אלא שנים פסול ואפילו תשפ' מתקין מיניה

פנים ששעירו אחד בבית דין זה ואחד בבית דין
זה יכולים להטורף שני כתי' הדיינין ולגון

ח

זה יכולים להטורף שני כתי' הדיינין ולגון

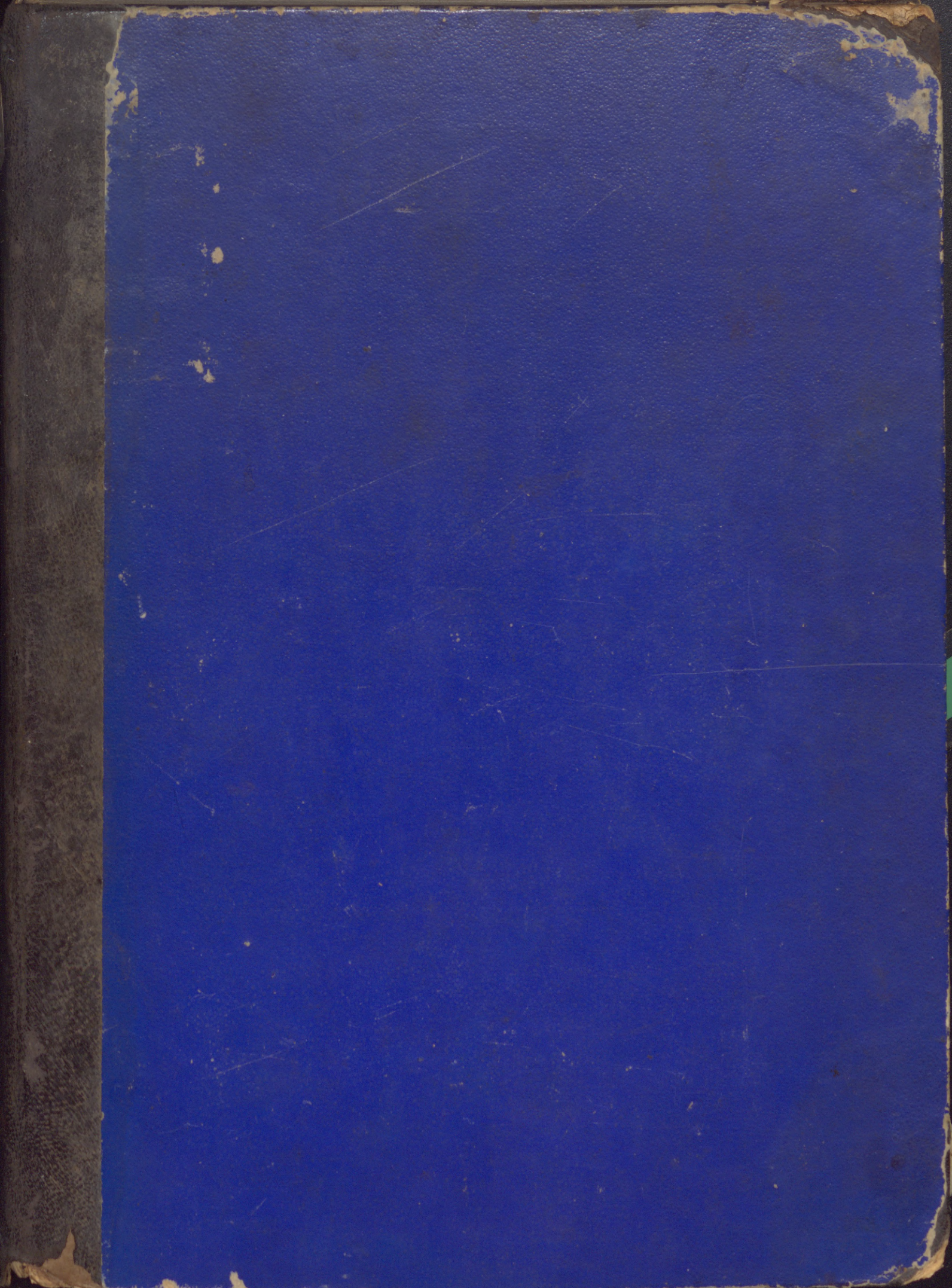
פרקנט פשוט א

גא או כל שטר פשוט ע
עדי' ומתוכו כשלו ומקופר
ואחרוני' שפוט' שטה ומכח חלק וכופלה ומסרה על גבי
הכתב והעדיש חותמו' מבחוח בין קשר לקשר וכן כופל ב'
פעמיים ושפוט שכתו' עדי' מאחרוני' או מקופר שכתבו ע
עדי' בתוכו פניהם פשוני' **ב** כל מחקין והגהות שכתבו
צריך לקיימם וצרי' להחזיר מעמינו של שטר בשטה ו
אחרונה לפי שאין למדי' מונח ולכך צרי' שיהיו קיום המחקי'
והתב' קודם שטה אחרונ' אבל לפי מה שכתבתי עתה לכתוב
שכל שטר שריר וקיים ואם לא היה בו היו פשוני' אותו למדי'
מוטת אחרונ' כל שטר שיכול לבא לידי זיוף אפי' ידוע שלא
כזיוף פסול הילכך אפי' הרחיקו העדי' שטה א' מן הכת' אם

ולרין על פיהם וכן שנים שהעידו בבית דין זה וחזרו והעידו
 כבי דין זה יכולין ליתורף אחד מכל ב"ד ולרין
 ג' ששבו לקיים השאר חמת ח' מהם צריכי לכתב במותב
 תלתא כחדא הויכח וחד ליתנהו ו' כתוב שטר פלוני לנה
 מפלו ק' וזי דאינון שלטי שאין לו לא כ' שלטי ק' וזי ד
 דאינון ל' שלטי אין לו לא מכה כתבו בו מטבע פלו דאינון
 ובחוק אין לו לא כ' כתוב בו פלו לנה מפלו כסף אין כותבי
 לו לא התיכה כל דהו כתוב בו מטבע של כסף אם יוצאות
 באותו מקום פרוטות של כסף כותבין לו פרוטה ואם אין
 יוצאות שם כותבין לו המטבע של כסף הקטן שינא שם ואם כ'
 כתוב בו כסף דיכרין או דיכרין כסף כותבין לו שני דיכרין של
 כסף ואם כ' כתוב בו כסף דיכרין כותבין לו כסף שנה כ' דיכרין
 זהב ואם פתוח בו כסף דיכרין כותבין לו שני כסף שנות כ'
 דיכרין כסף ואם כתוב בו מטבע זהב כותבין לו דיכרין זהב כ'
 כתיב בו זהב דיכרין או דיכרין זהב כותבין לו דיכרין זהב כ'
 דיכרין כותבין לו זהב שנה כ' דיכרין כ' כתוב בו למעלה
 מנה ולמטה מאת קודם שטה אח רובה או איבא
 הכל הולך אחר התחתון וכן כל דבר שנותנין זה את זה ואם
 כותבין התחתון אות ח' למדין איתו מן העליון כגון אם כתבו
 למעלה חכני ולמטה חני יכתב לחכני אבל לא בשתי אותיות
 כגון של מעלה חכני ולמטה חן ואם התחתון דאין לתלות בו
 בזכות הוי ספק והמוציא מחבירו עליו הראיה ו' שטר
 שכתוב בו חשטון אתם יש לילך אחר מכהב הע' קום
 צויה ש' ג' לין לעצמות הכום חשטונס ואם אין מכהב ידוע יד
 בעל השטר על התחתונה ו' צריך שלא לכתוב משלש
 ע' שטר כסף שטה ואם יזדמן ליה יחזיר הרבר ער
 יכא לא יוצע שטה ו' שטר שכל לפי דיין וזוהא בו
 ס' וי הכת מרניח או דחוק יותר מחבירו יש לו לרין ק'
 עליו ויכול לכופ ב' השטר עד שינא הדין לאמתו לכך צרי
 השופר ליהזר בכתבתו שלא ישנה בו ו' מאן דבעי
 יחזי חתימת יריה כבי דיכא לא ליחזי ו' בהוף מ
 ילתא א' אריש מגילתא ו' כותבי ג' לחיש אעפ שאין
 יחזי עמו ושומר לאשה אפי' שאין בעלה עמה והוא סיכי
 סומותיה בין בעט בין בשובר והבעל מותק שכר שניהם שלא
 פנהגי' שהאשה כותבת שכר הגט ב' יוסף בן שמעון הדריס
 בעיר א' אין מברסי' כמותיהם לא זה בפני זה כל שהחוק ב'
 בעיר ל' יום וכל להכריב גט או שטר כותבי' לו בשט שהחוק
 בו ו' סומי להכיר איש או אשה אפי' בעד א' או אשה או
 קרוב ת' ח' שכל לפניו שוכר על כתובת האשה ש'
 שהיא כרוצה והוא אומר לא זו היא שכתובה בשוכר ואמרנו לא
 זו והודה יכול לחזור בו מדבריו הראשונים א' ח' יאמר
 צריא ל' שלא זו היא ו' כותבי' שטר למובר בלא לוקח
 אבל לא ללוקח בלא מוכר והלוקח נותן השכר אפי'
 אם מוכר שדהו מפני רעהה כותבין שטר ללוה בלא מלוה
 והלוה כותב השכר אפי' היא עסקא אין כותבי' שטר אירופי'
 וכיפוא' לא מדעת שניהם והחתן נותן השכר אפי' הוא ת'
 אין כותבי' שטרי ארישו וקבלות לא מדעת שניהם והמוקבל
 נותן השכר ואפי' צרי להוכירה אין כותבין שטרי בירורין
 וכל מנשה ב'ד לא מדעת שניהם ושניהם כותבין השכר
 י' הילכתא אם כתב קניא אעב דלא איתפיש זכותיה ו'
 והוא דלא איכס וקבו מיניה בב'ד חשוב שיודעין כל

דיני אשמתא הילכך פרע מקצת חובו והשליש שטרן ואפי'
 אם לא איתן לו עד זמן פלו' תן לו שטרן ויגבה כלו לא יתן לו
 דהוי אשמתא ופי' לא איכס וקבו מיניה בב'ד חשוב יתן לו כ'
 מי שיש לו שטר שהתחיל ליתחק ורסומו ניכר וירא סימחק
 לבחרי מעמיד עליו עדים שמכירי החתימו וכותבי' לו ב'ד'
 אבו פלו ופלו הוציא פלו שטר מחוק לפיכך ופלו ופלו היו
 עדי השטר ופלו ופלו הו העידו עליו סמחק ו' אם כתבו
 ששמדו על עדות העדים שמועדי עליו סמחק והיה מכוון
 גובה בלא ראייה ואם לאו צרי ראייה כ'א שטר שכל לפיכך
 בקדע שניכר שקרעוהו ב'ד' שהוא במקום העדים ו'
 והיון והתורף חו' שמי וערב פסול אינו ניכר שקרעוהו ב'ד'
 כשר מוחק או כשטטש אם רסומו ניכר ככר ואם לאו פסול
 מי שכל ואפי' אכר שטר חובי אפי' אם עדים מעידים
 שכתבו וחתמו לו אם היה שטר חוב לא יכתב לו א'
 אחר ואם היה שטר מקח כ' צרי לו אחר וכות' בו שטר זה לא
 לבנות בו לא ממעברי ולא כבי חרי לא להיות בידו לראיה
 הילכתא אין אותיות בקנות במסירה עד שיכתוב לו
 קנה לך איהו וכל שעבודא דאית ביה הילכך הכותב
 מתנה לחברו והחזירו לו השטר לא חזרה מתכתו עד שיכתו
 לו קנה לך וכל שעבודא דאית ביה ואפי' בכתובה ומכירה
 דוקא שטר חוב או שטר קניה שכתוב בו שדי מכורה לך ואם
 משני לוקח ראשון ללוקח שני וכתב לו קנה לך וכו' קבאו אבל
 אם נקנה השדה בכסף או בחוקה או בקנין גנור וכתבו לו
 השטר לראיה אם משני לאחר וכתב לו קנה לך איהו וכל ש'
 שעבודא דאית ביה לא קני ו' כל טירפא דלא כתיב
 ביה קרענא לשטרא דמלוה לאו טירפא כל אדרכתא
 דלא כתיב בה קרענא לטירפא לאו אדרכתא היא וכל שומא
 דלא כתיב בה קרענא לאדרכתא לאו שומא היא ו'
 מלוה וכן לוקח שטרפו ממנו מקחו ובאי' אבל
 הלוקחות יכולין לכופן לרין סניהם וכו' נזקקין לטענותיהם
 ואין הלוקחות יכולין לומ' לך אבל הלוה או המוכר כשיתחייב
 בדין אבו פורעין לך אלא ילכו הש' אם ירצו ויזקקוהו לדין
 מי' היכ דאיתיה מודעינן ליה כגון דאית שליחא בג' כשכתב
 ואתו בארבע ואי מצטרפי לקחות זמן היכין להו עד פלטי'
 יום וכלכד להוציא הדין לאמתו שלא לבא בעקיפין ו'
 מי שאמר לחבירו לקנות לו שדה וקבאו לו בשמו שלא
 באחריו בעל השליחות ואין כאן מקח ואם רצה השליח יחזיר
 לו מעותיו ואם אין לו מעות צריך לקבל עליו האחריו וצריך
 לחזור ולקבועו עצמו שלא באחריות ולמכרו למשלחו ו'
 מי שאמר לחבירו מה אתה עושה בתוך שלי ואמר מ' ר' ב'תו
 לי או כתתלי והחזקתי בו ג' שני ועוד יש לו שטר צריך לאמת
 דבריו ולקיים שטרן ולא תועיל לו החזקה לכדה ומיהו אם
 מתו עדיו או הלכו למדינת הים מועיל לו החזקה ו'
 מי שפרע מקצת חובו יכתוב שוכר ואפי' פרע כל
 החוב ואמר זה אכר שטרי צריך זה לפרוע ולקבל שוכר ו'
 שטרי חוב המוקדמין פסולין והמאוחרין כשרים
 ושטרי מקח אפי' המאוחרין פסולין ו' הבא לכתוב
 שוכר אם יודע זמנו של שטר יזכירו בו ואם אינו יודע זמנו
 יכתוב בשוכר שתם על שסומו כך וכך ו' עדים שראו
 הקנין כצפוי וכתבו השטר בטובריא יש להם להזכיר
 בשטר המקום שעומדים בשעת כתיבה עדים

B
764.

